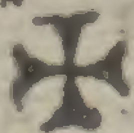

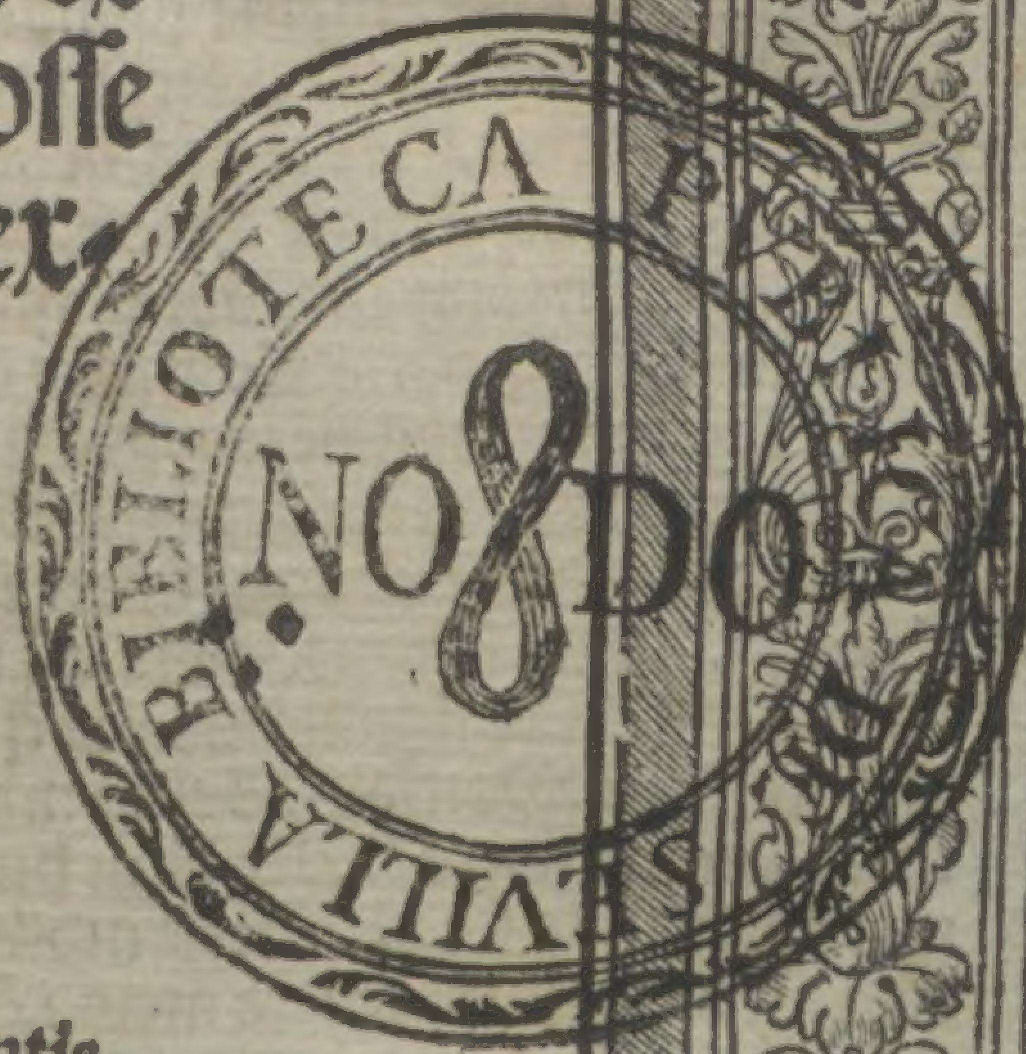

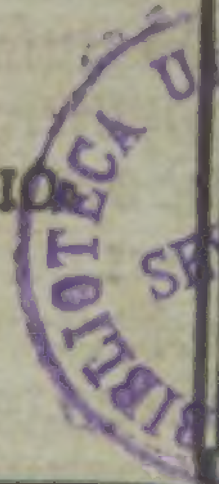
INITIVM·SAPIENTIE·TIMOR·DOMINI

Aelij Antonij Nebrissen. introductiones in latinā grāmaticē per eūdem recognitę atq3 exactissime correctę glossematis cū antiquo exemplari collatis.

Cum priuilegio Imperiali.

Prologus.

O Mihi. Alloquitur artem suam Antonius quasi filiam quandam ex se genitam: que cum sit multo iam tpe omni caste integreq; ab illo educata: iubet ipsam valere: atq; ex latebris domesticis i lucē emittit. Qd tamē ergo est: etasq; ludibrio exposita: addit illi glossemata qsi comites stipatoresq;: q illā deducāt: atq; ab inuidorū iniuria defendant: asserātq;. Dat illi preterea mādata: vt suo noie salutet discipulos quoscūq; aut vbicunq; nacta sit. Imperat quoq; illi vt in pmis regiā domū reuerenter adeat: vbi nō oino erit hospes qppe q illic inuētura soror es fratresq; ad quos diuertat. Deīde pcipit vt suis vbs. pauca regine ipsi dicat. O (iqt) ars mea quā genui. Trāslatio freqs est: nam eo modo poetę opa sua dnr gignere atq; amare: quo parētes filios: autor est Aristoteles in libro ethicoꝝ. ix. Tps in omne. i. in eternū: sic Ouidi9. Effice me meritis temp9 in omne tuū. & Vergili9. Salue mihi maxime palla eternūq; vale. Tēp9 in omne. Iucūda repetitio Sappho poetisse freqntissima. Tu9 genitor. i. autor. pstatq; in allegoria. Habet qd possit addere aut demere: nā in recte factis vt ait Aristoteles. ij. ethicoꝝ: nec addi: nec detrahi qcq; potest. Et te iam grādē. ac si dicat nubilē ac viro maturam. Exire latebras. vbi antehac latuisti. & viuere in media luce. i. versari i oculis hoīm ac freqntia Sed ne sola. qd in virgine piculosum est. Glossemata. i. glossulas: sic em greci appellāt: q autoꝝ lectiōi enarratores de suo addūt viua (vt aiūt) voce. Que te circūstēt. i. satellitio stipēt eodē nāq; modo glossule apponunt lectiōi: q stipatores cingūt lat9 atq; circūstāt eū quē comitāt. Quolibet. i. in quācūq; partē. Comitata his scz glossematis. Vulg9. i. multitudinē impitā. Verba maligna. ab inuidia detractoꝝ nascentia. Qui scz hoies impiti & detractores. Cū nō agnoscāt te. i. intelligant qd cōtineas. Mera somnia. i. pura & q nihil significēt: nā sunt etiā aliqd significātia: illa q sunt vcz pituita purgatissima. Martialis. Semp mane mihi de me mera somnia narras. Vergil. in bucco. An q amāt ipsi sibi somnia fingūt. Vers9 nihili. ociosos & nullius momēti. Supposuere meis. i. qsi suppositicios inseruerūt. Ito bonis auib9. i. auspiciis foelicibus. Antiqui em sine augurio nil incipiebant. Impartire salute multa. i. saluta meis vbis discipłos meos. sic Terenti9 in eunucho. plurima salute Parmenonē summū suū impartit gnato. Vtroq; em modo declinat impartior. & impartio. Vtrosq; scz discipulos & discipuloꝝ meoꝝ. At si forte. Qr pmittit autor artē suā libere vagari: suadet illi vt domū regiā in primis adeat. Auguste limina. i. regine. Nā vxores Cesarū auguste appellantur. Vergi. j. enei. Perge modo atq; hinc te regine ad limina perfer. Nusq;. i. nullo loco. Tota ianua. sic Martialis. Nulli tota magis ianua poste patet. Sorores. duas artes grāmatices. alteram quam ipsius regine imperio e regione versuum hispaniēsem fecim9. Alterā: in qua sermonē hispanū sub regulas atq; artis pcepta cōtraximus: opus eiusdē regine auspiciis editū. Que te subcollent: humero & collo ferant. Varro in. iij. de re rustica de apibus: regē (inqt) suū sequuntur & fessum subleuant. & si nequit volare: subcollāt. Sueto. in Othone. Donec commilita meta subcollatus.

Ad artem suam autor.

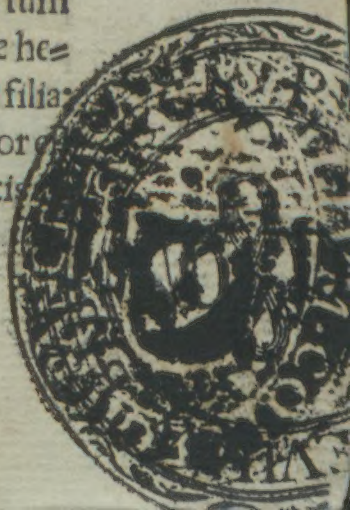
O Mihi per multos caste nutrita labores
Ars mea: quā genui: tps i omne vale.
Tps in omne vale: neq; em tuus addere qcq;.
Sed neq; qd genitor demere possit habet.
Quem sua nunc ætas opa ad maiora remittit.
Quæq; sibi fuerint inuidiosa minus.
Et te iam grandem latebras exire paterni
Liminis: & media viuere luce decet.
Sed ne sola domo vadas: glossemata iunxi:
Quæ te circunstent quolibet ire velis.
His comitata (metu posito) cōtemnere vulg9:
Et detractorum verba maligna potes.
Qui non agnoscāt cū te mera somnia fingūt:
Qui nihili versus supposuere meis.
Ito bonis auibus: tamen impartire salute
Multa: discipuli sint vbicunq; mei.
Siue ego quos docui: vel si quis doctus ab illis:
Nam licet & fas est dicere vtrosq; meos.
At si forte roges quo primū vertere cursus:
Quamq; tibi iubeam protinus ire viam.
Te prius ad nostræ hinc augustæ limina pferi
Nusq; tota tibi est ianua aperta magis.
Inuenies illic ab eadem stirpe sorores:
Quæ te subcollent excipiantq; sinu.
Altera qua nostro mutatur sermo latinus:
Altera quæ hispane nectere verba docet.
Preterea fratres alia sed matre gemellos
Inuenies: quos tu non aliena petes.
Alter enim latio sermonem reddit iberum:
Alter ab hispanis verba latina refert.
Si regina tuos repetet voluetq; libellos:
Vtq; solet vultus forte serenus erit:
Pauca tui referes memor hec mandata parētis:
Temporibus vestris nonnihil iste dedit.
Quod si tu nobis fœlicia tempora donas:
Et meus illustrat sæcula vestra parens.

Preterea fratres. i. duo vocabularia alia sed matre. idest diuersa vocabulorum materia. Nam alterum ex sermone latino in hispanum. Alterum ex hispano in latinas conuersum dictiones. Forma vero est quam ars inducit: nomina et verba aliasq; partes orationis quadrans ad sermonis structuram. vnde signanter dixit alia matre: alludens ad materiam vocabulorum. Gemellos. Quia simul geniti atq; editi sunt. Latio. idest latino sermoni. Iberum. idest hispanum. Si regina. quid ipsi regine dicat ostendit. Nonnihil. idest aliquid. & modeste de se loquitur: atq; ex Martiale sumptum est. Quod si dicis o regina te dare nobis tempora fœlicia: & meus parēs sua doctrina facit secula vestra illustriora.

CAELIVS ANTONIVS NEBRISSENSIS ISABELAE PRINCIPI SVAE.S.D.

VM introductiones meas præclarissimo tuo nomine recognitas atq; interpretatas ędere cœpissem: multi a me petierūt: vt illū ipsum prologū: quo sum celsitudinē tuam præfatus enarrarē: tum ꝙ ꝓpter eas antiquitates quæ in eo perstringūtur: subobscurus atq; difficilis cognitu videretur: tum etiam ꝙ rei litterariæ ꝓfessores a proœmio librorum semper auspicari consueuerunt. Et quāq; multa erant quæ me id facere prohiberent: tum ꝙ commentarios cōmētariis inculcādo nimio apparatu tempus insumebat: tū ꝙ officiū interpretis est multa in cōmēdatione autoris illius dicere quē exponit: tū deniq; ꝙ nullo exēplo aut perq; raro id fieret: vt quisq; autor suū opus interpretaret: gessi tamē illis morē: quib9 nihil denegare potui. Expositionē igit præfationis aggrediamur. Ad optimā eandēq; maximā. In titulo siue indice siue inscriptione cuiusq; operis duo pręcipue ānota sunt: nomē autoris & subiecta libri materia. Quidā addūt & personā: cuius noīe opus illud inscribit: quæ si expressa nō fuerit: nihilomin9 tamē intelligim9 librū publicæ lectorū vtilitati dedicatū. Autor igit est Aeli9 Antoni9 Nebrissensis grāmatic9. Materia est recognitio cū cōmētariis introductionū suarū: quas de sermone latino iā his ędiderat. Persona cui op9 dedicat est optima eademq; maxima Augusta Isabela. Titul9 nō vt quidā furore perciti diuināt: a titane hoc est a sole dicit: quia illustrat qua de re in illo opere disputatur: sed autore Festo Titulus a Tutādo venit: quia tuetur & ꝓhibet: ne plagiarius quispiā librū alieno labore partū pro suo ędat. Index vero dicitur ab eo quod & autoris nomen simul & materiam indicat: & quasi digito demōstrat. Inscriptio quoq; appellatur: quia prima statim fronte atq; libri initio inscribitur. Sed ꝗ ꝗ ordo naturæ desiderat: vt nomē autoris præponi debeat: deinde materia subiungi: tū demū ꝑsona cui9 noīe opus ęditur: nos inani quadā ambitiōe ꝑsuasi oīa inuertim9: postponimusq; qđ fuerat præponēdū. Pari sunt in errore: q in hūc modū loquūt. Rex & tu & ego venim9. Nā si verū est qđ grāmatici dicūt verbū digniori respōdere debere: eadē ratiōe dicēdū fuit: Rex & tu & ego venit. Qđ nō min9 absurdū ꝗ ridiculū est dicere. qm̄ in orōnis serie nō tā rerū dignitas: ꝗ ꝑsonarū ordo desiderat. Quare in titulo dicēdū fuit poti9: Aelii Antonii Nebrissen. Grāmatici præfatio in recognitionē cōmētarioꝝq; introductionū suarū ad optimā eādemq; maximā Augustā. Sed qm̄ autor est Aristoteles multitudinis arbitrio loqui oportere: sentiēdū vero esse cū paucis: in titulo q multitudini legēd9 ꝓponit: Augustā nostrā anteposuim9. Ad optimā eādēq; maximā. Ego nō alio potissimū dignitatis epitheto dignat9 sum hispaniarū reginā: ꝗ qđ antiquitas dedit suo Ioui: quē gręcia in arce diuinitatis cū posuisset: optimū maximūq; appellauit. Optimū videlicet ꝓpter bn̄ficētiā. Maximū vero: qa sup̄mū gradū in vniuersitate rerū obtinere putabat. Idē ppe valeret si dixissem. Ad altissimā eādēq; clarissimā Augustā. Nā Altissimū est qđ in summo rerū fastigio collocatū est. Clarissimū vero: qđ virtutis splēdore cōspicuū atq; illustre reddit: vñ gloria illa resultat: quā Cicero dicit eē cōsensum bonorū atq; incorruptā vocē bene iudicātiū de excellēti quadā virtute: tametsi in ep̄lis ad Lucillū Seneca Gloriā a Claritudine distare putet: vt gl̄ia sit cōsensus multoꝝ. claritudo vero tātū bonorū. Qđ vero nōnulli reges serenissimos appellāt: id neq; vsitate neq; latine dicit. Nā si vult9 serenitas: q animi trāqllitatē ꝓmittit virt9 ē: si iusticia. fortitudo. seueritas. grauitas. magnitudo animi. largitas. bn̄ficētia. liberalitas. virtutes regiæ sunt: vt Cicero pro rege Deiotaro scribit: nō min9 tamē ad subditos ꝑtinet. Regū igit ꝓpria est celsitudo claritasq;: & si ambitiose nimiū Vulpian9 in libris digestoꝝ titulo de senatorib9 dicat senatores quoq; posse claros appellari. Augustā. Quēadmodū vxores regū Reginæ: sic imperatoꝝ (vt vulg9 loqt) nō imperatrices: sed augustæ appellant. Augustā igit dixim9 siue ab augusto augurio. qđ hui9 auspiciis res oīs Hispana restituta est: siue ab augēdo: quia ipsa vires subministrāte: ductu atq; imperio dulcissimi cōiugis res publica hispana aucta ꝓpagataq; sit. Isabelā. Hispan9 sermo nomē hoc a diui Ioānis baptistæ matre Elisabe vt Hebræi dicūt: siue Elisabet p.t. exile in fine detorsisse videt. atq; vt græci vtrobiq; penultima acuta: nō Helisabet per.t. atq; accētu acuto in fine vt corrupte in oīb9 libris legebat ꝓferebaturq; corrupti9. Sed quia declinatiōis latinę ratio exigebat: vt ab Elisabet Elisabeta dicerem9: idq; durū tū plerisq;: tum eidē ipsi reginæ visum est: ab Isabel voce hispana nouo nomine Isabelā poti9 ꝗ ex Helisabet voce hebraica Elisabetā fecimus. Huius nominis tertiā. Prima nāq; hui9 nominis regina fuit Ludouici illi9 filia: qui prim9 in Gallia hoc nomine regnauit: quā duxit vxorē Alphōsus ille: qui hispaniarū Imperator consalutatus. Secunda fuit huius nostræ ex Ioanne secūdo mater fœlicissima. Hispaniæ. Hæc græci

Ibero amne siue ab Iberibus: qui illam incoluerunt: Iberia dicta est. A latinis vero hesperia minor eadē
ratione: qua hesperia maior Italia est a grecis appellata. A iunioribus deinde ab Hispali hispania vt nomi-
naretur obtinuit. Ac insularū nostri maris. Quod vulgus Mediterraneū vocat: latini Nostrū siue Hercu
leū mare appellāt: cū mediterranea potius dicātur loca a mari remota: vt si dixeris Toletū est vrbs medi-
terranea. Insularū vero. Ambitiose dixit cū nō omniū sit regina; sed tātū Pityusarū. Baleariū. Sardiniæ.
Corsicæ Siciliæ cū reliquis illi adiacētibus insulis. Reginā. Non qua ratione vxores atq; filiæ regū a lati-
nis reginæ dicūtur: sed quia regnū hispaniarū illi dotale fuit. Aelii Antonii nebrissen. grāmatici vt Aeliꝰ
sit prænomē. Antonius nomen. Nebrissensis cognomen. Grāmaticus vero agnomē ex professione sum-
ptum. Solent multi a me quęrere cur Aelii prænomen mihi adoptauerim, cum prænomina gētilicia esse
debeāt: hoc est familiæ cuiusq; propria. Quibus ego respōdendū esse opinor hoc in loco simul omnibꝰ
quod sum singulatim respondere solitus: illā videlicet fuisse mihi causam prænomen hoc assumēdi quod
Nebrissæ atq; in agro Nebrissensi cōplura sunt antiquitatis monumenta: in quibus Aeliorū atq; Aelia-
norum familia marmoribus incisa leguntur. Licuit ergo mihi tanꝗ a maioribꝰ meis hęreditario quodā
iure pręnomen hoc adoptare: cum præsertim in tota Bettica Aeliorum familia fuerit clarissima: ex qua
sunt Ael. Traianus. Ael. Hadrianus Cæsarum præstantissimi: qui mihi fuerunt prope dixerim conterra-
nei. Dicet vero quispiam. Aelii atq; Aeliani: quos tu dicis Nebrissam tuam coluisse: quos q; falso maio-
res tuos fuisse iactitas: quod ipsa nomina præ se ferunt: Romanos fuisse constat: qui post annos circiter
septingentos a gotthis Vandalisq; nebrissa pulsi sunt: atq; rursus Gotthi Rhoderico rege a Pœnis mauri-
tanisq;: quos tandem post annos circiter quingentos Ferdinandus tertius omniū gentis gotthicæ regū
clarissimus atq; perinde sanctissimus tam diuturna possessiōe deiecit. Quo igitur iure quaue iniuria tibi
inde hęreditarium nomen vsurpas: cuius stemma toties interruptum est? His ego possum illud adhuc re-
spondere. Et si fortuna illius oppidi: quemadmodū & aliarum rerum: sæpe mutata est: licuisse tamen a ro-
manis patrię quondā meæ colonis: quorūq; virtutis sum admirator: si nō per naturā saltē per adoptionē:
aut per Pythagoræ palingenesiā: aut per Anaxagorę potiꝰ homeomeriā. i. omniū partiū atq; mēbrorū
inter se similitudinē: quā Maro quarto æneidos libro significare visus est cū Elissam his verbis imprecā-
tē inducit. Exoriare aliquis nostris ex ossibꝰ vltor. qui face Dardanos ferroq; sequare colonos. Nā quē-
admodū Dido optat atq; precatur: vt ex ciueribꝰ suis aliquādo oriatur: qui iniuriæ sibi ab Aenea illatæ
sit vltor quod Hannibal postea fecisse putatur: eadē quoq; ratiōe possum ego dicere me vnū ex posterita
te romanorū esse: ex quorū cineribꝰ nō minus ego sum ortꝰ: ꝗ Hannibal fuit ex ossibꝰ Elissæ. Antoniꝰ
nomē est gēti meæ frequētissimū: quo nomine fuit mihi auus atauusq; materni: viuitq; adhuc soror An-
tonia quæ nomine quoq; ipso proauiā refert. Nebrissensis. De antiquitate illiꝰ oppidi quoniam multa in
aliis quoq; locis carmine & prosa oratiōe cōscripsimꝰ: illud tantū in hoc loco nō dissimulādū Nebrissam
quæ alio nomine Veneria est appellata: Turdetanorū esse oppidū perꝗ vetustū in Bettica positū a Libe
ro patre: quo tēpore victor Hispaniā lustrabat: inter æstuaria Bettis: quēadmodum autores sunt Strabo
Plinius & Ptolemæus appellatamq; nebrissam a nebridibus dammarū pellibꝰ: quarū erat vsus in sacris:
quæ Bacchus illo in loco instituerat: dicente Sillio Italico punicorum libro tertio. At nebrissa dionysæis
conscia thyrsis. Quam satyri coluere leues redimitaq; sacra nebride. & hortano menas nocturna lyæo.
Nam tēporibus secundi belli punici iam floruisse Nebrissam atq; singularem in eo bello operam Han-
nibali nauasse: idem Silius testatur. Grāmaticus Nomē est professionis: neq; enim dedignati sumus nos a
professione censeri: quæ nobis tantum honoris peperit: quantum etiam me tacente obtrectatores mei fa-
tentur. Præfatio. Sic latine dicitur: qui græce prologus siue procemium appellatur. In recognitionē cō-
mentariosq;. Et cur vtrumq; fecerit: causas in ipsa præfatione narrabit. Introductionum. iam ab ipso sta
tim operis initio profitemur nos non artem grammatices absolutam: & cui nihil addi possit: sed introdu
ctiones tantum latinas scribere: ne quisꝗ possit calumniari nos aliquid omisisse eorum. quæ ad gramma-
ticen pertinere existimantur. quod assequi erat infiniti cuiusdā operis: & quod magis obesse ꝗ prodesse
poterat: iis maxime: quibus introductiones nostræ scribūtur. Bis ędiderat. Priores ad perꝗ Reuerendum
patrem illustrissimū dominum Petrum Mendoçam. S.R.E. Cardinalem hispanū. Quæ quia hominibꝰ
carmini Alexandrino assuetis non multum placebant. Secundam adiecimus ad nobilissimū adolescentē
Guterriū a Toleto. in quo illa tantum versibus complexi sumus: quæ cum sint varia atq; de rebus minu-
tissimis differentia: in promptu pueris habenda erant: quod videtur posse facilius carmen de se præstare.

Thales ille milesius. Hec prefatio in tres partes distribuitur. Prima enumerat causas cur autor introductiões suas iã bis editas recognouerit. Scđa cur in illas cõmentarios adiecerit. Tertia cur elisabe hispaniarum regine potissimũ dedicauerit. In prima prefationis parte artificiosa quadam insinuatione vtitur. Nã cũ inconstantie ac leuitatis nec minus ignorantie signum videri posset totiens idem opus edere: excusat se autoritate milesij Thaletis: qui cũ aliquãdo interrogaretur quis esset sapiens: respõdit tempus ꝙ omnia inuenit. Hoc igitur autor dicit quedã operi adiecisse. quedam rursus detraxisse. Deinde subdit aliã adhuc causam opus illud emendãdi ꝙ inscitia quorũdam atq; ignorantia impressorum librariorumq; multa fuerãt ex exemplari deprauata: que tamẽ suis locis reddenda sunt. Dicit igitur proponẽs Thales milesius. Queadmodũ diogenes laerti⁹ scribit Thales patriam habuit pheniciam postea vero ciuis mileti ascript⁹ que fuit vrbs in ionia clarissima obtinuit vt milesius potiusq; phenix cognominaretur. Ille. hoc in loco emphasim quandam habet autore valla. Qui fuit vnus ex numero septem sapientum. Ideq; primus in ordine. scilicet illorũ septem. Nam cum adolescentes ionij iactum retis a piscatoribus emissent: essetq; inter illos de tripode aureo cum piscibus educto exorta contentio: ex Apollinis oraculo quod iubebat vt trip⁹ ille sapiẽtissimo traderetur: vtriusq; partis cõsensu Thaleti datus est. Hinc igitur primũ sophie. i. sapientie nomen exoritur: quemadmodum philosophie a pythagora. Illorũ septẽ. Hi prope omniũ cõsensu fuerunt Thales milesius. Solon salamin⁹. Chilo lacedemonius. Pittacus mitilenęus. Bias prienęus. Cleobul⁹ lindius. Periander corinthius: quamq; plato in ꝓtagora huius loco misonem chenęum numerauit. Sapientie studiosos. i. sapiẽtes. nõ illi quidem simpliciter sapientes illa scilicet sapientia quam adhuc mortalis nemo est consecutus: sed vt vulgus vitaq; cõmunis loquitur: que appellat sapientes viros ingenio doctrinaq; prestantes. Interrogatus aliquãdo. Interrogandi causa illa fuisse videtur. quod cum sapientie nomẽ: vt paulo ante diximus: nuper esset inuentum: atq; illi septem qui sapientes esse putabantur: professionem tanti nominis recusarent: interrogatus Thales quis igitur esset sapiens tempus respondit. et subdidit causam. quia omnia inueniat. Euestigio. i. continuo ⁊ statim dictum ab eo ꝙ in eodem vestigio insistentis fit. Deinde preposi tam sententiam commendat simul ⁊ exponit dicens. Preclara me hercule vox. Hercule aduerbium est iurandi: quod tametsi videtur significare per herculem: vel ita me hercules amet. apud nos tamen aduerbium est dei obtestatione aliquid affirmantis. Nam ꝙ diuus hieronymus prohibet nos huiusmodi sermonibus vti scribẽs in illud euangelij de filio prodigo ⁊ frugi: absit ab ore christiano iupiter omnipotens ⁊ me hercule. me castor. loquendi modus ille sua etate fuerit forte periculosus: cum adhuc rome complures ex gentilitate superessent: nostro vero seculo quis adeo infirmus est vt offendatur: siue vt greci dicũt: scandalizetur: cum audit me hercule me castor: ⁊ quod poeta noster dixit. Aquel con quien jupiter tuuo tal zelo. Tali viro. Emphasim habet: quasi velit dicere illo: qui sit ab omnibus sapientissimus iudicatus. Humano ingenio. nam que diuinitus reuelantur: temporis momẽto possunt infundi: quãq; ⁊ ille temporũ diuturnitate quibus non sunt reuelate acquirantur. Absoluat. hoc per accidens fit. nam Aristotele autore lib. physicorum quarto. tempus corruptionis per se causa est: generationis vero per accidẽs. Unde eodẽ teste prouerbium fuit apud grecos. omnia tẽpore senescere atq; corrũpi. Hinc ⁊ Aristoteles. Superiori Thaletis sententie astipulari dicit Aristotelem: qui primo de morib⁹ libro scripsit: tempus esse quod res inuenit adiuuatq;. Tempus inuentor adiutorq;. nam teste Prisciano masculina et feminina vel duorũ cõmunia in or. inueniuntur etiã neutris coniuncta. vt Verg. x. eñ. Italiam petijt fatis autoribus esto. Illud quoq; figurate dicitur tempus res inuenire: cum intelligendum sit ab hominibus in tẽpore inueniri. Unde. i. a quo tempore. sic Verg. Genus vnde latinum. i. a quo latino. Artium siue ille sint practice siue theorice. Facta sunt additamenta. nam sic artes absoluuntur: si nostris atq; aliorum inuentis quotidie aliquid addamus. Sed quemadmodum diximus: hoc per accidens fit: nam per se tempus causa est obliuionis atq; artium interitus. Quod cum a thalete primum. Quod thales primum deinde aristoteles in genere dixerunt tempus omnia inuenire. Cleobulus proprie ad eas artes contraxit: quas sermocinales appellant. Nam omnes artes siue sciẽtie aut sunt de rebus: aut de sermonibus. De rebus aut sunt practice quarum finis est actio siue op⁹: aut theorice quarum finis est contemplatio: quo in genere sunt physica. mathematica. theologia. Circa sermones quoq; tres versantur. grammatica. dialectica. rhetorica. Post annos trecentos. nam floruisse Thaletem circa olimpiada quinquagesimam. quo tẽpore iudeorum captiuitas fuit babylonie: autores Laertius Diogenes atq; eusebius Pamphili. Aristotelem vero circa olympiada centesimam vigesimam omnes confitentur. Cleobulus hic quemadmodum superius est memoratum vnus fuit ex numero septem sapientum. Euagore filius natus Lyndi: que fuit vrbs nobilissima insule rhodi. Sunt qui dicant hũc non Lyndium: sed ex Caria fuisse: que regio

Ad optimam eandemq; maximã augustam elisaben huius nominis tertiam hispaniæ: insularũq; maris nostri reginam clarissimã: Aelii Antonii Nebrissensis grammatici in recognitionem commẽtariosq; introductionum suarũ: quas de sermone latino bis ediderat: prefatio icipit.

Hales ille Milesius qui fuit vnus ideq; primus illorum septem quos græcia iactat sapiẽtiæ studiosos. interrogatus aliquando quisnam esset sapiens: tempus inquit: subiecitq; euestigio causam: qđ omnia inueniat. Preclara me hercule vox: & tali viro digna sententia: que declarat nullã esse artem ex iis que sunt humano ingenio adinuẽtæ: quã nõ temporis longinquitas absoluat. Hinc & aristoteles tempus inquit rerũ repertor est: adiutorq; ꝓb⁹. Vnde & artiũ facta sunt additamẽta. Qđ cũ a Thalete primũ deinde ab aristotele post annos circiter tercentũ dictũ sit: Cleobul⁹

contra rhodū in Asię continenti sita est. Thaleti contēporaneus. Nam septem illi quos diximꝰ omnium prope consensu fuisse sapientes: synchroni hoc est contemporanei fuerunt: quandoquidem circa olympiada quinquagesimam floruisse omnes fatentur. Ad eas artes contraxit idest restrinxit: ⁊ ex genere ad speciem reduxit. Quę circa sermones. i. quas gręci logicas latini sermocinales appellant. qualis est grammatice. i. quo in genere est habēda. quoniam circa sermonis congruitatem versatur: quemadmodum rhetorica circa ornatū. dialectica circa veri falsiq; dissertionē. Cuius. hoc est Cleobuli verba quę ille soluta oratiōe dixit: nos addita metri necessitate redegimus in distichon. i. in duos versus hoc modo. Copia verborum rerumq; inscita versat ⁊c. quasi velit dicere: homines in adolescentia duabus rebus inuoluuntur: hoc est rerum ignoratione ⁊ verborum abundantia: sed postea ętate perficiuntur ⁊ sapiunt. Quam sententiam similitudine quadam deinde exponit dicens: quod quemadmodum in frumento sato multa procreātur: quę nihil ad rem pertinent: quibus neglectis tantum semina leguntur: sic homines cum rerū inscitia tenētur: abundant ꝟbis quasi herbis floribusq; quibusdam. cum vero incipiūt sapientię grana legere verborum illam redundātiam contemnunt. In frumēti satione. i. in frumēto iam sato. Luxuries illa segetū: quę ex nimia terrę: atq; anni fertilitate prouenit. In herba tenera depascēdam. id debere fieri Plinius libro secūdo naturalis histo. his verbis pręcipit. Luxuries segetum castigatur dente pecoris in herba dūtaxat: ⁊ depastę quidem vel sępius nullam in spica iniuriā sentiunt. Maro pręcipit. Vergilij ꝟba sunt ex. j. georgicorum lib. quid qui ne grauidis procumbat culmus aristis luxuriem segetū tenera depascit in herba. Tunc calami. i. post frumenti herbam calami procreantur. Ad certa. puta quaterna vel quinta intermodia. Internodiū appellatur illud quod duobus calami nodis hoc est geniculis continetur. Tum spicę. i. post calamos procreātur spicę. Quarum gratia. i. causa vel fine. Natura ludēs. ac si dicat ociosa qui modus loquendi frequens est. vt apud Pliniū lib. x. cum de conchis scribit. in quibus ait: est magna ludētis naturę varietas. Et in sacris litteris prouerbiorū cap. viij. Ludens corā eo omni tempore: ludēs in orbe terrarꝫ. ⁊ illud psalmographi. draco iste quem formasti ad illudendum ei. cum quo quasi per ociū luderet. Quasq;. i. ab agricolarū spe. M. varonis ꝟba sunt in primo lib. de re rustica. spica autē a spe nominata videt̄: eā em̄ qꝺ sperant fore serūt. Tum vero aristis. codē autore spica tria habet: granū. glumā. et aristā. granū a gerēdo dictū: qꝛ vt id spica gerat frumētū seritur. gluma a glubēdo: qꝺ eo folliculo detracto deglubatur. hoc est detrahat̄ granū. Nā gluma proprie folliculꝰ est eiꝰ fici quē edimꝰ: ⁊ per trāslationē frumenti siliqua vel vagina. arista vero dicta ꝙ prima arescit. In ętatis flore. i. in adolescētia. vt Iuuenalis flos asię ante ipm̄ pręcio maiore paratus. Ignoratione. propter rerū inexperiētiā abūdant verbis: qꝺ vitiū simul ętatis ⁊ ignorātię est. Temere asseuerāt. i. sine causa asseuerate affirmāt. Quintilianꝰ noster. Vel qꝛ hispanꝰ ex calagurrę citerioris hispanię oppido: aut noster qꝛ latinꝰ: aut qꝛ hūc autorē in hoc potissimū opere secuti sumꝰ. verba Quintiliani oratoriarū institutionū libro scđo sunt. Prima est eloquentię virtus perspicuitas: ⁊ quo q̇s ingenio minus valet: hoc se magis attollere ac dilatare conatur: vt statura breues in digitos erigunt̄: ⁊ plura infirmi minant̄. Cū vero incipiūt ecōtrario dicit om̄ia senes facere. Minus minusq;. cōtra id qꝺ dixit magis abundant verbis. Nihil sine tēperamēto illo forte cōtra id quod dixit. Temere asseuerant. Forte aduerbiū tēperamentū est philosophorꝫ. academiorꝫ maxime: qui nihil affirmare audent. Taciturnitas. vnde Iuuenalis de simulatis ph̄is dixit. Rarus sermo illis ⁊ magna libido tacēdi. Loquacitas. a qua sermo hispanꝰ elegāter. quēadmodū ⁊ multa alia. furiosos et insanos appellat locos: quasi lucutuleios ⁊ loquaces. Hęc idcirco. ex superioribꝰ colligit autor se tēpore admonitū quędā introductionibꝰ suis adiecisse: quędā rursus detraxisse: atq; licuisse sibi in opere suo: qꝺ licuit alijs in alieno atq; etiā in ꝓprio opere facere. Princeps nō principissa: aut principissa quēadmodū neq; ducissa aut comitissa: vt idocti q̇dā dixerūt: cū p̄ceps/dux/comes/duorꝫ generū cōmunia sint. Tā multis. subaudi ꝟba repetita quasi a lōge petita. Quędā adiecimꝰ. ꝑpauca illa q̇dē ⁊ q̄ suis locis reddēda sunt. Quę tēpus subiecit. i. q̄ inter legendū postea occurrerūt. t̄pe illa suggerēte atq; subministrante. Quędā detraximꝰ. sed hęc pauciora ⁊ q̄ ętatis ingrauescentis ratio. i. senecta q̄ plerisq; grauis ⁊ molesta videtur. vt Cicero in catone maiori ostendit. Elimare. i.

lindius qui fuit prope Thaleti cōtemporaneus: ad eas artes cōtraxit: quę sunt circa sermones: qualis est grāmatice quam nos profitemur. Cuius ea de re verba nos in distichon sic redegimus.

Copia verborum rerumq; inscitia versat
   Mortales: tempus perficit atq; sapit.

Et ꝑfecto ita res se habet. Nam quemadmodum in frumenti satione primo luxuries illa segetū procreatur: quā in herba tenera depascendā esse Maro pręcipit: tūc calami ad certa quædā internodia: tū spicæ quarū gratia nugas illas natura ludēs ꝓduxerat. quasq; ab agricolarꝫ spe M. Varro dictas esse putauit. tum vero aristis folliculis neglectis grana ipsa deglubunt̄: sic in ætatis flore: in qua homines rerū prope omniū ignoratione tenētur: magis abundāt verbis: audaciꝰ loquūtur: temere asseuerāt: vt recte Quintilianꝰ noster dixisse videat̄: quo quisq; ingenio minꝰ valet: eo se magis attollere ac dilatare conat̄: quēadmodū statura breues in digitos erigunt̄. Cum vero incipiūt aliquid sapere: minus minusq; verba effundūt: nihil sine tēperamento illo forte affirmāt: vt iā nullū sit maius sapientiæ signū quā taciturnitas: quēadmodū e diuerso nullū magis ignorātię quā loquacitas. Hęc idcirco sunt a me clarissima princeps tam multis repetita: vt nemo miretur si introductionum latinarum ędition secundæ cui nihil iam addi posse videbatur: quædam adiecimus: quæ nobis interim tempus rerum omnium inuentor suggessit: quædam rursus detraximus: quæ videlicet ætatis iam ingrauescentis ratio elimare suadebat.

lima veluti quadam deterere. An mihi non liceat.superiorem conclusionem a preiudicio arguens adhuc con
firmat. In opere presertim meo.ac si dicat licet hoc in opere alieno facere:ergo multomagis hoc in ꝓprio ope
re licebit. Sacrarum.quibus christiana religio continetur. Secularium.i.ꝓphanarum.nam quia ꝓphanum a no
stris in malam partem accipitur:ꝓ eo quod non est sacrum seculare dicunt:cũ omnis res aut sacra sit aut ꝓphana.
seculare vero sit quod ad seculum pertinet:vt ludi seculares:carmen seculare:quod vtrunq; sacrum est. In

An mihi non liceat in opere præsertim meo facere:quod licuit multis sacrarum atq; sæcularium litterarum scriptoribus: qui non modo in aliorum libris quosdam locos infamiæ nota inusserunt: verumetiam in propria opera libros retractationum ędidere? Quod licuit nobis in eos qui ante nos artis grammaticæ præcepta tradiderunt? Quod deniq; posteris meq; etiam viuo & sentiente præsentibus licebit: vt aliquid velint operi meo addere: non nihil etiam detrahere: quædam rursus in alium ordinem commutare? Itaq; ego græcorum prudentiam quemadmodum cæteris in rebus in hac quoq; parte vehementer admiror: qui statuis & imaginibus non scribebant (vt mos artificum est) Lysippus fecit aut polycletus: sed titulo impendẽti. Lysippus aut polyclet⁹ faciebat: vt contra iudiciorum varietates superesset artifici regressus ad veniam: velut emendaturo quicquid desideraretur: si non esset interceptus. Quid quod & illa quæ fuerunt ab Impressoribus & librariis detorta: cum prototypo meo: vnde omnes codices emanarunt contuli: atq; ad lineam veritatis quod aberrauerat q̃ diligentissime reduxi. Hos vero commentarios ędendi causa illa in primis fuit q̃ cum multis in locis a vulgata præcipiendi via discessserim: reddenda fuit a nobis ratio. tum amicis tum etiam alienoribus: cur antiquorum iuniorumq; autoritate neglecta: præceptiones quasdam ausus sum in aliam formã commutare: quod cum possemus pluribus adhuc aliis in locis magno huius doctrinæ compendio facere: fecimus id quidem modice: vel intra modum potius: ne alicuius nouitatis essemus autores nisi vbi plurimum interesset hoc vel illo modo præceptiones quasdam tradi.

famię nota.ostendẽdo libros illos heresim aut falsitatem aliquam continere. Inusserunt quasi igne atq; cauterio signum impresserunt:quod seruis erronibus aut fugitiuis fieri consueuit. Libros retractationum. quemadmodum Aurelius augustinus qui in opera iam edita libros retractationum fecit. In eos qui ante nos.i.a quorum preceptis atq; doctrina nonnunq̃ discessimus. Posteris.i.futuris. Meq; viuo & sentiente.ex martiale sumptũ est:qui libro epigrammatũ ꝓmo scribit. Cui lector studiose quod dedisti viuenti dec⁹ atq; sentienti. Itaq; ego. superioris adhuc conclusionis rationem exemplo grecorum cõfirmat: quę in operibus ab aliqua arte profectis preterito imperfecto tempore subscriptiões apponebãt: illud significare volentes: nullum esse mortale opus:cui non aliquid desit quod tempore suppleri possit. In hac quoq; parte.de qua sum statim dicturus. Statuis & imaginibus.statuę ex materia solida sunt veluti auro:argento.ęre.ligno.marmore. Imagines vero sunt etiam ex coloribus. Ut mos artificum est.qui in basibus statuarum tabularũq; calcibus nomina sua subscribere consueuerunt: dummodo opera illa non essent publicis impensis facta.nam fuit lex: quę adhuc hodie extat in codice Iustiniano:ne quid operi publico liceat inscribere. Et cicero lib.thusculanarum quęstionum primo.quid enim Phiadas sui similem speciem inclusit in clypeo mineruę: cum inscribere non liceret? Lysippus fecit aut Polycletus.tota hęc clausula pene ad verbum ex Plinij prefatione in lib.naturalis historię translata est. Ex illis inquit nos velim intelligi pingiq; cõditoribus:quorum in libellis bis inuenies absoluta opera:et illa quoq; quę mirando nõ satiamur. pendenti titulo inscripsisse. vt Apelles faciebat aut Polycletus:tanq̃ inchoata semper arte & imperfecta: vt contra iudiciorum varietates superesset artifici regressus ad veniam: velut emendaturo quicquid desideraretur:si non esset interceptus. Lysippus & Polycletus.statuarij fuerũt:

quorum opera idem autor illustrabit libro.xxxiiij. Fecit tempore preterito perfecto:ne significarent opera sua
fuisse ab illis absoluta:quodq; nihil illis addi posset quod ipsum magnę inuidię haberetur: vt idem Plinius
est autor.sed titulo impendenti:quasi tempore imperfecto.faciebat:aut pingebat.quod faciebant:vt superesset ar
tifici regressus ad veniam.i.ex eo quod populus de suis operibus iudicaret:ipsi opus emendarent. Artifici in
quam:velut emendaturo quicquid desideraretur.i.deficeret.nam et hoc quoq; significat desidero. Si non esset
interceptus.i.morte raptus.vt Lucanus in primo.abstulit ad manes parcarum Iulia sęua intercepta manu.
Quid quod et illa.aliam quoq; fuisse causam recognoscendi secundam ędítionem dicit:quia fuerunt nonnulli:
qui aut ignorantia aut ausu quodam temerario pleraq; loca inuerterunt. Impressoribus.i.qui libros torculis
imprimunt: quos quidam chalcographos appellant:hoc est ęreis litteris cartas imprimendo scribentes. Li
brarijs.qui libros calamo vel penna scribunt:nam qui vendunt bibliopolę dicuntur. Detorta.i.a vero exemplo
deprauata. Cum prototypo meo.i.primo illo meo atq; archetipo exemplari. Contuli.i.comparaui. Et quod
aberrauerat.i.a via recta deprauatum fuerat. Ad lineam veritatis.i.ad regulam reduxi. Hos vero commenta
rios.hoc est secunda prologi pars:in qua duas affert causas:cur in introductiones suas autor hos commenta
rios ędiderit.quarum prima est q̃ reddenda fuit ratio cur ab antiquis grammaticis aliquando discesserit. Ami
cis.qui putabant a me fuisse scriptum quod nec suspicatus quidem sum aut cogitaui. Alienoribus.i.non ami
cis:qui suam ignorantiam simul & maliuolentiam in meos libros transtulerunt. Multis in locis.& qui illi sunt
in ipso commentariorum discursu patebit. Antiquorum.puta Diomedis.Phocę.Seruij.Prisciani.Donati.Iu
niorum.puta Alexandri.Ebrardi.Catholici. et ex ijs qui supersunt. Peroti verulani.Nigri.Mancinelli. Sed

cum possemus. sed id perparce dicit fecisse: cum posset adhuc alijs in locis idem facere. Compendio. i. breuiori via: sicut dispendium est viȩ ambages. Modice. i. cum modo. Intra modum. i. adhuc arctius quam in modo. Plurimum interesset. i. magnum compendium atq; emolumentum: vt si dicam huius doctrinȩ lucrum faceret. Deinde ꝙ cum. hȩc est secunda causa: cur commentarios hos ędiderit: quia introductiões illȩ fuerunt simplices: quippe quȩ puerorum eruditioni scriptȩ sunt: nunc vero in hoc opere cum adultis: vel potius cum ipsis pceptoribus sermo habendus est. Ingenio tumultum faceret. Horatianum est. stomachoq; tumultum lenta feret pituita: vides vt pallidus omnis cena desurgat dubia. Cum vero iam. quasi dicat. cum erant pueri ac rudes in studio litterarũ: danda fuit illis doctrina simplex ⁊ quasi lac paruulis: vt apostolus ait. sed prouectus ⁊ in ętate progressis porrigendus est doctrinȩ solidior quidam cibus. i. durior ⁊ numerosior. i. magis varius. Lac pulpamentumq;. adhuc in translatione cibi ad doctrinam perstat. vt lac pulpamentumq; sit doctrina simplex facilis. nam pulpamentum est corpus sine ossibus quod facile mandi conficiq; dentibus potest. ossa vero ⁊ nerui sunt difficultates doctrinȩ secretioris: quȩ non nisi a grandiusculis penetrari percipiq; possunt. Quare non tam. ex superioribus infert cui lectori hos commentarios scripserimus. Tuȩ vero celsitudini. Hȩc est tertia pars pręfationis in qua ponuntur rationes cur hoc opus celsitudini regiȩ dedicatum sit. Extremum laborem. quia nobis in animo est postea ꝗ̃ antiquitates hispanienses absoluerimus: omne reliquum vitȩ nostrȩ tempus in sacris litteris consumere. Quantȩ sit tibi curȩ. hȩc est ratio cur frontem perfricuit autor: vt rem tenuem atq; ieiunam tantȩ maiestati dedicarit: quod multis argumentis intellexit: quanta illi cura sit ne rei hispanȩ hoc vnum sermonis latini ornamentum desit: tum quod in eo liberos erudiendos curet: tum ꝙ omnes putant se rem iucundissimam illi facere: ꝙ dent operam litteris pręcipuam. quodq; iam a fœminis expectatur: quod viri ante hac vix optare audebant. In hac disciplina. hoc est grammaticȩ: de qua nunc scribimus. Adolescentes. exoletos et purparatos regios intelligit. Omnium ętatum. quia etiam adulti iam hoc aggrediuntur. Alter sexus. scilicet a virili hoc est muliebris. Nam quid ego. aliud quoq; signum affert: cur huic maximȩ curȩ regina intendit: quod ad autorem dederit litteras humanissime scriptas: quib⁹ illum admonebat: vt introductiones latinas e regione versuum hispanienses faceret ad eum modum quem pręsul Illiberritanus illi pręfinisset. Quas litteras. q. d. ꝗ̃ comiter atq; clementer scriptas. Archiepiscopus. Ferdinandus atalabrica regius senator atq; illa tempestate pręsul Abulensis. Illiberritanus. Iliberri vrbs est quȩ nostro sęculo Granata dicitur: quęq; annis superioribus in deditionem christianorum venit: cum annos circiter octingentos sub ditione penorum mauritanorumq; fuerit. E regione. i. ex opposito. hoc est vt sermo hispaniensis sit positus contra latinum. hispanienses vero dixit non hispanas: quia introductiones illȩ in hispanum sermonem non vsq; adeo migrare potuerunt: vt non maximam latinitatis partem retinuerint. nam hispanum est quod in hispania atq; ex hispania est. Hispaniense vero quod non penitus hispanum: sed aut in hispania ab externis regitur: vt bellum hispaniẽse quod a romanis in hispania: aut extra hispaniam ab hispanis: vt collegium hispaniense: quod est Bononiȩ ab immortalis memoriȩ viro Egidio Albornozio. S. R. E. Cardinali hispano fundatum. Quam differentiam videtur obseruare Martialis cum in epistola. xij. libri epigrammaton scripsit: se mittere romam librum iam non hispaniẽsem sed hispanũ. Nam cũ superiores libri magna ex parte fuissent romȩ pscripti: q2 ab hoie hispano: hispaniẽses poterãt appellari. at vero duodecim⁹ q2 in hispania ⁊ ab hoie hispano recte hispan⁹ dici debuit. Nemo igitur me ex superioribus autor cõcludit se non ambitiose fecisse: quod opus de rebus leuissimis qualis est grammatice: tantȩ principi dedicauerit: cum pręsertim ab ipsa per litteras fuerit admonitus: vt iisdem de re-

deinde quod cum introductiones nostræ puerorum eruditioni scriptæ sint: habenda fuit ratio vt essent ꝗ̃ simplicissimæ: ne quasi ciborum redundantia stomacho sic præceptorum varietas illorum ingenio tumultum faceret. Cum vero iam in litteris aliquantulum progressi sunt: quasi solidior quidam numerosiorq; cibus est illis porrigendus: vt non modo lac pulpamentumq; degustent: verumetiam ossa neruosq; possint obrodere. Quare non tam cum rudibus nouiciisq; rei litterariæ professoribus ꝗ̃ cum prouectis vel potius cum magistris ipsis sermo mihi in his commentariis habendus est. Tuæ vero celsitudini extremum hunc artis grammaticæ laborem meum dedicandi illa ratio maxime fuit: quod nemo est qui non intelligat quantæ sit tibi curæ rem publicam hanc hispanam cum cæteris rebus: tum vel præcipue in re litteraria ꝗ̃ florentissimam efficere. Quanta diligentia dulcissimos liberos tuos in hac disciplina erudiendos curaueris. Quam tibi sit iucundum quod non modo adolescentes nobilissimi: qui sunt tuo ministerio dedicati: verumetiam reliqui omnes omnium ætatum atq; ordinum homines dent operam vel præcipuam litteris: quas antehac quasi nimis delicatas atq; animorum eneruatrices oderant. Quodq; alter sexus de se iam præstat: quod viri antehac votis omnibus vix audebant exoptare. Nam quid ego referam quas ad me litteras abhinc septennium celsitudo tua dedit? Quas præterea mihi Archiepiscopus Illiberritanus ex tuis verbis atq; sententia reddendas curauit: vt introductiones meas quas de sermone latino ędideram: e regione versuum hispanienses faceremus. Nemo igitur me æquus iudex ambitiose atq; petulanter fecisse iudicabit: ꝙ leuissimis de rebus scribens vigilias meas ausus sum maiestati regię dedicare: cũ pręsertim quicquid

bus scriberet. Neqꝫ petulanter. cum grammatice non debeat res parua iudicari quod multis rationibus confirmat. Ambitiose. hoc est quod nos insinuauerimus regię familiaritati: vt honores aut aliquam bonam gratiam aucuparemur: a qua suspitione se purgat cum dicit se iussum iisdem de rebus scripsisse. Petulanter. i. imprudenter ꝛ procaciter. quod videlicet illępidū fuerit donū qđ est de reb⁹ leuissimis ꝛ parui pręcij: qđ tñ excusatur ostendēdo rei litterarię dignitatem. Ille inquit. Quintilian⁹ est: q̃ oratoriarum institutionum libro. j. hoc scribit. An vero quispiam. necessitatem simul ꝛ dignitatem huius artis ostendit. Sermo continetur. nā hoc pręstat ars: vt sermoni vitiū aliquod irrepere nō possit. Sacramenta. et mysteria et sacra secreta. Quasi depositū. hoc ex Quintiliano quoqꝫ deductum est: qui de litteris scribēs ait: hic est vsus litterarum vt custodiant voces: ꝛ velut depositū reddant legentibus. nam depositum perfecte seruandum: ꝛ cum reposcitur summa fide reddēdū est. Coagmentata. coniuncta et conglutinata. Nec ab alijs. nā in hoc eius dignitas ostenditur: quod ab alijs omnibus est absoluta: cū reliquę sine illa consistere non possint. Nam oro te. necessitatem huius artis demonstrat: ꝙ nulla vitę pars illius officio vacare potest: cum reliquę oēs raro in vsum veniant. Quo tam. interrogatiue. quasi dicat minimam: quia raro de illis fit sermo cum sine hac nec momēto: vt sic dixerim: temporis esse possimus. De numeris: quod est arithmeticę opus. De magnitudinib⁹: quod est geometrię. De vocum ratione. de quibus est musica. Astrorum de quibus est astrologia. De moribus. quod ad ethicen pertinet. De rerum natura: quod ad physicen pertinet. De re diuina: quę dicitur grece theologia. Ita pręsto est. idest pręsens. Vt si quid legas: hic loc⁹ ex procœmio Ciceronis in libro de officijs translatus est. Nulla inquit vitę pars: neqꝫ publicis: neqꝫ priuatis: neqꝫ forensibus: neqꝫ domesticis in rebus: neqꝫ si tecum agas quid: neqꝫ si cum altero contrahas: vacare officio potest. Fabius. M. Fabius quintilianus: qui oratoriarum institutionū libro hoc scribit. Iucunda senibus. quia etiam citra necessitatem: altissimam quoqꝫ eruditionem exercere potest. Dulcis secretorum comes: quia per illā dulces curas: cogitationesqꝫ nostras litteris mandamus. Cuius amor idest voluptas quę ex illa percipitur: non terminatur dum in scholis versamur sed morte sola. Et quisqꝫ est. ad pręfationis epilogum accedit. A communi sensu. nō quemadmodum physici qui potentiam illam superiorem quinqꝫ sensibus communem sensum appellant. Sed vt Cicero: pro eo in quo plęriqꝫ omnes sapientes conueniunt. Sic quintilianus in primo. sensum ipsum qui communis dicitur: vbi discet. cum se a congressu segregarit. Seneca in ępistolis. hoc philosophia promittit sensum communem et humanitatem. Horatius. communi plane sensu caret. Tenuem. atqꝫ ieiunam idest aridam et sterilem. Maximis principibus: vt Iuli⁹ pollux ad commodū Cęsarem de vocabulis atqꝫ arte grammatica. Duces imperatoresqꝫ. vt Cęsar qui de analogia libros scripsit. Compertissima idest certa et explorata. Alio in loco in repetitione secunda in qua de litteris disputauimus.

illud est quod elaboramus: tuis auspicijs tuoqꝫ imperio sim⁹ aggressi neqꝫ vt ille inquit: existimari parua debeāt sine quib⁹ magna cōstare nō possunt. An vero est q̃ paruā audeat artē illā appellare: qua sermo latin⁹ continetur? in quo religionis nostræ imprimis sacramenta quasi depositum quoddam fidelissime seruantur? Quæ cum reliquis omnibus disciplinis ita est coagmētata: vt nec ab illis facile secerni: illæ vero ab hac quemadmodū disiungātur: nec intelligi vllo modo possit. Nā oro te atqꝫ per deum immortalē obtestor: quotā sibi vitæ nostræ partem reliquæ oēs disciplinæ vendicant? Quoties in eū sermonem incidimus: vt de numeris magnitudinibusqꝫ? quoties vt de vocum astrorumqꝫ ratione? quoties vt de moribus: rerūqꝫ natura? quoties vt de medicina deqꝫ ciuilis & pontificii iuris scientia? quoties vt de religione atqꝫ de re diuina disputemus? At vero grāmatice omni in loco omniqꝫ tempore ita præsto est: vt si quid legas: si quid scribas: si cū alio loquaris: si deniqꝫ tecū ipse quid cogites: sine illa efficere nullo modo possis. Atqꝫ vt de illa fabius verissime scripsit: necessaria est pueris: iucunda senibus: dulcis secretorum comes: & cuius amor: vt idē autor scribit: nō scholarum temporibus: sed vita terminatur. Et quisqꝫ est adeo stupidus & a communi sensu alienus? qui audeat hanc artem tenuem atqꝫ ieiunam appellare & indignam: cuius libri augustæ nostrę debuerint dicari: cum videamus non modo viros summo ingenio singulari que doctrina præditos huius disciplinę opera maximis principibus dedicasse: verumetiam duces ipsos imperatoresqꝫ in media totius orbis terrarum administratione occupatos volumina iisdem de rebus scripta reliquisse? Sed ego demens: qui de re iam pridem celsitudini tuę compertissima pluribus disputem. Illud modo tantum hic dicam: quod alio in loco magna scholasticorum frequentia testatus sum: tuū atqꝫ dulcissimi coniugis tui præsidium implorans. Vos inquā clarissimi atqꝫ inuictissimi principes: quorum ductu auspicijsqꝫ totius hispaniæ membra dissipata in vnum prope corpus rediere: curate obsecro ne fœlicitati quam nostro sæculo dedistis: hoc vnum latini sermonis ornamentum desit amplissimum.

Prologus.

SVPPOSITVM DE AVTORIBVS GRAMMATICAE LATINAE IN QVO DOCTISSIMVS QVISQVE CONSENTIT.

ED QVIA NOSTRI SAECVLI SCRIPTORIBVS EATEnus fides adhibenda est: quatenus ea quę nobis afferūt/ ratione ꝓbauerint. nemoq; est adeo imperitus: qui iam non intelligat antiquis autoribus ideo assentiendū esse: quia sic locuti sunt. Iunioribus vero quia quod nobis persuadere volūt: illorum autoritate freti probare contendunt: necessarium esse duxi hoc in loco demonstrare quantū fidei scriptorum cuiq; sit habendum. Neq; enim omnibus illis passim atq; indifferenter credere debemus: sed illis dūtaxat: qui floruerunt intra ducētos circiter quinquaginta annos ab ortu Ciceronis ad Antonium pium: hoc est ante christianum natalem annis cētū ad centesimū quinquagesimū: ex quo salutem christianam numeram⁹. Nam & latinus sermo queadmodū & cætera mortalia aliquādo incepit: habuitq; suam infantiā. in qua vix quicq; effari potuit. Sic locuti sunt Aborigenes primū cū Faunis vatibusq;. Sic deinceps Latini & Albani. Sic postea Romani ad annū quartūdecimū supra quingentesimū ab vrbe condita: quo Liuius Liuii salinatoris libertus fabulā primus latinis versib⁹ ędidit. Hunc secuti sunt ex poetis Ennius. Nævius. Plautus. Cæcilius. Terentius. Pacuuius. Lucilli⁹. Actius. Turpilius. Affranius. Tintinnius. Lucius. Laberius. Pomponius. Ex Oratoribus. Cethægus. Cato. Sex. Aelius. Gallus. Scipiones Nasica & duo Aphricani. Gracchi pater & duo filii. Lælius aliiq; complures: quos Cicero in libro de claris oratoribus ad sua vsq; tempora commemorat. Ex iure consultis. Papyrius. Appii duo. Coruncanus. Attilius. Manilius. Brutus. Rutilius. Virginius. Antipater. L. Crassus. Q. Mutius. Lucillius. Iuuentius. Fuerit atq; hæc latini sermonis puericia: in qua multa quidē emendate atq; diligenter. plæraq; tamen nimis antique duriterq; dicta sunt. At vero illius iuuenta: in qua & lacertos mouere & vires suas ostentare cœpit: cum Cicerone orta est: cœpitq; cum Cæsare Hadriano consenescere. Hac ætate fuerunt autores illi qui latinam linguam locupletarunt: quosq; imitandos esse dicimus. Ex poetis Catullus. P. Varro. Lucretius. Vergilius. Horatius. Manilius. Tibullus. Propertius. Ouidius. Germanicus. Auienus. Macer. Persius. Seneca. Lucanus. Valerius flaccus. Silius italicus. Martialis. Iuuenalis. Papinius. Ex Oratoribus variarū rerum scriptoribus. Cicero. Cæsar. Brutus. Seruius. Sulpitius. Pollio. M. Varro. Nigidi⁹. Cato vticensis. Cælius. Victruuius. Columela. Celsus. Iginius. Pedianus. Festus Marcellus. Mela. Apicius vterq; Seneca. vterq; Plinius. Quintilianus. Ex Historicis vero. Salustius. Nepos. Liuius. Valeri⁹ maximus. Fenestella. Solinus. Iustinus. Tranquillus. Tacitus. Curtius. Florus. Aemilius. Ex iure consultis. Alphenus. Offilius. Aufidius. Namusa. Flauius. Proculus. Antistius. Gælius. Trebatius. Cassellius. Tubero. Capito. Cassius. Sabini duo. Labeones tres. Nerua pater & filius. Pegasus. Iabolenus. Celsus. Neratius. Alburnus. Iulianus. Post Hadrianum cœpit in dies latinus sermo languere & quodam quasi senio contabescere: quod nimis factum est sub aduentum Gothorum in italiam regnumq; Longobardorum ad fatalem illam totius humani generis pestem Mahumeteam: quæ cum omnibus ingenuis & bonis artibus sermonem quoq; latinum intercepit. Hanc igitur recte dixerimus latinæ linguæ senectutem: quæ cum annos prope quadringentos quinquaginta ægre spiritum duxisset: tandem cum imperio populi romani extincta est. Hoc temporum interuallo pauci admodum reperiūtur autores tolerabiles illi quidem: sed qui nullo modo cum superioribus debeant comparari. Ex Poetis & Grammaticis aliarumq; rerum scriptoribus. Ausonius. Claudianus. Serenus. Diomedes. Phocas. Gelius. Macrobius. Acron. Porphyrion. Victorinus. Donatus. Sergius. Seruius. Priscianus. Apuleius Socraticus. Apuleius grāmaticus. Vegetius. Frontinus. Ex Historicis. Spartianus. Capitolinus. Trebellius. Lampridius. Volcatius. Vopiscus. Eutropius. Damasus. Orosius. Ex iure consultis. Arrianus. Aphricanus. Arcadius. Caius. Calistratus. Florentinus. Largus. Hermogenesis. Martianus. Modestinus. Marcellus. Mela Papinianus. Paulus. Scæuola. Tryphonius. Venuleius. Vulpianus. Ex iis qui pro religione nostra scripserunt. Tertullianus. Iuuencus. Cyprianus. Lactantius. Ambrosius. Hieronymus. Augustinus. Ruffinus. Sedulius. Licinius. Prudentius. Sidonius. Boetius. Cassiodorus. Gregorius. Isidorus. Prosper. Qui sequuntur quod ad latini sermonis rationem attinet: nec digni quidem sunt: quorum meminisse debeamus. Qui autores cum sint in triplici temporum diuersitate positi: illorum tantum autoritate nitemur: qui fuerunt medii.

¶ Prima nominis declinatio.
Nominatiuo hæc musa.
Genitiuo musæ.
Datiuo musæ.
Accusatiuo musam.
Vocatiuo o musa.
Ablatiuo a musa.
Plurali nominatiuo musæ.
Genitiuo musarum.
Datiuo musis.
Accusatiuo musas.
Vocatiuo o musæ.
Ablatiuo a musis.

¶ Secunda declinatio.
Nominatiuo hic dominus.
Genitiuo domini.
Datiuo domino.
Accusatiuo dominum.
Vocatiuo o domine.
Ablatiuo a domino.
Plurali nominatiuo domini.
Genitiuo dominorum.
Datiuo dominis.
Accusatiuo dominos.
Vocatiuo o domini.
Ablatiuo a dominis.
Nominatiuo hoc templum.
Genitiuo templi.
Datiuo templo.
Accusatiuo templum.
Vocatiuo o templum.
Ablatiuo a templo.
Plurali nominatiuo templa.
Genitiuo templorum.
Datiuo templis.
Accusatiuo templa.
Vocatiuo o templa.
Ablatiuo a templis.

¶ Tertia declinatio.
Nominatiuo hic sermo.
Genitiuo sermonis.
Datiuo sermoni.
Accusatiuo sermonem.
Vocatiuo o sermo.
Ablatiuo a sermone.
Plurali nominatiuo sermones.
Genitiuo sermonum.
Datiuo sermonibus.
Accusatiuo sermones.
Vocatiuo o sermones.
Ablatiuo a sermonibus.
Nominatiuo hoc tempus.
Genitiuo temporis.
Datiuo tempori.
Accusatiuo tempus.
Vocatiuo o tempus.
Ablatiuo a tempore.
Plurali nominatiuo tempora.
Genitiuo temporum.
Datiuo temporibus.
Accusatiuo tempora.
Vocatiuo o tempora.
Ablatiuo a temporibus.

¶ Quarta declinatio.
Nominatiuo hic sensus.
Genitiuo sensus.
Datiuo sensui.
Accusatiuo sensum.
Vocatiuo o sensus.
Ablatiuo a sensu.
Plurali nominatiuo sensus.
Genitiuo sensuum.
Datiuo sensibus
Accusatiuo sensus.
Vocatiuo o sensus.
Ablatiuo a sensibus.
Nominatiuo hoc veru.
Genitiuo veru.
Datiuo veru.
Accusatiuo veru.
Vocatiuo o veru.
Ablatiuo a veru.
Plurali nominatiuo verua.
Genitiuo veruum.
Datiuo verubus
Accusatiuo verua.
Vocatiuo o verua.
Ablatiuo a verubus.

¶ Quinta declinatio.
Nominatiuo hic dies.
Genitiuo diei.
Datiuo diei.
Accusatiuo diem.
Vocatiuo o dies.
Ablatiuo a die.
Plurali nominatiuo dies.
Genitiuo dierum.
Datiuo diebus.
Accusatiuo dies.
Vocatiuo o dies.

Albatiuo a diebus.

¶ Adiectiua primæ & secundæ.

Nominatiuo bonus bona bonum.
Genitiuo boni bonæ boni.
Datiuo bono bonæ bono.
Accusatiuo bonum bonam bonum.
Vocatiuo o bone bona bonum.
Ablatiuo a bono bona bono.
Plurali nominatiuo boni bonæ bona.
Genitiuo bonorum bonarum bonorum.
Datiuo bonis.
Accusatiuo bonos bonas bona.
Vocatiuo o boni bonæ bona.
Ablatiuo a bonis.

¶ Adiectiua tertiæ.

Nominatiuo hic & hæc & hoc prudēs
Genitiuo prudentis.
Datiuo prudenti.
Accusatiuo prudens.
Vocatiuo o prudens
Ablatiuo a prudente vel prudenti.
Plurali nominatiuo prudentes & prudentia.
Genitiuo prudentium vel prudentum
Datiuo prudentibus.
Accusatiuo prudentes vel prudentia.
Vocatiuo o prudentes vel prudentia.
Ablatiuo a prudentibus.
Nominatiuo hic & hæc breuis & hoc breue.
Genitiuo breuis.
Datiuo breui.
Accusatiuo breuem & breue.
Vocatiuo o breuis & breue.
Ablatiuo a breui.
Plurali nominatiuo breues & breuia.
Genitiuo breuium.
Datiuo breuibus.
Accusatiuo breues & breuia.
Vocatiuo o breues & breuia.
Ablatiuo a breuibus.
Nominatiuo hic & hæc breuior & hoc breuius
Genitiuo breuioris.
Datiuo breuiori.
Accusatiuo breuiorem & breuius.
Vocatiuo o breuior & breuius.
Ablatiuo a breuiore vel breuiori.
Plurali nominatiuo breuiores & breuiora.
Genitiuo breuiorum.
Datiuo breuioribus.
Accusatiuo breuiores & breuiora.
Vocatiuo o breuiores & breuiora
Ablatiuo a breuioribus.
Nominatiuo hic acer hæc acris hoc acre.
Genitiuo acris.
Datiuo acri.
Accusatiuo acrem & acre.
Vocatiuo o acer acris & acre.
Ablatiuo ab acri.
Plurali nominatiuo acres & acria.
Genitiuo acrium.
Datiuo acribus.
Accusatiuo acres & acria.
Vocatiuo o acres & acria.
Ablatiuo ab acribus.

¶ Irregularia.

Nominatiuo hæc domus.
Genitiuo domi vel domus.
Datiuo domui.
Accusatiuo domum.
Vocatiuo o domus.
Ablatiuo a domo.
Plurali nominatiuo domus.
Genitiuo domorum vel domum.
Datiuo domibus.
Accusatiuo domos vel domus.
Vocatiuo o domus.
Ablatiuo a domibus.
Plurali nominatiuo duo duæ duo.
Genitiuo duorum duarum duorum.
Datiuo duobus duabus duobus.
Accusatiuo duos vel duo duas duo.
Vocatiuo o duo duæ duo.
Ablatiuo a duobus duabus duobus.
Plurali nominatiuo ambo ambę ambo.
Genitiuo amborum ambarum amborum.
Datiuo ambobus ambabus ambobus.
Accusatiuo ambos vel ambo ambas ambo.
Vocatiuo o ambo ambę ambo.
Ablatiuo ab ambobus ambabus ambobus.
Nomiuatiuo hoc plus.
Genitiuo pluris.
Datiuo pluri.
Accusatiuo plus.
Vocatiuo o plus.
Ablatiuo a pluri.
Plurali nominatiuo plures & plura.
Genitiuo plurium.
Datiuo pluribus.
Accusatiuo plures & plura.
Vocatiuo o plures & plura.
Ablatiuo a pluribus.

¶ Pronominis prima declinatio.

Nominatiuo ego.
Genitiuo mei.
Datiuo mihi vel mi.
Accusatiuo me.
Ablatiuo a me.
Plurali nominatiuo nos.
Genitiuo nostrum vel nostri
Datiuo nobis.
Accusatiuo nos.
Ablatiuo a nobis.
Nominatiuo tu.
Genitiuo tui.
Datiuo tibi.
Accusatiuo te.
Vocatiuo o tu.
Ablatiuo a te.
Plurali nominatiuo vos.
Genitiuo vestrum vel vestri.
Datiuo vobis.
Accusatiuo vos.
Vocatiuo o vos.
Ablatiuo a vobis.
Genitiuo sui.
Datiuo sibi
Accusatiuo se.
Ablatiuo a se.
Plurali genitiuo sui.
Datiuo sibi.
Accusatiuo se.
Ablatiuo a se.

¶ Secunda pronominis declinatio.

Nominatiuo hic hæc hoc.
Genitiuo huius.
Datiuo huic.
Accusatiuo hunc hanc hoc.
Ablatiuo ab hoc hac hoc.
Plurali nominatiuo hi hę hęc.
Genitiuo horum harū horū
Datiuo his.
Accusatiuo hos has hæc.
Ablatiuo ab his.
Nominatiuo iste ista istud.
Genitiuo istius.
Datiuo isti.
Accusatiuo istū istam istud.
Ablatiuo ab isto ista isto.
Plurali noiatiuo isti istæ ista.
Genitiuo istorum istarum istorū.
Datiuo istis.
Accusatiuo istos istas ista.
Ablatiuo ab istis.
Nominatiuo ille illa illud.
Genitiuo illius.
Datiuo illi.
Accusatiuo illum illam illud.
Ablatiuo ab illo illa illo.
Plurali nominatiuo illi illæ illa.
Genitiuo illorum illarum illorum
Datiuo illis.
Accusatiuo illos illas illa.
Ablatiuo ab illis.
Nominatiuo ipse ipsa ipsum.
Genitiuo ipsius.
Datiuo ipsi.
Accusatiuo ipsum ipsam ipsum.
Ablatiuo ab ipso ipsa ipso.
Plurali nominatiuo ipsi ipse ipsa.
Genitiuo ipsorum ipsarū ipsorū.
Datiuo ipsis.
Accusatiuo ipsos ipsas ipsa
Ablatiuo ab ipsis.
Nominatiuo is ea id.
Genitiuo eius.
Datiuo ei.
Accusatiuo eum eam id.
Ablatiuo ab eo ea eo.
Plurali nominatiuo ei vel ii eæ ea.
Genitiuo eorum earum eorum.
Datiuo eis vel iis.
Accusatiuo eos eas ea.
Ablatiuo ab eis vel iis.

¶ Tertia pronominis declinatio.

Nominatiuo meus mea meum.
Genitiuo mei meæ mei.
Datiuo meo meæ meo.
Accusatiuo meum meam meum.
Vocatiuo o mi mea meum.
Ablatiuo a meo mea meo.
Plurali nominatiuo mei meæ mea.
Genitiuo meorum mearū meorū
Datiuo meis.
Accusatiuo meos meas mea.
Vocatiuo o mi meæ mea.
Ablatiuo a meis.
Nominatiuo tuus tua tuum.
Vocatiuo caret.
Nominatiuo suus sua suum.
Vocatiuo caret.
Nominatiuo noster nostra nostrū.
Vocatiuo o noster nostra nostrū.
Nominatiuo vester vestra vestrū.
Vocatiuo caret.

¶ Quarta pronominis declinatio.

Noiatiuo hic & hęc & hoc nostras.
Genitiuo nostratis.
Datiuo nostrati.
Accusatiuo nostratem & nostras.
Vocatiuo o nostras.
Ablatiuo a nostrati.
Plurali ntō nostrates & nostratia.
Genitiuo nostratium.
Datiuo nostratibus.
Accusatiuo nostrates & nostratia.
Vocatiuo o nostrates & nostratia.
Ablatiuo a nostratibus.
Nominatiuo hic hæc & hoc vr̄as.
Vocatiuo caret.

¶ Nomina per secundam declinatiōem pronominis declinata.

Noiatiuo vnus vna vnū. vni9 vni.
Nominatiuo nullus nulla nullum. nullius nulli.
Noiatiuo solus sola solū. soli9 soli.
Noiatiuo totus tota totū. toti9 toti.
Noiatiuo alius alia aliud. alius ali.
Nominatiuo alter altera alterum. alterius alteri.
Noiatiuo vter vtra vtrū. vtri9 vtri.
Nominatiuo neuter neutra neutrū. neutrius neutri.
Nominatiuo vterq; vtraq; vtrūq;. vtriusq; vtriq;.
Nominatiuo quis vel qui quæ qđ vel quid.
Genitiuo cuius.
Datiuo cui.
Accusatiuo quē quā quod vl' quid
Ablatiuo a quo qua quo vel qui.
Plurali noiatiuo qui quæ quæ,
Genitiuo quorū quarū quorum.
Datiuo quis vel quibus.
Accusatiuo quos quas quæ.
Ablatiuo a quis vel quibus.

¶ Composita a quis vel qui.

Quisqꝫ quæqꝫ quodqꝫ vel quidqꝫ. cuiusqꝫ.
Quisquis quidquid in nominatiuo & accusatiuo tantum.
Quisnam quænam quodnam vel quidnam. cuiusnam.
Quispiam quæpiam quodpiam vel quidpiam. cuiuspiam.
Quisquam quæquam quodquam vel quidquā. cuiusquam.
Quisputas quæputas quodputas vel quidputas. cuiusputas.
Quicunqꝫ quæcunqꝫ quodcunqꝫ quidcunqꝫ. cuiuscunqꝫ.
Quidam quædam quoddam vel quiddam. cuiusdam.
Quilibet quælibet quodlibet vel quidlibet: cuiuslibet
Quiuis quęuis quoduis vel quiduis. cuiusuis.
Aliquis aliqua aliquod vel aliquid. alicuius.
Ecquis ecqua ecquod vel ecquid. eccuius.
Nequis nequa nequod vel nequid. necuius.
Nunquis nunqua nunquod vel nunquid. nuncuius.
Siquis siqua siquod vel siquid. sicuius.
Vnusquisqꝫ vnaquæqꝫ vnumquodqꝫ vel vnumquidqꝫ.

Coniugatio.

IN coniugatione verborū explicāda visum est q̄dā tempora adiicere. ductiqꝫ sumus ad id faciēdū tum antiquoꝝ autoritate: tū ratione: tum etiā necessitate. Adiecimꝰ inquā in indicatiuo alterū futuꝝ in voce simile futuri subiunctiui. Imꝑatiuo in vtroqꝫ tp̄e adiecimꝰ voces alteras similes futuro optatiui: alteras similes p̄terito aut futuro subiunctiui. Optatiuo p̄terea adiecimꝰ duo tp̄a. Infinitiuo futuꝝ ꝓpriū vltra duo illa circūloquia q̄ vulgo habent̄. Qđ si q̄s dixerit frustra hec tp̄a fuisse adiecta: cū ad alioꝝ modoꝝ tp̄a reduci possint: frustra igit̄ futuꝝ optatiui ponimus: q꞉ similis est in voce p̄senti subiunctiui. Frustra quasdā imꝑatiui ꝑsonas: cum similes sint eiusdē subiūctiui paribꝰ ꝑsonis. Non igit̄ ꝑ voces distinguunt̄ tp̄a atqꝫ modi verboꝝ. sed rōne significatiōis: quēadmodū in dictiōibꝰ ꝑ casus declinatis casus ⁊ numeri nō vocibꝰ sed significatiōibꝰ distinguunt̄. alioqui noīatiuus ⁊ vocatiuus idē eēnt casus: q꞉ plerūqꝫ sil'r desinunt. ablatiuus ⁊ septimꝰ casus vtriusqꝫ numeri. datiuꝰ quoqꝫ ⁊ ablatiuus plurales q꞉ semꝑ eodē modo terminant̄. Qđ si multo cōmodius est verboꝝ qualitates cū suis tp̄ibꝰ distincte poni: etiā si aliqđ interim addiscentibꝰ dispendiū fuerit: q̄ꝫ oīa miscere atqꝫ inculcare: id qđ Ioānes pastrana fecit ꝯfundendo modos cū tp̄ibꝰ: ꝯsulamꝰ boni: atqꝫ patiamur hanc tantulā morā: q̄ sit nobis postea magnam allatura vtilitatē. Adiecimꝰ inquā in indicatiuo tp̄s futuꝝ qđ ꝑfectū dicimꝰ: qm̄ alteꝝ qđ est in vsu freq̄ntiori imꝑfectū dici oportet. Nam q̄ dicit ego amabo vxorē: nihil aliud designat q̄ꝫ futuꝝ esse tp̄s i quo vxorē amare incohabit: quēadmodū q̄ dicit amo ⁊ amabā. Qui v̄o dicit amauero nō minꝰ impositꝰ esse finē vxoris amādę significat: q̄ꝫ is q̄ dicit ego amaui ⁊ ego amauerā. ⁊ ne ꝓ libidine nr̄a hoc dixisse videamur: attulimꝰ. M. varronis v̄ba ex scđo de analogia libro: q̄dā inq̄t sunt tp̄a imꝑfecta. vt disco. discebā. discā. q̄dā v̄o ꝑfecta. vt didici didicerā. didicero. Uides iter tp̄a vocesqꝫ indicatiui modi a varrone positū didicero i futuro ꝑfecto: qđ est sil'e futuro subiūctiui modi. Quare si q̄s dixerit cū didicero bucolica Uergilij cessabo a labore: subiunctiuꝰ est. Qđ si dixerit intra decē dies didicero bucolica Uergilij. indicatiuꝰ est. Et quēadmodū alibi diximꝰ plusquā ꝑfectū idicatiui modi poni ꝓ p̄terito ꝑfecto si nō ad aliud p̄teritū referat̄: id nunc dicimꝰ de futuro ꝑfecto: vt eiꝰ manifesta significatio apparet: indigere altero futuro ad qđ referat̄. vt Cicero in ep̄lis ad appiū. ⁊ sic cum tu in ꝓuinciam veneris ego annuū munꝰ ꝯfecero. idest a me ꝯfectū erit. Imꝑatiui quoqꝫ modi scđis ꝑsonis p̄sentis tp̄is vtriusqꝫ numeri voces futuri optatiui earundē ꝑsonaꝝ sil'es adiecimꝰ. vt ama vel ames. amate vel ametis. Terentiꝰ in heauton. solicitudinē istā q̄ te excruciat: omittas. qđ tm̄ significat quātū omitte. Horatiꝰ tertio carmi. Per meos fines ⁊ aprica rura lenis incedas. ab easqꝫ in paruis ęquus alumnis. qđ valet incede: ⁊ abi. Iam cū negatiōe ꝓhibendo frequens est hic dicendi modꝰ: vt ne neges. ne facias. ne dicas. pro ne nega. ne fac. ne dic. Nam ꝓhibitiuus modus ad imꝑatiuū refert̄: qđ ꝓhibere quodāmodo est imꝑare. Sed ⁊ alias significatiōes hic modꝰ habet. Est eñ ⁊ p̄scatiuus. Uergiliꝰ. Parce pio generi. ⁊ ꝓpiꝰ res aspice nr̄as. Est ⁊ exhortatiuꝰ. vt o iuuenes tectis succedite nr̄is. Est ⁊ ꝯcessiuus. vt I seq̄re italiā ventis. pete regna ꝑ vndas. Et est execratiuus. vt Iuuenalis: ite q̄bꝰ grata picta lupa barbara mitra. In futuro v̄o imꝑatiui cur oēs voces p̄teriti ꝑfecti siue futuri subiūctiui p̄terquā p̄mę ꝑsonę singularis addiderimꝰ: res ipsa nos admonuit. nā voces ille ꝑmodū imꝑādi freq̄nter repiuntur. Cicero i scđo de oratore. tu quēadmodū his satisfacias: videris. Iuuenalis. gręculꝰ esuriēs ad cęlū iusseris ibit. Persiꝰ. dixeris hęc inter varicosos cēturiōes. Et illđ eiusdē. v̄terit hunc dñs: momēto turbinis exit Marcꝰ dama. nec est necesse supleri ꝯiunctionē: vt ad modū subiunctiuū hmōi cōstructiōes referant̄. Iam v̄o illa ex euangelio: tu videris ⁊ vos videritis: satis liquet ad hmōi tempus ꝑtinere: quamquā apđ gręcos loca illa futuri sunt indicatiui. Cum particula negatiua freq̄ntius hęc constructio repitur. Uergilius in tertio ęneidos. Hic tibi nequa morę fuerint dispēdia tanti. Horatius in ep̄lis. Mancipijs locuples eget ęris capadocum rex. ne fueris hic tu. Plautus in epidico. Ubi voles pater esse: ibi esto: vbi nolis: ne fueris pater. Quę voces nō magis subiūctiui sunt quā illę quas futuro ꝑfecto indicatiui tribuimꝰ: cū nō voces sed significationū diuersitas faciat distinctos modos. Optatiui mo-

di preteritū pfectū extricauim⁹ a presenti. propterea qd in sermone hispano vtrumq; tēpus sub eadē voce diuersos habet sensus. Tēpus preteritū pfectum subiūctiui preterito adiecimus simile. ducti tum Diomedis autoritate: tum etiam ratione significationis que in vsu frequenter reperitur Vergilius. vj. eneidos. Hac troiana tenus fuerit fortuna secuta. ꝛ Lucanus in secundo. Sed conditor arcis finxerit ista tages. Cicero in libello de fato. Posidonius pace magistri dixerim quedam cōminisci videtur. quamquam hic dicendi modus magis videatur futuri tēporis huiusmodi quā preriti. Est quoq; figura loquendi cū officiū pretermissum fuisse a nobis aut ab alijs conquerimur: que locutio ad huc modum referri potest: qualis est illa apud Terentium in andria. hem predixeres. Idem in Heauton. Fortasse iniquior erat: pateretur. Idem in Phormione. sumeret vel fenore. Vergilius quarto eneidos. Faces in castra tulissem: implessemq; foras flammis. natumq; patremq; cum genere extinxem: memet super ipsa dedissem. Idem in eodem. eadem me ad fata vocasses. Idem dolor ambas ferro atq; eadem hora tulisset. Subiunctiuus cum ab eo dicatur: quod aliud verbum sibi adiungi desiderat: idq; nisi per coniunctionē fieri non possit: non omnes coniunctiones omnibus temporibus conueniunt: sed quedam quibusdam. Sed ideo hec coniunctio cum in verbo subiunctiuo preponitur: quia plerisq; huiusmodi temporibus aptari potest. Illud tamen aduertendum subiunctiui tempora: non esse satis explicita. nam ꝛ presens magis significat futurum aut instans quam tempus presens. vt si dixeris venio vt legam. lego vt intelligam. Preteritum quoq; imperfectū nōnunquam in tempore presenti rem fieri significat. vt Vergili⁹. vj. eneidos. Si nūc foret illa iuncta. Idē in bucolicis. Nec tu⁹ hic meris: nec viueret ipse menalcas. Futurū. quoq; tēpus aliquādo significat. vt Vergili⁹. Tyrias olim que euerteret arces. Itē/ qui mare qui terras omni ditione tenerēt. Preteritū quoq; perfectum plerūq; sensum habet futuri. vt Terenti⁹ in andria. Si inde te exemerim ego pro te molā. Idē in eodē. Certe si resciuerim. atq; in vsu frequēti est. vt sic dixerim: cū aliquid impropric aut barbare loquimur. Quare non sine causa Gelli⁹ in ambiguo reliquit an eiusmodi voces pteriti an futuri subiunctiui essent. Est ꝛ alia subiunctiui significatio per modum concedendi: que quidem verbi qualitas ab alijs modis distinguenda fuit: vt essent modi sex. Cicero in academicis. Sed fuerint illa vetera: si vultis illa cognita. Idem in secūdo de finibus. sed esto fecerit si ita vis. Vergilius quarto eneidos. Verum anceps pugne fuerat fortuna: fuisset. In futuro quoq; reperitur hic modus. vt Cicero in academicis. Age restitero peripateticis. sustinuero epicurios. ꝛ per alterum futurum simile preterito. Vergilius secundo georgicorum haud alios prima nascentis origine mundi illuxisse dies aliumue habuisse tenorem crediderim. Idem in eodem. Non ego te mensis ꝛ dijs accepta secundis transierim rhodia.

Coniugatio huius verbi sum.

SVm. es. fui. esse. ens futurus.

Indicatiuo modo.

Tempore præsenti. Sum. es. est. Sumus. estis. sunt.
Præterito imperfecto. Eram. eras. erat. Eramus. eratis. erant.
Præterito perfecto. Fui. fuisti. fuit. Fuimus fuistis. fuerunt vel fuere.
Præterito plusq̃ perfecto. Fueram. fueras. fuerat. Fueramus. fueratis. fuerant.
Futuro imperfecto. Ero. eris. erit. Erimus. eritis. erunt.
Futuro perfecto. Fuero. fueris. fuerit. Fuerimus. fueritis. fuerint.

Imperatiuo modo.

Tempore præsenti. es vel sis. sit. Simus. este vel sitis sint.
Futuro. Esto vel fueris. esto vel fuerit. fuerimus. Estote vel fueritis. sunto vel fuerint.

Optatiuo modo.

Tempore præsenti. vtinam Essem. esses. esset. Essemus. essetis. essent.
Præterito imperfecto. vtinam essem. esses. esset. Essemus. essetis. essent.
Præterito perfecto. vtinam Fuerim. fueris. fuerit. Fuerimus. fueritis. fuerint.
Præterito plusq̃ perfecto. vtinam Fuissem. fuisses. fuisset. Fuissemus. fuissetis. fuissent.
Futuro. vtinam. Sim. sis. sit. Simus. sitis. sint.

Subiunctiuo modo.

Tempore præsenti. Cum Sim. sis. sit. Simus. sitis, sint.
Præterito imperfecto. Cum essem, esses. esset. Essemus. essetis. essent.
Præterito perfecto. Cum fuerim. fueris. fuerit. Fuerimus. fuerites. fuerint.
Præterito plusq̃ perfecto. Cum Fuissem. fuisses. fuisset. Fuissemus. fuissetis. fuissent.
Futuro. Cum. fuero. fueris. fuerit. Fuerimus. fueritis. fuerint.

Infinitiuo modo.

Tempore præsenti. Esse. Præterito. fuisse. Futuro. fore vel futurum.

Prima coniugatio.

SUm es fui. Hoc ṽbū ideo pposuimꝰ alijs ṽbis regularibꝰ: qꝛ necessariū fuit ad circūloqa verboꝝ passiuorum aut passiuā vocē habentiū declināda. In impatiuo. es. vl' sis posuimꝰ: quāquā alias dixīmꝰ sis nō esse hmōi vocē sed es tantū. Nā si habet sit ꝛ simꝰ ꝛ site ꝛ sint: cur nō habeat ꝛ sis? Et cū Vergiliꝰ dixit pmo gneidos. Sis bonꝰ o fęlixqꝫ tuis: cur magis sit optatiui sis q̄ꝫ depcatiui hoc est impatiui modi. Sed qđ de site dixi: apud antiqores tantū fuit. vt apud Plautū in curgulione: site mihi volētes ꝓpicię. et in codē. site causa mea lydi barbari. Sustulimꝰ vero qđ alij perperā posuerūt essendi essendo essendū: quę gerūdia nusquā apud latinos reperiri verissime scripsit Valla. Ens vero ꝛ si latine dici nō posse Seneca in quadā epl'a asseuerat: posuimꝰ tamē illū qꝛ Priscianꝰ ait apud antiquos fuisse: et ab eo cōposita absens ꝛ p̄sens adhuc extāt: et philosophi necessitate coacti vtunt eo ad exp̄mēdū qđ ex gręco interp̄tat. on vsa. on. ꝓ hic ens. hęc ens. hoc ens. Futuꝝ q̄qꝫ ab alio ṽbo sumptū est: qđ in vsu nō extat hoc est fuo fuis: a quo etiā mutuati sumꝰ p̄teritū ꝛ tpa q̄ ab eo formāt. fore q̄qꝫ ab eo qđ est fore sumptū est: pro eo qđ futuꝝ est circūloquiū vc3 futuri infinitiui modi. Cōposita ṽo ab hoc ṽbo ratione simplicis sequūtur: nisi qđ possum a pos ꝛ sum. aliquādo recipit. t. mediā vt potes. potest. potestis. poterā. In impatiuo poteste. potestote. In pręterito ꝛ tēporibꝰ ab eo formatis. s. mutatur in. t. vt potui. In futuro quoqꝫ indicatiui. t. interponit. vt potero. Et in participio p̄sentis tēporis vt potēs. qđ magis nomē esse videt. Inuenimꝰ quoqꝫ posset pro posset. Quadrigariꝰ apud Marcellū. cū nō posset discerni vtrꝰ putaret victoria. Poteratur pro poterat. Cęliꝰ apđ eundē. sine periculo bellū geri poterat. Vergiliꝰ quoqꝫ libro octauo liq̄do ve potestur electro dixit. Prosum quoqꝫ a pro cōpositū sequēti vocali. d. recipit. Cū p̄positionibꝰ frequēter cōponit his. s. ad. ab. de. in. inter. ob. pro. pre. sup. vt adsum. absum. desum. insum. intersum. obsum. ꝓsum. p̄sum. supsum. Sed quēadmodū possum. accepit. t. pro. s. ita ꝓsum euphonię de8uiēs accepit. d. quādo seq̄tur vocalis. vt ꝓderā. ꝓdero. ꝓdessem.

Prima coniugatio.

AMo/amas/amaui/amare. Amandi/amādo/amādū. Amatū/amatu. Amās/ amaturꝰ. Amor/amaris. Amatus/amandus.

Actiua voce. Indicatiuo modo.

Tempore præsenti. Amo/amas/amat. Amamus/amatis/amant.

Præterito imperfecto. Amabam/amabas/amabat. Amabamus/amabatis/amabant.

Præterito perfecto. Amaui/amauisti/amauit. Amauimus/amauistis/amauerunt vel amauere.

Præterito plusq̄ꝫ perfecto. Amaueram/amaueras/amauerat. Amaueramus/amaueratis/amauerant.

Futuro imperfecto. Amabo/amabis/amabit. Amabimus amabitis/amabunt.

Futuro perfecto. Amauero/amaueris/amauerit. Amauerimus/amaueritis/amauerint.

Imperatiuo modo.

Tempore præsenti. Ama vel ames/amet. Amemus/amate vel ametis/ament.

Futuro. Amato vel amaueris/amato vel amauerit. Amemus vel amauerimus/amatote vel amaueritis. Amanto vel amauerint.

Optatiuo modo.

Tempore præsenti, vtinam Amarem/amares/amaret. Amaremus/amaretis/amarent.

Præterito imperfecto, vtinam Amarem/amares/amaret. Amaremus/amaretis/amarent.

Præterito perfecto, vtinam Amauerim/amaueris/amauerit. Amauerimus/amaueritis/amauerint.

Præterito plusq̄ꝫ pfecto, vtinā Amauissem/amauisses/amauisset. Amauissemus/amauissetis/amauissent.

Futuro, vtinam Amen/ames/amet. Amemus/ametis/ament.

Subiunctiuo modo.

Tempore præsenti. Cum Amem/ames/amet. Amemus/ametis/ament.

Præterito imperfecto, Cum Amarem/amares/amaret. Amaremus/amaretis/amarent.

Præterito perfecto, Cum Amauerim/amaueris/amauerit. Amauerimus/amaueritis/amauerint.

Præterito plusq̄ꝫ pfecto, Cū Amauissem/amauisses/amauisset. Amauissemus/amauissetis/ amauissent.

Futuro, Cum Amauero/amaueris/amauerit. Amauerimus/amaueritis/amauerint.

Infinitiuo modo.

Tempore præsenti, Amare. Præterito, Amauisse.

Futuro, Amaturū/vel amaturum esse/vel amatum ire.

Gerundia substantiua. Amandi/amando/amandum.

Supina verba, Amatum/amatu.

Participia vocis actiuæ, Amans/amaturus.

Verbo impersonali. Indicatiuo modo.

Tempore præsenti. Amatur, Præterito imperfecto, Amabatur.

Præterito pfecto. Amatū est vel fuit. Præterito plusq̄ꝫ pfecto. Amatum erat vel fuerat.

Futuro imperfecto. Amabitur. Futuro perfecto. Amatum erit.

¶ Imperatiuo modo.
Tempore præsenti. Ametur. Futuro. Amator vel amatum sit.
¶ Optatiuo modo.
Tempore præsenti vtinam. Amaretur. Præterito imperfecto. vtinam Amaretur.
Præterito perfecto. vtinam Amatum sit vel fuerit.
Præterito plusq̈ pfecto. vtinã Amatũ esset vel fuisset. Futuro vtinam Ametur.
¶ Subiunctiuo modo.
Tempore præsenti. cum Ametur. Præterito imperfecto: cum Amaretur.
Præterito perfecto. cum Amatum sit vel fuerit. Præterito plusq̈ perfecto. cum Amatum esset vel fuisset.
Futuro cũ Amatum erit vel fuerit. ¶ Infinitiuo modo.
Tempore præsenti. Amari. Præterito Amatum esse vel fuisse.
Futuro. Amãdũ. vel Amãdũ esse. vel amatũ iri. ¶ Passiua voce. Indicatiuo modo.
Tempore præsenti. Amor. amaris vel amare amatur. Amamur/amamini/amantur.
Præterito imperfecto. Amabar/amabaris vel amabare/amabatur. Amabamur/amabamini/amabantur.
Præterito perfecto. Amatus. a. um. sum vel fui. Præterito plusq̈ perfecto. Amatus. a. um. eram vel fueram.
Futuro imperfecto. Amabor/amaberis vel amabere/amabitur. Amabimur. amabimini amabuntur.
Futuro pfecto. Amatus/amata/amatum ero. ¶ Imperatiuo modo.
Tempore præsenti. Amare vel ameris ametur. Amemur. amamini vel amemini amentur.
Futuro. Amator vel amatus sis. amator vel amat9 sit. Amemur vel amati simus. amaminor vel amati sitis. amantor vel amati sint. ¶ Optatiuo modo.
Tempore præsenti. vtinam Amarer. amareris vel. ere. amaretur. Amaremur. amaremini. amarẽtur.
Præterito imperfecto. vtinam Amarer. amareris vel. ere. amaretur. Amaremur/amaremini/amarentur.
Præterito pfecto. vtinã Amat9. a. ũ. sim vel fueri. Præterito plusq̈ pfe. vtinã Amat9. a. ũ. eẽm vel fuissem.
Futuro. vtinã Amer. ameris vel. ere. amet̃. Amemur/amemini/ament̃. ¶ Subiũctiuo modo.
Tempore præsenti. cum Amer. ameris vel amere ametur. Amemur/amemini/amentur.
Præterito imperfecto. cum Amarer. amareris vel. ere. amaretur. Amaremur/amaremini/amarẽtur.
Præterito pfecto. cũ Amat9. a. ũ. sim vl' fueri. Præterito plusq̈ pfecto cũ Amat9. a. ũ. eẽm vel fuissem. Futuro. cũ Amatus. a. um. ero vel fuero. ¶ Infinitiuo modo.
Tempore præsenti Amari. Præterito. Amatus/amata/amatum esse vel fuisse.
Futuro. Amandum vel amandum esse. vel amatum iri.
Participia vocis passiuæ. Præteriti. Amat9. a. ũ. Futuri. Amãdus. a. um. ¶ Scd̃a cõiugatio.

Doceo/doces/docui/docẽre. Docendi/docendo/docendum/Doctum/doctu/docens docturus. Doceor/doceris/doctus/docendus. ¶ Actiua voce. Indicatiuo modo.
Tempore præsenti. doceo/doces/docet. Docemus/docetis/docent.
Præterito imperfecto. docebam/docebas/docebat. Docebamus/docebatis/docebant.
Præterito perfecto. docui/docuisti/docuit. Docuimus/docuistis/docuerunt vel docuere.
Præterito plusq̈ perfecto. docueram/docueras/docuerat. Docueramus/docueratis/docuerant.
Futuro imperfecto. docebo/docebis/docebit. Docebimus/docebitis/docebunt.
Futuro pfecto. docuero/docueris/docuerit. Docuerim9/docueritis/docuerit. ¶ Impatiuo modo
Tempore præsenti. doce vel doceas/doceat. Doceamus. docete vel doceatis/doceant.
Futuro doceto vel docueris. doceto vel docuerit. Doceam9 vel docuerim9. docetote vel docueritis. docẽto vel docuerint. ¶ Optatiuo modo.
Tempore præsenti. vtinam docẽrem/doceres/doceret. Doceremus/doceretis/docerent.
Præterito imperfecto. vtinam docerem/doceres/doceret. Doceremus/doceretis/docerent.
Præterito perfecto. vtinam docuerim/docueris/docuerit. Docuerimus/docueritis/docuerint.
Præterito plusq̈ perfecto, vtinam docuissem/docuisses/docuisset. Docuissemus/docuissetis/docuissent.
Futuro: vtinã doceã/doceas/doceat. Doceam9/doceatis/doceãt. ¶ Subiũctiuo modo.
Tempore præsenti. cum doceam. doceas. doceat. Doceamus. doceatis. doceant.
Præterito imperfecto. cum docerem. doceres. doceret. Doceremus. doceretis. docerent.
Præterito perfecto. cum docuerim. docueris. docuerit. Docuerimus. docueritis. docuerint.

Præterito plusq̃ perfecto.cum docuissem/docuisses/docuisset.Docuissemus/docuissetis/docuissent.
Futuro: cũ docuero/docueris/docuerit.Docuerim9/docueritis/docuerĩt. ℂ Infinitiuo modo.
Tempore præsenti.docere.Præterito.docuisse.Futuro.doctur ũ vel docturum esse vel doctum ire.
Gerundia substãtiua.Docẽdi/docẽdo.docendũ. Supina verba.Doctum doctu.
Participia p̃sentis.Docens,Futuri.Doctur9. ℂ Verbo impsonali.Indicatiuo modo.
Tempore præsenti.Docetur.Præterito imperfecto.Docebatur.Præterito perfecto.doctum est vel fuit.
Præterito plusq̃ perfecto.doctum erat vel fuerat.Futuro impfecto.docebitur.Futuro pfecto doctũ erit.

ℂ Imperatiuo modo.

Tpe p̃senti.Doceat̃.Futuro.docetor vel doctũ sit. ℂ Optatiuo modo.
Tempore præsenti.vtinam doceretur.Præterito imperfecto.vtinam doceretur.
Præterito pfecto.vtinã doctũ sit vel fuerit.Præterito plusq̃ pfecto.vtinã doctũ eẽt vel fuisset.Futuro vtinam doceatur. ℂ Subiunctiuo modo.
Tpe præsenti.cũ doceatur Præterito impfecto.cũ doceretur.Præterito pfecto. cũ doctum sit vel fuerit.
Præterito plusq̃ perfecto.cum Doctum esset vel fuisset.Futuro.cum Doctum erit vel fuerit.

ℂ Infinitiuo modo.

Tempore p̃senti.doceri.Præterito.doctũ esse vel fuisse.Futuro.docendũ vel docendũ esse vel doctũ iri.

ℂ Passiua voce.Indicatiuo modo.

Tempore præsenti.Doceor,doceris vel docere.docetur.Docemur.docemini.docentur.
Præterito imperfecto.Docebar.docebaris vel.are.docebatur.Docebamur,docebamini.docebantur.
Præterito perfecto.doctus.a.um.sum vel fui.Præterito plusq̃ perfecto.doctus.a.um.eram vel fueram.
Futuro imperfecto.Docebor.doceberis vel.ere.docebitur.Docebimur/docebimini/docebuntur.
Futuro prefecto.Doctus.a.um.ero. ℂ Imperatiuo modo.
Tempore præsenti.Docere vel docearis.doceatur.Doceamur.docemini vel doceamini doceantur.
Futuro.docetor vel doct9 sis.docetor vel doct9 sit.doceamur vel docti sim9.doceminor.vel docti sitis. docentor vel docti sint. ℂ Optatiuo modo.
Tempore præsenti.vtinam Docerer.docereris.vel.ere. doceretur.Doceremur.doceremini.docerentur.
Præterito imperfecto.vtinam Docerer.docereris.vel.ere.doceretur.Doceremur.doceremini. docerentur.
Præterito pfecto.vtinã Doct9.a.ũ.sim vl' fueri.Præterito plusq̃ pfecto.vtinã Doct9.a.ũ.eẽm vl' fuissem.
Futuro vtinam Docear/docearis vel doceare/doceatur.Doceamur/doceamini/doceantur.

ℂ Subiunctiuo modo.

Tempore præsenti.cum Docear.docearis vel doceare.doceatur.Doceamur.doceamini.doceantur.
Præterito imperfecto.cum Docerer.docereris vel.ere.doceretur.Doceremur.doceremini.docerentur.
Præterito pfecto.cũ Doct9.a.ũ.sim vel fuerim.Præterito plusq̃ pfecto cũ Doct9.a.um.essem vel fuissem.
Futuro.cũ Doctus.a.um.ero vel fuero. ℂ Infinitiuo modo.
Tpe p̃senti.Doceri.Præterito.doct9.am.ũ.esse vel fuisse.Futuro docendũ vel docẽdũ esse vel doctũ iri.
Participia vocis passiuæ.Præteriti.Doct9,a.ũ.Futuro.Docend9.a.um. ℂ Tertia cõiugatio.

Lego/legis/legi/legere/legẽdi/legẽdo/legẽdũ lectũ/lectu.legẽs/lectur9. Legor/legeris/lectus/legẽd9.

ℂ Actiua voce.Indicatiuo modo.

Tempore præsenti.Lego/legis/legit. Legimus/legitis/legunt.
Præterito imperfecto.legebam/legebas/legebat.Legebam9/legebatis/legebãt.
Præterito perfecto.legi/legisti/legit.Legimus/legistis/legerunt vel legere.
Præterito plusq̃ perfecto.Legeram/legeras/legerat.Legeramus/legeratis/legerant.
Futuro imperfecto. legam/leges/leget. Legemus/legetis/legent.
Futuro pfecto.legero/legeris/legerit.Legerim9/legeritis/legerĩt. ℂ Impatiuo modo.
Tempore præsenti. lege vel legas legat. Legamus.legite vel legatis. legant,
Futuro.legito vel legeris.legito vel legerit.Legam9 vel legerim9.legitote vel legeritis.legũto vel legerint.

ℂ Optatiuo modo.

Tempore præsenti.vtinam legerem.legeres.legeret.Legeremus.legeretis.legerent.
Præterito imperfecto.vtinam Legerem.legeres.legeret.Legeremus.legeretis.legerent.
Præterito perfecto.vtinam Legerim.legeris,legerit.Legerimus.legeritis.legerint.

Præterito plusq̃ perfecto. vtinam Legissem.legisses.legisset. Legissemus.legissetis.legissent.
Futuro. vtinã Legã.legas.legat. Legam⁹.legatis.legant. ¶ Subiũctiuo modo.
Tempore præsenti.cum Legam.legas.legat. Legamus.legatis.legant.
Præterito imperfecto.cum Legerem.legeres.legeret. Legeremus.legeretis.legerent.
Præterito perfecto.cum Legerim.legeris.legerit. Legerimus.legeritis.legerint.
Præterito plusq̃ perfecto.cum Legissem.legisses.legisset. Legissem⁹.legissetis.legissent.
Futuro.cũ Legero.legeris.legerit. Legerim⁹.legeritis.legerint. ¶ Infinitiuo modo.
Tempore præsenti.legere. Præterito legisse. Futuro.lecturum vel lecturum esse vel lectum ire.
Gerundia substantiua. Legendi.legendo.legendum. Supina verba. Lectum lectu.
Participia p̃sentis. Legẽs. Futuri. Lectur⁹. ¶ Verbo impsonali. Indicatiuo modo.
Tempore præsenti. Legitur. Præterito imperfecto legebatur. Præterito perfecto.lectum est vel fuit.
Præterito plusq̃ perfecto.lectum erat vel fuerat. Futuro imperfecto.legetur. Futuro perfecto lectum erit.

¶ Imperatiuo modo.

Tempore præsenti.legatur. Futuro.legitor vel lectum sit.

¶ Optatiuo modo.

Tpe p̃senti.vtinã Legeret̃. Præterito impfecto.vtinã legeret̃. Præterito pfecto.vtinã lectum sit vel fuerit.
Præterito plusq̃ pfe.vtinã Lectũ eẽt vł fuisset. Futuro vtinã legat̃. ¶ Subiũctiuo modo.
Tpe p̃senti.cum Legatur. Præterito impfecto cũ legeretur. Præterito perfecto.cum lectum sit vel fuerit.
Præterito plusq̃ pfe.cũ lectũ eẽt vł fuisset. Futuro.cũ lectũ erit vel fuerit. ¶ Infinitiuo modo.
Tpe præsenti. Legi. Præterito. Lectum esse vel fuisse. Futuro. Legendũ vel legendũ esse vel lectum iri.

¶ Passiua voce. Indicatiuo modo.

Tempore præsenti. Legor.legeris vel legere.legitur. Legimur.legimini.leguntur.
Præterito imperfecto. Legebar.legebaris.vel legebare.legebatur. Legebamur. legebamini.legebantur.
Præterito pfecto.lect⁹.a.ũ.sum vł fui. Præterito plusq̃ pfecto.lect⁹.a.ũ.erã vł fuerã. Futuro impfecto. Legar.legeris vel.ere.legetur. Legemur.legemini.legentur. Futuro pfecto. Lectus.lecta.lectum ero.

¶ Imperatiuo modo.

Tempore p̃senti. Legere vel legaris.legatur. Legamur.legimini vel legamini.legantur.
Futuro.legitor vł lect⁹ sis. legitor vł lect⁹ sit. Legamur vł lectissim⁹.legiminor vel lecti sitis.legũtor vel lecti sint. ¶ Optatiuo modo.
Tempore præsenti.vtinam legerer.eris.vel legerere.legeretur. Legeremur.legeremini.legerentur.
Præterito im perfecto.vtinam legerer legereris vel legerere legeretur. Legeremur.legeremini.legerẽtur.
Præterito pfecto.vtinã lect⁹.a.ũ.sim vel fueri. Præterito plusq̃ pfecto.vtinã Lect⁹.a.ũ.essem vel fuissem.
Futuro.vtinã legar.legaris vel.are.legat̃. Legamur.legamini.legant̃. ¶ Subiũctiuo modo.
Tempore præsenti. cum Legar.legaris vel legare. legatur. Legamur. legamini. legantur.
Præterito impfecto.cum legerer.legereris vel legerere.legeretur. Legeremur.legeremini.legerentur.
Præterito pfecto.cũ lectus.a.ũ.sim vel fuerim. Præterito plusq̃ pfecto.cũ lectus.a.um. essem vel fuissem.
Futuro.cum lectus.a.um.ero vel fuero. ¶ Infinitiuo modo.
Tpe p̃senti. Legi. Præterito. Lectus.a.ũ.esse vel fuisse. Futuro. Legendũ vel legendũ esse vel lectum iri.

¶ Participia vocis passiuæ.

Præteriti. Lectus.lecta.lectum. Futuri. Legendus.legenda.legendum.

¶ Quarta coniugatio.

AVdio.audis.audiui.audire.audiẽdi.audiẽdo.audiẽdũ.auditũ.auditu.audiẽs.auditur⁹: Audior.audiris.auditus.audiendus. ¶ Actiua voce. Indicatiuo modo.
Tempore præsenti.audio.audis.audit. Audimus.auditis.audiunt.
Præterito imperfecto.audiebam.audiebas.audiebat. Audiebamus.audiebatis.audiebant.
Præterito perfecto.audiui.audiuisti.audiuit. Audiuimus.audiuistis.audiuérunt vel audiuere.
Præterito plusq̃ perfecto. Audiueram.audiueras.audiuerat. Audiueramus.audiueratis.audiuerant.
Futuro imperfecto. Audiam.audies.audiet. Audiemus.audietis.audient.
Futuro perfecto. Audiuero.audiueris.audiuerit. Audiuerimus.audiueritis.audiuerint.

¶ Imperatiuo modo.

Quarta coniugatio.

Tempore præsenti. Audi vel audias. audiat. Audiamus audite vel audiatis audiant.
Futuro. Audito vel audiueris. audito vel audiuerit. Audiam⁹ vel audiuerim⁹. auditote vel audiueritis. audiunto. vel audiuerint. ℂ Optatiuo modo.
Tempore præsenti. vtinam Audirem/audires/audiret. Audiremus/audiretis/audirent.
Præterito imperfecto. vtinam Audirem/audires/audiret. Audiremus/audiretis/audirent.
Præterito perfecto. vtinam Audiuerim/audiueris/audiuerit. Audiuerimus/audiueritis/ audiuerint.
Præterito plusq̃ pfecto. vtinã Audiuissem/audiuisses/audiuisset. Audiuissemus/audiuissetis/ audiuissent.
Futuro: vtinã Audiã/audias/audiat. Audiam⁹/audiatis/audiãt.

ℂ Subiũctiuo modo.

Tempore præsenti. cum Audiam. audias. audiat. Audiamus. audiatis. audiant.
Præterito imperfecto. cum Audirem. audires. audiret. Audiremus. audiretis. audirent.
Præterito perfecto. cum Audiuerim audiueris. audiuerit. Audiuerimus. audiueritis. audiuerint.
Præterito plusq̃ pfecto. cum Audiuissem. audiuisses. audiuisset. Audiuissemus. audiuissetis. audiuissent.
Futuro. cum Audiuero. audiueris. audiuerit. Audiuerimus. audiueritis. audiuerint.

ℂ Infinitiuo modo.

Tempore præsenti Audire. Præterito. Audiuisse. Futuro. Auditurum vel auditurum esse. vel auditum ire.
Gerundia substantiua. Audiẽdi. audiẽdo. audiendum. Supina verba. Auditum. Auditu.
Participia p̃sentis. Audiens. Futuri. Auditurus. ℂ Verbo impsonali. Indicatiuo modo.
Tempore præsenti. Auditur. Preterito imperfecto. Audiebatur. Præterito perfecto. Auditum est vel fuit.
Præterito plusq̃ pfecto. Auditũ erat vel fuerat. Futuro impfecto. Audiet̃. Futuro pfecto. Auditum erit.

ℂ Imperatiuo modo.

Tempore præsenti. Audiatur. Futuro. auditor vel auditum sit. ℂ Optatiuo modo.
Tpe p̃senti vtinã Audiret̃. Præterito impfecto vtinã audiret̃. Præterito pfecto. vtinã Auditũ sit vel fuerit
Præterito plusq̃ pfecto. vtinã Auditũ eẽt vel fuisset. Futuro vtinam audiatur.

ℂ Subiunctiuo modo.

Tpe p̃senti. cũ Audiatur Præterito impfecto. cũ audiretur. Præterito pfecto. cũ auditum sit vel fuerit.
Præterito plusq̃ perfecto. cum Auditum esset vel fuisset. Futuro. cum Auditum erit vel fuerit.

ℂ Infinitiuo modo.

Tempore p̃senti. Audiri. Præterito. Auditũ esse vel fuisse. Futuro. audiẽdũ vel audiẽdũ esse vel auditũ iri.

ℂ Passiua voce. Indicatiuo modo.

Tempore præsenti. Audior. audiris vel audire. auditur. Audimur. audimini. audiuntur.
Præterito imperfecto Audiebar. audiebaris vel. are. audiebatur. Audiebamur. audiebamini. audiebantur.
Præterito perfecto. Auditus. a. um. sum vel fui. Præterito plusq̃ perfecto. auditus. a. um. eram vel fueram.
Futuro imperfecto. Audiar. audieris vel. ere. audietur. Audiemur/audiemini/audientur.
Futuro perfecto. Auditus. audita. auditum. ero. ℂ Imperatiuo modo.
Tempore præsenti. Audire vel audiaris. audiatur. Audiamur. audimini vel audiamini audiantur.
Futuro. Auditor vel audit⁹ sis. auditor vel audit⁹ sit. Audiamur vel auditi sim⁹. audiminor. vel auditi sitis. Audiuntor vel auditi sint. ℂ Optatiuo modo.
Tempore præsenti. vtinam Audirer. audireris. vel audirere. audiretur. Audiremur. audiremini. audirentur.
Præterito imperfecto. vtinam Audirer. audireris. vel. ere. audiretur. Audiremur. audiremini. audirentur.
Præterito pfecto. vtinã Auditus. a. um. sim vel fuerim.
Præterito plusq̃ pfecto. vtinã Auditus. a. um. essem vel fuissem.
Futuro vtinam Audiar/audiaris vel audiare/audiatur. Audiamur/audiamini/audiantur.

ℂ Subiunctiuo modo.

Tempore præsenti. cum Audiar. audiaris vel audiare. audiatur. Audiamur. audiamini. audiantur.
Præterito imperfecto. cum Audirer. audireris vel. ere. audiretur. Audiremur. audiremini. audirentur.
Præterito pfecto. cũ Audit⁹. a. ũ. sim vel fueri. Præterito plusq̃ pfecto cũ Audit⁹. a. um. essem vel fuissem.
Futuro. cũ Auditus. a. um. ero vel fuero. ℂ Infinitiuo modo.
Tpe p̃senti. Audiri. Præterito. Audit⁹. a. ũ. esse vel fuisse. Futuro audiendũ vel audiendũ esse vel auditũ iri.
Participia vocis passiuæ. Præteriti. Auditus. a. um. Futuri. Audiendus. a. um.

De formatiõe. Analogia quā ꝓportionē Quintilian⁹ interp̄tat̃: in nulla grāmatices parte magis ↄ̄seruit no
bis q̄ȝ in v̄boꝝ ↄiugatiõe vt vel sola ꝓpemodū possit in hac vna parte sufficere: p̄terq̄ȝ in p̄teritis ꝛ supinis:
q̄ a ꝓportiõe plerūq̄ȝ discesserīt. Nā si amo. as. fecit in p̄terito imp̄fecto idicatiui amabā: ꝛ in futuro amabo. possis
nullo p̄cepto sed sola analogia duce ab eo q̄d est porto. as. ꝛ ab eo q̄d ambulo. as. facere portabā ambulabā. por-
tabo ambulabo. Qz tū video grecos ꝛ latinos circa tēpoꝝ formationē atq̄ȝ etiā p̄sonaꝝ q̄ a p̄ma v̄bi positiõe de-

De formatione verborū regularium, Cap. vi.

Amo/doceo/lego/audio / non formantur aliunde: quin potius alia tempora formātur ab eis.

Amabam/docebam/formantur a secūda persona singulari p̄sentis indicatiui modi ablata. s. & addita bam.

Legebam/audiebam/formantur a prima p̄sona singulari p̄sentis indicatiui modi. o. mutata in. e. & addita. bā. p̄ter. eo. is. q̄d mittit. ibā. & . queo. quis. quibam.

Amaui/docui/legi/audiui/non formantur aliunde: quin potius reliqua tempora quæ circumloquimur in voce passiua formantur ab eis.

fluxerīt laborasse: nō eino ꝛ nos ociosum eē putauimus hac de re p̄cepta tradere. Amo. doceo. lego. audio. Cū v̄boꝝ ↄiugatiões q̄ttuor sint: quarū diuersitas colligit̃ p̄cipue ex sc̄da p̄sona p̄sentis idicatiui modi ꝛ p̄sentis īfinitiui. ꝓponit q̄ttuor v̄ba: q̄ explicita p oēs voces modos nūeros ꝛ p̄sonas exhibēt nob imaginē toti⁹ ↄiugatiõis: ꝛ q̄b⁹ in locis illi⁹ partes iter se ↄueniāt. Dicit igit̃ in p̄imis q̄ p̄ma v̄bi positio: hoc ē q̄ p̄ma p̄sona p̄sentis idicatiui nō format̃ aliunde: q̄n poti⁹ ip̄a gignit ex se reliq̄ alia tp̄a. Est eīm hec ī v̄bo: q̄d ī noīe rect⁹. Et queadmodū gignēdi cas⁹ ī noīe oñdit nob quote declinatiõis est nomē: eodē mō sc̄da p̄sona p̄sentis indicatiui: q̄ p̄mū discessit a v̄bi positiõe: oñdit q̄te ↄiugatiõis est v̄bū. nā q̄ mittūt in. as. sunt p̄me. q̄ in. es. sunt sc̄de. q̄ in. is. breuē sunt tertie. q̄ in. is. ꝓductā q̄rte. quā q̄dā nō quartā sed tertiā ꝓductam dixerīt. Sed queadmodū p̄ma v̄bi positio semper

terminat̃ in. o. vel i. or. p̄terq̄ȝ in v̄bis defectiuis ꝛ irregularib⁹: ita sc̄da ↄiugatio h̄ȝ ꝓp̄ā terminationē in eo: ꝛ q̄rta
semp in. io. p̄ter eo ꝛ queo cū ↄpositi: q̄ cū sint q̄rte: tū terminat̃ i eo. Sūt p̄terea pauca v̄ba p̄me ↄiugatiõis q̄ ter-
minat̃ i. eo. vt meo meas. creo. as. nauseo. as. ꝛ aliq̄n plura tertie: q̄ terminat̃ i. io. vt facio facis. fodio. dis. fugio. gis.
Prime itaq̄ȝ ↄiugatiõis positio mittit sc̄dam p̄sonā. o. mutata i. as. vt amo. amas. porto. portas. Sc̄de v̄o. o. muta
ta i. s. vt doceo doces. studeo. des. estq̄ȝ minor vna syllaba. Tertie v̄o cū in. io. d̄sinit. o. mutata i. s. estq̄ȝ minor eque
vna syllaba. vt facio. facis. fugio. gis. Alia tū eiusdē ↄiugatiõis q̄cūq̄ȝ l̄ra p̄cedēte. o. mutata i. is. vt scribo. scribis. di-
co. dicis. scādo. dis. lego. gis. Quarte ↄiugatiõis. io. vel. eo. mutatis i. is. vt audio. audis. polio. polis. eo. is. queo. q̄s.
Tertia p̄sona fit. s. finali sc̄de p̄sone mutata i. t. vt amas. amat. doces. cet. legis. git. audis. dit. Prima p̄sona plura-
lis fit. mu. iterposita iter. s. finalē sc̄de p̄sone ꝛ p̄cedētē vocalē. vt amas. amam⁹. Sc̄da p̄sona pluralis fit. ti. iterposi
ta. vt amas. amatis. Tertia p̄sona pluralis i p̄ma q̄dē ꝛ sc̄da ↄiugatiõe fit a tertia p̄sona singl̄aris. n. iterposita iter. t.
finalē ꝛ vocalē p̄cedētē. vt amat. amāt. docet. docēt. In tertia v̄o ꝛ q̄rta fit p̄me positiõis. o. finali mutata in. unt. vt
lego. legūt. facio faciūt. audio. audiūt. eo. eūt. Amabā. docebā. Preteritū ip̄fectū p̄me ↄiugationis atq̄ȝ sc̄de fit a
sc̄da p̄sona singl̄ari p̄ntis idicatiui ablata. s. ꝛ addita. bā. vt amas. amabā. doces. docebā. Legebā ꝛ audiebā. hoc
est v̄ba tertie ꝛ q̄rte ↄiugatiõis fiūt p̄me v̄boꝝ positiõis. o. finali mutata i. e. ꝛ addita bā. vt lego. legebā. facio. facie
bā. audio. audiebā. Eo tū ꝛ queo sequūt̃ rōnē v̄boꝝ p̄me ꝛ sc̄de ↄiugatiõis: q̄ formāt p̄teritū imp̄fectū: vt dixim⁹ a
sc̄da p̄sona p̄ntis idicatiui ablata. s. ꝛ addita. bā. vt queo. q̄s. q̄bā. eo. is. ibā. Ad quoꝝ silitudinē antiq̄ores poete p̄-
sertim hoc tp̄s formabāt i oib⁹ v̄bis q̄rte ↄiugatiõis. vt Verg. viij. eñ. Tūc mihi p̄ma genas vestibat flore iuuēta.
Idē in eodē. Certatis squāmis serpētū auroq̄ȝ polibāt: p vestiebāt: ꝛ poliebāt. Sc̄da p̄sona singl̄aris fit. m. mutata
in. s. vt amabā. amabas. Tertia p̄sona singl̄aris fit. m. mutata i. t. vt amabā. amabat. Prima p̄sona pluralis fit ad-
dita. us. amabā amabam⁹. Sc̄da p̄sona pluralis fit. m. mutata i. tis. vt amabā. amabatis. Tertia p̄sona eiusdē nūeri
fit. m. mutata i. nt. vt amabā. amabāt. Amaui. docui. legi. audiui. Ois p̄teriti p̄fecti idicatiui modi p̄ma p̄sona sin
gularis desinit i. i. q̄ tū nullā certā ꝓportionē v̄boꝝ seq̄t̃: a q̄b⁹ descēdit: nisi q̄ v̄ba p̄me ꝛ q̄rte ↄiugatiõis plerūq̄ȝ
formāt̃ a sc̄da p̄sona p̄sentis idicatiui. s. ablata ꝛ addita. ui. vt amas. amaui. porto. portas. aui. audio. is. audiui. po-
lio. is. iui. Sed d̄ vltimis ꝛ penultimis syllabis p̄teritoꝝ i tertio cap. lib. sc̄di explicabim⁹. Sc̄da p̄sona singl̄aris fit
supra p̄mā. sti. assumpta. vt amaui amauisti. Tertia p̄sona eiusdē nūeri fit. t. assumpta. vt amaui amauit. Prima p̄-
sona pluralis fit assumpta. mus. vt amaui amauim⁹. Sc̄da eiusdē nūeri fit. stis. assumpta vt amaui amauistis. Ter
tia eiusdē nūeri fit. i. finali mutata i. e. ꝛ assumpta rūt. vel. re. vt amaui amauerūt vel amauere. Hoc tp̄s crebras reci-
pit abscisiões. neq̄ȝ id tm̄ i carmine. verūetiā i ꝓsa orone: maxime i v̄bis p̄me ↄiugatiõis. q̄ mittūt p̄teritū i. aui. p̄-
terq̄ȝ laui: q̄d ip̄m videt̃ abscissum ab eo q̄d ē lauaui. neq̄ȝ eīm possem⁹ dicere lasti p lauasti. ꝛ i v̄bis tertie ꝛ q̄rte q̄
mittūt p̄teritū in. iui. sed in v̄bis p̄me recipit tm̄ abscisionē i sc̄da p̄sonā singl̄ari nūeri: ꝛ in sc̄da ꝛ tertia pluralis. vt
amasti p amauisti. amastis p amauistis. amarūt p amauerūt. In v̄bis tertie ꝛ q̄rte oēs p̄sone p̄nt recipe abscisio
nē. vt sapij sapijsti sapijt. p sapiui sapiuisti sapiuit. ꝛ i plurali sapijm⁹. sapijstis. sapierūt vel sapiere. p sapiuim⁹ sa-
piuistis sapiuerūt vel sapiuere. audij audijsti audijt. p audiui. audiuisti. audiuit. audijm⁹ audijstis. audierunt vel
audiere. p audiuim⁹ audiuistis. audiuerūt vel audiuere. Et i oib⁹ ↄpositis ab eo. is. iui. semp fit abscisio. vt p̄terij
poti⁹ q̄ȝ p̄teriui. redij. adij. inij. p̄dij. poti⁹ q̄ȝ rediui. adiui. iniui. p̄diui. ꝛ eodē mō de reliq̄s. Illō etiā est aduertendū
in sc̄dis p̄sonis vtriusq̄ȝ nūeri duplex. i. abscisoꝝ posse p synerēsin coire in vnū. i. lōgū. vt sapisti p sapijsti. Martia.
nubere vis p̄sco. nō miror paula sapisti. eodē mō dicim⁹ polisti polistis. p polijsti polijstis. audisti audistis. p au-
dijsti audijstis: facim⁹ etiā syncopā in hoc v̄bo noui. vt nosti p nouisti. nostis p nouistis. Ab eo q̄q̄ȝ q̄d ē admoueo.
Verg. dixit i. iiij. eñ. Hyrcaneq̄ȝ admorūt vbera tigres. ꝛ p̄mo eñ. ab eo q̄d ē accedo accessi. Idē q̄q̄ȝ dixit. Accestis
scopulos. vos ꝛ cyclopeia saxa: ꝛ ab eo q̄d est dirigo direxi. dixit i. vj. dardana q̄ peridis direxti tela manusq̄ȝ. Hora.
quoq̄ȝ ab eo q̄d est euado euasi dixit in. ij. s̄monū. euasti credo metuēs doctusq̄ȝ cauebis. Et catull⁹ ad ortalū. et

su nō orbū luxti deserta cubile.ꝓ luxisti a lugeo.⁊ Oui.xj.metamor.⁊ ꝗ̄ pars admonet abstit ꝓ abstitit dixit.⁊ ꝓ pertius:quoties raro duxti suspiria motu.ꝓ duxisti. Amauerā.docuerā.legerā.audiuerā hoc est ꝑmū ex circū loquijs vocis passiuę ꝗ̄ formāť a ꝑterito ꝑfecto idicatiui.i.finali mutata in.e.⁊ addita rā.vt amaui amauerā.docui docuerā.legi legerā.audiui audiuerā. Scđa ꝑsona fit.m.finali.mutata i.s.vt amauerā.ras.docuerā.ras.legeram. ras.audiuerā.ueras.Tertia eiusdē nūeri fit.m.mutata i.t.vt amauerat.docuerat.legerat.audiuerat.Prima ꝑl'alis

Amauerā.docuerā.legerā.audiuerā.formātur a prima ꝑsona singulari ꝑ̄teriti ꝑfecti indicatiui modi.i. mutata in.e. & addita ram.

Amabo.docebo.formanť a scđa ꝑsona singulari ꝑ̄sentis indicatiui modi ablata.s. & addita.bo.

Legā.audiā.formanť a prima ꝑsona singulari ꝑ̄ntis idicatiui modi.o.mutata ī.am.ꝑ̄terq̄ꝫ eo.is.ibo.q̄o.qs.qbo.

Amauero.docuero.legero.audiuero.formāť a prima ꝑsona ꝑ̄teriti ꝑfecti īdicatiui mōi.i.mutata ī.e. & addita ro.

De formatione imperatiui.

AMa.doce.audi.formantur a scđa ꝑsona singulari præsentis indicatiui.ablata.s.

Lege formať a scđa ꝑsona ꝑ̄sentis indicatiui modi.is.mutata in.e.Dicimus tñ dic.duc.fac.pro dice.duce. face. & eodem modo de cōpositis ab illis.

Amet.doceat.legat.audiat.similia sunt tertiæ ꝑsonæ singulari futuri optatiui modi.

Amemus.doceamus.legamus.audiamus.similia sunt primæ ꝑsonæ plurali futuri optatiui modi.

Amate.docete.legite.audite.formantur a tertia ꝑsona singulari ꝑ̄sentis indicatiui modi addita.e.

Ametis.doceatis.legatis.audiatis.similia sunt scđæ ꝑsonę plurali futuri optatiui modi.

Ament.doceant.legant.audiant.similia sunt tertiæ ꝑsonę plurali futuri optatiui modi.

Amato.doceto.legito. audito. formantur a tertia ꝑsona ꝑ̄sentis indicatiui modi.addita.o.

Amemus.doceamus.legamus.audiamus:similia sunt primæ ꝑsonæ plurali futuri optatiui modi.

Amatote.docetote.legitote.auditote.formantur a secūda ꝑsona singulari eiusdem futuri addita te.

Amanto.docento.legunto.audiunto.formanť a tertia ꝑsona plurali ꝑ̄sentis indicatiui modi addita.o. Cætera huius temporis similia sunt futuro subiunctiui.

fit addita.us.vt amauerā amaueramꝰ:Scđa eius dē nūeri fit.m.mutata i tis.vt amauerā amaueratis Tertia eiusdē nūeri fit.m.mutata i.nt.vt amauerā amauerāt.Recipit tñ hoc tp̄s abscisionē i v̄bis fere ijsdē q̄bꝰ ꝑ̄teritū ꝑfectū recipiebat:⁊ hoc i oībꝰ ꝑsonis.vt amarā.ras.rat.ramꝰ.ratis.rāt.norā.ras.rat. noramꝰ.ratis.rāt.cupierā.ras.rat.ramꝰ.ratis.rāt.audierā.ras.rat.ramꝰ.ratis.rāt.Ab eo q̄ꝫ qđ ē rēoueo dixit.Hora.i.ij.ser. veꝝ vbi se a vulgo ⁊ scęna i secreta remorāt.sꝫ hoc fortasse tñ in carmie: qđ ꝓsa orō nō admitteret. ⁊ ab eo qđ ē surripio dixit idē Hora.iiij.car.ꝗ̄ me surpuerat mihi.ꝓ surripuerat. Idē.ij.ſ.vnū me surpite morti.ꝓsurripite.Amabo docebo.hoc ē ꝙ futuꝝ idicatiui modi ꝑ̇mę ⁊ scđę ꝯiugatio.formať a scđa ꝑsona ꝑ̄ntis idicatiui modi ablata.s.⁊ addita.bo.vt amas amabo.doces docebo.Scđa ꝑsona eiusdē nūeri fit.o.finali mutata i.is.vt amabo amabis.Tertia q̄ꝫ fit.o. mutata i.it. vt amabo amabit.Pria ꝑsona ꝑl'alis fit.o.mutata i.imꝰ.vt amabo.bimꝰ.Scđa ꝑsona eiusdē nūeri fit.o.mutata i.itis.vt amabo.bitis.Tertia eiusdē nūeri fit.o.mutata i.unt.vt amabo amabūt. Legā audiā.hoc ē ꝙ futuꝝ idicatiui modi tertię ⁊ q̄rtę ꝯiugatiōis fit a ꝑ̇ma v̄bi positiōe.o.mutata i.am.vt lego legā.āti q̄ores i em.termiabāt.Qui.li.j.Quid nō cato cēsorꝰ dicā ⁊ faciā dicē ⁊ faciē scripsit.eūdēq̄ꝫ i ceteris ꝗ̄ silr cadūt:modū tenuit:qđ ex veteribꝰ eiꝰ libris manifestū ē:⁊ a Messala i li. de.s.lr̄a positū. Scđa ꝑsona eiusdē nūeri fit.am.mutata i.es.vt legā leges.Tertia eiusdē nūeri fit.am.muta i. et. vt legā leget.Pria ꝑsona ꝑl'alis fit.am.mutata i.emꝰ vt legā legemꝰ.Scđa eiusdē nūeri fit.am.mutata i.etis.vt legā legetis.Tertia eiusdē nūeri fit.am. mutata i.nt.vt legā.gēt.Duo tñ v̄ba eo.is.q̄o q̄s.miserūt hoc tp̄s ibo.q̄bo.retinentq̄ꝫ alteꝝ.i.ꝑ vtrūq̄ꝫ nūeꝝ ⁊ oēs ꝑsonas.vt ibo ibis ibit.ibimꝰ.itis.ibūt.q̄bo q̄bis q̄bit.q̄bimꝰ q̄bitis q̄būt.Antiq̄ores q̄ꝫ ad hoꝝ silitudinē dclinabāt i futuro v̄ba q̄rtę ꝯiugatiōis.vt audibo.ibis.audibit.audibimꝰ.bitis.audibūt.Cęciliꝰ.audibis male si male dicis mihi.Enniꝰ i telamone.Ubi molaꝝ strepitū audibis.Propriꝰ.leni būt tacito vulnera nr̄a sono.Plautꝰ i aulularia.te studinē istū grādibo gradū. Amauero.docuero. legero.audiuero.hoc ē futuꝝ ꝑfectū idicatiui modi qđ ē vnū ex circūloquijs vocis passiuę.formať a ꝑ̄terito ꝑfecto eiusdē idicatiui in ꝑ̇ma ꝑsona.i.finali mutata i.e.⁊ addita.ro.vt amaui.uero.docui.cuero.legi legero.audiui audiuero. Scđa ꝑsona eiusdē nūeri fit a ꝑ̄ma ꝑsona.ro.mutata i.ris.Tertia eiusdē nūeri.ro.mutata in.rit.Prima ꝑl'alis fit.ro.mutata in.rimꝰ.Scđa eiusdē nūeri.ro.mutata i.ritis.Tertia eiusdē nūeri.ro.mutata i.rint.Recipitq̄ꝫ hoc tp̄s abscisionē i v̄bis fere ijsdē q̄bꝰ ꝑ̄teritū recipiebat.Qua tñ rōne ⁊ autoritate hoc futuꝝ cū alijs q̄busdā tp̄ibꝰ adiecerimꝰ:supius disputauimus.

DE formatione imperatiui.Ama.doce.lege.audi.Quia imperatiuus aliquantulum diuersitatis habet in declinatione:decet formare oēs ꝑsonas numeri atq̄ꝫ tp̄is vtriusq̄ꝫ. Tamen aduertendum est tria illa dic.duc. fac.recessisse a formatione alioꝝ:ne cōcurrent vt aiunt:cū obliquis hoꝝ nominū dica dice.dux duce.fax face.⁊ ab eis cōposita.vt maledic.pręd ic.deduc.benefac.malefac.ꝗ̄ apud antiq̄ores fuerunt dice.duce.face.Unde ⁊ Uergil. antiquitatis amator edice ꝓ edic dixit.tu volusi armari volscoꝝ edice maniplis.a facio vero cōposita si ꝑ̄positionem acceperint:ad regulam veniunt.vt inficio infice.Ouidi.ij.metamor.infice tabe tua natarum Cecropis vnā. deficio defice.Uergi.ij.eñ.dubijs nec defice rebus. Illud quoq̄ꝫ aiaduertendum est: ꝙ oēs fere grammatici posuerunt in futuri tertia ꝑsona plurali esse duplicem terminationem:vt amanto vel amantote.docento vel docentote.sed terminationes illę secundę discesserunt ab vsu:atq̄ꝫ ideo a nobis quoq̄ꝫ sublatę sunt.

De formatiõe optatiui. Amarē. docerē. legerē. audirē. hoc ē ꝙ p̄sens optatiui modi formaṫ a scd̄a psona p̄sen= tis imꝑatiui addita rem. vt ama. vtinā amarē. doce. vtinā docerē. lege. vtinā legerē. audi vtinā audirē. Scd̄a psona fit. m. mutata i. s. Tertia. m. mutata i. t. Prima pl̄alis addita. us. Scd̄a eiusdē nūeri. m. mutata i. tis. Tertia adhuc eiusdē. m mutata in. nt. vt vtinā amarē amares amaret amarem⁹. amaretis. amarēt. Sed illa dicerē. ducerē. facerē. sequunṫ regulā antiquā a dice duce face. Amarē. docerē. legerē. audirē. hoc est p̄teritū imꝑfectū optatiui modi eodē mō formaṫ quo p̄sens eiusdē optatiui modi.

De formatione optatiui.

Vtinā amarē. docerē. legerē. audirē. formāṫ a scd̄a psona singulari p̄ntis imꝑatiui modi addita rem.

Præteritū imperfectū eodē modo formatur quo p̄sens.

Amauerim. docueri. legeri. audiueri. formāṫ a p̄ma psona p̄teriti pfecti idicatiui modi. i. mutata i. e. & addita rim.

Amauissem. docuissem. legissem. audiuissem. formantur a prima psona singulari p̄teriti perfecti indicatiui modi addita. s. & sem.

Amē. formaṫ a prima psona p̄sentis idicatiui modi. o. mutata in. em. Doceā. legā. audiā. formanṫ a prima psona p̄sentis indicatiui modi. o. mutata in. am.

De formatione subiunctiui.

Amem. doceam. legam. audiam. eodē modo formantur: quo futurum optatiui modi.

Amarem. docerem. legerem. audirem. eodem modo formantur quo p̄sens optatiui modi.

Amauerim. docuerim. legerim. audiuerim. formātur a prima psona singulari præteriti pfecti indicatiui modi. i. finali mutata in. e. & addita rim.

Amauissem. docuissem. legissem. audiuissem. eodē modo formanṫ: quo p̄teritū plusq̄ pfectū optatiui modi.

Amauero. docuero. legero. audiuero. formanṫ a p̄terito pfecto indicatiui modi. i. finali mutata in. e. & addita ro.

Amauerim. docuerim. legerim. audiuerim. hoc est p̄teritū pfectū optatiui modi qd̄ est vnū ex circūloquijs vocis passiuę: formaṫ a p̄terito pfecto idicatiui modi in p̄ma psona. i. finali mutata i. e. ꝛ addita rim. vt amauerim. docuerim. legerim. audiuerim. Scd̄a psona eiusdē nūeri fit a prima psona. m. finali mutata i. s. Tertia eiusdē nūeri fit ab eadē p̄ma. m. finali mutata i. t. vt amaueri amauerit. Prima psona pl̄alis fit a p̄ma singl̄aris addita. us. Scd̄a eiusdē nūeri. m. mutata i. tis. Tertia eiusdē q̄q nūeri. m. mutata i. nt. vt amaueritis. amauerit. Recipit tñ hoc tp̄s easdē abscisiões q̄s reliq̄ circūloquia q̄ a p̄terito indicatiui formantur. Amauissem. docuissem. legissem. audiuissem. hoc ē p̄teritū plusq̄ pfectū optatiui modi: qd̄ est vnū ex circūloquijs vocis passiuę: formaṫ a p̄terito pfecto idicatiui modi addita. s. ꝛ sem. vt amaui. vtinam amauissem. docui. vtinā docuissem. legi. vtinā legissem. audiui. vtinā audiuissem. Scd̄a psona eiusdē nūeri fit. m. mutata i. s. ꝛ rurs⁹ tertia. m. mutata i t. ꝛ p̄ma pl̄alis addita. us. ꝛ scd̄a eiusdē. m. mutata in. tis. ꝛ tertia adhuc eiusdē. m. mutata in. nt. vt vtinā amauissem. uisses. uisset. amauissemus. uissetis. uissent. Hoc tp̄s atq̄ ēt p̄teritū plusq̄ pfectū subiūctiui qd̄ est i terminatiõe illi i. se: atq̄ ēt p̄teritū ifinitiui: qd̄ vtriq̄. m: finali subtracta similaṫ: recipiūt abscisionē in oīb⁹ psonis vtriusq̄ nūeri: i v̄bis p̄me ꝯiugatiõis mittēnb⁹ p̄teritū i. aui. a. ꝛ. u. ꝯsonāte extritis. In v̄bis tertię ꝛ q̄rtę q̄ mittūt p̄teritū i. iui. u. tm̄ ꝯsonāte displosa aut facta syncresi. i. ꝛ. u. reiectis. vt vtinā amassem. cū amassem. amasse. ꝑ vtinā amauissem. cū amauissem. amauisse. vtinā

cupijssem. vel cupissem cū cupijssem. vel cupissem. cupisse vel cupisse. ꝑ vtinā cupiuissem. cū cupiuissem. cupiuisse. vtinā audijssem vel audissem. cū audijssem vel audissem. audijsse vel audisse. ꝑ vtinam audiuissem. cū audiuissem audiuisse. Sed hę abscisiones carmini atq̄ orōni solutę cõmunes sunt: illę tñ poeticę a viuo vixi vixet. pro vixisset. Verg. xj. ęñ. Vixet cui vitam de⁹ aut fortuna dedisset. ꝛ ab extinguo. is. extinxi. extinxem. Idem quarto ęneidos. cum genere extinxem: memet sup ipsa dedissem. Repo. is. repsi. repsem. Hora. p̄mo sermonum. nunquā repsemus ꝑ repsissemus. Idem in eodem. natis diuisse duobus: ꝑ diuisisse. sicut ꝛ ī alio loco dixit: seruis dū munia didit ꝑ diuidit. Abscessem ꝑ abscessissem. Silius lib. viij. punicoꝝ. Neq̄ abscessem thalamo in magna minatus. Ab eo quoq̄ qd̄ est noui licet in ꝓsa orōne dicere vtinam nossem. cum nossem. nosse. illud vero qd̄ Horatius dixit scd̄o sermonum. Dispereant ni summosses oēs: licet in carmine tantum dicere. Quintilianus libro primo vbi de analogia disputat etiam in ꝓsa orōne nõ putat esse vtendum v̄bo integro ex rōne ꝓportionis in hoc tpe ꝛ similibus. ꝑmittamus inquit ijs scilicet qui ꝯtra vsum analogiā defendunt. dicere audiuisse ꝛ sciuisse. Et paulo post. dicerere ꝯseruauisse potius q̄ qd̄ dicimus hoc est conseruasse. Amem. hoc est ꝙ v̄ba p̄mę coniugatiõis formant futurum optatiui modi. o. finali p̄sentis indicatiui mutata in. em. vt amo. vtinam amem. Doceam. legā. audiam. hoc est ꝙ in scd̄a tertia et quarta ꝯiugatione futurum eiusdem optatiui fit ab eadem p̄ma v̄bi positione. o. mutata in. am. vt doceo doceā. lego legā. audio. audiā. Scd̄a psona eiusdem numeri fit a p̄ma psona eiusdē futuri. m. mutata in. s. ꝛ tertia psona eiusdem. m. mutata in. t. vt amem ames amet Prima psona pluralis fit a p̄ma psona singulari addita. us. Scd̄a eiusdem numeri ab eadem p̄ma psona singulari. m. mutata in. tis. Tertia eiusdem numeri ab eadem p̄ma psona singulari. m. mutata in. nt. vt amemus ametis ament.

De formatiõe subiūctiui. Amem. doceā. legā. audiā. q2 futurū optatiui simile est p̄senti subiunctiui modi: non est op⁹ hoc loco ab itegro formari. Amarē. docerē. legerē. audirē. idē dicit de p̄terito imꝑfecto subiūctiui: qd̄ est simile p̄terito imꝑfecto optatiui modi: atq̄ hic nõ est necesse iterū formari. Amauerim. docuerim. legerim. audiuerim. non est opus formari. q2 simile est p̄terito pfecto optatiui: easdēq̄ patitur abscisiones. vt amarim amaris amarit. amarim⁹ amaritis amarint. Audierim audieris audierit. audierim⁹ audieritis audierint. Hora. ij. sermo. at ille qui me commorit. Silius quoq̄ qui memet finibus vnq̄ amorim ausonijs. Amauissem. docuissem. p̄teritum plusquam pfectum subiunctiui easdē abscisiones formationēq̄ habet: quas p̄teritū optatiui. Amauero. docuero. idest futurū subiunctiui eodē modo formatur: easdēq̄ abscisiões habet q̄s futurū pfectū indicatiui modi.

DE formatione infinitiui. Presens eo modo formatur: quo presens optatiui: & preteritum eo modo quo preteritum eiusdem optatiui. vt amare amauisse. &c.

DE formatione gerundiorum. Amandi amando amandum. hoc est quod gerundia substantiua formantur a genitiuo singulari participij presentis temporis. tis. finali mutata in. di. pro primo gerundio. & in. do. pro medio: & in. dum. pro vltimo. Quemadmodum vero participium ipsum formetur statim dicturus est.

ℭ De formatione infinitiui.

AMare. docere. legere. audire. formant̃ a scd̃a psona singulari p̃sentis imp̃atiui modi addita re.

Amauisse. docuisse. legisse. audiuisse. formantur a p̃teriti perfecti prima psona singulari. addita. s. &. se.

ℭ De formatione gerundiorum / supinonorum / & participiorum.

AMandi amãdo amandũ. docendi docẽdo docẽdũ. legendi legendo legendũ. Audiendi audiẽdo audiẽdum. formantur a gt̃o singulari participii p̃sentis. tis. mutata in di. do. dum.

Amatũ. amatu. doctũ. doctu. lectũ. lectu. auditum auditu. nõ habent vnde formari possint.

Amãs. docẽs. legẽs. audiẽs. formant̃ a prima psona p̃teriti imperfecti indicatiui modi. bã. finali mutata ĩ. ns.

Amaturus. docturus. lecturus. auditurus. formantur ab vltimo supino addita. rus.

Amatus. doctus. lectus. auditus. formantur ab vltimo supino addita. s. littera.

Amandus. docendus. legendus. audiendus. formantur a genitiuo singulari participii præsentis. tis. finali mutata in. dus. da. dum.

ℭ De formatione indicatiui vocis passiuæ.

AMor. doceor. legor. audior. formantur ab eadẽ prima persona singulari p̃sentis ĩdicatiui modi actiuæ vocis addita. r.

Amabar. docebar. legebar. audiebar. formantur ab eadẽ prima persona singulari p̃teriti imperfecti indicatiui modi vocis actiuæ. m. mutata in. r.

Amabor. docebor. formãtur a prima persona singulari eiusdẽ futuri indicatiui modi actiuæ vocis addita. r.

DE formatiõe supinorum. Amatũ amatu. Qd̃ supina nõ hñt aliq̃d p̃us vñ formẽt̃: & quod de p̃terito pfecto ĩdicatiui modi diximus quod nullã seq̃t̃ pportionẽ verborum a quibus deriuat̃. Et ita videt̃ in verbo tres eẽ positiões: a quibus tota cõiugatio deducit̃. p̃sẽs indicatiui: p̃teritũ pfectũ eiusdẽ. & supinũ. & queadmodũ a p̃terito formant̃ reliq̃ sex tpa: q̃ circũloquimur ĩ voce passiua: ita a supino format̃ participiũ futuri tpis actiuę vocis. & participiũ p̃teriti passiuę.

DE formatiõe participiorum. Amãs. docẽs. legẽs audiẽs. hoc ẽ participiũ p̃sentis tpis cuiuscũq; cõiugatiõis format̃ a p̃ma psona p̃teriti ipfecti indicatiui modi. bã. syllaba finali mutata ĩ. ns. vt amabã amãs. Meminerĩ tñ participia duorum verborũ eo. is. cũ suis cõpositĩ recipisse. e. mediã scd̃m rõnẽ huius formatiõis. Itaq; ab eo. is. dicimus. iens. eũtis. a queo q̃s q̃ens queũtis. qd̃ magis ĩ eorum cõpositis ĩtelligit̃. vt p̃teriẽs. rediẽs. pdiẽs. nequiens. Amaturus. quod participiũ futuri tpis actiuę vocis format̃ ab vltimo supino addita. rus. vt amatu. amaturus amatura amaturũ. Amatus. quod participiũ p̃teriti tpis vocis passiuę format̃ ab eodẽ vltimo supino addita. s. vt ab amatu amatus amata amatũ. Amãdus amãda amãdũ. quod participiũ futuri tpis passiuę vocis: cui gerũdia adiectiua p oĩa similant̃ p̃terq; in sig̃tiõe. format̃ a gt̃õ singlari participij p̃sentis actiuę vocis. tis. finali mutata ĩ dus. da. dũ. vt amãs amãtĩ: amãdus amada amãdũ. Antiq̃ores tñ participia & gerũdia tã adiectiua q̃; substãtiua tertię & q̃rtę cõiugatiõis ĩ undus unda undũ. mittebãt. Vñ adhuc sũt apd̃ iurecõsultos tituli de cõi diuidũdo. & finiũ regũdorum & familię hercisc̃udę. & aq̃d Plautũ ĩ nr̃is mercimonijs emũdis vendũdisq;. & ius dicũdũ. sed hęc exoleuerunt p̃terquã in hoc verbo. eo. is. & suis cõpositis. vt adeũdi adeũdo adeundũ. adeundus adeunda. um.

DE formatiõe indicatiui. Amor. doceor. legor. audior. hoc ẽ p̃ma psona p̃ñtĩ ĩdicatiui modi passiuę vocis addita. r. format̃ ab eadẽ p̃ma psona vocĩ actiuę. vt amo amor. doceo doceor. lego legor. audio audior. Scd̃a psona eiusdẽ nũeri format̃ ab eadẽ scd̃a psona actiuę vocis. s. mutata ĩ. ris. vel ĩ. re. ĩ verbis tñ tertię cõiugatiõis eiusdẽ psonę. is. mutata ĩ. e. & addita. rĩ. vel re. vt amor amarĩ vel amare. doceor docerĩ vel docere. legor legerĩ vel legere. audior audirĩ vel audire. Tertia eiusdẽ nũeri fit a tertia siĩi actiuę vocis addita. ur. vt amat amat̃. docet docet̃. legit legit̃. audit audit̃. Prima pluralis fit a p̃ma siĩi actiuę vocis. s. mutata ĩ. r. Scd̃a eiusdem nũeri. tis. mutata ĩ. mini. fit a siĩi scd̃a psona actiuę vocis. Tertia vero fit a siĩi tertia psona actiuę vocis. addita. ur. vt amamur. mini. ant̃. docemur. mini. ent̃. legimur. mini. unt̃. audimur. mini. unt̃. Amabar. docebar. hoc est quod p̃teritũ impfectũ ĩdicatiui passiuę vocis format p̃mã psonã singularẽ a siĩi psona vocis actiuę. m. mutata ĩ. r. vt amabar. docebar. legebar. audiebar. Scd̃a fit ab hac addita. is. vel. e. vt amabarĩ. vel amabare. docebarĩ. vel docebare. legebarĩ. vel legebare. audiebarĩ. vel audiebare. Tertia fit in siĩi tertia psona vocis actiuę addita. ur. vt amabat̃. docebat̃. legebat̃. audiebat̃. Prima psona plr̃alis fit a siĩi psona vocis actiuę. s. mutata in. r. Scd̃a a siĩi psona vocis actiuę. tis. mutata in. mini. Tertia a siĩi psona vocis actiuę addita. ur. vt amabamur. amabamini. amabant̃. docebamur. docebamini. docebantur. legebamur. legebamini. legebantur. audiebamur. audiebamini. audiebantur. Amabor. docebor. quod prima psona futuri indicatiui modi vocis passiuę in verbis p̃mę & scd̃ę cõiugatiõis formatur ab eadem p̃ma psona vocis actiuę addita. r. vt ab amabo. amabor. a docebo. docebor. Scd̃a psona eiusdẽ numeri fit ab his. o. mutata ĩ. e. & addita. is. vel. e. Tertia vero eiusdẽ nũeri a siĩi psona vocis actiuę addita. ur. vt amabor. amaberis vel amabere amabit̃. docebor doceberis vel docebere. docebit̃. Prima pluralis fit a prima simili actiuę vocis. s. mutata in. r. Secunda eiusdem numeri a simili persona actiuę vocis. s. mutata in. mini. Tertia eiusdem numeri fit a simili persona actiuę vocis addita. ur. vt amabimur. amabimini. buntur. docebimur. bimini. buntur.

Legar.audiar.formantur a prima persona singulari eiusdem futuri.m.mutata in.r.

De formatione imperatiui modi.

Amare.docere.legere.audire.formantur a secūda persona singulari præsentis imperatiui modi actiuæ vocis.addita.re.

Ametur.doceatur.legatur.audiatur.similia sunt tertiæ psonę singulari futuri optatiui.

Amemur.doceamur.legamur.audiamur.similia sunt primæ personę plurali futuri optatiui.

Amamini.docemini.legimini.audimini.formantur a secūda persona plurali præsentis imperatiui modi actiuæ vocis.te.mutata in.mini.

Amemini. doceamini. legamini.audiamini. similia sunt secundæ personæ plurali futuri optatiui.

Amentur.doceantur.legantur.audiantur. similia sunt tertiæ personæ plurali futuri optatiui.

Amator.docetor.legitor.auditor. formātur a tertia psona singulari futuri eiusdem imperatiui modi addita.r.

Amemur.doceamur.legamur.audiamur.similia sunt primæ personæ plurali futuri optatiui,

Amaminor.doceminor.legiminor.audiminor.formantur a secunda persona plurali futuri eiusdem imperatiui modi actiuæ vocis.tote.mutata in.minor.

Amantor.docentor.leguntor.audiūtor.formantur a tertia persona futuri eiusdem imperatiui modi actiuæ vocis addita. r.

De formatione optatiui modi.

Amarer.docerer.legerer.audirer. formantur a prima persona singulari pręsentis eiusdem optatiui modi actiuę vocis.m.mutata in.r.

Præteritū impfectū eodem modo format̃ quo præsens.

Amer. docear. legar.audiar.formantur a prima persona singulari futuri eiusdem optatiui modi actiuę vocis. m.mutata in.r.

De formatione subiunctiui.

Amer. docear. legar. audiar. eodem modo formant̃ quo futurum optatiui modi passiuæ vocis.

Amarer.docerer.legerer.audirer. eodem modo formantur:quo præsens optatiui modi passiuę vocis.

De formatione infinitiui modi.

Amari.doceri.audiri. formantur a pręsenti infinitiui modi actiuę vocis.re.mutata in.ri.

Legi formatur ab eodem infinitiuo actiuę vocis. ere. mutata in.i.

Futurū infinitiui modi circūloqmur p primū supinū.& hoc verbū ire ī voce actiua &.iri.ī passiua.aut p participiū futuri ī.rus.& hoc verbū esse in voce actiua: & p participiū futuri in dus.& idem verbū esse in passiua.

Legar.audiar.q̄ pma psona futuri indicatiui modi vocis passiuę in v̄bis tertię ꝛ q̄rtę cōiugatiōis format̃ ab eadē pma psona vocis actiuę.m.mutata in.r.vt a legā.legar. ab audiā. audiar. Secūda eiusdē numeri fit ab eadē pma. a. mutata in.e. et addita.is.vel.e.vt legar.legeris vel legere.audiar audieris vel audiere. Tertia a sīli tertia psona actiuę vocis addita.ur.vt leget̃. audiet̃. Prima pluralis a simili psona vocis actiuę. s. mutata in. r. Scđa a simili psona vocis actiuę.tis. mutata in. mini. Tertia eiusdē numeri a sīli psona vocis actiuę addita.ur.vt legemur. mini. gētur. audiemur. mini.entur. De formatiōe impatiui: q̄ psonas oēs vtriusq̧ tpis atq̧ numeri huiusmodi satis explicite formauim⁹ ī ipsa opis lectiōe: ad sequētia pperem⁹. De formatiōe optatiui. Amarer.docerer. legerer. audirer. hoc est p̄sēs optatiui modi format̃ a pma psona eiusdē p̄sentis optatiui actiuę vocis. m. mutata ī.r.vt amarē.amarer.docerē. rer.legerē.legerer.audirem.audirer. Scđa psona eiusdē numeri format̃ a pma psona addita.is.vel e.vt amarer.ris.vel.re.docerer.ris.vel. re. legerer. ris.vel. re.audirer.ris.vel.re. Tertia psona eiusdē numeri fit a prima simili psona actiuę vocis addita.ur.vt amaret̃.doceret̃.legeret̃.audiret̃. Prima psona pluralis numeri fit a pma simili psona vocis actiuę.s.finali mutata ī.r. Scđa eiusdē numeri fit ab eadē scđa psona vocis actiuę.tis. mutata in.mini. Tertia eiusdē numeri fit a sīli tertia psona vocis actiuę addita. ur. amaremur.mini. rent̃. doceremur.mini.rent̃.legeremur.legeremini.rentur.audiremur.remini rent̃. Amarer.docerer. legerer.audirer: hoc est pręteritū impfectū optatiui modi eodē modo format̃ quo p̄sens eiusdē modi. Amer.docear.legar. audiar. hoc est futurū optatiui modi format̃ a prima psona eiusdē futuri actiuę vocis.m.finali mutata in. r. vt amē. er. doceā. ar.legā.ar. audiā. ar. Scđa psona eiusdē numeri fit a prima addita. is. vel. e. vt amer.eris.vel.ere. docear.aris.vel.are.legar.ris.vel.are.audiar.aris. vel.are. Tertia eiusdē numeri fit a sīli tertia vocis actiuę addita.ur.vt amet̃. doceat̃.legat̃. audiatur. Prima psona pluralis fit a simili persona vocis actiuę.s.mutata ī.r. Scđa eiusdē numeri a simili psona vocis actiuę.tis.mutata ī mini. Tertia eiusdē numeri a simili psona vocis actiuę addita.ur. vt amemur amemini amētur. doceamur. amini. ant̃.legamur.amini.ant̃.audiamur.amini.antur. De formatione subiunctiui. Amer.docear. hoc est pręsens subiūctiui eodē modo format̃ quo futurū optatiui:ꝛ pręteritū impfectū eiusdē subiūctiui simile est p̄terito impfecto optatiui. De formatiōe infinitiui. Amari.doceri.audiri.hoc est q̄ pręsens infinitiui modi primę ꝛ secūdę ꝛ quartę coniugationis formatur ab eodem pręsenti infinitiui modi actiuę vocis. re. mutata in. ri. vt amare amari.docere.ceri.audire.iri. Legi hoc est pręsens eiusdem infinitiui vocis passiuę fit ab eodem pręsenti infinitiui actiuę vocis.ere.mutata in.i.vt legere legi. vel breuius a secūda persona pręsentis indicatiui vocis actiuę ablata. s. Futurum infinitiui.quę ratio sit circumloquendi futurum tam in voce actiua q̧ in voce passiua. libro. iiij. cum de infinitiuo disputabitur copiosius dicemus.

Circũloq̄a vocis passiuę: hoc est illa tpa qb⁹ ſmo latin⁹ caret: circũloq̄mur p pticipiũ pteriti tpis et hoc v̄bũ sum.es.fui. Per psens em̃ ⁊ pteritũ pfectũ idicatiui circũloq̄mur ipm pteritũ. vt amat⁹ sũ vel fui. Per pteritũ impfectũ ⁊ pteritũ plusq̃ pfectũ eiusdē indicatiui circũloq̄mur ipm pteritum plusq̃ pfectũ. vt amat⁹ erã vel fuerã. Per futurũ impfectũ eiusdē idicatiui circũloq̄mur ipm futuꝝ pfectũ. vt amat⁹ ero. Per futurũ ⁊ pteritũ pfectũ optatiui circũloq̄mur ipm pteritũ pfectũ optatiui. vt vtinã amatus sim vel fuerim. Per pręsens et pręteritũ plusq̃ pfectũ optatiui circũloq̄mur ipm pręteritũ plusq̃ pfectũ optatiui. vt vtinã amatus essem vel fuissem. Per psens et pteritũ perfectũ subiũctiui circũloq̄mur ipm pteritũ pfectũ subiũctiui. vt cũ doct⁹ sim vel fuerim. Per pteritũ impfectũ ⁊ plusq̃ pfectũ eiusdē subiunctiui circũloq̄mur ipm pteritũ plusq̃ pfectũ subiũctiui. vt cum amat⁹ essem vel fuissem. Per futurũ idicatiui et futurũ quoq; eiusdē subiũctiui circũloq̄mur ipm futurũ subiunctiui. vt cum amatus ero vel fuero.

Per pręsens ⁊ pręteritum infinitiui circumloq̄mur pręteritũ infinitiui vt amatũ esse vel fuisse.

De v̄bis irregularib⁹. Sũt q̄dã v̄ba: q̄ non sequunt̃ analogiã neq; formationē v̄borũ regulariũ: q̄dã rursus q̄ deficiũt certis tpib⁹ numeris ⁊ psonis. quare visum est hoc loco illa cõmodissime debere poni. Atq; i primis hoc v̄bũ fero fers: qđ cũ ad tertiã cõiugationē sit reducẽdũ: pro eo qđ esse debuit feris i scđa psona singulari psentis indicatiui differẽtię causa abscissionē fecim⁹. p eo qđ ferit i tertia psona fert. p eo qđ feritis i scđa psona pluralis fertis. In imperatiuo quoq; p eo qđ est fere in scđa psentis psona singulari dicim⁹ fer. ⁊ p eo qđ esse debuit ferite: in scđa plurali dicim⁹ ferte. In futuro quoq; eiusdē impatiui. pro eo qđ est ferito ⁊ feritote dixim⁹ ferto ⁊ fertote. In pręsenti optatiui et pterito impfecto subiũctiui et psenti infinitiui. p eo qđ esse debuit ferrerē ferrere: dicim⁹ ferrē ferre. In psenti indicatiui passiuę vocis. pro eo qđ esse debuit ferreris: dicim⁹ ferris vel ferre. In scđa psona singulari psentis impatiui. p eo qđ esse debuit ferrere: dicim⁹ ferre. ⁊ i futuro p feritor fertor. In psenti optatiui ⁊ i pterito impfecto subiũctiui. p eo qđ esse debuit fererer ferereris vel ferere: dicimus ferrer ferreris vel ferrere. Et in psenti infinitiui. p eo qđ esse debuit fereri: dicimus ferri: reliq̄ tpa et psonę sequunt̃ rõnē v̄boꝝ tertię. Volo.vis. vult.volum⁹.vultis. p volis.volit. volim⁹.volitis. Impatiuo caret: quē supplem⁹ ex futuro optatiui. ab illi⁹ cõposito nolo dicim⁹ i psenti noli nolite. Nolito.tote. in futuro ex proportione quartę cõiugationis. Diomedes tamē in instanti imperatiui in scđa persona fac velis dicit. et totũ pluralē ponit velim⁹. itis. int. ⁊ in futuro. velito. velim⁹.tote.velint. Hora. modo velis: q̄ tua virtus expugnabilis est. In futuro optatiui ⁊ in psenti subiũctiui. p eo qđ volim: dicim⁹ velim. velis. velit. ⁊c̃. Cicero.ii. de natura deorum dixit: quo facilius id quod docere volumus intelligi possit. volimus p velim⁹ scripsit. Alia tẽpora sequũtur rationē verborũ tertię coniugationis. Phocas tamē carere hoc v̄bũ dicit gerũdijs supinis et participijs. sed quia vtũtur illis iuniores: ideo posui.

Circumloquia vocis passiuę non formantur. sed circũloquimur ea per participium præteriti temporis passiuę vocis. & hoc verbum sum.es.fui.

Verbũ impersonale simile est tertiis personis singularis numeri passiuę vocis. nisi q̄ in circumloquiis participium est quasi substantiuum in genere neutro.

De verbis irregularib⁹ & defectiuis. Cap̃. vii.

Fero.fers.tuli.ferre.ferẽdi.ferẽdo.ferẽdũ.latũ. latu. ferens.latur⁹. Feror.ferris vel ferre.latus.ferendus.

Indicatiuo modo.

Tempore præsenti. Fero.fers.fert. Ferimus.fertis.ferunt.

Imperatiuo modo.

Tpe pñti. Fer.vel feras.ferat. Feram⁹ ferte. vel feratis.rãt.

Futuro. Ferto vel tuleris ferto vel tulerit. Feram⁹ vel tulerimus.fertote vel tuleritis.ferũto vel tulerint.

Optatiuo modo.

Tpe præsenti. vtinã Ferrē.ferres.ret. ferrem⁹. retis. rent.

Subiunctiuo modo.

Pręterito ĩpfecto.cũ Ferrē.ferres.erret. Ferrem⁹.retis.rẽt

Infinitiuo modo.

Tempore præsenti. Ferre.

Passiua voce. Indicatiuo modo.

Tpe pñti. Feror.ferris.vel ferre.tur. Ferimur.mini. unt̃.

Imperatiuo modo.

Tpe pñti. ferre.vel feraris.ferat̃.feramur.feramini.ferãt̃.

Futuro. fertor.vel latus sis.fertor vel latus sit. feramur vel lati simus.feriminor vel lati sitis.feruntor vel lati sint.

Optatiuo modo.

Tempore præsenti. vtinam ferrer.eris.vel ferre, retur, remur.remini.rentur.

Subiunctiuo modo.

Pręte.impfe.cũ ferrer.reris.vel re.ret̃.remur. mini. rẽtur.

Infinitiuo modo.

Tempore præsenti. Ferri.

Alia tpa declinantur per pportionē tertiæ cõiugationis.

Volo.vis.volui.velle.volendi.volendo.volendum. volitum.volitu.volens.voliturus.

Indicatiuo modo.

Tẽpore præsenti. Volo.vis.vult.volumus.vultis.volunt.

Imperatiuo modo caret. sed ab eo compositum nolo habet in psenti noli nolite. In futuro nolito nolitote.

Optatiuo modo.

Tpe pñti. vtinã Vellem.velles.vellet.vellemus.tis.vellent.

Futuro vtinã Velim.velis.velit. Velimus. velitis. velint.

Subiunctiuo modo.

Tpe pñti. cum Velim.velis.velit. Velimus.velitis. velint.

Præterito impfecto.cũ Vellē.velles.let.lem⁹.letis. vellent.

Infinitiuo modo. Tempore præsenti. Velle.

Alia tpa formant̃ per proportionē tertiæ cõiugatiõis.

De verbis defectiuis.

Es. est. p eo qd' edis edit in secūda & tertia psona singularis īdicatiui modi. Essem. esses. esset. essem9. tis. essent. in p̄senti optatiui & in præterito impfecto optatiui & subiūctiui. Esse ī præsenti infinitiui. Estur in præsenti indicatiui modi vocis passiue. Quæ deficiunt supplenł ab hoc verbo. edo. edis.

Forem. fores. foret. forent. pro essem. esses. esset. essent. in præsenti & in præterito impfecto optatiui modi: & in præterito impfecto subiūctiui reperił. & fore pro futurum esse in futuro infinitiui. In aliis locis deficit.

Aio. ais. ait. aiunt. in pręsenti indicatiui modi. Aiebam. aiebas. aiebat. aiebamus. aiebatis. aiebant. in pręterito impfecto eiusdē modi. Aiā. aias. aiat. in futuro eiusdem. Ai. in secūda persona singulari pręsentis imperatiui modi. Aiens. in participio pręsentis.

Inquio vel inquā. inquis inquit. inquiūt in pręsenti indicatiui. Inquisti in secunda persona pręteriti perfecti eiusdē īdicatiui. Inquiat ī tertia singulari futuri eiusdē indicatiui. Inque in secunda persona singulari pręsentis imperatiui modi. Aliis in locis deficit.

Quęso quęsumus in primis psonis vtriusq3 numeri pręsentis indicatiui modi reperitur in vsu.

Infit pro inquit. & Ouat in tertiis personis singularib9 pręsentis indicatiui modi reperiuntur.

Faxo. faxis. imus. itis. int. in futuro tātū indicatiui modi.

Ausim in p̄ria psona singularis futuri īdicatiui modi tm̄.

Cedo pro dic. & cedite pro dicite in secundis personis tātum vtriusq3 numeri imperatiui modi.

Salue. saluete. saluere. Aue. auete. auere. in eisdem secundis personis imperatiui. & in præsenti infinitiui.

¶ De v̄bis defectiuis. Sūt q̄dā v̄ba q̄ deficiūt modis z tpib9 aut psonis. vt es est. cui9 nō modo p̄ma positio deficit: verūetiā nihil aliud habet: q̄3 es. est. essem. esses. esset. essem9. essetis. essent. esse. Vergili9. iiij ęn. est mollis flāma medulas. Idē. j. georgi. vt mala culmos esset rubigo. z Mart. si vis esse satur: nostrū potest esse priapū. In voce q̄q3 passiua estur tantū p edił. Es i scd̄a psona imperatiui numeri singularis. Plaut9 in milite. es bibe aio obsecro mecū. Oui. j. de pōto. estur vt occulta vitiata putredine nauis. Forē. res. ret. rēt. Neq3 eīn vsq3 lectū est forem9. ens. et qd̄ est in hoc v̄bo singulari fore p futurū esse in futuro ifinitiui: oīa alia v̄ba carēt. habēt quoq3 ab eo cōposita affore. zc̄. Aio pro dico disyllabū est. habetq3 f̄m Phocā p̄sens et p̄teritū impfectū sustulim9 tamē aijm9 z aijtis: qd̄ ex pportiōe dicendū erat: qm̄ eas voces videnł aures nr̄ę quodāmodo reformidare. Aiebā in p̄terito impfecto Aiā in futuro ex pportione. Plaut9 in rudēte. vel tu mihi aias vel neges. Cice. de finib9: quasi ego id curē qd̄ ille aiat aut neget. Adiecim9 q̄q3 scd̄am psonā singularē p̄sentis impatiui modi. Ai. quod apud plautū reperił. an nata est spōsa pręgnans: vel ai vel nega. z apud Terētiū. sępe ain. qd̄ Cice. de pfecto oratore interp̄tatur ain p ais ne. Aiens Apule. vj. meta. sic aiēs crystallo dedolatū vasculū tradidit. Inquio inq̄s quāq3 ex pportione videatur posse declinari p oēs modos tpa et personas tertię cōiugationis: nos tm̄ illa posuim9 quę in vsu reperiunł hoc est inq̄o. Cice. de ora. Aucupari verba oportebit inquio. Inquis. Persi9. hoc iuuat hic inq̄s veto quisq3 faxit oletū. Inq̄t. Iuue. q̄ñ artib9 inq̄t honestis. Inquunt. Cice. in verrem. vbi sunt pāphile inq̄unt scyphi. Reperił tamē frequēti9 inquā in prima positione indicatiui modi dicente Diomede z Phoca. Inquā primā psonā cōtra morē oīm pfert vtrūq3 nūerū modi indicatiui p̄sentis tpis. Inq̄sti. Cice. ij. de orał. tu vero inquisti. molestus nō eris. Inq̄at idē ad herenniū. Quid eīm tibi vis aliq̄s inquiat. Inque. Teren. in phormi. te emittere iniuriā cā inque. p eo quod est dic. Quęso vt dicit Phocas primā habet psonā singularē p̄sentis indicatiui modi. Habet etiā pluralē eiusdē tpis. vt Cice. in. j. de legib9. quamobrem aggredere quęsumus. z Sili9 in lib. xiij. punicorū. Non ardua regnis quęsumus aut in hora tuis. Quę sit quoq3 dicit Lucreti9 in. j. Ni diuum pacē votis adit. z p̄ce q̄sit. Apd̄ Salustiū q̄q3 referēte Phoca q̄sere lectū est. Sed quēadmodū priorib9 duob9 vti possum9: ita his posterioribus nō est vtēdū. Infit p inq̄t. Verg. x. ęn. Tūc p̄r op̄s rerū cui sūma potestas ifit. z i. xij. ita turbid9 infit. Var. apud Pris. lib. viij. p̄mā ponit psonā infio. Ouat quoq3 phoca teste tantū habet tertiā personā singularē pręsentis indicatiui z participium ouās. vt Verg. j. geor. z ouantes gutture corui. Faxo. faxis. idem Phocas dicit tantum habere futurum indicatiui: nos tantum inuenimus faxo. faxit. faxitis. faxint. Vergilius libro nono. Haud sibi cum danais rem faxo z pube pelasga. z Liuius libro sexto. ab vrbe. faxo ne iuuet vox ista. z Ennius apud Ciceronem in libro de senectute. Nemo me lachrymis decoret. nec funera faxit. z Liuius lib. xxxiiij. Quod faxitis deos omnes fortunare velim. Faxint frequenter apud Plautum z Teren. legitur. Ausim primam tantū habere personā futuri indicatiui modi testis est phocas. Liui9 lib. j. Nec si forsan dicere ausim. v̄gi. quoq3. ij. geor. Ausim vel tenui vitē cōmittere sulco. vbi serui9 exponit ausim p ausus sum vel audebo. Festus quoq3 pōpeius ausis p audeas exponit z ausit. Oui. in. vj. meta. z nil est qd̄ nō inoperino capt9 amore ausit. Catull9 in epitha. q̄s huic deo cōparari ausit. sed hoc rarissime inuenił apd̄ autores. Cedo. cedite. Cice. de cla. ora. Cedo q̄so oratiōis sunt eīm. z Iuue. in. vj. Cedo si breue parui sortita est lateris spaciū. Cedite quoq3 ī plurali p dicite plaut9 est vsus. Cete quoq3 p cedite. Neui9 in lycur. apud Mar. p idustria cete regē propugnatū patrē. Enni9 in me. saluete optima corpa cete man9 vestras measq3 accipite. Actius in mena. ęcciū aliq̄s cete i cōspectū aut nos vbi est ducite ad eū. Pac. i atalāta. is. vestrū vter sit ei9 signū datū ē cete.

Salue. saluete. v̄gili9. v. ęn. Salue sancta parēs. iterū saluete recepti. Salueo tamē i p̄ma positiōe dixit Plaut9 in truculēto. Salue inq̄t satis est mihi tuę salutis: nil moror nō salueo. Cicero quoq3 ad atticū futuro idicatiui est vsus. z saluebis inq̄t a meo Cicerone. Auete z auere a Phoca tollił: cū tamē apud Mar. reperianł. Mane tibi p me dicit auere liber. z Quin. dicit in p̄mo fuisse virū valde litatū: q̄ salutauerit sic auete: cum ab vsu iā defecisset.

Odi.odisti. Hęc ṽba cũ tantũ in pręterito ⁊ tẽporibꝰ ab eo formatis reperiant̃: habent tamen sensum etiã aliorũ temporũ: econtrario ad ea tẽpora quę circũloquimur in voce passiua. Nã quemadmodũ mutuamur pręsens indicatiui ad circũloquendũ illius pręteritũ perfectũ. ⁊ pręteritũ imperfectũ ad circũloquẽdũ illiꝰ plusq̃ perfectum: ita ędiuerso pręteritũ perfectum accõmodat suã significationẽ pręsenti. ⁊ pręteritum plusq̃ perfectum imperfecto. Itaq̃ pręteritũ perfectũ horũ verborũ habet sensum p̄sentis atq̃ suipsius. Pręteritũ plusq̃ perfectũ eiusdẽ modi habet suũ sensum ⁊ p̄teriti imp̄fecti. Pręteritũ optatiui habet suũ sensũ atq̃ etiã p̄sẽtis. Plusq̃ p̄fectũ subiũctiui suũ sensum atq̃ etiã p̄teriti imp̄fecti eiusdẽ modi. Pręteritũ perfectũ suũ sensum atq̃ p̄sentis eiusdẽ subiũctiui cũ futuro optatiui. Futurũ subiunctiui habet sensum atq̃ etiã futuri indicatiui modi. Pręteritũ ĩfinitiui suũ atq̃ etiã p̄sentis. Pręterito carẽt Furio qđ aliũde assumpsit insaniui. Ferio quod a p̄cutio sumpsit p̄cussi. Tollo quod olim habuit tetulli a sustollo sustuli mutuatus est. Quatio. is. quod in vsu non habet quassi: vt dicemus in pręteritis tertię coniugationis: vbi etiam de glisco et inchoatiuis.

Odi, odisti. Noui. isti. Cœpi. isti, Memini. isti. in voce tm̃ habẽt p̄teritũ p̄fectũ indicatiui: & tp̄a q̃ formant̃ ab eo: significationẽ vero etiã omniũ aliorũ temporũ.
Præterito & tẽporibus quę ab eo formant̃ caret. Furio. is. insaniui. Fero tuli. Ferio percussi. Tollo sustuli. Quatio. is. Glisco. is. cũ verbis q̃ dicũtur inchoatiua.

De primis puerorũ prę exercitamẽtis. Cap. viii.

Partes orationis octo sunt. Nomen. Pronomẽ. Verbum. Participium. Præpositio. Aduerbium. Interiectio. Cõiunctio. Quattuor ex his declinantur. Nomẽ. pronomẽ. verbum. participium. Quattuor non declinã tur. Prępositio. Aduerbium. Interiectio. Coniũctio.
Nomen est quod declinatur per casus: & non significat cum tempore: vt hæc musa. musæ.
Pronomen est quod ponitur loco nominis proprii: vt ego. tu. ille. & sunt illa quindecim tantum.
Verbum est quod declinatur per modos & tempora sine casu. vt amo amas. amaui. amare.
Participiũ est: quod declinatur per casus cũ tẽpore: & deriuatur a verbo semper. vt amans. amatus. amaturus.
Præpositio est: quæ præponit̃ nomini p̄ appositionẽ & aliis etiam partibus per cõpositionem. vt adeo. ad eũ.
Aduerbium est: quod additũ verbo nomini aut participio significationẽ eius auget: aut minuit: aut mutat. vt valde amat. minus amat. non amat. satis doctus.
Interiectio est: quæ aliquem mentis affectum significat voce incondita. vt hei mihi. heu me.
Coniunctio est: quæ diuersas partes orationis coniungit vt pompeius & cæsar: amat & docet.
Genera noĩm p̄noĩm & p̄ticipiorꝝ qnq̃ sunt. Masculinũ qđ declinat̃ cũ hic. vt hic dñs. Fœmininũ qđ declinat̃ cũ hæc. vt hæc musa. Neutrũ qđ declinat̃ cũ hoc. vt hoc tẽplũ. Cõe duũ qđ declinat̃ cũ hic & hæc. vt hic & hæc homo. Cõmune triũ quod declinatur cũ hic & hęc & hoc: vt hic & hęc & hoc fœlix amans.
Numeri noĩm p̄noĩm verborꝝ & p̄ticipiorꝝ duo sũt. Singularis q de vno tm̃ loq̃t̃. Pluralis q de pluribꝰ loq̃t̃.

Partes orõnis octo sunt. Post simplicẽ nois et cũ eo participij p̄nois ṽbiq̃ declinationẽ: sequẽs opera pueris adhibẽda est: vt incipiãt partes dignoscere: nõ q̃dẽ adhuc exacte admodũ: sed quãtũ illa ętas capere potest: deinde quõ iter se cõstruũtur: vt iã incipiãt quasi degustationem quãdã habere eorꝝ: q̃ postea enodatiꝰ tradẽda sũt. Dicit igit̃ i primis ꝙ octo sunt orationis partes quas enumerat. Sz nemo miret̃ postea cũ dixerimus gerũdia ⁊ supina alias esse orõnis partes ab octo sup̄ioribꝰ: qđq̃ lib. iij. dicturi sumꝰ alios posuisse tres tm̃. vt Aristo. ⁊ Theodectes: alios quattuor vt stoici. Alios distinxisse vocabulũ ⁊ appellationẽ a noie. Alios adiecisse asseuerationẽ attractionẽq̃. Sz nihil necesse est pueritię teneritudinẽ tãta veluti ciborꝝ varietate farciri: satisq̃ illi fuerit octo orõnis p̄tes distinguere: q̃ numerꝰ p̄mũ Aristarcho: ex grecis: deide Palemõi ex latinis placuit: quos deide oẽs grãmatici greci ⁊ latini secuti sunt. Ita tñ ꝙ greci iteriectionẽ p̄tẽ aduerbij esse dixerũt: latini iteriectionẽ ab aduerbio separãt. Articulũ ṽo q̃ latinꝰ sermo nõ agnoscit: ad p̄nomẽ retulerũt. Itaq̃ oĩno p̄tes esse octo dicũt. Quattuor ex his declinãt̃. Qđ ex harũ octo p̄tiũ nũero quattuor sũt declinabiles: ⁊ q̃ttuor rursus indeclinabiles: q̃s explicat: greci q̃q̃ articulũ declinãt: latini q̃q̃ gerũdiũ ⁊ supinũ. q̃ distingũt vocabulũ et appellationẽ a noie: tria illa eodẽ modo declinãt. Nomẽ est qđ declinat̃ p̄ casus. hęc nõ ẽ diffinitio nois: sed q̃dã p̄p̄etas: p̄ quã puer magis venit in nois cognitionẽ: q̃ p̄ diffinitionẽ: quã lib. iij. reddituri sumꝰ. Nomẽ ẽ pars orõnis d̄clinabilis corpꝰ aut rẽ p̄p̄rie cõiterue sig̃ans: ⁊ eodẽ mõ de reliq̃s p̄tibus orõnis: q̃rũ p̄p̄etates ponit: p̄ q̃s possint a pueris rudibꝰ l̃rarꝝ dignosci. postea ṽo lib. iij. huiꝰ op̄is illarꝝ diffinitiões: q̃ magis naturã ostẽdũt: explicabimꝰ. G̃na noim d̄clinabiliũ orõnis p̄tiũ elegit q̃dã accidẽtia: sine q̃bꝰ nõ põt fieri illa quã diximꝰ ꝯstructio ĩ noie p̄noĩe ⁊ p̄ticipio: genꝰ nũerꝰ ⁊ declinationẽ. In ṽbo ꝯiugationẽ: vocẽ: sig̃tionẽ. atq̃ ĩ oibꝰ his p̄sonã. De g̃ne noim p̄noim ⁊ p̄ticipiorꝝ qm̃ alijs ĩ locis copiosiꝰ disputabit̃ qđ ad hũc locũ attinet: dicimꝰ g̃na esse q̃nq̃. Masculinũ qđ declinat̃ cũ hic. ⁊c̃. Sz hęc quã sufficiẽter dicãt̃: q̃s nõ videt. Primũ vt alijs ĩ locis diximꝰ: q̃ nõ ideo nomẽ ẽ aut masculinũ qđ declinat̃ cũ hic. aut fœmininũ qđ declinat̃ cũ hęc. aut neutrũ qđ declinat̃ cũ hoc sz q̃ ẽ vl̃ masculinũ vl̃ fœmininũ vl̃ neutrũ: ideo declinat̃. aut cũ hic. aut cũ hęc. aut cũ hõ. Deĩde ꝙ noia adiectiua q̃ p̄ p̄mã ⁊ s̃cdam nois declinationẽ iflectũt: ⁊ p̄noĩa ⁊ p̄ticipia nõ declinãt̃ p̄ hic ⁊ hec ⁊ hõ. sz p̄ suas cuiq̃ g̃nĩ terminatiões accõmodatas. Preterea qđ dubij ⁊ p̄ p̄miscui g̃nis nullã facit mẽtionẽ. Sz vt diximꝰ: hęc pueri adhuc rudibꝰ p̄ponũt: q̃ p̄uectioribꝰ accurate magis postea tradẽt̃. Numeri noim. numerꝰ cõis ẽ oibꝰ p̄tibꝰ orõnis q̃ declinãt̃.

Casus vo nomini ꝓnomini ꝛ participio tm̄: sꝫ de his postea copiosi⁹ dicet. Declinatiões noim. Sunt aũt q̄nqꝫ tm̄: q̄ numer⁹ ex gñi diuersitate colligit. Pronoīa ꝑ duas ꝓp̄as declinatiões: ꝛ ꝑ duas itē: q̄ ad nois declinationē referunt. ꝑticipia ꝑ primā ꝛ secũdā ꝛ tertiā nois declinationē variant. Cõiugatiões vboꝝ q̄ttuor sunt. hec diuersitas ex scđa ꝑsona ꝑsentis indicatiui modi accipiēda erat. nā vba q̄ mittũt illā in. as. sunt p̄me cõiugatiõis. q̄ i es. secũdę. q̄ i. is. correptā tertię. q̄ in. is. ꝓductā q̄rtę. quā q̄dē tertiā ꝓductā appellāt. sꝫ q̄ꝛ pueri nõdũ ꝑcipiũt q̄d sit syllaba producta q̄d correpta in fine dictiõis visum est hãc diuersitatē ex infinitiuo distinguere: ī quo accēt⁹ potest ostēdere q̄ syllaba sit longa q̄ breuis in penultimo loco. vt q̄ vba habēt. a. ꝓductā ante re. finalē sunt primę: hoc est q̄ habēt accētũ i ꝑenultima. ꝛ eodē modo de reliq̄s cõiugationib⁹. Voces vboꝝ tres sunt. Quia nõdum pueri capaces sunt significatiõis vboꝝ: q̄ in actiuā passiuā neutrā deponentē cõmunēqꝫ spargit: de q̄bus lib. iiij. dicturi sumus: hoc loco tãtũ admonēdi sunt tres esse vboꝝ voces. Actiuā. vt amo. as. amat. Impsonalē vt amat. amabatur. amabitur. Passiuā. vt amor. aris. vel amare. loquor. eris. vel loquere. Quęlibet rursus vox diuiditur in q̄nqꝫ modos: quos Quin. qualitates appellat. Indicatiuum quo indicam⁹ aliq̄d fieri. vt ego amo. tu doces. ille legit. Imperatiuũ: quo imperam⁹: vt o vgili audi. Optatiuũ: quo aliq̄d optam⁹. vt vtinam veniret Antoni⁹. Subiũctiuũ: quo vbũ vbo subiũgim⁹: vt si legeris soluā tibi mercedē. Infinitiuum: quo indiffinite aliq̄d dicit. q̄d altero vbo diffiniēdũ est. vt oportet nos legere. bonũ est nos audire. Mod⁹ iterũ diuidit in sex tēpora hoc est presens q̄d rē istãtē significat. vt ego lego. Preteritũ impfectũ: quo demõstram⁹ q̄ aliq̄d faciebam⁹: sꝫ nõ dicim⁹ an ꝑfectũ sit. vt ego legebā. Preteritũ ꝑfectũ: quo ostēdim⁹ aliq̄d fuisse ꝑfectũ. vt ego legi. Preteritũ plusq̄ꝫ ꝑfectũ: quo significam⁹ ãte factũ fuisse aliq̄d posteaq̄ꝫ aliqua res facta fuit. vt iã ego legerā cũ tu venisti. Futurũ impfectũ: quo ostēdim⁹ aliq̄d faciēdũ esse. vt legā. Futurũ perfectũ: quo ostēdim⁹ aliq̄d factũ fore. vt ad duas horas legero. Meminisse aũt debet puer nõ oĩa tp̄a esse in oib⁹ modis. sꝫ in indicatiuo sex. In optatiuo ꝛ subiũctiuo q̄nqꝫ. In infinitiuo tria: p̄sens p̄teritũ ꝛ futurũ. In impatiuo duo tm̄. p̄sens et futurũ. Tp̄a participioꝝ tria sunt tm̄. p̄sens p̄teritũ ꝛ futurũ. p̄teriti impfecti tp̄is ꝛ p̄teriti plusq̄ꝫ ꝑfecti ad vocē ꝑticipij tp̄is p̄teriti reducit. vt vgil. j. eñ. ꝛ qua vect⁹ abas. ꝛ qua grãdeu⁹ alethes. q̄d exponit Ser. i. qua vehebat: q̄ꝛ nos ꝑticipio p̄teriti impfecti carem⁹. q̄d tamē grȩci habēt. Personę noim. ꝑsona ꝓpriũ accidēs est ꝓnois ꝛ vbi: sꝫ noia ꝛ ꝑticipia cũ sint tertię ꝑsonę oia vtũs tamē ab oibus illis est scđę ꝑsonę: vt paulopost dicturi sum⁹. Ois ntũs est tertię ꝑsonę. ac si dicat ois dictio quę per casus declinat: hoc est nomē ꝓnomē et participiũ est tertię ꝑsonę. et facta regula ex ijs quę sunt plura: facit exceptionem huius pronominis ego quod est primę personę. atqꝫ iterũ huius ꝓnominis tu: quod est secũdę ꝑsone: atqꝫ hui⁹ ꝓnominis ratione excipiũtur oēs vocatiui in quib⁹ subintelligitur tu in singulari et vos in plurali. nã quēadmodũ pronomē ponitur loco nominis ꝓprij: ita vocatiu⁹ omniũ partiũ q̄ per casus declinãtur ponitur loco hui⁹ ꝓnominis tu. Nomē substãtiuũ est. Quid sit nomē substãtiuũ ostēdit ex quadā illi⁹ ꝓprietate hoc est q̄ꝛ declinat ꝑ vnũ articulũ vel ꝑ duos tãtũ. Adiectiuũ vo ex alia ꝓprietate ostēdit q̄d sit: hoc est q̄ꝛ declinat per tres articulos vel ꝑ tres diuersas terminatiões. hoc nõ est docere sꝫ quasi per q̄dā signa vel ꝓprietates ostēdere q̄d sit nomē substãtiuũ. q̄d adiectiuũ. Sed si cõsideramus qualē discipulũ instituim⁹: nulla potuit aptior diffinitio excogitari: ꝛ ex qua magis possit distinguere adiectiuũ a substãtiuo. Nā quēadmodũ alio loco dicturi sum⁹: nõ ꝓpterea nomē est substãtiuũ q̄d per vnũ vel ꝑ duos articulos declinat: neqꝫ ideo adiectiuũ quia ꝑ tres articulos vel per tres diuersas terminationes inflectitur: sed q̄ꝛ illud substantiuo: hoc adiectiuo accidit. Accidentia autē q̄ꝫ substantię notiora sunt pueris p̄sertim rerũ omniũ ignaris: lib. tamē. iij. pleni⁹ hac de re instruet.

Casus noim ꝓnoim & participiorũ septē sunt. Ntũs. Genitiu⁹. Datiu⁹. Accusatiu⁹. Vꝰtũs. Ablatiu⁹. Effectiu⁹.

Declinatiões nominũ. ad quas etiā reducit participiorũ declinatio: quinqꝫ sunt. Prima quæ mittit gtm̄ in. æ. diphthongon: vt hæc musa: musę. Scđa quæ mittit gtm̄ in. i. vt hic dñs dñi. Tertia quę mittit gtm̄ in. is. vt sermo sermonis. Quarta quæ mittit gtm̄ in. us. vt sensus. sensus. Quinta q̄ mittit gtm̄ in ei. vt dies diei.

Declinatiões ꝓnoim q̄ttuor sunt. Prima q̄ mittit gtm̄ in i. vt ego mei. tu tui. sui. Secũda q̄ mittit gtm̄ in. ius. vt ille illi⁹. iste isti⁹. Tertia q̄ ad primā & scđam nois declinationē refert. vt me⁹. a. um. tu⁹. a. ũ. Quarta q̄ ad tertiā nois declinationem refert. vt nr̄as nr̄atis. vr̄as. atis.

Cõiugatiões verboꝝ q̄ttuor sũt. Prima q̄ habet. a. ꝓductā añ. re. ī ifinitiuo. vt amo. as. re. Scđa q̄ habet. e. ꝓductā añ. re. ī ifinitiuo. vt doceo. es. ēre. Tertia q̄ habet. e. correptā añ. re. ī ifinitiuo. vt lego. is. ere. Quarta quæ habet. i. ꝓductam ante. re. in infinitiuo. vt audio is. ire.

Voces verborum tres sunt. Actiua. vt amo amas. Impersonalis. vt amatur. Passiua vt amor amaris.

Modi verborum quinqꝫ sunt, Indicatiu⁹. Imperatiuus. Optatiuus. Subiunctiuus. Infinitiuus,

Tēpora verborũ sex sunt, Præsens. Præteritũ impfectũ Præteritũ perfectum. Præteritũ plusq̄ꝫ perfectum. Et futurum imperfectum. Et futurum perfectum.

Tempora participiorũ tria sunt. Præsens vt amans, Præteritum vt amatus. Futurum vt amaturus. amandus,

Personæ noim ꝓnoim & verborũ tres sũt: prima vt ego amo. secũda vt tu amas. tertia vt ille amat. verg. docet,

Ois ntũs est tertiæ ꝑsonæ: pręterq̄ꝫ ego quod est primę. & tu q̄d est secũdę. & oēs vocatiui: q sũt secũdę ꝑsonę.

Nomē substãtiuũ est: q̄d declinat per vnũ articulũ vel ꝑ duos tãtũ. vt hic dñs. hic & hęc homo. Adiectiuũ q̄d declinatur per tres articulos vel ꝑ tres diuersas terminationes. vt hic & hęc hoc fœlix: bonus bona bonũ.

Relatiuum eſt quod refert aliquod antecedens. Antecedens vero eſt quod refertur ab aliquo relatiuo.

Adiectiuum & ſubſtantiuum in tribus conueniunt: in genere numero & caſu. vt vir bonus.

Relatiuum & antecedens in tribus conueniunt, in genere numero & perſona. vt ego amo qui doceo.

Nominatiuus & verbum in duobus conueniunt: in numero & perſona. vt ego amo. tu doces.

Omne verbum actiuum vel actionem ſignificans exigit ante ſe nominatiuum pro perſona agenti. & accuſatiuum vel alium caſum pro perſona patienti.

Omne verbum paſſiuum vel paſſionē ſignificās exigit nominatiuū pro perſona patiēti: & ablatiuū cū præpoſitione. a. vel. ab. vel datiuū pro perſona agenti.

Gerundia ſupina & participia exigunt poſt ſe caſum: cū quo conſtruitur verbum a quo deſcendunt.

Prępoſitiōes actō deſuiētes ſūt Ad. apđ. aū. aduerſꝰ aduerſū. cis. citra. circū. circa. circiter. cōtra. erga. extra. inter ītra. īfra. iuxta. ob. ꝑ. ꝑpt. ꝑpe. ꝓpriꝰ. ꝓxime. pridie ꝓcul. poſt. p̄ter. penes, ſupra. ſcđm. ſecus. trās. vſq̄. vltra.

Prepoſitiōes abltō deſeruiētes ſūt. a. ab. abs. abſq̄. cū. corā. clā. de. e. ex. ꝓ. præ. palā. ſine. tenꝰ q̄ aliqñ gtō iūgit.

Præpoſitiones accuſatiuo vel ablatiuo deſeruientes ſunt. in. ſub. ſuper. ſubter.

Præpoſitiones quæ tantum in compoſitione reperiuntur ſunt. an. con. dis. di. re. ſe.

Nominatiuus ſemper regitur a verbo expreſſo vel ſubintellecto in ratione ſuppoſiti.

Genitiuus plerunq̄ regitur a nomine ex vi poſſeſſionis: nonnunq̄ ex natura nominis vel verbi.

Relatiuū eſt. Aliā nois differētiā oſtēdit. Aliud nāq̄ eſt relatiuū aliud antecedēs. ꝛ q̄đ vtrūq̄ ſit oſtēdit. Ex quo manifeſtū eſt relatiuū ꝛ antecedēs noia eſſe ad aliq̄d dicta. poſito em̄ relatiuo: neceſſe eſt poni antecedēs: atq̄ e diuerſo neceſſe eſt poſito antecedēti poni relatiuū. Adiectiuū ꝛ ſubſtātiuū. Ponit tria p̄cepta: q̄ nō ſermonis latini ꝓpria verūetiā oibꝰ linguis cōmunia publica ꝛ q̄dāmō naturalia ſūt: ſi q̄dē naturale eſt: vt inq̄t Ariſto. qđ apud oēs gētes idē eſt. Primū itaq̄ p̄ceptū naturale ꝛ ꝯtra qđ ſi q̄s peccauerit nō tm̄ idoctꝰ ſʒ plane barbarꝰ habeat: eſt ꝙ adiectiuū ꝛ ſubſtātiuū i tribꝰ ꝯuenire debēt. in gn̄e, numero, ꝛ caſu. hoc eſt qđ vtrūq̄ ſit eiuſdē generis numeri ꝛ caſus. Qū tm̄ hoc p̄ceptū exceptionē patit ſuis locis dicemꝰ. Relatiuū ꝛ ātecedēs. hoc eſt ſcđm p̄ceptū naturale: ꝙ relatiuū ꝛ antecedēs in tribꝰ cōueniūt in gn̄e numero ꝛ ꝑſona. hoc eſt ꝙ vtrūq̄ ſit eiuſdē gn̄is numeri ꝛ ꝑſonę. De ratiōe aūt huiꝰ cōueniētię lib. iiij. copioſiꝰ diſputabit. Ntūs ꝛ vbū. Hoc eſt tertiū p̄ceptū naturale: ꝙ ntūs ꝛ vbū cōueniūt in duobꝰ hoc eſt numero et ꝑſona. i. ꝙ ambo debēt eſſe eiuſdē numeri ꝛ ꝑſonę. Figurate tm̄ aliqñ videt eſſe diſcōueniētia iter ntm̄ ꝛ vbū. quēadmodū li. iij. cū de figuris cōſtructiōis aget: pleniꝰ dicēdū eſt. Omē vbū actiuū: ſubaudi ꝑſonale. qđ habet vocē actiuā. vel actionē ſignificās: q̄le eſt deponēs: ꝛ cōmune ea parte qua ſignificat actionē: exigit ante ſe hoc eſt i rōne ſuppoſiti nominatiuū ꝓ ꝑſona agēti: ꝛ accuſatiuū ſed nō neceſſario ꝓ ꝑſona patiēti vel aliū caſum: ſʒ tūc paſſio illa nō recta ꝛ trāſitiua ſʒ obliqua eſt. Omē vbū paſſiuū: qđ etiā de ꝑſonali intelligēdū eſt: vel paſſionē ſignificās: qualia ſunt illa exulo. vapulo. veneo. fio. liceo. exigit nominatiuū ꝓ ꝑſona patiēti atq̄ i rōne ſuppoſiti: ꝛ ablatiuū cū p̄poſitiōe a vel ab. vel etiā datiuū ꝓ perſona agēti. vt ego amor a te vel tibi. exulo a rege: vbi nō auſim dicere regi ꝓ a rege. Gerūdia ſupina et ꝑticipia. De gerūdijs qđ diximꝰ intelligēdū eſt de gerundijs ſubſtātiuis actionē ſignificātibꝰ. vt veni cauſa legēdi vgiliū. ꝛ inſeruiēdi amicis. ꝛ carēdi voluptatibꝰ. ꝛ miſerēdi viduarū. De ſupinis pręterea intelligēdū eſt de primis: nā vltima cū nullo caſu poſt ſe cōſtruunt: quēadmodū libro. iiij. dicturi ſumus. vt eo venatū feras. inſeruitū amicis. Participia vo ſiue illa ſunt actiuę vocis ſiue paſſiuę eādē rōnē ſeruāt. Nā ꝑticipia p̄ſētis tp̄is cū actionē ſignificant cōſtruuntur poſt ſe cū accuſatiuo. vt amās vtutes. aut dtō vt ſeruiēs amicis: aut ablatiuo. vt carēs voluptatibꝰ: aut genitiuo vt miſerēs filiorꝫ. Eodē modo de participio tp̄is futuri vocis actiuę. Participia quoq̄ vocis paſſiuę paſſionē ſignificātia ꝯſtruunt cū ablatiuo ꝛ p̄poſitiōe a vel ab. aut datiuo. vt amatꝰ a te: amādꝰ ab illis. Prępoſitiōes accuſatiuo deſeruiētes. Prępoſitiones aut ſeparabiles ſunt aut inſeparabiles. Separabiles ſunt q̄ poſſunt apponi caſibꝰ. Inſeparabiles ſunt q̄ nūq̄ reperiūt niſi in cōpoſitiōe. De ſeparabilibꝰ itaq̄ ponit primā regulā ꝙ prępoſitiōes accuſatiuo deſeruiētes ſunt apud ante ꝛc. q̄ ſequūtur. Deinde ſubdit p̄poſitiōes ablatiuo deſeruiētes. atq̄ morꝫ q̄ ſunt vtriq̄ caſui deſeruiētes. tūc demū ponit p̄poſitiōes q̄ nūq̄ reperiunt niſi in cōpoſitiōe: cū reliq̄s ꝑtibꝰ orōnis: ſʒ hęc vberiꝰ explicabunt lib. iij. vbi de p̄poſitiōe diſſeremꝰ. Enumerauimꝰ aūt hic p̄poſitiōes: vt pueri haberēt illas i promptu: cū incipiūt partes orōnis inter ſe cōnectere. Noīatiuꝰ ſemꝑ regit a vbo. Regi aliā dictionē ab alia: nihil aliud eſt q̄ eſſe appēdicē illiꝰ: vt i ordine cōſtructiōis aliq̄đ ſignificet. Sed cū verbū vt ait Ariſto. ſit orōnis forma: neq̄ ſine vbo poſſit eſſe illud qđ gręci vocāt axioma: qđ Boetiꝰ enūciationē. Cicero tū ꝓnunciatū tū ꝓloquiū interp̄tatꝰ eſt: cōſequēs eſt vt oēs ꝑtes orōnis a vbo regant immediate: vel media aliqua ꝑte orōnis. Dicit igit in p̄mis ꝙ ntūs a vbo ꝛc. Nā vt vbū ꝑſonale nūq̄ poteſt eſſe ſine nominatiuo: ſic nominatiuꝰ ſine verbo ꝑſonali eſſe nō poteſt. ergo merito ab illo regit tanq̄ ab orōnis forma: ꝛ dat illi ſuppoſitū tanq̄ accidēti. Genitiuus pręter illā cōmunē ſignificationē: qua regit a noie appellatiuo ex vi poſſeſſiōis: aliquādo regit ex natura ſpecialis nois. vt vini plenꝰ. vel vbi vt impleo vini vaſa. a noie inquā appellatiuo: q2 ſi ꝓprio iungat: appellatiuū ibi ſubintelligitur. Vgilius. j. ęn. vniꝰ obnoxā ꝛ furias aiacis oilei. vbi Seruiꝰ notat ex figura gręca dictū eſſe: qua vtimur circa patres ꝛ maritos tm̄. vt aiacis oilei intelligamꝰ filiū. deiphobe glauci intelligimꝰ filiā. hectoris andromache: intelligimus vxorē: quinimmo hęc figura latius patet. Nam euſebius pamphili dictus eſt ſubaudi amicus. ꝛ Terentius in andria. huius byrrhiam: ſubaudi ſeruum. iam pronomē loco nominis proprij ponitur.

Datiuus plerũq3 regit a ṽbo ex vi acqsitiõis: atq3 etiã cuiuscũq3 rei attributiõis siue illa sit vtilis siue dannosa
siue indifferẽs: regit etiã nõnũq3 a noie ex speciali significatiõe. vt vtilis amico. difficilis vxori. iucũd9 familiarib9.
Accusatiu9 plerũq3 regit a ṽbo ex vi trãsitionis. vt amo vxorẽ. vel a pte ante ex natura infinitiui. vt oportet me
amare. vel media ppositiõe. vt eo ad forũ. vel ex vi synecdoches a noie adiectiuo. vt niger oculos. vel a ṽbo vt ex=
pleri mẽtẽ neqt. vel a pticipio. vt nodoq3 sin9 collecta fluẽtes. Vocatiu9. hęc regula multũ nouitatis attulisse vi=
deť ijs q dicebãt vocatiuũ aliqñ poni absolute: qđ
est cũ oratio ex recta fit obliqua: hoc est ex scđa p=
sona ad quã loqmur fit trãsitu9 ad tertiã de qua lo
qmur. vt si dicas o cęsar legat Põpei9. intelligiť
audi vel ausculta vel intẽde: qđ ita esse facillime
pbať ex interpretatione psalmi. xxj. cui9 initiũ est
apud hebręos idipm qđ dñs noster atq3 saluator
dixit in cruce hoc est eli eli lama azabtani. qđ euã
gelista interptať. de9 me9 de9 me9 vt qđ dereliq=
sti me. Atuero septuagita interpretes ṽbũ subin
tellectũ: vnde vocatiu9 ille regebať: expresserũt di
cẽtes. De9 de9 me9 respice in me: quare me dere=
liqsti. aut q ratio fuit aliqđ addẽdi: qđ in hebraico
nõ legebať. si nõ erat in illis ipsis ṽbis cõclusum.
Illud qđ adhuc mai9 est ausim affirmare: etiã si
exprimať scđa impatiui modi psona: adhuc ṽbũ
qđ attentionẽ significet subintelligẽdũ esse: a quo
vocatiu9 ille regatur. Quale est illud qđ Marci
cap. v. legim9 dicente dño. talita cumi. qđ interp=
tatur puella surge. at euãgelista cũ interpretatur:
tibi dico interposuit: qđ tantũ valet quantũ audi.
qđ erat inclusum in eo qđ dixit puella surge. neq3
eni saluator noster dixit tibi dico: sed aliqđ more
adiecit: quod fere semper facimus quoties vocatiuo vtimur: vt auditor paret se ad ea quę dicturi sumus. Nam 7
vocatiuus a grecis rectus dicitur: quemadmodum 7 nominatiuus: quia vterq3 recte stans rectam substantiam
significet: vnde et verbo suppositum dare possunt. Ablatiuus regitur a verbo media pręppositiõe: aut ex speciali
nominis vel verbi significatione. vt plenus vino. impleo vino. Effectiuus de quo plura libro. iij. cum de casibus
nominum disputaturi sumus dicenda sunt: plerũq3 regitur a verbo. vt malo me galatea petit. cęsus ferroq3 petit9.
regitur etiam ex vi comparationis. vt doctior illo. aut ponitur absolute. vt ducente deo expedior. ducente deo non
regitur. quia per se orationem quodammodo facit licet imperfectam qualis est subiunctiui modi: in quam resol=
ui consueuit. vt nato iesu in bethleem. pro quo Hieronymus vertit. cum natus esset Jesus in bethleem.

Datiuus plærumq3 regitur a verbo ex vi acquisitionis: nonnunq3 vero a nomine ex speciali significatione.

Actũs plærũq3 regiť a verbo ex vi trãsitiõis: vel a parte anteriori ex natura infinitiui: vel media pręppositione: nõnunquam etiam a nomine adiectiuo vel verbo vel participio ex vi synecdoches.

Vctũs semp regiť a verbo scđæ psonæ imperatiui modi in rõne suppositi. sũt q dicãt aliquãdo poni absolute.

Ablatiuus plærũq3 regiť a verbo media præpositione. nonnũq3 ex speciali nominis vel verbi significatiõe.

Effectiuus plærumq3 regitur a verbo vel participio ex vi instrumenti quo aliquid fit. aliquãdo ex vi compa rationis: aliquando ponitur absolute.

¶ Liber secũdus de genere & declinatione nominũ & de præteritis supinisq3 verborũ.

Liber secundus. In superiori libro iacta sunt prima artis grãmaticę fundamenta: rudia illa qdẽ et inelaborata: sed q paulatim elimanda sunt: 7 cũ pueroꝝ ętate coalescere debẽt. Quale est illud quod de genere nominum pronominum et participiorum dicebamus: masculinum esse quod declinatur cum hic fœmininum quod declinatur cum hęc. neutrum quod declinatur cũ hoc. In sermone nãq3 greco. hebraico. punico. aut deniq3 cuiusq3 alterius linguę quę articulis vtitur: pręceptũ illud sufficiens erat: cum in serie orationis nomina plerũq3 articulos habeãt cõ neros. Atuero latinis qui ex idiomate articulos ignorant: regula illa nõ suffragať: neq3 ob aliã causam fuit proposita: nisi vt pueri confusam quãdã generis haberẽt cognitionẽ. Nã si puero interroganti musa cuius generis est. fœminini respõdeas: q2 declinať per hęc: subijciet ille rursus quare declinatur per hęc: respon debis opinor q2 generis est fœminini. ergo circuitum fecisti: quod in doctrina q3 sit vitiosum Aristote. in posterio ribus analecticis pręclare demonstrat. Quoniam si fœmininũ iccirco est: quia per hęc declinať: 7 rursus per hęc declinatur quia est fœmininũ: nunq3 omnino scire poterimus musa cuius generis est. Quare ne pueri diutius a nobis eludantur: tradendę sunt illis regulę: quibus non per articulos qui in sermone latino nulli sunt: sed per significationes aut terminationes possint genera nominum cognoscere. Sed quemadmodum supra memoraui= mus: iccirco nominum genus cum declinatione 7 verboꝝ pręterita cum supinis: hoc est capita quattuor sumus carmine prosecuti: quod in tota grãmatices arte nihil est tam varium. tam multiplex. tam lubricum 7 labile: sed neq3 quod magis in promptu sit habẽdum. quam rem facilius carmine assequi poterimus. Illud autem mihi in hoc loco pręfandũ est: nõ esse carmina hęc talia: ex quibus laudem mihi posse cõparari sperẽ. quippe quę sunt ijs de rebus: quas musę plurimum aduersantur atq3 reformidant. 7 quas plerũq3 propter syllabarum contuma ciam versus heroicus: quo facilius res huiusmodi scribuntur: non admittit. vt attagen. comparatiua. inchoatiua. in quibus dictionibus syllaba breuis duabus clauditur longis. Circuitione vero si vteremur: res ipsa obscurius diceretur: quod fecimus in illo hemisthico. Et quod dat seruio nomen. pro eo quod est seruitus: quod heroicũ car men non recipit. Cumq3 nulla dictio latina per. eu. diphthongon scribi possit. nos ita hoc nomine neuter neutra neutrum vsi sumus: perinde ac si grecum esset. Nam. e. 7 u. vocales in diphthongon coire sępe fecimus: nisi ma nis id per synęresim posse fieri. Cũ enim scripsi Neutra siler. robur. si eu. non coeat aut per diphthongon aut sy neresim: primus pes proceleumaticus est: quem hic versus recusat. Cum vero dixi: Dictio non nomen pronomi ne sit tibi neutra. anapesto vsus sum: qui paria habet tempora cum spondeo 7 dactylo.

Liber secundus.

Cap̄.primū de genere nominum.

F Oemina masc̄ gen⁹ nullo monstrāte reponūt.
Mascula sunto tibi quasi mascula fœmineūq̄
Sit quasi fœmineū. mars est ꝓ teste venusq̄.
Est duplicis generis recipit quod sexus vterq̄.
Est cōmune trium: quod ad hæc iūgis quoq̄ neutro.
Menses cum fluuiis sexu distingue virili.
Arboris est nomen muliebre. Sed excipiatur.
Hic rubus & dumus. foliisq̄ oleaster amarus.

F Oemina masc̄ gen⁹. Præmittit regulas gn̄ales q̄ colligunt̄ ex noim significatiōe gn̄ali: ⁊ q̄ terminationū re
gulis ꝑferēdę sunt. Est igit̄ siḡtiōis regula: ꝙ noīa ꝓp̄a siue appellatiua sex⁹ alterutri⁹ si sunt masculoꝝ ge-
neris sunt masculini. Si fœminarū. fœminini. quā rē sola natura duce possum⁹ itelligere: etiā si nobis id mōstra
uerit nemo. Nā vt Priscian⁹ ait: duo sunt gn̄a q̄ sola ratio naturę nouit: masculinū ⁊ fœmininū. Neq̄ id solū in
humana specie. vt hic vir. hęc mulier. hic papa. hęc obstetrix. hic byrrhia. hęc glyceriū: sꝫ etiā i aliis reb⁹: i q̄b⁹ ꝑ ge-
nitalia mēbra aut ꝑ certa q̄dam signa marē a fœ
mina separam⁹: queadmodū equū ab equa. asinū
ab asina. ceruū a cerua. canē ⁊ bouē mares a fœ-
minis genitali: gallū vero a gallina tū crista: tum
cauda: tū etiā calcarib⁹: atq̄ alias animātes certis
q̄busdā insignib⁹ natura distinxit. In q̄b⁹ ꝟo sub
altero tm̄ gn̄e ⁊ terminatione vtrūq̄ sexū itelligi-
mus: q̄lia sūt illa q̄ gręci epicęna: latini ꝓmiscua
cōsueuerūt appellare: si necesse habuerim⁹ sexū di-
stinguere additamēto id facere possumus. vt qm̄
ꝑdix gn̄e fœminino semꝑ latini sermonis vsus ꝓ-
fert: si fuerit grādiuscula. aut calcarib⁹ armata. aut
fœminā inierit: aut aliō q̄ddā fecerit qō sit maris
ꝓpriū: recte possum⁹ dicere hic ꝑdix mascul⁹ est.
Ambro. q̄q̄ in ep̄la ad Ireniū tractās illud Ieremię cap̄. xvij. clamauit ꝑdix: cōgregauit q̄ nō peꝑit: gręcos secut⁹
semꝑ ꝑdix gn̄e masculino ꝓtulit. eodē mō aq̄la mascul⁹. piscis fœmina. Qui. in. iij. de arte. Inuenit i media fœmi-
na piscis aqua. Et varro fabiū pictorē secut⁹ lupū fœminā dicit queadmodū Quin. in. j. lib. refert. Mascula sunto
tibi. Scd̄a significatiōis regula est: ꝙ noīa eaꝝ rerū q̄ sexū discretū nō habēt: si res illas tales imaginamur ⁊ fin-
gim⁹: aut de illis ita loq̄mur quasi sint masculi aut fœminę: gn̄is sunt masculini aut fœminini. vt hic mars. hęc
ven⁹. sic eīm de diis gētiū poetę fabulant̄. quasi sexū habeāt. ⁊ qō mars venerē adulterauit. quodq̄ illa ex Anchise
eneā genuit: ⁊ talia q̄dā q̄ in naturā diuinā cadere nullo mō poterāt. Sic p̄terea illū pingūt armatū ⁊ viriles pu-
gnas tractātē. queadmodū ⁊ illā fluxiori veste ⁊ mūdiciis mulierib⁹ deditā. Quāq̄ varro in ꝑncipio lib. de re ru-
sti ca venerē iter deos mares posuit: qō etiā ꝟgi. significare visus est cū. ij. ęn̄. dixit. Ducēte deo. i. venere flāmā iter
et ignē expedior. Idē q̄q̄ lib. satur. j. Macrobi⁹ cōfirmat autoritate calui. leuini. aristophanisq̄ poetaꝝ. Eadē rōne
angeloꝝ q̄dā ꝓp̄a noīa gn̄is sunt masculini. vt michael. gabriel. raphael. thron⁹. ꝑtim fœminina. vt ꝟt⁹. dn̄atio. po
testas. ꝑtim neutra. vt dęmoniū. cherubin ⁊ seraphin. q̄ i numero multitudinis nr̄i gn̄e neutro ꝓtulerūt: cū tn̄ au-
tore Priscia. in. v. li. hebraica lingua gen⁹ neutrū nō habeat: sꝫ forte fecerūt vt ostēderent sp̄ūs illos nō habere sexū
distinctū. queadmodū ostreū. scortū. mācipiū. seruitiū. sub q̄b⁹ vtrūq̄ sexū itelligi voluerūt. Dicit ergo ꝙ noīa quasi
masculina sunto. i. sint masculina. i. gn̄is masculini. ⁊ nomē quasi fœmineū sit fœmineū. i. gn̄is fœminini. vt mars
de⁹ belli: ⁊ ven⁹ dea amorū. ꝑteste. i. ꝑ exēplo. Qō si ꝑ metonymiā mars ꝑ bello accipiat̄. lar ꝑ domo. neptun⁹ ꝑ
mari. aut rursus ven⁹ ꝑ libidine. ceres ꝑ frumēto. tell⁹ ꝑ terra: q̄ figura freq̄ns est apō poetas: nihilomin⁹ suū ge-
nus retinēt. Est duplicis gn̄is. Tertia significatiōis regula est: ꝙ noīa q̄ ex ipsa rerū siḡtiōe ad mares ⁊ fœminas
ꝑtinēt: cōia sunt duoꝝ geneꝝ. vt hic ⁊ hęc pauꝑ. hō. testis. Noīa p̄terea q̄ ex ipsa rerū siḡtiōe ad mares ⁊ fœminas
ꝑtinēt: atq̄ etiā neutris iūgi p̄nt. cōia sūt triū generū. hic ⁊ hęc ⁊ hoc prudēs. sapiēs. foelix. Sꝫ qm̄ hęc regula ad in
numeras ꝓpe dictiōes ꝑtinet: in q̄b⁹ aliq̄ fuerit difficultas: quo gn̄e sint ꝓferendę: ꝑ regulas terminationū facili⁹
explicabit̄. Dicit igit̄. illud nomē est duplicis gn̄is: qō vterq̄ sex⁹. hoc est masculinū ⁊ fœmininū recipit. Et illō no
mē est cōe triū geneꝝ: qō ad hęc. i. vltra duo illa gn̄a iūgis neutro: q̄ masculinis ⁊ fœmininis ⁊ neutris iūgi pōt.
Mēses cū fluuiis. Quarta regula siḡtiōis est: ꝙ q̄ mēsis gn̄is est masculini: noīa q̄q̄ mēsiū gn̄is sūt masculini.
vt hic ap̄lis. q̄ntilis. sextilis. septēber. Pręterea q̄ fluui⁹ gn̄is ē masculini: noīa q̄q̄ fluuioꝝ gn̄is sūt masculini.
hic arar. garūna. betis. atax. Prop. lib. ij. Testis arar rhodanusq̄. celer magnusq̄ garūna. Mart. betis oliuifera
crinē redimite corona. Itē i eodē. Quē tremeret forti milite vict⁹ atax. Sequit̄ tn̄ aliq̄n gen⁹ terīatiōis. Luca. i. vij.
Et dānata diu romanis allia fastis. Oui. iiij. fasto. Clauiger et tāto est albula pota deo. nā albula is est: q̄ postea
tybris fuit appellat⁹. Mart. tn̄. lib. xj. masculino iūxit dicēs. Cui rector aquaꝝ albula nauigerū ꝑ freta tēdit iter. Lu-
ca. neutro gn̄e li. ij. Crustumiūq̄ rapax ⁊ iūcto sapis isauro. Idē i. iiij. Et tepidū i molles zephyros discurrit iader.
crustumiū ⁊ iader etiā rōne siḡtiōis p̄nt esse neutri: q̄ flumina itelligūt̄: qō Horat̄. expssit in arte poetica. dicēs. aut
flumē rhenū aut pluui⁹ describit̄ arc⁹. Idē. iiij. carmi. Testis metaurū flumē ⁊ hānibal deuict⁹. nā testis etiā neutris
iūgi posse suo loco dicem⁹. Arboris est nomē. Quinta regula significatiōis ē: ꝙ q̄ arbor gn̄is est fœminini: noīa
quoq̄ arboꝝ gn̄is sunt fœminini. vt hęc prun⁹. pyr⁹. sorb⁹. pin⁹. laur⁹. popul⁹. Excipiunt̄ gn̄is masculini. hic rub⁹.
dum⁹. Sed rub⁹ q̄ frutex poti⁹ est: qō ad arboris altitudinē nō assurgit. ꝟgil. in buco. Ferat ⁊ rub⁹ asper amonū.
q̄q̄ seren⁹ fœmininū etiā ꝓtulit dicēs. Mādit̄ apta rub⁹ gingiuis. Dum⁹ ꝟo: q̄ non tā certū quoddā gen⁹ fruti-
cis q̄ fruticē ip̄m significat. Oleaster quoq̄ q̄ degenerat ab oliua: masculino gn̄e quasi fruticē ꝓtulit ꝟgi. ij. geor.
Indicio est tractu surgens oleaster eodem plurimus. Qō vero dixit amar⁹ foliis. allusit ad illud vergilii. foliisq̄
oleaster amaris. Calphurnus tamē neutro genere ꝓtulit ęglogis. Me teneras salices iuuat aut oleastra putare:
aut potest esse ab eo qō est hoc oleastrū. sic eīm possum⁹ dicere ab oleaster oleastrū. a pyr⁹. pyraster ⁊ pyrastrū. Pli-
nius. lib. xv. pinaster nihil aliud est: q̄ pinus siluestris. copiosam dat hęc materiā: gn̄e fœminino dixit hęc. Theo-
phrast⁹ quoq̄ interprete Theodoro gaza lib. iiij. de stirpibus. sicut pinastri inq̄t: quę in locis vmbrosis nascuntur.
Idem quoq̄ autor eodē interprete sub alia terminatione in genere neutro protulit in primo eiusdē operis. pina-
strum inquit amplissimum pulcherrimūq̄ apricis locis emigrat. Idem in. ij. Exit ex pyro vitiatum pyrastrū. cum
alias pyraster sępe dixerit. Spinus spini vergilius. ij. georgicorū. spino ⁊ pruna ferentes genere masculino dixit.

Neutra q̃q; sunt siler.robur.suber.laburnũ. ꝟg.ij.geoꝛ.molle siler lẽtæq; genistæ.vbi Seruiꝰ notat genus neutrũ
raro de arboꝛe iueniri. Theophꝛa.li.ij.de stirpibꝰ theodoꝛo interp̃te.q̃dã robur ⁊ nucẽ auellanã floꝛere existimant.
Idẽ eodẽ interp̃te li.j. Suber ẽt viride leue ẽ:nisi foꝛte hic de ligno locuꝰ neutro gñe est vsus.nã Pli.li.xvj. mas-
culino gñe dixit.serotino aũt germie malꝰ tardissimꝰ suber. Idẽ i eodẽ.iuglãdes.castaneę.laburnũ alpina hęc ar-
boꝛe nec vulgo nota:q̃ cũ sola materia cẽseaẽ merito gñis ẽ neutri:ꝓferri cũ gñis neutri terminatiõnẽ habeat. quẽ-

Neutra siler.robur.cum subere iunge laburnum.
Insula cincta mari.nauis.cumq; vrbe poema.
Fœminei generis sunt causa significati.
Dictio non nomen pro nomine sit tibi neutra.
Neutras pone notas seu græcas siue latinas.
Sæpe tamen profert muliebres sermo latinus.

Regulæ terminationis.

NOmen quod sit in.a.finitum dic muliebre.
Accedunt maribus popa venter.scriba.lanista.

admodũ ꝟg.d̃ materia hebeni dixit. India nigrũ
fert hebenũ. Idẽ li.j.eiꝰdẽ opis.⁊ toꝛno rasile buxũ.
Et.vj.ẽñ.mirata volubile buxũ. Oui.j. d̃ amoꝛibꝰ.
At nup vile fuisti acer. Multa p̃terea arboꝝ pegriaꝝ
noia q̃ꝝ materia tm̃ ad nos ꝑuenit:neutro gñe in-
ueniunẽ ab oꝛatoꝛibꝰ ꝓlata.vt bdeliũ. balsamũ.ci-
namomũ. Insula cincta mari. Sexta regl'a est.ꝙ
qꝛ isula.nauis.vꝛbs.fabula poetica gñis sũt fœmi
nini:noia q̃q; insulaꝝ.nauiũ.vꝛbiũ.fabulaꝝ. ex rõ-
ne sigñiõis gñis sũt fœminini. Itaq; q̃ttuoꝛ partes
ꝯtinet. Pꝛima ẽ.ꝙ noia isulaꝝ fœminina sũt.vt sa
mos.chios.lesbos. ꝟg.j.ẽñ. posthabita coluisse sa-
mo. Hoꝛa.j.ep'la.q̃d tibi visa chios bullati notaq; lesbos. Sequũẽ tñ aliq̃ñ genꝰ terminatiõis.vt Oui.xj.meta. ⁊ my
tylenęi potiũẽ littoꝛe lesbi. Hoꝛa.igiẽ ex rõne sigñiõis ꝓtulit lesbos gñe fœminino. Oui.tñ respiciẽs terminationẽ
gñe masculino. Nauiũ q̃z noia gñis eẽ fœminini poetaꝝ vsus oñdit.vt cẽtaurꝰ.pistris.argo. ꝟg.v.ẽñ. Cẽtauro iue
hiẽ magna scyllaq; cloãthꝰ cerulea.⁊ ibidẽ,partẽ rostro p̃mit ęmula pistris. Idẽ i buc.erit altera q̃ vehat argo dle-
ctos heroas. Noia p̃terea vꝛbiũ gñis sunt fœminini.vt sestos.abydos.sagũtos.castulo.p̃neste. Oui.in ep'la leãdri.
vel tua me sestos:vel te mea sumat abydos. Sil'.li.j.ceu tua sagũtos igne micet. Idem li.iij.fulget p̃cipuis ꝑnasia
castulo signis. ꝟg.viij.ẽñ.p̃neste sub ipsa. Iuue.q̃s timet aut timuit gelida p̃neste ruinã. Idẽ tñ.j.geo.terminationẽ
respiciẽs dixit.põtꝰ ⁊ ostriferi fauces tẽtanẽ abydi. Luca.li.iij.obsessum poeno gessit qd̃ marte saguntũ.⁊ Iuue.atq;
coꝛonatũ ⁊ petulãs madidũq; tarẽtũ. ꝟg.vij.ẽñ.q̃q; altũ p̃neste viri. Siliꝰ.iij.pu.⁊ celebꝛe oceano atq; alternis flu-
ctibꝰ hispal.⁊ Mar.fluctꝰ passeris aut supbꝰ anxur.qd̃ oppidũ etiã gñe neutro ꝓtulit Hoꝛa.j.ser. ipositũ saxis late
cãdẽtibꝰ anxur. Noia q̃q; poematũ hoc ẽ comediaꝝ.tragœdiaꝝ ⁊ fabulaꝝ poeticaꝝ gñis sunt fœminini. vt eunu-
chꝰ heautõtimerumenos. thyestes.ęneis.ilias. Terẽ.eas se nõ negat ꝑsonas trãstulisse in eunuchũ suã. Idẽ.hodie
sum acturꝰ heautõtimerumenõ duplex:q̃ ex argumẽto facta ẽ simplici.⁊ si cũ Oui.dicã varij thyestes cuilibet grę
coꝝ ꝯparãda ẽ. Papi.xij.the.neq; tu diuinã ęneida tẽta.⁊ Persiꝰ.nulla tibi vẽdo iliadea. Qd̃ ꝟo Iuue.dixit.scriptꝰ
⁊ i tergo necdũ finitꝰ oꝛestes.ad virũ potiꝰ illũ q̃z ad fabulã respexit. Sũt q̃ dicãt nomẽ fabulę cũ ẽ appellatiuũ:de
bere eẽ gñis fœminini.cũ ꝟo ꝓpꝛiũ:retinere genꝰ suũ. Nã qd̃ ꝟg.bucolica.geoꝛgica.neutro gñe iscripsit:alia figu
ra dictũ est:cũ neq; illa ꝓp̃e poemata dicanẽ:q̃ Arist.autoꝛe in li.de arte poeti. debẽt esse vniꝰ rei ⁊ ꝯtinuatę ad qd̃
videẽ allusisse Oui.cũ in p̃ncipio suę meta.scripsit. Pꝛimaq;ab oꝛigine mũdi:ad mea ꝑpetuũ deducite tp̃a carmẽ.
Diciẽ igiẽ insula cincta mari.ad differẽtiã isulę vꝛbanę:hoc ẽ noia isulaꝝ.⁊ nauis.i.noia nauiũ.⁊ poema.i.noia fa-
bulaꝝ.cũ vꝛbe.i.cũ noibꝰ vꝛbiũ.sunt gñis fœminini ex rõne sigñiõis. Dictio nõ nomẽ. Septima regl'a ẽ ꝙ dictio q̃
a p̃ma positiõe sua nõ ẽ nomẽ:si ponaẽ ꝓ noie gñis ẽ neutri:q̃ regl'a nõ de ꝓnoie sz de alijs partibꝰ oꝛonis intelli
giẽ:qꝛ ꝓnomẽ nõ poniẽ ꝓ noie simplr̃:sz ꝓ noie ꝓp̃o tm̃.dictiões aũt hmõi aut sũt ꝟba.aut participia. aut aduer-
bia.vt hoc amare.viuere.aue.salue.vale. Terẽ.in eunu.extrema linea amare nõ nihil ẽ.i.amoꝛis. Persi.aũt genus
exp̃ssit in.j.saty. Nr̃m istd̃ viuere triste aspexi.i.nr̃am istã vitã tristẽ. Marẽ.aue latinũ chere nõ põt grecũ exp̃mere.
Oui.in ep'la laodomię.vix illd̃ potuit dicere triste vale. Participia q̃q; vt hoc iciõuenies.accidẽs. ꝯtingẽs. antece-
dẽs.ꝯñs. Intelligo aũt de participijs q̃ nõ iũgũẽ substãtiuis masculini aut fœminini gñis:cũ exp̃muntẽ:aut cũ supp̃
munẽ.nã illa oꝛiẽs.occidẽs.masculina sunt:qꝛ intelligiẽ sol.ꝓfluẽs.ꝯfluẽs.toꝛrẽs ęque masculina:qꝛ subintelligiẽ
fluuiꝰ:aliq̃ñ tñ aq̃ ꝓfluẽs d̃r.vt apd̃ Liuiũ.j.ab vꝛbe.pueros in ꝓfluẽtẽ aquã mitti. Cõtinẽs ꝟo fœmininũ est qꝛ
terra subintelligiẽ:ꝯsonãs qꝛ lr̃a.sz de his cũ de gñe participioꝝ dissereẽ:plura dicemꝰ. Aduerbia q̃q; gñis sũt neu
tri vt decẽter.belle.euge.sophos.cras. Persi.q̃n optes tepidũ hoc audire decẽter. Idẽ.euge tuũ ⁊ belle:nam belle
hoc excute totũ. Idẽ ecce aliud cras egerit hos ãnos. Marẽ.audieris cũ grãde sophos dũ basia iactas. Idẽ i alio
loco. Qd̃ tã grãde sophos clamat tibi turba togata.interp̃taẽ aũt sophos sapiẽter. Illa q̃q; decies.vicies.cẽties.po-
nunẽ sępe ꝓ noie ⁊ sunt neutriꝰ gñis. Marẽ.nõ plenũ modo vicies habebas. Idem in alio loco. Dic vbi sit decies
mater qd̃ auara reliq̃t. Neutras pone notas. Octaua regula sigñiõis est:ꝙ noia lr̃aꝝ grece ⁊ latinę gñis sunt neu
tri:⁊ hoc qꝛ grece grãmata dñr:latine vero elementa.vt hoc alpha.beta.iota.theta. Marẽ. est operę p̃cium discere
theta nouum.⁊ Persius.⁊ potis es vitio nigrum p̃figere theta. Hierony.in euangelio. Non ꝑtransibit neq; vnũ
iota.neq; vnus apex.eadem quoq; rõne dicemus.omicron.ypsilon.⁊ vnum.a.⁊ duo.b.tria.c. Ex rõne quoq; signi
ficationis qꝛ littera generis est fœminini:litterarum nomina aliq̃ñ genere fœminino ꝓferimus. vnde alias ap-
pellamus vocales.alias semiuocales.alias mutas.alias liquidas. Dicit igitur neutras pone notas.i.litteras hoc
est litterarum nomina:siue sint gręca siue latina.⁊ sunt indeclinabilia.

NOmẽ qd̃ sit in.a. Pꝛopositis reglis gñalibꝰ ad cognoscẽdũ genꝰ noim ex rõne sigñiõis.nũc qd̃ reliquum est
q̃q; sub nulla ex illis reglis ꝯtineẽ:ꝑ terminatiões oꝛdinis alphabetarij disponiẽ: sic tñ vt p̃us vocales de-
inde ꝯsonãtes digeraẽ. Diciẽ itaq; in p̃mis ꝙ noia termiata i.a.gñis sunt fœminini.hęc musa.grãmatica terra.foꝛ-
tuna. Excipiũẽ pauca gñis masculini popa cũ ꝓ vẽtre p̃pingui accipiẽ.nã gñis esse masculini Phocas testaẽ. di-
xit aũt popa vẽter alludẽs ad illd̃ Persi.ast illi tremit omẽto popa vẽter. Popę ẽt dicebãẽ ministri sacroꝝ siue vi-
ctimarij. Pꝛop.li.iiij.succinctiq; calẽt ad noua sacra popę. Spartianꝰ i geta.ꝑcussit inq̃t hostiã popa noie antonius.
Persiꝰ itaq; nõ tã,ꝓ pigui ⁊ obeso q̃z,ꝓ phagõe ⁊ heluõe vẽtre dixit.ast illi tremit omẽto popa vẽter. Scriba.lanista.

Scurraq; cum lixa.sinus adria.vacia.pansa.
Vernaq; cum rabula.caculaq; agrippaq; iunges.
Et quod ab es græco constat venisse latinum.
Cuius fœmineum plerumq; fit in tria vel.tis.
Quod declinatum dat tertia:dicito neutrum.
Compositum a verbis esto.commune duorum.

Scurra.lixa.q2 noia sunt officiorum ad solos mares ptinētia:ideo sub gñe tm̄ masculino ponūt. Adria q̄q; p mari
siue adriatico sinu semp masculinū repit.Luca.in.v.sonat ionio vag⁹ adria pōto.Hora.ij.car.Adria diuii⁹ obiecto
remittas q̄rere.z in.iij.improbo iracūdior adria.z in eodē.dux inquieti turbid⁹ adrię.Sene.in thyeste.aut sçuo rapi
dus freto vētosi tumor adrię.Pris.in p̄hegesi.necnō simul adria vastus.Vacia.pāsa.verna.rabula.cacula.agrip=
pa.z si rōne signionis ad mares fœminasq; ptinere psit:nunq; tm̄ nisi de masculinis dr̄r.Noia q̄q; grçca venientia
a noibus terminatis in.es.q̄ ad p̄mā nois decli=
natione latinā referunt gñis sunt masculini: quē=
admodū z apd grçcos erāt.vt hic scythes.ę. scitha.
ę.hic nautes.ę.nauta.ę. hic sophistes.ę.sophista.ę.
z hic poetes.ę.poeta.ę.hic ,pphetes.ę.propheta.ę.
hic theemites.ę.theemita.ę.hic sarmates.ę.sarmata.
ę.hic getes.ę.geta.ę.ammonites.ę.āmonita.ę.moa
bites.ę.moabita.ę. Hora.ij.car.q̄d bellicosus cāta
ber aut scythes.Cice.v.thus. Scythes anacharsis
potuit ,p nihilo pecuniā ducere.Idē in academicis.at q̄s est nūc sophistes:sic em̄ appellant q̄ ostētatiōis aut q̄stus
causa philosophant.Vg.in.v.psilijs pare q̄ nūc pulcherrima nautes dat senior.nautes em̄ nauta interp̄tat.vnde z
Propti⁹ nauta cognoiat⁹ est:q2 ex familia nautarum fuit.Deutero.xxiij.ammonites z moabites et post decimā genera=
tionē nō intrabūt ecclīam dn̄i.z eodē mō de reliq̄s q̄ oia sub hac termiatiōe gñis sunt masculini.nā fœminina in.
is.vel in tria exeunt.vt scytha.ę.scythis.idis.Oui.v.meta.Exercere artes scythides memorant easdē.Eodē modo
nauta.ę.nautis.idis.sophista.ę.sophistis.idis.poeta.ę.poetis.idis.,ppheta.ę.,pphetis.idis.vel ,pphetissa.Persius.
coruos poetas z poetidas picas:nō poetridas:vt q̄dā codices hn̄t.Israelita.ę.israelitis.idis.Leuit.xxiij.Ecce nūc
egress⁹ fili⁹ mulieris israelitidis.quē pepererat de viro ęgyptio inter filios israel:iurgat⁹ est in castris cū viro israelita.
Sedul⁹ q̄q; leuitis gens dixit in paschali.Ambro.tm̄ in euāgeliū lucę cū loq̄ret de elisabet z maria cognata inq̄t:
q2 ambę israelitę erāt.sed suspicamur mēdū esse.q2 idem paulopost dixit:vtiq; ruth intrauit in ecclīam:z facta est
israelitis.Prudētiū vero nulla ratio excusare pōt:cu in psychomachia dixit:sodomita libido. z in vita Emetherij z
Celedonij martyres hymnistas idē dixit.Madianites.itis.Nū.xxv.Mulier madianitis :q̄ pariter interfecta est:
vocabat cozbi.z pauloante.q̄ occisus est cū madianitide.Iezraelita.itis.carmelita.itis.Parali.j.cap.iij. Dauid ha=
buit p̄mogenitū āmon ex achinoe iezraelitide:scd̄m Daniel d̄ abigail carmelitide.Iudicū.iiij.erat aūt delbora p=
phetis.z Lucas.eodē interp̄te.erat āna ,pphetissa.p quo in grçco habet ,pphetis. A moabita q̄q; idē Hiero.fecit
moabitis.idis.lib.Ruth.sçpe.vt hęc est moabitis q̄ venit cū noemi de regiōe moabitide.a. Sauromata.atis.Pō=
ponius mella.li.iij.Amazones:q̄s sauromatidas appellabāt.z a sarmata.atis.idis.Mar.Venit z epoto sarmata
pastus equo.Oui.j.de pōto.Terreat z manes sarmatis vmbra meos.Dicim⁹ tm̄ a cytharistes.rista.istę.z cytharistria
istrię.tympanistes.nista.ę.tympanistria.istrię.psaltes psalta.ę.psaltria.ę.cymbalistes.lista.ę.cymbalistria.ę.sambu
cistes.cista.ę.sambucistria.ę.Liui⁹ ab vrbe pdi.li.xxxix.Tūc psaltrię sambucistrię:z puiuialia ludionū oblectamē=
ta.Iuue.q̄ psaltria penē maiorē intulerit.Quin.masculino vsus est li.j.si psaltes inq̄t z geometres multa dicit de
disse.ab eo quoq; qd̄ est tympanistes istria.fecit Hiero.in psal.In medio inq̄t iuuencularum tympanistriarum.Illud etiā
psiderādū est nullū esse nomē latinū:qd̄ in ista terminet.vt ignari latini sermonis dicūt.artista.terminista.licet tm̄ a
grçcis hmōi denoiatiua formare:vt hic canonistes vel canonista.origenistes vel origenista. quorum fœminina in=
sunt in.tis.vt canonistis.idis.origenistis.idis.Rōne q̄q; signōis inueniūt noia mōtiū in hac terminatiōe generis
masculini. Oui.in ibin.vtq; dedit salt⁹ z fumo thessal⁹ ossa.i eodē.Plurima q̄; flāma sican⁹ ętna vomit.Idem tm̄
alibi terminationē respexit dicēs.Ingestaq; olympo ardua deuexū peliō ossa tulit. Qd̄ declinatū.ę tertię declina
tiōis noia in.a.terminata gñis sunt neutri.vt hoc emblēma.atis.toreuma.atis.peripetasma.atis.schema.atis.An
tiq̄ores tm̄ p p̄mā declinationē sub fœminino gñe ,ptulerūt.vt Plau.in psa.cū decora schema.Laberi⁹ nec pythago
rea dogmā doct⁹.z Pōponi⁹:liber diademā dedit.Oui.tm̄ singulari exēplo polēta posuit in gñe neutro.cū sit lati=
nū declinatiōis p̄mę.Ait em̄ meta.v.dulce dedit testa qd̄ coxerat āte polēta.z paulopost.cū liq̄do mixta pfudit di=
ua polēta.Tolerabilius nr̄i māna.māmona.z pascha neutro gñe ,ptulerūt:cū sint barbara z indeclinabilia : q̄q;
sunt q̄ pascha declinari ptendāt tū p primā tum p tertiā.Cōpositū a v̄bis.ę noia a v̄bis pposita : quorum significa=
tio ad mares z fœminas ptinet cōia sunt duorum generum sub hac terminatiōe.vt a gigno.is.hic hęc terrigena.ę.alie=
nigena.ę.accolo.is.hic hęc coelicola.ę.agricola.ę.a venio.is.hic hęc aduena.ę.puena.ę.a sequor seq̄ris.hic hęc alie=
cla.ę.pedisseq̄.ę.a fugio.is.hic hęc trāsfuga.ę.pfuga.ę.ab ago.is.hic hęc auriga.ę.a cędo.is.hic hęc homicida.ę.parri
cida.ę.a lego.as.hic hęc collega.ę.phocas sub gñe posuit masculino pleraq; ex his. vt aliecla. collega. transfuga.
pfuga.homicida.parricida q̄si nō z seq̄ aliū:z esse ex corpe alicui⁹ collegij.z transfugere ad hostes:z parentē cędē=
re ad fœminas etiā multomagis ptineat q̄; aurigā esse cū v̄g.li.xij.ęn.dicat:nec currus vsq; videt aurigāq; sororē.
Qd̄ vero q̄dā dicūt v̄bigenā ex rōne signionis esse tm̄ gñis masculini:q2 vnus tm̄ christ⁹ iesus est v̄bigena:nihil ad
grāmaticū ptinet:q̄ recte poterit dicere solē v̄bigenā.lunā v̄bigenā.q̄d qd̄ nec christus v̄bigena debet appellari:
cū nō sit v̄bo genit⁹.q̄n poti⁹ ipse sit v̄bū genitū:q2 generatiōe interna d̄r a patre:z p qd̄ reliq̄ oia creata sunt:dicē=
te sacra scriptura.v̄bo dn̄i coeli firmati sunt.Oia ergo p̄ter vnū christū sunt v̄bigena.i. v̄bo genita.q̄n q̄dē a gigno
pposita illo mō signt:terrigena ex terra genit⁹.martigena ex marte genitus. Iunonigena ex iunone genitus.ex
,pportione igit v̄bigena v̄bo genit⁹ qd̄ de christo an recte dicat isti viderint:q̄bus nō magis assentior q̄; Prudē=
tio q̄ in ode ante cibū scripsit:o crucifer bone omnipōs pie v̄bigena.qd̄ ipse quoq; in hymno natalis christi interp̄tat
dicens.Ex ore q̄ūlibet p̄ris sis ort⁹ z v̄bo p̄dit⁹:inueniunt q̄dā ex his noib⁹ neutro generi adiūcta:vt quod paulo
ante diximus oia v̄bigena.sed figurate:vel poti⁹ q̄ antiq̄ores hmōi noia p tres terminatiōes z tria gñā declinabāt.
Pacuuius.caprigeno generi gradibus gressio est.z Cicero in prognosticis.caprigeni generis cultos. Actius ex
taurigeno semine ortam fuisse.z hac rōne Valerius maxi.in.j.li.dixit.duo eiusdem generis alienigena exempla.

Neutrū nomen in.e.ꝙ noīa latina terminata in.e.gn̄is sunt neutri.vt hoc mare.cubile.monile.⁊ a noībus adie=
ctiuis duoꝝ generꝝ coīꝰ sub hac terminatiōe.is.vel masculinoꝝ in.er.fœmininoꝝ in.is.neutra p.e.vt hic hec bre=
uis ⁊ hoc breue.hic alacer.hec alacris.hoc alacre.vel hic ⁊ hec alacris.hoc alacre.greca tn̄ gn̄is sunt fœminini. vt
hec libye.es.synedoche.es.penthecoste.es.nerine.es. Unū nomē in.i.ꝙ noīa in.i.desinentia gn̄is sunt neutri:ꝗꝗ
Priscianū secuti vnū tn̄ posuimꝰ hoc gūmi.Pli.li.xiij.gummi optimū esse ex egyptia spina ꝯuenit. ṽmiculatū.
purū.deterius ex amygdalis amaris. pessimū ex
prunis.Colu.lib.xiij.de re rust.gn̄e fœminino est
vsus sub terminatione. is. satiꝰ eē inqt noua do=
lia gūmi liq̄da pluere. ⁊ infra ferias crassa gūmi
lineriūt:⁊ iterꝝ talis materies:q̄lis est gūmis. Eo=
dē modo sinapi gn̄i neutro posuit phocas. vñ Se=
renꝰ.sepiꝰ ergo decet mordax haurire sinapi:atqꝫ
in hūc modū semꝑ vsus est Cornelꝰ celsus. Re=
perit̄ tn̄ ⁊ sinapis gn̄e fœminino. Plau.in pseu.
tenit̄ sinapis scelerata.⁊ Columel.seqꝫ lacessenti fle
tū factura sinapis.ami qꝫ moly. meli.⁊ q̄dā alia
noīa ꝑegrina sub hac terminatione in gn̄e neutro
reꝑiunt̄ ꝓlata. Pli.li.xx.ē cumino simillimū : qđ
greci vocāt ami.q̄dā ṽo ethiopicū cuminū ṽg.in
ꝑape.quē cur moly vocāt:mētula moly fuit. meli

Neutrum nomen in.e.Muliebria sint tibi grçca.
Vnum nomen in.i.sed neutrum dicito gummi.
O finita dabis maribus velut vnio gemma.
Fœmineis iunges per.io.nec habentia corpus.
Addit̄ atqꝫ caro.cœnatio.portio.quodqꝫ
Desinit in.do.go.Tamen hçc sunt mascula prçdo.
Ordo.pedo.comedo.spado.vdo.cardoqꝫ cerdo.
Et cudo burdoqꝫ harpago.mango.ligoqꝫ.
Ad duo communis homo nemo. iunge latronem.
Est cōmune triū prçsto:quod sum comitat̄.
Neutrū nomen in.u.cornu est ꝑ teste geluqꝫ.
C.D.neutra dabis,reperis tamen hæc quoqꝫ raro.

quoqꝫ qđ mel interꝑtatur:huius gn̄is est:sed nō reꝑitur apđ nos nisi in ꝯpositione.vt melilotos.melimelū. Nihi
li ṽo ⁊ hmōi huiuscemodi genitiui sunt casus:ab eo qđ est nihilū ⁊ modus:quēadmodū frugi ⁊ mancipi datiui:
ab eo qđ est fruges ⁊ manceps.vnde apud Plautū sepe legimus. est vir bonę frugi.Ergo hec noīa nō sunt cōia
trium generꝝ.vt dixit phocas.sed quēadmodū Priscia.obliq̄ casus figurate cū oībꝰ casibus adiūcti. O finita.ꝙ
noīa in.o.desinētia gn̄is sunt masculini.vt hic sermo.histrio.vnio ꝓ gēma vel margarita potius grādiori. nam ꝓ
vnitate si vspiam reperiretur:gn̄is esset fœminini.ergo addidit gēma.vt significaret lapillū rem corporeā. Sed au=
tore Phoca.i.ante.o.hn̄tia q̄ rem incorporeā significāt:gn̄is sunt fœminini.vt hec religio.rebellio.talio. ꝑduellio.
⁊ q̄ dn̄r verbalia.vt lectio.auditio.Caro quoqꝫ gn̄is est fœminini:qm̄ antiq̄ores hec carnis declinabant. Liuius
in odyssea:carnis ait:vinūqꝫ qđ libant.Liuius.xxvij.ab vrbe con.carnis q̄ dari debet data non fuerat. Cœnatio
ꝑterea.i.locus vbi cœnamꝰ ⁊ si rem corpoream significat:nihilominus tn̄ gn̄is est fœminini.Mar.mica vocor.q̄d
sim cernis.cœnatio parua. Portio quoqꝫ qm̄ rei corporeę pars est corpꝰ significat:tn̄ semꝑ gn̄is est fœminini:su=
perioribus etiam annumerant̄ desinentia in.do.vel in.go.vt hec albedo.fortitudo.formido.ferrago.fuligo.virgo.
quam nemo vnq̄ꝫ apud autores idoneos legit masculino genere:etiam si de Joanne euangelista nr̄i dicant : ꝙ
illi ṽgini christus ṽginem matrem cōmendauit.Ab hac exceptoria regula rursus excipiuntur pauca noīa : quę
duobus ṽsibus ꝯtinentur:qm̄ gn̄is sunt masculini.vt hic prędo.⁊c.ordo.inis.pedo.onis.idest q̄ pedes habet grā=
diores.comedo.onis.qui nimium comedit.spado.onis.vdo.onis.Mart.in distichō.cuius titulus est vdones cili=
ces:⁊ in digestis titulo de auro ⁊ argento legato.l.argumento.alia inq̄t est causa vdonum:q̄ viam calciamentoꝝ
ꝑstant.Cardo.inis.cerdo.onis.cudo.onis.Silius.lib.viij.puni.Spicula bina gerunt capiti cudone ferino.capitis
est armamentū ex corio.burdo.onis.etiam his iungit̄:vt digestis titulo de legatis.iij.l.item legato. sella inq̄t vel
burdones.iiij.quoqꝫ regū li.cap.v.harpago.onis.Liuiꝰ.xxx.ab vrbe cō.asseres ferreo vnco ꝑfixos harpagonas vo
cāt milites.Plautꝰ.noui ego hos harpagones. mango.onis.ligo.onis. Ad duo cōis homo.ꝙ hec tria noīa.ho=
mo.inis.nemo.inis.latro.onis.cōia sunt duoꝝ generꝝ. Verg.j.en̄.nec vox hoiem sonat.o dea certe.Terē.in andria.
hoc ego scio vnum:neminem peperisse hic.Tintinius qđ rogas neminem decet bonam. Latro quoqꝫ a neoteri=
cis cōis duoꝝ generꝝ ponitur:cum apud idoneos autores nunq̄ꝫ fœminino gn̄e reꝑiatur.sicut nec leo: q̄ꝗꝫ dicat
Seruius esse cōe duoꝝ generꝝ.⁊ fullo cum eodem autore nō mittat fœmininum in.a.nisi sit vsurpatum. Nec dissi
mulandus est hoc in loco circulus.quem ꝑter vnum Phocā grammatici oēs fecerunt:in genere supponentes de
clinationē:⁊ in declinatiōe genus.Nam q̄uo reliqui oēs grāmatici ꝑcepta tradiderunt:nunq̄ꝫ omnino scire pote
rimus noīa in.do.vel in.go.desinentia cuiꝰ sint gn̄is.aut quemadmodū mittunt gt̄m.Est commune trium p̄sto.ꝙ
hoc nomen indeclinabile p̄sto cōe est trium generū:⁊ semꝑ iungitur huic ṽbo sum es fui.vt p̄sto sum. p̄sto sui.ꝑ
presens sum.p̄ens fui.Cicero in eplis ad Appium.fabius legatus mihi p̄sto fuit.reꝑitur etiam presto est.ꝑ efficax
est.vt Celsus li.vj.neqꝫ medicamentum p̄sto est.i.p̄ens ⁊ efficax. Pseudo ꝓpterea nō posuimus:qui nulq̄ꝫ est nisi
in ꝯpositione.vt pseudoprophetes.pseudostomos.pseudographia. Neutrū nomen in.u.ꝙ noīa in.u.desinentia
gn̄is sunt neutri.vt hoc cornu.veru.pecu.gelu.penu.tonitru.Oui.ix.meta.rigidum fera dextera cornu dum tenet.
declinatur quoqꝫ hic cornus.us.genere masculino.Luca.in.vij.cornus tibi cura sinistri.Celsus lib.vj.ceruini cor=
nus cōbusti.⁊ paulopost.qꝛ cornū habet. Plinius quoqꝫ multis in locis hoc gn̄e ⁊ declinatiōe est vsus. Dicimus
quoqꝫ hoc pecu.⁊ hoc pecus.oris. Pli.li.viij.natura.hist.ęq̄noctio verno ⁊ cętera pecua admittitur.ab eo qđ est pe
cu dicit pecua.hoc gelu ⁊ hic gelus.Lucre.lib.vij.qꝛ fere gelus qđ ꝯtinet in se emittit.Statius in ꝓmetheo.ꝓsulus
flamine hiberno gelus.Hoc genu ⁊ hoc genus.i.ṽg.j.en̄.nuda genu nodoqꝫ sinus collecta fluentes. Idem in.v.
genua ęgra trahentem.Cicero in ara.iam dextrū genus ⁊ decoratā lumine suram.Idem in eodē.tertia sub cau=
da ad genꝰ ip̄m lumina pandit.ac rursus ibidē.ac ꝓpter leuū genꝰ omni ex parte locata.Hoc tonitru ⁊ hic toni=
trus.Pli.li.xxxvj.tonitru intus terribile existat.Oui.j.meta.humanas motura tonitrua mētes. Idē.j.de tristibꝰ.
hoc mihi nō ouiū fibrę tonitrꝰ ve sinistri.Siliꝰ lib.xij.puni.fulminaqꝫ ⁊ tonitrꝰ ⁊ nymbos concutit aer. C.D.neu=
tra dabis.ꝙ noīa desinētia i.c.vel in.d.gn̄is sunt neutri.vt hoc lac.halec.aliud.qđ.q̄d.⁊ de ꝓnoībꝰ id.illud.istud.nec
alia ferie inuenies.Antiquiores tn̄ hoc lacte lactis declinabant:a quo videtur abscissum fuisse lac. Plau.in me=

necbinis.neqꝫ lacte est lacti mihi credere vsqꝫ simili⁹.hęc lactis aliđ sigt.est eñ intestinũ:ꝑ qđ labit̃ cib⁹.Tintini⁹ craticula.cerebellũ:lactis agnina.ſ3 magis vtimur in ꝑlali.Pli.li.xj.a vētriculo lactes in hoie ⁊ oue:ꝑ q̃s labit̃ cibus.Pōpei⁹.oro te ꝑ lactes tuas.Halec q̃qꝫ ⁊ hęc halecis posse declinari Prisci.autoritate ꝓbi grāmatici ꝯfirmat id qđ ⁊ nos fatemur:ſ3 qđ vtrũqꝫ putat nomē eē piscis:id nos asseuerate negam⁹.cũ halex piscis sit:ex q̃ sale macerato exudabat sanies:q̃ vtebant̃ ꝓ salsamēto:qđ dicebat̃ halec.sed de pisce.Mar.halecē sed quā ꝓtin⁹ illa vorel.

Al neutrũ pones.tamen hic sal debet habere.
Et duo sunt neutris cum melle fel annumeranda.
Nil nihil est neutrum.vigil & pugil esto duoꝝ.
Solus in ol.est sol.Hic consul dicit̃ esse.
Sed tamen ad duo sunt communia pręsul & exul.
Sit commune trium tibi nequam.nec variatur.
Vm neutris iunges.exemplo sit tibi templum.
Græcum nomen in an.& in.in.sit semper & est mas.
En dabit̃ neutris.sed sunto mascula lichen.
Ren.splen.atqꝫ lyen.attagen.cũ pectine flamen.
Addis hymen.& quod cano cōponit tibi nomen.
Nomen in on.gręcum tibi sit maribusqꝫ repones.
Ex his pauca tamen sunt fœmineis adhibenda.

Cato de re rust.vbi oleę comesę crũt:halecē dato. Colume.diminutiuo vsus est dicēs:in escā piscii ꝓberi ꝯuenit haleculas putrēqꝫ sardinā.⁊ paulo post.haleculā inq̃t modo capta.Theodo.in lib.de aiali.halecē interꝑtat̃ menā.Halec ṽo ꝓ salsamēto posuit Hora.i.ij.ser.siler.halec.fęcula coa.⁊ in.ij. ego fęcē cogitare ꝑmus ⁊ halec.Halex q̃qꝫ gñe fœminino posuit Pli.li.ix.Mart.apici⁹ inq̃t:e tecore muloꝝ halecē excogitare ꝓuocauit:cui⁹ ntũs nō est halecis.vt Pal.putauit:ſ3 halex.vt Pli.li.xxxj vnguiũ scabriciā tollit halex.⁊ ibidē vitiũ gari est halex imꝑfecta nec colata fęx. Al neutrũ pones. ꝙ noia in al.desinētia gñis sunt neutri.vt hoc tribunal.ceruical.vectigal.aial.lupcal. Vnũ tñ repit̃ gñis masculini.hic sal.Pli.li.xxxj.aiũt dētes non erodi nec putrescere:si q̃s cotidie mane ieiun⁹ salē ꝯtineat:donec liq̃scat.Salust.in iugur.nec salē.nec alia irritamēta gulę q̃rebāt.⁊ illđ Terē.in eunu.q̃ h3 salē qđ in te ē.i.q̃ res.Antiq̃ssimi tñ ⁊ iuniores neutro gñe ꝓtulerũt.vt Affra.q̃cq̃d loq̃mur:sal merũ est.Sere.sal niueũ sumes:bęticũ qđ noie dicũt. Et lucas Hiero.interpte: bonũ sal est.⁊ Augu.qđ si sal infatuatũ fuerit. Et duo sunt neutris.ꝙ in el.duo tñ repiunt̃ noia gñis neutri.hoc mel.hoc fel. Nil nihil ē neutrũ.ꝙ hoc nomē nihil atqꝫ ab eo abscissum nil. gñis sunt neutri. Vigil ⁊ pugil coia sunt duoꝝ geneꝝ ex rōne sigñōis.⁊ si phocas ⁊ Pris.pugilē sub gñe tñ masculino posuerīt. Augu.in libel.de grāmatica in.l.lrā ntũs exiens in cōib⁹ vigil ⁊ pugil.affertqꝫ illđ Terē.in eunu.si q̃ paulo ē habitior:pugilē esse aiunt. nam ⁊ fœminas pugillatu exerceri solitas.Iuue.ośdit in.ij.satyra.luctant̃ paucę.comedũt coliphia paucę.⁊ i.vj. Aspice quo fremitu mōstratos ꝑferat ict⁹:⁊ q̃to galeę curuet̃ pōdere.⁊ q̃ sequũt̃.Mugil.ilis.⁊ mugilis.lis.dclinat̃. Phocas mugil declinat.vt Pli.li.ix.natu.hist.mugil ⁊ lup⁹ mutuo odio flagrāt.Iuue.quosdā mœchos ⁊ mugilis intrat.Sil neutro gñe pigmēti gen⁹ est.de quo mlta Pli.li.xxxiiij.sil inq̃t cerulcũ.sil ꝓbatissim⁹ ē. Sol⁹ in ol. est.ꝙ in.ol.vnũ tñ ē masculinũ:hic sol.Vnũ q̃qꝫ eiusdē gñis in.ul.vt hic ꝯsul.⁊ qđ Enni⁹ apđ noniũ dixit mortalē summũ fortuna repēte reddit summo regno famul vt optim⁹ eēt.ꝓ famul⁹ famul.is.dixit.ea nāqꝫ dignitas viroꝝ tñ fuit.Pręsul tñ ⁊ exul coia sunt duoꝝ geneꝝ.Macro.j.sat.luna q2 corpoꝝ ꝑsul ē. S3 seduli⁹ i pascha.ēt neutro iūgit:ligno ꝑsule dicēs. Sit cōe triũ neq̃.ꝙ in.am.vnũ tñ repit̃:qđ est cōe triũ geneꝝ ⁊ est indeclinabile:qđ ipm argumēto ē nullũ nomē in.am.terminatũ posse declinari. Vm.neutris iūges.ꝙ in.um.đsinētia gñis sunt neutri. vt hoc tēplũ.regnũ.donũ.bellũ.tectũ. Gręcũ nomē in.an.⁊ in.in.ꝙ noia in.an.⁊ in.in.đsinētia oia sunt gñis masculini.vt hic peā.acarnā.Delphin.peā igit̃ ꝓ phœbo manifestũ est gñis eē masculini.Sed ⁊ ꝓ hymno apollinis eiusdē gñis ē.ṽg.in.vj.lętũqꝫ choro pęana canētes.⁊ Sili.herculeũ pęana canũt.Acarnan ꝓ pplo epirotaꝝ.ṽg.v. ẽn.quoꝝ vn⁹ acarnan.Delphin q̃ ⁊ delphis ⁊ freq̃nti⁹ delphin⁹ đr.Pers.⁊ q̃ ceruleũ dirimebat nerea đlphi.ṽg. in ara.tũ curu⁹ caudā subit iter sidera delphis.Iuue.q̃tũ delphinis balęna britānica maior. En dabit̃ neutri.ꝙ noia terminata in.en.gñis sunt neutri.vt hoc fulmē.flumē.nomē.semē.glutē.munimē.solamē.Masculina tñ sũt hic lichē.Mart.li.xj.nec triste mētũ sordidi ve lichenes.interꝑtat̃ aũt impetigo.Pli.li.xx.impetiginē inq̃t ⁊ scabiem: quā psorā ⁊ lichenē vocāt.Vtit̃ quoqꝫ hoc noie hipocrates in aphorismis ⁊ galen⁹ mltis in locis.Hic ren. Cel.li. iiij.renes diuersi:q̃ lũbis sub imis coxis inhęrēt a parte eaꝝ resimi.đr q̃qꝫ hic riē testib⁹ Phoca ⁊ Pri.Hic splen hic lyen vel lyenis.Cel.li.iiij.lyen sub ipso septo a sinistra parte.⁊ ibidē.at lyenis vbi affect⁹ est. Attagē auis:q̃ et attagena đr.Hora.in epodo.nō attagē ionic⁹ iucũdior.Mart.cōe qꝫ duob⁹ attagenā.in distichis ionicaꝝ gust⁹ attagenaꝝ.attage.es.Hiero in eplis.tu attagē ructas.Pectē ꝓ pisce ⁊ pube ⁊ instrumento quo lana ⁊ capilli pectunt̃: sub gñe masculino posuerīt oēs grammatici.Pli.in.ix. pectines in mari ex eodem gñe habent̃ reconditi ⁊ ipsi in magnis frigorib⁹.Seruius in illud ṽg.in.vj.ẽn.iam pectine pulsat eburno.pecten ꝓ plectro gñis esse neutri dicit.Nam qđ Iuue.in.vj.satyra dixit.inguina tradunt̃ medicis iam pectine nigro ꝓ pube.⁊ ṽg.in.vij.ẽn.arguto tenues ꝑcurrens pectine telas ꝓ instrumento textorio:non pōt distingui genus cũ eadē sit terminatio masculini et neutri in abltō scđe declinatiōis.Flamē ꝓ sacerdote masculo.Sueto.in cęsare:flamen dialis destinat⁹:nam ꝓ fœmina flaminica vel flaminia dicimus. Flamen ṽo ꝓ vēto gñis est neutri.Cice.in ara.inferior paulo ē aries ⁊ flamen ad austri.Hymē ꝓ deo nuptiaꝝ ꝑside gñis esse masculini vel ex sigtiōe gñali pōt intelligi.eiusdē q̃qꝫ gñis est ꝓ tenui illa mēbrana q̃ infantes aliq̃ñ nascunt̃ inuoluti.ꝓ mēbrana etiā posuit Arist.in.ij.li.de aīa.Et qđ cano cōponit.ꝙ ab hoc ṽbo cano.is.composita sub hac terminatiōe masculina sunt:q2 oia mittunt fœmininum ꝑ.a.vt hic tubicen.hęc tubicina.tibijcen.tibijcina.fidicē.fidicina.lyricen.lyricina.siticen.siticina.oscen quoqꝫ oscinis ex ꝓportione oscina mittet fœmininum.Hora.in car.oscinen coruũ prece suscitabo solis ab ortu. Nomē in.on.gręcũ. ꝙ noia in.on.desinentia gręca sunt oia generis masculini.vt hic canon.demon.daphnon.platonon.lacon.horizō. bison.Pli.lib.xxxiiij.q̃ canona artifices vocāt lineamenta artis ex eo petentes.Plinius iunior in epistolis.quid platanon opacissimus.Mart.daphnonas platonas ⁊ aerias cyparissos.Idem.cesus matre iubente lacon.cuius fœmininum est lacena.Iginius horizon circulus appellatur is:q̃ terminat ea quę ꝑspici aut videri non possunt

Martia.cesserũt illi bubalꝰ atq; bison. Pli.li.viij.insignia boũ ferarũ gñia bisontes iubatos. Unũ tñ sub hac terminatione repit̃ fœmininũ sindon.onis.nã vrbiũ noia vt babylon.calydon.pleuron ad vrbiũ regulã gñalẽ referẽda sunt. Barbiton ṽo gñis est tñ neutri.barbitos fœminini.q̃re apꝺ Oui.in ep̃la sapphꝰ legendũ:nõ facit ad lachrymas barbitos vlla meas:nõ barbitõ. Sindõ gñis esse fœminini Mar.li.xj.demonstrat cũ dicit:q̃ tu q̃ liber ociose tendis cultꝰ sindone nõ cotidiana.⁊ illꝺ ex euãge.matth.xxvij.inuoluit cũ in sindone mũda. Sydon ṽo vrbis nomẽ ad regulã gñalẽ referẽdũ est. Luca.in.iij.ꝓciosaq; murice sydõ. Pythõ serpentis quẽ apollo occidit nomẽ plerũq; gñis masculini.vt Oui.j.meta.strauit ⁊ innũeris tumidũ pythona sagittis.tñ gñe fœminino dixit Tibullꝰ vbi delphica pythõ.

Est neutrum quod non declinat tertia nomen.
Nomen in.ar.neutrum.sed par tria debet habere.
Er finita tibi sunt mascula.neutra tamen sunt
Spinther.iter.ruder.laser.piper.atq; papauer.
Et cum vere siser.vber.cicer.adde cadauer.
Zinziber.& tuber.cum matre reponito linther.
Commune est pauper cum pubere.degener.vber.
Ir maribus iunges.hir.gadir sint tibi neutra.
Mascula sunt & in.or.Muliebris ponitur arbor.
Neutra dabis tantũ cor.ador.cũq; æquore marmor.
Collatiua duplex retinent genus.& memor & autor.
Et quod componit corpusq;.colorq;.decusq;.

Est neutrũ qꝺ. Cũ noia in.on.desinentia aut sint scꝺe declinatiõis:aut tertię:aut ĩdeclinabilia:⁊ queãdmodũ diximꝰ tertię declinatiõis noia oia sint masculina ꝑterq; sindõ:reliquũ est vt scꝺe declinatiõis oia sint neutra.vt hoc ilion.epitheton.antitheton. ṽg.ij.eñ.ceciditq; supbũ ilion:qꝺ etiã sub alia terminatiõe fœmininũ repit̃.vt apꝺ Oui.sed mihi qꝺ ꝓdest vris disiecta lacertis ilios.⁊ q̃ nri nõ sũt ausi declinare:gñis sunt neutri.vt diapason.diatessarõ.diapentidion. Nomẽ in.ar.q̃ noia in.ar.desinẽtia gñis sunt neutri.vt hoc puluinar.nectar.torcular.instar.laquear.lacunar.iubar.qꝺ Ennius apꝺ Priscia.masculino gñe ꝓtulit dicens.interea fugit albus iubar hyperionis cursum. Lar quoq; ꝓ domo ꝑ metonymiã vt diximꝰ:gñis est eiusdẽ cuiꝰ ⁊ deus. Par ṽo ⁊ ab eo ꝯposita cõpar.impar.dispar. suppar. separ. ex rõne significationis cõia sunt triũ generũ. Repitur quoq; par substantiuũ in gñe neutro. Luca in.vj.parq; suũ videre dei.⁊ Hoꝛat.ij.ser.ludere par impar:eq̃tare in arundine longa. Hepar grecũ est:qꝺ ad nos nõ ꝑtinet. Er finita tibi.q̃ noia in.er. desinẽtia gñis sunt masculini.siue illa sint scꝺę siue tertię declinatiõis:vt puer.eri.magister.tri.anser.is.passer.is. Vesp.eris.nusq̃ eñ q̃ ego sciam gñe neutro repitur:qꝺ plęriq; ex iunioribꝰ grãmaticis dixerunt. ṽg.j.geoꝛ.deniq; qꝺ vesper serus vehat. Idẽ in.iij.cũ frigidus aera vesper temperat. Vale.flaccus.iiij.argonau.iam frigidus ęthere vesp. Idẽ in.vij.te quoq; thessalico iam serus ab ęthere vesp. Neutra ṽo sunt q̃ hic digeruntur. Spinther.eris.qꝺ fibulam siue armillã in mũdo muliebri sigt. Plau.in menecch.iubeas spinther nouũ reconciliarier.⁊ ibidẽ. spinther nouũ nunq̃ repies. Pro cognomento tñ lentuli spintheris romani ciuis ex significatione gñis est masculini. Iter:qꝺ etiam itiner dr̃ ab antiq̃oribꝰ. Manilꝰ.i.astronomicon fecit ⁊ ignotis itiner cõmertia terris. Ruder:qꝺ freq̃tius rudus.eris.declinat̃:nam ruder adhuc nõ legi ꝑterq; apꝺ grãmaticos. Laser.eris. Pli.lib.xix.laser pissiũ inq̃t:qꝺ gręci silphiũ vocant in cyrenaica ꝓuincia reptum:cuiꝰ succũ vocant laser. Et in libris digestoꝝ de pe.liga.l.non omne.piper lygusticũ.⁊ carreũ.⁊ laser. Papauer.eris.piper.eris.ver veris.siser.eris.radix est edulis:quã Pli.lib.xx.etiã gñe masculio ꝓtulit:nemo inq̃t tres siseres possit edere.alibi eodẽ in li.siser erraticũ satiuo sile est effectu.⁊ Colu.iã siser assyrio venit q̃ semine radix. Uber ꝓ mãma ⁊ ꝓ nimia agri fertilitate. Hoꝛa.qꝺq; aliena capella gerat distẽtius vber. ṽg.in.vij.eñ.non vobis rege latino diuitis vber agri troię ve opulentia deerit. Cicer.eris. Persius.cicer ingere large rixanti pp̃lo. Cadauer.eris.zinziber.eris.hanc alij gingiberum. Pli.li.xij.singiuerim appellat. Tuber ꝓ terrę callo.sic Pli.li.xix.appellat.vbi dicit. Laertio licinio accidisse vt mordenti tuber dep̃hensus inde denariꝰ ꝑmos dentes inflecteret. Pro tumore quoq; Oui.x.meta.immodico ꝓdibant tubere tali.⁊ Hoꝛa.j.ser.q̃ ne tuberibus ꝓpꝛijs offendat amicũ postulat:ignoscet verrucis illius.nam ꝓ re tumida ⁊ ꝓ arbore ad regulas generales recurrendũ est.ꝓ illius arboris pomo. Martia.gñe fœminino vsus est dicens.⁊ vernę tuberes:qꝺ tibi cũ libycis. Sueto.tñ masculino.nisi in alterutro mendũ est.ait nanq; in domitiano:cum oblatos tuberes seruare iussisset in crastinum. Cum matre reponito lynther.ac si dicat q̃ lynther gñis est fœminini:quemadmodũ ⁊ mater:sed mater rõne significationis:lynther rõne terminatiõis. Liuius.vj. ab vrbe.iam in altũ expulsa lynthre. Cõmune est pauper.q̃ q̃ttuoꝛ hęc noia paup.puber.degener.vber.cõia sunt duoꝝ generũ:tametsi figurate possunt etiã neutris in obliq̃s maxime iungi. ṽg.in buc.paupis ⁊ tuguri ꝯgestũ cespite culmen.⁊.vj.eñ. Curibꝰ paruis ⁊ paupe regno. Idẽ.iiij.eñ.degeneres aĩos timoꝛ arguit. Luca.in.j.degenerẽ patiere togam. Puber.eris.sic eñ iubet Cęsar declinare in lib.de analog.cum ꝓbus pubis puberis declinet. Uber.eris. Lucre.in.vj.seq̃tur grauis imber ⁊ vber. Cato in oꝛiginibus.res vber fuit:anteq̃ vastassent regiones. Idem quoq; de tubere dicendũ. Ir maribus iunges.q̃ noia in ir.desinentia gñis sunt masculini:vt hic vir.treuir.⁊ in.yꝛ.ꝑ.y.psilon.vnum repitur hic martyꝛ ⁊ ab eo ꝯpositum ꝓtomartyꝛ.q̃ apꝺ gręcos tñ gñis sunt masculini.nri tñ eo q̃si duoꝝ generũ cõi vtuntur. Abadir siue sit deus:siue lapis ille quẽ saturnus dr̃ deuoꝛasse:ad regl'am gñalem deferendꝰ est. Duo tñ repiuntur neutra hoc hir ⁊ gadir. qꝺ neutro gñe ꝓtulit Salust.ij.histo.tartessium inq̃t ciuitatẽ quã nunc tyrij mutato nomie gadir hñt. Mascula sunt ⁊ in.oꝛ.q̃ noia in.oꝛ.desinentia gñis sunt masculini.vt hic amoꝛ.doloꝛ.timoꝛ.coloꝛ. Arboꝛ tñ est fœmininũ.q̃ etiã hęc arbos.arboris.declinat̃. ṽg.ij.geoꝛ.herculeęq; arbos vmbrosa coronę.sic ⁊ plura ex masculinis.vt vapos.colos.labos.ꝓ vapoꝛ.coloꝛ.laboꝛ. Soroꝛ ꝑterea ⁊ vxoꝛ ex significatione fœminina sunt. Quattuoꝛ ṽo hęc noia coꝛ.adoꝛ.ęquoꝛ.et marmoꝛ neutra sunt. Collatiua tñ.i.ꝯparatiua sub hac terminatiõe cõia sunt duoꝝ generũ. nam neutrũ terminationẽ habet ꝓpꝛiam in.us.vt hic ⁊ hęc nobilioꝛ hoc nobilius. Antiq̃ores etiã generi neutro terminationem in.oꝛ.iunxerunt. Ualerius antias.ꝑoꝛ bellum qꝺ cum his gestũ erat. Idem.cõmemorant graccho fœdus ꝑoꝛ non esse seruandum. Senioꝛ Priscia.dicit tñ gñis esse masculini:cũ etiã Cornelius celsus in q̃nto q̃si in cõparatiuo dixerit:coꝛpa senioꝛa tentant.⁊ Pli.xj.naturalis historię.de apibꝰ dixerit.seniores intꝰ opantur:q̃ flores ꝯpoꝛtant ꝑoꝛibus pedibꝰ.nihil ergo ꝓhibet senioꝛ gñis esse cõis duoꝝ cũ ꝑsertim senex etiã fœminino gñe sit reptũ apꝺ Uarro.

His adduntur memor. ⁊ autor. q̃ vnum cũ videatur v̾balis formã habere: fœmininũ plerũq; reperitur. V̾g. xij. eñ. autor ego audendi. Macro. vij. sat. natura hui⁹ fabricę autor ⁊ nutrix. Neutro etiã iunxit Luca. in. v. italiã si cœlo autore recusas. ⁊ V̾g. x. eñ. dicẽs. italiã petijt fatis autorib⁹ esto. quẽadmodũ ⁊ memor. Idẽ. iiij. eñ. si q̃ nõ eq̃ fœdere amãtes curę numẽ h3 iustũ memorq; p̃catur. ⁊ in. ix. nulla dies vnq̃ memori vos eximet euo: sed figurarę sic fugi. Pris. in. vij. dicit. Cõposita q̃q; a corp̾e ⁊ colore ⁊ decore duoꝝ generũ cõia reperiunt̃: vt discolor. ꝯcolor. decolor. bicolor.

V r neutrale dabis. Sed mascula sint tibi quinq;.
Turtur auis piscis. vultur. satur. astur. & anxur.
Communis generis tria sunto. fur. lygur. & augur.
F œmineum pones quod in. as. finitur. vt æstas.
Sed iunges maribus as assis. vas vadis & mas.
Neutra tamen dices vas vasis. fasq;. nefasq;.
Sit commune trium nomen gentile. dabuntur.
Partim fœminea tibi: partim mascula græca.
E sto nomen in es: muliebre. V irilia sunto

Ovi. etiã neutro ꝯiunxit. iij. elegi. d. discolor agmẽ eq̃s. A. Gel. li. vj. noc. atti. tunica muliebri indutus ⁊ pallio v̾sicolore. A corp̾e tricorpor fecit V̾g. i vj. ⁊ forma tricorporis vmbrę. A decore q̃q; V̾g. in decor. ⁊ Salus. dedecor fecer̃t. Vr neutrale. q̃ noia in. ur. desinentia gñis sunt neutri. vt hoc sulphur. murmur. q̃ masculinũ ꝓtulit interp̃s Ioan. vij. murmur multus in turba de christo. iecur. fulgur. guttur. q̃ etiã masculino gñe ꝓtulit Plautus in aulularia. ne obturat gutturẽ inferiorẽ. Masculina v̾o sunt hęc q̃nq;. Turtur ꝓ aue. Ovi. ij. elegi. tu tñ ante alias turtur amice dole. Idẽ in ep̃la sapph⁹. ⁊ niger a viridi turtur amat̃ aue. Plau. q̃q; tibi ob istos turtures dixit Iuue. caritur⁹ turture magno mulorumq; iubis. Neq; audiend⁹ est Seruі⁹: q̃ dixit posse esse gñis fœminini turtur. q̃ ꝓbare nitit̃ carmine illo V̾gil. in buc. nec gemere aeria cessabit turt̃ ab vlmo: cũ aeria ex rõne carminis apti⁹ vlmo q̃ turturi iungat̃. q̃si nõ aeri⁹ ꝓ alt⁹ frequenti⁹ replat̃: q̃ q̃ ille vult ꝓ aerij coloris. vt V̾g. in buc. Aerij specula de mõtis in vndas. Idẽ. iij. eñ. aerię q̃rc⁹: aut coniferę cyparissi. ⁊ Mar. daphnonas. platanonas ⁊ aerias cyparissos. Sed turt̃ ꝓ pisce apd̃ vnũ tñ ex ijs: q̃ autoritatẽ hñt Ambro. in hexame. legit̃. atq; ibi in gñe tñ fœminino: decept⁹ est ex eo q̃ in basilio vnde op⁹ illud interp̃tat⁹ est: trygõ legitur: q̃ apd̃ grecos tñ piscẽ: tum auẽ sig̃t. apd̃ latinos tñ nusq̃ legit̃ turtur ꝓ pisce sed pastinaca. neq; est quã vulg⁹ opinat̃ tructa: sed ex gñe pisciũ planoꝝ ⁊ cartilagineoꝝ. Vultur quoq; q̃ ⁊ vulturi⁹ ⁊ vulturis ab antiq̃orib⁹ est appellat⁹. Catull⁹. lingua exerta auido sit data vulturio. Idẽ. suscitat a cano vulturiũ capite. Enni⁹ apd̃ Pris. vulturis in siluis miseꝝ mandebat homonẽ. Satur. Iuue. satur est cũ dicit Hora. eu. oe. cuius fœmininũ satura ⁊ neutrũ saturũ est. Terẽ. in ecyra. sed tu cũ satura atq; ebria eris: puer vt satur sit facito. Astur. Lu. in. iiij. erat impiger astur. Sili⁹ p̃mo punico. Astur auar⁹ viscerib⁹ lacere telluris vescit̃ imis. gen⁹ v̾o fœmineum ad possessiuũ poti⁹ est referendũ. vt Idẽ li. xvj. Lęli⁹ asturica rapidos de gẽte iugales. Anxur Mar. vj. epigrã. fluctus passeris aut supbus anxur. Idẽ alio loco. candid⁹ anxur aq̃s. q̃ etiã neutro gñe posuit Hora. in. j. ser. impositum saxis late candentib⁹ anxur. vtrũq; ꝓ oppido ponit̃. nã cũ anxur iouẽ imberbẽ sig̃t: ex rõne sig̃tiõis masculinũ erit. Fursur posuit Seren⁹ in gñe masculino nũeri singularis. d. addit̃ excessus niuea similagine fursur: plerũq; tñ in nũero multitudinis furfures legim⁹: atq; ideo inter pluralẽ numeꝝ tñ hñtia posuim⁹. Cõis gñis duoꝝ tria reperiuntur fur. Hora. iuli⁹ ⁊ fragilis pedacia furq; voran⁹. fœmininũ nõ facile reperias. Lygur. q̃ etiã lygus declinat̃ Luca. in. j. ⁊ nunc tonse lygur quondã ꝑ colla decor. Salusti⁹ in iugurtha. forte q̃dã lyg⁹ ex cohortib⁹ auxiliarijs V̾g. xj. eñ. vane lygus frustraq; animis elate supbis. Persi. mihi nũc lygus ora intepet. Salu. ij. hist. corsa noieq; lygus mulier. Augur cũ nomẽ dignitatis est: ad viros tñ ptinet: quoꝝ fuit romę collegiũ: cum v̾o officiũ augurãdi sig̃t: cõe est duoꝝ. V̾g. iiij. eñ. nunc augur apollo: nũc lycię sortes. venerẽ quoq; dixerim⁹ augurẽ. cũ in. j. eñ. ipsa dicit in frustra auguriũ vani docuere parẽtes. Fœmineũ pones q̃ in. as. q̃ noia in. as. desinẽtia gñis sunt fœminini. vt hęc ętas. bonitas. pietas. ꝓbitas. autoritas. honestas. Masculina v̾o sunt. as. assis. Priscianus de ponderibus. siue assi ex quo q̃ capim⁹ ꝓhibemur habere. Vas vadis. Cicero. iij. officioꝝ. vas fact⁹ est alter alteri⁹ sistendi. Idẽ. v. thuscu. cũ alteꝝ vadẽ mortis accepissem. fœmininũ v̾o nusq̃ reperitur: ꝓpterea q̃ fœminis iure iterdictũ est vadimoniũ: figurate tñ possum⁹ dicere fœmina nõ põt esse vas. sicut neq; ꝯsul neq; p̃tor nec ędilis. Mas maris. q̃ rõne sig̃tionis solis ꝯuenit masculis. nam fœminę siles maribus masculę potius dñr. vt apd̃ Horatiũ. temperat alcei musam pede mascula sapp ho. Neutra v̾o sunt tria. vas vasis. vt Hora. synceꝝ est nisi vas. Fas ⁊ ab eo ꝯpositum nefas. V̾g. j. geor. q̃ppe vbi fas v̾sum atq; nefas tot bella ꝑ orbẽ. Sit cõe triũ. q̃ noia gentilia cõia sunt triũ geneꝝ: vt hic ⁊ hęc ⁊ hoc arpinas. p̃uernas. sarsinas. casinas. tolosas. capenas. Iuue. arpinas alius volscoꝝ in monte solebat. Mar. metamq; lactis sarsinate de silua. vñ ⁊ Plaut⁹ sarsinas est dict⁹. Liui⁹. xxij. vt se in agrũ casinatem ducat. Silius li. viij. puni. p̃uernatumq; maniplos. Mar. li. xij. nec q̃dra deerat casei tolosatis. Q̃d v̾o phocas ⁊ Priscia. hęc noia sub cõi duoꝝ gñe posuer̃t: refellunt̃ autoritate Cice. q̃ scribens ad atticũ ait. in quo flex⁹ est ad iter arpinas. Idẽ in alio loco. vt veni in arpinas. i. in agrũ arpinatẽ. noia eñ p̃dioꝝ ꝓpe aliq̃d oppidũ ex noie possessiuo illi⁹ oppidi in gñe neutro figurabant̃: vt hoc thusculanũ thusculani. formianũ formiani. albanũ albani. cumanũ cumani. eodẽ modo hoc arpinas arpinatis. p̃diũ iuxta arpinũ: siue in agro arpinati. Pli. li. xiiij. p̃uernatia vina dixit: quẽadmodũ ⁊ Luci. oleũ cassinas. atq; vt in declinatiõe ꝓnoim diximus: ex hoꝝ ꝓportiõe Cice. i ep̃lis ad Celiũ v̾ba nostratia dicere nõ reformidat. Dabuntur partim fœminea. q̃ noia greca partim sunt masculina. vt adamas adamãtis. elephas elephãtis. gigas. antis. arcas. adis. Iuue. adamas notissim⁹ ⁊ beronices fact⁹ in digito p̃ciosior. Hora. ij. ep̃laꝝ. siue elephas alb⁹ vulgi ꝯuerteret ora. V̾g. de eq̃o dure. nõ eq̃dẽ extimui danaũ q̃ ductor ⁊ arcas. ⁊ oia noia q̃ ad p̃mã declinationẽ latinã referunt̃. vt tiaras. ę. V̾g. vij. eñ. sacerq; tiaras. q̃lia etiã ventoꝝ. vt boreas. ę. ectesias. ę. cecias. ę. aparctias. ę. Pli. li. ij. aparctias ⁊ boreas dicti. ⁊ ibidẽ ꝯflant dieb⁹ quadraginta quos ectesias vocant. Gell. li. ij. est etiã ventus quẽ noie vocãt ceciam. partim sunt fœminina. vt hęc olympias. adis. hellas. adis. monas. adis. decas. adis. Est nomẽ in. es. q̃ nomina tertię ⁊ quintę declinationis terminata in. es. generis sunt fœminini: nã vt diximus p̃mę declinationis omnia sunt masculina. vt hęc vulpes. is. ꝓles ꝓlis. seges. segetis. teges tegetis. res rei. progenies progeniei. scabies scabiei. Masculina vero sunt quę hic digeruntur.

Limes.itis.vĝ.xij.eñ.limes agris positus litem vt discerneret agris. Pes pedis.cuiꝰ ꝯposita cōia sunt triū generꝝ.
vt hic hec hoc bipes.tripes.alipes.ꝓterq; vulpes ⁊ cōpes. Fomes.itis.Luca.in.viij.excitat in validas admoto fo-
mite flāmas. Termes.itis.Gell.li.iij. Palme termes ex arbore cū fructu auulsꝰ spadix dr.nā qd Seruiꝰ scribit in
illd vĝ.j.geor.aut tēpestiuā siluis euertere pinum:importuno tpe arbores cese cito termites faciūt:opinor debere
scribi teredines: cū teredo ꝓpe sit ligni v̄mis:nā termes surculꝰ est arborꝭ. Hora.i epodo.germiat ⁊ nūq; fallētis

Limes.pes.fomes.termes.cum palmite trames.
Et gurges merges.verres cum poplite magnes.
Et paries.aries.stipes.cespesq; satellesq;.
Atq; dies mediusq; dies ꝑ tempore certo.
Et græcum primæ vel quod dat tertia nomen.
Sed communia sunt miles.comes.atq; superstes.
Antistes.cocles.diues.cumq; hospite sospes.
Et pedes.interpres.eques.indiges.hæres.hebesq;.
Et teres.& præpes.locuples.& perpes.& ales.
Inquies & vates. quod format pes sedeoq;.

termes oliue. Palmes.itis.Gel.li.xviij.vberrimos
vinū palmites decidit. Trames.itis.vĝ.v.eñ. nul
li visa cito decurrit tramite vĝo. Gurges.itis.Idē
j.eñ.apparēt rari nātes i gurgite vasto. Merges.itꝭ.
q̇ teste Seruio in illd vĝ.ij.geor. Cerealis mergi-
te culmi:manipulus spicaꝝ est. Verres.is.q̇ rōne
sexus ⁊ geniture masculini gñis est. Poples.itis.
Luca.in.iij. Nisi poplite lapso vltima curuati ꝓce
deret vngula tauri. Magnes.etis.cū alijs grāma-
ticis cōe duoꝝ posueramꝰ. nūc v̄o masculinū esse
dicimꝰ:tū ꝙ nusq; fœmininū repit tū ꝙ etiā eiꝰ fœ
mininū in magnessa ⁊ magnetꝭ exit: queadmodū
in fine capitis huiꝰ dicet. Paries.etis. Oui.iiij.me
ta.fisus erat tenui rima quā duxerat oli cū fieret paries. Aries.etis.rōnē sexꝰ ⁊ geniture masculini gñis ē. Stipes.
itis.vĝ.in moreto paruulꝰ exusto remanebat stipite fumꝰ. Cespes.itis. Persi.nūc ⁊ de cespite viuo frange aliq̇d.
Satelles.itis.Iuue.dirusq; a pōte satelles. Dies diei.ꝓ ambitu solis diurno:⁊ hz nūeꝝ m̄ltitudinis.vt dies nata-
liciꝰ.dies lustricꝰ.dies dñicꝰ nō natalicia.lustrica.dñica. Pro tpe v̄o fœmininū ē:⁊ caret ꝑl̄ali:vt lōga dies hoī do-
cuit parere leones.vĝ.ij.eñ.venit summa dies ⁊ ieluctabile tps. A die ꝓ eo qd ē solis ambitꝰ diurnꝰ aut latio eiꝰ
sup horizōta dr meridies:q̄si mediꝰ dies eiusdē gñis cū in eadē sigtiōe accipiat. Sed posuit mediꝰ dies ꝓ meridies:
qd in carmine heroico vix recipit. Pliniꝰ freq̄ntiꝰ vtit medio die q̄ꝫ meridie:vt de fonte cyrenaico a medio die ad
mediā noctē aq̄s feruētibꝰ totidē horis ad mediū diē rigētibꝰ. Et grecū p̄ime.ꝙ noia greca ꝑ p̄mā vel ꝑ tertiā decli
natiōnē latinā inflexa gñis sunt masculini:vt planetes.e.cometes.e.ꝓamides.e.pelides.e.⁊ vētoꝝ noia.vt apelio-
tes.e.⁊ q̄ supra nūerauimꝰ:cū de termiatis i.a.disseruimꝰ. Lebes.etis.tapes.etis.cres.etis. Oui.d.in epl'a briseidis.
addidit ⁊ fuluos ꝑcioso ex ere lebetes.vĝ.li.x.eñ.arma craterasq; simul pl'chrosq; tapetas. Sed excipiūt etiā in.es.
terminata neutri gñis.vt hippomanes.cacoetes.scyllites.myrtites. Iuue.tenet isanabile m̄ltos scribēdi cacoetes.
vĝ.iij.geor.hinc demū hippomanes v̄o qd noie dicūt pastores:lētū distillat ab iguine virꝰ:hippomanes qd sepe
male legere nouerce. Iuue. Hippomanes carmēq; loq̄r coctūq; venenū. Pli.li.xxx.i aceto scylite decocti. ⁊.xxxij.
idē ex aceto scyllite. Idē li.xiiij.multa de vino myrtite q̄no fiat ex autoritate catonis. Sed cōia sunt.ꝙ noia hic ex
plicata cōia sunt duoꝝ generꝝ:vt hic ⁊ hec miles. Oui.ij.meta.de callisto.miles erat phœbes:nec menalon attigit
vlla gratior hac triuie. Comes.itis.vĝ.ij.eñ.nec comitē hic asportare creusam.qd etiā neutris iūgi pōt.vt Lu.rerū
nos summa seq̄tur impiūq; comes. Supstes.itis. Oui.j.meta.o soror o ꝯiunx o fœmina sola supstes. Etiā neutro
idē triit.iij.elegia.post mea māsuꝝ fata supstes opꝰ.huic ēt pōt ānumerari p̄stes.itis. Mar.capella.geniū ēt p̄stitē:
qd p̄sit gerūdis oibꝰ vocauerūt.⁊ Macro.j.sat.deos p̄stites hoi nascēti q̄ttuor eē.s; a p̄stādo potiꝰ q̄ꝫ a p̄sidēdo salua
Mar.autoritate deductū videt. Antistes.itis. Cice.j.de ora.viꝝ q̇ sit p̄mꝰ eiꝰ artis antistes.fœmininū freq̄ntiꝰ repit
in.a.antistia.e. Cic.in verrē.sacerdotes cereris atq; illiꝰ fani ātistie maiores natu ꝓbate.vĝ.i ciri.icta ve barbarico
cibeles antistia buxo. Oui.iij.meta.tractisq; comis ātistia phœbi. Cocles.itis.qd rōne sigtiōis ad vtrūq; sexū ꝑti-
net. Pli.li.xj.ab ocl'is q̇ altero lumine orbi nascunt:coclites vocant. Diues.itis.vĝ.carthago diues opū.iungitur
etiā neutris:vt apd Vale.maxi.in.ij.diues ⁊ ꝑpotēs nature regnū scrutatꝰ. Oui.ij.fastoꝝ.pietas ꝓ diuite grata est
munere. Hospes.itis. Lu.in.v.hospes in externis audiuit curia tectis.cuiꝰ fœmininū ēt i.a.repit apd eūdē.li.iij.tūc
obtulit hospita tellꝰ puppibꝰ accessꝰ faciles.vĝ.iij.eñ.bellū o terra hospita portas.iūgit etiā neutris. Hora.j.epl'a.
nā q̄ diserta ⁊ i hospita tesquaq; credis. Sospes.itis.cuiꝰ fœmininū etiā in.a.exit. Oui.ij.fastoꝝ de iunone sospita
delubris credit aucta nouis. Pedes.itis.vĝ.iiij.eñ.ꝯgressus pedes hūc venietē cuspide lōga. Interp̄s.etis.vĝ.iiij.
eñ.nūc ioue missus ab ipso interp̄s diuū. Eques.itis.qd cū nomē dignitatꝭ est:ad viros tm̄ ꝑtinet.cū v̄o insidentē
equo sigt:ad fœminas ēt ꝑtinet.sicut ⁊ pedes.itis. Indiges.etis. Oui.xiiij.meta.de enea.quē turba q̇rini nūcupat
indigetē. Heres.dis. cuiꝰ sigtionē manifestū est vtriq; sexui ꝯpetere. Hebes.etis.qd etiā neutris iungit. Iuue. he-
beti lautissima ferro. Teres.etis.qd neutris quoq; iungit. vĝ.vij.eñ.sed hec tereti mos est aptare flagello. Colu.
aut teretis mali aut tecte cortice glandis. Prepes.etis. Luca.in.ix.de ꝑseo.⁊ subitꝰ p̄pes cyllenida sustulit harpē.
Cū neutro etiā iunxit Ennius apd.vj.saturnaliū nec respirandi sit copia p̄pete ferro. Locuples.etis. Iuue. vidua
est locuples:q̇ nupsit auaro.qd etiam autore Priscia.neutris iungi pōt. Perpes.etis.ꝓ ꝑpetuus ⁊ ꝯtinuꝰ. Iust.
li.v.ꝑpeti nocte fortunā publicam q̄slibus iterant.⁊ in hymno.ꝑpes corona p̄sulum.pōt etiā queadmodū vt supio
ra neutris aptari. Ales.itis.vĝ.in moreto.excubitorq; diē cantu p̄dixerat ales. Mar.altiis crinite cauda superba
fuit. Inq̇es trium generꝝ est teste Priscia. Gell.li.viij.labor hic vigiliarum inquies. Salust.apd Prisc.in.j.histo.
vitio humani ingenij:quo inquies atq; indomitū semꝑ. Eius quoq; simplex apud antiquiores repitur trium ge
nerum. Ennius.namq; eiꝰ mentē fecerat fortuna quietem. Licinius.nō minimo ope milites q̇etes volebant esse.
Vates.is. Iuue.sed vatē egregiū cui non sit publica vena. vĝ.iij.eñ.aut quē tum vates cassandra moueret. Que
format pes sedeoq;.ꝙ ꝯposita ab hoc noie pes.dis.⁊ ab hoc v̄bo sedeo.es.supioribus annumeranda sunt. sed de
compositis a pede paulo ante diximus.⁊ a sedeo hic ⁊ hec p̄ses.idis.reses.idis.obses.idis.deses.idis. Lu.in.ix.na
tura deside torpet.⁊ a sedeo quoq; Martia.capella. p̄estes.itis.deduxit.ait namq; de philologie nuptijs.genium
p̄stitem quod p̄sit gerūdis omnibus vocauerunt. Macro.in.j.satur.deos p̄estites homini nascenti quattuor esse.

Est quoq; nomen in.is.muliebre.Sed esto virile,
Corbis & ædilis.fascis quoq;.piscis & axis.
Et collis.vermis & callis.follis & ensis.
Mensis cum vecti.postis.glis.fustis & anguis.
Et torris.caulis.lapis.vnguis.torquis & orbis.
Et sanguis.cucumis.iunges cum vomere puluis.
Quæq; silent alii libys atq; canalis.aqualis.
Et quibus.n.præit.is.Et quod componis ab asse.
Adiectiua dabis communia.iunge tricuspis.
Samnis.dis.iuuenis.ciuis.testis.canis.hostis.

Est quoq; nomē in.is.ꝙ noīa in.is.desinētia fœminina sunt.vt hęc auis.puppis.classis.nauis.messis. Mascula ꝟo sunt q̄ ponunꝰ in serie q̄nq; ꝟsuū seq̄ntiū.hic corbis.is.Seruiꝰ tñ.j.geor.fœmininū esse dicit Cice. autoritate: q̄ ait:messoria se corbe ꝯtexit.Aedilis.is.qđ magistratꝰ nomē ad viros tñ ꝑtinet.Fascis.is.ꝟg.i buc.ego hoc te fasce leuabo.Piscis.is.ꝓ fœmina.Oui.i.ij.de arte dixit iuenit in media fœmina piscis aq̄.Axis.is.Idē.ij.meta.aureus axis erat.Collis.is.ꝟg.collē q̄ plurimꝰ vrbi iminet.Vermis.is.cuiꝰ diminutiuū ꝟmiculus masculinū esse oñdit.Callis.is.ꝟg.in.vj.secreti celāt calles.Follis is.a quo diminutiuū est folliculꝰ paruꝰ follis.Ensis.is.Iuue.ense velut stricto q̄ties luciliꝰ ardēs. cuiꝰ diminutiuū ensiculꝰ ꝛ ensicula est.Mēsis.ꝟg. totosq; ex ordine mēses.Vectis.is.postis.is. ꝟgi. postesq; sub ipso nitunꝰ gradibꝰ.Glis.iris. Marꝰ. somniculosos ille porrigit glires.Fustis.is.a quo diminutiuū declinaꝰ fusticulꝰ.i.Anguis.is.ꝟg.ij.ęñ. gemini imēsis orbibꝰ angues.Vale.maxi.in.j.fœmininū ꝓtulit hęc āguis.Torris.is. Flaccꝰ.iij.argo.viuoq; reluxit torre focꝰ.Caulis q̄ ēt colis đr. vñ coliculꝰ.Hora.ij.ser.cole suburbano q̄ siccis creuit i agris.Torq̄s:qđ freq̄ntiꝰ gñe fœminino repiꝰ Gel.li.viij.torq̄s ex auro quā ex hoste quē occiderat detractā induit.ꝛ paulopost torquē detraxit:eāq; sanguinolētā sibi i collū imponit.Iusti.li.xliij.torq̄ aurea donatꝰ.Apule.ij.floridoꝝ circulo mineo veluti aurea torq̄.Hiero.q̄z multis i locis.vt Iudicū.viij.ꝓter torq̄s aureas cameloꝝ.sed ꝛ masculinū repiꝰ.vt apđ Silliū.iiij.puni.colla viri fuluo radiabāt lactea torq̄.ꝛ Liuiꝰ.vij.ab vrbe ꝯdita.i tñ vno torq̄ spoliauit quē respsum cruore collo circūdedit suo. Sueto.i augusto.lapsu debilitatū aureo torq̄ donauit.Queq; silēt alij.cū oēs grammatici libys ꝛ canalis ꝛ aq̄lis cuiꝰ sint gñis siluerint:dicit ꝙ gñis sunt masculini.nā cū libys gētile sit:posset q̄spiā putare ꝙ est cōe duoꝝ geneꝝ: nos dicimꝰ nusq̄ repiri nisi gñe masculino.Mar.ꝛ libys in lōgo puluere sudet eq̄s.ꝛ Luca.in.vj. cū iaculū parua libys amētauit arena.eiꝰ fœmininū libyssa est vł libystis.vt ifra dicemꝰ.Canalis q̄z cū oēs sub gñe fœminino reliq̄rint:tñ Seruiꝰ grāmaticꝰ id explicit.ait em̄ in illđ.ꝟg.iij.geor.currentē ilignis potare canalibꝰ vndā.canalis melius gñe fœminino ꝓferimꝰ.Ego ꝯtra dixerim vsitatiꝰ gñe masculino eē ꝓferēdū.vt ꝟg.i etna.qđ si diuersos emittit terra canales.ꝛ iteꝝ:nec tñ in rigidos exit ꝯtēta canales.atq; iteꝝ adhuc.p̄ssoq; canali huc illuc ageret ventos. Sene.iij.na.q.amisso canali suo flumina ꝓmū refundunꝰ.Idē in.iiij.tādē tenuissimos canales tenēt:ꝑ q̄s angusta rupiū effugiūt.Idē in.iiij.sulphuratā aquā circa canales suos durari.ꝛ i eodē:q̄bꝰ torrēs i canali suo cursꝰ est.Pli. li.viij.sanguisuga vbi in ipso amne canali se fixit.Liui.xxiij.ab vrbe.vtraq; est i capitolio canali vno discreta.Cel. li.iiij.vulua recta ꝯtinuataq; ceruice:quē canalē vocāt.Sene.in ep̄la.cviij.illū turba ꝑlōgi canalis āgustias tractū. Apule.vj.meta.canali directo ꝑgas ad ipam orci regiā.ꝛ ibidē.angusti canalis exerto ꝯtenti tramite.ꝛ in libris digestoꝝ.ti.de riuis.l.seruiꝰ.si q̄s nouū canalē vel phystulā.Eiꝰ q̄z diminutiuo vsꝰ est Celsus li.viij.excipiēda sunt ex ferula facto canaliculo.Nō inficior ego apđ antiq̄ores iueniri aliq̄ñ ēt fœmininū.vt apđ Catonē ꝛ apđ Varro. sz ego de optimoꝝ vsu loq̄r.nā Catoni ꝛ varroni q̄ntū autoritatis haberi đbeat:initio testati sumꝰ.Aq̄lis ꝓterea nemo ē q̄ ex reglis traditis nō dicat eē gñis fœminini:sz q̄ñ Varro dixit de origie ligue latine:ab aq̄ aq̄lis est dictꝰ:vñ etiā ꝑ diminutionē aq̄liculꝰ fit:qđ ipm argumēto fuerit aq̄lis esse gñis masculini.Et q̄bꝰ.n.pręit.is.ꝙ noīa h̄ñtia.n.añ is.gñis ēt sunt masculini:vt hic panis.cinis.ignis.funis.qđ gñis eē masculini Quin.ex illiꝰ diminutiuo funiculus oñdit.Tametsi Luc.fœminino sit vsus apđ Gelliū li.xij.aurea de cœlo submisit funis ꝛ arua.Clunis.is.Iuue.ad terrā tremulo descēdūt clune puellę.Hora.tñ.j.ser.fœmininū esse oñdit.qđ pulchrę inq̄t clunes.Amnis antiq̄ores quoq; gñe fœminino dixerūt.Et qđ ꝯponis ab asse.ꝙ ab asse ꝯposita sub hac terminatiōe gñis sunt masculini admodū ꝛ as assis.vt semis.centussis.bessis.tressis.octussis.decussis.bigessis.In libris digestoꝝ titu.de vulgari et pupillari substitutiōe.l.si pr̄.vt vnꝰ semis apđ te maneat.Persi.curto centusse liceꝰ.ꝛ Lucił.apđ Gelliū li.ij. fanni centussesq; misellos.Adiectiua dabis cōia.qđ noīa adiectiua sub hac terminatiōe cōia sunt duoꝝ geneꝝ.vt hic et hęc nobilis fortis.breuis.tricuspis quoq; ꝛ si nō hz genꝰ neutrū tricuspe: pōt tñ in obliq̄s casibꝰ etiā neutris iūgi. Oui.j.meta.positoq; tricuspide telo.Sānis.itis.nō solū vtriq; sexui aptari pōt autore Cęsare i libris de analogia: verūetiā antiq̄ores hoc samnite ꝓtulerūt:vt neuiꝰ in carmine belli punici.Liuiꝰ tñ li.x.ab vrbe nō est ausus gñi fœminino aptare:cū nusq̄ repiatur nisi masculino.ait em̄ cohortiū samnitiaꝝ paulisꝑ recruduit pugna.Dis.tis.qđ ēt neutro iunctū inueniꝰ.Hora.j.ser.bruto ꝓtore tenente ditē asiam.Lu.in.viij.nō illic lybicę posuerūt ditia gētes templa.atq; ēt in singłari hoc dite:qđ Pris.negat repiri posse.Flac.tñ.ij. argonau.nō ꝓꝓs nō dite solū nō vlla parētis regna peto.Testis plerūq; gñi neutro ꝯiunctū repitur.vt Lu.in.ix.teste tulit cœlo victi decꝰ orionis.ꝛ Hora.testis metauꝝ flumē.ꝛ Proptiꝰ sidera testes.ꝛ Hiero.ad custochiū.testis est tribunal:añ qđ iacui. Sūt q̄ putēt his ꝓceptiōibꝰ deesse pauca noīa q̄ iuniores grāmatici posuerūt.bipenis.altilis.molaris.Sed opinor hi nō putabāt hęc noīa triū geneꝝ esse cōia.qđ si vspiā q̄si substantiua repiantur:illius erunt gñis cuiꝰ est substantiuū:qđ subintelligiꝰ:vt hic ꝛ hęc bipennis ꝛ hoc bipenne declinatur.ꝟg.xj.ęñ.ferro sonat alta bipenni fraxinꝰ. Idem tñ q̄si substātiuum posuit.ij.ęñ.correpta dura bipenni robora ꝑfringit.Eodē mō hic hęc altilis ꝛ hoc altile declinatur. Pli.li.xix.heu ꝓdigia vētris.ecce altiles spectātur asparagi.Idem i.ix.cochleę q̄q; altiles ganeā implerent.Cum ꝟo Iuue.dixit ad nos iam veniet minor altilis:gallina intelligitur:qđ Mar.explicit in dist.cuiꝰ titulꝰ est gallinę altiles. Eadem q̄q; rōne hic hęc molaris declinaꝰ:nimiꝝ a mola possessiuū.sed cū dixit Iuue.p̄ssoq; diu stridere molari.intelligiꝰ dens.ꝛ cū Papi.v.theba.vastęq; sudes fractiq; molares:intelliguntur lapides.qđ ꝟgil. expressit in etna. quippe molaris illius incendi lapidis.ꝛ paulopost ardenti lapidem causam esse molarem. Grecą noīa sub hac terminatione fœminina sunt plerumq;.sed repiuntur aliquando masculina:vt apđ ꝟgi.iij.georgi.ꝛ lapidis arua timaui.

Nomen in.os.dabitur maribus.sed fœmineis sunt.
Hæc addenda duo.dos.cos.neutris epos.argos.
Et chaos atq; melos.iunges os oris & ossis.
Est commune duum bos.custos atq; sacerdos.
Et quæ componit potis & pote:compos & impos.
Vs declinatum per quartam siue secundam
Dic maribus iunctum.Sed fœmineis referantur
Aluus.humus.vannus.ficus.domus & colus addes.
Porticus atq; tribus.superaddis acusq; manusq;.
Et quæ vertentes permutant græca latinis:
Hoc plærūq; gradu.maribus quandoq; reponis.
Hæc tria neutra facis.virus.vulgus.pelagusq;.

Nomen in.os.ꝙ noia in.os.finita gñis sunt masculini.vt ros.mos.flos.labos.vapos.lepos.colos. pro eo qđ co lor.Pli.li.xxxv.glebis suꝰ colos:ꝛ fere nūq; aliter in casu noiandi vtit. Heros. is. cuiꝰ fœmininū est heroina vel herois vel herotissa.Fœminina ꝟo sunt duo hec dos.tis.hec.cos.tis.q̄ alio mō hec cautes.is.declinat:ꝓpter cā af finitatē q̄ est inter.au.diphthōgō ꝛ.o.Arbos q̄q; alteriꝰ teriatiōis genꝰ sequit. S; neutra sunt hoc epos.i.genꝰ car minis.Hora.j.ser.forte epos acer vt nemo variꝰ ducit.Mar.scribebamꝰ epos.cœpisti scribere: cessi. Argos. i. Oui. j.de reme.vacuū litibꝰ argos erat.Luca.in.vj.vbi nobile quōdā nūc sup argos arāt. Chaos. i. Idē in.ij.i chaos āticquū ꝯfundimur. Melos.i.Persi. cantare credas pegaseiū melos.q̄q; ratio carmi nis nō melos sed carmen recipiat. Os.oris.ꝟgi. ꝟginis os habitūq; gerēs. Os.ossis.cato.si quis mēbrū rupit.aut os fregit.qđ etiā ossum.i.antiq̄o res declinabant. sic Pac.ossum inhumatū dixit. Cōmunia duoꝝ generū sunt bos.is.ꝟg.ille me as errare boues. Custos.dis. cōmune duoꝝ esse cū oēs fatent: tñ maxime seruius exponens illud ꝟg.vj.eñ.cernis custodia qualis.nā cū de tisipho ne poeta loq̄ret:custodia ꝓ custos vsurpatum esse dicit.Iuue.etiā neutro iūxit.dicēs. tituliq; cupido hesuri saxis cinerū custodibꝰ. Sacerdos.tis.ꝟgi. in.j.eñ.donec regina sacerdos marte grauis.Gel.li.ix.fœmininū protulit sacerdotissa. eedē inquit cerimonię sunt: quas flaminias sacerdotissas diales seorsum aiunt obseruitare. Superioribꝰ etiā iūgūtur ab hic hec potis ꝛ hoc pote cōposita.sunt aūt duo.hic hec cōpos.tis.impos.tis. Oui.j.de arte.i seq̄re ꝛ voti post modo cōpos eris. Hora. in poe.post etiā inclusa est voti sentētia cōpos.Gel.i.j.nō idoneꝰ ad dicēdū s; ad tacēdū impos. Vs. declinatum.ꝙ noia.ij.et.iiij.declinatiōis in.us.finita gñis sunt masculini:vt hic deꝰ.i.dñs.i.sensus.us.auditꝰ. us. Fœminina ꝟo sunt q̄ hoc loco explicāt.hec aluꝰ.i.ꝟg.ij.eñ.i latꝰ inq; feri curuā ꝯpagibꝰ aluū.Actiꝰ masculinū ꝓtulit.mala nemꝰ retinēs grauido ꝯcepit in aluo.Humꝰ.i.qđ gñis fœminini semp repit. Vānꝰ.i. ꝟg.j. geor. ꝛ mystica vānꝰ iacchi. Ficꝰ.i.vel ficꝰ.us.qđ ꝓ arbore ex gñali sigñiōe.ij.ꝛ.iiij. declinatiōis fœmininū repit. Iuue. ad q̄ discutiēda valent sterilis mala robora fici.Cic.de ora.vxorē suā se de ficu suspēdisse dixit.Pro pomo quoq; repit vtriusq; declinatio nis gñis fœminini.aliqñ etiā masculini:s; scđe declinatiōis tm̄.Sueto.in augu.caseū bubulū manu pssum ꝛ ficus biferas petebat.Pli.quoq; li.xv.ficos ꝛ ficꝰ sub gñe fœminino ꝓtulit ꝓ pomo. Var.in.j.de re rust. fici inquit quē edimꝰ.ꝛ Lucil.apđ Noniū marcellū.sicuti cū p̄mos ficos ꝓ palā recētes ꝓtulit : precio ingēti dat primitꝰ primos. Pro morbo ꝟo gñis esse masculini atq; scđe declinatiōis testatur Mar.cū.j.epi.lib.scribit. dicemꝰ ficos cęciliane tuos.quē ꝟsum ego nō ignoro a diuersis autoribꝰ aliter atq; aliter legi. Pris.etiā ꝓ morbo q̄rtę declinatiōis esse putat gñis masculini.atq; ita legit.dicemꝰ ficꝰ cęciliane tuos.Valla ꝓ morbo gñis masculini Pris.astipulat:sed de declinatiōe ab eo dissentit:ꝯtēditq; sic debere legi carmē:dicemꝰ ficos cęciliane tuos.Georgiꝰ merula nō putat Mar.i eo loco de morbo sēsisse:s; de ipo arboris pomo.Neq; eñ vt ait:illi erat cū cęciliano ꝯtētio: nisi de nois de clinatiōe:quēadmodū voluit Arist.interp̄s in lib.elē.ac si poeta voluisset dicere. neq; dicemꝰ ficꝰ:quas scimꝰ in ar bore nasci:s; dicemꝰ ficos tuos.i.quēadmodū tu sentis.qđ.s.ficꝰ ꝓ pomo gñis sit masculini. Nā qđ galeotꝰ martiꝰ exposuit.dicemꝰ ficos tuos.i.seruos ꝛ familiares ficosos: ridiculū ē. Qđ ꝟo georgiꝰ putat Martialē nō fuisse adeo impudētē:vt tā illoto atq; illiberali ioco vteret:ego nō intelligo cur tā bñ de illo sentiat : cū sint illiꝰ poetę alij ioci multo turpiores.neq; i eo merulę assentior:qđ putat ficū ꝓ morbo nō ꝑtinere ad ani circulū : s; tm̄ ad caput:eūq; esse quē greci sycosim vocāt:cū Mar.idē atq; ꝟg.i p̄ape.i illū podicis morbū sępe iocēt :qđ de morbo capitis frigi diuscule diceret.Grossus q̄q; ꝓ fico cū pomū sigt tū gñis masculini tū fœminini repit . Cels.li.v. grossi inq̄t in aq̄ cocti.Pli.li.xv.deꝑhēsasq; i his hyeme grossos.Domꝰ quoq; ꝛ colꝰ vtriusq; declinatiōis repiunt: s; de domo lib. j. diximꝰ.de colo.Iuue.s; graue tardas expectare colos.Cic.ij.de ora.quō ad me venis cū tua colu ꝛ lana. Porticꝰ. us.tribꝰ.us.acus.us.manꝰ.us.fœminina sunt q̄rtę declinatiōis:nisi qđ acꝰ.i.ꝓ pisce gñis ē masculini declinatiōis scđę.Et q̄ ꝟtētes.ꝙ noia greca i.os.finita q̄ trāseūt ad nr̄am declinationē.os.mutata in.us. plerūq; sunt fœmini na.vt hec papyrꝰ.i.Mart.ꝑdite niliacas musę mea dāna papyros.Hec biblos.biblus.i.Luca.in.iij.nondū flumi neas mēphis cōtexere biblos. Crystallos.allus.i.ꝟg.in p̄ape.rigetq; dura barba iuncta crystallo.Costos.costꝰ.i. Catullꝰ.regia quā suaues expirans costꝰ odores.ꝛ Luca.i.ix.coaq; costꝰ. Smaragdos.smaragdꝰ.i. Pli.li.xxxvij. smaragdus in qua exculpta fuerat amymone.q̄q; idē autor frequētiꝰ vtitur gñe masculino.quēadmodū ꝛ Mart. scythas smaragdos appellauit. Phasellꝰ quoq; ꝛ si gñis sit fœminini apud gręcos:Catullꝰ gñe masculino dixit. phasellꝰ ille quē videtis hospites:aiūt fuisse nauiū celerrimū.Dicit igit:tu repones plerūq; in hoc gradu.i.iter fœ minina illa q̄ ꝟtētes.i.iterp̄tes q̄ ex s̄mōe greco i latinū iterp̄tāt q̄ñq; teriationē latinā respiciētes:repones illa ma ribꝰ.i.iter masculina.vt i illo ꝟsu.isula cincta mari diximꝰ. Tria ꝟo repiunt gñis neutri.hoc virꝰ.i. Mart. virus vt hoc alio fallax ꝑmutet odore.Vulgꝰ.i.ꝟg.ij.eñ.scindit icertū studia in ꝯtraria vulgꝰ.in eodē quoq; masculino gñe ꝓtulit dicens:ꝛ spargere voces in vulgū ābiguas.Salust.i iugur.vulgū effusum oppido cedere. Pli.li.viij.id vul gū credidisse video.Pelagꝰ.gi.specꝰ quoq; āntiq̄ores tū gñe fœminino:tū neutro ꝓtulerūt.Gel.li.vij.spęcū quandā nactꝰ remotā tenebrosāq; penetro.ꝛ Pac.aduenio iscrupulosam specū.Cato.speca opposita quo aqua deuia abi ret.frequētiꝰ tm̄ masculinū repit.Hora.iii.car.quos agor i specꝰ. Oui.iij.meta. est specꝰ i medio siluis ꝛ vimine de sus.Genꝰ.i.ꝓ eo qđ est genu:quēadmodū supra de noibꝰ i.u.teriatis diximꝰ:gñis est neutri. Penꝰ.i. penꝰ.us.ꝑ se cūdā ꝛ quartā gñis sunt masculini vel fœminini.hoc penꝰ.oris.tertię semp est neutrū. Plau.i pseu.nisi mihi ānuꝰ penꝰ ab amatoribꝰ cōgerit.Lucr.magna penꝰ paruo spacio cōsūpta peribit.Est ꝓterea titulꝰ i li.digest. de penu le

Tertia quod nomen declinat: dicito neutrum.
Sed duo mascula sunt lepus & mus. iungitur illis
Pus podos hoc est pes: & quæ componis ab illo.
Fœmineo genere sunt virtus atq; iuuentus.
Et palus atq; salus. & quod dat seruio nomen.
Atq; pecus pecudis. incus. subscusq; senectus.
Sint coniuncta tribus vetus. intercusq; duobus.
Sint coniuncta tibi tria tantum. sus. lygus & grus.
Masculus est hic præs. Sed neutrum dicitur hoc æs.
Et duo fœminea. laus. laudis. fraus quoq; fraudis.
S. muliebre datur: si consona iungitur illi.
Attamen esto mas fons. dens. pons. tabificus. seps.
Et cum monte chalybs. & arabs. polysyllaba iunges.
In quibꝰ anteuenit. p. littera. quod probat hydrops.
Et partes assis. tamen est commune duorum.
Cælebs & princeps. infansq;. bifronsq;. parensq;.
Adiectiua tribus iungunt sua significata.

gata. sꝫ ibidē frequētiꝰ hoc penꝰ. oris. legimꝰ quēadmodū apud Horat. portet frumēta penusq;. Affraniꝰ quoq; in penꝰ herile dixit: ab eo qđ est hoc penꝰ. Sexꝰ quoq; neutro gn̄e Plau. i rudēte ꝓtulit. d. virile sexꝰ nunq̄ vllū habui. Tertia qđ nomē. ꝙ noīa in. us. desinētia tertię declinatōis gn̄is sunt neutri. vt hoc tps. oris. corpꝰ. oris. sydꝰ. eris. vulnꝰ. eris. rudꝰ. eris. ꝙ vt diximꝰ ruder quoq; ruderi declinat. Masculina vō sunt duo hic lepꝰ. oris. hic. mus. ris. Iūgitur illis. ꝙ hoc nomē pus podos qđ ex grę̄co interptat pes pedis. ⁊ ab eo ꝯposita sunt gn̄is fœminini vt dipꝰ. dis. tripꝰ. dis. decapꝰ. odis. chytrapꝰ. odis. dasipus. odis. lagopꝰ. odis. imantopꝰ. odis. scropus. odis. sacropus. odis. Fœminina sunt octo tantū hęc virtꝰ. utis. iuuētus. utis. palus. udis. salꝰ. utis. et qđ dat seruio nomē. i. vbale siue ꝑticipiale nomē ab hoc vbo seruio. is. hoc est seruitꝰ. utis. pecꝰ. udis. ꝓ vna tm̄ gregis animāte. nā ꝓ toto grege hoc pecꝰ. oris. dicit. incꝰ. udis. senectꝰ. utis. Subscus. udis. fœmininum quoq; esse ostēdit Pacu. apud festū dicēs. nec vlla subscꝰ prohibet ꝯpagē. reqre in declinatiōe. Sint cōiuncta tribus. ꝙ huius ordinis duo noīa reperiūtur cōia triū generū. hic hęc hoc vetꝰ. eris. ꝓ quo antiquiores veter. eris. dicebant. Actiꝰ. veter fatoꝝ terminꝰ sic iusserat: vñ etiā suꝑlatiuū declinat veterrimꝰ. Intercꝰ quoq; intercutis cōe triū est. Gel. lib. xviij. liberatū se esse aq̄ intercutis morbo. Idē li. xj. intercutibꝰ ipsi vitijs madētes. quemadmodū ⁊ cato dixerat intercutibꝰ stupris inq̄natꝰ. Duobꝰ sint cōiūcta. quod duoꝝ generū cōia / tria tm̄ reperiunt hic ⁊ hęc sus. is. vg. iij. geor. dētesq; exacuit sabellicꝰ sus. Idē. iij. ęn̄. iūcta sub ilicibꝰ sus. Lygꝰ vel lygur vt supra diximꝰ. cōis duoꝝ geneꝝ ē. sꝫ vt ego suspicor lygur gn̄is ē mas. lygꝰ vō cōis duoꝝ. Grus. is. vg. j. geor. strymonięq; grues. Hor. ij. ser. discerpta ferētes mēbra gruis spsi. Masculꝰ est hic pręs. ꝙ i. es. diphthōgo finita duo tm̄ repiunt. hic pręs. dis. mascu. ⁊ hoc. ęs. ęris. neutrū. ⁊ in aus. quoq; diphthōgō itidē duo fœminina. hęc laus. dis. ⁊ hęc fraus. dis. S. muliebre dat. qđ noīa finita in. s. habētia ꝯsonātē an̄. s. gn̄is sūt fœminini: vt hęc puls. tis. hyems. is. glās. dis. ars. tis frōs. dis. ꝓ arboris folio: qđ etiā hęc frōdis declinat. frōs. tis. vg. j. ęn̄. frōte sub aduersa scopulis pēdētibꝰ antrū. Idē in. vj. sꝫ frōs lęta parū ⁊ deiecto lumine vultu. Gel. tn̄. li. xiiij. tū rōne analogię tū autoritate āti quoꝝ cōsuluit rectiꝰ debere ꝓferri frons in gn̄e virili: q̄ꝫ in fœminino: citatq; Cęciliū: q̄ ait. nā ij sunt inimici pessimi frōte hilaro. ⁊ Cato. i. vj. originū dicētē. postridie signis collatis ęquo frōte pugnauit. Probat etiā ex ꝓportiōis rōne: q₂ oīa noīa in. ns. terīata si adiectiua nō sūt: masculina semꝑ repiunt. vt hic. mōs. pōs. fons. dēs. q̄ ꝓculdubio masculina sunt. Seps q̄q; sepis masculinū est ꝓ serpēte. addidit igit tabificus alludēs ad illđ Luca. li. x. ossaq; dissoluens cū corpe tabificꝰ seps. hūc Pli. li. xx. sepa in gn̄e fœminino posuit. multipedē inq̄t sepā gręci vocāt oblōgā. pilosis pedibꝰ. pecori p̄cipue nociuā. Idē. xxxij. cerastē: aut quas sepas vocāt. Chalybs. bis. siue ꝓ illis pōti ꝓpe paphlagoniā ppl̄is: siue ꝑ metonymiā ꝓ ferro. vg. j. geor. at chalybes nudi ferrū: qđ ex ꝓportiōe eo modo facit fœmininū chalibissa: quo arabs. issa. Hiero. i ꝓlogo iob. ⁊ accepit vxorē arabissam. Lybs q̄q; ꝓ vēto quē latini affricū appellāt: ex siḡtiōe gn̄ali masculini gn̄is est: vt reliq̄ vētoꝝ noīa. Polysyllaba iūges. ꝙ noīa pluriū syllabarū in. ps. desinētia masculini gn̄is sunt. vt hic hydrops. opis. merops. opis. epops. opis. europs. opis. cyclops. opis. adeps. ipis. mānceps. ipis. ęthiops. opis. cuiꝰ fœmininū Hiero. posuit ęthiopissa. ę. nūeri. xij. locutaq; est maria ⁊ aarō ꝯtra moysen ꝓ vxore eius ęthiopissa. Repꝑit tn̄ forceps gn̄e fœminino. vt apđ Ou. ij. mete. quē forcipe curua faber duxit. Pers. labefactēt forcipe adūca. Et partes assis. ꝙ partes assis siue ꝓ libra duodecim vnciarū: siue ꝓ solida hereditate gn̄is sunt masculini. vt hic triēs. entis. q̄drās. antis. q̄ncūs. uncis. sextās. antis. septūs. cis. dodrās. antis. dextās. antis. decūs. uncis. deuns. uncis. Iuue. nec habet quē porrigat ore triētē. Mart. ⁊ q̄drās mihi nullꝰ est in arca. Pris. de pōde. septūcē dēpto q̄ncūce vocarūt. Dodrantē reliquū vocāt quadrāte retracto. At si dextātē retrahas erit illi decūces. Tamē est cōe duoꝝ. qđ q̄nq; noīa q̄ vno vsu cōplexus est: cōia sunt duoꝝ geneꝝ. Cęlebs. Horat. de seipso. iij. car. martijs cęlebs quid agā calendis. Idē. j. epl̄a. nil ait esse prius melius nil cęlibe vita. Princeps. Iuuena. cythȩredo principe natꝰ. vgi. x. ęn̄. tu mihi nunc pugnę princeps: tu diua secūdo. Pro quo iuniores dixerūt principissa: sicut a dux ducissa: a comes comitissa. Infans pro puero ⁊ puella qui ꝑ ętatē nōdū fari possunt: nā ꝓ nō loquēte cōmune est triū geneꝝ. ⁊ sic dicimꝰ ora infantia: ⁊ homo infantissimꝰ. Bifrons duas habēs facies. vgil. xij. ęn̄. ianūq; bifrōtē: ⁊ sic rē quāpiā bifrontē possumꝰ dicere. ⁊ dianā trifrontē: quemadmodū Vergi. iiij. ęneiđ. tria vginis ora dianę. ⁊ eundē ianū quadrifrontem: autore Macro. ⁊ Mart. Parēs. vterq; i. pater ⁊ mater. vgi. v. ęn̄. salue sancta parēs. Idē in. ij. alma parēs cōfessa deā. Adiectiua tribus. ꝙ noīa adiectiua ratione siḡtiōis cōmunia sunt triū generū. vt hic ⁊ hęc ⁊ hoc prudēs. ingens discors. iners. inops. ⁊ a capite cōposita. vt biceps anceps. ⁊ capio. is. vt particeps. municeps. q̄q̄ in plurali vix possent neutris iungi: qđ aliud significare viderent municipia participia. sed māceps. ipis. vt diximꝰ est gn̄is masculini: qđ tantū viris eiꝰ significatio cōpetit: quēadmodū ediuerso forceps gn̄is est masculini: tametsi a capio declinet. Qđ vō de torrēs q̄dā obijciūt: ij mihi nō vident intelligere q̄d torrēs significet: neq; eīn tm̄ est fluuiꝰ tēporarius: sed etiā q̄cq̄d fluit. vt Iuue. torrēs dicēdi copia. ⁊ alio loco. Ipse o inq̄t torrētior. vg. i buc. torrētia flumina dixit. Nefrens quoq; pro ablactato porcello ab eo dictꝰ. vt Varro in. iij. de re rust. scribit: qđ nondū fabā aut glādē frendere hoc est frangere potest ex ratione siḡtiōis nunq̄ repert nisi gn̄is masculini q₂ semꝑ subintelligi porcellꝰ: nec de alia re dicit.

Neutrū pone caput.git.sinciput.occiput.& frit.
Si monosyllaba sunt in.x.finita:referto
Fœmineo generi.sed thrax phryx mascula.rex.grex.
Et calx cum pedis est.nam calx hæc stringit arenam.
Ad duo dux facies commune.huic adiice coniunx.
Sunt polysyllaba in.ax.tibi tantum mascula thorax.
Nycticorax.limax.dropax.cum storace abaxq;.
Et duo fœminea tibi sunt cum smilace fornax.
Ex finita tibi sunt mascula.fœminea halex.
Et forpex.vibex.carex.imbrexq; supellex.
Quod nomen fit in.ix.muliebre est.Excipe fornix.
Atq; cilix.phœnix & onix.mastyx & iapyx.
Atq; calix & oryx.natrixq;.calyxq;.varixq;.

Neutrū pone caput in.t.neutrū reperit̃ hoc caput.itis.ꝛ duo cōposita ab illo.sinciput.pitis.ꝛ occiput. pitis. nam intercipiut qḋ qdā dixerūt nō est latinū.Iuue.comedā ego flebile nati sinciput.ꝛ Persius.occipiti ceco posticę occurrite sannę. Plinꝰ ꝛ Celsus nunq̄ occiput:sed semꝑ occipitiū appellāt.ꝛ Sueto.in caio.comatos quotiens sibi occurrerēt:occipitio deturpabat.Duo quoq; reperio neutra indeclinabilia.hoc git.frit. Plinꝰ lib.xx.git ex grę cis alij melanthiō alij melāspmon vocāt:optimū q̄ excitatissim odoris:ꝛ q̄ nigerrimū.Esaię cap.xxviij.feret git et ciminū sparget. Varro.j.de re rusti.illud autē in summa spica iam matura: qḋ est minꝰ q̄ granum:vocatur frit. Si monosyllaba.q noīa monosyllaba in.x.desinētia generis sunt fœminini.vt hęc pax.fax.lanx.nix.nox.lux. Mascula vero sunt hic thrax.Horat.thrax est gallina syro par. cuꝰ fœmininum est thraissa. nō threissa. nam ai diphthongus est greca ō soluitur.nō ei. vt notauit Georgi. merula in illḋ vgi.j.eñ.vel qualis equos thraissa fatigat harpalice. Phryx. gis. cuius fœmininū est phrygia. vgil.x.eñ. o vere phrygię. neq; enim phryges: hoc est o vere fœminę troianę ꝛ nō troiani. Rex.gis.grex.gis.calx.cis. ꝓ ea pedis parte:qua terram calcamus.vt Seruius inquit in illud.vg.v.eñ.calcēq; terit iā calce diores. Apu.vij. meta. expugnata patientia mea calces validos extulerā.Reperit̃ etiā fœmininū in hac significatiōe vg.ix.eñ.qdrupedēq; citū ferrata calce fatigat.Cice.i.thus.nūc video calcē:ad quā cū sit decursum. Gel. li. xiij. cursus coꝝ ad cādē vtuti calcē tēdētiū.nā vtrobiq; ꝑ trāslationē ꝓ fine siue extrema alicuiꝰ rei pte accipit̃ sicut plāta corpis est terminꝰ. Calx q̄q; ꝓ lapide in cineres ignibꝰ soluto:qua vtimur i structuris gñis est fœminini. ideo dixit hęc calx stringit arenā. q: sine calce itritū ex terra siue argilla facile soluit̃. Vñ Caiꝰ Cęsar autore trāquillo: Senecę genꝰ dicēdi aiebat eē arenā sine calce. Duoꝝ geneꝝ cōe est hic ꝛ hęc dux.vgi.j.eñ. dux fœmina facti: pro quo vt supra memorauimꝰ qdā ꝑperā dicūt ducissa. Coniux q̄q; duoꝝ geneꝝ cōe ē: qḋ extra ordinē iter monosyllaba posuit q: solū cū duce in gñe conueniebat.Sunt polysyllaba in.ax.q noīa polysyllaba in.ax.desinentia pauca reperiunt̃.hęc fere.thorax.acis. Siliꝰ.li.iiij.passurꝰ dextras atq; irrita vulnera thorax.vg.xj.eñ. bis sex thoraca petitū ꝑfossumq; locis. Nycticorax.acis.qḋ gñis est masculini apḋ grecos quēadmodū ꝛ corax vñ deriuat̃:interp̄tat̃ eñ nycticorax coruꝰ noctis.Limax.acis.Colu.iplicitꝰ cōchęlimax hirsutaq; cāpe. Dropax.acis.Serenꝰ.nec non apposito curantur dropace mēbra.Mart.lib.x.leuis dropace tu cotidiano. Storax.acis.vg.in ciri:nō storace ideo flagrantes picta capillos.declinat̃ etiā styrax.acis.ꝛ styrace.aces.s; hoc vltimū gñe fœminino. Abax.acis. q teste Priscia.idē est qḋ abacꝰ.i. Iabole.li.xxxij.digesto.q̄ est de legatis.iij.l. heres. cui corinthia inqt vasa legata essent abaces quoq; coꝝ vasoꝝ collocādoꝝ causa paratos videri.ꝓ quo i oibꝰ fere codicibꝰ extrita.a.lrā baces nihili vbū reꝑit̃.Duo q̄q; dicit feminina repiri. Smilax.acis.species hederę est.vt refert Pli.li.xvj.inquā puella dr̄ fuisse cōuersa dicēte Oui.iiij.meta.ꝛ croco in paruos vsum cū smilace flores. Fornax.acis.est q̄ grece dr̄ caminꝰ. Ex finita tibi.q noīa desinētia in.ex.masculina sunt.vt hic pulex.vertex.pollex.vtex. Fœminina vo sunt halex.ecis. nā ꝓ pisce:ꝛ ꝓ garo gñis est fœminini:quēadmodū ꝓbauimꝰ cū de noibꝰ in.c.finitis dictū est. Forpex quoq; sicut forceps gñis est fœminini.nā alterū ab altero ꝑ antistechō dictū est.Vibex.icis.Persi.si puteal multa cautus vibice flagellas.Carex.icis.vg.iij.geor.ꝛ carice pastꝰ acuta.Imbrex.icis.Pli.li.xxxv. p̄mus q; ꝑsonas regulaꝝ extremis imbricibus imposuit:q̄ inter initia ꝓtotypa vocant̃. Seruiꝰ in illud vg.iiij.geor. angustiq; imbrice tecti licet inqt hic imbrex lectū sit:meliꝰ ƀm Plau.hęc ibrex dr̄.ait eñ fregisti imbrices meas.Plau.in milite:q meas fregisti imbrices ꝛ tegulas. Supellex.lectilis.Persi.noris q̄ sit tibi curta suppellex.Culex Plau. in cassina.gñe fœminino ꝓtulit.dicēs.eho.tu nihili cana culex. Qḋ fit i.ix.q noīa i.ix.desinētia fœminina sunt.vt hęc ꝑdix. cornix.filix.lodix.Iuue.magnę mētis opꝰ nec de lodice parāda. q̄q̄ Asinꝰ pollio sermonis latini autor exactissimꝰ hos lodices genere masculino ꝓtulit.vt Quin.li.j.refert.Mascula vo sunt hic fornix.icis.Auienꝰ in arato.demittat genino se fornice circulꝰ.Cilix.icis.Lucanꝰ.o nūq̄ pacate cilix.a quo fœmininū est cilissa. Oui.j.fast.ꝛ sonat accensis spica cilissa focis.Phœnix.icis.ꝓ aue.ꝛ ꝓ vēto.ꝛ ꝓ q̄cūq; re mascula ex phœnice regiōe: nā fœmininū mittit phenissa.vg.j.eñ.hūc phenissa tenet dido.ꝛ in.iiij.eñ.at nō infœlix animi phenissa. Onyx.chis. Luca.in.x. totaq; effusus i aula calcabat̃ onyx.ꝛ Mart.vnguētū qḋ paruꝰ onyx.ab coꝑpositū sardonyx. vt statim dicemꝰ etiā fœmininū reperit̃. Mastix.gis.qḋ flagellū interp̄tat̃:a mastico vel mastizo.qḋ est flagello.as. hic dictꝰ Homeromastix. Pli.in ꝓemio libroꝝ naturalis hist. vt obiter hos fugiā homeromastygas.Gel.li.xvj.lacertiꝰ liciniꝰ:cuiꝰ liber etiā fert̃ infando titulo ciceromastyx. vgilio mastix.ciceromastix.homeri vgilij ciceronisq; rep̄hēsor siue flagellū. Iapyx.igis.ꝓ vēto:q̄ spirat ab apulia.Ho.i.iij.car.ne qd albꝰ pecet iapyx.Calix.icis.ꝓ vase potorio. Idem secūdi calices:quē nō fecere disertū.Oryx.igis. Iuue.ꝛ getulꝰ oryx ꝛ phœnicopterꝰ ingēs. Natrix.icis. ꝓ serpēte. Luca.in ix.ꝛ natrix violator aquę.q̄q̄ Lucil.fœmininū ꝓtulit.dicēs. si natibꝰ natricē impressit crassam ꝛ capitatā. Calyx.ycis.ꝓ echino glādis siue castaneę.Pli.li.xv.armatū his echinato calyce vallum.dr̄ aūt calyx a calypto qḋ est velo.as.vnde est apocalypsis reuelatio. Varix.icis.Celsus li.ij.at varix ortꝰ vel ꝑ ora venarū subita ꝓfusio sanguinis. Spadix.icis.vg.iij.geor.honesti spadices.Gel.lib.iij. palmę termes ex arbore cū fructu auulsus spadix dicit̃.

Bombix pro materia illa: ex qua fiunt vestes.generis est fœminini.vnde ꝛ Plinius libro.xj. caput inscripsit de bombyce coa. et in eodem. assyria inquit bombice fœminis credimus. pro verme tamen ad genus generale referri debet: vt sit hic bombyx vermis. hęc bombyx lanugo illa. Martialis. bombyx pendulus vrget opus.

Voluox.ocis.ex terminatis i.ox. tm̄ masculinū est:est em̄ ꝟ̇bis:q̄ ⁊ cōuoluolꝰ ⁊ inuoluolꝰ dr̄. Fœminina vero sūt solox.ocis. ꝑ lana hirta:q̄ꝙ pōt etiā triū generꝝ esse cōe.vt apd̄ Luciliū. mōtano hirco atq; solocc.⁊ Titiniꝰ. lana soloci ad purpurā data. Celox.ocis.q̄ꝙ q̄d est genꝰ maiꝰ apd̄ Pli.li.vij.aliosq; autores. Phalāx.q̄.q̄ addit su periorib9.ꝟ̇g.ij.ēn.⁊ iā argiua phalāx instructis nauibꝰ ibat.⁊ Iuue.iūctęq; vmbone phalanges. Sirynx.ꝑ fistu la sic dicta a syringe nympha in calamū palustrē conuersa.Oui.ij.meta.nymphe syringa vocabāt. Menynx.gis. pro pāniculo cerebri: quo verbo etiā nunc vtūtur medici.nā ꝑ insula ęgypti ad regulā gn̄alē refer- tur. Iynx.auicula est q̄ latinę dicitur torq̄lla siue turbo.de qua Arist.li.ij.de aial.⁊ theocritꝰ. Gene- ris quoq; masculini ponit quattuor thominx.ccs. quā nos appellamus thomicē. Spelinx.gos. q̄ interpretatur spelunca. Pharynx.gos.pro fauce gutturis.⁊ larynx.gos.ꝑ ipso gutture:quas Gale ni interpres pharyngas ⁊ laryngas appellat.

Quæ dantur maribus.voluox quoq; iungitur illis.
Fœmineis addes.solox.celoxq;.phalanxq;.
Sirynx & menynx & iynx.Sed mascula sunto
Thominx thomincos.spelinxq; pharinxq; larinxq;.

De genere dubio.

Ambigui generis tibi tradunt pauca poetæ.
Cum talpa.dama.cardo.panthera.cupido.
Et margo.bubo.finis.cum puluere clunis.
Torquis. stirps & adeps cū scrobe. specusq; pe-
nusq;.
Cortex.atq; silex.cū pumice.lynxq; latexq;.
Et nomē lapidis quod gignit sardus onyxq;.

De gñe dubio. Septē sunt gn̄a noim quēad- modū libro in sequēti dicturi sumꝰ. mascu. fœmi.neutrū.cōmune duoꝝ.cōe triū.ꝓmiscuū.du biū. sed de quinq; priorib9 hucusq; dictū est.ꝓmi- scuū etiā ad genꝰ teriatiōis refert̄. Nūc ꝟ̇o de gn̄e dubio dicit esse pauca noia:q̄ autores alio gn̄e ausi sunt ꝓferre:q̄ꝫ vsus atq; grāmatices regulę exigebant. vt tal- pa.dama.cū rōne teriatiōis gn̄is sint fœminini.vt apd̄ Horat.j.car.⁊ superiecto pauidę natarūt ęquore damę.ꝟ̇gi. autoritate sua vtrūq; sub gn̄e masculino ꝓtulit.vt in buco.cū canibus timidi veniēt ad pocula damę.⁊.j. geor. aut oculis capti fodere cubilia talpę. Oui.li.ix.fiūt et circa genꝰ figurę in noibꝰ.nā ⁊ oculis capti ⁊ damę timidi a ꝟ̇g. dicunt̄:sed subest ratio:q2 sexus vterq; altero significat. Pāthera nusq; nisi gn̄e fœminino legi.vt apud Horat.ij. epla.diuersum ↄfusa genꝰ pāthera camelo.apd̄ grecos tn̄ pāther.eris.masculinū ē. Cardo.inis.cū plerīq; omnes gn̄e masculino ꝓtulerint:gracchꝰ i atalāta ꝑportionē secutꝰ dixit. o grata cardo regiū egressum idicās. Cupido. inis.ꝑ deo amoris.gn̄is est masculini vel ex regula significatiōis gn̄ali cōpertū habemꝰ: nā ꝑ cupiditate fœmininū est rōne teriatiōis. Horat.tn̄ i hac etiā significatiōe masculinū ꝓtulit.ij.car.dicēs.cupido sordibꝰ aufert. Margo q̄ꝙ rōne ter minatiōis fœmininū est.vt apud Iuue.summi plena iā margine libri. Papi.tn̄.ij. the.dixit. solueratat hesperij de- nexo margine pōti. Bubo ediuerso gn̄is est masculini. Oui.v.meta.ignauꝰ bubo dirū mortalibꝰ omē. Idē in.xv. ciusdē.stygiꝰ dedit omia bubo. Pli.li.x.bubo funebris ⁊ maxime abo minatꝰ. ꝟ̇g.iiij.ēn. autoritate sua fœmininū ꝓtulit dicēs.solaq; culminibꝰ ferali carmine bubo. Finis ⁊ clunis ideo sūt masculia:q̄m.n.habēt āte.is.ꝟ̇g.v.ēn. fessisq; sub ipm finē aductabāt.⁊ Iuue.ad terrā tremulo descēdūt clune puellę. ꝟ̇g.tn̄.ij.ēn. dixit hęc finis pami fa toꝝ.⁊ Hora.j.ser.q̄d pulchrę clunes breue q̄d latꝰ.mirorq; seruiū in illō ꝟ̇g.hęc finis pami putasse neq; dici posse hic finis.neq; hęc clunis.ait nāq; his ꝟ̇bis oia latina noia in aia/simplicia/a ꝟ̇bis nō venietia/ in.nis.syllaba ter minata masculina sūt. in aia ꝑpt̄ canis.simplicia ꝑpt̄ bipēnis.a ꝟ̇bo nō venietia ꝑpter finis.ꝙ Iuue.bn̄ dixit tre mulo descēdūt clune puellę. Hora.male:q̄d pulchrę clunes. Puluis.eris.masculinū est. Hora.j.car.aut puluere troico nigrū merionē:q̄d etiā ab illo diminutiuū ↄfirmat puluisculū. Apule.ꝑ magia.tenuē.cādificū.nobilē pului sculū. Prop.tn̄.li.elegi.j.fœmininū ꝓtulit.d.sit mihi pcipue puluis ethrusca dolor. Idē li.ij.⁊ duo sint ꝟ̇sus q̄ nūc iacet horrida puluis. Torq̄s etiā:vt suo loco diximꝰ freq̄ntiꝰ fœmininū q̄ꝫ masculinū rep̄it̄. Stirps q̄ꝙ ꝑ arbore tū masculinū tū fœmininū esse testat̄ Ser.i illō.ꝟ̇g.vij.ēn.q̄rūq; a stirpe nepotes. stirpē inq̄t cū de gn̄e dicimꝰ tn̄ fœmininū est.vt Idē i eodē. heu stirpē iuisā:cū de arbore masculini ⁊ fœminini gn̄is iueni̇t. Hora. stirpes raptas et pecudes ⁊ domos. Sed de masculino.ꝟ̇gl.ij.geor.admorso signata in stirpe cicatrix. Idē li. xij. sed stirpē teneri nullo discrime sacrū. Adeps.ipis.apd̄ Celsum semp fœmininū repio.vt.v.li adipis anserinę. apd̄ Pli. ꝟ̇o semp masculinū:nisi q̄d me fallit.nunq; em̄ aliter loquit̄:nisi adeps anserinꝰ.verrinꝰ.humanꝰ.⁊ li.xxviij.admixto anse ris adipe seuoq; tauroꝝ. Scrobs.bis.ex gn̄ali regula fœmininū est. Luca. li.viij. exigua posuit scrobe. Serui.q̄ꝙ dixisse ↄtra artē a Lucano positū miror:cū etiā Oui.vij.meta.dixerit. scrobibꝰ tellure duabꝰ. ait nāq; in illō. ꝟ̇g.ij. geor.scrobibꝰ mādet mutata subactis.nos scrobes dicimꝰ gn̄e masculino:sꝫ Luca.dixit ↄtra artē.exigua posuit scro be.neq; em̄ q2 Plau.in āphy.dixit.scrobes effodito sexagenos:parū latine Lucanū Ouidiūq; dixisse putādi sunt: immo magis ex arte scrobē fœminino gn̄e ꝓtulisse. Specꝰ.penꝰ.de vtroq; satis multa i gn̄e diximꝰ. Cortex.icis. silex.icis.pumex.icis.latex.icis.rōne terminationis masculina sunt. ꝟ̇gil.raptꝰ de subere cortex.⁊ Martial. cortice deposito mollis echinꝰ erit. Iuue.nec melior silicē pedibus quę cōterit atrum. ꝟ̇g.vi.ēn. latebroso in pumice nidi. Idē in.j.ēn.laticēq; lyęū.⁊.iij.geor.latices infundere cornu lenęos. Inueniunt̄ tn̄ autores etiā gn̄e fœminino ꝓtu lisse. ꝟ̇g.in buco.musco circūdat amarę corticis.vbi Seruiꝰ ait masculino potius esse vtendū. In illud quoq; ꝟ̇g. vij.ēn.stabat acuta silex:his ꝟ̇bis scribit. pene oēs hūc silicē dixerunt.nā ⁊ Varro ⁊ Lucretiꝰ ita dicunt. Tanta ta- men est ꝟ̇gilij autoritas:vt ꝑsuadeat nobis etiā hāc silicē dici. Idē quoq; Seruiꝰ scribit in illō ꝟ̇gilij. ecce maris magni claudit nos obice pontus.meliꝰ inquit dicit̄ hic obex q̄ꝫ hęc obex. Ouidiꝰ.quas obice firmo clauserat ilia- des.sꝫ de hoc noie in defectiuis:dicet̄ atq; ea causa hic nō positum est. Eo modo Catullꝰ posuit sub genere fœmi nino pumicē:quemadmodū ⁊ Ennius laticem. Lynx preterea cū ex regula fœmininū sit:vt apud ꝟ̇gil.iij. geor. quid lynces bacchi varię. Horatius tamen in.ij.carmi.masculinum protulit dicens:nec curat orion leones aut ti- midos agitare lyncas. Et lapidis nomen.q2 sardonyx hoc genꝰ carminis nō recipit:circuitione vtitur dicēs.q̄ il- le lapillus:cuius nomē est cōpositū ex sardus ⁊ onyx.est generis dubij. Iuue.radiāt testudine densi sardonyches. Idē tamen alio loco dixit.atq; ideo cōducta Paulꝰ agebat sardonyche. Alia fortasse reperiūtur noia generis am- bigui:q̄ scriptores autoritate sua freti cōtra vsum arteq; ꝓtulerūt genere diuerso:sꝫ nos hęc tn̄ annotasse sufficiat.

DE noib⁹ masculinis. Quã illa regula significatiõis: quã pncipio hui⁹ libri posuim⁹: q̄ noia q̄ ad mares ptinẽt: gñis sunt masculini: τ q̄ ad fœminas fœminini: τ q̄ ad vtrũq3 cõmunis duoꝝ. nimis cõfuse atq3 insufficiẽter fuit posita: partim explicata est a nobis p regulas terminationũ: partim etiã hoc loco explicabit̃. Non dico nũc de illis noib⁹ q̄ habẽt vtriusq3 sex⁹ distinctas terminatiões. vt magister. istra. lup⁹. pa. roman⁹. ana. ſ3 de illis q̄ cũ possint esse gñis fœminini ex ratiõe terminationis atq3 illoꝝ signo ad vtrũq3 sexũ ptinere: tñ habẽt p altero sexu diuersas terminationes. vt ecce draco ratione terminatiõis ita potuit esse cõmune duoꝝ generũ: queadmodũ hic τ hęc homo: τ quasi epicenũ sub genere masculino cõprehẽdere fœmininũ: masculinũ tamẽ appellam⁹ draconẽ: fœminã xo dracenã. Eodẽ modo de leone lea vel leęna dicimus. Oui. iiij. meta. vt lea seua sitim multa cõpescuit vnda. Vg. in buc. torua leęna lupũ sequit̃. Strabo. straba. teste Pris. iiij. car. facit. A caupone quoq3 fullone τ latrone. quia nunq̃3 nisi de viris dicuntur: vsurpãtur vt inq̃t Ser. fœminina in. a. vt caupona. fullona. τ latrona. sed caupona in vsu est. fullona τ latrona nõdum legi: sed si mihi esset necesse illã nominare: q̄ nobis lintea polire solet ego potius fullonã q̃3 fullonẽ appellarẽ: qñq̃dem fullo masculoꝝ est ppriũ: τ eodẽ modo latronam fœminã potius q̃3 latronẽ: τ si cũ grãmaticoꝝ vulgo supra dixi: homo nemo iunge latronẽ. Lacon tñ significat marem ex lacedemone vrbe. Mar. nõdũ adhuc matre iubẽte lacõ. fœmininũ ab eo. Vgi. ptulit. ij. gñ nec tibi tyndaridis facies inuisa lacęne. Composita quoq3 a cano. is. in. cen. finita masculina sunt. fœminina xo mittunt in. a. vt supra dixim⁹: cũ de nominib⁹ terminatis i en. disputarem⁹. Flamẽ. inis. sacerdos tñ de viris dicit̃ nã sacerdotissa flãminica τ flaminia dr̃. Astur cũ masculinũ esse dixerim⁹: p fœminino asturica dicimus. Sãbucistes. ę. vel sambucista. ę. fœmininũ mittit sambucistria. Cymbalistes vel cymbalista. listria. Citharistes vel. rista. ristria. Tympanistes vel. nista. nistria. Psaltes vel psalta. tria. Prophetes vel ppheta. etis tidis. vel pphetissa. poetes vel poeta. etis. tidis. q̃dã etiã dixerũt poetissa. Scythes vel scytha. scythis. scythidis. Sarmates vel sarmata. atis. tidis. de q̃b⁹ oib⁹ cõplura diximus cũ de genere nominũ in. a. terminatoꝝ disserebam⁹. Magnes. tis. semper sub hac terminatiõe masculinũ reperitur siue p lapide siue p populo thessalie. nã fœmininũ mittit magnetis. tidis. vel magnessa. Oui. in epistola medeę. cur vnq̃3 colchi magnetida vidim⁹ argo. nauis eñ cũ sit nomẽ fœminini gñis est. Hora. iij. car. magnessam hippolytem dũ fugit abstinens. Pari ratione. Cres. tis. cretis. idis. vel cressa. ę. mittit fœmininũ. Silius. ij. pu. cres erat grisonis curetũ aduectus ab antris. τ Tibul. de dędalo li. iiij. phoebo gratissima dona cres tulit. Auso. quoq3 in monosyllabis. q̄ dędalo cres posuit Oui. j. de arte. cressa thyesteo si se abstinuisset amore. Vg. v. eneid. cressa genus pholoe gemini circum vbera nati. Iuue. nec minus sthenoboca q̃3 cressa excanduit. Ex terminatis in. bs. Lybs. yssa. vel libystis. idis. Vgi. v. gñ. horridus in iaculis τ pelle libystidis vrsę. Sili. li. j. vrsęq3 libyssę insignis sagulo duris certare maniplis. Arabs. issa. Chalybs. byssa. τ in. ps. ęthiops. pissa quemadmodum in genere terminatoꝝ in. bs. τ ps. dictũ est. Ex terminatis in. x. thrax. issa. cilix. issa. phoenix. nissa. phryx. ygia. rex regina. q̄ oia suo quoq3 loco in genere terminationum requirenda sunt. Quedam sunt nomina. Seruius in illud. Vg. vj. gñ. cernis custodia qualis loquẽs enim de tisiphone inquit. custodia est qui custodit. vsurpatũ est autẽ sicut hospita. nam hic τ hęc custos facit. Idem quoq3 dicendum de sospes. antistes. τ sacerdos.

DE nominibus masculinis quæ ex diuersis terminationibus mittunt fœminina in. a. vel in. is.

Draco dracæna.	Flamen flamina.
Caupo caupona.	Astur asturica.
Leo leæna vel lea.	Sambucistes. cistria.
Fullo fullona.	Cytharistes. ristria.
Lacon lacæna.	Cymbalistes. listria.
Fidicen fidicina.	Tympanistes tympanistria.
Lyricen lyricina.	Psaltes psaltria.
Siticen siticina.	Prophetes prophetis.
Tubicen tubicina.	Poetes poetis.
Tibiicen tibiicina.	Scythes scythis.
Cornicen cornicina.	Sarmates sarmatis.
Oscen oscina.	Magnes. etis. vel. nessa.
Cres cretis. vel cressa.	Chalybs chalybissa.
Moabita moabitis.	Aethiops æthiopissa.
Amonita amonitis.	Thrax thraissa.
Nepos neptis.	Cilix cilissa.
Heros heroina.	Phœnix phœnissa.
Lybs libyssa.	Phryx phrygia.
Arabs arabissa.	Rex regina.

Quædã sunt noïa q̄ tametsi cõmunia duorũ generũ repe riuntur. habẽt tamẽ aliam propriã terminationẽ generis fœminini. vt Hospes hospita. Sospes sospita. Sacerdos sacerdotissa. Custos custodia. Antistes antistia.

De nominũ declinatione. Cap. ii.

NE sit opus toties eadem præcepta resumi.
Accipe quæ teneas in nominibus variandis.
Compositi formam simplex & compositiuũ
Simplicis obseruãt. Exanguis dat tibi sanguis.

Cap. ij.

DE quinq3 noim declinationib⁹. Iã puer eo videt̃ adoleuisse: vt q̃d ante hac faciebat: nõ debeat inflectere nomina per proportionẽ illoꝝ: quę in principio hui⁹ operis posita sunt: cum declinãdi modus ille sit paulo incertior atq3 cõfusus: ſ3 p regulas τ pcepta q̄ in hoc. ij. cap. tradunt̃. Principio itaq3 ponit documẽta oib⁹ quinq3 declinatiõib⁹ cõmunia. deinde singulatim de vnaquaq3 illaꝝ q̄nq3 declinationũ regulas psequet̃. Dicit igit̃ q̄ ne oporteat autorẽ sępi⁹ eãdẽ pceptionẽ repetere: hoc ẽ i q̃libet dclinatiõe idẽ dicere: o auditor accipe q̄ teneas memoria in noib⁹ variãdis. i. in declinãdo noïa. Cõpositi formã. Primũ pceptũ ad analogiã grãmatices ptinet: q̄ vt ait Qui. nõ rõne nitit̃ ſ3 exẽplo. τ ex certis icerta pbare nitit̃. vt cũ exploratũ habueris q̄ iber facit ĩ gtõ iberi: itelliges q̄ celtiber cõpositũ a celta τ iber facit ĩ gtõ celtiberi. Atq3 ediuerso si exploratũ tibi sit q̄ celtiber facit celtiberi itelliges etiã q̄ iber facit ĩ gtõ iberi. Hęc regula q̄ declinatiõi seruit maxime: visũ est autori hoc loco illã ponere. Dicit itaq3 q̄ nomẽ simplex suat formã cõpositi. i. pportionẽ. τ cõpositũ suat ecõtrario formã simplicis. H3 regula excepitonẽ: q̄ nõ vbiq3 q̄3 xa ẽ. vt sãguis gtĩ fecit sãguinis vna syllaba crescẽte: exãguis xo fecit exãguis pariũ syllabaꝝ.

A pede fit vulpes & apes. nec regula seruit.
Impubis dat.eris. sed pubes dat tibi pubis.
Est requies quintæ. declinat tertia simplex.
Quartus cum quinto semper recto similantur
In neutris. sed in.a. pluralem ponis vbiqꝫ.
Estqꝫ vocatiuus recto similis prope semper.
Prætereꝙꝫ quintæ pluralibus in genitiuis:
Syllaba nonnunqꝫ colliditur.u.capitales.
Tertius & sextus plurales assimilantur.

De prima nominis declinatione.

V m sint q̄nqꝫ puer declinādi tibi formę.
Quas vnus variis ex rectis dat genitiuus.
Prima sit in.as.es. sed græcis.a.qꝫ latina.
Est genitiuꝰ in.æ.diphthongon. sed tn̄ ai.
Dat tibi nōnūqꝫ. dat &.as. sꝫ & id qꝙꝫ raro
Octo triū generū sunt noīa. q̄ dant in.ius.

Prꝫterea cū vulpes ⁊ apes a pede cōposita videant̄: qm̄ vulpes autore Quin. quasi volipes dicta est: apes q̄qꝫ vel qꝛ sine pedibꝰ nascant̄: vel potiꝰ qꝺ pedibꝰ ꝑ mutua nexis. vt ꝟg. vij. ęn̄. ait. in vuę modū pēdeāt: debuerūt facere in gtō vulpedis ⁊ apedis: sꝫ amissa vna syllaba fecerūt vulpis ⁊ apis. q̄ꝙꝫ ꝓ cypselo aue apedis q̄qꝫ facit. Lepꝰ quoqꝫ si vt autor est Quin. q̄si leuipes ꝺr: leuipedis debuit facere: sꝫ fecit leporis. Pubes quoqꝫ mittit gtm̄ pariū syllabaꝝ: sꝫ ab eo ꝯpositū impubis: vt ꝓbꝰ ⁊ Phocas voluerūt: vel ipuber vt Cęsar i lib. de analogia impuberis in gtō facit. Cice. iiij. inuectiuarū. Filiū eiꝰ impuberē legatū a pr̄e missum. ꝟg. tn̄ regulā secutꝰ impubis Juli dixit. ⁊ Hora. ij. car. nec impubē parētes troilū. ⁊ Oui. ix. meta. facietqꝫ viros impubibꝰ annis. Quies. etis. prꝫterea cum sit tertię declinationis: ab eo cōpositū req̄es q̄nte reperit̄. vt apud ꝟg. iiij. ęn̄. tēpus inane peto requiē spaciūqꝫ furori. q̄ꝙꝫ ⁊ q̄es quiei antiq̄ores etiā ꝑ q̄ntā declinabāt. vt Affraniꝰ. solicito corde corpus non potitur nec quie. ⁊ Neuius. cōplexo summo corpa opiunt̄ ac suaui q̄e. Atqꝫ cōtrario Cicero i Catone maiore dixit: vt meę senectutis requietem oblectamētūqꝫ noscatis. Macro. quoqꝫ in. j. de somno scipionis. qꝛ ⁊ illa inq̄t req̄etis est inscia. Multa quoqꝫ alia: sunt q̄ nō sequunt̄ simpliciū declinationē. vt cētimanꝰ giges dictꝰ est ab Hora. sed in gtō cētimani gigę dicemꝰ. Alia quoqꝫ cōplura passim reperies: q̄ nō sequuntur ex regula proportionem. Quartꝰ cū q̄nto. Scd̄a regula est. ꝙ noīa neutra. ij. iij. et. iiij. declinatiōis qm̄ primę et quintę nullū est neutrū habēt actm̄ ⁊ vctm̄ siles ntō: ⁊ in plurali semꝑ terminat̄ i.a. vt hoc tēplū tēpla. hoc corpꝰ corpa. hoc veru verua. Estqꝫ vctūs recto silis. Tertia regula est. ꝙ vctūs oīm quinqꝫ declinationū in vtroqꝫ numero silis est ntō. Sꝫ dixit nō semꝑ. sꝫ ꝓpe. i. quasi semꝑ ꝓpter noīa scd̄ę declinatiōis terminata i.us. q̄ alio mō exeūt: ⁊ ꝓpter noīa grę́ca: de q̄bꝰ suo loco disseremꝰ. Prꝫtereꝙꝫ q̄ntę. Quarta regula. ꝙ gtūs pluralis oīm declinationū prꝫtereꝙꝫ q̄ntę potest recipe syncopā hoc est abscissionē. vt i p̄ma ęneadū ꝓ ęneadaꝝ. graiugenū ꝓ graiugenaꝝ. ꝟg. j. ęn̄. q̄s genꝰ ęneadū: q̄s troię nesciat vrbē. Jdē in. viij. optime graiugenū: cui me fortuna precari. Jn scd̄a virū ꝓ viroꝝ. diuū ꝓ diuorū. ꝟg. j. ęn̄. arma virū tabulęqꝫ. Jdē in. ix. turne quod optāti diuū ꝓmittere nemo. Jn. iij. agrestū ꝓ agrestiū. celestū ꝓ celestiū. prudētū ꝓ prudētiū. mēsum ꝓ mēsiū. Oui. xij. meta. ⁊ q̄s sustinui bis mēsum q̄uqꝫ labores. ꝟg. j. geor. ⁊ vos agrestū p̄sentia numina fauni. ⁊ Oui. j. meta. vltima celestū terras astrea reliq̄t. Jn. iiij. passū ꝓ passuū. nurū ꝓ nuruū. currū ꝓ curruū. Mar. sꝫ duo sunt q̄ nos distingūt milia passum. Lucill. apꝺ Macro. in. j. satur. hūc mille passum q̄ vicerit atqꝫ duobꝰ cāpanꝰ sonipes. Jdē li. xij. cunctaqꝫ adest ꝟgo matrūqꝫ nurūqꝫ caterua. ꝟgil. vj. ęn̄. q̄ gr̄a currū armorūqꝫ fuit viuis. Neqꝫ solū in car. fit huiꝰ casus abscissio: verūetiā in ꝓsa orōne. vt Cice. in ora. ꝓ sextio. vestraꝝ inq̄t sedū tēplorūqꝫ causa. ⁊ i noībꝰ numeralibꝰ. vt duū ꝓ duoꝝ. q̄dragenū ꝓ q̄dragenoꝝ. tricenū ꝓ tricenoꝝ. e diuerso ales i gtō plurali. u. suscepit tn̄ metri causa. vt dixit Seruiꝰ in illud. ꝟg. viij. ęn̄. alituū pecudūqꝫ genꝰ. alituū eīn ꝑ epēthesim ꝓ alitū posuit. sicut ⁊ Manil. in vltimo astrono. alituūqꝫ genꝰ studiū cēsusqꝫ vocabit. Tertiꝰ ⁊ sextꝰ: ꝙ datiuꝰ ⁊ ablatiuꝰ numeri pluralis in terminatiōe similes sunt in oībꝰ quinqꝫ declinationibus. Jtaqꝫ cū semel datiui terminationē posuerimꝰ: ablatiui eādē esse intelligemꝰ. vt dtō musis: abltō a musis.

De prima nois declinatiōe. Formę d̄clinationū vt q̄busdā (diomede referēte) visum est: septē sunt. Nā ex scd̄a nr̄a duas fecerūt: alterā coꝝ q̄ gtm̄ in. i. simplex alterā coꝝ q̄ in. i. duplex terminat̄. Duas q̄qꝫ ex q̄rta nr̄a: alterā coꝝ q̄ mittūt gtm̄ in. us. alterā ex aptotis in. u. desinētibꝰ q̄ nō declinat̄ i numero singulari. Qui declinationū numerꝰ ad q̄nariū redactꝰ est: qm̄ tot videbāt̄ esse gtī diuersitates. Dicit igit̄ ꝙ p̄ma nois declinatio terminatiōes hꝫ ntī tres in. as. es. a. Sed in. as. ⁊ in. es. tm̄ grę́coꝝ. vt ęneas. ę. archias. chię. anchises. chisę. planetes. netę. Jn. a. ꝟo tā grę́coꝝ q̄ꝫ latinoꝝ. vt musa. ę. helena. enę. terra terrę. fabula. ę. Jtaqꝫ dixit. a. latina. nō ꝙ oīa noīa primę declinatiōis in. a. desinētia latina sint. sed ꝙ cū in. as. ⁊ in. es. oīa sint grę́ca. in. a. finita sunt etiā latina. Estqꝫ illud etiā hoc loco repetēdū ꝙ in cap. supiori dictū est. ꝙ noīa huiꝰ declinatiōis in. as. ⁊ in. es. finita oīa sunt grę́ca: ⁊ masculina in. a. ꝟo ptim grę́ca. ptim latina. ptim masculina. ptim fœminina. nā neutrū nullū est p̄mę declinatiōis: p̄tereꝙꝫ qꝺ Oui. v. meta. bis posuit in neutro gn̄e polēta. idqꝫ singulari: vt diximꝰ exēplo: quē opinor nr̄i secuti sunt. cū hoc pascha. chę. in neutro gn̄e posuerūt. Est gtūs in. ę. diphthōgō. ꝙ noīa p̄mę declinatiōis a quacūqꝫ veniāt ntī positiōe mittūt gtm̄ in. ę. diphthōgon. vt ęneas enę. āchises. sę. musa. ę. terra. ę. ita tn̄ vt gtūs sit pariū syllabaꝝ. Poetę ꝟo aliq̄n soluūt diphthōgō illā in. ai. syllabas. ꝟg. iij. ęn̄. aulai i medio libabāt pocula bacchi. Jdē in. vj. aurai simplicis ignē. ⁊ in. ix. Diues pictai vestis ⁊ aurai. Cice. i ara. Atqꝫ oculos vrget pedibꝰ pectusqꝫ nepai. ꝓ aulę: aurę. pictę. nepę. sꝫ hoc poetis tm̄ licitū fuit. neqꝫ oībꝰ q̄dē sꝫ antiq̄oribꝰ aut ātiq̄tatū amatoribꝰ: q̄les fuerūt ꝟgiliꝰ. Lucre. Cice. Exit etiā hic gtūs in. as. sꝫ id quoqꝫ apꝺ ātiq̄s: ⁊ q̄dē raro. Liuiꝰ ādronicꝰ. atqꝫ escas habemꝰ mētionē ꝓ escę ab eo qꝺ est esca. Neuiꝰ. rūcꝰ atqꝫ purpureꝰ filij terras ꝓ terrę. Vn̄ etiā nūc pr̄familias. mr̄familias. filiusfamilias dicimꝰ ꝓ familię: qꝺ antiq̄ sic loq̄bant̄. Deīde dicit ꝙ illa noīa adiectiua q̄ ꝑ p̄mā ⁊ scd̄am nois declinationē inflectūt: mittūt gtm̄ in. ius. a q̄cūqꝫ ntī terminatiōe exeāt siue p̄mę siue scd̄ę sint declinatiōis. Ea sūt vnꝰ. a. um. vniꝰ. i. Vllus. a. um. vlliꝰ. li. Nullꝰ. a. um. nulliꝰ. li. Solꝰ. a. um. soliꝰ. li. Totꝰ. a. um. totiꝰ. ti. Aliꝰ. ia. iud. aliꝰ alij. Alter. a. um. alteriꝰ. ri. Vter. a. ū. vtriꝰ. ri. Et ab his cōposita. vt Neuter. a. ū. Vterqꝫ. aqꝫ. ūqꝫ. Vterlibet. alibet. vtrūlibet. Vteruis. auis. vtrūuis. Vtercūqꝫ vtracūqꝫ vtrūcūqꝫ. Alteruter. utra. utrū. quę oīa mittunt gtm̄ in. ius. ⁊ datiuū in. i. Sequun

ent tamē aliquā pportionē noīm adiectiuoꝝ prime ꝛ scōe declinationis. Cicero.nō vnę rei sed oīmbus consuli p
retur.pro vni. Idē ad herēniū.nō res totę rei necesse est similis sit.pro toti. Terētius in heautōti.alterę dum narra
forte audiui.pro alteri. Idē in eunucho.mihi solę ridiculo fuit.pro soli. Cecilius.nullę nationi tot victorias tā bre-
ui spacio datas arbitror.pro nulli.Sed in hoc noie neuter frequētius reperit̃ genitiuus regularis: q̄ʒ gtūs in.ius.
et dtūs in.i. Pone datiuis.e.q dtūs in.e.diphthongon terminat̃:similisq est gtō. Noia tñ q̄ miserūt gtm in.ius.
ablata.us.faciunt datiuū in.i.vt vnus vnius vni.

Pone datiuis.æ.diphthongon.sed genitiuus.
 Cum tibi fiet in.us.us.rapta pone datiuum.
Omnibus ex rectis finitur in.am.tibi quartus.
Atqʒ vocatiuꝰ fit in.a.cui iungito sextum.
Rectus pluralis fit in.æ.genitiuus in.arum.
Atqʒ datiuus in.is.finitur.Pauca tamen sunt.
 Quæ faciunt abus.velut est equa.filia.nata.
 Mula.dea.liberta.ambabus iunge duabus.
Accusatiui plurales.as.tibi mittunt.

Omnibꝰ ex rectis. q accusatiuus prime declina-
tionis a quacūqʒ exeat terminatione noīatiui in
am. desinit:fitqʒ a gtō. e. diphthongon mutata in
am.vt musa.e.am.Sed in oībus grecis accusa-
tiuus grecus plerūqʒ a latinis vsurpatur quēad-
modū in declinatione greca dicemus. Atqʒ voca
tiuus fit in.a.q vctūs in.a.terminatur: etiā cū ve-
nit a noibus grecis in.as.ꝛ in.es. desinētibus. vt
eneas o enea.anchises o anchisa.atrides o atrida
Vergiliꝰ.x. eñ. vigilas ne deum gēs enea vigila.
Idem. iij. eñ. coniugio anchisa veneris dignate
supbo.Hora.ij.ser.ne qs humasse velit aiacē atrida vetas cur?Abltūs quoqʒ similis est vctō in terminatiōe. Sed
qd̄ de actō diximꝰ:idē quoqʒ de vocatiuo ꝛ abltō dicēdū est:frequētiꝰ in noibꝰ grecis in.as.ꝛ in.es.desinētibꝰ vsur
pari casus grecos:vt suo loco dicemꝰ. Rectꝰ pluralis.q ntūs pluralis huiꝰ declinatiōis i.e.diphthōgō desinit:ꝛ ē
silis gtō ꝛ datiuo numeri singularis.sicut musa musę.plurali ntō musę. Gtūs in.arū.q gtūs pluralis in. arū. ter-
minat̃.fitqʒ ab ablatiuo singulari addita.rū.vt hęc musa a musa.arū. Atqʒ dtūs in.is.q datiuꝰ pluralis terminat̃
in.is.fitqʒ ab ablatiuo singulari.a. mutata in.is.vt musa.is.Excipiunt tñ pauca q̄ differētię causa faciunt dtm̄ in
abus.ꝛ quę sunt illa subiūgit.equa equabꝰ.filia.abus.nata.abus.mula.abus.dea deabꝰ.liberta.abus.ambę am-
babꝰ.duę duabꝰ. Priscia.iter hęc numerat asina asinabꝰ.qd̄ Valla posse dici negat.Antiqssimi quoqʒ ab is ea id.
eabꝰ dixerūt.Cassius.hemina pōtifici q̄ cū eabꝰ stuprū fecerat.Iuniores aia aiabus dixerūt. vt Seruiꝰ multis in
locis ꝛ nostrę religiōis autores.Neqʒ dissimuladꝰ est hoc in loco illoꝝ error: q̄ nō itelligētes ṽba Prisciani quod
ille de paucis noibꝰ scripsit:ad infinita ppe noia extendūt. Dicit eñ li.vij.vbi de datiuo ꝛ abltō pluralibus pme
declinatiōis disserit.Inueniunt̃ tamē pauca gñis foeminini q̄ ex masculinis transfigurant̃ nō habētibus neutra:
q̄ aialiū sunt demonstratiua naturaliter diuersum sexū habētia:q̄ differētię causa in abltō singulari.bus.assumpta
faciūt datiuū ꝛ ablatiuū plurales.ꝛ q̄ sunt illa pauca subdit.natabꝰ.filiabꝰ.deabꝰ.mulabꝰ.libertabꝰ. asinabꝰ.am-
babus.duabꝰ.Isti ṽo dū putant se latinū sermonē locupletare:funditꝰ euertunt:cū artis grāmatice pręcepta con
trahēda atqʒ limitāda potiꝰ sint q̄ʒ amplianda.Quis eñ vnq̄ʒ apud autores idoneos legit qd̄ isti faciunt ab agnꝰ
agna.abus.ab iuuēcus.ca.abus.a lupus lupa.abus.a ceruꝰ.ua.uabus.ꝛ alia innumera:q̄ solent sine autoritate in
exēplū deducere.Quid qd̄ neqʒ illa ipa:q̄ Prisci.ꝛ Valla dicūt exire in.abꝰ. semp ita faciūt nisi tm̄ differētię causa:
q̄ si aliūde pcipi pōt:nihil necesse est illa noia in abus.teriari. vt equa rōne discriminis potuit mittere equabꝰ. vn̄
et Varro in.ij.de re rust.fecit caput de eq̄s ꝛ equabꝰ:vt vtrūqʒ sexū ꝯplecteret̃.At ṽo Papiniꝰ li.xxij.digest.titulo.
de vsuris ꝛ fructibꝰ.l.eq̄s.eq̄s inq̄t p fidei ꝯmissum relictis post morā foetꝰ quoqʒ p̄stabuntur. Vulpianꝰ in titulo
de varijs ꝛ extra ordinarijs cog.l.de vsu.itē de eq̄s alienis a sciēte possessis foetuqʒ earū.nō dixerūt equabus. qꝛ de
partu earū vterqʒ iure cōsultꝰ mētionē fecit:neqʒ ambiguū erat de quo sexu loq̄ret̃. Colume.q̄qʒ li.vij.de re.rust. cū
de admissura equoꝝ i eq̄s loq̄ret̃:admissariū inq̄t cęteris eq̄s facit inimicū.Qd̄ si ex adiūcti; nō satis cōstat: de quo
sexu loq̄mur:equabꝰ potiꝰ q̄ʒ eq̄s dicemꝰ.vt Seruiꝰ.iij.geor. Eq̄bꝰ inq̄t eiꝰ imisit furorē. Filia pterea differētię cau
sa potuit facere filiabꝰ.Enniꝰ tñ in andromedā dixit:filijs ppter te innocēs obiecta sum nerei:nō dixit filiabꝰ: qꝛ
de nereidibꝰ loq̄bat̃. Plautꝰ quoqʒ in sticho.ego intrabo ꝛ gratulabor aduētū vestrū filijs. nō dixit filiabꝰ:qm̄ an-
tipho senex de duabꝰ filijs panegyri ꝛ pinacio ad generos duos loq̄bat̃.Hierony.quoqʒ interpres genescos cap.
xxxi.qd̄ possum facere filijs ꝛ nepotibꝰ meis:cū laban de lia ꝛ rachel deprehēsis loq̄retur. Nata quoqʒ ꝛ si differē
tię causa pōt aliq̄ñ exire i abus. Papiniꝰ tñ in achilleide dixit.charisqʒ para cōnubia natis:q̄s tibi sydereis diuarū
vultibus equas sors dedit.nō dixit natabꝰ:qꝛ lycomedes rex scyri filias tm̄ habuit:cū pręsertim vt sexꝰ ambigui-
tatē tolleret:adiūxit:quas equas vultibꝰ diuarū.Ouidiꝰ quoqʒ.xiij.meta.euboea duabꝰ ꝛ totidem natis andros
fraterna potita est:qꝛ duabꝰ dixit.nihil necesse habuit natabus dicere. Qd̄ vero Laurētius asina ab hac regula ex
cluserit.illa forte ratio fuit:qd̄ nō habuit autores:quoꝝ testimonio fretꝰ auderet dicere asinabꝰ: p̄ter vnū Priscia-
nū:cui nō solet multū fidei adhibere.Nā Pli.lib.xi.Asinis inq̄t a foetu mammę dolēt:ideo sexto mēse arcēt partꝰ
nihil necesse fuit dicere asinabꝰ:qꝛ statim subiunxit de māmarū dolore atqʒ illarū foetu. In.i.etiā lib. regum Hie-
ro.interprete legimus:ꝛ de asinis quas perdidisti ne solicitꝰ sis. nō dixit asinabꝰ: qꝛ statim adiecit quas perdidi-
sti. Eadē pterea ratione Cicero scribēs ad filiā ꝛ vxorē dixit.duabꝰ animis suis nō animabꝰ: qꝛ illud adiunctum
duabꝰ tollebat sexus ambiguitatē.Nā qd̄ Seruiꝰ.atqʒ religionis nrę autores dicūt ab aia aiabus:ne coinciderent
cū animis qd̄ est ab animꝰ: recte id fecissent si autoritate niterent̃. Et qd̄ a dña q̄dā faciūt dñabus facile refellitur
testimonio.Q.curtij.q̄ de vxore ꝛ filia darij scribēs dixit:actum est de dñis:nisi forte velint dicere:quod quia histo-
ricus de foeminis loquebatur:ideo dixit dñis.nunq̄ʒ tamē isti autorē idoneū mihi mōstrabūt.qui vnq̄ʒ dixerit do-
minabꝰ.Nā qd̄ nōnulli afferūt ex epistola diui Hierony.ad demetriadē:dñabꝰ.ille non dñabus: sed dñis scripsit
incedētibꝰ inquit dñis ancilla ṽgo pcedit ornatior.Atqʒ vt vno ṽbo colligā qd̄ sentio:tūc vtemur datiuo ꝛ abla-
tiuo in abus.cū potest esse dubiū de quo sexu loq̄mur:neqʒ id passim sed in illis tm̄ noibꝰ:in quibꝰ optimi autores
hoc fieri voluerūt.Ambę ṽo ꝛ duę q̄uis nulla simuli differētię causa cogēte.vt Priscianus ait: habēt dtm̄ ꝛ abltm̄
ambabus duabus. Accusatiui plurales.q actūs numeri pluralis exit in.as.addita.s.abltō singulari.vt musa.as.

De secunda nominis declinatione.

Litera dat rectis tibi sex.er.ir.ur.vel.us.aut.um.
Atq; eus diphthōgō. sed & hāc tātūmō græcis
Fit genitiuꝰ in.i. Sed rectum non superabit.
Excipias gibber.lacer.& socer. asper.adulter.
Presbyter atq; liger.miser & gener & tener addes.
Et prosper.dexter.puer.& quod fit tibi nomen
A gero.siue fero.vir.treuir.iunge saturq;.
Liber bacchus & ingenuus.cui iungis iberum.
Sed diphthongus in eus.ei.dat vel.ei.genitiuo.
Atq; datiuus in.o.dabitur.Cui iungito sextum.
Accusatiuo.um.dat declinatio nostra.
Vs recti mutans in.e.casum pone vocandi.
Sed dices fili.fluuius.deus atq; latinus.

Oē scḋa noīs ḋclinatiōe.Scḋa noīs declinatio terminatiōes hʒ nīi sex.er.i.ur.um.us.eus.ꝙ oēs mittunt gtīm in.i.vt puer.eri.cap.i.vir.i.treuir.iri.satur.uri.qḋ in.ur.solū repit:nā matur latine nō ḋr:etiā Priscia. autore: ꝙ dicit in.ur.vnū tm̄ repiri satur.Tēplū.li.regnū.i.dn̄s.i.deꝰ dei.In.eus.diphtōgō finita oia sūt grēca.vt pēthꝰ.ei.orpheꝰ.ei.Repiunt̄ etiā duę teriatiōes in.os.⁊ in.on.noīm tm̄ grēcoꝝ.ꝙ ad hāc declinationē referunt̄ quēadmodū in declinatiōe grēca differemꝰ.vt hic logos.gi.hoc iliō.ij. Sʒ rectū nō supabit.Oēs gtōs scḋę noīm declinationis in.i.terminari diximꝰ:sʒ qꝛ ptim crescūt vna syllaba: ptim sunt ęqliū syllabaꝝ vt tollat hāc ambiguitatem:dicit ꝙ gtūs huiꝰ declinatiōis ęqualis est suo ntō in numero syllabaꝝ.vt hoc templū.li. hic dn̄s dn̄i. Excipit pauca noia ꝙ hic numerant̄. gibber.eri.Sueto.de orbilio grāmattico.gibberosos se de sole in vmbrā trāsferre rn̄dit. erat em̄ murena gibber.Pli.li.viij.syriacis nō sunt palearia sʒ gibber.ꝓ gibbo posuit.Mart̄.in dist.sigillū gibberi fictile ꝓ gibberoso. Nā quēadmodū gibbus tū ipm tumorē sig̃t siue dorsum nasi. vt Iuue. medijsq; i naribꝰ īgēs gibbꝰ. tū rē ipsam gibbū habentē.vt Mart̄.nō aliter ridetur atlas cū corpore gibbo. ⁊ Celsus li.iiij.Extrinsecꝰ gibbū:intrinsecꝰ cauū est iecur. sic gibber tū ipm dorsi tumorē designat. tū eū ꝙ tumorē habet quē gibberosum appellat iurecōsultꝰ in titulo de edilicio.l.vel ꝓterui vel gibberosi.Lacer.i.v̓g.vj.ē̄n.lacerū crudeliter ora.Socer.eri.Idē in.ij.ē̄n.ad soceros ⁊ auo puerū astyanacta trahebat.Asper.eri ꝙ etiā ꝑ syncopā obliquos habet aliqñ equales.v̓g.ij.ē̄n.iprouisum aspris veluti ꝙ sentibꝰ anguē pressit.Adulter.eri.Liber.eri.ꝓ eo qḋ est bacchus.et ꝓ eo qḋ ē igenuꝰ siue nō seruꝰ. Nā ꝓ libro scripto ⁊ cortice libri facit.Iber.eri.ꝓ hispanꝰ.Luca.in.vj.si tibi durꝰ iber aut si tibi terga dedisset.v̓g.iij.geoꝛ.aut implicatos a tergo horrebis iberos.Nā pro flumine iberꝰ.eri. posuit Luca.in.iiij.ꝙ p̄stat terris aufert tibi nomen iberꝰ. Iber.eris.ꝑ tertiā ppl's est septētrionalis iuxta armeniā. Ab iber.eri.fit celtiber.eri.nomē cōpositū a celtis ⁊ iberis.Luca.in.iiij.galloꝝ celte miscētes nomē iberis: nō vt historiographi nr̄i delirāt dicti quasi cetꝰ tubalis.Presbyter.eri.ꝓ eo qḋ grēci dicūt presbyteros.i.interp̄taturq; senior. apud nr̄os ꝓ eo qḋ est sacerdos:quēadmodū ⁊ abbas.ꝓ eo qḋ est pater.⁊ pappas ꝓ eo qḋ auus:noia sunt honoris.Liger.eri.nomē est celebre apḋ v̓g.x.ē̄n.fraterq; liger:sʒ frater āhelos flectit equos.⁊ paulopost gtm̄ exp̄ssit dicens.vesani talia late dicta volāt ligeri. Miser.eri.gener.eri.tener.eri.necessitate ordinis l̄raꝝ crescunt vna syllaba in gtō: qm̄.n.vel.s.nō possunt i eadē syllaba.r.l̄ram p̄cedere. Prosp.eri.qḋ etiā ꝓsperꝰ dicit Cice.i.vj.de repu.scribēs.Dei de hoīm gn̄i ꝓsperꝰ ⁊ salutaris.Dexter.eri.qḋ etiā ꝑ syncopē dextri facit i gtō. Puer.eri.ꝓ ꝙ ātiq̄ssimi puerꝰ pueri faciebāt.Ceciliꝰ age puere duce me ad p̄rios fines.Affraniꝰ.o puere puere sine me ꝓspicere mihi. Et noia ꝯposita a gerēdo ⁊ ferēdo.vt armiger.eri.setiger.eri.corniger.eri.furcifer.eri.armifer.eri.Vir.ri.⁊ ab eo ꝯposita duum uiri.leuir.iri.Treuir.iri.ppl's est gallię.Luca.in.j.tu q̄q; lętatꝰ cōuerti p̄lia treuir.Satur.uri.Iuue.sat̄ est cū dicit Horat̄.euoe.Minuūt̄ etiā gti vna syllaba ꝑ syncopē.siue mauis apocopē:q̄ties gtūs in.i.duplex desinit.altero em̄ exillis detracto gtūs vna syllaba decurtat̄.vt antoniꝰ.oni.ꝓ ātonij.peculiū.uli.ꝓ pecul̄ij.tuguriū.uri ꝓ tugurij.Iuue.antoni gladios potuit cōtēnere si sic oia dixisset.v̓g.in buc.nec spes libertatis erat:neq; cura peculi.Idē i eodē ope.pauperis ⁊ tuguri cōgestū cespite culmē. Sʒ diphthōgꝰ in.eus.ꝙ noia in.eus diphthōgo desinētia ꝙ oia diximus esse grēca.duplicē habēt gtm̄ in ei.diphthōgō copulatū.vel in.ei.syllabas diuisum.Nā i.cos.mere grēcꝰ ē:vt tereꝰ terei.vel terei vel tereos.ꝓmetheꝰ.ethei.vel ꝓmethei.theos.v̓g.in buc.aut vbi mutatos terei narrauerit artꝰ. Idē in eodē ope.caucaseasq; refert volucres furtūq; ꝓmethei.Mart̄.flet philomena nefas incesti tereos ⁊ ꝙ.sed hic gtūs ex grēco vsurpatur:q̄re in suū locū referēdꝰ est.Ambiget v̓o q̄spiā mulciber quō mittet gtm̄.nā si mulciberi facit:turpe est a nobis fuisse p̄termissū: cū ab alijs q̄busdā grāmaticis hoc i loco positū sit. Ad qḋ illud est rn̄dēdū: hoc nomē Prisci.teste duos habere gtōs:sʒ vtrūq; tertię mulcibris ⁊ mulciberis:quēadmodū suo loco dicemꝰ.Cic.tu.ij.thus.mulcibri dixit i scḋa declinatiōe:qḋ colligit̄ ex rōne carminis senarij : qḋ ex Aeschilo poeta grēco vertit i latinū sermonē i hūc modū.iouisq; numē mulcibri asciuit manꝰ.vbi neq; mulcibris neq; mulciberis: sʒ neq; mulciberi esse pōt.vt in q̄busdā codicibꝰ legit̄.necesse est em̄ vt iābꝰ sit i quarto loco. Cōferte obsecro vos nūc: ꝙ alios autores admirari soletis:breuitatē nr̄am simul ⁊ facilitatē ⁊ copiā cū alioꝝ p̄ceptis iextricabilibꝰ:⁊ cū multa v̓boꝝ ꝯplexitate diminutis. Atq; dtūs in.o.ꝙ dtūs ⁊ abltūs singularis i.o.terminat̄.fiūtq; a gtō.i.finali mutata in.o. vt dn̄s.i.dn̄o.a dn̄o.puer.eri.ero.a puero. Actō.ꝙ actūs i.ū.desinit:fitq; a gtō.i.finali mutata in.um.vt dn̄i dn̄m.pueri rū.qḋ de noibꝰ latinis aut grēcis latine declinatis ē dicēdū:atq; ideo adiecimꝰ declinatio nr̄a.i.latina.Nā si q̄sieris a me theseꝰ quēadmodū mittit actm̄:rn̄debo theseū vel thesea:sʒ theseū declinatiōe latina:thesea declinatione grēca.ꝙ casus vt alias dicemꝰ a latinis vsurpat̄.v̓g.i.vj.q̄d thesea magnū q̄d mēorē alcidē.Cice.de natura deoꝝ actm̄ latinū ꝓtulit.theseū inq̄t ⁊ hippolitū.Us recti mutās.qꝛ supiꝰ posuit regulā gn̄alē ꝙ vctūs ē silis ntō: imo apḋ ātiq̄ores idē fuit i teriatiōe:atq; a grēcis vterq; rectꝰ appellat̄:⁊ qꝛ i regl'a illa gn̄ali adiecimꝰ tꝑamētū ꝓpe: nūc p̄ceptū illud limitās dicit.ꝙ cū ntūs teriat̄ in.us.vctūs exit in.e.us.nti mutata.in.e.vt dn̄s o dn̄e.marcꝰ o marce. Patit̄ tm̄ regl'a illa exceptionē:qm̄ hoc nomē filiꝰ debuit facere filie ⁊ facit fili:qḋ etiā apḋ ātiq̄ores filie fecit.Liuiꝰ ādronicꝰ: p̄r nr̄ saturni filie.fluuiꝰ q̄q; deꝰ ⁊ latinꝰ atq; etiā si vis ppl's ⁊ fortasse alia hmōi noia apḋ ātiq̄ores i vctō siles ntō repiunt̄.v̓g.viij.ē̄n.corniger hespidū fluuiꝰ regnator aq̄rū.ꝓ o fluuie. Idē in pape.de cera facta dat tibi poma deꝰ. sʒ hoc nomē de ātiq̄tate nihil videt̄ mutasse.nemo em̄ dixit o dee.Idē socer arma latinꝰ habeto ꝓ o latine.sic quoq;

Lucanus dixit in.ij.de gener o ppl's vix sęcula lõga decoꝝ.⁊ qđ in re diuina cotidie audimꝰ.agnꝰ dei ꝙ tollis pcta mũdi. p agne.⁊ alio in loco.attẽdite pp'le meꝰ.ꝓ o mi pp'le. Si tñ est ꝓpriũ.ꝙ noia ꝓpa in.ius.finita mittũt vctm̃ in.i.ablata.us.nñ.vt v̓gilius o v̓gili.mercuriꝰ o.mercuri.lariꝰ o lari.ꝙ lacus ẽ italię. de quo v̓g.ij.geoꝛ.te lari maxime teqꝫ fluctibꝰ assurgẽs.Genius ꝙꝫ ⁊ si nomẽ est appellatiuũ:plures eñ sunt genij hoim ⁊ locoꝝ: tñ q̃si noie ꝓpo Tibullꝰ vocat eũ li.iiij.mane geni cape thura libẽs.Antiq̄oꝛes tñ qđ de filiꝰ diximꝰ:hęc ꝙꝫ noia i.e.terminabãt.vt v̓giliꝰ o v̓gilie.mercuriꝰ o mercurie. Illđ ꝙꝫ aiaduertẽdũ est vctm̃ hũc q̃ꝫ desinere in.i. vocalẽ.q̃ꝫ in.i.ꝯsonantẽ.Nam si in ntõ.i.cõsonãs est ante.us.ablata.us.relinq̄t in fine.i.ꝯsonãs.vt vulteius o vultei.Hoꝛa.j.eplaꝝ.durꝰ ait vultei nimis attẽtusqꝫ videris.vbi vultei dissyllabũ est rõne carminis.ergo in.i.ꝯsonãtẽ d̄sinit.Nam in vctõ ꝙ ntõ par est in numero syllabaꝝ:vulteiũ trissyllabũ posuit dicẽs.vulteiũ noie menã.Qđ si ante.us.in ntõ est vocalis.in vctõ quoqꝫ ablata.us.vocalis erit.vt caius o cai.Mar.qđ peto dacai nõ peto ꝯsilium. Nam in ntõ trisyllabum posuit idẽ autoꝛ alibi dicens.caius vt fiat iuliꝰ ⁊ ꝓculus.Qđ v̓o.Oui.põpei trissyllabũ posuit in.iiij.li. de ponto cum dixit. Accipe põpei deductũ nomẽ ab illo:eadẽ rõne potuisset põpeius in ntõ quadrisyllabũ ponere. Qđ si rectꝰ trisyllabꝰ est.vt apđ Lucanũ pompeius vel parẽ:necesse est vctm̃ duaꝝ esse syllabaꝝ. Rectus pluralis.ꝙ ntũs pluralis scđe declinationis in.i.

Si tamen est proprium per ius.tunc.us.rapiatur,
Rectus pluralis fit in.i.Genitiuus in orum.
Atqꝫ datiuus in.is.Sed dat tibi dii deus & diis.
Accusatiui plurales.os.tibi mittunt.
Nominibus neutris in.a.vertitur.i.genitiui.

De tertia noĩs declinatiõe.

Ertia diuersos dat declinatio fines.
Et quamq̃ꝫ varie tamen exit in.is.gtũs.
Ex.a.ponit.atis.Ex.c.facit.is. genitiuus.
Onis ab.o.fiet.Per. inis. nõnulla dabũt:
Cardo.ordo.turboqꝫ.homo.nemo.iũgis apollo.
Et quod fœminei generis datur in.do.vel in.go.
Vnedo.dat.onis.seu pomum siue sit arbos.

terminatur.estqꝫ in terminatione similis gtõ singulari.vt dñs dñi.plurali dñi.Gtũs in.oꝛum.ꝙ gtũs eiusdem numeri ⁊ declinationis in.oꝛum.terminatur.fitqꝫ ab ablatiuo singulari assumpta.rum.vt a dño dñoꝛum. Atqꝫ dtũs in.is.ꝙ dtũs pluralis eiusdem declinationis terminatur in.is.fitqꝫ ab abltõ singulari.o. finali mutata in. is. vt a dño dñis.Ambo vero ⁊ duo.ꝙ noia ad hanc declinationem potissimum referuntur:quemadmodum in alijs ꝙꝫ locis diximꝰ:in hoc casu ambobꝰ ambabꝰ ambobꝰ:⁊ duobꝰ duabꝰ duobꝰ fecerunt. Sed deus in ntõ atqꝫ ꝯseq̄nter in vctõ pluralibus facit dei regulariter.⁊ dij ꝑ synęresim.atqꝫ eadem rõne in dtõ deis vel dijs.Luca.in.ij.o vtinam cœliqꝫ deis herebiqꝫ liceret. Accusatiui.ꝙ actũs in.os.terminatur:fitqꝫ ab abltõ singulari addita.s.vt a dño dños. Noibus neutris.qꝛ in principio huius scđi capitis dictum est.ꝙ noia neutra tres casus habent siles ntm̃ actm̃ ⁊ vctm̃:⁊ in plurali terminabantur in.a.nunc regula illa contrahitur magis atqꝫ limitatur:dicitqꝫ formari a genitiuo singulari.i.finali mutata in.a.Nam si genitiuus in.i.duplex desinit:neutra pluralia in.a.purum.i. vocali antecedente desinunt.vt hoc augurium augurij.hęc auguria.hoc pęculium pęculij.hęc pęculia. si vero in vnico.i.desinit gtũs singularis:pluralia neutra in.a.mixtum cum consonante ꝙ pręcedit illud.i.desinunt.vt hoc templum templi.templa.hoc donum doni dona.

Octe tertia nois declinationẽ.Quemadmodum prima declinatio tres habuit nominatiui terminationes. scđa vero sex.ita tertia habet multo plures:quę omnes mittunt gtm̃ in.is.atqꝫ ideo dicit.tertia diuersos dat declinatio fines:quia q̃ꝫ litterę terminales huius declinationis sint vndecim.a.e.o.c.d.l.n.r.s.t.x.terminationes quinquaginta sunt ⁊ eo amplius:quas cum de gtõ disputabimus:ex ordine ꝓsequemur. Ex.a.ponit.atis. ꝙ nomina tertię declinationis in.a.desinentia:super.a.nominatiui.tis.assumpta mittunt gtm̃ in.atis.vt hoc toꝛeuma toꝛeumatis.schema.atis.pęgma pęgmatis.syꝛma syꝛmatis.pneuma pneumatis.hęc antiquioꝛes etiam per p̃mam declinabant:suntqꝫ omnia gręca:vt in genere diximus. Ex.e.facit.is.gtũs.ꝙ huius declinationis nomina in.e. finita mittunt gtm̃.e.mutata in.is.vt hoc mare maris:cubile cubilis.mantile mantilis.suntqꝫ omnia neutra atqꝫ latina nam gręca fœminina sunt:reducunturqꝫ ad primã declinationem latinam. Onis ab.o.fiet.ꝙ nomina. tertię declinationis in.o.desinentia mittunt gtm̃ in.onis.super.o.nominatiui assumpta.nis.vt hic sermo sermonis.harpago harpagonis.vnio vnionis.poꝛphyꝛio poꝛphyꝛionis. Per.inis.nonnulla dabuntur.ꝙ hęc nomia ꝙ vno versu complectuntur:mittunt gtm̃ non in.onis.sed in.inis.hic cardo cardinis.oꝛdo oꝛdinis.turbo turbinis.ꝓ ventoꝛum vertigine:aut ꝓ pueroꝝ trochisco.Uerg.in.j.turbine coꝛripuit:scopuloqꝫ infixit acuto. Hoꝛa.in epodo:citumqꝫ retro solue turbinem.Nam cum ꝓpꝛium est nomen gladiatoꝛis cuiusdam.generalem regulam seq̄tur. Idem.ij.ser. rides turbonis in armis spiritum.Homo.inis.⁊ nemo.inis.qđ ab homie compositum est.apud antiquioꝛes gtm̃ misit in.onis.Ennius apud Priscianum.vulturis in siluis misarum mandebat homonem. Ipse ꝙꝫ genitiuus neminis antiquus est:quo vix vti possumus.Plautus in captiuis.neminis misereri certum est. ⁊ Lucillius. neminis ingenio quemq̃ꝫ confidere opoꝛtet.Apollo apollinis.cuius gtũs atticus est apollo. vt Paulus in epła ad coꝛinth.j.Hierony.interp̃te.ego q̄dem sum pauli.ego aũt apollo.sed de hoc in declinatione gręca dicemꝰ. antiq̄oꝛes quoqꝫ festo autoꝛe apellinis dicebant. Et qđ fœminei generis.ꝙ noia etiam desinentia in.do.vel in.go.quę sunt generis fœminini:mittunt gtm̃ in.inis.vt hęc teredo teredinis.foꝛmido foꝛmidinis.virgo virginis.vligo vliginis.Unedo tamen pꝛo arboꝛe ⁊ pꝛo pomo ⁊ si generis est fœminini:genitiuum fecit vnedonis. Plini.lib.xvj. quibusdam arboꝛibus coꝛtex cadit.vt malo.vnedoni.Idem lib.xv.de vnedone arboꝛe ipsa fructicosa cui nomen ex argumento sit vnum tantum edendi.Mendum est incredibili consensu in oibus libꝛis receptum: quod a me p̃mum est dep̄hensum in expositione Seruij sup illud v̓g.j.geoꝛ.arbuta sacrę deficerent siluę.ait namqꝫ arbuta sunt rubꝛa poma siluarum:ꝙ Plinius oꝛedones vocat:ꝙ asperitate sua plures edi nõ possunt.at ꝙ Pli.nõ oꝛedones:sed vnedones appellat:ergo vel meo periculo emendandus est iste locus:atqꝫ fidei pristinę restituendus.

Ast anio & nerio dant enis. dat caro carnis.
Lac tibi dat lactis. halec halecis habebit.
Bogud format udis. nostri dixere dauidis.
Additur. is. post. l. Sed lis. mel felq; recepit.
Nomen quod fit in. n. assumit. is. in genitiuo.
Men finita dabunt. inis. & quod desinit in. cen.
Atq; vnguen. pecten. iunges cunq; inguine gluten.
Et quandoq; datur ex. on. genitiuus in. ontis.
Is. post. r. iunges tamen. r. tibi far geminabit.
Cris dat acer. volucer. alacer. bris accipit imber.
Et sua composita. celeber. quibus adde saluber.

Ast anio. & nerio. q̄ hec duo noia hic anio vel aniē. & hec nerio vel neriē. mittūt gtm̄ in. enis. vt aniēnis neriēnis. Hora. j. car. & p̄ceps anio ac tiburti loc⁹. qđ āntiq̄ssimi scđm analogiā declinabāt aniē. enis. Cato nō min⁹ q̄z q̄ndeci milia aniē abest. Papi. ēt in siluis p̄scos imitat⁹ p̄ceps aniē dixit. Declinat̄ ēt hic aniēnis. vt Sil. li. j. puni. q̄ p̄r ac ceptis aniēnis ditior vndis. q̄z q̄z pōt eē gtūs aniēnis. siue igit̄ p̄ma nři positio sit anio siue aniē siue aniēnis. gtm̄ hʒ aniēnis. Luca. i. ij. gelidas aniēnis ad vndas. Qui. xiiij. meta. q̄z q̄z aniēnis aq̄ cursuq; breuissim⁹ almo. Nerio q̄z vt A. gelli⁹ li. xij. noct. atti. scribit. a veterib⁹ sic dcli- nabat̄ q̄si anio. nā p̄inde inq̄t vt aniēnē. sic nerie- nē dixerit tertia syllaba p̄ducta. Plau. i truculēto. mars pegre adueniens salutat neriēnē vxorē suā. Mar. i nuptijs philologie certūq; eē gradiuū ne- rienes ꝯiugis amore torreri. dclinat̄ ēt hec nerie- nes. is. vt Var. i saty. menipea. nerienes inq̄t mi- nerua fortūa ac ceres. Caro p̄terea a regl'a excipit̄. facitq; i gtō carnis. qm̄ apđ p̄scos hec carnis. is. de clinabat̄. Liui⁹ ādro. carnis ait. vinūq; qđ libāt. T. Liui⁹. xxv. ab vrbe. laurentib⁹ carnis q̄ dari debet data nō fuerat. Itaq; ab eo qđ ē caro carūcula: & ab eo qđ ē carnis carnicula diminutiua dclinata sūt. Aiaduertēdū hoc i loco qđ i grecoꝝ dcliatiōe dixi- m⁹: noia greca fœminina i. o. lōgū dsinētia i. onis. fecisse gtm̄ apđ p̄scos atq; reliq̄s cas⁹ ꝯseq̄nter. vt io ionis. calyp- so. onis. dido. onis. Plau. i aulu. arg⁹ quē quōdā ioni iunocustodē dedit. Liui⁹ ādro. apđ nymphā atlātis filiā ca- lypsonē. Enni⁹ penos didone oriūdos. Sʒ hmōi declinatiōe iā nō eē vtēdū ōndit Qui. li. j. his v̄bis. mihi sūt pla- cet latinā rōnē seq̄ quousq; patit̄ decor. neq; em̄ calypsonē dixerim vt iunonē. q̄z q̄z secut⁹ antiq̄s cesar vtit̄ hac rō- ne dclinādi. Illđ p̄terea est ānotādū. masculina greca i on. finita i hāc terminationē plerūq; a latinis referri. vt tar chō. cho. raphō. pho. agāmenō. eno. v̄g. ix. eñ. hic tarcho y thyrrheni tuta tenebāt. Idē i. x. pthenūq; rapho & p̄durū virib⁹ orsen. Papi. i achi. stimulatq; agāmeno volētes. Lac tibi dat lactis. q̄ in. c. duo tm̄ noia repiunt̄ hui⁹ dclina tiōis hoc lac lactis qđ āntiq̄ssimi hoc lacte lactis dclinabāt. Plau. i menech. nec lacte ē lacti vsq; simili⁹. nā lactes in plurali: vt alias diximus sunt itestina p̄ q̄ labit̄ cib⁹. vt scribit Pli. li. xj. natu. histo. singl'r q̄z lactis i ntō dixit Pōpo nius in ferētinati. cerebellū inq̄t lactis agnina. Halec queadmodū in gñe memorauimus salsugo erat ex pisculis halecib⁹ sale maceratis ꝯfecta: qđ ēt garū vocabat̄: facit i gtō halecis. queadmodū & halex. ecis. vt ifra dicim⁹. sed halec caret nūero mltitudinis: queadmodū & alia mlta hmōi noia. Bogud format. udis. q̄ in. d. vnū tm̄ repit̄ no- men hui⁹ declinatiōis bogud: q̄ fuit rex mauritanie. facitq; in gtō bogudis. Liui⁹ apđ Pris. li. cxiij. ab vrbe ꝯdita. cassi⁹ inq̄t & bogud castra adorti. Idē in eodē. bogudis causa exercitū in aphricā traijcere conat⁹ sit. Opi⁹ in ꝯmēta- rijs. rex bogud ꝯiūctis suis copijs & cognito regis iube egressu. & ibidē pauloante: p̄fect⁹ ab vtica i mauritaniā re- gnūq; bogudis ē ingress⁹. Nři dixere dauidis. ac si dicat q̄ hoc nomē dauid cū finalē syllabā acuat: neq; possit de- clinari q̄z barbaꝝ est: tm̄ nři hoc est religiōis christiane scriptores aliq̄n ausi sunt hic dauid. idis. dclinare penultima in gtō lōga: q̄z dauid vltimā acuit. ergo necesse est vt gtm̄ habeat penultima p̄ducta. vt michael. elis. daniel. elis. vtit̄ illa rōne declinādi Iuuēc⁹ in q̄ttuor euāgelia. Addit̄. is. post. l. q̄ hui⁹ declinatiōis noia in. l. l'ram finita: faciūt gtm̄ assumpta. is. sup nřa terminationē. vt hoc aial. tribunal. alis. vectigal. alis. michael. elis. vigil. ilis. sol solis. ꝯsul. ulis. Deinde dicit q̄ hec duo noia mel & fel in gtō assumūt. lis. p̄. is. itaq; gtūs & reliq̄ casus q̄ pēdēt a gtō duplici. l. scribunt̄ vt mel. lis. fel. lis. melli. felli. a melle. felle. Nomē qđ fit in. n. q̄ noia in. n. finita mittūt gtm̄. is. assumpta. vt hic titā. is. hec syrē. is. delphin. is. canō. is. sed queadmodū in gñe diximus i. an. & i. in. & i. on. finita oia sunt greca: t̄- minata i men. vt hoc fulmē. numē. & i cen. vt ꝯposita a cano. is. q̄lia sunt tubicē. fidicē. cū his q̄ttuor noib⁹. vnguen. pectē. inguē. glutē. mutāt. e. nři in. i. vt fulminis. numinis. tubicinis. fidicinis. vnguinis. pectinis. inguinis. glutinis. qđ Pli. li. vij. glutinū dixit. glutinū inq̄t ppēdiculū & terebrā. Hymē v̄o q̄uo mittat gtm̄ nō expssit: q̄z nusq; ei⁹ ob- liq̄ a me repti sunt. qđ si declinaret̄ nihil dubiū ē q̄n hymenis gtm̄ faceret: & reliq̄s casus ꝯseq̄nter. In. on. v̄o q̄ vt diximus oia sūt greca: partim mittūt gtm̄ i. ōtis. vt lacoō. ontis. demophoō. ontis. hippocoō. ontis. hippomedō. ontis. phaetō. ōtis. acherō. ōtis. tarchō. ōtis. bison. ōtis. partim i. onis. vt demō. onis. canō. onis. daphnō. onis. sindō. onis. sidō. onis. sinō. onis. hierō. onis. Euā quoq; vnū de bacchi noib⁹ autore Pris. ris. in gtō assumit: dicimusq; euantis. Papi. v. theba. & assumis audit⁹ mōtib⁹ euā. v̄g. vj. eñ. illa choꝝ similās euātis orga circū. Seru⁹. participiū esse vult euātis. q̄si bacchātis. Sʒ de his vbi de greca declinatiōe plura. Is post. r. iūges. q̄ hui⁹ declinatiōis noia i. r. l'ram termiata assumūt i gtō. is. q̄cūq; vocali p̄cedēte. vt puluinar. aris. torcular. aris. anser. eris. passer. eris. gadir. iris. amor. oris. decor. oris. murmur. uris. fur furis. Far v̄o accipit i gtō. ris. itaq; p. r. duplex scribit̄. far farris. & reliq̄ ꝯseq̄n- ter casus. q̄ a gtō formāt̄. farris aūt ideo putāt. r. in gtō sumpsisse: nec coincideret cum scđa ꝑsona hui⁹ v̄bi for faris. Deide dicit. q̄ tria noia in cer desinētia mittūt gtm̄. cer. mutata i. cris. ea sunt acer acris. p̄ fortis & vehemēs & acut⁹. nam p̄ arbore aceris in gtō facit. Solin⁹ de thure scribēs: ramis inq̄t ad aceris eq̄litatē. Volucer. cris. alacer. cris. Deide q̄ hoc nomē imber. & ab eo ꝯposita septēber. october. nouēber. decēber. mulciber formāt gtm̄ ber mutata in. bris. vt ibris. septēbris. octobris. nouēbris. decēbris. mulcibris. nam a mulcēdo & imbri ꝯpositū videt̄: & recte simpli cis dclinationē s̄uat. sed Oui. i. ij. de arte mulciberis posuit dicēs: mulciberis capti marsq; venusq; dolis. Cicero vt in. ij. declinatiōe diximus gtm̄ mulcibri p̄tulit. ij. thus. Celeber quoq; & saluber gtōs faciunt celebris & salubris. p̄nt aūt hec duo adiectiua cū illis trib⁹ acer. volucer. alacer. & cū illis q̄ terminant̄ in ster etiā & sub terminatione in. is. p̄ gñe masculino. & fœminino declinari. vt hic & hec alacris & hoc alacre. hic & hec acris & hoc acre. v̄g. vj. eñ. anchi ses alacris palmas vtrasq; tetendit. & Enni⁹ apđ. Pris. somn⁹ repēte in cāpo passim mollissimus percuilit acris.

In tris.plura dabis.q in ter.desinētia noia multa repiunt̃ mittētia gtm̄ i tris.nō tñ oia vt qdā putauerũt:qm̄ greca oia mittūt gtm̄ i eris. vt soter.eris.pāther.eris.character.eris.phyleter.eris.stater.eris.luter.eris. spinther.eris. nō spintheris.⁊ pplura alia:de qb⁹ li.v.cū de cremētis noim dicet̃ plenI⁹ differēdū est.Quę ṽo i tris.mittūt.gtm̄ hęc sūt fere.frater.tris.mr̃ mr̃is.pr̃ pr̃is.⁊ ab eo ꝯposita.vt diespiter.itris.marspiter.itris.opiter.tris.iupiter.tris.qδ etiā iouis facit.ſ; hoc a ntō iouis ē quēadmodū iupitris a iupiter:qua declinādi rōne ꝯgini⁹ freqnter vtit̃.vt vter vtris.

In tris plura dabis.frater.mater.pater.vter
Accipiter.venter.linther.quod desinit in.ster.
Iupitris atq; iouis dat iupiter. O. facit ex.u.
Femur.ebur.robur.iecur.at cor dat tibi cordis.
Suscipit.atis.ab.as.genitiuus.Demitur inde.
Vas vadis & vasis.as.assis.mas maris.Atqui
Græcum ponit.adis.genitiuo.ponit & antis.
Cum sit nomen in.es.mas aut commune duorum:
Dat genitiuus.itis.Sed verres dat tibi verris.
Et vates vatis.Dat.etis.paries'q; aries'q;.
Perpes & interpres.teres.indiges.præpes.hebes'q;.
Inquies & locuples.magnes.Heres'q; dat.edis.
Pes pedis.At nomen dat.idis.quod de sedeo fit.
Græcum nomen in.es.genitiuum mittit in etis.
In propriis ex.es.facit.is.quandoq; dat.etis.

accipiter.itris.vēter.tris.lynther.thris. etiā si grecū sit. Et noia adiectiua ꝑ gñe masculino desinētia i ster.mittūt quoq; gtm̄ i stris.vt siluester.stris. qδ cū ē viri ꝓpriū siluester. estri.p scdam dclinat̃ rurester. stris. eqster.stris.pedester. stris.paluster. stris.cāpester.stris.seqster.stris. qδ etiā p scdam ⁊ pmā declinat̃.seqster.stra.strū. Sȝ qret fortasse qspiā cur nō fecit mētionem hoc loco hui⁹ nois iter. Ad qδ illδ dicim⁹ hoc nomē in vsu nr̃o ex duob⁹ rectis cōstare hoc est iter iteris.itiner.eris.ſ; in ntō et duobus reliqs casib⁹.q̇ neutris noib⁹ sunt ntō similes magis est in vsu iter.in obliqs magis est itiner.ſ; de hoc īfra iterū dicem⁹ cū de habētib⁹ duplex cremētū differet̃.Eadē rōne: cū iupiter et iouis in ntō dicat̃:atq; in gtō iupitris et iouis. iupiter in ntō magis est in vsu quēadmodū et iouis in gtō q̇ est ab eo qδ hic iouis. Cęcili⁹ apδ Prisci. nō nobis qdē de⁹ rept⁹ est iouis. ⁊ Acti⁹ apud eūdē. lucifera lāpade exurat iouis arietē. O facit ex.u.q hęc quatuor noia femur.ebur.robur. iecur. ⁊ si regulā sequūt̃ terminatoꝝ in.r.qȝtū ad syllabā gti terminalē attinet:tñ i penultima mutāt.u.nti in.o.dicimus'q; femoris.eboris.roboris.iecoris.qδ etiā i gtō iecinoris vel iocinoris fecit.qȝq; videat̃ ab eo qδ est iecin⁹ vel iocin⁹ declinari. Pers.rupto iecore exierit capr.fic⁹. Liui⁹.viij.ab vrbe caput iocineris a familiari parte cęsum. Antoni⁹ gniso:quē Cicero post fori laborē freqnter audiebat: ab eo qδ est ebur ⁊ robur ebura ⁊ robura faciebat:autor ē Qui.i.j.deinde dicit q hoc nomē cor accepit.d.lr̃am mediā : fecitq; i gtō cordis. Hepar ṽo qδ apδ grecos hepatos gtm̄ facit:ideo nō posui:q2 hoc nomē a latinis receptū nō est : cū ꝓpriū habēt iecur. ⁊ qδ ex ātiqorib⁹ grāmaticis null⁹ posuit qδ ipm argumēto est eo nō esse vtēdū. Lar qq; ꝑ rege veientiū:qδ Pris.posuit facere gtm̄ laris:ego nō posui:qδ hui⁹ nois tm̄ obliqs repio. Liui.li.iiij.larte tolūnio rege veientorū. ⁊ Qui. larte ferox.cęso cossus opima tulit. Suscipit.atis.ab.as.q noia tertię declinatiōis i.as. finita mittūt gtm̄ i.atis.s.nti mutata i.tis.vt pietas.atis.felitas.atis.ciuitas.atis.ṽitas.atis.⁊ noia gētilia.vt arpias.atis. altinas.atis.tolosas.atis.q̇ ātiqores p.is.⁊.e.declinabāt.vt arpinatis.ate.altinatis.ate.Excipiūt̃ qttuor monosyllaba q̇ aliter creṻt in gtō.ea sunt vas.dis.Cicero.iiij.offi.vas fact⁹ est alter ei⁹ sistendi. Hora.j.ser.ille datis vadib⁹ q̇ rure extract⁹ i vrbē. Vas vasis.qδ etiā ātiqores hoc vasū vasi declinabāt.atq; ideo i plurali tm̄ scdę repit̃ declinationis. Cato apδ Geli.li.xij.noct.atti.neq; vasum neq; vestimētū vllū est i manu p̄ciosum. As assis.ꝑ libra duodecim vnciarū siue ꝑ solida hereditate. Mas.aris.ꝑ masculo i qlibet specie. qδ aliqñ figurate etiā neutris iūxim⁹ q2 masculinū sicut ⁊ foeminiñū ṽsus heroic⁹ nō recipit. itaq; aliqñ nomē mas aliqñ masculū diximus qδ vtrūq; improꝓriū est. Atq; grecū ponit adis.q noia greca partim mittūt gtm̄ i adis.vt arcas.adis.pallas.adis.monas. adis.ogdoas.adis.decas.adis.hellas.adis.arcas.adis.partim i ātis.vt pallas.ātis.calchas.ātis.thoas.antis.elephas.ātis.gigas.ātis.adamas.ātis.atlas.ātis. Sȝ q̇ sunt illa q̇ mittūt i adis.q̇ in antis.a declinatiōe greca petendū est.nā q̇ illi mittūt i ados.nos i.adis.q̇ illi i antos.nos i antis vertere debem⁹. Cū sit i es nomē. q noia masculina aut cōia duoꝝ generꝝ terminata in.es.mittūt gtm̄ in.itis.e.nti mutata in.i.⁊.s.mutata in.tis. vt hic stipes stipitis.hic trames.itis.hic ⁊ hęc miles.itis.hic ⁊ hęc sospes.itis.Excipiūtur duo.hic verres.hic ⁊ hęc vates. q̇ formant gtm̄.es.mutata in.is.vt verres.ris.vates.tis.In.etis. ṽo mittūt gtm̄ vndecim noia q̇ sequūt̃.paries.etis.aries arietis.ꝑpes ꝑpetis.interpres.etis.teres.etis.īdiges indigetis.prępes p̄petis.hebes.etis.Inqes inqetis locuples.etis. magnes.etis.māsues māsuetis.qδ apδ priscos fuit.Acti⁹ i meleagro.misericordia māsues fit. Plaut⁹ i asinaria. reddā ego tessera fame māsuetē.Apulei⁹.vij.meta.māsuetes ac māsues ide factos.Idē i.xj.vide ⁊ visam māsuē. ab eo qδ mansuis.e.videt̃ fecisse vtrobiq;.impes impetis.tm̄ in abltō siue septimo casu reperit̃.atq; ideo ad defectiua noia reiecim⁹.apδ Columelā quoq; reperi in.ij.de re rust.cōpitib⁹ ab eo qδ est cōpes cōpitis.a vepib⁹ inqt cōpitibus'q; ꝯgesta colligere. Duo tñ ponit mittētia gtm̄ i edis.heres.edis.⁊ pes.dis.Cōposita quoq; a sedeo, es. exeūt in.idis.vt obses.idis.reses.idis.p̄ses.idis.Grecū nomē in.es.q noia greca in es.finita plerūq; mittūt gtm̄ in.etis. vt cres.cretis.lebes.etis.tapes.etis.qδ etiā hoc tapete vel tapetū declinari potest.Sili⁹.iiij.puni.illū sidonio fulgēte ardore tapeta.ṽg.in.ix.ęñ.pulchros'q; tapetas. Pli.li.viij.in tapetis antiqssima gr̃a. ⁊ digest.i titulo.de auro ⁊ argēto legato.l.argumēto.tapeta inqt vesti cedūt:q̇ aut sterni aut iniici solēt qȝq; tapeta posse legi alibi dixim⁹.nam qδ ṽg.ix.ęñ.dixit:q̇ forte tapetib⁹ altis.ab eo qδ est tapes tapetis.vel tapete tapetis esse potest. Noia ṽo ꝓpa viroꝝ qñq; mittūt gtm̄.es.mutata in.is.vt ioānes ioānis.diomedes diomedis.vlysses vlyssis.achilles achillis.qñq; mittūt gtm̄.es.mutata in.is.atq; etiā in.etis.vt dares daris vel daretis. thales thalis vel thaletis. chremes chremis vel chremetis.rhānes.is.vel rhānetis.pheres.is.vel pheretis.ṽgi.v.ęñ.vastis cū virib⁹ effert ora dares. Atq; iterū pręcipitē darē ardēs agit.⁊ paulopost.fessum'q; dareta eripuit mulcēs dictis. Iuue. ⁊ mitte thaletis ingeniū. Teren.in andria.puerum inde abiēs conueni chremis.Idē in eadem.chremetis affinitatē effugere potero. ṽgi.ix. ęneidδ.eurialus phaleras rhannetis.⁊ aurea bullis. Papini.ix.the. inde pheres acer'q; tichus:sed cassa pheretis.

Es tibi fœmineum conuertit in.is.genitiuum.
Sed teges atqꝫ seges.abies.quiesqꝫ dat.etis.
Merces mercedis facit.in cereris ceres exit.
Is finita tibi mittunt similem genitiuum.
Cuspis format.idis.cassis.lapis additur illi.
Semis semissis.dat sanguis sanguinis.et quæ
Dant eris.vt cucumis.vomis.& cinis addito puluis.
Impubis iunges glis glitis.lisqꝫ dat.itis.
Samnis samnitis.dis.ditis.adde quiritem.
Græcum mittit.idis.Simois pyroisqꝫ dat.entis.
Quod fit in.in.& in.is.dabit inis.iungito pollis.

Es tibi fœmineũ.ꝙ noĩa fœminina in.es.desinẽtia mittũt gtĩ.es.mutata in.is.vt apes.is.vulpes.is. proles.is. soboles.is.q̃tuor ꝟo fœminina q̃ hic explicanꝫ.mittant gtĩ in.etis.ea sunt teges.etis.seges.etis.abies.etis.q̃es. etis.qḋ vt supra diximꝰ:veteres per quintã noĩs declinationẽ ꝓferebãt.merces facit mercedis.⁊ ceres cereris. Qḋ ꝟo iuniores ab eo qḋ est agnes.etis.i gtõ fecerũt : arte exẽploqꝫ caret.nullũ eñ grecũ fœmininũ est huiꝰ declinatiõis qḋ faciat gtĩ in.etis.⁊ diuꝰ Ambro.q̃ nobis vitã atqꝫ historiã beatę agnes scriptã reliq̃t: cũ freq̃ter nomen ꝟginis repetat: nunq̃ꝫ agnetis agneti agnetẽ ab agnete dixit.sed agne agnes ⁊ reliquis casibꝰ grę cę declinatiõis semꝑ vsus est. nã cũ agne nomen sit grecũ:interp̃taꝫ nãqꝫ casta.aut declinatiõe grę ca flectendum est.agne agnes vel agnes agneos: aut latina agna agnę.vt Hora.j.ser.delectat veluti balbinũ polypꝰ agnę. q̃d qḋ in codicibꝰ antiq̃s atqꝫ fidei ꝓbatissimę in quibꝰ rei diuinę mystica pertractãtur : cũ ꝟginis martyrisqꝫ cõmemoratio fiat:nõ agnetis ⁊ agnete: sed agnes ⁊ agne legiꝫ. quã scripturã adhuc retinẽt viri religiosi. atqꝫ antiquitatũ verę qꝫ lectionis diligẽtissimi indagatores:qui habitu moribus ⁊ vitę sanctimonia diuũ nobis Hiero.rep̃sentãt. Is finita tibi mittunt. ꝙ nomina in.is.desinẽtia habẽt genitiuũ similẽ ntõ:vt panis panis.ignis ignis.nauis nauis.classis.is. Tria tamẽ noĩa mittũt gtĩ in.idis.Cuspis.idis.atqꝫ ab eo cõpositũ tricuspis.idis. Oui.j.meta.posito tricuspide telo. Cassis.idis.qḋ etiã hęc cassida declinaꝫ.ꝟg.li.xj.ẽñ.aurea fuit cassida.Lapis idis.a quo Enniꝰ i. vij. casu fecit lapi.dicẽs. occũbũt multi lœtũ ferroqꝫ lapiqꝫ. Semis p̃terea facit semissis.vt in digestoꝝ libris de vulgari ⁊ pupillari substitutiõe.l.etsi p bonoꝝ possessionẽ semis ei ablatꝰ sit. Genitiuũ posuit Priscia.de põderibꝰ ⁊ mensuris.d.post hęc semissis solidi pars maxima fertur.Cũ ꝟo nõ sex vncias aut assis medietatẽ:sed tantũ alicuiꝰ integri dimidiũ significat:siue sit aduerbiũ siue sit nomẽ indeclinabile est. Sãguis.inis.a quo exãguis cõpositũ exãguis fecit in gtõ nõ exãguinis:vt supra memorauimꝰ. Et q̃ dãt eris.ꝙ quinqꝫ noĩa q̃ hoc in loco explicanꝫ mittũt gtĩ in. eris. ꝟg.in copa.⁊ pẽdet iunco cerulęꝰ cucumis.declinaꝫ etiã cucumer.eris. immo quãtũ suspicamur hęc nomina duplices habuere casus ex duplici noĩatiui terminatiõe ꝓfectos cucumer vel cucumis.eris.vel cucumis cucumeri vel cucumi.cucumerẽ vel cucumin. Pli.li.xix.cucumin vero ⁊ in odore ⁊ in colore similẽ. Idẽ lib.xx.cucumin siluestrẽ esse dicimꝰ multo infra magnitudinẽ satiui.⁊ paulopost cucumin q̃ magnificãt . Vomer vel vomis vomeris. Seruiꝰ.j.geor. vomer inq̃t vel vomis ab vtroqꝫ vomeris. Et codẽ modo ciner vel cinis. eris. puluer vel puluis.eris.impuber vel impubis.eris.quẽadmodũ in p̃ncipio huiꝰ libri diximꝰ.Cęsar in lib. de analogia puber puberis declinare p̃cepit. Probꝰ vero grãmaticus eruditissimꝰ pubis puberis.nos tamen cũ apud Cice.in.ij. de oraꝫ.legamꝰ:ꝙ nisi puberẽ te iam inquit haberẽ.⁊ apud Salust.in iugur.deinde oẽs puberes numidas atqꝫ negociatores interfecit:suspicamur ex analogia quam habẽt inter se dictiões simplices ⁊ ab eis composite duplices fuisse nti terminationes.atqꝫ vtrãqꝫ regularẽ habuisse gtĩ puber puberis:a quo sit cõpositũ impuber.eris.quẽadmodũ Cicero in.iiij. inuectĩ. dixit filiũ eiꝰ impuberẽ legatũ a p̃re missum.⁊ hic et hęc impubis ⁊ hoc impube.quã declinãdi rationẽ:ꝟg.secutꝰ ait.impubis iuli.⁊ Hora.ij.car.impubẽ parẽtes troilũ.⁊ idẽ in epodo.trementi q̃stꝰ ore cõstitit puer impube corpꝰ. Glis.iris.aĩal notũ est de quo Martia.in disticho.cuiꝰ lẽma est glires: inq̃t. tota mihi dormitur hyems ⁊ pinguior illo tp̃e sum:quo me nil nisi somnꝰ alit. Qḋ vero quidã glitis ⁊ gliris ab eo qḋ est glis fecerũt adhuc nusquã legi. Lis litis.samnis.itis.dis ditis.gtĩ in.tis.miserũt. Quirites quoqꝫ qḋ Phocas in numero tm̃ multitudinis declinat:ex ꝓportione in singulari q̃ris q̃ritis declinari potest. quã ratione Ouidiꝰ secutꝰ in elegijs dixit.an si pulsassem minima de plebe quiritẽ. ⁊ Persiꝰ. quibꝰ vna quiritẽ vertigo facit. Grecũ mittit.idis.ꝙ noĩa greca huiꝰ declinatiõis terminata i.is.mittũt gtĩ in.idis.vt paris paridis.adonis adonidis. cupolis cupolidis.doris.idis.thetis.idis.iaspis.idis.Aliq̃ñ habẽt gtĩ pariũ syllabaꝝ:cũ scꝫ genitiuus apud grecos in.os. purum desinit.vt paris parios.paris paris.adonis adonios. adonis adonis. neapolis neapolios. neapolis neapolis. Pleraqꝫ tamẽ ex his q̃ greci terminãt in.ios.in gtõ mittũt apud nos gtĩ in.idis.vt tigris tigrios vel tigris tigridis. Simois pyroisqꝫ.ꝙ hęc duo noĩa greca pyrois ⁊ symois reperiunꝫ apud latinos facere gtĩ in. entis. vt pyrois pyroentis.simois simoentis.Ouiḋ.ij.meta.interea volucres pyrois eous ⁊ ethon: Valle.flacus in.v. argonauticę.⁊ formidantẽ patrios pyroenta dolores.ꝟg.j.ẽñ.vbi tot simois correpta sub vndis. Idem in eodem.alma venus phrygij genuit simoentis ad vndam. Quod fit in.in.ꝙ noĩa greca quę in ntõ duplicem habẽt terminatione hoc est in.in.vel in.is.mittunt gtĩ in.inis.vt eleusin.eleusis eleusinis.salamin vel salamis salaminis. trachyn vel trachys trachynis.delphin vel delphis delphinis.phorcyn vel phorcys phorcynis. Ouiḋ.in ep̃la phœdrę. tẽpore quo nobis inita est cerealis eleusis. Idem.vij.meta.cerealis eleusis iterum dixit. Seruius in illud Vergi j. georgicorũ.vomis ⁊ inflexi primũ graue robur aratri: greci inquit delphin ⁊ delphis dicunt eleusin ⁊ eleusis. sed verius in.n.desinũt qḋ in obliquis habent.n.delphinos.eleusinos.dicitur etiã ⁊ eleusina. Iustinꝰ. lib.v. tyrannos inq̃t eleusina emigrare iusserat.Oui.xiiij.meta.dñę sub imagine signũ seruat adhuc salamis.Hora.j.carmi. teucer salamina patremqꝫ cũ fugeret.Trachyn ⁊ trachys quod interp̃tatur aspera:vrbs est boetię. Lucanus trachyn precioqꝫ nefandę lãpados.⁊ Oui.in.xj.meta.herculeã trachyna iube.qḋ ꝟo dicit iũgito pollis:quãtũ ad terminationẽ.is. intelligẽdũ est:nã illa in.inis.penultima lõga faciũt:hoc penultima breui.illa p̃terea greca sunt:hoc latinũ. declinaꝫ etiam pollen pollinis autoribus probo ⁊ Cęsare in lib.de analogia. Phocas vero ⁊ carisius pollis.inis. declinãt. sed quẽadmodũ de recto non satis cõstat:ita de obliquis exploratum est. Serenus.proderit et madida frumẽtũ polline turgẽs.Celsus.li.ij.ex polline infirmissimꝰ cibariꝰ panis, Pli.li.xxxiiij. illinũt inquit cũ polline.

Otis nomen in.os.mittit.Tamen exit in oris
Ros.flos.mosqȝ lepos.os.transit in oris & ossis.
Custos custodis dat.bos bouis.Et tamen.ois.
Græca dabunt.vt tros.thos.minos.additꝛ heros.
Vs.tibi mittit.oris.Per.eris.sed plura dabuntur.
Vlcus.acus.viscus.fœdus.cum pondere sydus.
Vellus.holusqȝ.scelus.funus.genus.addito vulnus.
Munus.onusqȝ.latus.vetus.atqȝ opus. Et tn̄.udis.
Dant subscus.incus.palus & pecus hęc muliebre.
Telluris.venerisqȝ dabunt tellusqȝ venusqȝ.
Cætera fœminei generis mittuntur in.utis.
Quæ polysyllaba sunt.monosyllaba dantur in.uris.
Grus & sus dat.uis.Intercus.utis.tibi mittit.
Græcum nomen in.us.gtm̄ mittit in.untis.
De pus exit.odis.tibi sit ꝑ teste melampus.
Dat diphthongus in.æs.præs prædis.& æs dabit æris.
Dat diphthongus in aus.laus.dis.fraus quoqȝ fraudis.

Otis.nomē in.os.alij hāc regulā de terminatis in.os.aliter posuerūt dicētes mittere freq̄nti⁹ gtm̄ in.oris.nos aūt illā inuertētes diximus gn̄aliter facere gtm̄ in.otis.qđ plura in otis facere repiunꝛ q̄ȝ in oris.vt rhinoceros.otis.monoceros.otis.niceros.otis.ęgoceros.otis.eros erotis.phileros.otis.nepos.otis.dos dotis.cos cotis.sacerdos.otis.cōpos.otis.impos.otis.Mart.in.j.q̄ nō ꝓmisit p̄lta rhinoceros.Idē in eodē.ꝛ pueri vasum rhinocerotis hn̄t.Pli.li.viij.asꝑimā aūt ferā rhinocerotē.Luca.humid⁹ ęgoceros nec plus leo tollitꝛ vrna.Mart.cū placeat phileros tota tibi dote redempt⁹.ꝛ paulopost:ꝑpetuā dij te faciāt philerotis amicā.ꝛ i lib.digesto.titulo de fidei cōmissis.l.luct⁹ eros eroti liberꝫ non dedit.In.oris.ꝟo exeūt pauca:q̄ hic enūerat.ros roris.flos.oris.mos.oris.lepos.oris:os.oris.ꝛ q̄ terminanꝛ etiā in or.vt arbor vel arbos.oris.color vel colos.oris.vapor vel vapos.oris.odor vel odos.oris.honor vel honos:oris.ꝟg.in buc.nūc ois ꝑturit arbos.Pli.xxxv.glebis inq̄t suus colos.atqȝ ibidē sępi⁹ ea declinādi rōne vtiꝛ.Lucre.li.v.ꝛ volitās ꝑmanat ad hos frigusqȝ vaposqȝ.Plau.i captiuis cuius odos sub basilica nos ois adegit in forꝫ.ꝟg.j.en̄.hic pietatis honos:sic nos in sceptra reponis.timor ēt vꝛ timos apđ Marcel.legiꝛ.Os q̄qȝ in alia sig̃tione ossis.facit.custos.dis.bos bouis.Et tn̄.ois.q̄ q̄dā noia gręca repiunꝛ mittētia gtm̄ in.ois.vt minos.ois.tros.ois.thos thois.heros.ois.ab eo qđ ē minos.onis.fecit.Salusti⁹ apđ Pris.in.ij.histo.dędalus inq̄t sicilia ꝓfect⁹ quo minonis fugerat iram.sed pōt eē hic gtūs ab eo qđ minō.ꝟg.j.en̄.tros tyriusqȝ mihi nullo discrimine ageꝛ.Et in eodē.troas reliq̄as danaūm:ꝛ troes te miseri vētis maria oīa vecti.Pli.li.viij.nā thoes lupoꝝ id gen⁹ est. Vs.tibi mittit.sępe de hac q̄qȝ regula inuertēda cogitauim⁹:ꝓpterea q̄ aliquāto plura excipiebanꝛ:q̄ȝ ꝯtinebat.sed ne sim⁹ tātę nouitatis autores dicam⁹:q̄ hui⁹ declinatiōis noia terminata in.us.mittūt gtm̄ in.oris.ea fere sunt corp⁹.oris.dec⁹.oris.lepus.oris.litt⁹.oris.fœn⁹.oris.frigus.oris.nem⁹.oris.pect⁹.oris.pign⁹.oris.pecus.oris.stercus.oris.tempus.oris.tergus.oris.facin⁹.oris.ꝛ noia ꝯparatiua sub terminatiōe.us:vt nobilius.oris.breui⁹.oris.Excipiūtur ꝟo septēdecim noia:q̄ trib⁹ ꝟsibus ꝯtinenꝛ:qm̄ gtm̄ mittūt in.eris.vlcus.eris.acus aceris.viscus.eris.fœdus.eris.pōd⁹.eris.sydus.eris.vellus.eris.hol⁹ holeris.scelus.eris.funus.eris.gen⁹.eris.vulnus.eris.mun⁹.eris.onus.eris.lat⁹.eris.vetus.eris.opus opis.Illa quoqȝ duo pign⁹ ꝛ fœn⁹ etiā in.eris.quoqȝ exeūt.Iuue.milia fœn⁹ pigneris⁹ positis.a fœnere quoqȝ fœneror ꝛ fœnero declinata sunt. Et tn̄.udis.q̄ hui⁹ declinatiōis q̄ttuor tm̄ noia exeunt in.udis.subscus.udis.incus.udis.palus.udis.pecus.udis.Quattuordecim anni sunt:ex quo hanc regulā magno honoris nr̄i ꝑiculo cepim⁹ edere.vt alioꝝ autoꝝ ꝑplexitatē fugerem⁹:q̄ hac in parte gen⁹ cū declinatiōe atqȝ vtrūqȝ cū syllabaꝝ quātitate ꝯfundūt:in quo quāto breuiores facilioresqȝ fuerim⁹ q̄ȝ cęteri:addo etiā copiosiores:etiā maliuolis iudicandū relinquo.Sed in tāto tp̄is interuallo ex freq̄nti libroꝝ lectiōe:quos lexici mei grā excussi:vnum tm̄ repi nomē:qđ regulis a me traditis nō ꝯtinebaꝛ:cui⁹ neqȝ alij quoqȝ grāmatici mētionē fecerāt.Id erat subscus.udis.Ennius apđ festū:neqȝ vlla subscus ꝓhibet ꝯpagem.Cato de re rustica.subscudes ilignas adindito.Quod ꝟo dixit pecus hęc muliebre.dictū est ꝓpterea q̄ hoc pecus.oris.facit in gtō.Cętera fœminei gn̄is.sunt aūt tantū q̄nqȝ vt in gn̄e disputauim⁹ virtus.tis:iuuētus.tutis.senect⁹.utis.salus.tis.seruitus.tutis. Monosyllaba dantur.q̄ noia monosyllaba hui⁹ declinatiōis terminata in.us.mittūt gtm̄ in.uris.vt mus.ris.ius.ris.crus cruris.thus.ris.pus.ris.quo freq̄nter etiā in obliq̄s.Celsus vtitur.Grus tn̄ facit gruis.ꝛ sus suis.Lygus ꝟo rōnem monosyllabarum seq̄tur.aūt gtm̄ ab altera terminatiōe hoc est lygur accepit:fecitqȝ cū illo lyguris. Hoc nomē intercus.t.in gtō accepit:ꝓpterea qđ ab inter ꝛ cutis ꝯponiꝛ.Gręcū nomen in.us.q̄ noia gręca terminata in.us.mittunt gtm̄ in untis.vt amathus.untis.sipus.untis.phycus.untis.hiericus.untis.opus.untis.trapezus.ūtis.hydrus.untis.ꝟg.x.en̄.amathus est celsa mihi paphos.Oui.x.meta.at si forte roges fœcundam amathunta metalis.Luca.in.vij.et subdita sipus mōtibus.Silius.ix.puni.terras ꝛ littora sipus.vrbs est apulię:q̄ postea sipōtus dicta est.Pli.in cyrenaicę descriptiōe ꝓmōtoriū inq̄t phycus ꝑ creticū mare excurrit.Luca.in.ix.sęuas meritū phycūta ruinas sparsit.Ptole.in palestinę descriptiōe hiericus in recto posuit.actm̄ ꝟo Pli.li.v.hiericuntē inq̄t palmetis ꝯsitam fontibus irriguam.Opus.untis.oppidum a Ptolemęo ponitur in achaia.Oui.in.j.de ponto.cede puer facta patrocl⁹ opunta reliq̄t.Pli.li.vj.a phenice centum milia passuum trapezus.ꝛ paulopost a trapezunte inq̄t centū q̄dragita mille passus.Curtius.regionē eam vsqȝ ad trapezunta descendere. Luca.in.vij. q̄s auius hydr⁹ antiquusqȝ bares.Pli.in.iij.ab hydrunte in p̄mis italię portu nobili.Cice.in ep̄lis.ab hydrunte inq̄t ludibūdi peruenim⁹.Phlius q̄ȝ ab ptolemeo in sicyonia ponitur pythagoram ꝟo ad leontē phliūta venisse legimus. De pus exit odis q̄ noia ꝯposita a pus podos gręce qđ interp̄taꝛ pes cōmittūt gtm̄ in.odis.vt tripus tripodis.nō tripos tripodis. vt indocti grammatici dicunt.œdipus œdipodis.Martia.qui legis œdipodem caligantemqȝ thyestem.Plautus in penulo per secundam declinauit.Isti inquit orationi œdipo opus est coniectore. Suetonius quoqȝ in Cęsare eadem declinatione vsus est.Papinius etiam in primo thebaidis.cum dicit œdipode confusa domus. ab eo qđ est hic œdipodes.De Melampus.hic diuinus fuit Amithaonis filius:a quo melampodium herba dicitur reperta. Dat diphthongus in.ęs.q̄ duo repiuntur noia in.ęs.diphthongon finita hoc.ęs. qđ facit in gtō. ęris. ꝛ hic pręs quod facit prędis. In.aus.quoqȝ duo hęc laus.hęc fraus.quod vtrumqȝ facit genitiuum in.dis.fraudis.laudis.

Si.b.p.phi.præit.s.mediam dabis.i.genitiuo.
E.mutatur in.i.quando prçponit̃ illis:
Si polysyllaba sunt. Tñ aucupis exit ab auceps.
Ponit hyems hyemis.puls pultis mittere debet.
Si præit.n.aut.r.mediam dat.ti.genitiuus.
Lens lendis mittit.frons frõdis.glans quoq3 glandis.
Nefrens nefrendis .Quod pendo libraq3 gignit.
Vt cor dat cordis:sic q̃ componis ab illo.
Vncia quod nomẽ componit.mittit in.uncis.
Dat capitis caput.in cipitis.sua compositiua:&
Quç dant crementum tibi duplex.Adde supellex
Atq3 iter:aut itiner.dant lectilis hçc inerisq3.
X.finita dabunt.x.rapta.cis.genitiuo.
E.mutatur in.i.quando prçponitur illi:
Dum polysyllaba sint.veruex. halexq3 dat.ecis.
In.gis.multa dabis.lex.rex.grex.addito remex.
Inq3 petix & frux. A coniux coniugis exit.

Si.b.p.phi.pręit.s.q͛ noïa hñtia.b.aut.p.aut.ph.q̃ a grçcis ď.phi.ãte.s.formãt gtm̃ iterposita.i.iter.b.p.ph.ꝛ.s.vt arabs.bis.plçbs.bis.chalybs.ybis.scobs.bis.vrbs.bis.lçlaps.apis.seps sepis.stirps.pis. inops. opis. gryphs. yphis. cinips.phis.q̃ fluui⁹ est affricç ad garamãtes q̃ꝗ grçci i recto p.p.exile scribãt:in obliq̃s p. ph. aspiratũ. E.mutat̃ in.i.hçc regl̃a ad gtĩ penultimã ptinet:dicitq3 q͛ noïa pluriũ syllabaꝝ hñtia.e.ãte.bs.aut.ps.mutãt illð.e. in.i.gtõ.vt cçlebs.ibis.p̃nceps.ipis.q͛ si monosyllaba sunt:nõ mutãt.e.in.i.vt plçbs.bis.seps.pis.Auceps tñ neq3 fecit aucepis:nec fecit aucipis s3 aucupis. Probꝰ tñ eos dicit errare:q̃ dicũt auceps aucupis:cũ dicẽdũ sit aucupes aucupis.S3 ego nescio q̃d sibi voluerit vir doctissimꝰ:cũ nunq̃3 aucupes:s3 freq̃nter auceps repiat̃.vt apð Oui.xj.meta.laq̃is q̃s callidus abdidit auceps. Ponit hyems hyemis.q͛ in ms.vnũ tñ repitur nomẽ hçc hyems.qð fecit hyemis.ꝛ i.ls.vnũ q̃q3 hçc puls.qð fecit pultis.Pli.li.xviij.videt̃ tã puls ignota grçcię fuisse q̃3 italię polenta.Iuue.ꝛ grãdes fumabãt pultibꝰ ollç.Si p̃it n.aut.r.q͛ noïa hñtia.n.aut.r.añ.s.mittũt gtm̃ interposita.n.iter.ns.aut.rs.vt hic dodrãs. ãtis. sextãs. ãtis.sapiẽs.ẽtis.mẽs.ẽtis.tiryns.this.qð.th.aspiratũ recipit.frõs.õtis.arũs.ũtis. In.dis.tñ gtm̃ faciũt q̃nq3. Lẽs.dis.aïal illð siue bestiola:q̃ in capillis palpebrisq3 innascit̃.Serenꝰ.vnda marij lẽdes capitis decutit iniquas.Pli.li.xxxv.itẽ lẽdes in palpebris tollit.lẽs ꝟo cũ facit lẽtis. legumẽ est notũ. Frons.dis.ꝟg.ij.geoꝛ.p̃cipue dũ frons tenera.vbi Seruiꝰ ait:verã lctõnẽ eẽ frõdis:sed a frõte ꝛ a frõde vnum ait esse ntm̃.Varro quoq3 in libris de re rust.etiã frons in ntõ ꝓtulit:cũ ꝟo facit frõtis:partẽ capitis aut faciẽ alicuiꝰ rei significat. Glãs.dis.Oui.xliij.metã.missa solet medio glãs intabescere cœlo.Cęsar in ꝯmentarijs.eodẽ tpe glans missa est inscripta.ꝛ digestis de glãde legata.glãdis noïe oïs fructus ꝯtinet̃.ꝟg.tm̃ pluit ilice glãdis dixit. Nefrẽs.dis.ꝑ porcello vt in gñe dixímus:q̃ cũ ablactatꝰ sit nõdũ tñ fabã aut glandẽ frendere hoc est frangere põt.Librip̃es.dis.q͛ a libra ꝛ pẽdo pendis.a quo est appendo ꝛ suspẽdo.Pli.li.xxxiij.stipis ponderandç pensatores dñr libripendes.Liuius andronicꝰ apud Priscia.impubis libripens esse nõ põt. Vt cor dat cordis.q͛ etiam ꝯposita a corde faciunt in gtõ quemadmodũ simplex cor cordis.vt cõcors ꝯcordis.discors.dis.vecors.dis.secors.dis.prauicors.ordis. misericors. ordis. Vncia qð nomen.q͛ ꝯposita ab vncia mittũt gtm̃ in.uncis.vt q̃ncuns.uncis.sextuns.uncis.decuns.uncis.deuns.uncis.Sunt q̃ per.x.in fine p̃cipiant scribere.q̃ncunx.sextunx.deunx.decunx.illa opinor rõne ducti:qð ꝓpriũ est desinentiũ in.x.mittere gtm̃ in.cis.Dat capitis caput.in.t.finitũ nomen qð declinetur vnum:tm̃ repitur nomẽ caput qð facit in gtõ capitis.ꝛ duo ab illo ꝯposita sinciput ꝛ occiput facientia gtm̃ in cipitis. sincipitis ꝛ occipitis. Dicit p̃terea in cipitis.mittere gtm̃ ꝯposita a capite.habentq3 duplex genitiui crementum.vt biceps bicipitis.triceps.itis.anceps.itis.p̃ceps.itis.q̃ etiam antiq̃ssimi ancipes.itis.ꝛ p̃cipes.itis.declinabant. Plau.apud Priscia. in commorientibus.saliam in puteũ misisti p̃cipes.Idem in rudente.altrinsecus est securicula ancipes.atq3 e diuerso p̃cipes.ipis.atq3 anceps ancipis.declinabant.Liuius andronicus apð Priscia. seq3 in alta maria p̃cipem. inops dedit.ꝛ Ennius apð eundẽ.intra muros aut extra p̃cipe causa. Supioribus quoq3 annumerant̃ duo noïa duplex crementũ haben tia.supellex supellectilis.ꝛ iter itineris.sed iter vt supra diximus.iteris fecit.quemadmodum itiner itineris.de q̃bus duobus eruditior çtas vnum ꝯflauit.iter itineris.itaq3 nõ dicimus.itiner in recto.neq3 iteris.iteri.itere in obliq̃s.Supellex vero ideo fecit supellectilis q͛ antiq̃ores hçc supellectilis declinabant.sic Cato apud Priscia.quasi supellectilis inq̃t solet.nunc ꝟo hçc supellex dicimus.vt Hora.campana supellex.ꝛ Persius.quam sit tibi curta supellex.ꝟg j.geor.ꝟgea p̃terca cœli vilisq3 supellex:vbi ait Seruius. supellex vsurpatũ est:nam artis supellectilis est:q2 gtũs aut par esse debet aut maior vna syllaba.si duabꝰ ꝯtra artem id est. X.finita dabunt.q͛ noïa desinentia in.x.faciunt gtm̃ ablata.x.ꝛ cis addita:vt hçc pax pacis. fçx fçcis. merx mercis. pix picis.vox vocis.lux lucis.Deinde dicit.q͛ si noïa pluriũ syllabaꝝ terminata in.x.habuerint.e.ante.x.illð.e.mutat̃ in.i.vt hic index indicis.pollex.icis.iudex.icis.ilex ilicis.vindex.icis.cortex.icis.q̃ ꝟo vnius syllabç sunt:nihilominus.e.retinent.vt fçx fçcis.nex necis.Duo quoq3 noïa ponit:q̃ cum sint plurium syllabaꝝ:etiam in gtõ ꝛ in reliq̃s obliq̃s:q̃ ab eo formantur.e.retinent.ea sunt veruex veruecis.Iuuc.sutor ꝛ elixi veruecis labra comedit:ꝛ alio loco.veruecum in patria crassoq3 sub aere nasci. Halex halecis.de quo require supra:quod in capite generis noïm terminatoꝝ in.c.diximus.Duo pręterea reperio terminata in.ex.quç gtm̃ equç mittunt in.ecis.sed ideo non posui:q̃m apud autores rara sunt inuenta.ea sunt myrmex myrmecis ꝓprium serui nomen apud apuleium.ix.lib.meta.resex.ecis.quo vtitur Colume.in lib.de re rust.ꝑ subsidiario palmite. In gis multa dabis.q͛ ꝛ si noïa in. x. finita mittunt plçrumq3 gtm̃ in cis.multa sunt tamen quç in gis.exunt.ea sunt fere.lex legis.rex regis.grex gregis.remex.gis.quod secutum est rõnem habentium.e.ante.x.plurium syllabarum.Impetix.tigis.ꝑ eo qð impetigo.ginis.autore festo.quam nos impetiginem dicimus grçci lichenem.diciturq3 ab impetendo. Sed q2 syllaba breuis posita est inter duas longas:vsi sumus epenthesi hoc est syllabç interpositione vel potius themesi. Frux frugis.Ennius dictũ factumq3 facit frux.Idem si iam data sit frux Ausonius. quoq3 burdegalensis inter monosyllaba posuit frux.gis.dicens.Ante eq̃dem campis q̃3 spices suppeteret frux.Coniux ꝯiugis.q͛ nõ a ꝯiũgo ꝯiungis venit:sed a coniugo.gas.qð multis rationibus ꝓbauit Lauren.abstemius contra Priscia.ꝛ alios autores.

Illex atqꝫ aquilex. compluraqꝫ nomina græca.
Syrinx & meninx & iynx iapixqꝫ lelexqꝫ.
Sphix phryx atqꝫ phalãx styx stryxqꝫ pharĩxqꝫ larĩxqꝫ
Allobrox. mastyx & oryx. cũ pompholige & iazyx.
Et reges galli: quorum fit rectus in orix.
Inchis dant mastix & onyx. thominxqꝫ diorix.
Et duo dant actis hipponax. astyanaxqꝫ.
Nix niuis atqꝫ senex senis infert. nox quoqꝫ noctis.
Fitqꝫ datiuus in .i. si tollas .s. genitiui.
Accusatiuus fit in .em. Sed in .im. tibi mittunt.
Hæc sitis & tussis. vis. buris. peluis. At ista
Dantur in .em. vel in .im. restis. turrisqꝫ securis.
Et puppis febris. Sed in .im. tantummodo græca.
In quibus est recto non dissimilis genitiuus.
Quæ dantur & in .in. plærũqꝫ vt naso charybdin.

Illex.gis.ꝑ.l.duplex.q꜡ ꝑ vnũ.l.arbor est.cũ ꝟo facit gtm̃ illicis est res blãdicijs ⁊ illecebris ad se trahẽs. at ꝟo cũ legibꝰ inobediẽtẽ sigt.c.atqꝫ.g.simplicis vñ cõponit̃ retinet. Plau.i psa.ipure.inhoneste.iniurie.illex. Eadẽ quoqꝫ rõne exlex.exlegis facit. Cice.ꝓ cluẽtio.nõ qꝺ illi exlegẽ sylla arbitrent̃. Aq̃lex.gis. Varro hoc pacto inq̃t vtilior thuscꝰ aq̃lex. Sene.in.iij.natu.q.sudorẽ aq̃leges vocãt.q꜡ guttę q̃dã vel pressura loci elidũt̃ vel ęstu euocant̃. Pli. xxvj.tussilago vbi nascit̃:subesse aquas credũt.hoc habẽt signũ aq̃leges.sunt aũt putearij. hoc est q̃ putei effodiẽdi certis in locis rõnẽ habẽt. Cõpluraqꝫ noia.q꜡ multa noia gręca teriata i.x.mittũt gtm̃ i.gis.vt syrinx gis.nympha i calamũ palustrẽ ꝟsa:de qua Oui.j. meta. naias vna fuit nymphę syringa vocabant. Meninx.gis. ꝓ cerebri pãnicula quã medici corrupte vocãt miringã. fuit ⁊ meninx lotophagoꝝ i affrica regio ⁊ ibidẽ nympha. Iynix.gis.auicula est:in gñe diximꝰ: quã latini vocãt torq̃llã veneficijs adhibi solitã vt est apꝺ theocritũ. Iapyx.gis. vẽtus q̃ spirat ex apulia nauigantibꝰ athenas.de quo Hor.j.car. ventoꝝ regat pater obstrictis alijs ꝑter iapyga. Lelex.gis. Oui.viij. meta.nariciusqꝫ lelex. ꝟgi.viij.ęñ.hinc lelegas carrasqꝫ. Sphynx. gis. aial fuit ⁊ mõstrũ solitũ viatoribus enigmata ꝓponere ab œdipode occisum. Phryx.gis. Oui. in epl'a.phryx erat ⁊ nr̃o genitꝰ de sanguine ꝟg. j. ęñ. hac phryges instaret curru cristatus achilles. Phalãx.gis. ꝟg.ij.ęñ.⁊ iã argiua phalãx.istructis nauibꝰ ibat. Et ibidẽ.agamẽnoniasqꝫ phalãges. Styx.gis.ꝑ palude inferoꝝ filia tethyos ⁊ oceani.ꝟg.i.vj.styx ĩterfusa coercet. Oui.xv.meta. q̃d styga q̃d manes. Strix.gis.serenꝰ.ꝓterea si forte ꝑmit strix atra puellos. Tibullꝰ.et e tecti strix violẽta canat. Oui.vij.meta. strigis et infames ipsis cũ cornibꝰ alas. Pharinx ⁊ larinx.in.gis. quoqꝫ mittũt gtm̃ de q̃bꝰ vbi de gñe diximꝰ. Allobrox. gis. Hora.i epodo nouisqꝫ rebꝰ infidelis.allobrox. Iuue.ruffus q̃ totiẽs Cicero. allobroga dixit. mastix.gis.qꝺ interꝑtat̃ flagellũ.vnde Homeromastix.gis.ciceromastyx.gis.ꝟgiliomastyx.i. flagellatores siue repꝑhẽsores Home. Cicero.ꝟgilij. Oryx.gis.Mart.seu oryx cõstat quot mihi morte canũ. Pli.origẽ inq̃t appellat ęgyptꝰ. Põpholix. gis. Pli.li.xxxiiij.etiã nũc i erarijs repiunt̃ q̃ vocãt põpholigẽ ⁊ spõdiõ:differẽtia qꝺ põpholix lotura paratur spõdios illota est.hispane dicimꝰ atutia. iazyx.gis.iaziges ppli sũt sepẽtrionales. Et reges gali.q꜡ etiã noia quorũdã reguloꝝ gallię in orix finita mittũt gtm̃ in origis.vt orgẽtorix.gis.dũnorix.gis.ãbiorix.gis.ꝟcigẽtorix.igis. Cęsar ĩ cõmẽ.belli gallici ꝑmo nobilissimꝰ ⁊ ditissimꝰ fuit orgẽtorix.⁊ paulopost orgẽtorigẽ ex vinculis causam dicere coegerũt. Idẽ i eodẽ.dũnorix gr̃a ⁊ largitiõe apꝺ sequanos plurimũ poterat.⁊ ibidẽ legatos dũnorigẽ heduũ mittunt. reliqua adhuc in modũ in eodẽ ope frequẽter declinata repies. Nix.uis.⁊ senex.nis.ꝑter alioꝝ ꝓportionẽ miserũt gtm̃.nox ꝓterea qꝺ i gtõ.t.sup.c.accepit dicimusqꝫ noctj atqꝫ ab eo ꝯpositũ ꝑnox.ctis. Sꝫ ⁊ nix apꝺ ãtiq̃ores niguis fecit.quos imitãs Apul.i herinago.dixit oia niguę cãdebãt. Et ab eo qꝺ ẽ senex.ecis. i gtõ ꝓtulerũt. vt i cistellaria Plau.doctores bellissimi negocioli senecis soletis esse. Noctis quoqꝫ gtũs a grecis pẽdet:qui nix nyctos declinãt In chis dãt mastyx.q꜡ q̃ttuor hic exposita mittũt gtm̃ in chis.hoc est ꝑ.ch.aspiratũ mastyx.chis.onyx.ichis.⁊ ab eo cõpositũ sardonix.ichis.thomix.inchis.quã nos tomicẽ vocamꝰ.⁊ diorix.ichis.qꝺ iterꝑtat̃ fossa. Põponiꝰ mela.ex nili alueo dioriche adductꝰ. Et duo dãt actis.q꜡ duo hęc noia hipponax ⁊ astyanax mittũt gtm̃ i actis.assumpta.t. sup.c.dicimusqꝫ hipponax.actis.astianax.actis. Ruffinꝰ.vtit̃ hipponax hoc metro scꝑiꝰ autor Pli. li.xxxvj.qꝺ hipponax idignatꝰ.⁊ ibidẽ hipponactis ętate poetę.atqꝫ iterũ hipponacti notabilis fœditas vultꝰ erat. Oui.xiij.meta. mittit̃ astyanax illis de turribꝰ. Idẽ ad liuiũ.⁊ pr̃ ⁊ ꝯiux astyanaxqꝫ puer.ꝟg.iij.ęñ.o mihi sola mei sup astyanactis imago. Et i.ij.eiusdẽ puerũ astyanacta trahebat. Fitqꝫ dtũs i.i.q꜡ dtũs singularis tertię declinatiõis i.i.teriat̃. fitqꝫ a gtõ eiusdẽ nũeri ablata.s.vt pr̃is.i.corporis.i.fœlicis.i. Actũs fit in.em. q꜡ actũs eiusdẽ declinatiõis atqꝫ numeri teriat̃ in.em.fitqꝫ a gtõ.s.mutata in.em.vt pr̃is pr̃em.fœlicis.cẽ.hois hoiem. Quędã tñ q̃ hic explicant̃:mittũt actm̃ in.im.ea sunt. Sitis.im.ꝟg.i buc.dulcis aq̃ saliẽte sitim restringere riuo. Tussis.im. Pli.li. xxvj. tussim sedat bechion q̃ ⁊ tussilago dr̃. Vis vim.ꝟg.vj.ęñ.nec vim tela ferũt. Buris.im. Idẽ.j.geor.domat̃ in burim ⁊ curui formã accipit vlmꝰ aratri. Peluis.uim.qꝺ oẽs dicũt mittere actm̃ in.im.sꝫ exẽplũ nõ mihi succurrit. Atuero in.em.simul et in.im.faciũt hęc. Restis restẽ vel restim. Terẽ.i eunu.ad restim mihi q̃dẽ res redijt. ab eo qꝺ est restẽ reste fecit in abltõ Iuue.dicẽs.puteꝰ nec lõga restę mouẽdꝰ. Turris turrẽ vel turrim.ꝟgi.ij.ęñ. turrim i ꝑcipiti stãtẽ Securis securẽ vel securim. Idẽ i eodẽ.⁊ icertã excussit ceruice securim. Puppis.im. Idẽ.j.ęñ. ingẽs a vertice põtꝰ i puppim ferit. Febris febrẽ vel febrim. Mar.nõ habui febrim symmache:nũc habeo. De teriatiõe in.em.vbiqꝫ reperies exẽpla.ꝟg.ix.ęñ.ęratã quatiẽs tarpeia securẽ. Iuue.discedũt statuę:restẽqꝫ sequũt̃. Aqualis q̃qꝫ apud Plau.date inq̃t isti sedẽ:vt sedeat ⁊ aqualim cũ aqua. Sꝫ i.im.tm̃mõ grȩca.q꜡ noia grȩca teriata i.is.habẽtia gtm̃ rtõ similẽ actõs i im.mittũt:vt eclipsis.sis.sim.leucaspis.is.im.mephitj.itis.tim.opis.is.im.magudarj vel magydaris.magudarim magydarim.ꝟg.vj.ęñ.leucaspim ⁊ licię ductorẽ classis orõtẽ. Idẽ i.vj.sęuãqꝫ exhalat opaca mephitim. Idẽ i.xj. velocẽ iterea supis i sedibꝰ opim. Pli.li.xix.alterũ genꝰ silphij ẽ:qꝺ magudaris vocat̃. Colu.li.vij.radix inq̃t quã grȩci vocãt magudari:nr̃a ꝯsuetudo laserpiciũ appellat.qꝺ si grȩcũ ẽ.q̃d opꝰ fuit a grãmaticis iter noia latina explicari:cũ ad r̃lam grȩcoꝝ potuerit reduci? Qꝺ ꝟo ꝟg.i buc.dixit.aut arari ꝑthꝰ bibet.aut germãia tigri.arari nõ ẽ ab eo qꝺ arar:sꝫ ab eo qꝺ ararj.nã i vtrãqꝫ teriationẽ desinẽs repit̃. Sꝫ i.im.actũs latię decliatiõis ẽ. In.i ꝟo ꝑ.n.grȩca decliatio ẽ.vt suo loco diximꝰ.vt charybdis.is.i acis.idis.vel acis.ĩ Oui.de põ.charibdi achęi. Idẽ.iiij.meta. aci amas

ꝑfersq meis ā plexibꝰ acīn. Nomē i.e. abltīus tertię declinatiōis: qm̄ i.e. vel in.i. desinit. Primo posuit regulas noīm desinētiū i.i.tm̄ aut i.e. vel i.i. deide teriatoꝝ i.e.tm̄. Dicit igit̄ i ꝑmis: ꝙ huiꝰ declinatiōis noīa desinētia i.e. vel i. al. vel in.ar. si gn̄is sūt neutri mittūt abltm̄ i.i.tm̄. vt hoc mare a mari. hoc rete a reti. q̄ ipsa etiā antiq̄ores i.e. termina bāt. vt Plau. in rudēte. dicāt i mare cōmuni captos. Oui. v. fasto. cur tibi ꝓ lybicis claudunt̄ rete leęnis. Suetoniꝰ quoq i nerone rete aurato dixit. q̄q̄ videri possit ab eo q̄d est nt̄o hęc retis q̄d Plau. i truculē. gn̄e posuit mascu lino dicēs. nō vides ꝓferre me vbidū retē. ꝛ ibidē iterū. vt dimisi retē atq hamū. In.e. tamē abltm̄ mittūt q̄ sequūtur. hoc far a farre. Iuue. cū farre et vino ianū vastāq rogabat. Prenęste a prenęste. Vgi. vij. ēn. q̄q altū prenęste viri. atq idē in. viij. cū primā aciē prenęste sub ipsa. figurate em̄ ad vrbē retulit sub ipsa. Iubar a iubare. Vg. iiij. ēn. it portis iubare exorto delecta iuuentꝰ. Soracte a soracte. q̄q̄ Pli. li. viij. masculino gn̄e dixit. q̄d fit ad montē soractē. nam Hora. hoc soracte. is. dixit in. j. car. vt alta stet niue cādidum soracte. Gausape. a gausape. Per. balanatū gausape pectis. Hora. ij. ser. gausape purpureo mensam ꝑtersit. Nectar a nectare. Vg. j. ēn. dulci distēdūt nectare celas. Mittis in.i. mēses. ꝙ noīa mēsiū q̄ ꝑ tertiā declinatiōnē inflectunt̄: mittūt abltm̄ in.i. vt q̄ntilis a q̄ntili. sextilis a sextili. septēber a septēbri. december a decēbri. Iuue. medio seruare minutal septembri. Idē alio loco. toto vinū nescire decēbri. Et in.as. ꝙ noīa gētilia teriata in. as. mittūt etiā abltm̄ i.i. vt arpinas ab arpinati. cassinas a casinati. nā et

Nomen in.e.vel in.al.vel in ar.modo sit tibi neutrum:
Exit in.i.sexto.Sed in.e.per pauca dabuntur.
Far.præneste.iubar.soracteq gausape.nectar.
Mittis in.i.menses.& in as.gentilia iunges.
Et quæ fecerunt vel in.im.vel in.in.tibi quartum.
Nam quæ dantur in.em.vel in.im.dant.i.vel.e.sexto.
Ciuis.auis.nauis.clauis.iungatur & anguis.
Vnguis & amnis.vectis.postis.neptis & ignis.
Strigilis & classis.pugil & vigil.atq supellex.
Additur his imber.verbaleq quod facit in trix.
Adiectiua trium generum vel in.i.vel in.e.pones.
Dum modo neutra per.e.non declinet tibi rectus.
Quæ sic declinans per.i.tantum mittere debes.
Degener & pauper.vber.cumq hospite sospes
Dant ablatiuos per.e.tantum.plus quoq pluri.
Ast ablatiuos per.e. tantum cætera mittunt.
RE ctus pluralis fit in.es.cui iungito quartum.

Prisci. li. vj. inq̄t ꝑfecta coꝝ repiunt̄ apd̄ ātiquos in.tis. desinētia. vnde neutra quoq coꝝ in. e. desinūt ꝛ abltm̄ i.i. more coꝝ q̄ i.is. desinūt ꝛ i.e. q̄ etiā apd̄ ꝑscos i.e. teriare abltm̄ repimꝰ. vt apd̄ Oui. i ep̄la paridis hoc mihi nā reco lo fore. vt a celeste sagitta. Et q̄ fecerūt vel in.im. ꝙ noīa mittētia actm̄ in.in. ꝑ.n. vel in.im. ꝑ.m. mittūt abltm̄ in.i. q̄ vo fecerūt in em. vel i.im. mittūt in.e. vel i.i. vt tussis a tussi. puppis puppē vel puppim. a puppe vel puppi. charybdis charybdim. a charybdi. In.e. ꝑterea ꝛ i.i. mittūt abltm̄ noīa hic posita. Ciuis a ciue vel ciui. Iuue. q̄d illo ciue tulisset. Cice. i philippicis. in ꝓncipe ciui nō est satis. Auis ab aue vel aui. Hora. j. car. fata mala ducis aui domū. Nauis a naue vel naui. Terē. in andria. naui fracta apud andrū. Clauis a claue vel claui. Vg. in more. et reserat clausa q̄ ꝓuidet ostia claui. Anguis ab angue vel angui. Hor. j. ep̄la. alter mileti textā cane peiꝰ ꝛ āgue. Vnguis ab vngue vel vngui. Idē in eodē. acuto ne secer vngui. Amnis ab amni. Vg. j. geor. ꝓno rapit alueꝰ āni. Vectis a vecte vel vecti. Terē. i eunu. i mediū hūc agmē cū vecti. Postis poste vel posti. Oui. v. meta. raptaq de dextro robusta repagula posti. Neptis a nepte vel nepti supiorbꝰ annumerat̄: sꝫ exēplū nō succurrit. Ignis ab igne vel igni. Vg. iiij. ēn. vulnꝰ alit venis: ꝛ ceco carpit̄ igni. Strigilis a strigile vel strigili. Horat. ij. ser. q̄ puer vnā furtiua mutat strigili. Classis a classe vel classi. Vg. viij. ēn. aduectū ēneā classi. victosq penates. Pugil et vigil. a pugile vel pugili. a vigile vel vigili. Iuue. ꝑterea lateris vigili cū febre dolorē. Supellex a supellectile vel supellectili. vnde est in lib. digesto. titu. de supellectili legata. Imber imbre vel imbri. Vg. in buc. iupiter ꝛ lęto descendet plurimus imbri. Verbaleq q̄d facit in trix. ꝙ noīa v̄balia siue participalia fœminina terminata in trix. mittūt etiā abltm̄ i.e. vel in.i. vt victrix a victrice vel victrici. Luca. in. j. i sua victrici cōuersum viscera dextra. vnde etiā in plurali cū neutris ꝯiūgimꝰ vltricia ꝛ vltricia dicimꝰ. Idē in eodē. tollite iāpridē victricia tollite signa. Vg. iij. ēn. res agamēnonias victriciaq arma secutꝰ. Adiectiua triū. ꝙ noīa adiectiua huiꝰ declinationis nō habētia genꝰ neutrū in.e. terminatū mittūt abltm̄ in.e. vel in.i. vt hic ꝛ hęc ꝛ hoc prudēs a prudēte vel prudēti. fœlix a fœlice vel fœlici. velox a veloce vel veloci. Q̄d si genꝰ neutrū habēt in.e. mittūt abltm̄ i.i.tm̄ vt hic ꝛ hęc breuis ꝛ hoc breue a breui. hic acer hęc acris hoc acre. ab acri. Deinde dicit ꝙ noīa quinq vno v̄su explicata ꝛ si neutris iūgi possunt queādmodū in genere diximꝰ abltm̄ tamē ꝑ.e.tm̄ mittūt: vt degener a degenere. pauꝑ a paupere. vber ab vbere. hospes ab hospite. sospes a sospite. Illud etiā aīaduertēdū noīa ꝓpria ab adiectiuis in.is. ꝛ in.e. desinētibꝰ deducta: mittere etiam abltm̄ in.e.tm̄. vt iuuenalis a iuuenale. ab eo q̄d est hic ꝛ hęc iuuenalis ꝛ hoc iuuenale. Eodē modo Mar. laterēsis. annalis. Mar. cum iuuenale meo q̄d me cōmittere tentas? Cicero ꝓ plaucio. cōfiteor in laterēse summa ornamenta esse. Idē pro fūdanio apud Priscia. nō hoc modo a iulio annale factū ꝓbari potest. Reperiuntur quoq adiectiua in.is. ꝛ in.e. desinētia mittere abltm̄. i.e. Oui. xv. meta. finē specie celeste re sumpta luctibꝰ imposuit. Idē in epistola. paridis. fore vt a celeste sagitta. Idē quoq in fastis. amne perēne latēs anna perēna vocor. Ast ablt̄os. ꝙ reliqua oīa huiꝰ declinatiōis noīa mittūt abltm̄ in.e. a quacūq veniāt teriatiōe. vt emblēma ab ēblēmate. sermo a sermone. lac a lacte. asdrubal ab asdrubale. titā a titane. cęsar a cęsare. pietas a pietate. caput a capite. pax a pace.

Rectus pluralis fit in.es. ꝙ noīa tertię declinationis masculina vel fœminina. vel cōmunia duoꝝ generum mittūt ntm̄ ꝛ actm̄ atq etiā cōsequēter vocatiuū plurales in.es. is. gti singularis mutata i.es. vt hic pater patris hi patres o patres. hęc mater matres o matres. hic ꝛ hęc breuis breues o breues. Illa v̄o q̄ fecerūt gtm̄ i.yos. vl in.ys. diphthōgō a noībꝰ desinētibus in.ys. mittūt pluralē in.yes. vt hic libys lybyos. vel libys. plurali libyes. hęc erinnys. nyos. vel erinnys. yes. Proper. li. ij. tū me vel tragicę vexēt erinnyes. Salust. in iugur. affricā in initio habuere getuli ꝛ libyes. Reperiūtur etiā pauca nomina gręca mittentia pręꝺictos casus in.is. vt hęc trallis. syrtis. alpis. sardis. Eusebius interp̄te. Hiero. trallis inquit terremotu cōciderunt. Hora. j. ep̄la. quid crœsi regia sardis.

Qđ si mittis.iū.q̄ noia hui9 declinatiōis mittētia gtm̄ pluralē in.iū.quoꝝ gtūs singlaris nō crescit sup ntm̄ : plę-rūq3 mittūt actm̄ pluralē in.is.vt hic ꝛ hęc ois:gtō plali oim:actō ois.hoꝝ rōnē sequunt pluralr declinata:q̄ si ha-berēt numeꝝ singularē:ex illoꝝ ꝓportiōe declinarent.vt plurali ntō tres actō tris.v̄gi.j.ęn.tris not9 arreptas i sa-xa latētia torq̄t.paulopost.tris eur9 ab alto in breuia ꝛ syrtes vrget.eo mō dicit tris:quo Salust.in cati.ois hoies q̄ sese studēt cęteris p̄stare aiantib9.antiq̄ores terminationē illā p.ei.diphthōgō scribebāt:quo designarēt illā esse lō-gā.qđ etiā docti nr̄i scli obseruant. Cū dedit.i.sext9.

Quod si mittis.iū.pluralibus in genitiuis:
Accusatiui quandoq3 per is.tibi fient.
Cum dedit.i.sextus per ia.tibi neutra dabūtur.
Collatiua tamen per a.solum mittere debes.
Plus & aplustre vetusq3 adduntur collatiuis.
Dat genitiuus.ium.si fecit in i.tibi sextus.
Tolle vigil pugil.& supplex.opifexq3. vetusq3.
Artifici memor.& consors addatur inopsq3.
Prætereq3 pluri quod comparat additur illis.
Et quæ de capio componis iungere debes.
Ablatiuus in e.si desinit.um.tibi mittit.
Sed p iū.dabit as.mas.vas vadis.& caro corq3.
Os.nix.nox.samnis.lis.dis.glis.adde quiritē.
Et quę dant in s.nec crescunt in genitiuo.
Excipias tamen hæc iuuenis.panisq3 canisq3.
Quę monosyllaba sunt qb9.s.b.p̄uenit aut.p.
Et quibus.l.aut.n.aut.r.subit.s.subit aut.x.
Nomen in es.tantum pluraliter & variatum.
Mittit.ium.sed &.um.penitus si consulis aures.

hęc regula limitatio est illius q̄rtus cū q̄nto semper recto similant in neutris. vbi dixit neutra in plurali trib9 in casib9 terminari in.a. nūc v̄o dicit q̄ noia il-la q̄ fecerūt abltm̄ in.i.accepta.a.hn̄t in plurali.i. an̄.a.vt a puluinari.aria.a breui breuia. q̄ vero fecerunt abltm̄ in.e.tm̄ mutant illđ.e.in.a.vt a tp̄e tp̄a.ab em-blēmate.ata.Deinde dicit.q̄ noia ꝯparatiua q̄q3 fe-cerūt abltm̄ in.i. nō tn̄ in plurali mittūt neutra p.ia. sed tm̄ p.a.vt a breuiore vel breuiori non breuioria: sed breuiora dicim9.p̄terea hoc nomen plus qđ ꝛ si quantū ad vocem ꝯparatiuū non videat:quantum ad sig̃tionem ꝯstructionemq3 attinet ꝯparatiuū est: cum fecerit in abltō pluri:in plurali neutro non tātū pluria ꝛ compluria:qđ apud antiq̄ssimos frequēter legim9:sed etiam plura ꝛ complura dicim9. Aplu-stre quoq3 qđ in abltō fecit aplustri:nō tm̄ aplustria: sed ꝛ aplustra fecit in numero multitudinis. Silli9 li.x.puni.laceroq3 aplustria velo.Cicero in ara.naui bus assumptis fluitantia q̄rere aplustra. Vetus qđ fecit vetere vel veteri.nō veteria:sed vetera fecit.Dat gtūs.iū.q̄ noia q̄ fecerūt abltm̄ singularē in.i. mittūt gtm̄ pluralē in.ium.vt ab aiali aiiū.a prudēte vł pru-denti prudentiū:q̄ tn̄ plęrūq3 abscissionē recipiūt:vt supra dixim9:ꝛ dicim9 hoc mō v̄ba sapientū. rīsa prudētū. p sapiētiū ꝛ prudētiū. In.um. v̄o mittūt ea q̄ sunt hic posita.a vigili vigilū. v̄g.ix.ęn.interea vigilū excubijs obside-re portas.Ex ꝓportiōe q3 pugili.um.dicem9.Supplex a supplici supplicū ne coincideret cū hoc noie supplicū.ij. Opifex ab opifici opificū:ne coincideret cū hoc noie opificiū opificij.Cicero p ligario.nos iacētes ante pedes sup-plicū voce phibetis.v̄g.j.ęn. artificūq3 man9 inter se operūq3 laborē.Memor q3 a memori nō memoriū : sed me-moꝝ facit.ꝛ ꝯsors a ꝯsorti nō ꝯsortiū sed ꝯsortū.ꝛ inops ab inopi nō inopiū sed inopū. Et oia ꝯparatiua.vt a bre-uiori.breuioꝝ.a meliori.oꝝ.Preterq3 plus.q̄ cū sit ꝯparatiuū qua rōne supius diximus:fecerītq3 in abltō pluri:in gtō plurali nō plurū sed pluriū fecit:ꝛ ab eo ꝯpositū ꝯplurium.vt Cicero ad herē.ꝯpluriū negocioꝝ. A capio etiā ꝯposita:q̄q3uis abltm̄ in.e.ꝛ in.i.fecerint:in gtō plurali nō in.ium.sed in.um.faciūt.vt particeps a participe vel par-ticipi participū.ne coincidat cū hoc noie participiū participij.Municeps a municipe vel municipi municipū. ne coinciderēt cū hoc noie municipiū municipij.Manceps mācipe vel mancipi mancipū.ne coinciderēt cū hoc noie mācipiū mācipij.Abltūs in.e.si desinit.q̄ noia q̄ fecerūt abltm̄ singularē in.e.mittūt gtm̄ pluralē in.um. e.ablatiui mutata in.um.vt a torcumate torcumatū.a Cicerone ciceronū.a ꝯsule.um.a noie noim. a cęsare cęsarum. a sacer-dote sacerdotum.a capite capitū.a fornace fornacum. In.ium.v̄o faciunt vt vult Priscian9 noia latina in.as. fini-ta.vt ciuitas ciuitatiū.ꝓbitas ꝓbitatium.bonitas bonitatiū:sed p syncopā fecere bonitatū ciuitatū ꝓbitatum. qđ ego nō auderē dicere:cū illa supiora nunq̄3 legerim:hęc v̄o inferiora plęrumq3 repiantur.In.ium. v̄o mittūt gtm̄ pluralem q̄q3uis miserunt abltm̄ in.e.q̄ sequuntur.as.assis ab asse assium.mas maris a mare marium.vas vadis a vade vadium.nam vas vasis in plurali p scđam declinationem effertur vasa vasoꝝ.Caro carnis a carne carniū. Cor cordis a corde cordiū.Os ossis ab osse ossium.Nix niuis a niue niuiū.Nox noctis a nocte noctium.Samnis samnitis a samnite samnitiū.Lis litis a lite litium.Dis ditis a dite ditium.Glis gliris a glire glirium.ꝛ ex analo-gia.Quiris q̄ritis a q̄rite q̄ritum.Et q̄ dantur in.s.q̄ noia in.s.desinētia nō crescētia in gtō singulari.q̄ sunt fere in es.ꝛ in.is.finita:gtm̄ pluralem mittūt in.ium.licet abltm̄ singularē in.e.fecerint:vt hic verres a verre verrium:hic vates a vate vatiū:hęc cędes a cęde cędiū.hęc sedes a sede sediū.hic collis a colle colliū:hic mensis a mēse men-sium:q̄ vt supra memorauim9 aliq̄n syncopā recipiūt.vt Cicero.p sextio vr̄aꝝ sedū temploꝝūq3 causa. v̄gil.iiij.ęn. heu vatū ignare mentes q̄d vota furentem.Oui.v.fast.cū tua sint cedātq3 tibi ꝯfinia mēsum. Ab hac rursus reg̃la exceptoria excipiunt.hęc pauca mittētia gtm̄ pluralē in.um.panis a pane panū.si mō panis numeꝝ hz multitudi-nis.iuuenis a iuuene.um.canis a cane.um.Quę monosyllaba sunt:ab illa q3 reg̃la abltūs in.e. excipiuntur noia monosyllaba terminata in.bs.aut.ps.aut.ls.aut.ns.aut.rs.aut.lx.aut.nx.aut.rx.desinētia.q̄ ꝛ si fecerūt abltm̄ in.e. nihilomin9 tn̄ mittūt gtm̄ pluralē in.ium.vt hęc trabs a trabe trabiū.plębs a plębe.ium.scobs a scobe. ium. vrbs a vrbe.ium.daps a dape.ium.seps a sepe.ium.stirps a stirpe.iū.puls a pulte.iū.glans a glāde.iū.gens a gēte.ium. mons a mōte.ium.ars ab arte.iū.sors a sorte.iū.falx a falce.iū.lanx a lāce.iū.lynx a lynce.iū.arx ab arce.iū. merx a merce.iū.Nomē i.es.tm̄.q̄ noia hui9 declinatiōis pluralr declinata mittūt gtm̄ in.iū.vt hi manes.iū.penates.iū. casses.iū.hę vires.ium.fores.iū.tres.ium.Dicit tn̄ ꝛ hęc ꝛ alia ꝯplura posse mittere gtm̄ in.um.si gtūs ille in.iū.foret absonus:quare dicit ꝯsulendas esse aures penit9.i.ꝓfunde:sed nō quorūcūq3 sed tm̄ eruditoꝝ :quēadmodū ꝛ mu-sici facere consueuerunt:qui non omnia permittunt rationibus ꝛ arti. sed aliq̄d ēt sensui auditus putant esse tri-buendum.Ego namq3 potius dicerem penatum ꝛ procerum ꝛ ciuitatum q̄3 penatium.procerium ciuitatium.

Atq; boum dat bos.ꝙ hoc nomen bos cum in abltõ a boue fecerit debuit facere gtm̃ pluralem bouũ ⁊ facit boũ.
u.ↄsonante extrita. Preterea cum ex alioꝝ ꝓportione in dtõ ⁊ abltõ debuerit facere bouibus:expuncta vi. sylla-
ba fecit bobus aut bubus quemadmodũ apd̃ Catonem. Varronem. Columelã ⁊ Pliniũ sepe legimꝰ. vg.iij.geõ.
leta boũ passim cãpis armenta videmꝰ.⁊ Hora.i epo.paterna rura bobus exercet suis. Datq; dtũs ibus.ꝙ dtũs
pluralis huiꝰ tertię declinatiõis in ibus terminaꝶ.fitq; a gtõ singulari.bu.interiecta.inter.i.⁊.s.finales.vt hois hoi-
bus.patris p̃ribus.Sed noia in.a.desinẽtia.q̃ oia
gręca esse diximꝰ:hũc casum nõ in ibus.sed in atis.
plerũq; mittũt.vt hoc peripetasma peripetasmata.
atis. emblẽma emblẽmata.atis. poema poemata.
atis.Cice.in verrẽ.nũc de peripetasmatis quemad
modũ expedias nõ habes.Idẽ in codẽ.scaphia in-
q̃t cũ emblẽmatis:⁊ in.iiij.ad herenniũ de orõibꝰ
aut poematis. Sed q̃q; hęc declinatio videatur eẽ
ab eo qd̃ est in ntõ hoc peripetasmatũ pipetasmati.
emblẽmatũ emblẽmati. poematũ poemati. illd̃ est
certissimũ autores idoneos potiꝰ vsos in his noibꝰ
tertia declinatione:atq; dtm̃ ⁊ abltm̃ in.atis.potius
q̃ in.ibus.terminasse.

Atq; boum dat bos.sed bobus pone datiuo.
Datq; datiuus.ibus.dat atis.sed cum dat.a.rectus.

De quarta nois declinatione.

QVarta dat.us.recto.dat &.u.sed dic variari
Plurali tantum.Genitiuus in.us.tibi fiet.
Sepe datiuus.ui.sed &.u.non sepe reponit.
Accusatiuo dabis.um.dabis.u.quoq; sexto.
Rectus pluralis fit in.us.cui iungito quartum.
Dat genitiuus.uum.sed.ibus.tu pone datiuo.
Dant.ubus.hęc tantum ficus.tribus.arcus.acusq;.
Et partus.portus.lacus.& quercus.specus.artus.
Cumq; veru quęstus qd̃ quęro dat tibi nomen.

DE quarta declinatiõe.Quarta dat.us.recto.ꝙ
quarta nois declinatio duas hʒ noiatiui posi
tiões in.us.⁊ in.u.sed in us masculinoꝝ ⁊ foemini-
noꝝ in.u.neutroꝝ tm̃.q̃ cum in singulari aptota sint:in plurali ꝑ hanc declinationẽ inflectunꝶ. vt hic sensꝰ sensus.
hęc manus manus.hoc cornu cornu.plurali cornua cornuum.Gtũs in.us.tibi fiet.ꝙ gtũs huiꝰ declinatiõis i. us.
terminaꝶ.estq; ntõ similis in terminatiõe lr̃aꝝ.nõ tñ in tpibus vt suo loco dicemus.In.u.vo finita vt diximus nõ
declinanꝶ.nam qd̃ Luca.in.vij.dixit.cornus tibi cura sinistri lentule.⁊ Celsus li.vj.ceruini cornus cõbusti.⁊ paulo
post.q̃ cornũ habet.⁊ Pliniꝰ.multis in locis nõ est ab eo qd̃ cornu in ntõ.sed potius ab eo qd̃ est hic cornꝰ cornꝰ.
Reperitur quoq; gtũs huiꝰ declinatiõis in.uis.syllabas terminatus.vt apd̃ Terẽ.in heauton.eiꝰ anuis opinor cau-
sa:q̃ erat mortua.Cato anuis eñ vt sanguis deterior sic ⁊ lac.Varro.ij.de re rust.eiꝰ siluam esse fructuis veneno.
ꝓ anus ⁊ fructus.⁊ gtũs ille est a quo exit dtũs in.ui.diuisas:vt statim dicemus.Sępe dtũs.ui.ꝙ dtũs huiꝰ decli
nationis in.ui.syllabas terminaꝶ.vt hic sensus sensus sensui.hęc manꝰ manꝰ manui.Exit tñ aliqñ in.u.vt vg.iiij.
geor.namq; alię victu inuigilant ⁊ fœdere pacto.⁊ paulopost.qd̃ nec ↄcubitu indulgent.ꝓ victui ⁊ ↄcubitui dixit
Seruius vg.posuisse.Idem.j.eñ.flectit equos curruq; volans dat lora secdo:vbi Seruius his vbis scribit.ars an-
tiqua volebat ꝙ ntũs pluralis regat gtm̃ singularem.vt hę musę huiꝰ musę.⁊ dtũs singularis regaꝶ a gtõ singu-
lari.ergo hi currus huiꝰ currus facit.⁊ huic curru.nam huiꝰ curruis huic currui hoc modo irregularia sunt: sʒ vsꝰ
obtinuit vt in gtõ currus freq̃nter.curruis raro.⁊ in dtõ curru raro:currui freq̃nter dicamꝰ.Gell.tñ li.iiij.noct. affir
mat.M.Varronem.⁊.P.nigidum viros illo sęculo oim doctissimos nõ aliter fuisse locutos atq; etiam scripsisse:
q̃ senatuis.domuis.fluctuis in gtõ ab eo qd̃ est senatus domus fluctus. Accusatiuo dabis.um.ꝙ actũs huiꝰ de-
clinationis in.um.desinit.nominatiui.s.mutata in.m.vt hic sensus.um.hęc manus manũ. Dabis.u.quoq; sexto.
ꝙ abltũs huius declinationis finitur in.u.fitq; a ntõ ablata.s. vt hic sensus a sensu.hęc manus a manu. Rectus
pluralis.ꝙ ntũs ⁊ actũs plurales quartę declinationis terminantur in.us.⁊ sunt similes gtõ singulari.vt hic sen
sus.hi sensus sensus.hęc manus.hę manus manus.Dat gtũs.uum.ꝙ gtũs pluralis in.uum.terminatur.fitq; ab
abltõ singulari addita.um.vt a sensu sensuum.a manu manuum. Sed.ibus.tu pone datiuo ꝙ. dtũs pluralis in
ibus.terminatur.fitq; ab ablatiuo singulari.u.mutata in.ibus.vt a sensu sensibus.a manu manibus. Pauca tñ
nomina quę hic explicantur:exeunt in.ubus.ablatiui.u.retenta.ea sunt ficus ficubus.sed in hac terminatiõe ad-
huc non legi:sed neq; ficubus sed tantum ficis per secundam.sed iccirco posui.quod video artis grãmaticę scrip-
tores ficubus posuisse.Tribus tribubus.Sueto.in augusto.legauit populo quadringenties tribubus quinquies
tricies sestertium.Seneca in eplis.q̃ putas esse iucundum tribubus vocatis.Arcubus ab eo qd̃ est arcus.ideo sic
exire grammatici dicunt ne coincideret cum arcibus ab eo quod est arx arcis. sed cur acubus ab eo qd̃ est acus
nõ fecit acibus:quandoq̃dem a nulla alia nominatiui positione venire poterat? nimirum q̃ totum hoc vsu
ↄstat.Partus partubus.quemadmodũ Seruius.iiij.geor.exponens illud vg.aut foetus nixibꝰ edunt.nixibus ꝓ
partubus exponit.⁊ Hora.i epodo. si vocata partubꝰ lucina veris affuit.Portus portubus. Pompo.in.ij.de cos-
mographia.mare caspium est atrox sine portubus.Priscia.in perihegesi.auris difficilis nautis vel portubꝰ aptę.
Lacus lacubus.Oui.iij.fasto.premia de lacubus proxima musta tuis:Idem.xij.meta.quod forcipe curua cum fa
ber eduxit lacubus demittit.Quercus quercubus.cum omnes sic exire dicant:nullius autoris mihi succurrit exẽ-
plum.Specus specubus.vg.iij.geor.ipsi in defossis specubus secura sub alta.Artus artubus. Seruius in illud
vg.iij.geor.micat auribus ⁊ tremit artus.artus ꝓ artubus exponit.Veru verubus.Idem.j.eñ.verubusq; tremen
tia figunt.Quęstubus.a.quęro quęris.nam a queror.eris.questibus exire nemo vnq̃ dubitauit.vg.ix.eñ.coelum
de hinc questibus implent.Idem.iiij.geor.integrat.⁊ mestis loca late questibus implet. Seneca in thyest.fasq;
omne ruptum q̃stibus vanis agis.Flaccus li.ij.argonau.tum voce deos:tum questibus implent.Idem li.j.q̃sti-
bus ⁊ magni numen maris excitat ille.Idem in.vij.commotis q̃stibus ęstus. Et in eodem.hinc coelũ q̃stibꝰ im-
plent.Iusti.lib.v.ꝑpetim nocte fortunam q̃stibꝰ iterant.Ego non inficior repiri semel apud Ciceronem de artifi-
ciis ⁊ quęstibus:⁊ iterum apud Ouidium.iiij.fastoꝝ.multa professurum quęstibus apta venus. Seneca de vita
beata.opes siue tanq̃ iniuria partas siue sordidis quęstibus.ab eo quod est quęro quęris.Sed aut nostra vel po
tius Lauren.differentia nihil est:aut credibilius est vnum aut alterum q̃ centum locos fuisse deprauatos.

DE quīta declinatiōe. Quita dat.es.tm̄.q̄ quīta noīs declinatio vnā tm̄ hꝫ noīatiui terminationē i.es.semꝑ fœmininoꝝ.preterq̄ in vno masculino hic dies:⁊ eiꝰ cōpositū hic meridies. Cuiꝰ gt̄us ⁊ dt̄us semꝑ exeūt in.ei vt hęc ꝓgenies ꝓgeniei.hęc materies.riei.hęc species speciei. Antiq̄ores tn̄ hūc gt̄m tū in.e.tū in.es.tū in.ij.duplicē terminabāt. Salust.dubitauit acie pars.ꝑ aciei.vg.j.geoꝛ.libꝛa die somniq̄ꝫ pares vbi fecerit horas. vbi Seruius dicit.hūc esse gt̄m regularē:qꝛ vt paulo an̄ diximꝰ nt̄us pluralis debet regere gt̄m singularē: vt cū illo sit pariū syllabaꝝ.

De quinta nominis declinatione.

QVinta dat.es.tantum rectis. Genitiuus in.ei
Atq̄ꝫ datiuus erit. Em quartis.e.dato sextis.
Rectus pluralis fit in.es.cui iungito quartum.
Erum.ebusq̄ꝫ dabis genitiuis atq̄ꝫ datiuis.

De nominibus anomalis. Cap. iii.

SVnt quędā nomina quæ dicunt̄ anomala:hoc est irregularia. aut quia mutant genus aut declinationem: aut carēt altero numero:aut deficiunt certis casibus in alterutro numero.

Masculina in neutra.

Mænalus.i.mænala.orum. Ismarus.i.ismara.orum.
Gargarus.i.gargara.orum. Dindymus.i.dindyma.orū.
Pangæus.i.pangæa pangæorum.
Tænarus.i.tænara.orum. Tartarus.i.tartara.orum.
Auernus.i.auerna.orum. Pileus.i.pilea.orum.
Intybus.i.intyba.orum. Baltheus.i.balthea.orum.
Sibilus.i.sibila.orum. Supparus.i.suppara.orum.

Gelliꝰ.li.viij.noctiū attica.multis testimonijs ꝓbat atq̄ꝫ cōfirmat hunc gt̄m in. es. quoq̄ꝫ et duplex.ij.aliqn̄ extitisse. Enniꝰ.postremę lōginqua dies cū fecerit ętas.pro diei. Ci.ꝓ sextio.eq̄tes daturos illiꝰ dies penas. Adducit quoq̄ꝫ Gell.testes q̄ dicebant se vidisse librū vg. idiographū. i. ꝓꝑa illiꝰ manu scriptū in quo legebat̄ libꝛa dies somniq̄ꝫ pares vbi fecerat horas. atq̄ꝫ eiusdē vg.manu fuisse scriptū in. j. ęn̄. munera lęticiāq̄ꝫ dij non dei vt q̄dā legūt.neq̄ꝫ die vt Ser.sꝫ dij.ꝓ diei. Nā sic dies dij a veteribꝰ declinabat̄.vt fames.ij.pernicies.icij.species specij.progenies. nij. luxuries. rij. acies acij. Cato. pueri atq̄ꝫ mulieres extrudebātur famij causa:ꝓ famei nā per quintā hoc nomē antiq̄ declinabāt: cuiꝰ abltūs adhuc in vsu reperit̄. Luci. rugosum inq̄t atq̄ꝫ famij plenū. Sisenna romanos ferēdę pernicij causa venisse progniciei. Cice.etiā ꝓ sextio.quoꝝ nihil ꝑnicij causa diuino cōsilio. sꝫ vi ipsa ⁊ magnitudine rerū factū putamꝰ. Paccu. pater supme nr̄ę ꝓgenij patris ꝓ ꝓgeniei. Mactiꝰ.an maneat specij simulachrū in morte silētū. Gracchꝰ.ea luxurij causa aiūt instituī.ꝓ luxuriei. In dtō quoq̄ꝫ codē Gellio teste q̄ purissime locuti sunt:nō faciei vt nūc dicit̄:sꝫ facie dixerūt. Luci.et primū inq̄t facie honestas accidit. Idē q̄ te diligit:ętati facieq̄ꝫ tuę se fautorem ostēdit. Quin.li.j.videt̄ excludere. ex vsu etiā genitiuū singularē huiꝰ noīs ꝓgenies quasi durū. quid inq̄t refert nulla sint an prędura. nā q̄d ꝓgenies genitiuo singulari:q̄d species plurali facit:quasi velit ꝓgeniei nō posse dici. Em quartis. q̄ actūs singularis in em.desinit.s.noīatiui mutata in.m.vt hic dies diem.hęc species speciē. E.dato sextis. q̄ abltūs in. e. terminatur: fitq̄ꝫ a ntō ablata.s.vt hic dies a die.hęc species a specie. Rectus pluralis fit in.es.q̄ noīatiuꝰ ⁊ accusatiuꝰ plurales huius declinationis in.es.terminant̄.suntq̄ꝫ similes ntō singulari.vt hic dies hi dies. Erum. ebusq̄ꝫ dabis. q̄ genitiuus pluralis in.erum.desinit.fitq̄ꝫ ab ablatiuo singulari assumpta.rum.vt a die dierum. Datiuus in.ebus. desinit.fitq̄ꝫ ab eodem ablatiuo addita bus.vt a die diebus.a re rebus.nam hęc duo nomina tantum habent numerum pluralem integrum.deficiunt:vt paulopost: cum de deficientibus in certis casibus agetur. cętera.

DE noībꝰ anomalis.ca.iij. Anomaliā voco omnē varietatē aut gn̄is.aut declinatiōis.aut casuū defectꝰ.nā dictiōes aliq̄ inueniunt̄ accidētibꝰ q̄busdā orbatę:q̄ꝺ fit aut signtiōis repugnātia.neq̄ꝫ eīn dicimꝰ puerperꝰ quēadmodū dicimꝰ puerpera.aut i cōsonātia siue lraꝝ icōseq̄ntia.vt ab eo q̄ꝺ est cursor:nō recte dicimus custrix.nec a nutritor nutritrix.vt fas nō habet gt̄m faris.aut fatis.aut fassis:ne cū alijs dictiōibꝰ coincideret.aut deniq̄ꝫ qꝛ ꝓdura in vsu nō sunt. Itaq̄ꝫ cū supioꝛa duo capita ad noīa regulariter atq̄ꝫ solide iflexa ꝑtinerēt:i hoc.iij.cap.de illoꝝ irregularitate atq̄ꝫ defectu ꝑtractabit̄:atq̄ꝫ declarabimꝰ in q̄bꝰ noībꝰ aliq̄ est declinatiōis diuersitas.q̄ꝺ fit aut qꝛ genus a singulari in pluralē mutat̄.vt hic męnalꝰ. hęc męnala.aut qꝛ mutat̄ declinatio.vt hoc vas.hęc vasa.aut qꝛ vtrūq̄ꝫ mutat̄.vt hic euētꝰ.us.hęc euēta.oꝝ.aut qꝛ carēt altero nūero.vt acetū plurali et manes singulari. aut deficiūt casibꝰ.vt tabi tabo. ¶ Masculina i neutra.sunt q̄dā noīa in singulari masculina in plurali vo neutra: qualia sunt q̄ hic describunt̄.męnalꝰ.i.męnala.oꝝ.vg.in buc. męnalus argutūq̄ꝫ nemꝰ pinosq̄ꝫ loq̄ntes. Idē.j.geoꝛ. pan ouiū custos:tua si tibi męnala curę.mōs est arcadię. Ismarꝰ.i.ismara.oꝝ. Idē i buc.nec tm̄ rhodope mirat̄ ⁊ ismarus orphea. Idē.ij.geoꝛ.iuuat ismara baccho ꝯserere atq̄ꝫ olea igētē vestire taburnū. Gargarꝰ.i.gargara.oꝝ. gargarus autore Macro.v.sat.vrbs est in imis radicibꝰ idę siluę posita.gargara aūt sunt ipsa montis capita.vg.j. geoꝛ. ipsa suas mirant̄ gargara messes. Pāgęus mōs thracię in singulari ponit̄ a Plinio. Ptolemeo.i plurali pāgęa orū.vg.iiij.geoꝛ.altaq̄ꝫ pāgęa.⁊ Lucanꝰ in.j.video pāgęa niuosis cana iugis. Dindymꝰ.i. Oui.iiij. meta. dindymon ⁊ cibelen. teste Ptolemeo mōs est phrygię.quē etiā i plurali dindyma appellāt.vg.x.ęn̄.alma parens idęa deū:cui dindyma cordi.⁊ Silliꝰ lib.xvij.punicoꝝ.gemino q̄ dindyma mōte. Tęnarꝰ.i.mons est laconię q̄ etiā in plurali tęnara.orū.dr.Luca.in.ix.⁊ apertā tęnaron vmbris. Tartarus.i.tartara.orū.vg.vj. ęn̄. tum tartarꝰ ipse bis patet in preceps tantū. Idem in.v.nō me impia nāq̄ꝫ tartara habēt. Auernus.i.auerna.orū. Idem in.vj.inde vbi venere ad fauces graue olentis auerni.atq̄ꝫ ibidem ⁊ auerna sonantia siluis. Pileus.i.pilea.orū. declinatur autē hic pileus in singulari teste Seruio.ij.ęn̄.qui dicit tyara phrigius pileus est.quāq̄ꝫ Lauren.in raudēsem negat genere masculino reperiri.⁊ apud Festū legimꝰ albogalerus capitis pileū est.hinc igit̄ Persi.dixit. hęc mera libertas.hāc nobis pilea donāt.⁊ Mar.totis pilea sarcinis redemi. Intybꝰ.i.intyba.oꝝ. Celsus lib.ij.radicula intybus ocymū.vg.i.geoꝛ.⁊ amaris intyba fibris. Baltheꝰ.i.balthea.oꝝ.vg.xij.ęn̄.infœlix hūcro cū apparuit alto bαltheꝰ Iunę.quoties rumoribꝰ vlciscunt̄ balthea. Sibilꝰ.i.sibila.orū.vg. in buc.nā neq̄ꝫ me tm̄ venientis sibilus austri. Idem.ij.ęn̄.sibila lambebāt linguis vibrantibus oꝛa. Seruius. tamē in buc.res inquit ipsa sibilus est: sibila vero participialiter accipit̄ pro sibilātia. Supparꝰ.i.suppara.oꝝ.Luca.in.ij. suppara nudatos cingunt angusta lacertos

Locus.i.loca.orum.vel loci. Iocus. i. ioca.orum. vel ioci.
Cetus.i.cete indeclinabile.Euentus.us.euenta.orum.
Iussus.us.iussa.orum.Permissus.us.permissa.orum.

Fœminina in neutra.

Pascua.æ.pascua.orum.Carbasus.i.carbasa.orum.
Supellex.supellectilis.supellectilia.supellectilium.
Pergamus pergami.pergama pergamorum.

Neutra in masculina.

Porrum.i.porri.orum.Rastrum.i.rastri.orum.
Cœlum cœli.cœli.orum.Argos.i.argi.orum.
Frenum.i.freni vel frena.orū. Capistrum.i.capistri. orū.

Neutra in fœminina.

Epulum.i.epulæ.arum.Delicium.ii.deliciæ.arum.
Balneum.i.balneæ.arū. Cepe indeclinabile. cepe.arum.

Variæ declinationis nomina.

Iugerū.i.iugera.um. Vas vasis vasa.orum.Penus.oris.
penus.us.Specū.i.specus.us. Laurus.i.laurus.us.Pinus.i.
pinus.us. Quercus.i.quercus.us. Cornus.i.cornus.us.

Cetus.i.cete indeclinabile.Auienꝰ in ara.distantē andromedā ꝓlixo tramite mūdi perterret cetꝰ. Pli.li.ix. hoc
genꝰ solū:vt ea q̄ cete appellāt aīal parit. vg.immania cete. Locꝰ.i.loca.oꝝ.vg.i.eñ.loca fœta furētibꝰ austris.Idē
in eodē.deuenere locos.vbi nūc ingētia cernis mœnia. Iocꝰ.i.ioca.oꝝ.Oui.ꝛ cum iunone remissos agitasse iocos.
Salust.in iugur.ioca seriaq̧ cū humilimis agere. Permissus.us.ꝑmissa.orū. vt in digestis titulo de acq̄rēdo rerū.
d.l.in laqueū.ꝑmissu inq̄t eiꝰ cuiꝰ fundus erat. Iussus.us.iussa.oꝝ.a quo est etiā iniussus.us. vt Cicero.in.vj.de re
pu.neq̧ iniussu eiꝰ a quo ille est vobis datꝰ. Euē-
tus.ta.orū.Oui. q̄squis ab euētu facta notāda pu-
tat. Nō tamē dicimꝰ in plurali ꝑmissibꝰ. iussibus.
euētibꝰ.sed permissis.iussis euētis.vt Valla osten
dit. vgi.in buc. accipe iussis carmina cœpta tuis.
Cice.in li.de orat.ex alioꝝ factis aut dictis ꝛ euen
tis.Idē ad Lucreciū fabulā reꝝ euētorūq̧ meoꝝ.
Ad cuius similitudinē Ouid.dixit.ij.meta.succes-
sorūq̧ mineruę indoluit : qđ vtrūq̧ reperit̃ etiam
quartę. Fœminina in neutra. sunt pręterea q̄dā
noīa in singulari fœminina et in plurali neutra.
vt pascua pascuę.pascua.orū.vt in psal.xxij.Hie-
ro.interp̄te.in loco pascuę:ibi me collocauit.Oui.
iiij.meta.axe sub hesperio sūt pascua solis equo-
rū. Carbasus.asi.asa.oꝝ.vgi. viij. glauco velabat
amictu carbasus. Luca.i.iij.fluxa coloratis astrin
gūt carbasa gēmis. Supellex.ctilis. ctilia. ctiliū.
qđ Diomedes inter plurali numero carentia nu-
merat : et adhuc re vera non memini me legere.
Pergamꝰ.ꝑgami.a.orū. sed q̄q̄ hoc nomē inter
heteroclita ponat̃ a grāmaticis:re vera nō est.Est
eñ pergamꝰ ciuitas in asia minori:q̄ fuit attali re
gia:et cuius meminit diuꝰ Ioan.in apocal. Pergama vo phrygię vrbs fuit regia p̄ami:de qua vg. nāq̧ videbat
vti bellātes ꝑgama circū. Repio tamē apđ vnū Senecā in troade ꝑgamꝰ ꝓ ꝑgama positū. Neutra in masculina
q̄ sunt q̄dā noīa in singulari neutra:ꝛ in numero multitudinis masculina.vt hoc porrū porri.porri.oꝝ. Iuue.quis
tecū sectile porrū sutoris a quo etiā in plurali porra neutro gñe reperit̃.apud vg. in moreto. ait eñ ꝛ siser ꝛ capiti no-
mē debētia porra.Codices tamē vgiliani quos nō dubitarē castigatiores esse sic habēt. hic cicer ꝛ capiti debentes
noīa porri.sic ediuerso apđ Celsum porrꝰ i singulari gñe masculino legimꝰ.Ait eñ li.iiij.porrus cū pullo gallina-
ceo coctꝰ sit.Rastrū.i.rastri.oꝝ. vg.i buc.nō rastros patiet̃ humꝰ.nō vinea falcē. Celū.i.celi. oꝝ. Celū q̄ꝛ vnum tātū
est numero multitudinis carere Cęsar i li.de analo.ad Ciceronē scribit referēte Gell.lib.xviij.noc.atti. Varro tñ in
plurali vsus est in origine linguę latinę dicens.Celi dicunt̃ loca supa ꝛ ea deoꝝ.Lucre.quoq̧ dixit. q̄s totidē ver-
tit celos. Argos.i.argi.oꝝ.Luca.vbi nobile quōdā desup argos arāt vgi.ij. eñ.si patrios vnq̧ remeassem victor ad
argos. Frenū.i.freni.oꝝ. Cicero de claris orat.alteri se calcaria adhibere:alteri frenos.vg.tamē.iij.geor.dixit.frena
pelectronij lapithę gyrosq̧ dedere.Eodē mō dicimꝰ capistrū.i.capistri.orū.ꝛ capistra.orū.filū.i.fili.oꝝ. vel fila. orū.
claustrū.i.claustri.oꝝ.vel claustra.orū. Neutra fœminina.q̄ repiunt̃ q̄dā noīa in singulari neutra : in plurali vero
fœminina.vt hoc epulū.i.epulę.arū.q̄q̄ autore Valla. epulū sit cōuiuiū numerosis ciuibꝰ paratū.Gell.li. xj. solēni
die ioui epulū libaret̃.ꝛ Iuue.vñ epulū possis cētū dare pythagoreis.epulę vo sūt etiā singulis nō mō hoibꝰ : s; et
reliq̄s aīantibꝰ paratę vg.iiij.eñ.epulasq̧ draconi q̄ dabat.Deliciū.ij.delicię.arū. Catullꝰ.passer deliciū meę puel-
lę:atq̧ illū imitatū.Martia.stellę deliciū mei colūba vg.in buc.delicias dñi:nec q̄d speraret habebat. Reperiūtur
tamē etiā apud Plau.delicia in singulari.mea inq̄t voluptas.mea delicia. Balneū.ei.balneę.arū. Gell.lib.ix.pa
rū cito balneas sibi traditas esse:ꝛ parum lautas fuisse.dicunt̃ etiā balineę.vt apđ Pli.li.xxxiij.stratas argēto mu
lierū balineas.Reperit̃ etiā in plurali balnea ab eo qđ est balneū. Iuue. ꝛ crudū pauonē in balnea portas.Cepe
indeclinabile in singulari.Gell.li.xix.cepe inq̄t reuirescit:ꝛ cōgerminat decedēti luna.Iuue.porrū ꝛ cepe nefas vio
lare ꝛ frāgere morsu:declinat̃ etiā cepa.ę.vg.in moreto.cepa rubēs sectiq̧ famē domat area porri. Varię declina
tiōis noīa.reperit̃ etiā varietas in declinatiōe:qm̄ q̄dā noīa reperiunt̃ alterius declinatiōis in singulari : alterꝰ in
plurali. Pręterea q̄dā repiunt̃ ꝑ duas atq̧ etiā plures declinatiōes inflexa.ꝛ ponit aliqua: cū alia multo plura re
periant̃. Dicit igit̃ in p̄mis:q̄ iugerū in singulari scđę est declinatiōis. Varro i.j.de re rust.iugerū dictū qđ quadra-
tos duos actꝰ habeat.Idē de origine linguę latinę iugerū dictū iūctis duobꝰ actibꝰ quadratis.ꝛ Colu.duos actꝰ iu
gerū efficiūt.Et ibidē.actꝰ duplicatꝰ facit iugerū.In plurali vo est tertię.Martia.ꝛ casa iugeribꝰ nō onerosa suis.et
illud iurecōsulti.ex mille iugeribꝰ q̄ vnū iugerū ꝓ indiuiso solidū habet. Reperimꝰ tñ in singulari etiā tertię apud
Proper.vt multo innumerā iugere pascat ouē.Ecōtrario vas vasis in singulari tertię est declinationis in plurali
scđę q̄q̄ etiā in singulari apud antiq̄ores reperitur scđę. Cato apud Gell.xij.noct.attica. neq̧ vasum neq̧ vestimē
tū vllū est in manu preciosum. Penꝰ.oris.vel penꝰ.us.specū speci. vel specus specꝰ. de generis atq̧ declinationis
varietate in his duobꝰ noibꝰ:cū de gñe noīm terminatoꝝ in.us differebamꝰ abūde dictū est. Laurꝰ.i.hęc noīa q̄ se
quunt̃ ꝛ scđę ꝛ quartę declinatiōis repiunt̃ in vtroq̧ numero:sed q̄dā sunt casus in alterutro frequētiores. vgi. in
buco.ꝛ vos o lauri carpam ꝛ te ꝓxima myrthe.ꝛ ibidē.fragilis incēde ꝛ bitumine laurꝰ. Pinꝰ.i.vel pinus.us. vgi.
in buco.męnelaus argutumq̧ nemꝰ pinosq̧ loquētes. Idem in.xj.altas ad sydera piuꝰ. Quercus querci vel q̄rcꝰ.
us.Cicero in cronographia.ibi quercorū rami ad terram iacent.Verg.viij.eñ.arma sub aduersa posuit radiantia
quercu. Cornus.i.vel cornus.us.Serenus.vel corno ex arbore sertum. Papi.vij.thebai.cornu depressus achiua.

Ficus.i.vel ficus.de hoc multa in gn̄e diximꝰ. Lacꝰ.i.vel lacꝰ.Seneca.iiij.natura. questionū. cōtinuatis aquis in faciē iaci ac turbidi maris.Colus.i.vel colꝰ.vg.viij.eñ.cui tolerare colo vitā tenuiqꝫ minerua. Papini.vj. thebaid.extra iā colu fila datur ordo.Domus.i.vel domꝰ. de varietate declinatiōis ⁊ quos ex vtraqꝫ casus habet li. j. diximus.Necqꝫ ab re fuerit hoc loco dicere quod Sueto. tranquillus animaduertit in epistolis augusti Cesaris: semꝑ in genitiuo singulari domos ⁊ nunq̄ domꝰ scriptū.qđ est cōsentaneū epitaphio antiquitatū multaꝝ pleno:

Ficus.i.ficus.us. Colus. i. colus.us. Domus.i.domus. us.
Acus.i.acus.us. Arcus.i.arcus.us. Fasti.orū.fastus, uum.

Masculina plurali carentia.

Sanguis sanguinis.	Arena.æ.Bilis bilis.
Limus limi.Fumus fumi.	Cholera.ræ.Culpa.æ.
Fimꝰ fimi.Muscꝰ musci.	Caries cariei.
Mundus mundi.	Diligentia diligentiæ.
Pontus ponti.	Dementia dementiæ.
Nemo neminis.	Dies diei pro tempore.
Sol solis.	Eloquentia eloquentiæ.
Vesper.eris. Carcer.eris.	Fames famis. Fides fidei.
Fceminina plurali carētia.	Fuga fugæ. Fama famæ.
Auaritia auaritiæ.	Gaza gazæ.Humus humi.
Amentia amentiæ.	Infamia infamiæ.

quod anno superiori Romę eruderatum est:cuiꝰ etiam mihi copiā fecit amicꝰ harum rerum curiosus indagator: scriptio autem fuit huiusmodi.

C.MAN.C.MAN.F. INFERNO. PLOTONI. TRICORPORI. OXORI. CARISSIMAE. PROSERPINAE. TRICIPITI QVE. CERBERO. MVNVS. MECVM. FERENS. DAMNATAM. DEDO. ANIMAM. VITAM. QVAE. HOC. ME. CONDO. MONIMENTO. NE. OBRVTIS. DOMOS. LAPSV. FILIIS. SEX. QVOS. P. SCIPIO. PATRIIS. CAMERTIBVS. ASALE. EX. LIBYA. INCOLVMES. RESTITVERAT. INDESOLATA. ORBITATE. SVPERSIM. MISERA. VIXI. ANN. LVI. M. I. D. V. HORAS. SCIT. NEMO. VALE VITA.

Qđ est.Caia mālia.Caij mālij.filia inferno Plotoni tricorpori. Oxori charissimę. Proserpinę tricipitiqꝫ cerbero munꝰ mecū ferēs dānatā dedo aīam viuā:q̄ hoc me cōdo monimēto:nec obrutis domos lapsu filijs sex: quos P.scipio patrijs camertibꝰ a sale ex libya incolumes restituerat:indesolata orbitate suꝑsim misera. vixi ānos quinquaginta sex.mēsem vnū.dies q̄nqꝫ.horas scit nemo.vale vita. Acus.i.vel acus.Mart.⁊ satiꝰ tenuē ducere credis acos.Iuue.emerita q̄ cessat acu. Arcꝰ.i.vel arcꝰ.Cice.in.iij.de natu. deoꝝ cur arci species i deoꝝ numero ꝓponat. Enniꝰ.apđ Priscia.arcꝰ vbi aspiciūt mortalibꝰ q̄ ꝓhibent.Fasti.oꝝ.fastꝰ.uū.vtrūqꝫ in plurali tm̄ ꝓ lib.in quo cōtinētur annales.atqꝫ fasti ⁊ ꝓ festi dies.vn̄ Oui.opꝰ illđ suū fastoꝝ iscripsit. Luca.i.x.ꝑ quartā ꝓtulit dicēs.nec meꝰ eudoxi vincet fastibꝰ ānꝰ.qđ ex errore scripsisse Luca.testat Ser.in.iij.li.eñ. vgilianę.Ceterū ipse fallit:cū Ho. q̄qꝫ in.iij.car.dixerit.ꝑ memores genꝰ oīe fastꝰ.Uarro ꝑterea in ephemeride.causa iulij cęsaris q̄ fastꝰ porrexit:mēsis iuliꝰ appellatꝰ est.fastꝰ in singulari supbiā ⁊ arrogātiā sigt. ¶De plurali carētibꝰ ⁊ ꝑmo de masculinis. Sāguis.inis.cuiꝰ pluralis est abusus freq̄nter in sacris lr̄is.vt in psal.libera me de sanguinibus.⁊ alio loco:virū sanguinū et dolosum abominabit dn̄s. Limꝰ.i.fumꝰ.i.quo in numero multitudinis vsus est in cōmē.Cęsar ꝓ signis illis q̄ inter hostes ꝑ diē fumis solēt fieri:quēadmodū ꝑ noctē ignibꝰ.Mar.q̄qꝫ in alia sigtiōe dixit. vēdere nec vanos circū palatia fumos. Fimꝰ.i.muscꝰ.i.mūdꝰ.i.q2 cū nō sit nisi vnꝰ mūdꝰ:merito caret nūero plurali: sicut supra de coelo diximꝰ:sed figurate dixit Pli.in.ij.natu.histo.alios innumerabiles tradidisse mūdos. Pōtꝰ.i.nemo.inis. Sol.is.Uesper.is.qđ de coelo ⁊ mundo diximꝰ:idē de sole et luna ⁊ vespere ⁊ phosphoro ⁊ reliq̄s stellarū planetarūqꝫ noibꝰ dicēdū ē:qđ q2 singulares sunt numero multitudinis carēt:sꝫ figurate possunt habere. vg.j.eñ.q̄d tm̄ oceano ꝓperēt se tingere soles hiberni.⁊ qđ legimꝰ tris soles Romę simul ortos paulatim in eūdē coijsse orbē. ⁊ Pli.li.ij.totidē tn̄ soles:totidēqꝫ lunas.⁊ Claudia.in eutropiū.binasqꝫ polo cōcurrere lunas:⁊ geminos soles mirari desinat orbis.Addit quoqꝫ superioribꝰ Phocas geniꝰ.ij.cū Pli.li.ij. dixerit:totidē faciat iunones geniosqꝫ adoptādo sibi.Alij addūt vespe.is.⁊ hesperꝰ hesperi q̄ ꝓ stella siue diei parte carēt plurali.nā vesperi vesperoꝝ: qđ isti dicūt. qua rōne posset dici ego nō video.sed neqꝫ vesperę vesperaꝝ:cū potiꝰ dicere debeamꝰ illos psalmos vespertinos: q2 vespi canunt. has horas vesptinas. q2 eo tpe agit aut agi debebat res diuina quo vesper ꝓpter solis occasum incipit apparere. Nā multa hmōi q2 in cōpendiū scripta sunt:perperā leguntur vt qđ in re diuina canit: dū populus aut sacerdos in ꝑsona populi corpꝰ christi iesu degustat: qđ comunicare a nr̄is dicit:⁊ ꝓ eo qđ imperiti legūt post cōmunicādā:debet legi post cōmunionē.hoc est oro illa quā sacerdos in ꝑsona populi atqꝫ sua recitat.eodem modo dicūt ꝑsa ꝓ eo qđ esse debet ꝓsa.nā distinguitur a vsu.⁊ capitula ꝓ capitulū.⁊ alia cōplura de q̄bus alias. Carcer.eris.ꝓ loco vbi detinent in cōpedibꝰ noxij:numero multitudinis caret.nā carceres in plurali.vt paulopost dicemꝰ:aliud sigt. Foeminina plurali carētia.phocas ⁊ Diome.pauca huiꝰ ordinis noia posuit alij multo plura q̄ reperiunt plerūqꝫ i numero multoꝝ.vt vita ꝓ aia. vg.vj.eñ. tenues sine corpore vitas.⁊ ꝓ viuēdi modo Lacrt. scripsit vitas pħorū.Hiero.vitas patrū.Glorias quoqꝫ in plurali dixit Gell. li.j. has inq̄t ille glorias cum iactaret. Plau.in trinūmo.hascine i me ꝓpter res maledicas famas ferūt. Et eodē modo de reliq̄s q̄ sequunt: q̄ etsi raro inueniantur i numero multitudinis:aliq̄n tamē autores illis vsi sunt.vt Luca.li.vij.coalsqꝫ premūt tētoria gazas. et Sene.in hercule furēti gazis inhiās:⁊ est cōgesto pauꝑ in auro. Arenas quoqꝫ etsi Cęsar in lib.de analogia.ad Cicero.dicat vitiose dici in numero multitudinis.Lucanus tn̄ lib.x. dixit:⁊ diras calcauit cęsar arenas. Mortes quoqꝫ in plurali dixit opius siue hirtiꝰ i cōmētario hispaniēsi.moribꝰ iquit mortes exaggerabāt. Augusti.lib.iij. de ciuitate.ne minꝰ haberet mortiū roma quę vicerat.⁊ iterū infra. Seneca.j.natural.q̄st. ergo tu in tantis erroribꝰ es:vt existimes deos mortiū signa premittere. Pax etiam ⁊ si Diomedes ⁊ Phocas scribant plurali carere. Horatius tamen. j. episto. dixit. bellaqꝫ ⁊ paces longum diffundit in euum. et Plautus in persa etiam paces dixit. Sic ⁊ philosophi dicunt tres esse labes rerum publicarū:cum grammatici dicant labem carere numero plurali.

Insania.æ. Iuuenta.æ.
Indoles indolis.
Lues luis. Labes labis.
Mors mortis.
Negligentia.æ.
Parsimonia.æ.
Pax pacis. Proles prolis.
Paupertas.atis. Pix picis.
Pernicies.ciei. Rabies.ei.
Senecta senectæ.
Stultitia.tiæ. Salus salutis.
Strues struis. Tabes.is.
Tussis tussis.

Neutra plurali carentia.
Ador indeclina. Aeuum æui.
Barathrum barathri.
Cœnū cœni. Fœnum fœni.
Fas & nephas īdeclinabilia.
Halec halecis. Iusticium. cii.
Instar.aris. Lœthum lœthi.
Lutū.ti. Necessū & necesse.
Nihil.nihilum.nil.
Pelagus pelagi. Pus puris.
Salum sali. Senium senii.
Solium solii. Vulgus vulgi.
Viscum visci. Ver veris.

Plurali præterea numero carent propria nomina deorū. hoim montiū siluarum. fluuiorum. insularū. vrbium. cæterarūq; rerū nisi q̄ pluraliter declinantur. Dicimus tn̄ scipiones. fabios. metellos & eiusmodi ꝓpria virorū nomina in numero plurali. sed tunc appellatiua potius q̄ꝫ propria dicenda sunt.

Carent quoq; numero multitudinis nomina elementoꝝ vt aer. ignis. aqua. terra. ęther. Et nomina metallorum. vt aurum. argentum. plumbum. stannū. orichalcum. Et noīa significantia res liquidas & aridas. quæ in pondus & mensuram referuntur. vt triticū. tipha. cicer. panicum. acetū. sapa. defrutū. passum. Quæ tn̄ nōnunq̄ꝫ pluraliter efferuntur. maxime cū illarum rerum genera significare volumus. vt cum dixi vinū simpliciter: omne vinum significaui. Cum vero dixi vina in plurali multas vini diuersitates puta falernum. albanum. fundanum. signaui.

Masculina singlari carētia.
Antes antiū. Artus artuū.
Cancelli.orū. Cani.orum.

Carceres.erū. Casses cassiū.
Codicilli codicillorum.
Cœlites cœlitum.

Neutra plurali carētia. Diome. tm̄ ponit hęc pauca iter ea q̄ nūcꝫ pluralē nō hn̄t. vir⁹.i. pus. ris. barathꝝū.i. alliū al-
lij. crocū.i. ingeniū.ij. halec. cis. iusticiū. sinapi. lꝫ alliū ꝛ ingeniū in freq̄nti vlu hn̄t pluralē. Crocū ꝛ sinapi ad res q̄
mēsurant̄ ptinēt. Halec ꝓ salsamēto caret plurali sicut ꝛ garū. Halecꝫ q̄qꝫ ꝓ eo qḋ halec etiā pl̄ali caret. nā ꝓ pisce
nūcꝫ mltitudinis hꝫ. Phocas addit cœnū.i. fœnū.i. lutū.i. viscū.i. ęuū.i. vulg⁹.i. pelag⁹.i. pen⁹. oris. siue pen⁹.i. vel
pen⁹. us. Solū q̄qꝫ soli pleriqꝫ his ānumerāt. cū ꝟg.j. geoꝛ. dixit. ne saturare fimo pigui pudeat sola. Sic Apule. in
iij. meta. ī asini inq̄t faciē fœna rodebam⁹. Plurali
p̄terea carēt noīa ꝓp̄a deoꝝ. vt iuppiter. mars. vul-
can⁹. hoim. vt p̄am⁹ hectoꝛ. achilles. mōtiū. vt a pē
nius. pyręneus. siluaꝝ. vt ida. hercinia. fluuioꝝ. vt
anas. tag⁹. isulaꝝ vt sardinia. sicilia. vꝛbiū. vt coꝛdu
ba. hispalis. cęterarūqꝫ reꝝ. vt canū. eq̄ꝝ. boū: capꝛa
rū. vt apḋ Oui. lelaps. apḋ ꝟg. rhœb⁹. Inueniunt̄
tn̄ q̄dā ꝓp̄a ex his pluralr̄ declinata ꝛ tūc carēt nu
mero singl̄ari. vt gades. iū. balcares. iū. athenę. aꝝ.
celenę. aꝝ. cythera. oꝝ. etiā aliq̄n sub diuersis gn̄i-
bus inueniunt̄ declinata in vtroqꝫ nūero vt supꝛa
dixim⁹ męnal⁹.i. męnala. oꝝ. tęnar⁹. ari. tęnara. oꝝ.
Aliq̄n ēt sub eodē gn̄e. vt mycene. es. mycenę. arū.
ꝟg. v. ęn̄. argolico ve mari dephēsus ꝛ vꝛbe myce-
ne. Idē i. ij. ꝛ nūc qḋ patrias vēto petiere mycenas.
sed cū dicim⁹ scipiōes. fabios. metellos. camillos.
curios. scauros. iā desinūt eē ꝓp̄a: ꝛ icipiūt eē ap-
pellatiua: nā cū sit nomē ꝓpꝛiū qḋ de vno dꝛ ap-
pellatiuū qḋ de pluꝛib⁹. cū dico scipiōes intelligo
plures ex ea familia: vt cneiū. ꝛ publiū scipiōes: er
go scipio tūc appellatiuū est: cū de oib⁹ illis dicat̄.
sic Iuue. dixit. q̄ curios simulāt ꝛ fictos ꝯtemnūt
scauros. ꝛ Luca. ad syllabas marioſqꝫ redis. Noīa
elemētoꝝ carēt ēt nūero mltitudinis. vt aer aeris.
ignis ignis. dicim⁹ tn̄ ī pl̄ali ignes. iū. ꝓ particl̄is
ipsi⁹ elemēti. vt apḋ ꝟg. crebꝛis micat ignib⁹ ęther
ꝛ alio loco. aut ignib⁹ ęgra dedere ꝛ noīa metallo-
rū. vt auꝝ. argētū. plūbū. neqꝫ eīn dicim⁹ ī pl̄ali au
ra. argēta. plūba. dicim⁹ tn̄ ęra ī trib⁹ casib⁹ ꝓ reb⁹
ex illa materia fabꝛicatꝭ: vt paulopost dicturi sum⁹.
Et noīa sign̄tia res aridas ꝛ liq̄das: q̄ ī pōd⁹ ꝛ mē
surā referūt̄. vt triticū. cicer. piper. crocū. neqꝫ eīn di-
cim⁹ tritica. cicera. pipa. croca. Dicim⁹ tn̄ oꝛdea. vt
ꝟg. ī buc. grādia sępe q̄b⁹ mādauim⁹ oꝛdea sulcis
ꝓ granis oꝛdei. sic ēt dicim⁹. fabas. lupinos ꝛ pisa
ꝓ granis illoꝝ leguminū. ꝛ Iuue. spirantesqꝫ cro-
cos ꝛ ī vꝛna ꝑpetuū ver. ꝓ floꝛes. Vinū q̄qꝫ ꝛ mu-
stū. sapa. defrutū. passum. lac. serū. amomū. ꝛ alia li-
q̄da hmōi numero pl̄ali carēt plęrūqꝫ. dicim⁹ tn̄ in
plurali. vina. musta. defruta. mella. balsama. cinnama. cū partes aut genera illarū rerum significamus. Vergil. in
buc. vina nouū fundā calatis aruisia nectar. Idē. iiij. geoꝛ. aut igni pinguia mlto defruta. Idē. j. ęn̄. redolētqꝫ thymo
fragrātia mella. Iuue. spirāt opo balsama collo q̄ tibi. ꝛ Mar. cinnama q̄ redolēt. hęc Ser. in. ij. geoꝛ. dicit in pl̄ali
tn̄ habere tres casus. nam Oui. nimis licēter in pl̄ali mustis dixit ab eo qḋ est mustū. Itaqꝫ in hmōi noib⁹ multo
min⁹ sign̄t pl̄alis nūerus q̄ꝫ singl̄aris. nā cū dixit terrā totū elemētū intelligo. cū ꝟo terras: particulas q̄sdā aut re-
rę gn̄a. ꝟg. ij. geoꝛ. difficiles p̄mū terrę collesqꝫ maligni. mlto ergo min⁹ dixisti. cū dicis habeo duas aut tres ter-
ras. q̄ꝫ cū dicis habeo terrā. Eodē q̄qꝫ modo aera dicim⁹. vt Mar. aera sꝫ acuneis vlterioꝛa petis. Cato q̄qꝫ vt inq̄t
fest⁹ aerib⁹ dixit. ¶ De masculinis singulari carentib⁹. p̄mo ponit masculina. vt pl̄ali ntō antes antiū. ꝓ vitiū oꝛ-
dine ꝟg. ij. geoꝛ. iam canit extremos effœtus vinitoꝛ antes. Artus. uum. nam qḋ ꝟg. iij. geoꝛ. dixit micat auribus ꝛ
tremit artus. artus accusatiuus pluralis est figuratę iunctum cū verbo tremit. vnde Seruius. exponit artus ꝓ ar
tubus. Cancelli. oꝛum. ꝓ signis transuersis fenestrarum vel septoꝛum. Cicero. v. in verrem. circundati cancellis vi-
dentur in sua ꝓuincia. Cani canoꝛum. pꝛo capillis canis. nam de vno capillo cano recte diceretur. hic capill⁹ ca
nus est. Carceres carcerum. ꝓ repagulis equoꝛum. Vergil. j. geoꝛgicoꝛum. vt cum carceribus sese effudere qua-
drigę. Idem tamen. v. ęneid. in singulari carcere ꝓ carceribus posuit dicens. ruuntqꝫ effusi carcere currus. quod ꝛ
Seruius adnotauit dicens. carcerē vsurpauit. nam carcer in singulari est custodia noxioꝛum. carceres in plurali
ostia quibus equi arcentur. Casses cassium. Ouidius de arte. decidit in casses pręda petita meos. Seneca. tamen
in agamēnone in singulari posuit dicens. at ille vt altus hispidus siluis aper cum casse vinctus. Codicilli codicil-
loꝝ. ꝓ testamento illo secūdario. nam ꝓ paruo codice vel libꝛo singulariter dici potest codicillus. vnde Cato de re
rustica. in tabulato inq̄t ꝯduo codicillos oleaginos. Cœlites cœlitū. et si cōis duoꝝ geneꝝ esse potest ab autoꝛi-
bus tamen inter masculina singulari carentia ponitur. Fasti fastoꝛum vel fastus, fastuum scḋę ꝛ quartę declina-

tionis ꝓ eo q̄ḋ est liber annaliū:vt paulo ante dixim⁹ singularē numerū nō habet. Fori.orū.ꝓ parte illa nauis ꝑ quā a prora in puppim discurritur. v̄gi.vj.eñ.deturbat laxatqꝫ foros.singulari vsus est dicēs. multa foro ponens ageaqꝫ lōga replet. Furfures.um.ꝓ pustulis q̄ ex capite resoluunt.nā ꝓ farinę purgamēto singulari numero dixit Seren⁹.addit excussus niuea similagine furfur. Inferi.orū.ꝓ dijs infernis.Liui⁹ ādro.in odyssea in singularē dixit infer⁹ aut super⁹ tibi fert de⁹ funera vlysses. Loculi.orū.ꝓ nummoꝝ receptaculo.vñ Mar.in disti.cui⁹ tema est loculi. locell⁹ i singulari ꝓtulit dicēs:ipse locellus erit. Liberi.orū.ꝓ filijs ⁊ nepotib⁹ posterisqꝫ vsqꝫ adeo singularē numerum reformidat : vt de vno tm̄ liberos dicam⁹ i plurali. Lemures. um. pro phātasmatis nocturnis.Hora.in epl.nocturnos lemures incendia magas.Manes.iū.ꝓ dijs manib⁹.q̄q̄ꝫ Apule.i li.de deo socratis singulariter ꝓtulit lemurē et manē. hūc inq̄t vetere latina ligua iuenio lemurē dictitatū : ⁊ paulo post. vn̄ ꝑ larsit i larua noīe deū manē vocāt. Maiores. oꝝ. ꝓ ijs q̄ nos precesserūt: sicut minores ꝓ illis qui nos sequunt.vtrūqꝫ numero singulari caret:quia de plurib⁹ semꝑ illo modo loq̄mur. Natales.iū. pro gn̄is nobilitate.vt putauit Diome.vel potius vt Ualla ꝓ cōditione nascēdi. nā in singulari diē natalitiū siḡt. Optimates.ū.⁊ dicunt p̄ncipes ciuitatis si boni sunt ciues i republica. Penates. tum.ꝓ dijs p̄uatis cuiusqꝫ dom⁹ aut ciuitatis aut gētis. Posteri.oꝝ.ꝓ nepotib⁹ ⁊ ijs q̄ nos sequentur. alias poster⁹.a.um.itegrū ē ꝓ re seq̄nti. Primores.um. ꝓ p̄ncipib⁹ ciuitatis.Hora.primores ppl'i diripuit populūqꝫ tributim.Silli⁹ tm̄ li.xj.puni.singulariter dixit excissum p̄mori i parte sagūtū. Proceres.ū.ꝓ p̄ncipib⁹ ciuitatꝭ.Iuue.tm̄ i singulari dixit: agnosco ꝓcerē salue getulice. Pugillares.iū.ꝓ tabellis scriptorijs q̄ q2 plures sūt merito pluraliter declināt: alioq̄ hic hęc pugillaris declinat ꝓ re q̄ pugillo ꝯtinet.aut pugilli magnitudinē ęquat.Quirites.iū.ꝓ romanis a q̄rino hoc ē romulo dicti.a poetis tm̄ in singulari d2 i obliq̄s maxime.vt apḋ Hora.j.epl'a.⁊ amici dona q̄ritis.⁊ apḋ Persiū. heu steriles veri q̄b⁹ vna q̄ritē v̄tigo facit. Sales iū.ꝓ facetijs.Luca.in.ij.non soliti lusere sales.⁊ Iuue. ⁊ salib⁹ vehemēs intra pomeria natis.i hac quoqꝫ siḡtiōe dixit Terē.i eunu.q̄ habet salē q̄ i te ē. Supi.oꝝ.ꝓ dijs supis sicut dicim⁹ inferi.oꝝ.ꝓ inferis dijs.alioq̄ super⁹.a.ū.declinat. Uepres.iū.autores i numero plurali tm̄ repiri dixerūt. Oui. tm̄ singulari vsus est abltō.⁊ q̄ḋ pl⁹ est Collume.li.xij.dixit manifestū est hūc veprē interire nō posse. Fœminina singulari numero carētia.argutię.arū.phocas i hoc ordine posuit.Apule.tm̄.in.j.meta.argutia inq̄t nilotici calami scripta.⁊ ab eo diminutiuū fecit Gell'.argutiola li.ij.argutiola quippe hęc inq̄t friuola ⁊ inanis ē.Antię.arū. Apule.j.meta.crines inq̄t apollinis p̄mulsis antijs. Aedes.iū.ꝓ p̄uata domo:nā in singulari tēplū siḡt. vñ semꝑ additur cui⁹ dei est.aut cōsecratio.vt ędes castoris.ędes sacra.Antēnę.arū.q̄q̄ꝫ Hiero. in epl'a ad heliodoꝝ dixit.⁊ antēna crucis figat in frōte.Bigę.arū.quadrigę.arū.addit etiā phocas trigę.aꝝ.Pli.tm̄ li.xxxv.biga dixit i singulari.euclides iq̄t pixit bigā regꝭ cū victoria.⁊ Papi.xij. the. tenuauerat aera biga. Quadrigas q̄qꝫ etsi Cęsar i li. de analo. ad Ciceronē referēte Gellio dicat semꝑ numero pluratiuo dicēdas esse. Pli.tm̄.li.xxxiiij.q̄driga inq̄t regit ab alcibiade. Et i eodē diminutiuū ꝓtulit dicēs.leua trib⁹ digitis q̄drigulā tenuit.⁊ i lib.digest.de legatꝭ tertio.l.peculiū. q̄drigę legatū eq̄ postea mortuo.Gell'.li.xxviij.q̄ḋ vnū rarissimū videbat.iuenim⁹ q̄drigā nūero singulari dictā i.li. satyraꝝ Uarronis q̄ iscript⁹ est demetri⁹.Copię.arū.ꝓ exercitu teste Ualla nūero singulari caret.nā v̄g. q̄ḋ dixit in.ij.eñ.respicio:⁊ q̄ sit me circū copia lustro.ibi etiā Serui.notat q̄si autoritate sua fret⁹ de exercitu copiā in singulari dixit:cū copias de exercitu numero plurali dicam⁹. vt Salust.memorare possum q̄b⁹ i locis maximas hostiū copias ppl'o roma.parua manu fuderit.ſꝫ v̄g.excusare potest metri necessitas.qm̄ copię.aꝝ. i plurali carmē heroicū nō recipit. Cunę.arū.phocas ⁊ Diome.i hoc ordine posuerūt. Cerimonię.arū.Diom̄.etiā posuit. Cicero tm̄ i.ij. de legib⁹.magnā inquit religionē cerimoniāqꝫ declarat.q̄q̄ꝫ frōto apḋ Gell'.lib.xviij.dicat:scriptores veteres nūq̄ꝫ cerimoniā singulari numero appellasse. Diuitię.arū.delitię.arū.a phoca ⁊ Diom̄. iter supiora numerat. ſꝫ quēadmodū supra diximꝰ:delitię ⁊ delitia ⁊ delitiū in singulari habuit. Dirę.arū.furię.arū.⁊ eumenides semꝑ in nūero plurali repiunt:q2 triplices sunt quēadmodū ⁊ grę:nisi de vna illaꝝ loquaris. v̄g.i.iiij.eñ. vltricesqꝫ sedēt i limine dirę.⁊ ibidē.heu furijs incēsa feroꝫ.atqꝫ etiā ibidē eumenidū veluti demēs videt agmina pēthe⁹. Excubię.arū.exuuię.arū.exeq̄ę.aꝝ.a phoca ⁊ Diom̄.⁊ frōtone i hoc nūero ponūt. v̄g.in.iiij.eñ.excubias diuū ęternas. ⁊ in eodē:dulces exuuię dū fata deusqꝫ sinebāt.⁊ in.vij.at pius exequijs ęneas rite solutis. Ambro.in euāge.lucę cap.xij. non eñ solicitā de⁹ curę numerātis intēdit excubiā:i singulari dicit. Ferię.arū. a phoca ⁊ diomede ⁊ gellio nūq̄ꝫ nisi i pluratiuo numero efferri dicūt:nr̄i tm̄ aliter accipiūt.cū dicūt feria scd'a.feria.iij.feria.iiij. Facetię. arū. phocas inter hęc numerat. Diomedes fores.iū.Hora.tm̄ i.j.ser.dixit.exclusus fore:cū lōgaren⁹ foret int⁹. Fortunę. arū. ꝓ diuitijs ac fortuna ꝓspera.vt apud Terē.in andria.laudare oēs fortunas meas. in singulari media est ⁊ ad bonā ⁊ ad malā. Genę.arū.phocas inter hęc posuit. Diomedes v̄o.gingiuę. arū.possis tm̄ si op⁹ fuerit dicere hic hꝫ genā dextrā eminētiorē sinistra.⁊ Iuue.dixit frāgēd⁹ misero gingiua panis inermi : atqꝫ ei⁹ diminutiuo Apulei⁹ ꝓ magia est vsus.complanatorē inquit tumidę gingiulę. Q̄ḋ vero Cęsar in libris de analogia.atqꝫ Diomedes ⁊ phocas inimicicias in plurali tm̄ declinari putāt.ego nō video cur nō eadē rōne dicam⁹ inimiciciam:qua inscitiā.impotētiā. iniuriā.vt Cicero thus.iiij.dixit.inimicicia est ira vlciscēdi tēp⁹ obseruās:atqꝫ ibidē sępe singulari vtimur numero.

Fasti.orū.vel fastus fastuū.	Antiæ antiarum.
Fori.orū.Furfures.urum.	Antennæ antennarum.
Inferi inferorum.	Aedes ædiū.Bigæ.arum.
Loculi loculorum.	Calendæ calendarum.
Liberi.orū. Lemures.urū.	Cerimoniæ.arum.
Manes.iū. Maiores.orum.	Copiæ.arū.Cunæ.arum.
Minores minorum.	Diuitiæ diuitiarum.
Natales.iū. Optimates.tū.	Diræ.arū. Excubiæ.arū.
Penates.tiū. Posteri.orū.	Exuuiæ exuuiarum.
Primores.oꝝ.Proceres.erū.	Exequiæ exequiarum.
Pugillares pugillarium.	Feriæ.arū.Facetiæ.arum.
Quirites.itū.Sales salium.	Fortunæ fortunarum.
Superi superorum.	Genæ genarum.
Vepres veprium.	Gingiuæ gingiuarum.
Fœminina sing lari carētia.	Inferiæ inferiarum.
Argutiæ.arum.	Inimiciciæ inimiciciarum.

Illecebrę.arũ.ab oĩbꝰ grãmaticis fere ponunt in hoc ordine.Cicero tamẽ i.j.de legibus dixit: q̄ et si est illecebra turpitudinis.ꝛ Gell.li.ij.cũ audiẽdi quadã illecebra induit. Plau.in asina.illecebra exiit tãdẽ. Inducię.arũ. Insidię.arum. Idus.uum.quemadmodũ ꝛ calendę.arum.ꝛ nonę. arum. semꝑ pluratiua reperiuntur. Latebrę.arũ. phocas suꝑioribꝰ annumerat.Cicero tamẽ in ep̃la ad appiũ.ne in tabellę q̃dẽ latebra abscõditã maliuolẽtiam. ꝛ Gell.li.xj.dicit.impunitatẽ ex ea latebra speraret. Lactes.iũ.ꝓ itestinis hoĩm atqꝫ ouiũ ꝑ quas labit cibꝰ. vt supra ex Plinij ṽbis annotatũ est cum de hoc noĩe lac dissercbamꝰ. Lrę.arũ.ꝓ ep̃la: vt dicit Diomedes numero tm̃ plurali vtimur: excusant tñ poetę carminis necessitate.vt Oui. in ep̃la briseidis. quã legis a rapta briseide l̃ra venit. vñ fit vt q2 heroicũ ... elegũ carmẽ:litterę.arũ. in plurali nõ recipit: frequẽtius vtamur eius diminutiuo litterulę.arũ. Minę.arũ.manubię. arũ. semper pluratiua reperiuntur.quẽadmodũ ꝛ nũdinę.arũ.ꝛ nugę.arum. et nuptię.arũ. Nã nęnię.arũ.et nares.ium. etiã in singulari declinantur aliqñ. Hora.j.ep̃la.an puerorũ nęnia: quę regnum recte faciẽtibꝰ offert.ꝛ in odis: dicet merita nox quoqꝫ nęnia. Oui.v.meta. acta retro naris : medioqꝫ est fita palato. Opes opũ.pro diuitijs.nam in singulari opis.opem.ab ope. vt infra dicetur auxilium significat. Paleę. arũ.qđ etsi a grãmaticis inter nomina pluratiua ponit. Vg.tamẽ in singulari eo vtit.j.geor.ait. pinguis paleę terit area culmos. vbi Seruius notat paleã dictã esse singulari numero cõtra artẽ:q2 vt dicit quę ex pluribꝰ cõstat numeri sunt tantũ pluralis.vt cãcelli.bigę.scopę. Pręstigię. arũ. phalerę.arũ.plagę.arũ.ꝓ reti.ꝑmicię.arũ.huiꝰ esse ordinis Diome.ꝛ phocas testant.nã qđ Oui. xij. meta. dixit. primiciũ torrẽ ab eo qđ est primicius. a. um.adiectiuum substãtiue tamẽ exceptum pro re primicia primicię. arũ. declinat. Quisquilię. arũ. ꝓ purgamẽto atqꝫ re parui aut nulliꝰ precij:ꝛ q̄ ꝓijciẽda est quasi inutilis. Apule.j.meta. at has q̃squilias quanti parasti:de piscibꝰ minimi ꝑcij dixit:q̃squiliã ṽo ꝓ arbuscula siue fructice:q̄ coccũ ꝑcreat.dixit Pli.li.xvj. oẽs inq̃t has dotes ilex solo ꝓuocat cocco.granũ hoc ꝑmoqꝫ ceu spectes frutices paruos aq̃folię ilicis.q̃squiliã vocãt. Reliq̃ę.arũ.suꝑioribꝰ a phoca addit.Apuleiꝰ tñ ꝓ magia dixit.cõuerritorẽ ꝑdianę reliq̃ę: ne qua visat tetra labes sordiũ:s3 potest excusari q2 est carmẽ:nã i ꝓsa orone vix dici posset. Sortes.iũ.ꝓ oraculo atqꝫ deoꝝ respõso a Diomede ꝛ phoca inter hęc noĩa ponit:i ea tñ sigñoẽ etiã singulariter dictũ est illđ ex actibꝰ apłoꝝ. cecidit sors sup mathiã.i.spũsscti oraculũ:quo apł̃s est declaratꝰ.neqꝫ eñ de tãta re viri sctĩssimi sortirent:s3 potiꝰ expectare debuerãt.q̄ in ea re diuina erat volũtas. Sordes.iũ.ꝓ auaricia ꝛ imũdicia. Scopę.aꝝ.ꝛ scalę.arũ. Cęsare Gellio phoca Diomede ꝛ Seruio inter pluraliter declinata numerant. Hiero.altero vsus est in singulari in Esaia.altero in lib.geñ. iure ꝯsultꝰ i digest.titulo.de furtis.l.si priꝰ armariũ inq̃t vel scalã. Suppetię. arũ. immo ṽo suppetias tm̃ in actõ plurali cũ his ṽbis fero ꝛ mitto:vt Valla putat.Cęsar etiã i cõmẽ.cũ venio venis iũxit dicẽs.auxilia magna equitatꝰ oppidanis suppetias venire. Sẽtes.ium.tenebrę.arũ.thermę.arũ.trichę.arũ.valuę. arũ. nũq̃ nisi in numero multitudinis reperiuntur. Neutra singulari carẽtia. Arma.orũ.qđ ideo Priscia.numero singulari carere putat. q2 varias res hoc nomẽ significat:quarũ singula habẽt sua noĩa.vt scutũ.galea.tibiale. Castra.orum.ꝓ exercitu.aut exercitꝰ statiuis:qđ etiã de silibꝰ est dicẽdũ.vt ęstiua.orũ.hiberna.orũ.statiua.orũ. Castrũ in singulari.idẽ est qđ castellũ.vt apud Vg.in.vj.castrũ inui bolãqꝫ corãqꝫ. Crepũdia.orũ.cibaria.orũ. quoꝝ priꝰ inter huiꝰ ordinis noĩa posuerũt Diomedes ꝛ phocas:posteriꝰ diomedes tm̃ quẽadmodũ ꝛ exta extorũ.phocas solus. Cunabula.orũ.icunabula.orũ.semꝑ pluralia reperiunt.ꝛ ilia iliũ.nã qđ Seruiꝰ dicit. hoc ile ilis i singulari declinari. nõ magis reperit in vsu q̃3 q Marylus mimographꝰ eodẽ Seruio referente ad fabulã alludẽs dixit.tu vt hector ab ilio nũq̃ discedis. Iuga.orũ.ꝓ mõtium summitate.Vg.tamẽ li.vj.hoc superate iugũ dixit. Iusta.orũ.ꝓ exequijs numero singulari caret.Flaccꝰ in.v.argonauticę.tũ comiti pia iusta tulit. Salust.in iugur. postq̃3 illi more regio iusta magnifice fecerãt. Lustra.orũ.ꝓ ferarũ atqꝫ meretricũ latibulis.Vg.ij.geor.nõ absunt illi saltꝰ ac lustra ferarum. ꝓ lupanari apud Plautũ q̃3 sepissime.in singulari ṽo quattuor annoꝝ spaciũ significat q̄ grece dr olympias. Moenia.iũ.magalia.iũ.ꝛ mapalia mapaliũ.semꝑ pluralia sunt. Pręcordia.orũ.non pręcordiũ.sic eñ apđ Celsum legit semꝑ.vt libro.j.Qui crudũ inq̃t sine pręcordiorũ dolore ructat.ꝛ diuus Thomas in hymno: ꝛ ex pręcordijs sonẽt pręconia.

Spolia.orũ.licet Vg.in singulari spoliũ dixerit.Serta.orum. ꝓ corona ex floribꝰ.serta.ę.in singulari posuit Cato de re rust.ꝓ herba quã gręci melilothõ medici sertulã campanã vocãt. Alit nãqꝫ iris aridę contusę heminã ꝛ sertã cãpanicã. Sponsalia.orũ.vel spõsaliũ Gell.li.iiij.hoc ius spõsalioꝝ obseruatũ dicit. ꝛ de spõsalibꝰ est titulus apud iurecõsultos. Tripudia.orũ.tesqua.orũ.tẽpe indeclinabile sicut. tot.quot. ꝛ põdo cuiꝰ singulare vt Phocas dicit in librã effert. Itaqꝫ dicimꝰ vna libra:ꝛ nõ vnũ põdo:ꝛ ecõtrario duo ꝛ tria pondo:nõ duę aut tres librę. Festorum quoqꝫ noĩa:vt saturnalia.orũ.vel saturnaliũ:sed quẽadmodũ Macrob.in.j.satur. deducit in gtõ plurali frequẽtius vtimur scđa declinatione:in datiuo ꝛ ablatiuo frequẽtiꝰ tertia. Nã saturnaliũ ꝛ saturnalijs vix potest dici. at vero

Illecebræ illecebrarum.
Induciæ induciarum.
Insidiæ.arũ.Idus iduum.
Lactes.iũ.Latebræ. arum.
Litteræ.arũ.Minæ.arum.
Manubiæ manubiarum.
Nares.nariũ.Næniæ.arũ.
Nonæ nonarũ.Nugę.arũ.
Nundinæ nundinarum.
Nuptiæ nuptiarum.
Opes opũ.Paleæ.arum.
Plagæ plagarum.
Præstigiæ præstigiarum.
Primiciæ primiciarum.
Quisquiliæ.arum.
Quadrigæ.arum.
Reliquiæ reliquiarum.
Scalæ.arũ.Sentes.ium.
Sortes.ium.Sordes.ium.
Scopæ scoparum.
Suppetię suppetiarum.
Tenebrę tenebrarum.

Thermæ thermarum.
Tricæ.arũ.Valuæ.arum.

Neutra singulari carẽtia.

Arma armorum.
Crepundia crepundiorum.
Cunabula cunabulorum.
Cibaria.orum. Exta.orum.
Incunabula incunabulorũ.
Iuga.orum.Iusta.orum.
Ilia iliũ.Lustra.orum.
Magalia.ium.Mapalia.ium.
Mœnia mœnium.
Præcordia precordiorum.
Serta.orum. Spolia.orum.
Sponsalia sponsaliorum.
Tripudia tripudiorum.
Tesqua indeclinabile.
Tempe indeclinabile.
Tot indeclinabile.
Quot indeclinabile.
Pondo indeclinabile.

Festorũ quoqꝫ nomina,vt.

saturnalioꝝ ⁊ saturnalibus fere semp. Uerrius flacc⁹ saturnalioꝝ inq̄t dies apd̄ grecos q̄q; festi habent̄. Atq; iteꝝ de ꝯstitutiōe saturnalioꝝ scripsisse arbitror. Itē iulius modestus de ferijs saturnalioꝝ inq̄t ferię. Hora.ij.ser. qd̄ fiet ab ipsis saturnalib⁹ huc fugisti. Eadem rōne Salusti⁹ apd̄ Gell.li.iij. historiaꝝ bacchanalioꝝ dixit: cui⁹ singulare Plaut⁹ in bacchidib⁹ ꝓtulit dicēs. q̄ bacchis bacchas metuo ⁊ bacchanal tuū. Masurius q̄q; sabinus vinalioꝝ inq̄t dies ioui sacer est. ⁊ Ualerius antias agonalioꝝ reptorē numā pompiliū refert. Eodē ꝑterea modo q̄nquatria.oꝝ. q̄nquatribus. Hora.ij. eplaꝝ. festis q̄nquatribus olim. ⁊ Iuuc. totis q̄nquatribus optat.

Saturnalia saturnaliorum.
Bacchanalia bacchanaliorum
Vulcanalia vulcanalioꝝ.
Neptunalia.orum.
Lupercalia.orum.
Quinquatria quinquatrioꝝ
Agonalia agonaliorum.
Vinalia vinaliorum.
Dyonisia dyonisiorum.
Et similia quę omnia fere & in ium.

Libri quoq; eorum qui grǽce. aut ad imaginem gręcorum opera sua inscripserunt. vt rhetorica rhetoricorū. œconomica œconomicorum. ethica ethicorum. bucolica bucolicorum.

Communia trium generum sunt nomina numeralia. carentq; numero singulari. vt duo duæ duo. tres & tria. quattuor. quinq;. sex. & quæ sequuntur: prætertq̄ vnus vna vnum. quod caret numero multitudinis. nisi cum iungitur noībus pluraliter declinatis. Sunt aūt oīa indeclinabilia vsq; ad centum preterq̄ tria illa hoc est vnus vna vnū. duo duæ duo. tres & tria.

Singulari præterea numero carent nomina diuidua siue per certos numeros distributiua. vt singuli singulæ singula. bini binę bina. terni ternę terna. quaterni quaternę quaterna. quinqueni. æ. a. seni. æ. a. septeni. æ. a. octoni. æ. a. noueni. æ. a. deni. æ. a.

Noīa certis casibus deficientia.

Vocatiuo carent nomina interrogatiua. vt quis? qualis? quantus? cum interrogatiue proferuntur. Et infinita. vt quidam. aliquis. Et nomina relatiua vt qui. qualis. quantus cum aliquid referunt. Et nomina negatiua. vt nullus. nemo. Et distributiua. vt ambo. vterq;. & quæ supra memorauimus diuidua vt bini binæ bina. terni. æ. a.

Os. oris. ius iuris. rus ruris. æs ęris. mare maris. & nomina quintę declinationis: præterq̄ hic dies: & hęc res gtō datiuō & abltō numeri pluralis deficiunt.

Cicero in eplis ad cęlium. ita tumultuoię ꝯciones: ita molestę q̄nquatrijs afferebātur. nisi forte mendū est q̄nquatrijs ꝓ q̄nquatribus. at nō econtrario dicim⁹ potius floraliū q̄ floralioꝝ. liberaliū q̄ liberalioꝝ. lucariū q̄ lucarioꝝ. Uarro. ferialiū inq̄t dies a ferendis in sepulchra epulis dicti. ⁊ idē alio loco. floraliū. nō floralioꝝ dixit. Masurius q̄q; sabin⁹: liberaliū inq̄t dies a pōtificib⁹ agoniū martiale appellat̄. ⁊ idē alio loco. eam noctē deinceps in seq̄ntē diē q̄ est lucariū. erāt aūt lucaria festa: in q̄bus fiebāt lucoꝝ sacra. Libri q̄q; coꝝ. vt rhetorica.oꝝ. nam si de arte rhetorica plures libri partiales sunt rhetoricoꝝ inscribunt̄ in nūero multitudinis. sin tn̄ est tm̄ vnus: rhetoric⁹ poti⁹ in singulari dr̄. Sic eni citare solem⁹ Aristote. in rhetoricis ad theodectē: ⁊ in rhetorico ad Alexandrū q̄ noīe illius tres libros de arte rhetorica scripsit: ad hunc nō vnū dūtaxat libellū. Duos ꝑterea quos de re familiari libros scripsit: œconomicoꝝ appellauit. at nō xenophō q̄ ea de re vnū ꝯposuit œconomicon inscripsit. vt Hiero. in eusebij interꝑtationē de tꝑib⁹: cū aratū inq̄t hexametris v̄sib⁹ romanū fecisset: in xenophōtis œconomico lusit. Sic ꝑterea dicim⁹ bucolica v̄g. q̄ decē sunt. ⁊ georgica q̄ q̄tuor libros opus illud ꝯtinet. at nō cū de vno loq̄mur dicem⁹ ⁊ citabim⁹ v̄g. in. j. vel. ij. buco. Cōia triū generꝝ. carēt etiā nūero singulari noīa nūeralia ꝑterq̄ vnus vna vnū. qd̄ caret nūero multitudinis: nisi cū iungit̄ noībus pluraliter declinatis. Salusti⁹ in catilinario: hi postea q̄ i vna mœnia ꝯuenere. idē in iugurtha. vbi vnę ⁊ alterę scalę cōminutę sunt. ⁊ in digestis titulo de dāno infecto. l. si ędib⁹. ⁊ si vnas inq̄t ędes cōes. nā vt supra diximus mœnia. scalę. ędes. pl̄aliter declinant̄. Noīa q̄q; diuidua siue in singulos distributiua carēt numero singl̄ari. vt singuli. ę. a. bini. ę. a. ⁊c̄. vt si dicas ꝑdices eunt singl̄ę. aut binę. aut ternę. dicis q̄ q̄libet incedit singl̄aris aut solitaria. aut quęlibet duę. aut q̄libet tres incedunt. aut si rursus dixeris ciuibus distribuuntur singuli aut bini/aut terni aurei: dicis q̄ cuilibet ciui datur vnus aureus/aut duo aurei/aut tres aurei. Poetę tn̄ aliq̄n ponunt distributiua ꝓ numeralibus. v̄gi. j. ęn. bina manu lato crispans hastilia ferro. bina dixit ꝓ duo. ⁊ Lucan⁹ in. viij. gurgite septeno dixit ꝓ septē gurgitibus. Iunguntur etiā hmōi noīa distributiua noīb⁹ pluralr̄ declinatis eo modo quo vnus vna vnū. cū pluraliter declinatur. vt Cicero. binas lr̄as tuas accepi. ⁊ v̄g. viij. ęn. terna arma mouenda: ter loco sternend⁹ erat. ¶ Noīa certis casibus deficiētia. dictū est hucusq; de noībus integris: aut altero numero deficientib⁹. nunc de illis agit: q̄ certis casibus deficiunt. dicitq; in ꝓmis q̄ noīa interrogatiua/⁊ infinitiua/⁊ relatiua/⁊ negatiua/⁊ distributiua/siue diuidua carent vocatiuo. Oīa eni hęc vocatiuum habere non pn̄t: q̄ vt Pris. ait vctūs ad aliquam ꝑsentem ꝑsonam atq; finitam fit. ad quam sermo dirigitur. Ius iuris. q̄ hęc quattuor noīa cū noībus q̄ntę declinatiōis ꝑterq̄ hic dies hęc res carent gtō dtō ⁊ ablatiuo pluralib⁹. Pli. tn̄ iunior in eplis. fontibus. rurib⁹. ⁊ agro dixit. v̄g. viij. ęn. cōponens manibusq; man⁹ atq; oribus ora. ⁊ rursus lib. x. q̄nquaginta orib⁹ ignē pectoribusq; arsisse. In gtō etiā plurali oriū dixit Pli. li. xx. vitia inquit oriū sanare affirmat. Aes ęris ęrib⁹. Politian⁹ dixit in rust. ⁊ tundunt ęrib⁹ ęra. Cęsar in cōmēta. paulo latiores inq̄t q̄ q̄bus in reliq̄s marib⁹ vtimur. Eisdē q̄q; casib⁹ deficiunt noīa q̄ntę declinatiōis. neq; eni dicim⁹ specierū speciēb⁹. facieꝝ facieb⁹. q̄q̄ apd̄ antiquos ⁊ antiquarios legam⁹ hęc ⁊ alia hmōi. Apuleius in li. de mūdo. pseuerantia inquit amicitię inter se dedit elementis specierum ipsarum partitio. Cato censorius apud Priscianū. earum facierum signa domi pro supellectili statuere. iuniores quoq; non dubitant dicere faciebus ⁊ speciebus: qd̄ Cicero reformidat. scribit enim in topicis. in diuisione formę sunt quas greci ideas vocant: nostri si qui hęc forte tractant species appellant. non pessime id quidem sed inutiliter ad mutandos casus in dicendo. nolim enim nisi latine dici possit specierum ⁊ speciebus dicere: ⁊ sępe his casibus vtendum est. at formis ⁊ formarum velim.

Satias ⁊ saties.nã vtrũq; legit̃:ntm̃ tm̃ singularẽ habere dicit phocas.Sillı⁹.iiij.puni.nec finis saties ve noui scã
sanguinis ardor.⁊ Gell.li.vij.quoꝝ satias nunq̃ est.Accusatiuũ tm̃ secuti ꝓportionẽ secun⁹ in quodã disticho.in q̃
solonis celebrẽ sententiã ꝯplexi sum⁹.diuitię gignũt satiẽ:satiesq; supbum. Presto q̃q; ꝓ eo q̇d est pñens Valla
dicit semp iũgi ỽbo sum es fui in vtroq; nũero in rõne suppositi.Cicero ꝓ murena laborauit.pñsto mistis fuit.Idẽ
ad herenniũ.hirũdines ẽstiuo tpe pñsto sunt:hyeme pulsę recedunt.Memini me tm̃ legere in actõ pñsto cũ infinitiuo
hui⁹ ỽbi sum es fui ꝯstructũ:idq; notauerã opinor

Satias vel saties tantum ntm̃ singularem habet.
Præsto ntm̃ vtriusq; numeri tantum habet.
Expes o expes ntm̃ & vctm̃ tantum habet.
Fors o fors a forte nominatiuum vocatiuum & ablatiuũ habet.
Vis. vim. o vis. a vi.ntm̃ accusatiuũ vocatiuum & ablm̃ tantũ habet. in plurali vires viriũ viribus integrũ est: siue sit a vi siue aliunde.
Tabi a tabo.gtm̃ & abltm̃ tantum habet.
Dicionem a dicione. Laterẽ a latere, Vicem a vice. actm̃ & abltm̃ singularem tantũ habent. In numero plurali integra sunt duo posteriora.
Tantundem & tantidem ntm̃ gtm̃ & actm̃ singularis tantum habet.
O macte macti vctm̃ vtriusq; numeri tantũ habet.
Sponte.Impete.Obiice.Natu.Diu.Noctu,abltm̃ singularis numeri tantum habent.
Suppetitas & inficias actm̃ pluralẽ tantũ habent.
Grates noĩatiuum accusatiuũ & vctm̃ numeri pluralis tantum habet.
Opis opem ab ope ntõ dtõ & vocatiuo caret.
Verbere abltm̃ in singulari tantum habet.in plurali vero verbera verberum integrum est.

in ep̃lis familiarib⁹ ciceronis. Expes ꝓ eo q̇d ẽ
sine spe ntm̃ hꝫ ⁊ ꝯsr vctm̃ tm̃.Hora.ĩ poe.q̃d hoc
si fractis enatat expes nauib⁹. Fors ntm̃ hꝫ ⁊ vtm̃
⁊ ablm̃ tm̃.In ntõ ab ausonio inter monosyllaba
nũerat̃.Terenti⁹ vctm̃ posuit dicẽs.o fors fortuna.
ỽg.j.ẽñ.abltm̃ forte sua lybicis tẽpestas appulit oris.
Vis gtõ ⁊ dtõ caret.in ntõ.ỽg.j.geoꝛ.ni vis hũana
quotãnis.⁊ Salust.ĩ catil.oĩs nr̃a vis ĩ aĩo ⁊ ĩ corpe
posita ẽ. ỽg.vj.ẽñ.nec vim tela ferũt.Et in.j.vi su=
peꝝ ⁊ sęuę memorẽ iunonis ob irã. In nũero ml=
titudinis vires viriũ virib⁹ vires o vires a virib⁹ di
cim⁹:ſꝫ an sit a pma positiõe noĩatiui singlaris hoc
est vis:an nomẽ p se pluralr̃ declinatũ.siue ab alia
positiõe nũeri singlaris q̃ nõ sit ĩ vsu.grãmatici du=
bitare vident̃.nã Lucre.ãtiq̃tatẽ secut⁹ has vis in
plali dixit.Tabi a tabo.phocas ⁊ Diomedes hoc
nomẽ abltm̃ tm̃ habere dicũt:⁊ reuera gtm̃ nõ me
mini me legere.Tabes ỽo in ntõ actõ ⁊ abltõ tm̃
repi.itaq; si gtõ cẽt op⁹: poti⁹ vteremur tabi q̃ ta=
bis.dtũs a neutro est. Dicionẽ a dicione.hęc tria
noĩa duos tm̃ habere cas⁹ actm̃ ⁊ abltm̃ nũeri sin=
gularis Diomedes ⁊ phocas testãt̃.Dictiõis tñ in
gtõ ⁊ dictiõi ĩ dtõ freq̃nter vtit̃ Hiero.ĩ iterptatiõe
sacraꝝ lr̃aꝝ queãdmodũ Geñ.cap.xxxvij.nũq̃d rex
nr̃ eris aut subijciemur dicioni tuę. Lateres q̃q; ⁊
laterib⁹ vtit̃ Pli.li.xxxv.lateres inq̃t nõ sunt e sa=
bulo:⁊ ibidem:luto ⁊ laterib⁹ crudis extrui q̇s ignorat: Idem q̃q; ab eo q̇d est vicem a vice. in plurali dicim⁹ vi=
ces viciũ vicibus. Tantundẽ a tantũ ⁊ dem particula ꝯpositum in ntõ gtõ ⁊ actõ solũ repitur.nemo eñi tantodẽ
dixit.at tantidẽ sępe repias.vt apd̃ Teren.in adel.tantidẽ emptã.⁊ in digestis titulo de diuoꝛ.tantidẽ estimata red
deres. O macte.est aũt mactus vt sic dixerim autore festo magis auct⁹:sed nunq̃ repitur nisi in vctõ cũ exhorta
tione quadã ad ỽtutẽ ⁊ gl̃iam.ỽg.ix.ẽñ.macte puer ỽtute noua sic itur ad astra.⁊ Hora.in.j.ser.macte ỽtute esto
inq̃t sentẽtia dia catonis.⁊ in plurali.Pli.li.ij.macti ingenio cœli interp̃tes. Sponte ablm̃ tm̃ habere phocas
dixit.ỽg.ij.geoꝛ.spõte sua veniũt:vbi Serui⁹ dicit.nomẽ esse nõ aduerbiũ:q2 iunctũ est ei gen⁹ cũ dixit sua.Sed et
Gell.li.xij.gtm̃ posuit dicẽs.spõtis sue morẽ.⁊ Colume.li.xij.de re rust. neq; suę spontis aquã ministrare patitur.
Spons q̃q; in ntõ Ausonius posuit inter monosyllaba. Impete idẽ phocas ⁊ cũ eo alij ꝯplures grammatici in
abltõ tm̃ plurali posuerũt.Oui.iij.meta.impete nũc vasto ceu cõcitus imbrib⁹ amnis fertur.Idẽ in.viij. sic impete
vulnific⁹ sus fert̃.gtm̃ etiã ꝓtulit Silli⁹ li.vj.punico.nec frustra rapidi stimulãte dolore fuisset impetis.⁊ Lucreti⁹
li.j.abltm̃ pluralẽ posuit dicens.quãlibet in partẽ tradunt res ante ruuntq; impetib⁹ crebris. Natu q̃q; q̇d videt̃
esse ab eo q̇d est natus in abltõ tm̃ repitur.vt cũ dicim⁹ grandis natu. maior natu.minor natu.ꝓ eo q̇d est ętate.
Obijce inter abltm̃ tm̃ hñtia posuit phocas in numero singulari.Sillius tñ li.iiij.puni.dixit in actõ plurali. ⁊ fir=
mos certant obijces arcessere silua.⁊ abltm̃ eiusdẽ numeri ỽg.posuit.ij.geoꝛ.dicens.qua vi maria alta tumescant
obijcib⁹ ruptis. Noctu.diu.q̃ casus ablatiui nõ sunt a nox ⁊ dies:sed ab alia forsan positiõe venerũt: q̃ in vsu non
est:sed neq; semp aduerbia sunt:q̃uis aliq̃n aduerbialr̃ posita repiantur.Ennius apd̃ Gellium. qua galli furtim
noctu summa arcis adorti mœnia ꝯcubia.ex duob⁹ igit̃ adiunctis nocte ⁊ ꝯcubia colligit̃ noctu esse nomen. Idẽ
q̃q; in.iij.annaliũ.hac noctu filo pendet hetruria tota.⁊ etiã q̃drigarius apd̃ eundẽ Gelliũ. senat⁹ de noctu pluri=
ma ꝯuenire ⁊ noctu multa domũ demitti. Illud adhuc q̇d oẽm supat antiq̃tatẽ repi.in q̃dã lege.xij.tabulaꝝ. Si
nox inq̃t furtũ factũ sit:si ira aliq̇s occisit:iure cęsus esto.nox posuit ꝓ noctu vel nocte. De diu nõ ita succurrit exẽ
plum:vt ex adiunctis possit oñdi:esse nomẽ.nam illd̃ Salusti.diu noctuq; laborare.⁊ illd̃ Gell.li.xvj. fumare noctu
etiã flammigare.Ser.in.j.geoꝛ.aduerbia esse dicit. Suppetias ⁊ inficias:vt ait Valla:semp in actõ plurali repe=
riuntur:sed illd̃ ꝯstructũ fere cũ his ỽbis fero.mitto.eo.venio.hoc ỽo cũ eo is tm̃. Plau.tñ in epidico.auxilia inq̃t
⁊ suppetię mihi sunt domi. Inficias ire idẽ est q̇d inficiari ⁊ negare. Grates in plurali tm̃ repitur:nemo tñ vnq̃
legit gratiũ ⁊ gratibus.sed grates.ỽg.j.ẽñ.grates psoluere dignas.⁊ si dixeris magnę grates habendę sunt hũsa=
ctori:q̃q; Laurentius hoc nomen poeticum esse dicit.⁊ si Cicero in.vj.de re publi.scripsit:grates tibi ago summe
sol. Opis opem ab ope gtm̃/actm̃/⁊ abltm̃ singularis numeri habet ꝓ eo q̇d est auxilium. Verg.j.ẽñ.nõ opis est
nostrę dido.⁊ in.ij.nec spes opis vlla dabatur. In plurali vero ꝓ diuitijs vt auxilio tutos dimittam opibusq; iuua
bo. Ops opis est cybele saturni vxor. Opis opis nympha.de qua Vergi.iiij. geoꝛ.atq; ephyre.atq; opis. Idem.xj.
ẽñ. velocem interea superis in sedibus opim. Verbere ab eo quod esse debuit verber.eris. tantum in ablatiuo
numeri singularis reperitur.nam in plurali verbera verberum verberibus integrum est.

DE pteritis ꝟbor.cap.iiij.Cōpositi formā simplex.qđ in ꝓncipio declinatiōis noim ꝓposuit:noia simplicia seq̄ rōnē ꝯpositor atq̧ ediuerso ꝯposita rōnē simpliciū:idē q̄q̧ nūc in declinatiōe ꝟbor repetit vez q ꝟbum simplex seruat rōnē ꝯpositi.ꝛ ecōtrario ꝯpositū rōnē simplicis.vt si exploratū habueris qđ impleo est scđe ꝯiugatiōis:ꝛ facit i pterito ipleui:itelliges ēt q pleo ples:qđ ꝟbū nō est i vsu:fuit eiusdē ꝯiugatiōis:fecitq̧ i pterito pleui. Atq̧ ecōtrario si exploratū habuerꝭ q sono.as.qđ ē ꝟbū ꝓme ꝯiugatiōis fecit i pterito sonui:itelliges ēt q insono.

De præteritis verborum. Cap.iiii.

Ompositi formā simplex & cōpisitiuū.
Simplicis obseruat verbum:quod ponis vbiq̧.
Præter venundo.circūdo.do quoq̧ pessum.
A do compositum declinat tertia. iūges
Quod lauo:quodq̧ cubo componens mittit in umbo.
Et mico dat micui:sed dimico mittit in aui.
Dat maneo mansi sed. in.e.pro.præ.minui.dant.
Atq̧ oleo dat.ui.sed in.eui.compositiua.
Et cio vel cieo ciui:sed compositiua
Semper sunt quartæ. Lego legi.sed tamen.exi
Hæc tria dant intelligo.diligo.negligo tantū.
Dat sapio sapere:sed resipio resipire.
Quod trahis a pario in finitum mittit in.ire.
Quod si præteriti geminetur syllaba prima:
Verbaq̧ componas:ex illis tolle priorem.
Quam retinent posco cum disco.stetiq̧.dediq̧.

as.ꝟbū eiusdē ꝯiugatiōis:facit in pterito insonui. Hꝫ tñ hęc regl'a exceptionē q parti hoc i loco/partim i capitib' ptentor ꝛ supinor sequētib' explicāda est. Pricipio itaq̧ excipiūt ꝯposita ab hoc ꝟbo do das.di.qđ cū sit ꝓme ꝯiugatiōis:oia ꝯposita ab illo sunt tertię.vt addo.is.addidi.trado.is. didi.pdo.is.pdidi.vēdo.is.didi.credo.is. didi.sequuntur tñ simplicis rōnē tria tm̄ venūdo.as.venūdedi.circūdo.as.dedi.pessundo.as. pessundedi. Cōposita q̄q̧ a lauo lauas.qđ ē ꝓme ꝯiugatiōis oia sūt tertię:vt alluo.is.ui.pluo.is.plui.diluo. is. dilui. iterluo.is.iterlui.ꝓluo.is.ꝓlui.Cōposita pterea a cubo.as.qđ est ēt ꝓme ꝯiugatiōis si recipiūt. m.iter. u.ꝛ.b.hoc ē si finiunt i umbo.oia sūt tertię.vt incūbo.is.icubui.ꝓcūbo.is.ꝓcubui.accūbo.is.accubui. Qđ si.m.nō recipiūt nihilomin' sequūt simplicis rōnē.vt incubo.as.icubui.ꝛ ꝓcubo.as.ꝓcubui.accubo.as.accubui. Et mico dat micui.hoc ꝟbū mico.as.i pterito fecit micui:ꝛ ab eo cōpositū emico.as.emicui.Luca.i.j.q̄liter expssum vētis p nubila fulmē emicuit.Dimico tñ:qđ.ab eo ꝯpositū ē facit dimicaui.qđ Pris.autoritate Liuij ꝓbat.q li.xxiiij. ab vrbe ꝯdita scribit:iusta q̄q̧ acie ꝛ collatis signis dimicatum est.quod non potuit dici:nisi a dimico fuisset pteritū dimicaui ꝛ supinum dimicatū. Ouid.tamē simplicis rōnē secut' i.ij.elegiar dixit:hac tibi sit pugna dimicuisse satis. Dat maneo māsi.q maneo. es. facit i pterito māsi:quā rōnē sequunt ꝯposita ab illo.vt ꝑmaneo ꝑmāsi.remaneo.āsi.Quę ꝟo i ꝯpositiōe mutāt.a.in.i.mittūt preteritū in.ui.syllabas.vt ꝓmineo.es.ꝓminui.emineo.es.eminui.imineo.es.iminui.ꝑmineo.es. ꝑminui. Preterita illa mittūt supina in.sum.vt maneo i supino hꝫ māsum.ꝑmaneo.ansum.remaneo remāsum. emaneo.ansum. hęc ꝟo carēt supinis.qđ ꝟo dicit sed. i.e.ꝓ.pre.intelligit qđ ꝯposita a maneo cū illis ppositiōib' si mō mutāt.a. in.i.faciūt pteritū in.ui.syllabas. Atq̧ oleo dat.ui.q oleo oles:vt infra dicem' mittit pteritū in.ui.syllabas.tñ ab eo cōposita maxime q mutāt sigtionē:mittūt pteritū in.eui.vt adoleo.es.adoleui.aboleo.es.aboleui.soleo qđ ab eo cōpositū videt.solit' sum vel solui trisyllabū fecit. Salus.ij.hist.neq̧ subsidijs vti soluerat.a q rursus ꝯpositū obsoleo obsoleui fecit. Et cio vel cieo.q ab hoc ꝟbo.cio cis.qđ est q̄rtę ꝯiugatiōis.vel cieo cies:qđ est scđę:oia ꝯposita sūt q̄rtę ꝯiugatiōis.vt cōcio.is.ꝯciui.accio.is.acciui.excio.is.iui. Plau.in milite.ego illū ꝓbe iā oneratū huc acciebo dixit. Lego legi.q hoc ꝟbū lego.gis.cū suis ꝯpositis mittūt pteritū in.egi:vt lego.gi.ꝑlego. egi.relego.egi.colligo.egi.tria tñ mittūt pteritū in.xi.intelligo.exi.diligo.exi.negligo.exi.Quāq̧ emyli' macer simplicis rōnē secutus dixit.oīm nr̄m neglegerit autoritatē:ꝓ neglexerit. Dat sapio sape.q hoc ꝟbū sapio.is.tertię ꝯiugatiōis ē atq̧ ab eo ꝯpositū desipio.is.desipe.resipio tñ autore diomede nō resipe sed resipire facit.ac si ꝑ q̄rtā ꝟbor ꝯiugationē declinet. Qđ trahis a pario.q a pario.is.ꝯposita:q̄uis suū simplex sit tertię ꝯiugatiōis:ipsa ꝑ q̄rtā declināt. vt cōperio.is.cōpire.repio.is.repire.opio.is.opire.apio.is.apire. Qđ si pteriti.q ꝟba cuiuscūq̧ ꝯiugatiōis geminantia in pterito syllabas ꝓmas cū in ꝯpositionē veniūt:amittūt ex illis porē.vt spōdeo.es.spopōdi.respōdeo.es.respōdi. despōdeo.es.despōdi.pēdeo.es.pepēdi.depēdeo.es.depēdi.tōdeo.es.totōdi.detōdeo.es.detōdi.ꝓ q antiq̄ores etiā detotōdi ꝓtulert.vt Varro detotōderat forcipib'.Sūt aūt ꝟba geminantia ꝓmas in pterito syllabas:nisi qđ me fallit:tria ꝛ viginti.ꝓme ꝯiugatiōis duo.do.das.dedi.sto.stas.steti.scđę q̄ttuor.mordeo.des.momordi.spōdeo spondes spopōdi.tōdeo.es.totōdi.pendeo.es.pepēdi.Reliq̄ oia sunt tertię.Pario.is.pepi.disco.is.didici. posco.is.poposci.parco.is.pepci.cado.is.cecidi.cędo.is.cęcidi.pēdo.is.pepēdi.tēdo.is.tetēdi. tūdo.is.tutudi.tāgo.is.tetigi.pūgo.is.pupugi.pāgo.is.pepigi.fallo.is.fefelli.pello.is.pepuli.tollo.is.tetuli.cano.is.cecini.curro.is. cucurri. Scindo q̄q̧ apđ antiq̄ores scicidi faciebat.Affra.satis fortiter paulo vr̄as scicidistis col'.Acti'.nō ergo vt ꝑdicāt scicide rat pect'.Neui'.immo qđ sciciderā ꝯscindā atq̧ abijciā.Enni':cū saxū sciciderit.Apđ iuniores tñ scidi facit.Luca.in.iij q mare tellurē subitis aut obruit vndis:aut scidit.Papi.viij.theba.ꝛ viridē scidit horrida vestē.siue igit geminet pteritū ꝯposita porē syllabā amittūt:siue nō geminet.rōnē simplicis sequuntur.vt abscindo.dis.abscidi.ꝯscindo.is.ꝯscidi.rescindo.dis.rescidi.Deinde dicit.q ab hac regula excipiunt ꝯposita a posco.is.poposci.ꝛ a disco discis didici.q in pterito pores syllabas nō amittūt.vt deposco.is.depoposci.reposco.is.repoposci. addisco.is. addidisci.dedisco.is.dedidici. Preterea ꝯposita a sto stas steti.ꝛ do das dedi retinēt etiā porē illā syllabā in pterito:nisi q mutāt.e.in.i.vt resto.as.restiti.consto.as.ꝯstiti.ꝑsto.as.ꝑstiti.trado.is.tradidi.reddo.is.reddidi. credo.is. credidi. Sed a do ꝯposita q cū simplici ꝑ ꝓmā ꝯiugationē declinaut:nō mutāt in pterito.e.in.i.vt venūdo.as. venundedi. circūdo.as.circūdedi.pessundo.dans.pessundedi. Pūgo.gis.qū ꝯponit cū re.repupugi facit. vñ Cap apđ Pris.cū ci q nos pupugit talionē.idest vicē a nobis redditā ondimus:repupugi dicim'.cū alijs ppositionib' ꝯpositū alterius pteriti hoc est punxi rōnē seqtur.vt expungo.gis.expunxi.dispungo.gis.dispunxi.compungo.gis. cōpunxi.

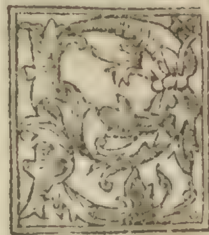
Curro quoqȝ cum p̄ꝫ etiā eandē retinet. vt Plaut⁹ in sticho. p̄cucurri vt nunciarē nunciū exoptabilē. Terenti⁹ in ecyra. vna illaꝝ interea ꝓpere p̄cucurrit. alias v̄bo eandē amittit. v̄g. iiij. eñ. ecce fere summo delecte vertice capre decurrere iugis. Liuius. xx. ab vrbe condita. ꝛ si fortius ꝓcurrissent.

DE p̄teritis p̄me ꝯiugatiōis. Quā supradictū ē in ꝯiugatiōe v̄boꝝ ꝓportionē eē seq̄ndā illoꝝ q̄ttuor ꝛ q̄ in p̄mo libro p modos tp̄a nūeros ꝛ psonas explicauim⁹: atqȝ isup ne q̄d in ea re fallere nos posset formationē adiecim⁹: iā tp̄s est vt de p̄teritis v̄boꝝ atqȝ supinis dissera-m⁹: q̄ꝛ ip̄a ab analogia v̄boꝝ aliquāto discessere. ꝛ q̄dāmō altere v̄boꝝ positiōes h̄ñdꝫ sūt. nā a p̄teri to sex illa tp̄a formāt̄. q̄ i voce passiua circūloq̄m ar: ꝛ a supio tū p̄ticipia q̄dā: tū noia p̄ticipialia forma ri docem⁹. In p̄mis illō aīaduertēdū ē p̄teritū pfe-ctū idicatiui modi aut pariū esse syllabaꝝ cū p̄ma psona p̄ñti eiusdē modi. vt iuuo. ui. lauo. ui. doceo. cui. habeo. bui. lego. gi. scribo. psi. audio. iui. munio iui. Aut minuit̄ vna syllaba. vt faueo faui. facio feci cōpio. eri. Aut crescit vna syllaba. vt amo. aui. cado cecidi. Preterea exit p̄teritū i varias terminatiōes i bi. tm̄ tertiꝫ. vt bibo bibi. In. ci. ēt tertiꝫ. vt facio fe-ci. In. di. vnū tm̄ p̄mꝫ do dedi. scdꝫ plura. vt sedeo. di. tertiꝫ adhuc plura vt scādo. di. In. gi. tm̄ tertiꝫ. vt fugio fugi. In li. tertiꝫ q̄ȝ tm̄. vt fallo fefelli. In. mi. vnū tm̄ tertiꝫ. vt emo emi. In. ni. tm̄ tertiꝫ. vt cano cecini. In pi. tertiꝫ tm̄. vt rūpo rupi. In. ri. tertiꝫ ꝛ q̄rtꝫ. vt pario pepi. cōpio. eri. In. si. scdꝫ. tertiꝫ ꝛ q̄rtꝫ. vt fulgeo fulsi. ludo lusi. fulcio fulsi. In. ti. tm̄ tertiꝫ. vt v̄to v̄ti. atqȝ vnū p̄mꝫ. sto steti. In. xi. scdꝫ tertiꝫ ꝛ q̄rtꝫ. vt lugeo. xi. dico. xi. sancio. xi. In. ui. syllabā oīm q̄ttuor ꝯiugationū. vt amo. as. aui. faueo. ui. sino. ui. audio. iui. In. ui. vocales ēt oīm q̄ttuor. vt seco. cui. doceo. cui. colo. lui. amicio. cui. Igit̄ p̄mꝫ ꝯiugatiōis v̄ba mittūt p̄teritū pfectū idicatiui modi i aui. fiūtqȝ a scda psona p̄sentis idicatiui modi nūeri singl'is. s. finali mutata i. ui. vt amo. as. aui. ābulo. as. aui. Excipiūt̄ tm̄ pauca mittentia p̄teritū i. ui. diuisas. ea. sūt. crepo. as. pui. ꝛ ab eo ꝯposita. vt discrepo. as. pui. Cice. iij. d̄ ora. nil sane ad rē ptinet si q̄ re discrepuit ab āton ij diuisiōe. Hora. i poe. nō discrepuit sentētia d̄lphis: ꝯcrepo ꝯcrepui. icrepo. pui. q̄d apd̄ Plau. repit̄ increpaui. Persi. si icrepui: cessas nugator. Nexo. as. xui. vl' nexo. is. xui. nā p̄mꝫ ꝛ tertiꝫ ꝯiugatiōis repit̄ v̄g. v. eñ. nexātē nodis: seqȝ i sua mēbra plicātē. Liui. ādro. apd̄ Pris. nexebāt mlta interfiexu nodoꝝ dubio. v̄g. v. eñ. ꝛ paribus palmas āboꝝ innexuit armis. Cubo. as. bui. ꝛ ab eo ꝯposita. q̄ sunt p̄mꝫ atqȝ ēt tertiꝫ ꝯiugatiōis. vt accubo. as. bui. accūbo. is. bui. Plau. i mene. regulā secut⁹ dixit. prādi potaui scortū accubaui. Apule. vj. meta. europā inq̄t tauro supcubasse. Hiero. q̄qȝ i ezech. c. xviij. ēt simplex i. aui. fecit. q̄re mr̄ tua leena iter leoes cubauit. Tono. as. nui. ꝛ ab eo ꝯposita. vt ptono. as. nui. itono. as. nui. Sono. as. nui. Manil. tn̄. v. astro. regulā secut⁹ dixit. aura p extremas resonauit flebile ripas. Apule. q̄ȝ i. v. meta. aciē dixerit: ꝛ classicū psonauit. Domo. as. mui. pdomo. as. mui. idomo. as. mui. Veto. as. tui. seco. as. cui. mico. as. cui. Oui. vij. meta. neqȝ eñ micuert̄ sydera frustra. Dimico tm̄ vt supra dixim⁹: dimicui ꝛ dimicaui facit. Frico. as. fricui. Sȝ duo dāt ꝛ i aui. q̄ hꝫc duo v̄ba plico. as. ꝛ neco necas mittūt p̄teritū. nō solū i. ui. syllabas: sed ēt i. aui. vn̄ dicit sȝ duo dāt ꝛ ꝓ ēt in. aui. vt plico. as. plicui. vl' plicaui. ꝛ ab eo ꝯposita. vt explico. as. explicui. vl' explicaui. iplico. as. icui. vel iplicaui. applico. as. cui. vl' applicaui. supplico tm̄ duplico. triplico. mltiplico. ꝛ silia cū noib⁹ nūeralib⁹ a plico ꝯposita mittūt p̄teritū in. aui. semp vt supplicaui. duplicaui. triplicaui. Neco. as. cui. vl'. aui. De iuuat accipe iuui. q̄ hoc v̄bū iuuo relicta ꝓportiōe v̄boꝝ p̄mꝫ ꝯiugatiōis mittētiū p̄teritū in. ui. diuisas ꝛ i. aui. misit p̄teritū extrita syllaba. fecitqȝ iuui. q̄q̄ȝ Manil. in. iiij. astro. ēt iuuaui. dixit. Syllabā q̄qȝ expūxit. lauo. as. q̄d fecit laui: q̄q̄ȝ ꝛ lauaui apd̄ autores repiat̄. Preterea diuersum in modū exeunt hꝫc duo v̄ba sto stas q̄d fecit steti. ꝛ do das q̄d fecit dedi. De ꝯpositis illoꝝ paulo ante diximus.

DE p̄teritis scdꝫ ꝯiugatiōis. q̄ v̄ba scdꝫ ꝯiugatiōis mittūt p̄teritū in. ui. diuisas. vt debeo. es. debui. noceo. es. nocui. studeo. es. studui. vigeo. es. vigui. doleo. es. dolui. tumeo. es. tumui. teneo. es. nui. stupeo. es. pui. delīq̄o. es. d̄licui. dēseo. es. dēsui. niteo. es. tui. Ardeo. mulgeo. q̄d i. si. mittūt p̄teritū v̄ba q̄ hic ponūt̄. Ardeo. es. arsi. exardeo. es. d̄arsi. Mlceo. es. mulsi. pmlceo. es. pmulsi. Enni⁹ apd̄ Pris. mulserat huc nauē ꝯpulsam fluctib⁹ pōti. Rideo. es. risi. derideo. es. derisi. Suadeo. es. suasi. psuadeo. es. psuasi. Torq̄o. es. torsi. ꝯtorq̄o. es. ꝯtorsi. Algeo. es. alsi. Mlgeo. es. mulsi. q̄d ēt misit p̄teritū cōe cū mlceo. v̄g. iij. geor. q̄d surgēte die mulsere horisqȝ diurnis. Fulgeo. es. fulsi. q̄d etiā fulgo. gis. p tertiā declinat̄. tergeo. es. tersi. q̄d ēt tergo. gis. p tertiā d̄r. Turgeo. ges. tursi. Ennius apd̄ Pris. cyclopis vēter velut olim turserat alti carnib⁹ hūanis distent⁹. Vrgeo. es. vrsi. q̄q̄ȝ phocas de hoc v̄bo dicat nesciri q̄ꝫo p̄teritū mittat. Indulgeo. es. indulsi. Iuue. ꝛ ventri indulsit nō oīe legumē. Maneo. es. māsi. de cui⁹ ꝯpositis in superioribus dictū est. Hꝫreo. es. hꝫsi. adhꝫreo. es. adhꝫsi. Sorbeo. es. sorpsi. absorbeo. es. absorpsi. exorbeo. es. exorpsi. q̄ mittūt etiā p̄teritū regulare in. ui. diuisas. sorbui. absorbui. exorbui. Luca. in. iiij. absorpsit penitus rupes ac tecta feraꝝ. Cicero in philippicis. sanguinē ciuilē exhausit vel potius exorbuit. Iubeo. es. q̄d in p̄terito iussu p. s. duplex fecit. In. xi. p̄tereunt. q̄ v̄ba q̄ hic ponunt̄: mittunt p̄teritum in. xi. vt frigeo. es. frixi. nō vt q̄dā dicunt frigui. Iuue. ꝛ si pfrixit cantat bene. Marc. pfrixisse tuas q̄uesta est p̄fatio fauces. ꝛ Terentius refrixerit res. Conniueo. es. conixi. Turpil. apd̄ Priscia. dum ego cōnixi somno. Augeo. es. auxi adaugeo. es. adauxi. Mulgeo. es. mulxi. quod quemadmodū paulo ante diximus fecit etiā mulsi. Lugeo. es. luxi. atqȝ etiā luceo. es. luxi. p̄teritum h̄ñt cōmune.

Dic pupugi cum re: sed cum præ pone cucurri.

De præteritis primę cōiugationis.

Ræteritū primæ facit aui. demito pauca:
Quæ mittūt in. ui. diuisas. vt crepo. nexo.
Et cubo cunqȝ tono sono iunge. domoqȝ
vetoqȝ.
Et seco. cunqȝ mico frico. Sed duo dant &
in aui.
Hæc plicat atqȝ necat. Sed de iuuat accipe iuui.
Præteritum sto. do. misere stetiqȝ dediqȝ.

De præteritis secundę cōiugatiōis.

Rꝫteritum per. ui. vocales pone secundæ.
Ardeo. mulceo. rideo. suadeo. torq̄o dant si.
Algeo. mulgeo. fulgeo. tergeo. turgeo iūges.
Vrget & idulget. manet. hꝫret. sorbeo sorpsi
Siue bui. iubeo iussi. quod & s. geminauit.
In. xi. prætereunt hæc frigeo. conniueoqȝ.
Augeo. mulgeo. lugeo. luceo. quattuor in. di.

Quattuor i. di. q̄ q̄ttuor v̄ba q̄ hic explicant̄: mittūt p̄teritū in. di. ea sunt. video. es. di. puideo. es. di. sedeo. es. di. desideo. es. desedi. strideo. es. stridi. vl' strido. is. p tertiā q̄d ēt facit stridi. prādeo. es. di. q̄d ēt prāsus sum facit. quēad modū ⁊ illa gaudeo ⁊ audeo: q̄ apd̄ āntiquissimos fecerūt p̄terita gauisi ⁊ ausi. nūc gauis⁹ sum. ⁊ aus⁹ sum dicimus. Liui⁹ andro. apd̄ Pris. qm̄ audiui inq̄t pacē: gauisi. Cato cēso. apd̄ eūdē. ex illo die nō ausi recusare. Sed tñ addes. q̄ q̄ttuor v̄ba q̄ hic ponūt̄: mittūt ēt p̄teritū i. di. geminātq̄ p̄mas p̄teriti eiusdē syllabas. ea sunt mordeo. es. momordi. q̄d ēt: vt autor ē Gell. vij. noctiū atti. me mordi fecit apd̄ ātiq̄ores. Enni⁹. atsi me canis me morderit. ⁊ Laberi⁹. de ītegro p̄rimonio meo cētū millia nūmū memordi. Nigidi⁹. serpēs si memordit gallina deligit̄. Spōdeo. es. spopōdi. q̄d ēt spepōdi fecit. Gracch⁹ q̄stor mācino i hispana fuerat. ⁊ cęteri q̄ pacē spepōderāt. Pēdeo. es. pepēdi. tondeo. es. totōdi. q̄r alterū. e. hz. ab altero tetōdi nō repit̄. Aleo siue pleo. q̄ v̄ba ɔposita aleo. es. ⁊ pleo. es. q̄ v̄ba nō extāt: mittūt p̄teritū i. eui. vt dleo. es. deleui. releo. es. releui. suppleo. es. eui. cōpleo. es. cōpleui. duo q̄q̄ v̄ba mittūt ēt p̄teritū in. eui. fleo. es. fleui. neo. es. neui. Cieo. es. ciui. v̄gil. j. ēn. bella cient: p̄maq̄ vetāt cōsistere terra. Idē in. vj. lachrymasq̄ ciebat. ⁊ in eodē. ęre ciere viros martēq̄ accendere cātu. ⁊ in. iiij. tonitru cęlū oīe ciebo. Reperit̄ ēt p q̄rtā. Lucre. auarū cim⁹ ad ort⁹. ⁊ illd̄ ex hymno q̄ in re diuina canit̄ tesum ciam⁹ vocibus. Apli. ēt freq̄nter hac rōne d̄clinādi vtit̄ dicēs. Aluū cit: vrinā cit. Cōposita vt diximus semp sunt q̄rtę cōiugatiōis. vt accio accis acciui. excio excis exciui. Oleo oles olui. Hora. j. ep̄larum. vina fere dulces oluerūt mane camenę. Martia. atq̄ oluere lares cōmessatore lyęo. q̄q̄ ⁊ oleui posse facere ex analogia cōiectam⁹: q̄r fecit in supino oletū. Persius. veto q̄squā faxit oletū. nā ab eo cōposita ea maxime q̄ mutāt significationē a simplici: i. eui. mittūt p̄teritū: quēadmodū supra diximus. Sed. ueo. dat. ui. q̄ v̄ba desinētia i. ueo. mittūt p̄teritū in. ui. syllabā. ueo. mutata i. ui. vt moueo moui. foueo. ui. ferueo. ui. voueo. ui. caueo. ui. paueo. ui. cōniueo. ui. Crassus in iliade. nā cōniui ego oclos deinde sopore. q̄d etiā cōnixi p̄teritum fecit.

Mittunt præteritum: quæ sunt video. sedeoq̄.
Strideo seu strido cum prandeo. Sed tamen addes
Quorum præteriti geminatur syllaba prima.
Hæc sunt mordeo. spondeo. pendeo. tondeo tantum.
Aleo siue pleo deductum mittit in. eui.
Adde fleo. atq̄ neo. Sed dat cieo tibi ciui.
Dic oleo per. ui. diuisas. Sed veo dat vi.

De præteritis tertiæ coniugationis.

Tertia præteritū diuerso fine reponit.
Dat iacio ieci. facio feci. Tamē. exi
Allicio mittit & pellicio. illicioq̄.
Quod spicio verbū cōponit iūgit̄ illis.
Elicio dat. ui. diuisas. meioq̄ minxi.
Dat fodio fodi. Sed dat fugio tibi fugi.
Dat rapio rapui. Sāpio sapui atq̄ sapiui.
Et quatio quassi gemino. s. cupioq̄ cupiui.
Dat pario peperi. Sed dat capio quoq̄ cępi.
Cœpio non extat: sed cœpi mansit ab illo.

De p̄teritis tertię cōiugationis. q̄ v̄ba tertię cōiugatiōis mittūt p̄teritū i multo plures terminatiōes q̄ aliarū cōiugationū. ⁊ p̄mo ponit p̄terita v̄borū hn̄tiū. i. ante. o. in p̄ma positiōe: deinde p̄seq̄tur de hn̄tib⁹ cōsonātes āte. o. dicit igit̄ in p̄mis q̄ duo repiunt̄ v̄ba desinētia in. cio. mittētia p̄teritū in. eci. ea sūt iacio ieci. facio feci. cū suis cōpositis. vt abijcio. eci. deijcio. eci. p̄ficio. eci. cōficio. eci. ⁊ ɔposita a licio. is. ⁊ spicio. is. q̄ v̄ba nō extāt. q̄ mittūt p̄teritū i. exi. vt allicio. is. allexi. pellicio. is. exi. illicio. is. exi. q̄ ēt i. ui. syllabas repiūt̄. vt Piso. apd̄ Priscia. cui⁹ vni⁹ p̄mio mītorū allicuit aīos. ⁊ Uarro: deide vbi pellicuit dulcis leuis vnda saporū. Elicio v̄o tm̄ elicui facit. Liui⁹ li. iiij. ab vrbe cōdita. ad colloquiū vatē elicui. De ɔpositꝭ a spicio. is. aspicio aspexi. respicio. exi. ɔspicio. exi. inspicio. exi. circūspicio. exi. Meio meis. q̄d hz. i. ɔsonātē an̄. o. minxi facit i p̄terito. nec ē ab eo q̄d migo: q̄d nusq̄ repit̄. Hora. ij. s̄mo. ditior aut formę meliorꝭ meiat eodē. Mar. matella curto rupta latere meiebat. Idē. minxisti currēte semel pauline carina. meiere vis iterū: iā palinur⁹ eris. ⁊ Iuue. cui⁹ ad effigiē nō tm̄ meiere fas ē. Participium q̄q̄ p̄n̄tis posuit catull⁹ dicēs. meiēns mulę cūn⁹ olere solet. nā q̄d i sacris l̄ris legit̄ sepe nō reliq̄t vsq̄ ad mingētē ad parietē: aut mēdū ē: aut nō d̄r latine. Dat fodio. di. q̄ i dio vnū tm̄ repit̄ v̄bū fodio. is. q̄d facit fodi. ⁊ ab eo cōposita. vt d̄fodio. di. effodio. di. Unū q̄q̄ i. gio. fugio. gi. ⁊ ab eo cōposita. vt ɔfugio. gi. refugio. gi. In pio repiunt̄. rapio. is. rapui. ⁊ ab eo cōposita: vt corripio. pui. eripio. ui. sapio. ui. vl'. iui. Plau. i rudē. pol magꝭ sapuisset si dormisset domi. Affra. eadē nūc resipui postq̄ pect⁹ leticia ē onustū. Neui⁹. qn̄ ego pl⁹ sapiui: q̄ fullonē compsi. Sed resipio quēadmodū diximus: ad q̄rtā cōiugationē p̄tinet autore Diomede. Cupio. is. iui. q̄d ēt ātiq̄ores p q̄rtā d̄clinabāt. Lucre. effingere vt arte naturę p̄m⁹ terrarū claustra cupiret. Capio capis cepi. sine diphthōgo. nā cœpi p. œ. diphthōgō ab eo q̄d est coepio coepis venit. q̄d nō est i vsu: quāq̄ apd̄ Terentiū in adelphis. repitur pri⁹ inq̄t olfecissem: quam ille quicq̄ coeperet. p incipet. Plaut⁹ in menechmis. neq̄ pugnas velitis coepio. Cato. coepiam sediciosa verba loqui. ab hoc componi videtur incipio. pis. scd̄a p̄ducta: q̄d facit in p̄terito incoepi per. oe. diphthongon: sed non repitur in vsu. nam a capio capis. incipio. is. scd̄am breuiat. ⁊ in p̄terito incepi sine. oe. diphthongo facit. erit igitur incipio magis a capio q̄ a coepio cōpositum. Interposuit quoq̄ duo v̄ba alterum in rio. hoc est pario: q̄d facit in p̄terito peperi. q̄d veteres p quartam etiam coniugationē p̄ferebant. vt Ennius. oua parire solent pennis genus condecoratū. Alterum in tio. hoc est quatio quatis. q̄d fecit quassi p duplex. s. q̄d p̄teritum ⁊ si in vsu non est: repiuntur tamen composita ab illo. vt concutio concussi. p̄cutio p̄cussi. discutio discussi. Furio furis. quāq̄ a grammaticis inter verba carentia p̄teritis numeratur. Sedulius tñ dixit. nec minus ⁊ varij furuerūt iussa tyranni. U. si vocalis. u. littera apd̄ latinos triplici fungitur officio. nam aut est vocalis. aut liquida. aut cōsonans. Uocalis est cum seq̄ntem vocalem non ferit. vt ruo ruis. Liquida est cum neq̄ sonum habet vt vocalis: nec sequentem vocalem ferit: sed quodammodo in p̄nunciatione languescit. vt tinguo. is. Consonans est cum vocalem sequentem ferit: vt soluo soluis. triplex ergo ponitur regula verborū habentium. u. l̄ram ante. o. finalem.

Prima nāq; dicit ꝙ ꝟba hn̄tia.u.vocalē āte.o.purū.i.cū nulla ↄsonāte mixtū: nā vocalis pura dr a grecis:quā nulla ↄsonās ferit.mittūt p̄teritū in.ui.diuisas.vt acuo.is.acui.ibuo.is.ibui.iduo.is.idui.metuo.is.metui.arguo. guis.gui.nuo.is.nui.In.xi.ꝟo mittūt p̄teritū duo ex illis fluo.is.fluxi.⁊ struo.is.struxi.Pluo q̄q; aliū i modū mi sit p̄teritū:hoc ē pluui.Liui⁹.ij.ab vrbe.lapidib⁹ pluuisse.Et itez.xxiiij.sanguie pluuit.Si tn̄.u.liq̄dū:ꝙ ꝟba.u.li q̄dū añ.o.hn̄tia mittūt p̄teritū i.xi.vt tiguo.is.xi.extiguo.is.xi.vnguo.is.xi.liguo.is.xi.niguo.gis.nixi.coq̄.is.coxi. striguo.is.xi.Linq̄ tn̄ amissa.n.lr̄a diuersū i modū misit p̄teritū hoc est liq̄.⁊ ab eo ↄposita. vt delinq̄ deliq̄.reliquo reliq̄. Quattuor i.uo. sunt. ꝙ hn̄tia u.ↄsonātē añ.o.tria mittūt p̄teritū i.ui.syllabā.hoc est voluo.is.lui.soluo.is.solui.caluo.is.ui.Salust. iij.histo.apd̄ Priscia.infinitiuū passiuū ꝑtulit di- cēs.ↄtra ille calui rat⁹.ꝑ d̄cipi.sed d̄ponēs ꝑtulit. Pla.i cassina.vbi domi sola sum soror: mari⁹ ca- luit.i.decipit.iter hec posset nūerari cauo.is. ui. ꝑ eo qd̄ est caueo.es.neq; eī scd̄am ꝑsonā impati- ui modi singl'aris nūeri in.e.breuē termiaret:nisi hui⁹ eēt ordinis. Prop.tu caue ne tristi cupias pu gnare puellę.⁊ Horati. tu caue ne minuas:tu ne me mai⁹ facias id.Unū ꝟo misit p̄teritū in.xi.vi- uo.is.xi. Bo.finita dabis i bi.icipit differere de p̄ teritis ꝟboꝝ hn̄tib⁹ ↄsonātē añ.o.finalē.⁊ p̄mo de desinētib⁹ i bo.⁊ dixit qd̄ mittūt p̄teritum i. bi.bo. mutata i.bi.vt bibo.is.bi.scabo.is.bi.glubo.is.bi. lābo.is.bi.Oui.vj.meta.vberaq; ebiberat auidi la ctētia nati.Lucil'. iucūdusq; puer:q̄ lamberat ore placētas.Idē scaberat vt porc⁹ ↄtritj arbore costj. In psi ꝟo duo ꝟba mittūt p̄teritū nubo.is. psi.et scribo.bis.psi.Cōposita ꝟo a cubo.as. q̄ accepta. m.lr̄a ꝑ hāc ↄiugationē iflectūt:extrita. m. mittūt p̄teritū i.ui.disiūctas:de q̄ i p̄ncipio capitj huius dictū est. In.ui.p̄teritū.ꝙ ꝟba d̄sinētia i sco.mit- tūt p̄teritū i.ui.ablata.s.⁊.co. finali mutata in. ui. vt pasco.is.paui.cui⁹ ↄposita q̄ mutāt.a.i.e.vt stati dicem⁹:i.ui.syllabas mittūt p̄teritū.ↄpesco.is.cui.

V, si vocalis præueniat.o.tibi purum:
Præteritum per.ui.diuisas ponere debes.
At fluo dat fluxi.struo struxi.sed pluo pluui.
Si tamen.u.liquidum præit.o.tunc præterit in.xi.
Vt tinguo.linguo.coquo.sed dat linquere liqui.
Quattuor in.uo.sunt hæc voluo soluoq; caluo.
In.ui.præteritum mittentia. Viuoq; vixi.
Bo.finita dabis in.bi.Sed nubere nupsi.
Scriboq; dat scripsi.per.ui. quæ decubo ducis.
In.ui.præteritum mittit quod desinit in sco.
S.tamen ablata.de posco mitte poposci.
De disco didici.Sed pręteritis caruere
Glisco cum verbis quæ dicunt inchoatiua.
Aut certe capiunt a verbis:vnde trahuntur.
Compesco dat.ui.dispesco iungitur illi.
Ico dat.ici.vincoq; vici.parco peperci:
Seu parsi.dico dat dixi.ducoq; duxi.
O mutatur in.i.si verbum desinit in do.
N.tamen amittunt tria scindo findoq; fundo.
Sed geminat tundo tutudi.cædoq; cecidi.
Pendo pependi dat cecidi cado.pedo pepedi.

dispesco.is.cui.cresco.is.creui.nosco.is.ui.q̄esco.is.cui.suesco.is.sueui.Sed duo ꝟba gemināt i p̄terito p̄mas sylla- bas:mittūtq; p̄teritū in.ci ea sunt posco.is.poposci.disco.is.didici.Antiq̄ores tn̄.vt Gell'.li.vij.noct.atti.scribit pe- posci ꝑ poposci dicebāt.Ualeri⁹ antias i ānalib⁹.diē a.Q.martio p̄tore peposcit.Deinde dicit ꝙ verba q̄ ab alijs grāmaticis dr̄ inchoatiua a Laurētio ↄtinuū incremētū significātia:carēt p̄teritis.Laurēti⁹ tn̄ illa p̄terita magis ꝑp̄ria esse dicit ichoatiuoꝝ q̄ꝫ p̄mitiuoꝝ.vt calesco.is.calui.cui⁹ opiniōi refragari vr̄ Nonius Marcell'.q̄ dicit hoc ꝟbū calesco.is.apd̄ antiq̄ores fecisse calesci.iducitq; Catonē cēsorē de bello cartagiēsi dicētē.aures nob calescere ad iniurias.Nō aūt Uallę in hoc stat:qd̄ cū inter macreo ⁊ macresco illa sit dr̄ia ꝙ cum macreo significet macer sum:macresco macer fio:macrui in p̄terito poti⁹ sigt macer fact⁹ sum.q̄ꝫ macer fui:⁊ eodē mō de silibus.His dicit annumerari hoc ꝟbū glisco.is.qd̄ ipm cū inchoatiuū nō sit:formā tn̄ ichoatiuoꝝ hꝫ.ātiq̄ores gliscor.eris.declina bāt.vt Marcell'.autoritate Sēpronij ꝑbat.Cōpesco.is.⁊ dispesco.is.⁊ si ↄposita sunt a pasco.is.paui.ↄpescui.⁊ dis pescui.fecerūt. Ico dat.ici.de nō hn̄tib⁹.s.añ.co.dicit:ꝙ hoc ꝟbum ico.is.facit p̄teritū ici. Celi⁹ apd̄ Pris.q̄ cū his ita fœd⁹ icillj. Uinco p̄terea ablata.n.facit vici.⁊ parco qd̄ in p̄terito p̄mā geminauit pepci.Luca.in.ij.sanguinis effudit iugulo:flāmisq; pepcit.facit ēt parsi.vt apd̄ Terentiū hāccine ego vitā parsi ꝑdere. Plau.duoꝝ ego hoim labori parsissem libēs.fecit q̄q; apd̄ ātiq̄ores parciui.Neui⁹ apd̄ Marcellū nemo parciuit suo labori.Duo sūt fa ciētia p̄teritū in.xi.dico.is.dixi.duco.is.duxi. O mutat̄ in.i.ꝙ hui⁹ ↄiugatiōis ꝟba finita in. do. mittūt p̄teritū.o. finali mutata in.i.vt scādo.is.di.pādo.is.di.defendo.is.di.offendo.is.di.ascēdo.is.di.descendo. is. di. qd̄ ēt fecisse descendidi finali syllaba geminata ↄfirmat Gelli⁹ autoritate Ualerij antiatis:q̄ dixit.deinde funere locato ad fo rum descēdidit.Laberi⁹ q̄q; in catulario apd̄ eūdē Gelliū.ego inq̄t mirabar:q̄uo māmę mihi descēdiderant. A sido.is. Priscia.dicit se p̄teritū nō repisse:ex ꝑportiōe tn̄ sidi debuit facere:queādmodū ⁊ strido stridis.vel strideo strides stridi. Ab edo es.ꝑ eo ꝙ est comedo Martial'.fecit edi in p̄terito.boletus inq̄t qualem claudi⁹ edit edas. nam ꝑ eo qd̄ est publicare:edidi facit:cum a do das cōpositum sit. Deinde dicit ꝙ.n.lr̄am in p̄terito dispungūt tria verba.scindo scindis scidi.findo findis fidi.fundo fundis fudi.Gellius li. vij.noctium atticaꝝ.a scindo.is.p̄te ritum dicit fuisse scicidi prima syllaba geminata.idq; Priscianus Actij autoritate confirmat dicens:non ergo aq̄ la vti prędicant sciciderat pectus:qd̄ ⁊ Assimonius in arte quam ad Constantinum Cęsarem scripsit:solū in vsu esse putat.cum Lucanus in.iij.dixerit:tellurem subitis aut obruit vndis aut scidit.⁊ Martialis.vnguentum fa teor bonum dedisti conuiuis here:sed nihil scidisti. Deinde dicit ꝙ sex verba que hic explicantur:geminant pri mas pręteriti syllabas.vt tundo tundis tutudi.qd̄.n.in pręterito amisit:quemadmodum ⁊ tria superiora cędo cę dis per.ę.diphthongon ꝑ eo qm̄ est ferio:qd̄ facit cecidi penultima longa.nam cado cadis cecidi.ꝑ eo qd̄ est labor eris.penultimam breuiat. Pēdo pēdis pepēdi.ꝑ eo qd̄ est soluo pensionem siue suspendo:habetq; pręteritū cō mune cū hoc ꝟbo pendeo pendes.qd̄ significat suspēsum esse. Pedo pedis pepedi.Hora.quantūvt sicca pepedi.

Tendo.is.tetēdi. Cōposita q̄ꝫ a do das dedi. q̄ ꝑ hāc ꝯiugationē declinant̄: gemināt finales p̄teriti syllabas. vt addo.is.addidi. ꝑdo.is.ꝑdidi. trado.is.didi. ꝓdo.is.didi. sꝫ quēadmodū facile apparet a do das ꝟba eē ꝯposita cū p̄positiōe: ita nō satis liq̄t an credo ⁊ vēdo sint ꝯposita illō a cretꝰ ⁊ hoc a venū: ē eñ credo q̄si cretū do. ⁊ vendo q̄si venūdo. Prēdo q̄ꝫ q̄si a do ꝯpositū geminauit. Hiero. i. xxj. afferte inq̄t de piscibꝰ: q̄s prēdidistis. In.si. p̄tereūt q̄ ꝟba q̄ hic enūerant̄: mittūt p̄teritū in.si. vt claudo.is.clausi. q̄ꝺ ēt cludo.is.clusi. declinat̄ ꝓpter illā affinitatē: q̄ est inter.au. diphthōgō. ⁊.u. Mar. videor mihi meo iure facturꝰ: si epl'am ꝟsibꝰ clusero. Diuido.is. uisi. Plaudo.is.plausi. cuiꝰ ꝯposita mutāt au.in.o. ꝓpt̄ affinitatē q̄ est iter au. ⁊.o. vt ꝯplodo.is.losi. explodo.is.losi. displodo.is.losi. Ludo.is.lusi. lędo.is. lęsi. cuiꝰ ꝯposita mutāt.ę. diphthōgō in.i. lōgū. vt collido.is.lisi. illido.is.illisi. allido.is.lisi. rado.is.rasi. rodo.is.rosi. trudo.is.usi. cudo.is.ussi. scđm Diom. Carisiū ⁊ Phocā. At ꝟo Prisci. in illō ꝟg. j. ęñ. ac p̄mū silicis scintillā excudit achates: excudit inq̄t tam p̄ñtis q̄ꝫ p̄teriti est: sꝫ q̄ꝛ ꝟg. suscepit subiūxit: meliꝰ p̄teritū pōt intelligi. idq̄ꝫ ēt Seruiꝰ ꝯprobat exponēs illō ꝟbū. excudit inq̄t. i. feriēdo eiecit. Cedo p̄terea ꝓ eo q̄ꝺ est do locū cessi facit. ⁊ ab eo cōposita. vt recedo.is.essi. ꝯcedo.is.essi. ꝓcedo.is.essi. Cado ꝟo ꝓ eo q̄ꝺ est labor.eris. cecidi facit: vt paulo ante diximꝰ: differētia q̄ꝺ hoc p̄mā breuiat illud ꝓducit eandē. nā cędo ꝓ eo q̄ꝺ est ferio ꝑ.ę. diphthongō scribit̄: quēadmodū mō dicebamꝰ.

Atq; tetendi dat tendo. Sed di geminatur
A do compositis. his credo vendoq; iunges.
In.si. prætereunt hæc claudo diuido plaudo.
Et ludo. lædo. cum rado. rodoq; trudo.
Et vado. cudo dat cussi. cedoq; cessi.
In.go. quod verbum finitur: præterit in.xi.
Spargo sparsi. mergo mersi. tergoq; tersi.
Egi. mittit ago. lego. frango. pangoq; iunges.
Quod dedit & pepigi vel panxi: pungoq; punxi.
Sed dabit & pupugi. tetigi sed dat tibi tango.
A veho dic vexi. sed de traho dicito traxi.
Lo. finita lui mittunt. dat fallo fefelli.
Et pello pepuli. tollo tetuli dedit olim.
Percello tibi dat perculsi. perculeratq;.
Excul it excello. de fallo dicito falli.

In.go. q̄ ꝟba huiꝰ ꝯiugatiōis desinētia in go. mittūt p̄teritū in.xi. vt pingo.is.pinxi. cingo.is.cinxi. ango.is.xi. rego.is.rexi. cuiꝰ ꝯposita in p̄ñti mutāt.e.in.i. vt corrigo.is.correxi. dirigo.is.direxi. porrigo.is.porrexi. q̄ꝺ etiā ꝑ syncopā porgo.is.porrexi facit: quēadmodū. ꝑgo ꝑgis ꝑrexi. ꝓ ꝑrigo.is dicimꝰ q̄ꝫ surrigo.is.surrexi. ⁊ ꝑ syncopā. surgo.gis.surrexi. Deinde ponit exceptionē dicēs: q̄ tria ꝟba huiꝰ terminatiōis mittūt p̄teritū in si. vt spargo.gis.sparsi. cuius ꝯposita q̄ñq̄ꝫ mutāt.a.in.e. q̄ñq̄ꝫ nō mutāt. vt dispargo.gis.disparsi. vel dispergo.gis.dispsi. ꝯspargo.gis.ꝯsparsi. vel ꝯspergo.gis.ꝯspersi. respargo.gis.resparsi. vl' respgo.gis: respsi. mergo.gis.mersi. tergo.gis.tersi. q̄ꝺ etiā scđꝫ repit: vt supra diximꝰ: vergo ꝟgis ꝟsi: vel in.xi. Diome. Egi mittit ago. q̄ ꝟba: q̄ tribus ꝟsibꝰ explicant̄: mittunt p̄teritū in gi. sed varis modis. nam ago facit in p̄terito egi. cuius ꝯposita mutant in p̄senti.a.in.i. vt redigo.igis.egi. adigo gis.adegi. exigo.gis.exegi. cogo.gis.coegi. a littera dispuncta ab ago agis. ⁊.n. quemadmodum in redigo redegi. d. littera interposita. Lego legis legi. cuius composita quędam mutant.e.in.i. vt colligo colligis collegi. seligo seligis selegi. quędam nihil mutant. vt relego.egis.relegi. perlego plegis perlegi. Ex ijs quę mutant.e.in.i. q̄dam etiam mittunt p̄teritum in.exi. sunt aūt vt supra in p̄ncipio hujus capitis dictum est tm̄ tria: intelligo.gis.itellexi. diligo.gis.dilexi. negligo.gis.neglexi. quę ⁊ ipsa aliq̄ñ miserunt p̄teritum cum simplici. Frango.gis.fregi. cuius composita in p̄senti mutant.a.in.i. vt infringo infringis infregi: confringo.ingis.confregi. refringo.ingis. refregi. Pango pangis pegi. Paccuuius apud Priscianum. in medio tonsillam pegi lęto in littore. ab eo composita in p̄senti mutant.a.in.i. vt compingo.gis.compegi. impingi impingis impegi. Lucanus in.v. fortunę q̄ꝺ te nr̄is impegit arenis. facit quoq̄ꝫ scđm Carisium pepigi ⁊ panxi. sed autore Quintiliano pepigi non est a pāgo. gis. sed a pago pagis. scribit eñ oratoriarum institutio. libro p̄mo. memoria repeto conuictos a me qui reprehenderant: q̄ꝺ hoc verbo pepigi vsus essem. nam id quidem dixisse summos autores confitebantur: rōnem tm̄ negabant p̄mittere: q̄ꝛ p̄ma positio paciscor cum haberet naturam patiendi: faceret tempore p̄terito pactus sum. nos p̄ter autoritatem oratorum atq̄ꝫ historicorum analogia hoc quoq̄ꝫ dictum tuebamur. Nam cum in duodecim tabulis legeremus ni ita pagunt. inueniebamus simile huic cadunt. inde p̄ma positio etiam si vetustate exoleuerat: apparebat pago vt cado. vnde non erat dubium sic pepigi nos dicere: vt cecidi. Quid quod Cicero in. ij. ad herennium. eo ꝟbo est vsus: q̄ꝺ Quin. exoleuisse dicit: rem inq̄t vbi pagunt orōne pagunt. Deinde dicit: q̄ hoc ꝟbum pungo facit in p̄terito ꝑ regulam punxi. a quo sunt composita dispungo.gis.dispunxi. expungo.gis.expunxi. cōpungo.gis.cōpunxi. facit etiā pungo pupugi. a quo est repungo.gis. q̄ꝺ ꝓ eo q̄ꝺ est retaliare facit repupugi. facit p̄terea pungo pepugi. q̄ꝺ Gell'. li. vij. noct. atti. Actij autoritate ꝯfirmat dicentis in ędilitio. si pepugero: metuet. Tango q̄q̄ꝫ tetigi facit cuius ꝯposita mutant.a.in.i. tam in p̄senti q̄ꝫ in p̄terito. vt contingo.gis.contigi. attingo.gis.attigi. A clango.gis. Hiero. facit clangui. in lib. numeroꝝ cap̄ x. si semel inq̄t clangueris venient ad te p̄ncipes. A veho dic vexi. duo repiuntur verba in.ho desinentia. q̄ mittunt p̄teritum in.xi. veho vehis vexi. ⁊ traho.is.traxi. Lo finita lui. q̄ huius ꝯiugatiōis ꝟba finita in lo mittūt p̄teritū in lui. vt colo.is.colui. molo.is.molui. alo alis alui. volo vis volui. ꝯsulo.is.ꝯsului. occulo.is.occului. Tria ꝟba geminant in p̄terito p̄mam syllabā. ea sunt fallo.is.fefelli. pello.is.pepuli. tollo.is.tetuli. q̄ñ p̄teritum non est in vsu: sed ꝯpositum ab eo q̄ꝺ est substollo substuli. Terentius referēte Diomede. huc inquit tetulissem pedem. ⁊ Catullus ad ortalum si reditū tetulissetis: aut in tempore lōgo. Plautus in amphytri. me salutauisti ⁊ ego te. ⁊ osculum tetuli tibi. Percello duplex habet preteritum perculsi ⁊ perculi. Terentius in andria. perculsit ilico animum. Vergil'. v. ęñ. perculit ⁊ fulua moribundum extendit arena. ⁊ quēadmodum percello fecit perculi. ita etiam ex analogia excello excellis exculi debuit facere. nam excellui ab eo est preteritum quod excelleo excelles. Cicero in epistolis ad filium. quare effice et elabora vt excelleas. Fallo fallis falli. Lucillius apud Priscianum fallere murenas mercem in frigidaria ferre. Reperitur etiam ꝑ quartam: vt apud Celsum libro secundo. de medicina. Pisces inquit qui salem non patiuntur solidi ve salluntur.

Vello.is.velli vel vulsi.vg.in buc.cinthius aurem vellit et admonuit pastorem.Luca.in.iiij.castrorum siccas de cespite vulserat herbas.Psallo.is.psalli.bassus calliope princeps sapienti psallerat ore.Plau:amphy.ne ego homo infelix fui:q nō interuelli alas. Mo.tibi mittit.ui.diuisas.q verba finita in.mo.mittūt pteritū in.ui.syllabas. vt vomo.is.ui.gemo.is.ui.tremo.is.mui.fremo.is.mui.Quattuor tñ verba q sequunt mittūt pteritū in.psi.como.is.compsi.demo.is.dempsi.sumo.is.sumpsi:pmo.is.psi.Premo tñ facit in pterito pssi.cui9 cōposita in pñti mutāt.e.in.i.cōprimo.mis.cōpressi.impmo.is.impssi.repmo.is.repssi.

Vello dat velli vel vulsi.psalloqꝫ psalli.
Mo.tibi mittit.ui.diuisas.sed dabis in.psi.
Quattuor hæc.como cum demo.sumoqꝫ.promo.
S.duplici pressi premo dat.sed emo facit emi.
Pono dat posui.gigno genui.ceciniqꝫ
Dat cano.sed per.ui.quæ componuntur ab illo.
Temno dat tempsi.sino siui.cernoqꝫ creui.
Et sperno spreui.sed sterno mittit in aui.
De lino dic lini vel liui.dic quoqꝫ leui.
In po.pauca dabis mittentia pręteritum in psi.
Sed strepo dat strepui.de rumpo fit tibi rupi.
Dat verro verri vel versi dat gero gessi.
Mittis ab vro vssi de curro mitte cucurri.
Quęro quęsiui.tero triui.dat sero seui.
Cuius compositum per.ui.mittatur & eui.
So tibi dat siui.tria dant si.viso.capesso.
Atqꝫ facesso.sed de pinso pinsuit exit.
Xi.duo dant plecto cum flecto.Sed duo dant xi.

Emo.is.facit in pterito emi.sed ab eo cōposita mutant.e.in.i.pñti.vt redimo.mis.emi.perimo.is.emi.adimo.is.emi.dirimo.is.emi.qđ euphonię.causa.r.mediā accepit.quēadmodū redimo et adimo.d.lrām acceperūt.Coemo.is.mi.nō mutauit.e.in.i.

Pono.is.posui.qđ in.no.desinētia reptiunt pauca verba.q qr nō pñt sub regula colligi:singulorum pterita explicanī.Itaqꝫ dicit q pono.is.facit in pterito posui:p quo antiqores posiui dixerūt.Plau.apđ Pris.in viridularia.vitulū sequestrū posiuimus.et Apule.in hermagora.cibarum quē iucūdū esse vobis aiaduerterāt:cū apposiuerūt. Gigno.is.genui.qđ veteres geno.is.genui.dclinabāt.Uarro in andabata.sed qđ hec aliqd genūt.et Lucre.i.iiij.totū posse extra corp9 durare:genitqꝫ p gigni posuit in infinitiuo. Cano.is.cecini.cui9 cōposita mutāt.a.in.i.mittūtqꝫ pteritū in.ui.syllabas.vt cōcino.is.nui.pcino.is.nui.occino.is.nui.qđ Salust.in.j.histo.ita cōposuit.vt.a.in.i.nō mutaret iussu inqt metelli cornicines occanuere. Tēno.is.tēpsi.cui9 cōpositū cōtemno.is.cōtēpsi magis est in vsu.Sino.is.siui.Teren.in adel.qr nō siuit egestas.Diomedes etiā sini in pterito posse facere dicit autoritate Publij:q de vita sua scribens inqt.qđ si me inuitū abire sinisset:melius tñ vt ait dicim9 siui.quēadmodū Uarro in cōplexionū.iij.ad morꝫtem nō siui me pducēs.Plaut9 in cistellaria.nunqꝫ ego hāc viduā cubare siui.Cōpositū qꝫ ab eo desino.is.desiui.facit nō desini.Cerno.is.creui.Plau.in cistellaria.cū ego te amaui mea antiphila:et mihi amicā esse creui:pro eo qđ est vidi.Sperno.is.spreui.sterno.is.straui.Lino.is.triplex habet pteritum.lini.liui.leui.sed lini vel liui raro sunt in vsu.vt apđ Uarronē de re rust.cū obliuerit vasa.Leui vero potius ab eo simplici nascitur qđ nō est in vsu.leo les leui.a quo sunt deleo.es.eui.releo.es.eui.dicim9 quoqꝫ a lino linis.relino.is.eui.vt apđ Terentiū in heautonti.releui dolia oia.simplex etiā ptulit Hora.in.j.carminū.cōditū leui dat9 in theatro cū tibi plausus. In po.pauca dabis.q hui9 cōiugatiōis verba in po.desinentia pauca sunt mittētia pteritū in.psi.vt carpo.is.carpsi.cui9 cōposita mutant.a.in.e.vt decerpo.is.decerpsi.cōcerpo.pis.cōcerpsi.discerpo.is.discerpsi.repo repis repsi.serpo.is.serpsi.scalpo.pis.scalpsi:a quo est cōpositum exculpo.is.exculpsi.clepo clepis.qđ raro inuenit:clepsi fecit in pterito. Strepo strepis strepui:atqꝫ rumpo rumpis rupi.alium in modū qꝫ supiora pteritū misere. Dat verro verri in.ro.verba desinentia cū nō possint in vnā quandā regulā cōtrahi:corꝫ pterita singulatim explicauimus.nam verro scđm Seruiū versi:et scđm Carisium verri facit.qđ magis vsu pbatur.Licinius.hisce etiā reliqas auerrerūt.et Publius cellas inqt seruorꝫ cum verri.Gero.is.gessi.vro vris vssi.s.duplex in pterito acceperūt.Curro.is.pmam geminans syllabam cucurri fecit.vg.ij.ęn.gelidusqꝫ per ima cucurrit ossa tremor.fecisse etiam cecurri autor est.Gell.li.vij.noctium atticarꝫ.dicitqꝫ pbum annotasse verba Aelij tuberonis ad oppiū scribentis si generalis spēs occecurrit:p eo qđ est occurrit. Quęro quęris quęsiui:cuius cōposita mutant.ę.diphthongon in.i.longū.vt conqro.is.conqsiui.acqro acqris acqsiui:reqro reqris reqsiui.Tero teris triui.Sero seris seui.antiqores serui qꝫ p.ui.diuisas dixerūt.vt Ennius.quā tāto studio serui.sed cōposita a sero seris cum retinent simplicis significationem:faciunt in.eui.vt cōsero.is.cōseui.insero.is.inseui.assero.is.asseui.Hora.j.ser.nunqꝫ tibi vitiorꝫ inseuerit olim natura. Qđ si mutāt simplicis significationem in.ui.syllabas mittunt pteritum:vt cōsero.is.cōserui.insero.is.inserui.assero.is.asserui. So tibi dat.siui.q verba huius cōiugatiōis in so desinentia mittunt pteritum in.iui.vt accerso.is.iui.lacesso.is.siui.qso qsis qsiui.p eo qđ est rogo.a quo iam nō extat aliud qꝫ quęso et quęsumus.Salust.in.j.histo.curionem inqt qsiui vti adolescentior et ppli suffragijs integer ętati cōcederet mamerti.In si.tñ mittunt pteritum tria verba scđm Diomedem et Carisium.viso.is.visi.capesso.is.capesso.facessi.is.facessi.Cicero in diuina.ne innocenti piculum facesseris.frequentior tñ vsus habet vt verba hmōi mittant pteritum in.ui.vt Cicero apud Augustinum in.ij.lib.de ciuitate dei.ęschines inquit cum adolescens tragœdias actitasset.rempub.capessiuit.Salustius apud Priscianū li.ij histo.diuersa solet vti rebus perditis capessiuit:Idem in.iij.legiones pridie in monte positas lacessiuit.et Cicero.p roscio accersiuit inquit aliquem.Incesso.is.apud autores varijs modis repitur:sed frequentius incessi.Serui9 in illud Uerg.iiij.georgicorꝫ regibus incessit magno discordia motu:incessit exponit p inuasit. Salustius in cathilina.tanta cupido glorię incesserat.Gellius li.xiij.cap.ij.obiurgatione iusta incessiuit:nisi forte pro incessuit legēdum sit incessiuit.Pinso pinsis in pręterito pinsui debere facere probus autoritate Pomponij affirmat dicentis.neqꝫ molis molui.neqꝫ palatis pinsui. Xi.duo dant plecto.cum verba huius coniugationis desinentia in.to.non possint sub vna regula comprehendi:explicat singulorum pręterita dicens:quod in.xi.mittunt pręteritū hec duo verba plecto plectis plexi:flecto flectis flexi. Liuius andronicus apud Priscianum in solito pexi munere.Uergilius.ij ęneidos:nec prius amissam respexi;animum ve reflexi. Duo quoqꝫ mittunt pręteritum in.xi.

simul ⁊ in. xui. necto. is. xi. vel nexui. Sal. in. j. histo. nexuit inqt catenę mō. vg. v. ęn. ⁊ paribꝰ palmas ābo꜡ innexuit armis. Prop. at tibi q̄ nr̄o nexisti retia lęto. Pecto. is. pexi vel pexui. Mercę. in octauū. pexui capillū naturę muneribꝰ gratū. facit quoq; Capro autore pectitū a quo Colume. facit supinū pectitū: sed penultima breui vt suis locis dicemꝰ. Mitto. is. si. Uerto. is. ti. In. ui. syllabas duo mittūt p̄terita. sterto. tui. Persi. postq̄ destertuit esse meonides q̄nꝰ. Meto. is. ssui. qd̄ i p̄terito. s. duplex accepit. Cato apd̄ Pri. in campo inqt tiburti: vbi ordeū demessui.

Siue xui. necto cum pecto quod dat & iui.
Dat mitto misi. de verto ponito verti.
Stertuit a sterto. meto messui. atq; petiui
A peto. sed sisto stiti mittit steteratq;.
Nexo præteritum per. ui. dat. texoq; iunges.

De præteritis quartæ coniugationis.

Quartæ præteritū prope semp mittit in. iui.
In. xi. pręterĕut duo sancio. vincio. tantum.
Dat salio salui. micui facis ex amicire.
Sepio dat sepsi. sed ab haurio mittitur hausi.
Quorum præterita plærūq; reponis in. iui.
Fulcio. farcio. farcio. raucio. sentio dant si.
Et venio veni. Sed quæ pario tibi formant
Præteritum per. ui. diuisas mittere debent.
Comperio dat. eri. cui. iungitur & reperire.

De supinis verborum. Cap. v.

Præteritis in. bi. tum. iuncta pone supinū.
In. ci. finitis. tum. debes ponere semper.
Dat parsi parsum. per. itum. sed mitte pepci.
Ex. di. præteritis in sum. trāsmitte supina.
Dū deo p̄sentis. dio vel do in sum varietur.
S. geminat sedeo sessum. fodio quoq; fossum.

Peto. is. iui. Sed sisto stiti mittit. hoc vbū sisto. is. aut actiuū est: facitq; in p̄terito stiti. aut absolutū neutrū: facitq; steti. queadmodū ⁊ sto stas cui simile est gn̄e et sigtiōe. ab hoc composita mittūt p̄teritū. e. mutata in. i. obsisto. is. stiti. resisto. is. stiti. cōsisto. is. cōstiti. queadmodū et cōposita. a sto. as. vt obsto. as. stiti. resto. as. stiti. consto. as. stiti. insto. as. stiti. Quo piaculo mihi satisfacere possūt q̄ p eo qd̄ ego scripsi sisto stiti. p stiti statui supposuerūt: forte illa rōne ducti qd̄ legerāt apd̄ Prisci. sisto quando actiuā habet significationē in p̄terito deficere. itaq; vt vbi defectū resarcirent: a statuo. is. p̄teritū statui mutuati sūt. itaq; mihi accidit tale quidā hoc in loco: quale narratur a Gellio accidisse M. Catoni cū puersis quibusdā suo꜡ operū emendatoribꝰ. Nā ego cū stiti hoc in loco scripserim id qd̄ in archetypis cōmentarijs meis adhuc mōstrare possum: audaculi isti emendatores pro stiti. statui posuerūt. vba Gelij ex li. ij. noctiū. atti. hmōi sunt in li. veteri M. Catonis. q̄ inscribit contra Tibe. exulē inscriptū q̄dē sic erat. qd̄ si vadimoniū capite obuoluto stitisses: et recte inquit ille stitisses scripsit: sed falsi emēdatores. e. scripto per libros stetisses fecerunt: tanq̄ stitisses vanum ⁊ nihili vbū esset. cū potius ipsi neq; ⁊ nihili sint: qui ignorant stitisses dictum a Catone: qm̄ sisteretur vadimoniū non staretur. Nexo preteritū: ꝙ duo verba reperiuntur finita in. xo. mittentia preteritum in. ui. diuisas: nexo. is. xui. ⁊ texo. is. xui.

De preteritis q̄rtę cōiugatiōis. ꝙ vba q̄rtę cōiugatiōis mittūt p̄teritū i. iui. scd̄ę p̄sonę p̄ntis idicatiui modi. s. finali mutata in. ui. vt audio. is. audiui. munio. is. iui. insanio. is. niui. scio. is. sciui. nutrio. is. triui. Deinde dicit ꝙ duo tm̄ vba mittūt p̄teritū in. xi. sancio. is. xi. Hora. ij. epi. tabulas peccare vetātes: quas bisq̄nq; viri sāxerūt. Uicio. is. vixi. p eo qd̄ ē viculo astrigere. Duo q̄q; dicit repiri vba huiꝰ ꝯiugatiōis mittētia p̄teritū in. ui. syllabas. salio. is. lui. Oui. j. fasto. p flāmas saluisse pecꝰ saluisse colonos. cuiꝰ ꝯposita mutāt. a. in. i. vt insilio. is. lui. desilio. is. desilui. psilio. is. lui. Luca. i. iiij. isilui solo nociturꝰ pōdere. vg. v. ęn. haud mora psiluere oēs. Idē i. xi. portis regina sub ipis desiluit. Amicio. is. Diom. autore amicui quoq; facit. vt Brutꝰ i laudatiōe Appij claudi. toga inqt p̄texta amicuit: apd̄ Actiū q̄q; iectū est ab amicio. is. ixi in p̄terito. Sepio. is. psi. haurio. is. si. vg. i. ęn. at venꝰ obscuro gradiētes aere sepsit. Idē i. iiij. ⁊ vocē his auribꝰ hausi. s; hęc oia vba ex pportione vbo꜡ q̄rtę ꝯiugatiōis mittūt aliqñ p̄teritū i. iui. vt sācio. is. ciui. vincio. is. ciui. salio. is. liui. amicio. is. ciui. Pōpo. scd̄s. sanciverat ius vtile ciuitati. p sanxerat. Papi. ix. theba. excussi salierūt cuspide dētes. p saliuerūt. vg. ij. geor. mollibꝰ i pratis vnctos salierę p vtres p saluere. Uar. ad Cice. cū idē q̄q; haurierit p hauriuerit dixit. Esa. cap. v. Hiero. interprete. sepiuit eā ⁊ lapides exegit. Deinde dicit ꝙ q̄nq; vba q̄ vno vsu cōplectunt. mittūt p̄terita in. si. ea sunt fulcio. is. fulsi. Ouid. in epla deianirę. hercule supposito sydera fulsit atlas. Phocas tn̄ hoc vbū in. xi. dixit exire fulxi. Sarcio. is. sarsi. farcio. is. si. cuius cōposita mutāt. a. in. e. vt refercio. cis. refersi. differcio. cis. ersi. Cice. ij. tusculana꜡. cuiꝰ vbis etiā oia referserūt. Raucio. raucis rausi. Cic. j. de oratore. ꝯsopū etiā si paulo irrauserit: explodi. Sētio sentis sensi. Uenio. is. p̄ter morē vbo꜡ q̄rtę ꝯiugatiōis fecit p̄teritū veni. Deinde dicit. ꝙ aperio. is. cōposita mittūt p̄teritū in. ui. syllabas. vt aperio. is. aperui. operio. is. rui. cooprio. is. rui. Duo tn̄ a pio ꝯposita miserūt p̄terita i. eri. cōpio. is. eri. reperio. is. reperi.

De supinis vbo꜡ cap. v. Tota cōiugatiōis difficultas vsat in cognoscēda prima vbi positiōe. deinde preterito. tū demū supino. s; qz supina ex p̄teritis plerūq; nascunt. visū ē ex p̄terito꜡ varia terminatiōe supina oiū simul cōiugationū elicere seruato lra꜡ ordine. Dicit igit i p̄mis: ꝙ vba q̄ fecerūt p̄teritū in. bi. mittūt supina in itū sup. i. finalē p̄teriti addita tū. vt bibo. bis. bibi. bibitū. glubo. bis. bi. bitū. Lābo. lābi. ⁊ scabo scabi supinis carēt. In ci. finitis. ꝙ verba q̄ fecerūt p̄terita in. ci. mittūt supina in ctū. sunt aūt duo precipue. facio. cis. feci factū. iacio. is. ieci iactum. quo꜡ cōposita in supinis mutāt. a. in. e. si i p̄ma positione mutauerūt. a. in. i. vt pficio. cis. pfeci pfectū. inficio. cis. infeci infectū. reficio. cis. refeci refectū. Ico. icis. ho꜡ rōnē sequēs qz fecit in p̄terito. ici. in supino quoq; ictū fecit. At vo pco. cis. qz duplex habet p̄teritū psi ⁊ pepci. a psi facit psum. a pepci pcitū. Pli. li. xxxiij. natu. histo. italię pcitū ē vetere interdicto patrū. Hiero. q̄q; ad heliodo꜡ nō te psi pciturū esse nō matri. Ex. di. p̄teritis. ꝙ vba q̄ fecerūt p̄terita in. di. mittūt supina in sum. ita tn̄ qd̄ vba scd̄ę cōiugatiōis terminata i. deo. ⁊ tertię in dio vel in. do. mittūt supina deo. vel. dio. vel. do. mutata i. sum. vt tōdeo tōsum. fodio. fossum. s; hoc. s. geminauit vt statim dicemꝰ. Scādo. sū. cado. sum. cędo. sum. Deide dicit. ꝙ q̄nq; vba hic posita habēt duplex. s. i supinis ea sūt. sedeo sessū. fodio fossum. scindo. ssum. findo. ssum. pādo. ssum. quo꜡ tria posteriora amittūt. n. i supinis queadmodū; ⁊ duo q̄ addūt fūdo. sum,

et tūdo tusum. qđ euphonię causa Seruiꝰ atq̃ Pri. dicūt esse factū. Sȝ i ꝯpositiõe huiꝰ ꝟbi tūdo eū semꝑ exterit̃
vt cōtūdo. sum. retūdo. sum. ꝓtūdo ꝓtusū. ĩ simplicitate potiꝰ retinet̃. vt apđ ꝟg. ij. eñ. suppliciter tristes ⁊ tūsę pectora
palmis. Tēdo. is. duplex hȝ supinū tēsum ⁊ tētū. Luca. i. j. ⁊ varias ignis tēso dedit aere formas. Idē in. ij. tēsisq̃ ru-
dētibꝰ actę. ꝟg. i ꝑape. tētaq̃ ad exēplū sit sua turba dei. In ꝯpositis quoq̃ vtrūq̃ repit̃. vt ostēdo. is. ostētū. vel. sum
ꝓtētdo ꝓtētū vel ꝓtēsum. intēdo. tū. vel. sum. extēdo. tū. vel. sum. Edo es duplex habet etiā supinū estū ⁊ esum. qđ
magis i ꝯpositis apparet. vt comedo comestū vel
comesum. Cice. ꝓ cluētio. potiꝰ comestū q̃ȝ epotū
i venas atq̃ oēs partes corporis ꝑmaneret. ⁊ Sa
lu. referente Diomede. comesta inquit patrimo-
nia. Iuueñ. ⁊ cito rapturus de nobilitate comesa
qđ superest. alia potiꝰ in esum q̃ȝ in estū mittūt. vt
ambedo. sus. adedo. sus. exedo. sus. ꝟgi. in. iiij. eñ.
ambesas subigat malis ꝯsumere mensas. Idē in
ix. et postibꝰ hęsit adesis. Idē. j. geor. nigris exesa
chelydris. A do pone datū. ꝙ hoc verbum do. as.
di. facit in supino datū ⁊ ab illo ꝯposita si sunt pri
mę ꝯiugatiõis habēt etiā simplicis rõnē. vt circū-
do. as. dedi. datū. Sin vero sunt tertię mittūt supi
na in. itū. vt trado. is. didi. ditū. vēdo. is. didi. ditū.
credo. is. didi. ditū. abscōdo. is. abscōdi vel abscon
didi. sum. vel absconditū. sed queadmodū Diom.
ait meliꝰ dicimꝰ abscōditū. Pedo. is. pepedi. aut
caret supinis. aut peditū facit. Catullus. subtile ac
leue peditū liboni est. Actum mittit ago. in. gi. re
periunt̃ tm̃ sex ꝟba faciētia ꝑteritū quorū supina
singulatim explicat. ea sunt ago. is. egi. actū. tāgo.

Scindoq̃ scissum. findoq̃ fissum. pandoq̃ passum.
N. tamen amittunt cum fundo tundoq̃ tusum.
Dat tamen & tunsum. de tendo dicito tensum.
Vel tentum. sed edo dabit estum mittit & esum.
A do pone datum. Sed quæ componis ab illo
Si non sunt primæ: per itum misere supinum.
Actum mittit ago. cum pango. tangoq̃. frango.
Dat fugitum fugio. lego lectum. pungoq̃ punctum.
Dat fallo falsum. sallo salsum atq̃ salitum.
Vello vulsum. pello pulsum. tolloq̃ latum.
Percello culsum dabit: excello quoq̃ celsum.
Emptum mittit emo. Venio ventum. cano cantum.
Et rumpo ruptum. capio cum cœpio dant ptum.
Dat linquo lictum cui iunges compositiua.
De curro cursum. de verro ponito versum.
Dat pario paritum vel partum. Compositumq̃
Quod venit a pario: semper mittatur in ertum.

is. tetigi tactū. pāgo. is. pegi. vel potiꝰ. pago. is: pepigi pactū. frāgo. gis. fregi fractū q̄ duo in supinis euphonię cau
sa. n. litterā extriuerūt. sȝ ab eis cōposita etiā si in ꝑsenti mutāt. a. in. i. in supinis illud. a. retinēt. vt ago. is. egi. actū.
redigo. is. redegi redactū. adigo. is. adegi adactū. tāgo. is. tetigi tactū. cōtingo. is. cōtigi cōtactum. attingo. gis. attigi.
attactū. frāgo. gis. fregi fractū. ifringo. gis. ifregi ifractū. ꝑfrigo. gis. ꝑfregi ꝑfractū. pāgo. gis. pepigi pactū. impingo.
is. ipegi ipactū. fugio quoq̃ qđ in ꝑterito fecit fugi. in supinis fecit fugitū. Lego. gis. legi fecit lectū. cōposita ꝟo ab
illo q̄ mutāt. e. in. i. retinēt illud. e. vt colligo. gis. collegi collectū. seligo. gis. selegi selectū. pūgo. gis. pupugi punctū
tā ab eo qđ est pepugi q̃ȝ ab eo qđ punxi. Dat fallo. falsum. in. li. ꝑteritū mittētia hęc fere reperiunt̃ mittētia supi-
nū in sum. fallo. lis. fefelli falsum. sallo. is. ꝓ eo qđ est salē infundere alicui rei: tertię cōiugationis fecit i ꝑterito salli.
atq̃ inde mittit i supino salsum. hinc Muniꝰ dixit. isthęc sum multo sale salsurꝰ: ⁊ dicimꝰ hoīes salsos ⁊ insulsos
reperit̃ etiā q̄rtę cōiugatiõis. ⁊ tūc facit in ꝑterito saliui: ⁊ in supino sallitū qđ frequētiꝰ reperit̃ q̃ȝ salsum. Liuiꝰ an-
dronicꝰ saliturꝰ isthęc inq̄t mittā salē. Corne. seuerꝰ. ad quē saliti pomiliones afferebant̃. Idē alio loco. distractos
atq̃ salitos. Salu. apđ Diom. in. iiij. histo. reliq̄ inq̄t cadauera salita. Itaq̃ cū tertię cōiugatiõis est ꝑmā ꝓducit po
sitione. l. duplicis. vt facile apparet ex Lucilij poetę ꝟsu illo. Sallere murenas mercē in frigidaria ferre. Itaq̃ ca
rõne. l. accepit duplex qua relligio ⁊ relliquę. Cū ꝟo est q̄rtę q̄ nusquā in carmine repit̃ ꝑ. l. simplex scribi debet sa-
lio. is. Diom. putat salitꝰ a sallo nõ a salio deduci: scribit em̃ his ꝟbis. veteres ambiguitatē appellatiõis vitātes ⁊
analogiā salitꝰ sum dixerūt a sallo. is. nõ a salio. nos tñ cū apđ Celsum li. ij. de medicina legerimꝰ pisces q̄ salē nõ
patiunt̃ solidi ve saliunt̃. ⁊ apđ Lucā Hiero. iterp̄te. ꝙ si sal euanuerit: in quo salietur: vtrāq̃ ꝟbi positionē i vtraq̃ cō
iugatiõe posuimꝰ. repit̃ etiā salleo. es. scđę cōiugatiõis apđ Fabia. referēte Diom. cū caro sallet: diuturnꝰ est inquit.
Vello vellis. duplex habet ꝑteritū velli vulsi: sȝ ab vtroq̃ misit supinū vulsum: ꝓ quo antiq̄ores dicebāt volsum.
Martialis. sed mens est pāniche volsa tibi. Pello. is. pepuli pulsum. Tollo. is. qđ apud antiq̄ores vt diximꝰ fecit
tetuli. i supino debuit facere latū. sed cū in vsu nõ sit queadmodū loco tetuli posuimꝰ sustuli: ita ꝓ eo qđ esse de-
buit latū. suffecimꝰ sublatū. Percello. is. duplex habet ꝑteritū ꝑculi ⁊ ꝑculsi. sȝ ab vtroq̃ misit supinū ꝑculsum.
vt apđ Vergi. quarꝫ sacra fero ingēti ꝑculsus amore. Excello. is. culi. celsum. nā cū scđę coniugatiõis est excelleo:
vix habere potest supinū ex ꝓportionis rõne. A psallo. is. li. supina nõ reperiunt̃: ideo eiꝰ nõ meminit hoc in loco
Emptū mittit emo. ꝙ vnū modo verbū reperit̃ qđ facit preteritū in mi. emo. is. emi. facitq̃ in supino emptū cuiꝰ
cōposita retinēt. e. ꝑteriti in supinis. vt redimo redemi redēptū. adimo ademi ademptū. In. ni. duo tm̃ repersūtur
fecisse ꝑteritū. venio. is. veni. qđ fecit vētū. ⁊ cano. is. cecini. qđ fecit cātū. Hiero. tamē in apoca. ca. viij. canituri dixit
Et rūpo ruptū. in. pi. tria ꝟba mittūt ꝑterita. rūpo. is. rupi. qđ facit ruptū. capio. is. cepi. qđ facit captum. cœpio. is.
cœpi. a quo tm̃ est in vsu ꝑteritū cœpi ⁊ tp̄a q̄ formātur ab eo. facitq̃ i supino cœptū. Dat linquo. ꝙ hoc ꝟbū liquo
cū suis cōpositis mittūt supina in ctū. vt linquo lictū. qđ nõ est i vsu: sȝ in cōpositis reperit̃. vt deliquo delictū relin
quo relictū. De curro cursū. ꝙ tria ꝟba q̄ hic ponūt̃ mittētia ꝑteritū in. ri. mittūt supina variū i modū. nā curro. is.
cucurri facit cursum. verro. is. verri. facit verritū vel ꝟsum. sȝ ab eo ꝙ est versi videt̃ esse ꝟsum. ab eo ꝙ est verri ver
ritū. ꝟg. j. eñ. ꝟsa puluis inscribit̃ hasta. qđ participiū teste Seruio ibidē nõ a ꝟto. is. sed a verro. is. deducit̃ queād-
modū ⁊ Plautꝰ dixit. in vētū oīa ꝟsa. Apuleiꝰ in apologia ꝓ magia ab eo ꝙ est cōuerro. is. cōuerri. rritū. dixit con
uerritorē tumidę gingiuulę. Pario. is. ꝙ ex deriuatis ab eo possumꝰ itelligere. duplex hȝ supinū partū ⁊ paritū. nā
a partu diximꝰ partꝰ. a. ū. partꝰ. us. parturio. is. ab eo ꝙ est paritū. Papi. x. thebai. dixit. atq̃ hosti veniat paritura
marito. Cōposita ꝟo a pario q̄ oīa vt diximꝰ q̄rtę sunt ꝯiugatiõis siue mittāt ꝑteritū in. ri. siue in. rui. semꝑ mittūt
supina in ertū. vt cōperio. is. cōperi cōpertū. reperio. is. reperi repertū. aperio. is. aperui apertū. operio. is. operui opertū.

In si.p̄teritū. q̄ ꝟba faciētia p̄teritū i si: mittūt supia i sum. vt mulceo.es.mulsi mulsū. vñ Cice. apd̄ Prisci. ꝑmulsa atqꝫ recreata. ꝛ Varro apd̄ eūdē capite ꝑmulso dixit. Salu.i.iij.histo. postera idꝫ die liberalibꝰ ꝟbis ꝑmulsi sūt. Ludo.is.lusi lusū. lędo.is.lęsi lęsū. sētio.tis.sēsi.sū. raucio.is.rausi.sū. Lucil. rausuro tragicꝰ: q̄ carmina ꝑdit oreste. Quiqꝫ tñ ꝟba q̄ hic ponūt̄ gemināt.s.i supinis. ea sūt mitto.is.misi.ssū. cedo.is.cessi cessū. cudo.is.cudi vl̄ cussi cussū. ab vtroqꝫ p̄terito fecit i supino cussū. iubeo.es.iussi.ssū. p̄mo.is.ssi.ssū. idulgeo.es.idulsi ex ꝓportiōe facit idulsū: sꝫ et indultꝰ dixit Marcell. taqꝫ licētia inq̄t crudelitati idulta. gero.is.gessi gestū. torq̄o.es. torsi tortū vel torsū. vro.is.vssi vstū. sartio.is.sarsi sartū. vnde sartores ꝛ sarta tecta dicūt̄. fartio.is.farsi fartū. a q̄ fartꝰ.a.um. ꝛ fartores dicti. fulcio.is.fulsi.tū. Iuue. nos vrbē colimus tenui tibijcine fultā. haurio.is. hausi vel hauriui haustū vl̄ hausū vel hauritū. ꝟg. iiij.ꝯñ. q̄ bella exhausta canebat. Idē i eodē. supplicia hausurū scopulis et noīe dido sepe vocaturū. Apuleius.ij.meta. lagena inq̄t facilis hauritu. Idē in.iij. haurito plusculo vncto corpis mei mēbris ꝑfricui. ꝛ in.iij. rorē rigētē hauritū illa confestim deferto vrnula. Cābio.is. nūq̄ nisi i apuleio ꝓ magia legi. opas inq̄t tuas cū vicinis cābias. cuiꝰ p̄teritū referēte Prisci. Carisiꝰ ꝓtulit cāpsi. qd̄ ideo nō posuimꝰ: q2 nusq̄ā inuenimꝰ. Itaqꝫ supinū hoc i loco extra ordinē posuimꝰ: q̄m ab eo deriuat̄ freq̄ntatiuū cāpso.as. quo Enniꝰ vsus est. leucatā inq̄t cāpsant. ꝛ iuniores ab eo fecerūt cāpsor cāpsoris. Qd̄ si p̄teritū: ꝟba illa q̄ fecerūt p̄teritū in psi. mittūt supia i ptū. vt nubo.is. nupsi nuptū. como.is. cōpsi cōptū. sorbeo.es. sorpsi sorptū. nam ab eo qd̄ est sorbui sorbitū fit. vñ ē sorbitio ꝛ sorbitiūcula. Persiꝰ. sorbitio tollit q̄ dira cicutę. Statū siue statū. i.ti. tria tm̄ ꝟba mittūt p̄teritū. sto steti. sisto steti vel stiti. verto ꝟti. qd̄ sine cōtrouersia facit i supio ꝟsum queadmodū ꝛ verro.ris. verri. Sꝫ

In si. præteritum plærūqꝫ reponitur in sum.
S. geminat missum de mitto. cedoqꝫ cessum.
Et cudo cussum. iubeo. iussum. premo pressum.
Indulsi indultū dat & indulsum. gero gestum.
Tortum vel torsum dat torqueo. at vro dat vstum.
Sartio sartum. fartio fartum. fulcio fultum.
Haustum vel hausum dedit haurio. Cambio cāpsum.
Quod si præteritum dat psi. ptum pone supino.
Statum siue statum dat sto cum sisto. sed illud
Quod sto componit. dat itum. quandoqꝫ dat atum.
Quæ tibi dat sisto per itum mittere supina.
Vertoqꝫ dat versum. de. xi. ctum mitte supina.
N. tamen amittunt hæc pingo. stringoqꝫ fingo.
Ringoqꝫ cum meio. sunt qui dicant quoqꝫ mingo.
Necto. fluo. figo. cum pecto. flectoqꝫ dat xum.
Mittit itum. quod. ui. diuisas præteritum dat.
Sed necui nectum. fricui frictum. seco sectum.
Censeo censum. misceo mixtum. torreo tostum.
Et doceo doctum. teneo tentum. pateoqꝫ

sto steti facit statū p̄ma idifferēti: qd̄ significat̄ cū dicit statū siue statū dat sto. nā i priori sta. ꝓducit̄. i posteriori sta breuiat̄. i simplicitate tñ sēꝑ statꝰ.a.um. breuiat̄. staturꝰ ꝓducit̄. In ꝯpositiōe si.a. mutat̄ in.i. breuiat̄. vt p̄sto p̄stitū: insto istitū. si manet itegra ꝓducit̄. vt p̄sto p̄stas p̄statū. insto istas instatū. Sꝫ de his libro.v. disseremꝰ nūc ꝟo tm̄ dicamꝰ qd̄ a sto stas cōposita mittūt supia in.itū. vel atū. vt cōsto.as.itū vel atū. asto.as.itū.vel.atū. p̄sto.as. p̄stitū vel p̄statū: a quo freq̄nter i libris digestoꝝ legimꝰ p̄statio. Sisto.is. cū absolutū ē eādē rōnē seq̄t̄ i supino quā sto stas: cū quo ꝟbo p̄teritū ꝛ supinū habet cōmune. vt sisto.is.steti statū. sꝫ cōposita sēꝑ exeūt in.itū. vt circūsisto.is.circūstiti circūstitū. assisto.stis.astiti astitū. Sisto.is.stiti. cū actiuū est. ego nō abnuerim habere supinū in atū: sꝫ p̄ma ꝓducta: a quo est stator ꝓ eo q̄ sistit aliquē corā p̄tore vel alio magistratu. vñ Iupiter stator q̄ stitit. i. stare fecit romanos fugiētes. Ouid.vj.fastoꝝ tēpꝰ idē statoris erat. sꝫ de his suo loco disputabit̄. De.xi.ctū mitte supia. q̄ ꝟba q̄ fecerūt p̄terita in.xi. mittūt supina in.ctū. vt lugeo.es.luxi.ctū. dico.is.xi.ctū. vincio.is.vinxi.ctū. sancio.cis.xi.ctū. nā ab eo qd̄ est sanciui.citū. diximꝰ. Lucre. qd̄ porro neq̄as sancitū q̄n̄q̄dē extat. Quinqꝫ tñ ꝟba q̄ hic ponuntur. amittūt.n. in supinis. ea sunt pingo.gis.pinxi.ctū. stringo.gis.xi.ctū. fingo.gis.xi.ctū. ringo.gis.rinxi. rictū. qd̄ etiā ringor.eris. declinat̄. meio.is.minxi.ctū. qd̄ nōnulli mingo.gis. declinauerūt. sꝫ queadmodū supra dixi: ego nusq̄ legi. Deinde dicit qd̄ altera q̄nqꝫ ꝟba q̄ fecerūt p̄terita i.xi. mittūt supia in.xū. ea sūt necto.ctis.nexi.vel nexui nexū. siue em̄ sit a necto.is. xi. vel nexui: siue a nexo.xas. vel nexo.xis.xui. sēꝑ facit in supino nexū. Fluo.is.xi.xū. vñ fluxas vestes ꝛ fluxa corpora dicimꝰ. ꝛ fluxꝰ aquaꝝ. Antiquores q̄qꝫ autore Prisci. fluctū a fluo.is. dixerūt: vñ ē adhuc fluctꝰ.us. ꝛ murena flucta. Figo.is.fixi.xū. quāq̄ scaurꝰ apd̄ Dio. sagitta ꝯfictꝰ dixerit. Pecto.ctis.xi.xū. nā a pectiui pectitū fecit. a pexui eq̄ pexū. Flecto.ctis.xi.xū. Plexi q̄qꝫ ab eo qd̄ ē plecto.is. qd̄ sumꝰ pene obliti plexū in supino facit. Catulꝰ hos inustinctis plexos tulit ipse corollis. sic est ab amplector. amplexus. a cōplector. xus.
Mittit itū. qd̄ ꝟba faciētia p̄teritū in.ui. syllabas mittūt supina in.itū. penultima breui. vt domo.as.ui.itū. quāq̄ ab eo qd̄ ē domatū. Tibul.li.iiij. dixit. te dulce nō alias ꝯuersꝰ terga domator. ꝛ domatio nomē ꝑticipiale. Valla formauit. sono. as. itū. ꝛ si ab eo qd̄ est sonatu Hora. dixit. magna sonaturū des nois huius honorē: sicut a tono. as. atū. Idē i epodo dixit. Si q̄s eois itonata fluctibꝰ hyemis ad hoc ꝟtit mare. Senec.i.ij. natu.q. illa vt sic dicā cōminatio ꝛ tonatio sine ictu. Neco tñ cū duplex hꝫ p̄teritū necui ꝛ necaui ab eo qd̄ ē necui facit nectū ab eo qd̄ necaui. atū. Sꝫ iter nectꝰ ꝛ necatꝰ nō ē illa drīa quā putauit pris. vt necatꝰ sit ferro. nectꝰ ꝟo alia vi pereptꝰ. sꝫ potiꝰ necatꝰ ē oino extictꝰ. vt cice. veneno necatꝰ dixit. ꝛ Quīti. fame necatꝰ. nectꝰ ꝟo q̄si exanimatꝰ ꝛ mortuo silis. Ci.ij.thus. nectꝰ siti tātalꝰ. ꝛ Hora. i eplis. bos est enectꝰ arādo. Frico.as.cui.ctū. Iuue. si prurit frictꝰ ocelli āgulꝰ. ab eo tñ qd̄ est fricatū Pli.li.viij. dixit pātheras ꝑ carnes fricatas aconito venāt̄ barbari. Celsꝰ li.vj. añ oleo ꝑfricatꝰ. ꝛ Macer. vrtice folliis reuocat̄ vulua fricata. Seco.as.cui.ctū. ꝟg.j.geor. via secta ꝑ ābas. Apul.j. meta. a secatu dixit ipetu teli p̄secata gula. Cēseo.ses.sui.sū. qd̄ ꝑm analogiā facit cēsitū: misceo.es.cui.mixtū.ꝑ.x. qd̄ etiā in marmoribꝰ antiq̄s p.s. mistū legimꝰ. Torreo.es.rui.tostū. Doceo.es.cui.ctū. Teneo.es.nui.tētū. Pateo.es.tui.passum. qd̄ etiam a pādo.is. ꝛ patior.eris. supinū est cōe. ꝟg j.ꝯñ. Crinibꝰ iliades passis plerūqꝫ ferebāt: qd̄ a pādo vel pateo esse pōt.

Careo.es.rui.ritū.vel cassum. Sed a caritu formaẗ participiū futuri in.rus.caritur⁹. Juue. caritur⁹ turture magnc mulorūq3 iubis. a cassu formaẗ ꝑticipiū p̄teriti cassus. ṽgi.ij.ęn. nūc cassum lumine lugēt. Si p̄sens dat.uo.disiunctas.qđ ṽba tertię ꝯiugatiōis desinētia.in.uo.vocales mittūt supina in.utū.vt nuo nuis nui nutū.suo.suis sui sutū acuo.is.cui.acutū.arguo.is.ui.utū. Plau.i pseudulo. Argut⁹ inq̄t maloꝝ facinoꝝ. Salu.tñ apđ Priscia.in.ij.histo. arguitur⁹ q̄si ab arguitu dixit. multi inq̄t ex bithynia volētes occurrere falsū filiū arguituri. Ruo.is.rui.semꝑ facit ruitū i supio. Luca.in.iiij.ruituraq3 sꝑ stat moles. ab illo ṽo cōposita oia exeūt i utū.vt obruo.is. ui. utū.diruo.is.ui.utū.eruo.is.erui.utū.rapio.is.pui. facit.ptū.meto.is.ssui.ssū.ꝑ.s. duplex facit etiā supinū. Cōsulo.is.lui.ultū. Colo.is.lui.ultū. Excello.is.lui.siue exculi excelsū. Alo.is.lui. itū. facit ꝑ regulā aliq̄n s3 frequēti⁹ alt⁹ repiẗ. Salu.in iugur. oēm inq̄t ętatē arpini alt⁹. repiẗ etiā altor ⁊ altrix ab altu formata. ṽg.iij.ęn. ⁊ terrā altricē diri execramur vlyssi. Occulo.is.cului.ultū. Pinso.is.sui. pistū.a quo ē pistor.oris. Texo.is.xui.xtū. Nexo.is.xui.xū. Pecto.is.pexi vel pexui.xū.nā ab eo qđ est pectiui.ctitū.exit. Colūme.li.xiij.ꝑparatę sint ⁊ pectitę lanę. Jdē etiā de cura hortoꝝ. verū vbi iā puro discrimine pectita tell⁹.s3 q̄ penultimā breuiauit pōt videri ductū ab eo qđ est pecto.is. ctui. qđ null⁹ vnq3 posuit. Cōposita ṽo a cano.is.mittūt supina i entū.vt occino.is.nui.entū.cōcino. is. nui.entū.accino.is.nui.entū. A pario.is.cōposita tā illa q̄ fecerūt in.ri.p̄teritū de q̄b⁹ paulo an̄ diximus:q̄3 illa q̄ in.rui.de q̄b⁹ nūc agim⁹ mittūt supina in.ertū.vt apio.is.rui.aptū.opio.is. opui. optū. A sero.is. q̄q3 ꝯposita q̄ mutāt simplicis figtionē q̄q3 dixim⁹ facere p̄teritū in.ui.syllabas:mittūt supina in.ertū.vt dissero.is.rui.dissertū.assero.is.rui. assertū.ꝯsero.is.ꝯserui ꝯsertū. Jn.ui.p̄terito. ui sēꝑ vertiẗ in.tū. qđ ṽba faciētia p̄teritū in. ui. syllabā mittūt supia. ui. mutata in.tū.vt amo.as.aui.atū. moueo.es.ui.tū.cupio.is.iui.itū.audio.is.iui. auditū. excipiūtur ṽo pauca ṽba mittentia supinū aliter:ea sūt poto.as.aui. qđ facit potū. ṽg.i buco. huc ipsi potū veniēt ꝑ prata iuuēci.⁊ ibidē. ⁊ potū pastas age tityre ⁊ iter agēdū. Luca.i.v. poturę te nile grues. Terē.tñ ꝓportionē secut⁹ dixit i phormiōe.nā apđ me potatur⁹ ē. Lauo.as.laui.lotū vł lautū:ꝓpẗ affinitatē q̄ ē iter.au.⁊ o.vł lauatū. Terē.i eunucho.abeūt lauatū. Oui.i.ij.fasto.sacra lauaturas mane petebat aq̄s. Hora.ast vbi me fessum sol acrior ire lauatū admonuit.qđ nimis licēter dici putaẗ. Caueo.es.caui.utū. Faueo faues faui.fautū. ab illo est caut⁹ ⁊ cautio.ab hoc fautor.quāq̄3 Plau.i amphytriōe.regulā secut⁹ dixit fauitor. Adoleo vel adolesco.lui.vel.adoleui adultus. Pasco.is.stū.qđ solū i supino.s.retinuit. Agnosco.is.noui.nitū.cognosco.cis.noui.nitū. Juue.agnit⁹ accipies iubet a ꝑcone vocari. Luca.i.iij.calida mihi cognit⁹ axis ęgypto. Salu.tñ regulā secut⁹ i scđo histo.dixit:neq3 inermes ex ꝓlio viros quēq̄3 agnoturū. Sero.is.seui satū: cui⁹ ꝯposita retinētia simplicis figtionē q̄ fecerūt p̄terita in eui.mittūt supia i itū.ea.sunt isero.is.iseui isitū.ꝯsero.is.seui.ꝯsitū. ṽg.ij.geor. mutatāq3 isita mala ferre pirū. Cicero q̄q3 i verrē ab eo qđ ē obsero.ris.seui.dixit:vt cū obsitū leōtinū agrū vidisses.⁊ ab assero.is.seui.situ. De faciētib⁹ p̄terita i.ui.paulo āte dixim⁹ mittere p̄teritū i ertū. Soluo.is.solui ⁊ voluo.is.lui.fecere supia solutū ⁊ volutū.u. ꝯsonāte i vocalē mutata ⁊ extrita.i.atq3 ex hoꝝ ꝓportiōe caluo.is.debuit facere calutū nisi qđ in vsu nō ē. Veneo.is.veniui venū ꝓ eo qđ eē debuit venitū nūq̄3 repiẗ nisi ꝯiūctū aut ꝯpositū cū h̄ ṽbo do.as.di.dicimusq3 venūdo.as.dedi. Sepelio.lis.liui.sepltū. ṽg.ij.ęn.iuadūt vrbē sōno vinoq3 sepultā. Cato ꝓportionē secut⁹ dixit mortu⁹ ē.sepelit⁹ est.

Dat passum. careo cariturus: dat quoq3 cassus.
Si præsens dat.uo.disiunctas exit in utum.
Sed ruitum semper ruo dat. Quæ ducis ab illo
Dant tibi semper utum.rapio raptū.meto messum.
Consulo consultū.colo cultum.excelloq3 celsum.
Deq3 alo dic alitū.dat & altum.ast occulo cultum.
Pinso pistus.texo textus.nexoq3 nexus.
Pectoq3 dat pexus.& pectitus.& tamen entum:
Quod cano componit. Pario.& sero mittit in ertū.
Amicui dat.ctum.dat amixi.datq3 amiciui.
In.ui.præterito.ui.semper vertitur in tum.
Poto dat potū.lauo lotum.& vtrūq3 dat atum.
Et caueo cautum.faueo fautum.sed adultum.
Mittitur ex adolet.de pasco mittito pastum.
Dat gnitus agnosco.cognoscoq3.dat sero satum.
Insitus inseui.conseui consitus.atqui
Dant utum soluo cum voluo.veneo venum.
Et salio saltum.mittit sepelire sepultum.

De supinis verboꝝ deponētiū.& cōiū. Cap.vi.

Deponētiū & cōmuniū verboꝝ supina fiūt ex ꝓportiōe vocis actiuæ.vt lætor.aris.læto.as. lætaui.lætatū. vereor reris. vereo res. verui.ritū.
Fungor fungeris.fungo fungis.funxi.functum.
Pauca tamen quę sequuntur aliter exeunt.

Reor reris ratum.	Fateor fateris fassum.
Misereor.eris.misertum.	Gradior graderis gressum.

De supinis verboꝝ deponentiū ⁊ cōmuniū cap.vj. Qm̄ in capite supiori exposuit regulas supinoꝝ deductas a p̄teritis verboꝝ actiuę vocis:hoc in loco ostēdit qua rōne a verbis deponētib⁹ ⁊ cōmunib⁹ formari debeāt supina. Jtaq3 dicit in primis qđ si volum⁹ scire supinū alicui⁹ verbi deponētis aut cōmunis:debem⁹ ex analogia fingere vocē illi⁹ verbi actiuā:⁊ per regulas superius traditas formare supina.vt ecce lętor.aris. ex proportiōe debuit facere i p̄terito lętaui:facit igiẗ in supino lętatū per illā regulam in.ui. p̄terito. ui. semꝑ vertitur in tū. preterea vereor.eris.ex ꝓportione debuit facere in p̄terito verui ergo in supino faciet veritū ꝑ illam regulā mittiẗ. itum.qđ ui diuisas p̄teritū dat. Fungor.eris.ex ꝓportiōe debuit facere in p̄terito funxi: faciet igitur in supino functū ꝑ illā regulā.de:xi.ctū.mitte supia. Quędā tñ ṽba nō seruāt regulas atq3 ꝓportionē.vt reor reris. qđ debuit facere rui.atq3 i supino ritū.facit tñ ratū. ṽg.ij.ęn.nos abijsse rati ⁊ vēto petijsse micenas. Misereor.eris. qđ debuit facere i p̄terito miserui.⁊ i supio miseritū:fecit tñ misertū. Fateor.eris debuit facere i p̄terito fatui:⁊ i supino fatitū ⁊ fecit fassū. Gradior.eris.ex ꝓportiōe hui⁹ ṽbi fodio.is.debuit facere gradi i p̄terito ⁊ i supino grassū:⁊ fecit gressū.

Patior.eris.fecit passum secutꝰ ꝓportionẽ huiꝰ ꝟbi quatio.is.quassi quassum.potiꝰ ꝙ̃ huiꝰ potior.ris.qꝺ fecit potitus. Loquor.eris.ex ꝓportione huiꝰ ꝟbi linquo.is.debuit facere locũ ⁊ interiecta.u.fecit locutũ.eadẽ quoqꝫ ratiõe a sequor.eris.fecimꝰ secutũ.q.mutata in.c.ꝓpter affinitatẽ vtriusqꝫ litterę. Fruor.eris. debuit facere in p̃terito frui.⁊ in supino frutũ.⁊ interiecta.c.fecit fructũ.quẽadmodũ struo.is.struxi structum. Cicero in hortẽsio. autoritate summa fructꝰ est. Vlpianꝰ tamẽ fruiturꝰ dicit in participio futuri tẽporis significationis actiuę. Labor.eris.debuit facere in p̃terito lapsi laptũ. sicut scribo scripsi scriptum.⁊ fecit lapsum. Cõminiscor.eris. debuit facere cõminiui.cõminitũ: ⁊ fecit commentũ. Proficiscor.eris.debuit facere ꝓficiui.itum.⁊ fecit profectum.: Nãciscor.eris.debuit facere nãciui nãcitum:⁊ fecit nactũ. Paciscor.eris.debuit facere paciui.itũ.et fecit pactũ. Adipiscor.eris. debuit facere adipiui adiptũ.et fecit adeptum. Vlciscor.eris.debuit facere vlciui vlcitum.⁊ fecit vltũ. Obliuiscor.eris.debuit facere obliui.iuitũ. ⁊ fecit oblitum. Expergiscor expergisceris.debuit facere expergiui expergitum. ⁊ fecit experrectũ. quãq̃ Luciliꝰ penultima breui expergitus dixit. e somno pueros cũ mane expergitꝰ clamas. Defeciscor.eris. quo ꝟbo vsus est Terẽ. in phormione.neqꝫ defeciscar vsqꝫ adeo experirier. idẽ quoqꝫ participiũ fecit.defessus sum iam ambulãdo.cũ ex ꝓportiõe debuit facere defeciui defecitũ. Queror q̃reris.potius secutũ est ꝓportionẽ hoꝝ verboꝝ gero gestũ ⁊ vro vstũ: quã huiꝰ verbi quęro q̃sitũ. itaqꝫ dicimꝰ questũ. Vtor vteris.sic fecit vsum sicut verto verti versum. et Nitor niteris. nisum vel nixũ. sicut verto verti versum.⁊ flexo flexi flexum. Amplector et complector ideo amplexũ et complexũ fecerũt:quia illorum simplex plecto plectis plexi plexũ fecit. Tueor tueris.pro eo qꝺ est defendere tutũ.tuor tueris pro eo qꝺ est cernere tuitũ facit. habentqꝫ idem infinitiuũ testibus Marcello atqꝫ
hoc est tueri:sed ab eo qꝺ est tueor manifestum est exire tueri.Ouidius de arte. non minor est virtꝰ ꝙ̃
Prisciano. hoc est tueri:sed ab eo qꝺ est tuor tueris.infinitiuus est tui. Põponius apud Marcellũ. incepi inq̃t cõtui.
querere parta tueri:ab eo ꝟo qꝺ est tuor tueris.infinitiuus est tui. Sed ⁊ in alijs modis ⁊ temporibus
Turpilius apud eũdẽ. Oculi longa inter capedine appetunt cupide contui. Plautꝰ in asinaria. nã ego illud argentum tam paratũ
tuor pro aspicio fere semper tertię cõiugationis reperitur. Papiniꝰ in achileide. nãqꝫ modo infensos vtero mihi contuor enses. Se
fillo scio ꝙ̃ me hunc scipionẽ contui. Papiniꝰ in achileide. nãqꝫ modo infensos vtero mihi contuor enses. Se-
neca in hippolito.hippolite tales intuor vultus tuos:non intueor vt in omnibꝰ legitur libris : qꝺ ratio carminis
iambici reformidat. et apud Teren.in heauton.hic adolescẽs:qui intuitur nos.Lucretiꝰ lib.iiij.cũ tuimur misceri
absynthia tãgit amator.Idẽ in eodẽ:cõtuimur miras simulachraqꝫ luce carentũ. Ergo quãtũ ego suspicor. tueor
pro defendo semꝑ est secũdę cõiugatiõis.tuor pro cerno semꝑ est tertię.supina vero habẽt mutua.nã a tuor tueris
tutus tutor ⁊ tuitio reperitur.Macro.ij.satur.si tacere talia vis videri tuitione pudoris. atqꝫ ediuerso a tuor tueris
dicimꝰ intuitus ⁊ obtutꝰ.ꝟgi.j.ęñ.dum stupet obtutuqꝫ manet defixus in vna. Ordior. iris. debuit facere ordiui.
itum.et fecit orsum. Hierony.tamẽ psalmũ secũdũ ex hebraica veritate interpretans:ego (inq̃t) orditus sum regẽ
meũ.Ioannes quoqꝫ baptista in carmine alfonsiano bellum orditurus ⁊ arma dixit.Experior.iris. debuit facere
experiui experitũ ⁊ fecit expertũ.Metior.iris.debuit facere metiui metitũ.⁊ fecit mensum. Vnde est mensor ⁊ mẽ-
sura.Morior.eris.vel moriris qꝺ iam tertię ꝙ̃ quartę coniugationis reperitur.habetqꝫ supinum moritũ a quo est
participiũ futuri tẽporis moriturꝰ.mortuꝰ vero pro eo qꝺ esse debuit moritus participiũ est aut nomẽ potiꝰ ꝓ par
ticipio tẽporis p̃teriti.Eodẽ modo orior oreris vel oriris.tertię ⁊ quartę coniugatiõis reperit̃.habetqꝫ supinũ oritũ
a quo est oriturꝰ participiũ tẽporis futuri ⁊ ortũ a quo est ortꝰ participiũ tpis p̃teriti. Adorior adortꝰ facit vel ador-
sus nisi forte ab adordior descẽdit.sed eiusdẽ significatiõis reperitur. Nascor quoqꝫ nasceris supinũ habet nascitũ.
a quo est participiũ futuri tẽporis nasciturus ⁊ natum:a quo est participium preteriti temporis natus.

Patior pateris passum.
Loquor loqueris locutum.
Sequor.eris.secutum.
Fruor.eris.fructũ vel fruitũ.
Labor laberis.lapsum.
Cõminiscor.eris.cõmẽtũ.
Proficiscor.eris.profectũ.
Nãciscor.eris.nactum.
Paciscor pacisceris pactũ.
Adipiscor.eris.adeptum.
Vlciscor vlcisceris vltum.
Obliuiscor.ceris.oblitum.
Expgiscor.ceris.exprectũ.
Defeciscor.ceris.defessum.

Queror quereris questum.
Vtor vteris vsum.
Nitor.eris.nisum vel nixũ.
Complector. eris. cõplexũ.
Amplector.eris.amplexũ.
Tueor.eris.tutũ vel tuitum.
Tuor tueris tutũ vel tuitum.
Ordior.iris.orsũ vel orditũ.
Experior experiris exptũ.
Metior metiris mensum.
Morior moreris vł moriris mortuus.moriturus.
Orior oreris vł.iris.ortꝰ.urꝰ
Nascor. eris.natꝰ. nasciturus.

Verba activa supinis carentia. Cap.vii.

Arceo.es.arcui.
Vrgeo.es.vrsi.
Timeo.es.timui.
Metuo metuis metui.
Luo luis lui.
Respuo respuis respui.
Lingo lingis linxi.
Linquo linquis liqui.

Caluo caluis calui.
Lambo lambis lambi.
Scabo.is.scabi.
Compesco.cis. compescui.
Dispesco.is.dipescui.
Disco.is.didici.
Scando scandis scandi.
Ango angis anxi.

De verbis carentibus supinis.cap.vij. Sunt quędã verba a quibꝰ supina in vsu nõ reperiuntur qualia sunt
ex actiuis. Arceo.es.arcui.quod ex proportione debuit facere arcitũ:sed non est in vsu nisi in compositis ab
illo vt coerceo.es.coercitũ. exerceo.es.exercui. exercitũ. Vrgeo.es.vrsi qꝺ debuit facere vrsum.timeo.es.timui. qꝺ
timitũ.metuo.is.metui.quod metutũ.luo.is.lui.quod lutũ.respuo.is.pui.qꝺ resputũ.lingo.is.xi.quod linctũ.ꝙ̃q̃
apud celsum linctus.us.legimus. Linquo is.liqui.quod debuit facere lictũ.sed nõ reperitur nisi in cõpositione.vt
delinquo.is.deliqui.ctũ.relinquo.is.reliqui.relictũ.derelinquo.is.dereliq̃ derelictũ.Caluo.is.calui. qꝺ ex ꝓportio
ne atqꝫ Pris.autoritate debuit facere calutũ. Lãbo.is.lãbi.qꝺ lãbitũ. Scabo is.qꝺ scabitũ. Cõpesco.cis.compe-
scui.dispesco.is.dispescui:q̃ verba Pris.ex rõne ꝓportionis dicit facere cõpescitũ quẽadmodũ disco.is.ci.discitum.
et posco.is.ci.poscitũ.sed in vsu non sunt. Scãdo.is di.quod debuit facere scãsum a quo est scãsilis.⁊ ab eo cõposi-
ta ascẽdo is.sum.descẽdo.is.sum.cõscẽdo.is.cõscensum. Ango.is.anxi.qꝺ debuit facere anctũ. sed quẽadmodum
inquit Diom.in voce passiua tẽpora deficiẽtia circũloq̃mur per anxiꝰ.a. um. loco participij ꝑ hoc ꝟbũ sum es fui.

Ambigo.is.ambegi. Psallo psallis psalli.
Tollo tollis tetuli. Cerno cernis creui.

Neutra supinis carentia.

Aestuo æstuas æstuaui. Conquinisco.cis.conquexi.
Ardeo ardes arsi. Sido sidis sidi.
Strideo strides stridi. Rudo rudis rudi.
Fulgeo fulges fulsi. Dego degis degi.
Turgeo turges tursi. Satago satagis sategi.
Lugeo.es.xi. Frigeo.es.xi. Sterto stertis stertui.
Cōniueo cōniues cōnixi. Obedio obedis obediui.
Et verba secundæ coniugationis mittētia præteritum in.ui.syllabas præter hæc sex verba.
Placeo.es.placui.placitum. Doleo.es.dolui.dolitum.
Noceo.es.nocui nocitum. Soleo.es.solui solitum.
Valeo.es.valui.valitum. Pateo.es.patui passum.

Deponentia supinis carentia.

Reminiscor reminisceris. Liceor liceris.
Vescor vesceris. Liquor liqueris.
Medeor mederis. Opperior opperiris.
Carent etiam supinis verba præteritis carētia.vt
Aio ais, Ferio feris. Furio furis. Glisco gliscis.
Et verba quæ dicuntur inchoatiua vt pallesco pallescis, turgesco.is.tepesco tepescis.

De varietate quadam verborum. Cap̄.viii.

Erba diuersis cōiugationibꝰ declinata sunt.
Lauo.as.lauo.is. Accubo.as.accumbo.is.
Arto as.artio.is. Procubo.as.ꝓcumbo.is.
Sono.as.sono.is. Recubo.as.recumbo.is.
Dēso.as.dēseo.es. Succubo.as.succumbo.is.
Et composita a cubo.as.vt Nexo nexas.nexo.nexis.

Ambigo.is.ambegi.qđ debuit facere ambactū. Tollo.is.tetuli.qđ debuit facere latū: sed nō reperitur nisi in cō positione sublatū. Psallo.is.psalli.qđ psallū.ꝛ cerno.is.creui.qđ cretū sꝫ ī hac sigtiōe nō reperiť. Neutra supinis carētia sunt.mico.as.micui:ꝛ ab eo ꝯpositū emico.as.emicui. dimico tamē vt diximꝰ alio loco dimicatū facit ī supinis. Aestuo.as.ęstuaui a quo quasi ab actiuo ęstuatū fecit. Hiero.in fine ecclīastici. i medio inqt ignis nō sum ęstuatꝰ. Ardeo.es.arsi qđ ex ꝓportione diximꝰ fecisse arsum. Algeo.es.alsi.qđ alsū. Fulgeo.es.fulsi.qđ fulsū. Turgeo.es.tursi.qđ tursum. Strideo.es.vel strido.is. stridi. Conniueo.es.cōnixi. qđ debuit facere conictū. Cōquinisco.conqxi. qđ ꝩbū fuit apud antiquos. significabatqꝫ caput inclinare ꝛ quasi cōniuere. Pōponiꝰ. ad eū cōquexi.interim mulieres cōspiciunt. Sido.is.sidi qđ verbū supina a sedeo es.mutuatur vel potiꝰ caret illis. Rudo.is. rudi. quod debuit facere rursum. Dego.is.degi.qđ dactū. Satago.is.sategi.qđ satactū:qꝛ composita ab ago.is.egi.actū. Sterto.is.stertui.quod stertitum. Obedio.is.obediui. quod obeditū a quo Pli. li. xvij.natu.histo.obediturꝰ dixit. ramo inquit oleę q̃ꝫ maxime sequaci atqꝫ obedituro. Et verba neutra secūdę cōiugationis faciētia preteritum in ui. syllabas q̄ debuerant mittere supina in.itū. vt hebeo. es. bui. flacceo. flaccui. studeo.es.dui. vigeo es.gui.oleo.es.olui.ab eo tamē Pers. fecit oletū: vt suo loco diximus. tumeo. es. tumui.seneo.es. senui.a quo antiq̄ores senectꝰ.a.um. participiū fecerūt. Pauca tamē huiꝰ ordinis ꝩba habēt supina:ea fere sunt placeo.es.placui placitum: a quo sunt participia placitꝰ ꝑ placēs ꝛ placiturus:noceo.es.nocui.nocitū.a quo est nociturꝰ. Iuue.nocitura togę.nocitura petuntur militię. Valeo.es. valui valitū a quo teste Prisci. valiturꝰ fecit Cic. Doleo.es.dolui dolitū.repiť doliturꝰ.ꝛ a caleo.es. lui.caliturꝰ.a soleo.es.tm̄ solitꝰ.a.ū.repiť. neqꝫ em̄ vsq̄ꝫ lectū est solēs aut soliturus.hoc verbū pateo. es.tui.vt alijs in locis diximꝰ cōmune habet supinū cū pādo.is.ꝛ patioꝛ.eris. Illđ quoqꝫ notandū est hoc ꝩbū fio fis.neqꝫ habere supina neqꝫ ꝑticipia.neqꝫ em̄ vsq̄ꝫ repiť fiēs neqꝫ fiēdꝰ vt inqt Diome.nā factꝰ.a.ū.atqꝫ faciēdꝰ.a.um.a facio.is.feci. mutuatū est. ¶ Deponētia supinis carentia sunt. Reminiscoꝛ.eris. qđ debuit facere reminitum: et vescoꝛ eris.qđ debuit facere vetū.et medeoꝛ. eris. qđ debuit facere meditū.opperioꝛ.iris.qđ debuit facere opperitū.quoꝝ circūloq̄a vt iqt Diom̄. aliūde supplenť reminiscoꝛ.eris.recordatꝰ sum.vescoꝛ.eris.pastꝰ sum.medeoꝛ.eris.medicatꝰ sum. opperioꝛ.iris. oppertꝰ sum.liquoꝛ. eris.qđ debuit facere lictū.i circūloquijs dicimꝰ liq̄factꝰ sum vel fui.liq̄factus erā vel fuerā ꝛc̄. Liceoꝛ.eris.qđ debuit facere licitū qđ cū in vsu nō sit:ab eo tamē est licitoꝛ.aris.eiusdē prope significatiōis verbū.per qđ supplentur circūloquia sui ꝑmitiui. Carēt etiā supinis oīa verba ꝑteritis carētia:nam cū supina ex ꝑteritis quodāmodo pēdeāt:merito deficiētibꝰ ꝑteritis deficiēt etiā supina.ea sunt aio ais.qđ a dico.is.ꝑteritū mutuatur. Furio.is.qđ supplerť ab insanio insaniui. Sido.is.qđ Prisci.ꝑterito dicit carere:mutuaꝛ illud tamē vt putat a sedeo sedi. atqꝫ cōsequēter supinū vt paulo ante dicebamꝰ. Ferio.is.qđ a ꝑcutio mutuaꝛ ꝑteritū ꝑcussi. Ambro.tamē de obitu theodosij imꝑatoris a ferio feriturꝰ fecit. Isaac inqt ꝑ fidē nec gladiū feriturī parentis expauit. Sisto.is.qđ ꝑterito carere autores sūt Phocas ꝛ Prisci.nos tamē Gellij ꝛ catonis autoritate persuasi cū actiuū est stiti facere diximꝰ ꝛ ī supino statum.cum absolutū steti ꝛ ęque statum in supino. Quatio. is. preterito carere dicit phocas qđ ex analogia quassi ꝛ quassum facere cōpositis manifestū est.dicimꝰ em̄ cōcutio.is.ssi.ssum.percutio.is.ssi.ssum. Preteritis etiā caret vt supra dictum est hoc verbum glisco.is. Et verba inchoatiua quę ex consequenti supina non habent.

De varietate q̄dā ꝩboꝝ.cap̄.viij. Et si de ꝩboꝝ varietate sparsim ꝑ singlas ꝯiugatiōes aliq̄d ꝯstriximꝰ: visū tn̄ ē hoc i loco simul de oībꝰ hmōi ꝩbis dicere. Ponit igiť i ꝑmis ꝩba ꝑmę atqꝫ aliaꝝ ꝯiugationū. Lauo.as. lauo.is.ꝑ tertiā. ꝩg.iij.ḡn.fluidū lauit ide cruorē. Idē i.x.lauit iproba teter ora cruoꝛ.ꝑsētj em̄ idicatiui esse vtrobiqꝫ ex quātitate syllabę deꝑhēdimꝰ.nā i ꝑnti ꝑma breuiaꝛ:i ꝑterito ꝓducitˀ.arto.as.artio.is.iui.q̄rtę ꝯiugatiōis. Neuiꝰ apđ mar.artiuit liguā i palatū:cepit labia suggere. Idē apđ eūdē.conatꝰ inq̄t artiuit mř. Sono.as.sono.is.ꝑ tertiā. Lucre.i caligare oclos:sonere aures. Idē alio loco.littora lata sonūt. Dēso.as.dēseo.es.ꝑ scđam. ꝩg.x.ḡn. extremi addēsēt acies.sic em̄ legēdū eē ꝑs.testaꝛ. Idē.j.geoꝛ.dēsēt erāt q̄ rara mō:q̄ dēsa relaxat. Cōposita a cubo.as.qđ alijs i locj diximꝰ ꝑ ꝑmā ꝛ tertiā declināꝛ.habētqꝫ ꝑteritū cōe.vt icubo.as.icūbo.is.accubo.as.accūbo.is.ꝓcubo.as.ꝓcūbo.is.recubo.as.recūbo.is. dicimꝰ tn̄ secubo.as.ꝛ nō secūbo.is.atqꝫ ediuerso succūbo.is.ꝛ nō succubo.as. Nexo.as. et nexo.is.ꝩg.v.ḡn.nexātē nodis seqꝫ i sua mēbra plicātē. Liui.ādro.apđ ꝑis.nexebāt mlta iterflexu nodoꝝ dubio.

Deinde ponit ṽba scđe ⁊ tertie cōiugatiōis. Strideo.es.strido.is. de quo in scđa cōiugatiōe diximus. Fulgeo.es. fulgo.is. ṽg.v.eñ.ductores auro effulgēt. Idē.viij.auroq̄ȝ effulgere fluct⁹. Tergeo es.tergo.is. Iuuenā.vasa aspera tergeat alter. Hora.quā gallina tergere palatū. de tertia cōiugatiōe nō succurrit mihi exēplū: atq̄ȝ idcirco de indu stria. Hora. ṽ humiliū imitari quodā i loco diximus. si placare tamē tibi vētris oluscula possent. nō tua sordidior ter geret ora cib⁹. Claudeo.es.claudo.is. p eo qđ est claudico.as. Cecil. aut vbi vos sitis: ibi consiliū claudeat. Salu. iij.histo.cōiuratiōe claudit p eo qđ claudicat. Cō niueo.es.cōniuo.is. Calu⁹.cum grauis ingēti cō niuere pupula somno. Persius. ve nisi cōniues. Ferueo.es.feruo.is. ṽg.j.eñ.feruet op⁹.redolentq̄ȝ tymo fragrantia mella. Idem in.viij.feruere leu catē: auroq̄ȝ effulgere fluct⁹. Luci.quoq̄ȝ apđ Qui ti.li.j.oratoriaꝝ istitutionū.feruit aqua ⁊ feruet: fer uit nūc feruet ad annū. Caueo.es.cauo.is.nā ter tie coniugationis etiā fuisse supra notauim⁹ cum de ṽbis i.uo.syllabā desinētib⁹ dictū est. Oleo.es. olo.is. Plau.in cornicula apđ Diom. olunt edes arabicas. Excelleo.es.excello.is. de quo in tertie ꝯiugatiōis ṽboꝝ p̄teritis diximus. Rideo.es.rido. is. Brut⁹ de patiētia apđ Diom. Irridūt horum lachrimas. Cieo.es.cio.is.queadmodū in supio rib⁹ dictū est tā scđe q̄ȝ q̄rte ꝯiugatiōis repit: in cō positiōe ṽo tm̄ quarte. qđ etiā de pario.is. et suis cōpositis dicēdū est. nā p tertiā dixit Terē. in phor mione. nec parere hec iā diu p etatē potest. ⁊ p q̄r tā Enni⁹: oua parire solet gen⁹ pēnis ꝯdecoratū. Cui⁹ ꝯposita oia sunt q̄rte cōiugatiōis. Cupio.is. cū plerumq̄ȝ tertie reperiat̄. Lucre.in.j.dixit.por tarū claustra cupiret. Atq̄ȝ e diuerso cū venio. is. p quartā ppe semp reperiat̄. Enni⁹ apud Mar. dixit. senex sum ⁊ mortē occupē p̄usq̄ȝ euenat: q̄si p tertiā eueno.is. declinet̄. Seduli⁹ q̄q̄ȝ i pascha li scđam psonā p̄ntis idicatiui modi nūeri singu laris q̄ i q̄rta ꝯiugatiōe semp i fine pducit̄ pinde acsi esset tertie breuiauit dicēs. puenis ad xp̄m nō xp̄s puenit ad te. Potior.eris.potior.iris.tertie cō iugatiōis plerūq̄ȝ repit̄: nōnūq̄ȝ etiā q̄rte maxime in infinitiuo. ṽg.iij.eñ.polydoꝝ obtrūcat ⁊ auro vi potitur. Oui.xiij.meta.tuq̄ȝ tuis armis nos te po teremur achille. Neuius apud pris. foecūde pene trat penit⁹ thalamoq̄ȝ potit̄. Lucil. apud eūdem. deficit alma ceres nec plebes pane potitur. in in finitiuo nō poti ſȝ potiri semp facit. Morior.eris.⁊ morior.iris. Luca.in.iiij.nō gratis moritur iugulo q̄ puocat ensem. Vergi.ij.eñ.nūc morere. Enni⁹. nūc est ille dies: cū gloria maxima sese nobis ostē dat: seu viuimus siue morimur. Terē.in eunu.ri su emoriri oēs. frequēti⁹ tamē infinitiuo mori q̄ȝ moriri reperitur. Orior oreris.orior oriris. ṽg.ij.eñ.nostroꝝ obrui mur oriturq̄ȝ miserrima cedes. cui⁹ infinitiuū semp reperies quarte coniugationis oriri. Cōplura alia ṽba repe riūtur diuersaꝝ cōiugationū: ſȝ diuersi gñis ⁊ significationis. vt albo.as. prime cōiugatiōis actiuum est. albeo.es. scđe neutrū: eodem modo nigro.as.nigreo.es.duro.as.dureo.es. atq̄ȝ etiā tertie albesco.is.nigresco.is.duresco.is. Liquo.as p primā actiuū est. Persi⁹.vatū ⁊ plorabile si qđ eliquat. ṽg.in moreto. foraminibusq̄ȝ liquat̄ emūdata ceres. liq̄o.es. p scđam. ⁊ liq̄sco.cis. p tertiā neutra sunt absoluta. liquor.ris. deponēs est absolutū. Miseror.aris. p p̄mā: ⁊ misereor.eris. p scđam: preterea medico.cas. siue medicor.aris. p p̄mā. ⁊ medeor.deris. p scđa ȝ sola ꝯstructiōe et cōiugatiōe differūt: ſȝ de ꝯstructiōe suo loco dicet̄. Tueor.eris. p eo qđ ē defēdo. tuor.eris. p eo qđ ē cerno: cōiu gatiōe ⁊ sigtiōe differūt vt supra diximus. Varie sigtiōis. sūt q̄dā ṽba q̄ cū eādē habeāt positionē cōiugatiōe mu tata: mutāt etiā sigtionē. vt mādo.as.mādaui. qđ est ppemodū ꝯmēdare. mādo.dis. qđ est dētib⁹ ꝯficere. cū illđ sit p̄me ꝯiugatiōis. hoc ṽo tertie. Eodē mō fundo.as. p eo qđ est fundamētū iacere. fundo.is. pro eo qđ est spargere. Dico dicas. p eo qđ est appropriare siue cōsecrare. dico.is. p eo qđ artificiose loq̄. Predico.as. p eo qđ est laudo. p̄dico.is. p eo. qđ est āte dicere siue diuinare. Volo.as. ad aues ptinet. volo vis ad hoies atq̄ȝ deos imortales. Le go.as. ē mittere legatū aliq̄. siue testamēto aliq̄d post mortē alicui relinq̄re. Lego.is. ē colligere: furari. ⁊ libros le gere. Sero.as. ē claustra adhibere. sero.is. ē semē spargere. Educo.as. p eo qđ ē nutrire. educo.is. p eo qđ est extra vel sursū duco. Appello.as. ⁊ ꝯpello.as. p eo qđ ē alloq̄ siue voco: ꝯposita ṽba a pello.as. qđ i vsu nō ē. at ṽo appel lo.is. ⁊ ꝯpello.is. ꝯposita sūt a pello.is. pepuli. sigtq̄ȝ illđ applicare. hoc ṽo cogere siue adunare. Eadē p̄terita. est ⁊ alia i ṽbis ꝯsideratio: q̄ q̄dā sūt p̄terita a diuersis ṽboꝝ positiōib⁹ deriuata: vt aceo.es. p eo qđ ē acidū eē. ⁊ acuo.

Strideo es.strido stridis.
Fulgeo.fulges.fulgo.gis.
Tergeo.es.tergo tergis.
Claudeo.es.claudo.is.
Cōniueo.es.cōniuo.is.
Caueo caues.Cauo.is.
Ferueo ferues.feruo.is.
Oleo oles.olo.is.

Rideo rides.rido ridis.
Excelleo.es.excello.is.
Cieo cies.cio cis.
Pario.is.parere & parire.
Potior poteris vel potiris.
Orior oreris & oriris.
Morior moreris & moriris.

Verba diuersarū coniugationū sed diuersi generis.

Duro duras.dureo dures.
Liquo liquas.liqueo.es.
Liq̄sco liq̄scis.liquor.eris.

Miseror.aris.misereor.eris.
Medico.as.medeor.eris.
Tueor.eris.tuor.eris.

Verba varię significatiōis & diuersarū cōiugationū.

Mando.as.mando.is.
Fundo.as.fundo.is.
Dico.as.dico dicis.
Prædico.as.prędico.is.
Abdico.as.abdico.is.
Volo.as.volo vis.
Lego.as.lego legis.
Sero.as.sero.is.
Educo.as.educo.is.
Appello.as.appello.is.
Cōpello.as.cōpello.is.

Eadē præterita a diuersis instantibus.

Aceo.es.acui.acuo.is.acui.
Frigeo.es.frixi.frigo.is.xi.
Luceo.es.luxi.lugeo.es.xi.
Fulgeo.es.fulsi.fulcio.is.si.
Paueo.es.ui.pasco.is.ui.
Pēdeo.di.pendo.pependi.
Cerno.is.creui.cresco.is.ui.
Fero fers tuli.tollo.is.tuli.
Sto stas steti.sisto.is.steti.

Præterita duplicia ab eodem verbo.

Plico.as.plicui vel.aui.
Neco. as. necui vel necaui.
Lauo.as.laui vel lauaui.
Sorbeo.es.sorbui vel.psi.
Sapio.is.sapui vel sapiui.
Parco.is.peperci vel parsi.
Pango.is. pepigi vel panxi.
Pungo.is.pupugi. vel pūxi.
Vello.is.velli vel vulsi.
Lino.is lini vel liui vel leui.
Sino.is.sini vel siui.
Verro.is.verri.vel versi.
Necto.is.nexui.vel nexi.
Pecto.is.xui.vel pexi. vel.iui.
Sancio.is.sanxi vel sanciui.
Vincio.is.vinxi vel vinciui.
Salio.is.salui vel saliui.
Amicio.is.amicui vel.iui.
Sepio.is.sepsi vel sepiui.
Haurio.is.hausi vel hauriui.

is.pro eo qđ est acutū facere: idē atqꝫ cōmune habēt pꝛ̄teritū. atqꝫ eodē modo de reliqs verbis quę hic ponūtur
Pꝛ̄terita duplicia ab eodem verbo. Sūt ecōtrario q̄dā ꝟba duplex habētia p̄teritū. vt plico.as.plicui vel plica
ui.ꝛ ab eis cōposita.vt explico.as. explicui vel explicaui. ſꝫ de his copiosiꝰ in capite p̄teritoꝝ disputatū est. Eadē
supina a diuersis ꝟbis: vt verro.is.et verto.is.qđ vtrūqꝫ facit in supino ꝟsū.ꝛ pateo.es.patui.pādo.is.pādi. patior.
eris q̄ oia cōmune habēt supinū passum. Supina duplicia.ediuerso sunt q̄dā ꝟba q̄ duplicia supina habēt vt tor-
queo.es.tortū vel torsum. Sꝫ de his oibꝰ in capite pꝛ̄teritoꝝ ꝛ supinoꝝ plenius dictū est. nūc tantū volumus lectorē admonere quēadmodū in ver-
bis diuersitates huiusmodi reperiantur.

De compositione verboꝝ. Pꝛ̄positiōes cō-
ponūtur cū reliquis oibꝰ fere orōnis parti-
bus: sed cū verbis frequētissime. Itaqꝫ visum est
in hoc loco pauca de cōpositione verboꝝ ꝛ aliaꝝ
partiū orationis cū p̄positionibꝰ annotare. Cum
igitur p̄positiōes veniūt in cōpositionē cū verbis:
aut corrūpuntur verbi integritate manēte. vt ap-
pono.is.apposui. quod cum ex ad p̄positiōe ꝛ po
no.is.cōponatur.corrūpit̄ ad. d. mutata in.p.ipso
ꝟbo manēte integro. Aut corrūpunt̄ verba ipsis
pꝛ̄positionibꝰ manentibꝰ integris.vt perficio.is.
p̄feci.qđ ex per p̄positione ꝛ facio.is.cōponit̄: ꝟbū
corrūpit̄. a. mutata in.i.p̄positiōe integra manēte
Aut p̄positiones simul ꝛ ꝟba corrūpunt̄.vt effi-
cio.is.qđ cōponit̄ ab ex p̄positiōe ꝛ facio.is.corrū-
pitur ex.x.mutata in.f.ꝛ facio ꝟbū.a. mutata in.i.
Aut p̄positiones simul ꝛ ꝟba manēt integra. vt

Supīa eadē a diuersis verbis.
Verro.is.versū.verto.is.sū.
Pateo.es.passū.pādo.is.ssū.
Patior pateris passum.
Supina duplicia ab eo-
dem verbo.
Torqo. es. tortū vel torsum.

Tendo.is.tentū vel tēsum.
Abscondo.is.itū. vel. sum.
Alo.is.alitū vel altum.
Figo.is.fictum vel fixum.
Fluo.is. fluctum vel fluxū.
Ruo.is.rutum vel ruitum.
Nitor.eris.nisum. vel nixū.

De cōpositione verboꝝ cū præpositionibus.

Præpositiones cum veniūt in cōpositionem cum verbis
aut corrumpūtur verbi integritate manēte vt pono.is.
impono.is.aut ipsis manētibus integris verba corrum
pūtur.vt incipio.is. aut inuicē præpositiones & verba
corrumpunt & corrūpuntur.vt impero.as. aut vtrūqꝫ
manet integrum. vt infundo.is. Sed quemadmodum
præpositiones corrumpantur in ea parte quæ est de or
thographia differitur.nūc quemadmodum verba cor
rumpantur dicemus monentes in primis.

deamo.as.qđ ex de p̄positiōe ꝛ amo.as.ꝯponit̄. Sꝫ q̄uis de p̄positionū corruptiōe i ea parte q̄ est de orthographia
copiosiꝰ disputet̄: ne hoc a nobis itactū oīno relinquat̄: libuit pauca delibare: priꝰ tñ de p̄positiōibꝰ: deide de verbis
differemꝰ. Igit̄ p̄positiōes i.b.desinētes sūt ab.ob.sub. Sꝫ si cōponat̄ ab cū dictiōe icipiēti a vocali exili vel aspira
ta: itegra manet.vt abactor.oris.aberro.as.abigo.is.abominor.aris.abūdo.as.abhorreo.es. Cū incipiētibꝰ a.b.nō
cōponit̄.nā abbreuio.ꝛ si cū.b.ab aliqbꝰ scribat̄.ex ad nō ex ab ꝯponit̄: qđ etiā de adbibo dicēdū est. Cū incipiētibꝰ
a.c.abs.cōponit̄.vt abscedo.is.abscōdo is. Cū incipiētibꝰ a.d.manet integra.vt abdico.as.abdo.is.abduco.is. Cū
incipiētibꝰ ab.f.partim manet itegra.vt absui absuturꝰ.absore.partim.b.mutat̄ in.u.vocalē.vt aufero.aufugio. Cū
incipiētibꝰ a.g.nō.cōponit̄. Cū icipiētibꝰ ab.l.manet itegra.vt ablacto.ablego.abluo. Cū incipiētibꝰ ab.m.nō ꝯpo
nit̄ p̄terq̄ cū hoc noie matertera.dicimusqꝫ abmatertera. Cū incipiētibꝰ ab.n.manet integra.vt abnego.abnepos.
abnuo. Cū incipiētibꝰ a.p.nō cōponit̄ p̄terq̄ cū hoc noie patruꝰ.dicimusqꝫ abpatruꝰ. Cū duobꝰ ꝟbis.b. mutat̄ in.
s.porto.as.ꝛ pello.is.dicimusqꝫ asporto.as.aspello.is. Cū incipiētibꝰ ab.r.b. aliqñ mutat̄ in.r.vt arreptꝰ.a. ū. arri
pio.aliqñ manet integra.vt abrado.abrogo.abrūpo. Cū incipiētibꝰ ab.s.itegra manet.vt absumo.absorbeo. Cū inci
piētibꝰ a.t.abs cōponit̄.vt abstraho.abstergo.abstineo. Cū icipiētibꝰ ab.x.vel.a.ꝫ.nō cōponit̄. Cū incipientibꝰ ab.i.
cōsonāte manet itegra.vt abiuro abiudico. Cū incipiētibꝰ ab.u.cōsonāte nō cōponit̄ ab: sꝫ.a.vt auoco.as.auerto.is.
Ob p̄positio qñqꝫ manet itegra: qñqꝫ trāsit in ꝯsonātē q̄ seqtur.qñqꝫ abijcit.b. Cū incipiētibꝰ a vocali manet inte
gra: vt obaudio.oberro.oborior.obūbro. Cū incipiētibꝰ a.b.manet integra.vt obbibo.is. Cum incipientibꝰ a.c.reci
pit.s.mediā aliqñ: vt obscurus: qđ ex ob ꝛ carus cōponit̄.obscœnū qđ ex ob ꝛ cœnū.obsoleo.qđ ex ob ꝛ oleo.aliqñ.
b.mutat̄.in.c.vt occūbo.is.occurro.is.occido.is. Cū incipiētibꝰ a.d.manet integra.vt obdo.is. Cū incipientibꝰ ab.
f.b.mutat̄ in.f.vt officio.is.ex ob.ꝛ facio.offendo.is.ex ob ꝛ fendo: qđ ꝟbū nō est in vsu. dixim9 tñ ab ob ꝛ sum obsū
obes obsui in p̄terito. Cū incipiētibꝰ a.g.b.mutat̄ i ipsam.vt oggānio.is.ex ob ꝛ gānio. Cū incipiētibꝰ ab.l. manet
integra.vt oblatꝰ.oblecto.obligo.obliquor.obluctor. Cū incipientibꝰ ab.m.partim manet integra.vt obmurmuro
partim.b.obterit̄.vt omitto.omutesco.sunt q̄ scribāt p.b.obmutesco. Cū incipiētibꝰ ab.n.manet integra.vt obnitor.
eris.obnuo.is.obnoxiꝰ. Cū icipiētibꝰ a.p.b.mutat̄ i ipam.vt oppono.is.oppugno.as. Cū icipiētibꝰ a. q. nō ꝯponit̄.
Cum incipientibꝰ ab.r.manet integra.vt obrado.is.obrepo.is.obruo.is. Cū incipientibus ab.s.manet integra.vt
obsideo.obsto.obstupeo.obstrepo. Cū incipiētibꝰ a.t.manet integra.vt obtineo.obturo.obtēpero.i qbꝰ autore Qui.
potius.p.q̄.b.sonat.vnde sunt q̄ putēt p.p.scribēda esse. Cū incipiētibꝰ ab.i.vel.u.ꝯsonātibꝰ manet itegra. vt obiu
ro.as.obiurgo.as.obijcio.is.obuerto.is.obuio.as. Cū incipiētibꝰ ab.x.ꝛ.ꝫ.nō cōponit̄. Sub p̄positio in ꝯpositione
aliqñ manet itegra.aliqñ.b.mutat̄ i ꝯsonātē q̄ seqtur. Cū incipiētibꝰ a vocali manet integra.vt subaudio.is. subeo
is.suborno.as. Cū incipiētibꝰ a.b.manet integra.vt subbibo.is.subblādior.iris. Cū incipiētibꝰ a.c.transit.b.in.c.vt
succurro.is.succūbo.is. Cū incipiētibꝰ a.d.manet.integra.vt subdo.is.subduco.is. Cū incipiētibꝰ ab. f.trāsit.b.in.f.
vt suffero.ers.sufficio.is.suffundo.is. Cū incipiētibꝰ a.g.trāsit etiā in ipam.vt suggero.is. Cū icipiētibꝰ ab.l.manet
integra.vt subleuo.as.subligo.as.subluo.is. Cū icipiētibꝰ ab.m.b.trāsit i ipam.vt sūmitto.is.sūministro. as. sum-
moueo.es. Cū incipiētibꝰ ab.n.manet integra.vt subnecto.is.subnitor.eris. Cū incipiētibꝰ a.p.b. mutat̄ in ipsam.
vt suppono.is.supprimo.is.supputo.as. Cū incipiētibꝰ a.q.nō cōponit̄. Cū incipiētibꝰ.ab.r.manet itegra.vt subra-
do.subrepo.subruo.is. Cū incipientibꝰ ab.s.manet itegra.vt subsano.as.subsideo.es.subsum.es.aliqñ abijcit.b.vt
suspiro.as.a.sub ꝛ spiro: nisi forte a sursum ꝯponit̄.quēadmodū ꝛ suspicio.is. Cū incipiētibꝰ a.t.manet integra. vt
subtero.is.subticeo.es.subtraho.is.cū hoc ꝟbo teneo.s.accipit loco.b.vt sustineo. nisi mauis a sursū ꝛ teneo ꝯposi-
tū eē. Cū icipiētibꝰ ab.i.ꝛ.u.ꝯsonātibꝰ manet itegra.vt subiugo.is.subuenio.is. Cū incipiētibꝰ ab.x.et.ꝫ.nō ꝯponit̄.

præpositiões ĩ cõpositiõe aliqñ augere verbi significatio nẽ.vt amo.as.deamo.as.aliqñ minuere.vt doceo.es.de doceo.es.aliqñ ĩ totũ mutare.vt mico.as.dimico.as.

¶ De verbis mutantibus.a.in.e.

Lacto.as.delecto.as.oblecto.as.
Mando mandas.commendo.as.
Patro.as.ꝑpetro.as.ĩpetro.as. Halo.as.anhelo.as.
Sacro.as.consecro.as.execror.aris.
Damno.as.condemno.as.indemno.as.
Apto.as.ineptio.is.vel ineptior.iris.
Tracto.as.obtrecto.as.contrecto.as.
Arceo.es.coerceo.es.aberceo.es.
Pario.is.cõpio.is.repio.is.Pasco.is.cõpesco.is.dispesco.is
Scãdo.is.descẽdo.is.cõscẽdo.is. Parco.is.deperco.is.
Fatisco.is.caret pterito.a quo defetiscor.eris.
Spargo.is.dispergo.is.conspergo.is.
Carpo.is.decerpo.is.cõcerpo.is.
Paciscor.eris.depeciscor.eris.
Partior.iris.impertior.iris.dispertior.iris.
Gradior.eris.cõgredior.eris. Patior.eris.ꝑpetior.eris.
Farcio.cis.confercio.is.refercio.is.

¶ De mutantibus.a.vel.e.in.i.

Amico.as.amicaui.inimico.as.inimicaui.
Maneo.es.emineo.es.immineo.es.

Ad ꝑpositio in ꝯpositiõe aliqñ manet ĩtegra.qñq; trãsit ĩ ꝯsonãtẽ q̃ seq̃t.qñq; penitꝰ exterit̃. cũ dictiõibꝰ a vocali exili vł aspirata ĩcipiẽtibꝰ manet ĩtegra:vt adamo.as.adeo.is.adoro.as.aduro.is.adhæreo.es.adhortor.arĩ.Cũ ĩcipiẽtibꝰ a.b.manet ĩtegra.vt adbibo.is.adbreuio.as.Cũ ĩcipiẽtibꝰ.a.c.trãsit ĩ ipam.vt accurro.is.accõmodo.as.Cũ ĩcipiẽtibꝰ a.d.manet ĩtegra.vt addico.is.addo.is.adduco.is.Cũ ĩcipiẽtibꝰ ab.f.trãsit ĩ ipam.vt afficio.is.affero.ers. Cũ ĩcipiẽtibꝰ ab.g.trãsit ĩ ipam.vt aggero.as.Cũ ĩcipiẽtibꝰ a gn.d.penitꝰ expũgit̃.vt agnosco.is.agnitꝰ agnatꝰ.Cũ ĩcipiẽtibꝰ ab.l.trãsit ĩ ipam.vt alleuo.as:allido.is.alludo.is.allubesco.is.q̃ ꝟbo freq̃nt̃ vtit̃ Apuleiꝰ atq; nõnũq; Martianꝰ capella:cũ ãtiq̃tate.d.q̃q; retinuit.Cũ incipiẽtibꝰ ab.m.ĩtegra manet.vt admitto.tis.admoueo.es.admurmuro.as.Cũ ĩcipiẽtibꝰ ab.n.d.trãsit ĩ ipam.vt ãnitor.erĩ.ãnoto.as.annũero.as.Cũ ĩcipiẽtibꝰ a.p.trãsit ĩ ipam.vt apparo.as.appeto.is.Aꝑio.is.q̃d ex ad ⁊ pario ꝯponit̃.d.extriuit atq; ꝑmã breuiat.Cũ ĩcipiẽtibꝰ a.q.d.trãsit ĩ.c.vt acq̃ro.irĩ.acq̃esco.escĩ.Cũ ĩcipiẽtibꝰ ab.r.d.ꝟtit̃ ĩ ipam.vt arrideo.es.arrogo.as.Cũ ĩcipiẽtibꝰ ab.s.d.trãsit ĩ ipam.vt assumo.is.assimulo.as.Q̃d si ꝯponat̃ cũ dictiõibꝰ ab.sc.⁊.sp.ĩcipiẽtibꝰ.d.penitꝰ exterit̃.vt ascẽdo.is.ascisco.is.aspicio.is.asꝑgo.is.asꝑnor.arĩ.Cũ ĩcipiẽtibꝰ a.t.ĩ ipam ꝟtit̃.vt attero.is.attigo.is.attono.as.Cũ ĩcipiẽtibꝰ ab.i.⁊.u.ꝯsonãtibꝰ ĩtegra manet.vt adiuuo.as.aduerto.is.aduoco.as.Dis ⁊ di ꝑpositiões ĩseparabiles ꝯponũt̃ aliqñ integræ manẽtes.aliqñ.s.mutata ĩ seq̃ntẽ ꝯsonãtẽ. Cũ dictiõibꝰ a.c.p.q.s.t.ĩcipiẽtibꝰ ꝯponit̃ dis.vt discalcio.discedo.disputo.dispicio.disq̃ro.dissono.dissoluo.disturbo.Cũ ĩcipiẽtibꝰ a.d.g.l.m.r.di.ꝯponit̃ vt diduco.is.digero.is.diluo.is.dimitto.is.diruo.is. Cũ ĩcipiẽtibꝰ ab.f.s.mutat̃ ĩ.f.vt diffido.is.diffundo.is.Cũ ĩcipiẽtibꝰ ab.i.ꝯsonãte dis ꝯponit̃ vt disiũgo.is.disiicio.is.Cũ ĩcipiẽtibꝰ ab.u.ꝯsonãte di cõponit̃.vt diuerto.is.diuẽdo.is.Ex ꝑpositio ĩ ꝯpositiõe aliqñ manet ĩtegra.aliqñ.x.mutat̃ ĩ ꝯsonãtẽ q̃ subseq̃t.aliqñ.x.exterit̃.ĩtegra manet cũ dictiõibꝰ ĩcipiẽtibꝰ a vocali exili vel aspirata.vt exaudio.is.exero.is.exigo.is.exoro.as.exudo.as.exhaurio.is.exheredo.as.exhibeo.es.exhorreo.es.integra q̃q; manet cũ dictiõibꝰ ĩcipiẽtibꝰ a.c.vt excrucio.as.excurro.is.a.p.vt expello.is.expũgo.gis.a.q.exq̃ro.is.⁊ a.t.extẽdo.is.extrudo.is.Cũ ĩcipiẽtibꝰ ab.f.x.mutat̃ in ipam:vt efficio.is.effugio.is.Cũ ĩcipiẽtibꝰ a reliq̃s ꝯsonãtibꝰ.e.ꝯponit̃.vt ebulio.is.edico.is.egero.is.eluo.is.emitto.is.enũero.as.erudio.is.euado.is.Cũ ĩcipiẽtibꝰ ab.s.ĩtegra manet:sz exterit̃.s.ne duo.s.ĩculcẽt̃.alter q̃d.x.hz ĩplicitũ.alter ipsiꝰ dictiõis cũ q̃ ꝯponit̃:vt exanio.as.exeq̃r.erĩ.exicco.as.exudo.as.Reliq̃ oẽs ꝑpositiões cũ ĩ ꝯpositionẽ veniũt: fere ĩtegræ manẽt:nisi q̃ ĩ ⁊ cõ.cũ dictiõibꝰ a.b.m.p.ĩcipiẽtibꝰ ꝯpositæ.n.mutãt ĩ.m.vt ĩbuo.is.ĩmuto.tĩ.ĩputo.as:cõbibo.is.ꝯmuto.as.ꝯputo.as.Cõ.ẽt cũ dictiõibꝰ a vocali ĩcipiẽtibꝰ ꝯposita exterit.n.lr̃am ꝑterq; ĩ hoc ꝟbo comedo q̃d ex cõ ⁊ edo ꝯponit̃.n.mutata ĩ.m.⁊ ĩ hoc ꝯburo.ĩ q̃.b.ẽ assũpta post.m.nã ex cõ ⁊ vro ꝯponit̃ sicut ãburo ex am ⁊ vro:cũ dictiõibꝰ ab.r.ĩcipiẽtibꝰ.n.mutat̃ ĩ.r.vt corrigo.is.corruo.is.Aliqñ ẽt ꝺtrahit̃ lr̃a.vt demo.is.q̃d a de ⁊ emo ꝯponit̃.ꝺbeo.es.q̃d a de.⁊ habeo.ꝑbeo.es.a præ ⁊ habeo.dego.is.q̃d a ꝺ ⁊ ago.is.cogo.is.q̃d a cõ ⁊ ago.a rego.is.surgo.gis.porrigo.is.ꝑgo.is.Aliqñ addit̃ lr̃a.vt redamo.as.q̃d a re ⁊ amo.redigo.is.q̃d a re ⁊ ago.redimo.is.q̃d a re ⁊ emo.Deĩde notat ꝑpositiões ĩ ꝯpositiõe cũ ꝟbĩ aliqñ augere ꝟbi sig̃tionẽ:vt deamo.as.i.valde amo.demereor.erĩ.ꝓ valde mereor aliqñ minuere:vt ꝺ doceo.es.q̃d ẽ falsũ oñdere q̃d aliꝰ docuit.ꝺficio.is.ab eo q̃d factũ ẽ diminui.aliqñ ĩ totũ mutare.vt mico.as.sig̃t splẽdere.dimico.as.ferro ꝺcertare.emico.as.cũ ꝓ exilio accipit̃.ꝟg.i.vj iuuenũ manꝰ emicat ardẽs littꝰ ĩ hesperiũ. De ꝟbĩ mutãtibꝰ.a.ĩ.e.supiori parte dixĩmꝰ quẽadmodũ ꝑpositiões ĩ ꝯpositiõe cũ ꝟbĩ corrũpũt̃.nũc dicit q̃ ẽt ꝟba ĩ ꝯpositiõe corrũpũt̃.vt lacto lactas.q̃d ẽ lac ꝑbere ꝯponit cũ.ab.dicimusq; ablacto.as.q̃d ẽ ꝺpellere atq; a lacte remouere:sz ĩ illa ꝯpositiõe nihil ĩmutatũ ẽ.lacto lactas ꝑ trãslationẽ est blãditiis ꝺlinire.vñ ẽ illd̃ Salomõis Hierony.iterp̃te:fili mi si te lactauerit peccatores:ne acq̃escas eis.ab hoc ꝟbo ĩ hac sig̃õe ꝯponũt̃ oblecto.as.⁊ delecto ꝺlectas.ꝓ eo q̃d ẽ voluptatibꝰ demulcere.Eodẽ mõ de reliq̃s ꝟbis q̃ hic ponũt̃ q̃ cũ in ꝯpositiõe veniũt:nõ semꝑ mutãt lr̃as alias ĩ alias.vt mãdo mãdas.demãdo.das.remãdo.das.cõmẽdo.das.halo halas.exhalo exhalas.ãhelo.as.apto aptas.adapto adaptas.ineptio ĩeptĩ.tracto tractas.ꝯtracto ꝯtractas.retracto retractas.ꝺtracto ꝺtractas.obtrecto obtrectas.Spargo spargis.dispargo dispargis.vel dispgo dispergis.ꝯspargo ꝯspargis.vel ꝯspergo ꝯspgis.respargo respargis.vł respgo respgis.pasco pascis.ꝺpasco depascis.vł depesco ꝺpescis.cõpasco cõpascis.vł ꝯpesco.cis.dispesco.cis.q̃d ẽ q̃si a pastu arcere.itaq; cõpescere ⁊ dispescere si originẽ vñ ꝺriuãt̃ aspicias:ꝑꝑe ẽ pecudes a pastiõe ꝓhibere.sz ꝑ trãslationẽ accipiũt̃ ꝓ eo q̃d ẽ frenare. De mutãtibꝰ.a.vł.e.ĩ.i.amico.as.inimico.as.q̃ ꝯpositio ꝑus facta eẽ videt̃ ĩ amicꝰ ⁊ inimicꝰ:sz nihil refert.Maneo es.cũ his ꝑpositiõibꝰ.ꝑ.re.cõ.nõ mutat.a.ĩ.i.vt ꝑmaneo ꝑmanes.remaneo.es.cõmaneo.es.cũ his ꝑpositiõibꝰ.e.i.ꝑ.

pre.mutat.a.in.i.vt emineo.pmineo.immineo.es. premineo.es.dicimus tñ emaneo.es.& immaneo.es. Placeo.es.cõpositũ cũ dis.mutat.a.in.i.vt displiceo.es.cũ con vbo nõ mutat.vt cõplaceo.es. Facio.is.cõpositũ cũ ppositiõib9 mutat.a.in.i. vt afficio.is.cõficio.is.cũ alio vbo nihil mutat.vt tepefacio.is.calefacio.is.frigefacio.cis.p eo qđ est facere aliq̃ rẽ tepere.calere.frigere.nisi mauis a noib9 et vbis cõposita eẽ vt sit calefacio.frigefacio.tepefacio. calidũ.frigidũ. tepidũ facio.cũ qbusdã noib9 cõpositũ mutat.a.in.i.sed mutat cõiugationẽ atq̃ exterit suũ.i.vt ãplifico.as.magnifico.as.cãdifico.as.fortifico.as.p eo qđ ẽ ãplũ/magnũ/cãdidũ/fortẽ facio. Cado.is.& cędo.is.in cõpositis suis eandẽ hñt litteraturam:differũt tñ accentu.nã a cado cõposita breuiant.ci.a.cędo.is.pducunt eandẽ.vt occido.idis. occidi.penultima breui a cado cadis.occido.idis. occidi.penultima longa a cędo.is. Ago egis egi. cum p compositũ nihil mutat.vt perago peragis peregi.cum reliq̃s ppositiõib9 mutat.a.in.i.

De mutãtib9.au.i.e.vt audio.dis. obedio obedis.nã ex ob & audio cõponit̃. repit̃ & obaudio obaudis:sed ĩ cõtraria sigtione ei qđ est obedio. De frudo p eo qđ ẽ diminuo:vnde est vinũ defructũ dictum qđ fit decoctione defrudatũ.i.diminutũ.

De mutantib9.a.in.u. Scalpo scalpis. a quo fiant exculpo & insculpo.nam sculpo.& sculptile:quod in aliquibus libris legimus:mendum esse suspicamur:pro exculpo & exculptile. aut pro suis simplicibus scalpo & scalptile.

De mutantibus.e.in.i. Sedeo.es. cũ sup cõpositũ nihil mutat: dicimusq̃ supsedeo supsedes supsedi.cũ reliquis mutat.e.in.i. Lego.gis. cũ p & re.nihil mutat.dicimusq̃ plego plegis perlegi.relego relegis relegi.cum reliquis mutat.e.in.i.

De quibusdam alijs verborum cõsiderationibus. Repiuntur adhuc in vbis aliç cõmunes cõsiderationes.qualis est illa:qđ si in prima positione hoc est in pma psona:aut scđa psentis indicatiui modi repitur.a.etiam si in pterito mutetur in supino q̃q̃ reddit̃.vt sto.as. steti statum. do das dedi datũ.facio is.feci factũ.iacio.is.ieci iactũ. capio.is.cepi.captũ.pario.is.peperi partum.cado. is.cecidi casum.ago agis egi actũ.frãgo.gis. fregi fractum.pango.is.pepigi pactum. fallo. is. fefelli falsum.cano.is.cecini cantũ.Gradior tñ in supino. a.mutauit in.e.dicimusq̃ gressus non grassus.

Si in cõpositione.alia consideratio est quod si in cõpositione vbũ mutat.a.in. i. aliqñ in pterito manet.e.simplicis.vt iacio iacis ieci.conijcio conijcis conieci.pijcio pijcis pieci.facio.is.feci. conficio cõficis cõfeci.pficio.is.pfeci.capio.is.cepi.concipio.is.cõcepi.recipio.is.recepi.frango.is.fregi.cõfringo.gis.confregi.ago agis egi.exigo.gis.exegi. cogo.gis.cogi.pango.gis.pepigi.vel pegi.cõpingo.gis.compegi.impingo.gis.impegi.tango tangis tetigi.& cado cadis cecidi.sequuntur in preterito regulam geminantium primas syllabas.

In supinis vero quandoq̃ retinent.a.simplicis. vt frango fractum. infringo infractum. perfringo pfractum.tango tactũ.cõtingo cõtactũ. intingo intactũ.pango pactũ.impingo impactũ. compingo cõpactũ.ago actũ.redigo redactũ. adigo adactum. cado casum.occido occasum.recido recasum.

Taceo.es.conticeo.es.reticeo.es.
Placeo.displiceo.complaceo.non mutant.a.
Habeo.es.adhibeo.es.cohibeo.es.
Lateo lates latui.delitéo delites delitui.
Fateor.eris.confiteor.eris.diffiteor.eris.
Iacio.is.adiicio.is.proiicio.is.reiicio.is.
Facio.is.officio.is.perficio.is.deficio.is.
Sapio.is.desipio.is.resipio.is.vel resipisco.is.
Rapio.is.diripio.is.corripio.is.arripio.is.
Capio.is.accipio.is.percipio.is.concipio.is.
Cado.is.occido.is.concido.is.decido.is.
Cædo.is.cecidi.cõcido.is.occido.is.incido incidis.
Lædo.is.allido.is.illido.is.collido.is.
Quæro.is.acquiro.is.conquiro.is.
Ago.is.adigo.is.prodigo.is.redigo.is.
Frango.is.confringo.is.perfringo.is.
Tango.is.contingo.is.attingo.is.
Pango.is.impingo.is.compingo.is.
Cano.is.accino.is.concino.is.præcino.is.
Salio.is.assilio.is.resilio.is.desilio.is.

De mutantibus.au.in.e.o.vel.u.

Plaudo.is.complodo.is.explodo.is.
Claudo.is.concludo.is.discludo.is.
Fraudo fraudas fraudaui.defrudo.as.

De mutantibus.a.in.u.

Quatio.is.concutio.is.discutio.is.
Salto.as.resulto.as.assulto.as.insulto.as.
Calco.as.conculco.as.proculco.as.
Scalpo.is.exculpo.is.insculpo.is.
Capio.is.cœpi.occupo.as.occupaui.

De mutantibus.e.in.i.

Teneo.es.contineo.es.pertineo.es.
Sedeo.es.assideo.es.consideo.es.
Rego.is.arrigo.is.dirigo.is.erigo.is.
Lego.is.colligo.is.diligo.is.intelligo.is.
Emo.is.adimo.is.eximo.is.perimo.is.
Premo.is.pressi.apprimo.is.comprimo.is.

De mutantibus.u.i.e.

Iuro iuras.deiero deieras.peiero peieras.

De qbusdã aliis verborũ cõsideratiõib9.

Si in prima verbi positiõe fuerit.a.etiã si in pterito mutetur:semp manet in supinis.vt do das dedi datũ.sto stas steti statũ.pario.is.pepi partũ.tãgo.gis.tetigi tactũ.fallo.is.fefelli falsum.frãgo.is.fregi fractũ.facio.is. feci factum.Iacio.is.ieci iactũ.Cado.is.cecidi casum.
Si ĩ cõpositiõe verbi.a.mutat̃ i.i.aliqñ ĩ pterito manet.e. simplicis &.a.ĩ supinis.vt frãgo.is.fregi.fractũ.ĩfringo. is.ĩfregi ĩfractũ.Pãgo.is.pepigi.pactũ.Impigo.is.ipegi ipactũ.Ago.is.egi actũ.Adigo.is.adegi adactũ.

Qñq3 a vtit in.e.vt iacio iactū.ojicio ojectū.pijcio pjectū.facio.ctū.ɔficio.ectū.pficio.ectū.rapio raptū.corripio.eptū.diripio.eptū.capio captū.ɔcipio.eptū.cano cātū.ɔcino ɔcētū.accino accētū.fateor fassū.pfiteor pfessū.ɔfiteor ɔfessum. Sūt vba q̄ i ɔpositiōe.alia ɔsideratio ē q̄ q̄dā vba sūt q̄ ɔposita mutāt ɔiugationē sui simplicij:s3 d̄ hoc i pncipio capitij q̄ ē de pteritij dictū ē. Sūt q̄ mutāt gen⁹.alia ɔsideratio ē q̄ q̄dā sūt vba q̄ ɔposita mutāt gen⁹ sui simplicij.ɔ ponit exēpla d̄ ɔpositij ab eo.is.ɔ facio.is. Sūt q̄ repiūt.alia ɔsideratio est q̄ sunt q̄dā vba q̄ tm̄ in cōpositiōe repiuntur.vt appello appellas.compello.as.q̄ a pello pellas.ɔponunt:q̄ vbū nō est in vsu.ɔ eodē mō de reliq̄s vbis q̄ hic explicātur.

Aliqñ.a.supini verbi simplicis vertitur in.e.vt Facio.is.feci factum.Conficio.is.confeci.fectum.Iacio.is.ieci.iactum. Coniicio.is.conieci coniectū. Capio.is.cepi captum.Concipio.is.concepi.ceptum.Rapio.is.rapui raptum.Corripio.is.ipui.correptū.Cano.is.cecini cātum.Occino.is.occinui.centum.

Sunt verba q̄ in cōpositiōe mutant cōiugationem vt do das dedi.reddo.dis.reddidi.addo.is.didi.Cubo.as.cubui.accumbo.is.accubui.pcumbo.is.pcubui.Facio.is.feci.amplifico.as.amplificaui.Sapio.is.sapere.resipio.is.resipire.

Sunt etiā verba q̄ mutant genus in cōpositiōe. vt eo.is.q̄d est neutrū.ptereo.is. adeo. is. et fere oīa cōposita ab illo q̄ sunt actiua.Præterea facio.is.quod nō habet facior faceris.perficio pficis habet pficior perficeris. Mutat etiam genus in cōpositiōe versificor versificaris q̄d est deponens.

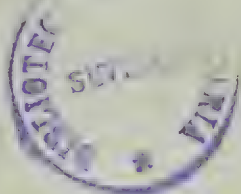
Sunt etiam q̄ repiuntur tm̄ in cōpositione. vt pello pellas.appello.as.compello.as. Clino.as.inclino.as.reclino.as.declino.as.Cuso.as.accuso.as.recuso.as.incuso.as.Sipo sipas.dissipo.as.Frigero.eras. refrigero. eras. Fragor.aris.refragor.aris.suffragor.aris.Pleo ples.impleo imples.compleo.es.depleo.es.Leo les.deleo deles.releo reles.Spicio.is.despicio. icis. conspicio. icis. respicio respicis. Licio licis.elicio elicis. pellicio.icis. allicio allicis.illicio illicis.Fendo.dis.offendo.dis.defendo defendis. Pedio pedis. impedio.is. compedio. is. præpedio.is.

¶ Liber tertius qui est de erotematis: hoc est de interrogationibus quibus pueri de oīb⁹ grammaticæ partibus interrogandi sunt.

¶ De erotematis grāmaticæ. Cap.i.

Ic mihi quā artē pfiteris? Grammaticā. Quid est grammatica? Scientia recte loquendi recteq3 scribēdi ex doctissimorū virorū vsu atq3 autoritate collecta.

Hic mihi quā artē pfiteris: Posteaq3 libro su pioribus istituti sūt a nob pueri in dclinatiōe nois ɔ vbi:i q̄ velut i q̄busdā cardinib⁹ tota ppe res litteraria vsat:iā paulatī q̄si manu ducēdi sūt p oēs artij grāmaticę partes:vt a pceptorib⁹ iterrogati sciāt rñdere:q̄d de q̄q3 re sentiāt.Nā ɔ hoc cōtra dialogorū rōnē fecim⁹:i q̄b⁹ rex d̄ q̄b⁹ disputat min⁹ eruditi:doctiores iterrogare ɔsueuerūt:illisq3 assentiūt:nos vo pceptorē iducim⁹ pcōtātē q̄d de iterrogatij discipul⁹ sentiat.Cū q2 illd̄ ipm Quintilian⁹ oratoriarū istitutionū li.i.iubet pceptores facere:vt crebro pueros iterrogēt ijs de reb⁹:crebrasq3 ab illis opes exigāt.Cū q2 i hac re lōge difficili⁹ ē iterrogare q̄3 rñdere.Cū ēt q2 pucctiores iā aliq̄ntodiscip̄los iterrogam⁹. Dicit igit pceptor discipulū iterrogās.quā artē pfiterij.i.discij.Nā si ad pceptorē referas:pfiteri ē docere.si ad discipulū:ē discere.Cui discipul⁹ rñdet.grāmaticā.subaudi pfiteor. Et eadē rōne sunt iterrogata ɔ respōsa q̄ sequūtur. Quid ē grāmatica: Quęstio an aliq̄ res sit:quēadmodū inq̄t Aristoteles:reliq̄s oēs q̄stiōes pcedere debet.seq̄ns vo eē debet q̄d res ē.S3 q2 nemo est vt Quitil.de rhetorice ait:adeo nō ab eruditiōe mō s3 ab hois sensu remot⁹:vt fabricādi ɔ texēdi ɔ e luto vasa fingēdi artē putet:grāmaticē vo existimet sine arte venire posse.Reliq̄ ē illa q̄stio q̄d sit grāmatica.q̄ q2 de subståna grāmatices inq̄rit:diffinitiōe mōstrandū ē q̄ q̄rit.grāmatica ē sciētia recte loq̄ndi.ɔ q2 vt Quitil.ait:scribēdi ratio cū loq̄ndo ɔiūcta ē:vt rē magis explicaret:subiunxit recteq3 scribēdi.Ex doctissimorū virorū vsu.hoc adiecimus ad illorū temeritatē coarguēdā:q̄ putāt i hoc aliud eē artē:aliud vsum ɔsuetudinēq3.Dicūt enī aliq̄d ex arte posse dici:q̄ vs⁹ reformidet.atq3 e diuerso aliq̄d ex vsu posse dici:q̄ ars repudiet.nō enī vt Quitilian⁹ ait:cū pmū fingerēt hoīes analogia missa cœlo formā loq̄ndi dedit:s3 iuēta ē postq3 loq̄bāt:ɔ notatū i smōe q̄d quoquomodo caderet.itaq3 non rōne nitit:s3 exēplo.An ppterea hō facit i gtō hois: q2 nos ita dicere ars docuit:an poti⁹ hoc i artē reductū ē:q̄ vs⁹ frequtior doctissimorū i smōe latino virorū hoc h3. Nā q̄ tpe Enni⁹ poeta dixit:vulturij in siluis miserū mādebat homonē:ne q̄s putet ex arte fuisse dictū:tā vsus fuit illi⁹ sęclo dicere homo homonis:q̄3 nr̄o hō hois.sed quēadmodū dixim⁹ alio loco:prisc⁹ ille vsus ab eruditiori sęclo est explosus:vt vel inde hoīes itelligāt totā hāc rōnē vsu ɔstare:quē penes arbitriū vis ē ɔ norma loq̄ndi.Sed de quo vsu itelligam⁹ subiūgit.doctissimorū virorū.nā indoctorū poti⁹ abusus q̄3 vs⁹ appellād⁹ est.Atq3 vt pulchre Quintilian⁹ ait:ɔsuetudo nō ex eo accipiēda est:q̄ plures faciūt:nā hęc ratio piculosa eēt nō modo in smōe: verūetiā in vita hūana:sed ex eo q̄ optim⁹ atq3 sapiētissim⁹ q̄sq3 exeq̄tur:vt sit ɔsuetudo sermōis eruditorū:quēadmodū viuēdi ɔsensus bonorū.Sed dicet q̄spiā:si res litteraria vsu ɔstat:q̄d mihi ars ɔferet? Hoc loco repetēdū nobis est:q̄ scripsim⁹ in pncipio illi⁹ artis:in q̄ smonē hispanū sub reg̃las atq3 pcepta ɔtraximus.artē licet sit collecta ex vsu doctissimorū virorū:phibere tñ apd̄ hoīes pbati vs⁹ impitos ne abusus irrepere possit:vt latinū sermonē corrūpat. Nam q2 vsus loq̄ndi mlto indiget tpe:neq3 facile nisi ab ijs q̄ sunt in tenera ętate ɔparari pōt.excogitata est ars q̄ nō mō sit vtilis latinę lingue impitis verūetiā peritis.ipitis inq̄3 vt p ea ipsa pcepta i vsum illū facili⁹ deducāt. peritis vo:vt ea q̄ sunt ppe infinita ɔ sparsim ex lōgo vsu didicerūt:sub paucis reg̃lis atq3 pceptis complectātur.

Unde dr grammatica? Sequens q̄stio est vnde dr grammatica: hec q̄stio cū ad oēs q̄ aliqua de re disputant ptinere possit. vt inq̄rant vnde id dicatur de quo disputāt: tū maxime ad grāmaticū: cuiꝰ officiū est demōstrare vnde cuiusq̧ dictiōis origo sit: si modo aliunde dicat̄. A grammatis grece rn̄det: qđ est a lr̄is latine. vt sit grammatica sciētia vel ars litteraria. nō vt indocti dicebāt a grāma lr̄a ⁊ tica scientia: grāmaticā esse dictā. nam in grāmatica nō plus additur: q̄ vt Cicero ait in topicis. timꝰ infinitimꝰ ⁊ legitimꝰ aut ensis in hispalensis. cordubēsis. italicensis. neq̧ eñ in illis dictionibꝰ timꝰ ⁊ ensis aliud sunt q̄ ꝓductiōes noīm deriuatiuoꝝ a fine. lege. hispali. corduba. italica. Sed hoīes grecarū lr̄arū ignari occasionē errandi habuerūt ex eo qđ inueniebāt ꝓ grāmatica interptatū i latinū sermonē: sciētia vel ars litteraria. ꝓ dialectica scientia vel ars disputatiua. ꝓ rhetorica sciētia vl' ars oratoria. Nā scientiaꝝ noīa q̄ sunt greca plerūq̧ a latinis i hūc modū verti ꝯsueuerūt. vt politice. respublica. oeconomice res familiaris. georgice res rustica: ⁊ eodē modo grāmatice res litteraria. Quotuplex ē grāmatica? Quasi velit dicere. grāmatica in genere accepta in quot partes diuidit̄. huic q̄stioni rn̄det ex Quintiliani autoritate: q̄ oratoriaꝝ institutionū libro p̄mo his v̄bis inq̄t. Et finite q̄dē sunt partes duę quas hec ꝓfessio pollicet̄. idest ratio loq̄ndi. ⁊ enarratio autoꝝ. quaꝝ illā methodicē: hāc historicē vocāt. Idē q̄q̧ Diomedes grāmaticꝰ sentit alijs tū v̄bis dicēs. Grāmaticę partes sunt duę: altera q̄ vocat̄ exegetice: altera historice. nā tota grāmatica ꝯsistit p̄cipue itellectu poetaꝝ scriptoꝝ ⁊ historiaꝝ prōpta expositiōe: ⁊ recte loq̄ndi sciētia. Quā ergo grāmatices partem Quintilianꝰ vocat historicē. i. narratiuā: q̄m historeo grece interp̄tat̄ narro: hanc eandē Diomedes exegeticē noīat: q̄ ęque narratiua interp̄tat̄. Quā rursꝰ Quītil. methodicē appellat. i. doctrinalē: q̄m methodꝰ doctrina iterp̄tat̄: eā ipsam Diomedes vocat horisticē. i. diffinitiuā: q̄ horizo grece ē latine diffinio siue determino. Ergo recte dixit historicē siue exegeticē v̄sari in enarrādis exponēdisq̧ autoribꝰ: ad q̄ꝝ imitationē post artꝭ p̄cepta se debēt pueri ꝯponere. Methodicē v̄o siue horisticē v̄sari circa eadē ipsa artꝭ p̄cepta: q̄ vt dicimꝰ ex optimo autoꝝ vsu collecta sūt.

Unde dicitur grammatica? A grammatis: hoc est a lr̄is: quasi scientia litteraria.

Quotuplex est grāmatica? Quintiliano autore duplex. Historice quæ in enarrandis autoribus versatur: ad imitationem proposita. Et methodice: quę artis pręcepta continet.

Quot sunt partes præceptiuę grammaticę? Quattuor. Orthographia: cui respondet littera. Prosodia, cui respondet syllaba. Etymologia: cui respōdet dictio. Syntaxis: cui respondet partium orationis constructio.

¶ De erotematis Orthographiæ.
Capm. ii.

Quid est orthographia? Scientia docens quibus litteris quæq̧ dictio scribenda sit.

Unde dicitur orthographia? Ab orthos quod est rectum, & grapho scribo: quasi scientia recte scribendi.

Quot sūt partes p̄ceptiuę grāmaticę. Omissa altera grāmatices parte: quā diximꝰ historicē siue exegeticē: q̄ nō ē huiꝰ ꝯsideratiōis. rursꝰ iterrogat quot sūt partes methodices siue horistices: hoc ē p̄ceptiuę grāmaticę. ⁊ rn̄det esse q̄ttuor illiꝰ partes. q̄ v̄o illę sint: ⁊ q̄ cuiq̧ subiecta materies enūerat. Nā orthographia disputat de lr̄a. ꝓsodia de syllaba. etymologia de dictiōe. syntaxis de partiū siue dictionū iter se ꝯstructiōe. Ex quo ioānis pastranę ꝯuincit̄ erratū atq̧ artꝭ dialecticę ignorātia: q̄ in p̄ncipio illiꝰ opis qđ in puiciē p̄mōis latini casso labore ꝯposui: scripsit partes orōnis eē q̄ttuor q̄s nos partes grāmatices eē diximꝰ lr̄am. syllabā. dictionē. orōnē. Aliđ eñ ē grāmatica. aliđ orō. illiꝰ partes sūt ꝯsiderare de lr̄is: qđ ē minimū in orōne. aut de syllabis: q̄ lr̄is ꝯstāt. aut de dictiōibꝰ q̄ syllabis ꝯficiunt̄. aut de orōne: q̄ ex dictiōibꝰ ꝯstruit̄. huiꝰ v̄o partes sunt in q̄s orō ipsa diuidit̄: quēadmodū aliud ē rhetorica. aliud est orō qđ ē opꝰ rhetorices. nā partes rhetoricę sunt iuētio. dispositio. elocutio. memoria. ꝓnūciatio. orōnis v̄o. exordiū. narratio. partitio. ꝯfirmatio. ꝯfutatio. ꝯclusio. quēadmodū eñ nulla ē pars orōnis rhetoricę i q̄ nō sit inuētio. dispositio. elocutio. memoria. ꝓnūciatio. eadē q̄q̧ rōne nulla est pars orōnis grāmaticę: in q̄ nō ꝯsideremus q̄bꝰ lr̄is scribēda sit: quo accētu queq̧ syllaba enūcianda. q̄d dictio significet. ⁊ q̄ habeat accidentia. ⁊ q̄ rōne in ꝯstructione orōnis veniat. Nō recte igit̄ pastrana ꝯfudit partes orōnis cū partibꝰ grāmatices. Quemadmodū eñ dialectici desiniūt: ⁊ vsurpat̄ a Cicerōe in. ij. li. de finibꝰ bonoꝝ ⁊ maloꝝ: vitiosum ē in diuidēdo partē in genere numerare. qđ hic nr̄ facit: q̄ lr̄am q̄ pars syllabę est: ⁊ syllabā q̄ pars dictiōis. ⁊ dictionē q̄ pars orōnis: sub vno genere hoc est orōne ex ęquo diuidit: qđ est vt Ciceronis v̄bis vtar: nō partiri sed frāgere: nō aliter q̄ si q̄s aīalis corpꝰ diuidat in caput: oculū ⁊ pupulā: cū pupula pars oculi sit. oculꝰ capitis. caput v̄o totius corporis.

De erotematis orthographię. Totū artis grāmaticę negociū Quintil. autore in duobꝰ maxime ꝯsistit: i recte loq̄ndi recteq̧ scribēdi rōne. Recte loq̄ndi regulas ꝯtinet: ꝓsodia. etymologia. sintaxis. Recte scribendi v̄o ea quā greci orthographiā vocāt: ⁊ a q̄ potissimū tota grāmatica nomē assumpsit. Querit igit̄ in p̄mis. q̄d est orthographia. Cui respondet. Scientia docens quibus litteris queq̧ dictio scribenda sit. Breuius ⁊ fortasse melius dixisset scientia recte scribendi. Cuius ratio vt inquit Fabius non in hoc posita est vt nouerimus quibus queq̧ syllaba litteris constet: sed tota eius artis subtilitas versatur circa rectam scriptionē dictionū grecarū: atq̧ etiam latinaꝝ: quę non sunt in vsu freq̄nti. ⁊ q̄ diphthongo quę vocalibus aspiratis aut consonantibus. quę per ypsilon scribant̄. nam si Aristotele autore virtus ⁊ ars circa difficile versant̄: hic labor hic tota difficultas orthographię v̄satur. Quę ⁊ si consuetudini seruit: ideoq̧ sępe mutata est: quēadmodū ait Quintilianus. illā tn̄ scribendi rōnem sequemur: in quā doctissimus quisq̧ cōsentit. Atq̧ vbi illi inter se varij sunt: in qđ plures illoꝝ conueniunt. Rursus querit vnde dr orthographia: ⁊ quia greca dictio atq̧ composita est: respondet: q̄ ab orthos qđ interpretatur rectum ⁊ grapho qđ est scribo cōponitur: vt sit qđ ipsa orthographię diffinitio explicat: scientia recte scribendi.

Quid est lr̃a? Q: vt diximꝰ orthographia circa lr̃as q̃ſi circa ſubiectã materiã v̄ſaẛ. iteꝝ q̃rit: q̄d ẽ lr̃a: meminerĩ aũt lr̃as ab elemẽtĩ autore Priſcia. diſtare: q lr̃e ſũt ductꝰ ſiue characteres: q̃ ſcribũẛ. Elemẽta v̄o ſũt ꝓnũciatiões ipe q̃ ſcribũẛ. ꝯfundũt tñ autores hãc differẽtiã alteꝝ ꝑ altero accipiẽtes. Rñdet v̄o ex diffinitiõe Priſ. dicẽs. lr̃a ẽ vox idiuidua: q̃ ſcribi põt. hic lr̃am ꝓ elemẽto accipit. ſꝫ qꝛ vt iq̄t fabiꝰ: ſic q̄dq̄ ſcribẽdũ ẽ: queadmodũ ſonat: qꝛ hic ẽ vſꝰ lr̃aꝝ vt cuſtodiãt voces: ⁊ veluti d̄poſitũ legẽtibꝰ reddãt. qḋ d̄ lr̃a ꝓlata dicimꝰ: d̄ ſcripta q̄q̄ ẽ itelligẽdũ. recte igiẛ

Quid est litera? Vox quæ scribi potest indiuidua. Vnde dicitur littera? a lituris qđ antiqui tabulis ceratis scribere solebant & postea delere.

Quot sunt litterę in vsu apud latinos? Duæ & viginti &. h. quæ nõ est littera: sed aspirationis nota.

Quot sunt genera litterarum? Duo. quædam enim sunt vocales. quædam vero consonantes.

Quid est vocalis? Littera q̃ per se & pura ꝓnunciari põt. Vnde & vocalis dr̃: qđ ꝑ seipsam vocẽ habeat.

Quot sunt vocales? Sex. a. e. i. o. u. y. psilon.

Quid est cõsonãs? Littera q̃ nisi feriat vocalẽ ꝓnunciari nõ põt: vnde & cõsonãs dr̃: qđ cũ vocalibꝰ sonet.

Quot sunt cõsonantes? Sedecim reliquæ a vocalibus.

Quot sunt species cõsonantium? Duæ. q̄dã em̃ sunt mutæ & q̄dam semiuocales.

Quot sunt mutæ? Nouem. b. c. d. f. g. k. p. q. t.

Priſci. d̄finiuit. lr̃a ẽ vox q̃ ſcribi põt idiuidua. Si em̃ ſcribi nõ põt: q̄les ſũt volucrũ voces: ⁊ mugitꝰ boũ: ⁊ gemitꝰ hoim: q̃s Priſci. illiteratas vocat: illa nõ recte appellabiẛ lr̃a. Indiuidua aũt ſubiecit: qꝛ vt alia diffinitiõe Priſci. oñdit. lr̃a ẽ minima pars voci ꝯpoſitę: minimũ aũt ẽ qḋ ãpliꝰ diuidi nõ põt. cuiꝰmodi ẽ lr̃a. Ex q̃ iſerẛ. pſi. lr̃am apḋ grecos ⁊. x. apḋ grecos ⁊ latinos nõ eẽ lr̃as: q̃ñq̄dẽ altera i. ps. altera i. cs. vł. gs. diuidiẛ. ſꝫ potiꝰ dicẽdũ ẽ vtrãq̄ figurã binaꝝ lr̃aꝝ eẽ ꝯpendiũ. Vñ dr̃ lr̃a: Rñdet ex Priſciani v̄bis lr̃am dici a lituris. v̄ba Priſcia. ſũt: dr̃ aũt lr̃a q̃ſi legitera: eo qḋ legẽdi iter p̄beat. vł a liturĩ vt q̄buſdã placet: qḋ plerũq̄ antiq̄ i cerati tabulis ſcribere ſolebãt: ⁊ poſtea delere. Ideo aũt ex hac rõne. t. geminauit: qꝛ litura p̄mã ſyllabã breuiat: q̃ i lr̃a lõga ẽ. ergo hic d̄ lr̃a ſcriptili rñdet. Quot ſũt lr̃e i vſu: hic q̄q̄ de nũero lr̃aꝝ q̃ ſcribũẛ inq̄rit. Neq̄ em̃ recte duo ⁊ viginti rñdiſſet cum apḋ latinos ſex ⁊ viginti ſint ꝓnũciatiões lr̃aꝝ diſtinctę: ⁊ totidẽ cõſeq̄nter debeãt eẽ lr̃e queadmodũ paulo poſt dicemꝰ: ⁊ exactiꝰ diſputatũ ẽ i repetitiõe: quã de lr̃is habuimꝰ: ⁊ in ope illo qḋ de ſermonis hiſpani grãmatica fecimꝰ: q̄bꝰ in locis deductũ ẽ octo eẽ vocales apḋ latinos. ⁊ duo de viginti ꝯſonãtes. Ergo figurę lr̃aꝝ q̃ ſcribũẛ: duę ſunt ⁊ viginti. ⁊. h. q̃ etſi q̃tũ ad figurã lr̃a ſit: atq̄ in ordine lr̃aꝝ ponaẛ: nõ eſt elemẽtũ: qꝛ nõ ſonũ: ſꝫ tm̃ ſp̃m ſiue flatũ hꝫ: vñ ⁊ illã flatilẽ plures dixerẽt. q̃ cũ addiẛ lr̃is. c. p. t. quodãmodo ſonũ illaꝝ alterare videẛ: ⁊ aliud genꝰ lr̃aꝝ efficere: qḋ qꝛ i vocalibꝰ ⁊. r. lr̃a nõ apparet: greci. c. p. t. aſpiratis diuerſos characteres dederẽt. r. v̄o nõ dederũt. qꝛ aſpiratio illi non coheret: ſed potiꝰ vocali q̃ ſequiẛ. vocalibꝰ v̄o qꝛ in illis nõ eminet atq̄ ideo greci vocalibꝰ aſpiratis apices aſpirationẽ deſignãtes iponũt. Quot ſũt gñ̃a lr̃aꝝ. ac ſi dicat lr̃e i q̄t partes ſiue ſpẽs diuidũẛ vt lr̃a ſit genꝰ: ⁊ q̄rat d̄ eiꝰ partibꝰ ſiue ſpeciebꝰ vt dicũt dialectici: qḋ tñ Cicero dicere reformidat. Rñdetq̄ duo eẽ gñ̃a: alteꝝ vocaliũ alteꝝ ꝯſonãtũ. Q̄rit inde q̄đ ẽ vocalis? Rñdet v̄o ⁊ q̄d ſit ⁊ vñ dicaẛ. Eſt em̃ vocalis lr̃a q̃ ꝑ ſe ⁊ pura: id ẽ nulli alteri lr̃e admixta ꝓnũciari põt. vt cũ dico. a. ſic ſonat pura ⁊ ipmixta: vt a nulla vndiq̄ alia lr̃a feriaẛ. Ex q̃ diffinitiõe originẽ vocalis oñdit dicẽs: qḋ vocalis ex eo dr̃ qḋ ꝑ ſeipſam vocẽ habeat. Poſtea. de nũero vocaliũ inq̄rit dicens. q̄t ſunt vocales? Rñdet aũt eſſe ſex. a. e. i. o. u. y. pſilõ. Ex q̃ facile apparet q̃ſtionẽ hãc d̄ vocalibꝰ eẽ: q̃ ſcribũẛ. nã q̃ a tẽpeſtatis nr̃e hoibꝰ enũciãẛ: q̄q̄ ſũt tm̃. q̃ v̄o ab antiq̄oribꝰ: octo. a. e. i. o. u. y. pſilõ. ⁊ duę alię vocales: altera q̃ ſonat iter. e. i. altera iter. i. u. queadmodũ i repetitiõe ſupius memorata ſatĩ copioſe d̄duximꝰ. Illḋ tñ interim nõ ẽ diſſimulandũ: vocales illas oẽs i eadẽ gutturĩ parte formari: ſꝫ oris labiorũq̄ diſtorſionẽ facere illaꝝ diuerſitatẽ: vt ex eo vel facile itelligi poſſit: cũ innũerę ſint oris labiorũq̄ figurę: iſinitas q̄q̄ eẽ poſſe vocales nedũ octo illas q̃s ſupra memorauimꝰ: differẽtias tñ illaꝝ nõ ſentiri. Nã queadmodũ i arcu coeleſti: q̃ vt v̄g. ait: mille trahit varios aduerſo ſole colores. ocli nõ ꝑcipiũt niſi tres tm̃: ⁊ i q̃ vt Oui. ait: nitẽãt cũ mille colores: trãſitꝰ ipſe tñ ſpectãtia lumina fallit: vſq̄ adeo qḋ tãgit idẽ ẽ: aũ vltima diſtãt. eodẽ mõ cũ aures nr̃e tm̃ vocales q̄q̄ ſentiãt: rõ tñ itelligit tot eſſe q̄t ſũt eẽ oris diuerſitates. nã ⁊ mathematici dicũt q̃ñtitatẽ ꝯtinuã nõ hr̃e finẽ i diuidẽdo. Quid ẽ ꝯſonãs: ⁊ rñdet eẽ lr̃am q̃ ꝑ ſe nõ põt enũciari: niſi vocalẽ feriat. vt ſi velis ꝓnũciare. b. nõ poſſis efficere niſi vocalẽ ſeq̄ntẽ aut p̄cedentem feriat: põt tñ ⁊ ſeq̄ntem media altera ꝯſonãte ferire. Ex hac ꝯſonãtĩ diffinitiõe iſert originẽ vñ dr̃: qꝛ ab eo qḋ cũ vocalibꝰ ſonet. Quot ſũt ꝯſonãtes? qꝛ de nũero q̃ſiuit: rñdet eẽ ſedecim reliq̃s a ſex vocalibꝰ: cũ tñ ſint aliquãto plures queadmodũ e veſtigio deducemꝰ. Quot ſũt ſpẽs ꝯſonãtiũ. q̄rit adhuc an ꝯſonãs q̃ erat lr̃e ſpẽs: poſſit i partes diuidi. ⁊ dicit eſſe duas adhuc ꝯſonãtiũ ſpẽs: alterã mutaꝝ. alterã ſemiuocaliũ. Sꝫ cũ dixit nouẽ eẽ mutas: ⁊ ſeptẽ ſemiuocales: manifeſtũ ẽ de ſimplicibꝰ lr̃aꝝ figuris rñdiſſe. nã ꝓnũciatiões vt diximꝰ duo d̄ viginti ſunt: duodecim mutaꝝ / ⁊ ſex ſemiuocaliũ: qḋ ſic ꝓbari põt. ait Pli. li. naẛ. hiſto. vij. latinos habere vim oim lr̃aꝝ: q̃s greci hñt: nam dictiões grecas cũ lr̃atura in latinũ ſermonẽ trãſferre placuit. Illi nãq̄ nouẽ hñt mutas i triplici differẽtia poſitas. p. c. t. ſubtiles ph. ch. th. craſſas. b. g. d. medias. q̃ꝝ ſubtiles ⁊ medias hñt latini. hñt q̄q̄ ⁊ ſpiſſas: ſed tñ i dictiõibꝰ grecis. vt phia. chorꝰ. thalamꝰ. q̃s qꝛ figuras nõ habemꝰ ꝑ ſubtiles aſpiratiõe addita rep̄ſentamꝰ: cũ diuerſę omno ſint ab illis. multoq̄ magis i ꝓnũciatiõe diſtẽt: quã ab illis q̃s diximꝰ eẽ medias. Cũ ergo diuerſitas lr̃aꝝ nõ in figuris: ſed in ꝓnũciatiõe ſit: manifeſtũ ẽ. ph. ch. th. alteriꝰ eſſe gñis q̃. p. c. t. cũ nõ aſpiranẛ. hñt p̄terea latini tres mutas q̃s ignorãt greci. f. i. u. ꝯſonãtes. vt em̃ alio i loco ꝓbauimꝰ iter. f. ⁊. ph. tãta ẽ differẽtia: vt iter duas lr̃as eiuſdẽ gñis nulla maior eẽ poſſit. f. v̄o mutã eẽ oẽs grãmatici teſtanẛ. a q̃ nõ multũ in ꝓnũciatiõe differt. u. ꝯſonãs: qḋ antiq̄ores digama eolicũ appellabãt. i. ꝯſonãs: quẽ habeat ſonũ fateor me ignorare. nã queadmodũ cõpertũ habeo nõ eũ eẽ: quẽ hiſpani ꝓferũt: quẽq̄ ego ꝯtẽderim nõ aliũde q̃ a poenis hiſpaniã accepiſſe: ita ſuſpicor ꝓxime accedere ad ſonũ. i. vocalis. niſi q. i. ſibi ipſi inſidet: reliquaſq̄ vocales frangit. ſed interim reijciamꝰ illã i nũeꝝ mutaꝝ.

Colligamusq̃ duodecim eē mutas:tres grecoꝝ ꝓꝑas.ch.ph.th.tres latinoꝝ.f.i.u.ꝯsonātes.sex cōes grecis ꝛ latinis b.c.d.g.p.t.nā.k.q.ociosę sunt:cū eūdē sonū habeat:quē hꝫ.c.neq̃ figuraꝝ diuersitas ꝺbeat nūeꝝ augere lr̄aꝝ.sex tn̄ eē semiuocales diximꝰ:cū reliq̄ oēs grāmatici/greci/ꝛ latini/dixerit eē septē.ꝛ quē fecimꝰ rn̄dētē discipulū septē qꝫ eē dixit.Sꝫ hi oēs ꝺ figuris loquūt̄ lr̄aꝝ:nos ṽo ꝺ illaꝝ vi potestateq̃ disserimꝰ:cuiꝰ rō ꝯuicit.x.nō eē lr̄am:sed vt supra memorauimꝰ:duaꝝ lr̄aꝝ ꝯpēdiū.qꝝ altera hoc ē.c.vł.g.ad mutas/altera hoc ē.s.ad semiuocales referēda ē.

Quot sunt semiuocales.Septem.l.m.n.r.s.x.z.

Quare dn̄r mutæ? Quia cōparatione vocaliū & semiuocaliū nihil prope sonent.

Quare dicūtur semiuocales? Quia in sonoritate ꝓxime ad vocales accedant.

Quot accidūt litteræ? Quinq̃.Nomē.Figura.Potestas Cognatio.Ordo.

Quid est nomē i littera? Vocabulū quo vna quęq̃ appellatur ad aliarū litterarū discretionem.

Quid est figura in littera? Eius descriptio certis lineamētis terminata.puta longa.breuis.rotunda.

Quid est potestas in littera? Ipsa lr̄æ ꝓnunciatio ꝓpter quā & figuræ & noīa sunt inuenta.

Quid est cognatio in littera? Quædā affinitas qua alia in aliā cōmutatur aut ꝑ interꝑtationē.vt a lida leda.aut ꝑ deriuationē.vt a tego toga.aut ꝑ cōpositionem.vt ab amicus inimicus.aut ꝑ declinationē.vt a facio feci.

Quid est ordo in littera? Ratio demonstrans q̄ ꝑponi: q̄ subsequi debeat in ꝓnunciatione.

Quotuplex est ordo in litteris? Duplex.scilicet in vocalibus & in cōsonantibus.

Quid est ordo in vocalibꝰ? Qd̄ cū in diphthōgō coeūt: quædam semꝑ ꝑponuntur.vt.a.o.y.q̄dam semꝑ postponuntur.vt.i.u.q̄dam aliquando ꝑponuntur:aliquādo postponuntur.vt.e.

Quare dn̄r mutę:cui q̄stioni rn̄det:mutas iō dici nō qꝛ illę partes vocis nō sint:sꝫ qꝛ ꝯparatiōe vocaliū ꝛ semiuocaliū nihil ꝓpe sonēt.Qd̄ exēplo Prisciānꝰ ostndit sic.quēadmodū i formis dr̄ mulier nō q̄ caret forma:sꝫ qꝛ ē male formata:sic ēt muta dr̄: nō qꝛ oīno caret voce:sed qd̄ exiguā partē habeat. Immo ṽo possem ego dicere mutas iccirco appellatas ꝙ ꝑ se nulla rōne possint enūciari:cū i ea oris parte formēt̄:q̄ nullo mō possit vocis eē iter:nā.p b.ph.ore clauso labrisq̃ ꝑssis effingūt̄.t.d.th.ligua iter dētes ꝯꝑssa ꝑori parte.c.g.ch.ipsiꝰ arterię faucibꝰ clausis.f.ṽo ꝛ.u.ꝯsonās ꝑoribꝰ dētibꝰ iferiori labro imꝑssis:nisi qd̄.f.vt Quītil.ait ꝑ dētiū discrimina extrorsū efflat̄.u.ṽo spū q̄dāmō intꝰ attracto .i.ṽo ꝯsonās quā habeat vocē iā cōfessi sumꝰ nos ignorare.Cū igit̄ oībꝰ i his locis ea sit oris figura:vt nulla rōne vox exire possit:qꝛ ꝑ se nō pn̄t enūciari nisi vigore dūtaxat vocaliū:merito dn̄r mutę q̄ppe q̄ nullā ꝑ se vocē habeāt. Quare dn̄r semiuocales:rn̄det ideo sic appellatas:ꝙ i sonoritate ꝓxime ad vocales accedāt.Nā vt ait Pris.sic appellatę sunt:qꝛ plenā vocē nō habeāt:vt semiuiros appellamꝰ.nō qd̄ dimidiā partē hn̄t viroꝝ:sꝫ qꝛ pleni viri nō sūt.Cur aūt magis q̄ mutę:minꝰ aūt quā vocales sonēt:rō ē qꝛ i ea oris parte figuraq̃ formāt̄ in q̄ hoc effici possit.Nā ore faucibusq̃ semiadaptis ligua ad palatū cœlūq̃ ip̄m illisa semiuocales enūciāt̄ ꝑterq̃.m.q̄ ꝛ ip̄a poriꝰ iter mutas enūerari ꝺberet:ꝓpterea qd̄ in ꝓnūciatiōe ad.b. ꝓxime accedat:nisi ꝙ.b.labijs clausis cum vocali seq̄nti erūpit.m.quodāmodo ꝑ nares efflat̄. Quot accidūt lr̄ę:posteaq̃ dixit q̄d est lr̄a:atq̃ illā in partes diuisit:q̄rit quot sunt illiꝰ accidentia: rn̄detq̃ esse q̄nq̃.Nomē ē q̄ vnaq̄q̃ appellat̄. Figura q̄ ꝺscribit̄. Potestas q̄ ꝓnūciat̄.Cognatio quā cū alia hꝫ lr̄a.Ordo quo cū alia syllabicat̄. Quid est nomē i lr̄a. vocabulū inq̄t:q̄ vnaq̄q̃ appellat̄.vt quā greci vocāt alpha.hebręi aleph. pœni alipha.nos ipsiꝰ vocis noīe appellamꝰ.s magna ꝑfecto vtilitate illoꝝ q̄ ex illis lr̄is icipiūt syllabas ꝯiūgere.nā grecis hebręis ꝛ pœnis euanescūt potestates lr̄aꝝ cū i syllabicādo illas lōgo circuitu noīm suoꝝ appellāt.ex q̄ fit vt hac vna i re mł̄to plus latini triduo ꝑficiāt:quā illi mēse. Quid est figura i lr̄a? Descriptio inq̄t siue lineaꝝ ductꝰ certis lineamētis ꝛ characteribꝰ termiata: qd̄ exēplo ꝺclarat.vt.l.lōga.i.breuis.o.rotūda.ꝛ ꝯposita ex lōga ꝛ rotūda.b.d.p.ex breuibꝰ.m.n.ꝛ eodē mō ꝺ reliq̄s. Illō mō memineris lineamētoꝝ varietatē nō facere diuersitatē lr̄aꝝ. Quid ē potestas i lr̄a? Ipsa rn̄det lr̄ę ꝓnūciatio.nā quēadmodū lr̄aꝝ diuersi ductꝰ atq̃ tractꝰ nō diuersificāt lr̄am:ita ediuerso si vna lr̄ę figura plures soni repsentent̄:plures q̄q̃ lr̄as illā vnā eē itelligemꝰ. Quid ē cognatio in lr̄a? Hāc lr̄ę accidētiā Quintil.ꝑcepit vt pueri sciāt.scribit eīn his ṽbis.q̄re discat puer q̄d i lr̄is ꝓpꝛiū:q̄d cōe:q̄ cū q̄bꝰ cognatio:nec miret̄ cur ex scāno fiat scabellū.neq̃ has mō nouerit mutatiōes q̄s afferūt ꝺclinatio aut ꝑpositio sꝫ ꝛ q̄ rectis casibꝰ ętate trāsiert.Quibꝰ i ṽbis q̄ttuor modos mutatiōis lr̄aꝝ in alias lr̄as tāgit.Deriuatiōis cū dicit:cur ex scāno fiat scabellū qꝛ ꝓpter eā cognatiōnē q̄ est.m.cū.b.Declinatiōis:vt cū subdit secat secuit.Prępositiōis ꝑ quā itelligimꝰ ꝯpositiōnē qꝛ ꝑpositiones plerūq̃ venūt in ꝯpositionē.vt cū subdit cado excido.De iterꝑtatiōe siluit:tn̄ adiecit aliū modū cognatiōis cū dicit:q̄ rectis casibꝰ.i.manēte ꝑma nois positiōe:ętate.i.tp̄is vetustate trāsiert.i.alię lr̄ę i alias mutatę sūt.vt valesij ꝛ fusij i valerios ꝛ furios.s.mutata i.r.Ergo a lida fit leda.i.mutata est i.e.a tego toga.e.mutata ē in.o.ab amicꝰ inimicꝰ.a mutata ē in.i.a facio feci.a mutata i.e.ꝓpter eā quā diximꝰ lr̄aꝝ cognationē.cuiꝰ ꝯsideratio:qꝛ latissime patet:satis erit in ꝑsentiaꝝ pueros admonuisse cognatiōis lr̄aꝝ ne postea mirent̄ cur alię in alias trāseāt. Quid est ordo i lr̄a? Accidit ꝑterea lr̄ę ordo:nō quēadmodū Isidorꝰ ait qd̄.a.ponit̄ āte.b.ꝛ.b.āte.c.ꝛ.c.āte.d.qm̄ ille ordo lr̄aꝝ est q̄ scribunt̄:nihilq̃ ad grāmaticū ꝑtinet.sed q̄rit de ordine lr̄aꝝ enūciataꝝ:cū in vnā syllabā colligunt̄. ideo rn̄det ordinē in lr̄a esse rōnē q̄ demonstrat q̄ ꝓponi q̄ subseq̄ debeat:nō in scriptura:sed in ꝓnunciatiōe. Sed qꝛ lr̄ę aut sunt vocales aut ꝯsonātes:q̄rit ꝑmo de ordine vocaliū dicens. Quis est ordo in vocalibꝰ:qꝛ tn̄ vocales in syllabam coire nō pn̄t nisi diphthongo:rn̄det ꝙ cū in diphthōgō cocunt q̄dam semꝑ ꝑponuntur q̄dam semꝑ postponuntur.q̄dam aliq̄n ꝑponūtur aliq̄n postponunt̄.Cum eīn apd̄ latinos sex in vsu diphthongi sint.ae.au.ei.eu.yi.oe.facile colligitur.o.a.i.ꝑpositiuas esse.i.u.postpositiuas.e.vero cōem.nam in.ei.ꝑponitur in.ae.postponitur.

Quid est diphthongus? Cōglutinatio duarū vocaliū in eadem syllaba suā vim retinentium.

Vnde dicitur diphthongus? A dis qđ est bis & phthōgꝰ sonus: quasi duplex sonus.

Quot sunt diphthōgi qbꝰ vtūtur latini? Sex.æ.vbi supprimitur.a.& ꝓfertur.e.vt musæ.au.vbi ꝓfertur.a. & rapitur.u.vt audio.ei.vbi supprimitur.e.& ꝓfert.i. vt penthei.eu.vbi ꝓfertur.e.& rapitur.u.vt pentheus.yi.vbi vtraqꝫ vocalis in.i.longū ꝓfertur vt harpyia.æ.vbi supprimitur.o.& ꝓfertur.e.vt pœna.

Quis est ordo in cōsonantibꝰ? qđ plures q̄ȝ tres nō pn̄t p̄cedere vocalem nec plures q̄ȝ totidem succedere. vt scrobs. stirps. & qđ si seq̄ns syllaba incipiat a vocali necesse est p̄cedentē in vocalē desinere.qđqꝫ si p̄cedens syllaba in cōsonantē desinit:necesse est sequentē a cōsonante incipe.quodqꝫ non est necesse si seq̄ns syllaba a cōsonante inceperit: p̄cedentē quoqꝫ in consonantē desinere. Quæ regulæ sunt veræ in dictiōibus simplicibus non tamen in compositis.

Quid est diphthōgꝰ? occasiōe habita ex eo qđ diphthōgi meminit: q̄rit rursꝰ qđ ē diphthōgꝰ. Cui rn̄det.ē ꝯglutinatio.i.ꝯstricta q̄dā & ferruminata ꝯiūctio duaꝝ vocaliū.nā tres Quītiliano autore nūq̄ȝ pn̄t coire i ꝑmōe greco aut latio:cū tn̄ i hispano freq̄nt coeāt: queadmodū alio loco ꝓbauimꝰ. Qđ si q̄s obiecerit has particlas q̄/q̄ro/vę/vęcordia.i qbꝰ p̄ores syllabę ternas hn̄t vocales: dicimꝰ i p̄oribꝰ illis.u.nō eē vocalē ſʒ vocalē liq̄dā:i posterioribꝰ vo eē ꝯsonātē. Qđ eñ Hora.i.j.car.dixit nūc mare nūc siluę.vbi.u.ex rōne carminis vocalis ē: dicimꝰ factā eē illic solutionē vt.u.iā nō ꝑtineat ad diphthōgō q̄ seq̄t: sed ꝑ seipam syllabā efficiat. Et subiūgit deide i eadē syllaba suā vim retinētiū.qđ si veꝝ ē idq̄ȝ oēs grāmatici antiq̄ & iuniores fateāt ego nō video cur tāta iniuria d̄beat fieri vocalibꝰ illis q̄ exterūt: vt oino illas supp̄mamꝰ. Qđ si Quintil.& cū illo oēs q̄ de orthographia scripsert: recte dixisse putāt: cū aiūt sic scribēdū eē vt ꝓnūciamꝰ. atqꝫ ediuerso sic ꝓnūciādū vt scribimꝰ: ego nō itelligo q̄d ad rem ꝑtineat diphthōgos scribere si ꝓferēdę nō sūt. aut si i eadē syllaba suā vim retinēt: cur ābę ille vocales enūciari nō debeāt. qđ vo q̄dā dicūt illā suā vim retinēnū: d̄bere itelligi quātū ad syllabę quātitatē: ridiculū ē: cū vl ex ipa diphthōgi d̄riuatiōe facile appareat vtrāqꝫ vocalē d̄bere enūciari. Dicit eñ diphthōgꝰ vt stati subiūgit.a dis grece. qđ ē bis latine & phthōgꝰ sonꝰ. q̄si duplex sonꝰ. Sʒ q̄d ego hac de re sentiā i seq̄nti erotemate declarabo. Quot sunt diphthōgi: sex diphthōgi sūt apđ latinos.ae.au.ei.eu.yi.oe.q̄ꝝ tres.ei.eu.yi.i dictiōibꝰ tm̄ grecis repiūtur. Reliq̄ tres.ae.au.oe.i grecis parit & latinis. Sʒ queadmodū vocales i diphthōgis ꝓnūciari debeāt: significauimꝰ i hūc modū vt i ae.ei.oe. p̄ores vocales supp̄māt idest paululū q̄ddā atqꝫ obscure sonēt. qūo Qui.j.meta.dixit.supp̄mit exteplo vocē. seq̄ntes vo vocales plene enūciēt: i reliq̄s vo tribꝰ.au.eu.yi. p̄ores vocales enūciēt itegre: seq̄ntes vo rapiāt.i.raptim ꝓferāt. vt iter supp̄mere & rape faciamꝰ differētiā quātū adhūc ꝑtinet locū: qđ supp̄mere sit minꝰ q̄ȝ rape queadmodū & rape minꝰ ē q̄ȝ ꝓnūciare siue enūciare siue ꝓferre. Qđ vo i.yi.diphthōgō diximꝰ vtrāqꝫ vocalē i.i.lōgū ꝓferri: volebamꝰ significare q̄ cū.y.subtilis sonꝰ sit nob icognitꝰ.i.vo latini oibꝰ notꝰ vtraqꝫ vocalis i sonū nob cognitū ꝯfunderet. Quis ē ordo i ꝯsonātibꝰ: hęc q̄stio ꝑq̄ȝ vtilis ē tū librarijs: tū icipiētibꝰ p̄mas l̄ras i syllabā ꝯiūgere: tū ōniqꝫ ipi ꝓnūciatiōi cuiꝰ causa & libri scribūt & l̄ras legimꝰ. Librarijs iq̄ȝ & reliq̄s scriptoribꝰ dictiōes lōgiuscłas diuidere necesse ē. nesciūt q̄s ꝯsonātes i seq̄ntē lineā trāsferāt: q̄s ve reliquāt.i qđ cū i fine lineaꝝ dictiōes... quē errorē ne augustꝰ Cęsar icurreret: ꝯsueuit lineas cū dictiōibꝰ finire: scribit eñ Trāqllꝰ i vita illiꝰ his vbis. Notauit & i chirographo eiꝰ illa p̄cipue nō diuidere vba: nec ab extrema parte vsuū abūdātes l̄ras i alteꝝ trāsfert: sʒ ibidē statim subijcit circūducitqꝫ. hoc q̄ȝ obsuamꝰ hodie fieri ab hebręis & pœnis: qđ Suetoniꝰ dicit augustū obsuasse. Prodest ēt pueris illoꝝq̄ȝ pedagogis: vt i syllabicādo sciāt q̄s ꝯsonātes p̄cedenti vocali q̄s i seq̄nti ꝯiūgere debeāt. Cōfert q̄ȝ ad ꝓnūciationē vt i ꝓferēdo sciamꝰ q̄ ꝯsonās cui vocali adhęreat. Qđ plures q̄ȝ tres. ponit p̄mo huiꝰ negotij regłas q̄sdā gn̄ales: deide subiūgit particlares. Prima igit regła ē q̄ i eadē syllaba nūq̄ȝ pn̄t p̄cedere vocalē plusq̄ȝ tres ꝯsonātes. vt scribo. stratū. scrobs. nec rursꝰ pn̄t subseq̄ vocalē plusq̄ȝ totidē vt stirps. Et q̄ si seq̄ns syllaba. Scđa regła ē: q̄ si i dictiōe pluriū syllabaꝝ seq̄ns syllaba icipit a vocali: necesse ē p̄cedētē i vocalē d̄sinere: vt deꝰ tuꝰ. rō aūt huiꝰ est q̄ aut iter duas vocales nihil est mediū/aut est vna ꝯsonās aut duę aut plures: si nihil ē mediū hʒ locū scđa regła. Si fuerit media vna tm̄ ꝯsonās: hʒ locū q̄rta regła: q̄m illa semꝑ ꝑtinet ad vocalē seq̄ntē p̄terq̄ȝ i dictiōibꝰ ꝯpositis: vt statim differemꝰ. Si vo plures fuerit ꝯsonātes: aut ꝑtinent ad seq̄ntē syllabā oēs: vt scripꝰ. rescribo: aut q̄dā etiā ꝑtinent ad p̄cedentē. vt forte. ꝑscribo. q̄ i casu hʒ locū tertia regła. Sʒ q̄n ꝯsonātes ꝑtinēt ad vocalē p̄cedentem: q̄n ad seq̄ntem stati explicabimꝰ. Dicit tn̄ regłas supiores esse veras i dictiōibꝰ simplicibꝰ q̄m i ꝯpositis ꝯsonātes erūt illiꝰ vocalis: cuiꝰ fuerāt āte ꝯpositionē. vt inimicꝰ ꝯponit ex i & amicꝰ: q̄ȝuis eñ ꝯsonās sit i medio duaꝝ vocaliū: d̄beretq̄ȝ ex rōne regłę supioris ad vocalē seq̄ntem ꝑtinere: ex hac limitatiōe nō ꝑtinet nisi ad p̄cedētē. Eodē mō si fuerit plures ꝯsonātes vt resto: rescribo: q̄ ꝯponūt ex sto & scribo cū hac p̄positiōe re: manifestū est oēs illas ꝯsonātes medias ꝑtinere ad seq̄ntes vocales. Quītil.li.j. est etiā i diuidendis vbis obsuatio mediā l̄ram ꝯsonātem p̄ori an seq̄nti adiūgas syllabę. Aruspex eñ q̄ a spectādo pars eiꝰ posterior est. s. l̄ram tertię dabimꝰ. abstemiꝰ q̄ ex abstinentia temeti ꝯposita vox est: p̄mę relinq̄t. Sʒ videamꝰ q̄n i dictiōibꝰ simplicibꝰ ꝯsonātes medię ꝑtinent ad vocalē seq̄ntē: q̄n ad p̄cedētē. q̄ de re hmōi regłas dabimꝰ. i qbꝰ etiā oñdemꝰ q̄ ꝯsonantes āte q̄s esse pn̄t i p̄ncipio & i medio dictionū. B. pōt āte. d. poni. vt bdeliū. abdera. āte. l. vt blādꝰ hybla. ante. r. vt breuis. fabrica. āte. s. vt absyrtꝰ. C. pōt poni āte. l. vt clarꝰ. amyclas. añ. m. vt pyracmō. añ. n. vt cnidos. aracne. āte. t. vt ctesiphō. doctꝰ. āte. s. hʒ sonū q̄ nūc p. x. repsentat. D. pōt poni āte. l. vt abodlas. āte. m. vt admetꝰ. āte. n. vt cidnꝰ. añ. r. vt draco. cedrꝰ. F. pōt poni āte. l. vt flagellū ꝯflo. āte. r. vt frāgo refrigo. G. pōt poni āte. l. vt gladiꝰ egle. āte. m. vt agmē. āte. n. gnauꝰ. ignis. āte. r. vt gratꝰ pigritia. L. āte nullā ꝯsonātē poni pōt: sʒ ipsa postponit. b. c. d. f. g. p. t. M. āte nullā ꝯsonātē poni pōt p̄terq̄ȝ. n. vt mnemosyne. amnis. somnꝰ. solemnis. ꝯtemno. ꝑ quo impiti huiꝰ rōnis. p. interiecta

ſcribebãt ſompnꝰ.ſolempnis.ↄtempno. N.ãte nullã ↄſonãtẽ ponit̃:ſed ipa poſtponi põt aliis. P.põt poni ãte.l.vt placeo.duplico.ãte.n.pneuma.ante.r.vt pratũ capra.ante.s.vt pſalmꝰ.ante.t.ptolomeꝰ. Q.ãte nullã conſonãtẽ poni põt:qꝛ ipa ſemp ponit̃ ante.u.liqdã. R.ãte nullã ↄſonantẽ ponit̃:ſed ipſam reliq̃ ꝑcedũt. S.põt poni ante.b.vt aſbeſtos.ãte.c.vt ſcribo.aſcra.ãte.l.vt ſlatariꝰ.ãte.m.vt ſmaragdꝰ.ãte.p.vt ſpaciũ aſpis.añ.q.vt ſqualoꝛ.ãte.t.vt ſtatus iſte. T.põt poni ãte.l.vt tlepolemꝰ.atlas.ãte.m.vt tmolꝰ.ãte.n.vt ętna. X.añ nullã ↄſonantem poteſt poni.

℃ De erotematis proſodiæ. Cap.iii.

Vid eſt ꝓſodia? Scientia demõſtrãs quo accentu q̃q; dictiõis ſyllaba ꝓferatur. Vnde dicitur ꝓſodia? A pros qđ eſt ad & ode cantus quaſi accẽtus.hũc latini tũ vocul ationẽ.tum tenorem.tum tonũ interpretati ſunt.

Quid eſt ſyllaba? Compꝛhenſio litterarũ enunciata; quæ vno accentu & vno ſpiritu indiſtanter profertur. Vnde dicitur ſyllaba? A ſyllabin qđ eſt compꝛhendere.

Quot accidunt ſyllabæ? Quattuor.tenor.ſpũs tempus. & litterarum numerus.

Quid eſt tenor in ſyllaba? Modus quo aut eleuatur aut deprimitur.aut eleuatur ſimul & deprimitur.

Quot ſunt tenores? Tres. Acutus.Grauis.& circũflexus. Acutus eſt quo ſyllaba eleuatur.Grauis quo ſyllaba deprimitur.Circũflexus. quo ſyllaba partim eleuatur partim deprimitur.

Quid eſt ſpiritus in ſyllaba? Qualitas q̃dã qua aſpere vel leniter ſyllaba profertur.

Quid eſt tempus in ſyllaba? Duratio vel tractus in quo ſyllaba pronunciatur.

Quotuplex eſt tempus in ſyllaba? Duplex:quia aut habet vnũ tempus in quo ꝓfertur & dicitur breuis.aut habet duo tempora & dicitur longa.

Quid eſt numerus in ſyllaba? Comprehenſio litterarum ſyllabam conſtituentium.

Quot poſſunt eſſe litteræ in ſyllaba? Vt multum ſex. vt minimum vna? Sed tunc proprie non dicitur ſyllaba: cum plures litteras non comprehendat.

Quę ꝓſodię erotematis. Scđm partitionẽ grãmatices:q̃ ſupius vſi ſumꝰ:hęc ẽ ſcđa pars: in q̃ q̃rit de ꝓſodia ⁊ de ſyllaba hoc ẽ materia circa quã ꝓſodia v̾ſat̃. Et ꝑncipio q̃rit qđ ẽ ꝓſodia? Sciẽtia inq̃t demõſtrãs q̃ accẽtu q̃q; dictiõis ſyllaba ꝓferat̃. Nã in vna q̃q; dictiõe vt paulo poſt dicemꝰ:eſt vna ſyllaba in q eſt accẽtꝰ ꝑdominans acutꝰ vel circũflexꝰ: reliq̃ oẽs ꝓferũt̃ accẽtu graui. Unde đr ꝓſodia? Rñdet:a pros ꝑpoſitiõe gręca qđ ẽ ad.⁊ ode odes:qđ interp̄tat̃ cantꝰ:vt ſit v̾bũ ex v̾bo accẽtꝰ:quẽ latini vt autoꝛ ẽ Gell.tũ vocula tionẽ.tũ tenoꝛẽ.tũ tonũ iterp̄tati ſũt. Nã queãdmodũ ait Boetiꝰ i arte muſica:poetaꝝ carmẽ iter ſermonẽ ⁊ cãtilenã eſt : ac ſi velit dicere:ꝙ homo cũ loq̃t̃:⁊ poeta cũ i carmine q̃ſdã flexꝰ facit:⁊ muſicꝰ cũ cãtꝰ modulat̃:oẽs ſuo mõ canũt. Igit̃ qꝛ q̃loq̃t̃: q̃ſdã in dictiõibꝰ attollit voces:q̃ſdã dep̄mit:q̃ſdã circũflectit:quodãmõ videt̃ canere.⁊ hmõi modulatio ẽ accẽtꝰ hoc ẽ q̃ſi cãtꝰ. Quid eſt ſyllaba? Ad diffinitionẽ Priſciani addit enũciata ⁊ idiſtãter:⁊ tollit qđ ille dixit ↄſeq̃ns. Ait eñ:ſyllaba ẽ ↄp̄hẽſio lr̃aꝝ ↄſeq̃ns ſub vno accentu:⁊ vno ſpũ ꝓlata. Cõp̄henſio inq̃t lr̃aꝝ:nã ſi vna vocalis ſyllabã facit ꝑ ſe ipſam:nõ appellabit̃ ꝓp̄ie ſyllaba cũ etymologia ⁊ diffinitio ſyllabę nõ ↄueniat illi:q̃ ẽ:ſyllaba eſt ↄp̄hẽſio lr̃aꝝ.enũciata inq̃t:qꝛ ſyllabę foꝛma enũciatio eſt.nõ ſcriptio.⁊ qđ Priſcianꝰ addit ↄſeq̃ns:magna ex parte explicat ſyllabę diffinitionẽ:qꝛ ſi lr̃ę nõ ſũt ↄſeq̃ntes ideſt nõ poſſint ſyllabicari:nõ erit ſyllaba ꝓlata ſub vno accẽtu:⁊ vno ſpũ:qꝛ vt diximꝰ q̃libet ſyllaba hꝫ vnũ accẽtũ q̃ eſt foꝛma illiꝰ ſyllabę.adiecimꝰ aũt idiſtãter:qꝛ oẽs illę lr̃ę colligẽdę ſũt ſub vnũ vocis ictũ. Uñ đr ſyllaba? Et qꝛ originẽ hꝫ grę cã:dicit ꝙ a ſyllabin grę ce qđ eſt ↄp̄hẽdere latine:vt ſit qđ ipſa diffinitio đmõſtrat ↄp̄hẽſio lr̃aꝝ. Quot accidũt ſyllabę? Quattuoꝛ eſſe rñdet ſyllabę accidẽtias:q̃s enũerat. atq; iteꝝ de ſinglis illaꝝ q̃rit. ⁊ ꝑmo. Quid ẽ tenoꝛ i ſyllaba? Diximꝰ ſupꝛa quẽ accẽtũ grãmaticoꝝ vulgꝰ appellat:tũ voculationẽ.tũ tenoꝛẽ.tũ tonũ:a viris doctis fuiſſe vocatũ:⁊ rñdet eẽ modũ ſiue modulationẽ:q̃ ſyllaba eleuat̃:cũ ꝓfert̃ accentu acuto aut dep̄mit̃ cũ ꝓfert̃ accẽtu graui.aut eleuat̃ ⁊ dep̄mit̃ cũ ꝓfert̃ accẽtu circũflexo.ſimul aũt dixit non qđ eodẽ tp̄e eleuatur ⁊ dep̄mit̃:ſed qđ p̄oꝛ pars duratiõis i ſyllaba eleuat̃:poſterioꝛ v̾o dep̄mit̃:⁊ ita fit q̃ſi q̃dã flexus a ſurſum deoꝛſum. Quot ſunt tenores? Qꝛ dixit qđ tonꝰ eẽt:q̃rit rurſꝰ de nũero partiũ illiꝰ. Rñdetq; eſſe tres ⁊ noiatim exp̄mit qđ vno q̃q; illoꝝ efficiat̃.ſed qꝛ hoc negociũ ad q̃nti libꝛi diſpoſitionẽ ꝑtinet:q̃ hoc loco curſim tetigimꝰ:i illũ reiiciẽda ſunt:vbi copioſius diſputabunt̃. Quid eſt ſpũs i ſyllaba? Ex q̃ttuoꝛ ſyllabę accidẽtibꝰ.ſpũs ꝑtinet ad q̃litatẽ.tenoꝛ ⁊ duratio ad quantitatẽ ↄtinuã.nũerꝰ lr̃aꝝ ad quantitatẽ diſcretã. Itaq; rñdet ſpm̃ eſſe qualitatem q̃ ſyllaba aſpere vel leniter ꝓfert̃. Aſpeꝝ eñ ⁊ lene q̃q; ſunt differentię tangibiliũ:transferunt̃ tñ ad ſonos qui ꝑueniunt ad aures demulcẽdo aut exaſpando ſenſum auditꝰ. Quid eſt tp̄s in ſyllaba? Hic de lõgitudine duratiõis in ſyllaba q̃rit queadmodũ de tenore interrogatꝰ de ſyllabę ꝓfunditate q̃rebat:⁊ qꝛ pars maioꝛ quinti lib.eſt de hac re:hic tm̃ dicit eſſe durationẽ ſiue tractũ ſiue extenſionẽ ſiue poꝛrectionẽ in q̃ ſyllaba ꝓnunciat̃. Quotuplex eſt tp̄s in ſyllaba? Qđ eſt ſatis puero nõdũ in re ſcrupuloſa erudito? Rñdet eſſe duo tp̄a:breue ⁊ lõgũ. lib.añ q̃nto dicturi ſumꝰ:alios iſta exq̃ſitiꝰ diſtinxiſſe in q̃nq; tẽpoꝝ diuerſitates:hoc ẽ vnũ.vnũ ⁊ ſemis.duo.duo ⁊ ſemis.tria. Quid eſt nũerꝰ in ſyllaba? Hic de quãtitate ſyllabę diſcreta q̃rit:hoc eſt quot lr̃is ↄſtat. Nam queadmodũ lr̃a indiuidua eſt:ita ſyllaba in lr̃as diuiditur. Itaq; rñdet ex ſyllabę diffinitione eſſe ↄp̄henſionem certi nũeri lr̃aꝝ ex q̃bꝰ ſyllaba ↄſtituit̃.⁊ rurſus q̃rit de nũero. Rñdetq; eſſe poſſe ſex cũ plurimę ſunt vt ſcrobs.ſtirps.ꝑñt eſſe vna minus.vt trans.ꝑñt eſſe q̃ttuoꝛ.vt tran.ꝑñt eſſe tres.vt tra.ꝑñt eſſe duę vt ra.vt minimũ poteſt eſſe vna.vt.a.ſed vt ſupꝛa memoꝛauimꝰ:tunc ꝓp̄ie non đr ſyllaba cũ neq; diffinitio neq; etymologia ſyllabę illi conueniat.

De erotematis etymologiæ. Cap. iii.

Quid est etymologia? Scientia ostendens verā dictionū originē cū reliqs accidētibꝰ.

Vnde dicitur etymologia? Ab etymon qđ est verū. & logos sermo. q̄si veriloquiū qđ Cicero reformidās notationem appellat. hęc ab Aristotele symbolū: a qbusdā originatio dicit̄.

Quid est dictio? Minima pars orationis constructæ. i. in ordine compositæ.

Dictioni quot accidunt? Quattuor. Significatio. Etymologia. Figura. Ordo.

Quid est significatio in dictiōe? Illud quo breuiter ostēditur quid dictio significet.

Quid est etymologia? Dixi esse scientiam qua ostenditur vera dictionum origo.

Quid est figura in dictione? Forma qua dictio simplex a composita distinguitur.

Quid est ordo in dictione? Qualitas qua in oratiōe alia semper præponitur. alia semper postponitur. alia modo præponitur modo postponitur.

Partes orōnis quot sunt? Octo. nomen. ꝓnomen. verbū. participiū. præpositio. aduerbiū. interiectio. cōiūctio.

Quot sunt partes orationis declinabiles? Quattuor. Nomen. Pronomen. Verbum. Participium.

Quot sunt partes orationis indeclinabiles? Quattuor. Præpositio. Aduerbium. Interiectio. Coniunctio.

De erotematis etymologię. cap. iiij. Quid est etymologia. Incipit inquirere de tertia grāmatices parte hoc est de etymologia: q̄ circa dictiōes singulas ꝟsat̄. etymologia ꝑcipue q̄rit de origine dictionū: vñ sunt deductę. vt an cœlebs dicat̄ qꝛ cœlestis: eo qđ onere grauissimo vacet: vt vult gabiniꝰ. an ab eo vt putauit modestꝰ: qꝛ cœlo saturnꝰ genitalia abstulerit hoc noīe appellatū q̄ vxore careat. ꝫ cōsiderat etiā de reliqs accidētibꝰ singulaꝝ partiū orōnis. vt ad dictionū substātiā ꝑtineat qđ significēt ⁊ vnde dicātur. reliqua vero sint illaꝝ accidētia. Quō autē etymologia quę est accidēs dictionis demōstret substantiam ipsam ⁊ accidentia illius nihil ad grammaticū pertinet qui pinguiori minerua res huiusmodi considerare debet. Unde dicitur etymologia: ab etymō qđ ex gręco interpretatur verum ⁊ logos sermo quasi sit latine veriloquiū. hic locus ex Quin. sumptus est qui li. j. institutio. orato. ait his verbis. etymologia quę verborum originē inquirit: a Cice. dicta est notatio: qꝛ nomē eius apđ Aristo. inuenitur symbolū: qđ est notanā verbū ex verbo ductū. i. veriloquiū ipse Cicero q̄ finxit reformidat. sunt qui vim potius intuitē originationē vocēt. hęc Quinti. Quid est dictio: qꝛ etymologia circa dictiones versatur: q̄rit quid est dictio. respōdetqꝫ ex Prisci. ꝟbis in hūc modum diffiniētis. Dictio est pars minima oratiōis cōstructę. i. in ordine cōpositę. Pars inq̄t Prisci. quātū ad totū intelligendū. i. totiꝰ sensus intellectū: qꝛ si dictio diuidatur: nō ad totū intelligēdū hęc fit diuisio vt si diuidas vires in vi ⁊ res: nihil partes illę significāt quantū ad totius rationē pertinet: ⁊ quēadmodū vna littera ꝓprie nō facit syllabam: cū syllaba ꝓprie sit cōprehēsio litteraꝝ: sic nec syllaba dictionē cum debeat dictio cōstare syllabis: nec dictio orationē: q̄ debet cōstare dictionibꝰ, quę sunt partes orōnis. potest tamē vna littera facere nō modo syllabā sed dictionē ⁊ orationē vt si dixeris. i. in scđa impatiui ꝑsona ab hoc ꝟbo eo is. iui. sed nō in quantū est lr̄a aut syllaba aut dictio: sed quatenꝰ orōnis habet vim. Dictiōi quot accidūt? Ac si dicat dictiōis sic in gn̄e acceptę quot sunt accidentię: r̄ndetqꝫ esse quattuor quas enumerat: et rursus de singulis quęrit: et primo de sig̃tiōe quā dicit esse illđ quo breuiter ostenditur qđ dictio significet. hoc per diffinitionē maxime exprimitur. ꝫ qđ ad grāmaticū spectat: satis est digito vt aiūt quid quęqꝫ dictio significet ostēdere. quā partem assecuti sumꝰ in octo codicibꝰ: quos de vocabuloꝝ significatiōe partim edidimꝰ: partim sunt edendi. Quęrit rursus. Quid est etymologia? Etymologia hic proprie accipitur pro illa scilicet grāmatices parte: q̄ ostēdit verā dictionū originē: ⁊ tūc pars siue species est eiꝰ etymologię: quā supra diffiniuimꝰ. ad quā ꝑtinet cōsiderare non solū dictionū originē: sed ⁊ sig̃tionē ⁊ alias cuiusqꝫ dictiōis accidentias. Quid est figura? Quāqꝫ figura oībus accidat orōnis partibus ꝑcipue de illa disseremus in capite erotematū nominis ⁊ ꝟbi: qꝛ numerosior est illic figurę disputatio. Quid est ordo? De ordine quoqꝫ pauca diximꝰ li. j. nonnihil etiā dicendū est in fine huiꝰ tertij cū de syntaxi agemꝰ. nā totus liber quartus hac de re est. Dicit igitur quasdam dictiōes semꝑ pręponi. vt nomen verbo. adiectiuo substātiuū. relatiuo antecedēs. ꝑpositio dictioni q̄ ꝑ casus declinatur. verbū aduerbio. Sed hic ordo nō ꝓ serie partiū orōnis accipitur: ꝫ ꝓ ordine quo in disponēdis clausulę cuiusqꝫ dictionibꝰ vtimur. nā in serie orōnis sola prępositio ⁊ cōiūctio aliqñ ꝑponit̄. vt ad. apud. ⁊ at. aliqñ postponit̄ vt tenꝰ. ꝟsus. qꝫ. quoqꝫ. aliqñ ꝑponitur ⁊ postponit̄ vt cōtra. cū. ergo. itaqꝫ. Interiectio ⁊ ꝑponi ⁊ postponi potest: qꝛ idcirco dicta est interiectio: qꝛ interponit̄ reliqs partibꝰ orōnis quaꝝ seriem potest abrumpere. Quot sunt partes orōnis? Qꝛ dictio nihil aliud est q̄ꝫ pars orōnis. q̄rit de numero partiū orōnis: ac si velit dicere: quot sunt gn̄a dictionū: ex q̄bꝰ veluti ex q̄busdā partibꝰ integralibꝰ orō cōstruit̄. R̄ndet autē esse octo: q̄ numerꝰ Aristarcho ꝑmū placuit: quē deinde secuti sunt gręci ⁊ latini artis grāmaticę scriptores. Sed quēadmodū li. j. diximꝰ: gręci interiectionē aduerbio annumerāt. articulū ꝟo a pronoīe distingūt: quē latini qꝛ nō agnoscūt: in ꝓnomē reiecerūt. Fuerūt tamē q̄ pauciores orōnis partes q̄ꝫ octo posuerūt: fuerūt etiā q̄ plures. nā referēte Quin. Arista. ⁊ Theode. ꝟba modo ⁊ noīa ⁊ ꝯiūctiōes tradiderūt: videlicet qꝛ i ꝟbis sermonis formā: i noībꝰ materiā: i cōiūctiōibꝰ aūt coꝝ ꝯplexū idicauerūt. Dialectici ceteras orōnis ꝑtes a noīe ⁊ ꝟbo sincathegoreumata vocāt. i. ꝯsignificātia. paulati deide a ph̄is auctꝰ est numerꝰ. Stoici noī ꝟbo ⁊ ꝯiūctiōi ꝓnomē ⁊ vocabulū addiderūt. articulū ꝓnoi ānumerātes. post adiectę sūt ꝑpōnes noībꝰ: appellatio deide. ⁊ ꝑticipiū deide mixtū ꝟbo. Sꝫ vt diximꝰ Aristarchꝰ octo ꝑtes orōnis posuit. Nomē. ꝓnomē. articulū. ꝟbū. participiū. ꝑpositionē. aduerbiū. ꝯiūctionē. Palęmō vicētinꝰ apđ latinos itē octo. Nomē. Pronomē. Uerbū. Participiū. Pręposition ē. Aduerbium. Interiectionē. Cōiunctionem. hūc secuti

sunt autores grãmaticę q̃ post illũ fuere. Hic est ille Palęmon: q̃ interrogatus quo distaret gutta ab stilla: gutta inq̃t stat: stilla cadit. q̃ꝫ dixit Vergi. de se vaticinatũ dixisse in buco. audiat hęc tñ vel q̃ venit ecce Palęmõ. q̃ppe multas ĩ grãmatica enodatur⁹ erat q̃stiões: queadmodũ ille iudex arbitrari⁹ fuit iter dametã ⁊ menalcã disceptantes. Qui vocabulũ a noie distinxerũt: nouẽ faciũt. q̃ rursus appellationẽ a vocabulo. decẽ. vt nomẽ esse tantum id: quod nos propriũ dixim⁹. vt Cęsar. Pompeius. Vocabulũ q̃d significat rem corporeã visu tactuq̃ꝫ manifestã: vt aqua. lapis. Appellatio. cui alterum deest. vt cœlum. aer. vel vtrũq̃ꝫ vt deus virtus. Fuerũt q̃ adijcerent asseuerationẽ. vt heu. quidã attractionẽ. i. contractionem. i. cũ aliquid per multa trahitur. vt viritim. alij infinitum: q̃d quidã nomẽ infinitum quidã verbum infinitum dixerunt. Sed nos appellationẽ et vocabulũ ad nomen. asseuerationẽ ad interiectionẽ. attractionẽ ad aduerbium. infinitum ad verbũ reduximus. gerũdia vero ⁊ supina alias ab octo superioribus posuimus.

¶ De erotematis nominũ. Cap. v.

Musa quæ pars orõnis est? Nomẽ. Quid est nomẽ? Pars orationis declinabilis corp⁹ aut rẽ proprie cõmuniter ue significãs. Vnde dicitur nomen? Ab onoma græce: quod latine interpretatur nomen.

Quotuplex est nomen? Duplex. substãtiuũ & adiectiuũ.

Quod est nomen substantiuum. Quod substantiam vel quasi substantiam significat, vt homo, albedo.

Quod est nomen adiectiuum. quod adiectum substantiuo significat in eo aliquod accidẽs. vt homo bonus.

Musa igitur quale nomen est? Substantiuum. significat enim rem per se subsistentem obnoxiãq̃ꝫ accidentib⁹.

Nomini quot accidunt? Sex. qualitas. species. genus. numerus. figura. casus cum declinatione.

Quid est qualitas in nomine? Accidens per quod propriũ nomen a communi siue appellatiuo distinguit̃.

De erotematis noim. cap. v. Musa q̃ pars orationis est? Incipit de erotematis nominum disserere. ⁊ cum interrogãti musa quę pars orationis est: respõdisset nomẽ: subiecit rursus q̃d est nomẽ: respõdetq̃ꝫ iam non tanq̃ꝫ rudis in arte. vt. j. li. nomẽ est q̃d declinat̃ p casus ⁊ non significat cũ tẽpore: sed nomẽ est pars orõnis declinabilis corp⁹ aut rem ꝓprie cõmuniter ue significãs. hęc eñ diffinitio dialectica est cõstans ex genere et generis differentijs. Declinabilis aũt dicit ad differentiã indeclinabiliũ. Corpus aut rem dixit vt sub hac diffinitione cõprehẽdat vocabulũ ⁊ appellationẽ. Proprie cõmuniter ue signs. vt itelligam⁹ nomẽ non tantũ dici de ꝓprio q̃d faciebãt qui vocabulũ et appellationẽ a noie distinguebãt. Corp⁹ aũt a re distinxit perinde ac si corp⁹ nõ sit res. queadmodũ ⁊ iuriscõsulti distingũt actionẽ in rẽ ⁊ in ꝑsonã quasi ꝑsona nõ sit res: ſꝫ hi rẽ accipiunt ꝓ eo q̃d q̃sq̃ꝫ possidet. in diffinitiõe ṽo nois ꝓ re intelligim⁹ oẽ q̃d nõ est corp⁹. nã ois res aut est corporea aut icorporea. res corporea dr̃ corp⁹. res icorporea q̃ nõ habet nomẽ appellat̃ noie sui gñis. q̃d multis ĩ locis fit vt cũ species caret noie: gñis nomẽ accipiat. Donat⁹ in diffinitiõe adiecit cũ casu. Diom. cũ casu sine tpe vt distigueret nomẽ a ṽbo ⁊ pticipio. Priscia. paulo obscuri⁹ ſꝫ tñ ṽbis idẽ signtib⁹ definiuit. nomẽ est pars orõnis q̃ vnicuiq̃ꝫ subiectoꝝ corpoꝝ seu reꝝ cõmunẽ vel ꝓpriã q̃litatẽ distribuit. Vñ dr̃ nomẽ? Et rñdet ducere originẽ ex gręco. illi eñ onoma. atos. dicũt a quo detracta o pori fecim⁹ nomẽ. inis. Priscia. mauult a nemeo q̃d est distribuo deducere: q̃d ipm verbũ in diffinitiõe nois expressit. vel põt dici nomẽ vt ait Serui⁹ ab eo q̃d res notas efficiat. vt sit nomen q̃si notamẽ media syllaba vt Diom. inq̃t p syncopã subtracta. Quotuplex est nomẽ? Inq̃rit de q̃dã differẽtia q̃ ad nois distinctã cognitionẽ est necessaria: rñdetq̃ꝫ esse duplex nomẽ substãtiuũ ⁊ adiectiuũ: ⁊ subiũgit substãtiuũ esse q̃d substãtiã vel q̃si substãtiã sigt̃. vt hõ/albedo. Adiectiuũ ṽo esse q̃d adiectũ substãtiuo sigt̃ ĩ eo aliq̃d accidẽs: atq̃ꝫ ideo adiectiuũ dr̃ q̃d adijci solet noib⁹ ꝓprijs aut appellatiuis substãtiã signtib⁹ ad manifestãdã coꝝ qualitatẽ aut quantitatẽ q̃ augeri vel minui sine substãtię ꝯsumptiõe possunt vt bon⁹ hõ. arbor ꝓcerior: albedo itẽsa. nigredo remissa. Vides queadmodũ puer iã dedignat⁹ ẽ rñdere ex eo q̃d li. j. didicit: Nomẽ substãtiuũ esse q̃d declinat̃ ꝑ vnũ articulũ vel ꝑ duos. adiectiuũ ṽo q̃d ꝑ tres articulos vel ꝑ tres diuersas teriatiões. neq̃ꝫ eñ ꝓpterea ẽ nomẽ substãtiuũ vel adiectiuũ q̃ illo vel illo mõ declinat̃. Nã q̃ adiectiuũ põt iũgi noib⁹ substãtiuis q̃ sunt aut masculina aut fœminina aut neutra: ideo est cõe triũ geneꝝ: declinaturq̃ꝫ vel ꝑ tres articulos vel ꝑ tres diuersas teriatiões. Musa igit̃ q̃le nomẽ ẽ. Rñdetq̃ꝫ esse substãtiuũ. ⁊ ex eo q̃d supra dixerat causam reddit cur sit substãtiuũ: q̃ inq̃t sigt̃ rẽ ꝑ se subsistẽtẽ obnoxiãq̃ꝫ accidẽtib⁹. vt musa. docta. pulchra. canora. Nomini q̃t accidũt? Cũ nois accidẽtias alij aliter enumerauerint. rñdet esse sex accidẽtias siue obseruationes nois. vt ait Diom. q̃ cũ donato numerat inter eas cõparationẽ: silet speciẽ. Prisci. tollit cõparationẽ ⁊ addit speciẽ q̃ q̃litatẽ q̃si ꝓprietatẽ quãdã in nois diffinitionẽ reiecit. Quid est q̃litas in noie. Per q̃litatẽ nois voluerũt grãmatici significare illũ ꝑ q̃d nomẽ ꝓpriũ distinguit̃ a cõmuni siue appellatiuo. ⁊ rurs⁹ q̃rẽti q̃d ẽ nomẽ ꝓpriũ: rñdet esse q̃d vni tm̃ ꝯuenit: idest q̃ res iduidua demõstrat̃. denoiaturq̃ꝫ. vt calliope est nomẽ ꝓpriũ: q̃ eo designam⁹ vnã ex nouẽ musis. hoc est ꝑncipẽ illã sui chori. Sed est aduertendũ quattuor esse ꝓprij nois species. ꝑnomẽ. nomẽ. cognomẽ. agnomẽ. Prenomẽ est q̃d ꝑponit̃ nomini gẽtilicio. vel drię causa: q̃d plures ĩ eadẽ familia vno noie vocabãt̃. vt. P. scipio. L. scipio. vel poti⁹ isignũ nobilitatis aut honoris. vt Horati⁹. ij. ſmo. q̃nte puta aut publi: gaudẽt ꝑnoie moles. vnde ⁊ serui ꝑnoia nõ habuerunt: vt colligim⁹ ex Persij carmie. hic dama ẽ nõ tressis agaso. ⁊ seq̃t̃ momẽto turbinis exit. Marc⁹ dama. hui Marco spõdẽte recusas credere tũ nũmos. q̃n poti⁹ male meritꝫ de republica ĩ notã ignominię quãuis essent nobiles detrahebat̃. vt. M. mãlio q̃ capitoliũ defenderat. affectati regni crimine dãnato ꝯstitutũ: ne q̃s in illi⁹ familia. Marci ꝑnomẽ haberet. Scribũt̃ aũt ꝑnoia ĩ ꝯpẽdiũ singulis aut binis aut ternis lr̃is. singulis si a vocali aut ꝯsonãte icipiãt. vt. A. ꝓ aul⁹. C. ꝓ gai⁹. D. ꝓ deci⁹. L. ꝓ luci⁹. M. ꝓ marc⁹. P. ꝓ publi⁹. Q. ꝓ q̃nt⁹. T. ꝓ tit⁹. Binis. vt. Cn. ꝓ gnei⁹. Sp. ꝓ spuri⁹. Ternis si a ꝯsonãte icipit ꝑma ꝑnois syllaba ⁊ ĩ ꝯsonãtẽ desinit. vt Sex. ꝓ sext⁹. Tul. ꝓ tulli⁹. q̃d fit differẽtię causa ne si primas tñ lr̃as poneremus: aliud posset itelligi. vt si ꝓ tullio. t. poneremus quispiã legeret nõ tulli⁹ sed tit⁹.

Nomẽ ꝓpriũ est vniuscuiusq₃ ꝓpriũ. vt Prisci. inq̃t. addit Diom. esse gẽtiliciũ.i.qđ originẽ gẽtis vel familię de-
clarat vt Porti9. Corneli9. Juli9. Et aduertẽdũ ẽ nomẽ qđ pri9 erat gen9 ad ꝓpriũ nomẽ ⁊ appellatiuũ: nũc ẽ nois
ꝓprij species. Cognomẽ est toti9 cognatiõis ⁊ familię cõmune. vt Scipio. Cicero. subiũgiturq₃ semꝑ gẽtilicijs no-
minib9. Agnomẽ est qđ ab aliquo euẽtu imponiẗ vt affrican9. põtic9. isauric9. q̃ africã. pontũ. isauros deuicit: deq₃
eis triũphauit. vt si dixeris. P. corneli9 scipio african9. P. ꝑnomẽ est ad. cu. differẽtiã: siue ad nobilitatis insigne
mõstrãdũ. Corneli9 nomẽ ꝓpriũ: qđ originẽ corne
lię gẽtis ostẽdit. Scipio cognomẽ qđ i ea familia
sic oẽs cognominabãẗ: qđ i illo ꝑmo Scipiõe fuit
agnomẽ: q̃ Scipiõe. i. baculo innitebaẗ. African9
aũt a deuicta affrica. eodẽ mõ. M. porti9. Cato cẽ-
sori9. M. tulli9. Cicero arpinas siue orator. Estq₃
illud aĩaduertẽdũ noia ꝓpa aliq̃n poni ꝓ appel-
latiuis: ⁊ ediuerso appellatiua ꝓ ꝓprijs. vt ven9
ꝓ venustate aut libidine. Bacch9 ꝓ vino. ⁊ Cupi
do ꝓ illo deo amoꝝ pręside. donat9. fœlix. macer.
et fere nullũ est nomen ꝓpriũ qđ nõ fuerit aliq̃n
appellatiuũ: nisi qđ in plęrisq₃ originẽ nescimus.
Estq₃ hoc mirũ i hebraico sermone ꝓpria esse ap-
pellatiua cũ ꝑsertim antiq̃or sit greco atq₃ latino.
Ponũẗ q̃q₃ ꝑnoia ꝓ noib9 ꝓprijs. ⁊ cognomina
et agnomina ꝓ se iuicẽ. Qđ ẽ nomẽ cõe: Quęrit
de altero diuisiõis mẽbro qđ est nomẽ cõe: qđ alij
appellatiuũ appellãt. diciq₃ esse illđ qđ plurib9
cõuenit. i. de plurib9 dr. aut quẽadmodũ dialectici
dicunt de plurib9 ꝑdicaẗ: vt musa q̃ dr de qualibet
soroꝝ: cõe est calliopę. vranię. clio. melpomonę. hõ
cõe est Cęsari. Põpeio. Marcello. ⁊ reliq̃s indiui

Quod est nomen proprium? Quod vni tantum conue-
nit: vt calliope vni ex nouem musis.

Quod est nomen cõmune? Quod pluribus conuenit vt
musa calliope. vraniæ. clio.

Quid est species in nomine? Illud quo primitiuum no-
men a deriuatiuo separatur.

Species noim q̊t sũt? Duæ. primitiua q̃ aliũde nõ trahiẗ.
vt mõs. Deriuatiua q̃ aliũde deriuaẗ. vt mõtan9 a mõte

Musa igitur cuius speciei est? Deriuatiuæ speciei. dicitur
enim a moso quod est inquiro.

Deriuatiuorũ noim quot sunt differẽtiæ? Nouem. Patro
nimicũ. Possessiuũ. Denoĩatiuũ. Diminutiuũ. Cõpa-
ratiuũ. Suplatiuũ. Verbale. Participiale. Aduerbiale.

Qđ est nomẽ patronymicũ. Qđ significat filiũ vel filiã.
nepotẽ vel neptẽ. vel aliquẽ ex posteris illi9 a q̊ deriuaẗ.

duis sub specie hũana cõtẽtis. Quid est species i noie? Inq̃rit de scđa nois accidentia. i. de specie. ⁊ ꝑmo q̃rit q̃d sit
species i noie. nã cũ species multis modis dicaẗ: quãtũ ad grãmaticũ attinet: species i noie accipiẗ ꝓ illo q̃ ꝑmi-
tiuũ a deriuatiuo distiguiẗ. Itaq₃ occasiõe ide accepta q̃rit de nũero vt sic dixeri specieꝝ: ⁊ dicit esse duas ꝑmitiuã ⁊
deriuatiuã: vt sit ꝑmitiua q̃ nõ trahiẗ. i. deriuaẗ aliũde. vt mõs schola. Deriuatiua q̃ aliũde deriuaẗ. vt mõtan9 a mõ
te. scholaris scholastic9. a schola. Sed cũ nullũ sit nomẽ nõ modo apđ latinos: verũetiã vt plato i cratylo deducit
apđ grecos: qđ nõ aliũde ducaẗ: dicim9 tñ illud nomẽ esse ꝑmitiuũ: siue vt Varro dicit ꝑmogeniũ: cui9 deriuatio
nõ est i prõptu cũ forte a greco vel osco vel opico vel deniq₃ alteri9 lingue vel antiq̃oris vel incognitę v̾bo deriueẗ.
Musa igiẗ cui9 speciei est? Musa aut ꝑmitiuũ est. aut a moso qđ est iterrogo vel inq̃ro deriuaẗ: vt sint musę q̃si inq̃si-
trices rerũ aut iuẽtrices. Deriuatoꝝ noim. i. noim q̃ aliũde deriuãtur: quot sunt species siue differẽtię siue modi:
Rñdetq₃ esse nouẽ. Quas ꝑmo enumerat. deinde ꝓseq̃tur de singulis eaꝝ. Qđ est nomẽ patronimycũ: Quęrit de
ꝑma noim deriuatoꝝ specie. qđ ẽ ꝑronymicũ/dictũ q2 plęrũq₃ a noib9 patrũ formaẗ. Rñdetq₃ esse illđ qđ sigt filiũ
vel filiã. nepotẽ vel neptẽ vel aliquẽ ex posteris vt sic dicã descẽdẽtib9 ab illo vñ nomẽ ꝑronymicũ formaẗ vt ęaci-
des sigt filiũ eaci hoc ẽ peleũ. vel nepotẽ hoc ẽ achillẽ: vel aliquẽ ex posteris. vt pyrrhũ achillis filiũ ⁊ pirrhũ regẽ
epirotaꝝ: q̃ ab illo ducebat originẽ. Formanẗ etiã patronymica a noib9 matrũ. vt ab ilia iliades Romul9. a maia
maiades Mercuri9. a phyllira phyllirides chiron. Oui. xiiij. meta. quas obijce firmo clauserat iliades. fit etiã a no
minib9 fratrũ. vt v̾g. in buc. tũ phaetontiadas musco circũdat amarę corticis. i. sorores phaetõtis. ⁊ Oui. j. meta. ma
la tãta phoronidos vltra. i. ius q̃ fuit soror phoronei: ⁊ a filijs. vt althea meleagris ab ibico dicta est: referẽte Dio-
mede. fiũt preterea a noib9 principũ. vt Cecropidę ⁊ theseidę dicti sunt atheniẽses a cecrope primo vrbis cõditore
et a theseo illoꝝ quoq₃ rege. Patronymica masculina in noib9 primę declinatiõis formanẗ a gtõ. ę. mutata i des.
vt ęneas ęneę eneades. ę. maia. ę. maiades. ę. In noib9 scđę declinationis fiũt a gtõ addita. des. vt eac9 eaci eaci-
des. ę. priam9. i. priamides. Quę tñ in eus diphthõgõ terminãtur cũ duplicẽ habeãt gtm̃ in. ei. alterũ solutas et in
ei diphthõgõ alterũ: formant ex se patronymicũ ab hoc scđo gtõ addita. des. vt ꝓmethe9 ꝓmethei vel promethei.
des. ę. theseus thesei vel thesei thesides thesidę. Oui. j. meta. inde ꝓmethides placidis epimethida dictis. ⁊ v̾gi. ij.
geor. premiaq₃ ingẽtes pagos et compita circũ. thesidę posuere. In noib9 tertię declinatiõis patronymica formã
tur a dtõ addita. des. vt nestor. oris. ori. nestorides. antenor. oris. antenori rides. v̾gi. vj. ęñ. tris antenoridas cererĩ
sacrũ polybetõ. Sed hec regula nõ est vsquequaq₃ vera. nã autores aliq̃n addũt aliq̃d. aliq̃n detrahũt: vt ab atlas
atlantis atlanti atlantiades. amphytrio. onis. oni. amphytrioniades. Ouiđ. risit atlantiades ⁊ me mihi decipis
inquit. v̾gi. viij. ęñ. Amphytrioniadę magno diuisq₃ ferebat. Oui. in epistola penelopes. siue menęciadẽ falsis ce-
cidisse sub armis. Ab ęneas quoq₃ fecit v̾gi. ęnides. viij. ęñ. sit satis ęnide telis impune numanũ. Idem quoq₃ sci-
piades fecit ꝓ scipionides dicẽs. duo fulmina belli scipiades. ⁊ Hora. ij. ser. v̾t9 scipiade ⁊ mitis sapiẽtia lęli. ⁊ Oui.
deucalides ꝓ deucalionides. declinãturq₃ oia ꝑ primã nois declinationẽ. Patronymica fœminina fiunt a pa-
tronymicis masculinis ablata de. vt priamides. ę. priamis. idis. ęolides. ę. ęolis. idis. Aliq̃n tñ aliter exeunt. vt ab
ęneades. ę. ęneis. idis. a theseides. ę. theseis. idis. Papini9 li. xij. thebai. viuę precor nec tu diuinam ęneida tenta.
et Iuue. vexat9 toties rauci theseide codri. declinãturq₃ per tertiam nois declinationẽ. Reperiũẗ quoq₃ noia fœmi
nina patronymica teriata in. ne. per primã nois declinationẽ variata. vt nerine filia nerei. adastrine filia. adastri.
acrisiõe filia acrisij. v̾g. i buco. nerine galathea thymo mihi dulcior hyblę. Patronymica nõ sũt i vsu apđ eos q̃
in orone soluta scribũt: iꝫ tm̃ apđ poetas ⁊ raro q̃dem a noib9 latinis. nã illa q̃ vidẽtur patronymica: iustin9 iusti

vt priamides filiꝰ vel nepos vel aliqs ex posteris priami.

Quod est nomen possessiuum? Quod cum genitiuo sui principalis significat aliquid ex his quæ possidentur: vt euandrius ensis pro euandri ensis.

Quod est nomē denominatiuum? Quod a nomine deriuatur: neqꝫ denominatur ab aliqua speciali significatione: vt a iustus iusticia. a sapiens sapientia.

Quod est nomen diminutiuum? Quod significat diminutionem sui principalis. vt a rege regulus.

Quod est nomē cōparatiuū? Quod cum intellectu positiui vel aliquo participe sensus positiui significat ma-

filiꝰ. albinꝰ albi filiꝰ. lōginꝰ lōgi filiꝰ: potiꝰ dicēdū est esse possessiua ꝓ patronymicis: sicut e diuerso ponūt patrony-
mica ꝓ possessiuis. vt ꝟg. eneis ꝓ ope illo ꝟg. Sꝫ de patronymicis alias differet pluribꝰ. Qd̄ ē nomē possessiuū?
Scd̄a species noim deriuatoꝝ ē eoꝝ q̄ dicūt a grecis cretica. a latinis possessiua dicta vt discipulꝰ ex Prisci. ꝟbis
rn̄det. qd̄ cū gtō pncipali. i. illiꝰ nois vn̄ deriuat: sigt aliqd ex ijs q̄ possidet. Cū em gtūs possessionē plerūqꝫ signifi-
cet: nomē qd̄ dr̄ possessiuū ęqpollet gtō illi vn̄ deducit. vt qd̄ ꝟg. x. en̄. dixit. nā tibi tymbre caput euādrius abstulit
ensis: pinde est ac si dixisset euādri ensis. Sūt etiā
qdā noia possessiuis silia. hoc ē q̄ cū nō sint posses-
siua ꝓpe tn̄ habēt formā possessiuoꝝ. vt Quin. Ju
lianꝰ. gētilia qqꝫ possessiuis silia sūt: vt romanꝰ. hi
spanꝰ. Exeūt aūt hmōi possessiua siue gētilia i va
rias terminatiōes i eus penultima breui. vt ethe
reꝰ. a. ū. nestoreꝰ. a. ū. Jn. ęus. penultima. ę. diph-
thōgo scripta. vt thebęꝰ. a. ū. achęꝰ. a. um. actęꝰ. a. ū.
q̄ ppria sunt grecoꝝ. Jn. ius. penultima breui vt
pscius. a. ū. phineiꝰ. a. ū. Jn. ius. penultima longa.
vt dius. a. um. chius. a. um. phthius. a. um. q̄ τ ipsa
ꝓpria sūt grecoꝝ. Jn. ous. qqꝫ greca sūt. vt argoꝰ.
a. um. heroꝰ. a. ū. myrtoꝰ. a. ū. Jn. us. qcūqꝫ pcedēte
ↄsonāte. vt arabꝰ. a. ū. lybicꝰ. a. ū. indꝰ. a. ū. Exeunt
pterea noia gētilia plerumqꝫ i ensis. vt ab itacha
ithacēsis. ab athenis atheniēsis. a carthagine car-
thaginēsis. Exeūt τ i as. vt a cesena cesenas. atis. ab arpino. as. atis. a sasina. as. atis. Exeūt τ in er. is. e. vel. is. τ. e. vt
cāpester. stris. stre. siluester. stris. stre. eqster. stris. stre. a cāpo silua equo. Qd̄ ē nomē denoīatiuū? Rn̄det ex Prisci.
ꝟbis. Denominatiuū nomē est qd̄ a noīe deriuat. qꝛ patronymica τ possessiua de qbus supra diximus: diminuti-
ua. cōparatiua τ suꝑlatiua. de qbꝰ infra dicēdū est. a noīe deriuant. posset qꝫ aliqs illa rōne ductus appellare deno-
minatiua: subdit neqꝫ denominat ab aliqua speciali significatione. Nam patronymicū ex eo dicit: qd̄ a noīe prīs
deriuat. possessiuū ex eo qd̄ significat aliqd ex ijs q̄ possidētur. Diminutiuū: qd̄ significat diminutionē sui princi-
palis. Comparatiuū: qd̄ cū intellectu positiui sigt magis aduerbiū. Superlatiuū: qd̄ oibꝰ supponit. At vero deno-
minatiuū nō ab aliqua hmōi speciali significatiōe sed tn̄ a gn̄ali appellat denoīatiuū: qꝛ vt sępe diximꝰ: quoties
species nomē nō habet: necesse est vt a noie gn̄is appellet. Exeūt itaqꝫ denominatiua in. a. vt a iustꝰ iusticia. a. pru
dēs prudētia. a cautꝰ cautela a cātus cātilena. Exeūt in. o. vt a capite. capito. onis. a naso: naso. onis. a fronte fron-
to. onis. Exeūt in. al. vt a. ceruice. ceruical. a tribuno tribunal. a puteꝰ puteal. Jn. il. vt a pugillus pugil. Jn. ium. vt
a sole solarium. a rosa. riū. Jn. etum. vt oliuetum ab oliua. corыletum a coryllo. Jn bulum. vt a cunis. cunabulum.
a vesta. vestibulū. Jn. ar. vt a lupa. lupanar. a lacu lacunar. Jn. er. vt ab olea oleaster. a pyro. aster. Jn. as. vt a bonꝰ
itas. a probus. itas. Jn. es. vt ab equꝰ eques. a pes pedes. Jn. is. vt a fides fidelis. a crudus crudelis. Jn. os. vt a le
pus lepos. Jn. nus. vt a tribꝰ tribunꝰ. Jn ceus. a. um. τ in cius q̄ materiā sigt. vt triticeꝰ. harūdinaceꝰ. cementiciꝰ
ex materia tritici. arūdinis. cemēti. Jn. eus. vt terreꝰ. aureꝰ. frōdeꝰ. arbuteꝰ. ex materia terrę. auri. frondis. arbuti. Jn
osus. habitionē siue copiā significāt. vt animosus. saxosus. idest. habēs animi vehemētiā τ copiam saxoꝝ. Quod
est diminutiuū? Ex Prisci. ꝓpemodū ꝟbis rn̄det: diminutiuū est qd̄ diminutionem sui principalis siue primitiui
demōstrat. vt a regę regulꝰ. a fratre fraterculꝰ Prisci. addit absolute ad cōparatiuoꝝ differētiam qꝛ cōparatiua ali-
qn̄ minuūt vim primitiui: sed nō absolute sed cōparatiue. Exeūt diminutiua in varias terminationes: sed plerūqꝫ
in. ulus. ula. ulū. vt a frater fraterculꝰ. a soror sororcula. a munꝰ munusculū. a bonꝰ bellꝰ bellulus bellula bellulū.
a bimꝰ bimulꝰ bimula. um. Exeūt aliqn̄ in. io. vt ab hoie homūcio. a senē senecio. aliqn̄ in. aster. astra. astrū. q̄ ꝓprie
nō sunt diminutiua: sed imitationē quandā significantia: vt a pyro pyraster. a filia filiastra. a mēta mentastrū. Exe-
unt τ in olus ola olū. vt a sergio sergiolus. a corona corola. a pallio palliolū. Aliqn̄ in ellus ella ellū. vt a cane ca-
tellus. a puera puella. a scamno scabellū. a tener tenera tenerū. tenellus tenella tenellū. Aliqn̄ in illus. a. um. vt a
pugnꝰ pugillꝰ. ab horeste horestilla. a paruo pusillꝰ pusilla pusillū. Aliqn̄ in eus. vt ab equo equuleus. Aliqn̄ in.
iscus. vt a pan paniscus. a petrꝰ petriscꝰ. a. syro syriscus. sed hec forma est a noibus grecis. Sunt qdā q̄ cū formā di-
minutiuoꝝ habeāt diminutiua nō sunt. vt auunculꝰ. i. cuniculꝰ cuniculi. musculus. iculi. ꝓ neruosa torositate. pedi-
culus. i. cuculꝰ. i. cicerula. e. nouacula. e. lenticula. ę. acicula. ę. auricula. ę. mentula. ę. fidicula. ę. cubiculū. i. curriculū.
i. vmbraculū. i. crepitaculū. i. quę videntur deducta ab auo. cunno. mure. pede. cicere. nouo. lente. acu. aure. mēte. fi-
de. cubili. curru. vmbra. cubitu. Qd̄ est nomē cōparatiuū? Cōparationē vt supra memorauimꝰ Diom. τ Donatus
inter nois accidētia numerāt: nos autē plerosqꝫ grāmaticoꝝ secuti cōparationē i speciei partes relecimꝰ illa psuasi
rōne: qd̄ nō oibꝰ: sed certi cuiusdā gn̄is τ sigtiōis noibꝰ accidit cōparatio. Cuiꝰ gradꝰ cū sint tres: hoc est positiuus.
cōparatiuꝰ τ suꝑlatiuꝰ. omisso positiuo hoc ē pmo cōparatiōis gradu. a quo tāqꝫ a pme positiōe reliq duo formāt:
tria de quolibet illoꝝ qrit primū q̄ sint cōparatiua τ suꝑlatiua. Scd̄m a qbꝰ noibus deriuātur. Tertiū quō debeāt
formari. Cū qbꝰ casibꝰ cōstruant li. iiij. dicturi sumꝰ. Igit interrogāti qd̄ est nomē cōparatiuū: rn̄det nō qd est sꝫ qd
significet dicēs ex Prisci. ꝟbis. Cōparatiuū est qd̄ cū itellectu positiui. i. vltra illd̄ qd̄ sigt nomē positiuū: aut aliq
participe sensus positiui. i. quacūqꝫ alia parte orōnis q̄ ponit loco nois positiui. puta ꝟbo. participio. ꝑpositiōe. ad
uerbio a qbꝰ vt mox dicet cōpatiua possunt deriuari: sigt aduerbiū magis. vt fortior magis fortis. Nā oia cōpara-
tiua in magis τ suū positiuū resolui possūt. pterqꝫ ipm magis qd̄ cū sit cōpatiui aduerbiū ab eo qd̄ ē maior τ maiꝰ
lrarū facta mutatiōe nō pōt in aliqd aliud resolui. Qd̄ ꝟo Laurētiꝰ ait cōparatiua ęque posse resolui in plus. ve-
hemētius τ validiꝰ. vt fortior: plus fortis. vehemētiꝰ fortis. validiꝰ fortis. nō inficior: sed ea ipa rursus in magis re-
soluūtur. vt plus. i. multo magis. validiꝰ magis valide. vehemētiꝰ magis vehemēter ipm magis i aliud nō potest.

nā isto mō null⁹ i resoluēdo termin⁹ occurreret. Sʒ cū cōparatiu⁹ aliqd addere velit positiuo: quotiēs repit absolu
tū hoc est nō cōparatū: aut idē valet qd positiu⁹ dicēte Qui. j. istitu. vtimur vulgo ɔparatiuis ꝓ positiuis vt si qs se
infirmiorē appellās: nō dixit ꝓ min⁹ q̃ ifirm⁹. aut etiā min⁹ sigt q̃ positiu⁹. vt Prisci. expones illō vg. j. eñ. tristior
et lachrymis oculos suffusa nitētes. tristior inquit ꝓ ex pte tristis. Seru⁹ ꝓ tristis tm̄. hoc est ꝓ positiuo exponit.
Neqꝫ assentior Valle q̄ audiusculē rephēdit Ser. ꝛ cū illo Varronē Pliniūqꝫ dicētes: senior ꝛ iunior esse cōpara

gis aduerbiū. vt iustior magis iust⁹. iferior magis ifra.
Cōparatiua vnde formātur? A nominib⁹ adiectiuis: quæ possint incrementū diminutionēqꝫ suscipere. vt a bonus. a. um. melior. a doctus. a. um. doctior. Et a verbis. vt a detero deterior. & ab aduerbiis & prępositiōib⁹. vt pridem prior ab vltra vlterior.
Cōpatiua quō formāt? i noīb⁹ adiectiuis scdę decliātiōis formāt a gtō teriato i. i. addita. or. vt alb⁹ albi albior.
In noīb⁹ vero tertię declinatiōis a dtō addita. or. vt fortis forti fortior. A noīb⁹ hñtib⁹ vocalē añ. is. vel. us. cōpatiua nō formāt sed supplēt ex hoc aduerbio magis & positiuo. vt tenuis magis tenuis. ardu⁹ magis ardu⁹.
Quod est superlatiuū nomē? quod ad plures sui generis cōparatū oīb⁹ superponitur. vel p se platū significat quantū positiuū cū hoc aduerbio valde: vt plato græcorū doctissimus. & plato doctissim⁹. i. valde doctus.
Superlatiua vnde formantur? ab eisdem nominib⁹ adiectiuis vnde formantur comparatiua.
Suplatiua quō formant? In noīb⁹ adiectiuis in. er. desinē

tiua p imminutionē: vt sit senior nōdū aut nō satis senex. iunior nō satis iuuenis. Qui mihi recti⁹ q̄ Valla sentire vidēt. Quoties nāqꝫ nō exprimit is ad quē fit cōparatio. quēadmodū supra memorauim⁹: ɔparatiuū min⁹ sigt q̄ positiuū aut tantūdē. vt vg. vj. eñ. de carone: iā senior: sʒ cruda deo viridisqꝫ senect⁹. qd eñ ampli⁹ desiderām⁹: cum ipe vg. exponit qd sit senior subijciēs: sʒ cruda deo viridisqꝫ senect⁹. hoc est nō adulta aut pceps. sʒ viridis ꝛ cruda hoc est incipiēs. qd vo Laurē. affert ex Ouid. de tristib⁹. sospite sic te sit nat⁹ qꝫ sospes. et olim imperiū regat hoc cū seniore senex. Nō videt hō auiditate carpēdi cec⁹ sigtionē hoc loco senioris augeri: qꝛ fit cōparatio senioris ad senem. Prisci. aūt Seruius Varro ꝛ Plini⁹ de absoluto nō de cōparato intelligebāt. Eadē qꝫ rōne cōparatiu⁹ vt mox dicet: pōt trāscēdere suplatiuū si illi supponat. vt si dixeris. Hector fuit fortissim⁹: sed achilles fortior. idē qꝫ dicēdū ē de eo qd affert ex Quin. de isocrate. eoqꝫ iā seniore. octauū eñ ꝛ nonagesimū cōpleuit annū. manifestū est eñ cōparari Isocratē iā seniorē sibipi seni. vt si dicat senex ad decē annos sū futur⁹ senior. Cicero i fine tertij officioꝝ. Vale mi Ci. vbiqꝫ persuade: te mihi esse charissimū: sʒ multo fore chariorē si talib⁹ monumētis pceptisqꝫ letabere. Cōparatiua vñ formāt? rñdetqꝫ nō passim ab oīb⁹ ptib⁹ orōnis formari sʒ

tm̄ a noīb⁹ adiectiuis q̄ possunt icremētū diminutionēqꝫ suscipe. aut quēadmodū aiūt Diom. ꝛ Donatus q̄ qlitatē
aut quātitatē sigt. Nā qd ab ipe ipa ipm Plau. fecit ipsissim⁹: ꝛ i penulo null⁹ me est pen⁹ penior: ꝛ q̄ a nerone
neronior: a lapide lapidior fecerūt nimis licēter abusi sūt cōpatiuo ꝛ suplatiuo. A pticipio futuri i. rus. siue i. dus. cō
paratiua ꝛ suplatiua nō formāt nisi q̄ Plau. more suo i rudēte finxit a periturus peritur issime: cedo inqt sis mihi
talētū magnū argēti pituri ssime: ꝛ qd iuniores dicūt reuerēdissim⁹ ꝛ obseruādissim⁹. Ex quo infert cōparatiuū nō
posse formari a noīb⁹: quoꝝ sigtio nō pōt crescere aut minui qlia sūt igēs. vnic⁹. summ⁹. im⁹. oipotēs. q̄qꝫ Macro.
dixit oipotētissim⁹. Noīa etiā numeralia siue sint distributiua siue ordinē sigñtia. vt pm⁹. scdꝰ. terti⁹ ꝛc. nō repiunt
cōparatiua neqꝫ suplatiua. Sūt pterea qdā ɔpatiua ꝛ suplatiua sine positiuo. vt ocyor ocyssim⁹. Cōpatiua quō for
mātur? rñdetqꝫ q̄ cū noīa adiectiua ex qb⁹ possunt ɔpatiua formari: aut sint pmę declinatiōis ꝛ scdę aut etiā tertię
in illis pomb⁹ formāt a gtō terminato i. i. posteriorib⁹ a dtō addita. or. a ppositiōe aduerbio ꝛ vbo nullā certā rōnē
sequūtur. Qd est nomē suplatiuū: qrit rursus tria eadē q̄ de cōparatiuo. Respōdetqꝫ primū ex Prisciani verbis
suplatiuū esse: qd cōparatū ad plures sui gñis: qꝛ cōparatiu⁹ etiā ad vnū ꝛ ad plures diuersoꝝ generꝝ potest ɔpari:
oib⁹ supponit. i. oēs in significato suplatiui trāscēdit. vt plato grecoꝝ lōge doctissim⁹: plato eñ cū sit grecus ad reliquos
liquos oēs ɔparat⁹ oib⁹ supponit: neqꝫ eñ recte atqꝫ latine diceret plato latinoꝝ doctissim⁹: cū plato latin⁹ nō fuerit.
rit. At vo p cōparatiuū recte dixeris greci doctiores sunt latinis. ꝛ plato eloquētior cicerone: ꝛ addit vel p se platū
i. nō facta ɔparatiōe sʒ absolute positū sigt q̄tū positiuū cū hoc aduerbio valde. vt plato doctissim⁹. i. valde doctus
qd inepte a Priscia. exponi Valla his vbis ostendit. qd inqt absurdi⁹ q̄ cū exponam⁹ cōparatiuū p cōparatiuū.
exponere suplatiuū p positiuū. sʒ quēadmodū hoc auidi⁹: ita illud iustissime rephendit qd Prisci. exponit. fortissi
mus grecoꝝ fuit Achilles. i. sup oēs grecos fortis. esset eñ sup se fortis achilles: nisi subintelligat relatiuū diuersi
tatis hoc est sup ceteros grecos cū sit grecus. Itaqꝫ infert exponēdū fuisse poti⁹ achilles fuit grecoꝝ maxime fortis
tis qñqdē fortior exponit magis fortis: sʒ de graduū ɔpatiōe. li. iiij. qd reliquū est dicturi sum⁹. Suplatiua vñ formant?
mant? ab eisdē rñdet noīb⁹ adiectiuis: a qb⁹ formāt ɔpatiua. hoc ē ab iis q̄ incremētū diminutionēqꝫ possūt recipe.
Suplatiua quēadmodū formētur: satis explicite demōstrat. Regulę tñ supiores q̄ de cōpatiuis ꝛ suplatiuis tra
ditę sunt patiunt ex pte aliqñ exceptionē. vt in his. Bon⁹. a. ū. a quo debuit esse bonior bonissim⁹: ꝛ dicim⁹: melior
optim⁹. Mal⁹. a. ū. ꝓ malior malissim⁹ dicim⁹ peior pessim⁹. Magn⁹. a. ū. pro magnior magnissim⁹ dicimus maior
maxim⁹. Paru⁹. a. ū. ꝓ paruior paruissim⁹ dicim⁹ minor minim⁹. Mult⁹. a. ū. ꝓ multior multissim⁹ dicimus plus
tm̄ gñe neutro i singulari ꝛ in plurali plures ꝛ plura cōe triū generū i ɔparatiuo. ꝛ i suplatiuo plurim⁹. a. ū. Dexter
dextera dexterū. qd etiā p syncopā dexter dextra dextrū dr̄ ꝓ dextrior dextrissim⁹ vel dexterissim⁹: dicim⁹ dexterior
dextim⁹. Salu. in iugurtha. sylla cū eqtatu apd dextimos. Varro de ęresib⁹ a primo cōpito dextimā viam munit.
Eadē quoqꝫ rōne a sinister. a. ū. ꝓ sinistrior sinistrissim⁹ dicim⁹ sinisterior sinistissim⁹. Senex senis cū sit substātiuū
gñis masculini: fecit ex se cōpatiuū tm̄ senior: quēadmodū ꝛ iuuenis iunior ꝓ iuuenior. neqꝫ tñ dicim⁹ senissimus
et iuuenissimus. Nequā cū idecinabile sit: tñ ex ꝓportiōe regulariū formauit nequior neqssim⁹. Matur⁹. a. ū. debuit

formare suplatiuū maturissim9. ⁊ fecit maturrim9. vt Cice. de ora. q̄ppe q̄ oīm maturrime ad causas publicas acces
serim. q̄ꝙ idē i. v. ad herēniū dixit: in etate maturissima velint ɔparare. Eadē q̄ꝙ rōne vet9 formauit suplatiuū ve
terrim9 ꝓ veterissim9. ṽg. ij. eñ. ingēs ara fuit iuxtaq̄ꝫ veterrima laur9. q̄ꝙ videri pōt esse deriuatū ab eo qđ ātiq̄
res veter dicebāt. vt Enni9. Cū veter occubuit ꝑam9 sub marte pelasgo. Magnific9 ⁊ reliq̄ hui9 forme a facio ɔpo
sita q̄lia sūt munific9. mirific9. malefic9. bñfic9. a formatiōe alioꝝ descēdētia fecerūt ɔparatiuū ī entior. ⁊ suplatiuū ī
entissim9. vt magnific9 magnificātior magnificē
tissim9. munific9 munificētior munificētissim9. mi
rific9 mirificētior mirificētissim9. malefic9 malefi
cētior maleficētissim9. bñfic9. cētior. bñficētissim9.
antiq̄ores tñ ꝓportionē secuti magnificissimus ⁊
bñficissim9 dicebāt. vt Cato de ptolomeo rege bñ
ficissimo. ⁊ Acci9 magnificissimo excellētissimoq̄ꝫ
honore. ⁊ Terē. i phormiōe. q̄dnā arbitrare nescio
atqui mirificissim9. Maledic9 q̄ꝙ bñdic9. veridic9
in hūc modū grad9 formāt maledicētior maledi
cētissim9. bñdicētior bñdicētissim9. ṽidicētior ṽidi
cētissim9. Beneuolus. maleuol9. ad supioꝝ formā
beneuolētior beneuolētissim9. ⁊ maleuolētior ma
leuolētissim9 faciūt. Vaniloqu9. multiloqu9 ⁊ silia
a loquor. eris. ɔposita eodē mō mittūt ɔpatiuū et

tib9 suplatiua formāt addita rim9. vt tener tenerrim9.
paup pauprim9. Alias vero aut positiua sūt scd̄e decli
natiōis aut tertie. Si scd̄e declinatiōis suplatiua formāt
a gtō termīato i. i. addita. s. sim9. vt alb9 albi albissim9
Si tertie formāt addita sim9 tm̄. vt fortis. is. fortissim9.
Patiūt iste reg'le exceptionē? Nimiꝝ patiūt qm̄ & a ver
bis & ab aduerbiis & a p̄pōnib9 aliqñ formāt. Sed &
a noīb9 irreg'laria q̄dā nō legitīe formāt. de qb9 alias.
Quod est nomē verbale? Quod a verbo deriuatur. vt ab
amo. as. hic & hæc amabilis & hoc amabile.

suplatiuū. vt Magniloqu9 magniloquētior magniloquētissim9. multiloqu9 multiloquētior multiloquētissim9. va
niloqu9 vaniloquētior vaniloq̄ntissim9. Facilis. agilis. humilis. gracilis. siñlis. suplatiuū misere i lim9. vt facilis. fa
cillim9. agilis agillim9. humilis humillim9. gracilis gracillim9. siñlis simillim9. A ṽbis duo venerūt ɔparatiua et
totidē suplatiua. q̄ꝙ sunt q̄ illa eadē a noīb9 deriuare ɔtēdāt. a deter qđ ī vsu nō est deterior deterrim9. qđ a detero
poti9 deriuat. ⁊ a potis ⁊ pote potior potissim9 qđ a potior. iris. magis deriuari videt: cū a sigñtiōe potis ⁊ pote reces
serit. Ab aduerbijs q̄ꝙ ⁊ p̄positiōib9 formāt cōparatiua ⁊ suplatiua. vt a Penit9 penitior penitissim9. Apulei9 so
cratic9 i hermagora. trahere inq̄t se i penitorē partē dom9. Plau. p̄terea i psa. furtiuā aduectā ex arabia penitissi
ma. q̄ꝙ possūt videri formata a noīe prisco penit9 penita penitū: q̄ Plau. i asinaria ē vsus. Age q̄so hercule vsq̄ꝫ ex
penitis faucib9. A pridē prior prim9. nā suplatiuū esse hoc ex ɔstructiōe itelligit. dicim9 eñ prim9 oīm. Ab extra di
cim9 exterior extim9. ab itra iterior itim9. a citra citerior citim9. ab vltra vlterior vltim9. q̄ꝙ exterior extim9 ⁊ extre
m9. a q̄ iteꝝ ɔpatiuū fecit Apule. j. meta. dicēs. si q̄d ē tñ nouissimo extremi9. possunt videri formata ab exter extera
exterū. q̄ ṽg. ē vs9. iiij. eñ. ⁊ nos fas extera q̄rere regna. ⁊ Papi. xj. thebaid. ne q̄s sua pignora cure exter honos A ci
ter. a. ū. q̄ ē vs9 Cato ⁊ Affrani9: citerior citim9. Cice. vj. de rep. ea minima q̄ vltia a cœlo citima a terr̄ luce lucebat
aliena. A supra supior supm9. ab ifra iferior ifim9. q̄ ⁊ ipa pñt videri formata a super9. a. ū. ⁊ ifer9. a. ū. qb9 ē vs9 Liui9
andro. ifer9 an super9 tibi fert de9 funera vlysses. nūc tm̄ i plurali dicim9 supi supoꝝ. ⁊ iferi. oꝝ. Post q̄ꝙ format ex
se posterior ⁊ postrem9. q̄ꝙ videri pōt deductū a poster9. a. ū. Ante format ɔparatiuū āterior. suplatiuo caret: sicut a
sene senior. Prope fecit ɔpatiuū ꝓpior: ⁊ suplatiuū ꝓxim9. qđ ⁊ ipm ex se facit cōparatiuū ꝓximior. Vulpian9 ad
edictū. si q̄s ꝓximior cognat9 nasceret: ⁊ Vegeti9 ꝓximior dextra sit: q̄ plagā possit iferre. A nup Cice. fecit nupri
me scribēs ad herēniū. qđ nuprime inq̄t dictū ē: facile memorie mādat. pōt ⁊ ab eo qđ ē nuper9. a. ū. q̄ Plaut9 vtit
in captiuis deriuari. recēs inq̄t captū hoīem nuperū ⁊ nouiciū. Ocyor ꝓ velocior nō habet positiuū latinū vñ for
met. ocyssim9 q̄ꝙ ꝓ velocissim9: deriuāt tñ ab ocys grece qđ velox iterp̄tat. Cōpatiua q̄ꝙ ⁊ suplatiua nō formāt a
noīb9 adiectiuis habētib9. i. vel. u. vocales añ. is. vel. us. vt pi9. ardu9. q̄ supplēda sūt ꝑ aduerbia illa magis ⁊ valde.
antiq̄ores tñ piētior piētissim9 dicebāt: ⁊ ab Egregi9 Juue. dixit egregi9 cœnat meliusq̄ꝫ miserrim9 ꝓ egregij9. et
Pacuui9: mulier egregijssima forma. ⁊ a strenu9 strenuior fecit Plau. in epidico. d. nā strenuior deterior si p̄dicat
suas pugnas. ⁊ Lucil. villic9 strenuior si eualer̄. Ab idustri9 q̄ꝙ idustrior. C. gracch9 i tuberonē. vt i me industrior
sis q̄ꝫ i te. ⁊ ab inoxi9 inoxior. Cato ātiq̄orē animū idocēt esse q̄ꝫ inoxiorē. ⁊ a ꝑpetuo ꝑpetuior ⁊ ꝑpetuissim9. idē Ca
to fecit dicēs. Idq̄ꝫ ꝑpetui9 atq̄ꝫ firmi9 repsit ⁊ alio loco idē. fugit maxia flagella ꝑpetuissimo curriculo. Qđ ē nomē
ṽbale? ṽbalia noīa sub varijs formis exeūt a ṽbo. In. a. vt a cādeo cādela. a suadeo suadela. a caueo cautela. siue
sit a caut9. a. ū. In. e. vt a sedeo sedile. a cubo cubile. In. o. vt a lateo latro. a lenio leno. a palpo. as. palpo. nis. In
il. ⁊ i. ul. vt a vigilo. as. vigil. a ɔsulo. is. ɔsul. ab exulo. as. exul. a p̄sū. es. p̄sul. In. bulū. vt a voco. as. vocabulū. a sto.
stas. stabulū. a pasco. is. pabulū. In. culū. vt diuerto. is. diuerticulū. ab oro. as. oraculū. a ꝓpugno. as. ꝓpugnaculū.
Alia exeūt i mētū: vt ab iduo. is. idumētū. a munio. is. munimētū. a fulcio. is. fulcimētū. In mē. vt a foro. as. foramē.
a certo. as. certamē. a nuo. is. numē. ⁊ sunt hm̄oi noīa plerūq̄ꝫ poetica. vt solamen. inis. munimē. inis. molimē. inis.
oblectamē. inis. In er. vt a rubeo. es. ruber. a macero. cer. a lacero. cer. In or. vt a coloro color. ab honoro. or. a labo
ro. bor. In. ur. vt a murmuro. mur. ab auguro. gur. a saturo. tur. In. es. vt a tego. is. teges. tis. a mergo. is. merges.
itis. a struo. is. strues. is. In bilis q̄ passionē sigñant. vt ab amo. bilis. a lego. bilis. audio. bilis. i. qđ pōt amari. legi.
audiri. Exeūt i ilis. alijs cōsonātib9 p̄cedētib9. vt a doceo. lis. a sētio. sēsilis. Lucre. i. ij. ex insensibili ne credas sen
sile nasci. ab vtor vtilis. i. qđ pōt doceri sentiri. ⁊ q̄ possum9 vti. penetrabilis tñ actiue rep̄it. ṽgi. j. geor. penetrabile
frig9 adurat. ⁊. xij. eñ. aspice nū mage sit nr̄m penetrabile telū. ⁊ Oui. xv. meta. penetrabile fulmē. Idē tñ li. xij. eius
dē passiue dixit. nullo penetrabile telo. Gressibilis qđ gradit. rōnabilis actiue ⁊ passiue. Terribilis qđ terret. ⁊ que
dialectici finxerūt, risibilis. hinnibilis. ꝓ risiu9. hinnitiu9 ⁊ similia. vt cruciabilis ⁊ dissociabilis. In. os. vt a custo
dio. is. custos. odis. a do das. dos. dotis. In. us. vt a supbio. is. supb9. ab orbo. as. orb9. a parco. is. parc9. In būdus
sigñt cū participio p̄sētis tpis ⁊ q̄dā nimietate nō vt Prisci. putauit similitudinē. vt vitabūd9 valde vitās. moribū
dus valde moriens. In. ax. vt. a voro. as. vorax. cis. a teneo. es. tenax. cis. a peto. is. petax. cis. a sagio. gis. sagax. cis.

In.ex.vt a lateo.es.latex.icis.a verto.is.vertex.icis. In.ox.vt a voco.as.vox vocis. In.ux.vt a luceo.es.lux.a du
co.is.dux. In.ux.vt a ꝯiũgo cõiũx.sunt q̃ malint cõiux a cõiugo.as. In.rx.vt ab arceo.es.arx.a mercor.aris.merx.
Qđ est nomẽ ꝑticipiale. Noĩa ꝑticipialia sunt q̃ a ꝑticipijs siue a v̄bis ꝑticipialibꝰ:q̃ alij dicũt supina formanť.
hoꝶ q̄dã terminanť in io.fiũtq; ab vltimo supino.u.finali mutata in.i.ꝛ addita.o.vt a lectu lectio.ab auditu audi-
tio.a.visu visio.dicimꝰ tñ a cubo.as.cubitũ cubitu nõ cubitio ſ; cubatio. Uarro de origine lingue latine.a cubatiõe

Quod est nomen participiale? Quod a participio deri-
uatur.vt a lectus.lector & lectio.

Quod est nomen aduerbiale? Quod ab aduerbio deri-
uatur.vt perendie perendinus.a.um.

Quid est genus in nomine? Illud quo masculinũ a fœ-
minino distinguitur.& neutrum ab vtroq;.

Genera noĩm quot sunt? Septẽ.masculinũ. fœmininum.
neutrũ.cõmune duoꝶ.cõmune triũ.dubiũ.ꝓmiscuũ.

Quod est nomẽ masculinũ? Quod declinatur cum hic.
vt hic dominus.hic sermo.

Quod est nomẽ fœmininum? Quod declinatur cũ hæc
vt hæc musa.hæc terra.

Quod est nomen neutrũ? Quod declinatur cum hoc. vt
hoc templum.hoc regnum.

Quod est nomen commune duorum? Quod declinatur
cum hic & hæc.vt hic & hæc sacerdos.cõuiua.

Quod est nomẽ cõmune triũ? Quod declinatur cũ hic
& hæc & hoc.vt hic & hæc & hoc prudens.fœlix.

Quod est nomẽ dubiũ? Quod declinatur cum hic vel
hæc.vt hic vel hæc finis.hic vel hæc cortex.

Quod est nomen promiscuũ? Quod cum articulo hic
vel hæc significat animalia vtriusq; sexus.vt hic miluꝰ
hic mus.hæc aquila.hæc dorcas.

inq̄t cubiculũ est.a domo. as. domitũ domitu nõ
domitio ſ; domatio:qꝛ vt i supinis diximꝰ:etiã do
mator a domitu deducit.a lauo.as.lotũ non lotio
ſ; lauatio ab alio supino qđ est lauatũ. Cicero ad
varronẽ:aũ te certiorẽ faciã:vt lauatio parata sit.a
frico.as.frictũ frictu frictio.ab eo qđ ẽ fricatũ frica
tio. Celsꝰli.j.i ip̄o q̃q; itinere freq̃ns frictio. Pli.li.
xxxiiij.frictiões ihibeat oculoꝶ. Columel.li.vij.cũ
fricatio nihil ꝓfuit.scarificatiõe demiť.eodẽ modo
autore Ualla a tonatu potiꝰ dicimꝰ tonatio:q̃; a to
nitu tonitio.a sonatu sonatio.potiꝰ q̃; a sonitu so-
nitio.a prestatu p̄statio.potiusq̃; a p̄stitu prestitio.
Quedã terminãtur i or.q̃ formanť ab vltimo su-
pino.u.finali mutata i or.vt ab amatu amator.ab
auditu auditor.ꝛ oia siḡnt actionẽ p̄ter vnũ vector
qđ actionẽ ꝛ passionẽ siḡt. cũ videlicet q̃ vehit ꝛ q̃
vehiť. Luca.i.iiij.vectoris patiẽs tumidũ supemi-
cat amnẽ. Idẽ i.v.causa timoris vectorẽ non nosse
tuũ.vtrobiq; passiue. Martialis posuit actiue.p te
perq; tuã vector lasciue puellã.ꝛ Seneca i hercu-
le furẽte.tyrie per vndas vector europe nitet. Ab
his rursus formanť fœminina noia terminata in
trix.tor.mutata in trix.vt amator amatrix.creator.
trix. altor. altrix. ab eo tñ qđ est nutritu nutritor
euphonie causa diximꝰ nutrix ꝛ nõ nutritrix. Pro
pter icõseq̃ntiã q̃q; l̄rarũ a noibꝰ terminatis i.sor.
formãtes fœminina.t. iterponimꝰ vt assessor asse-
strix.a possessor possestrix.a tõsor tõstrix.ab expul-
sor.s.l̄ra extrita expultrix. Affraniꝰ assestricẽ me si
bi adesse vocat.ꝛ philo. Hieronymo iterp̄te.da mi
hi sediũ tuarũ assestricẽ sapiẽtiam. Martia.tõstrix
subure faucibꝰ sedet p̄mis:sed ista tõstrix amiane
nõ tõdet. Cic.v.thus.de p̄hia.idagatrix iq̄t v̄tutũ expultrixq; vitioꝶ. Sũt tñ q̄dã:a q̃bꝰ nemo audeat formare fœmi
ninũ i trix.vt a cursor custrix.a derisor deristrix.a morsor morstrix.a p̄suasor.p̄suastrix. Plau.i.bacchidibꝰ.ꝓbri ple
cebre ꝛ p̄suastrices.ꝛ similia. In tilis.silis.ꝛ ilis.desinẽtia i siḡtiõe siũa sũt ꝑticipijs vñ formãť.vt fictilis.rasilis. ne-
xilis.qđ fictũ.rasũ.ꝛ nexũ ẽ. In ciꝰ.q̃q; teriata eiusdẽ ꝓpe sũt siḡtiõis cũ ꝑticipijs vñ formãť.vt scripticiꝰ.facticiꝰ.de-
diticiꝰ.qđ factũ.scriptũ.ꝛ deditũ ẽ. In.iuus.iua.iuũ.tũ actionẽ tu passionẽ siḡnt.vt actiuꝰ qđ agit.passiuꝰ qđ patiť.i-
dicatiuꝰ qđ idicat.isitiuꝰ nõ qđ iserit.ſ; qđ iseriť. Hora.i epodo.vt gaudet isitiua decerpẽs poma. Qđ ẽ nomẽ aduer
biale? aduerbialia dicũť noia nõ tñ q̃ ab aduerbijs deriuãť:ſ; etiã q̃ a p̄positiõibꝰ:q̃ q̃ties casualibꝰ suis nõ appo-
nũť aduerbia potiꝰ dicũť.vt ab hodie hodiernꝰ.ab heri hesternꝰ.a cras crastinꝰ.a perẽdie perẽdinꝰ.ab ifra.isernꝰ.a
supra supnꝰ.ab extra externꝰ. Quid ẽ genꝰ i noie? genꝰ i noie aut naturale ẽ:aut ab vsu atq; autoritate descẽdit.na
turale est eaꝶ reꝶ q̃ sexu distiguũť:hoc ẽ marũ ꝛ fœminaꝶ:q̃ sũt i natura ḡnatiõis p̄ncipia. vñ ꝛ ab his duobꝰ ḡna
dicta sũt a generãdo:de q̃bꝰ Prisci.dixit duo ḡna sũt q̃ sola rõ nature nouit ꝛ masculinũ ꝛ fœmininũ. Genꝰ illđ al
teꝶ qđ ab autoritate d̄fluxit:nullũ sexũ p̄sefert:ſ; illđ tm̄ seq̄ť qđ vsꝰ ꝯfirmauit.vt lapis.terra. cũ i natura nulliꝰ certi
sũt sexꝰ:alteꝶ masculio alteꝶ fœminino ḡne vsꝰ ꝓtulit.ergo recte dixit genꝰ i noie eẽ notionẽ quãdã:q̃ masculinũ a
fœminino distiguiť aut natura duce.aut vsu.ꝛ neutrũ ab vtroq;.nã ex illis duobꝰ ꝛ ex h̄ reliq̃ ḡna sũt. Ḡna noim q̃t
sũt? ad ḡna q̃ li.j.ꝛ.ij.posuit.duo reliq̃ adiecit dubiũ ꝛ ꝓmiscuũ.de q̃bꝰ iteꝶ singulati q̃rit. Qđ ẽ nomẽ masculinũ:n õ
magĩ satisfacit h̄ loco q̃; li.j.nã vt illic dicebamꝰ:nõ ꝓpterea dñs ẽ masculini ḡnis qꝛ d̄cliať p hic:ſ; decliať cũ hic qꝛ ẽ
ḡnis masculini.ſ; i h̄ seq̄ť vulgarẽ rõnẽ.nã v̄a rõ erat:cur dñs sit ḡnis masculini:aut qꝛ regiť ꝯiũctꝰ cũ noibꝰ adiecti
uis ḡnis masculini:aut rõne siḡtiõis:q̃ ad masculos tm̄ ꝑtinet:aut deniq; qꝛ scđe ẽ declinatiõis i.us. terminatũ.ſ;
vt i capite ḡnis dictũ ẽ:illa rõ valet apđ grecos plurimũ:q̃ loquũť p articulos.apđ latinos nulliꝰ ẽ mom ẽti. Qđ ẽ
nomẽ dubiũ? qꝛ de dubijs siue icertĩ ḡnibꝰ i fine capitĩ qđ de ḡne scripsimꝰ:satĩ copiose dictũ ẽ.nihil aliđ hoc loco di
cimꝰ.q̃; q̃ dubiũ genꝰ differt a cõi duoꝶ i eo qđ dubiũ est:q̃ autores nulla rõne ducti ſ; sola autoritate sub alio ḡne
vsi sũt. Cõe v̄o ẽ:vbi visu secernimꝰ sexũ quẽ vtrũq; sub vna teriatiõe ꝓferimꝰ.vt hic ꝛ hec hõ.hic ꝛ hec canĩ.i q̃ etiã ab
epiceno differt:vt statī dicemꝰ. Qđ ẽ nomẽ ꝓmiscuũ? qđ grece epicenũ:latie iterp̄tať ꝓmiscuũ siue ꝯfusũ:iter qđ ꝛ
cõe h̄ distat:q̃ cõe ẽ vbi visu secernimꝰ sexũ.epicenũ v̄o:vbi visu nõ secernimꝰ sexũ:ꝛ sub vno artic̄lo quẽ vꝫ firmauit
autoritas:vterq; sexꝰ itelligiť. Cũ eñ naturaľr nõ possumꝰ i ꝓmiscuis sexũ dep̄hẽdere:vocẽ illiꝰ sextꝰ seq̄mur:quẽ vsꝰ
elegit.nã cũ i natura sit distictꝰ sexꝰ cuiusq; speciei aialiũ p̄fectoꝶ:puta milui:aq̄le:cũ nos alteꝶ ab altero distigue
re nõ possumꝰ:placuit i altero masculinũ i altero fœmininũ eligere:ita tñ vt sub altero illoꝶ subitelligeremꝰ alteꝶ.

Musa igitur cuius generis est? Fœminini generis: declinatur enim cum hoc articulo hæc. vt hæc musa musæ.

Da regulam generis. Nomen quod sit in. a. finitū dic muliebre. neq; enim ab ea excipitur musa.

Quid est numerus in nomine? Incrementum quantitatis ab vno vsq; ad plura procedens.

Numeri nominum quot sunt? duo. Singularis qui vnum significat. vt homo. Pluralis qui plura. vt homines.

Musa igitur cuius numeri est? Singularis numeri. quia vnum significat tantum.

Quid est figura in nomine? Illud quo nomen simplex à composito distinguitur.

Figuræ nominū quot sunt? Duæ. simplex q̄ nō potest diuidi in partes significatiuas eius quod integrū significat. vt parēs. Cōposita q̄ pōt diuidi in partes significatiuas ei⁹ qđ āte cōpositionē significabāt. vt parricida.

Musa igitur cui⁹ figuræ est? Simplicis: nihil enim significant. mu. & sa. per se separata.

Quid est casus in nomine? Quidam grad⁹ declinatiōis per quos nomen inflectitur.

Casus noīm quot sūt? Septē. Ntūs. Gtūs. Datiu⁹. Actūs. Vocatiu⁹. Ablatiu⁹. Effectiuus semp̄ ablatiuo similis.

Musa igit̄ cui⁹ gn̄is est: rn̄detq; adhuc p̄mo tāq; rudis i hac gn̄is rōne: s; iterū interrogat⁹ affert regulā: qđ musæ ꝓpterea est gn̄is fœminini: q̄ terminat̄ in. a. potuisset etiā illā rōnē siue regulā afferre. qđ noīa fœminaꝝ aut quasi fœminaꝝ gn̄is sunt fœminini. Cū igit̄ musę quasi fœminę dicātur genitę ex ioue ⁊ mnemosyne. i. memoria: iuste gn̄is fœminini dicēdū fuit esse musa. Quid est numer⁹ in noie: rn̄det esse incremētū quātitatis subaudi discretę. ꝓcedēs ab vno. q̄ numer⁹ finit⁹ est: ad plura ꝓcedēs: q̄ ad infinita numero extēdit̄ illi⁹ sig̃tio. ad quā ifinitatē determinādā numeri sunt inuēti. vt cētum hoies. mille hoies. nā cū dixit tm̄ hoies: nil definite locutus sum. Numeri noīm quot sunt: duo inq̄t. sed vni⁹ ꝓprie numer⁹ nō dr̄: s; q̄ p̄ncipiū est numerandi: ⁊ in ip̄m reliqui numeri resoluūtur: quodā modo numer⁹ est: quēadmodū ntūs inter casus numerat̄: nō q̄ in declinatiōe ab alio cadat s; q̄ ipse p̄ncipiū est cadēdi. Illđ quoq; aīaduertēdū est grecos tres numeros habere. singularē q̄ ad vnū ꝑtinet. dualē q̄ ad duos. pluralē q̄ ad plures q̄ duo. at v̄o latin⁹ sermo dualē nō habet: nisi tm̄ in his noib⁹ ambo ambę ābo. duo duę duo. q̄ nōmin⁹ carent numero multitudinis: q̄ singulari. S; q̄ noia singulari: q̄ plurali numero carēt: libro supiori disputauim⁹. Quid est figura in noie: Figura i noie dr̄ a similitudine figurę quātitatis in corpe. nā quēadmodū corpis figura lineamentis ꝯtrahit̄: sic in noie alia est figura quātitatis i simplici. alia i cōposito. Dixit ergo q̄ figura i noie est illud quo simplex nomē a cōposito distinguitur. Deinde rursus q̄rit. Figurę noim quot sunt: respōdet ex autoritate Donati atq; Seruij cum sergio: duas esse figuras i noie simplicē atq; ꝯpositā. Prisci. grecos secut⁹ addit etiā decōpositā. hoc est q̄ deriuat̄ a dictiōe iā cōposita. vt parricidiū a parricida. magnanimitas a magnanimo. addit Prisci. causam cur decōposita figura nō sit idē qđ cōposita. qm̄ cōposita pōt diuidi i ꝑtes q̄ ꝑ se aut integrę sunt: aut corruptę vnaq̄q; illaꝝ aliq̄d sig̃t. neq; rursus simplex. qm̄ a cōposita deriuat̄. Magnanimitas v̄o parricidiū ⁊ hm̄oi non possunt diuidi in partes aliq̄d significātes. animitas eīm ⁊ cidiū nihil ꝑ se sig̃nt. S; hęc rō Prisci. atq; grecoꝝ quātū valeat ꝯtra Donati autoritatē nemo est q̄ nō itelligat: si cōsideret eādē esse rōnē partiū corruptaꝝ cū in cōpositionē veniunt. parri eīm ⁊ cida nihil magis ꝑ se significāt. q̄ cidiū ⁊ animitas. Vtcūq; tamē sit nos dicam⁹ figurā cōpositā esse dictionū q̄ ꝑ se cōponūt̄ aut deriuant̄ a dictiōib⁹ ꝑ se cōpositis. Dicit v̄o i partes significatiuas ei⁹ qđ integrū significat: ideo q̄ parēs pōt diuidi i partes significatiuas hoc est in par ⁊ i ens. s; nō significatiuas ei⁹ qđ integrū sig̃t: qđ est pater aut mater. Cōposita q̄ pōt diuidi ⁊c̄. qđ itelligēdū si cōpositio fiat ex duob⁹ noib⁹. aut ex noie ⁊ v̄bo. aut ex aliis partib⁹ orōnis p̄terq; si fiat ꝯpositio ex p̄positiōe q̄ plerūq; significationē mutat. vt ab emo perimo. a facio iterficio.

Cōponūtur aūt noia quattuor modis. Ex duob⁹ integris. vt resp. suburban⁹. E duobus corruptis. vt efficax municeps. Ex integro ⁊ corrupto. vt inept⁹. qđ ab in ⁊ apt⁹ ꝯponit̄. inermis qđ ab in ⁊ armis. Ex corrupto ⁊ integro. vt oīpotēs. ex oīs ⁊ potēs. nugigerul⁹. a nugis ⁊ gerul⁹. Cōponunt̄ etiā ex plurib⁹. vt imperterrit⁹. ex in ⁊ ꝑ ⁊ territ⁹. Inexpugnabilis. ex in. ⁊ ex ⁊ pugnabilis. sine p̄positiōib⁹ raro fit triū dictionū ꝯpositio. atq; vt Quinti. inq̄t. hoc latino sermoni incōcessum ē: q̄uis. capsis Cice. dicit i li. de ꝑfecto oratore: ꝯpositū esse ex cape. si. uis. Et solitaurilia ex sue oue ⁊ tauro. dicēte Var. i. ij. de re rustica. Popul⁹ rom̄. cū lustrat̄ solitaurilib⁹: circūagūt verres. aries. taur⁹. Sed vt Quinti. subdit: hęc nō tā ex trib⁹ q̄ ex particulis triū coeūt. Ex duob⁹ noiatiuis cōposita ab vtraq; ꝑte declinant̄. vt respublica reipublicę. Ex recto ⁊ obliq̄ a parte noiatiui tm̄. vt senatuscōsultū. senatusconsulti. Pręfectuspretorio p̄fectip̄torio. Alteruter tāetsi ex duob⁹ rectis cōponat̄: a priori parte nō inflectit̄. itaq; dicim⁹ alteruter alterutri. ⁊ cur ita fiat laborat Prisci. afferre causam. Quid est casus in noie: Et rn̄det esse quosdā gradus declinationis: per quos nomen inflectitur. i. gradatim cadit. Prisci. dicit. casus est declinatio nois: quę maxime. i. plerūq; fit in fine. nā ⁊ aliq̄n fit in medio: vt in dictionib⁹ cōpositis quales sunt plerusq; pleraq; plerūq;. q̄libet cuiuslibet cuilibet. Casus nominū quot sunt: Et respōdet esse septē. nā ⁊ septimū adiecim⁹ cōtra cōmunē doctrinā: ꝓpterea q̄ autores plerūq; illi⁹ meminerūt: ⁊ qđ noster Quinti. grāmaticum iubet inquirere an sit apud latinos vis quędam septimi casus. nam subdit. cū dico hasta percussi: non vtor ablatiui natura. Laborat Priscia. ⁊ quidē iudicio meo frustra: ꝓbare nō esse casum septimū apđ latinos: idq; p̄cipue illa rōne: q̄ nulla differētia vocis differet a sexto: quę ratio si vera esset neq; ex diuersitate significatiōis potius q̄ terminationis casus distingueret̄: idē esset ablatiu⁹ pluralis cū datiuo eiusdē numeri: ⁊ vocatiu⁹ cū ntō q̄ terminatione semꝑ sibiipsis similes sunt. qđ vero idē Prisci. ait neminē appellare septimū casum illū cū quo ꝯstruit̄ ꝯparatiuū: immo null⁹ autor est q̄ septimū casum admittat: q̄ idē nō dicat cōparatiuū cōstrui cū septimo casu nūq; v̄o cū abltō. Ergo cū dicit semꝑ abltō similis: intelligēdū est i terminatiōe: nō in significatiōe: qm̄ simile cū datiuo iūctū similitudinē quātitatis ⁊ lineamētoꝝ sig̃t.

Quare dr̄ ntūs. Casꝰ oēs siue ab speciali q̄dā illoꝝ sigtiōe dicti sūt vt ntūs: q꞉ ꝑ eū noīamur. vt ego vocor antoniꝰ. cur nō ꝛ factiuꝰ vl' actiuꝰ cū ꝑ eū q̄d facimꝰ vl' agimꝰ. cur nō passiuꝰ: cū ꝑ eū patimur? Eodē mō gtūs dr̄: q꞉ i eo casu ponimꝰ nomē genitoꝛis. cur nō possessiuꝰ: cū eꝰ sigtio cōioꝛ sit possessio. cur nō suplatiuꝰ: q̄n q̄dē suplatiuꝰ gradus cū illo ꝯstruit. Et eodē mō de reliq̄s ꝑter vctm̄ cuiꝰ sigtio semꝑ h₃ vocādi vim. Ntūs vocat̄ et rectꝰ: q꞉ cū ceteri casus ab illo cadāt: vn̄ et obliq̄ dn̄r: ipse et in ꝑma sua positiōe rectꝰ subsistit. vn̄ et impropꝛie casꝰ noīat̄: vt pauloante memoꝛauimꝰ: cū de nūero agebat̄. Vocatiuū q̄q₃ greci rectū appellāt: ꝛ si nōnūq₃ a ntō cadat. Gtūs q̄q₃ tū casꝰ patriꝰ tū paternꝰ tū gignēdi vocat̄. P. nigidꝰ teste Gell'. li. xij. iterrogādi casum appellat. vt cuiꝰ? Dtūs eodē mō dādi casꝰ. ꝛ Accusatiuꝰ accusandi casus: quē et Diomedes incusatiuū noīat. Vocatiuꝰ et vocādi: ꝛ abltūs et auferēdi casus dr̄. Effectiuū q̄q₃ nouo noīe ad supioꝛē silitudinē nos ꝑmū appellauimꝰ: cū ab alijs semꝑ septimꝰ vocet̄ vt abltūs sextꝰ latinꝰ a Diomede vocat̄. Et q̄q₃ effectiuꝰ alias h₃ sigtiōes q̄ cū ꝑ istrumētū aliq̄d efficimꝰ: noīat̄ tn̄ ab hac speciali sigtione: queadmodū de reliq̄s supioꝛibꝰ dicebamꝰ. Sūt q̄ octauū casum ponāt: cū sc₃ vtimur dtō ꝓ actō ꝛ ꝑpositione. vt v̄g. it clamoꝛ coelo. i. i coelū. Illō q̄q₃ ē aduertēdū noīa aptota dici: q̄ tm̄ ntō casu repiūt̄. vt iupit. fas. istar. sed i illis casꝰ ntō siles et repiūt̄. vt i masculinis ꝛ foemininis vocatiuꝰ. i neutris actūs ꝛ vocatiuꝰ. vt hic iuppiter o iuppiter. hoc fas. actō fas. vocatiuo o fas. ꝛ dr̄ aptotū. ab. a. q̄d ꝑuat ꝛ ptosis casꝰ. q̄si reliq̄s casibꝰ carēs. Quid ē declinatio in noīe? Declinatio dr̄ a declinādo: hoc ē discedēdo. discedūt em̄ atq₃ declināt: vt diximꝰ reliq̄ casꝰ a recto: idq₃ fit ꝑ quosdā veluti scalaꝝ gradꝰ: q̄ dclinatio fit i fine. Declinatiōes noim quot sunt? quinq₃. Alij septē dclinatiōes fecert̄ Nā tertiā fecerunt ex noibꝰ: q̄ mittūt gtm̄ i. ius. ꝛ dtm̄ in. i. atq₃ ex tertia nr̄a fecert̄ q̄rtā: ꝛ rursꝰ ex q̄rta nr̄a noim masculinorū ꝛ foemininoꝝ fecert̄ q̄ntā. ꝛ ex q̄nta fecert̄ sextā. Septimā v̄o fecert̄ ex noibꝰ neutris i. u. terminati q̄ nos ꝑ q̄rtā noim dclinationē iflectimꝰ. Musa igit̄ quotę dclinatiōis est? Quoties dr̄ oꝛdie q̄rimꝰ ꝑ quotꝰ quota quotū iterrogare debemꝰ: dr̄ substātia v̄o ꝑ q̄s vl' q̄. Itaq₃ cū q̄rimꝰ musa quotę dclinatiōis est? rn̄deri debet ꝑ nomē oꝛdinale: q̄d ē ꝑmus ꝑma ꝑmū. Q̄d si q̄reremꝰ cuiꝰ dclinatiōis ē? rn̄dēdū fuisse: eiꝰ q̄ mittit gtm̄ i. ae. diphthongon. Quotuplex ē noim iflexio? De formis dclinationū q̄rit quot sūt: ꝛ rn̄det sex ee formas. Monaptotā q̄ ꝓ omi casu vna eadēq₃ terminatiōe fungit̄: q̄ iflexione declinat̄ oia noia lr̄aꝝ ꝛ noia nūeroꝝ a tribꝰ vsq₃ ad cētū. Mille q̄q₃ cū est adiectiuū pluralr̄ declinatū. nā cū ē substātiuū hoc mile milis mili milia miliū milibꝰ declinat̄. hac q̄q₃ foꝛma dclinat̄ noia barbara: q̄ ꝑ nr̄am dclinationē iflecti nō p̄nt i q̄bꝰ sola ꝯstructio facit casuū diuersitates: nō articli: cū latini illos no habeāt.

Quare dicitur ntūs? Quia ꝑ illum noīamur. Rectus vero idē dicitur: quia aliunde non cadit.

Quare dicitur gtūs? Quia ꝑ eum ostendimus cuius sumus filii. vt antonius ioannis.

Quare dicitur datiuus? Quia in eo casu ponimus illum cui aliquid damus. vt do tibi pecunias.

Quare dr̄ accusatiuus? Quia in eo casu ponimꝰ illū quē accusamus. vt pompeius accusat cæsarem.

Quare dr̄ vocatiuus? Quia in eo casu ponimꝰ illū quē vocamus. vt o musa mihi causas memora.

Quare dicitur abltūs? Quia in eo casu ponimꝰ illum a quo aliq̄d auferimꝰ. vt ego aufero a te libros.

Quare dr̄ effectiuus? Quia in eo casu ponimꝰ instrumētum quo aliquid efficitur. vt ego peto te saxo.

Musa igit̄ cuiꝰ casus est? Noīatiui siue vocatiui siue ablatiui: quia in his casibꝰ declinādo repitur.

Quid est declinatio in noīe? Vocis variatio q̄ circa finē tantū attenditur. vt musa musæ musam.

Declinationes noīm quot sunt? Quinq₃. Prima q̄ mittit gtm̄ in. æ. diphthongō. vt musa musæ. Scd̄a q̄ mittit gtm̄ in. i. vt dn̄s dn̄i. Tertia q̄ mittit gtm̄ in. is. vt sermo. onis. Quarta quæ mittit gtm̄ in. us. vt sensus. us. Quinta q̄ mittit gtm̄ in. ei. vt dies diei.

Musa igit̄ quotæ declinatiōis est? Primæ. mittit em̄ gtm̄ in. æ. diphthongō. vt musa musæ.

Quotuplex est noīm inflexio? Sexcuplex. Monoptota inflexio est: cum ꝑ oēs casus nusq₃ nomē variatur. vt ntō ador. gtō ador. dtō ador &c. Diptota inflexio est. cum ꝑ duos casus tm̄ nomen variatur. vt sapho saphus. Triptota inflexio est. cū ꝑ tres casus nomen variatur. vt templū templi templo. Tetraptota inflexio est. cū ꝑ quattuor casus nomē variat̄. vt deus dei deo deū. Pentaptota inflexio est: cū ꝑ quinq₃ casus nomē variat̄. vt sermo sermonis sermoni sermonē a sermōe. Hexaptota inflexio est: cū ꝑ sex casus nomen variat̄. vt vnus vnius vni vnū o vne ab vno.

¶ De erotematis pronoīm. Cap. vi.

Ego q̄ pars orōnis est? Pronomen. Quid est pronomen? Pars orōnis declinabilis q̄ pro noīe ꝓprio cuiusq₃ accipitur: personasq₃ finitas recipit. vt ego. tu. ille.

¶ De ꝓnomine.

Ego q̄ pars orōnis est? Rn̄detq₃ ex Prisciani diffinitiōe. ꝓnomē ē pars orōnis: adiecit tn̄ declinabilis ad differētiā partiū indeclinabiliū. q̄ ꝓ noīe ꝓꝓo cuiusq₃ accipit̄. nō tn̄ vt ait Seruiꝰ i artē donati ꝓnoīa ideo dicūt̄ eē noīa: q꞉ noim fūgunt̄ officio: q̄m ꝛ si noim vim exꝑmūt: nō tn̄ plene exꝑmūt. vn̄ i ꝓnoim diffinitiōe Diom̄. ꝛ donatꝰ pene aduerbiū adiecerūt dicētes. ꝓnomē est pars orōnis q̄ ꝓ noīe ꝓꝓo posita idē tātūdēq₃ pene sigt personasq₃ finitas recipit. nō oia ꝓnoia ꝑsonas finitas recipiūt vt mox dicemꝰ: q̄re Diom̄. ꝛ Donatꝰ nō dixerūt simplr̄ ꝑsonas finitas recipit: sed adiecert̄ i ꝓnois diffinitiōe: ꝑsonasq₃ finitas iterdū recipit. vt ego. tu ille. hęc tria ꝓnoia: ut ait Ser. ꝑsonas finitas tm̄ recipiūt: q꞉ ad ꝑsentē ꝑsonā referunt̄. q̄q₃ ille variat vt statim dicemus.

Unde dr̄ ꝓnomē? Origo ꝓnoīs satis expl'ta est ī diffinitiōe illiꝰ. Pronomini quot accidūt? R̄ndet ex Prisci. sententia sex esse ꝓnoīs accidētias: q̄s enūerat. Diomedes ⁊ Donatꝰ adiecerūt supioribꝰ q̄litatē: ⁊ substulerūt speciē. Diomedes ēt adiecit ordinē. Quintil. ī ꝓnoīe ⁊ oēs grāmatici antiq̄ores ꝑsonā posuerūt. Ea triplex erat. finita. īfinita. minꝰ q̄ȝ finita. Finita ē q̄ notat certū nūeꝝ: ⁊ gestū dirigit ad certā ꝑsonā. vt ego. tu. Infinita q̄ certā nō recipit ꝑsonā: sed cuilibet pōt aptari q̄lia sunt illa septē: q̄ illi īter ꝓnoīa nos īter noīa ponimꝰ. q̄s. talis. q̄lis. tātꝰ. q̄ntꝰ. totus. quotꝰ. Noīa em̄ queādmodū ⁊ tertię ꝟboꝝ ꝑsonę infinita sunt: cū nulla ī eis certa finiaẜ ꝑsona: nisi ꝓnomini finito adiūcta. Minꝰ q̄ȝ finita ē q̄ certis ⁊ incertis ꝑsonis aptari pōt: q̄lia sunt illa. sui. hic. ille. iste. ipse. is. Pronoīa aūt possessiua ⁊ īfinita ⁊ minꝰ q̄ȝ finita eē p̄nt. Pronoīm spēs duę sūt sicut ī noīe. Primitiua ⁊ deriuatiua. ⁊ enūerat ꝓnoīa p̄mitiua q̄ dicit esse octo: ⁊ rursꝰ deriuatiua: q̄ dicit eē septē vt sint oīa q̄ndecim. cū alij duo ⁊ vigīti. Diomedes aliquāto plura posuerit. Ego igiẜ cuiꝰ speciei est? Ex supiori enūeratiōe r̄ndet eē p̄mitiue: cū tn̄ videaẜ ex greco ſmōe deriuatū. Sed queādmodū diximꝰ paulo āte cū de specie noīm agebamꝰ cū ī p̄ōptu nō habemꝰ vn̄ nomē vel q̄cūq̄ȝ alia dictio deriuaẜ: dicimꝰ eē p̄mitiuā. Fac ex eo deriuatiuū ⁊ facit meꝰ mea meū. fac rursꝰ noster nr̄a nr̄m. fac adhuc. nr̄as nr̄atis. Gn̄a ꝓnoīm quot sunt? Et r̄ndet esse q̄ttuor. qđ īductiōe ꝓbat. nā aut hn̄t tres articulos. vt hic ⁊ hęc ⁊ hoc nr̄as. ⁊ sic sūt coīa triū geneꝝ. aut hn̄t tres diuersas terminatiōes. vt meꝰ mea meū. ⁊ sic p̄mę r̄ndet genꝰ masculinū. scđę fœmininū. tertię neutrū. aut illoꝝ significatio cōis ē tribꝰ generibꝰ. vt ego. tu. sui. Nūeri ꝓnoīm quot sunt? Oia repetēda sunt ex ijs q̄ diximꝰ cū de nūero noīm differebamꝰ. Figurę ꝓnoīm quot sunt? Et dicit eē duas sicut ī noīe. simplicē ⁊ cōpositā. ⁊ subdit modos q̄ttuor ꝯpositiōis ꝓnoīm. Cū noīe vt hmōi huiuscemodi: q̄ Prisci. noībꝰ ānumerat. Cū altero ꝓnoīe. vt isthic ab iste ⁊ hic. sed aduertēdū hāc ꝯpositionē nō fieri nisi ꝑ nt̄m act̄m ⁊ abl't̄m singl'ares: ⁊ ꝑ nt̄m ⁊ act̄m pl'ales tm̄ gn̄is neutri vt isthic. isthęc. isthoc. isthunc. isthanc. isthoc. ab isthoc. isthac. isthoc. Pl'ali ntō isthęc actō isthęc. q̄ ꝑ aspirationē nō esse scribēda miror placuisse Prisciano. Cū ratio p̄positiōe q̄q̄ȝ ꝓnomen ꝯponiẜ ꝑ anastrophē hoc ē inuersionē ꝓnoīs ⁊ p̄positiōis. ea fit tm̄ ī casu cui seruit hęc p̄positio cū: ex q̄ ꝯponūẜ tria tm̄ ꝓnoīa triū ꝑsonaꝝ hoc ē mecū. vobiscū. tecū. nobiscū. secū in vtroq̄ȝ nūero. Cū q̄s vel q̄ ēt qđ ip̄m īter ꝓnoīa ātiq̄ores nūerabāt: vt q̄cū q̄buscū. Cōponūẜ q̄q̄ȝ cū aduerbio: siue syllabicis adiectiōibꝰ. vt idē: qđ ab is ⁊ demū facta vtriusq̄ȝ finis abscissiōe. vt sit idē q̄si iteꝝ. is. ī neutro q̄q̄ȝ geminaẜ ꝯpositio: dicimusq̄ȝ idētidē: qđ magis videẜ aduerbio cędere: vt significet idē qđ sępe. Cicero in. vj. de repub. hęc ego admirās referebā tn̄ oc'los ad terrā idētidē. Idē in. iij. thuscu. q̄st. scindēs dolore idētidē intōsas comas. Eccū. eccā. ellū. ellā. eccos. eccas. ellos. ellas. Prisc. ⁊ Sergiꝰ ī donati arte ꝓnoīa esse dicūt ab ecce ⁊ is ea id. ⁊ ille illa illđ cōposita: q̄ tn̄ Laurētiꝰ ī aduerbia resoluit. Ex eo qđ dicit aut syllabicis adiectiōibꝰ. Queriẜ rursꝰ quot sūt hmōi syllabę: dicitq̄ȝ esse q̄ttuor. met. te. ce. pte. Met iūgiẜ ꝓnomini p̄mę ꝑsonę ꝑ oēs casꝰ. vt egomet. meimet. mihimet. memet. a memet. eodē mō in plurali. Cū ꝓnoīe ꝟo scđę ꝑsonę tm̄ iūgiẜ obliq̄s singl'aribꝰ ⁊ oībꝰ casibꝰ pl'alis. dicimusq̄ȝ. tuimet. tibimet. temet. a temet. ⁊ eodē mō in plurali. in ntō singl'ari nō dicimꝰ tumet: ne videaẜ coincidere cū tertia ꝑsona singl'ari p̄ntis indicatiui huiꝰ ꝟbi tumeo. es. tumet. Dicimꝰ tn̄ ꝓ tumet tute te syllaba breui adiecta. aut tutemet. Lucre. in. j. accipe p̄terea q̄ corꝑa tute necesse ē. Idē in eodē. tutemet a nobis iā quouis tp̄e vatū. iūgiẜ q̄q̄ȝ met tertię ꝑsonę triptoto. suimet sibimet. semet. a. semet. Pte. q̄q̄ȝ iūgiẜ abl'tō tm̄ q̄nq̄ȝ ꝓnoīm possessiuoꝝ mea. tua. sua. nr̄a. vr̄a. Dicimusq̄ȝ. meapte. tuapte. suapte. nr̄apte. vr̄apte. Cicero in. j. de finibꝰ bonoꝝ. q̄ vos doceat ⁊ ad se alliciat suapte natura. Et idē. iij. de ꝑfecto oratore. P. Crassum suapte interfectā manu. Idē ēt masculino genere ꝓtulit in. j. thuscul'. q̄stio. suopte inq̄t nutu ⁊ suo pōdere ad pares āgulos feranẜ. Ce particl'a tn̄ addiẜ casibꝰ illoꝝ ꝓnoīm hic/ille/cū in. s. lr̄am terminanẜ. vt huiusce. hisce. hosce. hasce. illiusce. veteres tn̄ hicce. hocce. illicce. illuce dicebāt: qđ vsus reformidat. at ꝟo Priscianꝰ ex his particulis nō fieri ꝯpositionē asseuerat: cū ꝑ se ⁊ separatę nihil significent q̄ ratio si ꝟa est: neq̄ȝ ex p̄positionibꝰ inseparabilibꝰ posset fieri ꝯpositio: q̄m nusq̄ȝ nisi in compositiōe reperiuntur: qđ nemo vnq̄ȝ: sed neq̄ȝ ipse Priscianus dixit. quid qđ eodem Prisciano teste additę significāt aliqđ: nē putentur vt ille dicit esse ꝓnominum porrectiones siue extensiones: vt quod affert ex Terentio in adelphis. egomet rapui: intelligiẜ ego ⁊ non alius ac si dixisset ego ipse. Quę igitur partes orōnis sunt dicet aliquis. Ego aduerbia inseparabilia dicerem quemadmodum particulas illas re. cō. se. di. an. prepositiones inseparabiles.

Vnde dicitur ꝓnomen? A pro p̄positiōe & nomen quia pro eo ponitur in oratione.

Pronomini quot accidunt? Sex. Species. genus. nūerus. figura. ꝑsona. casus. cum declinatione.

Species ꝓnominum quot sunt? Duæ sicut in nomine. primitiua. vt ego. Deriuatiua vt meus.

Quot sunt ꝓnoīa primitiua? Octo. ego. tu. sui. hic. iste. ille. ipse. is.

Quot sunt ꝓnoīa deriuatiua? Septē. meus. tuus. suus. noster. vester. nostras. vestras.

Ego igitur cuius speciei est? Primitiuæ, non em̄ aliunde trahitur: quāq̄ȝ græce dicitur. fac ex eo deriuatiuum. meus mea meum.

Genera pronoīm quot sunt? Quattuor. masculinum. vt meus. Fœmininū. vt mea. Neutrū. vt meū. Cōmune trium. vt ego. nostras.

Numeri ꝓnoīm quot sunt? Duo sicut in noīe singularis, vt ego. pluralis vt nos.

Figuræ ꝓnoīm quot sunt? Duæ sicut in noīe. simplex. vt hic hæc hoc. Cōposita vt isthic. isthæc. isthoc.

Quot modis cōponūẜ ꝓnoīa? q̄ttuor. Prīo cū noībꝰ vt eiusmodi. hmōi. Scđo cū altero ꝓnoīe. vt isthic. isthęc isthoc. Tertio cū p̄positiōe. vt mecū. tecū. Quarto cū aduerbiis aut syllabicis adiectionibꝰ. vt egomet.

Quot sunt adiectiones syllabicæ? Quattuor. met. te. ce. pte. vt egomet. tute. hicce. meapte.

Personę ꝓnoim quot sunt: Rñdetq̃ esse tres: ꝛ q̄d ꝓprietatis q̄libet habeat subiũgit dicẽs. Prĩa ꝑsona ẽ q̄ de se loq̇t: hęc rõ nõ placet Pris. ſʒ dicit p̄ma ꝑsona ẽ cũ ipa q̄ loq̇t de se ꝓnũciat: q2 vcʒ põt p̄ma ꝑsona nihil de se loq̇ ſʒ de scd̃a ꝑsona vl' tertia: ẽẽtq̃ dubitatio. Itaq̃ videt Pris. facere differẽtiã iter loq̇ ꝛ ꝓnũciare de se. ẽ loq̇ de se aliq̄d de se ipo dicere: ꝓnũciare d̾ se ẽ ex ꝑsona sua aliq̄d de se vl' de alijs dicere. Q̃d si i hoc vlla differẽtia ẽ magis ex p̄meret ꝑ has ꝓpositiões de ꝛ ex. q̃ꝫ ꝑ v̄ba loquor ꝛ ꝓnũcio. vt loquor ꝛ ꝓnũcio de me sit habere s̄monẽ de me. lo

Personę ꝓnoĩm quot sunt? Tres. prima q̄ de se loq̇t. Scd̃a ad quã prima loquit̃. Tertia de qua prima loquit̃.

Quot sunt ꝓnoĩa primæ ꝑsonæ? Unum tantum Noĩatiuo ego. Genitiuo mei.

Quot sunt ꝓnoĩa scd̃ę ꝑsonæ? Itẽ vnũ. Ntõ tu. Gtõ tui. cũ oĩb⁹ vocatiuis noĩm. ꝓnoĩm. & participiorũ.

Quot sunt ꝓnoĩa tertiæ ꝑsonæ? Reliqua omnia.

Casus ꝓnoĩm quot sunt? Septẽ sicut in noĩe. caret tñ vocatiuo oĩa ꝓnoĩa. p̄terq̃ tu. me⁹ mea meũ. noster nr̃a nr̃m. nr̃as nr̃atis. caret etiã ntõ cũ vctõ. Gtõ sui.

Declinatiões ꝓnoĩm q̄t sunt? Quattuor. Prima q̄ mittit gtm̃ i. i. vt ego mei. tu tui. Gtõ sui. Scd̃a q̄ mittit gtm̃ in. ius. vt hic hui⁹. iste isti⁹. ille illi⁹. ipse ipsi⁹. is ei⁹. Tertia q̄ mittit gtm̃ in. i. æ. i. vt meus mea meũ. mei meæ mei. tu⁹ tua tuũ. tui tuæ tui. su⁹ sua suũ. sui suæ sui. noster nr̃a nr̃m. nr̃i nr̃ę nr̃i. vester vr̃a vr̃m. vr̃i vr̃ę vr̃i. Quarta q̄ mittit gtm̃ in. is. vt nr̃as nr̃atis. vr̃as vr̃atis.

¶ De erotematis verborum. Cap. vii.

Amo q̄ pars orõnis est? Verbũ. Quid est verbum? Pars oratiõis declinabilis cum modis & temporibus sine casu agẽdi vel patiendi significatiua.

Unde dicit̃ verbũ? A verbero verberas: qa verberato aere orõ ꝓfert̃: q̄ sine verbo ẽẽ nõ põt.

Verbo quot accidunt? Octo. Genus. Modus. Tempus. Numerus. Persona. Species. Figura. Coniugatio.

Genera verborũ quot sunt? Quinq̃. Actiuũ. Passiuum. Neutrum. Cõmune. Deponens.

Quod est verbũ actiuum? Quod desinit in. o. & habet passiuũ in. or. vt amo amas. amor amaris.

Quod est verbũ passiuum? Quod desinit in. or. & habet actiuum in. o. vt amor amaris. ab amo amas.

Quod est verbum neutrum? Quod desinit in. o. & non habet passiuũ in. or. vt seruio. is.

quor ꝛ ꝓnũcio ex me sit habere s̄monem ĩ ꝑsona mea vl' de me vl' de te vl' de alijs. Quot sũt ꝓnoĩa p̄me ꝑsonę: ꝛ rñdet esse vnũ tm̃ ego: idq̃ i singl'ari tm̃. Nã i pl'ali ꝯceptionẽ facit aliaꝝ ꝑsonaꝝ scd̃arũ q̄ñ ad ipas p̄sentes loq̇mur. vt ego vos faciamus Tertiaꝝ q̄ñ ad scd̃am ꝛ alios vl' p̄sentes vl' absentes sibi adiũgit. vt ego ꝛ vos ꝛ illi fecim⁹. Eodẽ q̄ꝫ mõ dicit ẽẽ vnũ tm̃ ꝓnomẽ scd̃ę ꝑsonę ſʒ i vtroq̃ nũero: ſʒ adijcit oẽs vocatiuos noĩm ꝛ reliquoꝝ ꝓnoĩm cũ participijs. Cas⁹ ꝓnoĩm q̄t sũt: Dicitq̃ ẽẽ septẽ: nisi q̃d carẽt vocatiuo oĩa p̄terq̃ tu. meus. noster. nr̃as. ꝛ queadmodũ paulo ãte dixim⁹: ntõ ego: ꝛ vt libro p̄mo dictũ ẽ ntõ suus sua suũ: ſʒ illa nõ ꝓprie ſʒ figurate. Declinationes ꝓnoĩm quot sunt: Et oñdit ꝑ exempla esse q̄ttuor. Nam ꝑ primam declinant̃ tria. ego. tu. sui. ꝑ scd̃am quinq̃. hic. iste. ille. ipse. is. ꝑ tertiã quinq̃. meus. tuus. suus. noster. vester. ꝑ q̄rtã. duo. nostras. vestras.

Quę v̄bo. Amo q̄ pars orõnis est: Rñdetq̃ ẽ v̄bũ: dicitq̃ ẽẽ partẽ orõnis d̾clinabilẽ ad differẽtiã partiũ indeclinabiliũ. cũ modis ad differentiã nois ꝛ participij. ꝛ tpib⁹ ad differẽtiã nois. sine casu ad differẽtiã participij agẽdi vl' patiẽdi sig̃tiua. Donat⁹ addidit aut neutrũ significãs ꝓpter v̄bũ ĩpsonale q̃d ꝓp̄e neq̃ actionẽ neq̃ passionẽ sig̃t. Unũ d̾r v̄bũ. dicitq̃ a v̄bero v̄beras deriuari: q2 v̄berato aere orõ ꝓfert̃: q̃d licet oĩb⁹ orõnis partib⁹ accidat: tñ p̄cipue i hac dictiõe q̄si ꝓpriũ ei⁹ accipitur: q̄ freq̄nti⁹ vtimur i orõne: atq̃ in cui⁹ vi reliq̄ orõnis partes significãt. Unde ꝛ i illi⁹ diffinitiõe Diomedes adiecit p̄cipue dicẽs: v̄bũ ẽ pars orõnis p̄cipue sine casu. Verbo q̄t accidũt. dicitq̃ octo esse v̄bi accidentias: q̄s enũerat. Deidẽ q̄rit rñdetq̃ de singl'is illaꝝ. Gña v̄boꝝ q̄t sũt: Gen⁹ i v̄bo alij sig̃tionẽ v̄bi appellãt. vt em̃ i noib⁹ sunt gña: q̄b⁹ explorat̃ sex⁹: ita i v̄bo gen⁹ est q̄ significat̃ vtrũ actiuũ sit an passiuũ. Sunt aũt q̄nq̃ gña v̄boꝝ. Loq̇mur aũt de v̄bis itegris. nã repiũt̃ q̄dã v̄ba defectiua quorũdã p̄dictoꝝ accidẽtiũ: ꝛ q̄ reduci nõ p̄nt ad vnũ quoddã ex his quinq̃ generib⁹. q̃d fit vt Pris. ait vl' naturę necessitate vl' fortuna ꝛ casu vl' differentię causa. Naturę necessitate. vt pluo. sereno. q̄ v̄ba cũ sil'ib⁹ cũ ad solã ꝑtineãt naturã: quãtũ ad s̄monẽ nr̃m attinet/defectiua sunt: nisi fiat ꝓsopopeia. i. ꝑsonę fictio. Fortuna ꝛ casu. aut q2 insitata sunt: aut q2 turpia ꝛ incõcinna. insitata vt q2 a faris ꝛ fare ꝛ daris vl' dare nõ habeam⁹ for ꝛ dor: incõcinna ꝛ turpia. ꝛ q̄ a metuo nõ habeam⁹ participia metut⁹ ꝛ metutur⁹. differentię causa vt a facio. dico. duco. fero i scd̃a ꝑsona singl'ari ĩꝑatiui dice. duce. face. fere nõ dixim⁹ ne coĩcideret cũ obliquis casib⁹ quorũdã noĩm. Q̃d est v̄bũ actiuũ: q̃d desinit i. o. subaudi i p̄ma v̄bi positiõe: ꝛ hʒ passiuũ i. or. Quid aũt dicẽdũ est de hoc v̄bo do: q̃d vt paulo ãte dicebam⁹: nõ hʒ i voce passiua dor. Dixim⁹ hoc v̄bũ ẽẽ mãcũ nõ repugnãte sig̃tiõe ſʒ vsu: nusq̃ em̃ apd̃ autores lectũ est dor. ergo quãtũ ad rõnẽ sig̃tiõis actiuũ est. Idẽ q̄q̃ʒ de facio facis dicendũ est. q̃d nõ misit passiuũ i. or. supplet̃ tñ ab alio v̄bo q̃d est fio fis. Quid est v̄bũ passiuũ: q̃d desinit i. or. ꝛ hʒ actiuũ i. o. Inuenim⁹ tñ aliq̄ i voce atq̃ʒ sig̃tiõe passiua: q̄ nusq̃ repiũt̃ i actiua: vt ꝯsternor ꝓ exanimor. Ouí. ij. metamor. ꝯsternãtur equi. atq̃ʒ idem. xij. ꝯsternatiq̃ʒ timores. ꝛ Liui⁹. xviij. ab vrbe ꝯdita. ꝯsternati e comib⁹ i mediã aciẽ sese iturerãt. nusq̃ tñ legim⁹ ꝯsterno; ꝯsternas. Eiusdẽ ꝓp̄e sig̃tiõis repit̃ i voce ꝛ sig̃tiõe passiua tm̃ linquor aio. vt Suetoni⁹ in vita Cęsaris. nisi q̃d extremo tp̄e linq̇ aio solebat. nemo tñ diceret anim⁹ linq̇t me. aut ego linquo te aio. Q̃d est v̄bũ neutrũ: hui⁹ gñis sig̃tio latissime patet. aliud nãq̃ actionẽ sig̃t. vt ãbulo. curro. aliud passionẽ. vt vapulo. exulo. aliud i quo nec agẽtis nec patiẽtis sig̃tio dignoscit̃. vt sedeo. sudo. algeo. esurio. q̃q̃ quo ad grammaticũ

attinet:hęc poti⁹ actionē significare dicendū est.hęc qdā supina alij absolutiua.nōnulli depositiua appellāt. Qđ est ỽbū deponēs:Deponēs dr ỽbū vt ait Diome.vł ꝑ ātiphrasim hoc ē ecōtrario:qr ỽbū.r.lr̄a finitū deponere eā nō pōt.vł qr cū oia ỽba ꝺponētia apđ antiqores cōia eēnt.alterā.i.passiuā sigtionē deposuerūt.vt loquor.erꝭ.sequor.eris. Qđ ē ỽbū cōe:Verbū cōe dr.qđ sub vna voce actiuā ⁊ passiuā sigtionē hꝫ.quēadmodū ⁊ nomē cōe dr:ꝙ duo aut tria gn̄a sub vna voce ꝯplectit̄.Impsonalis ỽboꝝ sigtio i actiuā passiuāqꝫ vocē referūt̄. Modi ỽboꝝ qt sunt: Mod⁹ in ỽbo:quē Quītil.appellat q̄litatē ē iclinatio varios animi affect⁹ demōstrās.hi sūt qnqꝫ.Indicatiu⁹.quē alij finitiuū.alij diffinitiuū.alij ꝓnūciatiuū appellāt.Impatiu⁹ q̄ ⁊ ꝑcōtatiu⁹.Optatiu⁹ Subiūctiu⁹.q̄ ⁊ ꝯiūctiu⁹ ⁊ adiunctiu⁹ ad alijs dr. Infinitiu⁹ q̄ ⁊ impsonatiu⁹ dr:qr ꝑsonas diffinitas nō hꝫ.dr ⁊ ꝑpetu⁹ qr finē nō hꝫ. Quis ē idicatiu⁹ mod⁹: Quo idicam⁹ inqt siue ōndim⁹ siue ꝓnūciam⁹ aliqd fieri sine vlla alteri⁹ modi iclinatiōe:vn̄ ⁊ finitiu⁹ a Diomede dr:ꝙ q̄si finita ⁊ simplici vtimur expositiōe cū ꝑ ipm mētis sensum ꝺpromim⁹. Quis ē impatiu⁹ mod⁹: Quo impam⁹ inqt aliqd fieri.plerūqꝫ ašt ⁊ ꝑ eū ꝓcamur : vn̄ ab Aristo.depcatiu⁹ dr.vt Verg. musa mihi causas memora:neqꝫ eīn tā impat q̄ꝫ ꝓcat̄.hꝫ ⁊ alias ꝯplures sigtiōes vt alibi dixim⁹. Quis ē optatiu⁹: Hunc modū vsurpam⁹ cū ꝓcib⁹ aliqd a dijs exposcim⁹ vt inqt Diome.vn̄ optādi aduerbijs illū adiungim⁹.vt vtꝫ ⁊ vtinā ⁊:o.⁊.osi.i ſmōe hispano mutuamur a poenis oxola:qđ interꝑtat̄ de⁹ velit.de⁹ faciat.Repit̄ etiā sine aduerbio optādi.vt Luca.in.j. dij visa secūdēt:⁊ fibris sit nulla fides. Quis ē subiūctiu⁹: Subiūctiu⁹ q̄ dubitatiu⁹ dr:iō dict⁹ ē qđ ꝑ se nō exꝓmit sensum nisi alteri ỽbo iūgat̄ alteꝝ.qđ fit media ꝯiūctiōe vt si audiuerꝭ legā.cū amaueris docebo. Quis ē infinitiu⁹: Qui caret inqt nūeris ⁊ ꝑsonis.hoc ⁊ impsonale ỽbū hꝫ:idiget ỽbo alteri⁹ modi. hoc ⁊ subiūctiu⁹ hꝫ:sꝫ vtrūqꝫ simł sol⁹ infinitiu⁹.His qnqꝫ supiorib⁹ modis qdā adiecerūt sextū quē appellauerūt ꝓmissiuū:vt ego amabo.ego docebo sꝫ hūc idicatiui futurū nos fecim⁹. qdā impsonalē modū ꝯiūgūt:vt sint modi septē sꝫ nos vt dixim⁹ i actiuā passiuāqꝫ vocē hūc modū reduxim⁹.Adhuc alij cōmēdatiuū ab ipatiuo separant:qm̄ ꝑ ipatiui pn̄s siue instās vt ꝯfestim aliqd fiat impam⁹:quē ideo ipatiuū dixerūt.ꝑ futurū ỽo tp̄s vt aliqd in ꝑpetuū ⁊ ad mlta tpa fiat ꝯmēdam⁹:atqꝫ ideo hūc q̄si diuersum a supiorib⁹ modū mādatiuū appellauerūt.fuerūt adhuc q̄ cōiūctiuū a subiūctiuo separarēt vt eēnt modi nouē.adhuc alij adhortatiuū ad ipatiuo separāt.Gerūdia qꝫ ⁊ supina ỽbi modos eē dicūt.Sꝫ nos quarto modoꝝ nūero ꝯtēti fuim⁹ ad q̄s reliq sunt reducti.nisi qđ gerundia ⁊ supina nō recusam⁹ ab octo partibus orōnis separare. Tpa ỽboꝝ qt sūt: Tp̄s i ỽbo vt inqt Diom.ē vicissitudo reꝝ triformi mutabilitate ꝯphensa.Cum ỽo tp̄s vt ph̄i dicūt indiuiduū sit:nos illđ in partes diuidim⁹.sed nō tā ipm tp̄s q̄ꝫ actiōes nr̄as ꝑ tpa diuidentes ea q̄tū ad nos attinet tria sunt.pn̄s.ꝙ a qbusdā instās appellat̄.ꝑteritū ⁊ futuꝝ.ꝙ a nōnullis vt supra dictū est ꝓmissiu⁹ dr mod⁹.qđ alij infinitū tp̄s appellāt qr incertū sit.qđ duplex qꝫ est impfectū alteꝝ ⁊ alteꝝ ꝑfectū.de quo alibi plura dixim⁹. Preteritū i triplici differētia ē.impfectū.ꝑfectū.⁊ plusquāꝑfectū. Preteritū impfectū ꝙ inchoatiuū alij dicūt:est ꝑ qđ significam⁹ nos aliqd in tpe ꝑfecto icepisse:nec ꝑfecisse tn̄ vt ego amabam. Preteritū ꝑfectū est:ꝑ qđ significam⁹ nos aliqd i tpe ꝓterito icepisse:atqꝫ ꝑfecisse.vt ego amaui. Plusquāꝑfectum oēs āt q̄ ⁊ iuniores grāmatici videt̄ mihi nō recte diffiniuisse.dicūt eīn eē cū tp̄s iā pridē exactū ꝺmōstram⁹:ita vt ꝑ ꝓteritū ꝑfectū rē factā breui aut nō mlto tpe āte ōndam⁹.ꝑ plusquāꝑfectū ỽo illđ qđ iā lōgo tpe inueteratū est. Quę ratio si ỽa ē nō possem⁹ latine atqꝫ grāmatice dicere:qđ in ipo statim sacraꝝ lr̄aꝝ initio scriptū ē. In ꝓncipio creauit de⁹ coelū ⁊ terrā.⁊ qđ sequit̄:dixit de⁹ fiat lux ⁊ facta ē lux.q̄ actiōe nulla ꝓot.nulla antiqor est. Sed neqꝫ ꝯfiteat̄.Sꝫ hęc duo tpa nō eo modo censent̄ quo isti putāt:sed illo poti⁹ qđ ꝓteritū plusquamꝑfectū ꝓterito ꝑfecto cōparatū antiquius est:siue id in multo siue in paruo tpe exacto sit:atqꝫ ideo adiecimus inueterasse citra ꝓteri-

Quod est verbū deponens? Qđ desinit in.or.& tn̄ habet actiui significationē.vt loquor.eris.

Quod est verbum commune? Quod desinit in.or.& habet actiui & passiui significationem.vt amplector amplecteris.

Amo igitur quod verbum est? Actiuum.

Modi verborū quot sunt? Quinqꝫ.Indicatiuus. Impatiuus.Optatiuus.Subiunctiuus.Infinitiuus.

Quis est indicatiuus modus? Quo indicamus aliquid fieri.vt ego amo.tu amas.ille amat.

Quis est impatiuus modus? Quo imperamus vel ꝓhibemus vel exhortamur:aut ꝑmittimus aliquid fieri.vt o antoni lege.ne legas.

Quis est optatiuus modus? quo optamus aliquid fieri.vt vtinam ego legerem.

Quis est subiūctiuus modus? Qui indiget altero verbo vt ꝑfectū sensum significet.vt si legeris.audiam.

Quis est infinitiuus modus? Qui caret numeris & ꝑsonis:& indiget verbo alterius modi:vt aliquid determinatum significet.vt cupio legere.

Amo igitur cuius modi est? Indicatiui modi.

Tempora verborum quot sunt? Sex.Præsens.Præteritum imperfectum.Præteritum perfectum. Præteritū plusq̄ꝫperfectum.Futurum imperfectum: & futurum perfectum.

Quod est tempus præsens? Quo aliquid in ꝓ̄sentiarum fieri ostendimus.vt ego lego.

Quod est præteritum imperfectum? Quo ostendimus ꝙ aliquid fiebat . sed non fuit perfectum.vt ego legebam.

Quod est ꝓteritum ꝑfectum? Quo ostendimus aliquid iam factū atqꝫ ꝑfectum esse.vt ego legi.

Quod est præteritum plusquamperfectum? Quo ostendimus id quod factum est : inueterasse citra præteri-

tum perfectum. vt ego legeram anteq̄ tu venisti.

Quod est futurū imperfectū? Quo ostēdimus aut pmitti mus nos aliquid inchoaturos. vt ego legam cras.

Quod est futurum perfectum? Quo ostēdimus aut pro mitimus quod ad certum temp⁹ aliquid erit a nobis factum. vt ad horam legero.

Amo igitur cuius temporis est? Præsentis temporis.

Numeri verborum quot sūt? Duo sicut in nomine. Singularis: qui de vno loqitur. vt ego amo. Pluralis qui de pluribus loquitur. vt nos amamus.

Amo igitur cuius numeri est? Singularis numeri.

Personę verborum quot sunt? Tres. Prima q̄ de se sola vel de se cū aliis loquitur. vt ego amo. nos amamus. Secunda ad quam solam vel cū aliis prima loquitur. vt tu amas. vos amatis. Tertia de qua sola vel de quibus prima loquitur. vt Cicero legit. homines legunt.

Species verborum quot sunt? Duæ sicut in nomine. Primitiua. vt lego legis. deriuatiua. vt lectito lectitas.

Deriuatiuorum verborum formæ quot sunt? Septem. Inchoatiua. Meditatiua. Desideratiua. Frequentatiua Diminutiua. Denominatiua. Aduerbialia.

Quæ dicuntur inchoatiua? quæ Laurentius dicit continuum incrementum passionis innatæ significare: fiūt quæ tantum a verbis neutris absolutis secundæ coniugationis. formanturq̨ a secunda persona præsentis indicatiui modi addita co. vt a tepeo. pes. tepesco. is. i. in horas magis tepesio.

tum pfectū. vt si dixerim. ego legerā cū tu venisti: dico te venisse post id tp̄s quo ego legi. sic Oui. j. meta. sic mō q̄ fuerat rudis ⁊ sine imagine tell⁹. induit ignotas hoim ɔuersa figuras. qđ si pteritū plusq̄ pfectū ptͤrito pfecto nō ɔparet: nihil aliđ quā ipm pteritū pfectū significat. vt Oui. legerat hui⁹ amor titulū nomēq̨ libelli. i. legit. Sʒ indicatiu⁹ ⁊ optatiu⁹ cū subiūctiuo hñt oia quinq̨ tpa: qm̄ p illa oia possum⁹ idicare qđ facim⁹. fecim⁹. aut facturi sum⁹: cui⁹ ē p oia siīs subiūctiu⁹. Imperatiu⁹ duo tm̄ hʒ tpa p̄ñs ⁊ futuꝝ: sʒ i singlari p̄mā nō admitti psonā. Absurdū nāq̨ eēt quēq̨ sibi impare cū propt⁹ sua spōte sit imo vltro facere qđ vult. exterue v̄o psonę impio idigēt. nisi figurate q̄si ad aliū loqn̄s in scđa psona seipm pferat. vt Iuue. tecū p̄us ergo voluta hęc. in p̄lali v̄o ēt p̄mā adhibet: q: cū impat se q̨q̨ ad idē ministeriū vocat. Sʒ aiaduertēdū q̄ p impatiui p̄ñs impam⁹ aliqđ euestigio fieri: vt puer lege. i. fac vt statim legas. p futuꝝ v̄o impam⁹ aliqđ i posterū faciēdū atq̨ vt ita dicā i ppetuū. Est q̨q̨ eadē differētia iter futuꝝ impatiui ⁊ alioꝝ modoꝝ futura. q̄ hęc idifferēter futuꝝ tp̄s significāt. qđ ē p aduerbia distiguēdū. vt ego legā mox. cras. pendie. die q̄rti. die q̄nti. die pximi. Impatiui v̄o futuꝝ nō sigt vt ɔfestim aliqđ fiat: sed vt dixim⁹ semp ipostꝝ faciēdū eē: vt si vis eē doct⁹ legito libros. i. fac vt semp legas libros. q̄ possis cōmode facere. neq̨ op⁹ est adiūgere aliqđ q̄ tpis diuturnitatē illā exprimam⁹. Inueniūt tm̄ apđ āntiqores futuꝝ p p̄ñti. vt Terē. in heautō. loqtor paucula. ⁊ idē i adelphis. de te largitor puer: p eo qđ ē loq̄re. largire. q̄s v̄gratiūqtatis amator secut⁹ dixit. v. ęn. p̄m⁹ equū phalerꝭ isignē victor habeto. ⁊ paulopost tertius argolica hac galea ɔtēt⁹ abito: p eo qđ ē habeat ⁊ abeat. In voce passiua p̄lale futuri tpis hmōi repit: idq̨ apđ āntiqores tm̄ i legib⁹ ⁊ foederib⁹ q̄ fiūt ⁊ pmulgāt: vt sic dixerim: ad ppetuā rei memoriā. Optatiuus quinq̨ tpa hʒ vt alibi dixim⁹: q̄uq̄ fuit tp̄s q̄ putabam⁹ tria tm̄ habere tpa. Sunt q̄ ab optatiuo p̄ñs tp̄s excludāt: qm̄ futura sunt q̄ optam⁹. Sʒ dicet q̄spiā q̄uo possum⁹ pterita optare. Ad qđ dicēdū qđ nō solū futura optare possum⁹: verūetiā plerūq̨ optam⁹ nos aliqđ fecisse: qđ tm̄ nō fecim⁹. vt vtinā ego legissem. Infinitiu⁹ tria tpa hʒ p̄ñs pteritum ⁊ futuꝝ. Vsurpat tm̄ plerūq̨ p̄ñs ifinitiui p pterito impfecto idicatiui: q̄ gñe dicēdi plerūq̨ vtūt historici. Salu. eq̄tare cursu. cū eq̄lib⁹ certare: cū ois anteiret: oib⁹ tm̄ char⁹ eē. p eq̄tabat: certabat. erat.

Nūeri v̄boꝝ q̄t sunt? Duo inq̄t sicut in noie. Fuerūt tm̄ q̄ in tertia psona p̄lali pteriti pfecti idicatiui modi dualē nūerū a plurali distinxerūt i illis duab⁹ vocib⁹ amauerūt vl̄ amauere. vt amauerūt sit ad plures. amauere ad duos tm̄ referēdū. sed vt Quītil. refert apđ nr̄oꝝ neminē hęc obseruatio repit: cū ecōtrario v̄g. j. ęn. dixerit. deuenere locos: vbi nūc ingentia cernis. Et idē in. ij. ɔticuere oēs: intētiq̨ ora tenebāt. ⁊ Ouiđ. xiij. meta. consedere duces: ⁊ vulgi stāte corona. hi apte nos docēt: nihil hoꝝ ad duos ptinere. Personę v̄boꝝ quot sunt? Tres inq̄t. ⁊ repetendum est hoc loco id qđ de psona i capite supiori dixim⁹: cū de psonis pnois agebat. Illđ tm̄ addim⁹: qđ Diomedes ait: psonā esse rōnabilē substātiā: qđ ppriē in p̄ma ⁊ scđa psona repit: nisi fiat psopopeia. Species v̄boꝝ quot sunt? Duę inq̄t sicut in noie. Primitiua ⁊ deriuatiua. Deriuatoꝝ rurs⁹ septē; dicit esse formas: q̄s Diomedes ⁊ donatus ad v̄bi referūt q̄litatē. alij ad gen⁹ siue sigtionē. Deīde q̄rit rūdetq̨ de singlis septē v̄boꝝ formis. Quę dicunt inchoatiua? Oēs grāmatici q̄ vnq̨ fuere āte Laurētiū vallā: appellauerūt v̄ba ichoatiua q̄ i sco desinūt: q̄lia sunt frigesco. tepesco. albesco. dixerūtq̨ ichoationē quādā significare. qđ eē falsum validissimis rōnib⁹ ɔuincit: q̄a potius hęc v̄ba icrementū passiōis innatę significare vident: quā significāt v̄ba a q̄b⁹ deriuant. vt ęgresco. i. magis magisq̨ ęgresio. albesco. nigresco. i. in dies magis magisq̨ albeo ⁊ nigreo: ⁊ velut ipse exponit: albesio ⁊ nigresio. Hęc v̄ba alij āte Laurētiū dixerūt a v̄bis neutralib⁹ tm̄ deriuari: nos aūt adiecim⁹ a v̄bis neutris: nō q̄dē oib⁹ sed tm̄ scđę ɔiugatiōis. nā ab alijs ɔiugatiōib⁹ ɔducta nō tā inchoatiua q̄ ichoatiuoꝝ silia esse dicenda sūt. vt illa labasco. cis. itegrasco. cis. ⁊ ab hio hias hisco hiscis. a ɔcupio. pis. ɔcupisco. cis. Sūt pterea hui⁹ formę v̄ba: q̄ꝝ p̄mitiua in vsu nō sunt. vt herbesco herbescis. siluesco siluescis. lignesco lignescis. ignesco ignescis. iuuenesco iuuenescis. ⁊ silia q̄ pñt videri a noib⁹. herba. silua. ligno. igne. iuuene. potius q̄ꝫ herbeo herbes. silueo silues. ligneo lignes. igneo ignes. iuueneo iuuenes deriuata. Nā v̄ba hui⁹ formę certꝭ reglis ɔstāt: quaꝝ vna si defuerit: ichoatiua siue vt Laurētius mauult: augmētatiua nō erūt. p̄ma est qđ in. sco. desināt. Deinde qđ a scđa psona p̄ñtis idicatiui modi v̄borum neutralium scđę ɔiugationis passionem innatā significantium formentur. pterea qđ deficiant in pterito perfecto indicatiui modi ⁊ in reliq̄s temporibus q̄ formant ab eo. quodq̨ p tertiam verboꝝ ɔiugationem declinentur.

Que dñr meditatiua? Scđa vbo⁊ forma est.meditatiua:q̄ Laurētiꝰ ⁊ q̄dā recte desideratiua siue optatiua eē di-
cit.neq3 eñ esurire est meditari comedēdū esse qđ ad itellectū ptinet.sed cupe seu optare:qđ est opꝰ partis appetiti-
uę. Formāt aūt ab vltimo supino addita rio.repiturq3 hęc vbo⁊ forma i paucis vbis apđ ātiq̄ores fortasse i plu-
ribꝰ.sed q̄⁊ ego meminī i his fere.ab edo edis.esum esu esurio.is.a cœno.as.atū.atu aturio.a pario.is.partū par-
tu parturio.a meio.is.mictū mictu.urio.a caco.as.atū.cacatu.urio.ab emo.is.emptū emptu empturio.i.cupio siue
libido mihi icessit edere.cœnare.parere.meiere.ca
care.emere.Juue.esurit intactā paridi nisi vendat
agauē.Mart.xj.epigra.cœnaturit vacerra nō ca-
caturit.Juue.noctibꝰ hic ponūt lecticas micturiūt
hic.vg.i buc.nūc ois parturit arbos.Varro.ij.đ re
rust.te empturiētē i cāpos macros adducūt crebro
pedes.ex qbꝰ exēplis facile colligit iter meditati-
ua ⁊ forme pfecte siue absolute vba illā eē differē
tiā:qđ absoluta actū:meditatiua effectū mētis nō
meditationē significāt.vt Liuiꝰ qđ diu parturiuit
animꝰ vr aliqñ pariat.⁊ illđ psalmographi. Ecce
parturit iniusticiā cōcepit dolorē ⁊ pepit iniq̄tatē.
ergo parturire est cupe a partu liberari.parere illđ
ipm qđ ꝯceptū est:qđq3 cupimꝰ parere i lucē ede-
re.Dicturio a dico.is.dictu.Macrobiꝰ.vj.satur.vsꝰ
est.q̄d duces inq̄t ⁊ milites:q̄ fortr a se facta semp
dicturiūt.Idē li.j.ne vltra te dicturientem tardē ⁊
Apuleiꝰ.a nubo.is.nuptu nupturio.sine vlla vnq̄3
magia iā oli nupturisse. Inr scaturio.is. qđ videt
huiꝰ forme vbū eē ⁊ scateo.es.a q̄ deriuari videt.
nulla talis differētia repit:idē nāq3 ē scaturio ⁊ sca
teo.Dclināt aūt hmōi forme vba oia p q̄rtā vbo⁊
ꝯiugationē. Que dñr desideratiua? Tertia vbo⁊
forma ē co⁊ q̄ dñr dsideratiua.Laurētiꝰ tñ nō affe
ctū mētis desideriūq3 hec sigre dicit:s3 actū corpis.
Nā qđ Priscianꝰ affert illđ vg.i.viij.nā memini
hesionē visentē regna sororis Laomedōtiadē p̄amū
exponitq3 visentē ꝓ cupientē videre oīno rōne caret.nā si visere est cupe videre:semp p̄amꝰ sororē hesionē visebat
posteaq̄3 ablata fuit nec minꝰ cū erat i Troia:q̄3 cū vt illā videre ꝓfectꝰ est salaminā.Ergo visere nō cupe videre:
sed ire ad videdū significat. qđ si viso cupio videre significaret nūq̄3 Cice.ad atticū scripsisset:cupio alexādriā reli
quāq3 egyptū visere.s3 viso alexādriā reliquāq3 egyptū.Vsurpāt tñ hec vba ꝓ ipso⁊ p̄mitiuis.vt lacesso ꝓ eo ad la
cerādū vel lacero.facesso.eo ad faciēdū vel facio.vg.iiij ęñ.ocyꝰ oēs impio leti parēt ac iussa facessunt.Repit tñ ꝓ
eo qđ est recedere vel ire ad recedēdū.Cicero.j.de legibꝰ.paulisp facessant rogemꝰ. Repit etiā facesso ꝓ phibeo.
Cicero i verrē.ne innocēti piculū facesseris.Idē q̄q3 in eodē.cū audiuissent ei negociū facessitū. Capesso.is.ꝓ ca-
pio vel eo ad capiēdū.vg.j ęñ.mihi iussa capessere fas est.Cicero.j.thuscu.is animꝰ supiora capessat necesse ē.ac-
cerso.is.vl arcesso lr̄is iuersis ꝓ eo ad vocādū.Terē.in andria.obstetricē accerso.sed cū oia huiꝰ forme vba sint ter-
tię ꝯiugatiōis ⁊ in so desināt:hoc repit etiā in.io.terminatū declinatūq3 p q̄rtā ꝯiugationē. vt Cicero de clar[is] ora.
accersiuisti ex vrbe ea q̄ domꝰ ē semp habita doctrinę.Et actuū ca.x.mitte in ioppē ⁊ accerse simonē quēdā.Ex q̄
bꝰ exēplis colligimꝰ ve⁊ aut vo ꝓximū esse qđ Valla suspicat:pdicta⁊ forma⁊ vba ab antiq̄ssimis aliter fuisse
appellata q̄3 a grāmaticis iunioribꝰ nūc dñr.⁊ illo⁊ noia sic fuisse iuersa:vt ꝓ meditatiuis dixerit ichoatiua.ꝓ de
sideratiuis meditatiua.ꝓ actū corpis significātibꝰ desideratiua.Sed q̄ nos ex eo qđ significāt nouo noie dicimꝰ
augmētatiua:Laurētiꝰ opinat ab ātiq̄oribꝰ fuisse meditatiua appellata ex illa recōditiore sigtiōe q̄ meditor sigt
exerceri.vt apđ Juue.statua meditat plia lusca.⁊ alibi.Marmorea meditatus plia villa.vt sit calesco q̄si exerceor
calore.frigesco exerceor frigore ⁊ silia eodē mō. Que dñr freq̄tatiua? Freq̄tatiua vbo⁊ forma:quā Diomedes
iteratiuā appellat:est q̄ assiduā vel potiꝰ freq̄ntē in agēdo vim h3:vñ ⁊ appellationē h3 q̄m freq̄nter agendo iterat
affectū.Formāt aūt ab vltimo supio.u.finali mutata i.o.declināturq3 p p̄mā ꝯiugationē.vt a curro.ris.cursu.curso.
as.a quo ē occurso occursas.i.freq̄nter occurro.vg.i buc.occursare capro cornu ferit ille caueto. A duco.is.ductu
ducto.ctas.i.freq̄nt duco.Salust.i catilina.L.sylla exercitū quē i asia ductauerat.A mergo.is.su.merso.sas.i.freq̄n
ter mergere.vg.j.geor.fluuio mersare salubri.ē ⁊ freq̄ntatiuū a freq̄ntatiuo cursito cursitas.Hora.ij.sermo. velut
succinctus cursitat hospes.In vbis tñ p̄mę ꝯiugationis mittentibꝰ supinū in atū.fiunt freq̄ntatiua a penultima
in.i.breuē mutata.vt ab impero empas impatu impito impitas.Hora.j.sermo.olim q̄ summis legionibꝰ impita
rūt.a volo volas volatu volito volitas.a rogo rogas rogatu rogito rogitas.ab ago agis actu nō dicimꝰ acto actas.
sed actito actitas.Martial.cogit me titꝰ actitare causas.dicimꝰ etiā ab ago agis.in alia sigtiōe agito agitas.vg.ij.
geor.ipse dies agitat festos fususq3 p herbā.a dico dicis dictu dicto dictas:qđ est alio scribente dicere.Juueñ.celso
dictare paratę.dictito dictitas.qđ videtur esse freq̄ntatiuū a freq̄ntatiuo est freq̄nter dicere.Hora.ij.epl̄a dictitet al
bano musas in monte locutas.A quero queris.debuit esse quesito quesitas.penultima longa.sed dicimus que
rito queritas.eadem breui.A scribo scribis scriptu scriptito scriptitas.A scio scis sciui scitu.scitor scitaris.⁊ sciscitor
sciscitaris. A nosco noscis noui notu.noto notas. noscito noscitas. A cogo cogis coegi coactu.nō coacto coactas:
sed cogito cogitas.dicimus.⁊ a sequor sequeris secutu.non secutor secutaris.sed sector sectaris formatur.

Quæ dicuntur verba meditatiua? quæ Laurentius appellat desideratiua. fiuntq3 ab vltimo supino addita rio.hæc fere ab edo.is.esu.esurio.a cœno.nas.atu.cœnaturio.a pario.is.partu parturio. a meio. is. mictu. urio.a caco cacas cacatu cacaturio.ab emo. is. emptu empturio.

Quæ dicuntur desideratiua? quæ Laurentius non mentis affectum sed actum corporis significare dicit.Sūt vero q̄3 rarissima.vt viso visis.lacesso.is.facesso.is. capesso.is.

Quæ dicuntur frequentatiua? Quæ assiduam in agendo vim habere significant.fiuntq3 ab vltimo supino.u.mutata in.o.vt a curro.is.cursu curso. sas.a duco.is.ductu ducto.as.Animaduertendum tamen est in verbis primæ coniugationis supina a quibus formātur frequentatiua mutare a penultimam supini in.i. breuem. vt ab impero.as.imperatu, imperito imperitas. Dicimus tamen ab ago agis. actito actitas . & agito agitas.a dico dicis. dicto dictas, & dictito dictitas.

Que dr̄r diminutiua? Est q̄nta ꝟboꝝ forma eoꝝ q̄ dr̄r diminutiua:eo q̄d ſignt diminutionē a ſuo p̄ncipali vn̄ deriuāt.vt a ſorbeo.es.ſorbillo.as.q̄ſi minuti ſorbere.a garrio.rꝭ.garrulo.las.a caluo.is.cauillo.as.⁊ cauillor.arꝭ.Sūt p̄terea q̄dā diminutionū formā hn̄tia ſine origie forme pfecte.vt pitiſſo.as.ꝓ minuti bibere.vacillo.as.ꝓ eo q̄d ē alterno motu fluctuare.Terē.i heau.pitiſſādo mō mihi q̄d vini aſſūpſit.Cicero ƀ clarꝭ orato.cū ex eo toto corpe vacillāte q̄ſiuit:q̄s loq̄ret̄ e libꝛe.huiꝰ ordinis videt̄ mihi eē ꝟba illa:q̄ paulo ā̄te freq̄ntatiua eē diximꝰ.vt dormito. as.

Quæ dn̄r diminutiua? Quæ a ſuo principali diminutionem ſignificant.vt a garrio garris. garrulo. las, a ſorbeo.es.ſorbillo.las.a caluo.is.cauillor.aris.

Quæ dn̄r denoīatiua? Quæ a noīe deriuant̄.vt a p̄re patriſſo.as.a græco græciſſo.as. & græcor.aris.a frumēto frumētor.aris.a pabulo.lor.aris.a rure ruſticor.ariſ.

Quæ dn̄r aduerbialia? Quæ ab aduerbio deriuant̄. vt a pendie.dino.as.a ſupra ſupo.as.ab ītra ītro.as.

Amo igit̄ cuius ſpeciei eſt? Primitiuæ ſpeciei. Nō em̄ habet q̄d ego ſciam vnde poſſit deriuari.

Figuræ verborū quot ſunt? Duæ ſicut in noīe. Simplex vt amo amas. Cōpoſita vt deamo deamas.

Amo igitur cuius figuræ eſt? Simplicis figuræ. Non em̄ poteſt diuidi in partes ſignificatiuas eius q̄d integrū ante compoſitionem ſignificabat.

Cōiugatiōis verboꝝ q̄t ſunt? Quattuor. Prima q̄ ſc̄d̄am pſonā ſingularē p̄ntis idicatiui modi mittit in.as.ꝓductā in voce actiua. Et in aris vel are. in voce paſſiua. vt amo.as.lętor.aris.vel.are. Sc̄d̄a q̄ eandē ſc̄d̄am pſonā mittit in.es.ꝓductā in voce actiua.& in.eris.vel.ere.in voce paſſiua.vt doceo.es.medeor.eris.vel.ere. Tertia q̄ eādē ſc̄d̄am pſonā mittit ī.is.correptā ī voce actiua.& in.eris.vel.ere.penultima correpta ī voce paſſiua.vt lego.is.loquor.eris.vl̄.ere. Quarta q̄ eādē ſecūdā pſonā mittit ī.is.ꝓductā ī voce actiua.& ī.iris. vel. ire penultima ꝓducta ī voce paſſiua.vt audio.is.audior.iris.l̄.ire.

De erotematis participiorum. Cap̄.vii.

AMās q̄ pars orōnis eſt? Participiū. Quid eſt participiū? Pars orōnis declinabilis q̄ ꝓ verbo accipit̄: ex q̊ deriuat̄ genꝰ:& caſꝰ hn̄s ad ſilitudinē noīs:& accidentia verbi ſine diſcratiōe modorū & pſonarū.

Vnde dicitur participium? Quaſi particapiū: quia partē accipit a noīe.partem a verbo.partem ab vtroq̄ꝫ.

Participio quot accidunt? Sex.genus.tempus.ſignificatio.figura.numerus.caſus.cū declinatione.

ſcriptito.as.q̄d ē nō ꝓfūde dormire:aut plene ſcribere:ſꝫ ꝑ iterualla id facere ſignt. vt ſit dormitare minꝰ q̄ꝫ dormire.ſcriptitare minꝰ q̄ꝫ ſcribere.vt illƀ dormitauerīt oēs ⁊ dormierīt. Que dr̄r ƀnoīatiua? Sexta ꝟboꝝ forma ē eoꝝ q̄ dr̄r ƀnoīatiua:eo q̄d a noībꝰ deriuāt.vt a p̄re patriſſo.iſſas.a greco greciſſo.iſſas.⁊ grecor.arꝭ.ab attico atticiſſo.ciſſas.q̄ ꝟba imitationē quādā ſignt.dicimꝰ q̄ꝫ a pabulo. ulor.arꝭ.a frumēto.ētor.tarꝭ.a ligno lignor.arꝭ.ab aq̄ aq̄r arꝭ.ꝓ eo q̄d ē ire q̄ſitū pabulū.frumētū.ligna aq̄m Liui.xxv.ab vrbe ꝯdita.lignatū pabulatūq̄ꝫ ꝓgreſſos excipet.Gell.li.xvi.noct.atti.ea figura ē capiāt: q̄ lignāt pabulāt a aquāt.Liui.xxij.tertiā p̄te militū frumētatū dimiſit.Dicimꝰ q̄ꝫ a rure ruſticor.arꝭ.Cice.ij.ƀ orat.lęliū ſēp fere cū ſcipiōe ſolitū ruſticari.ꝓ q̄ ātiq̄ores ruro.ras.⁊ ruror.arꝭ.dicebāt.a phīa phor.arꝭ.a poeta poetor.arꝭ.q̄ poſteriora ſignt dare operā phīe poetice: Que dr̄r aduerbialia? Septima ꝟboꝝ deriuatoꝝ forma ē eoꝝ q̄ dr̄r aduerbialia:eo q̄d ab aduerbijs deriuāt̄.vt a pendie pēdino.as.q̄d ē i diē tertiā differre.a cras craſtino.as. ab ītra ītro ītras. Amo igit̄ cuiꝰ ſpēi ē? Primitiue iq̄t.neq̄ꝫ em̄ hꝫ vn̄ deriuet̄.ſꝫ tēpamētū adiecit: q̄d ego ſciā.fieri em̄ pōt vt originē habeat vn̄ dicat̄.Sꝫ neq̄ꝫ format ex ſe īchoatiuū.vt iſti dicūt amaſco.aſcis.neq̄ꝫ ƀſideratiuū amaſſo amaſſis.nec meditatiuū amaturio.turis.neq̄ꝫ freq̄ntatiuū amito.itas. Figure ꝟboꝝ q̄t ſūt? Due iq̄t queadmodū ī noīe. Sīplex.vt amo.as.clamo.as.ꝯpoſita vt ƀamo.as. ƀclamo.as:ꝯponūt̄ aūt ꝟba q̄ttuor modis ſicut et nomē.ex duobꝰ ītegris vt examo.as.deamo.as.ex de ⁊ amo.as.ex ītegro ⁊ corrupto.vt diligo.gis. ex di ⁊ lego.gꝭ.aut ex corrupto ⁊ ītegro.vt alligo.as.ex ad ⁊ ligo.gas.aut ex duobꝰ corruptis.vt officio.ex ob ⁊ facio.cis.Cōponūt̄ em̄ ꝟba freq̄nt̄ cū p̄poſitionibꝰ:ſꝫ nōnūq̄ꝫ cū noībꝰ.vt tepefacio a tepidꝰ ⁊ facio.ꝟſificor a ꝟſus ⁊ facio.belligero a bellū ⁊ gero. Cōponūt̄ ēt ex p̄poſitiōe noīe ⁊ ꝟbo.vt ꝑterrefacio.is.a ꝑ ⁊ terrorē ⁊ facio.ex duabꝰ p̄poſitiōibꝰ ⁊ ꝟbo vt recōpēſo.as.recōdo.is. Sꝫ queadmodū ī ꝯpoſitiōe corrūpāt̄:ī fine li.ſupiorꝭ dictū ē. Cōiugatiōes ꝟboꝝ q̄t ſūt? Antiq̄ores grāmatici fere oēs tm̄ ponebāt ꝯiugatiōes tres ſꝫ tertiā rurſꝰ diuiſerīt ī breuē ſiue correptā.⁊ ī lōgā ſiue ꝓductā. Nos aūt iuniores ſecuti grāmaticos:q̄r nihil referebat:q̄ttuor ꝯiugatiōes poſuimꝰ. Cōiugatio ē ꝯn̄s ꝟboꝝ ƀclinatio.dicta q̄ vna eadēq̄ꝫ rōne ƀclinatiōis plīma ꝯiugāt̄ ꝟba.vt ad ſilitudinē amo.as.oīa ꝟba p̄me ꝯiugatiōis.hec a grecis ſyzigia d̄r. Prima q̄ ſc̄d̄am pſonā. Iā puer nō rn̄det ex eo q̄d lib.j.didicit p̄ma ꝯiugatio ē q̄ hꝫ.a.ꝓductā an̄ re ī īfinitiuo q̄d ex ip̄a ꝓnūciatiōe atq̄ꝫ accētu poterat itelligere ſed ex eo q̄d iā lib.v.audiuit:Sc̄d̄am pſonā p̄ſentis idicatiui modi p̄me ꝯiugatiōis ī nūero ſingulari in.as.lōgā terminari.Sc̄de ꝟo in.es.eque lōgā. Tertie in.is.breuē. Quarte ī.is.lōgā.q̄ rō ⁊ ſi eadē eſt cū ſupiori: hic rn̄dit q̄ſi ꝓuectꝰ ex Diom̄.Donati.Phoce.Priſci.oīmq̄ꝫ ātiquoꝝ ꝟbis:q̄ ex ſc̄d̄a pſona idicatiui colligūt diuerſitatē ꝯiugationū.illic ꝟo q̄ſi rudis didicit rē ex eo q̄d erat intellectu faciliimum.

De participio.

AMās q̄ pars orōnis. Deide rn̄det participiū eē partē orōnis ƀclinabilē ad differētiā ideclinabiliū q̄ ꝓ ꝟbo accipit̄ ex q̄ deriuat̄:nā ꝟboꝝ ſig̃tiōes hꝫ atq̄ꝫ ꝓ ꝟbo ponit̄ ſꝫ ab eo differt:qm̄ genꝰ ⁊ caſꝰ hꝫ ad ſilitudinē noīs a q̄ rurſꝰ differt:q̄r accidētia ꝟbi hꝫ modos ⁊ pſonas q̄bꝰ participiū caret. Vn̄ d̄r participiū:ab eo rn̄det q̄d duaꝝ partiū q̄ ſunt p̄ncipes ī orōne:hoc ē noīs ⁊ ꝟbi partē capiat ⁊ participet vt ſit participiū queadmodū cū Seruio dicit Sergiꝰ q̄ſi particapiū.accipit em̄ vt diximꝰ a noīe gn̄a ⁊ caſꝰ ⁊ a ꝟbo tp̄a ⁊ ſig̃tiōes.ab vtroq̄ꝫ nūeꝝ ⁊ figurā. Participio q̄t accidūt? Sex iq̄t:duo q̄ diximꝰ accepiſſe a noīe.i.genꝰ ⁊ caſꝰ. Duo q̄q̄ꝫ q̄ a ꝟbo:hoc ē tp̄s ⁊ ſig̃tio. Duo

ꝑterea q̄ ab vtroq;:hoc ē figura ⁊ nūerꝰ.Gnͣa participioꝝ q̄t sūt? Quattuoꝛ eē dicit gn̄a participioꝝ.masculinū eoꝝ q̄ terminãt i.us.vt amaturꝰ amatꝰamãdꝰ.fœmininū eoꝝ q̄ terminãt i.a.vt amatura.ata.amãda. Neutrū eoꝝ q̄ terminãt i.um.vt amatuꝝ amatū amãdū.Cōe triū eoꝝ q̄ terminãt i.ns.vt hic ⁊ hęc ⁊ hoc amãs.hic ⁊ hęc ⁊ hoc docēs Repiūt tn̄ participia i.ns.terminata i gn̄e masculio q̄si substãtiue posita ex eo q̄ i illis subītelligit nomē substãtiuū gn̄is masculini.vt hic oꝛiēs.hic occidēs.vbi itelligit sol.v̄g.v.eñ.⁊ me sęuꝰ eq̄s oꝛiēs afflauit anhelis.aliq̄n tn̄ ipm̄ substãtiuū exp̄mit.dicimusq; ab oꝛiēte sole ab occidēte sole.rudēs q̄ꝛ intelligit funis:toꝛrēs q̄ꝛ fluuiꝰ gn̄is q̄q; sūt masculini.ꝓfluēs ⁊ ꝯfluēs q̄ꝛ subītelligit aq̄ gn̄is sūt fœminini. Liuiꝰ.j.ab vrbe ꝯdita pueros i ꝓfluētē aquã mitti.Cęsar i ꝯmētarijs.cū ad ꝓfluētē mosę ⁊ rheni ꝯuenissent.⁊ Iustinꝰ i trogi epitome.pars q̄dã i ꝯfluētē danubij ⁊ sabij ꝯsedit.Est aūt ꝓfluēs i ea parte fluminis:q̄ ē violētioꝛ aq̄ vena.ꝯfluēs v̄o q̄ duo flumia iūgūt.quã Ptolomęi iterp̄s scissionē flūinis appellat.Cōtinēs q̄z ꝓ terra.q̄ nō ē isula ēt gn̄is fœminini.q̄ꝛ subītelligit terra. Pli.li.vj.alymnū a ꝓxima ꝯtinēte abest septē mille cētū q̄nq̄gita passꝰ.Cōsonãs q̄q; ꝓ lr̄a q̄ nō ē vocalis hoc gn̄e ꝓfert. Aians tn̄ gn̄e masculino repit.vt Hoꝛa.ij.ser.s; hic stilꝰ haud petet vltro quēq; aiantē.tn̄ fœminino.vt Cice.i.j.d̄ legibꝰ nã cū ceteras aiantes abiecisset ad pastū.Repit q̄z gn̄e neutro:s; i plurali tn̄ aiantia. Serpēs fœmininū repit. Iuue.⁊ mouisse caput visa ē argētea ſpēs v̄g.ij.eñ.masculinū ꝓtulit dicēs ſpēs ꝯplexꝰ vterq;. Pręgnãs q̄z q̄d participij foꝛmã h; sine oꝛigie v̄bi rōne signiōis tn̄ gn̄is ē fœminini. In neutro gn̄e participia repiunt q̄si substãtiua.vt ãtecedēs.ꝯn̄s.decēs.ꝯuenies. Tpa participioꝝ q̄t sūt:Tria inq̄t.s; aiaduertēdū ē q̄d nō ex oī v̄bo oia tpa nascūt.quēadmodū statim d̄ signiōibꝰ participioꝝ dicemꝰ.illd̄ q̄z ē ꝯsiderãdū q̄d licet latini nō habeãt ꝑticipia ꝑteriti ipfecti tpis ⁊ plusq̄ꝑfecti.iueniūt tn̄ ꝓ illꝭ ꝑticipia ꝑteriti posita.vt apd̄ v̄g.j.eñ.⁊ q̄ vectꝰ abbas:⁊ q̄ grãdeuꝰ alethes.q̄d Seruiꝰ ꝓ vehebat exponit. Signiōes participioꝝ q̄t sūt:Duę iq̄t actiua ⁊ passiua.s; q̄ participia significēt actionē.q̄ passionē subiūgit dicēs:q̄ a v̄bis actiuis ⁊ neutris nō q̄dē oibꝰ s; q̄ signt actionē.participia p̄ntis ⁊ futuri i.rus.signt actionē.vt amãs q̄ amat.amaturꝰ q̄ amabit.ſuiēs q̄ ſuit.ſuiturꝰ q̄ ſuiet.A v̄bis passiuis vl̄ passionē significãtibꝰ q̄lia sunt.exulo.vapulo.caleo.ardeo.participia oia signt passione.vt amatus quē amauit q̄spiã.amãdꝰ q̄ amabit.vapulãs q̄ v̄berat.vapulaturꝰ q̄ v̄berabit.exulãs q̄ mittit i exiliū.exulaturꝰ q̄ mittet.Quitil.i.j.adde q̄d vapulãtibꝰ mlt̄a dictu defoꝛmia.Cice.iij.thus.q̄st.Thelamonē pulsum pr̄ia exulãtē atq; egētē.Iustinꝰ i epito.trogi.illę q̄si i ꝑpetuū cū viris exulaturę.A v̄bis d̄ponētibꝰ q̄ttuoꝛ veniūt participia:s; p̄ntis ꝑteriti ⁊ futuri i.rus.actionē signt.futuri v̄o i.dus.passionē.q̄d q̄ꝛ alexãdrini nō recipiebãt:autoꝛitate ꝓbãdū ē.a loq̄ꝛ loq̄ndꝰ.Hoꝛa.iiij.car.ꝑlia ꝯiugibꝰ loq̄nda.a seq̄ꝛ seq̄ndꝰ.Oui.i epis.phillidis.nō tibi sic dices phylli seq̄ndus erã.ab ificioꝛ ificiãdꝰ.idē i ep̄la deianirę.Decoloꝛ ⁊ factis ificiãda tuis.a patioꝛ patiēdꝰ.Idē i.iij.d̄ arte multaq; tyꝛoni nō patiēda feret.ab imitoꝛ imitãdꝰ.Idē i ep̄la phedrę.arcꝰ ⁊ arma tuę tibi sūt imitãda dianę.a fateoꝛ fatēdꝰ.Oui.i.j.d̄ tristibꝰ.sūt tn̄ euētu dura fatēda meo.⁊ ab illiꝰ ꝯposito ꝓfiteoꝛ ꝓfitēdꝰ.Idē i.j.d̄ arte.nec ipēs veneris semꝑ ꝓfitēda rogãti.a tueoꝛ tuēdꝰ.Idē i.iij.d̄ arte.huic eq̄tes illi signa tuēda dedit.A moduloꝛ modulãdꝰ. Hoꝛa.i.ij.epis.fidibus modulãda latinis.⁊ fere ab oibꝰ v̄bis deponētibꝰ q̄ cū actō ꝯstruūt:passim repies hmōi participia.Sūt ēt ex d̄ponētibꝰ q̄ cū alijs casibꝰ ꝯstruūt.vt ab vtoꝛ vtēdꝰ.Gell.li.vij.q̄ iumētū alioꝛsum duxerat.quã q̄ vtēdū accepat.Et in digestis titulo de acq̄rēda possessiōe.l.si q̄s rē vtēdã dederat.s; hoc v̄bū ēt cū actō ꝯstrui pōt.vt apd̄ Cice.ij.d̄ oꝛato.si ęrarij coꝛpꝰ vtimur ad belli adiumēta ⁊ oꝛnamēta pacis.⁊ Gell.lib.xviij.q̄s voces nos possemꝰ vti.Quid q̄d el actiuū repit.vt apd̄ Neuiū.q̄ꝛ supellex mlt̄a q̄ nō vtit:emitur.Eodē mō a vescoꝛ legimꝰ vescēdꝰ.q̄ꝛ Pli.li.viij.dixit caprinū iecur si vescat.ab eo q̄d est vesco vescis.⁊ a fungoꝛ fungēdꝰ.q̄ꝛ Terē.i adel. dixit. aeschinꝰ tuꝰ neq; boni neq; liberalis functꝰ est officiū viri.⁊ q̄d Plautꝰ i trinūmo ēt actiue ꝓtulit dicēs.munꝰ fungas tuū.Q̄d si dixerit q̄spiã hęc v̄ba olim fuisse cōia:atq; ide ꝓuenisse hęc participia futuri i dus.ego nō ificioꝛ.s; illd̄ dico q̄d aut nullū est v̄bū deponēs:aut si q̄d ē q̄d d̄ponēs dicat si cū actō ꝯstruit:posse habere participiū futuri i dus.q̄d passionē significet. Participiū q̄q; ꝑteriti aliq̄n signt passionē illa rōne q̄d olim cōia fuert.vt a comitoꝛ comitaris comitatꝰ.Verg.i.eñ.ipse vno gradit comitatꝰ acathe.ab imitoꝛ imitatꝰ.Oui.ix.metamoꝛ.nec abest imitata voluptas. A v̄bis coibꝰ q̄ttuoꝛ veniūt participia p̄ntis ⁊ futuri in.rus.q̄ signt actionē.⁊ ꝑteriti q̄d signt actionē ⁊ passionē. ⁊ futuri in dus.q̄d passionē.vt criminãs q̄ accusat:criminaturꝰ qui accusabit:criminatꝰ qui accusauit ⁊ qui accusatꝰ ē.criminãdꝰ q̄ accusabit.Repit q̄z nōnūq̄ a v̄bis neutris participiū in dus.vt a careo carendꝰ.Oui.i epis.penelopes.virq; mihi dēpto fine carēdꝰ abest.⁊ ab ipsonalibꝰ.vt a pudet pudēdꝰ.vt Oui.i epi.deianirę:huic victoꝛ victo nēpe pudēdꝰ eras.a piget pigēdꝰ.Cice.de cla.oꝛa.ad miam iducit ad pudēdū.ad pigēdū.a facio.is.faciēdꝰ nō fiendꝰ dz.A v̄bis q̄z neutris absolutis vt a reuiuisco.Pli.li.vij.filis d̄ asseruãdis coꝛpibꝰ hoīz ac reuiuiscēdis ꝓmissa.ꝓ reuicturis.

Genera participiorū quot sunt? Quattuor.masculinū vt amatus.fœmininū vt amata.neutrū vt amatū.cōmune trium.vt hic & hæc & hoc amans.

Amans igitur cuius generis est? Cōmune trium.

Tpa participiorū quot sunt? Tria.p̄sens vt amans, ꝑteritum vt amatus.futurū vt amaturꝰ amãdus.

Amans igitur cuius tpis est? Præsentis temporis.

Significatiōes participiorū q̄t sunt? Duę,actiua vt amãs. Passiua vt amatus.

Quæ participia significãt actionē? A verbis actiuis & neutris actionē significãtibꝰ actionē significãt participia p̄ntis & futuri in rus.vt amãs amaturꝰ. seruiēs. turus. A verbis passiuis vel neutris passiuis,vel neutris passionē significãtibꝰ participia oia significant passionē: vt amatus amandꝰ.vapulans vapulaturꝰ.A verbis deponētibꝰ participia p̄ntis & ꝑteriti & futuri in rus.significãt actionē.futuri vero in dus.passionē vt loq̄ns locutus.locuturus loq̄ndus.

A verbis coibꝰ participia p̄ntis & futuri i.rus.significant actionē.ꝑteriti actionē & passionē.futuri i dus.tm̄ passionē.vt criminãs criminaturꝰ.criminatꝰ.criminãdꝰ.

Est ne hoc semꝑ verū? ꝓpemodū.i.quasi & fere verū est:facit tn̄ exceptionē dicēs qđ a vbis actiuis & neutris par
ticipia p̄teriti aliqñ signt actionē. Ut ab arguo.is.qđ est actiuū:argutꝰ.a.ū.i.acute arguēs & inuestigās.inde argu-
tię dictę sunt igenij cautelę.& argutor.aris.argute loq̄. Adultꝰ.a.ū.q̄ adoleuit.ab adolesco.is.qđ est neutrū. Ausus
a.um.q̄ audet:ab audeo.des.qđ etiā passiue acceptū reperit̄. Mar. hoc tibi ꝓ meritis & talibꝰ impcor ausis. et ab
eo cōpositū inausus.a.ū. Idē. nil intētatū selꝰ nil linq̄t inausum. Assuetꝰ.a.um.ab assuesco.is. qui assueuit.et qđ
assuetū est passiue.& eodē modo ꝯsuetꝰ q̄ ꝯsueuit.&
qđ est ꝯsuetū. Cautꝰ.a.ū.i.q̄ cauet.& qđ cautū est.
Cōsideratꝰ.q̄ cōsiderat.& qđ est ꝯsideratū. Insue
tus q̄ isueuit & qđ est isuetū. Circūspectꝰ q̄ circū-
spicit.& qđ circūspectū est. Cōtentꝰ q̄ cōtinet.& qđ
cōtinet̄. Cassus q̄ caret tm̄.nam a vbis neutris
hmōi participia actionē tm̄ signt.quēadmodū ab
actiuis actionē et passionē. Cœnatꝰ q̄ cœnauit.
Disertꝰ q̄ disserit.qđ a suo simplici alterū.s.expū
xit:vn̄ & p̄ma breuis repit̄. Defectꝰ q̄ deficit. Mar.
dulcia defecta modulat̄ carmina lingua. Quinti.
defecta labore senectꝰ. Discessus q̄ discessit. quē-
admodū occasus q̄ occidit.& obitꝰ q̄ obijt. Ceciliꝰ.
custodibꝰ discessis multi iterficerēt. Lucil. q̄ horis
sublata duabꝰcia sunt sole occaso ductoq;. Liuiꝰ
andro. cupidiꝰ miserulo obito.sic Claudiꝰ q̄driga
riꝰ ab interco interitꝰ fecit.acriter inq̄t cōmissa pu
gna multis interitis. A senesco.scis. Salust. fecit
senectꝰ.a.ū.oibꝰ inq̄t q̄bꝰ senecto corpe animꝰ mi-
litaris erat. Decretꝰ.a.ū.q̄ decreuit:a decresco de-
crescis. Liuiꝰ andronicꝰ.nocte dieq; decretū et au
ctū. Excretꝰ quoq; q̄ excreuit. Exoletꝰ q̄ exole-
uit & adultꝰ est.aut quēadmodū Festꝰ ait:q̄ adole
scere desijt. vgi.iij. geor. multi iā excretos ꝓhibēt
a mr̄ibus hedos.& Martia.stat exoletꝰ suggeritq;
ructāti. Euasus q̄ euasit. Liuiꝰ.xxij.ab vrbe cōdi
ta.exercitū inq̄t cęsum seq; euasum esse. Falsus q̄
fallit & qđ falsum:hoc est deceptum est. vg.j.geor.
solē quis dicere falsum audeat.i.fallērē. Fluxꝰ qđ
fluit:vn̄ & vestes fluxas & ętatē fluxā senectutē di-
cimꝰ. Iuratꝰ q̄ iurauit.& iniuratꝰ q̄ nō iurauit. Iu
ue.quāuis iurato metuā tibi credere testi. Gelliꝰ
li. vij. atq; iureiurādo satisfacto iniurati abijssent.
Ignotꝰ q̄ ignouit hoc est ignorauit. Quin.ne q̄s
tamē erret.ignotꝰ nō est filij mei nouerca. Profu
sus q̄ ꝓfundit. Salu. alieni appetēs sui ꝓfusus.
Passus ꝓ patēs.siue qđ patet. vgi.j.ęn.crinibus

Est ne hoc sēp verū? Propemodū id qdē:nisi q̄d a verbis
actiuis & neutris ꝑticipia p̄teriti sign̄t nōnūq̄ actionē.vt

Argutꝰ.a.ū.ab arguo.is.	Exoletꝰ.a.ū.ab exolesco.is.
Ausus.a.um.ab audeo.es.	Euasus.a.um.ab euado.is.
Adultꝰ.a.ū.ab adolesco.is.	Falsus.a.um.a fallo.is.
Assuetꝰ.a.ū. ab assuesco.is.	Fluxus.a.um.a fluo.is.
Cautus a.um.a caueo.es.	Iuratus.a.um.a iuro.as.
Cassus.a.um.a careo.es.	Ignotꝰ.a.ū. ab ignosco.is.
Circūspectꝰ.a.ū.a circūspicio.is.	Osus.a.ū. ab odi. sti.
Cōsuetꝰ.a.ū.a cōsuesco.is.	Passus.a.um.a pateo.es.
Cōsideratꝰ.a.ū.a cōsidero.as.	Placitꝰ.a.um.a placeo.es.
Cōtentꝰ.a.ū.a cōtineo.es.	Potus.a.um.a poto.as.
Cœnatꝰ.a.ū.a cœno.as.	Pransus. a. um.a prādeo.es.
Decretus.a.ū.a decresco.is.	Profusus.a.um.a ꝓfūdo.i.
Defectus.a.ū.a deficio.is.	Scitus.a.um.a scio.is.
Discessus.a.ū.a discedo.is.	Sparsus.a.um.a spargo.is.
Disertus.a.um.a dissero.is.	Tacitus.a.um.a taceo.es.
Excretꝰ.a.um.ab excresco.	Titubatꝰ.a.um.a titubo. as.

Repiunt̄ q̄q; ꝑticipia p̄sentis tp̄is a verbis actiuis signifi
cātia passionē.vt voluēs.volutās.quassans.p̄cipitās ꝓ
eo q̄d voluit̄.volutat̄.quassat̄.pręcipitat̄. Et q̄d dicit̄
euidens negociū.i.quod videtur & perspicuum est.

Amās igit̄ cuiꝰ significatiōis est? Actiuæ significationis.
Figuræ ꝑticipiorū quot sunt? duæ Simplex.vt amās. Cō
posita vt adamās. Quāq̄ sunt q dicāt q̄a ꝑticipiū ꝑ se
nō cōponit̄:nō esse cōpositæ.sed decōpositæ figuræ.
Amans igitur cuius figuræ est? Simplicis figuræ.

iliades passis peplūq; ferebāt. Placitus q̄ placet. Idē.ij.geor.placitā paci nutritor oliuā.i.placentē. Pransus q̄
prandit. Hora.in poetria.nec pransę lamię viuū puerū extrahat aluo. Potus qui potauit.i.bibit. Teren.in ęcyra.
cū virgine vna cubuerit plus potꝰ. Scitꝰ.a.ū.qui scit & sapit. Oui.ix.meta.nesus adit mēbrisq; valēs scitusq; va-
dorum. Sparsus.a.um.i.qui spargit. vgi.iiij.geor.prius haustꝰ sparsus aquarū.ꝓ spargēs. Tacitꝰ.a.um. q̄ tacet.
vgi.ij.ęn.tacita per amica silētia lunę.hoc est tacētis.alias tacitꝰ qđ tacet̄. Idē in.vj.quis te magne Cato tacitum
aut te cosse relinquat. Titubatꝰ.i.q̄ titubat. Idem in.v.ęn.vestigia presso haud tenui titubata solo. pro titubantia.
Exosus et perosus actionem semper significant:quemadmodū et suū simplex osus:itaq; cū accusatiuo cōstruū-
tur. Reperiūtur quoq;. Cū a verbis actiuis participia presentis tēporis ex idiomate sermonis latini semꝑ signi-
ficent actionē:aliqñ ad imitationē grecorū reperiūtur significare passionē. vt voluēs ꝓ eo qđ voluitur. vg.j. geor.
tardaq; eleusinę matris voluētia plaustra.i.q̄ voluūtur. Idē primo ęn.olim voluētibus annis. Uolutans.i.quod
volutatur. Idem in.iij.genibusq; volutans hęrebat ꝓ volutatus. Quassans ꝓ quassatus. Idē.j.geor.siliqua quas-
sante legumē.& Apuleiꝰ.ij.meta.tunc illa capite quassanti abi inquit fatue. Idē in.iij.quassanti capite ac demussa-
ta contumelia. Plautꝰ in asinaria.quassanti capite incedit. Inuehens.pro inuectus quadrigarius apud Gellium
li.ij.ei consuli pater proconsul obuiam in equo vehēs venit prouectꝰ. Inuehēs quoq; ꝓ inuectꝰ. Cice.in.ij.philip
pica in te inuehēs questꝰ est. Idē in.iij.in me absentē inuehens. Intolerans etiā pro intolerabilis posuit Neuius
apud Gelliū li.xviij.curis inq̄t intolerātibꝰ. Pręcipitās quoq; ꝓ p̄cipitatus. vgi.vj.ęn.p̄cipitās traxi mecū.quod
Diom.frustra dicit esse figuratū vt subintelligat̄ me. Nā si in carmine id poterat ex licentia poetica fieri:vt actiū
ille in ꝑsona patiēti subiceret̄:quō poterit excusari Cice.q̄ in.iij.de orato.dixit.in amne p̄cipitāte nō possumus: ꝓ
pręcipiti siue p̄cipitato. Sȝ potiꝰ dicēdū est.p̄cipito esse vbū neutrū passiuū quale est exulo vt i sequēti li.dicet̄ cum
de verbis neutris quartę speciei agemus. Atq; eodem modo de vibro dicendum vibrans pro vibratus. vg.ij.ęn.
linguis vibrātibꝰ ora sibila lābebāt. Figurę participiorū quot sunt? Duę inquit autoritate Donati. Simplex & cō
posita:& si Prisci.ꝯtēdat nullū esse participiū ꝯpositę figurę.q̄ ꝑticipiū per se nō cōponit̄ sed cōpositionē vbi seq̄t̄.

Numeri participioꝝ quot sunt? Numeri participiorū duo sunt queadmodū in nomine pronomine ꝛ verbo. Ca-
sus vero septē quemadmodum in nomine ꝛ ꝓnomine. Declinationes vero ad nomen referūtur vt sint tres: quia
nullū est participiū quartę ꝛ quintę declinatiōis noim. Cōposita vero ab iens queadmodū ꝛ ipsum mittūt geni-
tiuū in eūtis. vt rediēs redeūtis. pręteriens prętereuntis. iniens ineūtis. Sunt vero quędam nomina participijs
similia: vt tunicatus. galcatus togatus. quędam rursus sine verbi origine. vt innocens indoctus.

AD quę pars orōnis est? Postea quā de partib⁹ orōnib⁹ declinabilib⁹ disseruit: accedit ad indeclinabiles: inter quas a ꝑpositiōe incipit. Nā queadmodū i partib⁹ declinabilib⁹ a noīe orsi sumus: ita indeclinabilibus a ꝑpositione propter eā affinitatē quā habet cū noīe: cui apposita ius sibi dictionis defendit. Deinde ponit diffinitionē prępositionis dicens: ꝙ est pars orōnis. i. vna ex octo partib⁹ orōnis indeclinabilis ad differentiā partiū declinabiliū: q̄ alijs partib⁹ orōnis pręponitur. aut per cōpositionē vt perduellis indoct⁹. aut per appositionē. per vicos. in vrbē. Unde dr prępositio? Suū atq; propriū est ꝑpositionis pręponi: atq; inde sibi nomen vsurpauit. nam contra naturā suā pręposterę ponit̄ vnde ꝛ accentum mutat: queadmodū li. v. dicturi sum⁹. vt in his dictionibus tecum pube tenus. Pręposition quot accidunt tria inquit. figura. ordo. casus. Figurę ꝑpositionum duę sunt sicut in nomine. Simplex. vt ab. abs. circū. Cōposita vt absq; ex abs ꝛ q; coniūctione. ꝛ circūcirca. ex circū ꝛ circa ꝑpositionibus. Cōsiderādū tamē ꝑpositiōes esse q̄ nūq; reperiūt̄ nisi in compositione. et sunt sex. con. re. se. an. di. dis. vt conduco. reduco. seduco. anquiro. diuido. distraho. Sunt quoq; q̄ nūq; in cōpositione reperiuntur. vt apud. iuxta. pone. penes. Sunt quę cōponi ꝛ apponi possunt. vt ad. ante. per. in. Componuntur aūt ꝑpositiones cū noibus. vt perbon⁹. iniustus deformis. Cū ꝓnominibus. vt mecū. tecū. secum. nobiscū. vobiscum. Cū verbis. vt adamo deamo. dedoceo. Cum participijs. vt indoctus. perlectus. Cū aduerbijs. vt ꝑpulchre. iniuste. Cū cōiunctionibus. vt absq;. Cū alijs ꝑpositionibus. vt circūcirca. Illud quoq; hoc loco est annotādū quod Quinti. li. j. scribit: queri solere in scribendo pręposítiones sonum quem iunctę efficiunt: an quem separatę obseruare conueniat. Nā cū dico obtineo secūdā. b. litteram ratio poscit. aures magis audiunt. p. atq; hec potissimum fuit ratio cur prępositiōes in cōpositiōe corrūperētur. Quotuplex est ordo? Accidit etiā ꝑpositiōi ordo: ꝛ si queadmodū diximus: propriū illius sit semper debere pręponi. Quę veniūt in cōpositionē semꝑ pręponuntur illis dictionib⁹ cū quib⁹ componūtur. potest etiā ꝑponi alteri prępositioni iam compositę:
vt perterritus imperterritus. extricabilis. inextricabilis. Cū vero pronominibus postposita est: nō dicitur propte
cum illis componi: sicut nec tenus cum hac. q̄q; videtur in vnam dictionem vtraq; particula coalescere. vt hacte-
nus aruorum cultus ꝛ sydera coeli. Per appositionē accidit ꝑpositioni ordo. qm̄ sunt q̄ semper pręponuntur. vt
ad in. vt eo ad vrbem. perueni in vrbem. Sunt quę semper postponuntur. vt tenus. versus. dicimus enim capulo
tenus: et non tenus capulo: dicimus quoq; eo vrbem versus: ꝛ non versus vrbem. Sunt quę pręponi ꝛ postponi
possunt: vt cū quę semper pręponitur ablatiuo nominum ꝓnominum ꝛ participiorum. pręterq; ablatiuis trium
pronominū ꝛ huius nominis quis vel qui. quod ipsum plerīq; pronominibus annumerant. dicimusq; mecum.
tecū. secū. nobiscū. quocū. quacū. quicū. quibuscum. ꝛ nō ecōtrario. sed hac prępositiōis inuersiōe necessario vtimur
in prosa orōne nedū in carmine: in reliq̄s hui⁹ ordinis prępositionib⁹ hac prępostera immutatiōe vti nō possum⁹
nisi tm̄ in carmine. vt Vergi. j. ęn. errabāt acti fatis maria oia circū. Idē in. v. immissis vulcanus habenis trāstra
per et remos. atq; iterum in. iiij. te propter lybicę gentes numadumq; tyranni odere: infensi tyrij te propter eūdē.
Cum pręposítiones ponuntur medię inter relatiuum et antecedens: aut adiectiuū ꝛ substantiuū: illis vti possu-
mus indifferenter in prosa ꝛ in versu vt quāobrem. quas ob res. queadmodūque in modū. bonas ad artes. mul-
tis in locis. q̄q; illa quemadmodū quāobrem coniunctiones possunt videri: sicut ftuapropter eapropter. idcirco.

Numeri participiorum quot sunt? Duo sicut in nomine. Singularis vt amans. Pluralis vt amantes.

Amans igitur cuius numeri est? Singularis numeri.

Casus participiorum quot sunt? Septem sicut in nomine.

Amans igitur cuius casus est? Nominatiui casus.

Declinatiōes ꝑticipioꝝ q̄t sūt? tres. Nā ꝑticipia ꝑteriti & futuri tā i. rus. q̄ i. dus. declinant̄ per primā & scd̄am noīs declinationē. Præsentis vero ꝑ tertiā. nisi ꝙ iens ꝑticipiū ab eo is. mittit gtm̄ in euntis cū cōpositis. vt iens eūtis. abiēs abeūtis. Ambiens tn̄ facit ambiētis.

Amās igitur quotæ declinatiōis est? Tertiæ nominis.

De erotematis pręposítionū. Cap. ix.

AD q̄ pars orōnis est? Pręposítio. Quid ē ꝑpositio? Pars orōnis īdeclinabilis: q̄ aliis partib⁹ orōnis pręponitur: aut per cōpositionē aut per appositionē.

Vnde dicitur præpositio? Ab eo ꝙ aliis partibus orationis præponitur. Nam contra naturam præpositionis est ꝙ postponatur. vt cum. tenus. versus.

Præpositioni quot accidunt? Tria. figura. ordo. casus.

Figuræ præpositionū quot sunt? duæ. Simplex vt abs. circum. Composita. vt circumcirca. absq;.

Ad igitur cuius figuræ est? Simplicis figuræ. quia nō potest diuidi in partes significatiuas.

Quotuplex est ordo præpositionum? Triplex. præpositiuus. postpositiuus communis.

Quis est ordo præpositiuus? Qui Præpositionem in cōstructione semper debere præponi ostendit. vt ad. ab.

Quis est ordo postpositiu⁹? Qui ꝑpositionē in constructiōe semper debere postponi ostendit. vt ten⁹ versus.

Quis est ordo cōis? Qui ꝑpositionē ī cōstructiōe modo ꝑponi modo postponi debere ostēdit. vt cū. ꝑ. ꝓpter.

Ad igitur cuius ordinis est? Præpositiui quia semper in constructione pręponitur.

Casus ꝓpositionū quot sunt: Tres inqt. nā cū alij duos tm̄ posuerint casus ꝓpositiōi accidere: nos gtm̄ adiecim⁹
ppterea q̄ hęc ꝓpositio ten⁹ repit gtō in numero tm̄ plurali postposita. ꝟgi. iij. geoꝝ. ꝛ crurū ten⁹ a mēto palearia
pēdēt. Idē i. x. exterrēt freta cui laterū ten⁹ hispida nāti. Quin. q̄ hęc nō vocib⁹ sibi nota atq̄ noib⁹ auriū ten⁹ ī vsū
lingua pcepit. Curti⁹ pauci hostiū ten⁹ exacti penetrauere ad portū. Apule. j. floridoꝝ. aq̄la cū se nubiū ten⁹ altissi-
me sublimauit. Oui. tm̄ cū abltō plurali iūxit i. xiiij. metamorphoseos. atq̄ iterū i. xv. dicēs pectoribusq̄ ten⁹. Pri-

Casus ꝓpositionū quot sunt? Tres. Actūs. & Abltūs. & nonnunq̄ Genitiuus. Præpositiones genitiuo deseruientes quot sunt? Tres. pridie. postridie. tenus.

Præpositiones actō deseruientes quot sunt? xxx. octo. Ad. apud. ante. aduersus. aduersum. cis. citra. circiter. circum. circa. contra. erga. extra. inter. intra.

die q̄q̄ gtō repit ꝯiūctū. vt ꝑdie illi⁹ diei. ꝛ i dige-
stis titulo de testamētis. l. qua ętate. si testamentū
pridie calēdaꝝ fecerit. repit etiā ꝑdie cū actō iūctū.
vt Cic. ad atticū. ꝑdie cōpitalia. et i digestis titulo
de diuortijs. l. fruct⁹. Nā si mulier ꝑdie videmias
doti dederit. potest tm̄ ꝑdie aduerbiū esse ea rōne
qua Seru. dicit esse aduerbiū. nos tm̄ recte ꝓposi
tiōib⁹ annumeram⁹: siq̄dē casib⁹ apponit: quēad
modū ecōtrario ꝓpositiōes aduerbia fiūt si casua-
lib⁹ nō sint apposite. Qðq̄ de ꝑdie dixim⁹: de po-
stridie quoq̄ dicendū est. postridie iduū ꝛ postridie idus. postridie calendaꝝ ꝛ postridie calēdas. Liui⁹ li. vj. postri
die idus rebus diuinis supersederi iussi. Præpositiōes actō deseruiētes quot sunt? Cū antiq̄ores grāmatici oēs
dicāt esse triginta nos octo adiecim⁹. quas illi inter aduerbia numerāt. nos inter ꝓpositiones posuim⁹: qm̄ casib⁹
inueniūtur apposite. hę sunt ꝓpi⁹. ꝓxime. pridie. postridie. ꝓcul. ꝟsus. ꝟsum. ꝛ ab eo ꝯposita aduersū. de q̄b⁹ suo
loco dicem⁹. Ad ꝓpositio tā in ꝯpositiōe q̄ appositione repit. sigt q̄ ꝓpe semp ꝓximitatē. vt adsum ꝓpe sum. ad
vrbē eo. i. accedo. nā Diom. atq̄ Dona. testib⁹: ad vrbē venire aut ire est ad vrbē accedere: etiā si nō igrediaris ī vrbē.
venire est itrare. ad villā cōfero me recte dr: quēadmodū ꝛ i villā ꝯfero me. sꝫ nō ęque possum⁹ dicere ī Cato. cō-
fero me: quēadmodū ad Catonē cōfero me: nā cū dicim⁹ cōtuli me. nō licet ꝑ i. sꝫ ꝑ ad addere alterā ꝑsonā. ad ple-
rūq̄ gtō nois alicui⁹ dei iūgit: vbi tēplū vel ędē subintelligim⁹. Liui⁹. li. j. ab vrbe. ad Murtię inqt datę sedes lati-
nis. subaudi ad ędē veneris: q̄ murtia dicta ē. Terē. vbi ad dianę veneris: abito ad dexterā. Hora. i. sermo. vētū erat
ad vestę. Cice. in epi. ad atticū. senat⁹ ad apollinis dat⁹ est. porphiriō in illō Hora. vētū erat ad vestę subaudiendū
inqt ędē vel aliqd tale. amāt eīm eclypsim ī relatiōe sui sacra loca. sic deniq̄ Terē. ait vbi ad dianę veneris: sic de-
niq̄ nos hodie i claudij vel telluris dixim⁹: nec addim⁹ tēplū aut ędē. hęc porphiriō cui acrō astipulat. Apð nūq̄
nisi ꝑ appositionē repitur: sigtq̄ in loco siue ꝑsona autore festo. vt apð foꝝ. i. in foro. apð Platonē. i. in platone. vel
in loco vbi est plato. Ad ꝟo sigt ad locū ꝛ ad ꝑsonā. vt eo ad forū. eo ad ātoniū. Aliqñ etiā repit ad ꝓ apð. ꝟg. ꝓma
q̄ð ad Troiā ꝓ charis gesserat argis. Ante reperit in cōpositione ꝛ appositiōe: ideq̄ ꝛ vtrobiq̄ sigt. vt ꝟgi. iiij. eñ.
q̄ q̄b⁹ anteferā: Idē in. j. q̄s ante ora patrū troię sub męnib⁹ altis. Repit etiā sine casu ꝓ aduerbio antea positū. vt
ꝟgi. in buc. añ leues ergo pascent i ęthere cerui. Aduersus aduersū ꝓ eo q̄ð ē ꝯtra vel erga. vt Terē. i ādria. idq̄ ad
uersum te gratū fuisse habeo grām. Cōponūtur ex ad ꝛ ꝟsus vel ꝟsum. qm̄ vtrūq̄ repit: vt suo loco dicem⁹. Com
positū ꝟo cū ex aduerbio cedit. vt idē i phormiōe. ei loco ex aduersum tōstrina erat q̄dā. Cis citra. inter cis et ci-
tra nulla penit⁹ differētia ē: nisi q̄ ātiq̄ores vt auctor ē Gell. li. xj. has tres ꝑticulas citra. itra. vltra. q̄b⁹ certi locoꝝ fi
nes demōstrant singularib⁹ apð veteres syllabis appellabant cis. in. vls. q̄ qm̄ paruo exiguoq̄ sonitu obscurius
ꝓnūciabant: addita est his trib⁹ eadē syllaba. ꝛ q̄ð dicebat cis tiberim. ꝛ vls. tiberim. dici ceptum est. citra tiberim et
vltra tiberim. hęc gelli⁹. Cōponit hęc ꝓpositio cis: dicimusq̄ gallia cisalpina. i. q̄ citra alpes est. citra nūq̄ cōponit
vtraq̄ tm̄ separata apponit noib⁹ fluminū aut mōtiū aut deniq̄ alicui⁹ rei cui⁹ fit traiectio paulo difficilior. vt cis
rhenū. cis taurū mōtē. citra taurū mōtē. Extēdit ei⁹ sigtio etiā ad tp̄s. vt citra calēdas. cis natalē christianū. Repe
ritur etiā citra ꝓ sine apð iure cōsultos. maxime vt in digestis titulo de diuortijs. l. quoties. citra volūtatē inqt filię
stipulari ꝛ in titulo de donatiōib⁹. l. in ędib⁹. citra corporis dationē. Circiter ad tēpus tantū ꝑtinere Pris. dicit: vt
apð Hora. j. epl'a. octauā circiter horā dū redit. pōt etiā autore Valla ad numerū locūq̄ pertinere. vt circiter mille
eq̄tes circiter decē mille hoies. affertq̄ cassij heminę ꝟba dicētis. lapidē quadratū circiter i medio arce iūctū. eādē
lis. vbi circiter aduerbiū ē locūq̄ sigt. Circūcirca: ꝓ eo q̄ð est i circuitu loci. Sed circū repit in cōpositiōe cū noie
vt circūforan⁹. cū ꝟbo vt circūfero. cū ꝑticipio vt circūcisus. cū aduerbio vt circūscripte. ꝯponitur etiā cū circa teste
Donato: dicimusq̄ ex circū ꝛ circa circūcirca. Ipm ꝟo circa rursus ꝯponit cū quo: fitq̄ cōiūctio q̄circa. ꝟg. j. eñ. q̄cir
ca cape añ dolis ꝛ cingere flāma. Cōponit q̄q̄ cū id. a. finali mutata i. o. dicimusq̄ idcirco: q̄ ē cōiūctio ęq̄ causalis.
Circū repit positū aduerbialiter. vt apð ꝟg. iiij. eñ. anna vides toto ꝓperari littore circū. Cōtra cōposita ꝛ apposi-
ta repit. Cōponit eīm cū noie. vt ꝯtrouersia. cū ꝟbo vt cōtrouerto. cū ꝑticipio vt cōtrouersus. cū aduerbio vt cōtro-
uersim. ꝟg. in est ꝛ nō. sim cōtrouersim cōtētio subijciet non. per appositionē cōstruit cū actō. ꝟg. viij. eñ. contra ne-
ptunū ꝛ venerē ꝯtraq̄ mineruā. Repit q̄q̄ aduerbialiter positū. Idē i. j. sic ven⁹ ꝛ veneris cōtra sic fili⁹ orsus. ꝓ edi
uerso. Erga semp affect⁹ ꝓximitatē sigt. vt Cice. i epi. ego oi officio ac poti⁹ pietate erga te. semel tm̄ repi sigre loci ꝓ
pinq̄tatē i digestis titulo de ꝟboꝝ sigtiōe. l. statuę. Extra cōposita ē ab ex ꝛ tra syllaba q̄ i aliaꝝ ꝓpositionū cōposi
tione q̄q̄ venit. Repit i cōpositiōe. vt extraordinari⁹. ꝛ in appositiōe. vt apð Terē. in phormiōe extra vnā aniculā. ꝛ
Iuue. extātē extra pocula caprū. ꝛ ꝓ aduerbio posita. vt apð Persiū. pinge duos āgues. pueri loc⁹ est sacer extra
meite. Inter itra eodē mō fiūt ab ī quo ꝓpter a ꝓ. subter a sub. extra ab ex. citra a cis. Inuenit iter in cōpositiōe cū
noie vt iternūci⁹. cū ꝟbo vt iterpono. cū aduerbio vt interdiu. ꝛ sigt tā in cōpositiōe quā in appositiōe duo extrema
inter q̄ fit vel est aliq̄d. ꝟg. xj. cōuersiq̄ oculos iter se atq̄ ora ferebāt. hoc est q̄ð alter alteꝝ intuebat. vt si dicas iter
ꝓdigū ꝛ auarū media est liberalitas. dicis q̄ð inter illa duo extrema certis iteruallis distās media est liberalitas.
Intra ꝟo sigt fere idē q̄ð in aliq̄ re: vt itra domū. i. in domo. intra calēdas. i. in calēdis. intra oppidū. i. in oppido. sic
eīm exponit A. gelli⁹. xj. lib. vbi multa de vi hui⁹ ꝓpositiōis itra disseruit. Sed fortasse adhuc arcti⁹ sigt itra i. vt Ci-
ce. ꝓ Sestio. anthiocū maiores nr̄i intra mōtē taurū regnare iusserūt. i. in locis q̄ finib⁹ montis tauri clauduntur.

et si nō oib⁹:certe ꝗbusdā.vt ego sū ītra domū.i.ī aliq̄ parte:q̄ claudit̄ terminis dom⁹. Infra ab ī ꝑpositiōe quēad
modū iter ⁊ ītra deriuat̄. Sȝ ītra ad numeꝝ ⁊ spaciū refert̄.vt ītra viginti dies.nō īfra viginti dies.ītra cubiculū.nō
īfra cubiculū. Infra ad locū ⁊ dignitatē.vt īfra tectū.⁊ qđ Terē.ī eunu.dixit.ego te esse īfra oēs īfimos puto. Deniq3
īfra habet relatiuū supra.ītra vo habet extra. Sȝ ītra nō pōt esse aduerbiū:ꝓ q̄ vtimur ītro ⁊ int⁹. Infra vo aduer-
biū esse pōt.vt ego sedeo īfra.tu supra. Iuxta ꝑpositio est:⁊ idē sigt qđ ꝓpe. Regit̄ etiā aduerbiū ꝓ eo qđ est similiter.
vt Liui⁹ ab vrbe condita.li.vj.parere atq3 impare
iuxta paratos. Salu.ī catilina.coꝝ ego vitā moꝛ-
tēq3 iuxta estimo:qm̄ de vtraq3 siletur.⁊ alio loco.
iuxta bonos ⁊ malos libidinose iterficere. Ob re-
perit̄ in ꝯpositiōe sigatq3 cōtra vel circa. vt obui⁹.
obuio.obuiā.obābulo. In appositiōe aliqñ sigt ꝓ-
pter causale.vg.j.eñ.cūct⁹ ob italiā terraꝝ claudit̄ orbis. Aliqñ ꝓ eo qđ est ꝓ. Idē.iiij.geoꝛ. haud q̄c̄q3 ob meritū,

infra. iuxta. ob. pone. per. prope. proprius. proxime: pridie. postridie. procul. post. penes. præter. propter. supra. secundum. secus. trans. vsq3. vltra. versus. versum.

Pone ab oib⁹ grāmaticis inter ꝑpositiōes accusatiui numerat̄:ego aūt nisi semel non memini me legere pone
nisi ꝓ aduerbio positū.vg.ij.eñ.pars cetera pōtū pone legit. Idē in codē.pone subit cōiūx.⁊ geoꝛ.iiij.supas veniēt
ad auras pone seq̄ns. Luca.i.j.p̄riaq3 a sede reuulsos pone seq̄.i.retro. Pli.li.iiij.natuꝛ.histo. pone eos mōtem ꝑ
traq3 aq̄lone gēs foelix. Per ī ꝯpositiōe ꝓ valde plerūq3 accipit̄ cū noib⁹ positiuis illoꝛūq3 aduerbijs.vt ꝑpulcher
ꝑpulchre.ꝑfacet⁹ ꝑfacete ꝑdoct⁹ ꝑdocte. Nōnūq3 sigt ī malū.vt ꝑiur⁹ ꝑfid⁹.ꝑtinax.ꝑuersus.ꝑfuga. sepe accipit̄ q̄si ꝑ
mediū.vt ꝑlucid⁹.ꝑspicu⁹.ꝑfluo.is.ꝑpluo.is. Aliqñ sigt ad finē deducere.vt ꝑficio.ꝑuigilo.ꝑlego.ī appositiōe aliqñ
sigt inter.vt.vgi.ī.j.geoꝛ.circū ꝑq3 duas in morē fluminis arctos.sigt etiā ꝑ locū ⁊ tēpus. vt ꝑ foꝝ.ꝑ viā. ꝑ noctē.
ꝑ diē. sigat etiā ꝑ causam.vt ꝑ virtutē fio laudabilis. Est aliqñ obtestātis.vt vgi.ī.iiij.eñ. per ego has lachrymas
dexteraq3 tuā te oro. Prope. Propi⁹. Proxime.ꝑpositiōes semꝑ repiunt̄ apposite.vgi.vij.eñ.est ingēs gelidū lu-
cus ꝓpe ceritis amnē. Cice.ī philippicis.nec ꝓpi⁹ vrbē milia passuū ducēta. Cesar.in cōmē.partē insule:q̄ ꝓpius
solis occasum.nā cū datiuo poti⁹ aduerbiū esse putādū est.vt Sili⁹.li.j.punicoꝝ ꝓpiusq3 fuere ꝑiclo. ⁊ vgi. in.viij.
ꝓpiusq3 ꝑiclo it mei⁹. Cice.ꝓ milone ꝓxime deos accessit clodi⁹. Et in digestis titu.de ser.pre.vr.l.si ꝓpius edes
suas. Et in codē.l. Seruitutes q̄ melius ꝓpi⁹ ianuā meā facere possum. Salu.in iugurtha.ea loca q̄ ꝓxime car-
thaginē numidia appellat̄.⁊ paulopost.ꝓxime hispaniā mauri sunt. ⁊ Cice.ad atticū officiū meū putaui exercitū
habere ꝓxime hostē. Et cesar in cōmē.ꝓxime atteguā vt flumē sit.⁊ Gell.li.xiiij. q̄rcū vidit ꝓxime viā. Repit̄ q̄q3
ꝓpe in eadē sigtiōe aduerbiū. Terē.in andria.ꝓpe adest cū alieno more viuēdū est mihi. Reperit̄ ⁊ cōpositū ex ꝓ
pe ⁊ mod⁹ ꝓpemodū ꝓ quasi. Cice.de ꝑfecto oratore.de syllabis ꝓpemodū dinumerādis ⁊ dimetiēdis. Pridie
et postridie dixim⁹ posse cōstrui cū gtō. Cōstruūtur etiā cū actō:vt pauloante ꝓbauim⁹. Procul q̄q3 tū ꝑpositio re-
perit̄ hui⁹ordinis.vt apđ Pli.ī fine ii.noni historie natu.paulisippū villa ē cāpanie haud ꝓcul neapolim. Curti⁹
q̄q3 ꝓcul vrbē dixit.tū aduerbiū.vt Iuue.ꝓcul o ꝓcul este ꝓphane:clamat̄. Post ī ꝯpositiōe repit̄.vt posthumus.
postpono. postea.posthac.⁊ in appositione.vg.iij.geoꝛ.post montē oppositū. Repit̄ quoq3 ꝓ aduerbio positū. vt
idē in ꝑmo.post mihi nō simili pena cōmissa luetis. Idē in buc.ꝑspexit tū:⁊ lōgo post tpe venit.vbi Ser.dixit.post
antiq̄ores etiā cū ablō iūxisse. Penes nō reperit̄ in cōpositione.in appositione sigat dñium ac potestatē. nam in-
ter apđ ⁊ penes autore Festo illa est differētia:q vt supra memorauim⁹:apđ ꝑsonā ⁊ locū sigt.penes ꝑsonā ⁊ do-
miniū.vt si dixerim penes me est liber.sigt qđ ⁊ habeo ī potestate mea librū:⁊ me⁹ est.qđ si dixero apđ me ē liber:
est qđ habeo illū domi etiā si nō sit me⁹. Preter in cōpositione repitur.vt preterlaboꝛ.ꝑteruehoꝛ.ꝑterfluo. sigatq3
semꝑ ꝓpe.in appositione vo magis sigt extra accipe: vt si dicas oēs sapiūt aut sape volūt:ꝑter hispanos. Pro-
pter codē modo cōponit̄ a ꝓ iterposita.p.q̄ ꝑter a pre.ī cōpositiōe nusq3 repit̄.ī appositiōe tū causalis est.vt vgi.iiij.
eñ.te ꝓpter libyce gētes numaduq3 tyrāni:odere.infensi tyrij te ꝓpter eūdē.tū ꝓ eo qđ ē ꝓpe accipit̄.vt vg.ī buc.
ꝓpter aq̄ riuū viridi ꝓcūbit in vlua.qđ Ser.exponit ꝓ iuxta.⁊.iij.geoꝛ.ꝓpter aquā tard⁹ ingens vbi flexib⁹ errat
minci⁹.⁊.ix.eñ.athesim seu ꝓpter amoenū. Repit̄ q̄q3 ꝑter ꝓpter ꝑpositio ex duab⁹ ꝑpositiōib⁹ ꝯposita. vt Enni⁹
apđ A.gelliū. Ini⁹ huc.hinc.illuc.cū illuc:vērū est:ire illinc libet. Incerte errat anim⁹ ꝑter ꝓpter vitā viuit̄.qđ vo
ꝑter ꝓpter ī eo loco significet necipe Gelli⁹ ausus est exponere ꝑter ꝓ sine ī ablō. Salu.in catilina.ꝑter rerū capi-
taliū cōdēnatis. Prisci.li.xviij. Supra in cōpositione non repit̄.in appositione sigt in parte supioꝛi. vgi.iij.eñ.olli
cerule⁹ supra caput astitit imber. In eadē quoq3 sigtiōe repit̄ ꝓ aduerbio positū. Salu.ī iugurtha.pauca supra re-
petā. Scđm in appositiōe semꝑ repit̄:sigtq3 aliqñ iuxta.vg.iij. geoꝛ. dulcib⁹ illa q̄dē illecebris aut plena ꝑm flu-
mina.⁊ ī digestis de via pu.l. ediles. eas q̄ ꝑm ciuitates sunt vias. Aliqñ sigt post. Quinti.ī gladiatore. Nā qđ vni
mihi fortuna ꝑm patrē videbat̄ parasse ꝑsidiū. Cice.ꝓxime aūt ⁊ ꝑm deos hoies hoib⁹ maxime esse vtiles possūt.
Accipit̄ etiā ꝓ eo qđ ē ꝓ.vt Gell.li.v.sin vo ꝑm te iudicatū erit.⁊ li.xiij.tūc illi vū petit̄ credere.⁊ ꝑm eū iudicare. In
co vo qđ dixim⁹ ꝑm Thomā ꝑm Cice.ꝑm ꝓ iuxta accipit̄. Sec⁹ ꝑpositio ꝓ iuxta raro inuenit̄: apđ autores ī sa-
cris l̄ris sepe q̄le est illđ psalmi ꝑmi.⁊ erit tāq3 lignū qđ plātatū est sec⁹ decursus aquaꝝ. aduerbialiter vo positū
sec⁹ sigt aliter. Persi⁹ nō sec⁹ ac si oculo rubricā dirigat vno. vgi.li.xij. haud secus accenso gliscit violentia turno.
Trans repitur in cōpositione frequēter. vt trāstyberin⁹.trāsalpin⁹.trāscribo.traduco. In appositione quoq3 vg.iij.
geoꝛ.illas ducit amoꝛ trās gargara trāsq3 sonātē ascaniū. Vltra non reperitur in cōpositione.in appositione vero
sigt cōtrariū ei⁹ qđ est citra.nā citra est ante locū:vltra est post locū.intra vo est in loco. Iuue.vltra sauromatas fu-
gere hinc libet.reperit̄ etiā ꝓ aduerbio positū.vt apud censoriū. nil vltra facies. Vsq3 ꝑpositio non videt̄ multis:
q2 sine alia ꝑpositiōe nūq3 repitur:vnde vtriq3 casui adiūgit̄ ꝓ qualitate ꝑpositionis illi⁹ cui fuerit copulata. vnde
Sergi⁹ ait nouo quodā modo sibi semꝑ adiūgere aliā ꝑpositionē. vg.xi. protei menelaus adusq3 columnas exu-
lat.nā si cōiuncta sit:iā nō aduerbiū erit sȝ poti⁹ habet naturā suā. Versus ⁊ vsum.solus Valla inter ꝑpositiones
numerauit: semꝑq3 cōtra naturā suā postponitur. Salu. in iugurtha. quē locū egyptū vsus imperij finē habuere
carthaginēses. Cice.de diuinatione.q̄ cū exercitu lustrato arctiū versus castra mouisset.dicim⁹ quoq3 deoꝛsum ver-
sus.vel deoꝛsum versum.quoquo versus ⁊ quoquo versum.nā sic vsus ⁊ vsum dicim⁹ sicut aduersus et aduersū.

Pręposítiões abltō deseruiētes quot sūt: q̄ndecim sunt ꝓpositiões ablatiuo deseruiētes quarū.a. ab. abs. tā in
cōpositiōe q̄ꝫ i appositiōe reperiūt: ablatiōnēq̄ꝫ significāt. In appositiōe ꝟo signt tū ablatiōnē.vt rapio a te libros.
tū locū.vt discedo a te.tū tp̄s.vt a meridie te expecto.tū ordinē.vt tertiꝰ ab hercule.tū ꝟbis passiuis iūgūtur cū ꝑ
sona agēte vel faciēte.vt a me amaris.Utimur tū ꝓpositiōe ab cū dictionibꝰ incipiētibꝰ a vocali exili vel aspirata.
vt ab antonio.ab hoie.Utimur ꝟo a cū incipiētibꝰ a cōsonāte.vt a Bruto.a Catone.a Decio.Cū incipiētibꝰ tū vel
ab.i.cōsonāte.vel ab.l.vel ab.r.plerūq̄ꝫ apponimꝰ
ab.vt ꝟgi.in buc.ab ioue principium musę.iouis
oia plena.Et ibidē.hinc tibi q̄ semꝑ vicino ab li-
mite sepes. Idē.xj.pacē troiano ab rege petendū.
Cū incipientibꝰ ꝓterea a q.t.nōnūq̄ꝫ apponimus
abs.Ut Terē.in adelphis. abs quis hoie bn̄ficiū
accipe.⁊ Hector ille nęuij apō Cice.lętꝰ sum lau-
dari me abs te pr̄ laudato viro. Absq̄ꝫ qō ab abs
et q̄ꝫ particula ꝯponit.signatq̄ꝫ idē qō/ꝑter/siue sine.

Præpositiones ablatiuo casui deseruientes quot sunt?

Quindecim. A.ab.abs.absq̄ꝫ.cum.coram.clam.de.e.
ex.pro.præ.palam.sine.tenus.

Præpositiones accusatiuo vel ablatiuo deseruientes quot
sunt? quattuor.in.sub.super.subter.

Cū nūq̄ꝫ nisi apposita repit̄. quia illius loco cōponit̄ cō.signt vero cū ꝓpositio quādam
vt absq̄ꝫ iniuria absq̄ꝫ metu. Cū nūq̄ꝫ nisi apposita repit̄. quia illius loco cōponit̄ cō.
veluti comitātiā.vt ego cū antonio misimꝰ tibi libros cū pecunijs.neq̄ꝫ iūgit̄ noi signti instrumētū quo aliq̄d fit.
vt nūc vulgo loquūtur.ꝑcussit illū cū gladio scribit cū calamo.in quo loquēdi genere nō ablatiui sed effectiui natu
ra vtimur: queādmodū cū de septimo casu loquebamur explicitū est.cōponitur autē vt paulo ante diximus: cum
ablatiuis illis triū ꝓnominū.vt ego tu sui. Corā nō cōponit̄: in appositione ꝑsentiā personaꝝ signt: vt corā iudice.
coram testibꝰ.Reperitur frequētiꝰ aduerbialiter positū.vt ꝟgi.j.ęn.corā quē quęritis adsum.⁊ in eodem. Postq̄ꝫ
introgressi:⁊ corā data copia fandi. Clā nō venit in cōpositionē.in appositione habet contrariā significationē ei q̄
est coram.⁊ ei q̄ palā.Terē.in andria.nec clā te est quā illi nūc vtręq̄ꝫ res inutiles. inuenit̄ etiam ꝓ aduerbio po-
sita.vt ꝟgi.i.ęn.clā ferro incautū superat securꝰ amorum. De plerūq̄ꝫ in compositionem venit.atq̄ꝫ aliqn̄ auget.vt
deamo.demereor.i.valde amo.valde mereor.aliqn̄ minuit. vt dedoceo.despo.signt aliqn̄ deorsum.vt despicio.descē
do.In appositiōe tū localis est. vt de villa venio.tum memoratiua.vt de re subtilissima disputo. tum abltiua. vt
Cato de re rustica.de dn̄o bono colono bonoq̄ꝫ ędificatore meliꝰ emet.Cice.i eplis.emi domū de crasso. E.Ex.tā
in compositione:q̄ꝫ in appositione inueniūtur:atq̄ꝫ aliqn̄ augēt.vt eluceo. edoceo.i.valde luceo valde doceo.aliqn̄
minuūt:vt enodis sine nodo.exlex sine lege.aliqn̄ significāt extra. vt emitto extra mitto. effundo extra fundo. In
appositiōe cū dictionibꝰ a vocali incipiētibus semꝑ ponimꝰ ex. Cū incipiētibꝰ a cōsonāte tū.ex.tū.e.apponimꝰ. vt
ex vrbe ex domo.vel e domo.Cū incipiētibꝰ tamē ab.r.semꝑ ponimꝰ.e.vt e regione.e rep.e re mea. i cōpositiōe ꝟo
cū incipiētibꝰ a vocali diximꝰ.ex.vt exaudio.exheredo.Cū incipiētibꝰ a cōsonāte partim cōponit̄.e.vt ebullio.edi-
co.egero.eludo.emano.enato.euito.partim ex.vt excindo.expromo. expiro. extimesco. partim. x. mutat̄ i ꝯsonātē.
vt effundo.efficio. In appositiōe tū localis est.vt venio ex vrbe.tū tēporalis.vt ex anno supiori scribo.tum materię
apponitur.vt anulꝰ ex auro.domꝰ ex latere.ponit̄ etiā teste valla ꝓ eo qō est ꝓ.vt e republica.i.ꝓ re publica.Qui:
saluos esse eos magis e republica sit:q̄ꝫ puniri.i.ꝓ reipu.vtilitate. dicimꝰ ꝓterea hic potest ex tp̄e oꝛonē habere. i.
impremeditatꝰ ⁊ ex iprouiso.sic Persiꝰ inq̄t.ex tp̄e viuis.laborat e dolore vel ex dolore renū vel laborat e renibꝰ.
Dicimꝰ q̄q̄ꝫ ex sentētia hoc mihi euenit.i.vt ego cupiebā. Pręin cōpositione ⁊ appositione accipit̄ ꝓ ante.vt pꝛe
do.pꝛpono.pręoculis.pꝛcōspectu.Inuenit̄ quoq̄ꝫ in ꝯpositiōe ꝓ valde.vt pꝛdiues.pꝛdulcis.pꝛdurꝰ.pꝛclarꝰ pꝛcelsus.In-
uenit̄ ⁊ ꝓ ab.Terē.i eunu. pꝛ amore hūc exclusisti foras.i.ex parte amoris.Inuenit̄ aliqn̄ ꝯparatiue.vt idē in eodē.
hic ego illū ꝯtēpsi pręme:ꝓ ad ꝯparationē mei.pręme fero.pręte fers.pręse fert.est ipsa statim frōte q̄lē opinio-
nē de aliq̄ re habes ꝯfiteri. Cice.in eplis. pręte fers ꝯspectū mihi q̄dē:sed tū dulcē ⁊ optatū amorē. Quinti.fiduciā
igitur pręse ferat orator. Pro in cōpositione ⁊ appositione complures habere sigtiones Gelliꝰ li.x.colligit. aliqn̄
nāq̄ꝫ accipitur ꝓ ante.vt ꝓ rostris.ꝓ curia. ꝓuideo. prospicio. Salu.in catilina.q̄ ni maturasset ꝓ curia signum
socijs dare.Terē.tibi prosperi ⁊ stulticię tuę. Aliqn̄ ꝓ in.vt ꝓ muro. Salu.in iugurtha. Pro muro dies noctesq̄ꝫ
agitare.i.in muro aut ꝓ defensiōe muri.dicimꝰ quoq̄ꝫ ꝓ patre habeo te.i.loco pr̄is. ꝓcōsul loco ꝯsulis ꝓuincię pꝛe
ctus. Palā semper apponit̄.differtq̄ꝫ a Corā quod hoc ad ꝑsonas illud ad oia ptinet.vel potius vt dicit Ulpia
nus in lib.digestoꝝ.titu.q̄ est de verborū significatione.l.palā est corā pluribꝰ.corā etiam vno ꝑsente. vn̄ Donatus
ꝓ exēplo posuit palam oibus.Reperitur etiā aduerbialiter positū.Terē.in eunu.si falsum aut fictum cōtinuo pa
lā est. Sine nunq̄ꝫ in cōpositione reperitur.nā qō quidā dicūt syncerus dictꝰ quasi sine cera.refelluntur a Ualla:
cū potiꝰ a syn ꝓpositione greca cōpositū sit:in appositione valet quātū absq̄ꝫ. ꝟgi.iij.geoꝛ.te sine nil altum mēs in
choat. Tenus:quā postpositiuā esse diximꝰ cōtra naturā ꝓpositionū:construitq̄ꝫ in plurali cū genitiuo:in singulari
semꝑ postponit̄ ablatiuo. ꝟgi.ij.ęn.capulo tenꝰ abdidit ensem. Idē in.iij.pube tenus postrema imani corpore pi-
strix. Prepositiones vtriq̄ꝫ casui deseruiētes quot sunt: Quattuor sunt huius ordinis ꝓpositiones. In sub.super.
subter. In.cū significat ad locū vel cōtra locū actō ponit̄.vt ꝟgi.in.vj.itur in antiquā siluam. Idem in.ix.ibant in
curialum:et cū affectum significat.vt Cice.q̄ fuit pietas in ois suos. qn̄ vero ponit̄ ꝓ in loco iungitur ablatiuo. vt
in domo.in vrbe. In cōpositione pręter significationes supiores aliqn̄ auget vt insignis.aliqn̄ minuit.vt infamis.
Sub quoq̄ꝫ cū pro anteponitur.vel per accusatiuū sibi adiungi vult.vt ꝟgi.j.geoꝛ. sub ip̄m arcturū tenui sat erit
suspēdere sulco. Idem in.iij.sub lucē exportāt calathis.ꝓ ante arcturū.⁊ ante lucē.Ablatiuū vero desiderat cū pro
in loco ponit̄. ꝟgi.viij.ęn.arma sub aduersa posuit radiantia quercu.⁊ in.vj.ibant obscuri sola sub nocte ꝑ vmbrā.
In compositiōe modo minuit.vt sublustris.subrideo.modo locū inferiorē designat.vt subeo.suburbanꝰ. Super
et Subter cōponūtur.vt superpono.subterlabor.In appositiōe aūt differūt tm̄ positiōe. Nā sup partē supiorē.sub-
ter inferiorē.atq̄ꝫ vtraq̄ꝫ sine interuallo significat.vt sup aquas natat.subtꝰ aquas vrinat̄.sup lapidem sedeo.subter
terrā iacet.ecōtrario differūt sub ⁊ supra.vt sub cœlo est terra.supra terrā ignis. Cū abltō quoq̄ꝫ cōstruūt̄ qn̄ ponūt̄
pro ablatiui pręposítione. ꝟgi.j. ęn. Multa super priamo rogitans.sup hectore multa.pro de priamo de hectore

Præpositiões inseparabiles.hoc est q̄ nūq̄ꝫ nisi in cōposi
tione reperiuntur:quot sunt? Sex.an.con.dis.di.re.se.
Ad igitur cui casui deseruit? accusatiuo quoniā tali casui
apposita semper reperitur.

De erotematis aduerbiorū. Cap̄.x.

VBi quæ pars orationis est? Aduerbium. Quid est
aduerbium? Pars orationis indeclinabilis: quę
addita verbo significationem eius aut complet. aut
mutat.aut minuit.vt iam faciam.non faciā.parū faciā.
Vnde dicitur aduerbiū?quasi ad verbum: quoniam ver
bo fere semper adiungi desiderat.
Species aduerbiorum quot sunt? Duæ sicut in nomine.
Primitiua vt nuper. Deriuatiua. vt nuperrime.
Vbi cuius speciei est? Primitiuæ. neqꝫ em̄ habet aliquid
vnde deriuetur. quod sit antiquius.
Figuræ aduerbiorum quot sunt? Duæ sicut in nomine.
Simplex vt ecce. Composita vt eccum.
Vbi igitur cuius figuræ est? Simplicis figuræ.neqꝫ enim
potest diuidi in partes significatiuas.
Significationes aduerbiorum quot sunt: Innumeræ. Nu
meralis.semel.bis.ter.quater.quinquies.sexies.

Præpositiões isepabiles.ꝓpositiões quēadmodū supra diximꝰ.aut sepabiles sunt.aut isepabiles. Sꝫ de sepabili
bus dictū est:nūc icipit de isepabilibꝰ differere.dicitqꝫ esse numero sex.scꝫ An. q̄ valet circū. vt amburo amburis.
ambio.is.ex an atqꝫ vro ⁊ eo.amplector āplecteris.āputo.as.anqro.is.ansanctꝰ ansancta ansanctū. Con q̄ tm̄ va
let quātū simul ⁊ cū alijs.vt ꝯcors.cōpono.cōqro. Dis.di.q̄ separationē sig̃t: differūt tū:qm̄ dis ꝯponit̃ cū dictio
nibꝰ q̄ icipiūt a.c.vt discutio discutis.vel.p.vt disputo disputas.vel.q.vt disquiro disq̄ris.vel.s.vt dissuo.is.vel.t.di
sturbo disturbas.vel ab.i. cōsonāte. vt disiūgo.is.
Cū incipiētibꝰ ab.f.euphonię causa.s.mutat̃ i.f.vt
a dis ⁊ fundo.dis.diffundo.dis.Di v̇o cōponit̃ cū
dictiōibꝰ incipiētibus a quacūqꝫ alia cōsonāte. vt
diduco.cis.digero.ris.diluo.is. diminuo. is. diri
mo.is.vel.u.cōsonāte.vt diuello.is. Re aliquādo
sig̃at retro.vt respicio.cis.reuertor. ris. aliqn̄ sig̃at
iterū.vt repeto.tis.reqro. ris. aliqn̄ v̇tit sig̃tionē i
cōtrariū.vt recludo.dis.id qđ est clausum aperio.
regelo.las.qđ est gelatū liq̄facio.recingo. is.rete
go.gis.resero.ras. Se.q̄ valet seorsum.vt seduco.
cis.separo.ras.seiungo.gis.secerno secernis.
VBi q̄ pars orōnis est? Scđa pars ex īdecli
nabilibꝰ est aduerbiū : q̄ sic desiderat verbo
subiūgi quēadmodū ꝓpositio casualibus ꝓponi.
Diffinit̃ aūt: aduerbiū est vna ex octo ptibꝰ orō
nis:q̄ addita v̇bo vel ⁊ adiectiuū v̇bi vel eiꝰ sig̃tio
nē cōplet. Nā cū dico ātoniꝰ legit:nōdū satis pla
ne dixi : nisi adiecero q̄liter legit:hoc est bene vel
male. Nā eo mō se habēt aduerbia verbis: q̄ ad
iectiua noibꝰ substātiuis adiūcta.vt prudēs homo
prudēter facit:bonꝰ hō bn̄facit. Sꝫ modꝰ ille deter
minādi v̇bū aut cōplet augetqꝫ v̇bi sig̃tionē vt fa
ciā satis.valde.nimiū.iā aut mutat.i. i totū tollit.
vt nō faciā/neq̄q̄ legā:minime audiā.aut minuit:
aliq̄dqꝫ ex v̇bi sig̃tiōe remittit.vt parū facit:tepide
legit:frigide audit.Vn̄ dr̄ aduerbiū?rn̄det aduer
biū ab eo dici qđ i illiꝰ diffinitiōe est exp̄ssum.hoc
est qđ v̇bo semꝑ adiūgi desiderat. sed adiecit fere
qm̄ ⁊ noibꝰ adiectiuis nōnūqꝫ adiūgit̃ atqꝫ pticipijs adhuc freq̄ntiꝰ:ipaqꝫ tāq̄ v̇ba modificat̃.vt valde bonꝰ.nimis
doctꝰ.satis facetꝰ.vehemēter iratꝰ. Species aduerbioꝝ quot sūt?Aduerbia aut a se nascūt̃.vt nuꝑ.sępe.aut aliūde
deriuantur.Idqꝫ fit vel a noie ꝓprio.vt a Tullio tulliane. vel ab appellatiuo.vt ab ostio ostiatim. vel a ꝓnoie. vt
meatim vel tuatim a meꝰ ⁊ tuꝰ.vel a v̇bo.vt a curro cursim.vel a noie ⁊ v̇bo.vt a pede ⁊ tēto pedetētim. vel a par
ticipio.vt ab amās amāter.vel ab altero aduerbio.vt a nuꝑ nuperrime.a sępe sepiꝰ ⁊ sepissime.aut a ꝓpositiōe.vt ab
inter interim.Exeūt aūt aduerbia i varias terminatiōes. quēadmodū iuestigare volēti facile apparebit. Figurę
aduerbioꝝ quot sunt?duę inq̄t sicut i noie.Simplex vt diu Cōposita vt iterdiu.Eccū v̇o Valla contra Priscianū
Sergiūqꝫ cōtēdit nō esse cōpositū ex ecce ⁊ eū vt sit eccū.i.ecce eū:vel potiꝰ ecce hūc.sꝫ ex ecce ⁊ hic.vt sit eccū. i. ecce
hic.subaudi de quo loq̄bamur.nā si eccū i ecce eū resolueret̃:cū Terē. ait eccū parmenonē:q̄d sibi volebat? an qđ
isti dicūt ecce eū:aut ecce hūc parmenonē:quod purgata mēte nemo auderet dicere. Significationes aduerbioꝝ
quot sunt:cōplures sunt aduerbioꝝ significatiōes.sed illas oēs ad paucas species reduximꝰ.Quarū prima est ad
uerbioꝝ:q̄ ex noibus numeralibꝰ deducūtur. vt semel qđ vna vt sic dixerim vice fit.bis duabꝰ codē mō ter. qua
ter.quinq̄es.sexies.septies.octies.nouies.decies.vndecies.duodecies.tredecies.q̄ttuordecies.q̄ndecies.sexdecies
septēdecies.duodeuicies.vndeuicies.vicies.vicies semel.vel semel ⁊ vicies.vicies bis.vel bis ⁊ vicies. vicies ter.
vel ter ⁊ vicies.vicies quater.vel quater ⁊ vicies.vicies q̄nq̄es.vel quinquies ⁊ vicies. vicies sexies. vel sexies et
vicies.vicies septies.vel septies ⁊ vicies.vicies octies.vel octies ⁊ vicies.vel duo de tricies.vicies nouies. vel no
uies ⁊ vicies.vel vndetricies.tricies.q̄dragies.q̄nq̄gies.sexagies.septuagies.octogies.nonagies. cēties. ducēties.
trecēties.q̄dringēties.q̄ngēties.sexcēties.septingēties.octingēties.noningēties.vel nōgenties.milies.bis.milies.
ter milies.q̄ter milies.q̄nq̄es milies.sexies milies.septies milies.octies milies. nouies milies.decies milies.vi
cies milies.tricies milies.q̄dragies milies.q̄nquagies milies.⁊ eadē rōne cōiungēdo aduerbia aduerbijs. quem
admodū numeros numeris adiūgere cōsueuimꝰ. Pro eo qđ vulgo dicit̃ cuēto:latine dicimꝰ decies cētum milia:
ꝓ eo qđ dos cuentos. vities cētum milia.ꝓ tribus.tricies centū milia.pro quattuor:quadragies cētum milia.pro
q̄nqꝫ.q̄nquagies centū milia.ꝓ sex.sexagies centū milia.ꝓ septē.septuagies centū milia.pro octo.octogies centū
milia.ꝓ nouē.nonagies centū milia.ꝓ decē: centies cētū milia.ꝓ vndecim. cēties decies centum milia. ꝓ viginti
ducēties?centū milia ꝓ triginta.tricēties cētū milia.ꝓ quadraginta.quadringēties centum milia.ꝓ quinquagin
ta:quingēties cētum milia.ꝓ sexaginta:sexcēties cētum milia.ꝓ septuaginta:septingēties centum milia.pro octo
ginta:octingēties cētū milia.ꝓ nonaginta:noningēties vel nōgēties centū milia.ꝓ centū.milies centū milia. pro
ducēties:bis milies centū milia.ꝓ trecēties:ter milies cētū milia.Et codē modo de reliq̄s q̄ sequunt̃.q̄ numerãdi ratio ex eo ꝓuenit.qđ antiq̄ores autore Plinio.xxxiij.naturalis histo.nō numerabāt nisi ad cētum milia. deīde numerū illū ꝑ aduerbia repetebāt.vt supra docuimꝰ.sed de his in editiōe vltima introductionū plura diximꝰ.

Tēporalis.aduerbia tēporalia aut sunt tp̄is p̄sentis.aut p̄teriti.aut futuri.p̄sentis siue istātis est nūc dici p̄sentis
hodie.ꝓxime.p̄teriti est heri:ꝫ deīceps nudiꝰ tertiꝰ.nudiꝰ quartꝰ.nec ampliꝰ hec rō ꝓcedit.q̄q̄ ꝓplau.poetica vel
potiꝰsua licētia dixit nudiꝰ quintꝰ.nudiꝰ sextꝰ.nudiꝰ septimꝰ.ꝫ deinceps.Cice.q̄ꝫ in.v.philippica. Recordamini
q̄ dies nudiꝰ tertiꝰ decimꝰ fuerit.ꝫ paulopost iterū. Philelphꝰ q̄ꝫ in quadā ep̄la dicere ausus est nudiꝰ decimus
septimꝰ.hec eīn aut aduerbia sūt aut aduerbialiter posita.De die ꝓxime futuro dicimꝰcras.postea ꝑendie.die q̄rti

Temporalis. vt hodie.cras.perendie.heri.nuper.
Localis.vt hic.isthic.illic.huc.isthuc.illuc.
Negatiua.vt non.haud.minime.nullatenus.

die q̄nti.die sexti.die septimi.ꝫ deinceps.nā et hec
aduerbia esse.A.gelliꝰautorē q̄ scribit die q̄rti.die
q̄nti.die sexti.ꝫ silia ꝓ aduerbijs copulate poni.ꝫ
subdit hoc igit̃ itererit: q̄d die q̄rto de p̄terito dici
mus.die quartę vel die quarti de futuro : eodem
quoꝫ modo dicēdū esse putat die p̄stini ꝓ pridie.
die crastini pro cras.die perendini ꝓ perendie.De tēpore vero p̄sēnti ꝓximo siue illud sit p̄teritū siue futurum.
modo. iam dudū.vt modo feci.modo faciā.iam feci.iam faciā.dudū feci.dudū faciā.Vergi.ij.ęn.iam dudū sumite
poenas. Iuue.in.iij.dudū vigilātibꝰ orbis.hoc de p̄terito: illud de futuro.significatq̄ autore Valla spaciū horę
vniꝰ aut paulo plus minꝰ ve ꝓ qualitate rei de qua loquimur.de futuro quoꝫ p̄senti ꝓximo dicimꝰstatim.mox.
cōtinuo.ilico.Nuper vero paucis diebꝰ ante.Pridē.ꝫ iāpridē paucis mēsibꝰ.Olim ꝫ quondā de tp̄e a p̄sēnti re-
moto siue illud sit p̄sens siue futurū.aliq̄n de tp̄e indifferēti.de p̄terito.Hora.olim truncus eram ficulnus inutile
lignū.Cice.in catilinā.fuit ista quōdā in hac repu.virtus.de futuro. Verg.j.ęn.certe hinc romanos olim voluenti
bus annis.ꝫ si dicas veniet veniet quōdā illa dies.de tp̄e indifferēti. Verg.v.ęn. q̄d tumidis summersum tundit
olim.Idē.ij.ęn.quōdā etiā victis redit in p̄cordia virtꝰ.Eodē q̄ꝫ modo aliq̄n.vt aliq̄n factū fuit.aliq̄n fiet. Sunt
et alia complura aduerbia tēporis.vt semper.nunq̄.sępe.raro. Localis.Aduerbia quoꝫ loci complura sunt.sed
nūc tantū de discretis dicēdū est:cū cōmunia passim reperiant̃.Itaq̄ aduerbia localia in quadruplici sunt differē
tia.nā aut sunt in loco.aut de loco.aut ad locū.aut per locū. Vbi et vbinā:q̄rit de loco in quo.vt vbi est antoniꝰ:
Vnde q̄rit de loco a quo.vt vnde venisti:Quot ꝫ quorsum q̄rit de loco ad quē.vt quo is.Qua q̄rit de loco ꝑ quē.vt
qua iturꝰ est. Significātia locū in quo.hic. vbi ego sum.ponit̃ etiā ꝓ illic.Verg.j.ęn.hic illiꝰ arma hic currus fuit
ꝓ illic.ponit̃ etiā ꝓ tunc aduerbio tp̄is.Iuue.hic tūc vmbricius:q̄n artibꝰ inq̄t honestis. Isthic.hoc est vbi tu es.
Verg.ij.ęn.patet isthic ianua lęto. Illic vbi aliq̄s est.Iuue. viuat arturiꝰ illic ꝫ catullꝰ. Vbi q̄n grauat̃ significat
in quo loco relatiue.Verg.in.j.ęn.sęuus vbi ęacidę telo iacet hector.Respōsiue q̄ꝫ grauat̃. vt vbi est cęsar interro-
ganti si dixeris vbi pompeius:in primo syllaba finalis acuitur.in scd̄o grauat̃.Eodē modo dicimꝰsicubi pro si in
aliquo loco.Necubi ꝓ ne in aliq̄ loco alicubi ꝓ in aliquo loco.vbiuis.vbiq̄.vbilibet. vbiubi. vbicūq̄. ꝓ in quo-
cūq̄ loco.Ibi ꝓ i eo loco.ibidē ꝓ in eo ipso loco.Alibi ꝓ in alio loco.Inibi ꝓ in eodē loco. Vsq̄ ꝓ aliquo i loco.
Nusquā ꝓ nullo in loco.Intꝰ ꝓ in tp̄e interiori.Foris ꝓ in parte exteriori. Supra ꝓ in parte supiori. Infra ꝓ in
parte inferiori. Noīa vrbiū et oppidoꝝ ꝓp̄ria: si sunt primę ꝫ scd̄ę declinationis singularia ponuntur in genitiuo
aduerbialiter.vt romę.ꝓ in vrbe roma.tarēti.ꝓ in oppido tarento.Si vero sunt tertię declinationis aut pluralia
ponunt̃ in dt̄ō.vt carthagini ꝓ in vrbe carthagine.Plau.in ꝓlogo cassinę.ego aio hoc fieri in gręcia ꝫ carthagini.
Idē in cistella.fuere sicyoni iādiu dionysia.Verg.iiij.ęn.tyria carthagine q̄ nunc expectat.Quāq̄ Seruius in locū
illū vergi.dicit:noīa hm̄ōi locoꝝ cū aduerbialiter ponūt̃ nō in ablatiuo sed in dt̄ō debere poni. Ait eīn his verbis
tyria carthagine ꝓ carthagini.ꝫ ꝑ aduerbio i.loco de loco posuit.Apuleiꝰ i libris floridoꝝ.semꝑ carthagini:nunq̄
carthagine ponit aduerbialiter.sic Hora.romę tybur amē ventosus tybure romā.Idē q̄ꝫ dicēdū est de pluraliter
declinatis.vt pisis.fundis.trallibꝰ.hoc est in illis vrbibꝰ. Sꝫ in his nihil refert cū datiuꝰ in terminatione similis
abl̄tō sit.Ad similitudinē supioꝝ ponunt̃ aduerbialiter illa togę.i.in pace.militię.i. in bello. domi.i.in domo. ruri.
i.in rure.vesperi.i.in vespere.luci ꝓ i die.q̄d si hec in abl̄tō repiant̃.aut aduerbia nō sunt. aut ablatiuus pro datiuo
ponit̃.vt Hora.j.epi.q̄nq̄ dies pollicitꝰ me rure futurū. Significātia locū ad quē huc.i.ad hūc locū in quo ego sū.
isthuc.i.ad istū locū i quo tu es.illuc.idest ad locū in quo aliq̄s est.Si quo.i.si ad aliquē locū.Ne quo.i.ne ad ali-
quē locū.Alio.i.ad aliū locū.Vtroq̄.i.ad vtrūq̄ locū.Quoquo quocūq̄.quolibet.quouis.i.ad quēcūq̄ locū.Eo.i.
ad eū locū.Eodē.i.ad ipm̄ locū.Intro.i.ad partē alicuꝰ loci interiorē.Foras.i.ad partē loci exteriorem.Sursum.i.
ad partē loci supiorē.Deorsum.i.ad p̄tē inferiorē.Sinistrorsum.i.ad sinistrā partē.Dextrorsum.i.ad dextrā. Horsū.
i.ad aliquē locū. Noīa q̄ꝫ vrbiū ꝫ oppidoꝝ ꝓp̄a ponunt̃ aduerbialiter in acc̄ō vt romā.i.ad vrbē romā.tarētū hi
spalim.pisas.fundos.hoc est ad illas vrbes. Significātia locū ꝑ quē.hac.i.ꝑ locū vbi ego sum.isthac.i. ꝑ locū vbi
tu es.illac.i.ꝑ locū vbi aliq̄s est.Si q̄.i.si ꝑ aliquē locū.Ne qua.i.ne ꝑ aliquē locū.Alia.i.ꝑ aliū locū. Quauis. qua
libet quācūq̄.i.ꝑ quācūq̄ p̄tē.vtraq̄.i. ꝑ vtrāq̄ p̄tē.Ea.i.ꝑ eū locū. Eadē.i.ꝑ eūdē locū. Intus.i. ꝑ locū interiorem.
Foris.i.ꝑ locū exteriorē. Noīa q̄ꝫ vrbiū ꝫ oppidoꝝ ꝓp̄ria ponunt̃ in abl̄tō.vt roma.i.ꝑ vrbē romā.tarēto. hispali.
pisis.fundis.trallibꝰ.i.ꝑ illas vrbes. Significātia locū a quo.hinc.i.ab eo loco.vbi ego sum.Isthinc.i.ab eo loco.
vbi tu es.Illinc.i.ab eo loco.vbi aliq̄s est.Sicūde.i.si ab aliquo loco.Necūde.i.ne ab aliq̄ loco.Aliunde.i.ab alio
loco.Vtrinq̄.i.ab vtroq̄ loco.Vndiq̄ vndelibet.vndeuis.vndeunde.vndecūq̄ ꝓ ex q̄cūq̄ p̄te siue loco. Inde. i.
ab eo loco.Indidē.i.ab eodē ipo loco.Intus.i.a loco interiori.Foris.i.a loco exteriori.Supne.i.a loco supiori. Infe
ne.i. a loco inferiori. coelitꝰ. i. a coelo. Noīa q̄ꝫ vrbiū ꝫ oppidoꝝ ponūt̃ in abl̄tō aduerbialiter.vt roma.i.ab vrbe
roma.Eodē mō tarēto.hispali.pisis.fundis.trallibꝰ.i.ab illis vrbibus. Reperit̃ tn̄ sępe apd̄ autores hm̄ōi noībus
vrbiū ꝓp̄riis adiūcta p̄positio.vt Cice.in verrem. Ea die verres ad messanam venit. Salu.in iugurtha ad cirthā
oppidū inter construūt.Itē in catilina.nam brutꝰ ab roma aberat. Liuiꝰ.viij.ab vrbe cōdita:ꝫ ab lauinio venerāt
antiqua auxilia.Ecōtrario cū noībꝰ regionū ꝫ ꝓuinciaꝝ p̄positiones addi debeāt. aliq̄n ab autoribꝰ detrahūtur.
Verg.j.ęn.italiā fato ꝓfugꝰ lauinaq̄ venit.i.ad italiā.Et i eodē.si datur italiā socijs ꝫ rege recepto tēdere. Nega-
tiua sunt aduerbia etiā negandi:per q̄ aliquid negamꝰ vt nō:q̄d imperatiuo iungi non potest:sed alijs modis.vt
non lego.haud amo.minime docco.nullatenꝰ audio.Ne particula/ potiꝰ est dehortatiua.V̄g.iij.ęn.tu ne cede ma-

lls:ſʒ ꝯtra audẽtior ito. Sʒ i carmine iũgiť hec ꝑticula impatiuo ⁊ optatiuo.i ꝓſa orone aut optatiuo. vt Terẽ. in phormi.qꝺ vtinã ne phormiõi id ſuadere i mẽtẽ icidiſſet:aut ſubiũctiuo.vt ſi dixerꝫ oro te ne facias:ſʒ tũc ꝯiũctio ẽ: et accipiť ꝑ eo qꝺ ẽ vt nõ. Affirmatiua.aduerbia affirmãdi ſũt:ꝑ q̃ aliq̃d affirmamꝰ.vt etiã cũ ꝓ aduerbio ꝯſentiẽ tis accipiť.vt ẽ i digeſtꝫ titu.de ṽbor̃ oblig.⁊ rñderit etiã.q̃d ni:nã ⁊ q̃d ni iterrogatiue ꝓlatũ aduerbiũ ẽ affirmãdi: exponiturqꝫ.i.cur nõ? ꝑfecto nimirũ.nẽpe.certe.⁊ ijs ſilia.Demõſtratiua.demõſtrãdi aduerbia ſũt:qbꝰ aliq̃d q̃ſi di gito idicamꝰ.vt en.ecce.q̃ nõ ⁊ actõ iũgi pñt ṽg.j. ęñ.en pamꝰ ſũt. hic etiã ſua p̃mia laudi. Itẽ i buc. en q̃ttuor aras:ecce duas tibi daphni duoqꝫ alta ria phoebo.Terẽ.i eunu.ecce aũt alter:q̃ ſi occepit amare.nã alť nõ alter̃ eo loco eſſe legẽdũ donatꝰ ꝑcipit. Plau.i bacchidibꝰ.opꝰne erit tibi aduoca to triſti iracũdo?ecce me. hem magis ẽ poeticũ af fectui deſeruiẽs atqꝫ admiratiõi.Optatiua.optãdi aduerbia ſunt q̃ optatiuo mõ iũgi pñt vt o.ṽg.in buc.o tm̃ libeat mecũ tibi ſordida rura.Si idẽ.vj. ęñ.ſi nũc ſe nobis ille aureꝰ arbore ramꝰ.vt Hora. ij.ſer.iupiť vt ꝑeat poſitũ rubigie telũ.Vtinã. ṽg. j.ęñ.atqꝫ vtinã rex ipe notho ꝯpulſus eodẽ afforet ęneas.iũgimꝰ etiã hec vt oſi.o vtinã.Oui.i epi.pe nelopes.o vtinã tũc cũ lacedemõa claſſe petebat. Perſ.o ſi ebullet p̃rui ꝑclar̃ funꝰ. ⁊ oſi argẽti cre pet mihi ſeria. Ordiatiua. ordinãdi aduerbia ſũt qbꝰ medijs plura ordiamꝰ.vt ꝯtinuo.ṽg.vj.ęñ.ꝯti nuo auditę voces vagitꝰ.Deide.idẽ ieodẽ.ꝓxima deide tenẽt moeſti loca.Deiceps.Cic.iiij.thu.q. vt deiceps q̃ accubarẽt:canerẽt ad tibiã.Interrogati ua qbꝰ iterrogamꝰ.vt cur Iuue.cur ꝺſiderio bibu lę ṗtoriꝰ ardet?qre.War.nec poſſũ dicere q̃re. i. q̃ꝫ obrẽ ⁊ q̃propť nũq̃d ⁊ nũ.Oui.in epi.ſapphꝰ nũq̃d vbi aſpecta ẽ ſtudioſę:lr̃a dextrę. Dubitatiua qbꝰ ſigñ nos dubitare.vt fors.ṽg.xj. ęñ.fors vt vota facit cumulataqꝫ altaria donis.pro forte ⁊ fortaſſe forſã forſitã.forſit.Hora.j.ſer. q̃ nõ vt forſit honorẽ iure mihi iuideat. Vocatiua qbꝰ aliquẽ vocamꝰ. vt o regia nouã cui ꝯdere iupiter vrbẽ. neqꝫ em̃ ar ticulꝰ ẽ qm̃ ſexũ nõ demõſtrat.heus qꝺ vocãtis ſi mul ⁊ hortãtꝫ ẽ. vt idẽ i eodẽ. ac ṗor heꝰ inq̇t iuue nes mõſtrate. oho vocãtꝫ q̃qꝫ ẽ ſʒ magis poeticũ. Diſcretiua qbꝰ diſcernimꝰ ⁊ ſeparamꝰ.vt ſeorſum. ſeorſis.ṽg.i eſt ⁊ nõ. pariter nõnũq̃ꝫ ſepe ſeorſis di uiſim.ſeparatim.ſigillatim.diſticte.bifariã.trifariã multifariã. Cõgregatiua.qbꝰ multa i vnũ ꝯgregamꝰ.vt ſimul.vna.pariter q̃ tp̃is ⁊ loci ſunt. Iuratiua.ſũt ⁊ ad uerbia iurãdi.vt hercule.hercle.mehercle.mehercule.i.ꝑ herculẽ.vel ita mehercules amet.caſtor mecaſtor. i. ꝑ ca ſtorẽ.vel ita mecaſtor amet.⁊ ſic mediuſfidiꝰ.i.ꝑ iouis filiũ. Hortatiua.exhortãdi aduerbia ſũt.eia. Hora.j.ſer.eia q̃d ſat? Age.agite.agedũ.ſʒ ꝑ age vnũ exhortamur.ꝑ agite plres.ꝑ agedũ vnũ ⁊ plures. Qui.agedũ ſi videť extra portas ꝓſpicite.dicimꝰ q̃qꝫ ꝯiũcti.eia age.ṽg.i.iiij.ęñ.eia age rũpe moras. Inteſiua.itẽſiua ſũt qbꝰ itẽſe ac nimiũ aliq̃d fieri aut eẽ ſigamꝰ.vt valde.penitꝰ.oino.vehemẽter.fũditꝰ. Remiſſiua.ſũt his ꝯtraria:ꝑ q̃ aliq̃d fieri remiſſe et frigide ꝺr.vt ſẽſim.paulatim.pedetẽtĩ.frigide.tepide. Diminutiua.vt clã clãculũ.⁊ q̃ ab adiectiuis diminutiuis fiũt.vt a bellꝰ belle.ab argutulꝰ argutule.a mollicul mollicule. Cõpatiua.q̃ a ꝯpatiuis deriuãť.vt a maior magꝭ.a melior meliꝰ.a fortꝭ fortiꝰ.Suplatiua:q̃ a ſuplatiuis ꝺriuãť.vt ab optimꝰ optime.a maximꝰ maxime.a fortiſſimꝰ for tiſſime. Siĺitudinis aduerbia ſũt:q̃ſi.ceu.velut.veluti.vt.vti.ſicut.ſicuti.hęc etiã cõiũctionũ vim habẽt cauſaliũ. vt poſtea dicemꝰ ſuo loco. Quãtitatꝭ aduerbia ſũt.multũ minimũ. parũ. nimis. Qualitatꝭ aduerbia latiſſime patẽt. nã ⁊ ab oibꝰ fere noibꝰ adiectiuis dicunť:vt a bonꝰ bone.a malꝰ male.⁊ a ꝑticipijs.vt a docto docte. ab amãte amã ter.Sũt mltę alię aduerbior̃ ſig̃tiões: vt q̃ dicũť attractiua q̃ vt ſupra mẽorauimꝰ autore.Qui.a q̃buſdã pars orõ nis diſticta ab alijs ꝑtibꝰ poniť:vt viritĩ ꝑ ſingl'os viros.oppiditatĩ ꝑ ſingl'a oppida. municipatĩ ꝑ ſingl'a mũicipia.

De interiectiõe.Cap.xj. Interiectionẽ quẽadmodũ ſupra memorauimꝰ: gręci inter aduerbij ſig̃tiões ãnume rãt:q̃ hęc q̃qꝫ ſicut ⁊ aduerbiũ ṽbo adiũgiť aut expſſo aut ſubitellecto.vt ſi dicas pape q̃d video : vel ſi ꝑ ſe dicas pape ſubaudiť miror:vł aliꝺ ṽbũ:qꝺ admirationẽ ſignificet.Latini ṽo iteriectionẽ ab aduerbio ſeparũt:aut q̃ videť i ſeſe affectũ habere ṽbi:⁊ plenã motꝰ animi ſigationẽ:etiã ſi nõ addať ṽbũ:vel q̃ cũ articulis careãt: vo luerũt ęq̃re cũ gręcis ꝑtes orõnis.vt hac vna rõne octo eſſent apꝺ nr̃os:quẽadmodũ ⁊ apud illos.Dicit igiť ꝑtes diffinitiõis explicãs interiectionẽ eſſe vnã ex octo ꝑtibꝰ orõnis:ſʒ q̃ ex illis q̃ttuor ſũt declinabiles ⁊ q̃ttuor idecli nabiles:dicit vnã eſſe ex q̃ttuor ideclinabilibꝰ ſigñtẽ affectũ.i.paſſionẽ: i quo vt dicimꝰ latini eã ab aduerbio diffe re voluerũt.qꝺ ṽo addiť voce icõdita hoc etiã illã ab aduerbio ſeiũgit.qm̃ ꝑ exclamationẽ quandã ⁊ vocem incon ditam.i.prope inarticulatã profertur. Interiectio aũt ideo eſt appellata:quod feriem orõnis rumpens interijcitur

Affirmatiua.vt etiam.profecto.nimirum.
Demõſtratiua.vt en.ecce. Optatiua.vt.o.ſi.vt.vtinã.
Ordinatiua vt continuo. deinde. deinceps.
Interrogatiua.vt cur?quare?quamobrem?nunquid?
Dubitatiua.vt fors.forte.fortaſſe.forſan.forſitan.
Vocatiua.vt.o.heus.oho.
Diſcretiua.vt ſeorſum.diuiſim.bifariam.
Congregatiua.vt ſimul.vna. pariter.
Iuratiua.vt ædepol.mehercule.mecaſtor.
Hortatiua.vt eia.age.agedum.agite.
Intenſiua.vt valde.penitus.vehementer.
Remiſſiua.vt ſenſim.paulatim.pedetentim.
Diminutiua.vt belle.argutule. clanculum.
Comparatiua.vt magis.melius.fortius.
Superlatiua.vt maxime.optime.fortiſſime.
Similitudinis.vt ceu.ſicut.tanquam.
Quantitatis.vt multum.parum.minimum.
Qualitatis.vt bene.docte. ſapienter.
Vbi igitur cuius ſignificationis eſt? Localis.

De erotematis interiectionum. Cap.xi.

Heu quæ pars orationis eſt? Interiectio. Quid eſt interiectio? Pars orationis indeclinabilis affectũ mentis incondita voce ſignificans.

Vnde dicitur interiectio? Ab interiiciendo.eo ꝙ aliis partibus orationis interiicitur.

Interiectioni quot accidunt? Sola ſignificatio.

et cũ aliq̃ mẽtis affectu pferť. vt vg. j. eñ. nauib⁹ īfandũ amissis vni⁹ ob irã pdimur. Ordo eñ erat nos pdimur nauib⁹ amissis ob irã vni⁹ iunõis. ſ; cũ exclamatiõe īteriecit Infãdũ. q̃si dicat p ſcel⁹ idignũ. Hz igiť īteriectio varias ſigtiões. Lugẽtis. Terẽ. i eunu. cũ iducit donã lugẽtẽ. hei. hoi. dicit. heu q̃z ⁊ hei. q̃ dolẽtis dixim⁹ ẽt lugẽtis ſũt dolẽtis. vg. i. j. hei mihi q̃lis erat. Idẽ i. x. o dolor atq; dec⁹ magnũ. Idẽ i buc. ah ſilice i nuda ɔnixa reliq̃t. Timẽtis. Terẽ. i ãdria hei vereor ne q̃d ãdria apportet mali. Idẽ i eadẽ. hei metui a chriſide. vg. i buc. ah ne te frigora lędãt. ah tibi ne teneras glacies ſecet aſpera plãtas. Exultãtis. Terẽ. in heautõ. vah ergo mea ãtiphila. Idẽ in adel. oh lachrymo p̃ gaudio. Admirãtis. Terẽ. i eu. pape facie honesta. ⁊ iteꝝ. pape noua figura oris. Idẽ i andria. vah ɔſiliũ callidũ. Exclamãtis. Luca. p ſi remeaſſet i vrbẽ. Terẽ i ãdria. vah perij hoc malũ ītegraſcit. ⁊ illõ ex euãgel. vah q̃ dẽſtruis tẽplũ dei. Ridẽtis. Terẽ. i ãdria. ah. ah. he. miꝝ vo. Idẽ i eunu. ah ah ah. dẽfeſſa iã miſa ſũ te ridẽdo. Deridẽtis. Terẽ. i ãdria. hui tã cito: ridiculũ. Idẽ in eu. hui mihi illã tu laudas? Silẽtis. Terẽ. i eunu. au ne ɔparãd⁹ hic q̃dẽ ad illũ ẽ. Idẽ i eadẽ. au obſecro mea pythias. ſi q̃d ẽ ſilẽtis apd̃ Terẽ. apd̃ Plau. ſt. legiť. Laudãtis. Marť. effecte. grauiť. cito. neq̃t. euge beate: ⁊ illõ ex pſalmo: q̃ dicũt mihi euge euge. Uitãtis. Terẽ. i eu. apageſis. ego formidoloſ⁹. Idẽ i eadẽ apagete. Uocãtis Oui. ecq̃s io ſiluę crudeli⁹ iq̃t amauit. Terẽ. i adel. oh q̃ vocare. Dephẽdentis. Terẽ. i ãdria. at at hoc illud eſt? hinc illę lachrymę. Idẽ in eunu. at at data hercle vba.

Significationes interiectionis quot sunt? Plures.

Lugẽtis. vt heu. hoi. hei.
Dolentis. vt hei. ah.
Timentis. vt hei. ah.
Silentis. vt au. ſi. ſt.
Exultãtis. vt euax. vah. oh.
Laudantis. vt euge.
Admiratis. vt papæ. vah.
Vitantis. vt apage. eſis. ete.
Exclamãtis. vt pro vah.
Deprehendentis. vt. at. at.
Ridentis. vt ah. ah. he.
Vocantis. vt io. oh
Deridentis. vt hui.
Heu cui⁹ ſignificatiõis ẽ? lugẽtis

¶ De erotematis cõiunctionum. Cap. xii.

ET quę pars orõnis eſt? Coniunctio. Quid eſt cõiunctio? Pars orõnis indeclinabilis cõnectẽs ordinãſq; ſentẽtiam. Vnde dr̃ cõiunctio? Ab eo q̃d cõiungat: & orõni p vinculo interponatur.

Coniunctioni quot accidunt? Tria. Figura. Ordo. Poteſtas. ſiue ſpecies. ſiue ſignificatio.

Figuræ coniunctionis quot ſunt? Duæ ſicut in nomine Simplex. vt at. et. Compoſita. vt atq;. etenim.

Et cuius figuræ eſt? Simplicis figuræ.

Ordo coniunctionis quotuplex eſt? Triplex. q̃dam em̃ ſemp p̃ponuntur vt et. ac. at. aſt. aut. vel. nec. ne. neq;. Quędã ſemp poſtponunť. vt. q;. ne. ue. q̃dem. quoq; aũt. vero em̃. Quædã modo p̃ponuntur, modo poſtponuntur. vt atq;. igitur. itaq;. q̃m̃. quia. etſi.

Et cuius ordinis eſt? Præpoſitiui.

Poteſtates coniunctionis quot ſunt? Complures.

Copulatiua quæ ſenſum & verba cõiungit. vt et. q;. atq;. quoq;. autem. vero. quidem.

Diſiunctiua: q̃ quãuis dictiones coniungit: ſenſum tamẽ diſiunctum habet. vt aut. vel, ve. ſiue. ſeu.

Subdiſiunctiua eſt: q̃ voce diſiuncta vtrũq; adeſſe ſignificat vel ſimul vel diſcrete. vt alexãder ſiue paris dormit vel legit tota die.

Cauſalis: q̃ cauſam continuationis explanat. vt q̃m̃. nam. namq;. enim. vt.

¶ De ɔiunctiõe. Cap. xij.

ULtima ex q̃ttuor idecliabilib⁹ orõnis ptib⁹ ẽ ɔiũctio. cui⁹ ppũ ẽ diuerſas orõnis partes ɔiũgere. Itaq; diffiniť ɔiũctio ẽ pars orõnis ideclinabilis ɔnectẽs ordinãſq; ſentẽtiã. ɔnectẽs inq̃ q̃n ſimľ res aliq̃s ieſſe ſigt. vt eneas pi⁹ ⁊ fortis. vľ ɔnectẽs vba ⁊ diſiũgẽs ſentẽtiã. vt eneas bon⁹ vľ mal⁹: ordinãs q̃n alteꝝ ſeq̃ť ad alteꝝ. vt ſi currit mouet. ex his manifeſtũ eſt vñ ɔiũctio dr̃. Coniũctiõi quot accidũt? Priſ. dicit tria. figura. ordo. ſpẽs. quã alij poteſtatẽ alij ſigtionẽ appellãt. Figurę ɔiũctiõis quot ſunt? Duę rñdet ſicut i noie. Ordo ɔiũctiõis q̃tuplex ẽ? triplex inq̃t. Deide mẽbra diuiſiõis explicat. Poteſtates ɔiũctiõis q̃t ſũt? Et q² nõ hñt certũ nũerũ dicit eẽ ɔplures. ⁊ enũerat q̃ſdã ex ijs q̃ ſũt magis notę. hoc ẽ copulatiuã. diſiũctiuã. ſubdiſiũctiuam. cauſalẽ. collectiuã dubitatiuã. aduerſatiuã. approbatiuã. Cauſalis rurſ⁹ diuidiť i ɔtinuatiuã. ſubcõtinuatiuã. adiũctiuã. ⁊ effectiuã. De q̃b⁹ ſinglis oñdit ⁊ q̃ ſint: ſubiũgẽs exẽplũ cuiuſq;. Sz q² ɔiũctiones ſub eadẽ voce iueniũť diuerſaꝝ ptãtũ ſiue ſigtionũ viſũ ẽ de ſinglis aliq̃d dicere: idq; ſcd̃m ordinẽ alphabetariũ: quo facili⁹ volẽti inq̃rere occurrãt. Ac igiť repiť copulatiua vt bon⁹ ac ſapiẽs. Repiť ẽt poſita p q;. vt vg. haud ſec⁹ ac iuſſi faciũt. Saluſ. i iugurtina. caſtra mouebãt iuxta ac ſi hoſtis adeſſet: At p ſaltẽ aduerſatiua ẽ. vg. vj. eñ. at ramũ hũc agnoſcas. ẽ etiã exclamãtis aduerbiũ. vt Hora. i epo. at o deoꝝ q̃cq̃d i cęlo regis terras. vg. ij. eñ. at tibi p ſcelere exclamat p talib⁹ auſis. Aſt ediuerſo copulatiua. vg. j. eñ. aſt ego q̃ diuũ incedo regina iouiſq;. ſed tñ poetice. q̃m̃. s. recipit at: vt cũ breuis eẽt: pduceret. Atq; copulatiua eſt. vg. j. eñ. atq; eq̃dẽ memini teucrũ ſidona venire. repiť etiã poſita p q;. Terẽ. in phormiõe: ne ſili vtamur fortuna atq; vii ſumus. Atq̃ inter collectiuas ponitur a Priſ. Terẽ. in eunu. atqui ita op⁹ ẽ. An dubitatiua ſimul eſt ⁊ iterrogatiua. vg. j. eñ. an phoebi ſoror. an nympharũ ſanguinis vna. Idẽ in. iij. eloquar an ſileã? Inter an ⁊ aut Quiti. hoc diſtare putat q̃d p aut nõ poſſum⁹ interrogare. p an poſſum⁹. Aut diſiũctiua eſt. Iuue. aut dic aut accipe calcẽ. vg. ij. eñ. aut terebrare cauas vteri ⁊ tentare latebras. repitur ẽt copulatiua p et. Aũt repitur copulatiua: vt abraã genuit iſaac. iſaac aũt genuit iacob. iacob aũt genuit iudã. repitur etiã ɔpletiua. Cũ repitur cauſalis ſimul ⁊ adiũctiua. vg. in buc. cũ faciã vitulã p frugib⁹ ipſe venito. Dũ q̃q; cauſalis ſiue adiũctiua repitur. vg. multa q̃q; ⁊ bello paſſus dũ cõderet vrbẽ. Ergo collectiua ſiue illatiua ſiue rõnalis. Lucan⁹. ergo pari voto geſſiſti bella iuuẽt⁹. repiť etiã cõpletiua. Terentius mihi ne? tibi ergo. Eñ cauſalis reperitur freq̃nter ſed ⁊ completiua. Verg. j. eñ. pgeniem ſe enim troiano a ſanguine duci audierat.

Idē ī eodē. hic tibi fabor em̄. qn̄ hec te cura remordet: ſ cū ē cauſalis ſemꝑ poſtponit̄. ꝓpoſita ꝟbo ſemꝑ ponit̄ ꝯpletiue ſeq̄nte ꝟbo vł nō ſeq̄nte. Terē ī adel. em̄ nō ſinā. Idē ī ādria. em̄ucro daue nihil loci ē ſegniciȩ. Eq̄dē repit̄ ap-ꝓbatiua. ꝟg. nō eq̄dē inuideo miror magꝭ vndiqꝫ totꝭ. Idē. xii. ęn̄. eq̄dē merui nec depcor iq̄t. pōt ēt poni ꝯpletiue. Et ponit̄ copulatiue. vt ęneas pi⁹ ꝛ fortꝭ. ponit̄ ēt cauſalis ꝓ q̄. Quī. li. j. haꝝ ꝟba effingere imitādo conabit̄ puer: ꝛ natura tenaciſſimi ſumus coꝝ q̄ rudib⁹ annis ꝑcipim⁹. Repit̄ ēt ꝯpletiua cū ꝓponit̄ ſibi ipi vt ęneas ꝛ pi⁹ ꝛ fortꝭ fuit.

Collectiua ſiue illatiua q̄ ſupiora colligit. vt igitur. ergo. itaqꝫ. quare. quapropter. quamobrem.

Dubitatiua: q̄ dubitationē aliquā cum interrogatione ſignificat. vt an. ne. necne.

Aduerſatiua q̄ aduerſam ſententiā ſeq̄nti aut præcedenti monſtrat. vt licet. quamq̄. q̄uis. etſi. ſaltem.

Approbatiua q̄ rem aliquam approbat. vt ſi. ſiquidem. quando. quādoquidem. quidem.

Completiua: q̄ ornatus cauſa aut metri neceſſitate ponit̄. vt quidem. enim. nam. namqꝫ. vero.

Cauſalis rurſus diuiditur in continuatiuā. ſubcontinuatiuam. adiunctiuam. effectiuam.

Continuatiua eſt: q̄ continuationem & conſequentiā rerum ſignificat. vt ſi. cum. dum. vbi.

Subcōtinuatiua eſt: q̄ cauſam continuationis oſtendit cū eſſentia rerum. vt quoniam. quia.

Adiunctiua eſt: quæ verbis ſubiunctiuis adiungitur. vt ſi. vt cum. vbi. quando.

Effectiua eſt: q̄ reddit cauſam effectus. vt em̄. nā. namqꝫ.

Et cuius poteſtatis? Copulatiuæ.

Primū em̄ ꝛ abūdat: ſ ponit̄ ornat⁹ cauſa: qđ ꝛ đ reliqs copulatiuis ꝛ diſiūctiuis dici pōt. Etſi aduerſatiua ē: cui rn̄det tn̄. Cice. ī orōne ꝓ milōe. etſi vereor iudices ne turpe ſit: ꝛ ſeq̄t̄. tn̄ hęc noui iudicij noua forma. Etiā ſi aduerſatiua ē: queādmodū tametſi: qb⁹ ęq̄ rn̄det tn̄. Igit̄. itaqꝫ. iccirco. collectiuę ſiue illatiuę ſiue rōnales ſūt. Cicero ꝓ ligario. habes igit̄ qđ ē accuſatori maxime optādū ꝯfitētē reū. Idē ī eodē. itaqꝫ q̄ me ꝟtā neſcio. ex ſupi⁹ nāqꝫ dictꝭ hęc īferūt̄. alias ꝯpletiuę ſūt. Immo illatiua q̄ ē: ſ ediuerſo: vt Terē. dictū puta. imo aliud. Ne dubitatiua ſiml̄ ꝛ iterrogatiua ē. ꝟg. j. ęn̄. q̄ teneāt: nā iculta videt: hoīes ne ferę ne. Idē ī. xj. iuſticię ne ꝓus mirer belli ne laboꝝ. Dicim⁹ ēt nōne ꝓ annō ꝟg. ī buc. nōne fuit ſati⁹ triſtes amaryllidis iras atqꝫ ſupba pati faſtidia nōne menalcā. Iūgit̄ ēt abſciſſa ꝑ ꝯpoſitionē cū alijs partib⁹ orōnis. ꝟg. iij. ęn̄. pyrrhin ꝯnubia ſeruas. ꝓ pyrrhyne ſuas ꝯnubia. Idē ī. x. ōps genitor tātō me crimie dignū duxiſti: ꝓ tātone. Inueni̇t̄ ēt ne approbatiua qđ ē qn̄ nec dubitatiuę: nec iterrogatiuę ponit̄. vt Hora. ij. ſ. clar⁹ erit fortꝭ. iuſt⁹. ſapiēs. ne ēt rex. Idē ī eodē. o ſeri ſtudioꝝ q̄ ne puteꝭ. Repit̄ q̄ neu cauſalis. a ne ꝛ ve. ꝯpoſita. ꝟg. ij. ęn̄. ne recipi portꝭ aut duci ī mœnia poſſet: neu ppl̄m ātiq̄ ſub religiōe tueri. Necne q̄ ꝓ an nō: dubitatiue ſimul ꝛ iterrogatiue ponit̄. Cice. ꝓ flacco. vtrū vultꝭ ꝓtori flacco licuiſſe necne. Nec neqꝫ copulatiuę ſūt ꝑ abnegationē: vt ſi dixeris. ātoni⁹ nō legit neqꝫ lectur⁹ ē aut nec lectur⁹ eſt. Nā ꝛ nāqꝫ cauſales ſunt. ꝟg. ęole nāqꝫ tibi diuū p̄r atqꝫ hoīm rex. Repiunt̄ etiā ꝯpletiuę. vt idē in. v. heu q̄ nā tāti cinxert̄ ęthera nymbi. Quā repit̄ electiue poſita. Terē. ī ādria. q̄ inhoneſte hic voluit diuitias parare q̄ꝫ honeſte ī patria paup viuere. Quāuis ꝛ q̄q̄ aduerſatiuę ſunt: qb⁹ rn̄det tn̄ qđ aliqn̄ ſubintelligit̄. vt ꝟg. ij. ęn̄. q̄q̄ anim⁹ meminiſſe horret luctuqꝫ refugit. incipiā ſubaudi tn̄. Quę copulatiua eſt. ponit̄ etiā nōnunq̄ ꝯpletiue. ꝟg. v. ęn̄. dixitqꝫ ꝛ ꝑlia voce diremit. Quia ſubcōtinuatiua eſt. repit̄ aūt ī ſacris lr̄is freq̄nter ꝓ vt adiūctiua ſiue cauſali. Quidem a Priſciano. iter ꝯpletiuas ponit̄ qđ multꝭ teſtimonijs ꝯfirmat. itaqꝫ miror tātā auiditatē fuiſſe hieronymo pauiū apl̄m repꝓhendēdi. Tractās em̄ ꝟba illi⁹ q̄ ſunt ſcripta ad coloſſenſes: nemo vos ſupet in humilitate mentis. illđ inquit qđ crebro dixim⁹ ꝛ ſi imperit⁹ ſmone: nō tn̄ ſcientia. nequaq̄ Paulū de humilitate: ſed de ꝯſcientię ꝟitate dixiſſe etiā nūc approbam⁹. ꝛ qđ aplus in eadē epl̄a ſubdit q̄ ſunt rōnē quidē hn̄tia ſapientię. hoc ait loco quidē ꝯiūctio ſupflua eſt qđ in plęriſqꝫ locis ꝓpter impitiā artꝭ grāmaticę apl̄m feciſſe repim⁹. neqꝫ em̄ ſequitur ſed vel alia ꝯiūctio: q̄ ſolet: vbi quidē poſitū fuerat rn̄dere. nā plęrumqꝫ aduerſatiua repitur. hęc Hierony. Quin. teſte Priſcia. ponit̄ collectiue ſiue illatiue. ꝟgi. x. ęn̄. quin quidē dit vna ſarpedō mea ꝓgenies. ponit̄ etiā ꝓ curnō p̄nti indicatiui iūcta: ꝛ ſemꝑ iterrogatiue. vt Perſius. quin occimus id ſupis de magna qđ dare lāce. ꝟgi. in buc. quin aliq̄d ſaltē viminib⁹ molliqꝫ paras detexere iūco. vtrobiqꝫ ꝓ cur nō ponit̄ ꝛ ꝓ qđ nō cū ſubiūctiuo. Idē in. iij. ęn̄. hic tibi ne q̄ moreę fuerit diſpēdia tāti quin adeas vatem. Si adiunctiua eſt cū ꝟbo ſubiūctiuo adiūcta. vt ſi legerꝭ: eris doct⁹. eſt etiā ſi cauſalis ſiue ꝯtinuatiua. vt ſi ſtertit dormit. ſi ambulat mouet̄. Eſt q̄qꝫ approbatiua cū indicatiuo iuncta. ꝟg. j. ęn̄. ſi quid vſqꝫ iuſticię eſt: ꝛ mens ſibi ꝯſcia recti. Idē in. ij. dij ſi q̄ eſt cœlo pietas. q̄ talia curet. Repitur ēt abnegatiua. ꝟg. xj. ęn̄. tu nūc ſtares immanis truc⁹ in armis. eēt par ętas: ꝛ idē ſi robur ab ānis. Eſt aūt ꝯiūctio abnegatiua q̄ ꝟbis ꝯiūcta poſſe fieri rē oñdit. ſ ꝓpt̄ cauſam aliquā ne fiat ipediri. vt feciſſem ſi potuiſſem. Saltē aduerſatiua ē. ꝟg. iiij. ęn̄. ſaltē ſi q̄ mihi de te ſuſcepta fuiſſet. Sꝫ ꝛ ſedem̄ copulatiuę ſūt ex aduerſo. ꝟg. j. ęn̄. ꝓgenie ſedem̄ troiano a ſanguie duci. Seu ꝛ ſiue diſiūctiuę ſunt. ꝟgi. ij. ęn̄. ſiue errore vię ſeu tēpeſtatib⁹ acti. Repiunt̄ ēt ſubdiſiūctiuę vt ſi dixerꝭ: alexāder ſiue paris. atrides ſeu agāmenon. Tn̄ aduerſatiua eſt: rn̄dens illis etſi. tametſi. q̄uis. q̄q̄. Cicero ꝓ milone. ꝛ ſi vereor iudices: deinde ſequitur tn̄ hęc noui iudicij noua forma ꝛc̄. Repitur etiam ꝯpletiua cū ſupiori aduerſatiuę non rn̄det. vt apud Papiniū. xj. thebai. me miſerā vinces: tn̄ hęc ꝓus arma neceſſe eſt expiare domi. Tametſi aduerſatiua eſt queādmodū ei⁹ ſimplex etſi. Tū copulatiua eſt iūgitqꝫ res pares cū ſuccedit alteri tū: cū ꝟo ſuccedit ꝯiunctiōi cū iungit aliquid qđ maius eſt. vt Laurenti⁹ diligentiſſime colligit. Ve ꝛ vel: diſiūctiuę ſunt. repit̄ etiā vel ſubdiſiūctiua ſimul. vt Teren. in eunu. vel rex ſemꝑ maximas mihi gr̄as agere. ꝓ etiam poſuit. Repitur ꝛ ſubdiſiunctiua diſcrete: vt ſi dixeris. toto die vel dormit vel legit. Vero copulatiua ſiue diſtributiua eſt. q̄ diſtribuit diuerſas res diuerſis ꝑſonis. vt ęneas fuit pius. vlyſſes ꝟo callidus: repitur etiam cōpletiua. Vt cauſalis eſt: vt ſi dixeris vento vt legā. exerceo te vt ſis ſan⁹. Repit̄ ꝛ adiunctiua. Vt Terenti⁹. ſi eſt inquit patruę vt antipho culpā in ſe admiſerit.

Lætor lætaris. Delector.aris.por se alegrar.vt lætor meis rebus & delector tuis.
Vtor vteris.por vsar.vt rogo te vtere meis oĩbus rebus.
Potior potiris.por alcançar lo desseado. vt optata troes potiuntur arena.
Vescor vesceris.por comer.vt capræ vescunt̃ frondibus.
Fungor.eris. por vsar de officio vt fungor meo munere.
Fruor frueris.por gozar de algo.vt fruimur honestis & quæ sunt propter se.
¶ Quita verborũ deponẽtiũ species ẽ: q̃ post se cũ nullo casu cõstruuntur nisi media ꝑpositione. Qualia sunt.
Iocor iocaris.por burlar de palabras.vt Cicero iocat⁹ est in antonium.
Grassor grassaris.por saltear para robar.vt clodius grassabatur per vrbem.
Castrametor castrametaris.por assentar real. vt cæsar castrametatus est in alpibus.
Labor laberis.por caer o resualar deslizando se.vt caue labaris in lubrico.
Rusticor rusticaris.por estar enel cãpo/o en eredad.vt rusticatur in otio.
Philosophor.aris.por estudiar en philosophia.vt philosophatur in vrbe.
Tumultuor.aris.por hazer bollicio.vt tumltuat̃ ĩ castris.
Cachinor.aris.por reyr demasiado.vt cachinat̃ in cõuiuio
¶ Sexta verborũ deponẽtiũ species ẽ: q̃ post se cõstruũt̃ cum ablatiuo & ꝑpositione.a.vel.ab. Qualia sunt.
Orior oreris.l'.iris.por nacer.vt ort⁹ a prĩb⁹ honestissimis
Nascor.eris.por nacer.vt natus a clarissimis maioribus.
Patior pateris.por padecer.vt rustici patiuntur a ciuibus.

¶ De verbis cõibus. Cap.v.

Ommune verbũ est qđ desinit in or.& nõ habet actiuũ in.o.& retinet actiui & passiui significationẽ. vt ego amplector te tu amplecteris a me. Pauca huius generis reperiuntur.hæc fere.
Cõplector.eris.ãplector.eris.por abraçar y ser abraçado.vt cõplector te & a te.
Osculor oscularis.por besar y ser besado. vt ego osculor te:tu oscularis a me.
Criminor criminaris.por acusar y ser acusado.vt ego criminor te:& tu a me.
Experior.iris.por experimentar y ser experimentado. vt ego experior illum: & ille a me.
Veneror uenerans.por honrrar y ser hõrrado.vt ego veneror deos: & dei a me.
Interpretor.aris,por declarar y ser declarado.vt ego interpretor obscura:& illa a me.
Largior.iris.por dar y ser dado.vt largior pecunias & pecuniæ largiuntur a me.

Letor.aris.Vergi.vj.ęnei.apud superos furto letatus inani.Idem tñ.xj. lib. genitiuo iunxit dicens.veterum memini letor ve malorum. Utor.eris.quod antiquiores etiam actõ iũgebant.Varro apud Priscianum.vtile vtamur potius quam a rege abutamur. Potior.iris. cum genitiuo ⁊ ablatiuo construi potest. sed et cum actõ apud antiquiores iungebatur. Salustius in iugurtha. priusq̃ȝ legatos conueniret:ad herbalis potiretur.⁊ infra:si eius oppidi potitus foret. ⁊ ibidem. Romani signorum et armorum potiti sunt.Cicero. ij. inuecti rerum potiri volunt.Vergi.j.ęnei.optata troes potiũtur arena.Terentius in adel. ille alter sine labore patria potitur cõmoda. Plautus in amphy.cõtigit vt salui potiremur domũ. Vescor. eris.verg. vescitur ęneas simul ⁊ troiana iuuẽtus perpetui tergo bobis.qđ etiam actõ iũxit Actius apud Marcellũ.Facin⁹ inqt oculi vescũtur.⁊ in leuitico Hieronymo interpte:afferat pro se duos passeres: quos vesci licitũ est.Idẽ numeri.xiij.erat autẽ tempus quãdo iam pręcoquę vuę vesci possunt. Fungor.eris.accusatiuo quoq̃ȝ iunxit Terenti⁹ in adelphis dicẽs neq̃ȝ boni neq̃ȝ liberalis functus est officium viri. Plautus in menechmis.nam Parasitus octo hoim munus facile fungitur. Fruor.eris. quod est finis:quemadmodum vtor vteris corum quę sunt ad finem. Unde vtimur pecunijs.fruimur autem virtute. Quita verborum deponentium species est.ad hanc specieẽ reduci possunt etiã q̃ in sexta specie posita sunt.

¶ De verbis cõmunibus.

In primis dicit verbum cõe esse illud qđ desinit in. or. ⁊ non habet actiuum in.o.quod etiam ṽbum deponens habet a quo differt:qm̃ deponens actiuam tm̃ habet significationem:commune vero actiuam ⁊ passiuam.Apđ antiquiores quemadmodũ Priscianus ⁊ Marcellus colligunt:multa hui⁹ generis fuerunt verba.vt auxilior.aris.adulor.aris.adminiculor.aris. adhortor. aris. auspicor. aris.abominor.aris.adorior.iris. abutor. eris. attestor.aris.aspernor.aris.architector. aris.assector.aris.assequor.eris.argumentor. aris. arbitror.aris.adipiscor.eris.blandior.iris. consolor.aris.conspicor.aris.cõminiscor.eris.calumnior.aris.carnificor.aris.consector.aris. contestor.aris.despicor.aris.demolior.iris.dominor. aris.depeculor.aris.dilargior.iris.dignor.aris. exordior.iris.experior.iris. exequor. eris.frustror.aris.for faris.hortor.aris.metor. aris. morigeror.aris.miror.aris.machinor.aris.mẽtior. iris.obliuiscor.eris.queror.eris.solor.aris.Quę omnia tametsi inter deponentia numerantur: tamen aliquando passiue reperiuntur prolata et ab eis participia pręteriti passionem significantia.Sed etiam ab his nonnunq̃ȝ vox actiua reperitur : vt sit vero simillimum fuisse hęc olim actiua.

De verbis diuersorum generum. Sunt quedam verba que reperiuntur diuersis modis constructa: de quibus per singulas generum species aliquid attigimus: que nunc iccirco repetimus: vt sub vna facie per ordinem alphabeti possint lectori occurrere. Abstineo abstines de quo in sexta actiuorum verborum specie diximus.

¶De verbis diuersorũ generũ: atq; sub eodẽ genere diuersarum formarum. Cap. vi.

Bstineo me ab iniuriis. no hago iniuria a otro. actiuum sextæ speciei.

Abstineo manũ a muliere. por no tocar a muger. actiuum eiusdem speciei.

Abstineo irarũ. por no ensañarse. neutrũ primæ speciei.

Adeo adis. in quinta verborum neutrorum specie.

Adeo domum. vel ad domum. por ir a casa. neutrum quintæ speciei,

Adulor adularis. in secunda deponentium specie.

Adulor tibi vel adulor te, por lisongearte. deponens secundæ & tertiæ.

Admoueo tibi manũ. yo llego la mano a ti. actiuum tertiæ speciei.

Amoueo amoues. in sexta actiuorum specie.

Amoueo a te manũ. yo q̃to la mão de ti actiuũ sextę speciei

Aduersor tibi. yo te cõtradigo o soy te contrario. deponẽs secundæ speciei.

Auersor auersaris. in tertia deponentiũ specie.

Auersor te. yo huyo de ti. & abominor te. deponens tertiæ speciei.

Audio te. audio vocẽ: por oir el sonido tuio. actiuum primæ speciei.

Audio audis. in sexta actiuorum specie.

Audio a te: vel ex te vel de te. por oyr tu doctrina. actiuũ sextæ speciei.

Audio tibi vel iaudio. por obedecer te. neutrũ secũdę speciei

Audio male absolutũ. por ser ĩfamado. neutrũ quintę speciei

Assentior assentiris. in secunda deponentiũ specie.

Assentior tibi. vel assentior tibi hoc. por conceder. deponens secundæ & tertiæ.

Assentio tibi. vel assentio tibi hoc. por aquello mesmo. neutrum & actiuum.

Caueo caues. in secunda specie neutrorum.

Caueo tibi. yo te proueo. caueo te. yo huyo de ti. neutrũ & actiuum.

Careo te vl' careo tui. por carecer de ti. neutrũ primę & tertię

Committo committis. in tertia specie actiuorum.

Committo tibi libros. por encomendar te los libros. actiuum tertiæ speciei.

Cõmitto pliũ vel milites. por trauar pelea. actiuũ primæ speciei.

Cõmitto vt nõ colã parẽtes. por pecar, neutrũ quintę speciei

Credo credis. in tertia specie actiuorum.

Credo tibi. & credo tibi hoc. por creer. neutrum secũdæ & actiuum tertiæ.

Credo tibi pecunias. por prestar te los dineros. actiuũ tertiæ speciei.

Cõsulo tibi. por proueer te o darte cõseio. neutrum secũdæ speciei.

Consulo consulis. in tertia specie actiuorum.

Consulo te. por demãdar te conseio. actiuũ primæ speciei.

Cõsulo boni. por echarlo o iuzgarlo a buena parte. neutrum secundæ speciei.

Cõmendo cõmendas. in tertia specie actiuorum.

Cõmẽdo te regi. por ẽcomẽdar te al rey. actiuũ tertię speciei

Commendo te apud regem. por alabarte delante del rey. actiuum primæ speciei.

Certo certas. in quinta specie neutrorum.

Certo tibi vel certo tecum. por contender contigo. neutrum secundæ & quintæ.

Contendo tibi vel tecum. por aquello mesmo. neutrũ scdæ & quintæ.
Cõtendo cõtendis. in quinta specie neutroꝝ.

Congredior tibi vel tecum. por encontrar contigo. deponens secundæ & quintæ.

Constituo tibi vel tecum. por concertar contigo. neutrum secundæ & quintæ.
Constituo cõstituis. in quinta specie neutroꝝ.

Do tibi pecũias. por darte los dineros. actiuũ tertiæ speciei.
Do das dedi. in tertia specie actiuoꝝ.

Do tibi litteras ad amicum. para que selas lleues. actiuũ eiusdem speciei.

Do ad te lr̃as. para q̃ en ausencia las leas. actiuũ primę speciei

Do tibi pecunias dono. por dar te los dineros graciosos. actiuum tertiæ.

Dono tibi pecunias. por aq̃llo mesmo. actiuũ tertiæ speciei.
Dono donas. in tertia specie actiuoꝝ.

Dono te corona. por dar te corona enseñal de honrra. actiuum quintæ.

Dolet mihi caput ꝑprie. Doleo caput figurate neutrũ scdę

Doleo vicẽ tuã. pesa me de tu fortuna y desdicha. figuratum.
Doleo doles. in scda specie neutroꝝ.

Dego. is. absolute. vel dego vitã. por biuir. neutrum quintæ
Dego degis. in q̃nta specie neutroꝝ.

Exigo te pecunias. vel exigo a te pecunias. actiuum quartæ & sextæ.
Exigo exigis. in quarta specie actiuoꝝ.

Exeo domũ: vel exeo domo. por salir de casa. neutrũ quĩtæ.
Exeo exis. in q̃nta specie neutroꝝ.

Facio tibi iniuriam. por hazer te iniuria. &c. actiuum tertiæ.
Facio facis. in tertia specie actiuoꝝ.

Facio te maximi por estimar te en mucho. actiuum scdæ.

Facio te certiorem. por auisar te. actiuum primæ speciei.

Facio tecũ. por cõuenir y cõcertar cõtigo. neutrum quintæ

Induo te vestem. por vestir te la vestidura. actiuum quartæ speciei.
Induo induis. in quarta specie actiuoꝝ.

Induo te veste. por aquello mesmo. actiuum sextæ speciei.

Induo tibi vestẽ. por aq̃llo mesmo. actiuum tertiæ speciei.

Ignosco tibi. vel ignosco tibi peccatum. por te ꝑdonar. neutrum & actiuum.
Ignosco ignoscis. in scda specie neutroꝝ

Inuideo tibi. vel inuideo tibi vestẽ. por auer te embidia neutrum & actiuum.
Inuideo inuides. in scda specie neutroꝝ

Illudo tibi. vel illudo te. por hazer de ti burla. neutrum & actiuum.
Illudo illudis in scda specie neutroꝝ.

Indulgeo tibi. por regalar y tratar delicadamente. neutrum secundæ.
Indulgeo indulges. in scda specie neutroꝝ.

Indulgeo operã lr̃is. por dar obra alas letras. actiuum tertię

Impono tibi onꝰ. por poner te carga acuestas. actiuũ tertiæ
Impono imponis. in scda specie neutroꝝ.

Impono tibi. por engañar te. neutrum secundæ speciei.

Incesso tibi. inuado tibi. por tentar o acometer. neutra scdę.
Incesso incessis. in scda specie neutroꝝ.

Incesso te inuado te. por aq̃llo mesmo. actiua primę speciei
Inuado inuadis. in scda specie neutroꝝ.

Lætor malorum vel malis. por alegrarse con males. deponens primæ.
Lętor lętaris. in q̃nta deponentiũ specie

Manat aqua ex fonte. vel fons manat aqua. por manar. neutrum quintę & tertię.
Mano manas. in tertia neutroꝝ specie.

Moneo te rem honestam. por amonestar te lo honesto. actiuum quartę.
Moneo mones. in quarta actiuoꝝ.

Admoneo te honestorum. por traher te ala memoria. actiuum secundę.

Tertia ꝟboꝝ impsonaliū. hęc ꝗ͂ʒ psonalia sunt: habētq͂ʒ ęque suppositū in īfinitiuo. vt delectat me audire. ꝑ auditio delectat me. nā delecto actiuū est. Iuuat me cātare. i. cant⁹ iuuat me: qm̄ iuuo actiuū etiā est. ꝟgi. ī buc. nō oēs arbusta iuuāt humilesq͂ʒ myricę. Decet me legere. hoc ē lectio decet me. Nā ⁊ Oui. in. j. de reme. dixit. lude decēt aios mollia regna tuos. Oportet etiā qð impsonale videt͂ esse: psonale fuit aliqñ. vt Ceci. apð Prisci. vt ea ꝙ oportuerint facta nō sint. Quarta ꝟboꝝ impsonaliū. hui⁹ ordinis ꝟba manifestū est esse psonalia: ꝗ͂uis a nōnullis inter impsonalia numerēt͂. habēt aūt suppositū ī īfinitiuis: ꝗ vt diximꝰ loco nominū ponunt͂. vt īcipit me tędere vitioꝝ hoc est tediū vitioꝝ īcipit me īuadere. et eadē rōne de reliꝗs. Quinta ꝟboꝝ impsonaliū Poenitet. ꝟgi. in buc. nec te poeniteat calamo triuisse labellū. apð antiꝗores psonale fuit actiuę vocis. vt Actiꝰ. nūc poenitebāt libēter liberi. Sʒ Hiero. ꝗ͂si actiuū ꝑtulit ī eccl'iastico post factū inꝗt nō poenitebis. ⁊ ꝗ͂si deponēs in euāgel. marci. poenitemini ⁊ credite euāgel. ⁊ in actibꝰ aploꝝ. poenitemini ⁊ cōuertimini. Participia ꝗ͂q͂ʒ reperiūt͂ poenitēs ⁊ poeniturꝰ. Actiꝰ apð marcellū. neq͂ʒ quēq͂ʒ arbitror poeniturū tuę laudis. Piget. Plau. in pseudolo psonale ꝑtulit. qð pudet inꝗt facilꝰ fert͂. q͂ʒ id qð piget. ī ꝑterito pigitū ē dicimꝰ. Gell. li. xij. pigitū ē cūctos saltē eē penulatos. Silliꝰ li. vij. puni. nec pigitū paruosq͂ʒ lares. gerūdio ꝗ͂ʒ vsꝰ ē Cice. de clar orato. ad miam īqt īducit͂. ad pudēdū. ad pigendū. Participiū ꝗ͂q͂ʒ futuri vocis passiuę. Proper. posuit. li. iiij. hostis ab iuita ꝟba pigēda lyra. Pudet ꝗ͂ʒ actiuū etiā fuisse Luca. testat͂ cū dicit. semꝑ metuit quē sęua pudebūt. in ꝑterito puduit ⁊ puditū est facit. Plau. ī bacchidibꝰ. neq͂ʒ me neq͂ʒ te tuis intꝰ puditū est factis. Apu. ꝑ magia. nōne vos puditū est hęc crimina tali viro obiectare. Gerūdio vsus ē Cice. ī. j. de orato. nō inꝗt pudēdo sʒ nō faciēdo id qð nō decet. Participia ꝗ͂ʒ reperiūt͂ pudēs puditurꝰ ⁊ pudēdꝰ. ⁊ ī ꝑterito pudefactꝰ Pli. li. xxxvj. tāq͂ʒ pudituꝝ eēt extictos. Gel. li. j. neq͂ʒ pudēda dico aut poenitēda. Cōposita ꝗ͂ʒ sunt ab eo dispudet ꝑ valde pudet. ⁊ depudet ꝑ nō pudet. Apule. ꝑ magia. nō vos tot calūniaꝝ tādē dispudet. Oui. depuduit. profugusq͂ʒ pudor sua signa reliꝗt. Miseret. ꝟgi. vij. ēn. o genitor nec te miseret nateq͂ʒ tuiq͂ʒ: nec mr̄is miseret. ī ꝑtō misertū est facit. Misescit ꝗ͂ʒ īpsonalr̄. repit͂. Terē. atq͂ʒ inopis īqt te misescat mei. Tędet a ꝗ ē cōpositū ptędio. qð in ꝑtō ptęsū ē facit: cū datō ꝯstruxit gracchꝰ apð Diom. vsq͂ʒ adeo īqt mihi ptesum eē. Gelliꝰ ēt psonale ꝑtulit li. j. noc. ꝟbi īqt eiꝰ ōfatigati ptęduisset. Pertęsꝰ pticipiū freq̄ns ē: sʒ omissa sui ꝟbi origie cū actō cōstruit͂. Sueto. ī iulio. ptęsꝰ īqt ignauiā suā. idē ī tiberio. postremo semetipo ptęsꝰ. Idē ī augusto. ptęsꝰ moꝝ puersitatē.

¶ Tertia verboꝝ impsonaliū species est: quæ ante se construuntur cum actō. & post se cum infinitiuo. vt

Delectat me audire: plaze me oyr.

Iuuat me cantare. plaze me cantar.

Oportet me docere. conuiene me enseñar.

Decet me legere. es me honesto leer.

¶ Quarta verborū impsonaliū species est: ꝗ cū iungūtur infinitiuis verborum impersonalium ꝓprie sic dictorum: impersonalia sunt alias vero personalia. vt

Incipit me tędere vicioꝝ. comiēço auer enoio đlos vicios

Desinit vos pudere. vos dexays de auer verguença.

Non potest illos pœnitere. no pueden auer pesar.

Solet bonos pigere. suelen los buenos auergonçarse.

Debet malos pudere. deuen los malos auergonçarse.

¶ Quinta verboꝝ impsonaliū species est: ꝗ ante se construunt͂ cum actō: & post se cū gtō vel infinitiuo. & hæc sunt proprie impersonalia: si vlla sunt. vt

Pœnitet me vitæ. pesa me dela vida.

Piget me patris: verguença he de mi padre.

Pudet me peccati. verguença he del pecado.

Miseret me pauperis. misericordia he del pobre.

Tædet me ciborum. enoio he delos maniares.

Verba impersonalia passiuæ vocis semper significāt actionē cū quadā gn̄alitate. suntq͂ʒ ꝓprie a verbis neutris absolutis. vt curritur. concurritur. statur. pugnatur. itur. certatur. Transfigurant͂ tamē: vt dicit diomedes: a verbis neutris quæ datiuum casum in seriem orationis recipiunt. vt nihil mihi noceri potest.

Verba impersonalia. Nullus est in arte mea locus: ꝗ tantū nouitatis videat͂ attulisse: tātūq͂ʒ mihi ab obtrectatoribꝰ meis inuidię cōflaucrit: quātū hic ī quo de ꝟbo impsonali vocis passiuę ꝯtra oīm fere ꝑcepta disserui. Nā cū plęriq͂ʒ oēs grāmatici tā ex veteribꝰ q͂ʒ ex iunioribꝰ scribāt: ꝟbū īpsonale vocis passiuę ab oībꝰ ꝟbis actiuis posse deduci: atq͂ʒ ad imaginē passiuoꝝ admittere ablm̄ cū ꝑpositiōe a vel ab ꝑ psona agēte vel faciēte: ꝗ īsolētia: ne dicā īpperies fuit: vt ꝯtra cōes alioꝝ ꝑceptiōes a ꝟbi tm̄ neutri absoluti originē hr̄e: ⁊ cū nullo cōstrui casu diceremꝰ: ego vt teste ꝯscia mea veꝝ fatear. ātea q͂ʒ hoc documētū scriberē: diu multūq͂ʒ cogitaui ꝗ͂s potissimū autores seꝗrer: cū apð Phocā ⁊ diomedē grāmaticos nō ꝯtēnēdos legissē ꝟbū īpsonale voci passiuę figurari tm̄ a ꝟbi neutri absoluti: vel ꝗ dtm̄ casū ī seriē orōnis admittūt: apð reliꝗs ꝟo oēs grāmaticos posse ēt a ꝟbis actiuis deriuari. Sʒ cū ī ponēdis exēplis vidissē vtrosq͂ʒ nūq͂ʒ vsos nisi ꝟbis īpsonalibꝰ: ꝗ a neutris deriuāt͂: coepi mecū acriꝰ reputare: an vspiā apð autores repiret͂ ꝟbū īpsonale qð a ꝟbo actiuo descēderet. qð cū nō facile occurrisset: atq͂ʒ ecōtrario mille loci venisset ī mētē ī qbꝰ erat a ꝟbi neutris īpsonale deductū: coepi pedibꝰ manibusq͂ʒ ī phocę atq͂ʒ diomedis ire sn̄iam: secutusq͂ʒ sū illð maxīe ꝑceptū: qð mltis alijs ī locis vsurpaui: ⁊ repetēs iteꝝ iterūq͂ʒ moneo: regl'as artis grāmaticę limitādas eē potiꝰ q͂ʒ āpliādas. quēadmodū eīm ex ꝑcepti ꝯtractiōe ēt circa terios ab arte ꝑmissos nihil ꝑiculi timet͂: ita ex laxitate illa nimia ī mltos errores ⁊ lingue vitia īcurramꝰ necesse ē. Quare de nobis existimare nemo dʒ: qð hāc ꝑceptionē ex errore aut ignorātia ꝗdā scripserimꝰ: cū ī explicādis ꝗttuoꝝ ꝯiugationū formis cōem sīm doctrinā secutꝰ: ⁊ ī ꝟbis actiuis ꝗ declināda pueris ꝓposuimꝰ: vt ex illoꝝ ꝓportiōe reliꝗ declinare possēt: nos ꝗ͂ʒ ꝟba īpsonalia vocis passiuę adiecimꝰ. amat͂. docet͂. legit͂. audit͂. Sʒ qm̄ illic pueros lr̄aꝝ rudes cruciebamꝰ: laxādę fuerūt habenę: vt ī vna ꝟbi positiōe tres simul voces agnscerēt. actiuā. īpsonalē. passiuā.

Nūc vero cū incipiūt aliqđ sapere. cōpescēdi sunt: atqꝫ luxuries illa verborꝫ: q̄si falce quadā coercēda est. Idqꝫ
fecim⁹ psuasi ei⁹ ipsi⁹ quē citauim⁹ Diom. exēplo: q̄ i explicāda ꝟborꝫ cōiugatiōe scripsit ꝟba impsonalia amatur
docet. legitur. audit. postea vero cū de illis cępit differere inqt. Passiua impsonalis declinatio figurat ex ꝟbis: q̄
absolutiua sunt. i. neutralia: q̄ certas psonas nō admittunt passiuę declinatiōis: qm̄ sunt neutralia. nihilominus
tn̄ tertiā psonā admittūt passiuā: & declinātur passiua declinatiōe more impersonali. vt pugnatur. certat. viuitur.

Cū actō vero nullo mō cōstrui pñt: sed neqꝫ cū abltō
cū ꝑpositiōe a vel ab: nisi gñalitatē illā explicet. vt ab
oībus reclamatur. hoc est quod oēs reclamant.
Qđ si vspiā apđ autores repiat exēplū. qđ huic ꝑceptōi

itur. & seqꝫ. Sūt pterea ꝟba q̄ cū sint impsonalia ab
actiua declinatiōe: i psona tn̄ patiēti ipersonali mō
figurātur. ea sūt q̄ datiuo casui cohęrēt. vt maledico
tibi. iuideo tibi. cōsulo tibi. ꝓuideo tibi. noceo tibi.
hęc oīa i passiua ꝺclinatiōe nō recte dicim⁹ tu ma
ledicerī a me. sꝫ maledicit tibi. iuidet tibi. cōsulit ti-
bi. ꝓuidet tibi. nocet tibi. & silia. nō eī dicim⁹ noceor

nocerī. hmōi eī ꝟba passiuā naturā nō habēt. hęc Diom. Cui astipulat eadē ꝓpe sentiēs Phocas. Sūt inqt ꝟba
ipsonalia q̄ a ꝟbis neutri generis trāsfigurāt: vl actiuis: q̄ datiuū casū i serie ofnis admittūt. Et q̄lia ꝟba sint exē
plis declarat. vt sedetur. ambulat. stat. pugnatur. itur. studet. nocetur. suadetur. Illud qꝫ mirabile est: cur Pris. de
verbo impsonali differens scripsit posse illō deriuari ab oib⁹ ꝟbis actiuis & neutris: sed nulla deinde alia subdit
exēpla: qꝫ q̄ Diom. & phocas adiecerūt. Nimirū q2 apđ autores idoneos illa tātū repta sūt. ergo aliud sentire vi-
detur cū pcepta scribit: aliud cū exēpla subiungit. Sed qđ imoramur in re q̄ nō argumētis atqꝫ rōnib⁹: sed vsu &
autoritate clarissimorꝫ in smone latino virorꝫ cōprobāda est: atqꝫ vni⁹ maxie ꝟgilij extra oēꝫ humani ingenij sor
tem poetę castigatissimi: apđ quē nemo vnqꝫ legit verbū impsonale a ꝟbo actiuo: sꝫ passiuū a verbis neutris & ab
solutis. vt in. j. eñ. hic iā tercētū totos regnabit annos. & in eodē: stratoqꝫ sup discūbitur ostro. Idem in. iiij. anna vi-
des toto ꝓperari littore circū. Et in. vj. itur in antiquā siluam stabula alta ferarū. Et in. x. macte noua ꝟtute puer
sic itur ad astra. & in. xij. nūc totī i vulnera virib⁹ itur. Idē in. vij. stāt belli causę pugnat cōis armis. & in. x. certatur
lumine in ipo ausonię. Et in eodē licet in muros tota discurrit vrbe. Idē in. iij. geor. heu male tū libyę solis errat
in agris. Et in. iiij. eiusdē. post vbi iā thalamis se cōposuere: siletur in noctē. Sꝫ & alij autores vno oim consensu
idē obseruant. Hora. j. ser. cōcurrit horę momēto. Flac⁹. viij. argonauticę. gramineis ast inde toris discumbit olim.
Iuue. currit ad vocē iucūdā. idē. clamat: nullo gemit hęc tibijcina cornu. & alio loco. surgit: & misso ꝓceres exire iu-
bent cōsilio. Oui. iij. fasto. seu qđ ad vsqꝫ decē numero crescēte venit. Flac⁹. v. argonauticę. surgitur in somnos: seqꝫ
ad sua lumina flectūt. Idē in pri. parct: molli iuuenes fundunt in alga. Papi. ij. thebaidis. sūmisqꝫ isiditur astris.
Apulei⁹. iij. floridorū: sꝫ vbi diuti⁹ equo sedet. & li. regū. iij. Hiero. interpte. domūcula in q̄ sedebat ad iudicandum.
Terē. qđ fit: qđ agit: statur. Iuue. stat cōtra stariqꝫ iubet. Oui. j. met. viuit ex rapto. & Persius. nec voto viuitur vno.
& Claudi⁹. viuitur exiguo meli⁹. Cice. in epi. qđ agas sic viuit. & in alio loco. laborat vehemēter. Quiti. li. j. sꝫ cōposi
tiōe peccat: q̄ iā sermonis est. nimis audacter Apu. i. j. flori. spatiū inqt pluit & ningitur. & iiij. meta. idē meret. flet. la
mētat. qđ a deponēti durū est. queādmodū si illō Plau. in. captiuis duob⁹ q̄si cū callet: cochleę in occulto latent.
Trāsfigurāt tn̄ vt dicit Diom. & cū illo Phocas a ꝟbis neutris q̄ datiuū casū i seriē ofonis recipiūt. qꝫqꝫ illi neu-
tralia actiua dicūt. vt Cice. nihil mihi noceri pōt. Apu. in. li. j. de phia. ijs reb⁹ nocet q̄ sunt viliores. & ibidem: cum
noceri alteri malorū oim maximū sit. Martia. non bñ crede mihi suo seruit amico. Oui. in epla did⁹. si mihi non
pcis: puero pcatur iulo. Idē. j. meta. vix nūc obsistit illis. Papi. iij. thebaidos. ꝓficit bello. ni mauis effectiuū esse.
Flac⁹ in. ij. argonauticę. vella legūt remis isurgit. ꝓ i remos: sicut ꝟg. i voce actiua dixit. v. eñ. nūc nūc isurgite re-
mis hectorei socij. Sūt ēt ꝟba q̄dā ambigua q̄ vt supra disseruim⁹ i diuersis gñib⁹ repiunt: q̄ res poterit impitio
res turbare. vt ecce timeo te actiuū ē: timeo tibi neutrū. Ab hoc igit posteriore dixit Seneca in medea. timet vrbi.
Dicim⁹ ēt vindico te & vindico i te. sꝫ illō actiuū hoc neutrū. a q̄ Salu. dixit. vindicatū fuit in noxios. & Apule. in. j.
meta. vt in eā die altero saxorꝫ iaculationib⁹ vindicaret. & in. iij. dixit. qn ēt in vrum ciuē vindicaretis. nā vindicare
in aliquē autore Diom. est illū punire. Preterea credo tibi pecunias actiuū ē: ꝓ fidei tuę cōmitto. credo tibi pro
eo qđ ē fidē habeo neutrū. sic Iuue. ab eo dixit hęc eadē nobis lꝫ & laudare: sed illis credit. Cano qꝫ actiuū est. vt
arma virūqꝫ cano. sed canere ꝓgressui & receptui: q̄ sępe vtūtur historici: neutrū est secūdi ordinis. ab hoc igit dixit
Macro. li. ij. in somnū scipionis: ad bellū ꝓgressui atqꝫ ēt receptui canit. Ludo etiam tū actiuū. tū neutrum absolu
tū. tum ēt neutrum trāsitiuū reperitur. Vñ & a Diom. inter ambigua numerat. hoc ē q̄ in. o. teriata & actiua ꝑit eē
& neutra. Nā vt ille ait. ꝓ irrideo actiuū est. vt apđ ꝟg. j. eñ. qđ natū toties crudelis tu qꝫ falsis ludis imaginibus.
sꝫ ab absoluto ꝓ eo qđ ē aleā exercere. Iuue. dixit. posita sꝫ ludit arca. a neutro Persi⁹ tibi ludit effluis amens.
Nā ꝓ illuditur positū ē: qđ vt alio loco dixim⁹: tū actiuum tū neutrū trāsitiuum repitur: vt apđ ꝟg. iiij. eñ. & nr̄is
illuserit aduena regnis. Nā cū ꝟbū ꝓ alio ꝟbo ponit: ēt illi⁹ cōstructionē cū significatione mutuat. vt coridon ardebat
alexin. ꝓ amabat. & Papi. in achilleide: q̄ fugit p plana gradu. i. curritur. neqꝫ eī fuga sed cursus significabatur.
Sunt tn̄ apđ autores plerūqꝫ ꝟba passiua: q̄ videt impsonalia: cū suppositū in ntō nō habeāt: sꝫ aut ꝟbū infini-
tum aut clausulā integrā. vt apđ ꝟg. j. eñ. cur dextra iungere dextrā nō datur: vbi iungere nomē ē ifinitū: & ꝓ con
iunctio dextrarū ponit. & i eodē. si dat italiā socijs & rege recepto tēdere. i. iter ad italiā. & i. vj. sꝫ non añ dat telluris
opta subire. i. descēsus ad opaca terrę. & i eodē. nec ripas dat horrendas & rauca flucta trāsportare prius. i. transpor-
tatio riparū. atqꝫ iterꝫ dat ora tueri nate tua. i. ituit⁹ tui oris. Idē i. vj. nō dabitur esto regnis ꝓhibere latinis. i. ꝓhi
bitio regnorꝫ. & in. ix. maria añ exurere turno quā sacras dabit pin⁹. i. exustio maris. & in. xj. coeāt in federa dextra
qua dat. subaudi coire. i. coitio siue cōiunctio dextrarꝫ. & in. j. geor. multa forent q̄ mox coelo ꝓperāda sereno matu-
rare dat. i. maturatio ꝓperādorꝫ. Silē ē illō Pli. iuniorī i eplis: & q̄tenus denegat illis diu viuere. i. vita diuturna.
nā h loco diu viuere tā nomē ē qꝫ i illo Persij ꝟsu nr̄m illō viuere triste aspexi. ꝓ nr̄am illā vitā tristē. Eadē rōne
efficiunt ipsonalia q̄dā ꝟba vocis actiuę: vt cōuenit mihi docere. i. doctrina. expedit mihi legere. i. lectio. Sꝫ & ofo
integra pōt dare ꝟbo passiuo suppositū. vt apđ Oui. xv. met. q̄rit interea q̄s tātę pōdera molis sustinere q̄at, nā pro

ſuppoſito huiꝰ ꝟbi q̄ritur totū illō poſitū eſt:q̄s q̄at ſuſtinere pōdera tātę molis. Eodē mō dixit in.ij.eiuſdem.ne ve p̄ces aīos ⁊ ꝟba pcātia flectāt poſſe loq̄ eripit.i.poteſtas loquēdi. Hora.j.epi.q̄ mihi fortuna ſi non cōcedit vti ſubaudi fortuna.i.vſus fortunę. Macro.in.j.ſatur.eūdē eē iouē ⁊ ſolē clarꝭ docet idicijs.⁊ i eodē.q̄d in cōe fuilis fortūna ꝯſuerit.nō paucꝭ docet. Neq; audiēdꝰ ē Ser.grāmaticꝰ:q̄ inani q̄dā rōne ductꝰ in carmīe illo p̄mi buc.vſq; adeo turbamur agris.nam ſuo tēpore vt ipſe fatetur illa fuit lectio ⁊ quidē meo iudicio veriſſima:expuncto ꝟbo turbamur:illiꝰ loco ſubſtituit turbať:q̄ſi turbamur illo i loco nō aptiꝰ q̄ turbať q̄dret. Quid q̄ ſi turbať ꝟbū eſſet ipſonale:cū ſemꝑ actionē cū q̄da gn̄alitate ſignificet exponēdū erat oēs aut plerīq; turbāt ſiue expellūt:qꝺ ē cōtrarīū ſenſui poetę:q̄ nō oēs ciues expellūt a totꝭ agrꝭ:ſꝫ potiꝰ expellunť.neq; ſū ignarus. Quin.et hūc ꝟſum ita legere vſq; adeo turbať agrꝭ:ſꝫ ego p̄cīe iurarē.ꝟg.nō turbať:ſꝫ turbamur ſcripſiſſe. Sūt p̄terea q̄dā ꝟba q̄ cū ſint actiua rōne cōſtructiōis q̄dāmō neutra efficiūť vt ſi dicā diſputať de re ſubtili.agiť de re p̄clara.q̄riť de ſubſtātia elemētoꝝ:doceť de natura deoꝝ. Cice.i epi. de pātherꝭ agiť diligēter.itelligiť eñ res aut negociū de pātheris:qꝺ i alia epl̄a expſſit dicēs.res agiť ꝑ eoſdē creditores:quēadmodū.ꝟg.vij.eñ.ſupp̄ſſit dicēs.ſtipitibꝰ durīs agiť ſudibꝰ ve p̄uſtꝭ. Macro.j.ſatur.iter illos de rebꝰarduis diſputať. Idē i p̄mo i ſomnū ſcipiōis.i hac iterrogatiōe de aīę imortalitate tractať. Cice.in topicis.diffinitio eſt oro:q̄ id de quo q̄riť oñdiť. Quin.li.x.de pſonis iudicatur:ſed de rebꝰ cōtenditur.

repugnet:illd̄ erit pq̄ rarū:& qd̄ nō poſſit vſū cōſuetudinēq; efficere,atq; ex conſeq̄nti neq; i artē redigi. Hn̄t verba īpſonalia ſua pticipia ſilīa pticipiis vocis paſſiuæ i neutro gn̄e q̄ſi ſubſtātiue poſita.vt itū eſt. eūdū ē.abeo qd̄ ē itur.ibať.ibiť.

¶ De īfinitiuo.Cap̄.viii.

INfinitiuꝰ dr̄:qa nō hēt determīatos nūeros & pſonas.& cōſtruiť añ ſe cū actō pſonæ patiētis ī actiua ſignificatiōe:& i paſſiua pſonæ patientis.poſt ſe vero cōſtruiť cū caſu verbi a q̄ deſcendit,vt me amare deū piū eſt.me amari a deo fœliciſſimū eſt.me carere voluptatibꝰ,& inſeruire amicis,& miſereri innocētis,iucundū eſt.Dicimꝰ tñ volo eſſe doctus.& natura beatis oībus eſſe dedit:ſed non dicimus videor mihi eſſe

Quēadmodū igiť ago de hac re in actiua voce dicimꝰ.ꝓ ago hanc rē.ita agiť de hac re in voce paſſiua.ꝓ hęc res.ac ſi mauis dicere:ago de hac re neutraliter dictū eſſe:agiť de hac re verbū impſonale erit. Sed de his ſatis multa diximus:⁊ q̄ poſſint etiā pertinaces i noſtrā ſn̄iam adducere. In eo ꝟo qꝺ ſcripſi cū actō nullo modo conſtrui pōt:cū vno tñ Alexādro illiuſq; ſectatoribus mihi certamē eſt : qui putauit latine poſſe dici matthęū legitur.pſalmos erat ante legēdum:q̄ loquendi modus inauditꝰ eſt:atq; latino ſermoni in cognitus. Qꝺ vero addidi ſed neq; cum abltō ⁊ p̄poſitione a vel ab.niſi generalitatē illā explicet : cōtra oēs in cōmune artis grāmaticę p̄ceptores me ſcripſiſſe fateor. Sꝫ mea ratio fuit ab illoꝝ ratiōe diuerſa.illi nā q; nullis aut perq̄ raris exemplis p̄cepta tradiderunt:quibꝰ dici poſſet:curriť a me.itur a te.pugnať ab illo:quod poſſe latine dici non auſim affirmare. Ego vero q̄ nihil aſſeuero niſi qꝺ optimis autoribꝰ ꝓbare poſſum : nō ꝑmiſi abltōs cū p̄poſitiōe a vl̄ ab.niſi gn̄alitatē illā ꝟbi impſonalis exp̄merēt.vt Cicero. i epi.vehemēter ab oībꝰ reclamatū ē.et Luca.i.j.tibi numīe ab oī cedeť. Certas ꝟo res ꝓ pſona agēte vl̄ faciēte recipe nō poſſe vel exēplis illis q̄bꝰ ſupioribꝰ vſi ſumꝰ:facillime ꝓbari pōt:ne oporteat nos alia inq̄rere. Mirū eñ ē i tā frequēti vſu ꝟbi impſonalis nūq̄ repiri cōſtructū cū abltō:q̄lē iſti dicūt. faciliuſq; ego cōcederē ꝟbū ipſonale poſſe a ꝟbis actiuis deriuari:q̄ hmōi abltō iūgi. Quid qꝺ ex illoꝝ ſcriptꝭ cogemꝰ eos ꝟa cōfiteri : q̄q̄ ſui ipoꝝ obliti aliꝺ ſcripſerint.oēs eñ fateť ꝟbū impſonale ad cūctos aut pleroſq; ꝑtinere.quēadmodū Diom.curriť. h̄ ē oēs currūt. ⁊ Ser. cū maꝟgilianū illꝺ exponit:vſq; adeo turbať agrꝭ. Qꝺ ſi veꝝ ē:ego nō video quemadmodū res q̄ ad m̄ltos ꝑtinet:ad vnū cōtrahi poſſit.vt dicať curriť a me ꝓ ego curro.iť a te ꝓ tu is.pugnať ab illo ꝓ ille pugnat. Qꝺ ſi vſpiā apud autores repiať exēplū:qꝺ huic nr̄ę p̄ceptiōi diſſētire videať:illꝺ erit pq̄ raꝝ. ⁊ qꝺ nō poſſit vſū ⁊ ꝯſuetudinē efficere:q̄ vt ait Quin.ē ꝯſenſus eruditoꝝ. Imitāti ꝟo nō qꝺ ab vno atq; altero ſcriptore ſinglari exēplo atq; ex licentia dictū ē:ſꝫ ſemꝑ optia ꝓponēda ſunt:⁊ i q̄ ex autoribꝰ plerīq; oēs ꝯſentiūt. Habēt ꝟba. h̄ nemo vnq̄ dixit : p̄ꝯ eē didici. Nā cū dico itū ē in viſcera terrę.⁊ illꝺ tā ſol iclinat eūdū ē.q̄s nō videt ab eo qꝺ ē itur.ibať. ibiť. eē deriuatū: ⁊ quēadmodū hęc impſonalr̄ dicunť:ita ⁊ ſua pticipia ꝑ q̄ circūloq̄mur p̄teritū idicatiui cū ſex alijs tp̄ibus. q̄ ſequunť illꝺ.vt itū erat.itū erit.itū eēt.itū fuerit. Nā q̄ro a te itū ⁊ eūdū q̄ ptes orōnis ſunt? nō q̄dē pticipia vocis paſſiuę cū a ꝟbis abſolutis hmōi nō ſint.nō gerūdia aut ſupina: cū ſignificēt cū tp̄e.ergo ꝟbi impſonalis:cū ſilia ſint in ſigtione. Et quēadmodū Oui.viuiť ex rapto dixit:ſic Iuue.viuēdū recte tū propter plurima.⁊ vt Pli.dixit. terrę parcitū ē:⁊ Oui.puero parcať iulo:ſic Iuue:parcēdū eſt tenerꝭ. ſic ab eo qꝺ Terē. dixit. ignotū ē. ⁊ māſum oportuit:ignoſcēdū ē ⁊ manēdū ē dicimꝰ.ſic a ſto.as.ſtādū ē.a doleo dolēdū. a certo certādū. a dormio dormiēdū.a venio veniēdū:⁊ a ꝟbis deponētibꝰ abſolutis ēt ſi nō habēt ꝟbū impſonale. vt a morior moriēdū eſt oībus dixit Cice.⁊ idē illꝺ mihi letādum eſt.ab eo qꝺ eſt letor.⁊ Terē.ab eo qꝺ eſt morigeror morigerādum eſt thaidi.

DE infinitiuo.Cap̄.viij. Infinitiuū modū q̄dā nomē infinitū. alij ꝟbum infinitum. alij indefinitū vocauerunt:q̄ ab ipſonali diſtet alio i loco diximꝰ. ꝯſtruiť aūt infinitiuꝰ añ ſe cum actō i actiua ſigtiōe pſonę agētis ⁊ i paſſiua pſonę patiētis : poſt ſe ꝟo cōſtruiť eo mō q̄ finiti modi ꝯſtruunť. vt me amare deū.me amari a deo ⁊c. Quoties tñ infinitiuꝰ actiuę ſigtiōis cum duobꝰ accuſatiuis ꝯſtruiť altero a pte añ altero a pte poſt : amphibologica ē ꝯſtrutio:q̄ tāq; vitioſa fugieda ē:niſi d̄ induſtria velis vti vt aliū decipias: q̄le ē oraculū illꝺ apollinis. aio te eacida romanū vicere poſſe ābiguū erat vter eēt victurꝰ: an pirrhus rex epirotaꝝ an poplus ro. Eſtq; illꝺ aiadꝟtēdū q̄bꝰ i locis hmōi ꝯſtructio repiť:actm̄ p̄poſitū infinitiuo ſigre pſonā patiētē. poſtpoſitū vero poni ꝓ pſona agēte. Cū īfinitiuo tñ huiꝰ ꝟbi ſū es fui:varia eſt ꝯſtructio.aliq̄ñ nāq; nomē qꝺ ſequiť rn̄det ſuppoſito ꝟbi qꝺ infinitiuū d̄terminat:vt ego volo eē doctꝰ.tu cupis eē magiſter. Oui.xiij.met.ſꝫ eñ q̄ retulit aiax eē iouis ꝓnepos. ⁊ Luca.i.x. tutūq; putauit iā bonꝰ eē ſocer.aliq̄ñ rn̄det dtō p̄cedēti. vt Claudianꝰ.natura bt̄atis oībꝰ eē dedit:ſi q̄s

cognouerit vel. vt Hora. j. ser. at q̄ licet eſſe beatis. ſubaudi nobis. ⁊ Martia. nobis nō licet eſſe tā diſertis: q̄ muſas colimꝰ ſeueriores. aliq̄n nō rn̄det dtō p̄cedēti ſʒ actō iplicito. vt Terē. i heauto. nobis eſſe bonas nō lʒ. ⁊ Oui. i epl'a hypmeſtre. quo mihi q̄ fato nō licet eſſe piā. illic em̄ ſubītelligit̄ nos. hic me. qd̄ ſi actūs p̄cedēs fuerit expſſus: nihil dubiū eſt ſequētē illi debere rn̄dere. Verba īfinitiua ſiue modꝰ īfinitiuꝰ cū ab eo dicat̄: ꝙ īfinitꝰ ⁊ īdeterminatꝰ ſit: vult determinari maxie a v̄bis q̄ grece ꝓeretica latine volūtaria dicunt̄. aut ſi v̄bū ex v̄bo iterp̄tari volumꝰ:

docto ſed doctꝰ. & volo me eſſe poetā & non poeta.
Verba īfinitiua volūt deteriari a verbis volūtariis q̄ gręci ꝓæretica dicūt q̄lia ſūt. volo. cupio. d̄ſidero. opto debeo, habeo & ſīlia. Iūgunt̄ tn̄ aliq̄n etiā aliis verbis & noībꝰ adiectiuis: ſed figurate. aut ad imitationē gręcorū. vt video illū ſapere. & iāpridē a me illos abducere theſtilis orat. illud q̄ꝫ & cātare pares & rn̄dere parati.
Circūloquimur futurū infinitiui modi vocis actiuæ ꝑ hoc verbū ire. & primū ſupinū. Verbi impſonalis vero & paſſiuæ ꝑ hoc verbū iri & idē ſupinū. vt ſpero me amatum ire deum vel deum amatum iri.
Alio modo circūloquimur idē futurū per participium futuri in rus. & hoc verbū eſſe in actiua: & per participiū futuri in dus. & idē verbū eſſe in paſſiua. vt ſpero me amaturū eſſe deum: vel deum amandū eſſe a me.
Poſuimꝰ p̄terea ꝓpriū īfinitiui futurū ſīle ꝑticipio futuri ī rꝰ. ī voce actiua. & ꝑticipio futuri ī dꝰ. ī voce paſſiua

electiua dicēda ſūt. nā ꝓreticos grece latine eſt electiuꝰ: ⁊ ꝓreſis electio iterp̄tat̄. vt volo legere. cupio audire. deſidero amari. opto doceri. debeo ire. habeo nauigare. Cice. in pmo de diuinatiōe. habere tꝫ i aio nauē cōſcēdere. Nā qd̄ idē ad vxorē ſcribit cū i aio haberē nauigādi: ſubaudiēdū eſt volūtatē. nā gerūdiū genitiui vt ſtatim dicemꝰ a v̄bo regi nō pōt. Determinat̄ aliq̄n etiā a v̄bis alteriꝰ diuerſeq̄ꝫ ſignōis. vt Terē. i adelphis. vt deo illū ſapere ⁊ itelligere i loco. v̄g. i buc. iāpridē a me illos abducere theſtilis orat. Idē. xj. ęn. cūcti ſe ſcire fatent̄. q̄ꝫ q̄ꝫ ⁊ hęc electiua dici poſſūt quēadmodū et illa doleo. lętor. timeo. memini qd̄ cū p̄nti īfinitiui modi ꝓpe ſemꝑ reperit̄ cōſtructū aut frequētiꝰ q̄ꝫ cū p̄terito. Terē. i andria. memini me videre quo ęquior ſū pāphilo. Apuleꝰ ꝓ magia. memini me apud Varro. ꝑhm̄ hoc etiā legere. v̄g. in buc. de cœlo tactas memini p̄dicere q̄rcus. ⁊ in. j. ęn. atqꝫ eq̄dē teucrū memini ſidona venire. Idē tn̄ iiij. geor. etiā p̄terito iūxit. v. nāqꝫ ſub ebalię memini me turribꝰ altis corriciū vidiſſe ſenem. vbi Ser. notat vtrūq̄ꝫ poſſe dici. memini me videre et vidiſſe: ſicut Macrob. li. ij. ſatur. dixit hos Platonis verſiculos legiſſe me memini. ſed quēadmodum dixīmꝰ frequens vſus hoc habet vt cū p̄ſenti cōſtruat̄. Nā illa non veni ſoluere legē: ſed adimplere. ⁊ illud

Pręibis ante faciē dn̄i parare vias eiꝰ. Illud quoqꝫ illuminare ijs qui in tenebris ⁊ in vmbra mortis ſedent: ex figura gręca dicta ſunt. q2 gręci gerūdia nō habēt: ⁊ infinitiuis ꝓ gerūdijs noſtris vtunt̄: quos in hoc ſi latinę linguę idioma ſequi volumꝰ: imitari non debemus. Itaqꝫ rectius atqꝫ magis latine noſter interpres dixiſſet. ad ſoluēdū. adimplēdū. ad parādū. ad illuminādū. Verbis tn̄ p̄ceptiuis q̄bꝰ datiui iungunt̄. poſſumꝰ vel dtōs vel actōs copulare infinitiuis ſequētibꝰ. vt p̄cipio tibi legere vel p̄cipio te legere. impero tibi vel impero te audire. iubeo tibi vel iubeo te ambulare. Determinat̄ etiā infinitiuꝰ v̄bis impſonalibꝰ actiuę vocis. vt cōuenit mihi legere. pudet me audire. ſed de hoc cū de impſonalibꝰ agetur: diſputabimꝰ. Soleo. es. ſemꝑ cū infinitiuo ꝯſtruit̄: atqꝫ ab eo vix ſeparari poteſt: quēadmodū ſpero. as. futuro eiuſdē modi: nā qd̄ Martia. dixit: ſpero me ſecutū i libellis meis tale tēperamētū. ſpero ꝓ credo poſitū eſt: ſicut Cice. in epi. ſpero amicitiā noſtrā nō egere teſtibꝰ. Adiectiua quoqꝫ certe cuiuſdā ſignificatiōis ⁊ ꝑticipia pñt infinitiuū deteriare. vt lętꝰ. dignꝰ. ſimplex. par. paratꝰ. auſꝰ. Neuiꝰ apd̄ Cice. lętꝰ ſum laudari abs te. Oui. ij. meta. nec tu meꝰ eſſe negari dignꝰ. v̄g. ij. geor. nec modꝰ iſerere aut oculos iponere ſimplex. Idē in buc. ⁊ cātare pares ⁊ rn̄dere parati. Idē. j. ęn. auſus ⁊ afflictis meliꝰ cōfidere rebus. Sed pleraqꝫ ex figura gręca magis dicta eſſe vident̄. nā qd̄ v̄g. dixit. modꝰ inſerere aut oculos imponere ſimplex: ꝓ gerūdio genitiui poſitū eſt: at v̄o cātare pares ꝓ gerūdio accuſatiui. Sūt v̄o q̄dā adiectiua: q̄ cū gerūdio genitiui atqꝫ cū infinitiuo cōſtrui pñt. vt certꝰ ire ⁊ certꝰ eūdi. v̄g. iiij. ęn. illa dolos dirūq̄ꝫ nefas i pectore v̄ſat certa mori. Idē in. v. ęnei. celſa puppe iā certꝰ eūdi. Circūloq̄mur futuꝝ. latinꝰ ſmo futuro īfinitiui nō vtit̄. p̄terq̄ꝫ in hoc, v̄bo defectiuo forē fore. ꝓ futurū eſſe. Itaqꝫ duobꝰ modis illō circūloq̄mur. Primo mō ꝑ ſupinū: qd̄ q2 vt paulopoſt dicturi ſumus. nūq̄ꝫ pōt iūgi niſi v̄bo ſignificāti motū ad locū: neceſſitate adducti accepit illō qd̄ hmōi ſignificationē magis hʒ i p̄ōptu. hoc eſt. eo. is. nō qd̄ in ea ſyntaxi q̄cq̄ꝫ ſignificet: ſʒ qd̄ cū ſupio iūctū exibet nobis futuri tpis īfinitiui ſenſū. Nā cū dico ſpero me amatū ire vxorē: nō intelligo me ire aut ꝓficiſci aliquo: vt vxorē amē. ſʒ tm̄ ꝙ illā ſū amaturꝰ. Qd̄ ſi cōſtare volumꝰ in ijs q̄ de v̄bo impſonali cū oībꝰ fere grāmaticis digladiati ſcripſimꝰ: cū circūloq̄mur futurū īfinitiui vocis ⁊ ſignōis paſſiuę: nullo mō poſſet dici ego ſpero me amatū iri a deo. nā amatū iri actionē nō paſſionē ſignificat. qn̄q̄dē vt capite i ſeq̄nti dicturi ſumꝰ: pmū ſupinū actionē ſignificat: ⁊ iri qd̄ eſt impſonale paſſiuā nō hʒ atqꝫ actionē eq̄ ſigt̄ q̄ a pleriſq̄ꝫ oībꝰ ꝓficiſcit̄. Itaqꝫ cū dico ſpero me amatū iri impſonale eſt: me aūt a ſupino illo amatū regit̄ a parte poſt ex v̄bi vn̄ deriuat̄ ſignificatiōe: q̄re tm̄ valet ac ſi diceres: ſpero qd̄ oēs me amabūt: quare poſſes recte dicere. ſpero me amatū iri ab oībꝰ: nō aūt me amatū iri a deo: ſed de hoc plura cū de verbo impſonali diſputauimꝰ illō tm̄ admonētes ꝓprie nullū eſſe futuꝝ infinitiui vocis paſſiuę ſed v̄bi tm̄ actiui ⁊ impeſonalis. Scd̄o modo circūloq̄mur idē futurū actiuę vocis ꝑ participiū futuri in rus. paſſiuę ꝑ participiū futuri i dus. vt ſpero me amaturū eſſe deū. ⁊ amādū eſſe a deo. Quo i loco nō poſſemꝰ dicere amaturū fore vel amādū fore ſi Laurētio credimꝰ ne duo futura: vt ille dicit: inculcaremꝰ. Mart. tn̄ mergite me fluctꝰ cū rediturꝰ ero: dixit.
Poſuimꝰ p̄terea. Quēadmodū Gelliꝰ. j. li. noc. att. ſcribit: eſt verbū infinitū ſimile ꝑticipio futuri in rus. Nā hmōi locutiones amaturū. docturū. lecturū. auditurū: nō participia eſſe putat ſed verba infinita. ait em̄ de illis neqꝫ pro participio poſita ſunt: ſed v̄ba ſunt indefinita q̄ gręci a parēphata vocant: neqꝫ numeris neqꝫ generibus ꝑſeruientia. itaqꝫ non putat per illa ⁊ hoc verbum eſſe circūloquia fieri futuri infinitiui: ſed per ſeipſa verba eſſe libe

ra & impromiscua. Nos etiā cum Gellio dicimus esse verbum infinitum futuri temporis quo iam non vtimur.
iungiturq; oibus generibꝰ vtriusq; numeri vt Cice. in verrē. sed quocūq; venerint: hanc sibi rem sperant presidio
futurū. Plau. in cassina cū de puella loqueretur. altero te occisurū ait: altero vilicū. Laberius in gemellis. non
putauit inqt hoc eā facturum. en tibi cum fœminino numeri singularis. Quadrigariꝰ apud Gell. dum ij cōciderē
tur: hostium copias ibi occupatas futurum. Idem quadrigarius. est quod speremus deos bonis benefacturum
Ualerius antias apud eūdem. aruspices dixerūt
oia ex sentētia processurū. en tibi cū omnibꝰ tribꝰ
generibꝰ numeri pluralis. in voce quoq; passiua.
Uergil. et pacem troiano ab rege petendum. et
Lucretius. ęternasq; pœnas morte timendum.

Octo de triginta anni sunt ex quo pmas introductiones grammaticas hispanę reipu.
vsui publicaui: vnde quantū vtilitatis sit consecu
tū: alij melius incorruptiusq; iudicabūt. Interim
tamē nūq; destiti admonere eos q hāc artem p
fitebantur: vt si quid inuenirent: qđ operi nostro
posset conducere: me prius consulto suis in locis
adderēt. Atq; in primis alphonsum aluarez non
vulgaris ingenij virum: quo cū in ijs studijs qbꝰ
ego delector: fuit mihi iucūdissima cōsuetudo. Is
retulit ad me quosdam locos: qui sibi videbātur
cōmodius in arte tractari posse: quam sunt a me
prescripti. vt qđ de infinitiuo modo atq; de cōpa
ratiuis & superlatiuis in hac parte subieci: quę q
non fuit mihi tēpus dijudicādi: aliorū iudicio exa
mināda relinquo. Mihi certe prima fronte sum
mopere placuerunt: atq; alijs proinde placitura

iungiturq; omnibus generibus vtriusq; numeri. ea
tamen non vtimur. vt spero virginē nupturum tibi.
& virgines nupturum viris. & spero fœminam ama
turum viros. & viros amandum a fœminis.

De gerundiis. Cap. ix.

Gerundia sunt qui verbis annumerēt.
quia regūt casus: sunt q nominibꝰ
quia habeāt casus: sunt qui nomina
participialia esse dicant: qđ in qbus
dam nomini: in quibusdā participio
similia sint. Nobis tamen vt captio
nes euadamꝰ: dicēdum est esse aliam partē orationis:
quæ tamen maximā habet similitudinem cū nomine.
neq; id mirum videri debeat alicui: cū alii plures alii
pauciores q̄ octo partes orationis posuerint.

spero. Infinitiua inqt aut noia sunt. aut verba. aut participia noia cū in casu posita cū tēpore nō significāt. vt scire
tuū nihil est. participia cū & sunt i casu: & cū determinato tpe significāt. vt miserū est nūq; fuisse: iucūdū est didicisse.
verba vero cū sine casu & cū tēpore significāt. Ex ijs qdā impsonalia sunt vt pœnitere. pugnari. q in cōstructiōe nihil
prorsus a suis vbis dissentiūt: nisi q eorū orō impfecta est: indigetq; alteriꝰ adminiculo vt pfectū sensum significet.
vt reliquę infinitę orones. Infinitiua impsonalia vnica voce oēs numeros & psonas cōplectunt: est em amare tri
bus vtriusq; numeri psonis cōmune. sed ideo infinitū appellatū est: qđ per se prolatū parū determinatas habeat
personas: determinat tamē per adiūctionē suppositi. vt me amare deū primę psonę numeri singularis est. te ama
re deū secūdę psonę eiusdē numeri &c. Determinatur quoq; vbū infinitiuū a vbis volūtarijs et passiuis recipro
cis & quibusdā violentiā aut imperiū significātibus. hęc enim trahunt infinitiuū ad suū numerū & personā. vt vo
lo legere: nolo mori. plato dicit olim sapientissimus fuisse. iubeor in senatū venire. iureiurando cogor vera dicere.
Cōstruuntur infinitiua personalia ante se cū accusatiuo in actiua significatiōe psonę agētis. in passiua psonę pa
tiētis: post se vero exigūt casus [illegible] & verba a qbꝰ descendūt. Infinitiua vero vbis substātiuis atq; reciprocis
poscūt post se casum similē pcedenti. vt volo esse poeta. cupio dici sapiēs. volo te esse poetā. cupio te dici sapiētem.
licet oibꝰ esse beatis. tametsi posset quoq; dici licet omnibꝰ esse beatos. Infinitiua oia tēpora habuerūt. vt ama
re amauisse. amaturū in actiua voce. in passiua amari. amatū. amandū. pugnari. pugnatū pugnādū. Sed nūc his
vocibus nō oibus vtimur: circūloquimur em pteritū passiuę vocis per participiū pteriti & verbū esse vel fuisse.
vt pugna dicit cōmissa esse. & dicūt pugnā cōmissam esse. & audio pugnatū esse. Circūloquimur quoq; futurū eiusdē
modi vtriusq; vocis per suum cuiusq; participiū futuri cū hoc verbo esse. vt hic credit vēturꝰ esse. ille dicit accusan
dus esse. vel hūc dicūt venturū esse. illū vero accusandū esse. & spero mihi meliore cōditione viuēdū esse. Circūlo
quimur quoq; idē tēpus passiuę vocis per primū supinū cum hoc vbo iri. vt spero me amatū iri. & suspicor inter
nos pugnatū iri. Utimur preterea futuro infinitiui verborū deponentiū & quorūdā neutrorū simile participio ver
bi impersonalis. vt scio moriendum esse mihi. et carendum esse sensibus. i. me moriturum & cariturum esse.

De gerūdijs. Diu grāmatici miserandū in modū se torsere. in illa qstione perq; inutili: sint ne gerūdia/noia
an vba: ppterea qđ aliqd ab vtrisq; acceperint. nos cōsideratione illā nihili fecimꝰ. Et qq; potuissemꝰ an
tiquorū grāmaticorū autoritate gerūdia ad verborū modos referre: vt vltra illos qnq; essent qq alij duo gerūdiuꝰ &
supinus: vt tū nos vno vbo ab illorū nodis euolueremꝰ: diximꝰ esse alias quasdā orōnis partes: q neq; sint noia
neq; vba neq; participia. Poni aūt a nobis plures aut pauciores q̄ octo orationis partes nemo mirari debet
cū de illarū numero quēadmodū li. j. atq; iterū tertio diximꝰ: inter autores nō cōueniat. Gerundia & supina Diom.
et fere oēs grāmatici ātiqores participialia vba appellāt: qđ i determinatiōe participijs similia sunt. gerūdia. par
ticipio futuri tpis passiuę vocis. supia pticipio pteriti tpis eiusdē vocis. Uerba Diom. sunt pticipialis vborū modꝰ
dictꝰ est. qđ eiꝰ modi vba sunt pticipijs similia: nec tū pticipia sunt. vt legēdi. legēdo. legēdū. lectū lectu. hęc eadē
sunt inqt q Probꝰ supina appellat: & merito. qm nec certū habēt numerū nec psonā nec significatū. Diom. igit et
Probꝰ cōfundūt vno appellātes noie: q nos cū posteriorībꝰ grāmaticis distinximꝰ. vt illa sint gerund[illegible] hęc vero
supina. Gerundia q ab eo dicant: qđ gerāt vbi significationē nemini dubiū est. at vero supina vnde dicta sunt: fa
teor me nescire: sed neq; memini me legere. Nā qđ probꝰ atq; Diom. aiunt: supina appellari qđ neq; certum nu
merū habēt nec psonā nec significatū: nō plene mihi satisfacit: qm nihil simile est inter verbū supinum & rem su
pinā: nisi forte supinam aliā habuit recōditiorē significationē: quā sit illa q est in prōptu: a qua supina dicta sunt.

Gerūdia añ se casū nō regūt. nā īaudita est ī sermōe latino cōstructio illa: ī cōuertēdo dñs captiuitatē siō. & illud in deficiēdo ex me spm̄ meū: illd̄ q̄q; ī cōueniēdo populos ī vnū. post se vero regūt casū verbi a q̄ descēdūt vt tēpus ē carēdi voluptatib⁹ īseruiēdi amicis. amādi deū. Gerūdia aut sūt substātiua: aut adiectiua. gerūdia adiectiua oīa gñā & nūeros & casus hñt: & iūgunt̄ substātiuis: significātq; semp passionē. vt voluēda dies en attulit vltro. i. volubilis. hoc ē q̄ voluit̄. iusiurādū hoc ē qd̄ iurat̄. est mihi cura iuris dicūdi. & do operā iuri dicūdo. & veni ad ius dicūdū. & delector iure dicūdo. Gerūdia substātiua tm̄modo repiunt̄ substantiuata in gtō. actō & abltō gñis neutri: quoꝝ ntūs est amare cū pnoīe vsurpat̄. vt est mihi cura soluēdi pecunias. venio ad soluēdū pecunias: & delector soluēdo pecunias. Reperit̄ etiā gerūdiū datiui: vt ego nō sum soluēdo: nescio tm̄ an post se cum accusatiuo casu possit construi. Gerundia substātiua a verbis actiuis significāt actionē & passionē: p̄terq̄ q̄ gerūdiū gti sep significat actionē

Gerūdia añ se. queadmodū li. j. dixim⁹: gerūdia post se regūt casum ꝟbi a quo descēdūt. vt duxi vxorē causa eam amādi. & illā amādo delector. & ad illā amādū ducta est a me. Añ se ꝟo casū nō regūt: qn pot⁹ ipa regunt̄ a noīe vel ꝟbo. Qd̄ ꝟo i psal. cxxv. dictū est. In cōuertēdo dñs captiuitatē siō: facti sum⁹ sicut cōsolati: ex figura vel pot⁹ idiomate greco dictū est. Greci nāq; gerūdia nō habēt: sz illoꝝ loco īfinitiuo cū articulis & p̄positiōib⁹ vtunt̄. Nā p eo qd̄ nos dicim⁹ amādi: illi dicūt hui⁹ amare. p eo qd̄ nos amādo. illi ī hoc amare. p eo qd̄ nos amādū: illi ad hoc amare. Cū ꝟo infinitiu⁹ apud illos: queadmodū apud nos ante se cū actō cōstruat̄: iterpres figurā grecā secut⁹ īfinitiuū gerūdio mutauit: actm̄ vero nō mutauit. Itaq; p eo qd̄ septuagita iterp̄tes in psalmo. cxlj. grece dixerūt i deficere ex me spiritū meū: noster ꝟtit i deficiēdo ex me spm̄ meū. & pro eo qd̄ illi grece icōuenire pplos i vnū: noster in cōueniēdo pplos ī vnū dixit ī psal. cj. illd̄ audaci⁹. Et p eo qd̄ septuaginta ꝟterūt i cōuertere dñm captiuitaē siō: noster iterp̄tat⁹ est. in cōuertēdo dñs captiuitaē siō. vt queadmodū dicūt: amphibologiā īfinitiui modi peculiarē fugeret: cū nusq̄ min⁹ esse possit q̄ eo i loco. neq; eīn q̄sq̄ erat adeo stupid⁹: q̄ putaret a captiuitate siō dñm esse cōuersum. At q̄to meli⁹ dixisset: cōuertēte dño captiuitatem siō: & deficiēte ex me spiritu meo: & cōueniētib⁹ populis ī vnū. Aut si hoc durū nimis cuiq̄ videt̄: qd̄ est vsitati⁹ apd̄ interp̄tes p subiūctiuū hoc mō. cū cōuerteret dñs captiuitatē siō. & cū deficeret ex me spirit⁹ me⁹. & cū cōuenirēt ppl'i i vnū. qd̄ idē etiam Hiero. statim obseruauit. nā p eo qd̄ septuaginta dixerūt: & reges iseruire dño: ip̄e vt seruiāt dño interp̄tat⁹ est. & i euāgelio p eo qd̄ grece scriptū est. nato iesu i bethleē: vertit cū nat⁹ esset iesus i bethleē. sic Boeti⁹ p eo qd̄ Porphyri⁹ p̄ncipio isagogon i Aristotelis cathegorias scripsit existēte necessario: cōuertit cū sit necessariū. p eo qd̄ Aristo. in principio. ij. ethicoꝝ libri scripsit: duplici ꝟo existēte ꝟtute. Leonard⁹ aretin⁹ ꝯuertit: cū ꝟo duplex sit ꝟt⁹. Qd̄ ꝟo dixit. post se regūt casum ꝟbi a quo descēdūt: de gerūdio substātiuo actiuę significatiōis itelligēdū est. Nā passiuū siue illud sit substātiuū siue adiectiuū cū ablatiuo & p̄positiōe a vel ab cōstrui nō potest. vt si velis dicere. causa exulādi a rege venisti ad curiā. Gerūdia aut sunt substātiua. ante Laurētiū vallā quē vnū in hac gerūdioꝝ disputatiōe nō modo ego verūetiā oēs post illū grāmatici secuti sunt null⁹ fuit autor qui gerūdia nominauerit nisi tm̄ illa substātiua in di. do. dū. terminata. Ille igit̄ fuit p̄m⁹ neq; sua gloria fraudād⁹ est: q̄ gerūdia adiectiua īduxit: atq; p oīa gñā numeros & casus variauit. vt ꝟg. voluēda dies en attulit vltro. voluēda adiectiuū gerūdium est: nō participiū futuri. neq; eīn significat q̄ voluet̄: sz q̄ assidue vertit̄ siue volubilis est. aut voluēs si modo voluēs passionē significaret more grecoꝝ: q̄ habēt participiū p̄sentis tpis qd̄ significat passionē etiā in ꝟbis actiuis. ad quoꝝ imitatiōnē. ꝟg. ij. geor. dixit. tardaq; eleusinę matris voluētia plaustra. i. volubilia: & q̄ assidue voluūt̄. Idē. j. eñ. olim voluētib⁹ annis. i. volubilib⁹: nō q̄ voluēdi sunt: sz q̄ voluunt̄ assidue. Sic p̄terea dicim⁹ iusiurādū nō qd̄ iurandū est aut iurabit̄: sz qd̄ iurabile est: iurat̄: aut iurari cōsueuit. Et eodē modo p alios casus. vt est mihi cura iuris dicūdi antiq̄ sic dicebāt p eo qd̄ est dicēdi. nā & antiquoꝝ more multa nūc dicim⁹: vt finiū regūdoꝝ. & de cōmuni diuidūdo. Gerūdia substātiua: q̄ vt dixim⁹ antiquiores agnouerūt: sola substātiue accepta inueniunt̄ tantū i genere neutro et adiectiuoꝝ more substantiuant̄ in genere neutro. Sed in genitiuo actō & in abltō frequēter reperiunt̄ in datiuo raro. vt Cicero in philippicis: nec soluēdo eras: hoc est vnde solueres debitū nō habebas. Quintilian⁹. pater pauperi soluēdo nō sum⁹. Cicero de pfecto oratore: cū est inficiādo reus: accusatori duo primo sunt. Apulei⁹. vij. meta. cum primū charitate nubēdo maturuisset. ꝟg. xij. eñ. simul aptat habēdo ensemq; clypeūq;. & rubrę cornua cristę. Pli. li. xiij. emporetica charta inutilis scribēdo. quoꝝ ntūs est amare. Gerūdia substātiua. Gerūdia genitiui substātiua si deriuēt̄ a ꝟbis actiuis & neutris actionē significātib⁹. semp significāt actionē. vt causa amādi deū & inseruiēdi voluptatib⁹. hoc Vallę p̄ceptū plerūq; verū est. reperit̄ tamē gerūdiū genitiui in significatione passiua. vt apud Tranquillum in claudio. harpocratē cui lectica per vrbē vehendi ius tribuit. A verbis neutris passionem significantibus passionē significāt. vt tēpus exulandi. ratio excalescēdi. A cōmunib⁹ & deponētib⁹: quę significāt actionem: gerundia quoq; actionē significāt. q̄ vero passionē passionē. vt vocādi gratia. philosophādi causa. lętādi ratio. tristandi finis. et cōstruunt̄ semp fere cū nomine substantiuo aut adiectiuo certę cuiusdam significationis. ꝟg. iiij. geor. cecropias innat⁹ apes amoꝝ vrget edēdi. Idem. j. eñ. & coram data copia fandi. & iterū in eodē. veniendi q̄rere causas. & alio loco. finē dedit ore loquēdi. Gerundiū ablatiui a ꝟbis actiuis deriuatū actionē & passionem significat. vt cantando. i. dum cāto & dū cantat̄. ꝟg. in buc. an mihi cātando victus non redderet. i. dū cantamus certātes inuicē. Idē in eodē opere. Frigidus in pratis cantando rūpit̄ anguis. i. dum cantat̄. Idē. iij. geor. alit̄ vitiū crescitq; tegendo. i. dum tegitur. & ibidē. vritq; vidēdo foemina. i. dū videt̄. Quinti. memoria excolēdo auget̄. i. dū excolitur. Sed animaduertendū q̄ hęc gerūdia quādo passionē significāt ponunt̄ sine p̄positione & quasi in ablatiuo absolute. neq; regere possint ablatiuum cum p̄positione a vel ab. vt si velles dicere. foemina vritur videndo a maribus.

A verbis neutris actionē significātibꝰ gerūdia significāt actionē tātū. a neutris passionē significātibꝰ passionē tātū a cōmunibꝰ & deponentibꝰ actionē & passionē.

Inter gerūdia adiectiua & pticipia hęc est differētia: qđ gerūdia significāt rei administrationē siue habitū sine tpe saltē determinato ad futurū. resoluūturꝗ in gerūdia substantiua. vt est mihi cura iuris dicūdi. i. dicēdi ius: & delector iure dicūdo i. dicēdo ius. Participia vero significāt tp̄s futurū ī actu sine rei administratiōe. vt ius dicēdū ē a me. i. dicet̄: causa ē a me orāda. i. orabit̄.

Gerūdia accusatiui iūgunt̄ freq̄nter his ꝑpositiōibꝰ. ad ob. ꝓpter. īter. āte. vt ad numerādū vel ꝓpter numerādū pecunias veni. ꝓpter orādū causas studeo. īter agēdū capras. āte domādū boues. Gerūdia vero ablatiui iūgūt̄ cū his p̄positiōibꝰ. i. de. ex. a. ab. vt ī nauigādo vēti posuerūt. & est libellꝰ hieronymi de viuēdo deo. & ex defēdēdo quā ex accusādo maior glīa cōparat̄.

Aduertendū etiā est ꝙ gerūdia adiectiua in actō semꝑ iūgunt̄ p̄positionibꝰ illis: vt ad numerandas. vel ob numerādas. vel ꝓpter numerandas pecunias veni: p̄terꝗ cum his verbis loco. cōduco. mādo. curo. habeo. pro debeo. vt ego locaui faciendam sepulturam.

A verbis neutris actionē significātibꝰ actionē significāt. a passionē significātibꝰ: passionē. ⁊ eodē modo de cōibꝰ ⁊ deponētibꝰ. Plau. in aulula. ꝓ vapulādo hercle ego mercedē petā. ꝟg. ij. ēn. fando aliquid si forte tuas ꝑuenit ad aures. Idē. xij. ēn. exuperat magis egrescitꝗ medēdo. qđ Seruiꝰ exponit dū ei medet̄ a passiua significatiōe. Accusatiui quoꝗ gerūdiū a ꝟbis actiuis actionē passionēꝗ significat. vt tu es facilis ad discēdū libros: ⁊ libri sūt faciles ad discēdū. A verbis actionē significātibꝰ significat actionē. a passionē significātibꝰ passionē. Deponentiū ꝟo et cōmuniū eadē ratio est quā de supioribꝰ diximꝰ neꝗ potest cōstrui cum ablatiuo ⁊ p̄positiōe a vel ab. i ꝑsona agēte cū passionē significat: quēadmodū ⁊ de gerūdio ablatiui diximꝰ. Qđ ꝟo Seruiꝰ in illud ꝟg. xi. ēn: scribit alia arma latinis q̄rēda: aut pacē troiano ab rege petēdū: petēdū esse gerūdiū facile refellit̄ a Valla: qꝛ petēdū nominatiuꝰ est. gerūdia aūt substātiua nusꝗ in nō reperiunt̄. Sꝫ neꝗ est actūs: qꝛ gerūdium in hoc casu nunꝗ est sine p̄positiōe: vt statim dicturi sumꝰ. ex qbꝰ necessario infert̄ petēdū nō esse gerūdiū: sed neꝗ participiū cū sit ꝟbū infinitū qualia supra diximꝰ esse illa amaturū. docturū. lecturū. auditurum. ne vllo modo cōtra oēs grāmaticos antiquos ⁊ iuniores dicamꝰ gerūdiū substātiuū etiā in nō reperiri. Sꝫ dicēdū potiꝰ est esse ꝓpriū futurū infinitiui modi passiuę vocis. quēadmodū illa amaturū. docturū. lecturū. auditurū. actiuę. Itaꝗ pacē petendum ꝓ petendam esse posuit. et qđ Lucre. dixit: pœnas eternas in morte timendum. ꝓ timēdas esse dixit. Sed vt paulo ante disseruimus cum de infinitiuo ageret̄: his futuris non vtimur: sed illoꝝ circūloquijs. Inter gerundia. est tanta conuenientia inter gerundium ⁊ participium futuri tēporis terminatum in dus. tum in voce tum etiā significatione: vt non possit q̄s facile discernere alterutrum ab altero. itaꝗ inter vtrūꝗ ponit duas differentias. Prima est ꝙ gerūdia significāt rei administrationē hoc est ꝑ modū officij siue habitū illū: quē philosophi dicūt actū p̄mū. Arist. ꝟo appellat entelechiā. vt cum dico: cura legēdoꝝ libroꝝ tenet me. itelligo qđ illđ est meū officiū atꝗ habitꝰ nō tñ in tpe deteriato saltē ad futuꝝ: sꝫ qđ illos lego ⁊ legere ꝯsueui. Participia ꝟo sigāt tp̄s futuꝝ ī actu subaudi scđo: quē greci vocāt energiā: sine rei administratiōe. i. nō ꝑ modū habitꝰ siue officij. vt si dixero libri legēdi sūt a me: ītelligo qđ tpe futuro legēt̄ a me: nō qđ ꝑ habitū siue administrationē siue offm̄ habeā qđ illos legere cōsueui. Altera differētia est ꝙ gerūdia adiectiua possunt resolui in gerūdia substātiua: vt veni causa legēdoꝝ libroꝝ. i. legēdi libros. ⁊ veni ad legēdos libros. i. ad legēdū libros. Cice. i pri. officioꝝ. orōnē latinā legēdis nr̄is efficies pleniorē: hoc est legēdo nr̄a. Itaꝗ vt ī sūma dicā. gerūdiū a pticipio distat: qđ illud significat ꝑ modū officij ⁊ rei administrationē siue tpe: hoc est tp̄s sine officio ⁊ rei administratiōe. Illud ꝑ modū habitꝰ ⁊ entelechie: hoc est actꝰ p̄mi. hoc ꝑ modū actꝰ ⁊ energię: hoc est actꝰ scđi: ⁊ qđ illud resolui potest in gerundiū substantiuū: hoc ꝟo in tp̄s futuꝝ. Idꝗ fieri qm̄ gerūdio tp̄s nō accidit: participio vero accidere manifestum est. Gerundia accusatiui. gerundia ablatiui vt paulo ante dicebamꝰ: tū iūcta p̄positionibꝰ tū separata repe riuntur. at ꝟo gerūdia accusatiui semꝑ copulata p̄positiōibꝰ reperiunt̄ nō tñ oibꝰ sed his tm̄. ad. ob. ꝓpter. inter. āte vt hō debet esse velox ad audiēdū: tardꝰ aūt ad loquēdū. ⁊ ego veni ad legēdos vel ꝓpter legēdos libros. Aug. xiij. de trinitate ꝓpter eruendū hoies de diaboli potestate. ꝟg. in buc. age tityre ⁊ inter agēdū occursare capro cornu ferit ille caueto. Idē. iij. geor. de equis: nāꝗ ante domādū ingētes tollēt animos. Ablatiui gerūdia his prępositiōibus iungunt̄ in. đ. ex. e. ab. a. vt in nauigando venti posuerūt. i. flare desierunt. vt apđ ꝟg. ij. ēn. tū vēti posuere oisꝗ repēte resedit flatus. ⁊ est libellus Hieronymi ad custochiū de viuēdo deo. i. quēadmodū deo ⁊ non mundo inseruire debeamꝰ. ⁊ titulꝰ ille qui est in libris digestoꝝ de edēdo. ⁊ Cice. tu qđ cogitas de transeundo in epirū. et illud quod oēs asserunt exemplū ex defendēdo ꝗ ex accusando maior gloria cōparatur. nam ⁊ Cice. defendit multos et accusauit neminē p̄ter vnū verrē: qđ ipse in diuinatione fatetur. Pliniꝰ in ep̄lis sermonibꝰ dies transigebat: cū a scribendo vacaret. Cice. in quo nos isti iurisconsulti impediunt: a discēdoꝗ deterrēt. Quinti. etiā p̄positioni cum adiunxit orato. insti. lib j. sed ratio inquit recte scribēdi iūcta cū loquēdo est. Aduertēdū est qꝛ pauloante dixerat gerundia accusatiui substantiua semꝑ asciscere sibi p̄positionē: nūc etiā dicit gerūdia adiectiua in actō candē p̄positionē desiderare: p̄terꝗ cū paucis verbis his fere. loco. as. cōduco. is. mādo. as. curo. as. habeo. es. pro eo quod est debeo. es. Seruius sulpiciꝰ in ep̄la quadā ad Cice. vt faciendā inq̄t sepulturā locarēt. i. darēt certe mercede architecto faciendā. Cice. ij. de diuinatione. Redemptores colūnā illā de cotta ⁊ torquato cōduxerāt faciendam. Suetonius in vita Cęsaris. gladiatores inquit notos vi rapiēdos reseruādosꝗ mādabat. Pli. in ep̄lis. petis vt libellos meos emendandos recognoscēdosꝗ curem. Idē in epistola ad saturnium. p̄sertim cum enitendū haberemus. i. deberemus eniti. Tranquillus in vita Cęsaris. vt consolandos eos magis imperator ꝗ puniendos habuerit.

Animaduertendū quoq est.ↄtra p̄ceptū illud de ↄueniētia adiectiui cū substātiuo hoc est obseruatū. Plaut⁹ in captiuis duob⁹.noiandi tibi istoꝝ magis erit q̄ edūdi copia. Terē.date crescēdi copiā nouaꝝ:q̄ spectādi faciūt copiā. Cicero.ij.de diuinatiōe.dolebis tn̄ stoicos nr̄os epicureis irridēdi sui facultatē dedisse.sui eīm gtūs ē pluralis: q2 ad stoicos referť. Liui.xxj.ab vrbe.nō eīm vereoꝝ ne q̄s hoc me vr̄i adhortādi causa magnifice loqui existimet. Sueto.i augusto.exacta iocādi licētia diripiēdiq pomoꝝ τ obsonioꝝ. Quid si dicas gerūdia illa substātiua eē in gtō posita.regereq post se gtm̄.vt sit noiandi istoꝝ ꝓ noiandi ista τc.illō ꝟo Terētij qō dixit crescēdi nouarū:qūo defendi aut excusari possit nō video.

Animaduertendū quoq est gerundiū genitiui singl'aris recte iungi substantiuo plurali. vt Plautus noīandi tibi istorū magis erit q̄ edundi copia.

¶ De verbis supinis. Cap.x.

QVod de gerūdiis diximꝰ: idē de supinis dici pōt:esse aliā ab octo partibꝰ orōnis: nisi q gerūdia participiis: supina verbis annumerari possunt. Primū supinū semꝑ iungiť verbo significanti motū ad locū. vt eo deambulatū. vado venatū. significatq semꝑ actionē nisi sit a verbis neutris passionē significantibꝰ. nam illa do filiā nuptū. venundo seruos. spectatū admissi risum teneatis amici. motū in se cōtinent: sicut & illa supiora.

VItimum supinum semper iungitur nomini adiectiuo: non tanq̄ substantiuum: sed tanq̄ verbum. regiturq ab eo: & significat passionē. vt est res horrenda dictu. i. vt dicatur. miserabilis visu. i. vt videatur. Ex quo sequitur q neq potest iungi verbo: vt grāmatici indocti dicunt venio lectu. Neq ponitur pro nomine: vt Priscianus dicit venio venatu: pro de venatiōe. N.q iungit sibi adiectiuum. Neq recipit præpositionem.

DE ꝟbis supinis.cap.x. Qō i supiori capite disputatū ē:q̄ nos gerūdia τ supina dicim⁹ participialia ꝟba ātiq̄ores grāmatici vno noie appellabāt: ꝓpterea q gerūdia participio futuri: supina participio p̄teriti silia sūt. Quę qm̄ a grāmaticis iunioribꝰ distinguūť: qō de gerūdijs diximꝰ esse aliā ab octo partibꝰ orōnis: idē nūc de supinis dicimꝰ esse aliā ab illis nouē. vt sint i doctrina nr̄a ꝓmōis latini partes orōnis decē. Qō si i octonario partiū orōnis nūero ꝓstādū ē:ad nomē gerūdia: ad ꝟbū supina reducēda sunt. vn̄ τ Quītil. illa appellat ꝟba supina quēadmodū plerīq oēs grāmatici noīa participialia. Primū supinū. hęc de supinis p̄cepta ↄtra vulgꝰ fere oīm grāmaticoꝝ: Priscianūq i p̄mis excogitata sūt: q̄ putabāt supina significare actionē τ passionē: cū p̄mū ab actiuis τ neutris ꝟbis actionē significātibꝰ semꝑ significet actiōem: scd̄m semꝑ passionē. Qō ꝟo dicit p̄mū semꝑ iungi ꝟbis significātibꝰ motū ad locū: ea sunt q̄ nō mō hn̄t motū explicitū: sed ēt īplicitū. vt eo.is. vado.is. ꝓficiscoꝛ.eris. venio.is. ago.is. mitto.is. Terē. i ādria cur te is ꝑditū. ꝟg. i. iiij. ęn̄. venatū ęneas vnaq miserrima dido i nemꝰ ire parāt. Idē i. iiij. geoꝛ. venimꝰ huc lapsis q̄sitū oracula rebꝰ. Idē i buc. huc ipi potū venēt ꝑ prata iuuenci. Idē ibidē. τ potū pastas age tityre. Salust. i iugur. legatos inq̄t ad iugurthā de iniurijs q̄stū misit. τ iteꝝ ibidē. nō mea culpa ad vos oratū mitto. Motū q̄q dicit ↄtinere

Terentiū.i.vt eat nuptū.i.ad hoc vt nubat passiue.vt venūdo seruos.i.vt venundenť
in se illa do filiā nuptū apō Terentiū.i.vt eat nuptū.i.ad hoc vt nubat passiue.vt venūdo seruos.i.vt venundenť
etiā passiue.τ illud Horatij in poet.spectatū admissi risum teneatis amici.i.recepti i domū vt venatis spectatū.i.
ad aspiciēdū. Et significat semꝑ actionē:si veniat ab actiuis aut neutris actionē significātibꝰ. nā a passionē signi
ficantibꝰ passionē significat.vt eo exulatū.i.vt exulē.venio vapulatū.i.vt vapulē. Plautꝰ in aulularia. coctū ego
nō vapulatū dudū ↄductꝰ sum. Idē in mercatore.si opp̄mit pr̄ qō dixit exulatū:abijt salꝰ. Idē paulopost.certum
est exulatū hinc ire me.τ illa q̄ diximꝰ do filiā nuptū:venūdo seruos. Post se ꝟo ↄstruiť cū casu:cū quo ↄstruitur
ꝟbū a quo descēdit.de supino a ꝟbis actiuis τ actionē significātibꝰ intelligit.vt qō ex Terē. attulimꝰ cur te is ꝑ
ditū:et ex ꝟgi.lapsis q̄sitū oracula rebꝰ.nā venio exulatū a rege:nescio an satis latine dici possit. Vltimū supi
nū. Nō minori erroꝛe āte hāc Laurētij p̄ceptionē ꝟsati sunt grāmatici in vltimo supino:quā fuerāt i p̄mo:cū pu
tabāt ita posse iungi ꝟbo significanti motū: τ significare actionē quēadmodū τ p̄mū. Itaq reliq̄s ambagibus
omissis:ondit p̄mo qūo ↄstruať:deinde q̄d significet.nam ↄstruiť inq̄t nō cū ꝟbo significāti motū:sed cū noie ad
iectiuo:nō tanq̄ substātiuū:q2 cū eo nō ↄuenit neq ↄuenire debet in genere nūero τ casu sed tanq̄ ꝟbū qō desi
derat ab illo adiectiuo determinari:a quo etiā regiť.τ significat semꝑ passionē:nō quēadmodū alij dicebāt actio
nē τ passionē.vt est res horrēda dictu.i.vt dicať.miserabile visu.i.vt videať.miserabile dictu.i.vt dicať. ꝟg.ij. geoꝛ.
nec visu facilis nec dictu effabilis vlli.τ in.iiij.eiusdē.subitū ac dictu mirabile mōstrū. Idē in.j.ęn̄. in breuia τ sir
tes vrget miserabile visu. Idē i.vij.ęn̄.id ꝟo horrēdū ac visu mirabile ferri. Ex quo sequiť.ex ↄditiōibꝰ quas dixit
vltimū habere supinū:infert q̄s nō habet:τ q̄bꝰ distinguiť a noie:cū quo terminationē habet cōem.nā supia silia
sunt noibꝰ participialibꝰ q̄rtę declinatiōis in actō τ abltō. Prima itaq ↄditio est:q nō iungiť ꝟbo:vt imꝑiti grā
matici ante hac dicebāt:venio lectu ꝓ eo qō est de legendo:q2 vt diximꝰ:semꝑ iungiť nomini adiectiuo.hęc Lau
rentij p̄ceptio cum mihi sederet in animo:inueni apō Catonem in lib.de re rust.clausulam:q̄ illam maxime la
befactaret.nam vbi de officio villici scribit primus inquit cubitu surgat:vltimꝰ cubitum eat:q̄s hoc loco non di
cat cubitu surgat sic esse vltimum supinum.quēadmodū cubitum erat p̄mum? Sed cubitu tam nomē est ꝓ cu
batione:q̄ cubitum supinum.τ qō Papiniꝰ in.j.achilleidos dixit.τ tunc venatu rediturum in limine p̄mo oppe
riens.illō p̄terea miroꝛ:qō Diomedes ait.lectu ꝓficit supinū esse:cū manifestū sit lectu ꝓ lectione in eo exemplo
esse positum. Altera igitur ↄditio est:qō non ponatur ꝓ noie:vt qō Priscianus lib.viij.τ post illum oēs grāma
tici dixerunt:venio venatu.i.de venatione.nam tunc nomen esset.τ sic illud Catonis exponendum est cubitu sur
gat.i.de cubatione.τ illud Diomedis lectu ꝓficit.i.lectione. Tertia ↄditio est: q non iungat sibi adiectiuum.neq
eīm dicere possemus est res horrenda humano visu. Quarta q nō recipit p̄positionem:vt est res horrenda in visu.

Quinta ꝙ nō regit nomē. vt est res horrēda visu hoīm. ex qbus etiā inferſ vltimū ſupinū nō deriuari a ꝟbis voce aut ſignificatiōe paſſiua carētibꝰ. qm̄ q̄dē in eā reſoluēdi ſunt: cū paſſionē ſignificēt. vt ſi velis dicere eſt res horrē da ſonitu: ⁊ idigna locutu. ⁊ qᷓ dixit Cicero. ij. thuſcuſ. q̄ſtionū grauis ꝑpeſſu dixit. Deinde dicit cū vltimū ſupinū ſiſe ſit in terminatiōe abltō nois participialis. qᷓ ſi q̄ſpiā dixerit bonꝰ ciuis eſt dignꝰ gubernatu amphibologiā ee q̄ ex adiūctis debet tolli. vt eſt dignꝰ gubernatu reipublice: ⁊ eſt dignꝰ magno gubernatu. ⁊ receſſit ex guberna tu. ⁊ i gubernatu multū ꝓfuit: q̄bꝰ i locis manifeſtum eſt gubernatu ꝓ gubernatiōe poni: declinaturq; hic gubernatus gubernatus gubernatui.

De participij ꝯſtructiōe. Participiū eodē mō. Participiū dupliciter ꝯſideratſ: aut q̄ rōne eſt adiectiuū: ⁊ ſic debet ꝯuenire cū ſuo ſubſtātiuo in genere nūero ⁊ caſu. vt vir doctꝰ. aut q̄ trahit origine ſignificationēq; ab aliq̄ ꝟbo: ⁊ ſic regit caſū illiꝰ ꝟbi a q̄ deſcēdit. Nā q₂ a doceo doces. participia actiue vocis ſunt docēs docturꝰ. eadē rōne dicimꝰ ſum docēs te grāmaticā: ⁊ ſum docturꝰ te dialecticā: q̄ doceo te grāmaticā. doceo te dialecticā. ⁊ in voce paſſiua eadē rōne dicimꝰ: ego ſum doctꝰ a te grāmaticā: q̄ ego docebor a te grāmaticam. ego ſum docēdꝰ a te dialecticā: q̄ ego docebor a te dialecticā. ⁊ pari mō de reliq̄s ꝟbis: q̄ varijs modis ꝯſtruūſ. Sūt noīa. participia poni ꝓ noibꝰ poſſe libro. iij. dictū eſt. nūc aūt vt aliq̄d addat. illᷓ ipm repetit: oñditq; in q̄ diſtigui poſſit a noie. Primo cōſtructiōe: nā cū participiū vt paulo āte diximꝰ: regat caſum ꝟbi a q̄ deriuatſ: mutata ꝯſtructiōe poniſ loco nois: qᷓ exēplis demōſtrat. de ꝯſtructiōe tm̄ participij loco nois poſiti īfra diceſ. Sed cū ſint noīa recipiūt cōparationē. hoc de participijs p̄ſentis ⁊ p̄teriti ītelligiſ. vt amās amātior amātiſſimꝰ doctꝰ doctior doctiſſimꝰ. Participia futuri tp̄is loco nois poſita cōparationem nō recipiūt. neq; em̄ poſſemꝰ dicere ab amaturꝰ amaturior amaturiſſimꝰ. ab amādꝰ amādior amādiſſimꝰ. Nā qᷓ tēpeſtatis nr̄e hoies curiales dicūt atq; ſcribūt: reuerēdiſſimꝰ pr̄. colēdiſſimꝰ dn̄s. obſeruādiſſimꝰ p̄ſul: potiꝰ dicēdū eēt ꝑ ipm participiū loco nois poſitū ⁊ aliqᷓ aduerbiū: qᷓ intēſionē quādā ſignificaret: augeretq; ſignificationē. vt Boetiꝰ in. j. de ꝯſolatiōe. cū philoſophiā deſcribit: ⁊ vultꝰ inq̄t admodū reuerendi. Qᷓ ꝟo dixit participiū futuri in rus. loco nois aliq̄n poni oñdit Laurētiꝰ lib. elegā. j. nā cū dixit Quītiſ. neq; em̄ huiꝰ rei meminit vſquā poeta: ꝑfecto nō taciturꝰ de tāta ſua gl̄ia ꝑinde eſt ac ſi alio mō dixiſſet rē ſibi nō tacendā; hoc eſt dignā taceri. Pliniꝰ q̄q; iunior in ep̄lis: ꝯfero inq̄t q̄nq̄gita millia nūmū plus collaturꝰ niſi a verecūdia tua ⁊c̄. collaturꝰ dixit nō tā ſignificās tp̄s: q̄ voluntatē ⁊ animū ꝯferēdi. Dia igitur q̄ttuor participia trāſire poſſunt i vim nois: ſed q̄n ſunt participia: q̄n noīa: q̄nq; modis dignoſcimus. Primo ꝯſtructiōe: vt amās vxoꝝ ꝓ amator vxoꝝ. Scḋo tp̄is amiſſione. vt Oui. militat ois amans ⁊ habet ſua caſtra cupido. amās ꝓ amator poſuit. Tertio ꝯparatiōe. vt amās amātior amātiſſimꝰ. Quarto cōpoſitiōe: vt innocēs indoctꝰ. neq; em̄ ſunt ꝟba. innoceo innoces. indoceo indoces: a q̄bus deriuenſ. Quinto ſignificatiōis mutatiōe. vt diligēs: nō q̄ diligit: ſed qui ſollers eſt.

De nois ꝯſtructione cum alio caſuali. Cap. xij. poſteaq; de ꝯſtructione ꝟboꝝ participioꝝumq; cum alijs partibus orōnis dictum eſt hoc loco de ꝯſtructione nois cum alio caſu diſputabimꝰ: ⁊ in p̄mo cum gtō non de illa ꝯſtructione q̄ notiſſima eſt: cum genitiuus ꝯſtruitur cum noie ſubſtantiuo ex vi vel quaſi poſſeſſiōis. vt liber Vergilij. Vergiliꝰ decem argentoꝝ: ſed cum nomen adiectiuum vel participium in vim nois tranſiens. aut nomen ꝟbale qᷓ in. or. vel in. ix. deſinit: ꝯſtruuntur cum gtō ex idiomate hoc eſt ꝓprietate ſermonis latini: quo in loco imitati ſumus p̄cipue Diomedē grammaticū ne q̄s exiſtimet hec a nobis tumultuarie fuiſſe p̄cepta. Dicit igitur in p̄mis ꝙ noīa adiectiua certe cuiuſdā ſignificationis ex rōne idiomatis latini gtō iunguntur. Sunt aūt illa potiſſimum q̄ habitum ſiue ꝓuationem alicuiꝰ rei ſignificāt. vt integer vite. Hora. j. car. integer vite ſceleriſq; purus. Verg. ix. en̄. atq; integer eui aſcaniꝰ. Preceps animi. Verg. ix. en̄. ⁊ p̄ceps animi tinariꝰ ⁊ mauortiꝰ hemo.

Neq; regit nomē. Quod ſi dixeris bonus ciuis eſt dignus gubernatu: dubitaueritq; aliq̄s: gubernatu vtrū ſit noīe an verbū ſupinū: ex adiunctis tolletur hæc ambiguitas. Nam cū eſt nomē gtm̄ regere poteſt. vt ē dignꝰ gubernatu reip. & iungit ſibi nomē adiectiuū: vt eſt dignꝰ magno gubernatu. & recipit ꝑpoſitionē. vt receſſit ex gubernatu. Cū vero eſt verbū ſupinum quemadmodū diximꝰ: nihil tale habet: ſed tm̄ a noie adiectiuo regitur & in verbū paſſiuū reſoluitur.

¶ De conſtructione participii. Cap. xi.

Articipium eodē modo iungitur nomini & ꝓnomini & verbo quo nomē adiectiuū: poſt ſe vero deſiderat caſum cum quo cōſtruitur verbum a quo deſcendit. vt amās filiū. amaturus deū. amatus a pr̄e. amādus ab vxore. inſeruiens amico. inſeruiturus ꝓpinquis. carens voluptatibus. cariturus turture magno.

Sunt noīa participiis ſimilia. vt amans. doctus. q̄ ſola cōſtructione diſcernuntur. Nam cum dico amās vxorē participiū eſt: amans vxoris nomē eſt. Sed cū ſunt nomina recipiunt cōparationē. vt amantior vxoris. amātiſſimus vxoris. doctior Cicerone. doctiſſimus oim. Tp̄e quoq; poſſunt diſcerni nam cū dico eſt amādus a me ſignificat ꝙ a me amabiſ. Cū vero tm̄ eſt amandus: ꝙ eſt dignus amari. vix tm̄ ſub hac forma recipit cōparationē. Nam qᷓ quidā dicunt reuerendiſſimꝰ. colendiſſimus. obſeruandiſſimus: ego dicerē potius admodum reuerendus. perq; colendus. plurimū obſeruandus. & alia ſimili modo.

¶ De noīs conſtructione cum alio caſuali.

Capm̄. xii.

Omina quoq; cum caſibus conſtruuntur. quædam cum genitiuo. qualia ſunt noīa adiectiua certe cuiuſdā ſignificatiōis vt īteger vite. ſceleris purꝰ. p̄ceps animi.

ꝓdigꝰ vitę. Hora. iij.car. aiẽqꝫ magnę ꝓdigũ paulũ supante pœno. Dubiꝰ itinerꝭ. Diomedis exẽplũ i idiomate gti. ṽgi.iij.geoꝛ. nec sum animi dubiꝰ ṽbis ea vicere magnũ q̃ sit. Tenax ꝓpositi. Hora.j.car. iustũ ꝛ tenacẽ ꝓpositi virũ. Cupidꝰ honorꝭ. q̃qꝫ Diomedis exẽplũ est. Atqꝫ eadẽ rõne dicimꝰ ęmulꝰ laudis. amẽs animi. auidꝰ pugnę. certꝰ exꝑimẽti. icertꝰ vię. ꝯsciꝰ facti. insciꝰ eui. ꝑsciꝰ vẽturi: nesciꝰ veri. ignarꝰ rerũ. igratꝰ salutis. inops animi. lętus laboꝝ. memoꝛ matris. maturꝰ eui. ꝓsper frugũ. reus voti. serꝰ studioꝝ. securus amoꝝ. veri vanꝰ. animi vecoꝛs.

Prodigus vitę. dubius itineris. tenax propositi. cupidus honoris.

Nomina ꝑterea formã participiorum habentia. vt patiẽs laboris. negligens amicorum. fug[illegible] litium. appetens alieni. profusus sui. doctus grammaticæ. victus animi. expertus belli.

Noĩa quoqꝫ masculina terminata in. or. q̃ formanť ab vltimo supino. u. mutata i. or. & fœminina terminata in trix. q̃ formãť a masculinis. tor. ĩ. trix. vt amator vxoris. amatrix viri. doctor gentiũ. expultrix vitiorũ.

Et noĩa superlatiua construuntur cum genitiuo: sed tm̃ plurali nisi sint noĩa collectiua. vt doctissimus græcorum. sapientissimus philosophorum. fortissimus gẽtis danaum. comparatiuũ quoqꝫ inter duo. vt aiacum fortior fuit telamonius.

Sunt q̃dam q̃ possunt iungi gtõ vel datiuo. vt similis patris vel patri. fidus regis vel regi. proximus tulii vel tulio. propinquus cæsaris vel cæsari.

Oui.vj.meta. vt tñ exẽplis itelligat ęmula laudis. ṽg.iiij.ęñ. isqꝫ amẽs animi ꝛ rumore accẽsꝰ amaro. Idẽ i.ix. ergo auidũ pugnę dictꝭ ac numine phœbi. Macrobiꝰ i somniũ scipio. hipocrates exꝑimẽti certꝰ asseruit. Sene. i œdipo. an latera cura serpit icertꝰ vię. ṽg.iiij.ęñ. testať moritura dos ꝛ ꝯscia fati sydera. Idẽ i.vj. ꝑscia vẽturi da nõ idebita posco. Idẽ.iij.geoꝛ. etiãqꝫ tremẽs. ẽt isciꝰ eui. Oui.j.meta. veri q̃si nescia q̃rit. ṽg.x.ęñ. ꝓspicit ignarꝰ rerũ ingratusqꝫ salutꝭ. Idẽ.iiij.ęñ. sęuit iops animi totãqꝫ accẽsa ꝑ vrbẽ bacchať. Idẽ i.xj.ęñ. q̃s illi lęta laborũ ipsa suis manibꝰ. Idẽ.j.ęñ. at memoꝛ ille mr̃is acidalię. Idẽ i.v.ęñ. atqꝫ eui maturꝰ acestes. Hora. iiij.car. ꝓsperã frugũ celerẽqꝫ ꝓnos voluere mẽses. ṽg.j.ęñ. securꝰ amoꝝ germanę. Idẽ i.v.ęñ. cõstituã ãte aras voti reꝰ. Oui.xv.meta. spretarũqꝫ agiť legũ reꝰ. Cõstãtinꝰ tñ i q̃dã sanctiõe. ne simꝰ inq̃t legibꝰ rei: q̃ pugnãdo fideľr de oibꝰ gẽtibꝰ meruimꝰ esse victores. Hora. o seri studioꝝ q̃ ne putetꝭ. Apule.iiij meta. iã vecoꝛs animi tectũ scãdulare ꝯscẽdit. ṽg. x.ęñ. aut ego veri vana feroꝛ. Noĩa ꝑterea formã participioꝝ hñtia. i. q̃ figurãť ex participiis ꝑsentis tpis ꝛ ꝑteriti: ꝑñt ꝯstrui cũ gtõ. vt ṽg.ij.geoꝛ. patiẽtes vomeris vnci. ꝛ ab eo ꝯpositũ impatiẽs. Iuue. impatiẽsqꝫ moꝛę pauet. ꝛ ꝓputia ducit negligens amicoꝝ. Diomedis ẽ in idiomatis. fugitãs litiũ. Terẽ. in phoꝛmi. herꝰ meus liberalis ẽ: fugitãs litiũ. Salust. i catilina. ꝓfusus sui. alieni appetẽs. Participia nãqꝫ si ẽent: actõ iungerenť: diceremusqꝫ patiẽs laborẽ. appetẽs pecuniã. negligẽs amicos. fugitãs lites. Eodẽ mõ si dixeris doctꝰ grãmaticã. victꝰ animũ. exptꝰ bellũ. participia sũt. doctꝰ grãmaticę. victꝰ animi. ꝓfusus sui. exptꝰ belli noĩa. ṽg.x.ęñ. exptos belli iuuenes: ast silua trecẽtos. Idẽ.iiij. geoꝛ. imemoꝛ heu victusqꝫ animi. Hora.iij.car. doctę ꝑmõis vtriusqꝫ linguę. eadẽ q̃qꝫ rõne ṽgi. dixit.j.ęñ. expediũt fessi rerũ. ꝛ Hora.j.car. isanietis dũ sapiẽtię ꝯsultꝰ erro. Idẽ in.j.ser. agricolã laudat iuris legũqꝫ peritꝰ. nã participiũ est a perio: q̃d i vsu nõ est i simplicitate: a q̃ est exꝑioꝛ. ꝛ Apul. de repẽte animi mutatꝰ. Noĩa q̃qꝫ ṽbalia: q̃ alij participialia vocãt formata ab vltimo supino. u. mutata i. oꝛ. ꝯstruũť cũ gtõ. vt amatoꝛ vxoris. doctoꝛ gẽtiũ. ꝛ fœminina q̃ formãť a masculinis. toꝛ. mutata i. trix. cũ gtõ ẽt ꝯstruunť. vt amatrix viri. ꝛ q̃ ẽt irregulariter formanť: vt expultrix vitioꝝ: q̃d ab expulsoꝛ fit. Et noĩa suꝑlatiua. suꝑlatiuũ cũ plurali tm̃ gtõ ꝯstruiť. vt Hora.j.ser. grecoꝝ lõge doctissimꝰ: põt ẽt cũ gtõ singľari ꝯstrui modo sit nomẽ collectiuũ hoc est in nũero singľari mľtitudinẽ significãs. vt ppľs gẽs. ṽg.j.ęñ. o danaũ fortissime gẽtis tidide. Cõparatiuũ q̃qꝫ quoties iter duos fit cõparatio. ad imitationem grecoꝝ põt cũ gtõ ꝯstrui. vt iunioꝛes grãmatici dicũt: cũ poniť partitiue. vt si dicas aiacũ fortioꝛ fuit telamonius. duo eñ tm̃ fuerunt aiaces alter telamoniꝰ alter oilei filiꝰ. Nã si tres fuissent nõ fortioꝛ: sed fortissimꝰ dicendũ erat. sicut dicimꝰ digitoꝝ medius est lõgissimꝰ. manuũ ṽo dextera est fortioꝛ: loco etiã genitiui nõnũq̃ poniť ablatiuus cũ ꝑpositiõe de vel ex. Oui. in epľa medeę. cũ minoꝛ e pueris iussu studioqꝫ videndi. duo eñ erãt medeę filij. Cęsar in cõmẽta. heres erat scriptꝰ ex duobꝰ filijs maioꝛ. Illũd nimis licenter dictũ est. q̃d Paulꝰ Hieronymo interpte scribit. Spes inq̃t fides charitas tria hęc. hoꝝ maioꝛ est charitas ꝓ maxima. aut si charitas fidei ꝛ spei simľ cõparať. hoꝝ posuit ꝓ his ad imitationẽ grecoꝝ. q̃ cum ablatiuũ nõ habeãt cõparatiuũ cũ gtõ ꝯstruunt: quemadmodũ ꝛ suꝑlatiuũ. illa modo iter illos differẽtia est: q̃d cõparatiuũ iungiť cum gtõ significante vnum aliq̃d sui generis vel diuersi: suꝑlatiuũ vero cũ gtõ significante plura sui generis. Illud. tñ hoc in loco nõ est dissimulãdũ: q̃d Valla notauit: q̃d cõparatio vnũ gradum siue primum obtinet. superlatio vero vltimũ. nam vbi est suꝑlatio necesse est vt ibidem sit cõparatio: si eñ plura sint vasa ad eandẽ magnitudinẽ facta ꝛ aliud sit longe capacius: recte dixeris illud esse maius oĩbus illis: quę sunt inter se ęqualia. quod si aliquod vas sit maius alio. aliud maiꝰ illo. hoc comparatum illis duobus non dicetur maius illis: sed maximum illorum: sed de vtriusqꝫ gradus constructione cap.xiiij. plura dicemus. Sunt q̃ possunt. similis patris vel patri. sed est differentia teste Diomede. quoniam similis patris est in moribus similis patri in corporis figura atqꝫ lineamẽtis. quod Iuuenalis exp̃ssit dicens. quandoquidem similem tibi si non corpore tantum: nec vultu dederit morum quoqꝫ filius. Terentius in eunucho. domini similis est. nam quod Verg. in.j.ęñ. dixit: os humerosqꝫ deo similis: ex opinione vulgi atqꝫ epicureoꝝ dictũ est: qui putant deos humanam effigiem habere. fidus regis vel regi. Verg.xij.ęñ. ꝑterea regina tui fidissima. nam gtũs ille positiui est. Ouid. ij.meta. tu tm̃ fida soroꝛi esse vellis. ꝓximus siue propinquus tulij vel tulio. vicinus antonij vel antonio. Hora.j.sermonũ. nisi nos vicina triuici villula cepisset campano ꝓxima põti. Eodẽ modo dicimus amicus cęsaris vel cęsari. par pompeij vel põpeio. Verg. ꝛ amicũ creta musis. Idẽ in.j.gẽs. inimica mihi tyrrenũ nauigat ęquor. Luca. in.j. quem metuis par huius erat. Idem in.ix. par geminis chiron.

Quædam sunt: q̄ possunt iungi gtō vel abltō. vt diues agrorū vel agris. vacuus cerebri vel cerebro. plenus rimarū vel rimis. dignus honoris vel honore.

Datiuo etiā cōplura iunguntur. vt facilis oībus. difficilis nemini. charus suis. iucundus alienis. aptus bello. idoneus paci.

Verbalia quoq; in bilis. dtō iungi possunt. vt amabilis cunctis. visibilis nulli.

Accusatiuo etiā iungunt̄ plura noīa adiectiua. sed vt diximus figurate: idq; apud poetas tantū. vt flauus capillos: niger oculos. horridus barbam.

Ablatiuo quoq; media p̄positiōe siue septimo casui complura iunguntur. vt alienus a crimine. oriundus ex aphrica. diuersus a vitiis. alius ab humanitate. secundꝰ ab hercule. tertius a Ioue. vir singularis ingenio. excellens virtute. insignis pietate.

Cōparatiua quoq; cū abltō siue septimo casu cōstruunt̄. vt nemo est eloquentior Cicerone.

Ablatiuus siue septimus casus plærumq; ponitur absolute aut ꝑ duo noīa. vt rege Ferdinando Mūda in deditionē christianorū venit. aut ꝑ nomen & ꝓnomen. vt me p̄ceptore didicisti lr̄as. aut ꝑ nomen siue pronomen & participium. vt deo ducente veniam ad te. me veniente gaudebis.

De constructiōe quarundā partiū orōnis Cap. xiii.

Quisq; semꝑ iungitur suplatiuo. vt optimus qsq;. sapiētissimꝰ qsq;. Oīs & cūctꝰ positiuo & cōparatiuo. vt oēs boni. cūcti boni. oēs sapiētiores. cuncti sapientiores.

Quędā sunt q̄ pn̄t. diues agroꝝ vl' agris. ꝟg. in buc. quā diues pecoꝝ niuei. quā lactis abūdas. Idē. j. ęn̄. diues opū studiisq; asprima belli. Idē i eodē. ditissimꝰ agri phœnicū. nā gtūs ille agri ad positiuū: phœnicū ad suplatiuū refert̄. Hora. j. ser. diues agrꝭ. diues positis i fœnore nūmis. Uacuꝰ cerebri vl' cerebro. Salust. i iugurtha. ager aridꝰ ꝛ frugū vacuꝰ. Iuue. vacuūq; cerebro iā pridē caput hoc vētosa cucurbita q̄rat. Plenꝰ rimaꝝ vl' rimis. Terē. i eunucho. plenꝰ rimaꝝ sum. hac illac ꝑfluo. ꝟg. j. ęn̄. q̄ regio in terris nr̄i nō plena laboris: Idē. iiij. geor. crura thymo plenę. Quinti. tn̄. li. ix. plenꝰ inq̄t vini veteres dixert̄ nos plenū vino dicimꝰ dignꝰ honoris vl' honore. Plautꝰ in trinūmo. nō ego sum dignꝰ saluꝭ. ꝟgl. xij. ęn̄. magnoꝝ haud vnq̄ idignꝰ auoꝝ. Iuue. his epulis ꝛ tali dignꝰ amico. Laurētiꝰ vix dici posse putat dignꝰ honorꝭ. q̄re illd̄ ex euāgelio. Facite fructꝰ dignos penitētię: ex figura gręca dictū putat q̄ gręci abltō carēt. Dicimꝰ ēt satur reꝝ ꝛ rebꝰ. Terē. in adel. sed postq̄ intꝰ sum oīm reꝝ satur. Ouid. ij. meta. ābrosięq; succo saturos p̄sepibꝰ altꝭ. Truncꝰ pedū vl' pedibꝰ. ꝟg. iiij. geor. trūca pedū p̄mo. Oui. xv. meta. ꝛ generat trūcas pedidꝰ. Oneratꝰ frugū ꝛ frugibꝰ. ꝛ refertꝰ cibi vl' cibo. Pacuuiꝰ apd̄ noniū Marcellū oneratꝰ inq̄t frugū ꝛ floris. Uarro apd̄ eūdē Marcellū. ipa italię oppida sunt vastata. q̄ fuert̄ p̄us hoim referta. Cicero ꝓ lege manilia. referto p̄donū mari. nā participia eē loco noim posita ex eo patet: qd̄ ꝟba a q̄bꝰ deriuāt̄: cū abltō non cū gtō ꝯstrui solēt. ꝟg. j. ęn̄. onerātq; auro. Cicero. ij de oratore. ꝑanguste refersit orōne sua. Dtō ꝯplura iūgūt̄. sunt aūt: vt Priscianꝰ ait: illa q̄ ad grām vl' ad vtilitatē alicuiꝰ vel ꝯtra referunt̄: vt facilis: difficilis. ꝛ silīa. ꝟg. ij. geor. illā expicere colēdo ꝛ facilē pecori. Martial. difficilis. facilis. amicꝰ. acerbꝰ eisdē. Cicero i verrē. ita mihi velim deos ꝓpitios. ꝟg. ij. geor. bis pomis vtilis arbos. Uerbalia q̄q; in bilis. illa sunt q̄ passionē significāt. vt amabilis cūctis. ꝟg. iij. geor. nec visu facilis: nec dictu effabilis vlli. Accusatiuo ēt. queādmodū aliis i locis diximꝰ noia adiectiua cū actō ꝯstrui pn̄t sed ꝑ figurā synedochē tm̄ poetis ꝑmissam. vt ꝟg. j. ęn̄. nuda genu. i. hn̄s genu nudū. Idē in eodē. os humerosq; deo silis. i. hn̄s os ꝛ humeros siles deo. Abltō q̄q; media p̄positiōe siue septimo casui. De q̄ Diome. i idiomatꝭ his ꝟbis scribit. Mlta sunt q̄ ꝑ abltm̄ casum romani solēt efferre. imēsa est em̄ huiꝰ casus licētia: ꝛ vtūt̄ eo sępissime ꝓ duobꝰ casibꝰ gtō ꝛ dtō vt bellū varia victoria. hō mira eloq̄ntia. magnis viribꝰ adolescēs. bona forma mulier. qd̄ elegātius ē quā si diceres bellū variū victoria. homo mirꝰ eloq̄ntia. adolescēs magnꝰ viribꝰ. mulier bona forma. quē ꝟo Diomedis abltm̄ appellat: nos si cōstare nobis volumꝰ: septimū siue effectiuū casum appellamꝰ. Abltūs aūt esset media p̄positiōe. vt alienꝰ a crimine. diuersus a vitiis. longinquus ab achaia. Diomedis exēpla sunt. Eodē modo dicimꝰ alius ab hūanitate. ꝓ diuersus. oriūdus a carthagine. ꝓ originē trahens. tertius ab ioue subaudi distās. Cōparatiua q̄q;. diximus cōparatiuū quoties ponit̄ partitiue: ꝯstrui cū gtō: nunc ꝟo dicit qd̄ siue comparet̄ ad vnū siue ad plura sui vel diuersi generis. ꝯstruit̄ cum abltō siue septimo casu: nam vt alio etiā loco dicimus: quoties abltūs sine p̄positione ponit̄: antiq̄ores septimum casum appellabant. vt achilles fuit fortior aiace ꝛ hectore. ac ꝑinde reliquis oibus troianis: possumus etiā dicere qd̄ aiax telamonius fortior fuit aiace oileo. sed de cōparatiui ꝯstructione infra pluribꝰ disseretur. Ablatiuus siue septimus casus. illoꝝ stulticia hoc in loco ridenda est: q̄ ꝓ eo qd̄ ego dixeram munda in deditionem christianoꝝ venit: qm̄ eo anno quo introductiōes has ędidimus ronda ꝛ Mūda ꝛ ꝯplura alia castella mauroꝝ expugnata sunt ductu atq; auspiciis Ferdinādi oim regū clarissimi: putātes mūda adiectiuū esse nomen deletis q̄busdam lr̄is atq; aliis adiectis: librario imp̄mendū dedere mūda deditio christianitatis venit.

DE ꝯstructiōe quarūdā partiū orōnis. puta q̄sq; particula q̄ nunq̄ positiuo aut ꝯparatiuo iūgit̄: sed tm̄ suplatiuo. atq; ecōtrario ois positiuo ꝛ cōparatiuo: nunq̄ suplatiuo. qd̄ cū apd̄ castigatissimos autores ꝓpe semꝑ obseruatū repiat̄: iure Priscianus in p̄ncipio sui opis a Ualla rep̄hendit̄ qd̄ scripserit. oim iudicio comprobatur eruditissimoꝝ: ꝓ eo qd̄ esse debuit oim erudito꜠ aut eruditioꝝ. Lactātius q̄q; i libello de opificio hoīs: placidiora quęq; aialia vel nihil fellis oino vel minus hn̄t ꝓ eo qd̄ esse debuit oia placidiora aialia. Macrobius etiā in. j. de somno. exteriori quaq; ꝑhera quas interius continet ambiente. pro eo quod esse debuit extima quaq; sphera.

Si ꝟo positiu⁹ ꝯparationē nō recipit: ꝓpter aspeꝝ lrāꝝ ꝯcursum (vt q: a pius ⁊ strenu⁹ nō dicim⁹ pijor pijssim⁹: strenuior strenuissim⁹:) possum⁹ dicere pl⁹ q̄sq̄ꝫ. strenu⁹ q̄sq̄ꝫ. Salus. i iugurtha. strenu⁹ q̄sq̄ꝫ aut occiderat i ꝑlio: aut grauit vulnerat⁹. aut q: significatio positiui eiusmodi ē vt nō possit grad⁹ ꝯparatiōis recipe: q̄lia sunt noīa nūereꝝ ordinē significātia. vt ꝑm⁹/ scđs/ terti⁹/ possum⁹ dicere ꝑm⁹ q̄sq̄ꝫ scđs q̄sq̄ꝫ terti⁹ q̄sq̄ꝫ. Cicero i philippicis. Primo q̄q̄ꝫ die ꝯsules ad senatū referāt tametsi ꝑm⁹ suplatiuū sit. Idē ꝓ rabirio tertio q̄q̄ꝫ ꝟbo excitabat. Tranq̄ll⁹ i vita

At vero quisq̄ꝫ tūc posiuo iungit: cū nō recipit cōparationē positiu⁹. vt strenuus q̄sq̄ꝫ. septim⁹ quisq̄ꝫ. iungit etiā quisq̄ꝫ cū hoc noīe quot⁹: sed sempinterrogatiue. vt Cicero. quotus em̄ quisq̄ꝫ istud fecisset?

Tantū quantū positiuo iungit, vt tātū doct⁹ quātū facetus. tāto & quāto cōparatiuo & suplatiuo. vt tāto doctior quāto facetior. Idē quoq̄ꝫ dicim⁹ de aliquantū & aliquāto: multū & multo: paulū & paulo.

Per semp iungit positiuo. vt ꝑbonus. ꝑdoctus. Quā suplatiuo. vt quā optim⁹. quā doctissim⁹. Perq̄ꝫ positiuo. vt ꝑquam bonus. ꝑquam doctus.

Hei. & væ. semper iunguntur datiuo. vt hei mihi. væ tibi. heu & o accusatiuo. vt heu me miserū. o te fœlicē. En & ecce nominatiuo & accusatiuo. vt en priam⁹. en ipse capellas. ecce homo. ecce hominem.

De cōparatiuo & suplatiuo. Cap. xiiii.

Vm de erotematis noīs agerem⁹: dictū est cōparatiua & suplatiua a quib⁹ noīb⁹ positiuis & vñ formarent: sed iniq̄s tūc spacijs exclusi q̄m̄ alio ꝓperabam⁹: nō diximus formationē illā in plærisq̄ꝫ deficere. Idē quoq̄ꝫ fecim⁹ cū de partiū orōnis cōstructiōe nōnihil ꝑstringerem⁹: vbi pauca interposuimus, Quare visum est: q̄ illic copiosius debuerant ꝑtractari: hoc in loco supplere. Atq̄ꝫ in primis de illorū irregulari formatione.

Bonus melior optimus.	Malus peior pessimus.
Magnus. maior. maxim⁹.	Paruus minor minimus,
Nequā nequior neq̄ssim⁹.	Maturus. maturrimus.

Cęsaris. vn⁹ dies q̄rto q̄q̄ꝫ āno intercalaret. Iuuenalis septima q̄q̄ꝫ fuit lux ignaua. Cū vero hmōi noīa tū vnūquēq̄ꝫ ex eo nūero tū vltimū significēt iūcta cū hac particl'a q̄sq̄ꝫ: idē q̄q̄ꝫ significāt: vt q̄rt⁹ q̄sq̄ꝫ sit vl' vn⁹ q̄libet ex q̄ttuor: vl' vltim⁹ in ordine q̄ttuor: nā cū dico q̄rto q̄q̄ꝫ āno ē ān⁹ intercalaris: itelligo vltimū quēq̄ꝫ ex nūero q̄ttuor: ⁊ iudęis septim⁹ q̄sq̄ꝫ dies ē fest⁹: itelligo q̄ vltim⁹ ex nūero septē. Qđ ꝟo Cęsar i cōmētarijs dixit. cognoscit nō decimū quēq̄ꝫ esse relictū militē sine vulnere: non significat vltimū ex decē sed vnū quēlibet ex nūero decē vel iter decē esse vulneratū. Iungit p̄terea q̄sq̄ꝫ cū hoc noīe ordinali quot⁹ quota quotū: sed semp iterrogatiue. Cicero ꝓ ligario. quot⁹ em̄ q̄sq̄ꝫ istđ. Tātū ⁊ quātū positiuo iūgit: adde ēt tu ⁊ ꝟbo vt quātū potes tm̄ elabora. tāto ⁊ quāto suplatiuo. Cicero. quāto es maior: tāto te geras summissius: neq̄ꝫ em̄ latine posset dici quātū es maior tm̄ te geras summissi⁹. Suplatiuo ēt iūxit Catullus tāto pessim⁹ oīm poeta: quāto tu optim⁹ oīm patron⁹. ꝟg. xij. ęñ. o p̄stās animi iuuenis quātū ipse feroci ꝟtute exupas: tāto me impēsi⁹ ęquū ē ꝯsulere. Quint. i. j. quoꝝ ꝯcent⁹ tāto ē vehemētior: quātū romana i bellis glīa cęteris p̄stat. Ad vim q̄q̄ꝫ cōparatiuoꝝ ꝓxime accedūt illa aduerbia āte ⁊ post vt tāto āte ego veni quāto tu post venisti: ⁊ illđ nomē ali⁹ atq̄ꝫ sui aduerbiū aliter. atq̄ꝫ eiusdē sigtionis sec⁹. Quint. at quāto ali⁹ fuit ille ifelicissimi iuuenis affect⁹. Terē. i āndria. veꝝ aliter euenire mlto itelligit: ⁊ Cicero mlto sec⁹ euenit. Tā ⁊ q̄ꝫ eiusdē sigtiōis positiuo ⁊ suplatiuo iūgi pōt: sed ⁊ cōparatiuo. ꝟg. vij. ęñ. tā magis illa fremēs ⁊ tristib⁹ efferā flāmis q̄ꝫ magis effuso crudescūt sanguine pugnę. Salusti⁹. q̄ꝫ q̄sq̄ꝫ pessime fecit: tā maxime tut⁹ est. qđ de tm̄ ⁊ quātū tāto ⁊ quāto dixim⁹: idē đ aliquātū ⁊ aliquāto: mltū ⁊ mlto: paulū ⁊ paulo dicēdū est: nisi qđ aliquāto ⁊ paulo suplatiuo iungi recusant quēadmodū mlto desiderat. Cicero ꝓ lege manilia. q̄ꝫq̄ꝫ mihi freq̄ns ꝯspect⁹ vester mlto iucūdissim⁹. hoc ꝟbū p̄stat q: vim ꝯparatiui hꝫ. mlto iungit. Salustius. multo p̄stat beneficij q̄ꝫ maleficij imemorē esse. Per semp iūgitur positiuo. vt ꝑbonus ꝑfacetus. q̄ꝫ suplatiuo. vt q̄ꝫ optim⁹. q̄ꝫ facetissim⁹. q̄ꝫ ꝟo cū ꝑ quātū accipit positiuo iūgi vult. vt apđ Terē. i āndria. reiecit se ieū flēs q̄ꝫ familiarit. Qđ ꝟo idē i eunucho dixit post illa tpa tu scis q̄ꝫ itimū: ⁊ si suplatiuū est ab itra: tn̄ ꝓ positiuo positū est. sicut ꝓxim⁹ a ꝓpe: vnde ⁊ ꝯparationē iteꝝ recipit ꝓximior: vt suo loco dixim⁹. sed hęc ex elegātijs Vallę petēda sunt: nos tm̄ admonuisse lectorē volum⁹. Hei. ⁊ vę. semp iungūt dtō. oia sunt facilia.

Cum de erotematis. Reddit causas cur cū de noīm deriuatiuoꝝ differētijs ageret li. iij. nō exacte disseruit de ꝯparatiuoꝝ ⁊ suplatiuoꝝ sigtiōe ⁊ formatiōe: q̄ꝫq̄ꝫ i cōmētatiōib⁹ mlta dixit de formatiōe illoꝝ graduū maxime. A q̄b⁹ noīb⁹. nā cū ꝯparatiuū ⁊ suplatiuū significēt aliq̄d vltra suū positiuū. ab illis noīb⁹ nō p̄nt deriuari q̄ icremētū aut diminutionē suscipe nō p̄nt. sed ab illis tm̄ quoꝝ significatio crescere pōt. Sūt tn̄ ex his positiuis q̄dā ꝯparatiua ⁊ suplatiua q̄ vs⁹ nō recipet. vt ab eo qđ est barbar⁹ nemo diceret barbarior ⁊ barbarissimus. nec ab eo qđ est amād⁹ amādior ⁊ amādissim⁹. tametsi barbar⁹ ⁊ amād⁹ significatiōis icremētū recipe possint. Sūt p̄terea q̄dā positiua ex q̄b⁹ vlteriores grad⁹ nō ꝓcedūt. q: ꝓpter ꝯcursum vocaliū asperi⁹ sonarēt. vt q̄ hn̄t vocalē āte. is. vl. us. vt ab eo qđ est tenuis ⁊ ardu⁹ vix possis dicere tenuior ⁊ arduior. Quę ꝟo nō significāt rem q̄ possit crescere aut minui nihilopl⁹ p̄nt grad⁹ recipe. vt lusc⁹ igens. oīpotēs. summ⁹. im⁹. vnic⁹. sol⁹. nemo em̄ lusc⁹ magis lusc⁹ esse pōt. noīa ēt nūeralia. vt ꝑm⁹. scđs. terti⁹. ⁊c̄. Et ꝓnoīa. quāq̄ꝫ Plaut⁹ dixerit ipsissim⁹ est. Sed de his libro. iij. diximus. Iniq̄s spacijs. idest loci āgustia. ex Virg. iiij. geor. veꝝ hęc ipe q̄dē spacijs exclus⁹ iniq̄s p̄tereo. In plerisq̄ꝫ deficere. q̄ fere i hoc loco duxim⁹ explicāda. cū dicim⁹ bon⁹. melior. optim⁹. ⁊c̄. De ꝯstructiōe. qđ paulo āte attigim⁹ cū de ꝯstructiōe gt̄i ⁊ ablatiui agerem⁹. Sed aduertēdū cū sint tres ꝯparatiōis grad⁹: positiu⁹ magis ē similitudinis et eq̄litatis: q̄ꝫ icremēti. vt doct⁹ plato quēadmodū Aristo. nisi ꝑ adiectionē aduerbioꝝ ineq̄litas significet. vt magis

doct⁹. min⁹ doct⁹. Cōparatiu⁹ vero et suplatiu⁹ sunt iam inęqlitatis et incremēti. est itaqꝫ cōparatiuū qd cū positiuo significat aduerbiū magis. vt doctior magis doct⁹. qd si nō hꝫ positiuū cū aliq̄ participe sens⁹ positiui sigt q̄qꝫ magis. vt ocyor magis velox. citerior magis citra. Sed de his plura li. iij. Cōstruūt̄ cōparatiua. dicit qd cōpatiuū duob⁹ modis cōstruit: cū abltō vl̄ cū alio casu sibi alicui ex p̄cedētib⁹: quē cōiūctio q̄ pōt cōnectere. vt sū doctior antonio vel q̄ ātoni⁹. subitelligit̄ nāqꝫ vbū est et puto. ātoniū doctorē alijs vel q̄ alios. subaudi puto. Itaqꝫ idifferēter vti possum⁹ alterutra hap duap cōstructionū. Est tn̄ cū cas⁹ cōiūctiōis vinclo copulat⁹ nō rōne cōparatiui sed aut positiui aut alicui⁹ alteri⁹ particlę i orōnis cōstructiōe ponit̄. vt sū auidior honoris q̄ pecunię. honori et pecunię nō recte ponet̄ i abltō. q2 illi gti nō rōne cōparatiōis: sꝫ ex speciali sigtiōe hui⁹ nōis auid⁹ qd cū gtō cōstruit̄ i orōnē venerīt. Itē si dixeris. tāto famę siti maiorē q̄ vtuti. nō recte dixeris vtute: q2 vtuti nō rōne cōparatiui positū ē in hac serie: sed regit̄ ab illo nōie siti ex vi possessiōis. Illd quoqꝫ Iuue. carior est dijs hō q̄ sibi: nō recte diceres carior est dijs hō se: q2 sibi non rōne cōparatiui et q̄ cōiūctiōis sed rōne hui⁹ nōis car⁹ positū ē in dtō. q2 dicim⁹ hō est car⁹ deo. Et qm̄ hec cōiunctio atqꝫ nōnunq̄ ponit̄ p q̄: vt si dixeri alit ego feci atqꝫ tu: pōt ēt cōparatiuū cū illa cōstrui. vt Hora. j. ser. nō se pei⁹ cruciauerit: atqꝫ hic. Persi⁹ q̄qꝫ q̄ tu ipunitior exis: atqꝫ hic. et q2 ac cōiūctio tātundē pollet quātū atqꝫ: Hora. dixit. victurū suaui⁹ ac si q̄stor auus. Nōnunq̄ abltūs ille cōparatiōis non mutat̄ in aliū casum: sed resoluit̄ i vbū. vt tu eras doctior opiniōe mea. nō dices q̄ opinio mea: sꝫ q̄ ego opinabar. Hora. si q̄cq̄d vidit meli⁹ ve peius ve sua spe. i. q̄ spabat. Illd vero qd supra diximus cōparatiuū posse cōstrui cū gtō cū partitiue teneret̄: oportere aūt partitionē fieri iter duo tm̄: posset dici gtm̄ illū nō rōne cōparatiōis: sed rōne partitiōis venire i cōstructionē. Nā et citra cōparationē dicim⁹ qd manū altera dextera ē: altera sinistra: et qd aiacū alter fuit telamoni⁹ alter oilei. Neqꝫ tn̄ necesse est sequi comparatiuo partitionē fieri iter duo. vt Pli. li. xj. nat. histo. aīaliū inqt fortiora sunt qb⁹ sāguis crassior. sapiētiora qb⁹ tenuior. timidiora qb⁹ minim⁹. Qd si gtūs ille p̄cesserit: pōt nihilominus cōparatiuū cōstructionē ppriā retinere. vt aiacū telamoni⁹ fortior fuit oileo: vel q̄ oile⁹. et manuū dextera robustior ē sinistra vl̄ q̄ sinistra. Illd q̄qꝫ Cicerōis oīm societatū nulla est gratior: nulla carior q̄ ea q̄ cū rep. ē vnicuiqꝫ nr̄m. Et q̄qꝫ recte dicim⁹: digitop medi⁹ ē lōgissim⁹: nihilomin⁹ et recte dicet̄ digitop medi⁹ ē lōgior cęteri. Immo vero nullū est suplatiuū qd nō possit paraphrasi vti i cōparatiuū cū relatiuo diuersitatis. vt romanop eloqntissim⁹ fuit. Cicero. vl̄ cęteri romanis eloqntior fuit Cicero. Quid qd ēt sine relatiuo diuersitati cōparatiuū oib⁹ sui gn̄is superat̄. vt apd vg. viij. ęn̄. sed cūctis altior ibat āchises. Apul. q̄qꝫ hippias e nūero sophistap artiū mltitudine p̄or oib⁹ et eloqntia nulli scds. Iuue. hedul⁹ et toga grege mollior. Mart. to-l⁹ volo rideas libell⁹ et iis neqor oib⁹ libellis. Tamētsi i his oib⁹ locis et silib⁹ semp relatiuū diuersitati subitelligit̄. alioq̄ nō diceres qd dici volebas nā si cūcti altior ibat āchises et se q̄qꝫ altior ibat. et si hippias oib⁹ sophistis erat p̄or et se q̄qꝫ p̄or erat q̄ppe q̄ cēt sophistes. Quare i his oib⁹ subitelligēdū ē reliq̄s aut alijs aut cęteri. vt cōstet autop sensus. Est tn̄ cum abltūs cū quo cōparatiuū cōstruit̄: ad nm̄ reduci nō pōt. vt cum q̄s vel q̄ ponit̄ relatiue. vt apd vg. j. ęn̄. rex fuit Aeneas nobis quo iustior alter. Idē tamen. vj. missenū eolidem quo nō pr̄stantior alter. qb⁹ in locis p quo nō recte diceret̄ q̄ q̄. Idē q̄qꝫ de nōib⁹ nega

Cōparatiuū regulare hēt.
Magnific⁹. cētior. cētissim⁹
Munific⁹. cētior. cētissim⁹.
Mirific⁹. cētior. cētissim⁹.
Bn̄fic⁹. centior. cētissim⁹.
Malefic⁹. cētior. cētissim⁹.
Benedic⁹. cētior. cētissim⁹.
Maledic⁹. cētior. cētissim⁹.
Beneuol⁹. lētior. lētissim⁹.
Maleuol⁹. lētior. lētissim⁹.
Multiuol⁹. lētior. lētissim⁹.
Pius pissim⁹ & piētissim⁹.
Cōparatiuo caret.
Senex senior. Suplatiuo ca.
Iuuenis. iunior.
Suplatiuo caret.
Vetus veterrimus.
Cōparatiuū reglare hēt.
Dexter dextimus.
Cōparatiuū reglare hēt.
Sinister sinistimus.
Cōparatiuū reglare hēt.
Facilis facillimus.
Cōparatiuū reglare hēt.
Agilis agillimus.
Cōparatiuū reglare hēt.
Gracilis gracillimus.
Cōparatiuū reglare hēt.
Humilis humillimus.
Cōparatiuū reglare hēt.
Similis simillimus.
Cōparatiuū reglare hēt.
Mult⁹ plurim⁹ cōpatiuo ca.
Multa plīma. cōpatiuo caret
Multum plus plurimum.
Multi plures plurimi.
In plurali integrum est.

A verbis.

Detero deterior deterrimus.
Potior. eris. potior. tissimus.

Ab aduerbiis.

Extra exterior extimus.
Intra interior intimus.
Vltra vlterior vltimus.
Infra inferior infimus.
Cōparatiuū reglare hēt.
Citra citerior citimus.
Supra superior supremus.
Prope propior proximus.
Post posterior postremus.
Ante āterior. Suplatiuo ca.
Pridem prior primus.
Penit⁹ penitior penitissimus
Ocyor ocyssim⁹ positiuo caret. nisi malis ab ocis formare.

Noīa quorū significatio crescere aut minui non pōt non formāt ex se cōparatiua aut suplatiua. qualia sūt. igēs. ops. summ⁹. vnic⁹. im⁹. Et noīa numeralia siue sint distributiua siue ordinalia. Et pronoīa. q̄q̄ Plautus dixerit ipsissimus est. sicut Vergilius ab ingens ingentior fecit comparatiuum.

Cōstruuntur cōparatiua cū abltō vel cū alio casu quem cōiunctio quā poterit p rōne verbi subintellecti coniungere. vt Plato fuit doctior Aristotele vel q̄ Aristoteles. credo Platonē eloqntiorē Demosthene vl̄ q̄ Demosthenē. & vtor te benigniore pr̄e meo vel q̄ patre meo. Dicim⁹ tn̄ sum auidior glorię q̄ pecunię & nō pecunia. & similior pr̄i q̄ matri & nō matre. quia auidus & similis cū gtō & dtō construuntur.

tiuis dicendū. Nā ⁊ si dici possit Cicero nemine fuit imbecillior: nō diceref recte Cicero fuit ibecillior ꝙ̄ nemo.
Cōstruit̄ ꝑterea ꝯparatiuū cū abltō significāti excessum vl' defectū. Iuue. pares qd vēdere possis plurꝫ dimidio. Pli.li.xj. pulmo q̄druplo maior bubulo. Curtiꝰ. Cū dimidio inq̄t ferme exercitꝰ maior eēt ꝙ̄ i sicilia fuisset. qbꝰ in locis excessꝰ sigt̄ur. defectꝰ v̄o i Horatiano illo. forte nimis locuples vno q̄drāte piret. Quare nō male diceref ml-to e paulo cū ꝯstruūt̄ cū ꝯparatiuo noīa eē cū vulgo appellet̄ aduerbia: significāt eīn excessū. Solēt et aliq̄n gradꝰ

Construuntur ꝑterea cū abltō significāti excessum quo aliquid excedit aut exceditur, vt ego sum duplo maior quā tu. & tu dimidio minor.

Suplatiuū nomē est qd ad plures sui gn̄is cōparatū oībꝰ supponitur. vel ꝑ se ꝑlatū significat quātum positiuū cū hoc aduerbio valde. vt achilles græcorū fortissimus. & achilles fortissimus, i. valde fortis.

Suplatiuū cōstruitur cū gtō nūeri pluralis aut singlaris sed noīs tm̄ collectiui: q resoluit̄ in abltm̄ cū ꝑpositione ex. vt achilles fortissimus græcorū. fortissimꝰ gentis danaū. i. ex græcis, ex gente danaum.

iter se ꝯparari. ⁊ pares paribꝰ referri. vt tuū cōsiliū tutū ē magꝭ ꝙ̄ honestū. nō recte diceres honestius aut honestissimū. ⁊ tuū ꝯsiliū tutiꝰ ē ꝙ̄ honestiꝰ nō honestū neqꝫ honestissimū. ⁊ tuū ꝯsiliū ē magꝭ tutissimū quā honestissimū. Est ꝑterea qn̄ ꝯparatiuū nō regit abltm̄: sꝫ ꝯsiderat adiūgi sibi orōnē vt icepta orō ꝑfectū habeat sensum. vt hic adolescēs minor ē quā vt graui supplicio puniri d̄beat. corruptior quā vt illi tm̄ negociū ꝯmitti d̄beat. Pōt tñ aliqn̄ ꝯparatiuū cū abltō ꝯstrui: sed cū ꝙ̄ ꝯiūctiōe et ꝓ ꝑpositiōe. Curtiꝰ. maiorē quā ꝓ magnitudīe silue sonū reddebat. Suplatiuū. suplatiuū nomen cū ab eo dictū sit qd supferat̄ ⁊ excellat: recte pluribꝰ ꝯparari d̄bet: hꝫ eīn locū suplatiuū cū aut i tribꝰ aut i pluribꝰ vnꝰ illoꝝ ceterꝭ āteferf. vt Plato fuit doctissimꝰ phoꝝ. Sꝫ qd d̄r ad ples sui gn̄is ꝯparari: itelligēdū ē de illis q̄ sub eodē noīe sunt: ⁊ de qbꝰ vnū nomē cōe dici pōt: nō tñ qdlibet sed illd tm̄ qd ex vi cōparatiōis a suplatiuo regit̄. vt Plato doctissimꝰ phoꝝ ꝯparat̄ ad suū genꝰ qꝛ fuit phus. Qd si dicerē plato doctissimꝰ romanoꝝ: nō illū ad suū genꝰ ꝯpararē qm̄ Plato nō fuit romanꝰ. nec si dicerē plato poetaꝝ grecoꝝ clarissimus. qm̄ ⁊ si plato grecꝰ nō tñ est poeta: nec sic plato phoꝝ romanoꝝ nobilissimꝰ: qꝛ tametsi ē phus nō tñ est romanus phus. Qd v̄o d̄ celeno v̄g. i. iij. ęn. dixit furiaꝝ ego maxima pādo. Ideoqꝫ i. vj. de fame furiarū maxima iuxta accubat: itelligēdū ē ⁊ celeno ⁊ famē quodāmō furias fuisse. sicut si diceres aliquē stolidissimū asinoꝝ itelligimꝰ illum quodā mō eē asinū. Nā qd Valla Macrobiū i saturnal. carpit ex eo qd dixit. age sui oim nō mō adolescētiū q̄ tibi ęqueui sūt sꝫ ⁊ senū q̄qꝫ doctissime: posset dici sub illa voce oim oēs ⁊ senes ⁊ adolescētes ꝯtineri. ex qbꝰ cū Seruiꝰ vnꝰ eēt sub eodē gn̄e positꝰ est. Illd ꝑterea qd idē Valla Priscianū taxat qd i ꝑmo de octo partibꝰ orōnis volumine scripsit. Oim coꝝ q̄ diuidi pn̄t breuissimū ē qd diuidi nō pōt: dicēdū qd gtūs ille oim nō ꝯparatiōis rōne sꝫ possessiōis positꝰ ē. cuiꝰ sensꝰ ē. coꝝ q̄ diuidi pn̄t breuissimū. i. breuissima pars ē ea q̄ diuidi nō pōt. vt d̄mōstret dictionū q̄ diuidi pn̄t breuissimā partē eē lr̄am q̄ indiuidua ē. Vel absolute ꝑlatū. i. q̄ties nō ponit̄ ad q̄s fiat ꝯparatio. ⁊ tūc valet quātū positiuū cū hoc aduerbio valde. vt v̄g. puer ascanꝰ Venerꝭ iustissima cura. i. valde iusta. Valla ꝓ maxime ⁊ nō ꝑ valde suplatiuū exponi d̄bere dicit: q̄ nō male forte diceref si suplatiuū cōparatiue accipiat̄. qd si absolute poneref: cresceret eiꝰ sigtio vno gradu magis quā ab vllo ꝯcipit̄. foelicissimꝰ eīn sic ꝯcipit̄ ab oībꝰ q̄si multū foelix. aut nimiū foelix. vt v̄g. li. iiij. ęn. dixit. foelix heu nimiū foelix: si littora tm̄. Maxime v̄o plꝰ significat quā mltū aut nimiū. nō igit̄ ꝑ maxime sꝫ ꝑ valde resoluēdū ē suplatiuū: ad qd illa mltū ⁊ nimium referūt̄ qd nisi fieret: nūꝙ̄ ꝯstare posset de sensu suplatiui: si ꝑ suplatiuū exponeref: q̄d eīn magꝭ ꝯstaret d̄ exponēte quā de exposito. Sꝫ idē vult ꝯparatiuū nō magꝭ exponēdū eē ꝑ aduerbiū magis quā ꝑ vehemētiꝰ aut plꝰ aut silia. nō vidēs illa q̄qꝫ resoluēda eē rursꝰ i magꝭ. Opꝫ eīn i physicis corꝑibꝰ sic graduū resolutiōe eē aliq̄ velut elemēta ꝑma ⁊ cōmunissima: q̄ ꝯstātia firmaqꝫ sint: ⁊ i q̄ ceteri gradꝰ: ipa v̄o i nulla alia ꝑora resoluāt̄. Qd si oīa v̄ba ꝑscruterꝭ: nullū iuenire possis ad qd oīa icremēta tanꝙ̄ ad ꝑncipiū reducant̄: nisi magnꝰ ⁊ ab eo gradꝰ deducti hoc ē maior ⁊ maximꝰ: q̄ cū sint adiectiua: iūgunt̄ substātiuis ad coꝝ nō solū q̄ttitatis: sꝫ ⁊ q̄litatꝭ itensionē significādā. Dicimꝰ eīn magnū viꝝ. maiorē viꝝ. maximū viꝝ. magnū oratorē. maiorē phum. maximū iꝑatorē. Sed queādmodū hęc adiectiua substātiuis: sic coꝝ aduerbia iūgunt̄ adiectiuis ad coꝝ sigtionē ꝑgradꝰ augēdā. vt valde doctꝰ. magis doctꝰ. maxime doctꝰ. ad designādā magnā aut maiorē: aut maximā alicuiꝰ doctrinā. Sꝫ qd valde sit a magno aduerbiū nemo diceret: nisi rōne sigtiōis: ea vꝫ rōne q̄ ab eo qd ē iupiter dicimꝰ i gtō iouis. hoc ē nō rōne vocis sed sigtionis. Nā cū ab eo qd ē magnꝰ nō sit i vsu latini ꝓmōis aduerbiū magne loco illiꝰ substitutū ē valde ab eo qd ē validꝰ. a. um. ꝓ eo qd vsitatiꝰ d̄r validꝰ. a. ū. sicut calidū ꝓ calido: ⁊ solidū ꝓ solido dicimꝰ. Itaqꝫ cū d̄r valde pugnat. valde currit. valde legit i ꝓꝑa sigtiōe accipiēdū ē. Extēdit̄ tñ deide ad alia qbꝰ nō ꝓꝑie coheret. vt valde senex. valde ęgrotꝰ. valde ifirmꝰ. valde cupit. valde dolet. valde timet. qbꝰ i locꝭ nō tā valētiā ꝙ̄ magnitudinē sigt ętatꝭ. ęgritudinis. ifirmitatꝭ. cupiditatꝭ. dolorꝭ. timorꝭ: cū alioq̄ ex ꝓportiōe dicēdū eēt magne senex. magne ęgrotꝰ. magne ifirmꝰ: qd qꝛ vsꝰ nō recipit: alid nō ęq̄ ꝓꝑiū i locū illiꝰ sustituit: hoc ē valde ꝓ magne. Iā i ceterꝭ gradibꝰ nulla ꝯtētio est: q̄n ꝯparatiuꝰ ꝑ magꝭ ⁊ suplatiuꝰ ꝑ maxime exponēdi sint: cū ꝯparatiue accipiūt̄. Quę cū sint veluti elemēta oīꝫ quātitatꝭ ⁊ q̄litatꝭ itēsionū: ad q̄s explicādos gradꝰ ꝯparatiōis iuēti sunt: i ea tanꝙ̄ ꝑma oēs gradꝰ resoluēdi sunt. ipsa v̄o nō hn̄t alia ꝑora i q̄ resolui possint. Qd si nulla fiat graduū ꝯparatio vt paulo post dicemꝰ: ꝯparatiuū non multo plꝰ valet ꝙ̄ positiuū: ⁊ suplatiuū i positiuū cū aduerbio valde cōmodissime resoluet̄. Nā oīa suplatiua. cū gtō numeri pluralis ꝯstruit̄ suplatiuū: qꝛ nunꝙ̄ alterꝰ ad alterum fit ꝑ suplatiuum ꝯparatio: sed semꝑ ad multos: cū vnꝰ ceterꝭ eiusdē gn̄is āteferf. vt v̄g. viij. ęn. maxime graiugenū cui me fortuna ꝑcari. Pōt v̄o ꝯstrui cū gtō singulari si fuerit nomē collectiuū. Idē. j. ęn. danaū fortissime gētꝭ tidide. Nā qd est apd eūdē i eodē. ditissimꝰ agri phoenicū: gtūs ille agri nō rōne ꝯparatiōis: sed ex sigtiōe sui positiui speciali regit̄. Potest q̄qꝫ suplatiuū construi cum abltō ⁊ ꝑpositione ex vel in. vel accusatiuo ⁊ prępositione inter. vt fortissimus ex omnibus grecis est achilles. et Vergi. ij. ęn. iustissimus vnus qui fuit in teucris: ⁊ seruantissimus ęqui. vel qui fuit inter troianos iustissimus.

Superlatiuum a comparatiuo hoc differt : quod comparatiuum exponitur per poſitiuum cū magis & ꝙ. ſuperlatiuum vero per poſitiuum etiam cū maxime & ex. vt eſt eloquentior Cicerone.i. magis eloquens ꝙ Cicero. eloquētiſſimus omnium.i. maxime eloquens ex omnibus.

Superlatiuo non eſt locꝰ in cōparatione duorū. cōparatiuo vero eſt duorū & pluriū. vt aiacum telamoniꝰ fuit fortior: & non fortiſſimus. digitorū medius eſt lōgiſſimus: & digitorū medius eſt longior cæteris.

Eſt & alia differentia quod omne ſuperlatiuū reſolui poteſt in comparatiuū cū relatiuo diuerſitatis eodē ſenſu manente: non tamē omne comparatiuū in ſuperlatiuum conuertitur. vt poetarum nobiliſſimus eſt Homerus & cæteris poetis nobilior eſt Homerus.

Cōparatiuū plus ſignificat ꝙ ſuperlatiuū ſi poſtponatur illi. vt Ariſtoteles eſt doctiſſimꝰ: ſed Plato doctior. Aliquādo ſignificat minus ꝙ poſitiuū. vt Vergilius. triſtior & lachrymis oculos ſuffuſa nitentes. pro ſubtriſtis. & fere quoties cōparatiuū nō cōſtruitur cū caſu illius ad quod fit cōparatio: minus ſignificat ꝙ poſitiuum aut quantum poſitiuum.

Superlatiuū a cōparatiuo. maxima inter hos duos gradus differētia eſt: q̄ ex vtriuſq; expoſitiōe colligitur. cōparatiuum nāq;: vt diximus exponitur per poſitiuum cum hoc aduerbio magis et coniunctione ꝙ. vt plato fuit ſapiētior Demoſthene.i.magis ſapiens ꝙ Demoſthenes. Plato fuit eloquētior oratoribꝰ.i.magis eloquēs ꝙ oratores. in quo ſermone non ſignificatur plato eſſe in genere oratorum. Unde valla putauit oportere comparatiuū ad diuerſum genus comparari. ſed quēadmodū non ſignificat comparationis terminos eſſe eiuſdē gn̄is: ita neq; aſſerit eſſe generis diuerſi: quare licet per comparatiuum eſſe vel eiuſdem generis vel diuerſi. Superlatiuus vero vt diximus exponitur per poſitiuum et aduerbium maxime: vel prepoſitiōe ex cū ablatiuo. vt achilles fortiſſimus grecorū. ideſt maxime fortis. in q̄bus verbis achilles ſignificat fuiſſe grecus. Unde factū eſt vt ſuperlatiuū dicat ad ſuum genus: ⁊ nunq̄ aliter comparari. Quod cum Diomedes cum ceteris autoribus precepiſſet: contra ſuum preceptum ille ſic ſcripſit. Si tres inquit ſint viri: cum quem ſuperferimus ceterorum fortiſſimum dicimus: cum dicēdum eſſet omnium fortiſſimum: aut per comparatiuum ceteris fortiorem dicimus: niſi forte quod vero ſimillimum ſit: in codice mendum legitur: vt pro virorum ceterorum ſit poſitum. Diomedes enim eum quem ſuperferebat fortiſſimum e tribus nō intellexit. ac ceteri nō tres ſed duo ſunt: in quibꝰ ſuperlatiuo nō eſt locus. Item ſuperlatiuo. Secunda differentia eſt quod ſuperlatiuo non eſt locus inter duos. hoc eſt cum e duobus vnus in cōparatione alterum ſuperat. vt achillem dicimus fortiorem hectore: non fortiſſimum. plures enim quam duos eſſe oportet: in quibus ſuperlatiuum locum habet. Tertium enim locū ſortitur ſuperlatiuum. nō vt Laurētius putauit in gradu quātitatis vel qualitatis: ſed in numero comparatorum. Nam ſi decē ſint naues eiuſdem magnitudinis: vndecima que alijs maior eſt ⁊ omnium maxima ⁊ ceteris maior dicetur. et cum Vergilius dixit: ſed cunctis altior ibat anchiſes: non intellexit omnes fuiſſe pares quos anchiſes ſuperabat. et cum idem dixit ſcelere ante alios immanior omnes: nō omnes quibus pygmalion immanior fuit: equalis ſceleris fuerunt. Cumq; Martialis dixit: et ſis nequior omnibus libellis: non intellexit de illis ꝙ pares inter ſe eſſent. Nam ſi greci ſint in quattuor fortitudinis gradus diſtributi: vt achilles ſuperet omnes alios. illum ſequatur aiax. tertius ſit Diomedes. in extremo gradu ceteri conſtituantur: licebit vtiq; ſecundum et tertium et quartum gradum qualitatis poſſidere. vt Diomedes fuit fortiſſimus excepto aiace qui Diomede ipſo fortior: et achille qui omnium fortiſſimꝰ fuit. aut ſic. Diome. fuit ceteris grecis: fortior: excepto aiace qui omnium fortiſſimus fuit preter achillem : qui non modo alijs : ſed etiam ipſo aiace fuit fortior. Non igitur magnitudine ſed multitudine ſuperatur comparatiuum a ſuperlatiuo : nec ſemper ſed ꝙ comparatiuū inter duos cadit: ſuperlatiuum vero inter multos. ſed comparatiuum quoq; inter multos cadere poteſt. Nam cum queritur vtrum potius aut quid potiſſimum: quid valet illa diſtinctio: niſi vt potius ſit vnum e duobus: potiſſimum vnum e tribus vel e pluribus. Quare Priſcianus excuſari nulla ratione poteſt: qui exiſtimauit ſuperlatiuum multo plus ſuperare poſitiuum ꝙ comparatiuum. vnde occaſionem dedit alijs exponendi ſuperlatiuum per multo magis. Et quomodo intelligent iſti plautinū illud. miſer homo eſt qui ipſe ſibi quod edat: querit. ſed ille miſerior qui egre querit ⁊ nihil inuenit. ille miſerrimus qui cum eſſe cupit: quid edat non habet. miſerrimus inquient.i. multo miſerior: vt creſcat gradus miſerie. ſed non ita eſt ſed miſerior eſt qui querit et nihil inuenit eo qui tantum querit: ſed inuenit. ⁊ ille omnium miſerrimus.i. maxime miſer : vt ſit miſerior eo qui querit et inuenit: et miſerior eo qui querit nec inuenit. Quod etiam per comparatiuum poſſem ſic dicere. ſed ille ceteris miſerior: qui cum eſſe cupit: quid edat nō habet. quare non per multo magis ſed nec per magis exponetur ſuperlatiuum. poſtularet enim poſt ſe ꝙ coniunctionem que comparatiuis nominibus ⁊ aduerbijs tam familiaris eſt: vt ab eis ſeparari non poſſit: ſed exponetur per maxime: quod ex multis locis: ſed ex illo potiſſimum Ciceronis maxime apparet: vbi quod ſuperlatiuum durius erat poſuit poſitiuum cum maxime in epiſtola ad Curionem quod mihi inquit eſſet omnium maximū maximeq; neceſſarium. Illud vero quod Oui. in. iij. meta. dixit de pyramo ⁊ thiſbe. E quibus illa fuit longa digniſſima vita. et ſi qua alia reperiuntur huiuſmodi : excuſari poſſunt aut neceſſitate aut deniq; autoritate. Eſt et alia differentia. hoc manifeſtum eſt: nam quod dicitur per ſuperlatiuum ſine relatiuo diuerſitatis licebit dici per comparatiuū cum illo. Quintilianus. pars vero rationalis cum ad examinationem dicendi tanto ceteris vberior quanto maior ſpiritu. Curtius. mare caſpium dulcius ceteris ingentis magnitudinis ſerpentes alit. non eſt dubiū quin poſſit dici tāto omnium vberrima. ⁊ mare caſpiū omnium dulciſſimum eodem ſenſu manente.

¶ De diminutiuis. Cap. xv.

Iminutiua nō hn̄t certā rōnē qua possint formari. Sed illđ tm̄ hoc loco dicē dū est exire in varias terminatiōes: sed plærūq; in vl9 vla vlū. vt frater fraterculꝰ. soror sororcula. munꝰ munusculū. Aliqñ in. io. vt homo homuncio. senex senecio. Aliqñ i aster astra astrū. vt pinꝰ pinaster. filia filiastra. apiū apiastrū. q̄ ꝓpriæ nō sunt diminutiua sed imitatione quandā significantia. Aliqñ in olus ola olū. vt sergius sergiolus. corona corola. palliū palliolū. Aliqñ in ellus ella ellū. vt tener tenera tenerū. tenellus tenella tenellum. Aliqñ in. illus illa illū. vt tantus tanta tantum. tantillus tantilla tantillum. Aliqñ in leus. vt equus equuleus. Aliquando in iscus. vt pan paniscus. basilius basiliscus.

¶ De relatiuis. Cap. xvi.

RElatiuū est qđ rem antecedentē refert. Et est duplex. Substantiæ & accidētis. Relatiuū substātiæ est: qđ refert antecedēs substātiuū. Qualia sunt. Qui. quæ. quod. gtō sui. Suus. sua. suū. Ipse. ipsa. ipsum. Ille. illa. illud. Is. ea. id. Idē. eadē. idē. Alius. alia. aliud. Alter. altera. alterū. Reliquus. reliqua. reliquū. Cætera. cæterū. nam cæter vix repit̄. Horū septem priora sunt relatiua idētitatis. Quattuor posteriora sūt diuersitatis. Relatiuū accidentis est: qđ refert antecedēs adiectiuum. Qualia sunt. Hic & hæc qualis & hoc quale. Quantus. quanta. quantū. Plurali noīatiuo quot. Quotus. quota. quotū. Hic & hæc quotēnis & hoc quotēne. Quotuplus. quotupla. quotuplū. hic & hæc & hoc quotuplex.

Relatiuū accidētis cū substātiuo seqnti debet cōcordare. vt est aīal variū: qualis est mulier. templū magnū quātus est mons. Horatius tm̄ in epodo relatiuū accidentis antecedenti retulit. Sed incitat me pectus & mammæ putres equina quales vbera.

Relatiuū vero substātiæ cū antecedenti plærūq; debet cōuenire. vt dedi tibi libros: sed illos a te acceperā. Si tm̄ quis vel qui ponitur inter duo substantiua: vtriq; potest referri. vt est aīal qđ appellant orygē: vel quē appellant orygen.

Si tm̄ alterū ex duobꝰ substātiuis est ꝓpriū. semper ad illud referendū est. vt Salustius. est locus in carcere qđ Tullianū appellatur. Verg. Est locus hesperiam graii cognomine dicunt. vbi seruius dicit debere subintelligi quam & nullo modo quem.

¶ De noībus patronymicis. Cap. xvii.

PAtronymica masculina in noībꝰ primæ declinatiōis formant̄ a gtō. e. finali mutata i des. vt ęneę ęneades. In noībꝰ scđę declinatiōis fiunt a gtō addita. des. vt æacꝰ. æaci. æacides. Quę tm̄ i eus. diphthongō terminant̄ cū duplicē habeant gtm̄ in. ei. & i. i. formāt patronymicū a gtō scđo addita. des. vt pētheus pēthei vel pēthi. pēthides. In noībus tertiæ declinatiōis patronymica formāt̄ a dtō addita. des. vt nestor nestoris nestori nestorides.

Sed nō hæc regula est vsquequaq; vera. Nā autores aliqñ addūt aliqd. aliqñ detrahūt. vt atlāti atlātiades ꝑ atlātides. Amphitryoni. amphitryoniades. ꝑ amphitryonides. menecides ꝑ meneciades. meniades ꝑ menides. Aenides quoq; Vergilius dixit ꝑ Aeneades libro. ix. sit satis ænide telis impune numanū oppetiisse tuis. Idē quoq; scipiades formauit ꝑ scipionides. deucalides ꝑ deucalionides.

¶ Declinanturq; ꝑ primā noīs declinationē.

Patronymica fœminina fiunt a masculinis patronymicis ablata. de. vt ab æolides æolidæ. æolis æolidis. a theseides theseis theseidis. a pelides. pelias. adis Declinātur q; ꝑ tertiā noīs declinationē. Repiunt̄ pauca noīa patronymica fœminina in. ne. desinentia ꝑ primā noīs declinationē variata. vt nerine filia nerei. adrastine filia adrasti. acrisiōe filia acrisii.

Cū patronymica ꝓprie a noībꝰ patrū deriuentur aliqñ trahunt̄ a noībꝰ matrū. aliqñ ab auis paternis siue maternis. aliqñ a fratribꝰ aut sororibꝰ. aliqñ ab vrbibus siue vrbiū cōditoribus: de quibꝰ passim exempla reperies apud autores.

¶ De aduerbiis localibus. Cap. xviii.

ADuerbia localia in quadruplici sunt differentia hoc est aut in loco. aut de loco. aut ad locum aut ꝑ locum. Vbi & vbinam quærūt de loco in quo. vt vbi est antonius?

Quo & quorsum quærunt de loco ad quē. vt quo ꝓficisceris?

Vnde quærit de loco a quo: vt vnde venis o antoni?

Qua quærit de loco per quem. vt qua iturus es?

Interrogantibus per hæc aduerbia aut respondemus æque per aduerbia: aut per nomina ꝓpria locorum aduerbialiter posita. Si respondere velis per nomina propria locorum interroganti vbi est aut fit aliquid: si ciuitas illa siue sit oppidum. siue municipiū. siue castellū. siue pagus. siue vicus: declinatur per primā aut secundā nominis declinatiōem in numero singulari: tunc ponitur in genitiuo. vt est Salmanticæ. est Toleti. Si per tertiam aut pluraliter declinatur: ponitur in ablatiuo siue vt vult Seruius in datiuo. vt est hispali est septimācis. burgis. est trallibus.

Illa quoq; nomina appellatiua togæ. militiæ. domi. ruri. rationem nominum propriorum sequũtur: ponunturq; aduerbialiter sicut illa.

Si per aduerbia: per vnũ ex iis q̃ sequũtur respõderi oportet. Fingam⁹ igit̃ eũ quo cũ loquimur sit hispali. & de quo loqmur sit toleti. is vero q loquit̃: sit salmanticæ. Quærenti itaq; vbi est antonius? respondebis hic. i. salmanticæ vbi ego sum.

Isthic idest hispali vbi tu es.

Illic idest toleti vbi aliquis est.

Vbi idest in loco vbi aliquis est.

Sicubi idest si in aliquo loco aliquis est.

Necubi idest ne in aliquo loco aliquis sit.

Alicubi idest in aliquo loco.

Vbiuis idest in quouis loco.

Vbiq; idest in omni loco.

Vbilibet idest in quolibet loco.

Vbi vbi idest in quocũq; loco.

Vbicũq; idest in quocũq; loco.

Ibidem idest in eodem loco.

Alibi idest in alio loco.

Ibi idest in eodem loco.

Ibidem idest in eodem loco.

Inibi idest in eodem loco.

Vsquam idest in aliquo loco.

Nusquam idest in nullo loco.

Intus idest in interiori loco.

Foris idest in exteriori loco.

Supra idest in superiori loco.

Infra idest in inferiori loco.

Significantia ad locum.

Interroganti quo imus. si per vrbium nomina respondemus: illa ponimus in accusatiuo aduerbialiter. vt eo Salmanticã. Toletum. Hispalim. Septimancas. Burgos. Trallis. Rus. Domum. Sed militiam & togam non dicimus. Sed per aduerbia respondemus.

Huc. i. salmanticam vbi ego sum.

Isthuc. i. hispalim. vbi tu es.

Illuc. i. toletum vbi aliquis est.

Siquo. i. si ad aliquem locum.

Nequo. i. ne ad aliquem locum.

Aliquo. i. ad aliquem locum.

Alio. i. ad alium locum.

Vtroq;. i. ad vtrumq; locum.

Quoquo. i. ad quemcũq; locum.

Quouis idest ad quemlibet locum.

Eo idest ad eum locum.

Eodem idest ad eundem locum.

Intus. i. ad interiorem locum.

Foras idest ad exteriorem locum.

Sursum id est in superiorem locum.

Deorsum idest in inferiorem locum.

Dextrorsum idest ad dexteram.

Sinistrorsum idest ad sinistram.

Significantia de loco.

Interroganti vnde venimus: si per vrbium nomina respondemus: illa ponimus in ablatiuo aduerbialiter. vt venio Salmantica. Toleto. Hispali. Septimancis. Burgis. Trallibus. Rure. Domo. Sed nõ dicimus militia & tota. Sed per aduerbia respondemus sic.

Hinc idest ab eo loco vbi ego sum.

Isthinc idest ab eo loco vbi tu es.

Illinc idest ab eo loco vbi aliquis est.

Sicunde id est si ab aliquo loco.

Necunde idest ne ab aliquo loco.

Aliunde idest ab aliquo loco.

Vtrinq; idest ab vtroq; loco.

Vndiq; idest ex omni loco.

Vndelibet idest ex quolibet loco.

Vndeuis idest ex quouis loco.

Vndeunde pro ex quocũq; loco.

Vndecũq; pro ex quocũq; loco.

Inde idest ab eo loco.

Indidem idest ab eodem ipso loco.

Intus idest a loco interiori.

Foris idest a loco exteriori.

Superne idest a loco superiori.

Inferne idest a loco inferiori.

Cœlitus idest a cœlo.

Significantia per locum.

Interroganti qua profecturi sumus: si per vrbium nomina respondemus: ponimus illa æque in ablatiuo. vt Salmantica. Toleto. Hispali. Septimancis. Burgis. Trallibus. Rure. Domo. Sed non dicim⁹ militia & toga. si per aduerbia respondemus in hunc modum.

Hac idest per locum vbi ego sum.

Isthac per locum vbi tu es.

Illac idest per locum vbi aliquis est.

Si qua idest si per aliquem locum.

Nequa idest ne per aliquem locum.

Alia idest per alium locum.

LIBRI QVARTI FINIS.

Liber quintꝰ: q̃ est de scd̃a grãmatices parte. hoc est de ꝓsodia cui rñdet syllaba. Qd̃ ad p̃sentẽ rõnẽ attinet: syllabę cõsideratio q̃dripartita est. Primo nãq; de syllabaꝝ tpibꝰ dissereimꝰ. Deide de carminũ pedibꝰ: q̃ ex syllabis cõstãt. Cũ de gñibꝰ carminũ: q̃ ex pedibꝰ cõponũt. Postremo de accẽtu cuiusq; syllabę. nã queadmodum li.iij. diximꝰ: q̃ttuor accidũt syllabę. tenor. tẽpꝰ. spũs. lr̃arũ numerꝰ. de spũ ⁊ numero lr̃aꝝ suo loco dictũ est. nũc ꝟo in hoc q̃nto libro agit de tenore siue accẽtu: ⁊ de cuiusq; syllabę tpe siue quãtitate. Syllaba nãq;: qd̃ ad p̃sentẽ rationẽ attinet: duobꝰ modis ꝯsiderat: aut q̃tenꝰ habet lõgitudinẽ vel breuitatẽ. aut quatenus habet altitudinẽ vel ꝓfunditatẽ. Longitudo ⁊ breuitas attẽdit rõne tpis ⁊ durationis: quã syllaba in ꝓlatiõe cõsumit: altitudo ꝟo ⁊ ꝓfunditas rõne accẽtus quo syllaba eleuat aut deprimit. Sed qm̃ accentꝰ p̃supponit syllabaꝝ quãtitatẽ: idcirco prius disserẽdũ est de syllabaꝝ tpibꝰ: hoc est de illaꝝ lõgitudine ⁊ breuitate cũ pedũ ꝟsuũq; rõne p quos potissimũ syllabę quãtitas dephẽdit. Deinde i vltimo huiꝰ libri capite de accẽtu. hoc est cũ de syllabaꝝ altitudine ⁊ ꝓfũditate disputabimꝰ. Syllaba lõga. Incipit ꝓponere regulas: q̃bꝰ possumꝰ dignoscere syllabaꝝ quãtitatẽ: ⁊ p̃mo p̃cepta q̃dã generalia. Cũ de cremẽto nominũ atq; ꝟboꝝ. Deinde de p̃mis syllabis. medijs. ⁊ vltimis. Principio tamẽ p̃mittit quędã fundamẽta ad cognitionẽ eoꝝ: quę deinceps tradẽda sunt. Primũ est: ꝙ syllaba lõga siue ꝓducta: siue vt Quinti. appellat porrecta est illa quę duo tẽpora cõsumit in ꝓlatiõe: hoc est dũ ꝓnũciatur. Breuis ꝟo siue curta: siue correpta. q̃ vnũ tps tantũ consumit: perinde ac si breuis syllaba: siue tẽpus illud vnũ in quo ꝓfert: sit mẽsura tẽporis in ꝓlatiõe ex memorabili p̃cepto illo Aristo. metaphysicoꝝ li.x. in quolibet genere quãtitatis esse aliqd̃ vnũ: qd̃ sit metrũ ⁊ mẽsura et minimũ in illo gñe. Neq; ignoro fuisse nõnullos: q̃ hęc scrupulosiꝰ inuestigauerint: atq; posuisse quĩcuplicẽ quantitatis rõnẽ in syllaba: vt sit vnũ tps: cũ syllaba natura breuis est. vt vir. vnũ ⁊ semis: cũ syllaba natura breuis indifferẽs est ad breuẽ ⁊ lõgã. vt tenebrę: cuiꝰ dictiõis media cõmunis est. Duo tẽpora: cũ syllaba natura lõga est. vt do. Duo ⁊ semis cũ post vocalẽ natura lõgã sequit cõsonãs. vt dos. Tria tẽpora: cũ post vocalẽ natura lõgã sequuntur duę cõsonãtes: vt mõs. Sed mihi introductiones p̃sertim latinas componẽti satis fuit numerosam illã partitionẽ ad duo integra reducere: vt q̃ syllaba vnũ tẽpꝰ ⁊ semis haberet: natura breuis et positione longa diceret: q̃ ꝟo duo ⁊ semis. vt tria tpa lõga esset. Illud q̃q; hoc loco addẽdũ est. qd̃ ⁊ alias sępiꝰ dicet. syllabã longã ꝓ breui: ⁊ breuẽ ꝓ longa autoritate poetica nõnunq̃ poni. Ancipites. alterũ fundamentum est qd̃ apud latinos oẽs vocales medię sunt. siue indifferẽtes: siue ancipites: siue liq̃dę. hoc est qd̃ produci ⁊ breuiari possunt. apd̃ latinos ꝟo dixit q2 greci duas habẽt vocales ęternũ lõgas. e. lõgũ ⁊. o. mega. duas q̃q; sẽp breues. e. psilon ⁊ omicrõ. tres medias. alpha. iota. ypsilon. V. seq̃tur. vt aqua liquor. aduertẽdũ est ꝓ cognitiõe eoꝝ q̃ paulopost dicẽda sunt. ꝙ grãmatici dicũt litterã liq̃scere cũ vim suã atq; rigorẽ amittit ⁊ q̃dãmodo lãguescit. Qd̃ tribꝰ modis ꝯtingere põt. aut q2 vocalis q̃ in aliq̃ dictiõe lõga ẽ. põt esse breuis i alia. ⁊ hoc modo. Pris. dixit oẽs vocales apud latinos esse liq̃das. aut q2 lr̃a siue illa sit vocalis siue cõsonãs aliq̃d de sua vi atq; rigore amittit: nõ tñ penitꝰ in ꝓnũciatiõe exterit. queadmodũ cũ post. q. seq̃tur. u. ⁊ post illã altera vocalis. hac eñ rõne vt dicit Qui. u. eliquat. Cõsonãs q̃q; liq̃scit cũ post syllabã natura breuẽ seq̃t muta cũ liq̃da: ⁊ remanet i sua vi muta: liq̃da q̃dãmodo euanescit. aut q2 in ꝓnũciatione lr̃a penitꝰ expũgit. veluti cũ in carmine dictio finit in. m. vel i vocali: seq̃turq; altera dictio incipiẽs a vocali: abijcitur eñ vocalis illa vel. m. cũ sua vocali. Itaq; cũ dixisset vocales esse medias et liq̃das p̃mo liq̃scẽtię mõ: subiũgit ꝙ. u. post. q. semꝑ est liq̃da scd̃o liq̃scẽtię mõ. post. g. ꝟo. ⁊. s. aliq̃n liq̃scit. aliq̃n vim suã retinet. Nã. u. lr̃a triplici fungit officio. q2 aut ẽ vocalis. aut cõsonãs. aut liq̃da. Cũ ꝟo ẽ liq̃da. neq; põt appellari vocalis: ꝙ nõ retinet vim suã. neq; cõsonãs. q2 nõ ferit vocalẽ sequẽtẽ. poterit tamẽ cũ adiectiõe vocalis liq̃da appellari scd̃o liq̃scẽtię modo. s3 post. q. semꝑ. post. g. ꝟo et. s. plerũq;. Nã cũ dicimꝰ lingua. sanguis. restinguo. u. liq̃da est. Cũ ꝟo ambiguꝰ. a. um. irriguꝰ. a. ũ. arguo arguis vocalis est. Pręterea cũ dicimꝰ suauis. suadeo. suesco suetꝰ. u. liq̃da est. Cũ tñ dicimꝰ suus sua suũ. suo suis. sueuꝰ sueui. u. vocalis est. Lu. i pri. fundat ab extremo flauos aq̃lone sueuos. põt etiã. u. liq̃da i vocalẽ mutari. Papi. j. theba. imo agite ⁊ positis q̃s nox inopina suasit. ⁊ Hora. in. j. ser. cũ mihi nõ tm̃ fures ferẽq; suetę. V. quoq; cõsonãs aliq̃n i vocalẽ mutat. Oui. i epi. medeę. debuerãt fusos euoluisse meos. euoluisse q̃nq; syllabaꝝ posuit: ꝓ euoluisse q̃ttuor syllabaꝝ. Hora. q̃q; in. j. car. siluę triũ syllabarũ ꝓ siluę duaꝝ posuit dicẽs. nũc mare nũc siluę. Hoc loco admonẽdi sunt q̃. u. liq̃dã perinde ꝓferũt ac si esset vocalis. in quo nõ minꝰ itali errãt ꝓferẽtes aqua. ligua. suauis. ⁊ silia. u. vocali expssa. quã hispani cũ illã i ꝓnũciatiõe oĩno expũgũt cũ illis i locis neq; supprimẽda sit. s3 q̃si liq̃da lãguidiori quodã sono raptim ꝓferẽda. L. aut. r. aut. s. hoc est tertiũ fũdamẽtũ. qd̃ ex numero ꝯsonãtiũ. l. m. n. r. s. liq̃scũt. s3. l. r. aut s. frequenter. nã passim exẽpla repies. m. n. raro. L. inq̃3. ⁊. r. s. freq̃nter liq̃scũt hoc ẽ vim suã amittũt. neq; cũ mutis syllabicatę ꝓducunt vocalẽ q̃ p̃cedit: quã vim alię duę ꝯsonãtes habẽt i carmine: queadmodũ paulopost dicturi sumꝰ: nã in ꝓsa orone semꝑ liq̃scunt. vt atlas. recludo. pharetra. tenebrę. s3 in carmine aliquãdo amittũt: aliq̃n retinẽt vim suã. Oui. in epi. deianirę. herculé supposito sydera fulsit atlas. ꝟg. iiij. ęñ. vltimꝰ hesperidũ locus est: vbi maximꝰ atlas. Idẽ. j. ęñ. auxilioq; vię veteres tellure recludit. Idẽ. ij. geor. ingredior sctõs ausus recludere fontes. Idem. j. ęñ. succinctam pharetra maculosę tegmine lyncis. Idẽ in eodẽ. virginibus tyrijs mos est gestare pharetrã. Idem in moreto. solicitaq; manu tenebras explorat inertes. Idẽ in. v. ęñ. ⁊ inhorruit vnda tenebris. in prioribus eñ exemplis. l. ⁊. r. liquidę sunt. in posterioribꝰ vero vim suam retinẽt. In diuersis quoq; dictionibus eadem est obseruatio. ꝟg. j. ęñ. vinclis et carcere frenat. vbi. r. liquida est. Idem in pri. geor. tribulaq; trahęq; ⁊ iniquo pondere rastri. vbi. r. vim suam retinet.

¶ Liber quintus qui est de prosodia. Capitulũ primum in quo præmittit regulas generales.

Syllaba longa duo cõsumit tẽpora: sed quæ
Dicitur esse breuis: tẽpus sibi vẽdicat vnũ.
Ancipites profert vocales sermo latinus.
Nã modo correptas: mõ lõgas ꝓmit easdẽ.
V. sequitur post. q. semper semperq; liquescit.
At post. s. &. g. vim seruat: vimq; remittit.
L. aut. r. aut. s. vsu plærũq; liquescunt.

Liq̄ſcit q̄q̄.m.tertio liq̄ſcentię mō:quēdmodū paulo an̄ diximꝰ.atq̄ȝ evestigio dicemꝰ. idq̄ȝ freq̄nter. raro tñ ſcđo liq̄ſcētię mō queadmodū cū ponit̄ an̄.n.vt apđ Sidoniū Georgio merula iterp̄te.dulcia mnemoſine demirās carmina ſapphꝰ.vbi.m.liq̄ſcit.vim tñ ſuā apđ catullū retinet i hendecaſyllabo phaleutico.dulce mnemoſynō meiſodalis.vim q̄q̄ȝ ſuā amittit i eadē dictiōe.Oui.v.faſto.diſſenſere deę.q̄ꝝ polymneia cepit.⁊ Hora.i.j.car. euterpe cohibet:neq̄ȝ polymneia.vbi rōne carminis aſclepiadei q̄nq̄ȝ ſyllabaꝝ eſt polymneia.ſunt q̄ dicāt polybymnia illis

M.aut.n.raro.ſeruant quandoq̄ȝ rigorem.
Dictio vocali ſi deſinat:atq̄ȝ ſequatur
  Altera vocalis:perimit ſynalœpha priorem.
  Si finitur in.m.vocalis & inde ſequatur:
  M.perit ecthlipſi cum vocali præeunte.
Syllaba quam ſcribis diphthongo:longa notetur.
  Quod ſi vocalis ſequitur:breuiabis eandem.

i locis legēdū eſſe.vt rō carminis ſtare poſſit. ſȝ hi nōvidēt qđ cū polymneia p̄ ei.diphthōgō i penultima ſcribat̄.vterq̄ȝ autor diphthōgō ſoluit ꝙ plęrūq̄ȝ i hmōi dictiōibꝰ fieri ꝯſueuit.vt calliopeia ꝓ calliopia.penelopeia pro penelopia. vim q̄q̄ȝ ſuā retinet.t.lr̄ę ſubiecta apđ Oui.xj.meta.cūq̄ȝ choro meliore ſui vineta tmoli. Idē in. vj. deſeruere ſui nymphę vineta tmoli.vbi plęriq̄ȝ legūt timoli ſed mēdoſe:niſi forte eo mō dicamꝰ ꝓ tmolꝰ timolꝰ.q̄ ꝓ mna mina dicūt latini. M. q̄q̄ȝ q̄ꝫq̄ȝ raro liq̄ſcit i eadē dictiōe apđ Martia. delectat mariū ſi pniciosus ichneumō.Silliꝰ q̄q̄ȝ italicꝰ.nōnūq̄ȝ affirmat terapncis ilion armis.In diuerſis quoq̄ȝ dictiōibꝰ. vt Oui.x. meta.piſcoſamq̄ȝ gnidō.grauidāq̄ȝ amathūta metallis.apđ eūdē tñ vim ſuā retinet in ep̄la paridis. ture terapnęo nata puella phrygē. S.p̄terea liq̄ſcit tertio liq̄ſcētię modo apud antiq̄ores freq̄ētiꝰ. vt apđ Enniū egregie cordatus hō catꝰ ęliꝰſextꝰ.Idē alio loco.oua parire ſolet gēnis penꝰ cōdecoratū.i ęlꝰ eñ ⁊ genꝰ.s.lr̄a expūgit. Seculū tñ eruditiꝰ nō vtit̄ hac licētia niſi pauci admodū antiq̄tatis amatores. vt Lucre.arboribꝰ veteres decidere falcibꝰ ramos.falcibꝰ eñ dactilꝰ eſt.s.lr̄a extrita.hac eadē licētia Cice. freq̄nter vtit̄ in arato : in quo ope maiorē in modū antiq̄tatis affectator dep̄hēdit̄. v̓g.adhuc audacꝰ fecit in illo v̓ſu iter ſe coiſſe viros: ⁊ decernere ferro. neq̄ȝ enim s.lr̄am extriuit tñ:ſed ⁊ vocalē illi adhęrētē.Idē i.ix.eñ.⁊ p̄ceps animi tiarꝰ ⁊ mauortiꝰ hemō.ſunt q̄ carmina illa aliter legāt ne v̓g. tātę nouitatis autorē eſſe putēt.Liq̄ſcit q̄q̄ȝ.s.ſcđo liq̄ſcētię mō in p̄ncipio dictionū ſeq̄nti muta vel muta:cū liq̄da.Hora.i.ſer.ignoſcēt ſi q̄d peccauero ſtultꝰ amici. Idē i eodē.linq̄mꝰ iſani ridētes p̄mia ſcribę. et alio in loco.ſi qđ ſit vitiū nō faſtidire ſtrabonē.Seq̄nti q̄q̄ȝ.m.liq̄ſcit.vt apđ Luc.in.x.terga ſedent crebro maculis diſtincta ſmaragdo.⁊ Tibullꝰ.li.ij.o pereat q̄cūq̄ȝ legit virideſq̄ȝ ſmaragdos.Dictio vocali hoc ē q̄rtū fundamētū qđ i ptes duas diuidit̄.Prima ē ꝙ ſi i carmine dictio finit̄ i.m.ſeq̄turq̄ȝ altera dictio icipiēs a vocali: ne icurramꝰ in metaciſmū q̄ eſt barbariſmi ſpecies:abijcimꝰ.m.cū vocali illi adhęrēte. v̓g.j.eñ.vēturū excidio libyę.ſicvolucre parcas:vbi.ū.ſyllaba.diſpūcta ſcādimꝰ.vent̄ excidio libyę.q̄ figura ecthlipſis d̄r.eſtq̄ȝ metaplaſmi ſpecies.Altera pars fūdamēti eſt ꝙ ſi dictio finit̄ i vocali:ſeq̄turq̄ȝ altera dictio icipiēs itē a vocali abijcit̄ vocalis illa p̄or.ne ꝓnūciationē.ſ.hiulcā faciamꝰ. v̓g.j.eñ.cū iuno ęternū ſeruās ſub pectore vulnꝰ.vbi.o. vocali extrita dicimꝰ. ꝓnū ęternū ſeruās.hęc figura ſynaloepha d̄r:q̄ etiā ē metaplaſmi ſpecies.Fit q̄q̄ȝ ecthlipſis ⁊ ſynaloepha ex fine v̓ſus p̄cedētis ⁊ ex initio ſequētis. v̓g.ij.geor.aut dulcis muſti vulcano decoq̄t humorē. ⁊ folijs vndā tepidi deſpumat aheni.Idē in eodē:inſerit̄ v̓o fœtu nucis arbutꝰ horrida.⁊ ſteriles platani malos geſſere valētes. Hora. quoq̄ȝ in j.car.cū i fine v̓ſus feciſſet ſynaloephā:ex ſequēti v̓ſu ſyllabā mutuatꝰ eſt dicēs:labit̄ ripa ioue nō ꝓbāte vxoriꝰ amnis.eſt eñ illud carmē ſaphicū.hoc v̓o adonicū. Apđ antiq̄ſſimos autores.m. ſequēti vocali nō abijciebat̄ aliq̄ñ. Enniꝰ.iſignita forēt tñ millia militū octo.⁊ Priſ.iperihegeſi ex dionyſio.⁊ forma cōtra poſitaꝝ imagine coni.Iuue.q̄q̄ȝ qđ apđ autores adeo rarū eſt:etiā.m.ꝓducit i fine dicēs.viuēdū ē recte tū ꝓpter plūima.tū is p̄cipue cauſis.pōt tñ excuſari:qđ aſpiratio aliq̄ñ habet vim ꝯſonātis.vt apđ v̓g.j.eñ.poſt habita coluiſſe ſamo.hic illiꝰ arma. Eſt q̄ñ non fit ſynaloepha:etiā ſi poſt dictionē in vocali finitā ſequat̄ dictio incipiēs ab altera vocali.qđ ſi vocalis illa prior fuerit lōga:breuiat̄ rōne vocalis ſeq̄ntis. v̓g.i buc.⁊ lōgū fo:moſe vale vale inq̄t iolla:nā ⁊ ſi p̄m vale vltimā ꝓducat:rōne tñ ſequētis vocalis illo i loco breuiat̄. Idē.v.eñ.victor apđ rapidū ſimoenta ſub ilio alto.⁊ i buc.credimꝰ an q̄ amāt ipi ſibi ſomnia fingūt.Idē in eodē ope. te corydō o alexi.trahit ſua q̄ęq̄ȝ voluptas. vbi o pticula breuiat̄ rōne vocalis ſequētis:cū alias lōga repiat̄ vocali etiā ſeq̄nte.Hora.j.car.o ⁊ p̄ſidiū ⁊ dulce decus meū. et Oui.in epi.penelopes.o vtinā tūc cū lacedemona claſſe petebat.ſi v̓o vocalis ſyllabę p̄cedētis fuerit breuis : raro fit vt expūgatur.vt apđ Oui.ij.faſt.thure vacēt arę.ſtent ſine igne foci. niſi q̄ſpiā fortaſſe legat ſtētq̄ȝ ſine igne foci.

Syllaba quā ſcribis. Prīa regula de quātitate ſyllabaꝝ ē ꝙ ſyllaba q̄ ſcribit̄ diphthōgo eſt lōga. meminiſſe aūt hic debes qđ li.iij.ſcriptū eſt:ſex eſſe diphthōgos i vſu apđ latinos.ae.au.ei.eu.yi.oe. Aiaduertēdū tñ eſt nō ſemp vocales illas ex q̄bꝰ diphthōgꝰ coaleſcit.diphthōgo cōglutinari:q̄n potiꝰ in multis dictiōibꝰ ſolutę reperiunt̄ vt in his dictionibꝰ paſiphae.phaetō.danae.aer.nā paſiphae tetraſyllabū eſſe tñ rō demōſtrat: qm̄ a grecis per ae ſolutas ſcribit̄:tū poetaꝝ vſus. Phaetō q̄q̄ȝ ⁊ danae ſemp triſſyllaba repiunt̄.Mart.li.v.deucalion.aut ſi non placet hic phaetō. Idē alio in loco.q̄d tibi vis dipyrō q̄ phaetōta facis.vtrobiq̄ȝ eñ eſt pētametrū elegiacū carmē.Hora.iij.car.incluſam danaen turris ahenea.qđ ē carmē aſclepiadeū.Iuue.tñ ſummꝰ vertit̄ aer.qđ v̓o.M.manilius in li.aſtronomico dixit:phętōtē patrio curru p̄ ſigna volātē:atq̄ȝ āte illū Varro.cū te flagrāti deiectū fulmīe phaetō.vt Quin.li.j. ſcribit.vitiū ē qđ gręci ſynęreſim vocāt:nā ſi eſſet ꝓſa orō. eaſdē inq̄t lr̄as enūciare veris ſyllabis licere:ſicut ecōtrario p̄ diereſim.Hora.j.epi.dixit.ſi recte facies.hic murꝰ aheneꝰ eſto.vbi ad ſoluēdū diphthōgō.h. lr̄a interiecta eſt. Au.p̄terea nō ſemp in diphthōgō coit.vt i his dictiōibꝰ menelaꝰ.ꝓtheſilaꝰ.amphiaraꝰ. De q̄q̄ȝ vt i his poeta.poema. Ei. v̓o ⁊ eu.⁊.yi.in dictiōibꝰ gręcis ſemp coeūt.qđ v̓o ſubiūgit̄ p̄terq̄ȝ ſi vocalis ſequat̄: nō vſq̄ȝ quaq̄ȝ verū eſt:ſȝ quoties dictio finit̄ in diphthōgon:ſeq̄turq̄ȝ altera dictio incipiens a vocali:aut in ipa iūctura dictionis cōpoſitę.vt p̄uro.p̄eo. v̓g.iij.eñ.inſulę ionio in magno q̄s dira celeno.Idē i.vij.ſtipitibꝰ duris agit̄ ſudibꝰ ve p̄uſtis..Et i.v.nec tota tñ ille p̄or p̄euntе carina.q̄bꝰ in locis diphthōgꝰ q̄ alias erat lōga : rōne ſequētis vocalis breuiat̄.Eſt tñ vbi diphthōgꝰ etiā vocali ſequēte ꝓducit̄.vt apđ v̓g.vij.eñ.ardea cruſtumeriq̄ȝ : ⁊ turrigerę antēnę

Siue breuis seu lōga. Scḋa regula est: ꝙ syllaba siue illa sit in principio siue in medio siue in fine dictionis: quę
post vocalē duas habet cōsonātes aut plures: aut vnā vim duarū habentē: lōga est positione. ¶Positione proprie
dicit̃ syllaba ꝓduci: q̄ cū sit natura breuis: rōne sequētiū duarū vel pluriū cōsonātiū ꝓducit̃: vt terra: qm̄ a tero di-
cta est: ꝑmā debuit breuiare. sed rōne duplicis. r. eandē ꝓducit. eodē modo gēs. qm̄ a genere deriuat̃: in quo ꝑma
est breuis: ꝑmā q̄q3 debuit breuiare: ꝓducit tm̄ eādē rōne duplicis cōsonātis hoc est. ns. Sed qꝛ nōdū scimꝰ distin-
guere syllabā natura lōgā a syllaba natura breui
placuit interim vtrūq3 ꝯfundere: vt etiā q̄ lōga est
natura: si sequātur duę cōsonātes: positiōe lōga di
catur. vim aūt duaꝝ cōsonātiū habēt tres lr̄ę. x. z.
et. i. ī medio duaꝝ vocaliū posita. nā vt dicūt oēs
q̄ de orthographia scripserūt. x. lr̄a in cōpēdiū. c s.
aut. g s. successit. ⁊ ꝓ eo qḋ ātiq̄ssimi scribebāt pacs
legs. ceptū est scribi pax. lex. q̄ꝝ genitiui pacis et
legis idipm̄ arguūt. ¶Pręterea. z. qua tm̄ ī dictiōi-
bus ꝑegrinis vtimur. ꝓ. sd. aut ꝓ alterutra. aut ꝓ
duplici. ss. ponit̃. vt ezras ꝓ esdras sdetꝰ ꝓ zetꝰ. me
zētꝰ ꝓ mesdētiꝰ: patrizo ꝓ patrisso ponit̃. vñ ⁊ ꝓ
eo qḋ gręci dicūt patrizo pitizo: nos patrisso pitis-
so dicimꝰ. J. q̄q3 ī medio duaꝝ vocaliū posita pro
duplici ponit̃: quā etiā vetustissimi vsq3 ad Cice.

Siue breuis seu longa tibi vocalis habetur:
Porrectam dices: si duplex consona subsit.
Hæc tria sint elementa tibi geminantia vires.
Zeta valet sigma cum delta. xi. capa. sigma.
Atq3 duas inter vocales iota repertum.
Pro duplici numera: modo sit tibi dictio simplex.
Syllaba si breuis est natura: & muta sequatur.
Cum liquida: semper breuiabit sermo solutus.
At carmen poterit producere seu breuiare.
Si post vocalem vocalis & altera subsit:

tpa duplicē scripserūt. quaꝝ ꝑoꝛ ad vocalē ꝓcedētē posterioꝛ ad sequētē ꝑtinebat: vt maija. pōpeijꝰ. Qḋ si ī ꝑncipio
dictionū tres illę duplices lr̄ę ponūt̃. ꝓ simplicibꝰ habēdę sūt: neq3 eñ habēt vim ꝓcedētē vocalē ꝓducēdi. Lu-
ca. i. ij. tumidū sup ęquora xerxē ꝯstruxisse vias. v̓g. iij. ęñ. iā medio apparet fluctu nemorosa zacynthꝰ. bijugꝰ. a. ū.
quadrijugꝰ. a. um. ī qbꝰ quēadmodū ī simplici ꝑma vim habet vniꝰ cōsonātis. ita ⁊ ī cōpositis. v̓g. v. ęñ. nō tā ꝓcipi
tes bijugo certamine cāpū. Deinde regulā limitat dicēs: ꝙ si post syllabā natura breuē ⁊ cetera. breuis eñ syllaba
dicit̃ natura: q̄ semp est breuis: nisi aliqñ repiat̃ in carmine lōga positiōe duaꝝ cōsonātiū. Naturale nāq3 vt Arist.
li. ethi. v. ait. est qḋ semp ⁊ vbiq3 eādē vim habet. vt ignis q̄ hic ⁊ ī ꝑsis vrit natura calidꝰ est. Ergo contra naturā
syllaba breuis ꝓducit̃: qḋ vitiū sola carminis licētia excusare potest. atq3 ideo ī ꝓsa orone semp breuis ꝓferēda est
Illud q̄q3 notādū est ꝙ de duaꝝ cōsonātiū seq̄lla dixīmꝰ: nō solū ī eadē dictiōe itelligēdū esse: verūetiā in diuersis.
v̓g. i. buc. terrasq3 tractusq3 maris cœlūq3 ꝓfūdū. Idē. j. geoꝛ. tribulaq3 traheęq3 ⁊ ĩiquo pōdere rastri. Iuue. occulta
spolia ⁊ plures de pace triūphos. qḋ si aliq̄ syllaba fuerit lōga natura: etiā si muta cū liq̄da seq̄t̃ nō pōt esse breuis
vt saluber. salubris. october. is. aratrū aratri. Si post vocalē. Tertia regula est ꝙ vocalis ante vocalē ī eadē dictiōe
breuis est. vt deꝰ. meꝰ. traho. veho. qḋ ī dictiōibꝰ latinis intelligēdū esse dicit. Nam ī gręcis ⁊ barbaris. hęc regula
nōdū satis elucubrata est: tētādū tm̄ est illā q̄ ad fieri pōt explicare: obseruato iter se ordine vocaliū latinaꝝ. Igit̃. a.
āñ alteꝝ. a. qḋ in dictiōibꝰ q̄q3 gręcis rarū est: in barbaris frequētiꝰ: sēp breuiat̃: vt nausicaa alcioni filia. phraates.
abraā. baal. v̓g. ī ꝑape. nausicaā pleno sępe tulisse sinu. Martia. si mihi nausicaa patrios donauerit hortos. Hora.
j. ep. ius iperiūq3 phraates cęsaris accepit. Seduliꝰ ī pāschali. nūc coluere baal. nūc elegere barabbā. A. āñ. e. cū ī
diphthōgon nō coeūt aliqñ breuis est. vt pasiphae. phaetō. danae. de q̄bꝰ supra diximꝰ cū de diphthōgis dissereba
mus: aliqñ ꝓducit̃ vt aer. laertes. michael. Iuue. tūc summꝰ vertit̃ aer. Oui. ī epi. penelopes: respice laertē vt iam
sua lumina cōdas. Flac. ī argo. hoc ⁊ odoratꝰ flagrāti crine michael. A. āñ. i. plerūq3 ꝓducit̃. vt thais. lais. nais. tai
geta. Mar. thaida q̄ntꝰ amat: quā thaida: thaida luscā. Ꝓroptiꝰ nō ita cōplebāt ephireę laidos ędes. v̓gi. in buc.
ecce ferūt nymphę calathis tibi cādida nais. Idē. ij. geoꝛ. sꝑchiusq3 ⁊ v̓ginibꝰ bacchata lacenis taygeta. ⁊ quoties
ai diphthōgꝰ gręca soluit̃ a nr̄is. vt achaia. pāchaia. Oui. in epi. paridis. ah quoties dices: q̄ꝫ paup achaia nr̄a est.
v̓g. ij. geoꝛ. totaq3 thuriferis pāchaia pinguis arenis. In dictiōibꝰ quoq3 latinis. a. ante. i. ꝓducit̃ eadē rōne: qꝛ. ę. di
phthōgꝰ soluit̃ ī ai. diphthōgō gręcā. vt aulai. aurai. pictai. v̓g. iij. ęñ. aulai in medio libabāt pocula bacchi. Idem
in. vj. ęthereū sensum atq3 aurai simplicis ignē. Idē. i. ix. diues equū: diues pictai vestis ⁊ auri. Breuiāt v̓o caicus
caistrus. calais. sais. v̓gi. j. geoꝛ. dulcibꝰ ī stagnis rimant̃ prata caistri. Idē ī. iiij. saxosumq3 sonās hypanis missusq3
caicꝰ. Oui. vi. meta. iplumes pueri calais: zetusq3 fuerunt. Prop. li. ij. mercurioq3 sais fertur bebeidos vndis. Bar
bara quoq3 inuenio semp nr̄os breuiasse. vt caiphas. caim. naim. A. ante. o. ꝓducitur. vt aon. aonis. amithaō. onis
machaō. chaō. didymaon. imaon. parthaon. lycaon. v̓g. in buc. aonas ī mōtes vt duxerit vna sororū. Idē. iij. geoꝛ.
phyllirides chirō amithaoniusq3 melāpꝰ. Idē. ij. ęñ. pelidesq3 neoptolemꝰ. ꝑmusq3 machaō. Idē in. v. ⁊ clypeū ef-
ferri iussit didymaonis artes. Idē ī. x. audijt illa deꝰ: dū texit imaona alesus. Oui. ix. met. accipe me genеꝝ dixi
ꝑthaone nate. Idē ī. j. eiusdē. struxerit isidias notꝰ feritate lycaon. ⁊ a laos cōposita vt laocoon. laodomia. laomedō
v̓g. ij. ęñ. laocoō ardēs summa decurrit ab arce. Idē in. vj. euadnēq3 ⁊ pasiphaē. his laodomia. Idē ī. iiij. laomedō
tiadę sentis ꝑluria gētis. Pharaō q̄q3 nr̄i ꝓduxerūt. vt arator. nec iā sua iura pharaon ęgyptusq3 tenet. e diuerso
Seduliꝰ breuiauit gabaō ī paschali dicēs. sol stetit ad gabaō. Chaos quoq3 ⁊ phaō breuiāt v̓g. iiij. geoꝛ. atq3 chao
dēsos diuū numerabat amores. Oui. in epi. sapphꝰ. arua phaon celebrat diuersa tiphoidos etnę. A. ante. u. si nō
coeāt in diphthōgō semp ꝓducit̃: vt amphiaraꝰ. ⁊ a laus ꝯposita. vt ꝓthesilaꝰ. menelaꝰ. archelaꝰ. Oui. iij. de ponto.
notꝰ humo mersis amphiaraꝰ erat. Idē ī epist. laodomię bella gerāt alij ꝓthesilaꝰ amet. Idē ī epist. enones. ardet
amore tui: sic menelaon amauit. E. ante. a. ī dictiōibꝰ gręcis q̄ ꝑ ei diphthōgō scribūt̃ atq3 apḋ nos mutāt ei. in. e.
lōgū ꝓducit̃ semp vt ęneias ęneas cythereia cytherea. deiopeia deiopea. penelopeia penelopea. calliopeia callio
pea. medeia medea. galatheia galathea. amaltheia amalthea. alexandreia alexādrea. plateia platea. choreie cho-
rea. maleia malea. v̓g. j. ęñ. at piꝰ ęneas ꝑ noctē pl̄ima voluēs. Idē ī eodē. parce metu cytherea manēt imota tuoꝝ.
Idē ī eodē. quaꝝ q̄ forma pulcherrima deiopea. Idē ī priapeia. mēs erat ī cūno penelopea tuo. Idē ī buc. orphei

calliopea lino formosus apollo. Idẽ in codẽ ope. nerine galathea thymo mihi dulcior hyble. Oui. in epi. hipsyphi
les. medee medea forẽ: qđ si ꝗs ab alto. Tibullꝰ li. iij. ꝗcꝗd amalthea: ꝗcꝗd marpesia dixit. Hora. iiij. car. portꝰ ale-
xandrea supplex platea. chorea. malea. tãetsi apđ grecos ꝑ ei diphthõgõ scribunt aliqñ breuiãt. e. ante. a. Hora. ij.
epi. pure sint platee. ꝟg. vj. eñ. pars pedibꝰ plaudũt choreas: ⁊ carmina dicũt. Idẽ i. v. ionioꝗ mari maleeꝗ sequa
cibꝰ vndis. Lõge etiã reperiũt vt apđ Oui. viij. meta. immemores nr̃i festas duxere choreas. Luca. i. vj. ⁊ ratibꝰ lon
ge flexis donare malee. Que ꝟo apđ grecos ꝑ. e.
psilõ scribũt breuiãt. e. ãte. a. theatrũ boreas. arto-
creas. baleares. ꝟg. j. eñ. hic portꝰ alij effodiũt hic al
ta theatri. Idẽ i buc. hic tm̃ boree curamꝰ frigora
quãtum. Persiꝰ. oleum artocreasꝗ popello. ꝟg. j.

> Illa prior breuis est: dum sint modo verba latina.
> Nam græci variant nec certa lege tenentur.

geor. stupea torquẽtẽ balearis ꝟbera funde. E ante. e. breuiat: vt nemee. es. leena. e. sed de neemes littera alio
inꝗremꝰ loco. ꝟg. i buc. torua leena lupũ seqt. Nec circe ⁊ nesee nympha diphthõgo ꝓducũt. E. ante. i. i dictionibꝰ
in ꝗbꝰ ei diphthõgꝰ greca soluit a nr̃is semꝑ est lõga: vt baccheiꝰ. priameiꝰ. phineiꝰ. ꝑseiꝰ. theseiꝰ. cybelleiꝰ. cythe-
reiꝰ. pegaseiꝰ. ⁊ hmõi possessiua. ꝟg. ij. geor. ꝗd memorãdũ eq̃. baccheia dona tulerũt. Idẽ in. iij. eñ. o felix vna ante
allas p̃ameia ꝟgo. Idẽ in codẽ. harpyeꝗ colũt alieꝗ phineia postꝗ. Oui. v. meta. sternit ⁊ menaleꝰ ꝑseia castra se-
cutꝰ. Idẽ. xv. fleti theseiꝰ heros siste modũ dixit. Idẽ in. x. siꝗdẽ cibeleiꝰ atys. Idẽ in. xiiij. tẽpestiuꝰ erat coelo cythe-
reiꝰ heros. Persiꝰ. cãtare credas pegaseiũ melos. Idẽ ꝗꝗ de illis dicẽdũ deiopeia. deiphobe. deiphobꝰ. deidamia.
deianira. ꝟg. j. eñ. quaꝝ ꝗ forma pulcherrima deiopeia. Idẽ in. vj. deiphobe glauci fatur ꝗ talia regi. Idẽ in codem
deiphobe armipotẽs genꝰ alto a sanguine. Papi. in achil. semper deidamie primã ꝓduxit. Oui. in epi. deianire.
impia ꝗd dubitas deianira mori? Eadẽ quoꝗ rõne echeneis pisciculꝰ ꝗ a latinis dr̃ remora. e. penultimã ꝓducit.
Lu. in. vj. in medijs echeneis aquis. Frãciscꝰ philelphus putat legẽdũ esse in medijs elechinus aquis. E. ante. o.
breuiat in dictionibꝰ ꝗ ꝑ. e. psilon scribunt: vt theodorꝰ. cleopatra. neoptolemꝰ. Iuuc. lautoꝝ pueros artẽ scindens
theodori. Mar. nec tibi regali placeas cleopatra sepulchro. Que ꝟo per. e. longũ scribunt producunt. vt eous. eoa.
eoum. ꝟg. j. eñ. eoasꝗ acies ⁊ nigri mẽnonis arma. E. ante. u. breuiatur: vt creusa tartareus. ꝟg. ij. eñ. lachrymas di
lecte pelle creuse. Idẽ in. vj. hinc via tartarei ꝗ fert acherõtis ad vndas. Ꝗ vero apđ grecos ꝑ ei diphthõgõ scribun
tur: quã nos in. e. vertimꝰ ꝓducũt: vt alpheꝰ. spondeꝰ. choreꝰ. Papi. sicanꝰ longe relegẽs alpheꝰ amores. Ruffinꝰ
spondeusꝗ grauis numeroꝗ aptissime pcon. I. ante. a. variã habet rationẽ: nã ꝗ a grecis ꝑ. i. iota scribuntur apud
nos breuiãt: vt sophia. philosophia. tragoedia. comedia. elegia. symphonia. Mart. hic piꝰ antistes sophie sua dona
ministret. Idẽ i alio loco. Cũ tibi sit sophie par fama ⁊ cura deoꝝ. ꝟg. in ciri. florẽtis sophie virides complectit hor
tos. atꝗ eadẽ rõne cõtra multoꝝ vsũ pħia penultimã breuiat. Hora. Effutire leues ĩdigna tragedia ꝟsus. Idẽ. in
serdũ tamẽ ⁊ voces comedia tollit. Idẽ. vt gratas inter mensas symphonia discors. Oui. flebilis indignos elegia
solue capillos. maria quoꝗ nomẽ ꝓpriũ diui christi iesu genitricis ex litteratura greca breuiat penultimã: qr ꝑ. i.
iota scribit. Claudianꝰ de nuptijs honorij: ꝑparat: ⁊ pulchros marie sȝ luce minores. Sedulꝰ quoꝗ in paschali:
ꝗs fuit ille nitor marie cũ christꝰ ab aluo ꝓcessit? Idẽ tñ alijs i locis ꝓduxit. Cõposita ꝗꝗ ab archia: vt monarchia
tetrarchia. toparchia. hierarchia. ⁊ inde deriuatũ archias poeta quẽ Cicero defendit: ⁊ a machia. vt naumachia.
batrachomyomachia. gigantomachia. ⁊ a graphia: vt orthographia. cosmographia. chronographia. pseudogra-
phia: ⁊ a logia: vt theologia. astrologia. etymologia. acyrologia. philologia. ⁊ a nomia: vt astronomia. antinomia
chironomia. multa quoꝗ alia ꝗ vulgo in penultima acuto accẽtu ꝓferunt: vt melancolia. agonia. chyrurgia. vsia.
Producũt vero ꝗ apđ grecos ꝑ ei diphthongon scribunt: vt argia. hippodamia. deidamia. laodamia. langia. lam
pia. lebadia. thalia. Papi. xij. theba. ꝗrit inops argia vias. Proper. ꝗꝗ si dotate regnũ vetus hippodamie. Papi.
in achil. deidamia dolos. ꝟg. vj. eñ. his laodamia it comes. Papi. ij. theba. culta ferũt quos pigra vado lãgia tacẽ
ti. Idẽ in. iiij. poene socer cadẽsꝗ vadis lãpia niuosis. Idẽ in. vij. in valles lebadia tuas. ꝟg. i buc. nr̃a neꝗ erubuit
siluas habitare thalia. Eadẽ quoꝗ rõne dicimꝰ magia. pedia. mechia. angaria. latria. idolatria. dulia. hipdulia. eu-
genia. hermenia. I. añ. e. partim breuis est: vt hiera. hyena. ꝟg. ix. eñ. quos iouis eduxit luco siluestris hiera. Oui.
xv. meta. passa marẽ nõ esse marẽ miremur hyenã. Partim ꝓducũt vt pierꝰ pierides. Oui. v. meta. pierus has ge-
nuit. ꝟg. i buc. ꝑgite pierides. I. ante. o. ꝓducit in dictiõibꝰ ꝗ ꝑ ei diphthõgõ a grecis scribunt: vt arion. amphion.
clio. hiperiõ. ixiõ. oriõ. pãdiõ. echiõ. io. ꝟg. i buc. orpheꝰ i siluis iter delphinas ariõ. Idẽ i codẽ ope. amphiõ dirceus
in acteo aracintho. Oui. j. de arte. nec mihi sunt vise clio cliusꝗ sorores. Idẽ. j. fasto. placeat equo persis radijs hy-
periona cinctũ. Idẽ. xij. meta. duxerat hippodamẽ audaci ixione natꝰ. ꝟg. j. eñ. cũ subito assurgẽs fluctu nimbosus
oriõ. aoriõ tñ ꝓ codẽ breuiauit Catullꝰ dicẽs. ꝓximꝰ hydrochoi fulgere aoriõ. Oui. vj. meta. hic dolor ante diẽ pan
diona misit ad vmbras. Idẽ in. iiij. eiusdẽ ꝗnꝗ supstitibꝰ: quoꝝ fuit vnꝰ echiõ. Idẽ in. j. cõstiterat quocũꝗ loco spe
ctabat ad io. Enyo ꝗꝗ martis soror ꝓduxit Mart. cũ dubitaret adhuc belli ciuilis enyo. Que ꝟo ꝑ. i. iota scribunt
breuiãt: vt iolas dione. ꝟg. in buc. phillida mitte mihi: meꝰ est natalis iola. Idẽ in codẽ ope. ecce dionei ꝓcessit ce-
saris astrũ. I. ante. u. in dictionibꝰ ꝗ apud grecos ꝑ ei diphthongõ scribunt longa est: vt sperchiꝰ. lyciꝰ. arius. bac-
chiꝰ. ꝟg. ij. geor. sperchiusꝗ ⁊ virginibꝰ bacchata lacenis. Papi. tẽpla lycie dabis ⁊ ditia dona sacratis. Lu. in. iij.
hinc foris arius. Ruffinꝰ. ꝓncipiũ bachius erit concludit iãbus: a trophiũ quoꝗ ⁊ polliũ cõposita. vt peristeretro-
phiũ orphanotrophiũ. miropoliũ. ichthiopoliũ. xenodochiũ ꝗꝗ ꝓ hospitio. qr ꝑ ei diphthõgũ apđ grecos scribit:
hac eadem ratione dius dia diũ a dia insula ꝓducit. i. Breuiãt ꝟo ꝗ apđ illos ꝑ. i. iota scribunt: vt archadiꝰ boeo-
tius chiꝰ insula. Lu. i. viij. quas asine cautes: ⁊ ꝗs chiꝰ aspat vndas. Hora. j. epi. ꝗd tibi visa chiꝰ bullati notaꝗ les-
bos. possessiuũ ꝟo eãdẽ ꝓducit. Idẽ i. ij. ser. eccuba vina ferẽs: alchõ chiũ maris expers. Mar. chia seni siliis baccho:
ꝗꝗ setia misit. Illa ꝗꝗ breuiãt: in ꝗbꝰ supra dictũ est ei diphthõgũ aliqñ solui: vt baccheiꝰ. p̃ameiꝰ. eneiꝰ. theseius.
ephireiꝰ. ꝗ quidẽ diphthõgꝰ aliqñ etiã in e diphthõgũ ꝟtit: vt theseꝰ ephireꝰ. Oui. vij. met. soluere desierat these
laude tributũ. Proper. nõ ita cõplebãt ephyree laidos edes. O. ante. a. in dictionibꝰ ꝗ a grecis ꝑ o micrõ scribunt:
breuiat. vt oaxes. coaspes. coastre. thoas. ꝟg. in buc. pars scythiã ⁊ rapidũ crete veniemus oaxem. Proper. in. iiij.

vel regia lympha coaspes. Luca. in. iij. ethera tangētes siluas liq̄re coastrę. Oui. xiij. meta. hypsiphiles patria clariqꝫ thoātis. q̄ vͦo ꝑ o mega scribunt: ꝓducunt. vt troas troadis. vͦgi. in. v. eñ. at ꝓcul in sola secretę troades acta. ioānes hac rōne p̄mā ꝓducit: queadmodū ꝛ iuuēc⁹ semꝑ ꝓducit. Sidoni⁹ tñ apollinaris breuiauit dicēs q̄ nūc helias: nūc te iubet ire ioānes. hymnograph⁹ q̄qꝫ solue polluti labij reatū sancte ioānes. sꝫ hi nulla rōne defendi possunt. O. ante. e. si ꝑ o mega scribit a grecis: lōga est: vt typhoeus: aloe⁹. neqꝫ eñ ꝑ oe diphthōgō in penultima scribit typhoe⁹: vt q̄dā putauerūt: sed ꝑ eus diphthōgō in fine: ꝛ ꝑ o mega in penultima: q̄ cū e. nō pōt i diphthōgō coalescere. Luca. i. v. cōditꝰ inarimes eterna mole typhoe⁹. neqꝫ obstat cū vͦg. lib. ix. eñ. dixit inarime iouis ipꝫijs iposita typhoeo. Nā synęresis est freq̄nter in illo loco recepta. Qd̄ si q̄s est q̄ grecę litteraturę nō credit: saltē. Ouid. vͦsu illo cōuincet q̄ in. j. fast. scribit. q̄s quoties ꝑflat: spirare typhoea credas. Nullū eñ nomen secūdę declinatiōis mittit actm̄ in a. nisi i eus diphthōgō terminet. De aloeo nemo vnq̄ dubitauit q̄n ꝑ o lōgū i penultima ꝛ ꝑ eus diphthōgō i vltima scribat. Luca. in. vj. impi⁹ hāc ꝓlē supis immisit aloe⁹. Boeotia quō a latinis scribi debeat: nr̄i sęculi docti q̄dā hoīes dubitāt: nā cū a grecis ꝑ oi diphthōgō scribat: q̄ apd̄ nos in oe diphthōgō vͦti ꝯsueuit: boeotia post oe diphthōgō o mega hoc ē lōga subiecta: nō boetia o ꝛ e solutis ꝓferēda est. Qd̄ si q̄s dixerit diphthōgū oi solui in oe qd̄ q̄dā etiā i euboia fecerit oi diphthōgō in oe solutas cōuersa scribētes atqꝫ ꝓferētes euboea quattuor syllabaꝝ esto cōcedam⁹ illis hoc: sꝫ qua licētia dispūxerūt alteꝝ. o. ꝓ boeotia boetia dicētes. Si vͦo omicrō a grecis scribat ante. e. breuiat. vt simoētis ꝛ pyroētis oblīq̄ ab eo qd̄ simois ꝛ pyrois. vͦg. j. eñ. alma venus phrygij genuit simoētis ad vndā. Flac. v. argonauticę. et formidantē patrios pyroēta dolores. O. ante. i. eandē rationē seq̄tur: nā q̄ per o mega scribunt ꝓducūt. vt zoilus. troilus. stoic⁹. lagois. Martia. zoil⁹ egrotat. faciūt hāc stragula febrē. vͦg. j. eñ. parte alia fugiens amissis troilus armis. Iuue. stoic⁹ occidit bareā delator amicū. Hora. ij. ser. nec scarus: aut poterit peregrina iuuare lagois. Quę vero per o micron scribuntur breuiāt: vt simois pyrois. Troia vero ꝛ euboia in quib⁹ a latinis oi diphthōg⁹ soluit o ꝓducūt rōne. i. qd̄ habet vim duplicis cōsonātis: quoties inter duas vocales ponit in dictionib⁹ latinis: ꝛ in quibusdā grecis. vt vͦg. iiij. eñ. troia per vndosum peteret classibus equor: vbi troia duoꝝ syllabaꝝ est. q2 i. consonans. Possessiuū vero troius troia troium tametsi trissyllabū sit: atqꝫ per. i. vocalē scribatur: primā ꝓduxit: q̄m a grecis per o mega scribitur. vͦgi. j. eñ. armaqꝫ fixit troia nūc placida cōpostus pace quiescit. O ante. o. breuis est vt laocoon. hippocoon. demophoon boothes. vͦgi. ij. eñ. laocoon ardens summa decurrit ab arce. Idem in. v. hirtacide primus locus exit hippocoontis. Idem. j. geor. non obscura cadens mittet tibi signa bootes. Oui. in epi. phyllidis. hospita demophoon tua te rhodopeia phyllis. O. ante. u. in dictionibus quę per o mega scribunt: qualia sunt possessiua in ous. oa. oum. finita ꝓduci⁹: vt argous. a. um. cous. a. ū. sardous. a. um. herous. a. um. cous. a. um. eadē quoqꝫ ratione achelous penultimam produxit. Papi. li. vij. theba. inachus ante retro nostęrqꝫ achelous abibit. Quę vero per o micron scribuntur breuiant. vt alcinous antino⁹. U. ante reliquas vocales rara est apud grecos. si tamē vspiā reperiat: q2 per diphthōgō ab illis scribit. longa est. Fio dissyllabū. dictionib⁹ latinis cū est dissyllabū ꝓducit vocalē ante vocalē sequentē: nā cū plurium syllabarū est: breuiat. Iuue. nā tuus endymion dilecte fiet adulter. Idem. liceat modo viuere fient: fient ista palam. Persius. cras fiet hoc idem cras fiet. Genitiui quoqꝫ et datiui numeri singularis quintę declinationis. e. ante. i. finalem producunt: vt dies diei. progenies progeniei. vͦgi. in viro bono: omnia q̄ secum reputauerit acta diei. Excipiuntur huius ordinis tria nomina q̄ ijsdem in casibus. e. ante. i. breuiant. ea sunt res rei. spes spei. fides fidei. Octo quoqꝫ nomina primę ꝛ secundę declinationis nominum cum suis compositis q̄ mittūt genitiuū in ius. ꝛ datiuū in. i. ꝛ tria ꝓnomina secūdę ꝓnominū declinationis. hoc est iste ista istud istius isti. ille illa illud illius illi. ipse ipsa ipsum ipsius ipsi. in genitiuo habēt. i. ante. u. indifferētē.

Fio producit dissyllabum. Et genitiui
Longa penultima sit quintæ: cui iunge datiuum.
Sed breuiant tantum tria. resqꝫ spesqꝫ fidesqꝫ.
Si genitiuus erit quem dat pronomen in ius
Seu nomen: longam poteris proferre breuemqꝫ.
Corripit alterius: semper producit alius.
E. de. præ. se. di. componens non breuiabis.
Sed breuiant: si vocalis subit: atqꝫ disertus.
Tenditur. a. nostrum: sed græcis. a. breuiatur.
Re. breuiat semper: nisi duplex consona subsit.

E. de. prę. se. di. Quarta regula est qd̄ hę p̄positiones cū veniunt in cōpositionē: ꝓducutur. vt eligo. is. edo. is. educo. is. deligo. is. dedo. is. deduco. is. prepono. is. pręd ico. is. p̄beo. es. seligo. is. seduco. is. separo. as. diligo. is. diluo. is. dijudico. as. Quod si vocalis sequatur breuiant vt deorsum: quod ex de ꝛ orsum cōponitur. dehisco quod ex de ꝛ hisco. is. dehinc qd̄ ex de ꝛ hinc. vͦg. iiij. eñ. sed mihi vel tellus optē prius ima dehiscat. Idē. iij. eñ. dona dehinc auro grauia sectoqꝫ elephanto. Pręuro. is. idē. vij. eñ. stipitib⁹ duris agit sudib⁹ ve p̄ustis. Seorsum. idem inest non alterutrū. pariter nōnunq̄. sępe seorsum. A di quoqꝫ composita duo breuiāt dirimo. is. ꝛ disertus diserta disertum. Quod tametsi a dissero. is. deriuatur altero. s. stricto primam breuiauit. Oui. j. meta. hanc deus et litem melior natura diremit. Hora. in epi. foecundi calices quem non fecere disertū. Illud quoqꝫ hoc in loco notandum q̄ si de p̄positio componatur cum dictione incipienti a vocali: p̄terq̄ qd̄ diximus breuiari: aliquādo etiā reperitur produci. Hora. in poetica. cogitat vt dehinc speciosa miracula promat. Papi. xj. theba. deest seruitio plębes. Aliquādo fit synęresis siue collisio. vt vͦgi. in buc. incipe dameta tu deinde seq̄re menalca. Idem in eodem opere. vir gregis ipse caper deerrauerat hic ego daphnim. Idem. vij. eñ. diuitis vber agri troię ve opulēta deerit. Aliq̄n expūgitur vocalis a qua dictio cū qua cōponitur incipit vt debeo a de ꝛ habeo. debilis ꝛ a de ꝛ habilis. dego a de ꝛ ago. demo a de ꝛ emo. Tēditur a nostrū. q̄ a p̄positio latina in cōpositione ꝓducit vt amēs qd̄ a mente descifcat. auius. a. um. quod a via declinet. vͦg. iiij. eñ. isqꝫ amens animi ꝛ rubore accensus amaro. Idem. ij. geor. auia tūc resonāt auib⁹ virgulta canoris. sed a particula greca priuatiua breuiatur vt atomus. adyta. orum. vͦgi. ij. eñ. isqꝫ adytis hęc tristia dicta reportat. Re. breuiat semꝑ. q̄ re in cōpositione breuiat vt refero refers. repeto. is.

Quod si reffert accipiat̄ ꝓ eo quod est distat ꝓducit̄: quare ꝑ duplex.ff.scribēdū vt producatur positione. Producunt̄
v̄bo dictiōes in quib⁹ post re succedūt due cōsonātes aut vna vim duaꝝ habēs vt respōdeo.es.rescribo.is. reijcio. is.
reieci. Nā cū re ꝑpositio natura breuis sit.si vspiā in cōpositiōe lōga reperiat̄ necesse est hoc fieri ratiōe duaꝝ cōso-
nātiū: aut vni⁹ vim duarū habētis. Sed cū supra dixerim⁹.i.cōsonātē in principio dictionū ꝓ simplici poni: idqꝫ
etiā in cōpositis debere obseruari: in hoc v̄bo reijcio aliqñ habet vim duplicis cōsonātis: aliqñ simplicis. Dupli-
cis.vt apud v̄gi.iij.geor. reijce ne maculis infuscet
vellera pullis. Idē.v.eñ.hec fatus: duplicē ex hu-
meris reiecit amictū. Papi.vj.thebai.⁊ patria vi-
gil arte lacon hos reijcit ictus. Simplicis vt apud
v̄gi.in buc. tityre pascētes a flumine reijce capel-
las.vbi teste Ser.reijce ca.ꝓceleumatic⁹ est. Pa-
pi.li.iij.theba.tela manu reijcitqꝫ canes.vel poti⁹
dicēdū est.i.cōsonātē expūgi: quod in hoc v̄bo subij-
cio reperit̄.vt apud Papi.in achille.subijcit gaui
sus vlysses. Luca.in.viij.crine iacet.subijcitqꝫ facē
complexa maritū. Rettuli quoqꝫ ꝑteritū ab eo quod
reffero cū lōgū reperit̄ per duplex.tt.scribi debet.
Hora.ij.episto.rettulit acceptos regale numisma
philippos. Propert.rettulit ⁊ q̄rulo iurgia nr̄a so

Reffert pro res fert: seu distat porrige semper.
Sed pro componens debes producere sæpe.
His tamen exceptis proficiscor.siue profanus.
Profiteor addatur profor. atqꝫ profundo. profund⁹.
Et profugus.profugitqꝫ procella.procuro.profestus.
Et propero. proneposqꝫ. propertius atqꝫ proneptis.
Quæqꝫ pro vox græca componit corripiantur.
Compositum nomen si finit parte priori.
In iota aut o micron: semper breuiabit easdem.

no. Cū vero breuiat̄ per simplex.t.scribendū est.vt apud Sueuiū in quodā edyllio: fera prelia bello in persas retu
lere. Sunt quoqꝫ qui illud catulli. si reditum retulissetis.aut in tēpore longo: retulisset legāt. Eadē quoqꝫ ratione
reffero.cum ꝓ eo quod est distet accipitur per duplex.ff.scribi debet quoniam produxit primam: sed quemadmodum alio
in loco diximus non a re ꝑpositione sed a res ⁊ fero compositū videtur. relatum in supino ab eo quod est refero.
repperi ⁊ reppuli ꝑterita ab eo quod est reperio.is.⁊ repello.is.cū hoc verbo reduco.is.prima indifferēti reperiun
tur.quare tum simplici tum geminata consonante post re scribi debent. Iuuena.dixerit astrologus: credent a fon
te relatum hamonis. Luca.in.iiij. densaturqꝫ globus: quantum pede prima relato. Lucretius lib.iij.id rursum
cœli relatum tēpla receptant. Teren.in phormione.quod ab illo allatū est: id sibi rellatū putet.vbi ratione carmi
nis.l.debere geminari Donatus testatur. Luca.reppulit a libycis immēsum syrtib⁹ equor. Tibull. Nā ciconūqꝫ
manus aduersis reppulit vndis. Oui.in episto.medee: queqꝫ feros repuli doctis medicantib⁹ ignes. Silli.li.xvj.
puni.troiugenis reppulit pœnos. Proper.ab pereat quicūqꝫ meracas repperit vuas. Auso. at q̄ condiderat postqꝫ
nō repperit aurū. Aptauit collo quem repperit laqueum. Lucretius in pri. reducit venus ⁊ reductā dedala tell⁹.
Hora.ij.ser.dij tibi dent capta classem redducere troia. Idē in epi.palma negata macrum donata reducit opi-
mū. v̄g.iiij.eiectā classem sociosqꝫ a morte reduxi. Relliq̄e quoqꝫ ⁊ relligio.quoꝝ alterū a relinquēdo: alterū a re-
ligādo dicit̄ in carmine.semꝑ ꝓducta reperiunt̄. Quare duplici.ll.scribēda sunt. Vergi.j.eñ.troas relliq̄as danaū
atqꝫ immitis achilli. Idem in.iiij.relliquias colerem: priami tecta alta manerent. Idem in.ij. relligione patrum
multos sacrata per annos. Idem in eodem.corpora perqꝫ domos ⁊ relligiosa deorum. Sed pro componens. quod
hec ꝑpositio pro in compositione producitur.vt prodo.is. Breuiant vero que hic excipiuntur.proficiscor etsi Gel-
lius.lib.j.primam dicit habere breuem: longa tamen aliquando reperitur. vt apud Iuuenalem profectura do-
mo sicula non mitior aula. Proper.lib.ij.hec quoqꝫ profecto ludebat iasone varro. Vergili⁹ tamen.vij.eñ. breuia-
uit dicens. Arcades his oris genus a pallante profectū. Profanus.a.um. v̄g.vj.eñ. procul o procul este profa-
ni. Profiteor eris. Oui.de remedio.vtilitas lateat quod non ꝓfitebere fiet. Hora.in arte.inceptis grauibus plerūqꝫ
et magna professis. Profor.aris.hoc satis est dixisse iouem sic ille profatur. vergil.iiij.eñ. et sic accensa profatur.
Profundo.is.autore Gell.primā indiferentem habet. Catullus.has postqꝫ mœsto profundit pectore voces. Sil-
lius lib.xj.puni.impia dementis vulgi: et vix tota profundit. Profundus.a.um. vergi. in buc. terrasqꝫ tractusqꝫ
maris cœlūqꝫ profundū. Profugus.a.um. Idē.j.eñ. italiā fato profugus lauinaqꝫ venit littora. Profugio.is.
Flaccus.vij.argonautice contigit vix deinde mori: ⁊ sic fata profugit. Columela in horto. sed trepidus ꝓfugit che-
las ⁊ spicula phœbus. Procella.e.vergi.j.eñ.stridens aquilone procella. et ibidem. creberqꝫ procellis aphricus.
Procuro.as. Oui.iij.fasto.risit ⁊ his inquit facito mea tela procures. v̄gi.tamen.ix.eñ. ꝓduxit dicens. quod superest
leti bene gestis corpora rebus procurate viri.⁊ Hora.hec ego procurare ⁊ idoneus imperor. Profestus.a.um.
Hora.ij.ser.non ego narrantem temere edi luce profesta. Propero.as. v̄g.xj.eñ.ne properate meas teucri defen-
dere naues. Pronepos. Oui.xj.meta.est neptunus auus.pronepos ego regis aquarum. Proneptis. Persius.
patruelis nulla proneptis. Propertius. Martial.accipe facundi carmen iuuenile properti. Queqꝫ pro vox gre-
ca.quod pro in compositione in dictionibus grecis breuiatur. vt propontis. propino. prologus. Lucanus in.ix.
paruo ruat ore propontis. Iuuena. quando propinat virro tibi. Compositum nomen. Hec regula duas conti-
net partes. Prima est quod dictiones composite siue sint grece siue latine terminantes in.i. primam partem com
positionis: breuiāt illud.i.vt omnipotens: quod ab omnis ⁊ potens componitur.armiger.quod ab armis ⁊ gero. ⁊
archigenes: quod ab archon.i.princeps.⁊ genes genus.antitheton: quod ab anti contra ⁊ theton positum. v̄gi.ij.eñ.
iupiter omnipotens precibus si flecteris vllis. Idem in eodem. armiger automedon vna omnis scyria pubes.
Iuueñ.aduocat archigenem: onerosaqꝫ pallia iactat. Persius.librat in antithetis doctus posuisse figuras. Alte-
ra pars est quod dictiones grece terminantes in.o. primam partem compositionis breuiant illud.o. vt carpopho-
rus: quod ex carpos ⁊ phoros. hoc est ferens fructum componitur. christophorus eodem modo ferens christum
democritus.demophoon. Iuuena.quāqꝫ ⁊ carpophoro facies tua computat annos. Idem. perpetuo risu pulmo-
nem agitare solebat democritus. Ouid. hospita demophoon tua te rhodopeia phyllis. A priori parte regule
excipiuntur vbiqꝫ et ibidem aduerbia quorum prius ab vbi et qꝫ: posterius ab ibi et dem particula compo-

nitur. vg.ij.ẽn. horror vbiqꝫ aĩos simul ipsa silẽtia terrẽt. Idẽ in.j. voluit in caput. Ast illã ter fluctus ibidẽ. Tibicẽ quoqꝫ qđ ex tibijs ⁊ cano ꝯponit duabꝰ breuibꝰ p syneresin coeuntibꝰ penultimã ꝓducit. Juue. ⁊ lingua ⁊ mores ⁊ cũ tibijcine chordas. Producũt quoqꝫ ꝯposita q̃ in priori parte ꝯpositiõis declinant: vt plerīqꝫ. vtriqꝫ. quãticũqꝫ. q̃licũqꝫ. Meridies etiã qđ a mediꝰ ⁊ dies ꝯponit. d. mutata in. r. antepenultimã ꝓducit. Catullꝰ. iube ad te veniam meridiatũ. Est eñ carmẽ phaleuticũ. Aduertẽdũ tñ est qđ si dictio cũ qua ꝯponit semis a vocali incipiat: p synaloephã exteritur. vt semũcia. qđ a semis ⁊ vncia sembõ. qđ a semis ⁊ bõ. semustiꝰ. qđ a semis ⁊ vstꝰ. Persius. hęreat vt stultis breuis vt semũcia recti. vg.viij.ẽn. semihoĩs caci facies: au potiꝰ semihoĩs caci facies. qm̃ in ꝯpositiõe lrę q̃ nõ pnũciant: etiã nec scribunt. Matricida ꝓducit Ausonꝰ dicens. matricida nero ꝓprij vim ꝯtulit ensis. cur non et fratricida quẽ Prudẽtiꝰ breuiauit: ⁊ homicida quẽ Juue. Oĩa p̃terita duaꝝ syllabaꝝ ꝓducũt ex illis priorẽ. vt feci a facio.is. legi a lego.is. moui a moueo.es. caui. a caueo.es. Quis eñ p̃ma vbi positio breuiet: nihilominꝰ in p̃terito ꝓducitur. p̃terqꝫ in vbis sex: q̃ hic explicãtur cũ suis ꝯpositis. ea sunt bibo bibis bibi adbibo adbibis adbibi. Mar. dixit ⁊ ardẽtes auido bibit ore fauillas. Scindo.is.scidi. abscindo.is.abscidi. rescindo.is. rescidi. Papi.

Sed producit vbiqꝫ. tibiicen. iungis. ibidem.
Omnia prçterita profer dissyllaba longa.
Findo fidi breuiat. scindo scidi. & dedit a do.
Et bibo dat bibit. & fero dat tulit. & stetit a sto.
Sed si vocalis prçcedit: corripiatur.
Quod si prçteriti geminetur syllaba prima:
Vtraqꝫ corripitur: nisi duplex consona tardet.
Cædo cecidi dat. cui iunges pedo pepedi.
Quæ componens ex his dispunge priorem.
Longa supina manent dissyllaba sede priori.
Hæc breuiant primas. & quç cõponis ab illis.
Et status atqꝫ datus. ratus & ritus & satꝰ. hisqꝫ
Et situs & litus & citꝰ & quitus atqꝫ itus addes.

viij. theba. oraqꝫ pectoraqꝫ ⁊ viridẽ scidit horrida vestẽ. Luca.in.iij. q̃ mare tellurẽ subitis aut obruit vndis aut scidit. Findo.is.fidi. diffindo.is.diffidi. vg.in.viij. ⁊ media aduersi liq̃facto tp̃a plũbo diffidit ac multa porrectũ extendit arena. Do das dedi. reddo.dis.didi. trado.dis.didi. vg.ij.ẽn. insidię iam deiphoebi dedit ampla ruinam. Sto.as.steti. obsto.as.obstiti. consto.as.ꝯstiti. resto.as.restiti. Idẽ in.v. his magnũ alcidẽ ꝯtra stetit. his ego suetus. Fero fers tuli. circũfero circũfers. circũtuli. cõfero. fers. tuli. Oui.j.meta. ⁊ tulit ad climenẽ epaphi ꝯuitia matrẽ. Juui qꝫ p̃teritũ ab eo qđ est iuuo.as. Catullꝰ adortulũ breuiauit dicẽs: nõ ita me diui vera gemũt iuuerit. sunt q̃ legãt iuerunt. p iuuerint. sed hmõi syncopes ratio inaudita est. hũtia vo vocalẽ ante vocalẽ nihil dubiũ est breuiare. vt ruo.is.rui. nuo.is.nui. luo.is.lui. Qđ si p̃teriti p̃terita geminãtia p̃mas syllabas de p̃teritis pluriũ syllabaꝝ intelligit: nam de dissyllabis supius regła tradita est: fuerũt aũt duo tm̃ do dedi ⁊ sto steti. oĩa inqꝫ illa breuiãt vtrasqꝫ syllabas. vt pario.is.pepi. disco.is.didici. tũdo.is.tutudi. pãgo.is.pepigi. pũgo.is.pupugi. tãgo.is.tetigi. pello.is.pepuli. tollo.is.tetuli. cano.is.cecini. Si vo post scđam syllabã sequant duę ꝯsonãtes ꝓducũt illã: vt mordeo.es.momordi. tondeo.es.totõdi. spõdeo.es.spopõdi. pẽdeo.es.pepẽdi. posco.is.poposci. parco.is.pepci. pendo.is.pependi. tendo.is.tetendi. fallo.is.fefelli. curro.is.cucurri. Cędo quoqꝫ ⁊ pedo tametsi nõ sequunt duę ꝯsonãtes etiã ꝓducunt. vt cecidi. pepedi. Juue. ebrius ⁊ petulãs si quemqꝫ forte cecidit. Hora.ij.ser. nã displosa sonat quantũ vesica pepedi. In ꝯpositiõe qꝫ eadẽ ratio seruat. nã illa q̃ p̃mã syllabã in ꝯpositiõe amittũt: alterã ꝓducũt aut breuiant scđm ea q̃ dixi. vt fallo.is.fefelli. refello.lis.refelli. cedo.is.cecidi. abscindo.is.abscidi. pello.lis.pepuli. cõpello.is. cõpuli. tundo.dis.tutudi. cõtundo.dis.ꝯtudi. Hora.ij.epła. durã q̃ ꝯtudit hydrã. antiq̃ores tñ eandẽ ꝓduxerũt. vt Ennius. virosqꝫ valẽtes ꝯtudit crudelis hyems. Lõga supina. supina duaꝝ syllabaꝝ ꝓducũt ex illis p̃orẽ. vt lauo.as.lotũ. moueo.es.motũ. nuo.is.nutũ. Breuiãt vo eadẽ supina q̃ hic explicant cũ suis ꝯpositis. Do das datum. reddo.dis. redditũ. trado.dis.traditũ. vg.j.ẽn. postqꝫ itrogressi ⁊ corã data copia fãdi. Sto stas.steti.statũ. Luca.i.x. his ascripsit aq̃s quoꝝ stata tp̃a flatus. deriuata quoqꝫ eandẽ legẽ seruãt. vt statio onis. status.us. statura.ę. vg.ij.ẽn. nũc tm̃ sinus ⁊ statio male fida carinis. Oui.iiij.fast. hic statꝰ in coelo multos pmansit in annos. staturus tñ hoc est participium futuri in rus. semp ꝓducit p̃mã. Luca.in.vj. vnaqꝫ pcussit pontũ symplegas inanẽ ⁊ staturã redit. Cõposita vo q̃ mutant. a. in. i. semp breuiant. q̃ vo nõ mutant: ꝓducũt. vt p̃sto.as.p̃stitum.atum. p̃status p̃staturus. cõsto.as. ꝯstitutum. ꝯstatum. ꝯstaturus. Luca.in.ij. ꝯstatura fides supeꝝ. Cieo vel cio cis ciui citũ. aut est scđę cõiugationis: aut quartę. si scđę breuiat: si quartę ꝓducit. Oui.ij.meta. obuius ire polis: nec te citus auferat axis. Cõposita vero tũ breuia: tum ꝓducta repiuntur. vt excio.is.exciui excitum vel excitũ. cõcio.is.cõciui concitũ vel cõcitum. accio.is. acciui. accitũ vel accitum. Papini.iij.thebai. excitꝰ ⁊ longã iampridẽ indignãtia pacẽ. vg.iij.ẽn. excitũ ruit ad portus ⁊ littora ꝯplent. Flaccꝰ.v.argo. ipse aũt tãtis cõcita furoribꝰ arma. vg.j.ẽn. regiꝰ accitu chari genitoris ad vrbẽ. Sero.is.seui.satũ ⁊ ab eo ꝯposita. vt ꝯsero.is.cõseui.consitũ. assero.is.asseui.assitum. vg.in buc. dulce satis humor. Oui. consitaqꝫ arboribꝰ lycea reliq̃rat arua. Sino.is.siui.situm. ⁊ ab eo ꝯposita desino.is.desiui desitum. Idem.ij. meta. his situs est phaeton currꝰ auriga paterni. Cicero ꝓ cornelio. ceptũ igitur p eos q̃ volebãt desitũ: p hunc qui discessit. Ruo.is.rui.ruitũ facit in supinis: sed ab eo ꝯposita rutum: q̃ oĩa breuiant: vt obruo.is.obrui.obrutũ. diruo.is.dirui.dirutũ. eruo.is.erui.erutũ. Oui.in epła penelo. obrutꝰ in sanis esset adulter aq̃s. Idem in eadẽ diruta sunt alijs: vni mihi pgama restãt. Lino.is.lini vel liui vel leui.litũ. ⁊ ab eo ꝯposita. vt oblino oblitũ. illino illitũ. relino relitũ. vg.iiij.geor. partibꝰ lita corpa guttis. Oui.in epła canaces. oblitꝰ a dñę cęde libellꝰ erit. Luca.in.viij. illita tela dolis: nec marte cominꝰ vnqꝫ. Eo.is.iui.itum. ⁊ ab eo composita. vt p̃tereo.is.p̃teritum. obeo.is.itũ. Oui.j.meta. sed itũ est in viscera terrę. vg.viij.ẽn. o mihi p̃teritos referat si iuppiter annos. Idem.x. morte obita q̃les fama est volitare figuras. Ambio.is. qđ ab am p̃positione inseparabili ⁊ eo componitur: tum breuiare: tum ꝓducere repit: nam ambitꝰ.us. nomẽ breuiat. Luca.in.j. lętalis ambitꝰ vrbi. ambitus.ita. ambitũ participiũ ꝓducit. vt Vale. v. argo. ambituqꝫ senẽ: pmissaqꝫ vellera puppi. Oui.j.meta. iussit ⁊ ambitę circundare littora terrę. Queo q̃s quiui quitum. ⁊ ab eo ꝯposita neq̃o.is.nequi neq̃tum. Teren. in ecyra. nam cũ ꝯpressa est nata. forma in tenebris nosci nõn q̃ta est. Reor.is.ratum. vg.ij.ẽn. nos abijsse rati ⁊ vento petijsse mycenas: ⁊ ab eo deriuatum ratio breuiat.

Ex vi p̃terito.q̄ supina pluriũ syllabarum: nam de disyllabis paulo ante posuit regulam:si formantur a p̃terito p̄fecto indicatiui modi terminato in.ui.ui.mutata in tum in q̄cũq̄ ↄiugatiõe p̄ducũt penultimã:vt amo.as.ui.atũ. Pecto.is.queãdmodũ lib.ij.diximꝰ qđ in p̃terito pectiui fecit in supino pectitũ penultimam breuiauit.Colu.vex vbi iam puro discrimine pectita tellꝰ:sed suspicamur ab alio p̃terito hoc esse pectui qđ in vsu nõ reperimus. Dictio ↄposita.q̄ tãta est vocalis in dictiõe deriuata ⁊ ↄposita quãta fuit in dictiõe p̄mitiua ⁊ simplici.hęc regula patet la tissime.Deinde regulã adhuc declarat dicẽs: q̄ si

Ex ui.præterito.ui.in tum.faciente supinum.
Præter sex tm̃ iam dicta penultima longa est.
Dictio composita deriuatiuaq̄ simplis.
Et primogenitis æqualia tempora seruat.
Sed sunt multa quibus non seruit regula semper.
Illa tamen quę sint primas mediasq̄ require.

vocalis in vocalẽ mutet̃:nihilominꝰ eadẽ quantitas manet.vt ab in ⁊ amicꝰ ↄponit̃ inimicꝰ.a.mutata in.i.manẽte eadẽ ↄsonãte hoc est.m. ergo vtraq̄ vocalis hoc est.a.in simplici ⁊.i.in cõposito breuiatur. Rursus ab inimico deriuat̃ inimicitia manente eadẽ syllabarum q̄ntitate. Diphthõgꝰ q̄q̄ eadẽ rõne in vocalẽ lõgã semp v̄tit̃:sicut cędo.occido.lędo.collido.plaudo.explodo.claudo.includo.Qđ si ↄsonãs mutet̃:aliã rõnẽ seq̄ debemꝰ. nã cunctũ est ad p̄mas atq̄ medias syllabas.Esto exempli grã. iuuenis breuiat p̄mã. iunior p̄ducit eandẽ ⁊ eodẽ mõ iuuo.cado:foueo.bis.nouẽ.decẽ p̄mas breuiãt ab illis tñ deriuata iucũdus.iumẽtũ. casu. fomes. bini.noni.deni.q̄ mutãt ↄsonãtes p̄ducũt easdẽ.

De crementis singularis. Cap.ii.

EX.a.mittit.atis.genitiuus & est breuiandus.
Onis.& enis.ab.o.p̄ducit.inis breuiatur.
Al.alis.neutrum p̄ducit.sed breuiat mas.
Nomen in.el.elis.protendit:dic & hebræum.

Habet tñ hęc regula exceptionẽ.nam a supinis v̄borum p̄mę ↄiugatiõis in atum exeuntibꝰ freq̄ntatiua deriuãtur vel formãt̃ potius.a.lõga in.i.breuẽ mutata.vt ab impatu impito.itas.a minatu minitor.aris.a portatu portito portitas. Pręterea v̄ba q̄ dñr meditatiua vel potius desideratiua:formãturq̄ ab vltimo supino qđ in.u.lõgũ d̃sinit: addita rio.vt ab esu esurio.a mictu micturio.a partu parturio.in q̄bꝰ.u.breuiat̃. Iuue.esurit intactã paridi nisi vẽdat agauem. Idẽ noctibus hic ponũt lecticas.micturiũt hic. A no nas naui natũ quoq̄ p̄ma lõga dicimꝰ nato natas eadẽ breui. v̄g.in.v.ęñ.illũ ⁊ labentẽ teucri ⁊ risere natantẽ.⁊ a nosco noscis noui notũ.p̄ma longa deriuat̃ nonotas eadẽ breui. v̄g.in buc.parta meę veneri sunt munera namq̄ notaui. Agnitus quoq̄ ⁊ cognitus a nota ↄposita breuiant. Iuue.agnitus accipies iubet a p̃cone vocari. Lucanus in.iij. calida mihi cognitus axis ęgypto Igitur ex breui syllaba plerũq̄ fit longa nõ modo manente eadẽ ↄsonante.sed etiã eadẽ vocali. vt a rego. gis.rex ⁊ regula.a lego.gis.lex legis.a lateo lates laterna.ę.a sedeo.es.sedes.is.a vomo.is.vomis.eris.a voco vocas. vox vocis.a venio venis.vena venę.ab humeo.es.humor.oris.a rapio ropis rapum. i. a ligo ligas ligula. ę. a macro macero.as.a vitio vitupo vitupas.a iugero iugerũ.i.ab italia italus.a.um.a sicilia siculus.a.um.a cerere cerritus.a.um.a secus aduerbio secius ⁊ mutata vocali.ab hoie humanus.a.um. Econtrario ex syllaba longa fit breuis.vt a dico dicax dicacis.a luceo lucerna.ę.ab areo arista.ę.a mole molestus.a chio chius.ab asia asius.a sopio sopor soporis.a frangor fragor.oris.⁊ fragilis.a sagio sagax sagacis.a vado vadis vadum.i.a dissero.is.disertus.a.um.a iuro.ras. deiero. ras.peiero peieras.ab equo.as.aqua.ę.a fido.is. fides fidei.ab odi odisti. odium. ij. a titulo tutoris.a quattuor quater.a farre farina farinę.a tigno tigillus.a signo sigillum.ab offa offella offellę.a mamma mamilla mamillę.a lotus lotũ loti.a fatu fatuus fatua fatuum.ab acer acerbus acerba acerbum. a femine femur femoris.sed de his in p̄mis atq̄ medijs syllabis dicemus.

DE cremẽtis noĩm. Reliq̄ oẽs artis grãmaticę p̃ceptores q̄s ego vnq̄ legi:q̄ntitatẽ syllabarum nois p declinationẽ p̄mũ:deinde p regulas particulares q̄s de p̄mis medijs atq̄ vltimis syllabis scripsert sparsisse video.fecerũt illi fortasse hoc recte:sed ad puerorum eruditionẽ nõ satis cõmode. Nos tñ q̄ hanc curã suscepimꝰ:vt nil illis ediscẽdũ p̄poneremꝰ:qđ nõ illa ętas possit capere:separauimꝰ a declinatiõe hãc syllabarum p̄plexitatẽ:nec p numerosas illas regulas sparsim diffudimꝰ:sed in vnũ q̄si ↄspectũ in hoc scđo capi.cõpegimus:qđ est de crementis noim. Cremẽtum v̄o nois d̃r:quoties gtũs singularis crescit sup p̄mã noiatiui positionẽ.idq̄ aut in singulari aut in p̄lali. Agit itaq̄ in p̄mis de cremẽto singulari:sed potissimũ tertię declinatiõis:q̄r p̄ma nõ habet crementum nisi cum mittit gtm̃ in.ai.scđę tm̃ in.r.desinentibus:q̄ cum tertia declinatiõe ↄfunduntur.quartę ⁊ q̄ntę ad generalem regulã de h̄ntibus vocalẽ ante vocalẽ referenda sunt. Ex a mittit atis in.a.igitur desinentia:q̄ oia gręca sunt mittẽtia gtm̃ in atis.breuiant syllabam quam supat crementum.vt dogma dogmatis.poema poematis.schema schematis. Onis ⁊ enis in.o.exeuntia in.onis.vel in enis p̄ducunt:vt cerdo cerdonis.mango mangonis.anio anienis.nerio nerienis. Exeuntia v̄o in inis breuiant:vt v̄go v̄ginis.apollo apollinis. Noia v̄o gręca in.on.desinentia si ad declinationem latinã in.o.reducantur etiã breuiant si apđ gręcas breuiabant.vt agamẽnõ agamẽno.onis. Papiñ in achilleide.stimulatq̄ agamenno volentes. In.c.duo tm̃ sunt:lac lactis:qđ positione p̄ducit.halec halecis. qđ natura. Mar.capparis ⁊ putricepas halece natantes.q̄q̄ p pisce etiã possit accipi. Al alis neutrum.in al neutra p̄ducunt vt aĩal aĩalis.tribunal tribunalis.vectigal vectigalis. Masculina vero breuiant:vt hic sal salis. hannibal hannibalis. v̄g.j.ęñ.vela dabant lęti:⁊ spumas salis ęre ruebant. Iuue.expende hannibalem:qđ libras in duce summo. Ualerius p̄bus grammaticus p̄stantissimus referente Gellio lib.iiij.hannibalis ⁊ hasdrubalis ⁊ hamilcaris ⁊ huiusmodi nomina barbara ita pronunciabat:vt penultimam circumflecteret: qđ nisi longa esset fieri non poterat.tñ vnum tm̃ Ennij poetę tetrametron attulit ex eo libro q̄ scipio inscribitur. i. qui p̄pter hannibalis copias ↄsiderant.vbi sexta syllaba necessario debet esse longa q̄r tertius pes iambus est. Nomen in el.in el desinẽtia oia sunt barbara p̃terq̄ duo monosyllaba mel ⁊ fel.qđ si ad nr̃am declinationẽ:vt alio in loco diximꝰ referãtur:adiectione syllabę id fieri debet.vt michael michaelus.israel israelus.penultima longa.sed q̄r nr̃i sub terminatione barbara audent inflectere merito debent p̄duci.quandoq̄dem in el.longa finiuntur q̄ a gręcis p.e.lõgum scribi ↄsueuerunt.vt michael michaelis.gabriel.elis.mel vero mellis ⁊ fel fellis positone duplicis. l. p̄ducuntur.

gl breuiabit ilis. in il breuiāt. vt vigil.lis. tanaq̄l.q̄lis. Un9 in ol est sol. in ol. vnū reperitur tm̄ sol solis qd ꝓducit. In.ul. breuiat. vt cōsul.lis. p̄sul.lis. exul.lis. An.anis. ꝓduc. in.an. ꝓducūt. vt acarnā.nis. Oui.li.viij.meta. annis acarnaū letissim9. Peā.nis. vg.vj.ęñ. lętū peana canētes. In.en.q̄ mittūt gtīm i.enis. ꝓducunt: vt ren renis. splen.nis. sirē.nis. Persi9. q̄d faciā: sed sum petulāti splene cachinno. Hora. syrenū scopulos z circes pocula nosti. In.inis. vo breuiāt: vt numē.inis. voluminē.inis. In porrigit.inis. in in g i latinū vel in yn per y grecū ꝓducūt: vt

Il breuiabit ilis. vl ulis. cui iungere debes.
Vnus in ol est sol. crementum porrigiturq3.
An.anis. produc. atq3 en. si mittit in enis.
Quod si mittit.inis. breuiat. in porrigit inis.
On modo producit: modo corripit. o. genitiui.
Si tenet. o. magnum producit. si breue curtat.
Nomen quod. fit in.ar. genitiuo protrahit aris.
Sed breuiat cæsar cum nectare. parq3 iubarq3.
Atq3 arar & bacar. peregrinaq3 nomina quædam.
Tertia quod nomen declinat siue secunda.
Si finitur in.er. breuiabis. Demis. iber. ver.
Græcum nomen in.er. modo curtat: vt æther & aer.
Et modo producit. vt crater atq3 character.

delphin. inis. salamin.inis. phorcin.ynis. vgi. in buc. orphe9 in siluis: inter delphinas arion. Hor. j.car. teucer salamina patrēq3. Oui.iiij.meta. squallebant late phorcynides ora meduse. On modo ꝓducit in.on. partim breuiāt partim ꝓducunt: nā q̄ apud grecos mittūt genitiuū in.onos. penultima per o micron breuiāt. vt demon.onis. canon.onis. lycaon.onis. peon.onis. amithaon.onis. agamenon.onis. eson.is. amphion. onis. ixion. onis. partaon.onis. sydon.onis. memnon. onis. emathion.onis. Oui.j.meta. fœda lycaonię referēs conuiuia mēsę. Idē in.v. vel nos emathijs ad peonas vsq3 niuosos. vgi.iij.ęñ. phyllirides chiron: amithaoniusq3 melampus. Idē.iij.ęñ. res agamennonias victriciaq3 arma secut9. Oui.vij.meta. z casu subito formosior esone nat9. Idē.xij.meta. duxerat hippodamē audaci ixione nat9. Papi. in achilleide. cūq3 suo memorant amphione thebas. Oui.x.meta. accipe me generū dixi perthaone natę. Mar. q̄d torus a nilo q̄d sindone tinct9 olēti. vg.j.ęñ. eoasq3 acies z nigri mēnonis arma. Quę vo apud grecos mittūt gtīm in.onos. p o mega penultimā ꝓducūt eādē. vt amidō.onis. ancon.onis. babylon.onis. citherō.onis. caulō.onis. colophō.onis. cremyō.onis. cydō.onis. damō.onis. daphnō. onis. emathion. onis. helicō.onis. lacō.onis. ladō.onis. nasamō.onis. orion.onis. platanō.onis. porphiriō.onis. petcon.onis. sason. onis. sinō.onis. sicyō onis. salamō.onis. tritō.onis. trygō.onis. Iuue. hic alta sycione: ast hic amidone relicta. Catullus quoq3. ancona gnidūq3 arenosam colis. Mar. assidu9 iactet nec babylona labor. Proper. saxa citheronis thebas agitata per artē. vg.iij.ęñ. caulonisq3 arces: z naufragū scylaceū. Luca.in.viij. z placidi colophona maris spumātia paruę. Oui.vij.meta. qōq3 suā secur9 arat cremyona colon9. Luca.in.vij. illic z libyę numidas z creta cydonas. vg.in buco. pastor musam damonis z alphesibei. Mar. daphnonas platanonas z aerias cyparisos. Oui.in epla. penelo. retulit z ferro rhoseum dolonaq3 cęsos. vgi. emathiona liger. corineū sternit asilas. Idē. vij.ęñ. pādite nūc helicona deę cātusq3 mouete. Papi.vij. thebaið. tādē sperat9 nuda de plebe laconsi. Oui.j.meta. donec arenosi placidū ladonis ad amnē. Silli9 li.xj. examinē nasamona tyrā sup ipse iacebat. vgl.iij.ęñ. armatūq3 auro circūspicit oriona. Mar. z nomē prasini porphyrionis habet. Papi.vij. thebaið. e sulco petcona domant refluūq3 meatu. Silli9. adriaci fugite infausti sasonis arenas. vg.ij.ęñ. talib9 insidijs periuriq3 arte sinonis. Oui.ij.meta. ceruleos habet vnda deos tritona canor9. Martia. captabit tepidū dextra leuaq3 trygona. Sunt q̄dā noia habentia indifferens crementū. vt sidon sidonis. egeon.onis. edon edonis. vg.j.ęñ. atq3 equidē teucrum memini sydona venire. in deriuatis tum ꝓducta tum breuis reperit. qd ipsum argumēto fuerit in primogenito crementū fuisse mediū tāetsi semp lōga reperitur. vgi.j.ęñ. obstupuit primo aspectu sidonia dido. Idē in.iiij. sidoniā picto chlamydē circūdata limbo. et iterū in eodē: z quos sidonia vix vrbe reuelli. Aegeō quoq3 Oui.ij.meta. ꝓduxit dicens. ęgeona suis immania terga lacertis. Claudian9 vero breuiauit cū dixit. nec centū gemini strictis ęgeonis enses. Edon pręterea mons siue ꝓmontoriū thracię: qd mediā habet secūdā qd ex deriuatis licet cognoscere. vt apd vg.xij.ęñ. ac velut edoni boreę cū spirit9 alto. Ouidi9 quoq3: ꝓtin9 in siluis matres edonidas oēs. vtrobiq3 ꝓducitur. Idē tamē.ij. de remeð. breuiauit dicēs. Ibat vt edonio referens trieterica baccho. z Luca.in.j. edonis ogygio decurrit plena lyęo. z Silli9.iiij. puni. edonis vt pangea super trieteride motu. Nomē quod in.ar. q nomina terminata in.ar. ꝓducūt cremētū: vt cochlear.aris. puluinar.aris. torcular.aris. Breuiāt vero Cęsar.aris. z q̄ sequūtur. vg. i buc. ecce dionei ꝓcessit cęsaris astrū. Idē.j.ęñ. stipāt z dulci distēdūt nectare cellas. Idē in buco. z cātare pares z respondere parati. Idē.iiij.ęñ. it portis iubare exorto delecta iuuēt9. Idē in eodē opere: aut ararim parth9 bibet. aut germania tigrim. Idē in buco. errātes hederas passim cū baccare tell9. Peregrinaq3. qd q̄dā etiā noia ꝓpria barbarorū breuiant: vt hamilcar.aris. aspar.aris. bostar.aris. balthasar.aris. sed hęc quemadmodū diximus ex Gelij z probi autoritate possunt ꝓducere: sed frequētior vsus habet vt breuietur. Tertia qd nomē: q noia in.er. desinētia siue sint secundę siue tertię declinationis breuiāt crementum: vt puer pueri. gener generi. tener teneri. passer.eris. mulier mulieris. nemo vnquā dixit: q mulier i obliqs ꝓduceret: p̄ter vnū Priscianū. neq3 in locis illis qb9 de hoc agebat: sed in libello de accentu: quē multi hui9 autoris esse nō putant. Alexandrū vero quāti faciam9 alijs in locis sumus testati. Producunt vero iber iberi: quāq3 grecis poti9 annumerari debeat. Lucan9 in.iiij. gallorum celtę miscentes nomen iberis. et ab eo compositū celtiber celtiberi. Martial. vir celtiberis non tacende gentib9. Producit quoq3 ver veris. vgi.j.geor. vere nouo gelidus canis cū montibus humor. Grecum nomen: q nomina gręca modo producunt modo breuiant crementū. Producunt vt byzer byzeris. brachionister brachionisteris crater crateris. clyster clysteris. clymater climateris. character characteris. cremaster cremasteris. halter halteris. luter luteris. physeter physeteris. prester presteris. fer feris. soter soteris. Flaccus libro. v. argonauticę. byzeresq3 vagi philyreq3 a nomine dicta littora populi sunt ponti. Vergilius in bucol. craterasq3 duos statuam tibi pinguis oliui. Martialis. quid pereunt stulto fortes haltere lacerti Ruffus in arato. delphinas virides et physeteras anhelos. Sed de his in declinatione greca plura dicentur: ex grecis vero quedam breuiant. vt aer aeris. ether etheris.

Sed breuiat treuir & vir.cum martyre gadir.
Porrigit.oris.ab or.Breuiant sed marmor & æquor.
Et memor atq; arbor.Grçcum quoq; iungitur illis.
Et quod componit corpusq; puerq; decusq;.
Vr breuiat semper.sed de fur dicito furis.
As atis.produc.Breuiant sed vas vadis & mas.
His addatur anas.& ados capientia græca.
Es breuiabit etis.vel.itis.Sed deme quietis.
Et magnes.locuplesq;.& græcum quod facit etis.
Merces mercedis illis iungatur & hçres.
Pesq; pedis breuiat.nomenq; quod ex sedeo fit.
Datq; cæres cæreris.quod solum in ris.breuiabit.
Nomen in.is.quod mittit idis.vel eris.breuiabit.
Illud ꝑducit:quod mittit in itis.& iris.
Et quç dāt inis.de sanguis sanguinis exit.
Protrahe nomen in.os.quod mittit in.oris.& otis.
Custos custodis producit.bos bouis arctat.
Et q̄ componit potis & pote compos & impos.
Vs.breuiabit oris.& eris.pecus hæc pecudisq;.
Depus exit odis.tibi sit ꝑ teste melampus.
Sed palus & subscus atq; incus & quod in.utis.
Tendunt obliquos.intercus.utis.tibi prçbet.
Telluris venerisq; dabunt tellusq; venusq;.
Si monosyllaba sunt.gtūs porrigit vris.
Crementum breuiat.s.consona si præit illi.

Sed breuiāt noīa in.ir.tam scdę ꝙ tertię declinatiōis rara sunt ea fere q̄ hic explicantur ⁊ breuiāt crementū.gadir ꝓo apd̄ Dionysium q̄ pihegesim scripsit de situ orbis gadira in actō ꝓducte legit. Porrigit oris. qd̄ noia in.or. ꝓducūt crementū.vt amor.oris.dolor.oris.lector.oris.Breuiāt ꝓo marmor.oris.ꝟg.vj.ēn.in lento luctanī marmore tonsę.Aequor.oris.ꝟg.j.ēn.disiectā eneę toto videt ęquore classem.Memor.oris. Idē.j.ēn.at sperate deos memores fandi atq; nefandi.Arbor.oris.Idē.j.geor.cauat arbore linthres. Grçcū quoq;.qd̄ noia grçca etiā breuiant crementū.vt nestor.oris.hector.oris.rhetor.oris.Et qd̄ ꝯponit:qd̄ noia quoq; ꝯposita a puero.corpore ⁊ decore breuiant.vt publipor.oris.marcipor.oris. lucipor.oris.tricorpor.oris. bicorpor.oris. indecor.oris.dedecor.oris.Ador tum breuiare tum ꝓducere Priscianus autoritate ennij ꝓbat:dicentis: hic adoris dat primicias sibi sanguine libat. Idē alio in loco ꝓducit dicēs. Emicat in nubes nidoribꝰ. Ador adoris.ab eo quoq; deriuatū ꝟg.ꝓduxit.vij ēn.statuuntq; dapes ⁊ adorea liba ꝑ herbam. Vr breuiat.qd̄ noia in.ur. siue sint scdę siue tertię declinatiōis breuiāt:sed scdę vnum tm̄ repitur.satur saturi.tertię ꝓo plura.vt fulgur. uris. sulphur sulphuris.murmur.uris. Et q̄ faciunt in. oris.iecur.oris.fœmur.oris.ebur.oris.robur.oris.fur ꝓo ꝓducit. ꝟg.in buc. q̄d dn̄i facient audent cum talia fures. As atis. ꝓduc.ꝙ noia tertię declinatiōis finita in.as. ꝓducunt crementū.vt ciuitas.atis. bonitas.atis.honestas.atis. Breuiant ꝓo vas vadis. Hora.j.ser.ille datis vadibus q̄ rure extractus in vrbem est.Mas maris. Persius atq; marem strepitum fidis intendisse latinę.Anas.atis.Martia.⁊ anatis habeas vropygium macrę. Est eī trimetrum iambicum habēs in ꝑmo loco tribrachum. Ruffus in arato.lati pedemq; anatē cernes excedereq; ponto. Macer q̄q; anseris aut anatis mixta pinguedine tauri. vas quoq; vasis crementū ꝓducit ꝑ regulā etia si in.atis. gtūs nō exeat nam ꝑ.as.atis. volumꝰ intelligi noia in.as.tertię declinatiōis ad differentiā coꝝ q̄ sunt ꝑmę.Et ados.ꝙ noia grçca tertię declinationis mittētia gtm̄ in ados:breuiant crementū:vt arcas.ados.pallas.ados.dryas.ados.

Es breuiabit etis.vel.itis.ꝙ noia tertię declinationis mittentia gtm̄ in etis.vel.itis.breuiant crementum.vt paries.etis.seges.etis.stipes stipitis.miles.itis. Producit ꝓo quies.etis.⁊ ab eo ꝯpositum inqes.etis.⁊ locuples.etis. Persius.in locuplete penu defensis pinguibus vmbris.Et noia grçca mittentia gtm̄ in etis.vt magnes. etis. tapes tapetis.lebes.etis.dares.etis.Lucanus in.iij.⁊ magnetes eq̄s.minyę gens cognita frenis. Sill.iiij.puni.illud sidonio fulgentē ex ęre tapeta. Oui.in ep̄la briseidis:viginti fuluos operoso ex ęre lebetas.ꝟg.iiij.ēn.illud manu pulsat versatq; dareta.Merces quoq; mercedis:⁊ hęres hęredis ꝓducunt.ꝟg.ij.geor. cogendę in sulcum: ac multa mercede domandę.Sed cęres qd̄ solum misit gtm̄ in ris.breuiat.ꝟg.j.ēn.tum cererem corruptā vndis cęrealiaq; arma. Pesq; pedis.Persius.numeros ille:hic pede liber.Nomenq;.vt obses.idis.reses.idis. Oui.j.meta.obsidis vnius iugulum mucrone resoluit.ꝟg.iiij.ēn.iampridem resides aīos.Nomē in.is.qd̄ mittit.ꝙ noia desinentia in.is.q̄ mittunt gtm̄ in.idis.breuiant crementū.vt lapis.idis.cuspis.idis.cassis.idis.⁊ noia grçca.vt paris.idis.hyaspis.idis.tigris.idis.Breuiāt quoq; mittētia gtm̄ in eris.vt cucumis.eris.cinis.eris.puluis. eris. vomis.eris. Producūt ꝓo exeūtia in.itis.vel in.iris.vt glis.iris.dis.tis.samnis.itis.lis.tis.q̄ris.itis. ꝟg.vj.ēn.noctes atq; dies patet atri ianua ditis.Oui.tn̄ in ep̄la phyllidis breuiauit dicēs.Et pulsata nigri ianua ditis. q̄dam tn̄ ꝑ ditis legunt dei.Et q̄ dant.inis.de noibꝰ grçcis intelligit hn̄tibus in ntō duas terminatiōes in.in.vel in.is.q̄ mittūt gtm̄ in.inis.penultima lōga.eleusin vel eleusis.inis.salamin vel salamis.inis.delphin vel delphis.inis.phorcyn vel phorcis.ynis.vnum tn̄ latinum repitur sanguis.inis.qd̄ breuiat crementū. Protrahe nomē in.os.ꝙ noia tertię declinatiōis finita in.os.q̄ mittūt gtm̄ in.oris.⁊ in.otis.ꝓducūt crementū.vt ros roris.flos.oris.mos.oris.lepos.oris.sacerdos.otis.nepos.otis.rhinoceros.otis.monoceros.otis.phileros.otis.Quę ꝓo mittūt gtm̄ in.ois.grçca quemadmodū supra diximus ꝓducunt crementū.vt minos.ois.heros.ois.thes.ois.Sed breuiant bos bouis.⁊ ꝯposita a potis ⁊ pote cōpos.otis.impos.otis. Vs breuiabit eris.⁊ oris.ꝙ noia tertię declinatiōis desinētia in.us.q̄ mittūt gtm̄ in.eris.vel in.oris.breuiāt.vt genꝰ.eris.funus.eris.tēpus.oris.corpus.oris.q̄bus enumerari debet hęc pecus.udis.Et noia grçca ꝯposita a pus podos qd̄ est pes.vt melampus. odis. i. habens pedes nigros. tripus.odis.decapus.odis. Producunt ꝓo palus.udis.subscus.udis.incus.udis.⁊ mittentia gtm̄ in.utis.vt virtus virtutis.iuuētus.utis.salus.utis.senectus.utis.seruitus.utis.ex mittētibus ꝓo in.utis.vnum breuiat intercꝰ. utis. Monosyllaba quoq; mittētia gtm̄ in.uris.ꝓducunt.vt mus muris.ius iuris.thus thuris.rus ruris.Crementum breuiat ꝙ noia tertię declinationis desinentia in.s.habentia ꝯsonantem ante. s. breuiant crementum.vt hyems.is.inops.opis.arabs arabis.scobs scobis.scrobs.bis.trabs.trabis.q̄q̄ Iuuencus produxit lib.j.:deripe sed propũo fallax de lumine traben.cū apud autores semper breuietur.Ouidius a trabe sublimi triste pependit onus.

Producūt ṽo seps sepis.⁊ plebs.bis.q₂ diphthōgo scribūť.nā seps sepis ꝑ quodā serpētis gñe breuiat.Græca notēť.q̄ noīa græca partim breuiāt.partim ꝓducūt.nā q̄ retinēt o micrō breuiāt.cecrops.opis.ęthiops.opis.q̄ ṽo hñt o mega ꝓducūt.vt hydrops.opis.conops.opis.ciclops.opis.europs.opis. Sȝ ď his cū de declinatiōe græca ageť plura dicemꝰ. Griphs ṽo griphis ꝓducit.ſȝ ciniphs.iphis.breuiat. Sȝ capitꝭ.ď noibꝰ desinētibꝰ i.t.vnū tm̄ repiť qđ ďclinať caput capitꝭ.qđ breuiat cremētū cū suis ꝯpositꝭ sinciput sincipitꝭ ⁊ occiput occipitꝭ.Cōposita ṽo a capite q̄ desinūt i.ps.ex regľa supꝰ tradita diximꝰ breuiare.vt biceps.ipitꝭ.āceps.itꝭ.ꝑceps.itꝭ.Qđ fit i.ax.q̄ noīa ďsinētia i.ax.ꝓducūt cremētū.vt audax.acꝭ.ꝯtumax.acis.ꝑtinax.acis.Breuiāt ṽo fax facꝭ.ṽg.in buc.mopse nouas icide faces.Ex grecꝭ.qđ noīa græca ī.ax.ďsinētia parti ꝓducūt.vt thrax.acis.aiax acis.siphax.acis.ṽg.iij.ęn.thraces arāt acri quōdā regnata lycurgo.Idē ī.j.vniꝰ obnoxā ⁊ furias aiacis oilei.Iuueñ.tolle tuū ꝑcor hānibalē victūq̄ʒ siphacē.Oui.vj.fasto.postera lux oriť supat masinissa siphacē.Claudianꝰ tm̄ breuiauit dicēs.ꝯpulimꝰ dux siphacē.parti breuiāt.vt abax.acis.a q̄ ē abacus.i.atax.acis.dropax.acꝭ.pharnax.acis. smilax.acis.storax.acis. Iuue. ornamentū abaci:necnō ⁊ paruulꝰ infra.Hora.j.s.hoc erat experto frustra Varrone atacino ab atace fluuio gallię sic cognoiato.Mar.psilotro faciē lauas ⁊ dropace caluā.Serenꝰ necnō apposito curāť dropace mēbra.Luca.i.ij.tigranēq̄ʒ meū nec pharnacis arma relinq̄s.Ouid.iiij.meta.⁊ crocō ī paruos ṽsum cū smilace flores.ṽg.i ciri.nō storace idæo fragrātes picta capillos.Serenꝰ aut styracē tornes aut duri vulturis alā.Nomē ī.ex.breuiat.qđ noīa ī.ex. ďsinētia siue mittāt gtm̄ ī cis.siue ī gis.breuiāt.vt iudex.icis.pollex icis.pulex.icis.remex.igis.aq̄lex.egis. grex. egis. Producūt ṽo rex regis.lex legis.veruex.ecis.halex.ecis.vibex.icis.qđ mutauit.e.in. i. in obliq̄s:⁊ noīa græca.vt myrmex.ecis.scolex.ecis.quoꝝ q̄dā breuiāt vt alopex.ecis.ſȝ de his ī declinatiōe græca plura diceť. Protrahit.ix.icis.q̄ noīa desinētia in.ix.ꝓducūt vt ꝑdix.icis.lodix.icis.fœlix.icis.Breuiāt ṽo coxēdix.icis.Serenus clausa acies iter geminę coxēdicis vmbras.Hystrix.icis.calphurniꝰ ī eglogis.venit ⁊ hirsuta spinosior hystrice barba.Filix.icis.ṽg.ij.geor.⁊ filicē curuis inuisam pascit aratris.Larix.icis.Lucanꝰ i.ix.⁊ larices fumoq̄ʒ grauē serpētibꝰ vnum.Calix.icis.Hora.fecundi calices quē nō fecere disertū. Pix picis.ṽg.j.atrę massam picis vrbe reportat.Onyx onychis.⁊ ab eo compositum sardonyx sardonychis.Iuue.sardoniches crispo numerantur pectine corde.Varix.icis.a quo est varicꝰ ⁊ varicosus.Iuue.varicosus fiet haruspex.Salix.icis.ṽg.in buc.florentem cithisum ⁊ salices carpetis amaras.Bebryx.ycis.Flaccus.ij.argonau.bebrycis ⁊ scythici ꝓcul inclemētia saxi. ṽgil.v.ęn.bebrycia veniens amici de gēte ferebat.Silliꝰ tm̄.iij.puni.ꝓduxit eandē dicēs.possessus bacho sęua bebrycis in aula.Cilix cilicis.Iuue.sic pugnas cilicis laudabat ⁊ ictus. Eryx.ycis.ṽg.j.ęn.siue erycis fines regemq̄ʒ optatis acestem.Natrix.icis.Lucillius in.ij.saty.si natibus natricem impsīt crassam ⁊ capitatam. Sed noīa exeuntia in gis.breuiāt quoq̄ʒ vt dumnorix.gis.ambiorix.gis.styx.gis.strix.gis.qđ tum breuis tum lōga repitur.Oui.vj.fasto.sic fatus ṽgam q̄ striges pellere posset.Oui.in amoribus. vulturis in ramis ⁊ strigis oua tulit. De græcis tm̄ suo loco plura dicemus.vnum tm̄ qđ extra oēm ꝓportionē misit gtm̄ breuiat:hoc est nix niuis.Ox ocis.ꝓducit:q̄ noīa desinentia in.ox.ꝓducunt:vt atrox.ocis.ferox.ocis.velox.ocis.quę oīa mittūt gtm̄ in cis. In gis.ṽo qđ faciat gtm̄ vnū repio allobrox.qđ breuiat.Iuue.Ruffus q̄ toties Ciceronē allobroga dixit.ex faciētibꝰ in cis. duo q̄ʒ breuiāt. Cappadox.ocis.ꝑcox.ocis.Luca.in.ij.capadoces mea signa tenēt.Calphurniꝰ in eglogis.insita ꝑcocibꝰ subrepere ꝑsica prunis. Porrige nomen in.ux.q̄ noīa desinentia in.ux.siue mittant gtm̄ in cis.siue in gis.ꝓducūt vt lux lucis.frux.gis.Breuiant vero nux nucis.ṽg.in buc.sparge marite nuces.Crux.cis.Iuue.iudice me dignus vera cruce.Dux ducis.ṽg.j.ęn.regia portabat tyrijs duce lętus achates:⁊ ab eo ꝯpositum redux reducis.ṽgi.j.ęn.vt reduces illi ludum stridentibus alis.Trux trucis.vnde est trucido trucidas. Horatius in arte poetica:nec coram ꝑplo natos medea trucidet.Volux volucis.ꝓprium viri nomen qđ Priscianus dicit breuiare.Cōiux quoq̄ʒ breuiat.Verg.in buc.coniugis vt magicis sanos auertere sacris.

Porrige sæps & plebs diphthōgon. Græca notentur.
Tenditur ex illis pars quędam:pars breuiatur.
Sed capitis breuiat caput & sua compositiua.
Quod fit in ax.nomen producit: fax breuiabit.
Ex græcis partim producunt pars quoq̄ʒ curtat.
Nomen in.ex.breuiat.produc in gis duo rex lex.
Et vibex.halex.& veruex. Græca notentur.
Protrahit ix.icis.Nonnulla tamen breuiantur.
Sunt ea coxendix.hystrixq̄ʒ filixq̄ʒ larixq̄ʒ.
Atq̄ʒ calix & pix.& onyx.varicisq̄ʒ.salixq̄ʒ.
Bebryx atq̄ʒ cilix & eryx.Natrix quoq̄ʒ serpens.
His numeres in.gis.mittentia.nix niuis addes.
Ox.ocis.producit vt atrox.Gis breuiabit.
Cappadocis breuiat.& præcox iungitur illi.
Porrige nomen in.ux.quod mittit in.ucis:& ugis.
Quinq̄ʒ tantum breuiant hæc. nux. crux. dux ducis.& trux.
Atq̄ʒ volux volucis.de coniux coniugis exit.

De cremento plurali.

Plurale vel.o.crementum protrahit.ęq̄ʒ.
Sed breuis est.i.vel.u.patribus probat hoc verubusq̄ʒ.

A plurale.crementū noīm plurale ďr quoties gtūs numeri pluralis crescit sup gtm̄ numeri singularis. Dicit igitur q̄.a.⁊.o.⁊.e.in cremento partium oronis q̄ ꝑ casus declinanť in plurali ꝓducunť.vt musa.ę.musarum.dñs dñi dñoꝝ.dies die.es.dieꝝ.nam gtūs regularis q̄ntę declinatiōis nō est diei:sed die.vel dies vel dij.vt in declinatione diximꝰ.q̄ si gtūs pluralis nō crescit sup gtm̄ singularē nō ďr habere crementū plurale.vt cęsar cęsaris cęsaꝝ.sermo.onis.sermonū.In illis ṽo q̄ non hñt singularem alioꝝ ꝓportionem seq̄mur.vt athenę.arū. ambo. ę. ambo.amboꝝ.arū.amboꝝ.ambobus ambabus ambobus.Illa ꝑterea q̄ irregulariter declinantur sequuntur ꝓportionem regularium.vt quis vel qui:cuius quorum quarum quorum.alter alterius alter alteroꝝ alterarum alterorum.Bos quoq̄ʒ bouis tametsi crementum non habet:nihilominus o ꝓduxit. Horatius in epodo. paterna rura bobus exercet suis.Sed breuis est.quod.i.⁊.u.in cremento plurali breuiantur:quod probat exemplo.

DE crementis ꝟboꝝ.cap.iij. Post formationē tempoꝝ ꝑsonaꝝ nihil est in ꝟbo magis necessariū q̄ crescētiū syllabaꝝ q̄titas:vn̄ pendet accentꝰ.Quare visum est hoc in loco cremētis ꝟboꝝ reglas tradere.Sed q2 hec pars est satis cōmode ab Alexandro ɔtractata nisi q̄tenus in subiunctiui p̄terito ⁊ futuro nōnihil aberrauit quattuordecim illius ꝟsus mutuati sumus cetera ex nostro adiecimus.

De crementis verborum. Cap. iii.

Ersonam primi præsentis verba secundā.
Si numero vincunt.dicas crementa tenere.
Crementum verbi primum dic quod posituram.
Aequat. bis superans dicatur habere secundum.
Quod si ter vincit tria tum crementa notabis.
Nam finem verbi specialis regula signat.
A.crescens verbum ꝓducere debet vbiq̄3.
Ex do.fit.a.breuis cum primæ compositiuis.
E.nisi cum subit.r.debes ꝓducere semper.
Cum subit.r.curtam dant plurima:plurima longam.
Omne lego præsens breuiat.quartiq̄3 secundum.
Plusquamperfectum per quamlibet est breuiandum.
Semper ero vel erim.breuiabis quoq̄3 sequuntur.
Curta sit in prima beris.& bere.siue secunda.
Longum passiuo reris.vel rere.notato.
E verbum crescens alibi producit vbiq̄3.
I.tibi producunt quartæ crescentia prima.
Primi præterito reperitur.imus breuiari.
Rimus.vel ritis.verbum producit vbiq̄3.
Sed primi pręsens breuiat.ri.pręteritumq̄3
Atq̄3 erimus eritis ab ero semper breuiabunt.

PErsonā p̄mi.Quid sit ꝟbi cremētū in p̄mis ostēdit dicēs:q cū ratio ꝟbū declinādi exigat.vt ꝑ vnā aut ꝑ duas aut tres syllabas crescat supra p̄mā ꝟbi positionē:tūc dicet̄ h̄re cremētū.Qd̄ si vna syllaba crescit:syllaba q̄ eq̄parat scd̄am ꝟbi ꝑsonā erit i p̄mo cremēto.nā vltima semꝑ seq̄t̄ reglas q̄ de vltimis syllabis tradite sunt. Scd̄m ꝟo cremētū erit:cum due syllabe suꝑant positionē. Tertiū cū tres syllabe suꝑant eādē positionē.Positio aūt illa d̄r:vnde nomē siue ꝟbū incipit d̄clinari:sed hic scd̄am ꝑsonā p̄ntis indicatiui modi facimꝰ positionē:q2 p̄ma ꝑsona in ꝟbis scd̄e tertie ⁊ q̄rte ɔiugatiōis i o puꝝ desinēs vna syllaba vincit scd̄am ꝑsonā. vt doceo.es.cupio.is.audio.is. A crescēs ꝟbū.q a in oibus tribꝰ cremētis ⁊ i oibꝰ oim̄ ɔiugationū t̄pibꝰ semꝑ ꝓducit̄:vt amamꝰ.bamꝰ.ueramꝰ. Excipit̄ p̄mū cremētū huiꝰ ꝟbi do das.⁊ ab eo ɔpositoꝝ q breuiat̄ si sunt p̄me ɔiugatiōis.vt damus.dabā.dabo.darē.dare.venūdamꝰ.venūdabā.venūdabo. venūdarē.venūdare.⁊ i voce passiua eodē mō. In alijs cremētis regulā seq̄t̄ ḡnalē. E. nisi cū subit.r.qd̄.e.in cremētis ꝟboꝝ:nisi sequat̄.r.l̄ra semꝑ ꝓducit̄.vt amemꝰ.docemꝰ.legemꝰ.audiemꝰ. qd̄ si vocalis seq̄tur ex regl̄a ḡnali breuiabit.vt doceā doceamꝰ. Si ꝟo seq̄tur.r.nūerosior est ratio:nā aliq̄n. e. breuiat̄:aliq̄n ꝓducit̄.Omne lego p̄sens.Dicit igit̄ q lego.i.ꝟba tertie ɔiugatiōis.ꝑ quā hoc ꝟbū lego.is.d̄clinat̄.si post.e.seq̄tur.r.breuiāt om̄e p̄sens tā in voce actiua q̄3 i voce passiua.breuiāt q̄q̄3 scd̄m q̄rti.i.p̄teritū ipꝑfectū q est t̄ps scd̄m q̄rti.i.subiūctiui q̄ est in ordine modoꝝ q̄rtus.vt vtinā legerē cū legerer:⁊ in voce passiua legeris vel legere in p̄senti indicatiui.legere legatur in p̄senti impatiui. vtinam legerer in p̄senti optatiui.cū legerer in p̄terito impꝑfecto subiunctiui. Plusquamꝑfectū quoq̄3 in omni ɔiugatiōe breuiat. e. seq̄nti.r.vt amauerā.docuerā.legerā.audiuerā. Semꝑ ero.q t̄pa in ero.vel in erim.desinētia hoc est futuꝝ indicatiui ⁊ subiunctiui:⁊ p̄teritū ꝑfectū optatiui ⁊ subiūctiui:⁊ q̄ sequūtur.i.seq̄ntes ꝑsone cū futuro impatiui breuiāt illud.e.vt amauero.amauerim.eris.erit.⁊ erā.i.p̄teritū impꝑfectū indicatiui a sum.es.fui. Curta sit in p̄ma.qd̄ futuꝝ p̄me ⁊ scd̄e ɔiugationis vocis passiue:breuiat.e.ante.r.vt amabor.eris.vel amabere.docebor.eris.vel.bere. Longum passiuo:q in voce passiua reris.vel rere.ꝓducit.e.ante.r.qd̄ fit in p̄nti optatiui ⁊ p̄terito impꝑfecto subiunctiui:vt vtinā amarer.eris.vel amarere.cū amarer.eris.vel amarere. E ꝟbū crescēs.q in oibꝰ alijs locis ab ijs q̄ supra notati sunt.e.in cremēto semꝑ ꝓducitur:cū vez seq̄tur.r. nam si nō seq̄tur suꝑius iā regl̄a tradita est:vt in p̄nti optatiui ⁊ p̄terito impꝑfecto subiunctiui vocis actiue.vt vtinā docerē cū docerē.⁊ in p̄terito impꝑfecto indicatiui.vt amauerunt vel amauere:⁊ alijs in locis q̄ suꝑius notati nō sunt. I.tibi ꝓducūt.q.i.in p̄mi cremēto ꝟboꝝ quarte ɔiugationis ꝓducitur.vt audimus auditis audiui audite audirē.Deinde dicit:q in ꝟbis q̄rte ɔiugatiōis quoꝝ p̄teritum nō suꝑat positionem in p̄ma persona plurali nisi vna syllaba cum debuerit ꝓduci cremētū illud breuiatur.vt vincio.cis.vinxi vinximus.sancio.cis.sanxi.ximus.venio.is.veni venimus.Itaq̄3 partim est exceptio regle suꝑioris.partim est regula ꝑ se.q̄m in oibus ɔiugationibus in p̄terito ꝑfecto indicatiui illd̄.i.breuiatur in penultima.vt amauimus.docuimus.legimus.audiuimus. Rimus ⁊ ritis.qd̄ vbicunq̄3 in ɔiugatiōe reperitur rimus ⁊ ritis.illud ri.debet ꝓduci:hoc est in scd̄o futuro indicatiui.⁊ in futuro impatiui.⁊ in p̄terito optatiui ⁊ subiunctiui.et in futuro eiusdē modi:q̄bus in locis eadē est vox:⁊ idē accentus.Deinde dicit:q in p̄senti ⁊ in p̄terito ꝑfecto indicatiui non ꝓducitur rimus ⁊ ritis.sed sequuntur regl̄am generalem.vt quero queris querimus q̄ritis. gero geris gerimus geritis.pario paris peperi peperimus.curro.is.cucurri cucurrimus.qd̄ de ꝟbis tertie ɔiugatiōis intelligendū est:nā de ꝟbis q̄rte iam tradita est regula:qd̄ ꝓducunt in p̄senti.vt esurimus.parturimus. nam tertie oia breuiant p̄mū cremētū.vt curro currimus curritis.furio furimus furitis.fero ferimus feritis. pario parimus paritis.tero terimus teritis verro verrimus.itis.vro vrimꝰ vritis. sero serimus.itis.⁊ deponentia. q̄rimur. orimur. morimur.Breuiant quoq̄3 erimus eritis.ab ero eritis. Quod vero illud.i.ꝓduci debeat oēs grammatici q̄ modo eo noīe digni sunt testantur. Probus de p̄terito ꝑfecto subiunctiui quem ipse adiunctiuum appellat:in omnibus inquit quattuor ɔiugationum modis p̄mam secundamq̄3 ꝑsonam plurales penultima semꝑ producunt.⁊ subdit exempla.vt clamauerimꝰ clamaueritis.monuerimus monueritis.audierimus audieritis.dixerimꝰ dixeritis. Idē quoq̄3 vbi de breuibus pro longis:⁊ longis ꝑ breuibus agit.Vergilius inquit cum dixit egerimus nosti.ri. inq̄t syllabam pręter naturam corripit Vergilius metri causa:q2 aliter non poterat stare versus.Seruius quoq̄3 in illud Verg.vj.eñ.egerimus nosti ⁊ nimium meminisse necesse est.ri.inq̄t syllabam metri causa Vergiliꝰ corripuit.

Nam qđ Diome. ait vocalē illā in pterito ꝑfecto subiūctiui debere ꝓduci in futuro vero breuiari ego illi queadmodū de pterito facile astipulor ita de futuro dissentio: aut ondat mihi vbi eadē sit breuis cū apđ autores semꝑ longa repiat: nisi metri grā vsq̃ repiat breuis ꝓ lōga. Ennius nō mi aurū posco. nec mi pciū dederitis. Vg. in pape. vilis hec arā si dederitis erit. Oui. v. meta. vitā dederitis in vndis. Idē. iij. de pōto. ꝛ maris ionij ꝯtigeritis aqs: atq̃ iterū in eodē ꝯsulis vt limē ꝯtigeritis ait. Prudē. quoq̃ in ꝓemio psychomachie: si qđ trecentis bis nouenis additis possint figura nouerimus mystica. qđ est trimetrū iābicū hñs in q̃rto loco necessario iābū. Catullus q̃q̃ in carmine phaleutico. ꝛ cū milia multa fecerimus. Excusat tñ Oui. in. ij. meta. eadē rōne q̃ Vg. cū dixit. Nup honoratas summo mea vulnera coelo videritis stellas: Inq̃ velim. q̄ velim ꝛ sim in futuro optatiui. ꝛ in pñti subiūctiui ꝓducūt cremētū. vt vtinā simus sitis. cū velimus velitis. vtinā simus sitis. cū simus sitis. I. breues alijs. q̄ i alijs locis ab ijs q̄ supra notati sunt. i. semꝑ ē breuis: vt legimus legitis/legite/legito/legimini/amamini. qđ vero dixit nisi. u. ꝯsona subsit: iā dictū est de ꝑterit ꝑfecti cremēto in q̃rta cōiugatiōe qđ ꝓducitur vt audiui/dormiui/stabiliui. nūc vero de alijs ꝯiugatiōibus idē esse dicēdū ꝑcipimus. vt cupio. is. cupiui. sapio. is. sapiui. quero q̃ris q̃siui. O crescēs. q̄ o in cremētis verbor semꝑ ꝓducitur. vt amatote. doctote. u. vero semꝑ breuiatur. vt volumus quesumus sumus.

Inq̃ velim produc crementa priora vel in sim.
I. breuies aliis: si non. u. consona subsit.
O. crescens semper ꝓducitur. u. breuiatur.

De primis syllabis. Cap. iiii.

A Ante. b. breuis est: vt strabo. onis. Trabes. is. labo. as. Producunt vero Abel. Crabro. onis. Flabrum. i. Flabellum. i. Fabula. æ. Labicum. i. Labor. eris. Labes. is. Nabis. is. Pabulum. i. Sabura. æ. Sabus. i. Tabraca. æ. Tabes. is. Tabi tabo. Et verbalia in abilis. vt nabilis. fabilis. Breuiant stabilis. habilis.

A. ante. c. breuis est: vt academia academiæ. achātis. idis. acer. eris. pro arbore. macer. a. um. producunt vero

PRopositis reglis gnālibus de syllabar q̃titate. ꝑseq̃tur regulas speciales: ꝑ q̃s qđ in illis nō potuit ꝯphendi supplebit: atq̃ nōnunq̃ regule ipse gnāles magis explicabunt. ꝛ pmo agit de pmis syllabis. tum de medijs: postea de vltimis. Itaq̃ si dictio: cuius q̃titatē syllabar scire cupis: fuerit monosyllaba: in vltimis illā reqres: si disyllaba: pmā in pmis: vltimā in vltimis: si polisyllaba: pmā in pmis: vltimā in vltimis: mediā siue illa sit vna siue plures: in medijs repies. A igitur añ. b. in pmis syllabis breuiat: vt strabo. onis. Hora. j. ser. si qđ sit vitiū non fastidire strabonē Verulanus cui astipulat maturātius: dixit pmā ꝓducere: sed non ꝓbauit. Labo: as. nā labor. eris. ꝓducit: vt statim dicemus. Vg. ij. eñ. custodes sufferre valēt: labat ariete crebro. ꝛ ab eo ꝯposita. vt labefacio. is. labefacto. as. breuiat quoq̃ abraam. Arator. pncipiū meminisse iuuat deus inq̃t abraam. Grabatū etiā breuiat q̃uis greci ꝑ. t. duplex scribāt. Vg. mēbra leuat sensim vili dimissa grabato. Trabes. is. etiā breuiat nō obstāte Iuuēco dicēte. deripe sed ꝓpo fallax de lumine trabē. Vg. j. eñ. ere trabes foribus cardo stridebat ahenis. siue sit a trabes siue a trabs. is. Producūt vero Abel nomē ꝓpriū viri. Prudentius. pastorē sternit in abel. Crabro. onis. qđ ideo suspicamur pmā ꝓducere natura: q: nūq̃ breuis repit. Vg. iiij. geor. aut asper crabro imparibus se immiscuit armis. Oui. iij. fast. milia crabronū coeunt. ꝛ vertice nudo spicula defigūt. Idē. xj. meta. spicula crabronū spissa ceruice gerētj. Idē in. xv. pssus humo bellator equus crabronis origo est: in sacris lrīs ꝓ crabro corrupte legit scrabro. Pōt tñ fieri: vt syllaba illa natura sit breuis: sed tutius est vt illā interim ꝓ lōga relinq̃mus: quoad exēplo alicuius autoris ꝓbet esse breuis: id qđ in multis alijs dictiōibus est a nobis factū. Flabrū. i. ꝓ spū siue vento. Vg. ij. geor. nō flabra nec ignes ꝯuellunt. Idē in. iij. horrescāt flabris: summeq̃ sonorē dat silue. Ser. dicit tñ in plurali flabra. or. declinari. Primā aūt natura lōgā eē: ꝓbat autoritate Prop. cū li. ij. inq̃t ꝛ mō pauonis cauda flabella supba. ꝛ Mar. iiij. epi. sumpina prasino ꝯcubina flabello. qđ est carmē trimetrū hñs iābū in. v. loco. Claud. q̃q̃ in eutropiū hānibali pyrrhoq̃ togas flabella posi. Oui. tñ in. j. de arte breuiauit dicēs: ꝑfuit ꝛ tenui vētos mouisse flabello: ergo idisserēs. Fabula. e. Hor. j. ꝑ. nō lōga est fabula diues. Idē. j. eplā: fabula q̃ paridis ꝓpter narrat amorē. Labicū. i. oppidū ꝓpe romā vetustissimū fuit: a quo via labicana dicta ē. Mar. j. epi. labicana leui cespite velat humus. Vg. tñ cū de ijsdē ppl's loq̃ret. vij. eñ. dixit: ꝛ picti scuta labici. Labor. eris. Vg. v. eñ. labit infoelix: cessis vt forte iuuēcis: ꝛ ab eo deriuata vt labes. Idē. ij. eñ. hinc mihi pma mali labes. Nabis nomē ꝓpriū viri. Sill. li. xv. fatidicus nabis veniens. Pabulū. Vg. j. eñ. pabula gustassent troie. Sabura. e. nomē viri. Sill. li. xv. stridentē sabura comū. Tabraca. Iuue. vmbrosos pādit vbi tabraca saltus. Sill. tabraca tū tyriū vulgus. Tabes ꝛ tabi. Lucre. imbribus vt tabe mēbror arbusta vacillent. Vg. iij. eñ. ꝛ terrā tabo maculāt. Et q̃dā noīa ꝓpa. vt apđ Sill. li. iiij. pars laudes ore canebāt sabe tuas. ꝛ apđ Clau. trabigi trabigilū tumidū: ꝛ verbalia terminata in abilis. nabilis/fiabilis. Vergi. iij. eñ. nec visu facilis: nec dictu affabilis vlli. Oui. j. meta. sic erat instabilis tellus: ꝛ inabilis vnda. Ab habeo tñ habilis ꝛ a sto stabilis breuiāt: Vg. j. eñ. nāq̃ habilē de more hūeris suspēderat arcū. Luca. in. iij. ꝯserit stabilis naualibus area bellis. A. añ. c. breuis est: vt academia: hoc exēplū iccirco posuimus: q: Verul. dixit pmā ꝓducere cū Hor. ij. eplā: in pmitiuo breuiauerit dicēs: atq̃ inter siluas academi q̃rere verū: nam qđ Verul. effert ex Pli. li. xxxij. nat. hiſ. carmē lauree tullij ciceronis liberti atq̃ academie celebratā noīe villā. Atq̃ rursus eiusdē Ciceronis: inq̃ academia vmbrifera viridiq̃ lycio: nō magis ꝓ illo q̃ ꝓ nobis facit. Tolerabiliusq̃ est in dictiōe ꝑsertim greca. i. añ. a. ꝓduci q̃ duas syllabas natura breues facere lōgas. Achantis quoq̃ putauit pmā ꝓducere cū sit breuis: qm̄ ab achanto. i. spina deriuat. Vg. in buc. ꝛ molli circū est ansas amplexus achanto: ꝛ in eodē ope mixtaq̃ ridēti colocasia fundet achāto: qđ vero defensores Verul. asserūt illđ. Vg. geor. littoraq̃ alcyonen resonant achantida dumi: ego nescio cur vergiliano codici tanta iniuria debeat fieri: vt ꝓ defensione falsitatis detracta ꝛ ꝯiunctione velint illū corrūpere: nam in oībus libris legitur ꝛ achantida dumi. Achā: nomē ꝓpriū viri de quo in li. Iosue. Prudē. in psychomachia: cū victor cōcidit achā. Acer quoq̃ ideo posuimus: qm̄ ꝓ arbore pmā breuiat: facitq̃ in gtō aceris. Oui. x. meta. ꝛ platanus genialis acerq̃ coloribus impar: ꝛ ab eo deriuata acernus. Vg. ij. eñ. pcipue cū iam hic trabibus contextus acernis.

Acer acris. Acis.is.flu. Brachium.ii. Brachę.arum. Cacus.i. Cacabo.as. Cacabus.i. Dacus.i. Facundus.a.um. Gracito.as. Machina.ę. Macero.as. Paccuuius.ii. Pachynnus.i. placo.as. Racipolis.is. Trachyn.inis. Thrace thraces. Vacia vacię. Vacienus.i. Vaciniū.ii. Vacillo vacillas.

A.ante.d.breuis est:vt vadum.i.gradior.eris. Producūt vero Adam. Caduceus.i. Clades.is. Fadus.i. Gades.iū. Ladon.onis. Rado.is. Radix.icis. Spadix.icis. Suadeo.es. Trado.is. Traduco.is. Vado.is. Gradiuus indifferētem habet.

A.ante.f.breuis est:vt vafer.a.um. Afer vero producit.

A.ante.g.breuis est:vt ago agis:plagæ.arum.pro reti.& pro regione plaga.ę. producunt Agea.ę. Agalma agalmatis. Bragada.ę. Fagus fagi. Flagito. Flagitiū. Fragum.i. Fragor fragaris.vnde suffragor & refragor. Lagus.i. Magalia magalium. Mago moganis.

Acer.cris. ꝓducit vt statim dicemꝰ. Macer.q̄z ꝓ exēplo ideo positū est:q2 ab illo deriuatū macero.as. ꝓducitur. ỽg.heu q̄ pingui macer ē mihi taurꝰ meruo. Producūt acer acris acre.ꝓ fortis ⁊ vehemēs.ỽg.v.ęn.acer anhelāti sūis. Acis vir ⁊ fluuiꝰ. Oui.xiij.meta.acis erat fauno nymphaq̄z simethide cretꝰ. Clau.tñ breuiauit de raptu.lucus erat ꝓpe flumē acis. Bacharo nomē ꝓpū viri apd̄ Mart.⁊ Ausoniū. Brachiū.ij. Idē.xv. ꝯcaua littorei si demas brachia cācri. Brachę.arꝝ. Mar.q̄z veteres brachę britonis paupis ⁊ q̄z. Cacabꝰ.i.ꝓ olla coquaria dicta a feruore so no. Papi.i siluis.alboꝝ calicū atq̄z cacaboꝝ. Nā carmē est phaleuticū. Cacꝰ.i. Oui.j.fast.cacꝰ auētinę timor atq̄z infamia siluę.ỽg.q̄q̄z.viij.ęn.semp ꝓduxit. Oui.tñ idē li.ix.meta.breuiauit dicēs his cacꝰ horrē dū tiberino i gurgite mōstrū. Cacabo.as. Oui.ƀ philomena.cacabat hic ꝑdix. hinc gracitat iprobꝰ anser. Dacꝰ.i. Luca.in.j.hinc dacꝰ ꝑmat:inde getes.ỽg.ij.geor.⁊ ꝯiurato descēdens dacꝰ ab istro. Daces vel dacas idē autores alijs i locis breuiarūt. ỽg.viij.ęn. indomitiq̄z dacę ⁊ pōtē indignatꝰ araxes.⁊ Luca.i.vij.⁊ vetitos errare dacas i mœnia ducat. Pōt tñ illis in locis legi dahas:q̄ sunt ppli scythię asiaticę. Pōponio. Plinio. Syllio. Facūdꝰ.a.ū.⁊ facundia. Iuue.cuiꝰ erāt mores q̄lis facūdia. Gracito.as. Oui. de philo.hic gracitat iprobꝰ anser. Machina.ę.ỽg.iiij.ęn.minęq̄z muroꝝ ingētes:ęq̄taq̄z machina cœlo. Macero.as. Lucre. macerat inuidia añ oclos illū esse potētē. Hor.j.car.quā lētis penitꝰ macer ignibꝰ. est eñ carmē asclepiadeū. Pris.ia.tñ in ꝑihegesim breuiauit dicēs: frangit hircino maceratꝰ sanguine tm̄. Pacuuiꝰ.ij. Persiꝰ.sunt q̄s Paccuuiꝰ ⁊ verrucosa moret antiope. Pachynꝰ.i. Oui.xiij.meta.q̄bꝰ imbriferos ỽsus pachynus ad austros.ỽgi.tñ breuiauit in.iij.ęn.ꝑstat trinacrij:metas lustrare pachyni. Idē in.vij.ęn.dardaniā siculo ꝓspexit ab vsq̄z pachyno. Placo.as. Idem in.ij.ęn.sanguine placastis vētos ⁊ ỽgine cesa. Racipolis nomē ꝓpriū viri. Lucanus in.v.gellidę dñm racipolim ore. Trachyn inis. Oui.xj.meta.herculeā trachyna iubet. Thraca.ę.vel thrace.es. Hora.j.epis.thraca ne vos hebrusq̄z niuali ꝯpede vinctꝰ. Vacia ⁊ vacienꝰ. Mar.docti patria narbo vacieni.est eñ carmē phaleuticū. Vaciniū.ij.ỽg.in buc.alba ligustra cadūt:vacinia nigra legunt. Vacillo.as. Ouiƀ.spes mea vacillas. Lucre.in.j.imbribus vt tabe membroꝝ arbusta vacillent. Zacharias. Ausonius. Zacharię iusti linguā p.l.

A.añ.d.breuis est:vt vadū:q̄ƀ est a vado vadis in quo ꝑma ꝓducitur.ỽg.j.ęn.illiditq̄z vadis:atq̄z aggere cingit arenę. Adrastus.ỽg.vj.ęn. parthenopeus ⁊ adrasti pallentis imago. Breuiāt q̄q̄z q̄drupes. Ennius deniq̄z vi magna q̄drupes equus atq̄z elephāti.ỽgilius positiōe ꝓduxit dicens q̄drupes ⁊ frena iugo ꝯcordia ferre. Spado spadonis. Iuue.cum tener vxorem ducat spado. Arator cardinalis ꝓduxit dicens:ꝑmus hic spado est. Producunt ỽo Adam ꝑmus gñis humani parens. Sedul.in paschal.gaudia longa metam:nam q̄ deflemus in Adam. Ausonius tñ breuiat dicens: deceptumq̄z adiunxit Adam nos sera nepotum. Adria por mari adriatico semp quod legerim ꝓducit ꝑmam. deceptin.v.sonat ionio vagus adria ponto. Caduceus:⁊ caducifer. Oui.viij.meta.positis caducifer alis. Iuueñ. breuiauit dicens.violato pena caduceo. Georg.valla caducro legit. Clades.is.ỽg.ij.ęn.q̄s cladem illius noctis:quis funera fando. Fadus nomen ꝓprium viri apud ỽg. Et fadum hebesumq̄z subit. Gades.ium. Lucanus in.iij.oceanumq̄z negat solus admittere gades. Ladon.onis.fluuius arcadię. Oui.j.meta.donec arenosi placidum ladonis ad amnem. Rado.is.ỽg.v.ęn.radit iter leuum interior.atq̄z ab eo deriuatum radix radicis. Idem.ij.geor.truditur e sicco radix oleagina ligno. Spadix.icis. Idem.iij.georgi.honesti spadices.glauciq̄z color deterrimus albo. Suadeo suades. Idem in buc.sępe leui somnum suadebit inire susurro. Trado.dis. Idem in eodem ope:non verum ęgonis:nup mihi tradidit egon. Traduco traducis. Idem in.iij.geor.post partum cura in vitulos traducitur omnis. Gradiuus.i.tum prima longa reperitur. Verg.iij.ęn.gradiuumq̄z patrem:geticis qui pręsidet aruis. Iuue.hęc tetigit gradiue tuos vrtica nepotes. Lucanus in.j.quid tantum gradiue paras.tum eandem breuiat:vt apud Oui.vj.metamor. Et genus a magno ducentem forte gradiuo.⁊ Valeriꝰ flacus in.iiii.argo.magnoq̄z exorta gradiuo.

A.ante.f.breuis est:vt vafer vafra vafrum. Persius.omne vafer vitium ridenti flaccus amico. Affranius quoq̄z breuiat. Ausonius quam toga facundi scęnis agitauit affrani. Afer afra afrum.sunt qui per.f.scribunt ⁊ producit primam. Martialis.rideris multoq̄z magis traduceris afer.nos vero per.ph.semper scribimus. A.ante.g.breuis est:vt ago agis:⁊ plaga ꝓ reti. Verg.iiij.geor.retia rara plagę lato venabula ferro.⁊ plaga ꝓ regione. Idem in.j.ętherea quos lapsa plaga iouis ales aperto. Pro vulnere vero vt statim dicemus primam ꝓducit. Agrippa. Manilius libro.j.aules agrippa sitę.venerisq̄z ab origine proles. Producunt vero agea agęę:quamq̄z ab agēdo dicatur.significatq̄z nautum foros. Ennius.multa foro ponens ageaq̄z repletur. Agalma agalmatis. Martianꝰ habitu q̄ agalmata firmāt. Bragada bragadę.fluuiꝰ aphricę. Luca.in.iiij.qua se bragada. Fagus fagi.ỽg.in buc.tytire tu patulę recubans sub tegmine fagi. Flagito flagitas.ỽgi.in.xij. notumq̄z efflagitat ensem. Flagitium flagitij. Hora.ij.ser.ꝯsistit sumptus neglectis flagitium ingens. Fragum fragi.ỽg.in buc.q̄ legitis flores ⁊ humi nascentia fraga. Fragor fragaris.q̄ƀ verbum non est in vsu.sed ab eo composita suffragor suffragaris:⁊ refragor refragaris.ỽg.in priapeia.copia me perdit:tu suffragare rogatus:⁊ ab eo deriuatum suffragium. Oui.ij.de ponto.grata quidem hęc sunt animo suffragia nostro. Lagus lagi. Iuue.ad pharon ⁊ mium famosaq̄z mœnia lagi. Magalia magaliū.ỽg.j.ęn.miratur molem ęneas magalia quondam. Mago.onis. Sillius libro.v.soceriq̄z miser magonis inire.

Pagus.i.Hora.j.epl.qs circū pagos ⁊ circū cōpita pugnax. Pagina.ç.Mar.lasciua est nobis pagina:vita ꝓba
est. Plaga pro vulnere siue ictu.vg.iiij geoꝛ.multa reluctanti obstruitur plagisqꝫ perēpto. Sagus.a.um. vnde est
pręsagꝰ.a.um.ꝓ eo qđ est diuinꝰ.⁊ ꝑsagire diuinare.Hora.ij.epl.somnia terrores magicos miracula sagas. Luca.
in.j.aut te pręsage maioꝝ antoni.Sagana tñ qđ videt ab eo qđ est saga deriuari.Horat.j.ser.breuiauit dicēs. cum
sagana maiore vlulātē:palloꝛ vtrāqꝫ. Strages.is.vg.vj.eñ.ꝓcubuisse sup cōfuse stragis aceruū.Stragulū.i.Mar.

Pagꝰ.i.Pagina.ç.Plaga.æ.pro vulnere.Sagꝰ.i.Saga.æ.
Strages.is.Stragulū.i.Tragula.ç.Vagio.is. Vagina.ç.
A.ante.l.breuis est.vt malꝰ.a.um.alo.is. Producunt vero
Ala.æ.Ales.itis.Alea.æ.Alecto.us.Alia.æ. flu. Balęna.
ç.Balista.ç.Balo.as.Calo.onis.Caligo.as.Halo.as.Ha-
lex.cis.Malus arbor. Malū pomū. Mala mandibula.
Palatium.ii.Palus.i.Palor.aris.Pala.ç.Qualus.i.Qua
lis.c.Talus.i.Talis.c.Palatum mediam habet.
A.añ.m. in dissyllabis ꝓducit. vt fama. æ. Breuiant vero
Amo.as.Chlamis.idis. Fames.is. Samos. Tamen.Et
polissyllaba.vt Mamilla.æ. Amita.æ. ꝑterqꝫ Amētū.
i.Amineū.i.Damœtas.æ.Lamina.æ. Lamentor.aris.
Mamercus.i.Mamertinus.i.Mamura.æ.& Mamuriꝰ.
ii.& Bamura.æ.Hamus.i.indifferentem habet.
A.ante.n. in dissyllabis producitur. vt sanus. a. um. pla-
nus.a.um.Breuiant vero Anas.atis.Anus.us.Canis.is.

zoilus egrotat.faciūt hanc stragula febrem. Tra-
gula.ç.Silliꝰ.iiij.puni. cui tragula semper fulmi-
neā armabat celebratū missile dextram. Vagio.
is.Ouid.x.meta.reddit onus vagitqꝫ puer. Idem
in epla canaces.vagitꝰ dedit ille miser.sensisse pu
tares.est enim vagire pueroꝝ:cum vero lepoꝝ est:
primā breuiat:vt idē de Philomena: glaucitat et
Catullꝰ:sed lepores vagiūt.Vagina.ç. Ouid.va-
gina decipit ensem. Flagro. as. flagrantia et fla-
grum natura breuiare inde intelligere licet:quod
flagellū breuiat.Hora.j.ser.nec scutica dignū hor-
ribili sectere flagello. A.ante.l. breuis est.vt ma-
lus.a.um. ꝓ nō bonus. nā in alijs significatiōibꝰ
ꝓducit.vt e vestigio dicemus.Thales.etis. Iuue.
mite thaletis ingenium. Sidoniꝰ ꝓduxit.d. Tha
les hoc etiam numeris inq̄rit ⁊ astris sociꝰ.Quar-
tus anaxagoras thaletica seruat. Producūt vero
ala.ç.vgi. iiij. eñ.hic primū paribꝰ nitens cylleniꝰ
alis. Ales.itis.idē in moreto.excubitorq; diē can-
tu ꝑdixerat ales. Alea.ç.Horat.ij.ser.perraro hęc
alea fallit. Alecto.us.vg.vij.eñ.luctificā alecto dirarū a sede sororū. Alia.ç flumē italię.Idē quousqꝫ secās in sau-
stum interluit alia nomē.sunt q̄ per duplex.l.scribūt allia. Balęna.ç. Iuue. q̄tū delphinis balęna britanica ma-
ioꝛ. Balista.ç.Silliꝰ.j.puni.phocais effundit vastos balista molares.sunt q̄ litteraturā gręcā secuti ballista per du
plex.l.scribāt. Balo.as.vg.j.geoꝛ.balātūqꝫ gregē fluuio mersare salubri.Ouid.de philo. at pia balat ouis. Calo.
onis.Hora.j.ser.hūc ꝑminxere calones.Caligo.as.⁊ ab eo deriuatū caligo.inis.vg.ij.eñ.caligat nubē eripiam.Iu
ue.⁊ genꝰ humanū dānat caligo futuri. Nā qđ quidā ex Sillio.li.xij.afferūt.ac iuxta caligāte situ. legendū est ꝓpo
stere iuxta ac calligāte situ.Frustra quoqꝫ excipiūt q̄dā callū.i.⁊ ab eo cōposita.⁊ callisto et alia a callos. eos. qđ est
pulchritudo cōposita cū per duplex.l.scribant. Halo.as.a quo est halitꝰ.us. Mar.halat ⁊ immodico sexta Micro-
ne calet. vgi.in.vij.talis sese halitus atris faucibus effundēs. Halex.ecis. ⁊ halec.ecis.Martia. capparis et putri
cepas halece natātes.Hora.in.ij ser.siser halec fecula coa. Malus.i.ꝓ arbore pomifera vel ꝓ arbore nauis.vg.ij.
geoꝛ.foelicis mali:quo nō ꝓstātioꝛ alter.vg.in.v.eñ.ingēti manu malū de naue feresti. Malū quoqꝫ ꝓ pomo. Idē
in buc.malo me galathea petit lasciua puella. Mala.ç.pro mādibula.vg.in.vij.eñ.⁊ violare manu malisqꝫ auda
cibus orbē. Palatiū.ij.qđ tñ prima lōgatū breui reperit.Breui vt apđ vg.j.geoꝛ. q̄ thuscū tiberim ⁊ romana pa
latia seruas.Ouí.j.meta.haud timeā magni dixisse palatia coeli.Lōga. Papi.in.j.siluarū dū noua cōtemptis sur-
gant palatia flāmis.Mar.inde sacro veneranda petes palatia cliuo. Sed hęc autorū differentia potest esse ex eo
qđ sunt qui putēt palatiū a balatu ouiū esse dictū.sunt q̄ a pallante.q̄ ergo ꝓducunt ꝑ duplex.l.palatium scribere
debēt. Palus.i. Iuue.aut quis nō vidit vulnera pali. Paloꝛ.aris. vg.v.eñ. demoleꝰ cursu palātes troas agebat
nā hoc verbū multis in locis Liui.exposuit vt li.v.ab vrbe.vagiqꝫ ꝑ agros palātur. Pala.ç.Columela in horto vers
setur robore palę. Palliū quoqꝫ positione duplici.l. ꝓducit:neqꝫ obstat qđ q̄dā afferūt illud Ausonij.Molle aurū
pallijs grecia texe tuis.nā synęresis est duplicis.i.aut ponꝰ legēdū est pallis ab eo qđ palla.ç. Qualꝰ.i.vg.ij.geoꝛ.
tale dabit specimē:tu spissos vimine qualos.⁊ Colume.ipse ferēs holitoꝛ deductos pōdere qualos. Cuiꝰ diminu-
tiuū Proper.breuiauit dicēs.li.iiij.⁊ iniquis pēsa quasillis. Qualis.c.vg.j.eñ. qualis in eurotę ripis: aut per iuga
cynthi. Talus.i.Hora.j. ser.quarū subsuta talos tegit instita veste. Talis.c.vgi.j.eñ. talis erat dido: talem se lęta
ferebat.⁊ ab eo deriuatū talio.onis.Mar. corrūpit sine talione celebs. A.ante.m.in dissyllabis producit. Breuiat
vero amo.as.⁊ ab eo deriuata amoꝛ amicꝰ.Chlamis.idis. vgi.v.eñ.victori chlamidem auratam:quā plurima cir-
cū. Fames.is. Idē in.vij.hęc erat illa fames.Hamꝰ.i.apđ Iuue.breuis reperit: cū apđ reliquos autores sit lōga.
ait enim dispositis ꝑdiues hamis.sunt qui dicāt poetā fecisse ecthlipsim abiecta. s.cū vocali: qua rōne supra dixi-
mus. Samos.i. Idē in.j.post habita coluisse samo. Tamē.Iuue.nō tamē inuideas vati. Lamꝰ viri nomē ꝓpriū
breuiat vnde.lamię dicti.Hora.Aeli vetusto nobilis a lamo.Et noia polyssyllaba vt mamilla.Iuuena.in meroe
crassa maiorē infante mamillā:nā mamma a quo est diminutiuū ꝑ duplex.m.scribit. Amita.ç. Persiꝰ.tā reliqua
ex amitis patruelis nulla ꝓneptis. Scamāder.Catullus tectis erit magnis ꝯtutibꝰ vnda scamādri. Homeri ta
men interps ꝓduxit.d.fluꝰ qđ geminis scamāder fontibꝰ exit. Producūt ꝓ Amētū.amēti. Silliꝰ.ix.punico.et
velut amēto cotorta hastilia turbo. Amineū vinū. vgi. sunt aminęę vites firmissima vina. Ausoniꝰ q̄ solꝰ chium
miscet ⁊ amineum.Lamina.ç.vergil.j.georgi.tum ferri rigoꝛ atqꝫ argutę lamina serrę. Lamentoꝛ. aris. Idem. ij.
eneid. troianas vt opes et lamentabile regnum. A.ante.n.in dissyllabis producitur. vt planus.a.um. planus ta
men nomen viri ꝓprium breuiat vt statim dicemus.Manes quoqꝫ ꝓ animis siue inferorum dijs. Lucre.tamen
breuiat dicens et nigras mactant pecudes manibusqꝫ deisqꝫ. Anus pro podice produxit. Anulus quoqꝫ ⁊ ancl-
lus. Breuiant quoqꝫ anas anatis.Martia.tota quidem ponatur anas:sed pectore tantum. Anus.us. Idē cum
sis anus coniunx:⁊ sint tibi mortua membra.Canis.is.vergi.in buco.notioꝛ vt iam sit canibus non delia nostris:

Cano. is. Canis. flu. Manus.us. Planus.i. pro nebulo
ne.& ab ana præpositione græca composita: vt Ana-
lecta. orum. Anaglyphum. i. Et polissyllaba: vt Ani-
mus.i. Anubis.idis. prætereaꝙ Anulꝰ.i. Canabis.is. Da-
nubius.ii. Ganeo.onis. quæ producunt.
A.ante.p.breuis est: vt apis.is.napus.vapidus.a.um. Pro-
ducunt vero Apis bos. Apulꝰ.a.um. Apulia.æ. Apœ-
ninus.i. Apidanus.i. Aphrica.æ. Crapula.æ. Capetus.i.
Pape. Papilio.onis. Papo.as. Rapum.i. Sapo.onis. Sa-
pis.is. fluuius. Saperda.æ. Vapulo.as.
A.ante.q.breuis est. vt aqua.æ. Laqueus.i.
A.ante.r.breuis est. vt arista.æ. Haruspex.icis. Hara.ę. Pro-
ducunt vero Ara.æ.ꝓ altare. Arados. Areo.es. Area.æ.
Barium.ii. Baris.idis. Caria.æ. Carica.æ. Glarea.æ. La-
rius.ii. Larissa.æ. Nares.iū. Naricia.æ. Pareo.es. Et no-
mina adiectiua in.arus.a.ū. vt clarus.a.ū. Varus.a.um.
A.ante.s.breuis est. vt asia.æ. casa.æ. Producunt Asius.
a.um. Asis.idis. Asopus.i. Basium basii. Caseus casei.

Cano.is. Idē.arma virūqꝫ cano. Canis.flu. Sillꝰ.li.viij.⁊ canis ⁊ rubico. Manꝰ.us. Vg.in.ij.ecce manꝰ iuuenē.
Planꝰ.i.ꝓ seductore. Hora.j.epi. nec semel irrisus triuijs attollere curat fracto crure planū. Breuiant quoqꝫ ab
ana ꝑpositione gręca cōposita.vt analecta.orū. Mar.ocia sed scopis nūc analecta dabūt. Anaglypha.orū. Idē ⁊ mē-
sis anaglypha de paternis. Et polyssyllaba vt animꝰ.i.anubis.idis. Producūt vo Anulꝰ.i. Iuue. anulus si de-
mens:⁊ sęuas curre per alpes. Canabis.is. Persiꝰ.tibi torta canabe fulta cœna sit in trāstro. Danubiꝰ.ij. Ouid.de
pōto.cedere danubius se tibi nile negat. Ganeo.
onis. Iuue.sed laudē siliquas occultꝰ ganeo pul-
tes. Prudētiꝰ tamē breuiauit in psycho. laxa ga-
neonum lege teneri. Idē in amarti.vegetāqꝫ gu-
lam ganeonis inescent. Ianua ideo producit: q2
a iano deriuatur. A.ante.p.breuis est: vt apis pro
volucri ex insectis. nā ꝓ api boue ęgyptio ꝓduci-
tur.vt statim dicemꝰ. Oui.xiiij.meta.nō apis inde
tulit collectos sedula flores. Aprilis. Martialis.
in mensem rogo differas aprilē. Apricus.a.um.
Horatiꝰ. gaudet eqs canibusqꝫ et aprici gramine
campi. Aplustrium. Manilius in pri.incipit argi-
uamqꝫ ratem per aplustria summa. Daphne.es.
Petronius.⁊ baccis redimita daphne tremulaqꝫ
cupressus. Producūt vero apis bos. Luca.in.ix.
et sacer in cineres magni mactabitur apis. Apu-
lus.a.um. Idē in.v. apulꝰ adriacas exit garganꝰ
in vndas. Hora.j.ser.sequor hūc lucanus an apu-
lus anceps. Apulia.ę. Idē in eodē.incipit ex illo
montes apulia notos. Idē tamē in.iij.car.breuia-
uit dicens.nutricis extra limē apulię.est enim car-
men alcaicū cōstans ex pentemimeri iambica et
duobus dactylis. Sunt qui appulus ⁊ appulia cū ꝓducit duplici.p.scribāt. Apeninꝰ. Vg.xij.ęn. vertice se attollēs
pater apeninus ad vndas. Apidanꝰ.i. Proper.qualis in herboso cōcidit apidano. Aphrica.ę.qd vo primā natu-
ra longam habeat:argumēto est.apher.a.um. Vg.iij.geor.armentarius apher agit tectūqꝫ larēqꝫ. Crapula.ę. Se-
renus.at male digestis si crapula sęuiet escis. Capetus.i. Oui.iiij.fasto.⁊ tuus est idē capete factꝰ auus. Idē tamē
xiiij.meta.breuiauit dicēs.ex illo post hūc capetusqꝫ capysqꝫ. Papilio.onis. Oui.xv.meta.ferali mutat cum papi-
lione figurā. Papo.as.⁊ papas apud Persium ⁊ Iuue.ꝓducūt.⁊ Papus apud Lucretiū ideoqꝫ per duplex.p.
consueuit scribi. Papos interpretatur auus:⁊ pappa.ę. pro pontifice maximo quod inde videtur deriuatū. Pa-
pius quoqꝫ vnde lex papia ⁊ papinius ꝓducūt. Ausonius: papia lex placuit Iulia displicuit. Sidonius. ne quid
papinius tuus meusqꝫ. Rapum.i. Martia.hęc tibi brumali gaudētia frigore rapa.. Sapo.onis. Serenꝰ. attrito
sapone genas purgare memēto. Saperda. Persius.en saperdas aduehe ponto.nec obstat qd a sapore in quo pri-
ma breuis est autore festo deriuat. Vapulo.as. Iuue.si rixa est:vbi tu pulsas.ego vapulo tātū. A.ante.q.breuis
est:vt aqua.ę.tāetsi ab ęquus.a.um.deriuat.laquꝰ.laquear.aquila.aquilo. A.ante.r.breuis est:vt arista.ę.qꝫqꝫ ab
arendo deriuatur Vgi.in buc.post aliquot mea regna vidēs mirabor aristas. Ares qd interpretatur mars apd grę-
cos indifferentē habet. Mar.sed gręci quibꝰ est nihil negatum ⁊ quos ares ares decet sonare. Charites quoqꝫ bre-
uiat ⁊ charistia festa qꝫqꝫ inde carus.a.um.ducatur. Ouid.ij.fasto.proxima cognati dixere charistia chari. Haruspex
quoqꝫ qd ab hara ⁊ aspiciēdo cōponitur. Iuue. Cōmēdare volet.varicosus fiat haruspex. Producūt vero areo.es.
Vg.aret ager vitio moriens sitis aeris herba.⁊ ab eo deriuatum area.ę.ara.ę. Vg.j.geor. area tum primū ingēti est
ęquāda cylindro. Idē.j.ęn.saxa vocāt itali medijs q̄ in fluctibꝰ aras. Barium.ij. Hora.j.ser. via peior adusqꝫ bari
moenia piscosi. Baris.idis. Propertiꝰ.baridos ⁊ cōtis rostra liburna sequi. Caria.ę. Manil.iiij.astro.arcades an-
tiqui celebrataqꝫ caria fama. Carolꝰ aretinus breuiauit dicēs:cū caria ātiquo fuerit spoliata sepulchro. Carica.ę.
Oui.j.fast.qd vult palma sibi:rugosaqꝫ carica dixi. Glarea.ę. Vg.ij.geor. nā ieiuna quidē cliuosi glarea ruris. La-
rius.ij. Idem in eodē.qd memorē lacus:te lari maxime teqꝫ. Larissa.ę. Hora.j.car.nec tā larissę percussit campus
opimę. Nares narium. Vgi.vj.ęn. auribꝰ ⁊ trūcas inhonesto vulnere nares. Naricia.ę. Ouid. romechiūqꝫ legit:
caulonaqꝫ nariciāqꝫ. Vg.iij.ęn.hic et naricij posuerūt moenia locri. Pareo.es. Idē in.j. paret amor dictis carę ge-
nitricis. Smaragdus a Martia.ꝓducitur dicēs.sardonycas smaragdus adamātas.hyaspides vno. Alij.breuiant
vt Luca.in.ix.viridi distincta smaragdo. Et Papi.ij.theb.florētes igne smaragdos. Et noia adiectiua. vt clarus.
a.um.gnarus.a.um.rarus.a.um.varus.a.um.⁊ ab eo deriuatum varicus.a.um.⁊ diuarico.as.⁊ ꝑuaricor.aris. nā
varicosus a varicibus dictus est. Persiꝰ.fallit pede regula varo. Ouid.de arte.ingentes varica fertqꝫ gradus. A.
ante.s.breuis est.vt asia.ę. Vg.j.ęn.europa atqꝫ asia pulsus. Idē in.iij. postqꝫ res asię priamiqꝫ euertere gētē. Pro-
ducunt vero ab asia deriuata.vt asis.idis.asius.a.um.asiacus.a.um. Ouid.v.meta. iam super europē sublimis et
asida terram. Idem in.ix.⁊ in aside terra moenia constituis. et in.xij. asiacas casuras aspicis arces. Vergi.j.geor.
asia circum:dulcibus in stagnis rimātur prata caistri. Ego nescio an sit vlla palus:quę vocetur asia:vt voluit Ser-
uius ibidem.⁊ rursus in.vij.ęn.in illud Vg.dant per colla modos:sonat amnis ⁊ asia lōge pulsa palus:⁊ post illū
reliqui oēs:hoc tamē cōpertū habeo primitiuū asia primā breuiare.deriuata vo ꝓducere.esse aūt asius.a.um.pos-
sessiuū ab asia nemo est q̄ nō intelligat:vnde prata asia dixit. Vg.in geor.⁊ palꝰ asia in ęn.⁊ in.iiij.geor. atqꝫ ephyre:
atqꝫ opis ⁊ asia deiopeia. Asopus.i. Luca. in. vj. accipit asopos cursus: phœnisqꝫ melasqꝫ. Basium.ij. Martial.
esse quid hoc dicam quod olent tua basia myrrham. Caseus.i.vergil.pinguis et ingratę premeretur caseus vrbi

Nasus.i.vñ.Oui.naso cognominatꝰ est. Mar.ꝛ pueri nasum rhinocerotis habẽt. Oui.q̃ modo nasonis fueramꝰ q̃ꝗ libelli. Phasis.idis.fl.Idẽ.vij.meta.ꝯtigerant rapidas limosi phasidos vndas. Pasithea.Papi.li.ij.theb. nõ hoc pasithea. Sason.onis.Luca.i.ij.ꝯfundit ęquore sason.ꝛ iterũ.in.v.nõ humilẽ sasona vadis. A.añ.t. breuis est:vt quater aduerbiũ.qḋ tãctũ a quattuor deriuaẗ:extrita altera.t.lr̃a ṗmã breuiauit. v̇g.ij.ęñ. substitit:atq̃ vtero sonitũ quater arma dedere. Atrax.flu.thessalię.Catullꝰ smyrna canas atracis penitꝰ mittetur ad vndas. Atrox.

Nasus.i. Naso. onis. Phasis.idis. Pasithea. Sason.onis.
A.ante.t.breuis est.vt quater & quaterni.nato.as. Producunt vero. Atagen.enis. Atina.æ. Atys atyos. Atella.ę. Ater atra atrum. Catillus.i. Chratis.idis. Crates.is. Crater.eris. Clatrus.i. Frater.is. Fatum.i. Gratus.a.um. Latus.a.um. Laterna.æ. Latona.ę. Mater. tris. Materia.æ. Maturus.a.um. Matutinus.a.um. Pratum.i. Patagia.æ. fluuius. Saturnus.i. Vates.is. Vaticanus.i.
A.ante.u. consonantem breuis est.vt auis. Producunt vero Auius.a.um. Claua.æ. Clauis.is. Clauus.i. Dauus.i. Flauus.a.um. Gnauus.a.um. Gauisus.a.um. Lauinium ii. Mauors, ortis, Mauis a malo. Nauis.is. Pauo. onis. Prauus.a.um. Suauis.e. Suauius.
E Ante. b. breuis est, vt Trebia. æ. Nebris.idis. Producunt vero Creber, a, um, Crebrenus, i, fluuius.

li.ij.puni.instat atrox terga increpitans fugientia victor. Atlas. Ouiḋ. hercule supposito sydera fulsit atlas. Atreus.Ouiḋ.xv. meta. Hęsit in aduerso grauis hasta minoris atridę. Natrix quoq̃ breuiat. apud Lucilliũ.d. Si natribus natricẽ impressit crassam ac capitatã. nã Luca. positione ꝓduxit dicẽs.ꝛ natrix violator aq̃. Producunt vero.Atagẽ siue atagena.Marti.ionicarũ gustꝰ atagenarũ. Atina.ę. v̇gi. tela nouant atina potens. Atys. Oui.x.meta.siq̃dẽ cibeleius atys. ꝛ Persius. berecynthius atys.de alia tamen aty. Oui. v.meta.dixit.erat indus atys: quẽ flumine gãgę. et a cata ꝓpositione gręca cõposita.vt cathedra catholicus.Sidoniꝰ tamen ꝛ Prudẽtiꝰ primã ꝓduxerunt. Catena quoq̃.q̃q̃ Mart.dixit expectãt curę catenatiq̃ labores.Atella.ę. Silli.in.x.puni. iamq̃ atella suos:iãq̃ ꝛ gallogręcia adegit:vnde atellanꝰ.a.um. Iuue.rusticꝰ ex odio risum mouet atellanę. Ater.a.um.v̇g.i.ęñ. teucrorumq̃ alios: ater quos ęquore turbo. Catillus.i.viri nomẽ.Sillius.viij.puni.hinc tibur catille tuũ. Chratis.idis.flu.calabrię Oui.xv.meta.chratis ꝛ hinc sibaris nostris cõterminꝰ oris.De alio eiusdẽ nois ṗma breui dixit i.iiij. de põto.huc lycus:huc sagaris.penusq̃ hipanisq̃ chratisq̃. Crates.is.v̇g.i.geor.arbutęę crates ꝛ mystica vannus iacchi. Crater.eris.Idem in.i.ęñ.crateras magnos statuunt:ꝛ vina coronant. Clatrus.i.Hora.in poe. obiectos cauęę valuit si rumpere clatros. Frater.tris.v̇gi.i.ęñ.frater vt ęneas pelago tuus omnia circum. Fatum. i. quod ideo producit:quia a participio huius verbi faris vel fare deriuatur.Gratus.a.um.a quo deriuatur gratia gratulor et grator. v̇g.populꝰ alcidę gratissima vitis iaccho.Latꝰ.a.um.quod videtur esse participiũ : a fero atq̃ ideo ꝓducere ṗmã. Idem.i.ęñ.littoraq̃ ꝛ late populos sic vertice cœli. Laterna.ę.qḋ licet a latendo deriuaẗ: nihilominꝰ primã ꝓducit. Martia.dux laterna vię nunquid sum fuscior. Latona.ę.v̇gi.i.ęñ. latonę tacitum pertentant gaudia pectus. Mater.tris.Idẽ in codẽ.cui mater media sese tulit obuia silua. Materia.ę.Idẽ in.ęñ. iacet omnis ad vndã materies.Maturꝰ.a um.Idẽ in buc.maturę vinitor vuę. Matutinus.a.um.Idem in.viij.ęñ. ꝛ matutini volucrum sub culmine cantus. Natus.i.pro filio ꝛ nata ꝓ filia ꝛ natalis ꝛ natura ideo ꝓducũt:q2 a participio natus.a.um.deriuantur. Pratum.i.v̇g.in buc.huc ipsi potum veniẽt per prata iuuẽci. Patagia.ę.flu.sicilię vino ꝓteruchor hostia saxo patagię nõ patagia:vt dicit Serui.ꝛ post illũ fere omnes:sed patagię:vt Geor.merula. Saturnꝰ.i. Idẽ.i. geor.frigida saturni quo sese stella receptet. Statera.ę.qḋ nomẽ verulanꝰ dicit primã ꝓducere:nõ persuadet mihi cũ Mar.li.x.in carmine phaleutico scribat:nõ ergo est manꝰ ista sed statera. Vates.is.et ab eo deriuata vaticinor et vaticanus et vaticiniũ.v̇g.iiij.ęñ.heu vatũ ignarę mẽtes:quid vota furentẽ.Iuue.ꝛ vaticano fragiles de monte patellas. A.ante.u.cõsonantẽ breuis est.vt auis.tãctũ ab a ꝛ via compositũ videaẗ:quẽadmodũ ꝛ auiꝰ.a.um.sed hoc ꝓducit.illud vero breuiat.v̇g.ij.geor.auia tunc resonãt auibus virgulta canoris. Claua.ę.Clauis.is. atq̃ ab vtroq̃ clauiger:tã is q̃ clauã q̃ qui clauẽ gerit.Oui.xv.meta. clauiger alloq̃tur lapidosas ęsaris vndas. Clauꝰ. i. v̇g.v.ęñ.hortaturq̃ viros clauumq̃ ad littora torquet.ꝛ Iuue.clauꝰ mihi militis hęret. Dauus.i. Hora. intererit multũ dauus ne loquaẗ an heros. Dauid quoq̃ Sedulius in paschali ꝓduxit dicens: cęcatos clamare viros fili inclyte dauid.nos tamen lib.ij.breuiauimꝰ cũ in tertia declinatiõe scripsimus. nostri dixere dauidis. Flauus. a. um.verg.i.geor.flaua ceres alto ne quicq̃ spectat olympo. Gnauus.a.um.Oui.i.de ponto.det mihi formosa gnaua iuuenta manu.Inde ignauus.a.um.v̇g.hyems ignaua colonis. Gauisus.a.um. Propertius. non ita dardanio gauisus atrida triumpho. Lauinia.ę.ꝛ lauiniũ.ij.v̇gi.vij. ęñ. ꝛ iuxta genitorem astat lauinia virgo. Idem in pri. italiam fato profugus lauinaq̃ venit. Idem tamen in eodem breuiauit dicens. Imperio explebit vrbemq̃ a sede lauini transferret.Mauors.ortis.Oui.vj.meta.cecropia pallas scopulum mauortis in vrbe.Ouidius.sic ego sic posita dixit mihi casside mauors.v̇g.iij.ęñ.terra ꝓcul vastis colitur mauortia campis. Mauis secunda ꝑsona ab eo quod est malo.i.magis volo.Hora.pri.ser.an tibi mauis insidias fieri:precluruq̃ auellier ante. Nauis atq̃ ab eo deriuata nauita ꝛ nauigo.v̇g.i.ęñ.nauibus infandum amissis vnius ob iram.Idem.vj.ęneiḋ. nauita sed tristis nũc hos nunc accipit illos. Idẽ quoq̃.i.ęñ.tyrrhenum nauigat ęquor. Pauo. onis. Claudianus. patricius roseis pauonum ventilat alis. Iuuen. et crudum pauonem in balnea portas. Prauus.a.um.Hora.in poe.non magis esse velim q̃ naso viuere prauo. Suauis.e.vergi.in buc.Suaue rubens hyacinthus.

E Ante.b.breuis est:vt trebia.ę.nebris nebridis.hęc duo posuimꝰ q2 trebiã cũ trebula Seruius cõfundit. hanc itaq̃ posuimꝰ in exceptione. illã vero pro regulę exẽplo.nebula nebulę.ebulus ebuli.lebes lebetis. ebenꝰ ebeni.Gebennę.gebennarũ.Ausoniꝰ ꝛ Lucanꝰ breuiãt. Idẽ tamen Ausoniꝰ ꝓduxit dicens. ninguida pyrenes et pinea gebennarum. Hebrus quoq̃ breuiat Seneca in oeta.ꝛ hydra vires posuit ꝛ notos hebro.vergi. positione produxit.d.volucrẽq̃ fuga peruertitur hebrũ. Producunt vero Creber.a.um. v̇gi.v.ęñ. creber vtraq̃ manu pulsat versaq̃ dareta. Crebenus. i. flu. Ouiḋ. xj. meta. aspicit exerien patris crebenida ripa : hoc est crebeni filiam.

Debeo ꝛ debilis ideo ꝓducũt:qꝛ a de ꝑpositiõe ꝛ habeo ꝛ habilis cõponunẜ vt supra dixi. Flebilis quoq:qꝛ seq
tur ꝓpositionẽ verbaliũ in ebilis desinẽtium:vt delebilis.explebilis.ꝛ qð modo diximus debilis. Gleba.ę.verg.j.
gẽ.terra antiqua potẽs armis atq vbere glebę. Hebe.es. Oui.ix. meta. hec illi dederat iunonia muneris hebe.
Rhebus.i.n.p.equi.apð ṽg.in.x.ẽñ.rhebe diu:res si qua diu mortalibꝰ vlla est. sunt qui per oe diphthongon scri
bant rhoebus. Sebethus.i.flu. Papi.j.silua.cubois ꝛ pulchra gaudens sebethus alumna. inde ṽgi.vij.ẽñ. sebe-

Debeo.es.Debilis.c.Flebilis.c.Gleba.ę.Hebe.es.He-
besus.i.Rhebus.i.Sebethus.i.Trebula.ę.Thebe.arũ.
Thebe.es.immo omnia græca quæ per eta scribũtur.
E.ante.c.breuis est.vt secus.pecus.Producũt vero Secius
pro minus.Securus.a.um.Græca quoq quæ per eta
scribuntur omnia producunt.vt Echo.us.Cecubũ.i.
Lecythus.i.Theca.æ.& ab eo composita.vt Dactylo-
theca.Pinacotheca.
E.ante.d.breuis est.vt sedeo.es.Producunt vero Cedo.is.
cessi.Pedo.is.Sedulus.a.um.Sedes.is.Seditio.onis.Et
gręca quę p eta scribũtur.vt medea.ę.Media.Rheda.ę.
E.ante.f.breuis est.vt nefas.nefandus.nefarius.
E.ante.g.breuis est.vt lego.is.rego.is.tego.is.Producũt
vero Lego.as.Pegasus.i.Regula.æ.Regulus.i.Regi-
na.æ.Rhegium.ii.Tegula.æ.
E.ante.l.in dissyllabis longa est.vt chela.æ.Breuiant ve-
ro Chelys.ys.Celer.is.e.Gela.æ.Gelu indeclinabile.
Lelex.gis.Helix.icis.Et a meli hoc est melle:& a melã.
quod est nigrũ composita & deriuata.vt Melilothos.i.
Melanthium.ii.Scelus.eris.Telon.onis.Velim.is.lit-

this.idis. fecit dicẽs. oebale quem generasse telõ
sebethide nympha. Trebula.ę. oppidum in agro
reatino et eiusdẽ nois iuxta crustuminũ colonia
romanorũ. Mar.v.epigra. humida qua gelidas
summittit trebula valles. et iterum in distichis.
Trebula nos genuit.commendat gratia duplex.
Thebę.arũ.ꝓ boeotię vrbe. vnde est thebanus ꝛ
thebe.es.vrbs ęgypti:ꝛ vnde thebeꝰ. Ebriꝰ.a.um.
et febris.is. ideo suspicamur productã habere pri
mã: qꝛ semp lõgę reperiuntur. Nebris vero pri-
mã breuiat:qꝛ per.e. psilon scribiẜ a gręcis: quod
si in carmine longa reperitur: illud erit positione
non natura: vt Franciscus maturantius putauit.
E.ante.c.breuis est: vt secus ꝓ aliter. pecus pe-
coris vel pecudis.decet. iecur. Echiõ vero vnus
ex superstitibꝰ terrigenis apud Oui. breuiat. iij.
meta.ꝛ cognominis eiusdem apud Iuue.accipis
vxorẽ de qua citharoedus echion. apud eũdẽ ta-
men Oui.v.meta. ꝓductũ legitur. echionq sagax
quondã vẽtura videre. Producũt vero Secius.
ṽgi.ij.geor.indulge ordinibus: nec secꝰ oĩs in
vnguẽ. secus tamẽ vt diximꝰ breuiat. Idẽ.xij.ẽñ.
haud secus accenso gliscit violentia turno. Se-
curus.a.um.ideo ꝓducit: qꝛ a se ꝛ cura componiẜ.
vt sit securus qui est seorsum a cura.Mecum.tecũ secum.qꝛ componũtur ex me.te.se. Gręca vero per eta omnes
producunt.vt Echo.us. Persius.reparabilis assonat echo. Cecubũ.i. Martialis.cecuba fundanis generosa co-
quuntur amyclis.Theca.ę.a theca cõposita:vt bibliotheca.dactylotheca.pinacotheca. Martialis. ruris bibliothe-
ca delicati. Cecrops vero primã habet mediã. Lucretius.finibꝰ in cecropis funesto reddidit agros. nisi legas fi-
nibus cecropijs extrita.s.littera. Producunt etiã quę per diphthongon scribũtur.vt cęcus.gręcus.moechus oeco
nomus. E.ante.d.breuis est.vt sedeo.es. cedo ꝓ dic. Producũt vero credo.is.qð a cretũ ꝛ do cõponitur. Vergi.
vj.ẽñ ꝑpetibus pennis ausus se credere coelo. Cedrus.i. Persius.ꝛ cedro digna locuti. Hora. breuiauit dicens.
posse linẽda cedro. Cedo is.cessi.Idẽ in buc.omnia vincit amor ꝛ nos cedamus amori. Cędo. is.cecidi.per.ę.di-
phthõgõ scribiẜ.Cedo vero ꝓ dic.vt diximꝰ primã breuiat.Iuue.post minor est aliam credas: cedo si breue parui.
Pedo.is.Mar.pedere te malim.nãq hoc neq inutile dicit. Sedulus.a.um.sedo.as. seditio. onis. ideo produ-
cũt qð a se ꝛ dolus primũ.a se ꝛ do das scðm.a se ꝛ itio tertiũ interposita.d.euphonię causa cõponitur. Pędor ve-
ro pędia.ę.ꝛ pędico.as.q̃ a pęs qð est puer gręce deriuanẜ ideo ꝓducũt:qꝛ.ę. diphthongõ habẽt.ꝛ gręca q̃ per eta.
vt Ouidius. in epi.medeę medea forẽ qð si q̃s ab alto. Et inde medꝰ. i. ꝛ media regio ꝛ medica herba ꝛ medicũ
pomũ. Rheda quoq.nã gręci suũ esse putãt cũ tamẽ Quin.dicat gallicũ esse.Iuue.hic dũ tota domꝰ rheda cõpo
nitur vna. E.ante.f.breuis est:vt nefas:ꝛ inde nefastus:nefariꝰ ꝛ nefandꝰ. E.ante.g.breuis est:vt lego.is.rego.is.
tego.is.Tegmessa quoq breuiat.Hor.forma captiuę dñm tegmessę.est em̃ sapphicũ carmẽ. Oui. positiõe ꝓduxit
dicẽs.odimꝰ ꝛ moestas tegmessam diligat aiax. Producũt ṽo lego.as.ꝓ eo qð est legatũ aliquo mittere ꝛ testa-
mẽto ꝑter solidã hęreditatẽ aliq̃d alicui relinq̃re. Pegasus.i.equꝰ alatus.Oui.iiij.meta.pegason ꝛ fratres matris
de sanguine natos. Regula.ę.tametsi a rego.is.deriuetur:in quo vt diximus prima breuiatur. ṽg.in moreto.nec
sumptꝰ erat illud opus sed regula curę.Regulꝰ ꝛ regina ideo primã ꝓducunt :qð a rege deriuanẜ in quo prima
lõga est cremẽto.Seduliꝰ breuiauit ꝑmã reguli dicẽs.post regulus nato quidã moriẽte rogabat. Rhegiũ.ij.bru-
tiorũ ciuitas.Oui.iiij.meta.liq̃rat ꝛ zãclẽ aduersaq moenia rhegi. Tegula.Iuue.vltimus ardebat:quẽ tegula sola
tuetur. E.ante.l.in dissyllabis longa est.vt chela.ę.ṽg.j.geor. quę locꝰ erigonẽ inter chelasq sequentes. Breuiãt
vero chelys.ys.Oui.in.epi.sapphus.inde phoebo chelyn cõmunia munera mittã. Celer.eris.e.ṽg.v.ẽñ. ꝓrimus
ęneas celeri certare sagitta. Gela.ę.ciuitas ꝛ flumẽ sicilię.ṽg.iij.ẽñ.immanisq gela fluuij cognomine dicta. Ge-
lu indeclinabile siue gelũ geli.Lucre.li.vj.demittit quasi sępe gelum qð continet in se. Lelex.gis. Oui.viij. me-
ta.illa troezenius heros parte lelex alia. Helix.icis. hederę species: de qua Plin.li.xvj.est candida et nigra he-
dera ꝛ tertia quę vocatur helix.cuius prima syllada breuis a theocrito ponitur in primo edyllio. Et a meli hoc
est a melle cõposita et deriuata vt melimelũ.melilothos. melos. Martia. infanti melimela dato fatuasq maris-
cas.Oui.iiij.fasto.pars thyma pars rorẽ. pars melilothõ amat.Lactã.de christi resurrectiõe.fitq repcusso dulcior
aula melo.Homerus tamen in hymnis primã ꝓduxit.vt illud Persij.cantare credas pegaseium melos:etiã de-
fendi possit autore homero.Hermolaus in fine. xxxij.lib. natu. hist. Et a melan quod interpretatur niger.vt me-
lanthion.melãpus.Columella.melãthia grata cymino. ṽgi. iij.geor. phillyrides chiron amithaoniusq melam
pus.Scelus.eris.Iuue.qð scelus admisit quę nam hic culpa puellę est. Telon.onis.ṽg.vij.ẽñ.oebale quem ge
nerasse telon sebethide nympha fertur . Velim.is.velit. Luca.in.j. accipiam cirrhea velim secreta mouentem.

Velut ⁊ veluti.Vg.in.j.ęñ.ac veluti magno in populo cum sępe coorta est.Et noīa polisyllaba:vt melior siue sit cōparatiuū siue ꝓpriū viri.Mar.en vocat ad cœnā melior te classice rectā. Producūt ṽo.belua.ę.quęqꝫ sunt q per ę.diphthongō/sunt qui per duplex.l.scribāt.Iuue.nimirū cōstat leuiori bellua sumptu. Delubrū.vgi.ij.ęñ.hic pri mū ex alto delubri culmine telis. Elisiū.ij.Idē li.vj.mittimur elisium ⁊ pauci lęta arua tenemꝰ.Electrū. Idem in buc.piguia corticibꝰ sudēt electra myricę.Idē tamē.viij.ęñ.liqdo ve potestur electro dixit pmā breui.⁊ ī ciri. lachry

Velut.veluti. Et noīa polisyllaba.vt melior. Producūt vero belua. æ. Delibutus.a.um. Delíciæ. arum. Delubrum.i.Elisium.ii.Electrū.i. Helios: & ab eo cōposita: vt Heliades.Peligni.orū.Pelusium.ii. Pelion.ii. Pelias adis.Pelamis.idis.Spelunca.æ.Spelęum.i. Telephus.i. Telegonus.i. Telemachus. i. Telemus. i. Velabrum.i. E.ante.m.breuis est vt emo.is.Producūt vero cremētū.i. demū aduer. demo.is.Et a demos cōposita vt demosthenes.emathia.æ.emolumentū.i.eminꝰ aduer.Femē.is.& ab hemis qđ est semis cōposita.vt hemina.æ.Hemiciclꝰ.i.hemꝰ.i.nēo.inis.phemonoe.es.remꝰ.i.Schema.atis.& a semis composita.vt semita.æ.Temo.onis. E.ante.n.lōga est:vt vena.æ.veneo.is. breuiant vero bene aduer.Benignꝰ.a.um.Enyo.us.Enipeus.i.Enim cōiūctio.Fenestra.æ.& a genes qđ interptatur genꝰ. & a geno.is.deriuata & cōposita.vt genesis.eos.genꝰ.eris.Menalippꝰ.i.Menapi.orꝶ.Menāder.i.Phrenitis.is. Penes ꝑpositio.Penitꝰ aduer.Penetro.as.Penates.iū. Penus. us. vel. oris. Senex. is. Seneca.æ.Senon.onis. Sthenelus.i. Teneo.es. Tenor.oris. Tenuis.e. Tenus ꝑpositio Venafrum.i. Venilia.æ. Venetus.a.um. Venia.æ. Venus.eris. Venenum.i.Venio.is.Xenium.ii.

moso parauit electro. Helios id est sol cū compositis. Mar.flentibꝰ heliadū ramis. Peligni.orū. Mar. nō hęc pelignis agit vindemia ꝑlis. Pelusium.vnde pelusius.a. um. ⁊ pelusiacus.a.um. Idem in disti.accipe niliacā pelusia munera lentem.vg.j. geor. nec pelusiacę curam aspernabere lentis. Pelion.ij.Luca.in.vj.pelion opponit radijs nascētibꝰ vmbras.Silli.tamē.iij.pmā breuiauit. Ossaqꝫ cum pelio cunqꝫ hemo cesserit othris. Sunt qui nō pelio sed tmido legāt apud Papi. Pelias.adis.Oui.de reme.vulneris auxiliū pelias hasta tulit. Pelamis.idis.Iuue.⁊ vas pelamidū aphrorū. Spelūca.ę.quę dicitur grece spelęū.i.vg.vj.ęñ. spelūca alta fuit vastoqꝫ immanis hiatu.Idem in buc. certum est in siluis inter spelęa ferarum. Selibra.ę. Mar.saturnalicię ligulā misisse selibrę. Telephus.i. Iuuena.telephꝰ aut summi plena iam margine libri. Telegonus.i. Oui.de ponto. telegoni ve parēs vertendis nata figuris. Telemachus.i.Hora.haud male telemachus proles patientis vlixi. Telemus.i. Oui.xiij. meta.telemus eurimedes quem nulla fefellerat ales.Velabrū.i. Hora.ij.ser.cū velabro omne macellū. E.ante.m.breuis est.vt emo.is.fremo.is.femur.oris. nemus. oris. Producūt vero. crementum atqꝫ ab eo cōpositū incremētum.vgi.in buc. chara deum soboles magnū iouis incremētum.

Demum.aduer.idē.vj.ęñ.sic demū lucos stygios regna inuia viuis. Demo.is.ꝓpterea primā produxit: qđ a de ꝓpositione ⁊ emo componit.Cōposita quoqꝫ a demos qđ interpretatur populꝰ.vt demosthenes.democritꝰ.demophoon.Iuue.eloquiū ⁊ famam demosthenis aut ciceronis. Emathia.ę.vg.j.geor.emathiā ⁊ latos hemi pinguescere campos. Emolumētū.i.Iuue.nullus in vrbe locus.nulla emolumēta laborꝶ.Eminꝰ aduer. Oui.xiij.meta. eminꝰ ingēti resupinū vulnere fudi. Femē.inis.nā qđ Seruiꝰ illud vg.x.ęñ.legit ocyꝰ ensem eripit a femine: magis placet vt cū Pris.legamꝰ ocyꝰ ensem eripit a femore:qm̄ hoc pmā breuiat:illud vero ꝓducit eādē. Ab hemis quoqꝫ cōposita ⁊ a semis qđ ab hemis interptat aspiratiōe mutata in.s.vt hemina.ę.hemitriteꝰ.i.semideꝰ. i. semiuir.i.Persiꝰ.fregerit heminas areti ędilis iniquas.Mar.vri tōgillꝰ male dicit hemitriteo. Oui.j.meta. sunt mihi semidei:sunt rustica numina fauni.vgi.iiij.ęñ.⁊ nūc ille paris cū semiuiro comitatu. Hemꝰ.i.vg.j. geor. emathiā et latos hemi pinguescere cāpos. Nemo.inis. Idē.ix.ęñ.turne qđ optanti diuū ꝓmittere nemo. Phemonoe.es. Lu.in.v.phemonoe errore vagā curisqꝫ vagātē. Remꝰ.i.quo nauis impellit.vg.j.ęñ. frāgūt remi tū prora auertit ab vndis.nā ꝓ romuli fratre pmā breuiat. Idē ī eodē.cana fides ⁊ vesta remo cū fratre qrinꝰ. Schema.atis. qm̄ per.e.lōgū a grecis scribit.Et a semis vt diximꝰ cōposita.vt semita.vg.iiij.ęñ.castigatqꝫ moras. ope ois semita feruet.Temo.onis.vg.j.geor.huic a stirpe pedes temo ꝓtētꝰ in octo. E.ante.n.lōga est.vt vena.ę.veneo.is. vg. iiij. ęñ.vulnꝰ alit venis.Iuue.sūmula ne ꝑeat qua vilis tessara venit.venor.aris.Breuiāt vo bñ ⁊ benignꝰ.a.ū.Hora. si bñ te noui.Idē qppe benignꝰ erat. Enyo.us.Mar.cū dubitaret adhuc belli ciuilis enyo. Enipeꝰ.i. Lu.i.vj.sanguine romano qꝫ turbidus ibit enipeꝰ. Eñ ꝯiūctio.vg.hic tibi fabor eñ qñ hęc te cura remordet. Fenestra.ę. Iuue.cū pateāt altę caligantesqꝫ fenestrę. Et a genes siue geno.is.cōposita ⁊ deriuata.vt Genes.archigenes.genius genero.genꝰ. Phrenitis.is.Iuue.cū furor haud dubiꝰ cū sit manifesta phrenitis. Penes ꝑpositio.Hora. quā penes arbitriū ius est ⁊ norma loquēdi.nā pene aduer.pmā ꝓducit. Penitꝰ.vgi.j.penitusqꝫ ꝓcacibꝰ austris. Penetro.as. Idē i.vij.dardanꝰ ideas phrygię penetrauit ad arces. Penates.idē i.j.iliū i italiā portās victosqꝫ penates.Penꝰ.us.vel penoris.Idē in eodē.cura penū struere.Hora.j.epi. portat frumēta penusqꝫ. Senex senis vnde senior ⁊ senectꝰ.Idē.in.vj.iā senior sed cruda deo viridisqꝫ senectꝰ. Seneca.ę. Iuue.a seneca q piso bonus q cocta solebat. Senō.onis.Luca.in.j.nos pmi senonū motꝰ cymbrūqꝫ furētē. Sthenelꝰ. i. vg. thersandrus sthenelusqꝫ duces ⁊ dirꝰ vlysses. Teneo.es.idē in.j.sed mihi forte datū tenet ille immania saxa. Tenor.oris.vg.aliū ve habuisse tenorē. Tenuis.e.idē in.iiij.geor.in tenui labor:at tenuis nō gloria:si quē. Tenꝰ ꝑpositio.idē.ij.ęñ. capulo tenꝰ abdidit ensem. Venafrū.i.Mar.hęc tibi campani sudauit bacca venafrū.Venafranꝰ. Iuue. ipse venafrano piscē perfundit oliuo. Venilia.ę.vg.in.ęñ.cui pilūnꝰ auus:cui diua venilia mater. Venetꝰ.a.um. Iuue. cōtētusqꝫ illic veneto crassoqꝫ cuculo.Venꝰ.eris.vg.j.ęñ.sic venꝰ ⁊ veneris cōtra sic filius orsus. Venia. ę. idē i.iiij.tu mō posce deos veniā sacrisqꝫ litatis.Venenū.i.idē i pri.occultū inspires ignē fallasqꝫ veneno. Venio.is.idē i.iiij. audiam ⁊ hęc manes veniet mihi fama sub imos. Xeniꝰ.qđ interptat hospes.vñ xeniū ⁊ ꝓ xeneta.Mart.ois in hoc gracili xeniorꝶ turba libello.Idē vaticiniorꝶ ꝓxeneta sartorum.est eñ trimetrū iambicū:inde quoqꝫ axenos. i. hospitalis.

E.an̄.p.breuis ē:vt lepꝰ.oris.Nepa.æ.Producūt vero Cepa.æ.Cephisus.i.Epirus.i.Repo.is.Sepes.is.Sepia.æ.
E.ante.q.breuis est:vt nequeo.is.neqꝫ.Producunt vero Nequā.Nequicia.æ.Nequacq̄ꝫ.Nequis.Sequana.æ.
E.ante.r.breuis est:vt serum.i.herus.i.Producunt vero Beryllus.i.Beritus.i.Cerusa.æ.Cerinthe.es.Cera.æ.Clerus.i.Eridanus.i.Eretū.i.Eruca.æ.Feralis.e.Feronia.æ.Feriæ.arum.Geriones.is.Hæres hæredis.Heros.ois.Herodes.is.Meriones.is.Neritos.i.Neris.is.Nerio.enis.Pera.æ.Pero.onis.Serus.ra.rū.Seres.um.Spero.as.Seria.æ.Seria.orū.Theron.onis.Thera.æ.Tereꝰ.i.verꝰ.a.ū.veratrū.i.Verona.æ.Et a xeros hoc est siccus composita.vt xerampelinus.xerolophus.
E.ante.s.longa est.vt theseus.i.Breuiant vero Sesostris.is.Thesis.Vesulus.i.Veseuus.i.Vesuuius.ii.
E.ante.t.ꝓducit.vt meta.æ.thetys.yos.Breuiāt vero.etiā coniunctio.Fretum.i.Getes.æ.Hetruria.æ.Meto.is.Metuo.is.Metallum.i.Metaurꝰ.i.Metopon.u.& a metros siue meta composita & deriuata.vt metreta.metaphora.Retro aduerbium.Tetricus.a.um.

E.ante.p.breuis est:vt lepꝰ.oris.epulū.i. Producūt vo Cepa.ę.ꝟg.cepa rubens sectiqꝫ famē domat area porri. Cephisus.i.Luca.in.iij.quos impiger ambit fatidica cephisus aqua. Epirꝰ.i.ꝟg.iij.ęn̄. littoraqꝫ epiri legimus. Repo.is.Hora.i poe.verū ope i lōgo fas est irrepere somnū. Repēs tn̄ ⁊ repentinus ⁊ repente q̄ a repo videntur deriuata:p̄mā breuiāt. Oui.j.fast.Bina repēs oculis obtulit ora meis. Sepes sepis.ꝟgi.i buc.hinc tibi q̄ semper vicino ab limite sepes. Sepia.ę.Persiꝰ.nigra qꝺ infusa vanescat sepia lympha. E.ante.q.breuis est: vt equꝰ.i. sequor.eris.neq̄o.neqꝫ. Producunt vo nequā et ab eo deriuatū nequicia siue neq̄cies.Hor. ij.ser. illū aut neq̄cies aut vafri inscitia iuris. Ne q̄cq̄ꝫ. ꝟg.ij.ęn̄.sed quid ego aut hęc nequicq̄ꝫ ingrata reuoluo. Neq̄s nequā nequod vel neq̄d. Idem i.iij. hic tibi nequa morę fuerint dispendia tanti. Sequana ⁊ sequani ppl̄i. belgarū illius fluminis accolę. Luca.in.j. optima gens flexis in gyrum sequana frenis. E.ante.r. breuis est:vt serū.i.ꝟgi. iij. geor. acrēqꝫ molossum pasce sero pingui. Serus.a.um. ꝓducit vt statim dicemꝰ.eodē modo herus.i.primā breuiat.heros.ois.eandem produxit. Producūt vero Beryllos.i.Iuue.heliadum crustas ⁊ inequales beryllos.est enim spōdeꝰ in quīto loco. Silli. ij. puni. et solitum digito beryllon adederat ignis.Prudētius tamē in psycomachia breuiauit dicens:hinc tibi sapphirum sociauerat inde beryllū. Beritus.i.vrbs phoenicię vulpiani iure cōsulti patria. Pris.i perihegesi.antiquāqꝫ tyron beriti ⁊ moenia gratę. Cerusa. ę. vnde cerusatus.a.um. Mar.⁊ cerusata cādidiora cute. Idem alio loco.cerusata timet labulla solem. Cerinthe. ꝟg.iiij.geor. trita melisphylla ⁊ cerinthe ignobile gramen. Cera.ę.qꝺ ideo ꝓducit qꝛ per. e. lōgum scribitur a grecis:a plerisqꝫ tamē latinoꝝ p.ę.diphthōgō. Cleros quoqꝫ qꝺ iterp̄taꝛ sors a grecis per.e. lōgum scribitur. Eridanus.ꝟg.iiij.geor.eridanꝰ quo nō aliꝰ ꝑ pinguia culta. Eretū.i. Idē.vij.ęn̄. ereti manꝰ ois oliuiferęqꝫ mutiscę. Eruca.ę.idē in moreto.intibaqꝫ ⁊ venerē reuocās eruca morantē.Feralis.e.tametsi a ferꝰ.a.um.deriuari videtur. Ouid.xv.meta.ferali mutat cū papilione figurā.Feronia.ę. Hora.j.ser.ora manusqꝫ tua lauimus feronia lympha. Geriones.is.ꝟg.vij.ęn̄.⁊ forma tricorpis vmbrę geriones. Hęres.edis. Mart.hęredē fabius labienū exasse reliquit. Heros.ois.ꝟg.j.ęn̄.littore trinacrio:dederatqꝫ abeuntibus heros. Meriones.is. Oui.xiij.meta.nec minꝰ idomeneꝰ patriaqꝫ creatꝰ eadē meriones. Nereꝰ.idē in buc.tū durare solū ⁊ discludere nerea pōto. Neritos.i.ꝟg.iij.ęn̄.⁊ neritos ardua saxis.mōs est ithacę. Neris.is.mōs est argiuoꝝ. Papi.iiij.theba.neris ⁊ ingēti turritę mole cleonę. Nerio.enis.vxor martis cuiꝰ primā multi ꝓduxerūt. Gel.in̄.xij.noc. att. dicit eos q̄ probe locuti sunt p̄mā breuiasse.nā ⁊ nero cū quo symbolū habet p̄mā breuiauit. Pera.ę. Mar.in disticho.cuiꝰ titulꝰ est pera. dormiat ⁊ tetrico cū cane pera rogat. Pero.onis.ꝟg.vij.ęn̄.instituere pedis crudꝰ tegit altera pero.inde peronatꝰ perone calceatꝰ. Serꝰ.a.um.idē i.iiij.seraqꝫ terrifici cecinerūt oia vates. Seres ppl̄i.vnde sericꝰ.a.um.idē.ij.geor. velleraqꝫ vt folijs depectāt tenuia seres. Spero.as.idē.j.ęn̄.at sperate deos memores fandi atqꝫ nefandi. Persiꝰ.sub rastro crepet argēti mihi seria dextro hercule. Seria.oꝝ.⁊ serio aduer.i.nō iocose. Hora.j.ser. sed tamē amoto q̄ramꝰ seria ludo. Thera.ę.vrbs ꝓpe syrtē minorē i aphrica Callimachi poetę patria de qua dicit ipse. noīe callisto fuerat:sꝫ postmodo thera dicta fuit tellꝰ vrbis origo meę. Tereꝰ.i.ꝟg.i buc.aut vbi mutatos terei narrauerit artus. Verꝰ.a.um.idē in.iij.ęn̄.vera ne te facies:verꝰ mihi nūciꝰ affers. Veratrū. Persiꝰ.ebria veratro.nō quicq̄d deniqꝫ lectis. Verona.ę.Ouidiꝰ.mātua ꝟgilio.gaudet verona catullo. Et a xeros qꝺ interp̄taꝛ siccus.a.um.cōposita:vt xerolophū:xerolibya xerāpelinꝰ.a.um. Iuue.⁊ xerāpelinas vestes donauerit illi. E.ante.s.lōga est: vt theseus.i.rhesus.i. Breuiāt vo sesostris.is.Lu.li.vij.venit ad occasum:mūdiqꝫ extrema sesostris. Vesulus. i. ꝟg. x. ęn̄.actꝰ aper multos vesulꝰ quē pinifer annos. Veseuꝰ.i.ꝟgi.ij.geor.talē diues arat capua: ⁊ vicina veseuo: sꝫ q̄qꝫ veseuiꝰ ⁊ ꝑ abscisionē vesuius.Mar.hic est pāpineis viridis modo vesuiꝰ vmbris. Ctesiphon in p̄mā ꝓduxit.tū ꝑ regulā tū qꝛ apud grecos per eta longū scribit. Sidoniꝰ tamen apollinaris breuiauit dicens.hęc tessera castris in ctesiphonta datur. E.ante.t.ꝓducit vt beta.ę.bethis.is.seta.ę.meta. ę. Breuiant vo. etiā cōiunctio siue aduerbiū affirmandi.ꝟg.in buc.illū etiā lauriqꝫ etiā fleuere miricę. Fretum.i. Idem in eodem opere. in freta dū fluuij current dum montibus vmbrę. Getes.ę.Luca.in.j.hinc dacus : p̄mat inde getes.Hetruria.ę.hetruria licet ab ethria vel ab ęthria oppido duci videaꝛ:nō tn̄ per.th.nec per.e.sed ad hūc modū scribi solet etruria.⁊ etruscus per.e.breue in principio.Mar.quantum sollicito fortuna parentis etrusco.ꝟgi.ij.geor. hanc remꝰ ⁊ frater sic fortis etruria creuit. Meto.is. Idem in.iiij.purpureosqꝫ metūt flores ⁊ flumina libant. Metuo.is.atqꝫ inde metꝰ. Idē in buc. ne sęuos metuent armēta leones. Metallū.i.Oui.x.met.grauidāqꝫ amathūta metallis. Metaurus.i. Luca.in.ij. in leuū ceccidere latꝰ veloxqꝫ metaurꝰ. Et cōposita siue deriuata a metros.vt metreta.ę.geometra.ę.dimeter. a.um. Mar.plurimus hispanas mittet mihi nauta metretas. Iuue.grammaticus.rhetor.geometra.pictor.aliptes. sunt qui alia ratione legāt geometres. Cōposita quoqꝫ a meta ꝑpositione gręca.vt metaplasmus.i. metaphora.ę.metamorphosis. Retro. Oui.v.meta.acta retro naris medioqꝫ est fixa palato. Tetricus.a.um.a tetrico monte sabinorum. Verg.vij.ęn̄.qui tetricę horrentis rupes.montemqꝫ seuerum. Martia.⁊ quamuis tetrico tristior ipsa viro.

Thetis.idis.& a tetra cōposita:vt Tetrarcha. Veto.as.vetus.eris. Veternꝰ.i.E t hñtia.p.añ.e. vt Petra. ę. Peto. is. E. ante. u. consonantem longa est.vt leuus.a.um. leuis & leue pro tersus & planus. Breuiant vero breuis & breue. Leuis & leue pro non grauis. Seuerus.a.um.

I Ante.b.breuis est.vt liber.i. Producunt vero Fibula.ę. Hibernus.a.um. Ibis.idis. Liber. eri. ꝓ baccho & hoīe libertatē hñte. Libethrū opp. Libo.as. Libū.i. Scribo.is. Sibilo.as. Scibilis.e. Tibia.æ. Tybur. uris. Tribulū.i.nā tribulꝰ breuiat. Viburnū.i. Vibex. icis. I.ante.c.breuis est.vt Dicax. acis. Siculus. a. um. Producūt vero Dico.is. Ficus.i. Icarus.i. Icon.onis. Ico.icis. Lycas.æ. Lyciū.ii. Myca.æ. Nice.es.i.victoria. Phycꝰ. untis.op. Pica.æ. Picus.i. Picænum.i. Sica.æ. Sicut coniunctio. Sicilia.æ. Sicania.æ. Sichæus.i. Spica. æ. Spiculum. i. Ticinus.i. Trica. æ. Triceni.æ.a. Viceni.æ.a. Vicies & tricies. Vicus.i. Vicinus.a.um.

Thetis.idis. ꝓ matre achillis. vgi.v.ęñ.leua tenet thetis ⁊ melite panopeaq₃ virgo.scribiturq₃ p.th.in principio ⁊ et per.i.iota in scda. Tethys vero per.t.subtile in principio.⁊.th.aspiratū in scda.⁊.y. psilon pro vxore oceani primā habet indifferētem. breuē apud vg.in buc.q̄ tentare tethyn ratibꝰ:q̄ cingere muris.longā apud Luca.in.j. tethyos vnda vagę lunaribꝰ ęstuat horis. Idē in.ij.oceanꝰ mea signa tenet tethynq₃ fugacem. Et a tetra qđ interp̄taf quatuor composita.vt tetrarcha.ę.tetrastichū.i. Hora.j.ser.modo reges atq₃ tetrarchas. Veto.as.vg.iij.ęñ.sorīq₃ vetat saturnia iuno. Vetus.eris.idē in.iiij. agnosco veteris vestigia flāmę. Veternus.i.idem.j. geor.nec torpere graui passus sua regna veterno. Et habētia.p.ante.e.vt peto.is.petra.ę. Petrus.i. petrinꝰ.a.um. Sedu.in pas.forte petri valide torrebat iam padis ęstu febris anhela socrum. Hora.j. epi. inter minturnas sinuesanumq₃ petrinum. E. ante u.consonantem longa est.vt leuus.a.um. leuis.e. qđ a plerisq₃ per.ę.diphthongō scribit ad differentiam leuis qđ significat nō grauē.i quo p̄ma sylla ba breuiaf vt statim dicemꝰ. Breuiāt vo breuis ⁊ breue. vg.j.ęñ. in breuia ⁊ syrtes vrget miserabile visu. Leuis nō grauis. Idē in buc. ante leues ergo pascētur in ęthere cerui. Seuerꝰ.a.um. vg. vij. ęñ.qui tetrici horrentis rupes montēq₃ seuerum.

I Ante.b.breuis est: vt liber pro cortice siue libro scripto de aliqua re. Vergiliꝰ i buco. ne siccū morīēs alta liber aret in vlmo. Mar.cum tibi parue liber scrinia nr̄a vacēt. Producunt vero fibula.ę. vg.iiij.ęñ. aurea purpureā subnectit fibula vestē. Ibis.idis. Iuueñ. pars hęc ille pauet saturā serpētibꝰ ibim. Hibernꝰ.a.um. vg.iiij.ęñ.qualis vbi hibernā lyciā xantiq₃ flucta. Libanꝰ. i. Seduliꝰ in pascha.semp habēs frōdes:⁊ tāq₃ libana cedrꝰ. Liber.eri.ꝓ baccho. vgi.j.geor. liber ⁊ alma ceres vr̄o si munere tellꝰ. Liber.a.um.⁊ Liberi.orū.ꝓ filiis:⁊ libertas.atis.⁊ reliqua symbolū habētia. Libo.as.⁊ libū. vg.j.ęñ. oscula libauit gnatę. Idē in.vij.⁊ adorea liba p herbā. Scribo.is. Hor.scribimꝰ indocti doctiq₃ poemata passim. Sibilo. as. et sibilꝰ.i. vg.in buc.nā neq₃ me tantū venīētis sibilꝰ austri. Scibilis.e.ex ꝓportiōe vbaliū i bilis. desinētiū vt audibilis.visibilis. Tybur.uris. Hor.romę tybur amē vētosus tyburc romam. Tibia.ę. Papi.vij.theba. tibia cui teneros suetū ꝓducere manes. Tribulū.i.instrumētū rusticū. vg.j.geor. tribulaq₃ trahęq₃ ⁊ iniquo pōdere rastri. nā ꝓ herba spinosa breuiaf. Oui.loliū tribuliq₃ fatigāt. Viburnū.i. Idē i buc. quātū lēta solēt inter viburna cupressi. Vibex.icis. Pers.si puteal multa cautꝰ vibice flagellas. Fibra vo ⁊ hibris.idis. semp producere reperi. cū forte natura breuiet primā.quare vt alias dixi:quo ad nos cōstiterit esse breuē i illis p̄ma quasi lōga vtemur. I.ante.c. breuis est:vt dicax.acis.q̄q₃ a dico is.deriuef i quo p̄ma quoq₃ ꝓducif.⁊ siculꝰ.a.ū.cū a sicilia deriuef: i quo p̄ma quoq₃ ꝓducif vt statim dicemꝰ:cycnꝰ siue cygnꝰ vt scribūt latini. Mar.q̄ capta est alio nuda lacęna cycno.⁊ cōposita a cyclo.i.circulo.vt cyclops. vg.ęñ.li.iij.manibꝰ fabricata ciclopū. Cyclas.adis. Seneca i tragœdiis: ⁊ vasta calpe sonuit: ⁊ voces cyclas:est nāq₃ iābꝰ. Ichneumō. Mart.delectat mariū si ꝑniciosus ichneumō. Lichas. vgi.inde lychā ferit extinctū iā matre perēpta. Idē tñ ꝓduxit alibi dicēs ꝓtinꝰ anteū ⁊ lichā p̄ma agmina turni. Producūt vo dico.is. vg.dicite quādē i molli cōsedimꝰ herba. Ficꝰ.i. Mar.cū dixi ficos rides quasi barbara vba. Icarus.i. vg.vj.ęñ.partē ope i tāto sineret dolor icare haberes.hinc icarꝰ.a.ū.⁊ icariotis. Icō.onis.qđ imago iterp̄taf. ideo p̄mā ꝓducit qm̄ p ei diphthōgō a grecis scribif. Ico.is.ꝓ ferio.is. Lucre.ex hic corpꝰ ꝓpellit ⁊ icit. Caper tñ putat breuiare ⁊ apđ Lucretiū icit p̄teritū esse.atq₃ ideo ꝓducere qđ duaꝝ syllabaꝝ est. Liciū.ij. vg.i buc.terna tibi p̄mū triplici diuersa colore licia circūdo. Mica.ę. Mar.mica vocor qđ sim cernis cœnatio parua. Nice quoq₃ qđ interpretatur victoria ⁊ ab eo composita:vt niceteriū.ij.niceros.otis. Iuue.⁊ ceromatico fert niceteria collo. Mart.nymbis ebria nicerotianis. Phycꝰ.untis. Lu.li.ix.meritū phycūta ruinas. Pica.ę. Mar.i distichis.pica loquax certa dñm te voce saluto. Picꝰ.i.⁊ ꝓ viro.⁊ ꝓ aui. vg.vij.ęñ.accipimꝰ fauno picꝰ pr̄ tiq₃ parētē. Picēs.entis.picęnū.i. picentinus.a.um. Martia.picētina ceres niueo sic nectare crescit. Iuue.tūc picēs accipe dixit. Sica.ę. Mar. qđq₃ tibi tribuit subula:sica rapit.inde est sicarius. Hora.j.sermo.si qs erat fur aut sicariꝰ aut alioqui. Sicut. Iuue.sicut in amplexu subitum ⁊ miserabile longū. Sicilia.ę.a quo deriuata tū producere tū breuiare repeiūtur.nam sicelis. idis. semper ꝓducit. Vergi.in buc.sicelides musę paulo maiora canamꝰ. Oui.in epi.sapphus. sicelidesq₃ matres sicelidesq₃ nurus. Siculus.a.um.semper breuiat Vergi.j.ęñ.vix e conspectu siculę telluris in altum. Idem in eodem sunt et siculis regionibꝰ vrbes. Sicania quoq₃ primā producit: Oui.xiij.meta.sicania tribus hęc excurrit in ęquora linguis. Ex deriuatis tamen sicanꝰ.a.um ꝓducit. Sicanus.a.um.breuiauit. Vergi.iii.ęñ.sicanio p̄tenta sinu iacet insula contra. Idem in.v. fida reor fraterna ęrycis portusq₃ sicanos. Sichęus. primam habet mediam. vgi. j. ęñ.huic coniunx sichęus erat ditissimus agri. Idem in.iiij.haud grauiora timet:quam morte sichęi. Spica.ę.et spicus.i.⁊ ab eis deriuata vt spiceus.a.um. vgi.j.geor.spicea iam campis cum messis inhorruit. Idem in moreto alia cū fractis spicis. Cice.in ara.spicum illustre ferens. Spiculū.i. vgi.iiij.geor. ⁊ spicula cęca relinquunt. Ticinꝰ.i. flu. Siliꝰ.j.puni.dū romana tuę ticine cadauera ripę. Trica. ę. Mart.sunt apinę tricęq₃ ⁊ si quid viliꝰ istis. Triceni.ę.a. Martia.bis tibi triceni fuimꝰ mancine vocati. Viceni.ę.a.quibꝰ tricies ⁊ vicies aduerbia. vgi. in etna. vicenos persępe dies iacet obruta moles. Martia.non plenum modo vicies habebas. Vicus. i. vnde est vicinus.i. et vicinia.ę. Hora.ij.sermo.vnguētarius ⁊ thusci turba impia vici. Iuuena. quam si me laudet tota vicinia pago.

I.ante.d.longa est.vt idem in genere masculino. Breuiāt vero Cydon.onis.Didymus.i.Dydime.es. Fidelia.ę. Fidis chorda.Fides.ei.Fidenæ.arum.Gnydos.i.Hydaspes.is.Hydrus.i.Idem in genere neutro. Idume.es.Idoneus.a.um.Ideo coniunctio.Quidem coniunctio.Video.es.Vidua.æ.

I.ante.f.non reperitur nisi in compositis.& breuiatur.

I.ante.g.breuis est.vt figulus.i.Producunt vero Bigæ.arum.Figo.is.Fligo.is.Frigus.oris.Frigilla.æ.Gyges.æ.Pyga.æ.Pigardus.i.Strigilis.is.Striga.æ.Stigo.as.Trigæ.arum.Triginta.Viginti.Vigesis.

I.ante.l.lōga est.vt ilissus fluui.hyle.es.pileus.i.pila.æ.p columna.Silenus.i.Breuiant vero Cilium.ii.Cylindrus.i.Cylidrus.Cilix cilicis.Filix filicis.Ilaira.ę.Hilaris.e.Ilerda.ę.Lylea.ę.Lilybeum.i.Milium.ii.Milo.onis.

I.ante.d.longa est:vt idem in genere masculino.ṽg.viij.idem atlas generat:cœli qui sydera torquet. Phydias.
Iuue.phidiacū viuebat ebur.Auso.breuiauit dicēs cuiꝰ opꝰ phidię q̄ signū pallados eius. Breuiant vero cydon.
onis.vrbs cretę.vnde cydoniꝰ.a.um.Mar.si tibi cecropio saturata cydonia melle. Silliꝰ.ij.pu.crebra cydonio sun
debat spicula cornu.ṽg.in buc.ire libet partho torq̄re cydonia cornu.Cydon tamen nomē viri inde fictū idē p̄ma
lōga ꝓtulit.xj.ę̄n.dū seq̄ris clyciū infœlix noua gaudia cydō.Statiꝰ tamē alteriꝰ viri nomē breuiat dicēs.hoc regi
promissa cydon.Cydonias.adis.produxit etiam
Oui.in.j.de arte:illū gnosiades cydoniadesq̄ iu-
uencę. Didimꝰ.i.qđ interp̄tatur geminus siue sit
proprium viri nomen siue appellatiuum. Mart.
quales nec didymi sciunt puellę : est enim carmē
phaleuticū.Seduliꝰ in pas. cui didymꝰ cognomē
erat. Dydime.es.insula in mari siculo Oui.viij.
meta.olearos dydimeq̄.Fidis.is.ꝓ chorda.ṽg.
vj.ę̄n.threicia fretꝰ cythara fidibusq̄ canoris. Fi-
des.ei.idem in.viij.accipe daq̄ fidem:sed fidus.a.
um.et fido.is.primā producunt.q̄q̄ cū fide sym-
bolum habere videantur.Fidenę.arū.Iuue.ꝓdu
xit.viuat fidenis ⁊ agello cedo paterno.Idem.an
fidenarum gabiorūq̄ esse potestas.Vergi.tamen
vj.ę̄n.breuiauit dicēs:hi tibi nomentum ⁊ gabios
vrbēq̄ fidenā. Gnidos.i.Oui.x.meta.piscosamq̄
gnidon grauidamq̄ amatunta metallis. Hyda-
spes.ṽg.iij geor. lydia nec populi parthorum aut
medus hydaspes. Hydrus et hydra. Seneca in
tragœdijs exedit artꝰ virus vt fama est hydrę:est enim iambus in fine. Idem in genere neutro. nā vt pauloan-
te diximus in masculino producitur.Mar.⁊ querers qđ nō marce bibamꝰ idē. Idume.es.Luca.in.iiij.⁊ arbusto
palmarum diues idume. Sillius.iij.puni.palmiferāq̄ senex bello domitabat idume. Idoneus.a.um.Hora.hęc
ego procurare et idoneus imperor.ideo ṽg.ij.geor.rhetica nec cellis ideo cōtende falernis. Quidē cōiunctio a quo
sunt equidē et quandoquidē ⁊ siquidē.idē in buc.nō equidē inuideo.miror magis.Iuue.quādoquidem inter nos
sanctissima diuitiarū. Video.es.ṽg.ij.ę̄n.quę sit rebus fortuna videtis. Vidua.ę.Iuue.Rescripsit vidua est locu
ples quę misit auaro. I.ante.f.nūq̄ fere nisi in cōpositis reperit̄.tunc enim quēadmodū supra diximꝰ breuiatur.
vt bifer.a.um.bifidus.a.um.biformis.e.bifrons.ontis. I.ante.g.breuis est.vt figulus.i.rigeo.es. Migro.as.quod
primam habet breuem ne quis putet producere natura.Manilius.lib.iij.nascentum acciperēt proprias signisq̄
migrarent.Nā positione produxit ṽgi.cum dixit veteres migrate coloni.⁊ alibi migrantes cernas.Signū quoq̄
breuiat Lucretiꝰ.nil tamē esse signi mistas potuisse creari.Tigris etiā breuiat.vt Manilius li.iiij.et tigris et rubra
radiantiā littora ponti.producūt vero bigę.arū.ṽg.vij.ę̄n.aurora in roseis fulgebat lutea bigis. Figo.is.idem in
buc.atq̄ humiles habitare casas:⁊ figere ceruos. Fligo.is.qđ raro est in vsu:ab illo ṽo cōposita frequēter.affligo
is.cōfligo.is.infligo.is.Oui.xiiij.meta.affligi sociorꝫ corpora terrę.ṽg.ij ę̄n.cōfligūtq̄ zephyri. Frigꝰ.oris.idem in
buc.⁊ fontes sacros frigus captabis opacū:⁊ quę cū illo symbolū habēt vt frigidꝰ.a.um.frigeo.es.Frigilla.ę.frigu
tio.is.Mar.⁊ sturnos inopes:frigillarumq̄ querellas. Gyges.ę.rex lydię a quo gygeus.a.um.Proper.lydia gy-
geo tincta puella lacu.ṽg.tamē.xj.ę̄n.alteriꝰ gygę primā produxit dicēs:⁊ succiso poplite gygen. Pyga.ę. Hora.
j.ser.ne nūmi percāt:aut pyga:aut deniq̄ fama.⁊ ibidē de pygis:nasuta ⁊ latere ac pede lōgo est. Pigardꝰ.i. Iu-
ue.lepus ac caper ⁊ pigardꝰ. Strigilis.idē.strigilibus pleno cōponit linthea gutto. Hora.tamē breuiauit dicens
sartiua mutat strigili q̄ plia vēdit.⁊ Persiꝰ. I puer ⁊ strigiles crispini in balnea defer.Sūt q̄ apđ Iuue.ꝓ strigilibꝰ
legāt strigibꝰ q̄ sunt ex olerū genere. Stigo.as.vestigo.as.a quo composita magis sunt in vsu.instigo.as. ṽgi.in
ętna p̄lisosq̄ instigāt agmine vētos.Idē in.vj.ergo alte vestiga oculis riteq̄ repertū. Triginta.idē.j.ę̄n.triginta ma
gnos voluēdis mensibꝰ orbes.Viginti quoq̄ eadē rōne ⁊ vigesis.Mar.amphora vigesis modꝰ datur ere quater-
no.I.ante.l.longa.est.vt ilissus fluuius atticę cuiꝰ primā Papi.breuiauit dicens: anfractu ripaꝝ incuruus ilisso-
seuꝰ honos fluuio stygias lustrare seueris eumenides.alibi tamē ꝓduxit dicēs celauit geticos ripis ilissus amo-
res. Hyle qđ silua interp̄tatur primā per regulā ꝓduxit.hylei quoq̄ populi sarmaticę ꝓducūt eādē.Val.flaccus
mouit ⁊ hylea supplex cū gēte serenē.hyle quoq̄ oppidū est bœotię.cuiꝰ primā homerꝰ ꝓducit. Papi.tamē eādē
breuiauit dicēs.q̄ breue litus hyles. Pileꝰ.i.qđ exēplū ideo quoq̄ posuimꝰ ne q̄s putet a pilo deriuari : vt quidā
somniāt:in quo vt statim dicemꝰ p̄ma breuiat̄ sed ab eo q̄ gręce d̄r pileon. Persius hęc mera libertas.hāc nobis
pilea donāt. Pila quoq̄ ꝓ structili colūna p̄mā ꝓduxit.Et pila ꝓ mortario vbi tūduntur fruges.⁊ piliū ꝓ ipso
instrumēto a quo pilūnꝰ auus turni de quo ṽg.x.ę̄n.cui pilūnꝰ auus cui diui venilia mater. Pilatus sub quo sal
uator est passus in ambiguo est an a pilo teli gn̄e an pila lusoria dicat̄.Itaq̄ a iuuēco ꝓducit̄:ab aratore breuiat̄.
Silenꝰ.ṽg.i buc.silenū pueri somno videre iacētē.Et paulopost breuiauit dicēs. quātū oīs mūdus gaudet cātāte
sileno.sunt q̄ dicāt illđ nō esse ṽgilij carmē.Breuiāt ṽo Ciliū.ij.a quo supciliū cōponit̄.Iuue.illa supciliū madida
fuligine tinctū. Cylindrꝰ.ṽg.j.geor.area tū p̄mū ingēti est ęquāda cylindro. Cylidrꝰ.i.Luc.ix.chersidrꝰ tractuq̄
via fumāte cylidri. Cilix.icis.idē.o nūq̄ pacate cilix.Filix.icis. Persi.sed tamen ista filix nullo mansuescit aratro.
Hilaris.e.⁊ ab eo deriuatū hilaro.as. ṽg.in buc.⁊ multo i p̄mis hilarās cōuiuia baccho.Ilerda.ę. Lu.in.iiij.sur-
git ilerda manu.placidis ꝑlabit̄ vndis.Lilea.ę.ciuitas bœotię. Papi.vij.theba.coricisq̄ nemꝰ ꝓpellentemq̄ li-
leam. Lilibeum.i.ciuitas ⁊ promontorium sicilię. ṽgi.iij.ę̄n. et vada dura lego saxis lilibeia cęcis. Milium.ij.
verg.j.geor.accipiūt sulci:⁊ milio venit annua cura. Milo.onis. Lu. pompeiana reum clauserūt signa milonem.

Pila.ę.p sphęrula qua ludim⁹.Hor.j.s.nāq₃ pila lippis inimicū ꝛ ludere crudis.Pil⁹.i.ꝛ ab eo deriuat⁹.vt pilosus.a.ū.pilo.as.Mar.nūc sūt crura pilis ꝛ sūt tibi pectora setis horrida.Pilū.i.p telo pducit.Luca:ꝛ pila minātia pilis.Pilos.i.Oui.i ep̄la pene.nos pilō antiquā neleia nestoꝝ arua.Philos.qđ interp̄taṫ amic⁹.ꝛ ab eo ꝯposita: vt philipp⁹.pāphil⁹.Hor.j.ep̄la.strenu⁹ ꝛ fortꝫ causisq₃ philipp⁹ agēdis.Pilenę.es.vrbs ęto.Papi.belli fama viros misit scopulosa pilene.Siler.eris.ꝓgulti gen⁹.ṽg.ij.geor.molle siler lēteq₃ genistę:ꝛ p fluuio.Luca.ij.radēsq₃ saler ni culta siler.Silex.icis.Idē.j.ęn. ac p̄mū silicis scintillā excudit achates.Sileo.es.Idē in buc.ꝛ nunc oē tibi stratū silet ęq̄r ꝛ oēs.Siligo.inis.Iuue.s₃ tener ꝛ niue⁹:mollisq₃ siligine fact⁹.Siliq̄.ę.idem s₃ laudē siliq̄s occult⁹ ganeo pultes.Silur⁹.i.Idē.vēdere municipes fracta de merce siluros.Stil⁹.Hora.j.s.sępe stilū ṽtas.Idē i.ij. s₃ hic stil⁹ haud petit vltro.Tilia.ę.ṽg.j.geor.cędit ꝛ tilia añ iugo leuis altaq₃ fag⁹.Sere.tñ pducit dicēs:fraxinea inflāmis q̄ fundit tilia succū.

Pila pilæ qua ludimus.Pilus pili. Pylos.i. Philos.i. Philera.ę.Pylene.es.Siler sileris. Silex silicis. Syla.æ Sileo siles.Siligo siliginis.Siliqua.æ.Silurus.i.Stilus.i. Tilia.æ.

I.ante.m.in dissyllabis longa est:vt Limus.i. Breuiant vero Fimus.i.Hymen.enis.Minas.antis. Nimis.aduerbium.Simon.onis.Simul aduerbium.Thym⁹.i. Polysyllaba quoq₃:vt similes.e.Producūt vero Simi⁹ ii.Simulus.i.Hymera.ę.Chimerinos.i.Timęus.i.Di midium.ii.

I.ante.n.longa est:vt Linum lini. Sinum. i. pro vase. Breuiant vero Cynapes synapis.fluuius. Cynedus. i. Cinis cineris.Ciniras cinirę. Cynicus.a.um. & a cynos composita.Inula.ę. Iunus.i.Linus.i.nomen proprium.Lino.is.Mineru̇a.ę.Minium.ii.Minius.ii.fluuius.Minio.onis.Minię popli.Mina.ę.Minister. tri. Minę.arum.Minor.aris.verbum.Minor.oris.nomē Minuo.is.Miniscor.Ninus.i.Sinapis.is.Sine præpositio.Sinister.a.um.Sino.is.Sinō.onis. Sinopis.opis. Sinus.us.Sinuessa.æ. Tinea tineæ.Et a syn præpositione gręca composita.vt Synagoga synagogę.Synhedra synhedrę.

I.añ.m.i dissyllabis lōga ē:vt rima.ę.lim⁹.i.Breuiāt ṽo fim⁹.i.ṽg.j.geor.ne saturare fimo pingui pudeat sola neue.Hymē.tñ breuiat tñ pducit.Oui.i heroi.adsuit ꝛ certꝫ tpa vict⁹hymē.Catul.pduxit:hymene⁹ breuiat.ṽg.iiij.ęn.hic hymene⁹ erit:nō auersata petētē Catul.hymē o hymenec hymē ades o hymenęe.Mimas.ātis.mōs minorꝫ asię.Oui.ij.meta.ꝛ tādē rhodope nimb⁹ carituro mimasq₃:a q̄ bacchi sacerdotes dicti sūt mimalonides ꝛ mimalone⁹.a.ū.Persi⁹:torua mimaloneis ip̄lerūt cornua bōbis.Nimis aduerbiū:ꝛ nimiū qđ ab eo deriuatū ēvideṫ.Simul aduerbiū.ṽg.iiij.ęn.q̄ simul ac tali p̄sensit peste teneri.Thym⁹.i.Idē i j.ęn.feruet op⁹ redolentq₃ thymo fragrantia mella.Polysyllabę q̄q₃:vt silis.e.simila.ę.chimera.ę.q̄q₃ apđ gręcos p ei diphthōgō i p̄ncipio scribaṫ plerūq₃:eādē p̄mā breuiat:autor hermo.i Pli.li.v.Didym⁹ q₃ breuiat.Mart.q̄les nec didymi sciūt puellę:Arator pduxit dicens:pbrans modo didyme discis.Producūt ṽo simius.ij.Martia.callid⁹ emissas eludere simius hastas.Simia.ę.Iuue.cui⁹ supplicio nō debuit vna parari simia.atq₃ perinde simul⁹ viri nomē apđ ṽg.in moreto.simul⁹ exigui cultor cū rustic⁹ horti.Hymera.ę.fluui⁹ q̄ mediam siciliam diuidit:vt dicit Liuius.xxiiij.ab vrbe ꝯdita.Sillius.xiiij punicoꝝ:armauere suos:qua mergitur hymera ponto. Chimerinos qđ interp̄tatur hyemalis.Mart.horrida si brumę sydera chimerinos.Timęus.i viri pp̄rium nomen.Sedulius in paschal.dum residens cœtus timet fili⁹ illō. I.ante.n.longa est:vt linū.i.finis.is.Sinum p vase.Verg.in buco.sinum lactis et hęc te liba p̄ape quotannis.p sinu vestis siue maris breuiat vt statim dicem⁹.Hinulus quoq₃ pducit Horatium dicens:vitas hinuleo me similis cloe Proper.tamē breuiauit dicēs:atq₃ hinuli pellis totos operibat amantes. Breuiāt ṽo Cynapes.is.fluui⁹.Oui.in.iij.de pōto ptheniusq₃ rapax:ꝛ voluēs saxa cynapes.Cyned⁹.i.Iuue.inter socraticos notissima fossa cynędos.Cinis.eris.Idem quoꝝ flammia tegitur cinis atq₃ latina.Cyniras.ę.rex fuit cypri.Oui.x.meta.inter fœlices cyniras potuisset haberi.Cynic⁹.a.um.qđ interp̄tatur caninus:ꝛ reliqua a cynos qđ interp̄tatur canis ꝯposita:vt cynoglossa herba:cynocephalus.i cynorhodos.i.Inula.ę.Hora.atq₃ acidas mavult inulas.Lin⁹.i.Verg.in bucol.vt linus hęc illi diuino carmine pastor.Lino linis:vel linio.is. Iuue.nam q̄ plura linit victuro dolia musto.Minę.arum.verg.iiij.ęn. pendent opera interrupta minęq₃:inde est minor minaris.Minerua minervę.Iuue.seruauit trepidam flagrāti ex ęde mineruam. Minium minij.ṽg.in bucol.sanguineis ebuli baccis minioq₃ rubentem.ꝛ habentia cum illo symbolū:vt minius.ij.fluuius hispanię.Minio minionis.fluuius italię.Mynię populi thessalię.ṽg.x.ęn.q̄ sunt minionis in aruis.Oui.vij.meta.iamq₃ fretū mynię pagasea puppe secabant.Mina.ę.genus monetę.Priscia.de ponderibus:accipe p̄terea paruo quā noīe graij minā vocitant.nostriq₃ minam dixere priores.Minister ministri ministro ministras:ꝛ inde deriuata.ṽg.j.ęn.totidemq₃ pares ętate ministri. Minor minoris.Iuue.ad vos iam veniet minor altilis.Inde est minus ꝛ minuo minuis.et minimus.Miniscor.eris.a quo reperitur compositum reminiscor reminisceris.ṽgil. dulces reminiscitur argos.et eodem modo cōminiscor cōminisceris.Ninus.i.rex fuit assyrioꝝ.Oui.iiij.meta.conueniant ad busta nini.lateātq₃ sub vmbra:p vrbe quoq₃ q̄ in sacris lr̄is d̄r niniue.Lucanus in.iij.ꝛ fœlix sic fama ninus.ventosa damascus.Sinapis.is.Columel.seq₃ lacessenti fletum factura sinapis.Sine pręposito.Verg.in.v.haud eq̄dem sine mēte reor sine numine diuum.Sinister.a.um.Idem in buco.ante sinistra caua monuisset ab ilice cornix.Sino.is.Idem in eodem ope.atq₃ hanc sine tempora circum.Sinon.onis.ṽg.ij.ęn.talib⁹ insidijs periuriq₃ arte sinonis. Sinopis.is.vrbs pōti:vnde sinopęus sinopea sinopęū.Oui.j.de pōto.nō voluit patria cynic⁹ pcul esse sinopęus.Sin⁹.us. ṽg.j.ęn.inq₃ sinus scindit sese vnda reductos:hic p sinu maris:ꝛ p sinu vestis.Idem in eodem. nuda genu:nodoq₃ sinus collecta fluentes.Sinuessa.ę.Hora.j.ser.plotius ꝛ varius sinuessę ṽgiliusq₃.Tinea.ę. Iuuenā.tinea pertunde libellos.Oui.xv.meta.agrestes tineę res obseruata colonis.Serenus tñ pduxit dicēs.Natura interno cū viscere tinea serpens.ꝛ a syn ꝯposita:vt Synagoga.ę. Sedulı⁹ in paschal.iāq₃ capharnęę synagogam intrauerat vrbis.Synhedra.ę.qđ interp̄tatur consessus.Lucanus in.viij.ad ꝓfugum collecta ducem paruisq₃ synhedris.

I.añ.p.breuis ē:vt stypes.pis.p gñe q̄dā pecuniæ.Oui.j.fas.dulcia cor dēt video stipis adijce causā.stipēdiū v̄o q̄d a stype videt̄ deriuatū,pducit Catul.idomito nec duro ferēs stipēdia tauro.v̄g.i diris.aut iter varios venerē stipendia flores.Cyp̄us q̄z breuiat.vt Hor.j.car.sic te dura potēs cypri.Niphates ēt q̄q̄ p ei diphthōgō a grecis scribat̄ breuiat.Juue.q̄sdā facit isse niphatē i pplos. Typhœus.i.Luca.i.iiij.pdit⁹ inarimes cēna mole typhœus.Typhō v̄o pducit:vt apd̄ eūdē i.vij.antraq3 loetiferi rabiē typhonis ābelāt.Scyph⁹.i.qd̄ iō polum⁹:ne q̄s cū Joāne tortelio decipit̄: q̄ i v̄su illo v̄g.vij.eñ.hoc p̄r āchises auro li babat ad aras:p auro legit scypho:pinde ac si p̄mā pducat.Producūt v̄o gryph⁹.i.qd̄ a gryphe detracta aspiratiōe deriuat̄:i q̄ p̄ma cremēto pducit̄.v̄g.i buc.iūgēt iā gryphes eq̄s euoq3 sequti. Pipo.as.z qd̄ ab eo diminutiuū eē videt̄.pipilo.as.Oui.ō phi lo.accipit̄ pipat milu⁹ hiāsq3 lipit.Catull⁹ ō passere ad solā dñam vsq3 pipilabat:qd̄ ē carmē phaleuticū. Riphœi.orū.mōtes scythiæ:vñ Riphœ⁹.a.um.v̄g.j. geor.mūd⁹ vt ad scythiā riphœasq3 ardu⁹ arces.Ripa.æ.Idē i buc.aut nūe⁹ lup⁹ aut torrētia flumia ripas.Scipio.ōis.Luca.i.ij.scipio luceriæ q̄q̄ firmissima pubes.Sipho.ōis.Juue.effigiēq3 deæ lōgis siphonib⁹ iplēt.Stipo.as.v̄g.j.eñ.stipāt z dulci distēdūt nectare cellas.Scrypul⁹.i.Oui.de medicamine faciei.Quiq3 parāt marathri scrypula myrrha nouē. Sypharīū.ij.Juue.ↄsumptis opib⁹ vocē damasippe locasti syphario:sunt q̄ nō syphario: s3 suppario legāt.Sip⁹.ūtis.Luca.i.vij.q̄s recipit salapina pal⁹ z subdita sip⁹.Typhis.is.v̄g.i buc.alter erit tū typhis z altera q̄ vehat argo.Typhō v̄o supra diximus pducere.Vipa.æ.Juue..tu ne duos vna sęuissima vipa cœna. I.añ.q.breuis ē:vt liq̄sco.is.liq̄.as.eliq̄.as.v̄g.i buc.lim⁹ vt hic durescit:z hęc vt cęra liq̄scit.Idē in more.subsidit sincera:foraminibusq3 liq̄t.Persi⁹.eliquat z tenero supplātat v̄ba palato.Producūt v̄o liquor.eris.v̄g.j.geor.liq̄t:z zephiro putris se gleba resoluit.Liq̄tiū.ij.fluui⁹ venetiæ ē teste.Seruio in illō.v̄g.ix.eñ.q̄les aeriæ liq̄tia flumina circū: sunt q̄ legāt liq̄ntia a liq̄r.eris.Liq̄r.oris.Lucre.in.j.pōd⁹ vti saxis:calor ignis liq̄r aq̄r.z ibidē:fiet vti cib⁹ ois z arid⁹ z liquor ipse. Liq̄d⁹.a.um.q̄m a liq̄o.es.vel a liquor.eris.pōt deriuari:tū p̄ma breui:tū eadē lōga repit̄:qd̄ vno v̄su Lucre.li.iiij oñdit dicēs:crassaq3 ↄueniūt liq̄dis:z liq̄da crassis. I.añ.r.lōga ē:vt lira p sulco:vñ est lirare z delirare z delir⁹.Au sonī⁹.z si pierias patit̄ lirare sorores.vñ ē delirare.Hor.j.ep̄la.q̄cq̄d delirāt reges plectūt̄ achiui.Idē in arte poe.de lir⁹ ve senex.Nā qd̄ Lucre.li.j.dixit qd̄ facit hic idē pdelyr⁹ eē videt̄:atq3 alibi qd̄ mihi tū vanū tū delyr⁹ eē videt̄ vbi.m.nō abijcit̄:pōt z nō abijci.vt sit a lira p sulco.nā p instrumēto musico lyra.æ.p̄mā breuiat.vt statim dicem⁹. Achir qd̄ interp̄tat̄ man⁹ ↄposita partim breuiāt:vt chiragra.æ.Hora.postq̄ illi iusta chiragra.nodosa chiragra.Mar.s3 nil patrono porrigit.hęc chiragra est.partim pducūt:vt chirurg⁹.i.Mar.chirurg⁹ fuerat nūc est vespillo diaul⁹.v̄g.in papeia.chirurgāq3 manū miser timerē.Chironomō.ontis.vel chironomos.i.Juue.z chironomōta volāti cultello.Idē chironomō ledā molli saltāte batyllo.Breuiāt v̄o dirimo.is. Oui.j.meta.hāc de⁹ et melior litē natura diremit.Hyrie.es.Idē in.vij.inde lac⁹ hyries vidit.Hirudo.inis.Hor.i poe.nō missura cutē nisi plena cruoris hirudo.Hirūdo.inis.Oui.i.ij.fast.fallimur: an veris p̄nūcia venit hirūdo. Lyra.æ.p istrumēto musico.Mirō.onis.Mar.q̄s labor i phiala doctimyos an ne mironis.Myrō.i.p vnguēto:vñ est myropola.æ.myropoliū.ij.Myrobolanū.i.myristic⁹.a.um.Nire⁹.i.Oui.ij.de arte.sit licet ātiquo nire⁹ adamat⁹ Homero.Hor.iij.car.q̄lis aut nire⁹ fuit:aut aquosa rapt⁹ ab ida.A pyr qd̄ interp̄tat̄ ignis deriuata partim breuiāt:vt Pyra.æ.v̄g.iiij.eñ.at regina pyra penetrali in sede sub auras.Pyracmon.onis.Idē in.viij. brōtesq3 steropesq3 z nud⁹ mēbra pyracmon.Pyretrū.i.Oui.ij.de arte.tritaq3 i annoso flaua pyretra mero.Pyrop⁹.i.Idē.ij.meta. clara micāte auro:flammas imitāte pyropo.partim pducūt vt pyram⁹.i.p viro z p fluuio.Oui.iiij.meta.pyram⁹ z thisbe iuuenū pulcherrim⁹ alter.Pyramis.idis.Mar.barbara pyramidū sileat miracula memphis.Jacob⁹ ↄstanti⁹ nō a pyr sed a pyro hoc est tritico deducit qd̄ in pyramidib⁹ illis ęgyptijs triticū adseruabat̄.Idq3 pbus ex rōne q̄titatis syllabę pyrene quoq3 z pyreneus variat.Claudian⁹ in stili.pyrenea tegit lapidosis frōdib⁹ ilex.Luca.in.iiij.iamq3 pyrenę nunq̄ soluere titan.Pyr⁹.i.z pirū.i.v̄g.in buc.insere nūc melibee piros.Idē.ij.geor.crustumijs syrijsq3 piris.Quirinus.i.v̄g.j.eñ.remo cū fratre q̄rinus:vnde q̄rites dicti.Oui.an si pulsassem minima de plebe q̄ritē. Syr⁹.a.um. Luca.in.vij.viuāt galatęq3 syriq3:vnde etiā syrij z assyrij dicti sunt:Syr⁹ quoq3 isula vna ex cycladib⁹ q̄ patria fuit pherecidę syri p̄mā pducit apd̄ Homer̄ q̄ ei⁹ meminit.Scyros quoq3 pducit.v̄g.ij.eñ.vna omnis scyria pubes.z Papiñ.palladi littorec celebrabat scyros honorē.Sidoni⁹ apollinaris autor nō ↄtēnend⁹ sed grecar̄ līar̄ ignar⁹ breuiauit dicens.vel scyrias vacuasse colos vel serica fila per cānas torsisse leues. Syrius vero pro stella pducit p̄mam.v̄g.iij.eñ.tum steriles exurere syrius agros.Syracusę.arum.vnde syracusius.a.um.Idem in buc.p̄ma syracusio dignata est ludere versu.Tyrus. Idem.j.eñ.sed regna tyri germanus habebat.Tyrannus.i. Idem in.vij. pars mihi pacis erit dexteram tetigisse tyranni.Viridis.e.Idem in.vj.iam senior sed cruda deo viridisq3 senectus. Vireo.es.viretum.i.viriditas.atis.eandem rōnem sequuntur.Viriatus.i.Sillius.iij.puni.hos viriatus agit.

I.ante.p.breuis est:vt Stypes stipis. Typhœus typhœi. Scyphus.i. Producunt vero Gryphes. Gryphus.i. Iphitus.i.Pipo.as.Pipilo.as.Riphei.orum. Ripa.æ. Sipho.onis.Stipes.itis.Stipo stipas.Scrypul⁹ scrypuli.Sipharīū sipharii. Sipus sipuntis. Typhis.is. Typhon.onis.Vipera viperę.

I.ante. q. breuis est; vt liqueo.es.liquo liquas.siquidem. Producunt vero Liquetium. ii. Liquor liqueris. Liquor liquoris. Liquidus liquida liquidum. mediam habet.

I.ante.r.longa est:vt lira pro sulco. A chir quod est manus deducta partim breuiant.vt chiragra. æ. partim producunt.vt chirurgus. i. chironomon chironomontis.Breuiant vero Dirimo dirimis.Hyrie.es. Hirudo.inis.Hirundo.inis.Lyra.ę. Miron.onis. nomē proprium viri.Myron.quod interpretatur vnguentum.Nireus.i. Apyr quod est ignis deriuata partim breuiant:vt pyra.pyragmon.onis.Pyretrum.i.Pyropus pyropi.partim producunt:vt Pyramus pyrami. Pyramis.idis.Pyrene.es. Pyrous:i. Pirus.i. Pirum.i. Quirinus.i.Syrus.a.um.Syracusę.arum.Tyrus.i. Tyrannus.i.Viridis.Vireo.es.Viriatus.i.Viriosus a viro.

I.ante.s.longa est:vt Nisus.i.Breuiant vero Bison.ontis: Cisium.ii.Disertus.i.Isara.ç.Isaurus.i.Miser.a.um.Nisi coniunctio. Ptisana.ç.Ptysis.is. Siser.eris. Sisimbrium.ii.

I.ante.t.breuis est: vt Italus itala italum. Mitra mitræ. Citrum.i.Vitrum vitri.Britannia.ç.Vitium.ii. Litera literç.Producūt vero Bythinia.ç.Briton.onis.Clitella.ç.Clitumnus.i.Clytorius.ii.Cliton clitonis.Dito ditas.Ditesco.is: Fritinio.is. Italia.ç. Ithyreus.a.um.Mitis.e. Mitylus.i.Nitor niteris.Pythagoras:æ. Pytheus pythei.Python.onis.Pythius.a.um. Pyteleon.ontis. Pytisma.atis. Pituita indifferentem habet.Ritus.us. Rito ritas.Scitor scitaris. Sithon.onis. Triticum.i.Triton tritonis. Tytirus. Titan.anis. Titillo.as.Vita vitç.Vitis.is.Vito vitas.Vitupero vituperas.Zithum.i.

I.ante.u.consonantem longa est: vt liuor liuoris.uiuo viuis.

O Ante.b.longa est:vt Gobius.ii. Robur.oris. Breuiant vero Globus.i.Obesus.a.um.Obelus obeli. Obolus.i. Obex.cis. probus.a.um. probo.as.probum.i.Soboles.is.

I.añ.s.lōga est:vt nis⁹.i.p rege Megarēsiū i accipitrē v̄so.v̄g.j.geoꝛ.apparet liq̄do sublimis i aere nis⁹.Breuiāt v̄o bison.ōtis.Mar.illi cessit atrox bubal⁹ atq₃ bison.Cisiū.ij.Auso.vl' cisio trijugi.Isara.ç.flu.gallię.Luca.i.j.hi vada liq̄rūt isarç q̄ gurgite duct⁹.Isaur⁹.i.Idē i.ij.crustumiūq₃ rapax.ꝛ iūcto sapis isauro. Miser.a.ū.v̄g.j.ęn.ꝛ magno miserç dilect⁹ amoꝛe:ꝛ q̄ cū eo symbolū h̄nt misra.ç.miscoꝛ.eris.Nisi ꝯiūctio.Oui.v.meta.o nisi te v̄ro opa ad,ma ioꝛa tulisset.Ptisana.ç.Mar.ptisanā fabāq₃ solebas.vñ ptisanariū.ij. Hoꝛa.hoc ptisanariū oryzç. Ptisis.is.Iuue. ptisis ꝛ vomicę putres ꝛ dimidiū cr⁹. Siser.is.Colu.iā siser assyrio venit q̄ semine radix. Sisimbriū.Oui.date grata sisimbria mitto.I.añ.t.breuis est:vt mitra:q̄ð iō p̄mā breuiare dicim⁹:q2 ei⁹ diminutiuū mitella breuiat.v̄g.i copa.copa syrisca caput grata redimita mitella.Citrū.i.Mar.ꝯdāt parco fusca falerna vitro.Britānia.ç.vñ ē britān⁹.a.ū.v̄gi. i buc.ꝛ penit⁹ toto diuisos oꝛbe britānos.Lucre.tñ in.vi.p duxit dicēs:nūq̄d britānis coelū differre putamus.Apð grecos q̄₃ indifferēter ꝓferꝰ brettanos ꝛ bretanos.Vitiū.ij.Iuue.oīe animi vitiū tāto ꝯspecti⁹ in se.ꝛ q2 si a vito.as.dicereꝰ obstaret syllaba:sūt q̄ malint a voce declinare siue poti⁹ a voco.as.vñ vox deriuetꝰ.Lr̄a q̄₃ breuiat.q̄ð ex ei⁹ ꝯposito liq̄t oblitero.as.Auso.q̄s fama obliterat ꝛ q̄s. Producūt v̄o bythinia.ç.vñ bythin⁹.a.ū.Mani.li.iij.astro.cappadocū armēteq₃ iugis bythinia diues.Flac.i.iij.argo.bythinio phrygiōe satū.s₃ quē sua voto.Iuue.tñ breuiauit dicēs:q̄q₃ ꝛ cappadoces faciāt eq̄tesq₃ bithyni. Brito.ōis.Idē quā nec terribiles cymbri nec britones vnq̄.Mar.quā veteres brachę britōis paup̄is ꝛ quā.Clitella.ç.Hoꝛ.j.s.hic muli capuç clitellas tpe ponūt.Clitūn⁹.i.v̄g.ij.geoꝛ.hic albi clitūne greges ꝛ maxia taur⁹.Clytori⁹.ij.fōs ē arcadię. Oui.xv.metꝰ.clytoꝛio q̄cūq₃ sitim d̄ fōte leuauit.Clitō.onis.flu.arcadię.Papi.iiij.the.ꝛ rapid⁹ clitō ꝛ q̄ te ꝓhibe ladō. Dito.as.ꝛ ditesco.is.Hoꝛ.i poe.ꝯmonē patriū ditauerit.Idē.ij.s.q̄ rōne possis ditescere.Italia.ç.v̄g.j.ęn.italiā fato ꝓfug⁹ lauinaq₃ venit.Idē i eodē:italiā dixisse ducis d̄ noīe gētē.Italic⁹ q̄₃ ꝛ italis.idis.Oui.xv.meta.grata q̄s italicis autoꝛ posuisset i oris.v̄g.i.xij.italides q̄s ipsa dec⁹ sibi dia camilla.Ital⁹.a.um.tū breuiare tū ꝓducere repitur. Idē in.iij.ꝛ sępe hesperiā sępe itala regna vocare.Idē in.ix.ꝯiecto sternit iaculo volat itala corn⁹.Idē in.viij.hinc august⁹ agēs italos in ꝓlia cęsar.Hoꝛ.j.s.at grecus postq̄ ē italo ꝯfusus aceto.Mitis.e.v̄g.i buc.frōde sup viridi:sunt nobis mitia poma.Mityl⁹.i.pisciculꝰ.Mar.surgiꝰ inciso mityl⁹ oꝛe mihi.Nitoꝛ.eris.v̄g.iiij.hic p̄mū parib⁹ nitēs cilleni⁹ alis.Pythagoras.ç.Iuue. pythagoras cūctis aīalib⁹ abstinuit q̄.Pythe⁹.ei.Oui.vij.meta.nā me pelopeia pythe⁹.Idē in ep̄la phedrę. hic tecū troezena colā pithcia regna.Pythō.ōis.Idē.j.meta.strauim⁹ innūeris tumidū pythona sagittis:a q̄ pythi⁹.a.ū.Luca.in vj.vñ ꝛ thessalicę venīūt ad pythia laur⁹.Pyteleō.ōtis.Hoꝛ.rhodio q̄ð pytelcōti.Pytisma.atis. Iuue.q̄ lacedęmoniū pytismate lubricat oꝛbē:angel⁹ tñ Politian⁹ pytilismate legēdū esse ꝯtēdit.Pituita.ç.indifferētē habet.longā apð Catul.mucusq₃ ꝛ mala pituita nasi:ꝛ apð Persiū.somnia pituita q̄ purgatissima mittūt:breuē vt apð Hoꝛ.j.epist.ꝓcipue san⁹:nisi cū pituita molesta ē.sunt q̄ apð Hoꝛa.faciāt ex duab⁹ vocalib⁹ sineresin. vt sit pituita syllabar triū.Rit⁹.us.a quo ē rite.v̄g.vj.ęn.riteq₃ reptū carpe manu:nāq₃ ipse volēs facilisq₃ seq̄ꝰ. Rito.as.a q̄ reptūꝰ ꝯposita irrito.as.ꝛ poꝛrito.as.Oui.j.meta.tu face nescio q̄s esto ꝯtent⁹ amoꝛes irritare tua.Colume.ꝛ pelusiaci ꝓritet pocula zythi.Scitoꝛ.aris.v̄g.ij.ęn.suspēsi eurypilū scitatū oꝛacula phoebi.ꝛ ibidē:tū v̄o ardem⁹ scitari ꝛ q̄rere causas.Sithō.onis.mōs thracię:vñ sithoni⁹.a.ū.ꝛ sithois.idis.v̄g.i buc.sithoniasq₃ niues hyemis subeam⁹ aquose.Oui.in ep̄la phylli.nec vehit actęas sithois vnda rates.Triticū.i.v̄g.j.geoꝛ.at si triticeā i messem robustaq₃ farra.Tritō.ōis.de⁹ marin⁹.Idē.j.ęn.cymothoe simul ꝛ tritō āinx⁹ acuto.Tritō q̄₃ ꝑ lacu i aphrica:a q̄ pallas tritonia dicta ē:dicēte Luca.i.viij.ꝛ se dilecta tritōida dixit ab vnda.v̄g ij.ęn.nec dubijs ea signa d̄dit tritonia mōstris. Tytirus.i.Idē in buc.tytire tu patulę recubās sub tegmine fagi.Titā.anis.Oui.null⁹ adhuc mūdo p̄bebat lumia titā. Titillo.as.Hoꝛ.j.ser.p̄terea ne vos titillet gloꝛia turę.Vita.ç.v̄g.in.vj.nate mihi quōdā vita dū vita manebat.Vitis.is.Idē in buc.vitis vt arboꝛib⁹ decoꝛi ē vt vitib⁹ vuç.Vito vitas.Iuue.illi⁹ occursos etiā vitare memēto. Vitupo.as.tametsi a vitio ꝯpositū esse videaꝰ.Zithū zithi.vt q̄ð pauloante attulim⁹ ex Columela:ꝛ pelusiaci ꝓritet pocula zythi. I.añ.u.ꝯsonantē lōga est:vt viuus viua viuū:viuo viuis:priuus priua priuū:priuo priuas.

O Ante.b.lōga est:vt gobi⁹.ij.robig⁹.i.robur.oris.Breuiāt v̄o glob⁹.i.v̄g.ix.ęn.q̄s glob⁹ o ciues caligie voluiꝰ atra.Obes⁹.a.ū.q̄ð ab ob ꝛ esus.a.ū.ꝯponiꝰ.Idē.iij.geoꝛ.breuis alu⁹ obesaq₃ terga. Obel⁹.i.q̄ð iterp̄taꝰ veru ideo breuiat:q2 ꝑ o micrō a grecis scribiꝰ.Ausoni⁹.pone obelos igiꝰ.ab eo ꝑ diminutionē fit obelisc⁹.i.v̄gi. in rosis:hęc apit p̄mi fastigia celsa obelisci.Obol⁹.i.Pris.de mēsuris:semi oboli duplū ē obol⁹:quē pōdere duplo grāma vocāt. Obex.icis.si in recto repireꝰ breuiaret p̄mā:q2 ab ob ꝑpositiōe ꝯponiꝰ:ꝛ in obliq̄s si nō h₃.i.ꝯsonantē etiā breuiat. vt apð Silliū.iiij.puni.ꝛ fidos certēt obices accersere silua.Prob⁹.a.um.ꝓbitas.atis.ꝛ ꝓbo. as. ꝛ ab eo ꝯposita: vt improbo.as.reprobo.as.approbo.as.probrum.i.a quo opprobriū ꝯponitur:ꝛ exprobo.as. Hoꝛa.ij.ser. opprobrijs dignū latrauerit integer ipse.Soboles.is.v̄g.in buc.chara deum soboles:magnum iouis incrementum.

O.ante.c.breuis est:vt Proceres.um. Voco.as. Producunt vero Cocytus.i.Crocalus.i.Focale.is. Locusta.æ.Oceanus.i.Ocyor & ocyus. Phoca.æ. Phocus.i. Phocis.idis.Procerus procera procerũ.Poculũ pocu li.Vocalis vocale.

O.ante.d.longa est:vt clodius clodii.Lodix lodicis.Rodo rodis.Breuiant vero Fodio fodis. Modus modi. modo aduerbium. Odor odoris. Odium odii. Et a pus podos hoc est pes.Et a rhodos quod est rosa cõposita & deriuata.vt podalyrius podalyrii.rhododaphne.es. Rhodus.i. Rhodope.es. Rhodanus rhodani. Sodalis.is.

O.ante.f.breuis est:vt ofella. Producunt vero Tofus.i.

O.ante.g.longa est:vt cogo.is.Breuiãt vero logos & ab eo composita & deriuata.vt theologus.rogus.i.rogo.as.toga.æ.

O.ante.l.breuis est:vt colon membrum.Producũt vero Boletus boleti.Bola bolæ.Colum.i.Colyphiũ.ii. Dolium dolii. Dolon.onis. Moles.is. Molior.iris. Moly.yos.Nola.æ.Nolo verbum. Olearus.i. Olenos.i.Olim aduerbium. Prolixus.a.um. Proles.is. Polypus.i.Polidamas.antis.Solus.a.um.

O.añ.c.breuis ẽ:vt ꝓceres ꝓcerꝫ.ꝓcus.i.voco.as.tametsi vox vocis cremẽtũ ꝓducat.vt suo loco diximꝰ. Producũt vo cocytꝰ.i.vg.vj.eñ.cocytusq̃ labẽs sinu circũuenit atro.Crocalꝰ.i.Oui.viij.meta.⁊ sumptis ꝓ supplice crocalꝰ armis.Focale.is.illud qd collo circũducit.Mar.hoc focale tuas asserat auriculas:nã a faucibꝰ deriuat.au.diphthõgo i.o.lõgũ ꝯuersa.Hor.tñ breuiauit dicẽs.fasciolas cubitale focalia potꝰ.Et videt iclinari a foco.Locusta.e.Iuue. institutiq̃ rudes melior locusta ꝓpinq̃s.Oceanus.i.vg.iiij.geor.oceanũq̃ patrẽ rex nymphasq̃ sorores.Ocyor ⁊ ocyꝰ.ab eo qd ẽ ocys qd iterꝑtat velox.Oui.j.meta. fugit ocyor aura illa leui.vñ ⁊ ocymũ dictũ hoc est a celeritate crescẽdi.Phoca.e.vgi.iiij.geor.sternũt se somno diuerso i litore phocę.Phocꝰ.i.Oui.vij.meta.⁊ ꝑles tertia phocꝰ.scz eaci filius. Phocis.idis. Idem i.j. separat aonios diuersis phocis ab aruis. Procerꝰ.a.ũ.vg.i buc.corticis atq̃ solo ꝓceras erigit alnos.Poculũ.i.Idẽ i eodẽ.isanire libet:qm̃ tibi pocula ponã.Vocalis.e. qd nõ a voco vocas.sed a voce deriuat.Oui.viij.meta.regia turris erat:vocalibꝰ addita muris.O.añ.d.lõga ẽ:vt rodo.is.clodiꝰ.ij lodix.icis.sodes qd ẽ blãdiẽtis.Hor.j.epis.roscia dic sodes melior lex:an puerorum.Breuiãt vo fodio.is.vg. vj.eñ.aut spumãtis eq̃ foderet calcaribꝰ armos.Modus.i.vñ ẽ modestꝰ:moderor ⁊ modulor ⁊ modicꝰ. Hor.ẽ modꝰ i rebꝰ:sunt certi deniq̃ fines.Mõ aduerbiũ.vg.iiij.eñ.si mõ qd memoras factũ fortuna seq̃t.Odor.oris.odorꝰ.a.ũ.odoror.aris. vg.j. geor.nõne vides croceos.vt tmolꝰ odores. Odiũ.ij.Oui.in eplis.exerces ꝑciosa odia.Et a pꝰ podos qd iterꝑtat pes ꝯposita ⁊ d'riuata.vt podalyriꝰ.ij.podagra.Oui. de rem.quãtꝰ apd Danaos podalyriꝰ arte medẽdi. Mar.litigat ⁊ podagra Diodorꝰ.flacce laborat.Cõposita q̃z ⁊ d'riuata a rhodos qd iterꝑtat rosa.vt rhododaphne.es.vg.i culice.laurꝰ itẽ phoebi decꝰ exurgẽs rhododaphne.Rhodꝰ isula.Hor.j.car.laudabãt alij clarã rhodon aut mytilenẽ.Rhodope.es.vg.in buc.nec tm̃ rhodope mirat ⁊ ismarꝰ orphea.Rhodanꝰ.i.Prop.i.ij.testis arar.rhodanusq̃ celer.magnusq̃ garsina. Sodalis.is.Hor.audieris heres ergo nũc dama sodalis. O.añ.f.breuis ẽ:vt ofella.e.diminutiuũ ab offa.sz i ꝑmogenio ꝓducit atq̃ ideo ꝑ duplex.ff.scribit:in deriuatiuo vo alterum.f.exterit vt sit breuis.Iuue.solueret ⁊ patruo similes effunderet offas.Idẽ.⁊ q̃ nõ egeãt ferro structoris ofellę.Mar.me meꝰ ad subitas inuitet amicꝰ ofellas.Tofus.i.sunt q̃ ꝑ.ph.sunt q̃ ꝑ.f.scribãt:sed semꝑ ꝓducit.vg.ij.geor.⁊ tofus scaber:⁊ nigris exesa chelydris. Iuue.herba nec ingenuũ violarẽt marmora tofum. O.añ.g.lõga ẽ:vt cogo.is.Breuiãt logos qd interꝑtat smo.⁊ ab eo cõposita ⁊ deriuata.vt logicꝰ/dialogꝰ/aretalogꝰ.Iuue.mouerat vt mẽdax aretalogus in mare nemo. Sidonius qui plerũq̃ in grecis fallit longã posuit scdam in syllogismo.Argumẽtosis dat retia syllogismis.Rogus.i.Idẽ.⁊ minor igne rogi.Rogo.as.atq̃ ab eo ꝯposita.vt interrogo.as.arrogo.as.irrogo.as.Toga.e. Iuue.q̃d faciãt comites q̃bus hinc toga calceus hinc est. O.ante.l.breuis est:vt colon qd interꝑtat mẽbrũ:scribit enim a grecis:ꝑ o micrõ: vnde ⁊ ab eo ꝯposita ⁊ deriuata breuiãt:vt monocolõ/dicolõ/tetracolõ.Poples quoq̃ breuiat ex Lucre.li.iiij.brachia palpebręq̃ cadũt poplitesq̃ cubãti.Nam positiõe vg.ꝓduxit dicẽs:succiso poplite gygẽ.Producũt vo boletus.i.Iuue.boletus dño sed qualẽ claudiꝰ edit.Bola.e.vg.vj.eñ.castrũq̃ inui:bolãq̃ coraq̃.vñ bolanꝰ.a.um. ⁊ bolanus nomẽ viri ꝓprium.Hora.o te bolane cerebri foelicẽ aiebã.Colũ instrumentũ quo aliq̃d colat.vg.ij.geor.colaq̃ ꝑlorum fumosis deripe tectis:hinc est colo.as.Colyphiũ.ij.Iuue.luctant pauce comedũt colyphia paucę.Georgius merulla ꝑ duplex.ll.scribere debere putat:q2 deriuat ab eo qd est collix q̃ est panis subcinericius. Doliũ.ij.Iuue. tanq̃ alta in dolia lõgus deciderit serpẽs bibit ⁊ vomit.Dolõ.onis.Oui.in epla penelope.retulit ⁊ ferro rhœsum dolonaq̃ cęsos.Idem tñ.iiij.meta.breuiauit dicens:ausum eadẽ q̃ vos phrygia de gẽte dolona.Dolo quoq̃ ꝓ genere teli:qm̃ a dolo deriuat ꝑmam breuiat.vg.vij.eñ.sanosq̃ gerũt in bella dolones.Moles.is.vg.j.eñ. mirat molem eneas magalia quõdã:inde est molior.iris.⁊ amolior.iris.Idẽ in eodẽ moliriq̃ arcẽ ⁊ manibꝰ subuoluere saxa.Moly.yos.herba ab Homero celebrata.vg.in ꝑape.quẽ cur moly vocat:mentula moly fuit.Oui.xij.meta.moly vocant supi nigra radice tenet.Nola.e.Silt.xiiij.puni.hic ad chalcidicã transfert citꝰ agmina nolã.Nolo.nõuis. Mar.splendida sit nimiũ sordida nolo cutis.Olearos insula ꝓpe eubocam.vg.iij.eñ.olearon niueãq̃ parõ.sparsasq̃ ꝑ equor.Olenos.i.oppidũ boeotię.Papi.iij.theb.olenos ionijs ⁊ fluctibꝰ hospita portu.vnde Ouid.iij.meta. dixit:olenię sidꝰ pluuiale capellę.Olim aduerbiũ.vg.j.certe hinc romanos olim voluẽtibꝰ ãnis.Prolixus.a.um. Idẽ in buc.hirsutũq̃ supciliũ ꝓlixaq̃ barba.Proles.is. Idẽ in.iiij.eñ.nec ꝓlem ausoniã ⁊ lauinia respicit arua. Polypꝰ.i.⁊ polydamas.antis.ꝑmã ꝓducũt:cũ reliq̃ a poly qd interꝑtat multũ ꝯposita breuiãt:vnde ⁊ a q̃busdam ꝑ.l.duplex scribũt.Oui.iiij.meta.vtq̃ sub equoribꝰ depresum polypꝰ hostem:⁊ ꝓ morbo.Hor.j.ser.delectat veluti balbinũ polypꝰ agnę.Persiꝰ.nec mihi polydamas ⁊ troades labeonẽ ⁊ Oui.xij.meta.sz neq̃z deiphoebũ neq̃z polydamãta:nec ipm:q̃zq̃z tũc greci nõ ꝑ o micron:sed ꝑ.o.⁊ ypsilon diphthõgõ scribũt pulypꝰ ⁊ pulydamas : vt ꝓducant diphthõgo.atq̃z eodẽ modo pulycletꝰ ꝓ polycletꝰ dicũt:vt Prudentiꝰ in romano forceps myronis pulycleti malleus.nam trimetrũ iambicum est. Solus.a.um.vg.iiij.eñ.sola domo mœret vacua stratisq̃z relictis.

Solor.aris.Idē in.j.solabar fatis ɔtraria fata rependēs.Solers.ertis.a quo ē solertia.τ solēnis.a pl'ri'q3 p duplex.l.
scribūt.Tibull⁹ p̄m⁹ aratra manu solerti fecit osyris.Oui.ix.meta.huc licet ex toto solertia ɔfluat orbe.ṽg.v.eñ.an=
nua vota tñ:solēnesq3 ex ordie pōpas.Tmol⁹.i.Idē.j.geor.nōne vides croceos vt tmol⁹ odores.Oui.x.meta.iudice
sub tmolo certamē venit ad impar.Spoletiū.ij.vñ spoletin⁹.a.um.Mar.spoletina data ē:sed quā siccauerat ipse.
O.añ.m.lōga ē:vt doma.atis.qᵭ interp̄taṫ tectū:q̄uis dom⁹ breuiet.Uomer.eris.tametsi a vomo.is.in q̄ p̄ma bre
uis ē:deriueṫ.Uomica ēt breuiaṫ.Iuue.τ phthisis

Solor solaris.Solers.tis. Solemnis.e. Spoletium spoletii.Tmolus.i.

O.ante.m.longa est. vt Doma domatis. vomer vel vomis vomeris.Como comis. Comessor.aris. Breuiant vero Bromius.ii. Coma.æ. Comes.itis. Chromis.is. Comedo.is.Dn̄s.i.Domus.us. Domo.as. Glomero.eras.Homo hoīs.Homer⁹.i.Nomas.adis.Omasum.i. Omitto.is.Stomachus.i.Tomos & ab eo cōposita & deriuata.vt Atomus.i.Prototomus.i.Tomacula. Vomo vomis.

O.ante.n.breuis est.vt bonus.a.um.Moneo mones. Producunt Conor conaris. Cone cones. Conopæum.i. Conus coni. Donum doni. Donec. Monychus.i. Nonus.a.um.Nonę.arum.Pronus.a.um.Pono.is.Pone prępositio & aduerbium. Zona.æ.& gonia quod interpretatur angulus.Et phone quod est vox. Et ab eis composita & deriuata.vt Trigonus trigona trigonum.phonascus phonasci.De quibus in mediis syllabis dicetur.

O.ante.p.breuis est.vt Populus.i.opis. opem ab ope: & in plurali opes.Sopor.oris. producunt vero Copa.æ. no.pro.fœminę.Copia copię.Copula.ę. Copo.onis. Coppos.i.surdus.Dropax dropacis.Opis.is.nympha. Opilio opilionis.Populus.i.pro arbore. Popeanū.i. Propago pro vite.Propino.as. indifferentem habet.

τ vomicę putres τ dimidiū crus.Sere.pduxit di=
cēs.vomica q̄lis erit.vel idē p̄rima q̄dā.Como.is.
qᵭ ideo posuim⁹.qᵭ coma.ę.cū q̄ symbolū habere
videbaṫ p̄mā breuiat.Comessor.aris.qᵭ grecū ē.
ne q̄s putet a comedo.edis.deriuari.Breuiāt bro
mi⁹.ij.Luca.in.j.mōs phœbo bromioq3 sacer ṽg.
in copa.ē hic mūda ceres.ē amor τ bromi⁹.Coma
ę.Mar.tam lōge bromio q̄3 tibi phœbe comę.Co
mes.itis.ṽg.ij.eñ.sit comes τ lōge seruet vestigia
ɔiux.Chromis.is.nomē p̄pū.ṽg.i buc.pgite pie=
rides:chromis τ mnasil⁹ in antro.Comedo.is.Iu
ue.p̄clari vna comedūt patrimonia mēsa. Dn̄s.i.
ṽgi.iiij.eñ.reppulit τ dnm ęneā in regna recepit.
Domo.as.Idē in.vj.os rabidū fera corda domās.
Dom⁹.us.Idē i.viij.τ dom⁹ herculei custos pina=
ria sacri. Glomero.eras. Idē in.ij. sed glomerare
manū bello τ ɔcurrere i arcē. Homo hois.Idē i.j.
mortalis:nec vox hoiem sonat:o dea certe.Home
rus.i.Iuue.rex pilyus magno si q̄cq̄3 credis home
ro.Nomas.adis.Mar.cui diadema daret marmo
re picta nomas:eadē est numidia.Omasum.i.Ho
ra.seu pingui tent⁹ omaso.Omitto.is.Idem.ij.ser.
artēne illusus omittas. Stomach⁹.i.Iuue. ardēti
stomacho:nā q̄ meritoria somnū.Tomos.qᵭ inter
p̄taṫ incisio.Mar.scriptura quāti ɔstet τ tomos vi=
lis.hic p parte libri accipiṫ.est τ tomos loc⁹ i pōto:
de q̄ Oui.in.iij. de tristib⁹. inde tomos dict⁹ locus
hic:q2 ferṫ i illo mēbra soror fratris ɔsecuisse sui.vñ
idē autor fecit tomites.ę. τ tomitan⁹ tomitana to=

mitanū.a tomos tomacula τ ptotomos q̄q3 breuiāt.Uomo.is.Iuue.ɔuomit:hic iter nautas τ prādet τ errat. O.
ante.n.breuis est:vt conō cononis.bon⁹ bona bonū.progne q̄q3 breuiat.petroni⁹ atq3 vrbana progne:q̄ cyrrū gra=
mina fusę.ṽgilius positiōe pduxit dicens.τ manib⁹ progne pect⁹ signata cruētis.Producūt conor conaris.vnde
est conatus.us.Oui.de reme.sed q̄d p̄cipue nr̄is conatib⁹ obstet.Cone cones.insula istri.flu.Luca.in.iiij.barbara
cone sarmaticas vbi pdidit aquas.Conopęum.i.Iuue.vt testudineo tibi lentule conopęo.est eñ spondeus in q̄n
to loco.Con⁹.i.Oui.iij.meta.tegmina mox capitū picto mutātia cono.τ p cyparissi galla:vnde ɔniferę dicię sunt
a ṽgilio.Donum.i.ṽg.in buc.phystulā damoetas dono mihi quam dedit olim. Donec. ṽg.in buc.cogere donec
oues.Monychus.i.vn⁹ ex centauris.Iuue.quātas iaculetur monychus ornos. Non⁹.a.um.τ inde nonę nonarū.
Oui.j.fasto.nonarū tutela deo caret oib⁹ istis.Pron⁹.a.um. Oui.j.
ṽg.v.eñ.p̄terea si nona diem mortalib⁹ almum.
meta.misera ne prona cadas.Pono.is.ṽg.in buc.qñ tibi pocula ponam.Pone p̄positio τ aduerbiū. Idē.ij.eñ.
pone legunt sinuantq3 immēsa volumina terga.Zona.ę.Hora.ibis eo quo vis:q̄ zonam pdidit inq̄t.A gonia.qᵭ
interp̄tatur angulus ɔposita τ deriuata ideo pducunt:q2 p.o.mega scribunṫ:nam a gonus qᵭ est genus siue ge=
nu breuiant:vt in medijs diceṫ:sed a phone qᵭ interp̄tatur vox:ideo pducunt:q2 p.o.mega scribuntur:vt phonas=
cus.Sidoni⁹ apollinaris tñ breuiauit in morte claudiani dicens.Psalmorū modulator τ phonascus:quare anti=
phona penultima longa:ac in eodē accentu acuto vel circūflexo pferēda.Nam a phonos qᵭ est mors breuiauit:
vt tisiphone:pserphone. O.ante.p.breuis est:vt opis opē ab ope.opis ṕo p nympha pducit vt paulopost dicem⁹.
Sopor soporis.τ soporo soporas.breuiant:cum sopio sopis pducat vt statim dicetur. Producunt ṕo copa copę.
nomen fœminę apud Uergilium celebratę:opere qᵭ illius nomine inscribitur.Copia copię.Idem.j.eñ.postq̄3 in
grogressi τ coram data copia fandi. Copula copulę.Ouidius.vij.metamorphos.copula detrahitur canibus.Co
po coponis.Martialis.callidus imposuit nuper mihi copo rauenę. Cophos.quod interpretatur surdus. Idem
quattuor τ cophon:paula prosopon amat. Dropax dropacis.Martia.psilotro faciem lauas τ dropace caluam.
Opis nympha.Uergilius.iiij.georgicorum.atq3 ephyre atq3 opis atq3 asia deiopeia.Opilio opilionis.Uergili⁹ in
buco.venit τ opilio:tardi venere subulci.dicitur etiam τ vpilio vpilionis.immo opilio debuit breuiare:vpilio ve=
ro producere.Opperior opperiris τ opportunus.a.um.per duplex.p.scribuntur.Populus populi.pro arbore.ṽgi
lius in bucolicis.populus alcidę gratissima vitis iaccho. Popeanum popeani.fucus quidam.Iuuenalis.pane
tumet facies aut pinguia popeana.est enim spondeus in quinto loco.Propago pro filio breuiat. Uergilius.vj.
eñ.vobis romana propago.τ Ouidius.ij.metamorphos.per quę tua vera ppago. p vite pducit. ṽgilius.ij.geor.
pressos ppaginis arcus expectant.Propino ppinas.tum breuis repitur:vt apᵭ Iuuenalem.quando ppinat vi=
ro tibi:sumitq3 tuis ɔtacta labellis.tum longa:v apud Martialem. cœnat:ppinat:poscit:negat:innuit:vna est.

Psophis.idis.Scopæ.arum.Sopio sopis.Stlopus.i.
O.ante.q.breuis est.vt Loquor loqueris. Coquo coquis quoq;.
O.ante.r.breuis est.vt Chorus chori. Cora.æ.oppidū italiæ.Producunt vero Corus cori. pro vento agreste.Coram prępositio & aduerbium.Corycus.i.Coritus.i.Coralium.ii.Chloreus.i. Doris.idis. Doricus.a.um.Dorion.ii.Doron hoc est donum siue palmus. Hora.æ.Morus.i.Morio.onis.Noricum.i. Ora oræ. Oro oras.Orithia.æ.Orion.onis.Oricos.oppidum. Prora prorę.Sora sorę.Soracte.actis.Sorex.icis.Thorax.acis.Et habentia.l.ante.o.vt Lorum.i. Gloria.æ. Ploro.as.
O.ante.s.longa est.vt moses.is. prosa.ę. Breuiant vero Cosę.arum. Cosyra.ę. Dosis hoc est datio. Mosa.æ. Osyris.idis.proseucha.ę.Prosymna.ę. Posui a pono ponis.Rosa.ę.
O.ante.t.breuis est:vt notus ventus. Nothus.i. spurius. Nota notę:& noto.as.Botrus.i.Producunt vero Cloto.us.Lotos.i.Poto.as.Proteus.i.Sotades.is.Totus.a.um.Et a protos quod interp̄tatur primus cōposita:vt Protogenes.is.
O.ante.u.consonantem breuis est:vt ouis. Nouus noua nouum.Producit vero ouum oui.

Psophis.idis.Oui.v.meta.vsq; sub orchomenō psophidaq;.Sopio.is.vg.i.eñ.hūc ego sopitū sono sup alta cythera:cuiꝰ ꝯpositū semisopitꝰ.pita.pitū.eādē breuiat.Oui.ij.amoꝝ.purpureo iacuit semisopita toro.nisi forte legēdū ē semisopora sono.Idē ī ep̄la ariadnes:thesea p̄ssuras semisopita manꝰ:ex q̄ suspicamur p̄mā hr̄e īdifferētē.Itaq; ꝯ īdustria breuē posuimꝰ q̄dā ī loco:vbi patriā salutauimꝰ:hic fuerāt cunę q̄ me sopiere iacētē.Stlopꝰ.i. Persi.nec stlopo tumidas itēdis rūpe bucas.Scopę.aꝝ.Mar. iapophoretj.i p̄cio scopas testat̄ palma fuisse. O.añ.q.breuis ē:vt loquor.eris.coquo coq̄s. O.añ.r.breuis ē:vt chorꝰ cū sigt multitudinē cōcinētiū:qd ideo posuimꝰ:qꝛ ꝓ vēto q̄ spirat ab occidēte estiuali: p̄mā ꝓducit:vt statī dicet̄.Cora.ę.q̄q; āntiq̄ssimū italię oppidū p̄mā breuiat dicēte vg.vj.eñ.bolāq; corāq; nā corā p̄positio siue aduerbiū ꝓducit.Idē.j.eñ.postq; itrogressi ⁊ corā data copia fandi.Corꝰ.i.ꝓ vēto q̄ ēt caurꝰ dr̄.Idē v.eñ.ꝯdūt vbi sydera cori.Colume.frigoribꝰ gelidis ireq; obnoxia cori. Corycꝰ.i. oppidū ⁊ mōs cilicię.vñ ē corycīꝰ.ycia.corycīū.Luca.ī.iij.coryciūq; patēs excesis rupibꝰ antrū.Corytꝰ.i.ꝓ pharetra.vg.ix.eñ. corytiq; leues hūeris ⁊ letifer arcꝰ.Sil.vij.puni.paruulus ex hūero corytꝰ ⁊ aureꝰ arcꝰ.Coraliū.ij.Oui.iiij.meta.nūc q̄z coraliis eadē natura remāsit. Idē in.xv.sic ⁊ coraliū q̄ p̄mū ꝯtigit auras. Claudianꝰ tñ breuiauit dicēs. mergit se subito vellitq; coralia chloe.Sidoniꝰ q̄z lactea puniceo sinuāt̄.colla corallo.Chloreꝰ nomē ꝓp̄ū viri apd vg. Doris.idis.dea marina.vg.ī buc.doris amara suā nō itermisceat vndā.Doricꝰ.a.um. Idē.ij.eñ.pādūt̄ portę iuuat ire ⁊ dorica castra.Doriō.ij.oppidū magnesię.Luca.ī.vj. doriō ira flebile pieridū.Papi.iiij.the.getico q̄s flebile vati doriō.Et a dorō qd iterp̄tat̄ donū siue palmꝰ ꝯposita.nā dori qd iterp̄tat̄ hasta a q̄ ē doriphorꝰ p̄mā breuiat.Hora.ę.pars diei.xij.siue noctis. vg. in moreto.iā nox hibernas bis q̄nq; pegerat horas Morus.i.ꝓ arbore.Oui.iiij.meta. ardua morꝰ erat niueis vberrima pomi.⁊ ꝓ pomo. Hora. q̄ nigris prādia moris finiet.Morio ꝓ tardo ⁊ stolido natura.Mar.morio dictꝰ erat viginti milibꝰ emi.Morari q̄q; p̄ma lōga ē hmōi quēpiā esse. Suetoniꝰ ī nerone de claudio morari eū inter hoies desisse ꝓducta p̄ma syllaba iocabat̄:hoc est morionē esse. Noricū.i.regio macedonię dalmatię ꝯtermina.vg.iij.geor.tū sciat aerias alpes ⁊ norica si q̄s.Oui.xiiij.meta:durior ⁊ ferro qd noricus excoquit ignis.Ora.ę.ꝓ extremitate.vg.troię q̄ p̄mus ab oris.Oro.as.Idē in eodē.oramꝰ ꝓhibe infandos a nauibꝰ ignes. Orythia.ę.erichtei regis athenaꝝ filia.vg.iiij.geor.atq; gete atq; ebrus atq; actias orythia. Orion orionis.Luca.in.j.armatūq; auro circūspicit oriona.Flaccꝰ.j.argo.nō meus oriō nec seuꝰ pleiade taurꝰ.vg.vij.eñ.vbi oriō hibernis tūdit̄ euris.Idē tñ breuiauit in p̄mo dicēs.cū subito assurgēs fluctu nymbosus orion.Et in.iiij.dū pelago desęuit hyems ⁊ aquosus oriō.Oricon Luca.ī.iii.tū q̄ dardaniā tenet oricon. Prora.ę.vg.in.j.frangūt̄ remi:tū prora auertit ab vndis:Sorex.icis.Serenꝰ.si p̄gnās artꝰ captiui soricis edit.Thorax.acis.vg.xj.bis sex thoraca petitū ꝑforat.Et hn̄tia.l.añ.o.vt loꝝ ⁊c. O.añ.s.lōga est.vt moses.Iuue.tradidit arcano q̄dcūq; volumine moses. Apd Siliū moses alter lib.xv.breuiat̄:decidit ense mose. Prosa.ę. Ausoniꝰ.ꝓsa asię in causis numeros imitata choroꝝ.Breuiāt vo cosę.arū.vrbs thuscię.vg.vij.eñ.q̄q; vrbē liq̄re cosas.Cosyra.ę.insula in mari siculo. Ouid.iij.fast.fertilis ⁊ melite sterili vicina cosyrę.Dosis qd interp̄tat̄ datio.nā p.o.micron scribit̄ a grecis.vñ est antidosis ꝓ antidoto.Mosa fluuiꝰ gallię.Sidoniꝰ rhenꝰ arar rhodanꝰ mosa matrona sequana ledus.Osyris.idis. Tibullus p̄mꝰ aratra manu.solerti fecit osyris. Proseucha.ę.Iuue.ede vbi ꝯsistas in q̄ te q̄ro ꝓseucha. Prosymna.ę.vrbs thessalię. Papiñ.li.iiij.thebai.hinc armat larissa viros hinc celsa ꝓsymna. Posui p̄teritū a pono.is.cuiꝰ in p̄senti p̄ma fuit lōga.vg.iij.eñ.hinc ⁊ naricij posuerūt mœnia locri.Rosa.ę.Idē in rosis:ambigeres raperet ne rosis tunc aura ruborē.O.ante.t.breuis est:vt notꝰ.i.ventꝰ a meridie spirās:q̄ latine dr̄ auster.vg.j.eñ.tris notus arreptas in saxa latentia torquet.Nothus quoq; interp̄tat̄ spurius.Ouid.in ep̄la phedrę.cur nisi caperes regna paterna nothus.Noto.as. vg.in buc.parta meę veneri sunt munera nāq; notaui:q̄ exēpla ideo posita sunt:qꝛ notꝰ.a.um.participiū a nosco.is.p̄mam ꝓducit ex reḡla generali supinoꝝ duas syllabas hn̄tium.gothus quoq; breuiat.tametsi apd grecos p.t.duplex vltimo aspirato legat̄.Breuiāt quoq; botrus.i.⁊ botryo.onis.qꝛ p̄ma p.o. micrō scribitur. Gothus.i.Ausonius.hic possem victos idē referre gothos. Producūt vo clotho clothus. Iuue.hęc exempla para fœlicibus at mea clotho.Cote siue cotes.oppidū mauritanię ꝓducit p̄mā:qꝛ p.o.lōgū a grecis scribit̄.vt Pli.li.v.⁊ Strabo.Cotidianus quoq; ꝓducit.Cōiugis in culpa flagrabat cotidiana. Mart.tñ breuiauit dicēs:cultus sindone nō cotidiana.Et alibi leuis dropace tu cotidiano.Lotos.i.arbor ⁊ nympha in illā versa.Oui.ix.meta.florebat aquatica lotos.⁊ ibidem:lotos in hanc nymphę fugiens obscena priapi.Proteus.i. Hora.quo teneam vultus mutantem ꝓtea nodo.⁊ a protos qd interp̄tatur p̄mus ꝯposita sic vt ꝓtogenes ꝓtomartyr ꝓtoclitus.Sotades.ę.Mar.periclitatur capite sotades noster.Totus.idem tota mihi dormitur hyems. O.ante.u.ꝯsonantem breuis ē:vt.ouis.is.nouus noua nouum.producit vero ouum.i. Horatius.longa quibus facies est ouis illa memento.

V Ante.b.breuis est.vt ruber.a.um.producunt vero Bubulcꝰ.i.Bubo.onis.Bubalus.i.Bubastus.i. Iubilus.i.Lubricus.a.um.Nubes.is.Nubo.is.Pubes.is. rubigo.inis.Suber.eris.Subula.æ.Tuber.eris.vber vberis.

V.ante.c.longa est.vt Duco ducis.Luceo luces. Breuiāt vero Cucufas cucufatis. Cuculus.i. Cuculo cuculas. Cucullus.i.Cucuma.æ.Cucumis.eris. Cucurbita.æ. Cucurio.is.Ducenti.ę.a.Duceni.ę.a.Iucundus.a.um. Lucerna.æ.Lucrum.i. Lucumo.onis. Lucellum.i. Sucerda.ę.

V.ante.d.longa est.vt Rudo.is. Ludo.is. Breuiant vero Pudor.oris.pudet pudebat. Rudis.e. Rudis.is.virga prætoris.Rudens.tis.Sudes.is.Studium.ii.Tuder.eris. Tuders.tis.

V.ante.f.longa est. vt vsens.tis.bufo.onis.breuiat vero rufę.arum.

V.ante.g.longa est.vt iugerum.i.nugę.arum. Breuiant vero Fugio.is.Fuga.ę. Iugum.i. Iugis.e. Pugil.ilis. Tugurium.ii.

V.ante.l.breuis est.vt Fulix.icis.Producūt vero Culꝰ.i. dulichium.ii.Fuligo.inis.Iulius.ii.Mulus.i.Mula.ę.

V Ante.b.breuis est:vt Ruber.a.um.Jubeo.es.Tuba.ę.Producūt vo Bubulcꝰ.i.Oui.iiij.de pōto.p medias histri plaustra bubulcꝰ aq̄s.Bubo.onis.auis noctua.vg.iiij.ęn.solaq3 culminibꝰ ferali carmine bubo.Bubalꝰ.i.aial.Mar.illi cessat atrox bubalꝰ atq3 bison.Bubastꝰ.i.oppidū egypti.Oui.ix.meta.ide fœmininū possessiuū formauit dicēs.sctaq3 bubastj:varijsq3 colorībꝰ apis.Jubilꝰ siue iubilū.Sil.iiij.puni.r lętꝰ scopulis audiuit iubila cyclops.Lubricꝰ.a.ū.Hora.lubrica nascētes iplēt ɔchilia lunę.Sȝ pōt fieri ne positiōe ꝓducat.Nubes.is.r nubilus.a.ū.vg.i.ęn.eripiūt subito nubes cœlūq3 diēq3. Idē i.iiij.r turbida tranat nubila.Nubo.is.Oui.si q̄ veles apte nubere:nube pari.ide ɔpōit obnubo.is.i alia sigtiōe.vg.xj.ęn.arsuraſq3 comas obnubit amictu.Innuba tū r ꝓnuba semp breuiāt:r si a nubo ɔposita sint.Papi.iiij.theb.i vultꝰ cecidere greges tūc inuba mātho.Oui.xiiij.meta.inuba pmapneo sȝ iā fœlicior ętas.vg.iiij.ęn.deueniūt p̄ma tellꝰ r ꝓnuba iuno.Idē i.vij.r bellona manet te ꝓnuba:nec face tm̄.Cōnubiū vo tū breui tū lōga reptr̄.Idē i.j.ɔnubio iūgā stabili ꝓpriāq3 dicabo.Idē in iiij.cuiq3 loci leges dedimus ɔnubia nr̄a reppulit.Pubes.is.Idē i.j.haud aliter pubesq3 tuę pubesq3 tuo.r deriuata r ɔposita:vt pubertas.pubesco.ipubes.is.Rubigo.inis.p vitio frumēti r ferri.vg.j.geor.vt mala culmos esset rubigo.Hora.ij.s.iupiter vt pereat positū rubigine ferrū.p liguę mordacitate Mar.breuiauit dicēs:vterq3 ore aliter:nimiaq3 rubigine captꝰ.nisi forte debuit ꝓ rubigine ee erugine.Pru.i psyco.ɔdere vagina gladiū ne tecta rubigo.Suber.eris.vg.vij.ęn.raptꝰ de subere cortex.Subula.ę.Mar.q̄q3 tibi tribuitq3 subula sicca rapit.Tuber.eris.p fœtu terrę.Ju.o lybię disiūge boues dū tubera mittas.p tumore q̄3 cutj.Hor.q̄ ne tuberibꝰ ꝓprijs offēdat amicū.p arbore r pomo.Mar.breuiauit dicēs.tuberes r apirina ramis.Vber.erj.vg.j.ęn.atq3.vbere glebę. V.añ.c.lōga ē:vt duco.is.r ab eo ɔposita:vt d̄duco.is.iduco.is.sȝ educo.as.breuiat r si a duco.is.ɔpositū videt̄.vg.i.ix.ęn.q̄tuor hic iuuenes totidē q̄s educat vsens.Luceres q̄q3 ꝓducit.Oui.v.fast.q̄sq3 vocāt rānes lucceribusq3 simil.Prop.tū breuiauit dicēs.rānesq3 viri lucceresq3 coloni.Breuiāt vo.Cucufas.atj.Pru.carmeli ɔtēptorq3 necis cucufas.Cuculꝰ.i.p aui.r cuclo.as.p eo q̄d ē ipam auē canere.Oui.de phllo.r cuculi cuculāt:fritinit rauca cicada.Cucullꝰ.i.r cuculla.ę.p capitj tegmie.Mar.illic cucullo ꝓspicit caput tectꝰ.ē eñ trimetrū iābicū.r alio loco i carmie phaleutico:r thurj piperisq3 sis cucullꝰ.Cucuma.ę.Idē ad q̄rtū cucumā fecit octacilꝰ.Cucumis.erj.vg.i.copa.r pēdet iūco cerulēꝰ cucumis.Cucurbita.ę.Juue.iāpridē caput h̄ vētosa cucurbita q̄rat.Cucurio.is.Oui.cucurire solet gallꝰ.Ducēti.ę.a.r Duceni.ę.a.Hor.j.s.hēbar sępe ducētos sępe decē suos.Jucūdꝰ.a.ū.q̄d a iuuo nō a ioco deriuat̄.Juue.nā ꝓ iucūdis.a.q.d.d.Lucrū.i.natura p̄mā breuiare ex diminutiuo cognoscimꝰ.Hora.j.epi.q̄d pure trāq̄llet honos:an turpe lucellū.Lucrinū q̄3 eadē rōne breuiat.Mar.ostrea tu sumis stagno saturata lucrino.nā positiōe vg.ꝓduxit.ij.geor.an memorē portꝰ lucrinoq3 addita claustra.Lucerna.ę.tamet si a lucco.es.deriuet̄.Juue.hęc ego nō credā venusina digna lucerna.Lucumo.onis.Auso.famij.lucumōis acumē.Sucerda.ę.Luci.hic i stercore humi stabulis fimo atq3 sucerdis V.añ.d.lōga ē.vt rudo.is.Persꝰ.findit̄ arcadię pecuaria rudere credas.Oui.i fast.i tēpestiuo cū rudit ille sono.vg.vij.ęn.breuiauit dicēs:sera sub nocte rudentū.vbi Ser.inq̄t:rudo naturalr̄ lōgā h̄re p̄mā:systolē ergo fecit.Rudēs.tis.q̄q3 ꝓ fune.Idē breuiauit i.j.dicēs.insequit̄ clamorq3 virū:stridorq3 rudētū.Breuiat vo pudor.orj.r pudet pudebat.vg.iiij.ęn.añ pudor q̄3 te violē:aut tua iura resoluā.Rudis.e.p re noua.Oui.i epl'a penelo.q̄ tm̄ lanas nō sinit ee rudes:hic ē erudio.is.q̄si extra ruditatē ponō.Rudis q̄3 ꝓ vga p̄torj breuiat.Hor.j.epi.spectatū satj r donatū iā rude q̄ris.Sudes.is.vg.vij.ęn.stipitibꝰ duris agit̄ sudibꝰ vr ꝓustis.Studiū.ij.Oui.singl'a dū narrat cursu studioq3 loq̄ndi.Tuder.erj.oppidū italię.Tuders.ertis.possessiuū ab eo.Sil.iiij.puni.r gradiui colā celso d̄ colle tudertē.Idē i.vj.deuexū lateri pēdet tuder. V.añ.f.lōga ē:vt Vsens.tis.fluuiꝰ italię.vg.vij.ęn.atq3 i mare ɔdit̄ vsens.Idē q̄3 i alio loco ꝓ noie ꝓpo viri posuit.Bufo.onis.Idē.j.geor.iuētusq3 cauis bufo:r q̄ plurima terrę.sunt q̄ buffo.onis.p duplex.f.scribāt. Breuiat rufę.arū.vg.vij.ęn.q̄q3 rufas batabūq3 tenēt.V.añ.g.lōga ē:vt iugerū.i.nugę.arū.ruga.ę.Breuiāt vo fugio.gis.r fuga.ę.vg.in buc.quē fugis ah demēs.Jugū.i.q̄ boues iūgūt:r ꝓ mōtj sūmitate:r ꝓ nauiū trāstro.r ꝓ telę are vg.i buc.aspice aratra iugo referūt suspēsa iuuēci.Jugis.e.p eo q̄d est sub iugo.vñ iugo.as.r bijuges r q̄driiuges.Nā iugis ꝓ assiduꝰ p̄mā ꝓducit.vt Hor.ij.s.vicinꝰ iugis aq̄ fons.iugulus quoq3 breuiat p̄mā:vñ iugl'o.as.Hor.vt iugulent hoies surgūt de nocte latrones.Pugil apud Sidoniū p̄mā breuiat dicēs.Sparta terapnea pugilē cū gymnade pinguē.Pru.i symmachū ꝓduxit dicēs.vnctj pugilibꝰ miles pugnabat ethruscj:r Juue.nec pugillares d̄fert i balnea raucꝰ.Hymnographꝰ q̄3 i dimetro iābico breuiauit dicēs:mūdū pugillo ɔtinēs. Tuguriū.ij.Juue.paupis et tuguri ɔgestū cespite culmē. V.añ.l.breuis ē:vt fulix.icis.siue fulica.ę.Auienꝰ in arato.r cū parua fulix trepido volat arua volatu vg.j.geor.in sicco ludūt fulicę.Producūt vo culꝰ.i.Mar.nō culū neq3 eñ culꝰ est:q̄ non cacat olim.Dulichiū dulichij.vgilius.iij.ęn.dulichiūq3 samosq3 r neritos ardua saxis.Fuligo fuliginis.vg.i buc.semp r assidua postes fuligine nigri.Julius iulij.Idē.j.ęn.iulius a magno de missum nomē iulo.Mulus.i.mula.ę.

Puleiū Serenꝰ ꝓduxit dicēs.puleiū ve potēs vna sup aure locabis.Mar.q̄drima nigri nec corona pulei. Pulex.icis.Idē in dist.mordēte molesto pulice:vel si qd pulice sordidiꝰ.Thule.es.insula q̄ ab alijs dr thyle. ṽg.j.geor.tibi seruiat vltima thule.Uligo.inis.ṽg.ij.geor.at q̄ piguis humꝰ dulcisqꝫ vligine leta.Pulipꝰ ꝓ polypꝰ ⁊ pulidamas ꝓ polydamas.⁊ pulyxena ꝓ polyxena legimꝰ apd poetas:vt syllaba breuis ꝓducať. V.añ.m.longa est:vt humor.oris.Humidꝰ.a.um.q̄ ideo posuimꝰ:qꝛ ab humo in quo pͥma breuis ē deriuata videnť.ṽg.j.geor.atqꝫ exudat inutilis humor.idē in eodē:humida solstitia atqꝫ hyemes optate serenas agricole. Humanus q̄qꝫ tametsi ab hoie deriuať in quo pͥma breuis est:pͥmā ꝓducit. Iumētū.Iuue.sed iumēta vocāt.Breuiant ṽo cumulꝰ.i.ṽg.j.geor. cumulosqꝫ ruit male pinguis arene.Crumena.e. Iuueñ.te deficiēte crumena.Humꝰ.i.ṽg.ij.geor.at q̄ pinguis humꝰ dulcisqꝫ vligine leta.Humerꝰ.eri.Idē.j.eñ.os hūerosqꝫ deo similis.Numa.e.rex romanoꝝ. Iuue. hic vbi nocturne numa ꝯstituebat amice.Numanꝰ.i.nomē viri apd ṽg.ix.eñ.celebratū.sit satis ꝯnide telis ipune numanū. Nūerꝰ.i.ṽg.i buc.nūeros memini si ṽba tenerē Numisma.atis.Hora.rettulit acceptos regale numisma philippos.Rumex.icis. ṽg.in more.fœcūdusqꝫ rumex:malue violeqꝫ rudebāt. V.añ.n.lōga est:vt iuno.onis.funꝰ.eris.munꝰ.eris. Breuiāt ṽo Cuneꝰ.ei. Iuue.digna tuo cuneis an hēt spectacla totis.ṽg.j.geor.nam pͥmi cunei scindebāt fissile lignū.Cūniculꝰ.i.tam ꝓ lepusculo q̄ ꝓ via subterranea. Mar.gaudet in effossis habitare cuniculꝰ antris.Tunica.e.Iuue.tunicā mihi malo lupini. V. ante.p.breuis ē:vt lupꝰ.i. Cupio.is. Supimus q̄qꝫ Oui.de trist.nec mādata dabo:nec cū clamore supimo. Producūt ṽo cupa.e.iupiter iouis siue iupitris:q̄q̄ sunt q̄ vtrūqꝫ p duplex.p.scribāt.Nup aduerbiū.ṽg.in buc.nō vex egonis:nup mihi tradidit egon.Pupus.i.⁊ pupa ⁊ pupula ⁊ pupillꝰ ⁊ pupilla.Mar.dicit se vetulā cū sit cerelia pupa. Persiꝰ. nēpe hoc qd veneri donata a ṽgine pupa. Pupula.e.ꝓ eo qd q̄dam dicunt pupilla.e.Oui.de amore.suspicor ⁊ fama est:oculis quoqꝫ pupula duplex.Pupillus.i. Iuue.pupilli ꝓstrantis:at hic damnatꝰ inani. Rupes.is.ṽg.in buc.nec tm̄ phœbo gaudet parnasia rupes.Suparus.i.⁊ Stuppa a plerisqꝫ p duplex.p.scribuntur:qꝛ ꝓducunt pͥmam.sed ideo posuimus:qꝛ de ortographia nō satis ꝯstat.Scrupus.i.vnde scrupulus.i.⁊ scrupeus.a.um.ṽg.vj.eñ.scrupea tuta lacu.Sed pͥmam natura breuiari ꝓbat Pris.de ponderibꝰ dicens drachma vocant scrupulū nři dixere pͥores. Bu particula q̄ in ꝯpositione magnum apd grecos significat ꝓducuntur ꝯposita:vt bupeda.bupalus.bucentaurus.buprestis.vpilio quoqꝫ rōne paulo ante dicta ꝓducitur.ṽg.in buc.venit ⁊ vpilio. V.ante.r. longa est:vt curio.onis.nomen viri.Luca.curio sicanas trāscendere iussus in vrbes.Breuiant ṽo curius.ij.Iuue.q̄ simulant curios ⁊ bacchanalia viuūt.Cures.ium.oppidum sabinoꝝ.ṽg.vj.eñ.curibus paruis ⁊ paupere terra. Curetes.tum.popľi sunt dalmacie.Luca.in.iij.illic bellaci ꝯfisus gente curetum.Nam ꝓ crete ppľis ꝓducit.ṽg.iiij.geor.curetum sonitꝰ crepitantiaqꝫ era secute. Curulis.e.a curru.Luca.in.j.vacueqꝫ loco cessere curules.Iuue.sellas donare curules.Durius.ij.fluuius Hispanie. Sillius in.j.hinc certant pactole tibi duriusqꝫ tagusqꝫ. Furio furis.siue furo furis.⁊ furor.Lucanus.q̄s furor o ciues.Muria murie.Hora.j.sermo.quod pingui miscere mero muriaqꝫ decebit.Nurus.us.ṽg.ij.eñ. dardanis ⁊ diues veneris nurus.Spurius.ij.Ausonius.q̄qꝫ notas spurijs versibus apposuit. V.ante.s.longa est:vt pusio pusionis.Iuue.qd tecum pusio dormit.Busiris longa ⁊ breuis repitur. Vergi.nescit busiridis aras. Papiñ.lib.xij. non trucibus monstris busiri infandumqꝫ dedisti.Breuiant vero frusino.onis.oppidum italie.Iuue.aut fabraterie domus:aut frusinone paretur.Pusillus.a.um.pro paruus.Hora.dij bene fecerunt inopem me quodqꝫ pusilli.Susurrus.i.Vergilius in bucolicis.sepe leui sonum suadebit inire susurro. Susana fœmina in sacris litteris q̄q̄ videtur a susis dicta Claudianus in epigrāmatis breuiauit.sancta Susana sua. V.ante.t.longa est:vt vtor. Gluten q̄q̄ Vergilius de mecœnatis obitu breuiauit dicens.ꝯglutinantur aque.Breuiant vero cutis.is.Mart. de cute quid faciat ille vel ille sua.Frutex.icis.Ouidius in.iij.de arte.hos ego q̄ canent frutices violaria vidi.Futuo.is.Augustus apud Martialem.qd futuit glaphyram antonius hanc mihi penam fuluia ꝯstituit se quoqꝫ vti futuam.Lutum luti.Hora.j.epľa.vixisset canis immundus:vel amica luto sus.Mutina mutine.Lucanꝰ in pͥmo. his cesar perusina fames:mutineqꝫ labores.Mutilus.a.um.Ouidius in.iij.de arte.turpe pecus mutilum: turpis sine gramine campus.Muto.onis.a quo mutoniatus.ata.atum.Mar.dormis cum pueris mutoniatis:est enim carmen phaleuticum.Hora.tñ primo sermonum ꝓducit dicens.huic si mutonis ṽbis mala tanta videntis.Puteus putei Iuuena.hortulus hic puteusqꝫ breuis nec reste mouendus. Putus.a.um. si gellio credimus q̄ a puto.as.declinat libro.ix.noctiū atticaꝝ.Putris.e.qd primā habere breuē ōndit.Ouid.in.j.de ponto dicens. estur ve occulta vitiata putredine nauis.Idē.xv.meta.putrefacta est spina sepulchro. Puto.as.siue pro eo qd est cogito. as.siue ꝓ eo qd est arbores purgo.Ruteni.oꝝ.ppľi germanie.Luca.in.j.soluuntur flaui longa statione ruteni.

Puleium.i.Pulex.icis.Thule thules. Vligo vliginis.

V.ante.m.longa est.vt Humor.oris.Humidus.a.ū. Humanus.a.um.Iumentum.i.Breuiant vero Cumulꝰ.i.crumena.e.Humus.i.Humerus.i.Numa.e.Numantia.e.Numanus.i.nomen ꝓprium viri. Numerus.i.Numisma.atis.Rumex rumicis.Tumeo tumes. Tumulus.i.Tumultus.us.

V.ante.n.longa est.vt Munus muneris. Breuiāt vero cuneus.ei.Cuniculus cuniculi.Tunica tunice.

V.ante.p.breuis est.vt Lupus.i.Producunt vero Cupa cupe.Iupiter.Nuper aduerbiū.Pupus.i.Pupa.e.Pupulla.e.Pupillus.i.Rupes.is.Scrupus.i.Suparus.i.Stupa stupæ.

V.ante.r.longa est:vt Curio.onis.Breuiant vero Curiꝰ.ii.Cures.ium.oppidum. Curetes populi. Curulis.e. Durius.ii.flu.Furio furis.Muria murie. Nurus nurꝰ. Spurius.ii.

V.ante.s.longa est:vt Pusio pusionis.Breuiant vero Frusio frusionis.Pusillus pusilla pusillum. Susana susanæ. Susurrus.i.

V.ante.t.longa est.vt Vtor vteris.Breuiant vero cutis.is. Frutex.icis.Futuo.is.Futurus.a.um.Lutum.i. Mutina.æ.Mutilus.a.um.Muto mutonis. Nutrio nutris. Puteus.i.Putus.a.ū.Putris.e.Puto.as.Ruteni populi.

Rutilus.a.um.rutilo rutilas. ṽg. hęc modo quę toto rutilauerat igne comarum. Rutuli populi italię antiquissimi. Idem.i.ęn. ternaq; transierint rutulis hiberna subactis. Rutulus viri nomen tum breui tum longa legitur. Ouid.vj.fastorum.hęc tibi ꝓposito memorant dixisse rutuli. Mart.famę rutilum suę relinquas. Rutuba rutubę. fluuius italię. Luca.in secundo.vnda facit rutubāq; cauum dilabitur iude. Rutrum.i.quod ex rutello colligitur. Lucil.frumentarius est modium secum atq; rutellum. Rutupe oppidum britanię littorale. Idem rutupinaq; littora seruent. ⁊ Iuuena. rutupinoue edita fundo.

Rutilus.a.um.Rutuli.po.Rutrū.i.Rutuba rutubæ fluuius. Rutupe oppidum. V ter vtra vtrum. V ter vteris. V terus vteri. V tica vticæ. V ti.coniunctio.

V.purū ante.u.cōsonātē lōgū est.vt vua. qđ si consonans præcedat breuiat̄.vt fluuius fluuii. Iuuo.as. Pluuia.æ.

De mediis syllabis. Cap.v.

Ante.b.in mediis syllabis breuis est:vt calabria.æ.syllaba.æ. Producunt vero Atabul⁹.i.& verbalia ī abilis.desinētia.vt amabilis.e.& in abūd⁹.a.ū.vt populabūdus.a.um.& in abulū.vt incunabulū.i. venabulū.i.tītinabulū.i. & ī abrū. vt velabrū.

A.ante.c.breuis est: vt alacer. cris. Producūt vero Benacus.i. Cloaca.æ.Iracūd⁹.a.ū. Meracus.a.ū. Mustaciū.ii.Nouacula.æ.opacus.a.um. Pastinaca.æ. Pistaciū.ii. Portulaca.æ.Retinaculum.i.Sarracū. Et noīa deriuata in acrū.vt lauacrū.simulacrū.ambulacrū. vel in aculū.vt gubernaculū.i. Et in aceus.a.um .vel acius.a. um. vt ordeaceus.a.um.gallinacius.a.um.vinacium.ii.

A.āte.d.breuis est:vt bragada.flu. Producit vero cicada.

A.ante.g.longa est:vt imago.inis.indago.as.vel indago.inis. Breuiant vero Aruiragus.i. Asparagus.i. Chiragra.æ.Lalage.es.Mandragora.æ. Massageta.æ. Patagia.æ.Pelagus.i.Podagra.ę. Vertagus.i.Et nomina cōposita ab agotazo quod est emo.is.vt pythagoras.anagoras.Et ab ago quod est duco:vt pedagogus. Syxagoras.Et a frango:vt naufragus.Et a vagus.a.um.vt noctiuagus.

A.ante.l.breuis est:vt menalus.i.italus.i.Producunt vero Canalis. Omphale. Sardanapalus. Stymphalus. Sandalium.Et in.alis.desinentia deriuata a nominibus vel a verbis.vt animalis.e.venalis.e.

Vter.a.um.et ab eo compositum vterq;: vtraq;: vtrūq;. Vter vteris. quod tametsi in declinatiōe prima longa posui:idcirco suspicor primam habere natura breuem: quod ab eo vterus deriuatum breuiat. ṽg.ij.ęn.ingemuit.stetit illa tremens:vteroq; recusso. Vtica.ę.oppidum aphricę. Luca.in sexto. non vticę lybię clades. Vti et ab eo composita:vt vtiq;.vtinam veluti. V. purum ante.u. consonantem longa est:vt Vua. vuid⁹.a.um. ṽg. in buc.aut custos gregis aut maturę vinitor vuę. Idem in eodem. vuidus hiberna venit de glāde menalcas.quod si consonans precedat.u.breuiatur.vt Fluuius fluuij.Pluuia.ę. Iuuo iuuas.

A Ante.b.in mediis syllabis breuis est: vt calaber.a.um.alabandę.arū. Producit vero atabul⁹.i.vētus apulię peculiaris. Hora. in.j.ser. ostētare mihi quos torret atabul⁹ ⁊ quos. Barbas. Sedul⁹ in paschali.tūc coluere baal nūc elegere barabā. sed potius dicēdū est per duplex. b. scribendū esse. interpretatur enim fili⁹ patris. qđ si per.b.simplex scribatur breuis reperitur:vt apđ Marullū in clausula pentametri.mulciber est barabas.Et verbalia in abilis.vt amabilis.penetrabilis.⁊ in abundus.vt populabundus.amorabūdus.errabundus. ṽgi.in buco. errabunda bouis vestigia.⁊ in abulum finita vt venabulum.i. incunabulum.i.tintinabulum.i. ṽgi.in.iiij.ęneiđ. lato venabula ferro. Idem:iouis incunabula cretam. Iuue.tot tintinabula dicas. In abrum.quoq; ꝓduci debere suspicor. quia semꝑ reperio longam. vt velabrum cādelabrum. volutabrū. de dolabra nihil dico:qꝛ dolabella reperitur breuis. A.ante c.breuis est:vt alacer . Producunt vero benacus i.lacus italię. ṽgi.ij.geoꝛ. fluctibus et fremitu assurgēs benace marino. Cloaca.ę.Iuue. pinguis torrēte cloaca. Iracūdus.a.um.Hora.in poc.impiger iracundus inexorabilis acer. Meracus. a. um. Idem.ij.episto.expulit helleboro morbum bilēq; meraco. Mustacium.ij.Iuue. cœnam et mustacia perdas labente officio crudis donanda. Nouacula. Martia.vel sęua nouacula radit. Opacus.a.um.Iuuena.tanti tibi non sit opaci. Pastinaca.ę.et pro pisce et pro radice hortensi. Macer.est pastinacę virtus in semine tantum. Pistacium.ij.ex nucum genere arbor. Palladius de arborū insitione: quin et amygdaleos subeunt pistacia ramos. Portulaca.ę. Macer.andrachenes grece quę portulaca latine. Sarracum.i. Iuue. frigida circuagunt pigri sarraca bootę.in acrum finita semper producere inuenio.vt simulacrum.ambulacrum. Et nomina in aculum.vt tabernaculū.i.retinaculū.i.gubernaculū.i.crepitaculū.i.⁊ in accus.a.um.vel acius.a.um.vt ordeaceus.a.um.arūdinaceus.a.um.gallinacius.a.um.vinacium.ij. A.ante.d.breuis est:vt bragada.flu.aphricę. Luca. in.iiij. bragada lentus agit siccę sulcator arenę. Producit vero cicada.ę.ṽgi.in buco.sole sub ardenti resonant arbusta cicadis. A ante.g.lōga est.vt imago.inis.carthago.inis. Breuiant vero aruiragus.i. Iuuena.⁊ de temone britannio excidet aruiragus.rex fuit britannię. Asparagus.i. Idē asparagis qua despiciat cōuiuia cauda. Chiragra.ę. Martia. sed nil patrono porrigit hęc chiragra est. Lalage.es.nomē proprium fœminę. Mar. desine iam lalage tristes ornare capillos.lalages quoq; cuiusdam meminit Hora.in odis. Mandragora.ę. Colu.mandragorę pariat flores mœstāq; cicutam. Massagete. Luca.in.j.massagetem scythicus non alliget hister. Patagia.flu. ṽgi.iiij. ęneiđ. lateq; sonantē patagiam. Pelagus.i.vergi.non illi imperium pelagi sęuumq; tridentem. Podagra. ę. Mart. litigat et podagra diodorus flacce laborat. Vertagus.i. Idē in distichis.non sibi sed dn̄o venatur vertagus acer. A.ante.l.breuis est:vt menalus.i. Producūt vero hic aqualicul⁹. Persi⁹.pinguis aqualicul⁹ ꝓpenso sesquipede extat. hic canalis. ṽgi.iiij.geoꝛ.currentem ilignis portare canalibus vndam. Omphale.es. Propertius li.iij.omphale in tantum famę processit honorem. Sardanapalus.Iuuena.et venere et cœnis et plumis sardanapali. Stymphalum.vnde stymphalides. Claudianus. audieram memorande tuas stymphali volucres. Sandaliū. ṽgi. de obitu mecœnatis.argētata tuos etiā sandalia talos. Et in alis.vt verbalis.e.vocalis.e.sacerdotalis.e. malalis.e.

A.añ.m.breuis eſt:vt calamꝰ.i.thalamꝰ.i.Producūt vero Dictamū.i. Et verbalia in amen. ſiue amentū finita. vt ſolamen.iuuamen.iuuamētū. Et hebræa ad declinationē noſtrā reducta:vt adā adamꝰ.i. abraam abraamus.i.

A.ante.n.longa eſt:vt inanis. Breuiant vero Apidanus.i. Balanus.i.Clibanus.i.Drepanum.i.Dardanus.i.Eridanus.i.Galbanum.i.Hypanis.i.Hippomanes.Laganū i Libanus.i.Raphanus.i. Rhodanꝰ.i. Et noīa græca in phanos vel phanes deſinentia:vt Stephanus.i.Epiphanes.is. Ariſtophanes.is.Sicanus.a.um.& cyane indifferentem habet.

A.añ.p.breuis eſt:vt alapa.æ.terapne.es.Producunt vero Anapis.is. Meſapus.i.Priapus.i. Serapis.is. Sinapis.is.

A.ante.q.breuis eſt : vt tanaquil. Producunt vero nequaquā & vtraqꝫ in ablatiuo.& vſqꝫquaqꝫ aduerbium.

A.ante.r. breuis eſt:vt cithara.æ.barbarus.a.um.Producunt vero Amaracus.i. Amarus.a.um. Auarus. a.um. Cochleare.is.Denarius.ii. Tiaras. æ. Et denominatiua in aris.velarius.a.um.vt auxiliaris.e.antiquarius.a.um. ſextarius.ii.ſacrarium.ii.

A.ante.s.breuis eſt: vt petaſo. onis. carbaſus. Producunt vero. Agaſo.onis.Amaſis.is.Omaſum.i.

A.ante.t.breuis eſt:vt cyathus.i.calathus.i. Producunt vero Acathes.æ.pro lapide.Aratus.i. Aratrum.i. Aegathes inſulæ.Et ꝓpria noīa ī ates.vt phraates.is. euphrates.is.mithridates.Et denominatiua in atus. vt ſenatus.

A.ante.u.conſonantem longa eſt vt cadauer. eris. papauer.eris.Breuiant vero Batauus.a.um. Patauium. ii.

A.ante.m.breuis eſt:vt calamꝰ.i.Producūt ṽo dictamū.i.ṽgi.xij.ēn.dictamū genitrix dictęa carpit abida.Et nomina ṽbalia.i amen exeūtia:vt velamē.inis.certamē.inis.⁊ exeūtia in entū.vt armētū.i.nucamētū. i. firmamentū. i. Velamen.Iuue.clari velamē honoris.inde velamentū.Luca.in.viij.fluxu viroꝝ velamēta vides. Armamentū.i.vincit ⁊ nudis auertit armamētis.Inde armamētariū.Iuue.q̄cq̄d habēt teloꝝ armamentaria cœli. Et nomina hebręa ad noſtrā declinationē extēſione ſyllabaꝝ reducta:q̄ q̄ in fine acuūtur:in eadē ſyllaba retinēt accentū.et ex cōſequēti ratione latina eādē ꝓducūt. vt adam adamꝰ.i.abraam abraamꝰ.i. roboam roboamus.i. A.ante.n.longa eſt: vt inanis.e.romanꝰ.a. um. garganus.i.neqꝫ eñ vſqꝫ breuiat̄:vt quidā delirāt Breuiant vero apidanus.i.Luca.in.vj.apidanus. nūqꝫ celer niſi mixtus enipeꝰ. Balanꝰ.i. atqꝫ inde balanatus.a.um. Horat.iij.car. nec preſſa tuis balanus capillis. Perſius. balanatum gauſape pectis. Clibanus.i.qđ nomen gręcū eſt: interpretaturqꝫ fornax. Drepanum.i.ṽg.iij.ēn.hinc drepani me portus et illętabilis ora. Dardanus filius iouis.vergi.vij.ēn.dardanus idęas phrygię penetrauit ad vrbes. Eridanus.i.ṽgi.in.vj.plurimus eridani per terrā voluitur amnis. Galbanū.i.Iuue.cerulea indutꝰ ſcutulata aut galbana raſa. ṽgi. iij.geor. galbaneoqꝫ agitare graues nidore chelydros. Hypanis.is.ṽg.iiij.geor. ſaxoſumqꝫ ſonās hypanis myſuſqꝫ caicus . Hyppomanes. Idem in.iij.geor.hyppomanes lentum diſtilat ab inguine virus. et Iuue. hyppomanes carmēqꝫ loquar coctūqꝫ venenū. Laganū.i.Hora.i.ſer.refero laganiqꝫ catinū.⁊ ibidē laganū portātes œnophorūqꝫ. Libanꝰ. Sedulꝰ in paſ.ſemper habēs frōdes et tanqꝫ libana cedrꝰ. Raphanus.i.Catul.intrabūt raphaniqꝫ mugileſqꝫ.eſt eñ carmē phaleuticum. Rhodanꝰ.i. Oui.ij.meta. heſpois amnes rhenū rhodanūqꝫ padūqꝫ. Sathanas mediā ꝓducit ratiōe ſuperius dicta qm̄ dicit̄ a ſathā. Et noia gręca in phanos vel phanes deſinētia vt ſtephanꝰ.i. diaphanus.a.um.epiphanes.is.ariſtophanes.is. Hora. j. ſer.eupolis. atqꝫ cratinus ariſtophaneſqꝫ poetę. Sicanꝰ.a.um.mediā habet indifferentem. longā: vt apud ṽgi.v.ēn. fida reor fraterna erycis portuſqꝫ ſycanos.breuē vt apđ Ouiđ.in ibi.plurima q̄ flāmas ſicanus ętna vomit. Cyane quoqꝫ indifferentē habet.breuē apud Ouiđ.in.iij.de pō.q̄qꝫ ſuis cyanem miſcet anapis aquis.Mar.ſic minimas intrant cyaneaſqꝫ nates.longā apud Iuue.cyaneo plenos ⁊ tēpeſtatibus vtres.Ouiđ.ix.meta. cognita cyane p̄ſtanti corpore nympha. A ante.p.breuis eſt.vt alapa. Terapne.es.op.laconię. nam breuiare Sillꝰ italicus oſtēdit vt diximꝰ alias. cum dixit.nōnūqꝫ affirmat terapneis ilion armis. Oui.in epiſto.paridis poſitione producit dicēs.Rure terapneo nata puella phrygē. Producūt vero anapis ſicilię flu.Oui xiiij.meta.⁊ cyanes ⁊ anapis ⁊ ortygia aretuſa.Meſapus.i. nomen eſt viri propriū a ṽgi.in.ēn.celebrati. Priapus.i. Idē in buco. ſinū lactis et hęc te liba priape quotannis. Serapis.is.deꝰ ęgyptioꝝ.Mar.vincebāt nec q̄ turba ſerapin amat. Sinapis.is.Colume.ſeqꝫ laceſſenti fletum factura ſinapis. A.ante.q.breuis eſt:vt tanaql.Iuue.ante tñ de te tanaql tua qm̄ ſororē.Nequaqꝫ ṽo ꝓduxit ⁊ vtraqꝫ in ablrō.nā in ntō ⁊ actō breuiat. A.ante.r breuis eſt:vt cithara.ę.barbarus.a.um.iſmarꝰ.i.tartarꝰ.i. Producūt ṽo amaracus.i.ṽg j ēn.idalię lucos vbi mollis amaracꝰ illū. Amarꝰ.a.um. Idē.j.geor.⁊ amaris intyba fibris. Auarus.a.um.Hora.ſemꝑ auarꝰ eget. Cochleare.is. Mar.mittere cū poſſis vel cochleare mihi. et in diſtichis nūquid ſcis potiꝰ cur cochleare vocer. Denariꝰ.ij.Mar.vnus ſępe tibi tota denariꝰ arca. Idē tamen alio loco breuiauit dicēs. Denarijs tamē hāc nō amo baſſe tribꝰ. Tiaras.ę.ṽg.vij.ēn.ſceptrū ſacerqꝫ tiaras. ⁊ Iuue. phrigia veſtit̄ bucca tiara.Et denominatiua in ariꝰ.a.um. atqꝫ etiā ſubſtātiue accepta in ariꝰ.⁊ ariū.vt ſextariꝰ.ij.ſacrariū.ij. armariū.ij.veſtiariū.ij.roſariū.ij.Iuue.de quo ſextariꝰ alter.Idē.aut apud iſiacę potiꝰ ſacraria lenę. A.ante.s. breuis eſt: vt petaſo.onis.carbaſus.i.pegaſus.i. Producunt vero agaſo.onis.Perſ.hic dama eſt non treſſis agaſo. Amaſis.is. Luca.in.ix.nō mihi pyramidū tumulis euulſus amaſis. Omaſum.i.Hora.ceu pingui tētus omaſo. A.ante.t. breuis eſt:vt cyathꝰ.i.lapatꝰ.i.carpatꝰ.a.um. Producūt vero aratꝰ.i.poeta gręcꝰ.Germanicꝰ in aratū. a ioue principiū magno deduxit aratꝰ.⁊ Ouiđ.cū ſole ⁊ luna ſemꝑ aratꝰ erit. Achates.ę.n.p.viri celebrati ⁊ lapidis:cuiꝰ meminerunt Pli.atqꝫ ſolinꝰ.ṽg.i.ēn.ipſe vno graditur comitatꝰ achate. Aratrū.i.cuiꝰ mediā natura eſſe lōgā:vel ex eo colligimꝰ qđ apđ idoneos autores ſemꝑ lōga reperit̄:tametſi a grecis aratrō ꝑ omicron ſcribat̄.⁊ Petrꝰ riga quodā in loco breuiauerit. Egathes inſulę in mari libyco.Sillꝰ li.j.puni.flore virēs auet egathes abolere parētū dedecus.et in eodē opere ſępe. A.ante.u.cōſonātē lōga eſt:vt cadauer.eris.papauer.eris.Batauꝰ.a.um. Iuue.hic petit euphratē iuuenis domitiqꝫ batauí.⁊ Mar.in diſti.et mutat latias ſpuma bataua comas. Luca.tamen in.j.breuiauit dicens. Vangiones batauiqꝫ truces quos ęre recuruo. Patauium.ij.vergi.j.ēn.hic tamen ille vrbem patauí.

E Ante.b.breuis est:vt tenebræ.arũ.erebus.i.Producũt vero Corebus.i.Ephœbus.i.Perrhebus.a.um.

E.ante.c.lõga est:vt imbecillus.a.um. & a theca composita.vt bibliotheca.apotheca.Breuiant vero Illecebræ illecebrarum.Seneca.æ.Senecio.onis.

E.ante.d.lõga est:vt teredo.inis. Breuiãt vero Andromeda.ę.Essedũ.i.Lebedos.i. Macedo.onis. Peucedanũ.i.Tenedos.i.Vnedo.onis.Et ab hedra cõposita: vt cathedra.synhedra.exhedra.& a medeo qđ est impo cõposita.vt diomedes.& a cleos qđ est glĩa.vt ẽpedocles.

E.ante.f.indifferens est: vt tepefacio.is.calefacio.is. Producunt vero Veneficus.i.Venefica.æ.

E.ante.g.breuis est: vt Elegia.æ. Telegonus.i. Producit vero Cethœgus.i.Aliqui diphthongo scribunt.

E.ante.l.breuis est:vt obelus.i.sepelio.is.Producunt vero Phaselus.i.Philomela.ę.Et deriuatiua in elis. vt crudelis.& in ela.vt tutela.æ.Cybele indifferentem habet.

E.ante.m.longa est: vt eremus.i. Breuiant vero Artemis.idos.i.diana.& ab eo composita.Elementum.i.Ptolemeus.ei.Tlepolemus.i.vehemens.tis.

E.ante.n.pducitur.vt verbena.æ. Breuiant Armenia.æ. Ebenus.i. Helenus.i. Helena.æ. Iuuenis.is. Ingenium ii.Ingenuꝰ.a.um.Olenus.i. Orcomenos. Porsena.æ. Et composita a venio.is.vt aduena.ę.Et a genes hoc est genus: vt archigenes. antigenes. diogenes. hermogenes. menogenes, origenes. prothogenes.Et a sthenos hoc est robur: vt antisthenes. callisthenes. demosthenes. Et a parthenos quod est virgo: vt parthenius.ii.

E Ante.b.breuis est:vt erebus.i.terebintus.i.celebris.e.muliebris.e. Producunt vero corebus.i.ṽgi.ij.ẽn. iuuenisq; corebus mygdonides.Ephœbus.i.Iuue. armenius zalates cũctis narratur ephœbis. Perrhębꝰ.a.um.a perrhębe vrbe thessalię:sed per.ę.diphthongon scribitur.Oui.xij.meta.corpore non lęso perrhębum cenea vidi.cenea perrhębum. E.ante.c.longa est:vt imbecillus.a.um.quod ex in & bacillus componitur in quo prima breuiatur. Breuiant vero illecebrę.Claudianus in rufinum.illecebris capitur nimium. Seneca.ę. Iuue.a seneca: quę piso bonus quę cotta solebat. Senecio.onis.eadem quoq; ratione breuiat. E.ante.d.lõga est:vt teredo.inis.vredo.inis.albedo.inis. Breuiant vero andromeda.ę.Ouid.in epist.sapph.andromede patrię fusca colore suę. Essedũ.i.ṽgi.iij.geor. belgica vel molli melius feret esseda collo. Lebedos.Hora.scis lebedos quid sit. peucedanum. Macedo.onis.Luca.in.v.in macedum terras miscens aduersa secundis. Tenedos.i. ṽgi.ij.ẽn. est in cõspectu tenedos notissima fama. Et ab hedra hoc est sede cõposita vt cathedra.ę.synhedra.ę.exhedra.ę. Mar.x.epigrã.cum cathedraticos porret tibi rheda ministros. Vnedo.onis.ideo breuiat:quia ab vnus & edo componitur.Et a medeo.i.impero.vt laomedon.alcimedon.Et a cleos gloria.vt empedocles.sophocles. E.ãte.f.indifferens est: vt tepefacio.is.liquefacio.is.Hora.ij.ser. matris iugulo ferrum tepefecit acutum. tepefecit secunda breui posuit. longam Catullus posuit dicens. Alta tepefaciet permixta flumina cede. ṽg.ij.ẽn.illos patefactus ad auras:& Prop. nec flẽtu dominę patefiant nocte fenestrę. Veneficus semper producere reperitur: sed,id forte efficit quoniam si plures syllabę breues concurrerent: vix posset recipi in hec genera carminum q̃ sunt magis in vsu: aut quia in veneno secunda producitur. E.ante.g.breuis est:vt telegonus.i. elegus i.vcalegon.onis. Producũt vero cethœgus.i.nomen proprium viri romani. tamen diphthõgo œ scribitur. Iuue. clodius accuset mechos catilina cethœgum. E.ante.l. breuis est:vt obelꝰ.i. quod breuiare ex eo manifestum est: quod a grecis per epsilon scribitur.et qđ in diminutiuo illius a vergilio in rosis breuiatur cum dicit.hec aperit summi fastigia celsa obelisci. Sepelio.is. Persi.iampridem hunc sepeli:tu restas.perge.tacebo. Producunt vero phaselus.i.Iuuẽn. Paruula fictilibus solitum dare vela phaselis. Cybele. tum breuiare tum producere reperitur.ṽgi.iij.ẽn.hinc matris cultrix cybeles corybantiaq; era. cum vero producitur per duplex.l.scribi consueuit.Luca.in.j.& lotam paruo reuocãt almone cybellen. Barbara vero in el.finita quę ad nostram declinationem syllabę extensione reducuntur producunt:vt michael.elus.i. israel israelus.i. E.ante.m.longa est:vt eremus.i.nam per.e.longum in secunda scribitur a grecis:in quo peccauit hymnographus:cum in carmine sapphico scripsit prepotens martyr eremiq; cultor.Racemus.i.vindemia.ę. Breuiant vero Artemis.i.diana.vnde artemidorus.artemisia.Elementum.i.Hora.j.ser. doctores elementa velint vt discere prima. Ptolemeꝰ.i.Luca.in.ix.te ptolemee ferã frustra ciuilibus armis. Tlepolemus.i.Ouid.in episto. penelo. sanguine tlepolemi lyciam tepefecerat hastã. Vehemens.tis. Prudẽtius.pręceptor vehemẽs eundo. E.ante.n. producitur.vt verbena.ę.murena.ę.catena.ę.alienus aliena alienum. Breuiant vero armenia.ę. Vergi. in buco. daphnis & armenias curru subiungere tigres. Ebenus.i.Vergi.j.geor.fert ebenum solis est thurea virga sabeis. Helenus.i.Helena.ę.Vergi.iij.ẽn.hos helenus monitus.Idẽ in primo. ornatꝰ argiuę helenę quos illa mycenis. Iuuenis.is.Idẽ in scđo.iuuenes fortissima frustra.Ingeniũ ingenij.Hora.ingenium grajis musa dedit ore rotũdo.Ingenuus.a.um.Iuue.ingenui vultus puer ingenuiq; pudoris. Olenos.i. oppidũ etolię. alterũ fuit bœotię. Papiniꝰ.iiij.teb.olenos ionijs e fluctibus hospita portu. Seneca in troade.olenos tectis habitata raris. Porsena.e.rex hetruscorum.Martialis hãc spectare manũ porsena non potuit. ṽgi. tamẽ in.viij.ẽn.autoritate sua pduxit dicẽs.necnõ tarquiniũ eiectũ porsena iubebat.atq; ideo per.n.duplex scribi cõsueuit. Breuiãt quoq; a venio.is.cõposita:vt aduena.ę.cõuena.ę. Et a genes quod interpretatur genus:vt archigenes.Iuue.aduocat archigenẽ onerosaq; pallia iactat. Antigenes.ṽgi.in buco.nõ tulit antigenes:& erat tum dignꝰ amari.Diogenes. Ausoniꝰ.diogenes obijt non obijt sed abijt.Hermogenes. Hora.ij. ser. inuideat quod hermogenes ego canto. Menogenes. Mar.menogenem omni tu licet arte velis.Origenes.is.Hora.j.ser.vt quondã marseus amator originis ille. Imperiti huius rationis dicũt hermogenes & origenes penultima lõga.Protogenes.Iuue. Protogenes aliquis vel diphilus aut erimãthus. Breuiant etiã a sthenos hoc est robur & valẽtia composita.vt antisthenes.is.Callisthenes.is.Demosthenes.Idem.Eloquium & famam demosthenis & ciceronis. Et a parthenos quod interpretatur virgo cõposita & deriuata.vt parthenius mons arcadię.ṽgi.in buco.frigora parthenios canibus circũdare saltꝰ.

Parthenope. Parthenopeus. Et in mene vel menes finita: vt Climene.es. Nyctimene.es. Periclimenes. is. Achæmenes.is. Philopomenes.

E.ante.p.breuis est: vt telephus. i. Producunt vero Asepus.i. Asclepius.ii. Iosephus.i. Præsepe.is.

E.ante.q.breuis est: vt diequarti, diequinti.

E.ante.r.breuis est: vt cerberꝰ.i. Producũt vero Abdera.æ. Austerus.a.um. Chimera.æ. Cithera. orum. Cytheron.onis. Cyperus.i. Galerus.i. Homerus.i. Et a hieros cõposita: vt hiera.ę. hierapolis. Iberꝰ.i. Machera.ę. Megera.æ. Mysterium.ii. Nicecterium.ii. Panthera.æ. Poderis.is. Syncerus.a.um. Seuerus.a.um. Trieteris.idis.

E.ante.s.breuis est: vt apesas.antis. æresis. Producunt vero Carchesium.ii. Diœcesis.eos. Galesus.i. Halesus.i. Iesus. Lyrnesus.i. Milesius.a.um. Marpesus.i. Magnesia.ę. Mathesis.eos. Poesis.is. Synteresis.is. Et ab esus.a.um. composita: vt obesus.a.um.

E.ante.t.longa est: vt moretum.i. Breuiant vero Amethistus.i. Aretusa.ę. Chrysendetum.i. Iapetum.i. Lampetie. Macetes.æ. Pharetra.æ. Pheretrum.i. Pyretrum.i. Phaeton.ontis. Phaetusa.æ. Taygeta.æ. Taygetus.i. Triquetrus.a.um. Temetum temeti. Venetus.a.um.

Parthenope neapolis italię ciuitas. Idẽ.iiij.geor. illo vergiliũ me tẽpore dulcis alebat parthenope. Parthenopeus.i. rex arcadię. Idẽ.vj.ęñ. parthenopei.s ⁊ adrasti pallentis imago. In mene. quoqꝫ siue menes finita vt climene.es. melpomene.es. periclimenes.is. achęmenes.is. Oui.j.meta. ⁊ tulit ad clymenem epaphi cõuitia matrẽ. Hora.iiij.car. quem tu melpomene semel: est enim carmen pherecratium. Idem.ij.car. hunc tu qui tenuit diues achęmenes. Ouid. xij. meta. mira periclimenes mors est: cui posse figuras. E. ante.p.breuis est. vt telephus.i. Producunt vero asepus.i.flu. Pris. in perihegesi ex dionysio. atqꝫ malos lemures quod pellit mu nus asepi. Asclepiꝰ.ij. medicus fuit pstantissimꝰ. scribiturqꝫ a grecis per.e.longũ. Macer. nõ modicũ sanos asclepius asserit illas. Iosephus quoqꝫ pducit ratione a nobis sępius dicta. de noibꝰ barbaris ad latinã declinationẽ reductis. Iuuẽcus. vrgetur monitis marię puerũqꝫ iosephꝰ. Pręsepis.is. vel pręsepe.is. vel pręsepiũ. ꝟg. in buc. cum primũ pasti repetent pstepia tauri. E.ante.q. breuis est: vt die quartę vel die quarti, die quintę vel die quinti vt autor est Gel.li.ix.noc.atti. aduerbia sunt significãtia diẽ quartã futurã vt cras perendie: q̄ ex die et quarti ⁊ q̄nti cõposita sunt. eodẽ tamen autore illud. e. breuiãt qđ erat alioq̄ lõgum.

E.ante.r.breuis est: vt cerberꝰ.i. vterus. i. patera. ę. iterum aduer. Producũt vero abdera.ę. op. thracię. vnde est abderitanus.a.um. Mar. abderitanę pectora plebis habes. Austerꝰ.a.um. Hora.ij. ser. mollit austerũ studio fallẽte laborem. Cythera. orum. vnde est cythereus.a.um. ⁊ venus cytherea dicta. ꝟgi.j.ęñ. hunc ego sopitũ somno super alta cythera. Idem in eodẽ. parce metu cytherea manent immota tuorum. Cyperus. i. iunci odorati species est: ⁊ viri nomen proprium apud Mar. celebratum. Galerus.i. Iuue. sed nigrum flauo crinẽ abscondente galero. Hiera.ę. ꝟgi.ix.ęñ. quos iouis eduxit luco siluestris hiera. Homerus. Hora. ennius ⁊ sapiens ⁊ fortis ⁊ alter homerꝰ. Iberus.i. flu. hispanię. Luca. in.iiij. qui pręstat terris aufert tibi nomen iberus. Mysterium.ij. Ouid. pandimus interdum doctis mysteria rerum. Nicecterium.ij. Iuue. ⁊ ceromatico fert niceteria collo. ⁊ alia nomina gręca in terion desinentia quę apud illos per eta scribuntur. vt psalterion. phylacterion. apodyterion. cœmiterion. baptisterion. nam latina huius formę breuiãt. vt magisterium. ministerium. Poderis genus vestis talaris cuius meminit diuus Ioannes in apocalypsi: ideo producere dicimꝰ: quia per.e. lõgum a gręcis scribitur. Syncerus.a.um. quod a syn. ⁊ cera cõponitur. Hora. syncerũ est nisi vas quodcũqꝫ infundis acescit. Seuerus.a.um. Idem adimam. cantare seueris. Trieteris.dis. ⁊ trietericus.a.um. Papi.iiij. theba. Ludus ⁊ atra sacram recolet trieteris ophelten. ꝟgi.iiij. ęneid. thyas vbi audito stimulant trieterica baccho. E.ante.s.breuis est. vt ęresis.is. athesis.is. flu. Producunt vero carchesiũ. ꝟg.iiij.geor. mater cape mœnij carchesia bacchi. Diœcesis scđa per diphthongon: quia per oi a gręcis scribitur: et penultima per.e. lõgum qꝛ per eta longũ ab illis scribit̃. duplex a iunioribꝰ in hac dictione cõmitit̃ error litteraturę videlicet ⁊ accentꝰ. Galesus.i. ꝟgi.iiij.geor. quam niger humectat flauentia culta galesus. Halesus. i. flu. scilicię. columne. ⁊ q̄ sicani flores legistis halesi. Iesus quãdo est trissyllabũ. vt apud Iuuẽcũ semp q̄ seq̄tur grecos. qui.i. consonantẽ non habent. Lyrnesus oppi. phrygię. ꝟgi.vij.ęñ. lyrnesi domus alta: solum laurente sepulcrũ. Milesius.a.um. idem.iiij.geor. sensit eã circũ milesia vellera nymphę. Marpesus.i. mons pari. vt Seruius inquit. ꝟgi.vj.ęñ. quã si dura silex: aut stet marpesia cautes. Magnesia.ę. ⁊ magnesius.a.um. regio thessalię. Mathesis.eos. q̄m per.e.longũ in penultima scribitur. Poesis quoqꝫ eadẽ ratione producitur. Hora. in poe. vt pictura poesis erit. Synteresis penultima longa: quia per.e.longum a gręcis scribitur per.t. non per.d. in secunda ergo duplex quoqꝫ error a nostris cõmittitur in hac dictione alter litteraturę. accentus alter. Alia quoqꝫ reperiuntur cõplura produci: quia per.e. porrectam a gręcis scribũtur: vt hebesus. monesis. vogesus. Et ab esus.a.um. composita. vt adesus.a.um. obesus.a.um. E.ante.t.longa est: vt moretum.i. pinetum.i. facetus. a. um. Breuiant vero amethistus.i. Mart. cum potest amethistinos trientes: est enim carmen phaleuticũ. Aretusa.ę. ꝟgi. in buco. extremũ hũc aretusa mihi concede laborem. Chrysendetum.i. Idem. si videre potes miseri chrysendeta cinnę. Iapetus.i. Ouid.j.meta. Quam satus iapeto mixtam fluuialibus vndis. Lampetię. Idẽ. candida lampetie. Macetes.ę. Papi. in achil. quo macetę sua signa citent. Pharetra.ę. ꝟgi.j.ęñ. succinctam pharetra. aut maculosę tegmine lyncis. Pheretrũ.i. Idẽ in.xj. Sꝫ venit in mediũ pheretro pallãte reposto. Pyretrũ.i. Macer. est pyretrũ calidũ. Mã positione pduxit. Oui. in.ij. de arte dicẽs. tritaqꝫ ⁊ annoso flaua pyretra mero. Phaeton.ontis. Mar. quid tibi vis dipyron qui phaetonta facis. Phaetusa.ę. Ouid.ij. meta. ęquis phaetusa sororũ. nã per.ę. diphthongon non scribi alibi testati sumꝰ. Taygeta.ę. vna ex pleiadibꝰ. Ouid.iij.fast. maiã ⁊ lectram taygetamqꝫ ioui. Taygetus. i. mons laconię q̄ taygeta. ꝟgi.ij.geor. virginibꝰ bacchata lacenis taygeta. Triquetra.ę. pro sicilia. ⁊ triquetrꝰ.a.um. Mã positione Hora. pduxit in.ij.ser. dicẽs. q̄d militibꝰ pmissa triq̄tra. Temetũ.i. Iuue. de corcyrea temetum dedu xerat vrna. Venetꝰ.a.um. Idẽ. cõtẽtusqꝫ illic veneto duroqꝫ cuculo. Mar. in venetis sint lauta licet cõuiuia terris

Vietus.a.um. Hora.in epodo.quis sudor vietis ⁊ q̄z malus vndiq̧ mēbris. Lucre. tū ꝓportionē secutꝰ lib.iij. de rerū natura ꝓducit dicens:nec supra caput eiusdē cecidisse vietū.nā a vico.es.vicui participiū esse videt̄. est autem vietꝰ languidꝰ. Breuiant quoq̧ denominatiua in etas exeūtia.vt a piꝰ pietas a variꝰ varietas.a nimiꝰ nimietas. a satis satietas. Et ab arete qđ interp̄tat̄ virtꝰ deriuata ⁊ cōposita: vt panaretos qđ interp̄tat̄ oīm virtutū plenus: quo noīe a quibusdā dictus est liber:qui ecclesiasticus appellatur.Est etiā viri nomen propriū apud Martia.ar=

Vietus.a.um. Et denominatiua in etas. desinentia: vt pietas.atis.varietas.atis. Et ab arete. hoc est virtute cō=posita:vt panaretos.i.aretalogus.i.

I Ante.b.breuis est:vt sensibilis.e.alibi.

I.ante.c. breuis est: vt rusticus.amycus nomen proprium viri.Producunt vero Amicus.a.um. Apicius.ii.Apricus.a.um.Aricia.ę.Caicus.i. Canicula.ę. Craticula.æ.Cuticula.æ.Cuniculus.i.Conuicium.ii. Ceruical.alis. Equicolus.i.Febricula.æ. Formica.æ. Labicum.i. Lectica.æ. Lorica.æ.Lumbricus.i. Myrica.æ. Marica.æ.Mendicus.a.um.Meretricula.æ. Multiciū.ii.Nasica.æ.Nouicius.a.um.Numicus.i.Palicus.i.Periculum.i.Posticus.a.um.Posticus.i.Pudicus.a.um. Pedico.as. Pediculus.i. Phœnicopterus.i. Redimiculū.i. Rubrica.æ.Triuicus.i.Tibiicen.nis.Tegeticula.æ.Vesica.æ. Vmbilicus.i. Vrtica.æ. Vstica.æ. Vaticanus.i. Viticula.æ.Et a nice hoc est victoria composita:vt Polynices.is. Olimpionices.æ. Et nomina barbara in icus.vt alaricus.i.theodoricus.i.fredericus.i.

I.ante.d.breuis est:vt liuidus.a.ū.cupidus.a.ū. Producūt vero Abydos.i. Acidalia.æ. Desidero.as. Fastidio.is.

guto madidus pollice panaretꝰ. Aretalogus hoc est virtutis sermo vel narrator.Iuuen. nouerat vt mendax aretalogus in mare nemo. Alij ab aretos qđ est placidꝰ deducūt. quasi placida loqns.

I Ante. b. breuis est vt sensibilis.e. credibilis.e. terribilis. e. alibi aduer. Oribasus apud Ouid.canis nomē producit quia per.ei.diphthōgō scribitur. dicit enim. Doricus et oribasus arcades oēs. I.ante.c.breuis est:vt rusticus.a.um.vrbicus.a.um.Amycus.i.nomen viri.a vgi.celebratum in.j. ēn. nunc amyci casum gemit et crudelia secum. Idem in.v.bebrycia veniēs amyci de gēte ferebat.Producūt vero amicꝰ.a.um.⁊ amicitia.ę. et amico.as. Apiciꝰ.Iuue. quę miser ⁊ frugi non fecit apicius. Apricus.a.um.vg. in buco.duceret apricis in collibꝰ vua colorem. Aricia. ę. Hora j. ser. egressum magna me cepit aricia roma. Caicus.i.nomen viri ⁊ flu.vgi.j.ēn.aut capyn aut celsis in puppibus arma caici. Idem.iiij.geor. saxosumq̧ sonans hypanis mysusq̧ caicus. Canicula.ę.Persiꝰ.scire erat i voto dānosa canicula quātū.Craticula.ę. Mart.parua tibi incurua craticula sudet ofella. Cuticula.ę. Persius. semp et assiduo curata cuticula sole. Cuniculus.i.Mar.gaudet in effossis habitare cuniculus antris. Conuiciū.ij.siue p.t.siue p.c.scribat̄. Ouid.j.meta. ⁊ tulit ad clymenē epaphi cōuicia matrē. Ceruical.alis. Mar.tinge caput nardi folio ceruical olebit. Eq̇colus.i.populi sunt italię vgi.ix.ēn.⁊ pulcher equicolus armis. Febricula.ę.cuiꝰ deriuatū Catul.posuit.d.verū nescio q̄d febriculosi. Formica.ę.vg.in.iiij.ac velut ingētē formicę farris aceruū. Labicꝰ.i.Idē.vij.ēn.⁊ picti scuta labici. ⁊ Silli.xij. iamq̧ adeo est agros ingressus ⁊ arua labici. Lectica.ę. Iuue. quadrantes lectica petit sequiturq̧ maritū. Lorica.ę.vgi.vij.ēn.loricam quā demoleo detraxerat ipse. Lumbricus.i. Serenꝰ. lumbrici quoq̧ terrestres nascentur oliuo. Myrica.ę.vg.in buc.non oēs arbusta iuuant humilesq̧ myricę. Marica. ę. nympha ⁊ silua eiusdē nominis in italia.vgi.vij.ēn.hunc fauno ⁊ nympha genitum laurēte marica. Mendicus.a.um. ⁊ mēdico.as. Horat. j. ser.mēdici mimi baratrones hoc genꝰ oīe. Iuue.digito mendicat pollio nudo.Meretricula.ę.Hora.ij.ser.meretricula dauum. Multiciū.ij. Iuue.tu multicia sumas.⁊ ibidē. q̄ro an deceāt multicia testē. Nasica.ę.n. p. viri romani qui cognominatꝰ est. P.scipio nasica. Nouicius.a.um.idē tetrūq̧ nouiciꝰ horret. Numicius.ij.flu.italię.vgi. vij.ēn.tyrrhenū ad tibrim ⁊ fontis vada sacra numici. Paliciꝰ.i.stagnū ⁊ puer.vgi. placabilis ara palici. Periculum.i. Pers.nil ne pudet capiti nō posse pericula cano. Posticus.a.um.Idē.occipiti ceco posticę occurrite sannę. Posticus.i.Hora.atria seruantē postico falle clientē. Pudicus.a.um.⁊ pudicicia. ę. Iuue. credo pudiciciam saturno rege moratam. Pedico.as.⁊ pedico.onis.Mar.pedicatur oros.fellat linus.hole quid ad te? Idem.cōdīs natibꝰ:nō est pedico maritus. Pediculus.Mar.⁊ mēti dn̄s pediculosi. Phœnicopterus.i.Iuue. ⁊ phœnicopterus ingēs. Redimiculū.i.Iuue.paulatim qui lōga domi redimicula sumūt. Rubrica.ę.Pers.nō secus ac si oculo rubricam dirigat vno.Hora.ij.sermonū.ꝓlia rubrica picta aut carbone. Triuicus.i.vicus apulię.Hora.j.sermonum.nūq̧ erepsemꝰ:nisi nos vicina triuici. Tibijcē.inis.sed quēadmodū supra diximꝰ duplex.ij. breue in vnam syllabā longā per synęresin coit. Iuue.saltatur nigro tibijcine qualiacūq̧. Tegeticula. ę. Mart. dat tibi securos vilis tegeticula somnos. Vaticanꝰ.i.Mar.in vaticanis cōdita musta cadis. Viticula.ę.vgi. in diris. dulci nāq̧ tumet nondū viticula baccho. fortasse ⁊ alia diminutiua reperias q̄ ad horū ꝓportionē ꝓducātur. Vesica. ę. Iuue. nūc via ꝓcessus vetulę vesica beatę. Vrtica.ę.Idē.hęc tetigit gradiue tuos vrtica nepotes. Vmbilicus vmbilici.vg.in ꝑia.delphos pythiꝰ orbis vmbilicus.est eīn carmen phaleuticum.Vstica vsticę.mons.Hora.j.carminū. valles ⁊ vsticę cubantis. Et a nice qđ interpretatur victoria composita vt polynices polynicis. Papi. xij. theba. heu mihi nūquis adest chari polynicis ad ignes. Veronice.es. Iuue. deinde adamas notissimꝰ ⁊ veronices. Et nomina barbara in icus.vt rodericꝰ.i.enricꝰ.i.ludouicus.i.theodoricꝰ.i.alaricus. i. Claudianꝰ de bello in alaricū. sed nūq̧ tantū mauors cōtraxit in arctū res alarice tuas. Barbara aūt diximꝰ. nō vt quidā qui de oibꝰ ꝓprijs regulā tradiderūt.nā vrbicꝰ.castricus.eutycus.pānichus.⁊ reliqua noīa q̄ a greco siue latino sermone deducta sunt. breuiant. Iuuena. vrbicus exodio risum mouet atelanes. Martia.eutycus ille tuum castrice dulce latus. Idē.horrida sed mens est panniche volsa tibi. I.ante.d.breuis est:vt liuidus.a.um.viuidus.a.um.fetidus.a.um. Producunt vero abydus.i.vergi.j.geor.pontus ⁊ ostriferi fauces tentantur abydi. Acidalia venus. Vergi.j.eneid.at memor ille matris acidalię. et pestis animę septima acidia. i. incuria vel negligentia. Fastidio. is. et fastidium. ij. Idem in buco.inuenies alium:si te hic fastidit alexis. Idem in eodem.matri longa decem tulerint fastidia mēses.

Formido.as.Trucido.as.Et nomina in ido exeūtia:vt crepido.inis.cupido.inis.formido.inis.libido.inis.Et nomina patronymica masculina a nominibus in eus diphthongon desinentibus:vt a prometheus.ei.promethides.A tideus.ei.tidides.Nam reliqua fere omnia breuiant:vt a priamo priamides.a nestore nestorides.ab agamennone agamennonides.

I.ante.f.vnum reperio productum.allifæ.arum.

I.āte.g.breuis est.vt litigo.Producūt vero Auriga.ę.Caligo.as.Castigo.as.Fatigo.as.Fastigiū.ii.Et a fligo.is.composita.vt Affligo.is.Infligo.is.Instigo.as.Lestrigones.um.Præstigiæ.arum.Salpyga.æ.origanum.i.Quadrigę.arū.Vestigo.as.Vectigal.alis.Et noīa exeūtia in igo.vt Caligo.inis.Vertigo.inis.Vligo.inis.

I.ante.l.breuis est:vt massilia.Producunt vero Asilus.i.Asylū.i.Asylas.æ.nomē ꝓpriū viri.Aprilis.is.Aedilis.is.Crocodilus.i.Eriphile.es.exilis.e.Massylus.a.um.Pāphylia.æ.Petilia.æ.Quintilis.is.Sextilis.is.Subtilis.e.Venilia.æ.Et nomina neutra in.ile.desinentia.vt cubile.sedile.Et adiectiua a nominibꝰ deriuata:vt a puero puerilis.a sene senilis.Breuiant tamen ab humo humilis.a pari parilis.a dape dapsilis.

I.ante.m.breuis est:vt optimꝰ.a.um.Producūt vero ariminū.i.Discrimen.inis.Enthymema.atis.Opimus.a.um.Quadrimus.a.um.Sublimis.e.Et noīa a verbis quartæ cōiugatiōis in imē.exeūtia.vt a munio.is.munimē.inis.A lenio.is.lenimē.A farcio.is.farcimē.inis.& quæ ex imen.exeūt in entū.vt vestimētū.Pauimētū.

Formido.as.Iuue.i gremio mr̄is formidat rusticꝰ infans.Trucido.as.v̄g.ij.eñ.fit via vi.rumpūt aditꝰ:primosq̧ trucidāt.Infidꝰ.a.ū.ideo ꝓducit:q2 a fido.is.deriuat:i quo pīma lōga ē.nā pfidꝰ.a.ū.q2 a fides.ei.i quo pīma breuis est cōponit.eādē breuiat.Cōsidero q̄q3 ꝛ desidero q2 ex sidero.as.cōponūt:ꝓducūt. Et noīa in.ido.exeuntia siue a noīe siue a v̄bo deriuet.vt cupido.inis.formido.inis.libido.inis.Crepido.inis.Iuue.nulla crepido vacat. Producunt ꝑterea noīa patronymica masculina in.ides:q̄ formāt a noībꝰ in eus diphthongō desinētibꝰ:vt a theseus.ei.thesides.a peleꝰ.ei.pelides.a tyrrheꝰ.ei.tyrrhides.tideus tidides.atreꝰ atrides.a coroneus.ei.coronides.ab aristeus.ei.aristides.a ꝓmetheus.ei.ꝓmethides.v̄gi.ij.geor.p̄miaq̧ in gentes pagos et compita circū theside posuere.Idē.ij.eñ.pelide genitori illi mea tristia facta.idē in.vij.tyrrhide pueri quē matris ab vbere raptū nutribāt tyrrheusq̧ pater.Oui.iiij.fast.nulla coronides causa doloris erat.Idem.ij.de trist.iunxit aristides milesia carmina secū.Idē pri.meta.inde promethides placidis epimethida dictis:ab ęnea quoq3 satis licēter v̄gi.ix.eñ.finxit ęnides dicens:sit satis ęnide telis impune numanū.ꝛ a lycurgo.Oui.in ibim lycurgides.quiq3 lycurgidē lętauit ab arbore natū.Euclides quoq3 qd̄ formā habet patronymici produxit vt apd̄ Mart.li.v.epigrā.dum sibi redire de patrē sibꝰ fundis ducēta clamat coccinatꝰ euclides.Est eñ trimetrū hipponacticꝰ habēs in fine spondeū.Pherecydes.Serenꝰ.s3 q̄s nō paueat pherecydis fata tragoedi.Euripides.Sidoniꝰ.orchestrā quatit alter euripidis.Nā reliqua fere oīa patronymica in ides breuiāt.vt priamides eacides.hirtacides.nestorides.antenorides.In oides.quoq3 gręca q̄ similitudinē significāt:qm̄ per ei diphthōgon in penultima scribūtur:eandem producūt:vt daphnoides.I.ante.f.vnū reperio ꝓductū.allifę.arum.op.italię.Sil.li.viij.allifę ꝛ clamor cōtēptę semꝑ acerrę.Inde allifana vasa.Hora.ij.ser.inuertunt allifanis vinaria tota.I.ante.g.breuis:vt litigo.as.mitigo.as.remigo.as.ꝓducūt vero auriga.ę.Oui.ij.meta.hic sitꝰ est phaetō currꝰ auriga paterni.Caligo.as.v̄g.ij.eñ.caligat nubē eripiam tu nequa parētis.Castigo.as.Iuue.tristibꝰ obscoenis castigas turpia cū sis.Fatigo.as.v̄g.ix.eñ.terga fatigamꝰ hasta.Fastigiū.ij.Oui.ij.meta.cuius ebur nitidū fastigia summa tegebat.Et a fligo.is.cōposita qd̄ v̄bū nō est in vsu:vt affligo.is.cōfligo.Instigo.as.v̄g.i ętna presosq̧ instigāt agmine vētos.Lestrygones.Oui.ij.de pō.q̄s nō antiphatē lestrygona deuouet.aut q̄s.Origanū.i.ꝓducere dicimꝰ:q2 p ei diphthōgō a gręcis scribit:ꝛ qd̄ nicāder in theriacis scdam in carmine lōgā posuit.nā quod apd̄ Mar.legit iter lactucas origanūq̧ liber:potiꝰ oxygarū legēdū.Pręstigię.arū.Plau.i āphi.hęc pstigiatrix muliet.ꝛc.Quadrigę.arū.v̄g.j.geor.vt cū carceribꝰ sese effudere quadrigę.Salpyga.ę.Luca.in.ix.metuat salpyga latebras.Vestigo.as.ꝛ vestigiū.ij.v̄g.i more.vestigatq̧ focū:lęsus quē denīq3 sensit.Seduliꝰ excusari potest i eo qd̄ dixit vestigijs calcare suis qm̄ duplex.i.coit ꝑ syneresim.Vectigal.alis.Hora.ij.ser.iurgatur v̄bis ego vectigalia magna.Producūt quoq3 noīa exeūtia i igo.vt caligo.inis.v̄tigo.inis.fuligo.inis.siligo.inis.I.ante.l.breuis est:vt massilia oppidū gallię narboñ.Luca.in.iij.massilięq3 suę donat libera phocis.Nā massylꝰ.a.um.ꝓducit vt statim dicemꝰ.Producūt v̄o asilꝰ.i.v̄g.iij.geor.plurimū alburnū volitās cui nomē asilo.Asylū.i.Idē.ij.eñ.ꝛ iā porticibus vacuis iunonis asylo.Asylas.ę.nomē viri a v̄gilio celebratū.vt corineū sternit asilas.Aprilis.Ouid.iiij.fast.cęsar in aprili qd̄ tuearis habes.Aedilis.is.Pers.fregerit heminas areti ędilis iniquas.Ausilena apud Catullum.Petilia.v̄gi.iij.ęneid.subnixa petilia muro.Crocodilus.i.Iuue.ęgyptus portēta colat crocodilō adorat.Eryphyle.es.Idem.occurrent multę tibi belides atq3 eriphylę.Exilis.e.v̄gi.in moreto.cruribus exilis spaciosa ꝛ prodiga plāta.Massylus.a.um.Idē.iiij.ęneid.massyliq3 ruūt equites ꝛ odora canum vis.Quintilis.is.atq3 eadē ratione sextilis.Hora.j.epi.sextilē totū mendax desideror.quintilis ꝛ quintilianꝰ et sextilia breuiant.Subtilis.e.pro eo qd̄ est tenuis.nam subtilis pro re cōsuta breuiat:vt v̄gi.vij.eñ.gemuit sub pondere cymba sutilis.Et nomina neutra in.ile desinentia vt cubile.sedile.monile.hastile.ancyle.Et adiectiua a nominibus deriuata.vt a puero puerilis.a viro virilis.a sene senilis.ab anu anilis.ab hoste hostilis.nā verbalia in bilis breuiant:vt amabilis.ꝛ q̄ abscisa sunt ex his.vt docilis ꝓ docibilis:nobilis ꝓ noscibilis.habilis debilis.nubilis.ꝛ similia.Nomina quoq3 participalia in silis.vel tilis.vel xilis.vt a fusus fusilis.a sensus sensilis.a sutꝰ sutilis.ab aptꝰ aptilis.a tortꝰ tortilis.a nexꝰ nexilis.I.ante.m.breuis est:vt optimꝰ.a ū.infimꝰ.a.um.Producūt v̄o Ariminū.i.Luca.in.j.vicinūq3 minax inuadit ariminū.Discrimē.Iuue.tāq3 famę discrimē agatur.Enthymema.Idē torquat enthymema.Opimꝰ.a.ū.v̄gi.j.eñ.genitor tūc belꝰ opimā.Quadrinꝰ.a.um.Horat.j.car.deprome quadrimū sabina o thaliarche merū dyota.Sublimis.e.v̄gi.j.geor.apparet liq̄do sublimis in aere nisus.cōponitur eñ ex sub ꝛ limꝰ.quēadmodū ꝛ illimis ex in ꝛ limꝰ:i quo pīma ꝓducit.Et noīa a v̄bis quartę cōiugatiōis ꝛc.vt munimē atq3 ide munimētū.

Vergil.ij.geor. vrgerent hoc effusos munimen ad imbres. Lenimen. Hora.car. dulce lenimen mihi cumqꝫ salue. J.ante.n.longa est.vt pachynus.i. vgi.iij.eneid. prestat tinacrij metas lustrare pachyni:⁊ in.vij. siculo prospexit ab vsqꝫ pachyno. Prisci.in periege.ex dionysio breuiauit. d. cum procul effusis pachyni discedit oris. Clādestinus.a.um.ab omnibus fere putatur penultimam breuiare:produxit Sillius. ceu clādestino traheretur tempore bellum. Manilius.j.astro.⁊ clandestinis surgentia fraudibus arma. Breuiant vero Acinus.i. Hora.ij.ser.aridū

I.ante.n.longa est:vt clandestinus.a.um.pachynus.i.Breuiant vero Acinus.i.Amineum.ei.Apirinum.i. Ariminum.i.Asinus.i.Asine.es.op.Buccina.æ.Catina.ę. Cirinus.i. Ciminus.i. mons & lacus italię. Cominus aduer. Destino.as.Dominus.i.Eminus aduer. Euphrosyne.es.Eleemosyna.æ.Fiscina.æ.Fuscina.ę.Fuscinꝰ.i. Fœmina.ę. Frusino.onis. Inquino.as. Licinus.i. nomen proprium viri. Lamina.æ.Machina.æ.Mutina.æ.Morinus.a.um.Nūdinę.arum.Pagina.æ.Patina.æ. Pampinus.i. Proserpina. æ. Protinus aduer. Ruspina.æ.Sasina.æ.Sarcina.æ.Sibina.æ.Statina.æ.Sophrosyna.ę. Ticinus.i.Trutina.ę. Et quędam nomina adiectiua ab aduerbiis tēporalibꝰ deriuata:vt crastinus.a.um. diutinꝰ.a.um. hornotinꝰ.a.um.pristinꝰ.a.um.perendinus a.um.serotinꝰ.a.ū. Alia tn̄ ꝑducūt:vt matutinꝰ.vespertinꝰ. Et a noībꝰ materiā significātibus deriuata:vt oleaginus.a.um. faginꝰ.a.um.tiliaginus.cerrinus. Et a nominibus colores & lapillos siue odores & vnguēta significantibus:vt adamātinꝰ.a.um.amethysthinus. a. um. Amaracinus.a.um. Amigdalinꝰ.a.um. bōbycinꝰ. a.um.Bissinus.a.um.Crystallinus. a. um. Crocinus.a. um. Coccinus.a.um. Carbasinus.a.um. Glaucinus.a. um. Gausapinꝰ.a.um.Hiantinꝰ.a.um. Hyacintinus.a. um.Myrrhinꝰ.a.ū.Prasinus.a.um.Smaragdinꝰ.a.um.

ore ferens acinum semesaqꝫ lardi. Catu.acina genere fœminino dixit. ebriosaqꝫ acinę ebriosioris. Amineum.verg.ij.geor.sunt etiam aminee vites firmissima vina. Auso. solus qui chium miscet et amineum.apud quosdam producitur. Apirinū.i. Martia. in dist.non tibi de lybicis tuberes et apirina ramis. Ariminum.i.op.italię. Luca.lib.j. vicinumqꝫ minax inuadit ariminum ⁊ ignes. Asinus.i.et asina.ę.et asine.es.op. arcadię. Luca.in. viij.quas asinę cautes:et quas chios asperat vndas. Buccina. Juue. surda mihi gemeret graue buccina quęrimus vt sit. Catina.ę.op.sicilię. Sillius. xiiij.puni.tum catinę ardēti nimium vicina typheo. Ciminus.i.lacus et mons hetrurię. vgi. vij.eneid. cimini cum monte lacum lucosqꝫ capenos. Nam pro herba per.y psilon scribitur ⁊ produxit. Hora.pallerem casu: biberem exangue cyminum siue cuminum. Cominus aduerbiū.pro eo qđ prope. vergi.vij.eneid. pugnatur cominus armis. Circinus. i. et circino.as. Ouid.ij.meta.et easdem circinat auras. Destino.as. vgi.ij. eneid. me destinat arę. Eminus aduerbiū.pro a longe. Ouid. iij. meta. eminus ingenti resupinum vulnere fudi. Euphrosyne vna fuit ex charitibus.cuius penultimam orpheus in theogonia breuem posuit. Eleemosyna quoqꝫ eandem breuiat. Fiscina.ę.vergi.j.geor.nunc facilis rubeat texatur fiscina virga. Fuscina.ę. Juue.vicit et hoc monstrū tunicati fuscina gracchi. Fuscinus.i. lacus italię. Martialis.fuscinus ⁊ pigri taccantur stagna neronis. Fœmina.ę.vergi.j.eneid.dux fœmina facti. Frusino.onis. Juuena.aut fabraterię domus aut frusinone paretur. Inquino.as.Lucanꝰ in.iiij. facinus quos inquinat ęquat. Licinus.i. Idem.pallante ⁊ licinis expectent ergo tribuni. Machina.ę.Vergi.murorum ingētes ęquataqꝫ machina coelo. Mutina. ę. Lucanus in. j. his cęsar perusina fames mutinęqꝫ labores. Morinus.a.um.populi sunt gallię. Verg.viij.eū.extremiqꝫ hominum morini rhenusqꝫ bicornis. Nundinę.arum.⁊ nūdinor.aris. quod ab co deriuatur. Pagina.ę.Martia.sępe duplex vnum pagina tractat opus. Patina.ę.Juuena.debetur magnus patinę:subitusqꝫ prometheus. Pampinus.i. Vergi.j.geor.heu male tum mites defendit pampinus vuas. Proserpina.ę.Idem in.vj.hoc sibi pulchra suum ferri proserpina munus. Pachynus. Priscia.in perihegesi.procurrens pachyno longe claustrisqꝫ pelori.sed frequentius producitur. Protinus aduerbium.Idem in buco. protinꝰ ęger ago:hanc etiam vix tityre duco. Ruspina.ę.oppidum aphricę. Sillius.iij.puni.quęqꝫ procul cernit non ęquos ruspina fluctus. Sasina.ę.oppidum italię.Martia.nec tua baianas sasina malit aquas. Sarcina sarcinę.Juuena. speculum ciuilis sarcina belli. Sibina.ę.genus teli est.Ennius apud festum.illyrici restant siccis sibinisqꝫ. Statina statinę.insula campanię. Papinius.iij.siluarum. enarięqꝫ lacus medios statinasqꝫ renatas. Sophrosina. ę. nomen proprium fœminę eadem ratione breuiat qua euphrosine. Ticinus ticini.Sillius.adde etiam ticini spumantes sanguine ripas. Trutina.ę.Persius.castiges trutina nec te quęsiueris extra. Et nomina quędam adiectiua ab aduerbijs temporalibus deriuata:vt acras crastinus. a. um. A diu diutinus. a. um. Ab horno hornotinus. a. um. A pridie pristinus pristina pristinum. A perendie perendinus perendina perendinum. A sero. serotinus.a.um.alia tamen producunt.vt matutinus. vespertinus. Breuiant quoqꝫ nomina quędā possessiua a nominibus materiā significantibꝰ deriuata.vt oleaginus.a.um.faginus.a.um. Verg.ij.geor.truditur e sicco radix oleagina ligno. Idem in buco.fagina celatū diuini opus alcimedōtis. Et a nominibꝰ colores quosdam aut lapillos siue odores.⁊ vnguēta significantibus vt adamantinus. a.um. Proper.colchis flagrantes adamantina sub iuga tauros. Amethistinus.a.um.Juuena.causidicum vendūt amethistina conuenit illis. Amaracinus.a.um ⁊ amaracinum vnguentū ex amaraco.Lucre.sicut amaracini blādum statesqꝫ liquorē. Amygdalinus. a. um. Serenꝰ. fertur amygdalinę succus nucis esse bibendus. Bombycinus. a.um. Juuena. delicias et panniculus bombycinus vrit. Bissinus.a.um.atqꝫ eadem ratione carbasinus.a.um. Crystalinus.a.um.⁊ myrrhinus. a.um. Juuena. grandia tolluntur crystallina:maxima rursus myrrhina. Crocinus.a.um. Proper.⁊ crocino nares murrheꝰ vngat onyx. Coccinus.a.um. Hyantinus.a.um. Mar.coccina famosę donas et hiantina moechę. Glaucinꝰ.a. um. Idē.pallia donabit glaucina cosme tibi. Gausapinꝰ.a.um.Idē.mense vel augusto sumere gausapinas. Hyacintinꝰ.a.um. Pers.aliqs cui circa humeros hyacinthina lena est. Prasinꝰ.a.um. Mar. si prasino veneto ve faues q̄ coccina sumis. Smaragdinꝰ.a.um. Prudentius in psycomachia.has inter species smaragdina gramine verno.

Sandicinus.a.um. Tyrianthinꝰ.a.um. Et quædam nomina græca in rinos. desinentia. vt carinos. Oporinos. Therinos. chimerinos.

I. ante. p. breuis est: vt demipho. onis. antipho. onis. Producũt vero Euripus. i. Euripides tamen apud Sidoniũ breuiat. Seriphos. Colliphiũ. ii. Obstipus. a. um.

I. ante. q. longa est: vt antiquus. a. um. vbiq;. Breuiant vero Reliquus. a. um. Siliqua. æ. Vndiq;. Vtiq;.

I. ante. r. breuis est: vt zephyrus. i. Producunt vero Busiris. idis. Cercira. æ. Camiros. i. Corcyra. æ. Cosyra. æ. Collyrium. ii. Cypirus. i. Delirus. a. um. Epirꝰ. i. Ithyreus. a. um. Magiros. i. Nisirus. i. Papyrus. i. Podalyrius ii. Sapphyrus. i. Semiramis. idis.

I. ante. s. longa est: vt anchises. Breuiant vero Cithysus. i. Elisius. a. um.

I. ante. t. breuis est: vt digitus. i. lecythus. Producunt vero Aconitum. i. Architas. æ. Beritus. iti. Catamitus. i. Cocytus. i. Coritus. i. Hermaphroditus. i. Idolothytũ. i. Irrito. tas. Lusitania. æ. Margarita. ritæ. Mauritania. æ. Pituita. æ. Parasitus. i. Thersites. sitæ. Validudo. inis. Et nomina græca in. itis desinentia: vt phrenitis. pleuritis. & a nominibus ꝓpriis virorum siue locorum deriuatiua in ites. vel ita. pro masculinis. in itis. pro fœmininis desinentia. vt leuites vel leuita leuitæ: leuitis leuitidis. moabites vel moabita. moabitis moabitidis.

Sandicinꝰ. a. um. Tyrianthinus. a. um. Mart. vrbica lingonicus tyrianthina bardoo cucullus. Et quędam nomina gręca vt carinos. Oporinos. Therinos. Chimerinos. Idem. si daret autũnus mihi nomen oporinos essem. horrida si brumę sydera chimerinos. dictus ab ęstiuo therinos tibi mense vocarer: tempora cui nomen verna dedere. quid est? subaudi carinos. quod ipse in alio epigrammate expressit dicens. dicunt carinon tamen poetę: sed gręci quibus est nihil negatum. I. ante. p. breuis est. vt demipho. onis. antipho. onis. antipus. odis. Producunt vero seriphos. i. insula vna ex cycladibus. Iuue. inclusus tãq; gyaro paruaq; serípho. Colliphiũ. ij. Idem. luctantur paucę comedũt colliphia paucę. Obstipus. a. um. ꝓ obliquus. Hora. ij. ser. stes capite obstipo multum similis metuenti sunt qui per duplex. p. scribant. Euripus. i. Luca. in. v. Euripumq; trahit cursum mutantibus vndis. Euripides. Sidonius. orchestram quatit alter euripidis. alij breuiant. I. ante. q. lõga est: vt antiquꝰ. a. um. obliquus. a. um. vbiq;. Breuiant vero aliquis aliqua aliquod. quod ex alius & quis componitur. Reliquus. a. um. Persius. iam reliqua ex amitis patruelis: nulla proneptis. Siliqua. ę. Vgi. i. geor. grandior vt foetus siliquis fallacibus esset. Vndiq; & vtiq; ex regula generali breuiantur. I. ante. r. breuis est: vt zephyrus. i. ephyre. es. Producunt vero Cercira & Camiros. q per. ei. diphthõgon scribuntur. Strabonis interpres claramq; camiron dixit. Busiris. idis. Vgi. ij. geor. aut quis illaudati nescit busiridis aras. Corcyra. ę. insula dalmacię. Luca. in. ij. portus corcyra suos: seu leua petatur. Cosyra. ę. insula in mari siculo. Ouid. iij. fasto. fertilis est melite sterili vicina cosyrę. Collyrium. ij. Iuuena. angulus inspecta genesi collyria poscit. Cypirus. i. eadem ratione producit qua cyperꝰ. vt diximus. Delirus. a. um. quasi a sulco deuians. nam lira prima longa sulcus est transuersarius. Delyrus. a. um. per ypsilõ breuiat: quia a lyra instrumento musico componitur. vt sit delyrus quasi dissonus. Lucretiꝰ in. i. quod facit hic idem perdelyrus esse videtur. Epirus. i. vergi. j. geor. eliadum palmas epiros equarum. Ithyreꝰ. Vgi. ij. geor. ithyreos taxi curuãtur in arcus. Luca. quoq;. ithyreis cursus fuit inde sagittis. Magiros. i. quod interpretatur coquus. Iuuena. finxerũt pariter librarius archimagiri. Podalyrius. Martialis. enterocelarum fertur podalyrius hermes. Papyrus. i. Idem. crescit multa damnosa papyro. et in distichis: perdite niliacas musę mea damna papyros. Sapphyrus. i. Prudentius in psycomachia. hinc tibi sapphyrũ sociauerat inde beryllon. Semiramis. Iuuenalis. quod neq; in assyrio pharetrata semiramis orbe. I. ante. s. longa est. Nemo vnq; mirabitur si quid immutauerimus in re tam varia & difficili & cui nullus adhuc finem imposuerit: quare hanc regulam aliter posuimus in alijs nostris editionibus. Nunc vero illam inuertimus: quia. i. ante. s. frequentius reperitur longa quam breuis. Ideo dicimus q. i. ante. s. longa est: vt anchises. ę. Aruisium. ij. Breuiant vero Cythisus cytisi. Elisius elisia elisium. Vergiliꝰ in buco. florentem cytisum et salices carpetis amaras. Lucanus in tertio. sedibꝰ elisijs campoq; expulsa piorum. I. ante. t. breuis est: vt digitus. i. dignitas dignitatis. Producunt vero aconitũ aconiti. Iuuenalis. sed nullis aconita bibuntur fictilibus. Architas. ę. Horatius. j. car. mensorem cohibent architą. Berytos quoq;: vt diximus in primis syllabis cum de. e. ante. r. agebamus: autoritate Prisciani: atq; etiã Dionysij poetę. vnde opus illud interpretatum est: secundam quoq; produxit: ait enim antiquãq; tyron beryti & mœnia grata. Catamitus catamiti. Ausonius. A. i. e. tu catamitus eris. Cocytus cocyti. Vergilius. vj. eneið. cocyti stagna alta vides stygiãq; paludẽ. Corytus coryti. Idẽ in decimo. corytiq; leues humeris & lœtifer arcꝰ. Corythi vero penultima breui & per. th. oppi. fuit italię a rege sui nominis conditum. Idem in septimo. hinc illum coryti tyrrhena a sede profectum. Hermaphroditus hermaphroditi. Ouidius. iiij. metamorphoseos: hermaphroditus ait: nato date munera vestro. Heraclytus penultimam ideo produxit: quia per ei diphthongon apud grecos scribitur. Sidonius tamen apollinaris breuiauit dicẽs. Quicquid pythagoras democritus heraclitusq;. Idolothytum. i. quo verbo vsus est diuus Ioãnes in apoca. significatq; dijs immolatũ. Irrito. as. quod in primis syllabis diximus quod a rito. as. compositũ est: nã irrito. as. ab in & ratus. a. um. cõponitur. significatq; inanio. is. & irritus. a. um. pro eo qđ est inanis penultimã breuiat. Lusitania. Silli. li. iij. puni. hos variatus agit lusitanumq; remotis. Margarita. ę. ideo producit. quia ab eo qđ est margaris. itis. deducitur: in quo crementũ ꝓducitur. Mauritania. Manilius. iiij. astrono. exiccat populos & mauritania nomen. Orithya. Vg. iiij. geor. & actias orithyia. Pituita. ę. qđ in primis syllabis ꝓbauimus penultimam ꝓduxit. Parasitus. i. Iuuena. ad cœnam quoties parasitus venerit infans. Thersites. ę. idem malo pater tibi sit thersites: dum modo tu sis. Valitudo. inis. Hora. ij. ser. dura valitudo inciderit: seu tarda senectus. Et nomina gręca &c. vt hic leuites vel leuita leuitis leuitidis. hic tesbites vel tesbita. ę. tesbitis. idis. hic israelites vel israelita. israelitis israelitidis. sed de his in genere nominũ plura diximus.

Et denoiatiua rc.vt auritꝰ.a.um. vg.j.geor.auritosq̄z seq̄ lepores. Turritꝰ.a.ū. Idē in.vj.inuehit curru phrygias turrita p vrbes. Crinitꝰ.a.ū. Idē in.j.cythara crinitꝰ ioppas. Verba q̄q̄z freq̄ntatiua:vt dormito.as. Hora.ipoe.q̄nq̄z bonꝰ dormitat homerꝰ. Noia participialia.i.q̄ sunt silia participijs pteriti tpis vocis passiue.vt auditꝰ.us.tinnitꝰ.us.mugitꝰ.us.seruitꝰ tm̄ q̄uis a seruio.is.seruitū.i supino penultima lōga veniat breuiauit. I.āte.u.ↄsonātē lōga est:vt saliua.ę.oliua.ę.rediuꝰ.i.gradiuꝰ.i. Breuiat rediuiuꝰ in syllaba scd̄a:nam in tertia pducitur. Iuuena.ac vult exhausta rediuiuus pullulet arca.

Et denoīatiua in.itus.a.um.exeuntia.vt auritus. a. um.
turritus.a.um. Verba quoq̄z freq̄ntatiua & noīa parti-
cipialia:q̄ formāt a supinis verboꝝ quartæ cōiugatio
nis in.itū.penultima longa terminatis:vt dormio. is.
itum.dormito.as.audio.is.itū.auditus. us. seruitus tm̄ a
seruio.is.penultimā breuiat:& Seruitium.ij.
I.ante.u.consonantem longa ē.vt saliua.æ. breuiat rediui
uus.a.um.
O Ante.b.breuis est:vt orobus.i.niobe.es.Producunt
Iacobus.i.October.bris.
O ante.c.breuis ē:vt colocasia. Et noīa in ochus siue lo-
chus vt archilochus:antiochus. Producunt triochala.
patrocinium.
O.ante.d.longa ē:vt erodius.ij.herodes.is. orodes.is. Et
noīa græca in odes finita:vt geodes.i.terrenꝰ. Capno
des.i.fumosus.Et ab ode qđ est cātus cōposita.vt epo
dos.nam cōposita ab hodos qđ est via breuiāt.vt exo
dus.i.periodus.i.synodus.i.
O.ante.g.breuis ē:vt composita a logos qđ est sermo:vt
theologꝰ:astrologꝰ:aretalogꝰ.Producūt vero ab ago
qđ interp̄tat duco cōposita.vt pedagogꝰ.i.Isagoga.ę.
Synagoga.æ.Paragoga.æ.Bagogus.i.
O.ante.l.breuis est:vt obolus. i. soboles. is. Producunt
vero Aetolia.æ.Capitolium.ij.Cimolus.i.Idolū ido-
li.Mediolanum mediolani.Pactolus pactoli. Et a po-
leo hoc est vendo composita. vt pharmacopola.æ.Bi
bliopola.
O.ante.m.longa ē:vt amomum. i.Breuiant vero Sodo-
ma.Salomon & solome.Et a stomos cōposita:vt chry
sostomus.i.& adromos.vt catadromus.& a tomos ; vt
atomus.
O.ante.n.longa est:vt corona.bellona breuiant Abroto
num.i.Aponus.i.Ausonius.a.um.Coctonum.i.Edo-
nis.idis.Geryones.is.Hermione hermiones.Mycone
mycones.Matrona matronæ.fluuius.Et agonos siue
gone.quod est genus composita : vt antigonus.i. Eri-
gone.es.Et a phonos quod est mors:vt thisiphone.es.
persephone.es.Leontophonus.Nebrofonos. Nam a
gonia quod est angulus producunt:vt trigona figura
aut tetragona.pentagona.& a phone quod est vox : vt
simphona.antiphona.aphona.

O Ante.b.breuis ē:vt orobꝰ.nā a grecis p.o mi cron scribit. Niobe.es. Iuue.atq̄z eadē scropha niobe fecūdior alba. Producūt vo iacobꝰ.i.q̄ rōne sepe a nobis dictū ē. Claud.i epigrāmati qđ lacertas vsus dux iacobe meos: Mart.octobres age sentiat kl's. Dolobella.ę. Iuue.inde dolobella ē.a.b.a. O.añ.c.breuis ē:vt colocasia. vg.i buc.mixtaq̄z ridēti colocasia fundet acātho. In ochꝰ qđ ē grece cohors:vt antiochꝰ p cohorte. Iuue.nec erit antiochꝰ:nec erit mirabilis illic.siue lochꝰ qđ ē vehiculū.vt archilochꝰ. Hora.archilocū pprio rabies armauit iābo.scribūt cū p.o.micrō. Producunt vo Triochala. Siliꝰ lib.xiiij.vastata triochala bello. Patrociniū. Oui.j.tristiū.causa patrocinio nō bona.m.e.ꝛ silia.vt tyrociniū.latrociniū.lenocinium. O.āte.d.lōga ē.vt Erodiꝰ.ij. qđ in scd̄a p.o:mega scribit apd̄ illos Herodes.is. Hora.p̄ferat herodis palmetis ludere ꝛ vngi. Orodes.is.vg. carmine celebrat:vt iacet altꝰ orodes. Et noia greca denoiatiua i odes desinētia vt geodes hoc ē terrenꝰ.thoides hoc ē surphureꝰ.ꝛ ↄposita ab ode qđ ē cantꝰ.vt epodos. Ausoniꝰ.dactylicos elegos.choriambū carmē epodo. Breuiāt vo ↄposita ab hodos qđ ē via vt exhodꝰsynhodꝰperihodꝰ.methodꝰ.exhodiū q̄si ab hodo. Iuue.breuiauit dicēs.tādēq̄z redit ad pulpita notū exhodiū. Sipōtinꝰ ab ode dicit ↄponi. O.āte.g.breuis ē: vt ↄposita a logos q̄lia sūt. astrologꝰ/theologꝰ/arethalogꝰ. Syllogismus. Sidoniꝰ appollinaris pduxit dicēs. argumētosis dat retia syllogismꝰ. Cōposita vo ab ago qđ iterp̄tat duco pducūt:vt pedagogꝰ ductor pueroꝝ. Isagoga.i.itroductio.synagoga.i.couētꝰ.paragoga.i.adductio. Bagogꝰ apd̄ Oui.nomē celebre. O.āte.l.breuis ē:vt obolꝰ.i.capreolꝰ.i.cascolꝰ.i. Producunt vo etolia.ę. Oui.iij.d amoribꝰ.nec tāti calidō. nec tota etolia tāti. Capitoliū.ij. vg.in.viij.stabat p templo ꝛ capitolia alta tenebat. Cymolꝰ.i.insulā i mari egeo. Oui.vij.meta.hinc humilē myconē cretosaq̄z rura cymoli.vn̄ dicta ē creta cymolia. Idolū.i.nā a grecis p.o.mega scribit. Miror q̄z Sedulū virum aliōq̄ doctissimū breuiasse cū in paschali suo dixit. idola dilexit:sili nā more furētes. Pactolꝰ.i.fluuiꝰ lydię. Iuue.qđ tagꝰ ꝛ rutila voluit pactolꝰ arena. Mediolanū. Ausonius ꝛ mediolani mira oia. Et noia ↄposita a poleo.qđ interp̄tat vēdo. vt pharmacopola.ę.bibliopola.ę.myropola. Hora.j.smo. ambubaiaꝝ collegia pharmocopolę. Mar.sꝫ q̄ me vēdit bibliopola putat. O.āte.m. lōga ē:vt amomū.i.cynamomū.i.aroma.atis.idioma.atis.ↄdyloma.atis. Breuiāt vo Sodoma.ę.ꝛ a stomos qđ interp̄tat os cōposita.vt chrysostomos.i.pseudostomos.i. Salomon q̄q̄z ꝛ salome a iunioribꝰ breuiātur. O.āte.n.lōga ē:vt corona.ę.obsoniū.ij. Breuiant vo Abrotonū. Hora.ij.epis.abrotonū ęgro nō audet nisi q̄ didicit dare. Aponus.i.locus iuxta patauiū. Lucanꝰ in.j.colle sedens aponꝰ terris vbi fumifer exit Mar.censet apona liuio suo tellus. Ausonius.a.um. Verg.in.ęn.nec tecū ausoniū quicūq̄z est q̄rere tibrim. Coctonū.i. Iuue.aduectus romā quo pruna ꝛ coctona vento. Edonis bacchi sacerdos a Lucano in.j.breuiat. Edonis ogygio decurrit plena lyęo:sed p sistolen. Nam p.o.mega scribit. Verg.ac velut edoni borec.ꝛ Papinius.ꝛ alij. Geryones.onis. vg.viij.ęn.gerione extincto tyrinthiꝰ attigit arua. Matrona fluuiꝰ gallię. Sidoniꝰ.rhenꝰ.arar.rhodanꝰ.mosa.matrona.sequana ledꝰ. Mycone.ones.vł myconos. vg.ij.ęn.errātē mycone celsa giaroq̄z reuixit. Et a gone siue gonos qđ ē genꝰ ꝛ a phonoc qđ est mors. Nā agonia qđ interp̄tat angulꝰ ↄposita pducūt.vt trigō.onis.trigonꝰ.tetragenꝰ. pentagonus. agonus.

O.ante.p.breuis est:vt caropus.i.œsopum.rhodope.Producunt vero anthropos.Asopus.i.æsopus. Canopus.i. Conopeum.i.Crotopus.i.Europa europæ. Hisopus.i. Iopas.æ.Metopon.Piropus piropi.Sinope sinopes.Sinopis sinopidis.

O.ante.r.breuis est:vt pacorus.Et composita a chorus:vt mesochorus. philochorus.& ab agoreo quod est mercor.vt pythagoras.æ. anaxagoras.æ. & a phoro quod est fero:vt carpophorus.i.doriphorus.i.Producunt vero Aurora.æ.Anthores.is. Cytorus.i. Diores.is.Elorus.i.Pelorus.i.Et denominatiua in orus.a.um.vt decorus.a.um.odorus.a.um.Et a doron quod interpretatur palmus siue donum composita.vt polidorus.i. Theodorus.i.Isidorus isidori.Et a moros quod est fatuus.vt Sicomorus.

O.ante.s.longa est.vt hircosus. dolosus. alosa. metamorphosis.eos.Breuiant vero Ambrosia.æ.Ambrosius.ii. Theodosius theodosii.& greca habentia o micron. vt mnemosyne.

O.ante.t.longa est:vt ægrotus.a.um.Breuiant vero a dotos quod est datus composita: vt Antidotum.i.Herodotus herodoti.

V Ante.b.breuis est:vt coluber.rutuba.æ. delubrū.i. Producunt vero Ambubaia.Anubis anubidis. Saluber.bris.solubilis. volubilis. a nubo nubis.composita breuiant duo ꝓnuba.innuba. Connubium vero indifferentem habet.

V.ante.c.longa est:vt eunuchus.i.caducus.a.um. Breuiāt vero Volucer.cris.cre.Volucris.is.

V.ante.d.longa est:vt hirudo.inis.testudo.inis. Breuiant vero Dryuda.æ.

V.ante.f.vnum reperio nomen ꝓprium viri cucufas qd̄ breuiat.

V.ante.g.longa est:vt salsugo.inis.ærugo inis.

V.ante.l.breuis est:vt anulus.i.æmulus.a.um.Producūt vero Adulor.aris.Amulius.ii.Apulia.æ.Curulis.e. Edulis.e.Getulia.æ.Peculium.ii.Torcular.aris.Tribulis.e. Et a bule quod est cōsilium cōposita:vt Thrasibulus.i. Aristobulus.i.Cleobulus.i.

V.ante.m.longa est:vt Acumen.inis.Alumen.inis.Breuiant Autumo.as.Autumedon.ontis. Columen.inis.

O.ante.p.breuis est:vt œsopū.i.Oui.in.iij.de arte œsopa qd̄ redolēt:cōuis mittant athenis.alij legūt osypa.Producūt vero anthropos qr p.o.mega scribit a grecis.Asopus.i.fluuius achaię.Luca.i.vj.accipit asopus cursus phoenixq; melasq;.Aesopus.i.Horatius.filius esopi detractā ex aure metellę.Canopus.i.Iuue.ꝓdigia & mores vrbis damnāte canopo.Conopeū.i.Idē.vt testudineo tibi lętule conopeo.Crotopus.i.nomē ꝓpū viri a Papi.li.j.thebai.celebrati:ꝓquirēs nri tecta haud opulēta crotopi.Europa.ę.Vg.j.ēn.europa atq; asia pulsus nec plura qrēte.Hysopus.i.ideo ꝓducere dicemus:qr p.o.mega scribit a grecis.Iopas.Vg.j.ēn.an cithara crinitus iopas. Metopō.i.qd̄ interptat frōs. Priscia.i periegesi. ꝓminet europę hūc criu dixere metopō.Pyropus.i. Oui.j.meta.clara micāt auro flāmas imitāte pyropo.Sinope.es. Prisc.in periegesi.alterius syrię:q tēdit ad vsq; sinopē. O.añ.r.breuis ē:vt ꝯposita a chorus.i.philochorus.i.Et a goreo qd̄ est mercor.vt pythagoras.ę. anaxagoras.ę.& a phoro qd̄ ē fero.vt carpophorus. doryphorus.Producūt vo aurora.Vg.iiij.ēn.humētēq; aurora polo dimouerat vmbrā.Anthores.is. nomē viri a Vg.celebrati i.x.ēn.herculis āthorē comitē q missus ab agris. Cytorus.i.mōs paphlagonię.Vg.ij.geor.& iuuat vndātē buxo spectare cytorū Diores.is.Idē.v.ēn.regius egregia pami de stirpe diores.Elorus.i.fluuius sicilię.Idē.iij.ēn.exupo ppingue solū stagnātis elori.Pelorus.i.Idē i eodē.& angusti rarescēt claustra pelori.Et noīa ī orus. a.ū.desinētia.vt decorus.a.ū.canorus.a.ū.odorus.a. ū. Et adorō.qd̄ interptat palmus siue donū ꝯposita.vt polydorus.i.theodorus.i.heliodorus.i.apollodorus.i. arthemidorus.i.isidorus.i.calliodorus.i.Vg.iij.ēn.nā polydorus ego hic ꝯfixū ferrea texit.Iuue.lautorū pueros artē scindēs theodori.Idē.tōsoris tm̄ dāno rapit heliodorus.Mart.apollodoro gaudet imbrifer nilus. Idē arthemidorus amat.calliodorus arat.ex q manifestū ē quāto in errore sūt iuniores.q Isidorus penultima breui ꝓferūt.Et a moros qd̄ ē fatuus.vt sycomorus.qr moros p.o.mega scribit. vñ est morus arbor.& morio.onis.& moror.aris.ꝓ ifatuari. O.āte.s. lōga est.vt hircosus.a.ū.Breuiāt vo Ambrosius.ij. ombrosia. ę. Iuue.aut glaphirus fiat pr ābrosiusq; choraules.Vg.j.ēn.ambrosięq; comę diuinū vertice odorē. Et greca.vt mnemosyne.mnemosynon.euphrosyne.eleemosyne qr.o.micrō hūt. O añ.t.longa est:vt ęgrotus ęgrota ęgrotū.asarotū asaroti.Breuiant vo a dotos qd̄ est datus ꝯposita.vt zenodotus.i.Herodotus.i.Antidotum.i.

V Ante.b.breuis ē.vt coluber.rutuba.ę.fluuius italię.Producūt vo Ambubaia.Hora.j.ser.ambubaiarū collegia pharmacopolę. Anubis deus egyptiorū.Vg.viij.ēn.omnigenūq; deū mōstra & latrator anubis. Saluber.bris.Oui.iiij.fast. phœbe saluber ades.Volubilis.Hora.j.epla.labit & labet in omne volubilis euū.atq; eadē rōne solubilis.a nubo breuiāt inuba & ꝓnuba. V.añ.c.longa est:vt eunuchus.i.eruca.ę.sambuca.ę.Breuiāt vo volucer.cris.cre.& hec volucris.is.Vg.& matutini volucrū sub culmie cātus. V.añ.d.lōga est.vt hirudo.inis. Hora.in poe.non missura cutē nisi plena cruoris hirudo.Erudio.is.qr a rudis ꝯponit breuiat.Dryudę ppli gallicorū. Luca.in.j.sacrorūq; dryudę. V añ.f.breuis ē.vt cucufas.Bru.carmeli ꝯtēptorq; necis ꝯ cucufas. V.añ.g.lōga ē.vt salsugo.inis. ferrugo.inis.Vg.j.geor.cū caput obscura nitidū ferrugie texit. V.añ.l.breuis ē:vt anulus.i.hortulus.i.Producūt vo adulor.aris.Vñ & adulator.Iuue.cęcus adulator dirusq; a pōte satelles.Amulius.ij.rex albanorū. Oui.i fastis ꝯtēptor amulius eq.Apulia.ę.Hora.j.ser.incipit ex illo mōtes apulia notos.Edulis.e.Hora.ij.ser.vinca submittit capreas nō semp edules.Getulia.ę.& getulus.a.ū.Vg.iiij.ēn.hinc getulę vrbes genus itractabile bello.Peculiū.ij. Idē i buc.nec spes libertatis erat nec cura peculi.Torcular.aris.Pris.in.iiij.li.in ar.inqt desinētia deriuata si ꝯsonātē habeant ante.ar.penultima syllaba ꝓducitur:vt a torqueo torcular.Tribulis.Hora.ij.ser.vt cū pileolo soleas ꝯuiua tribulis.Thrasibulus.Ausonius.arma supucheris q thrasibule tua. V.añ.m.lōga est.vt acumē.inis. Breuiāt vo autumo autumas.Hora.ij.ser.autumat hec pplus:hec magnos formula reges.Columē.inis.ꝓ culmē. Sillius.li.xv. punicorū.Ausonij columen regni.inde incolumis.e.Iuuenalis.incolumi troia priamus venisset ad vmbras.

Columella ꝓ parua colũna.⁊ ꝓ gutturis parte vulgera.⁊ ꝓ seruo. Mart.irridẽs carmẽ illud Lucilli.Lucilli columella ẽ hic sit⁹ metrophanes. Irrumo.as.Mar.q̃ faciat duo sunt irrumat aut futuit.Documẽtũ.i.Oui.j.meta.⁊ documẽta dam⁹ q̃ sim⁹ origine nati.Emolumẽtũ.i.Iuue.null⁹ in vrbe locus:nulla emolumẽta laboꝝ.Lucumo.onis.Ausoni⁹.samij lucumonis acumẽ.Monumẽtũ.i.vg.i.vj.illa hec monumẽta reliqt.Qđ si Pris.regła vra ẽ qđ noia in mẽtũ eãdẽ retinẽt syllabãquã hñt in penultima pteriti pfecti.errauit Prud. i amartigenia cũ dixit.idumẽta nouis texentẽ plumea telis.⁊ arator.qb⁹ indumẽta pudoꝝ:atqꝫ ex hac rõne assumẽtũ breuiabit. Sed q̃d dicẽdũ qđ argumẽtũ pducit? vgi. argumẽtũ ingẽs.Et a tumeo ꝯposita.vt ꝯtumax.acis.ꝯtumelia.æ. Mart.sed tu syllaba ꝯtumax repugnas. Idem alio loco. nec te barbara ꝯtumeliosi.

Columnella.æ.Documentum.i. Emolumentum.i. Irrumo.as.Lucumo lucumonis. Monumentum monumenti. Et a tumeo composita. vt contumax. acis. contumelia.æ.

V. ãte.n.lõga est:vt Fortuna.æ.Breuiat vero Albunca.æ.

V. ante.p.breuis est:vt Vpupa.æ. Centurupe cẽturupes.

V. ante.r.longa est:vt Silurus.i. Ligurio.is.Breuiant vero Bituri.orum.Camurus.a.um.Centurio.onis. Lemures.urum.Luxuria.æ. Mamurius.i. Massurius.ii. Mercurius.ii.Purpura.æ. Sabbura.æ. Tugurium.ii. Et verba desideratiua quæ formantur ab vltimo supino addita:rio.vt ab Esu esurio esuris. A partu parturio parturis.

V. ante.s.producitur.vt Cerusa.æ.Creusa.æ.Breuiãt vero Brundusium.ii.Blandusia.æ.Canusiũ.ii.Perusiũ.ii. Volusius.ii. Venusium.ii.

V. ante.t.longa est:vt Cicuta.æ.Præputiũ.ii.Cõfuto.as. Refuto.as.Breuiant vero Arbutus.i.Defrutũ.i.Recutitus.a.um.& a Quatio quatis cõposita.vt cõcutio.is.

V. ante.u.consonantem breuis est.vt Diluuium. Exuuiæ exuuiarum.

De vltimis syllabis. Cap. vi.

A Terminalis longa est:vt ama. supra. Breuiant vero ita. Puta aduerbium. Quia. Postea indifferentem habet. Nominatiuus quoqꝫ accusatiuus & vocatiuus vtriusqꝫ numeri: pterꝙ̃ nomĩa numeralia in ginta desinẽtia:vt triginta quadraginta.

V.añ.n.lõga est.vt fortuna.æ.lacuna.æ. Breuiant vo albunca.æ.silua i agro tiburtino.vg.vij.ẽñ.cõtulit albunca nemoꝝ q̃ maxima sacro. V.ante.p.breuis ẽ.vt cẽturupe.oppidũ sicilię. Silli⁹.li.xiiij.necnõ vtice largo cẽturupe: V.ãte.r.lõga est.vt censura.æ.scaturio.is.ligurio.is. Prudẽtius.petra dei iussu potũ largita scaturit.Hora.ij.ser.tractauit calicẽ manib⁹ dũ furta ligurit. Breuiãt vo bituri.orũ.ppli gallię.Lucan⁹ in.j.⁊ bituri lõgisqꝫ leues saxones in armis. Camur⁹.a.um.vg.iij.geor.pes etiã camuris hirtę sub cornibus aures.Centurio.onis.Mart.encolp⁹ dñi cẽturiõis amor. Seduli⁹ in dimetro iãbico breuiauit dicẽs.flex⁹ genu cẽturio.Lemures.urũ.Hora.ij.epła.noct nos lemures portẽtaqꝫ thessalarides.vnde lemuria.Oui.i fastis appellauit dicẽs.rit⁹ erat veterꝫ nocturna lemuria sacri.Luxuria.æ.vg.j.geor.luxuriã segetũ tenera d pascit i herba.Mercuri⁹.ij.Idẽ.iiij.ẽñ.tũc sic mercuriũ alloqtur ac talia mandat.Mamuri⁹.ij.Oui.iij.fastoꝝ.mamurius morũ fabre ne exactior artis. Masuri⁹.Persi⁹.excepto si q̃d masuri rubrica notauit.Purpura.æ. Iuue.sꝫ tñ hoc ipsis ẽ vtile purpura vẽdit. Sabbura.æ.pfect⁹ exercit⁹ iubę regis. Luca.in.iiij. vt sibi ꝯmissi simulator sabbura belli.ꝓ nauis libramẽto pducit.Tugurtũ.ij. Idẽ in buc.paupis ⁊ tuguri ꝯgestũ cespite culmẽ.Et vba desideratiua q̃ alij meditatiua appellãt.vt Esurio is.parturio.is.Iuue.noctib⁹ hic ponũt lecticas micturiũt hic.vg.i buc.nũc ois parturit arbos. V.añ.s.pducit.vt cerusa.æ.creusa.æ.arethusa.æ.telethusa.æ. Ebusus. Priscia.ex dionysio in perihegesi.hinc frangit ęquore ebusos.Silli⁹ tñ.lib.iij.puni.breuiauit dicẽs.iamqꝫ ebusus phoenissa mouet.mouet artabr⁹ arma.Breuiãt vo brũdusiũ.Lucan⁹.brũdusiũ geminis iubet hãc ꝯtingere castrꝫ. Blandusia.Hora.o fons blãdusię.s.u.Canusiũ.Idẽ.Ser.oppidi⁹ canusi duo pdia diues.Perusiũ.Luca.in.j. bis cęsar pusina fames.Volusi⁹.Iuue.q̃s nescit volusi bithynnicę.Venusiũ ⁊ syracusę indifferentẽ hñt. V.añ.t.longa est:vt cicuta.æ.Pręputiũ.ij.Iuue.nil pter gelidas ausi ꝯferre cicutas.Idẽ impatiẽsqꝫ morę pauet ⁊ pputia ducit.Cõfuto.as.⁊ refuto.as.vg.xij.ẽñ.qđ si fors dicta refutet.Breuiant vo arbut⁹.i.vg.in buc.⁊ q̃ vos rara viridis tegit arbut⁹ vmbra.Defrutũ.Mar.⁊ nigri syra defruti lagoena.Recutitus. Mart. nec recutitoꝝ fugis inguina iudeoꝝ.⁊ a quatio.is.ꝯposita.vt concutio.is.discutio.is.percutio.is.

De vltimis syllabis.Cap.vj. A terminalis.q dictiones in.a.terminatę pducunt syllabam illam finalem. vt ama.narra.vltra.supra.Breuiant vo.ita.Verg.ix.ẽñ.non ita me genitor bellis assuetus ophelles.Puta.Persius.hoc puta non iustum illud male rectius istud.Quia.Hora j.sermo.non qr mœcenas lydorum quicquid hetruscos.Postea.indifferentem habet.Oui.j.fastorum.postea mirabar cur non sine litibus esset.vbi postea breuis est.repitur alias longa.vt Hora.in eppodo.roman⁹ heu postea fugabitis.vbi duę posteriores syllabę iambicum faciunt.pari quoqꝫ rõne vltimam pducunt antea.pterea.interea.Vltra quoqꝫ Serenus breuiauit dicens. curaqꝫ nihil pdest nec ducitur vltra cicatrix.Et frustra.Auienus i arato. una vehunt coeli luxit dum frustra frequenter. Breuiant quoqꝫ nñs accusatiuus ⁊ vocatiuus vtriusqꝫ numeri.vt hęc musa o musa plurali hęc tpa o tpa qđ etiã in ꝯpositione seruatur.vt vtraqꝫ pleraqꝫ:⁊ eadem q̃ in his casibus breuiant in ablatiuo pducũt.Lucanus in.iiij. vtraqꝫ frugiferis est silua nobilis aruis.vg.v.ẽñ.creber vtraqꝫ manu pulsat versatqꝫ dareta.Hora.in poetria. pleraqꝫ differat:⁊ psens in tempus omittat.vg.ij.geor.non eadẽ arborib⁹ pendet vindemia nris.Oui.iij.meta.at nõ duricia iaculũ quoqꝫ vicit eadem.Repitur etiam plerumqꝫ in abltõ breuis.Vergi.in.x.ẽñ.vna eademqꝫ via sanguis animusqꝫ sequuntur Propertius in.iiij.hac eadem rursus lygdame curre via.Calphurnius in eglogis.rupe sub hac eadem quam plurima pinus obumbrat.Sed pducunt numeralia in ginta desinentia. vt triginta.q̃draginta.q̃nquaginta.sexaginta.septuagĩta.octoginta.nonaginta.vg.j.ẽñ.triginta magnos voluendis mensibus orbes.Idẽ in.vij.triginta capitũ foetus enixa iacebit.Petronius arbiter sanguine romano sexagintaqꝫ triumphos.

Et a noĩbus grecis in.as.& in.es.ꝓductas desinentibus vocatiuus in.a.producitur.vt æneas.o ænea.anchises o anchisa. Ntūs quoqꝫ a grecis plerunqꝫ producitur.vt nemea.ę.tegea.ę.

E.terminalis breuis est.vt hoc mare.lege.legere. Producunt vero accusatiui trium ꝓnoĩm ego me.tu te.sui se. Et noĩa greca fœminina q̄ ad primā declinationē nostram referuntur:vt penelope in ntō.dtō.vctō.& abltō. Et noĩa greca pluraliter declinata.vt mele.cete.tempe. & vctūs abltūsqꝫ a noĩbꝰ grecis terminatis in.es.ꝓductam:q̄ ad primā & tertiā declinationē latinā referunť: vt anchises o anchise ab anchise.vlyxes o vlyxe.ab vlyxe.Et abltūs singularis a noĩbus quintę declinationis: vt dies a die.Et gtūs regularis qntę declinatiōis in.e.vt dies die.Et scđa ꝑsona singularis pñtis imperatiui modi.secūdę cōiugationis actiuę vocis.vt doce.mone.aude.Et aduerbia illa.fere.ferme.quare.ne ꝓ nō.næ ꝓ certe.væ ꝓ hei.sed hęc duo diphthongū habent.Interiectiones quoqꝫ ꝓducuntur illę pape ohe. Et aduerbia a noĩbus adiectiuis deriuata.vt a pulchro pulchre. Breuiant tamē a bono bene a malo male. Et prępositiōes duæ. e. de producuntur.

I.terminalis longa est.vt gūmi.amaui.Breuiant vero nisi quasi.Datiuus quoqꝫ & vocatiuus greci in.i.desinentes a noĩbus quintę declinationis illorū:q̄ ad tertiā nostrā

Qđ vero apđ Marť.legiť.sexagintaqꝫ teras cū limina mane senator.⁊ alio i loco: mutua qđ nobis ter qnqgīta dedisti:ego suspicor vitio scriptoꝝ esse factū:vt ꝓ sexagena sexaginta:ꝓ qnqgena qnqginta scribereť:quēadmodū ꝓ eo qđ Iuue.scripsit q̄dringēta dedit gracchꝰ sestertia doté: nōnulli asserūt ad huiꝰ regulę euersionē q̄dragīta dedit grachꝰ:q̄si q̄dringēta milia sestertiū nō sit summa q̄ eq̄tes ex lege roscia cēserenť.vt idē Iuue.q̄dringēta tibi si q̄s deꝰ aut similis dijs.⁊ Mar.q̄dringēta tibi nō sunt cherestrate surge.⁊ alio loco q̄dringēta secat q̄ dicit sycamerisce. Produciť p̄terea vctūs a noibꝰ grecis in.as.vł in.es.desinētibꝰ q̄ ad ṗmā nois declinationē latinā referunť.vt ęneas o ęnea. āchises o āchisa.⁊ a noibꝰ grecis in.as.terminatis q̄ ad tertiā declinationē nrām reducūť.vt pallas.ātis.o palla.calchas antis.o calcha.ꝟg.x.ęñ.ęnea vigila:⁊ velis immitte rudētes.Idē in.iij.ꝯiugio anchisa veneris digna te supbo.Idē in. x. teqꝫ iuuat palla.sed bellis acer alessus.qđ si hmōi vocatiui breues repianť a terminatiōe potiꝰ latina venīūt.vt Hora.ij.ser. ne q̄s humasse velit aiacē atrida vetas.cur ntūs nō atrides sꝫ atrida fuit. Prop.nō ita dardanio gauisus atrida triūpho. Ntūs q̄qꝫ ꝓducūt etiā noia greca q̄ nō hñt accētū i ātepenultima.vt theologia.phīa. nā q̄ hñt in ātepenultima breuiāt vt ęgina. Mna ꝓduciť circūflectiturqꝫ. E.terminalis breuis ē.vt hoc mare.lege.legite.legere. Producūt ꝟo me ab eo qđ est ego mei.ꝟg.ix.ęñ.meme adsum q̄ feci in me ꝯuertite ferrū.Te ab eo qđ est tui. Idē i.iiij.te ꝓpter lybicę gētes.te ꝟo particula q̄ huic ꝓnomini adijciť breuis ē.Lucre.i.j.accipe p̄terea q̄ corpa tute necesse ē.Se ab eo qđ est sui.ꝟgi.in.vj.⁊ magno se corpe miscet.Et noia greca fœminina quę apđ grecos in.e.lōgū finiūť.vt penelope.es.neqꝫ id solū i recto:sꝫ etiā in reliq̄s casibꝰ illi ꝯterminalibꝰ q̄q̄ꝫ Iuue.autoritate sua abltm̄ a calpe.es. breuiauit dicēs.sed lōge calpe relicta.Sed hic casus pōt eē ab altera declinatiōe.s.calpis.is.a calpe:sicut et ꝟg.p̄neste sub ipa dixit:ab eo qđ est p̄nestis.Et pluraliť declinata.vt tēpe.cete.mele.Oui.j.meta. siluę vocāt tēpe ꝑ q̄ peneiꝰ ab imo.apđ Lucreť.cygnea mele ⁊ muse a mele. Et vctūs ablatiuusqꝫ a noibus grecis terminatis in.es.ꝓducta siue sint ṗmę declinatiōis:vt āchises o āchise ab āchise.siue tertię eoꝝ p̄sertim q̄ apđ illos in eus diphtōgō termināť.vt achilleꝰ.pseꝰ.vlysseꝰ.achilles o achille ab achille.pses o pse a pse. vlyxes o vlyxe ab vlyxe. Et abltūs a noibꝰ q̄ntę declinatiōis:vt dies a die.ꝓgenies a ꝓgenie.Fames q̄qꝫ q̄ teste Gel.li.viij.noctiū ꝑ q̄ntā dclinationē apđ antiq̄ores iflectebať.feciťqꝫ i gtō:vt ille ait:fami vel fames more q̄ntę declinatiōis. ablm̄ q̄qꝫ in.e.lōgū terminauit.ꝟg.vj.ęñ.obijcit ille fame rabida tria guttura pādēs.aut q̄ vt Pris.li.vij. scribit i q̄busdā noibꝰ q̄ abltm̄ i.es.ꝓductā terminātia pares cū gtō hñt syllabas:in tertia dclinatiōe solebāt ātiq̄ores ꝓducere abltm̄ more q̄ntę dclinatiōis:vt hęc moles a mole.tabes a tabe.Lucre.ibribꝰ ⁊ tabe mēbroꝝ arbusta vacillāt. Et gtūs regularis.ꝟg.j.ęñ.libra die somniqꝫ pares.Oui.iij.meta.ṗma fide vocisqꝫ rate.Et scđa ꝑsona ⁊c.vt doce.mone.⁊ Hora.tu caue ne minus:tu ne maiꝰ facias.Id nō est ab eo qđ est caueo.es.sꝫ ab eo qđ ē cauo.is. quēadmodū in tertia ꝯiugatiōe diximꝰ:cū de p̄teritis ꝟboꝝ i.uo.desinētibꝰ agebamꝰ:nā illđ Oui.in.j.de trist. idqꝫ qđ ignoti faciūt vale dicere saltē:aut q̄si nomē breuiauit.aut morē ęgre discedētiū oñdit:q̄ ꝟba vix itegra ꝓferūt.ꝟg.ꝟo i buc. aut hac rōne:aut illa potiꝰ breuiauit.qđ vocalis seq̄bať cū dixit.⁊ lōgū formose vale.valle inq̄t iolla.aut ab eo qđ fuit vallo.is.sic ꝑsius.vide sis q̄si a vido.is.breuē posuit.Et aduerbia illa.fere ferme.q̄re.Iuue.nulla fere causa est in q̄ nō fœmina litē.Idē mobilis ⁊ varia est ferme natura maloꝝ.Mar.vxorē q̄re telesinā ducere nolo.Ne q̄qꝫ ꝓ vt nō siue nō ꝓduciť:vt apđ ꝟgił.ij.ęñ.ne recipi portis:aut duci in mœnia posset.ne ꝟo ꝓ certe ꝑ.ę.diphthongon scribiť quēadmodū ⁊ vę dolētis iteriectio. Producūt ꝟo etiā ohe.⁊ pape.Mar.ohe iā satis est ohe libelle. Persi.pape marco spōdēte recusas.Et aduerbia e noibꝰ adiectiuis nō q̄dē oibus:sed scđę declinatiōis deriuata. vt a docto docte.a pio pie.a iusto iuste.A bono vero bene.⁊ a malo male.breuiant. Oui.in epła helenes. nam male qđ suades:vtinā bene cogere posses.Qđ ꝟo q̄dā dicūt apprime quoqꝫ breuiare:idqꝫ autoritate ꝟg.ij.geor.ꝯfirmat cū dicit:flos apprime tenax.ea lectio mēdosa est nam ꝟg.nō apprime sed apprima scripsit.pro apprime hoc est nomē pro aduerbio figura apud poetas vsitatissima. I.terminalis longa est.vt gummi.amaui. si.ni. Breuiant vero nisi.Vergi.in bucolicis.quod nisi me quacunqꝫ nouas incidere lites.Quasi.Ouidius ⁊ q̄si discedens oscula nulla dedi.Auienus tñ in arato.singulari exemplo longum posuit. Datiuus quoqꝫ ⁊ vocatiuus grecus breuiant. vt Papinius in achilleide.palladi littore celebrabat scyros honorem.Catullus.morte feroꝫ thesei qualem minoidi luctum. Sabinus in epła demophoontis. phillydi demophoon patria dimittit ab vrbe. palladi namqꝫ minoidi ⁊ phylidi datiui sunt greci.nam latini ꝓducerentur.Vergi.in bucoł.mirabar quid mesta deos amarylli vocares. Ouidius in epła chana.ṗma mihi nutrix œoli dixit amas.Idē in epła hele.bella gerant alij:tu pari semꝑ ama,

referūtur.vt palladi.phyllidi.o priami.o pari. Mihi vero tibi.sibi.ibi.vbi indifferentē habent.

O. terminalis indifferens est. vt ego. ergo. sermo. onis. amo.as. Producunt vero datiui & ablatiui singulares secundę declinatiōis: vt dn̄o a dn̄o. & aduerbia datiuis similia.ut falso certo. Et noīa gręca fœminina in.o.desinentia.vt sapphó.allectó.clió. Et dictiones monosyllabę.vt.o.do.p. Breuiāt tn̄ cedo p dic.cito.ilico.modo. & duo. & ambo. Gerūdia vero datiui & ablatiui indifferenter desinunt.

V.terminalis longa est.vt cornu gelu.

B.terminalis breuis est.vt ab.ob.sub. Barbara vero pducunt.vt iacob.aminadab.

C.terminalis longa est.vt hoc. dic.duc.sic. Breuiant vero Fac.Lac.Nec.Donec.Hic.pnomen indifferens est.

D.terminalis breuis est.vt ad.apud.sed.illud.istud.

L.termīalis breuis ē.vt tribunal tribunalis. Producūt vero nil indeclinabile. Sol solis. Et noīa barbara.vt Baal. Michael michaelis. Israel israelis.

M.terminalis ab antiquioribus breuis ponebatur: sed in vsu autorum aut abiicitur aut cū seqnti consonante vocalem pręcedentem pducit.

N.terminalis longa est.vt pęan.anis.non. quin. Breuiant vero An.Forsan.Forsitan.Tamen.In. Et ex iis composita.vt attamen.exin.dein.proin.

Noīa q̄q̄z gręca.vt meli qđ interp̄tat̄ mel:qđ apđ nos tn̄ in cōpositiōe repit̄.vt melimelū.melilothos. melicratū. hydromeli.oximeli. Moly q̄z radix ab Homero celebrata:cui⁹ inuētio vt inq̄t Pli.li.xxv.na.hist.mercurio assignat̄. v̄g.i p̄ape.quę cur moly vocat.mētula moly fuit. Oui.xiiij.meta.moly vocāt supi:nigra radice tenet̄. Pronoia vo illa.mihi.tibi.sibi.finalē indifferētē hn̄t. v̄g.j.ęn.tu mihi qđcūq̄z hoc regni:tu sceptra iouēq̄z. Idē in eodē. mihi causas memora. Ibi q̄q̄z ⁊ vbi tn̄ breuiare tn̄ pducere repiunt̄. O terminalis indifferēs ē.vt ego ergo Prop.i.ij.frater ego tibi sim fili⁹ vn⁹ ego. Hora.nil tāti ē:ergo fungar vice cotis acutū. August⁹.ergo ne supmis potuit vox improba v̄bis. Producūt datiui vel ablatiui singulares scđę declinatiōis. eodē tn̄ qđ ab eo ⁊ dē particula cōponit̄:quēadmodū de eadē diximus mediā haber indifferentem: Breuē. vt apud Vergil. in bucolicis.vno eodemq̄z igni sic nostro daphnis amore. Idem.xij.ęneidos.vno eodemq̄z tulit partu. Properti⁹.in.j. hoc eodem ferro stillet vterq̄z cruor. Longā Iuue.posuit.ne placeat curru seruus portat̄ eodem. ⁊ Mart.cum steterit nullus vultu tibi tal⁹ eodē. Et noīa gręca fœminina in.o. desinētia.vt allecto.us.clio cli⁹.argo.arg⁹. v̄gi. vij. ęn.allecto toruā faciē ⁊ furialia mēbra. Oui.in.j.de arte.nec mihi sunt visę clio cliusq̄z sorores. ⁊ dictiones monosyllabę.vt.o.do. p. v̄g.o regina nouam cui cōdere iupiter vrbē. Mart.do tibi naumachiā tu das epigrāmata nobis. v̄gi.pma qđ ad troiā p charis gesserat agris. Breuiant tn̄ hęc cedo p dic. Iuue.cedo si breue parui. Cito. Iuue.⁊ cito rapturus de nobilitate comesa. Ilico. Auson.ilico non marco. Modo. v̄g.iiij. ęn.si modo qđ memoras fatū fortuna sequat̄. Sero tn̄ breue tn̄ lōgū repit̄. Tibull⁹.heu sero reuocat̄ amor:seroq̄z iuuēta. Papi. sero memor thalami mœstę solacia matris. Ambo q̄q̄z:⁊ duo breuiant siue illa sint masculina seu fœminina in ntō plurali seu actō. Mar.elisiū possidet ambo nem⁹. v̄g.si duo pterea tales idea tulisset.⁊ Hora.duo si discordia vexet inertes. Gerūdia quoq̄z substātiua in.do.indifferenter desinunt. Verg.in bucolicis.frigidus in pratis cantando rumpitur anguis. Idē in eodē.cantādo tu illū:haud vnq̄ tibi fistula cera. Iuue.plurim⁹ hic eger morit̄ vigilando sed ipm. Alphius apud Prisc.li.viij.spaciādo paulatim trahit. est eni dimetrū iābicū hn̄s necessario iābū in scđo loco. V.terminalis lōga est.vt cornu.gelu.a sensu a manu. Breuiatur tn̄ qn̄.s.lr̄a liq̄scit.vt apđ Enniū infantib⁹ paruis. B.finalis breuis est.vt ab ob.sub.idq̄z nō solū in appositione sed etiā in cōpositiōe cū dictiōib⁹ incipientib⁹ a vocali.vt v̄g.troię q̄ prim⁹ ab oris. Idē.cūct⁹ ob italiā terrarū clauditur orbis. Idē q̄q̄z fronte sub aduersa scopulis pēdētib⁹ antrū. Barbara vo ideo pducuntur:q2 ad nr̄am declinatione reducta eandē syllabā lōgā retinēt.iacob iacob⁹.aminadab aminadab⁹. C. terminalis longa est. vt dic duc.huc.sic. Breuiat vo fac.⁊ merito:qm̄ abiecisum est ab eo qđ esse debuit face. Oui.in ep̄la phillis.philli fac expectes demophoonta tuū.nisi forte Oui.synalœphā fecit scribens phylli face expectes demophoonta tuū. Lac q̄q̄z breuiare ab oibus dr̄:⁊ si nullū mihi succurrerit exēplū apđ Serenū tn̄ repio pduci. Lac alinę placideq̄z bouis prodesse loquuntur. Nec. Oui.in ep̄la sapphus.o nec adhuc iuuenis.neq̄z iā puer.vtilis etas. Donec. Idē in amorib⁹. donec eras simplex.animū cū corpe amaui. Hic pnomē indifferenter repitur. v̄g.iiij.ęn.solus hic inflexit sensum animūq̄z labantē. Idē.in.vj.hic vir hic est:tibi quē pmitti sepius audis. Mart.hic est quē legis ille quem reqris. Idem.hic est pampineis viridis modo vesu⁹ vmbris. Hic aduerbiū semp pducitur. v̄g.j.ęn.post habita coluisse samo.hic illius arma. Hoc scđm Prisciā.breuiat.qđ si pductum reperias duplex.c.debere subsequi putat.vt v̄g. hocce erat alma parens. Persius.hocce est qđ palles.cur q̄s nō prandeat hocce est. D.terminalis breuis est.vt ad.apđ.sed. v̄g.j.ęn.alma venus phrigij genuit simoentis ad vndā. Iuue.aut apđ isiacę potius sacraria lenę. L. terminalis breuis est.vt tribunal.alis.vigil.ilis. Oui.in amorib⁹.qđ faciet magnas turpe tribunal opes. Producunt vo nil indeclinabile. Hora.j.ep̄la.nil oriturū alias ortū nil tale fatentes.nihili vero breuiat. Sol solis. Oui. sol aditus qđ q̄ris ait:ne vana labores. Et noīa barbara.vt nicol.michael.israel. q̄q̄z Sidoni⁹ apollinaris breuē posuit dicens.israel appensi p cōcaua gurgitis iret:nisi forte p synęresin pferas.ac.quemadmodum Varro cū te flagranti deiectū fulmine phaetō. M.terminalis ab antiq̄ssimis poetis breuis aliquando ponebatur sequēti dictione quę inciperet a vocali.vt Ennius insignita forent tum milia militum octo.vbi non fecit ecthlipsim. Iuniores quoq̄z aliquando sibi hanc licentiā vsurparunt. Sed de hoc in principio huius libri dixim⁹ plura. N.terminalis longa est.vt pęan peanis.syren syrenis.delphin.inis.demon demonis.quin cōiunctio. v̄g.iiij.ęn. quin etiā hiberno moliris sidere classem. Breuiant vero an coniunctio interrogatiua. Iuuen.accipit ⁊ madidę facies dicetur.an hulcus? Forsan. Vergilius.j.ęneidos.mittite forsan ⁊ hec olim meminisse iuuabit. Forsitan. Iuuenalis. forsitan expectes vt gaditana canoro. In ppositio.⁊ ab in composita.vt proin.dein.exin. Vergi.j.ęn.socios partitur in omnes. Tamen ⁊ ab eo composita.vt attamen veruntamen. Oui. nil mihi rescribas attamen ipse veni.

Et noia grçca in.on.finita rc.vt iliō ilij.peliō pelij.vg.iliō:r ois fumat neptunia troia.Luca.peliō opponit radijs
nascentib9 vmbras. Actūs q̄q3 rc̄.vt egina eginā.Papi.in thebai.q̄ppe ferūt raptā patrijs eginā ab vndis.Cilla
cillā.Oui.xiij.meta.me tenedō chryseq3 r cillā apollinis vrbes.Menelaos menelaō. Idē in epl'a œnones. ardet
amore tui:sic r menelaō amauit. Pylos pylō.Idē in epl'a penelo.nos pylō antiquā neleia nestoris arua. Daph-
nis daphnin.thyrsis thyrsin.Prop.thyrsin r attritis daphnin arūdinib9.Et noia latina in.en. desinētia:q̄ mittūt
gtm̄ in.inis.vt nomē.inis.nā grçca vt syren.enis.r
latina mittentia genitiuum in.enis. vt ren renis.
producunt. Viden in fine abscissum p vides ne
breuiatur.Vergil'.vj.ęn. viden vt gemine.s.d.u.c.
Catullus viden vt velociter exiluere? R.termina-
lis breuis est.vt cęsar. aris. amatur. legitur. p.nu-
per.igit'.Qd vero q̄dam autore Beda producunt
puluinar.torcular.cochlear r huiusmodi non pro-
bant:cū ediuerso Iuuenal'. puluinar breuiarit di-
cens. foeda lupanaris tulit ad puluinar odorem.
Producunt vero far farris.Ouidius.in fastis. far
erat r puri lucida mica salis.Par.is. Horati9.lu-
dere par impar.equitare in arundine longa. Nar.
ris.fluuius italię.Vergilius.vij.ęn.sulphurea nar
albus aqua fontesq3 velini.Iber.eri. Lucanus in
vj.si tibi dur9iber:aut si tibi terga dedisset.Ver ve-
ris. Oui.j.meta.ver erat ęternū placidiq3 tepētib9
auris.Cor cordis.Oui.i epl'a sapphus. mille meū
leuibus cor est violabile telis.Idē tm̄ breuiauit.v.
meta.inq3 cor hamata pcussit arundine ditem. et
Mart.dotatę vxori cor arūdine fixit acuta. Fur fu-
ris.Persi9.fur es ait pedio.pedi9 q̄d crimina rasis.
Cur aduerbiū.Oui.cur op9 affectas ābitiose nouū.
Beda torcular r puluinar r silia pducit ex obliq̄-
rū analogia. Et noia grçca in.er.desinētia q̄ apd
illos p.eta.lōgū scribūt:vt aer aeris.ęther ętheris.
Claudian9 tm̄ breuiauit aer dicēs.lucid9 vmbroso
miscebit' aer auerno.Sūt tm̄ q̄ nō aer s3 axis legāt
hoc in loco.pduxit tm̄ Oui.j.fasto. lucid9 hic aer:q̄
duo corpa restāt.Idē.audiet hoc ęther:r si de9 vll9
in illo est:r q̄ incremēto diximo mittere gtm̄ i.eris.
penultima lōga.vt crater.eris.stater.eris. As.ter-
minalis pducitur.vt estas estatis.amas amabas.
Breuiāt vo noia grçca mittētia gtm̄ in adis vel i
ados.vt arcas.adis.vl'.ados.pallas.adis.vl'.ados.
Oui.ij.meta.arcas adest ter q̄nq3 ferēs natalib9 ā-
nos.Idē.vt vidit vult9 pallas in amne suos. Et
actūs rc̄.vt arcas actō arcadas.menas menadas.
troas troadas.Mart.ad matrē fugiet penthe9 ad
menadas orphe9.Oui.i epl'a.troadas inuideo q̄ sic
lachrymosa suoz.In.es.vt ples plis.dies diei.spēs
speciei.ames.leges.Prudēti9 nimis licēter fames
r lues breuiauit i psychomachia.spoliatq3 suos fa-
mes impia natos.Idem in eodem opere.stupuit lues improba castis. Breuiat vero.es. secunda persona a sum
es fui cum suis compositis.vt Verg.ij.ęn.q̄sq̄s es amissos hinc iam obliuiscere graios. Idem in buc.huc ades o
formose puer tibi lilia plenis.Repit' tm̄ es aliq̄n pducta.Flac9.vij.argonautice.tu supplice dignio dignior es r fa-
ma meis. Prop.si puer es alio traijce tela tua:s3 hoc forte ex rōne cęsurę.Penes pposito.Hora.i poe. quē penes
arbitriū ius ē r norma loq̄ndi.Seges.etis.qd a seco secas. r teges.etis.qd a tego tegis deriuat':teste Prisci.vltimā
breuiāt.Inq̄es q̄q3 q̄3q3 a q̄es q̄etis cui9 vltima lōga ē oponit':teste tm̄ pbo finalē breuiat.Indiges q̄3 r cętera q̄ se
quunt' breuiāt autore Priscia.Et noia mittētia gtm̄ i.itis.vl' in.idis.vt miles.itis.obses.idis. Pes.edis.bipes.tri
pes.q̄drupes.cōpes.nā breuiari autor ē Prisc.astipulās pbo.Qd si repit' pducta hoc erit rōne cęsurę.vt vg.x.ęn.ar
rectū q̄drupes r calcib9 auras.Idē in.iiij.ęn.stat sonipes r calcib9 auras.Ntūs q̄3 r vctis plales a noib9 grçcis q̄
ad tertiā nois declinationē latinā referūt'.vt arcas arcades.vascō.ones.vg.in buc.arcades inuidia rūpant' vt ilia
codro.Iuue.vascones vt fama ē alimētis talib9 vsi. Is.terminalis breuiat':vt panis.legis.amatis.legitis. Produ
cūt vo dis ditis.lis litis.sammis.itis.q̄ris.itis.glis gliris.Oui.i epl'a paridis.lis ē cū forma magna pudicitię.Py-
rois q̄3 r simois.q̄n a grçcis p ei diphthōgō scribūt' pducūt.Oui.ij.meta.interea volucres pyrois eous r ęthon.
Idē in epl'a penelo.hac ibat simois hic est sigeia tell9.Et noia grçca mittētia gtm̄ in.inis.vt salamis vel salamin.
inis.eleusis vel eleusin eleusinis.delphis vel delphin delphinis.r hūtia ypsilō āte.s.vt tethys.vg.j.geor.teq3 sibi
generū tethys.emat oib9 vndis.Quę vo i ydos excūt breuiāt.vt chlamys chlamydos.Papi.chlamys horrida pēdet.

Et nomina græca in.on.finita q̄ ad secundam nomi-
nis declinationem latinam referuntur. vt ilion.ii. pe-
lion.ii. Accusatiuus quoq3 primæ declinationis a noi-
bus grçcis in.a.breui terminatis.Et secundę in. os. &
tertię in.is.vt ægina æginā.menelaos menalaon daph
nis daphnin.Et nomina latina in.en.desinentia q̄ mit
tunt genitiuum in.inis.vt nomen.inis.fulmen.inis.Et
dictiones compositę cum hac particula.ne. interroga
tiua:quę in fine abscinduntur:vt egon p egone? viden
pro videsne?

R.terminalis breuis est.vt Cęsar cęsaris. producunt vero
Far.farris.Par.ris. Nar.ris.Ver veris.Iber.i.Cor.dis.
Fur.is.Cur aduerbiū.

Et nomina grçca in.er.mittentia gtm̄ in.eris.vt.aer aeris.
æther ętheris.Character characteris.

As.terminalis pducitur.vt æstas.tis.Breuiant vero grçca
mittentia gtm̄ in.adis vel.ados.vt arcas arcadis. vel ar-
cados.Actūs quoq3 pluralis a noibus græcis q̄ ad ter-
tiam nominis declinationem referuntur.vt arcas arca-
das.menas.adas.

Es.terminalis longa est.vt proles prolis. leges. Breuiant
vero.Es a sum es fui cum compositis. Penes præposi-
tio.Seges segetis.Teges tegetis.Indiges indigetis.Per
pes perpetis.Interpres interpretis.Teres teretis. Præ-
pes prępetis.Hebes hebetis.Inquies inquietis.Et mit
tentia genitiuū in.itis.vel.idis.vt stipes.itis. obses. idis.
& pes cū suis cōpositis.vt bipes.tripes. Et noīa græca
quintæ declinationis q̄ ad nostram declinationē refe-
runtur in ntō & vocatiuo plurali: vt arcades o arcades:
peliades o peliades.

In.is.breuiant:vt panis.legis.Producunt vero. Dis ditis.
Lis litis.Samnis.itis. Quiris. itis. Glis gliris. Pyrois.
entis.Simois.entis.Et similia quæ per.ei.diphthongū
a græcis scribuntur.Et græca mittentia genitiuum in
inis.vt salamis salaminis. delphis delphinis. Et græca
per ypsilon mittentia genitiuum in. yos. vt tethys te-
thyos erinnis erinnios.

Datiuus quoq; & ablatiuus pluralis primę & secundę declinationis: vt musa musis. a musis. dominus dominis a dominis. Et accusatiuus tertiæ declinationis quando exit in. is. vt omnis. tris. Vis etiam in nominatiuo & genitiuo. Vis quoq; in secunda persona a volo. velis quoq; & nolis. & sis. a. sum es fui. & fis a fio. Et secunda persona singularis præsentis indicatiui modi quartæ coniugationis. vt audio audis. venio venis. nescio nescis.

Os. terminalis pducitur. vt ros. roris. sacerdos sacerdotis. Breuiant vero os. ossis. nam os oris pducitur. vt compos compotis. Impos impotis. Et græca quartæ declinationis desinentia in. os. quæ ad secundam declinationem latinam referuntur. vt abydos. i. chaos. i. & genitiuus græcus in. os. vt tereus tereos. arcas arcados.

Vs. terminalis breuis est. vt dominus. amamus. palus paludis. mediam habet. Producunt vero tellus telluris. Incus incudis. Subscus subscudis. Et nomina monosyllaba. vt grus gruis. thus thuris. Et quæ mittunt genitiuum in. utis. penultima longa. vt virtus virtutis. Et nomina græca mittentia genitiuum in. untis. vel in. odis. amathus. untis. melampus melampodis. Et nomina quæ habent apud illos. oy. diphthongon: panthus panthu. Iesus iesu. & genitiui sinerizati a nominibus fœmininis desinentibus in. o. vt sappho sapphus. manto mantus. Genitiuus quoq; singularis. & nominatiuus & accusatiuus & vocatiuus quartę declinatiōis: vt manus. sensus.

T. terminalis breuis est. vt caput amat.

Omnis syllaba in fine carminis aut prosę orōnis clausula indifferens est: quia longa p breui: & breuis p longa inuicem ponuntur.

Datiuus q̄q; ⁊ abltūs pluralis pmę ⁊ scdę declinatiōis. vt musa musis a musis. dn̄s dn̄is a dn̄is. adde etiā in noia greca in. a. desinētia q̄ dtīn ⁊ ablīm nūeri p̄lalis in atis mittūt. vt epigrāma. atis. ab epigrāmatis. Actūs q̄q; pluralis tertię declinatiōis cū in. is. exit quēadmodū in tertia declinatiōe diximus. vt ois. tris. ṽgi. j. ęñ. ois vi tecū meritis p talibus ānos. Idē in eodē dorsum immane mari summo tris curus ab alto. Vis. q̄q; nomē qd̄ in ntō atq; etiā in gtō Pris. teste pducit. Vis ptere a scda psona ab eo qd̄ ē volo: ⁊ sis ab hoc ṽbo sum es fui cū ppositis. Hora. ij. ser. cuilibet argilla q̄d vis imitabit vda. ṽgil. in. vj. q̄uis elisios miret grecia cāpos. Oui. sis argumētū maius: an auxiliū. Idē. tu q̄q; fac pfis intra tua claustra iacētt. Hora. lenior ⁊ melior fis accedēte senecta. Idē. in. iiij. car. audiuere lyce fis anus. vbi fis anus dactylus ē. Scda q̄q; psona singularis p̄sentis indicatiui modi q̄rte piugatiōis: vt audio. dis. venio. is. nescio. is. Prop. nō audis. ⁊ ṽba sinis mea ludere cū iā. ṽg. ij. ęñ. expectate venis. vt te post multa tuor. Reperitur tñ breuis apd̄ Sedul. in pascha. cū dixit. puenis ad christū: nō christus puenit ad te. nisi forte est a venio. is. tertię piugatiōis quēadmodū supra i ṽbis diuersar̄ piugationū diximus. Os. terminalis pducit vt ros. mos. dn̄os. Breuiāt ṽo os ossis. vt autor est Pris. sed autoritate nō pbat. ex pposito tñ pbari pōt: si de simplici nō pstat. Lucre. li. iij. exos ⁊ exāguis. Cōpos. Oui. post modo cōpos eris. Os oris. pducit. ṽg. j. ęñ. ṽginis os habitūq; gerens ⁊ ṽginis arma. Idē in eodē. os humerosq; deo silis nāq; ipsa decorā. Cōpos. otis. ⁊ impos. otis. eodē autore breuiāt. Et noia greca in. os. desinētia. vt abydos. chaos. i. samos. lesbos. Oui. in epla. lean. solueret in speculis ois abydos erat. ṽg. vj. ęñ. ⁊ chaos ⁊ phlegetō loca nocte silentia late. q̄ ṽo ad tertiā noim declinationē latinā referunt: aut declinatiōe attica mittūt in. o. gtīn pducūt. vt egoceros. otis. rhinoceros. otis. apollos apollo. athos atho. Androgeos. o. ṽg. ij. ęñ. androgeos offert nobis. Iuue. velificatus athos: ⁊ q̄cq̄d grecia mēdax. Gtūs q̄q; grecus cū exit in os breuiat. vt tereus tereos. Mar. flet philomena nefas incesti tereos: ⁊ q̄. Arcas orcados. Oui. j. meta. arcados hic sedes ⁊ in hospita tecta tyranni. Vs. terminalis breuis est. vt dn̄s dn̄i. corpus corpis. palus paludis mediā habet. apd̄ Horatiū breuiatur cū dicit sterilis palus aptaq; remis. ṽg. vj. ęñ. tñ dixit stygiaq; palus innabilis vnda. Quintil. li. j. vbi de grammatica simplr pduci debere dicit palus paludis. sic palus. i. breuiari. Producūt ṽo tellus telluris. Verg. iiij. ęñ. deueniunt pma ⁊ tellus ⁊ pnubia iuno. Incus incudis. finalē pducere ex obliq̄s cōiectamus. Et noia monosyllaba. vt grus gruis. sus suis. thus thuris. ius iuris. Mar. in ius o fallax atq; inficiator eamus. Et q̄ mittūt gtīn in. utis. penultima longa. vt ṽtus ṽtutis. nam intercus qm̄ in obliq̄s breuiat in recto quoq; breuiare suspicamur. Et noia greca mittentia gtīn in. untis. vel in. odis. vel in. u. qm̄ a grecis in. oys. diphthongon q̄ apud nos ṽtitur in. us. terminant. vt amathus amathūtis. Verg. x. ęñ. est amathus est celsa mihi paphos atq; cythera. Et noia q̄ hñt apd̄ illos. oy. diphthōgon vt panthus. Verg. in. ij. ęñ. panthus othriades custos phoebiq; sacerdos. atq; eadē rōne iesus pducitur. Et genitiui sinerizati. vt sappho sapphus. manto mantus. Verg. x. ęñ. fatidicę mantus ⁊ tusci filius amnis. Gtūs quoq; singularis ⁊c. vt gtō sensus. noiatiuo plurali sensus. accusatiuo sensus. vocatiuo o sensus. Sedulius. nimis licenter in gtō singulari. us. produxit dicens. seruus ⁊ etatis sanauit quattuor illic. nam qd̄ alibi dixit dicemus sancti piuncto spūs actu: legi potest p spū flaminis aut pneumatis. Illud nullo modo excusari potest: qd̄ dixit: pmosq; necans vagitus ⁊ audēs. T. terminalis breuis est. vt amat. caput. sicut qd̄ intelligendū est si nō pcedat alia psonans aut diphthōgus. vt amant. ast. aut. In abscisis ṽo pducitur. vt cū dixit Verg. iij. ęñ. fumat neptunia troia: p fumauit. vt exponit Seruius positū est. sed hic pducitur positiōe. Iuuenā. quis nescit: aut qs nō vidit vulnera pali. sed dicet q̄spiam hoc loco semipēremunerim esse. qd̄ qd̄ Martiani autoritate dictiōes in. t. desinētes indifferētes esse pūt: q̄uis in vsu autor̄ ppe semp breuiantur. Omnis syllaba. huius regulę autores sunt Cicero ⁊ Quintilianus. Ruffinus q̄q; de pedibus oratorum sic inquit. breuis vltima claudet lōga sit an breuis nullū discrimē habet: vt solet in metris docti pponere vates. Itaq; in fine carminis siue clausularū q̄ prosa orone pscribūt: syllabę finales indifferēter poni pūt: hoc est lōga p breui: ⁊ breuis p longa. Hora. j. carmi. iā satis terris niuis atq; dirę. in fine spondeū posuit p trocheo: est eñ carmē sapphicū. econtrario. Vergil. j. ęñ. italiam fato pfugus lauinaq; venit trocheū posuit p spondeo. trocheus eñ nō repit in versu heroico: vt putauit Alexander.

Dictiones barbarę. hęc regula colligit̃ ex ijs q̃ multis in locis a nobis sunt repetita. Dicit igit̃ q̃d dictiões barbarę. q̃les sunt hebraicę. vt iacob. abraã. ioseph. ⁊ gothicę. vt theodoric. alaric. roderic. frederic. ⁊ Hispanę. vt isabel. leonor guiomar. ⁊ teutonicę. vt mãric. enric. federic. q̃ accẽtu acuto ꝓferunt̃ in quãcũq; lrãm desinãt vltimas syllabas ꝓdcũt. Cui⁹ signũ ẽ q̃d cũ ex rõne dclinatiõis latinę syllabã adijcim⁹: accẽt⁹ remanet i eadẽ q̃d non facerem⁹ nisi syllaba illa eẽt longa. vt iacob iacob⁹. abraam abraam⁹. ioseph ioseph⁹. theodoric theodoric⁹. alaric alaricus. roderic rodericus. isabel isabela. leonor leonora. guiomar guiomara. manric manricus. enric enricus. frederic fredericus.

Dictiones barbaræ: quæ accentu acuto in fine ꝓferuntur
in quãcunq; litterã desinant vltimas syllabas ꝓducũt.
vt iacob, ioseph. Alaric. Leonor. Enric.

Longæ ꝓ breuibus.

Pro breuibus longas posuerunt sæpe poetæ.
Pro longis contra correptas sæpe dederunt.
Matri longa decem tulerunt fastidia menses.
Obstupui steteruntq; comæ & vox faucibus hæsit.
Post habita coluisse samo. hic illus arma.
Vnius ob noxam & furias aiacis oilei.
Ipsius ante oculos ingens a vertice pontus.
Cum subito assurgens fluctu nymbosus orion.
Egerimus nosti & nimium meminisse necesse est.
Hi tibi nomen tum & gabios vrbemq; fidenam.

Breues ꝓ longis.

Italiam fato ꝓfugus lauinaq; venit.
Exercet diana choros quam mille secutæ.
Troas relliquias danaum atq; immitis achilli.
Relligione patrum multos seruata per annos.

De pedibus qui syllabis constant. Capm. vii.

Pes est sublatio ac positio duarum amplius ve syllabarum spacio comprehensa.
Duarum syllabarum pedes sunt quattuor.

De pedib⁹ cap. vij. Pes est sublatio. hucusq; disputatũ est a nobis de q̃ntitate syllabarũ: nũc ṽo ɔseq̃ns est: vt de pedib⁹ dicam⁹ q̇ eo modo syllabis ɔstant: quo syllabę ex lr̃is ɔficiũt. Principio itaq; ponit̃ pedis diffinitio ex Diomede sumpta. pes inq̇t est sublatio ac positio. i. ɔstat ex sublatiõe ac positiõe. ɔp̃hensa spacio duaꝝ aut ampli⁹ hoc est pluriũ syllabaꝝ. q: ex vna syllaba non põt esse pes: etiã si lõga sit. Sublatio nãq; ⁊ positio nõ in tp̃ibus: sed in syllabis debet fieri. Addit q̇q; idẽ autor aliã differentiã ijsdẽ pene ṽbis. pes inq̇t est poeticę dictiõis duarũ amplius ve syllabaꝝ ex certa temporꝝ obseruatiõe mod⁹ recipiẽs arsin ⁊ thesin. i. q̇ incipit sublatiõe ⁊ finit̃ positiõe: nam arsis grece interp̃tatur eleuatio. thesis ṽo positio. Dicti sunt aũt pedes q: quẽadmodũ nos pedib⁹ ambulamus: ita ⁊ ṽsus pedib⁹ incedũt: ad q̃d videt̃ respexisse ṽg. cũ in. j. geor. scripsit ferte simul faunique pedẽ dryadesq; puellę. Aut pedes dicti sunt: q: illis eo modo ṽsus mensurant̃ quo nos spacia pedib⁹ metiri ɔsueuim⁹. Nam Arist. x. meta. autore. in quolibet gñe q̃ntitatis est aliq̇d vnũ: quo reliq̃ metimur: ⁊ est minimũ in illo gñe quẽadmodum in nũeris vnitas. in vocib⁹ diesis. in q̃ntitate cõtinua. digit⁹. aut vlna. aut pes. aut passus. aut aliq̇d sile. Hinc igit̃ translatũ est vt ṽsum ita pedib⁹ metiremur: quẽadmodũ arcę. cubiculi. atrij. cœnacli. aut cuiuscũq; spacij longitudinem latitudinemq;. Accidunt autem pedi sex. numerus syllabarum. tempora sublatio. ⁊ positio. inter vtramq; ꝓportio. figura. ordo. Syllabę in pede vt parum debent esse duę: vt paulo ante diximus. Itaq; pedis cuiusq; syllabę aut sunt duę. aut tres. aut quattuor. aut quinq;. quamq̃ pedes q̇ sunt plurium q̃ trium syllabaꝝ compositi sint. vt paulopost dicemus. Tempora in pede aut sunt duo. vt in pyrrhichio. aut tria: vt in iambo ⁊ trocheo. aut quattuor. vt in spondeo ⁊ dactylo. ⁊ eodem modo de reliquis. Sublatio siue arsis est q̃ pedis tp̃a in ꝑori parte eleuantur. positio siue thesis qua pedis tp̃a in posteriori sua parte dep̃muntur. Nam cũ pedis tp̃a in duas partes diuidantur: prior arsi eleuatur. posterior thesi dep̃mitur. Proportio q̇q; accidit pedibus illis inter se cõparatis. Est eñ ꝓportio. cum duas q̃ntitates inter se comparam⁹. ꝓportio itaq; inter cuiusq; pedis partes aut est ęqua. aut dupla. aut tripla. aut sesquialtera. aut sesquitertia. Aequa diuisio est quoties sublatio pedis in tp̃ibus par est positioni. vt in pyrrhichio. spondeo. dactylo. anapesto. ꝓceleumatico. dispõdeo. coriãbo. horum eñ arsis tñ in se habet quantum ⁊ thesis. Dupla ṽo est quoties pedis sublatio duplo maior. aut duplo minor est q̃ positio. vt in trocheo iambo ⁊ duobus ionicis. Nam in trocheo arsis duo habet tp̃a. thesis ṽo vnum. E contrario in iambo arsis vnum tempus habet. thesis duo. In ionico a maiori arsis duo habet tp̃a. thesis vero quattuor. E cõtrario in ionico a minori arsis quattuor habet tp̃a: thesis vero duo. Tripla ṽo est: quoties sublatio triplo maior est q̃ positio: q̃d soli amphibracho ɔtingit. Sesquialtera ꝓportio est: quoties arsis continet tñ tp̃is quantum ⁊ thesis ⁊ vltra hoc illius dimidiũ: aut econtrario. vt in bacchio ⁊ amphimacro ⁊ quattuor pęonibus. q̇ pedes cum tp̃ibus q̇nq; ɔstent: si comparentur tria sublationis ad duo positionis: aut econtrario sesquialtera ꝓportio resultabit. Sesquitertia ꝓportio est: quoties arsis se habet ad thesin in epitrita proportione: vt in epitritis: qui cum sint temporum septem si comparentur quattuor ad tria: fit ꝓportio sesquitertia quam gręci epitritã vocant: a qua ⁊ quattuor pedes epitriti sunt appellati. Figura etiam in pedibus reperitur: quoniam alij sunt simplices: vt illi qui constant binis vel ternis syllabis: alij compositi: vt qui constant quaternis aut quinis aut pluribus syllabis: nam ex duobus simplicibus componuntur. vt proceleumaticus ex duobus pyrrhichijs: coriambus ex choreo ⁊ iambo. pyrrhianapestus ex pyrrhichio ⁊ anapesto. Ordo pręterea accidit pedibus: quoniã in versu alij alijs in locis siue regionibus disponuntur: vt in sapphico trocheus in primo loco. spondeus in secũdo. dactylus in tertio. trocheus in quarto. et iterum trocheus in quinto. ⁊ eodem modo de reliquis: quemadmodum capite in sequenti differemus. Duarum igitur syllabarum. quoniam diximus numerum syllabaꝝ pedi accidere: atq; esse duas/aut tres/aut quattuor/aut deinceps. Primo ponit pedes qui duabus syllabis ɔstant. ⁊ sunt tantũ quattuor: qui numerus ex eo colligitur quod aut vtraq; est breuis ⁊ est pyrrhichius. aut vtraq; longa ⁊ est spondeus. aut prima breuis ⁊ altera longa: ⁊ est iambus. aut ediuerso prima longa ⁊ altera breuis: ⁊ est trocheus.

Pyrrhichius duabus syllabis breuibus constat. vt deus. furor. amat.
Spōde⁹ cōstat duab⁹ syllabis lōgis. vt mōtes. gētes. audi.
Iambus constat ex breui & longa. vt dies. amant.
Troche⁹ siue chore⁹ constat ex lōga & breui. vt tempus.

Trium syllabarum pedes sunt octo.

Tribrachus constat ex tribus syllabis breuibus. vt dn̄s.
Dactyl⁹ cōstat ex prima longa & duab⁹ breuib⁹. vt tp̄a.
Anapestus constat ex duab⁹ breuibus & longa: vt dn̄os.
Bacchius constat ex breui & duabus longis. vt athenæ.
Antibacchius cōstat ex duabus lōgis & breui. vt natura.
Amphimacer constat ex longa breui & lōga. vt aureos.
Amphibrach⁹ cōstat ex breui longa & breui. vt amoris.
Molossus constat ex tribus syllabis longis. vt æneas.

Quattuor syllabarum pedes sunt. xvi.

Proceleumaticus cōstat ex duobus pyrrhichiis. vt ariete.
Dispondeus constat ex duobus spondeis. vt oratores.

Pyrrhichi⁹ itaq; cōstat duab⁹ syllabis breuib⁹ totidēq; tp̄ibus: vt de⁹. furor. amat. docet. hic a gręcis dibrachus appellaꝛ: q: duas syllabas habet breues. dr̄ etiā periāb⁹ ⁊ egeō. Pyrrhichi⁹ vt autor est Diom. dict⁹ a pyrrhicha saltatione. vel a pyrrho achillis filio: a quo metrū pyrrhichiū est cognominatū. alij a cōcitatione quadā ignea qua moueꝛ pyrrhichiū appellatū esse dicūt. Spōde⁹ pyrrhichio cōtrari⁹ cōstat ex duab⁹ syllabis lōgis ⁊ quattuor tē-poribus. vt mōtes. heros. audis. dict⁹ vt autor est Diom. qḋ in tēplis hoc pede q̄dā carmina spōdētes hoc est libātes decātabāt. sponde eīm libamētū interp̄taꝛ. Numa pompili⁹: vt idē autor inq̄t: rei diuinę dedit⁹ hunc pedē pōtificiū appellauit. Iābus cōstat ex prima breui ⁊ scḋa longa. tēporū trium. vt dies. amas. doces. dict⁹ vt Diom. ait. a iābizin. hoc est a maledicendo. est eīm pes p̄ib⁹ maledicis aptissim⁹. vel a iambe celei ⁊ menalinę vxoris famula: q̄ cererē dū p̄serpinā q̄reret ad eos delatā maledictis insectata est. Hunc pedē appuli a dauno duce suo daunium appellarunt. Alij gradalē martiq; gradiuo sacrū: qḋ gradarię pugnę huius effectu mouerentur. De quo inq̄t Hora. in poe. syllaba lōga breui subiecta vocaꝛ iāb⁹ pes citus. vnde etiā trimetris accedere iussit. Troche⁹ qui ⁊ choreus cognominatur: iābo cōtrari⁹. cōstat ex prima lōga ⁊ scḋa breui triū tēporū vt sanguis. tēpus. audit. dict⁹ ē aut a trechin hoc est a currēdo. vel a trocho. i. rota: q: in v̄su rotatim ac volubiliter fluit. Hūc a mercurio repertū ferūt. Arūci v̄o italię populi hūc pedē rutulū a rutulis italię populis appellarunt. Triū syllabarū pedes octo sunt: aut enim oēs tres sunt breues. ⁊ appellaꝛ tribrach⁹. aut prima est lōga ⁊ duę breues: vocaturq; dactylus. aut primę duę breues ⁊ tertia lōga ⁊ vocaꝛ anapest⁹. aut prima breuis ⁊ duę lōgę ⁊ vocaꝛ bacchi⁹. aut prima ⁊ scḋa lōga ⁊ tertia breuis ⁊ vocaꝛ antibachi⁹. aut ṗma lōga. scḋa breuis. ⁊ tertia rursus lōga ⁊ vocaꝛ amphimacer. aut econtrario prima breuis ⁊ scḋa lōga ⁊ tertia iterū breuis: ⁊ vocaꝛ amphibrac⁹. aut oēs tres sunt lōgę ⁊ vocaꝛ molossus. Tribrachus igitur cōstat ex tribus syllabis breuib⁹ totidēq; tēporib⁹. vt dn̄s aīa. legim⁹. dict⁹ est aūt tribrach⁹ quasi tribreuis. qm̄ tres syllabas habet breues. Dactyl⁹ cōstat ex prima lōga ⁊ duab⁹ breuib⁹ q̄ttuorq; tp̄ib⁹. vt tp̄a audiat. Appellat⁹ est aūt dactyl⁹ a tactu digitoꝝ q̄ p̄ter pollicē ternis internodijs siue articulis cōstat. grece naq; dactyl⁹ latine digit⁹ est. Uel vt alij putāt: ab ydeis dactylis cretę pp̄lis q̄ iouē infantē in ida silua cretę educarūt. atq; hui⁹ pedis rhithmica cōpositiōe ⁊ tympanoꝝ atq; ęris tinnitu vagitū pueri occultauerūt. Anapest⁹ dactylo cōtrarius cōstat ex prima ⁊ scḋa breuib⁹ ⁊ tertia lōga quattuorq; tp̄ib⁹. vt dn̄os. animos. docui. dict⁹ anapest⁹ ab anapiin. hoc est repcutiēdo: q: sono reciproco recurrēdo dactylū repcutit. vn̄ a gręcis antidactyl⁹ ē cognoīat⁹. Bacchi⁹ cōstat ex ṗma breui ⁊ reliq̄s duab⁹ lōgis: tp̄ibusq; q̄nq;. vt athenę. sacerdos. amaui. dict⁹ bacchi⁹ q: bacchātib⁹ dithyrābi: hoc est versus in laudes liberi patris hoc pede cōpositi conueniebāt. Antibacchi⁹ bacchio cōtrarius constat primis duab⁹ longis ⁊ tertia breui: tēporibusq; quinq;. vt natura. fortuna. audiret. dictus ab anti quod est cōtra ⁊ bacchi⁹: q: vt dixim⁹ bacchio est cōtrari⁹. vnde ab alijs palimbacchi⁹ est appellat⁹: q: palim grece rursus siue ecōtrario interp̄tatꝛ. Hūc pedē alij latiuū. alij saturniū appellarūt. Amphimacer cōstat ex ṗma lōga et scḋa breui et tertia iterū lōga tēporibusq; quinq;. vt aureos. demones. audiunt. appellatus est aūt ab amphi qḋ est circū ⁊ macros lōgus: q: syllaba breuis vtrinq; duab⁹ lōgis claudiꝛ. hic quoq; pes cretic⁹ est appellat⁹ q: cretes saltādo ei⁹ rithmica cōpositione vtebātur. Amphibrach⁹ syllabaꝝ ordine superiori cōtrarius constat prima breui: scḋa lōga. ⁊ tertia rursus breui: quattuorq; tp̄ib⁹. vt amoris carina. amauit. dictus ab amphi circum ⁊ brachys breuis: q: syllaba longa a duabus vndiq; breuibus cōtinetur. hunc alij scoliū appellabāt: qḋ scolio q̄ erat cytharę species conueniebat. Molossus cōstat ex trib⁹ lōgis tēporibusq; sex. vt eneas anchises. audiui. dict⁹ q: molossi: hoc est epirotę ad bellū procedētes hui⁹ pedis modulata cōpositione vtebātur. hipp⁹ quoq; dict⁹ est hic pes: q: equestri pugnę cōueniebat: hippos eīm equ⁹ interpretatur. Quattuor syllabaꝝ pedes sunt sedecim: oēs eīm quattuor sunt breues: ⁊ vocaꝛ p̄celeumatic⁹. aut oēs q̄ttuor sunt lōgę ⁊ vocaꝛ dispōde⁹ ⁊c. sed queadmodū supra diximus: q̄ttuor atq; ampli⁹ syllabaꝝ pedes ex duaꝝ aut triū syllabarū pedib⁹ cōponūꝛ: itaq; maior illoꝝ pars ab illoꝝ cōiugatiōe noīa sortiūꝛ. Proceleumatic⁹ igiꝛ pes ex duob⁹ pyrrhichijs cōficiꝛ: estq; tp̄oꝝ q̄ttuor vt ariete. pariete. abiete. tenuia. sed est aīaduertēdū id qḋ etiā Seruius notauit in illud vg. j. geor. tenuia nec lanę p coelū vellera ferri. p̄celeumatic⁹ inq̄t est p dactylo: quā rē quotiēscūq; facit vg. seruat locū synęresi. vt in buc. tytire pascētes a flumine reice capellas. ⁊ in. ij. ęn. sectaq; intexūt abiete costas. ⁊ in eodē labat ariete crebro. ⁊ iterū in eodē. hęrēt parietib⁹ scalę. ⁊ in. v. genua labāt vastos quatit ęger anhelit⁹ art⁹. vnde in reice capellas ex duab⁹ vocalib⁹. e. i. cōficiꝛ lōga. itaq; erit dactyl⁹ ī abiete. ariete qm̄. i. e. in vnā syllabā lōgā coalescūt: cōficiturq; āphibrach⁹: q̄ positiōe tm̄ syllabaꝝ a dactylo differt: dict⁹ est aūt p̄celeumatic⁹ hic pes vt autor est valeri⁹: a p̄celeuo hoc est hortor: q: ij q̄ se ad aliqḋ op⁹ faciēdū siue moiē impellēdam vel attollēdā hortātur: hoc pede ob nimiā celeritatē syllabaꝝ vtūtur: vnde Mar. lēios tinguis ad celeuma remos. ⁊ Hiero. in epi. quadā ad heliodoꝝ: qm̄ e scopulis enauigauit oro: iā epilogi celeuma cātādū est: sic eīm appellaꝛ cāt⁹ ille nauticus: quo proreta remiges hortaꝛ vt simul ⁊ quasi vno ictu siue impulsu remoꝝ incūbētes nauē impellāt. Dispōde⁹ cōstat duob⁹ spōdeis. hoc est quattuor syllabis lōgis tp̄ibusq; octo: vt oratores. mecoenates. audiuissent. dictus est autem dispōdeus a dis qḋ est bis ⁊ spondeus: q: ex duobus spondeis cōpositus est.

Dichoreꝰ cōstat ex duobꝰ choreis siue trocheis. hoc est ex pᷓma lōga. scd̄a breui. tertia lōga. quarta breui tꝑibusqꝫ sex. vt cātilena. audiemꝰ. dimicare. appellatusqꝫ est dichoreꝰ siue ditrocheꝰ: qđ ex duobꝰ choreis siue trocheis componitur. a qbusdā etiā catatrocheꝰ dr̄. Dijābꝰ supiori cōtrariꝰ cōstat ex duobꝰ iābis: hoc est prima breui. scd̄a lōga. tertia breui. qrta lōga. tꝑibusqꝫ sex: vt ꝓpinqtas. ꝓpagines amauerāt. dictꝰ est aūt: qm̄ ex duobꝰ iābis cōponitur. Choriābus ꝯstat ex choreo hoc est trocheo ⁊ iābo. i. pᷓma lōga. scd̄a breui. tertia breui. ⁊ qrta lōga tꝑibusqꝫ sex: vt nobilitas. armipotēs. audierā. dictus: qm̄ ex choreo et iambo cōstat. Antipastꝰ supiori cōtrariꝰ cōstat ex iābo ⁊ trocheo hoc est ex prima breui. scd̄a lōga. tertia lōga. ⁊ qrta breui. tēporibusqꝫ sex. vt medulina. saloninꝰ. legebamus. dictus antipastꝰ ab anti cōtra. Peones quattuor sunt. cōstantqꝫ singuli tēporibꝰ quinis. syllabis quattuor. sꝫ tribꝰ breuibꝰ. ⁊ vna lōga. q̄ si pᷓmo loco ponatur erit peon primꝰ q̄ cōponit̄ ex trocheo ⁊ pyrrhichio vt tēporibꝰ corporibꝰ. si syllaba longa scd̄o loco ponatur erit peon scd̄s: qui cōstat ex iambo ⁊ pyrrhichio. vt colonia. amaueris. Si syllaba lōga ponatur in tertio loco erit peon tertiꝰ qui ꝯstat ex pyrrhichio et trocheo. vt catamitus. legerimus. Si syllaba lōga ponatur quarto loco erit peon quartꝰ. q̄ ꝯstat ex pyrrhichio ⁊ iambo. vt facilitas. docuerant. dicti sunt autē peones a peonibꝰ populis: q̄ forte illis pedibꝰ in carmine vtebantur. Epitriti pedes q̄ hippij appellant̄: quattuor quoqꝫ sunt: cōstātqꝫ singuli tꝑibus septenis: syllabis quattuor: sed tribus longis ⁊ vna breui: que si primo loco ponat̄: erit epitritꝰ primꝰ: qui cōponit̄ ex iābo ⁊ spondeo. vt sacerdotes amauerunt. Si syllaba breuis ponatur in scd̄o loco: erit epitritꝰ scd̄s: q̄ cōponitur ex trocheo ⁊ spondeo. vt cōditores audierunt. Si syllaba breuis ponatur in tertio loco: erit epitritus tertiꝰ: q̄ cōponitur ex spōdeo et iābo. vt discordie. audierāt. Si syllaba breuis ponat̄ in quarto loco: erit epitritꝰ quartꝰ: q̄ cōponit̄ ex spondeo et trocheo. vt oratores. audiuistis. Dicti sunt autem epitriti vt diximꝰ: qꝛ arsis ⁊ thesis horū pedum in epitrita hoc est sesquitertia ꝓportione sunt. Ionici pedes duo sunt: cōstantqꝫ singuli tēporibꝰ senis ex quattuor syllabis: duabꝰ lōgis totidēqꝫ breuibꝰ. qđ si due syllabe breues p̄cedāt totidemqꝫ lōge sequātur: erit ionicus a maiori: q̄ cōponitur ex pyrrhichio ⁊ spōdeo. vt diomedes. docuissent. si ꝟo due syllabe longe p̄cedant totidēqꝫ breues sequātur: erit ionicꝰ a minori: q̄ cōponitur ex spōdeo ⁊ pyrrhichio: vt demetriꝰ. audiuerat. dicti ꝙ iones in carminibus eo pede vtebant̄. Sūt etiā qnqꝫ syllabarū pedes ex simplicibꝰ quoqꝫ cōpositi numero triginta duo. vt orthiꝰ ex pyrrhichio ⁊ tribracho: hoc est ex quinqꝫ syllabis breuibꝰ. Periambꝰ ex trocheo ⁊ tribracho. hoc est ex longa et quattuor breuibꝰ. ⁊ reliq̄ de quibꝰ Diom̄. disseruit: q̄ ad rōnē pedū simpliciū reducēdi sunt: ⁊ raro apud autores nominātur. p̄terqꝫ qđ dochimi crebra fit apđ oratores mētio. Cōstat aūt dochimꝰ ex bacchio iābo. de quo Ruffinꝰ. rhetoricas pulcher structuras dochimꝰ ornat. pᷓncipiū bacchiꝰ erit: cōcludet iambꝰ. Atqꝫ idē iterū. Syllaba prima breuis cū syllaba lōga scd̄a. tertia longa. breuis quarta. ꝓducta quinta. Fit etiam hic pes ex iambo ⁊ cretico siue amphimacro. de quo idē Ruffinꝰ. primus iambꝰ erit cū finem creticus explet. prima breuis. longeqꝫ due. breuis vltima longa. exemplumqꝫ artis dabitur res publica nobis: quā Cicero casu genitiuo ponere gaudet.

Dichoreus siue ditrocheꝰ ex duobꝰ choreis. vt cantilena.
Diiambus constat ex duobus iambis. vt propinquitas.
Choriambus constat ex choreo & iambo. vt nobilitas.
Antipastus constat ex iambo & trocheo. vt medulina.
Peon primꝰ cōstat ex choreo & pyrrhichio. vt tēporibꝰ.
Peon secūdus constat ex iābo & pyrrhichio. vt colonia.
Peon tertiꝰ cōstat ex pyrrhichio & trocheo. vt catamitus.
Peon quartus cōstat ex pyrrhichio & iambo. vt celeritas.
Epitritꝰ primꝰ cōstat ex iābo & spondeo. vt sacerdotes.
Epitritꝰ secūdꝰ cōstat ex trocheo & spōdeo. vt cōditores.
Epitritꝰ tertiꝰ constat ex spondeo & iambo. vt discordiæ.
Epitritꝰ quartꝰ cōstat ex spōdeo & trocheo. vt audiuistis.
Ionicꝰ a maiori ex pyrrhichio & spondeo. vt diomedes.
Ionicꝰ a minori ex spondeo & pyrrhichio. vt demetrius.

Quinqꝫ syllabarum pedes sunt. xxxii.

Orthius cōstat ex pyrrhichio & tribracho. vt aīa mea.
Periābꝰ ex trocheo & tribracho. vt tpa tua. Reliq q̄qꝫ pedes q ex supioribꝰ cōponūt̄: de qbꝰ Diomedes multa.
Est q̄qꝫ huiꝰ ordinis pes cōstās ex bacchio & iābo: appellaturqꝫ dochinꝰ: de q° apud oratores crebra fit mētio. de illo Ruffinus scribit. Rhetoricas pulcher structuras dochinꝰ ornat. Principiū bacchiꝰ erit: cōcludet iābus.

De metris qui ex pedibꝰ cōponūtur. Ca. viii.

Metrū est pedū iūctura numero modoqꝫ finita. Denominat̄ autem ab autoribus. vt alcaicum. archilochiū. hipponacticū. sapphicū. alcmaniū. simonideū,

De metris. Cap. viij. Metrū est pedū. queādmodū pedes ex syllabis cōstāt: ita metra ex pedibꝰ conficiuntur. Primo igit̄ ponit metri diffinitionē ex Diom̄. sumptā dicēs ꝙ metrū est iūctura pedū finita numero ⁊ mō. Metrū grece dr̄: qđ interp̄tat̄ mēsura. Latine ꝟo ꝟsus siue carmē potiꝰ dr̄. Est aūt ꝟsus: vt idē Diom̄. diffinit: legitima partiū dispositio ⁊ pedū apte copulatio. cōsonāti specie metricā exhibens regulā. acsi dicat. metrū ꝯstat partibꝰ orōnis legitime dispositis: quarū syllabas metiuntur pedes: vnde resultat cōsonātia ⁊ q̄dā carminis volubilitas. Dictus est aūt versus aut a vertēdo: qđ tā diu verti debet quoad recte cōstituat̄: dicēte Hora. in poe. ⁊ male tornatos incudi reddere ꝟsus. vel ab eo potiꝰ qđ vno ꝟsu finito ad pᷓncipiū sequētis reuertimur. tractūqꝫ videtur a sulco: q̄ ex eo versus dr̄. vt apđ ꝟgi. iiij. geor. ille etiā seras in ꝟsum distulit vlmos. Versus etiā teste varrone in pᷓ. de re rustica. erat terre spaciū cētū pedes quoquo ꝟsus quadratū. Carmē dr̄ a canēdo qđ tū vnū tm̄ ꝟsum signi vt apud ꝟg. iij. en. Rem carmine signo: ⁊ subiecit vnum tm̄ ꝟsum: eneas hec de danais victoribꝰ arma. subaudi posuit. aliqñ totū poema siue opus versibꝰ cōpositū carmē appellatur. vt tota eneis Vergi. metamorpho. Ouid. pharsalia Lucani. Sed cū vnicꝰ ꝟsus est monostichū dr̄. cū duo ꝟsus distichū cū quattuor tetrastichū cū vero versus dimidiū. hemistichiū dr̄. Metra igit̄ siue carmina siue versus aut denominātur ab autoribꝰ vt alcaicum ab alceo poeta mityleneo. aut archilochiū ab archilocho. aut hipponacticū ab hipponacte. aut pindaricum a pindaro. aut anacreontium ab anacreōte. aut asclepiadeū ab asclepiade. aut bachilidiū a bachilide. aut alcmanium ab alcmane. aut stersichoriū ab stersichoro. aut ibicū ab ibico. aut sapphicum a sappho. aut homericum ab homero

Aut a materia vt heroicū: quo heroum res geste cū laude scribūtur. tragicum quo heroum fortuna in aduersis. Elegū quo res flebiles quales sunt amatorū τ mortuorū. Bucolicū: quo res pastoricie. Georgicū: quo res rustice continuntur. Lyricum: quod in materia diuersa ad lyrā canebatur. Satyricū: quo vitia hominū taxātur: cui respōdet apud grecos comoedia prisca. Iambicum. quo maledicimus et inuehimur in aliquē. nam comoedia noua est qua res atq; persone humiles cōprehēduntur. Est autē τ hec multiplex. que aut est togata que habet argumentū latinum. aut palliata: que habet argumentū grecū. aut pretextata: in qua cōm persone q̄ pretexte toge vsum habent inducuntur. aut attellane. in qua introducte persone iocis quibusdā lasciuis se lacessebāt. Planipes in qua mimi inducebant. Aut a pede frequētiori: a quo nouem metrorū gña denominātur. Iambicum. trochaicū. dactilycum. anapesticū. choriābicū. peonicum. ionicū a maiori. ionicum a minori. antispasticū. Sed nos illa tm̄ in quolibet genere degustabimus: que sunt magis in vsu apud autores. Curiosus vero ad Seruium Diomedē Theodosiumq; remittimus: et si qui sunt qui hac de re copiosius scripserunt. Aut a numero pedum. vt hexametrū: quod sex habet pedes dactylos siue spōdeos indifferenter. pētametrū quod quinq;. tetrametrum quod quattuor: vt in iambico octonario. in quo duo pedes pro vno computantur. trimetrū: quod tres vt in iambico senario. dimetrū quod duos: vt in iambico quaternario. Aut a numero syllabarum vt endecasyllabum. quod syllabas vndecim cōtinet. quale est phaleuticū τ sapphicū. Pentasyllabū quale est adonicū. aut heptasyllabum: quale est glyconicum. Preterea aut deficit. aliud presupponit documentū quod versus aut deficit vna syllaba: et dicitur catalecticus. aut duabus τc. de quibus in quolibet genere vbi opus fuerit singulatim dicemus. Constat preterea carmen. dicit quēadmodum inter se superiora versuū genera iungantur. Nā τ si ex quolibet simplici gñe versus poema cōfici potest inueniūtur tamē apud autores aliquādo permixta. nō quidem omnia passim: sed quedam cum aliquibus. Itaq; carmen quod vnico genere versus cōponitur. monocolon idest vnimēbre dicit: quale est heroicū. vt Vergilij eneis. bucolica et georgica eiusdem. Oui. meta. τ phaleuticum. vt complura Catulli atq; Martia. epigrammata. Aut est dicolon idest bimembre: hoc est duplici genere versus constans: quale est carmen elegum: in quo versus pentameter hexametro subijcitur: τ sapphica permixta adonicis. Aut est tricolon idest trimembre. hoc est triplici genere versus compositum qua figura sunt cōplures ode apud Horatium. qualis est illa apud eundem in pri. li. carminum. cuius initium est. quis multa gracilis te puer in rosa: perfusus liquidis vrget odoribus. grato pyrrha sub antro. cui flauam religas comam. Constat enim duobus asclepiadeis et tertio pherecratio τ quarto glyconico. Preterea carmen aut est distrophon. hoc est post duos pedes conuersionem habens ad primum. dis enim bis interpretatur. τ strophe conuersio. Aut tetrastrophon hoc est cum post quattuor pedes in orbem fit reditus ad primum quod tetra quattuor interpretatur. τ strophe. ec. vt diximus est conuersio: exempla vtriusq; generis passim reperies. Hexametrum carmen. Principio igitur de verso hexametro disseris. hexameter dicitur: quia sex pedibus constat heroicus a materia. qm̄ vt diximus: hoc genere carminis res geste heroum describi maxime cōsueuerunt: vt a Vergilio enee. a Lucano Cesaris τ Pōpei. a Valerio flacco argonautarū. a Sillio italico romanorum. dicēte Horatio in poetria. res geste regūq; ducūq; τ tristia bella: carmine quo scribi possent mōstrauit homerus. Homerus nāq; iliada atq; odysseam hoc versu scripsit: vnde τ homericus a quibusdam appellatur. Sed deinde receptū est vt alie quoq; res hoc gñe carminis describerentur. vt a Lucilio. Horatio. Persio. τ Iuuenale satyre. A Lucretio natura rerū. a Manilio astronomica. a Vergilio bucolica τ georgica. ab Ouidio metamor. Dicitur etiam hic versus pythius hoc est apollineus: qm̄ apollo pythius a pythone sagittis cōfecto sic appellatus eo versus genere per sibyllas respōsa dare consueuit: atq; vt autor est Eusebius pāphili τ phemonoe prima ex numero sibillarū hexametris versibus futura cecinit. Appellatur τ spondaicus: quia in omnibus aut plerisq; locis spondeum habere potest. quin potius vt Diom. autor est eius initiū spondeis constitit. Nam vt ait: cū apollo in vltione latone matris pythona serpentem necasset: incole carmen sex spondeis fecerūt: quod deinde soluta spōdei posteriori syllaba manente eadē quantitate dactylū recepit. Prisci. econtrario dactylicū appellat: quia dactylis aut spōdeis qui in dactylos soluuntur: cōstat. Epicus quoq; appellatur. atq; ipsum poema quod eo versu describitur epos. Est aūt epos carmē quo res diuine. humane atq; heroice continentur: quod apud latinos primus omniū Liuius andronicus scripsit.

Aut a materia. vt heroicū. elegiacū. lyricū. tragicum. comicū. Aut a pede frequētiori. vt iābicū. trochaicū. spondaicū. dactylicū. anapesticū. Aut a numero pedum: vt hexametrū. pētametrum. tetrametrum. Aut a numero syllabarum: vt tetrasyllabum. pentasyllabum heptasyllabum. octosyllabum. duodecasyllabum.

Præterea aut deficit vna syllaba: & dicitur catalecticum. aut deficit duabus syllabis. & dicitur brachycatalecticum. aut abundat vna syllaba vel pluribus: & dicitur hypercatalecticum siue hypermetrum. aut neq; abundat neq; deficit: & dicitur catalecticum. Qualia sunt omnia carmina regularia.

Constat præterea carmen vnico genere versus & dicitur monocolon. vt æneis Vergilii. Metamorphosis Ouidii. Pharsalia lucani. Aut constat duplici genere versus appellaturq; dicolon. vt Ouidii opera præter Metamorphosin. Tibulli quoq; & Propertii elegiæ. & carmina sapphica mixta adonicis. & asclepiadea mixta glyconicis. Aut constat triplici genere carminis: appellaturq; tricolon. vt quædam odæ Horatii poetæ.

Præterea carmen aut est distrophon. hoc est cum tertius versus primo similis est. & quartus secundo. vt in carmine elego quod ex distichis constat.

Tristrophon carmen est cum quartus versus similis est primo. quintus secundo. sextus tertio: vt apud Prudentiū in præfatione cathemerinon.

Tetrastrophon carmen est cum quintus versus primo secundo sextus. tertio septimus. quarto octauus similes sunt. vt in carmine sapphico quod per tetrastica. i. per quaternos versus digeritur.

Hexameter itaqꝫ versus: qui ⁊ senariꝰ dici potest: cōstat dactylo vel spōdeo indifferēter: nisi q̄d in quinto loco frequentior est dactylus. vbi etiā nonnūqꝫ reperitur spōdeus vt apud Vergi. in buco. chara deū soboles magnum iouis incrementum. Et in tertio ęn̄. cornua velatarū obuertimꝰ antenarū. ⁊ alio loco. aut leues ocreas lēto ducūt argēto. In sexto quoqꝫ loco semꝑ fere est spōdeꝰ. nisi in quibusdā ꝟsibꝰ hipermetris hoc est supabūdātibꝰ: quam redūdātiam excipiunt versus qui sequūtur a vocali incipiētes. facta ecthlipsi aut synaloepha. Itaqꝫ vitium quod erat in fine versus: cōtinuatio sequentis emēdat. Vergi. ij. geor. Inseritur vero ex foetu nucis arbutus horrida. vbi in sexto loco dactylus est: sed exteritur vltima syllaba: quia sequitur versus incipiens a vocali. ⁊ steriles platani malos gessere valentes. Idem in eodē. in sexto loco antibacchium siue molossum posuit dicēs. aut dulcis musti vulcano decoquit humorem. sed dispungitur syllaba finalis: quia sequitur versus a vocali incipiens: aut folijs vndam tepidi despumat aheni. Reperitur etiam dactylus in sexto loco: sed duę syllabę breues resoluuntur in vnam longam: efficiturqꝫ spondeus. Vergi. in buco. Nec tantum rhodope miratur ⁊ ismarus orphea. Idem. j. ęn̄. Atria dependēt lychni laquearibus aureis. Itaqꝫ versus hexametri summa constat quattuor et viginti tēporibus. cum dactyli et spondei quaterna habeāt tempora. Nam quod quidā dixerat posse in fine recipere trocheū: cum de vltimis syllabis ageremus explosum est: quia vt diximus apud poetas vltima syllaba versus: ⁊ apud oratores vltima clausulę indifferens est. atqꝫ vt ratio carminis exigit aut prosę: longa pro breui et breuis pro longa ponitur. Quod etiā in pēthemimeri plerūqꝫ in hepthemimeri nonnunqꝫ in semipenthemimeri sed raro reperitur vt statim dicemꝰ. sed excusatur vitium q̄m silētium illud quo fit in cęsura supplet tempus quo syllaba breuis erat minor. Recipit quoqꝫ versus hexameter alios pedes nō earūdem syllabarū: sed eorūdē tēporū. vt proceleumaticū: qui dactylo vel spōdeo in tēporibus ęqualis est: de quo suo loco diximus. Recipit pręterea anapestum qui etiā dactylo vel spōdeo spacio tēporum ęquiparatur. sed raro vt apud Vergiliū. j. geor. fluuiorum rex eridanꝰ cāposqꝫ per oēs. vbi in prima regione anapestus collocat̄. Potest aūt habere oibus in locis dactylos vt apud Vergiliū. pāditur interea domꝰ omnipotētis olympi. ⁊ illud eiusdē. quadrupedāte putrem sonitu quatit vngula campū. Potest habere ⁊ spondeos oēs pręterqꝫ in vna regione. vt apud eundē primo ęneidos. tu ne ille ęneas quem dardanio anchisę. Et in tertio. armatūqꝫ auro circūspicit oriona. nā carmen quod sex spondeis constat nusquā reperitur. nisi quis de industria faciat. vt si quis vno verbo mutato ex carmine Vergiliano dixerit. aut leues peltas lento ducūt argēto. Quare vt priscianꝰ de duodecim carminibꝰ ait: versus hexameter duas ⁊ viginti figuras habere potest: quę colligūtur ex varietate dactyli ⁊ spondei in sex regionibꝰ vario modo positorꝫ. quā rem ideo in pręsentiarū omittamꝰ: q2 facilis est: atqꝫ etiā inertissimo cuiqꝫ obuia ⁊ exposita. Illud tamē nō est omittēdum hoc genus carminis tres posse recipere cęsuras: quę gręci cōmata vocāt. hoc est penthemimerim heptemimerim. Nā trochaicā omittamꝰ: quę fit cū in tertio pede dictio trocheo terminat̄. vt apud Vergiliū in buc. nil nostri miserere mori me deniqꝫ cogis. Igitur penthemimeris hoc est semiq̄naria diuisio est: cū post duos pedes inuenitur syllaba partē orationis terminans. vt arma virūqꝫ cano. post duos nāqꝫ dactylos no syllaba cęsurā ꝟsus fecit. dicta est aūt pēthemimeris a pēte q̄d interꝑtat̄ q̄nqꝫ. ⁊ hemis semis. ⁊ meri diuisio: quasi diuisio semiq̄naria. nam duo pedes ⁊ semipes quiꝫ vna syllaba constat: dimidiū est quinqꝫ pedū. Dicitur autē penthemimeris heroica. q̄m ex dimidio quinqꝫ versuū carminis heroici constat. Hepthemimeris. i. semiseptenaria diuisio est cum post tres pedes syllaba dictionē aliquā terminat. vt arma virūqꝫ cano troię. post duos nāqꝫ dactylos ⁊ vnū spondeum tę. syllaba cęsurā fecit. Dicitur autem heptemimeris ab hepta septē: ⁊ hemi semis. ⁊ meri diuisio: quasi diuisio semiseptenaria. q̄m tres pedes ⁊ semis dimidiū septē pedū est. Hemipenthemimeris est cum post primū pedē inuenitur syllaba dictionē terminans. vt musa mihi causas memora. post dactylū eni̅ hi syllaba cęsuram fecit. Dicitur aūt hemipenthemimeris ab hemi semis ⁊ penthemimeris quasi semiq̄naria diuisio: q2 syllaba illa in media regione duorū pedum ⁊ semis reperitur. His in locis syllaba breuis ꝓ longa nōnunqꝫ ponitur: sed in pēthemimeri raro. in heptemimeri rarius. in hemipenthemimeri rarissime. de primo. Vergi. ij. ęn̄. nostrorum obruimur. oriturqꝫ miserrima cędes. de scd̄o. Idē in. xij. congredior: fer sacra pater: ⁊ concipe foedus. de tertio. Lucanus in. ij. dū sanguis inerat dū vis materna peregi. ⁊ illd̄ Iuue. quis nescit aut q̄s nō vidit vulnera pali? Sed queadmodū hoc metrū omnes tres cęsuras potest recipere: ita necesse est vt vnam ex illis recipiat penthemimerim maxime. aut saltē hepthemimerim: alioqui versus esset retorridus ⁊ insulsus. Carmen igitur heroicū sic examinabis. Arma virūqꝫ cano troię qui primꝰ ab oris. ꝟsus est hexameter. i. sex habēs pedes. heroicꝰ siue pithiꝰ. siue homericꝰ. siue epicus: habēsqꝫ duas cęsuras pēthemimerim ⁊ hepthemimerim. cōstatqꝫ tribus dactylis totidēqꝫ spōdeis. vt Arma vi. rūqꝫ ca. no tro. ię q̄. ꝓmus ab. oris. itali. am fa. to profu. gus la. uinaqꝫ. venit. oēs tres cęsuras habet. et tres dactylos totidēqꝫ spōdeos. Pentametrū elegiacū. dr̄ autē hic ꝟsus pentameter a numero pedū q̄nqꝫ. elegiacum vero dictū est ab eleos grece q̄d interpretatur miseratio: q̄d veteres miseriā ⁊ lamentationes suas elegis decantabant. postea vero etiā res alię eo genere versus describi coeptę sunt: dicente Hora. in poe. versibus impariter iunctis q̄rimonia primū: post etiā inclusa est voti sententia compos. Pentametri versus inuētionē quidā in theoclē naxium referūt: q̄ cū per insaniā vociferaret̄: eū effecit. ⁊ elegiacus vt dicūt q̄dā vocatꝰ. ab eo q̄d elegiro est insanio.

Hexametrum carmē quod etiam heroicum appellatur: constat dactylo & spondeo indifferēter: nisi ꝙ in quinta regione frequentior est dactylus in sexta vero spondus. In quo genere carminū scribuntur gesta heroum clarissimorumqꝫ virorum. Debetqꝫ habere vnam ex tribus cæsuris saltem. hoc est penthemimerim. i. semiquinariam. hepthemimerim. i. semiseptenariam. hemipenthemimerim. i. semiquinariæ dimidiam: vt in hoc versu. arma virūqꝫ cano troiæ qui primus ab oris. arma virum hemipēthemimeris est. arma virumqꝫ cano. pēthemimeris est. arma virūqꝫ cano troiæ. hepthemimeris est. Quod si nulla harum trium cæsurarū interuenit: versus erit retorridus.

Pentametrum elegiacū constat primis duobus pedibus

Cōstat itaq; ṽsus pentameter elegiacꝰ ex duplici pēthemimeri heroica. prior ex dactylo vel spōdeo indifferēter
et syllaba q̄ semipedē facit.posteriori vero ex duobꝰ dactylis atq; iterū semipede. vt in summa sint pedes quinq;
quattuor integri τ ex duplici semipede vnꝰ:oīno tēpoꝝ viginti.Scādit quoq; hic ṽsus aliter ꝑ pedes integros q̄nq;:
vt duo ꝑmi pedes sint dactyli vel spōdei īdifferēter.deinde vnꝰ spōdeꝰ.tū duo anapesti. semꝑ tñ post duos ꝑmos
pedes debet subijci syllaba q̄ dictionē terminet:vt fiat pēthemimeris heroica.q̄ si breuis sit:excusat vitiū ea rōne

versus heroici : hoc est dactylo vel spondeo indifferen-
ter & cæsura. tum duobus dactylis atq; iterum cesura
vel potius syllaba terminans versum.vt nil mihi rescri
bas attamen ipse veni.Est autem cæsura syllaba termi-
nans dictionem in medio carminis:quæ cū post duos
pedes carminis heroici venit : penthemimeris heroica
dicitur. Iambica vero dicitur cum alteruter ex illis pe-
dibus est iambus. vt apud Horatium in primo carmi
num. O mater pulchra filia pulchrior. vbi post spon-
deum & iambum sequitur cæsura.

Phaleuticum carmen constat spondeo dactylo & tribus
trocheis.vt passer delicium meæ puellæ.

Sapphicum cōstat trocheo spondeo dactylo & duobus
trocheis.vt nocte surgentes vigilemus omnes.

Adonicū constat dactylo & spōdeo. vt dulciter hymnes.

Asclepiadeum constat spōdeo & duobus choriambis &
pyrrichio.vt sanctorum meritis inclyta gaudia.

Glyconicum constat spondeo & duobꝰ dactylis.vt hym
nographus. Victorum genus optimum.

Pherecratium constat spondeo dactylo atq; iterum spon
deo. vt Horatius.Grato pyrrha sub antro.

Phaliscum constat vltimis quattuor pedibus versus he-
roici.vt idem. Aut ephesum bimaris ve corinthi.

Alcaicum constat spondeo. iambo.cæsura. & duobus da
ctylis.vt Hora.O matre pulchra filia pulchrior.

Alcaicum alterum constat ex hippio secundo siue epitri-
to. duobus choriambis & bacchio. vt idem Horatius.
Te deos oro sybarim cur properes amando.

Anacreontium constat choriambo & bacchio.vt Lydia
dic per omnes.& sequitur. Te deos oro sybarim.&c.

Sapphicum alterum hexdecasyllabum constat spondeo.
tribus choriambis & pyrrichio. vt Horatius. Nullam
vare sacra vite prius seueris arborem.

Archilochiū cōstat parte versus heroici : q̄ vocat bucoli-
ce. hoc ē primis tribꝰ pedibꝰ dactylo vel spōdeo:deīde
dactylo quo bucolice claudit:postea vero tribꝰ troche-
is.vt Soluit acris hyems grata vice veris & fauoni.

quā diximꝰ in hexametro. Appellatur autē pēta-
metrū elegiacū. qm̄ hexametro subiunctū consti-
tuit distichon : ex quo poema elegiacū scribi con-
sueuit : quo oīa Ouidij opera ꝑter metamorpho-
sim. Tibuli. Propitij.atq; Martialis plęraq; epi-
grāmata scripta sūt. Scāditur aūt sic.nil mihi. re-
scri.bas.attamen.ipse ve.ni.aut sic.nil mihi.rescri.
bas at.tamen ip. se veni. Phaleuticum carmen
dictū autore Diom. a phaleutico illius inuētore.
pētametrum a numero quinq; pedū.endecasylla
bū a numero vndecim syllabaꝝ. constat spōdeo.
dactylo.τ tribꝰ trocheis. vt passer. delici. um me.
ę pu.ellę.τ est carmen Catu. poetę veronensis q̄
eo gñe versus cōplura epigrāmata scripsit. Mar.
quoq;. Auso. atq; ṽgi. in priapeia. Sapphicum
carmē a sappho illiꝰ inuētrice dictū. pētametrum
a numero pedū.endecasyllabum a numero sylla
barū:ijsdē pedibus cōstat quibus phaleuticū:sed
alio ordine dispositis. hoc est trocheo.spōdeo. da-
ctylo.τ duobus trocheis.vt nocte.surgen.tes vigi.
lemus. omnes. Recipit hic versus cęsuram post
duos pedes:qđ Hora.in odis fere semper obser-
uat.Catullus nō multū id curat:nā ab vtroq; hoc
genus carminis celebratur.Alij hoc metrum ali-
ter scandunt.hoc est per epitritū scđm.choriābū.et
bach.ū sic. nocte surgen. tes vigile. mus omnes.
Adonicū carmē ab autore quoq; appellatū pen
tasyllabū est:cōstatq; dactylo τ spōdeo.vt Boetiꝰ:
nubibꝰ atris cōdita nullū fundere possunt syde-
ra lumē. Cōsueuit hic ṽsus post tres sapphicos
plerūq; poni:vt claudat tetrastichō:quod tribꝰ sap-
phicis τ adonico constat. Reperiuntur et adonici
sine sapphicis et sapphici sine adonicis impmix-
ti:vt apud Senecam in tragœdijs. Asclepiadeū.
ab autore asclepiade cognominatum duodecasyl
labum hoc est duodecim syllabarū est constās ex
pēthemimeri heroica.q̄ ex spondeo dactylo semi-
pede conficit:τ deinde duobus dactylis. vt apud
hymnographum. Sancto.rum meritis. inclyta.
gaudia.Alij aliter scādūt per spōdeum. duos cho
riambos et pyrrichiū sic Sācto.rū meritis. incly-
ta gau.dia. Glyconicū ab autore quoq; cognomi
natum octosyllabū est:cōstans ex spōdeo τ duobꝰ

dactylis.vt autor hymnoꝝ.victo.rū genꝰ.optimū. Pherecrariū ab inuentore cognominatū heptasyllabū est:cō-
stans spondeo dactylo atq; iterum spondeo.vt Hora.in.j.car.grato pyrrha sub.antro.scanditur autē sic.grato.pyr-
rha sub.antro. Phaliscū a phaliscis italię populis q̄ in cātionibꝰ eo vtebātur.tetrametrum est:cōstat enim quat
tuor vltimis pedibus versus heroici:hoc est primo τ scđo dactylo vel spondeo indifferenter. tertio dactylo.τ quar
to spondeo.vt Hora.j.car.aut ephe.sum bima.risue co.rinthi. Alcaicū ab alceo poeta dictū endecasyllabū est: cō-
stans:ex penthemimeri iambica:quę cōficitur ex spondeo.iābo.τ semipede:in quo fit versus cesura. deinde duo-
bus dactylis. Idē Hora.in j.car. O ma.tre pul.chra.filia.pulchrior. Alij scandunt per hippiū siue epitritū tertiū τ
semipedē choriābū τ iambū sic.o ma.tre pul.chra.filia pul.chrior. Alcaicū etiā alterū:quo idē autor vsus est: con-
stat ex hippio siue epitrito scđo τ duobꝰ choriābis τ bacchio. vt Hora.in codē.te deos o.ro sybarim. cur properes.
amādo. Anacreontiū ab anacreōte dictū heptasyllabū est.cōstās ex choriābo τ bacchio.vt Hora.ibidē.Lydia dic.
per oēs. Sapphicū hexdecasyllabū:qđ Diom.etiā archilochiū appellat.ꝯstat spōdeo tribꝰ choriābis.τ pyrrichio.
vt Hora.in codē.nullā.vare sacra.vite priꝰ.seueris ar.borē. Archilochiū carmē ab archilocho denominatū ꝯstat
parte carminis heroici q̄ appellat bucolice.hoc est dactylo vel spondeo in primis tribꝰ pedibꝰ τ dactilo in quarta
regione.deinde tribꝰ trocheis.vt hora.j.carmi.soluitur acris hy.ems gra.ta vice.veris. τ fa.uoni. Bucolice autem
appellat prior pars huiꝰ versus:qm̄ in carmine buc.theocritꝰ poeta semꝑ illud obseruat:vt in quarto loco dacty
lū collocet.qđ ṽgi.illiꝰ alioq̄ imitator negligit.Superioribꝰ carminū generibꝰ raro autores vtūtur.Hora.in odis

frequenter: quare si plura exēpla voles: inde petēda sunt. Dimetrū iābicū. in carmine iambico illud est cōmune qđ duo pedes ꝓ vno cōputāt̄: vnde dimetrū q̄ttuoꝛ habet pedes. trimetrū sex. tetrametrū octo. hoc aūt fit qꝛ in vno quoqꝫ metro siue pede ict⁹ seu moꝛa q̄dā fit. illđ quoqꝫ his v̄sib⁹ cōmune est: qđ in locis parib⁹ semꝑ habēt iābū in imparib⁹ v̄o indifferēter iābū siue spōdeū: vnde a iābi frequētia iābici dicti sunt. Versus itaqꝫ dimeter iābicus q̄ a latinis quaternari⁹ dr̄ ꝯstat duob⁹ metris: vnde dimeter dr̄: ꝛ quattuoꝛ pedib⁹ vnde quaternari⁹. octo syllabis: vnde octosyllab⁹ dici potest. vt i hymno illo q̄ ad primā diei horā in re diuina canitur. Iā lucis orto sydere. Iā lu. spōde⁹ est. cis oꝛ. iāb⁹. to sy. spōde⁹. de re. iābus. qm̄ vt sepe diximus: finalis indifferēs est: quare hoc in loco breuis ꝓ longa posita est. Hoc gn̄e carminis maioꝛ pars hymnoꝝ cōposita est: apud reliquos autoꝛes rarū vt apud Martia. et Auso. quale est hui⁹ poetę epigrāma ad theonē grāmaticū. Aut adsit interpꝛes tu⁹. Aenigmatū q̄ cognitoꝛ. Fuit meoꝝ cum tibi Cadmi nigellas fi-lias. Melonis albā paginā. Notasqꝫ furuę sepię. Gnidiosqꝫ nodos prodidit. Hi v̄sus oēs iambici sunt acatalectici: qm̄ in illis nihil deficit: nihilqꝫ rursus redūdat. Est ꝛ dimeter iambic⁹ catalecti-cus q̄ vna syllaba deficit: qualis est apud Senecā in tragœdia q̄ medea inscribitur. Quo nā cruenta menas: ꝛ q̄ sequūtur. scāditur autē sic. Quo nam. spōde⁹ est. cruen. iamb⁹. ta me. iamb⁹: nas. syllaba: qđ si dixeris menades integrū ꝛ acatalecticū erit dimetrū iambicū. Est ꝛ dimetrū iambicum bra-chicatalecticon hoc est duab⁹ syllabis deficiens: quale voluit esse illud Aue maris stella. sed non cōstitit nisi in principio. scāditur aūt sic. Aue. iāb⁹ est. maris. iterū iamb⁹. stella. spōde⁹: qꝛ in fine bre-uis pro lōga potest poni. qđ si adiecisset placens: fuisset dimetrū acatalecticū. Trimetrū iābicū ar-chilochiū quē Varro Tulli⁹ ꝛ Quinti. senariū ap pellāt. cōstat trib⁹ metris vnde trimetrū dictū est et sex pedib⁹: vnde senariū. iābo. s. in locis parib⁹: hoc est scđa quarta ꝛ sexta regione: ꝛ spōdeo vel iābo indifferen ter in primo tertio ꝛ sexto loco: vt apud Mar. in. j. epigrā. vir celtiberis nō tacēde gētib⁹. scāditur aūt sic. vir cel. spō-deus est. tibe. iābus. ris nō. sponde⁹. tacē. iābus. de gen. iābus. tibus. iāb⁹. nā finalis breuis ꝓ lōga ponitur. Est et aliđ gen⁹ trimetri iābici. qđ appellat̄ hipponacticū. differtqꝫ ab archilochio qđ hipponacticū i fine habet spōdeū: archilochiū v̄o iambū. vt Persi⁹ in ꝓlogo suaꝝ satyraꝝ. nec fonte labra prolui caballino. scanditur autem sic. nec fon. spōde⁹ est. te la. iāb⁹. bra ꝓ. iāb⁹. lui. iāb⁹. cabal. iāb⁹, lino. sponde⁹. hui⁹ repertoꝛ fuit hipponax poeta: qui loco iābi inducto spondeo cōtra legē trimetri iābici metrū innouauit. Itaqꝫ archilochiū rectū: hipponacticū claudum appellat̄: a grecis v̄o tum cylliābos. tū choliābos. tū scazon appellat̄. Mart. mollē debilitate choliābon. Idem in alio loco. apollinarē cōuení meū scazon. De quo ruffin⁹. ponit̄ autē scazon. spōdeū finis habebit. Sꝫ archilochio tragœdię maxime scribūtur. hipponactico magis vtūtur Catu. ꝛ Martia. Recipit tn̄ hic v̄sus frequenter tribra-chū ꝓ iambo: ꝛ anapestū pro spondeo. qꝛ ꝛ si nō sunt earūdē syllabaꝝ: sunt tn̄ eoꝛūdē tēpoꝝ. Persi⁹. nec in bicipiti somniasse parnasso. Est em̄ tribrach⁹ in scđa regione. Idē. memini me vt sic repente poeta prodirē. vbi anapestus est in primo loco. Apđ eos quoqꝫ q̄ hoc carmine licēti⁹ vtūt̄ i locis parib⁹ recipit ꝛ anapestū: in iparib⁹ v̄o trocheū et anapestū. Reperit̄ etiā trimetrū iābicū catalecticū. vt apđ Hora. mea renidet in domo lacunar: qđ si dixeris la-cunare. erit trimetrū absolutū. Reperit̄ quoqꝫ iābic⁹ septenarius teste Diom. q̄ Varronē induxit: ꝛ fit quoties ad trimetrū iambicū trisyllab⁹ pes addit̄. vt apud Teren. nam si remittāt quippiā philomenę doloꝛes. scanditur aūt sic. nā si. spondeus est. remit. iamb⁹. tant quip. spondeus. piam. iamb⁹. philo. pyrrhichius pro iambo. menę. spon-deus. doloꝛes. trisyllab⁹ pes est. Tetrametrum iambicū octonarium constat metris quattuoꝛ. vnde tetrametrū dictum est. octo pedibus. vnde octonarius. in locis imparibus vt de dimetro ꝛ trimetro diximus iambo vel spon deo. in paribus vero iambo. Sed hoc genere carminis poetę tantum comici vtuntur: nimis tamen licenter. nam alios pedes ita crebro recipiunt. vt multi putauerunt non esse carmina. vt Plautus in amphytrione. qui me al-ter est audacioꝛ homo aut qui confidentioꝛ. scanditur autem sic. qui mal spondeus est. ter est. iambus. auda. spon-deus. cioꝛ. iambus. homaut. iambus. qui con. spōdeus. fiden. spondeus. tioꝛ. iamb⁹. Terentius quoqꝫ: enim vero daue nihil loci est segnicię neqꝫ socoꝛdię: scanditur autem sic. Enim. iambus est. vero. spondeus pro iambo. daue. trocheus pro spōdeo. nihil. iambus. locest. iambus. segni. spondeus. cię. iambus. neqꝫ pyrrichius pro iambo. socoꝛ. spondeus. dię. iambus. Sed quemadmodū ait Quintilian⁹. latini in comœdia claudicarunt: cum apud grecos comœdię certa lege scribātur. Dimetrum anapesticū pindaricū constat duobus metris. qđ duo pedes pro vno computantur. quēadmodum in iambicis: constat autem plerūqꝫ quattuoꝛ anapestis: recipit tamē vel dactylum vel spondeum in locis imparibus. in paribus vero spondeū. qualia sunt multa in Senecę tragœdijs. vt in hercu lis furentis primo choro. Turbine magno spes sollicitę. scanditur autem sic. turbine dactylus est. magno. spon-deus. spes sol. spondeus. licite. anapestus. nam et anapesticum dicitur. etiam si nullum anapestum recipiat.

Dimetrum iambicum constat spondeo vel iambo indif-ferenter in primo & tertio loco. & iambo necessario in secundo & quarto loco. vt iam lucis orto sydere. Deum precemur supplices.

Dimetrum iambicum catalecticum deficit vna syllaba a superiori. vt Prudentius in hymno ante somnū. Ades pater supreme.

Trimetrum iambicum archilochium constat spondeo vel iambo indifferenter in locis imparibus: hoc est pri mo tertio & quinto. & iambo necessario in locis pari-bus. vt Martialis. vir celtiberis non tacende gentibus. Videbis altam Liciane Bilbilim.

Trimetrum iambicum hipponacticum quod & scazon & choliambon & golliambon dicitur: eadem lege cur rit qua & archilochium: nisi ꝙ vltimi duo pedes per-mutantur. iambus pro spondeo & spondeus pro iam-bo: vt Persius. Nec fonte labra prolui caballino.

Tetrametrum iambicum constat iambo vel spondeo in locis imparibus. in locis vero paribus iambo: qualia sunt multa apud Plautum & terentium.

Dimetrum anapesticum pindaricum constat quattuor pe dibus: qui plerūqꝫ sunt anapesti. recipit tamen & alios pedes. vt Seneca. Turbine magno spes sollicitæ.

Tetramentrū trochaicū archilochiū. Carminis trochaici genera sunt cōplura: sꝫ ideo ex illis tm̄ archilochium posuim⁹: qđ reliqs obsoletis: hoc solū qđ ego sciā apud autores: ꝛ q̄dē rarissime reperiꝰ. cōstat aūt quattuor metris. vnde tetramētrū dꝛ ꝛ trocheis i locis imparib⁹. vnde trochaicū appellatur: nā in parib⁹ spōdeū quoqꝫ recipit. Est autē catalecticū qm̄ a tetramētro integro vna syllaba deficit: vt apud Martianū capellā. Scāde coeli tēpla virgo digna tanto fœdere. te socer subire celsa poscit astra iupiter. scāditur autē sic. scāde. trocheus est. coeli. spōde⁹. ꝟgo. trocheus. digna. trocheus. tanto spondeus. fœde. troche⁹. re. syllaba. quod si dixisset fœderata. fuisset integrū tetrametrū trochaicū. Sextus tamen pes. vt ait Priscia. necessario debet esse spōdeus. adducitqꝫ Terentiani carmen huius generis ad probandū quod alterius potest penultimā ꝑducere. vt suo loco diximus. Carmen autē est. Sescuplos vel vnā vincet alterius singulū. Hoc quoqꝫ genere ꝟsus cōpositus est hymn⁹ ille. Pāge lingua gloriosi ꝑliū certaminis. Ex qua rōne cōuincitur mendū illud qđ in recognitiōe hymnorum notauimus. vbi vulgo scriptū reperitur. agnus in cruce leuatur immolandus stipite. Nam pro cruce crucis reposuim⁹: qm̄ in tertio loco necessario debet esse trocheus ꝛ ꝯtext⁹ quoqꝫ ratio exigit: vt crucis dicam⁹: eritqꝫ ordo. agn⁹ leuatur immolādus in stipite crucis. Alcmaniū ab alcmane poeta vno de nouem lyricis apud grecos. dactylicū quoniā tribus dactylis constat. hypercatalecticū quia vna syllaba superabūdat. Et ponit exēplū eiusdē Prudentij in hymno anteq̄ꝫ cibus sumatur. cuius initiū est: o crucifer bone. Partheniacum ab autore. anapesticum a pede frequentiori. catalecticū quia superabundat vna syllaba et ponit exēplū eiusdē in exequijs defunctoꝝ. Euripidiū ab euripide poeta tragico cui⁹ ponit exēplū ex eodē Prudētio.

Tetramētrum trochaicū archilochiū catalecticū constat octo pedibus minus vna syllaba: vnde & catalecticum appellatur habetqꝫ in locis imparibus trocheū: in locis vero paribus trocheū vel spondeum indifferenter. vt Scāde cœli templa virgo digna tāto fœdere. Lustra sex qui iā peracta tempus implens corporis. Quod si dixeris. tempus implens corporale. erit catalecticum.

Alcmanium dactylicum trimetrum hypercatalecticum constat tribus dactylis & semipede. vt Prudentius in hymno ante cibum. O crucifer bone lucis sator.

Partheniacum anapesticum dimetrum catalecticum cōstat tribus pedibus & syllaba. recipitqꝫ in primis duobus locis anapestum & spondeum indiferenter: in tertia autem semper anapestū. vt Prudentius in exequiis defunctorum. Deus ignee fons animarum.

Euripidium dimetrum catalecticum constat tribus pedibus & syllaba. qui oēs plærūqꝫ sunt trochei. vt Prudentius in operis sui coronide. Dona conscientiæ.

De accentu. Cap.ix.

Accentus nobis dicta prosodia græcis:
Atqꝫ tonus: quem romani dixere tenorem.
Accentus lex est qua tendit syllaba sursum.
Vel qua deprimitur: vel qua signatur vtrūqꝫ.

De accētu. Cap.ix.

Cum in reliquis grāmatice partib⁹ nostri
seculi homines multum aberrarint: tum maxime circa vocum accentus ita turpiter lapsi sunt: vt quo minus vi-
tium latere potest: eo magis culpādi esse videātur. Quāq̄ꝫ sunt iudicio meo venia dignissimi quod ei⁹ rei conside-
ratio non tam lectione q̄ꝫ viua vti aiunt preceptoris voce constare debet. Hoc igitur in loco nobis repetendū est
quod in principio huius libri annotauim⁹ syllabā quantū ad presens negociū attinet duplicē habere considera-
tionem. aut enim cōsideratur quantū ad tēporis lōgitudinē in qua ꝓfertur: qua de re hactenus est a nobis dispu
tatum. aut quantū ad illius altitudinē siue profunditatē de qua in hoc capite q̄ inscribitur de accentu disseremus.
Principio itaqꝫ dicit quā greci prosodiā appellāt latine interpretari tum accentū. tū accentiūculā. tum notā vo-
cis. tum moderamentū. tum vocuiationē. Totū hoc a Gellio noctiū atticarū li.xij. translatū est. Sed ꝛ Quinti. au-
tor est ab eo qđ tonos greci dicunt antiquos nostros accentū etiā vocasse tenorē. Verba illius in lib.j. sunt diffici-
lior obseruatio est per tenores. quos quidē ab antiquis dictos tenores comperio videlicet declinato ꝟbo a gre-
cis qui tonos dicūt. Sed si ꝟbū ex ꝟbo interꝑtari velimus: q̄ꝫ greci ꝓsodiā dicūt latine interꝑtabimur accentū a
pros quod est ad ꝑpositio ꝛ ode cātus. erit igitur accētus quasi cant⁹: quēadmodū li.iij. dixim⁹. Accēt⁹ est lex. po-
nit diffinitionē accēt⁹ ab antiqs atqꝫ etiā iunioꝛib⁹ grāmaticis celebratā dicēs qđ accent⁹ est certa lex siue regula
siue ꝑceptio accōmodata ad syllabā eleuandā. cū scilicet acuitur. vel deprimēdā: cū grauaꝰ. adde etiā tu ad eleuan
dā deprimēdāqꝫ: cū scilicet circūflectiꝰ hoc est eleuaꝰ depꝛimiturqꝫ. Estqꝫ accēt⁹ triplex. ex diffinitione supiori colli-
gitur qđ accētus est triplex. hoc est acut⁹. grauis. circūflex⁹. Nā ōis syllaba dictionis cū ꝓnūciaꝰ aut acuiꝰ tm̄ aut
grauaꝰ tm̄. aut circūflectiꝰ. i. partim acuiꝰ. partim grauaꝰ. Sed cū de accētu loqmur ꝑ excellētiā de acuto vel circūfle
xo intelligim⁹ quē tū ꝑdominātē tum principalē appellam⁹. Itaqꝫ tā apud latinos q̄ꝫ etiā apud grecos atqꝫ re-
liquas nationes barbaras in qualibet dictione vn⁹ est tātū accētus pꝛedominās qui aut est acut⁹ aut circūflex⁹.
neqꝫ habere potest aut plures acutos: aut plures circūflexos: aut alterū acutū alterū ꝛ circūflexū. Nā cū sit accēt⁹
ille ꝑdominās velut anima vocis vt Diom. ait. nō modo vn⁹ esse debet verūetiā efficit vt distinctiones inter se di-
stinguanꝰ. Omnis eīn res vt philosophi tradūt a forma habet qđ sit vna. Cū vero accēt⁹ circūflex⁹ in syllaba lōga
debeat collocari q̄ duo tēpora in ꝓlatiōe cōsumit: primū tēpus accentu acuto: alterū accentu graui profertur. et sic
colligiꝰ accēt⁹ circūflex⁹ q̄ cōposit⁹ est ex acuto ꝛ graui. De quo q̄d nos sentiam⁹ statim dicemꝰ prī⁹ stulticiā illorū
coarguerim⁹ q̄ accentū nescio quē moderatū finxere. Cui⁹ inuēti artifex quantū ego suspicari possum fuit alexan
der a villa dei. qui nescio qb⁹ laruis exagitat⁹ sibi ꝑsuasit esse apud latinos quartū illū accētū latinis inauditum:
quē idcirco moderatū appellauit: qđ inter acutū ꝛ grauē quodāmodo sit medi⁹: qđ nemo vnq̄ꝫ ante illū: sed neqꝫ
post illum quisquā sane mentis non modo non dixit: sed nec suspicat⁹ quidē est. Sed iam video quid illū decepe
rit. Nā cū videret homo natura musicꝰ quippe qui gallus erat dictiones quasdā barbaras hebraicas maxime ve
hemētiori quodā sono ꝛ plusq̄ꝫ latine lingue ratio patiꝰ i fine acui: syllabas illaꝝ terminales accētu acuto debere
proferri putauit. Que vero secūdū latini sermonis regulā accētu acuto proferende erāt: ipse noua quodā rōne ꝛ a

se primũ excogitata moderato accẽtu pferẽdas esse dixit q̃ queãdmodũ ipe putat tm̃ vincet ab ab acuto: quãtũ grauis ab illo superat. Qđ si tãtope alexãder dictionib⁹ barbaris pspicere volebat: vt cũ suo illo vehementi sono vel stridore poti⁹ latino sermoni miscẽdas esse putauerit: nõ ex ãtiquoꝝ pceptis q̃ sunt de accẽtu tradita q̃cq̃ imutare debuit: ſʒ dictiõib⁹ barbaris accẽtũ a se nup excogitatũ accõmodare appellãs illũ hyperoxiã. i. supacutũ. aut hypboliã. i. trãscendẽtẽ: qñquidẽ supra latinũ accẽtũ finales illarũ dictionũ syllabę pferunt. Sed vide obsecro quã in pnicię alexandrina hęc licẽtia euaserit: vt cũ nos voces barbaras accẽtu latino molire debuerim⁹ imitatores isti vel potius alexandri admiratores e diuerso conati sint accẽtu barbaro dictiones latinas efferre. Sed queãdmodũ in eo sermone dixim⁹ i quo est a nobis de vi ꝛ potestate lraꝝ satis plixe disputatũ multa fuerũt in vsu apđ maiores nr̃os: quoꝝ neq̃ vestigiũ quidẽ vllũ nr̃o sęculo vidimus cuiusmodi est qđ de accẽtu circũflexo impsentiaꝝ agit: q̃ cũ ab ãtiq̃orib⁹ ęq̃ fuerit atq̃ acutus ꝛ grauis plat⁹: nemo est hodie q̃ illũ aut enũciet: aut si ab alio fuerit plat⁹ q̃ illũ auditu pcipiat: sensuq̃ dijudicet. Neq̃ id mirũ cuiq̃ videri debet cũ i re huic cognata atq̃ germanissima tale aliq̃d acciderit. Nã cũ legamus tria musices gña fuisse apud veteres: chromaticũ enharmonicũ ꝛ diatonicũ. duo illa priora sic obliterata sunt: vt nemo sit hodie q̃ preterq̃ in diatonico gñe possit canere: ſʒ neq̃ si ali⁹ q̃spiã i chromatico vel enharmonico genere caneret: posset cõsonãtias perpẽdere atq̃ de illis recte iudicare. Queãdmodũ igit̃ nõ rõne aliqua sed poti⁹ maioꝝ nr̃oꝝ negligẽtia duo illa musices gña fundit⁹ interierũt: fortasse qđ i illis cõsonãtijs ratio erat aliquãto scrupulosior: idẽ q̃q̃ ego suspicor accẽtui circũflexo accidisse: q̃ ex eo qđ in syllaba p naturã lõga sedere amat. neq̃ oẽs q̃ ea sit facile itelligũt ex incuria vel ignoratione poti⁹ nr̃i sęculi cœpit in desuetudinẽ abire. Qđ ṽo q̃dã existimãt eũdẽ esse circũflexũ quẽ ipsi moderatũ appellãt nimirũ in eo fallũtur. Neq̃ eñ q2 alter ab vsu recessit alter nuprime induct⁹ est eũdẽ esse putare debem⁹ cũ psertim circũflex⁹ in vltima tm̃ ꝛ penultima syllaba: moderat⁹ ṽo su⁹ i penultima ꝛ añpenultima tm̃ collocet. Sʒ quãq̃ pter rei difficultatẽ in primis introductionib⁹ nr̃is pceptũ sit cõfundere circũflexũ cũ acuto q̃ppe q̃ iã inde ab initio testati sum⁹ nos pueroꝝ eruditioni tm̃ introductiones scribere: nihilomin⁹ tamẽ regulas ab antiq̃s traditas pponem⁹. Sed circũflex⁹. queãdmodũ supra dixim⁹ duo sunt accẽtus pdominãtes: acutus videlicet ꝛ circũflex⁹ q̃ pprie dicunt accẽt⁹ vñ ꝛ accẽt⁹ dictionũ appellãt. grauis ṽo nõ accẽt⁹ simplex ſʒ accẽt⁹ syllabę dr̃. Est tñ cũ accẽt⁹ grauis ẽ accẽt⁹ dictiõis hoc ẽ i cõsequẽtia quã gręci vocãt sinapiã. ſʒ de hoc alias. Quę monosyllaba. incipit tradere regulas accẽt⁹ ꝛ pmo de dictiõib⁹ monosyllabis dicẽs. qđ dictio vni⁹ syllabę si ẽ natura lõga circũflectit̃. vt ros. mos. ꝛ subdit. qđ si nõ subaudi ẽ natura lõga: ſʒ aut breuis aut positiõe lõga acuitur. vt sal. gẽs. ſʒ q̃ sint natura lõgę p regulas supi⁹ traditas scire possum⁹. q̃ ṽo sint natura breues ꝛ positiõe lõgę nõ satis liq̃t. Syllaba si duplex. scđa regula est. qđ si dictio est duaꝝ syllabaꝝ fuerit q̃ aut vtraq̃ breuis. aut vtraq̃ lõga. aut pma breuis ꝛ altera lõga. por ex illis acuit̃ vt de⁹. musę dei. q̃ si por fuerit lõga ꝛ sequat̃ breuis. prior circũflectẽda est. vt musa i nñõ ꝛ vctõ. Si polysyllaba. tertia regula est: qđ si dictio ẽ pluriũ syllabaꝝ: ɔsiderãdę sũt duę vltimę: ꝛ si vtraq̃ fuerit lõga por acuet̃. vt romanos: si por lõga est ꝛ posterior breuis: por circũflectet̃. vt romanus. o romane. ſʒ si vtraq̃ fuerit breuis: aut por breuis sequẽti lõga trãsfert̃ accẽt⁹ in añpenultimã. vt anim⁹ animi. Et subdit q̃ hę regulę nõ vsquequaq̃ sunt verę nã aliqñ patiũt̃ exceptionẽ. nã i sex casib⁹ fallũt. In pmis fallit. dicit qđ regulę supiores fallũt pmo distinctiõe hoc ẽ differẽtię causa: ponitq̃ aliq̃t exẽpla i q̃b⁹ auctores differẽtię causa mutauerũt accent⁹. ut puta p sic. ne putet̃ scđa psona impatiui modi hui⁹ ṽbi puto. as. acuit vltimã. Pers. hoc puta nõ iustũ illđ male recti⁹ istud. Pone p eo qđ ẽ retro ne putet̃ esse psona scđa impatiui modi hui⁹ ṽbi pono. is. ṽg. ij. gñ. pone legũt sinuãtq̃ imẽsa volumina terga. Palã p eo qđ est publice ne putet̃ esse actũs ab eo qđ est pala instrumẽto rustico. Porro p eo qđ ẽ deinde. ne putet̃ esse ablũs siue dtũs ab eo qđ ẽ porrũ. i. vt illud ex euãgelio: porro vnũ ẽ necessariũ. Ergo p causa ne putet̃ esse ɔiũctio illatiua. vt apđ ṽgi. vj. gñ. illi⁹ ergo venim⁹. Una p eo q̃ simul ne putet̃ esse nt̃ũs gñis fœminini ab eo qđ est vn⁹. a. ũ. Alias p alio loco ꝛ tpe ne putet̃ esse actũs pluralis ab ali⁹ alia aliđ. qđ Pris. dicit vltimã circũflectere cũ supiora illa in fine acuãtur. In alijs ṽo pticulis in q̃b⁹ autores nõ assignauerũt hãc accẽt⁹ differẽtiã nec nos assignare debem⁹. Qđ si autores in his voluerũt facere distinctionẽ: cur nõ ꝛ in illis falso. sedulo. modo. forte. repẽte ꝛ similib⁹ ne putent̃ esse casus obliq̃ ab eo qđ est fals⁹. sedul⁹. mod⁹. fors. repẽs. Sʒ rñdebũt opinor dr̃iam in illis tm̃ esse faciẽdã in q̃b⁹ autores facere voluerũt. Prisci. quoq̃ li. xv. scribit ɔposita ab inde. vt deinde pinde subide añpenultimã habere acutã. Sʒ esto assentiamur Pris. atq̃ illi⁹ sęculi grãmaticis in ijs q̃ antiq̃ores siluerũt: q̃d i illis a lõge. delõge. deinceps. deorsum. Etiã ne accentũ corrũpem⁹: facessat obsecro vos tm̃ dedec⁹ a sermone latino: ꝛ nisi vbi nos necessitas maioꝝ autoritate definita coegerit: nũq̃ ab accẽtu regulari discedam⁹. atq̃ illã fœditatẽ imprimis fugiem⁹: quã voces latinę reformidant cum accẽtu illo supacuto pferũt. Atq̃ vt semel dicã q̃d hac de re sentiã semp in accẽtu dictionũ latinarũ latina regula est obseruanda preterq̃ vbi optimi autores aliter cẽsuerunt esse faciendũ. Quos autẽ velim optimos intelligi iã a principio hui⁹ operis testati sum⁹. Qđ cũ autoritate: vt sępe dixim⁹ faciẽdũ sit: nõ tamẽ ita fieri debet queãdmo

Primus acutus erit quo syllaba surgit in altum.
Rursus & ille grauis quo syllaba pressa deorsum.
Est circũflexus quo surgit deprimiturq̃.
Sed circũflexus & acutus dicitur esse
Verborum accentus: grauis est quo syllaba constat.
Quæ monosyllaba sit natura dictio longa.
Circũflectetur. si non: profertur acute.
Syllaba si duplex fuerit: suspende priorem.
Quæ si natura longa est: curtaq̃ sequatur
Circũflectenda prior est: reprimesq̃ secundam.
Si polysyllaba sit vox: atq̃ penultima longa
Natura. sequiturq̃ breuis. tunc flecte priorem.
Si fuerit longa prior & tunc longa sequatur:
Est acuenda prior. quæ si breuis est acuetur
Antepenultima. sed non semper regula seruit.
In primis fallit vt sit distinctio vocum:
Vt puta. pone. palam. porro. ergoq̃. vna. aliasq̃
Quæ circũflectit. sed & illa in fine acuuntur.

dum isti putant:vt accēt9 acut9 grauē supet sesq̄tono:sed semitono vel poti9 diesi:hoc est nō suo illo acuto q̄ latinis inaudit9 est:s3 clemēti atq3 modico accētu:7 fere q̄lis ille ē quē ipi moderatū appellāt. Dictio p̄terea.fallit p̄terea accēt9 latini reg'a in q̄busdā dictiōib9 abscissis q̄ in eadē syllaba retinēt accētū p̄ncipalē in q̄ erat āte abscissionem quēadmodū i noib9 p̄prijs scd̄e declinatiōis termiatis i ius.q̄ apd̄ ātiq̄ores fecert vctīn.us.mutata i.e.vt hic v̄gili9 o v̄gilie.hic mercuri9 o mercurie ātepenultima acuta. abiecta deide.e.finali o v̄gili o mercuri penultima acuta

Dictio præterea si sit concisa:manebit
Integer accentus in eadem sede locoq̄;.
Cum coniunctiuæ voces & præpositiuæ
Dissimulentq3 tonos semper:semperq3 grauentur:
Si postponantur:retinebit finis acutum.
Attrahit accentum vox attractiua prioris
Particulæ finalem acuendo.quattuor hæc sunt.
Cum.q3.ne.ve.sed cum si sit pronomine iunctum

q̄ā q̄ sit breuis qd̄ ē ɔtra regulā latinā de dictiōib9 polysyllabis.q̄ā q̄.P.Nigidi9 vir sui scl'i p̄ter vnū Ciceronē oim eruditissim9 putauerit i casu vocādi hui9 noīs Valeri9 p̄mā accētu acuto eē p̄ferēdā. Qd̄ 7 si Gell'.li.xij.noct.atti.scribit nō ɔ̄fuisse q̄ irriderēt:ego tm̄ nigidio tribuo:vt libēti9 velim cū eo errare q̄3 cū oib9 grāmaticis verū dicere. Et noia gētilia termiata i.as. vt hic hęc hoc arpinas. larinas.tolosas.p q̄b9 ātiq̄ores dicebāt.arpinatis.te. larinatis.te.tolosatis.te.acuūt̄ i fine.vel poti9 autore Priscia.circūflectūt̄:qd̄ ēt de duob9 illis p̄noibus nr̄as 7 vr̄as itelligēdū ē q̄ 7 ipa quodāmodo gētilia sunt. Abscissa q̄q3 sunt illa donec p quo ātiq̄ores dicebāt donecū qd̄ apd̄ Plau.mltis i locis legim9.huc.adhuc. istuc.illuc.p q̄b9 hucce.istucce.illucce.illi dicebāt.7 ɔposita a dic.duc.fac.q̄ vident̄ abscissa a dice.duce. face. vt bn̄dic.maledic.deduc.educ.bn̄fac.q̄ā q̄ de ɔpositis a facio nō liq̄t quo accētu q̄busdā in locis p̄ferri debeāt. Nā latina regula exigit.vt bn̄fac.malefac.7 bn̄facis bn̄facit.malefacis malefacit.7 silia ātepenultima acuta p̄feram9. De illis em̄ q̄ in ɔpositiōe mutāt.a.in.i.nihil ē dubitādū nisi qd̄ accētū reg'arē sequūt̄. Sed nescio q̄ de causa iuniorib9 grāmaticis placuerit p̄uilegio quodā vti i ɔpositis ab hoc v̄bo facio.is.cū in ɔpositiōe.a.nō mutat̄ in.i.vt in scd̄a 7 tertia p̄sona p̄ntis idicatiui modi nūeri singularis penultima accētu acuto p̄ferat̄.vt bn̄facis bn̄facit.tepefacis tepefacit.cū penultima breuis sit.pari licētia vtunt̄ in ɔpositis ab illi9 appēdice fio fis.cū rōne declinatiōis monosyllabū efficit̄ in fine.nāq3 accētu acuto efferūt̄.vt tepefis tepefit.calefis calefit.Quid qd̄ video grammaticis q̄busdā placuisse.vt quoties p̄sens idicatiui p p̄terito eiusdē ponit̄:q2 tertia p̄sona singl'aris pauciores h3 syllabas q̄si abscissa in fine circūflecteret̄.vt audit p audiuit fumat p fumauit.E diuerso barbara noia i fine acuta:q̄ syllabę extēsione latina efficiūt̄:i eodē loco hn̄t accētū in quo erat cū eēt barbara.vt iacob9.sathanas.iosephus.7 ex Hispanis isabel isabela.leonor leonora. Cū ɔiūctiuę.fallit q̄q3 accēt9 reg'a cū p̄positiōes postponūt̄ suis casualib9. qd̄ ē ɔtra illaꝝ naturā. Cū em̄ p̄positiōes oib9 syllabis grauēt̄.atq3 vt autor ē Quin.ita casui iūgant̄:vt dissimulata distinctiōe sub vno accētu cū eo enūcient̄:7 veluti i vna dictiōe vna tm̄ syllaba sit acuta vł circūflexa:si postponūt̄:aut p se 7 absolute p̄nūcient̄:regularē s̄uāt accētū.hoc ē q monosyllabę accētu acuto:dissyllabę v̄o p̄ore acuto p̄ferri debēt.vt v̄g.v.ęn.trāstra p 7 remos.7 i septimo.dc9 ipiūq3 latini te penes.aut si dixeris penes q̄ pars orōnis ē:aut p̄positiōes accusatiu isūt ad.apd̄.ante. Differētię tm̄ causa p̄positio postposita q̄nq3 acuit̄ i fine.v̄g.j.ęn.errabāt acti fatis maria oia circū.vbi Seru9 inq̄t accētū poni ɔtra morē latinū:s3 corrupte hoc fieri:q2 p̄positio postposita corrupta ē. In q̄ ego Pris.poti9 assentior q̄3 Seruio:neq3 em̄ vltima ob eā rōnē acui d̄buit q2 postponit̄.nā ea rōne oēs p̄positiōes dissyllabę acuerēt̄ in fine cū postponūt̄:s3 differētię causa qd̄ 7 Quin.scribit nōnullis grāmaticis placuisse:vt dictiōes q̄dā p̄pter vocū discrimina acuto sono i fine p̄ferrēt̄.vt apd̄ v̄g.iiij.ęn.q̄ circū littora circū piscosos scopulos.vt si nō acuerēt circ9 circi videret̄:sed id sibi nō placere oñdit:q̄m vt dixim9 p̄positio p̄posita oib9 syllabis grauat̄. Est tm̄ eodē Prisciano autore q̄n p̄positio postposita grauat̄ oib9 syllabis:hoc ē si genitiu9 sequat̄ reddit9 suprapositō casuali vt si dixeris v̄tutē p̄pter impatoris.aut si alteꝝ casuale sine ɔiūctiōe seq̄tur.vt v̄g.iiij.ęn.te p̄pter eūdē extinctus pudor. Qd̄ si media sit ɔiūctio:nihilomin9 seruit reg'a.vt qd̄ ex v̄g.attulim9.trāstra p 7 remos. At v̄o p̄positio ɔposita i vnū corp9 coalescit cū ea dictiōe cui p ɔpositionē adhęret itaq3 cū ea vnū h3 accētū p̄dominantē. vt pficio p̄ficis p̄feci. In p̄ma em̄ 7 vltima p grauat̄:i media acuit̄. Qd̄ si postponat̄:aut soluta ē:7 p se vt diximus accētū h3:aut ɔposita 7 tūc aduerbiū ex vtraq3 dictiōe ɔficit̄.vt hacten9.q̄ten9. Nam si ten9 ɔposita nō eēt:p̄orē syllabam acueret. Cū q̄q3 p̄positio postposita illis p̄noib9 me.te.se.nobis.vobis.ɔposita esse intelligit̄.itaq3 semp cū illis grauat̄. Sūt tm̄ q̄ dicūt encliticę particulę vim tūc habere:7 ideo attrahere accētū ad syllabā p̄cedētē. Qd̄ de p̄positiōe diximus etiā de ɔiūctiōe dici p̄ōt.nā p̄positiua vel cōis si postponat̄ finalē syllabā acuit:vt si dixeris currit:mouetur: igit̄ alias oib9 syllabis grauat̄. Attrahit accētū.qd̄ particulę attractiuę q̄s greci encliticas.i.iclinatiuas appellāt attrahūt siue iclināt ad se accētū syllabę p̄cedētis hoc ē attrahēdo siue iclinādo ad se eādē acuūt.v̄gil.j.ęn.o qui rex hoimq3 deoꝝq3.syllaba.ū.vtrobiq3 acuit̄.nō quēadmodū impita mltitudo solet acuere:s3 modice atq3 vt supra diximus sono q̄dā moderato.sūt aūt particulę iclinatiuę q̄ttuor.cū.q3.ne.ve.sed.q3.ne.ve.cōiūctiōes sūt.cū v̄o p̄positio ɔtra naturā suā postposita iclinat ad se accētū in q̄nq3 tm̄ ablatiuis p̄noim hoc ē mecū.tecū.secū. nobiscū. vobiscū. S3 de q3.ne.ve.exēpla sunt i p̄ptu. Illd̄ tm̄ aduertēdū qd̄ etiā obs̄uat̄ a gręcis:vt q̄ties vltima dictiōis syllaba rōne particulę encliticę acuit̄ nihilomin9 dictio illa suū accētū retinet:ita vt ɔtra id qd̄ supra diximus vna dictio duos accent9 acutos habeat.aut circūflexū et acutū.qd̄ 7 Aldū manutiū obs̄uasse video i illis codicib9 q̄s ex imp̄ssiōe ad nos cotidie mittit. Et quāquā ex cōi p̄cipiēdi mō particulas illas dixerim9 encliticas. i. iclinatiuas siue attractiuas ex eo qd̄ p̄cedētis dictiōis vltimā syllabā acuēdo ad se iclinēt siue attrahāt:gręci aliter dicūt qd̄ vcz dr̄r encliticę ex eo qd̄ illaꝝ accēt9 inclinet̄ 7 remittat̄ ad vltimā syllabā dictiōis p̄cedētis. Nā cū particulę illę sint cōiūctiōes illudq3 sit ɔiūctionū p̄pūi:vt postpositę habeāt accētū:illę tm̄ q̄ dr̄r encliticę nō hn̄t accētū : sed remittūt vt dixim9 illū in dictionē p̄cedentē. Hoc q̄q3 sentit Priscian9 in examinatiōe p̄mi carminis Vergiliani. q3. inq̄t 7 alię duę ɔiunctiōes ne vc3 7 ve sunt apd̄ latinos inclinatiuę q̄s gręci encliticas vocāt.solēt em̄ suos accēt9 in extremā syllabā p̄cedentis dictiōis remittere. siue igit̄ hoc sit siue illd̄ in idē recidit qd̄ ad rōnē p̄ferendi attinet.

Finales acuit.q̃nto deficiunt regulę supiores:qm̃ vltimę syllabę clausulaꝝ q̃ interrogatiue ꝓferunt̃ hñt accẽtũ. Sed interrogatiõis genera duo sunt altera nã q; dr̃ pcunctatio altera noĩe generĩ dr̃ interrogatio. Atq; vt Augusti.in.iij.li.de doctrina christiana notat:inter pcunctationẽ ꝛ interrogationẽ hoc interest.qd̃ ad pcunctationẽ mĩlta rñderi pñt:ad interrogationẽ nõ põt rñderi nisi aut nõ.aut etiã:vt si dicas q̃s nouus hic nr̃is successit sedibus hospes:post pcunctationẽ multa poterunt rñderi. At cũ dr̃.aut q̃d in euersa vidi crudeli⁹ vrbe. vnũ tñ potuit rñderi hoc est nihil. Hebreę voces.sexto deficiũt regulę supiores idiomate.hoc est cũ dictiões pegrinę cũ sua litteratura in sermonẽ latinũ transferunt̃.peregrinas aũt hoc in loco ĩtelligim⁹ hebraicas ꝛ grecas. Itaq; de hebraicis tradit pmã regulã.qd̃ plęrumq; hoc est ꝑ maiori parte acuũt vltimã nõ tñ semꝑ id qd̃ Alexander a villa dei putauit:qm̃ cõplures acuũt penultimã ꝛ nõnullę in tertia a fine acuũt̃. Nã quẽadmodũ ĩ repetitiõe illa quã fecim⁹ nuꝑ plurib⁹ est a nobis disputatũ: ꝙ dictiões hebraicę q̃ in veteri ac nouo instrumẽto ptinent̃: nã de alijs impñsentiaꝝ nõ curamus nõ excedũt nũeꝝ q̃nq; miliũ ex q̃b⁹ q̃dringẽtę aut nõ multo plures acuũt penultimã. Tertia v̄o a fine mlto pauciores sexaginta opinor aut vt multũ octogita q̃s licebit videas ĩ suo loco. Sed qd̃ de dictiõibus hebraicis diximus ĩtelligẽdũ est de illis q̃ nõ declinant̃ greca aut latina inflexiõe. Nã si grece declinãt̃:accentũ q̃q; grecũ habebũt.si latine accentũ latinũ.vt ecce abia si nõ declinet̃ accẽtũ hʒ in fine.si dclinet̃ grece abias abiu.accẽtũ hʒ in penultima:qꝛ vltima ẽ lõga.si latine abias abię accẽtũ in ãtepenultima. qꝛ penultima est breuis. Sed de hoc ĩ memorata repetitiõe plura. Si casus grecos.subiũgit alterã partẽ de dictiõib⁹ grecis.dicitq; qd̃ si ex declinatiõe greca latini aliquos casus vsurpauerint necessario accentu greco sunt ꝓferendi. Hęc regula ab oibus in cõe doctis pariter et indoctis recepta est:nondũ tñ ab aliquo qd̃ ego sciã elucubrata. Nos tñ in p̃fata repetitiõe ꝓ virili nr̃a hanc partẽ enucleauim⁹:hoc etiã in loco tm̃ admonuisse lectorẽ duxim⁹ esse satis.deinde subdit.qd̃ si dictio greca declinatiõe latina inflectat̃ accentu quoq; latino est ꝓferenda. Esto exempli causa:lampas in recto casu greca est simul ꝛ latina. Sed a grecis in fine a latinis in penultima acuitur. In gtõ lampadis latine accentu in antepenultima.lampados grece in penultima ꝓfertur. In datiuo quoq; lampadi vltima longa accentu in antepenultima ꝓfertur a latinis. Sed lampadi vltima breui accentu in penultima ꝓfertur a grecis. In accusatiuo p̃terea lampadẽ ꝛ lampada:sed lampadẽ latine lampada greci vtriq; suo accentu ꝓferunt. Vocatiuus similiter vt ntũs. Ablatiuus:qꝛ mere latinus est accentu latino tñ ꝓfertur. In plurali ntõ lampades a grecis.es.correpta terminatur:atq; ꝓinde ab illis accentu in penultima ꝓfertur. Latine tñ candẽ ꝓducunt q̃re suo accentu hoc est in ãtepenultima acuto enũciabũt. In actõ plurali lãpades qꝛ mere latin⁹ est accẽtu latino ꝓfertur.lampadas vero qꝛ grecus:grecũ q̃q; accentũ habebit:hoc est in penultima. Sed de his ad sufficiẽtiã in repetitiõe idẽtidẽ repetita disseruimus.

Finales acuit:percunctans teq; rogansq;.
Hebreæ voces plærumq; in fine acuuntur,
Non tamen & semper:quia sæpe in fine grauantur,
Id quod Alexander deceptus forte putauit,
Si casus græcos vsurpet sermo latinus.
Accentu græco talis vox est referenda,
Græca sit at si vox:sed declinata latine:
Accentus noster casus moderabitur illos.

¶ Donati grammatici barbarismus incipitur.

Arbarismus est vna pars orationis vitiosa in communi sermone:in poemate vero metaplasmus. Item barbarismus in nostra loquela : in peregrina barbara lexis dicitur. vt si quis dicat mastruca.cateia.magalia.acinacis.

DOnati grammatici.hic est ille donatus quo p̃ceptore multis in locis diuus Hieronymus gloriatur : extat eiusdem opusculum de octo partibus orõnis.enarrationes quoq; in Terentiũ ꝛ Vergi.scripsit etiã in Lucam referente Hieronymo. Opus autem inscribitur barbarismus non quod de solo barbarismo hic agatur:cum multo plura dicenda sint de soloecismo.de metaplasmo.de figuris.de tropis:sed quod in titulis librorum aliquãdo plura promittuntur aut pauciora quam postea reddantur.aut quod est consuetudo nominandi libros ex ipsorum initio quemadmodum apud hebręos quem appellamus nos genesim ipsi vocant beresith quod interp̃tatur in principio:quia liber ille sic incipitur. In principio creauit deus coelum ꝛ terram.ꝛ eodem modo ellesemoth exhodum.vaicra leuiticum.

BArbarismus.inter barbarismum ꝛ soloecismum est differentia:quod barbarismus est vitium in vna parte orationis.soloecismus in contextu partium orõnis:sed aduertendum est hoc in loco id quod Seruius annotauit in.v.ẽñ.libro inter barbarismum ꝛ lexim:hoc est latinam perfectamq; locutionem esse metaplasmum q̃ in vno verbo fit ratione vitiosus.hoc est quod quamq̃ sit vitium:ratione tamen defenditur excusaturq;. Inter soloecismum rursus ꝛ schema.i.pfectam sermonum cõnexionem esse figuram:q̃ fit in contextu partiũ orõnis rõne vitiosa.i.vt statim diximus qd̃ quamq̃ sit vitium:ratione tñ quadam excusatur. Ergo metaplasmus inq̃t ꝛ figura media sunt:discernunturq; peritia ꝛ imperitia.dicit igitur ꝙ barbarismus est vna pars orõnis vitiosa.i.vitium qd̃ ptingit in vna parte orõnis. In cõi sermone.i.ꝓsa siue orõne soluta ꝛ pedestri vbi non relinquitur locus excusationi nisi defendatur vitiũ vsu ꝛ autoritate. In poemate.i.apd̃ poetas q̃bus licet multa facere q̃ non licet historicis ꝛ oratorib⁹.sed de metaplasmo infra disputabitur. Itẽ barbarism⁹.ponit differentiã inter barbarismũ ꝛ barbaralexim. Nam barbarism⁹ est vitiũ partis alicui⁹ in eadem lingua.vt si dicas dñi pro dñs. Barbaralexis est cũ dictio peregrina asciscitur in sermonem nostrum.vt mastruca quod est genus vestis sardorum.i.sardinię incolarum:quo vocabulo vtitur Cicero in orõne pro scauro. Cateia genus teli germanoꝝ.de quo Verg.in ẽñ.teutonico ritu soliti intorquere cateias. Magalia domus pastoricię aphroꝝ. Vergil.j.ẽñ.miratur molem ęneas magalia quondam. Acinacis medorum gladius.de quo dixit Hora.j.carmi.vino ꝛ lucernis medus acinacis.

Barbarism⁹ aūt.diuidit barbarismū in duo gña hoc est ei⁹ qd̄ fit scripto ꝛ ei⁹ qd̄ pnūciatiõe:quoꝝ qd̄libet rurs⁹ diuidit i q̄ttuoꝛ gña:scꝫ:additiõe.detractiõe.imutatiõe.trāsmutatiõe.lrē.syllabe.tp̄is.toni.aspiratiõis. ꝛ ita colligūt q̄dragita barbarismi spēs hoc ē viginti ex scripto ꝛ totidē pnūciatiõe.de qb⁹ statim ponit exēpla. Per additionē lrē.vt v̄g.j.ēn.troas reliq̄as danaū atqꝫ imitis achilli.Nā reliq̄e a relinq̄ndo sūt appellate p̄ma vtrobiqꝫ breui:sꝫ poeta pduxit:ideo.l.lrā ē adiecta:excusat̄ aūt vitiū carminis necessitate. Per additionē syllabe fit barbarism⁹ vt

Barbarismus autem fit duobus modis scripto & pnunciatione.His bipartitis quattuor species supponunt̄. additio.detractio.immutatio.transmutatio.lr̄æ.syllabæ.temporis.toni.aspirationis.

Per additionē lr̄æ fiunt barbarismi.vt relliquias danaū: cū reliquias p vnū.l.dicere debeam⁹. Syllabæ vt nos abiisse rati.p abisse. Temporis. vt italiā fato.cū italiā correpta prima dicere debeamus.

Per detractionē lr̄æ.vt infantibu paruis:p infantib⁹.Syllabæ.vt salmentū p salsamentū.Tp̄is.vt vni⁹ obnoxā correpte p vnius pducte.

Per immutationē lr̄æ.vt olli p illi.Syllabæ.vt pnuces pro pnices.Tp̄is.vt feruere leucatē.cū feruere sit scd̄æ cōiugationis:& pducte dici debeat.

Per transmutationem litteræ.vt euandre p euander. Syllabæ.vt displicina p disciplina. Temporis. vt si quis deos producta priori syllaba & correpta posteriori pnunciet.

Toni quoqꝫ similiter per has quattuor species commutantur.nam & ipsi adiiciuntur.detrahuntur. mutātur & transmutantur.quorum exempla vltro se offerunt si quis inquirat.

Totidem etiam modis p aspirationē dep̄henditur barbarismus.quē quidā scripto:quidā pnunciationi iudicāt adscribendum pp̄ter.h.s.quā alii lr̄am:alii aspiratiōis notam deputant.

Fiunt aūt barbarismi.p hiatus & collisiones. & sunt etiā malæ compositiones cacosyntheton.q̄ vitia nonnulli barbarismū esse putant.in qbus sunt metacismi.labdacismi.iotacismi.hiatus.collisiones.q̄ oīa plus æquo minus ve sonantia ab eruditis auribus respuūtur.Nos cauenda hęc oīa vitia prælocuti cōtrouersiā de noīe pertinacibus relinquamus.

qd̄ ponit exēplū p abisse abiisse.ex v̄gil.ij.ēn.nos abiisse rati ꝛ vēto petisse mycenas.imo d̄tractio est syllabe abiisse p abiuisse:cōmodiusqꝫ exēplū esset illd̄ ex Juue.ꝛ barbar⁹ indupatoꝛ.iteriecta syllaba du.p impatoꝛ. Per additionē tp̄is.vt v̄g.j.ēn.italiā fato psug⁹.nā p̄ma p naturā breuiat̄. Jdē i.vij. antiq̄ ex cedro italusqꝫ paterqꝫ sabin⁹. Per d̄tractionē lrē.vt ifantibu paruis.p ifantib⁹ paruis.ꝛ ē opinoꝛ Lucilij exēplū. Per detractionē syllabe.vt salmētū p salsamētū:ꝛ ē poete cuiuspiā antiq̄ssimi. Per detractionē tp̄is.vt v̄g.j.ēn.vni⁹ obnoxā ꝛ furias aiacis oilei.cū vni⁹ penultima pducta p ferri debeat. Per imutationē lrē.vt v̄gl.j.ēn. olli subridēs hoīm satoꝛ atqꝫ d̄oꝝ.p illi subridēs. Per imutationē syllabe.vt q̄ dicit pnuces p pnices:sꝫ hoc exēplū nō facit nisi ad mutationē lrē:sꝫ cōmodi⁹ exēplū ē ṫ illd̄ Catulli quoi dono lepidū nouū libellū p cui. Per imutationē tp̄is.vt v̄g.viij.ēn. feruere leucatē penultima breui.cū feruere p scd̄am penultimā pducere d̄beat.tametsi feruo.is. p tertiā declinet̄. Per transmutationē lrē.vt v̄g.xj.ēn. hec mea magna fides:at nō euādre pudēdis.q̄ꝫq̄ꝫ euandre possit esse ab eo qd̄ ē euādr⁹.vt idē tūc rex euādr⁹ romane cōditor arcj. Syllabe.vt displicina p disciplina.ꝛ ē forte exēplū ab aliq̄ autoꝛe sūptū. Tp̄is.vt si lōgā p breui ꝛ breuē p lōga posuisti.vt qd̄ ponit exēplū deos:cui⁹ p̄ma syllaba ē breuis ꝛ vltima lōga. Toni q̄qꝫ.sup̄ius tm̄ posuit exēpla d̄ additiõe lrē.imutatiõe.trāsmutatiõe lrē vł syllabe. vel tp̄is.vñ colligūt̄ duodeci spēs barbarismi i pnūlatiõe/totidēqꝫ i scripto:nūc dicit qd̄ ēt p accēt⁹ pñt fieri q̄ttuoꝛ spēs barbarismi i platiõe:ꝛ q̄ꝛ ēt accētus p apices designāt̄ totidē etiā spēs colligent̄ ex scripto.Tp̄a q̄qꝫ in ābiguis p apices debere notari Quitil.p̄cipit.q̄re barbarismi spēs circa tp̄s dupliciter erūt.hoc ē scripto ꝛ platiõe:ꝛ sic habemus duas ꝛ trigita barbarismi spēs. Totidē ēt modis. octo q̄qꝫ alie spēs barbarismi colligūt̄ circa aspirationē.nā ꝛ ip̄a pōt addi:vt si tū scribas p.th.Detrahi.vt si thalam⁹ scribat̄ sine aspiratiõe.Jmmutari. vt si tethys vxoꝛ oceani scribat̄ i scd̄a p.t.exile.Trāsmutari.vt si eadē scribat̄ p̄mo aspirato ꝛ scd̄o exili. Jtaqꝫ ex scripto subotiāt̄ q̄ttuoꝛ barbarismi spēs: ꝛ q̄ꝛ sic pferre debem⁹ quēadmodū scribim⁹:ꝛ scribere vt pferim⁹:colligūt̄ alie q̄ttuoꝛ spēs ex platiõe aspiratiõis:aut saltē si nō ē platio erit q̄dā spūs exp̄ssio ꝛ sic resultāt q̄dragita q̄s diximus barbarismi spēs:de qb⁹ hacten⁹ dictū est. Fiūt aūt.sūt alia vitia i s̄mõe puta hiat⁹ p ɔcurs⁹ pluriū vocaliū:aut collisiões p ɔcurs⁹ pluriū ɔsonātiū/līaꝝ maxime q̄ duriores sūt.vt.f.r.flagro.frāgo.quēadmodū illo v̄su quē affert Hora.postq̄ꝫ ferratos postes portasqꝫ refregit.ꝛ illd̄ v̄gilij:post tergū nodis fremet horrid⁹ oꝛe cruēto.Sūt ēt vitia male ɔpositiõis:quā greci vocāt cacosynthetō vt qd̄ p.m.lr̄am fit cū seq̄t̄ vocalis.nā.m.magis videt̄ sonare cū vocali seq̄nte q̄ꝫ cū p̄cedēte.vt si dixerj vētuꝝ excidio libye.ꝛ d̄r metacism⁹.i.vitiū circa.m.lr̄am ea figura q̄ barbarism⁹.Labdacismus fit p.l.lr̄am q̄n vcꝫ aut nimis sonat aut parū sonat qd̄ ꝛ circa alias lr̄as ɔtingit.nā quēadmodū Quitilian⁹ ait.sonus lr̄aꝝ neqꝫ debet esse opp̄ssus neqꝫ exp̄ssus.Jotacism⁹ fit p.i.lr̄am q̄ a grecis d̄r iota.p quā freq̄nter oīo fit hiulca.q̄ oīa subaudi vitia sonātia pl⁹ aut min⁹ equo.i.eo qd̄ opoꝛtet qd̄ vitiosum ē.nā vt dixi ex Quitiliani autoꝛitate sonus lr̄aꝝ neqꝫ debet esse opp̄ss⁹ neqꝫ exp̄ssus:hoc est neqꝫ nimiū neqꝫ parū sonare.Sꝫ quātū lrē debeāt sonare nō est cuiusqꝫ iudiciū sed illi⁹ tm̄ q̄ est erudit⁹.nā vt est in pūerbio cec⁹ male iudicat de coloꝛib⁹:ꝛ hoc est qd̄ Quintil. dixit:neqꝫ enī cuiusqꝫ auris ē exigere lr̄aꝝ sonos.nō magis hercle quā neruoꝝ. Nos cauēda.sensus est : an hmōi vitia sint barbarismi spēs/an sub alio gn̄e reponi debeāt nihil refert:neqꝫ i eo multū ē disputandū.nobis satis sit admonuisse lectores vt fugiāt hmōi vitia:sꝫ q̄d fugere aut seq̄ debeāt:iā nō est cuiusqꝫ sed vt dixi ei⁹ q̄ est erudit⁹.

DE ſolœciſmo. Solœciſmꝰ dictꝰ eſt a ciuitate ciliciȩ ſoloe ſoloꝝ. quã ſolõ ſalaminꝰ ꝯdidit: cuiꝰ incolȩ cũ eẽnt ſemigreci ⁊ ſemibarbari ſmonẽ grȩcũ corrũpe cœpert. ⁊ inde a loco ſolœciſmꝰ dici cœptꝰ: queadmodũ barbariſmꝰ a bar. hoc vitiũ ab aſinio polliõe iparilitas ab alijs ſtribiligo appellat. i. oꝛonis q̃dã detorſio. Solœciſmꝰ igit̃ ẽ vitiũ i ꝯtextu partiũ oꝛonis. nã eo differt a barbariſmo: q̃ ẽ vitiũ i vna tm̃ dictiõe. Sꝫ hoc vitiũ ꝯmittit̃ q̃ties q̃s peccat ꝯtra reglas arti grãmaticȩ. puta ꝺ ꝯueniẽtia noĩatiui cũ ꝟbo: adiectiui cũ ſubſtãtiuo: relatiui cũ ãtecedẽte: ꝑpoſitiõis cũ ſuo caſuali: ꝟbi cũ caſu cũ q̃ debet ꝯſtrui ⁊ eodẽ mõ de reliq̃s. Inter ſolœciſmũ. ex diffinitione barbariſmi ⁊ ſolœciſmi iã patuit hȩc differẽtia. Diſcrepãtes. i. diſcõueniẽtes. vt ſi dicas vir bona legũt lctõis. i ꝯſeq̃ntes: vt ſi dicas vir lctõnẽ legit bonꝰ. nã licet partes oꝛonis i oꝛdie ꝑmutari poſſint: ẽ tñ q̃dã icõpactilis iũctura q̃ admitti nõ ꝺbeat. Scriptis aut ꝓnũciatis. ⁊ hoc dictũ ẽ: vñ barbariſmi ſpecies duplicatȩ ſũt. Quãq̃ mlti. q̃ſtionẽ quãdã ſoluit an i vna tm̃ particula oꝛonis poſſit ſolœciſmꝰ fieri. rñdetq̃ poſſe fieri ſi particula illa habeat iplicitã vim ꝯtextȩ oꝛonis. ⁊ ponit exẽpla. vt ſi q̃s q̃reret a te q̃s fecit hoc: ⁊ rñderet vno ꝟbo hic oꝛo eẽt ꝑfecta. ſubitelligit̃ nãq̃ vir fecit. q̃re ſi rñderet. hȩc barbariſmꝰ nõ erit: ſꝫ ſolœciſmꝰ: ac ſi explicite diceret. hȩc vir fecit hoc. aut hic fœmina fecit hoc. Rñdeamꝰ romȩ ꝓ romã. Aut vnũ. hoc ſolœciſmi vitio ſmo hiſpanꝰ freq̃ns eſt. qꝺ nulla rõne defendi põt. ſꝫ ſolo vſu: q2 docti ſimul ⁊ idocti ita loquũt̃. ⁊ loq̃ndũ eẽ vt plures ſentiẽdũ vt pauci Ariſto. autoꝛ ẽ. Multi etiã. q̃drigȩ. arũ. ⁊ ſcopȩ. arũ. i numero tm̃ ꝑlali poſſe ꝺclinari cȩſar i libꝛi de analogia. A. Gelliꝰ. Phoca. Diom̃. atq̃ alij teſtãt̃. Igit̃ cũ Pli. li. xxxiiij. dixit q̃driga regit̃ ab alcibiade. erat dubiũ: ſꝫ i vno ꝟbo tm̃: ex diffinitiõe vtriuſq̃ vitij eẽ potiꝰ barbariſmũ ꝯſtat. Solœciſmꝰ fit duobꝰ modis. duo ſolœciſmi gña ponit: alteꝝ qꝺ fit ꝑ partes oꝛonis cũ alia pars ꝓ alia ponit̃. vt nomen ꝓ aduerbio ⁊ ecõtrario aduerbiũ ꝓ noĩe. aut cũ eadẽ ꝓ ſeipa: ſed aliter accipit̃. alteꝝ genꝰ ẽ qꝺ fit ꝑ accidẽtia partiũ oꝛonis cuiꝰ tot ſũt ſpẽs q̃t ſũt accidẽtia cuiuſq̃ dictiõis. Deĩde ponit exẽplũ vtriuſq̃ gñis. ⁊ ꝑmo ꝑoꝛis mẽbꝛi. vt ꝟg. vij. ęñ. Toꝛuũq̃ repente clamat. toꝛuũ nomẽ poſuit: ꝓ toꝛue aduerbio. ſub hoc gñe ẽ alia ſolœciſmi ſpẽs cũ eadẽ ꝓ ſeipa: ſed aliter poſita accipit̃. vt apꝺ ꝟgil. vj. ęñ. cui tm̃ de te licuit. ꝓ i te. nã caſꝰ eſt ꝓ caſu. i. abltĩũs ꝓ actõ. nã qꝺ ꝑpoſitio de ꝓ in ponit̃ ſupioꝛis mẽbꝛi exẽplũ ẽ. Per accidẽtia. alteriꝰ gñis qꝺ fit ꝑ accidẽtia partiũ oꝛonis ponit exẽpla. ⁊ ꝑmo de q̃litate q̃ i noĩe eſt illꝺ ꝑ qꝺ nomẽ ꝓꝑũ diſtinguit̃ ab appellatiuo. vt ꝟg. iiij. ęñ. hauriat hũc oclis ignẽ crudelis ab alto Dardanꝰ. Nã ꝓꝑiũ nomẽ eiꝰ q̃ troiã ꝯdidit hoc eſt filiũ iouis ꝓ Dardanꝰ poſuit. qꝺ ẽ appellatiuũ ⁊ oĩbꝰ troianis ꝯpetere põt. Per gña fiũt ſolœciſmi. vt ſi dicas validȩ ſilices. foꝛte validȩ ⁊ ſilices dixit alludẽs ad illꝺ ꝟg. i buc. ah ſilice in nuda cõnixa reliq̃t. ſicut qꝺ ſeq̃t̃ eiuſdẽ ꝟg. i eodẽ. Tũ phaetõtiadas muſco circũdat amarȩ coꝛticis. nã ſilex ⁊ coꝛtex fœminina ſũt. ⁊ Plautꝰ i captiuis collꝰ caret collaria. ꝓ collũ caret collario: ſꝫ hoc vitiũ potiꝰ ad barbariſmũ ꝑtinet cũ nõ ſit i ꝯtextu oꝛonis: ſꝫ i vno tm̃ ꝟbo. ſꝫ validȩ ſilices ⁊ amarȩ coꝛticis ſub ſolœciſmo. Per nũeros fiũt ſolœciſmi: vt ſi dicas illꝺ ex ꝟgi. j. ęñ. pars i fruſta ſecãt. nã pars nõ iũgit̃ niſi vitioſe cũ ꝟbo ꝑlali ſecãt: ſꝫ i carmine hꝫ excuſationẽ: in ꝓſa oꝛone hoc vitiũ excuſabile nõ eſt. Per ꝯparationẽ fiũt ſolœciſmi. q̃ñ Donatꝰ ⁊ Diomedes ꝯparationẽ iter noĩs accidẽtia nũerãt. ⁊ ponũt exemplũ alicuiꝰ poetȩ q̃ nõ extat: puta Ennij aut Lucilij. Rñdit Iuno ſaturnia ſcta deaꝝ ꝓ ſctiſſima. hoc ẽ poſitiuũ ꝓ ſuplatiuo. Per caſꝰ fiũt ſolœciſmi ſi ponat̃ caſus ꝓ caſu. vt ꝟg. j. ęñ. vꝛbẽ quã ſtatuo vr̃a ẽ. ꝓ vꝛbs. hoc eſt actũs ꝓ ntõ. Per modos ꝟboꝝ. ꝑ accidẽtia q̃q̃ ꝟboꝝ fiũt ſolœciſmi puta ꝑ modũ qꝺ ẽ vnũ de ꝟbi accidẽtibꝰ: ⁊ ponit exẽplũ ignoti cuiuſdã poetȩ. Itis paratis arma quã ꝑmũ viri. ꝓ ite parate arma. idicatiuũ ꝓ impatiuo. Per ſigtiões ꝟboꝝ qꝺ etiã ꝟbi accidẽs ẽ fiũt ſolœciſmi. ⁊ ponit exẽplũ cuiuſdã icogniti poetȩ: expoliant̃ eos ⁊ coꝛpa nuda relinquũt. hoc ẽ ꝓ actiua ſigtiõe paſſiuam poſuit.

ℭ De ſolœciſmo.

Solœciſmus eſt vitiũ in cõtextu partium oꝛonis cõtra regulã artis grãmaticȩ factũ. Inter ſolœciſmũ & barbariſmũ hoc intereſt: ꝙ ſolœciſmꝰ diſcrepãtes aut incõſeq̃ntes inter ſe dictiões habet. barbariſmꝰ aũt in ſingulis verbis fit aut ſcriptis aut ꝓnũciatis. Quamq̃ multi errẽt: q putãt in vna parte oꝛonis etiã fieri ſolœciſmũ. vt ſi demõſtrãtes virũ hãc: aut fœminam hunc dicamꝰ. Aut interrogãti quo ꝑgamus: rñdeamꝰ romæ. Aut vnũ ſalutantes: ſaluete dicamus. Cũ vtiq̃ ꝑcedens demonſtratio vel interrogatio vel ſalutatio vim cõtextæ oꝛonis obtineat.

Multi etiã dubitauerũt vtrũ quadriga. ſcopa. ſolœciſmꝰ an barbariſmꝰ eſſet: cũ. ſ. id genꝰ dictiõis barbariſmũ eſſe vel ipſiꝰ vitij diffinitiõe poſſit agnoſci facile.

Solœciſmꝰ fit duobꝰ modis. aut ꝑ partes oꝛonis. aut ꝑ accidẽtia partiũ oꝛonis. Per partes oꝛonis fit cũ alia pars ꝓ alia ponit̃. vt toruũq̃ repẽte clamat. ꝓ torue. nomẽ ꝓ aduerbio ponit̃. Fit etiã in eadẽ parte oꝛonis hoc vitiũ: cũ ipſa ꝓ ſe nõ in ſuo loco neq̃ vt cõuenit ponitur. vt cui tantũ de te licuit ꝓ in te.

Per accidentia partiũ oꝛonis fiunt tot modis ſolœciſmi quot ſunt accidẽtia partiũ oꝛonis: ſed in his ꝓpter cõpendiũ ideſt breuitatẽ pauca monſtrabimus.

Per qualitates noĩm fiunt ſolœciſmi. vt hauriat hũc oculis ignem crudelis ab alto Dardanus. ꝓprium ꝓ appellatiuo poſuit.

Per genera. vt validæ ſilices ꝓ validi. & amaræ corticis ꝓ amari. & collus collaria caret.

Per numeros: vt pars in fruſta ſecant. ꝓ ſecat.

Per caſus. vt vrbẽ quã ſtatuo vr̃a eſt. ꝓ vrbs quã ſtatuo:

Per modos verborũ. vt itis paratis arma quã primũ viri. ꝓ ite parate arma: indicatiuũ ꝓ imperatiuo.

Per ſignificatiões verborũ. vt expoliantur eos & corpora nuda relinquunt. ꝓ expoliant.

Per tempora.vt ceciditq3 supbum ilium:& oīs humo fumat neptunia troia.pro fumauit.

Per psonas.vt danai qui parent atridis:quā primū arma sumite. ꝓ eo qui paretis.

Per aduerbia.vt intus eo:ꝓ intro.& italia venio ꝓ de italia.& ad romā vado:ꝓ romā.cum ꝑpositio separatim noībus addenda sit nō aduerbio.

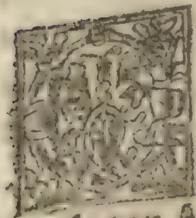
Per ꝑpositiōes.cū alia ꝓ alia ponitur.vt sub lucē ibant:ꝓ ante lucem.Aut necessitate subtrahitur.vt siluis te tyrrhene feras agitare putasti.ꝓ in siluis.

Per cōiunctiōes.vt subiectisq3 vrere flāmis.q3 ꝓ ve.

Per ordinem coniunctionum.vt autem fieri nō debet:ꝓ fieri autem non debet.

Fiunt ꝑterea solœcismi pluribꝰ modis:quos repħendendo potius quā imitando possumꝰ adnotare.solœcismꝰ est in prosa:in poemate schema dicitur.

¶ Sequitur de decem vitiis.

Cum barbarismo & solœcismo decē vitia nominantur:hoc modo Acyrologia.Cacēphaton.Pleonasmos.Perissologia.Macrologia.Tautologia.Eclypsis.Tapinosis.Cacosyntheton.Amphibologia.

Acyrologia est impropria dictionis positio vt hūc ego si potui tantum sperare dolorem.pro timere.

Cacemphaton est obscena ꝓnunciatio vel in composita dictione vel in vno verbo.vt numerū cum nauibus æquat.& arrige aures pamphile.

Pleonasmos est adiectio supuacua ad plenā significationem.vt sic ore locuta est.

Perissologia est adiectio verborū supuacua sine vlla vi rerū.vt ibāt qua poterāt:qua nō poterāt nō ibāt.

Macrologia est longa sententia res non necessarias compꝑhendens.vt legati nō impetrata pace retro vnde venerunt reuersi sunt.

Tautologia est eiusdem dictiōis repetitio vitiosa.vt ego metipse venio.

Eclipsis est defectus qdā necessariæ dictiōis:quā desiderat ꝑcisa sententia.vt hæc secū.deest loq̄batur.

Per tpa fiūt solœcismi cū tps qđ ē vnū de accidētibꝰ ꝟbi ꝓ alio tpe ponit̃.vt ꝟg.iij.eñ.ceciditq3 supbū iliū ⁊ oīs humo fumat neptunia troia.fumat.i.psens posuit ꝓ ꝑterito fumauit. Per psonas fiūt solœcismi cū alia psona ꝓ alia accipit̃ ⁊ ponit exēplū.vt danai q̄ parēt atridis quā ꝑmū arma sumite.ꝓ q̄ paretis.hoc ē tertia psona plralis ꝓ scđa eiusdē nūeri. Per aduerbia fiūt solœcismi:vt si dicas eo intꝰ ꝓ itro:q2 intꝰ sigt i loco.itro ad locū:s3 alterꝝ ꝓ altero ponit̃ hoc i loco.italia venio nō dicimꝰ:s3 đ italia.⁊ qđ ꝟg.i ꝑncipio eñ.dixit Italiā fato ꝓfugꝰ lauinaq3 venit littora:q2 noia vrbiū ponūt̃ aduerbialr̃ sine ꝑpositiōe.Noia aūt regionū ⁊ ꝓuinciaꝝ nō ponūt̃ aduerbialr̃ ideo iūgi debēt ꝑpositiōibꝰ.Ad romā vado nō dicimꝰ:s3 romā q2 ponit̃ aduerbialr̃. Sepati addēda.i.nō ꝑ ꝯpositionē sed ꝑ appositionē.qđ cū aduerbio nō pōt facere s3 cū dictiōe casus habēte. Per ꝑpositiōes fiūt solœcismi cū alia ꝓ alia ponit̃.vt ꝟg.sub lucē exportāt calatis.ꝓ an̄ lucē.imo circa lucē.Illđ q̄q3 eiusdē in.j.eñ.siluis te tyrrhene feras agitare putasti.ꝓ i siluis subintellige. Per ꝯiūctiōes q̄q3 fiūt solœcismi cū altera ꝓ altera ponit̃.vt ꝟg.ij.eñ.subiectisq3 vrere flāmis q3 copulatiuā posuit ꝓ disiūctiua ve siue vl̃.⁊ hic solœcismꝰ fit ꝑ sigtiōes ꝯiūctiōis. Per ordinē ꝯiūctionū qđ est vnū ex illiꝰ accidētibꝰ fit solœcismꝰ cū ꝯiūctio ꝑpositiua ponit̃ ꝓ postpositiua aut ecōtrario:vt si dixerj:aūt fieri nō debet:ꝓ fieri aūt nō debet. autē nāq3 ꝯiūctio ē postpositiua. Fiunt ꝑterea.pluribꝰ alijs modis pōt fieri solœcismꝰ q3 supiꝰ ē disputatū:cū oē vitiū circa orōnis structurā i solœcismū cadat qđ multiplr pōt ꝯtingere.S3 notādꝰ ē nō vt imitemur:s3 vt fugiamꝰ. Solœcismꝰ ē i ꝓsa quēadmodū metaplasmꝰ diximꝰ eē mediū iter barbarismū ⁊ lexim:ita nūc dicimꝰ schema eē iter solœcismū ⁊ rectā locutionē:s3 schema excusat̃ rōne carminis solœcismꝰ vitiū ē iexcusabile.De dcē vitijs.

Cum barbarismo.decē vitia dicit eē cōia barbarismo ⁊ solœcismo.q̄ nōiatim ꝑmo ꝯcidē q̄ illa sint exponit singlatim. Acyrologia q̄ iterꝑtat̃ improꝑetas ē cū aliq̄ dictio improꝑe ponit̃:vt cū spes sit đ bono futuro opinato timor aūt đ malo futuro opinato:cū ꝟg.iiij.eñ.li.dixit. hūc ego si potui tm̄ spare dolorē.acyrologiā cōmisit.q̄ improprietas q̄uis i vno ꝟbo sit:q2 spo ponit̃ ꝓ timeo:tñ nō liq̄t de vitio nisi ex structura vtriusq3 particule:hoc ē spare ⁊ dolorē. Cacēphatō.qđ iterꝑtat̃ mala siue turpis locutio.fit dubꝰ modis.vl̃ ex iūctura partiū orōnis cū vel3 ex fine ꝑcedētj dictiōis ⁊ ꝑncipio seq̄ntis aliq̄s sonꝰ durꝰ:aut turpis sensꝰ sentit̃.Et ponit exēplū de dura ꝯpositiōe ex ꝟg.j.eñ.dicēs.Et nūc ꝗ cū nauibꝰ equat.Nā rū ⁊ cū dure cocūt.de scđo. Mar. nūc i adoptiuis ꝑfica carū sumꝰ.Aut ꝯmittit̃ cacēphatō cū ipi ꝟbo subest aliq̄ turpitudo.vt apđ Terē.i ādria.Arrige aures pamphile.cū arrectio ꝓꝑe sit mēbri genitalis tentigo. Mar.arrigis ad vetulas fastidis basse puellas. Pleonasmos iterꝑtat̃ plenitudo siue supabūdantia.⁊ fit qñ supfluit aliqđ ꝟbū sine q̄ sentētia nihilominꝰ erat ꝑfecta.vt ꝟg.j.eñ.sic ore locuta est.supfluit nāq3 ore particla:q2 sine ore loq̄ nō possumꝰ. Perissologia iterꝑtat̃ s̄mōis supfluitas.nā ꝑissos est supfluꝰ.⁊ ē q̄ties ꝟba supflua addūt̃ siue cū eādem rē varijs modis diximꝰ.vt ibāt q̄ poterāt.qđ ꝟo addit̃ q̄ poterāt nō ibāt:ociose adiectū est:q2 i supiori s̄mōe itelligit̃ etiā si nō dicat̃. Macrologia iterꝑtat̃ lōgꝰ s̄mo siue lōgitudo s̄mōis.nā macros ē lōgꝰ:⁊ est qñ breuis sentētia multj ꝟbis ꝯtexit̃.⁊ ponit exēplū ex Liuio lib.viij.ab vrbe. legati nō impetrata pace retro vñ venert̄ reuersi sunt.satj eīn fuisset dicere legati nō ipetrata pace redicrt. Tautologia iterꝑtat̃ idētitas s̄mōis.a tautos qđ ē idē:⁊ est qñ repetit̃ eadē res ꝑ diuersa ꝟba.vt si dicas egometipse feci.met ⁊ ipse ociose adiecta sunt saltē alterum illoꝝ. Eclipsis interꝑtat̃ defectꝰ ab eclipo qđ est deficio:⁊ est qñ particla necessaria in orōne deficit. ꝟbū maxime sine quo orō impfecta ē:⁊ ponit exēplū ex ꝟg.j.eñ.Cū iuno eternū s̄uās sub pectore vulnꝰ hec secū subaudi locuta est.

Tapinosis interp̄taꝛ hūiliatio.nā tapinos ē hūilis.ꝛ ē qñ rē magnā ṽbo hūili ꝛ minꝰ significāti exp̄mimꝰ.Et ponit exēplū ṽg.ex.ij.eñ.Uterūq3 armato milite ɔplēt.Nā milite ꝓ militibꝰ minꝰ dixit ꝛ plꝰ itellexit.ꝛ dulichias rates idē ṽg.dixit i buc.ꝓ naues vlyxis:cū ratꝭ nō sit nauis:s3 lignoꝝ strues ad traijciēda flumia.additq3 tertiū exēplū ex Hora.in.j.car.pelidę stomachū cedere nescij.i.achillis nepotꝭ pelei irā q̄ nesciebat alicui cedere. ponendo igiꝛ stomachū ꝓ ira partē ignobiliorē ꝓ nobiliori posuit. Cacosynthetō iterp̄taꝛ male ɔpositū ꝛ ē qñ partes iter se male coordinaꝛ:qđ plerūq3 i carmie ɔtigit.ꝛ ponit exēplū ex ṽgil.ix.eñ.Uersaq3 iuuēcū terga fatigamꝰ hasta.hoc ē nos agimꝰ.i.istigamꝰ terga iuuēcū ꝑ iuuencoꝝ.hasta ṽsa.i.eadē hasta q̄ ferro pugnamꝰ ṽsa i stimulū. Amphibologia iterp̄taꝛ ābiguitas ꝓmōis siue āphibolia ābiguitas.ab āphibolos:qđ ē ābiguꝰ:ꝛ ē qñ sub eisdē ṽbꝭ varij sensꝰ pñt intelligi qđ pluribꝰ modis fieri pōt:ponit aūt exēpla quorūdā illoꝝ modoꝝ.ꝛ i p̄mis ꝑ acm̄ cū q̄ modꝰ īfinitiuꝰ ɔstruiꝛ āte se ꝛ post se.nā dubiū ē vter illorū sit positꝰ i ꝑsona agēti aut patiēti.vt si q̄s dicat audio secutorē retiariū occidisse:ābiguū ē vter illorū alteꝝ occiderit:fuit aūt ludꝰ apđ ātiq̄s i q̄ secutor q̄ idē mirmillo dicebaꝛ cū retiario ɔfligebat. đ cuiusmodi ludo mlta apđ Iuue.Mart.Tranq̄llū atq3 alios autores dñr.Aut ꝑ ṽbum.subaudi cōis signiōis fit āphibologia.vt cato criminaꝛ cū actionē ꝛ passionē significet dubiū ē an cato accuset an accuseꝛ.q̄re ex adiūctꝭ āphibologia ē tollēda hoc ē exp̄mēdo quē aut a q̄ crimiaꝛ.ꝛ eodē mō de vador vadarꝭ qđ ē vades dare aut vades accipe. Fit ēt ꝑ synonyma hoc ē ꝑ equocationē alicuiꝰ ṽbi cū vnū nomē plura sigt.nā si simplr ꝓferaꝛ: āphibologiā relinq̄t.cū lector aut auditor nesciat i quā partē debeat accipe vocabulū illđ.ꝛ ponit exemplū de cane qđ tū aīal nobꝭ familiare.tū stellā notā.tū piscē maleficū sigt.addit p̄terea pluribꝰ alijs modis posse fieri āphibologiā.

De metaplasmo.

Metaplasmꝰ iterp̄taꝛ trāsformatio ꝛ ē qñ id qđ ꝓp̄e đr trāsformaꝛ i aliā speciē:qđ nō pōt fieri nisi ꝑ vitiū qđ q̄ excusabile est ꝑ aliquā rōnē đr metaplasmꝰ:quē diximꝰ esse mediū inter barbarismū ꝛ lexim:ratio aūt q̄ pōt excusare hoc vitiū ē aut metri necessitas aut ornatꝰ qđ aliq̄d elegātiꝰ đr ꝑ figuratū quā ꝑ ꝓp̄ū.aut necessitas cū nō habemꝰ ꝓp̄ū vtimur mutuo aut accōmodato. Ponit aūt metaplasmi q̄ndeci spēs de q̄bꝰ singlatī disserit. Prosthesis iterp̄taꝛ appositio.ꝛ ē cū in p̄ncipio dictiōis apponiꝛ lr̄a vl̄ syllaba.ꝛ de lr̄a ponit exēplū ex ṽg.j.eñ.gnate meę vires mea magna potētia solꝰ.ꝓ eo qđ eē đbuit nate de nascor nascerꝭ natꝰ. De additiōe syllabę nō ponit exēplū s3 pñt eē exēpla ex p̄positiōibꝰ cū i ɔpositiōe nihil significāt. vt ad silis adnoto. Epēthesis iterp̄taꝛ iterpositio ab epi ꝛ en qđ est iter ꝛ thesis.ꝛ ē qñ i medio dictiōis iterponiꝛ lr̄a.vt redeo a re ꝛ eo iteriecta.d.aut syllaba. vt Iuue.gratꝰ ꝛ barbarꝰ idupator:hāc alij parēthesi3 vocāt q̄ ęq̄ iterpositio iterp̄taꝛ. Paragoge iterp̄taꝛ adductio a parago qđ ē adduco.ꝛ ē qñ i fine dictionis additꝛ lr̄a vl̄ syllaba.vt magꝭ ꝓ mage. Nā mage debet eē ab eo qđ magne.ꝛ qđ ṽg.viij.eñ.liq̄do ve potestur electro.ꝛ dñarier ꝓ dñari. Aphęresis iterp̄taꝛ ablatio ab aphęreome qđ est auferri: ꝛ est qñ a p̄ncipio dictiōis auferꝛ lr̄a vel syllaba.vt q̄ dixit.mitte arcana dei.ꝛ qđ ṽg.i.eñ.q̄ tela typhoea temnis ꝓ contemnis. Syncopa interp̄taꝛ ɔcisio a sin con ꝛ copto scindo:ꝛ ē quādo ex medio dictiōis interciditur lr̄a vel syllaba.vt audacter ꝓ audaciter.i.lr̄a dispuncta.ꝛ illud Horatij in.ij.sermonū.at illū qui me cōmorit melius nō tangere clamo.ꝓ cōmouerit. Apocopa interp̄tatur abscisio ab apo de ꝛ copto scindo ꝛ est quando ex fine dictiōis abscinditur littera vel syllaba vt Vergil.j.eñ. Relliquias danaum atq3 immitis achilli ꝓ achillis: ꝛ si quis dicas possis pro possitis ꝛ potes pro potestis:ꝛ mutu pro mutuo:ꝛ sunt forte exempla sumpta ex antiquis autoribus.

Topinosis est humilitas magnæ rei nō id agēte sentētia qđ demonstrat.vt penitusq3 cauernas ingētes vterūq3 armato milite cōplent.idest multæ legiōes armatorū militū impleuerūt multas cauernas. Et dulichias vexasse rates.& pelidæ stomachū cedere nescii.

Cacosynthetō est vitiosa dictionū compositio.vt versaq3 iuuencum terga fatigamus hasta.

Amphibologia est ābiguitas dictiōis q̄ fit ꝑ acm̄:vt si quis dicat audio secutorē retiariū occidisse. Aut ꝑ verbū.vt criminaꝛ Cato.vadaꝛ Iulius:nec addaꝛ quem vel a quo. Aut ꝑ participiū.vt video statuā aureā hastam tenentē.Fit etiā ꝑ synonyma : vt si q̄s dicat aciē: neq3 addat oculorū.aut exercitꝰ.aut ferri.Fit etiā pluribus modis quos recensere oēs ne nimis longū esset: nō oportet.

De metaplasmo.

Metaplasmꝰ est trāsformatio q̄dā recti solitiq3 sermōis in alterā speciē metri ornatꝰ necessitatis ue causa.Huiꝰ sunt spēs quindecim.Prosthesis.Epenthesis.Paragoge Aphæresis.Syncopa.Apocopa.Ectasis.Systole.Diæresis.Synæresis.Episynalœpha.Synalœpha.Ecthlipsis.Antithesis.Metathesis.

Prosthesis est appositio q̄dā ad principiū dictiōis lr̄æ vl̄ syllabæ.vt gnate ꝓ nate.rettulit ꝓ tulit.

Epenthesis est interpositio q̄dā ad mediā dictionē lr̄ę vl̄ syllabę.vt relliquias ꝓ reliq̄as.Indupator ꝓ impator. Hanc aūt alii epenthesim alii parenthesim vocant.

Paragoge est appositio quædam ad finem dictionis lr̄æ vel syllabæ.vt magis ꝓ mage.& potestur pro potest. Hanc alii paralepsim: alii ꝓlepsim idest p̄sumptiōem vocant.

Aphæresis est ablatio de pricipio dictiōis lr̄ę vl̄ syllabæ: cōtraria ꝓsthesi.vt mitte ꝓ dimitte.temno ꝓ cōtēno.

Syncopa est ablatio de media dictione litteræ vel syllabæ contraria epenthesi:vt audacter:pro audaciter.& commorit pro commouerit.

Apocopa est ablatio de fine dictiōis lr̄æ vel syllabæ:contraria paragogę.vt achilli ꝓ achillis.possis ꝓ possitis.potes ꝓ potestis.mutu ꝓ mutuo.

Ectasis interpretatur productio ab ectanyo quod est produco. et est quando syllaba breuis ponitur pro longa siue producta: et ponit exemplum ex principio eneidos Vergilianae. Italiam fato profugus lauinaque venit littora. nam in primigenio breuiatur. Idem i. vij. Italus paterque sabinus. et in possessiuo gentili semper breuiat eandem nisi necessitas vrgeat. vt in .viij. italos in prelia cesar. Systole interpretatur contractio a systello quod est contraho: et est quando syllaba longa ponitur pro breui. vt apud vergilium .i. eneidos. Cum subito assurgens fluctu nimbosus orion. Idem in .iiij. dum pelago deseuit hyems et aquosus orion. nam o longa est et a grecis per o mega vtrobique scribitur.

Ectasis est extensio syllabae cõtra naturam verbi. vt Italiam fato profugus: cum Italiam prima syllaba correpta dicere debeamus.

Systole est correptio syllabae contra naturam verbi facta: contraria ectasi. vt aquosus orion. pro orion producte.

Diaeresis est diuisio vnius syllabae in duas. vt olli respõdit rex albai longai pro albae longae. Et aulai in medio libabant pocula bacchi. pro aulae. Et diues pictai vestis & auri. pro pictae.

Synaeresis est conglutinatio duarum vocalium in vnam contraria diaeresi. vt phaeton pro phaeton. & aeripedem pro aeripidem.

Episynaloepha quae & synaeresis est: est duarum syllabarum in vnam facta cõglutinatio. vt Ecce aũt telis panthus elapsus achiuũ. pro panthoos.

Synaloepha est per interemptionem concurrentiũ inter se vocaliũ lubrica quaedam lenisque collisio. vt atque ea diuersa penitus dum parte geruntur. Haec a quibusdã synaeresis vel collisio nuncupatur.

Ecthlipsis est consonantium cum vocalibus aspere concurrentibus difficilis ac dura collisio. vt littora multũ ille & terris iactatus & alto.

Antithesis est litterae pro littera positio. vt olli subridens pro illi.

Methathesis est transformatio litterarum.

¶ De schematis.

Schemata lexeos & dianoeas sunt quaedã figurae verborum & sententiarum. Sed schemata dianoeas ad oratores pertinent: ad grammaticos vero lexeos. Quę cum multa sint: ex oibus fere necessaria sunt quae sequuntur. scilicet: Prolepsis. Zeugma. Hypozeusis. Syllepsis. Anadiplosis. Anaphora. Epanalepsis. Epizeusis. Paronomasia. Schesisonomaton. Paromoeon. Homoeoteleuton. Homoeoptoton. Polyptoton. Hirmos. Polysyntheton. Dialiton. Antitheton. Hypallage. Climax.

Prolepsis est praesumptio rerum ordine secutarũ. vt Interea reges ingenti mole latinus. Procedũt castris turnus. deinde aeneas.

Diaeresis interpretatur diuisio a diereo quod est diuido. et est quando ex vna syllaba diphthongo conglutinata duę fiunt. vt vergilius .iij. eneidos. aulai in medio libabant pocula bacchi. aulai fecit eb eo quod est aulę. Idem in .ix. diues pictai vestis et auri pro pictę. et posuit aliud exemplum ex poeta quodam antiquo. olli respondit rex Albai longai pro albę longę. Synaeresis est interpretata contractio et est conglutinatio duarum syllabarum in vnam: vt phaeton quod trisyllabicum est. M. Varro protulit dissyllabum: vt autor est Quintilianus. qui citat illius versiculum. Cum te flagranti deiectum fulmine phetõ. sic quoque dicimus di pro dei et dis pro deis et ij et ijs pro ei et eis. Verg. quoque .iij. geor. fixerit eripedem ceruam licet aut erimanthi. pro aeripedem. idest velocem quasi ventum. Episynaloepha species est synaeresis immo synaeresis: vt patet exemplo quod ponit ex .ij. eneidos. Ecce autem tellis panthus elapsus achiuum. nam ab eo quod est panthoos fit panthus hoc est duabus syllabis in vnam contractis. Synaloepha interpretatur coniunctio et est cum dictio finitur in vocali sequiturque dictio ęque incipiens a vocali: quia tunc interimitur vocalis illa prior. Et ponit exemplum ex principio li. ix. eneidos. Atque ea diuersa penitus dum parte geruntur. legendumque est atq; a diuersa. hęc a quibusdam synaeresis dicitur quia vel ex duabus syllabis vna coalescit. Ecthlipsis interpretatur elisio ab ecthlibo quod est elido elidis. et est quando ex duro et aspero concursu consonantis cum vocali consonans extercenda est: et ponit exemplum ex vergilio in principio eneidos. Littora multum ille et terris iactatus et alto. pro mult ill et terris iactatus et alto. hoc est extrita .m. littera ne fiat metacismus ille de quo supra diximus. Antithesis interpretatur pro alio positio ab anti pro et thesis positio. et est quando alia littera pro alia ponitur. vt apud vergilium .j. eneidos. Olli subridens hominum sator atque deorum pro illi. hoc est .o. pro .i. Metathesis interpretatur transpositio. et est quando litterarum ordo inuertitur. vt apud vergilium li. xj. eneidos. at non euandre pudendis. pro euander. quamquam vt supra diximus euandre potest esse ab eo quod est euandrus: vt apud vergilium. tunc rex Euandrus romanę conditor arcis. quoniam omnia nomina greca terminata in bros. aut cros. aut dros: aut gros. aut pros. aut tros. possunt habere duplices recti terminationes. vt thymbros thymber vel tymbrus. teucros teucer vel teucrus. alexandros alexander vel alexandrus. meleagros meleager vel meleagrus. capros caper vel caprus. Itaque cum vergilius dixit .x. eneidos. at tibi thymbre caput euandrius abstulit ensis. vetustus ille potuit esse ab eo quod est thymbrus.

De schematis. diximus metaplasmum esse medium inter lexim et barbarismum. schema vero inter phrasim et soloecismum. Itaque restat dicendum de schemate. hoc est de figuris hoc est de vitijs quae committi consueuerunt in contextu partium orationis et sunt excusabilia ratione aliqua: sed ea vitia aut in verbis aut in sententia contingunt. itaque duo genera schematon hoc est figurarum esse dicit: quia aut sunt lexeos .i. dictionis: aut dianoeas .i. sententię. nam lexis lexeos est dictio: dianoea dianoeas sententia. sed excusat se de tractatu figurarum quae ad sententiam pertinent: quoniam illę oratorum sunt magis proprię. figuras itaque dictionis quę ad grammaticam pertinent dicit esse complures: sed ex illis frequentiores elegit. de quibus singulatim differit dicens etc. Prolepsis interpretatur presumptio. a pro ante et lepsis captio. et est quando aliquid in genere presumitur quod per partes postea explicatur. et ponit exemplum ex Verg. li. xij. eneidos. Interea reges ingenti mole latinus procedunt castris: deinde turnus: deinde eneas.

Zeugma interp̄tat̄ ꝯiūctio:ꝛ est qn̄ vnū v̄bū diuersis supposit accōmodat̄.vt v̄g.li.iij.eñ.troiugena interp̄s diuū q̄ numina phoebi.subaudi ex inferioꝛib⁹ sentis.q̄ tripodas etiā sent.clarij lauros itē accipe sentis ꝛ q̄ sydera sentis. Hypozeuxis interp̄tatur subiunctio:ꝛ est qn̄ ecōtrario zeugmatis vnū suppositum accommodatur diuersis verbis vt Vergili.lib.viij.eneid.Regem adijt.regi;memoꝛat nomenq̄ genusq̄.vtrobiq̄ namq̄ intelligit̄ eneas. Hypozeuxis aūt dr̄ ab hypo sub ꝛ zeuxis iūctio quasi sp̄es q̄dā zeugmatis. Syllepsis interp̄tat̄ ꝯceptio siue ꝯp̄hēsio.a syn q̄d est cō ꝛ lepsis captio ꝛ fit cū p vnū v̄bū supposita diuersoꝝ nūeroꝝ colligim⁹:ꝛ ponit exēplū ex v̄g.in.j.eñ.Hic illi⁹ arma hic curr⁹ fuit. nā in p̄ori ceso arma fuerūt debet subītelligi. Sed dicit Donat⁹ hāc figurā latissime patere:ꝛ ad mlt̄a se extēdere.fieriq̄ nō solū p partes orōnis:sed p accidētia partiū orōnis:imo syllepsis ꝓpe semp p accidētia partiū orōnis.vt q̄d genus masculinū ꝯcipiat foemininū.vt apollo ꝛ musa sūt docti.ego et tu sum⁹ boni.aliqñ q̄d foemininū ꝯcipiat neutrū. vt Lucan⁹.hinc leges ꝛ plebiscita coactę.aliqñ q̄d neutrū ꝯcipiat masculinū ꝛ foemininū.vt v̄ga tua ꝛ bacul⁹ tuus ipsa me ꝯsolata sunt.Aliqñ rōne affinitatis q̄d foemininū ꝯcipiat masculinū.vt vide viꝝ ꝛ foeminā honestā.ꝛ p nūeros fit plerūq̄ hec ꝯceptio:vt alijs i locis copiosi⁹ disputat̄:hoc ē vbi de figuris ꝯstructiōis agit̄.Anadiplosis est interp̄tata reduplicatio.ab ana p̄positione q̄d est re.ꝛ diplosis plicatio:ꝛ fit q̄ties seq̄ns v̄s⁹ incipit a v̄bo in q̄ desinit p̄cedēs:ꝛ ponit exēplū ex v̄g.lib.x.eñ. vrbs hetrusca solo seq̄t̄ pulcherrim⁹ astur:astur eq̄ fidēs.Anaphoꝛa ē interp̄tata relatio siue repetitio. ab ana re ꝛ phoꝛeo phoꝛo.ꝛ fit q̄ties plures v̄s⁹ ab eadē dictiōe incipiūt.ꝛ ponit exemplū ex v̄g.j.eñ. gnate meę vires ꝛc̄.Epanalepsis interp̄tat̄ repetitio ab epi.ꝛ ana ꝛ lepsis.ꝛ est v̄bū epanalābano repeto:ꝛ fit hec figura q̄ties in eodē v̄bo incipit ꝛ finit̄ v̄s⁹.vt v̄g.i calce p̄mi lib.eñ.Multa sup p̄amo rogitās sup hectoꝛe mlt̄a. Aliud q̄q̄ exēplū ponit ex.ij.geoꝛ.antea ēt sceptrū ꝛc̄.Epizeuxis interp̄tat̄ iniūctio:ꝛ fit qn̄ v̄bū iteratur nō interueniēte alia parte orōnis.ꝛ accipit exēplū ex v̄g.ix.eñ.Meme adsum q̄ feci in me ꝯuertite ferrū o rutuli.ꝛ hec figura freq̄ns est i s̄mōe familiari.ꝛ in sacris l̄ris. Paronomasia interp̄tatur denoīatio. a para.de ꝛ onoma nomē.ꝛ est qn̄ nomē de noīe aliud significāti deducit̄ nō p etymologiā s̄ p l̄raꝝ silitudinē: ꝛ ponit exēplū ex Terē.i adria.nā incoeptio inq̄t ē amētiū haud amātiū. Schesisonomatō interp̄tat̄ habitudo noīm.nā schesis est habitudo ꝛ onoma nomē:ꝛ est cū singlis sua epitheta sunt adiūcta. et ponit exēplū ex poeta.marsa manus. peligna cohoꝛs.festina virū ꝓ viroꝝ vis. Sūt aūt marsi ꝛ peligni pp̄li italię notissimi.Paromoeon iterp̄tat̄ ad sile.ꝛ fit cū plures dictiōes ab eadē l̄ra incipiūt:ꝛ ponit exēplū ex Ennio poeta. queādmodū refert Prisci.li.xij.cū disputat de ꝓnoīe.O tite tute tibi ꝛc̄. Homoeoteleutō interp̄tat̄ silr̄ desinēs.nā homoeos ē silis vl̄ silr̄ ꝛ teleutao finio:ꝛ ē quādo plures dictiōes silr̄ termināt̄ dū mō id nō fiat p cas⁹.ꝛ ponit exēplū ex aliq̄ poeta aut autoꝛe āntiquo. eos deduci q̄ relinq̄.q̄ oia v̄ba sūt silr̄ desinētia. Homoeoptotō interp̄tat̄ silr̄ cadēs ab homoeos q̄d ē silis ꝛ ptosis casus:ꝛ est qn̄ plures dictiones p casuum declinationē silr̄ desinūt. vt moerētes flētes ꝛc̄. Polyptotō interp̄tat̄ multitudo casuū.a poly multū ꝛ ptosis cas⁹:ꝛ est qn̄ diuersi cas⁹ sibi inuicē r̄ndēt ꝛ ponit exemplū ex v̄gi.iiij.eñ.littoꝛa littoꝛib⁹ ꝯtraria. Hyꝛmos interp̄tatur tractus ꝛ est qn̄ orō p lōgā v̄boꝝ seriē trahit̄ extēditurq̄:ꝛ ponit exēplū ex v̄g.vj.eñ.p̄ncipio coelū ꝛc̄.vsq̄ad locū illū sp̄s intus alit.

Zeugma est vnius verbi conclusio diuersis clausulis apte cōiuncta.vt Troiugena interp̄s diuū q numina phoebi.Qui tripodas.clarii lauros.qui sydera sentis.

Hypozeuxis est figura supiori cōtraria vbi diuersa verba singulis clausulis redduntur.vt Regē adiit.regi memorat nomenq̄ genusq̄.

Syllepsis est diuersarū clausularū p vnū verbū conglutinata cōceptio.vt Hic illius arma hic currus fuit. Hoc schema late patet:& fieri solet nō solū p partes orōnis sed p accidentia partium orōnis.Item syllepsis est in dissimilibus clausulis quādo dictio singularis verbo plurali adiungit̄.vt Sūt nobis mitia poma.Castaneae molles.& pressi copia lactis.

Anadiplosis est geminatio dictiōis q̄ ex vltimo loco p̄cedentis versus & principio seq̄ntis iteratur.vt Sequitur pulcherrimus astur:Astur equo fidens.

Anaphora est relatio eiusdē verbi p principia plurimoꝝ versuū.vt Gnate meae vires:mea magna potētia solus. Gnate p̄ris summi qui tela Typhoea temnis.

Epanalepsis est verbi in pricipio versus positi & in eiusdem fine repetitio.vt Multa sup Priamo rogitās sup Hectore multa.Et alibi.Ante etiā sceptrū dictei regis & ante impia quā caesis.

Epizeuxis est eiusdē verbi in eodem versu sine aliqua dilatione geminatio.vt Meme adsum qui feci:in me cōuertite ferrum.

Paronomasia est veluti q̄dam denoīatio.vel quoties aliud nomen efficitur de alio.vt Nam incoeptio est amentium haud amantium.

Schesisonomaton est multitudo noīm coniunctorū eodem habitu copulandi.vt Marsa manus Peligna cohors.festina virum vis.

Paromoeon est qñ ab eisdē l̄ris diuersa noīa summūtur. vt O tite tute tibi tu tanta tyranne tulisti.

Homoeoteleutō est cū sili modo dictiōes plurimę finiūt̄. vt Eos deduci quā relinq.deuehi quā deferri malui.

Homoeoptoton est:cū in cōsimiles casus exeunt diuersa verba.vt Moerētes/flētes/lachrymātes/comitātes.

Polyptoton est multitudo casuum varietate distincta.vt Littora littoribus cōtraria fluctibus vndas.Imp̄cor arma armis:pugnent ipsiq̄ nepotes.

Hyrmos est series orōnis cōtinuae tenorē suum vsq̄ ad vltimū seruans.vt Principio coelū terras camposq̄ liquentes Lucentēq̄ globū lunę titaniaq̄ astra.

Polysyntheton interpretat multitudo casuum cōposita a poly multū ⁊ synthetō compositū. et est quādo multe dictiones per coniunctiones iunguntur: ⁊ ponit exēplū ex ꝟgi. ij. ęñ. Athamasq thoasq ⁊c. Dialytō interpretatur dissolutum. a dialyo: qđ est dissoluo: ⁊ est quādo sine cōiunctionibꝰ plures dictiones eiusdē generis proferūtur. et est figura superiori cōtraria: ⁊ ponit exemplū ex ꝟgi. in. iiij. ęñ. ite ferte citi flāmas: nam plura verba iūguntur nō interuenientibꝰ cōiunctionibꝰ. A cicerone dicitur articulꝰ color: dicitur quoq hec figura a synthetō qđ interpretat incōpositū ab a particula priuatiua et theton positum: qꝛ vt diximꝰ plura verba iungūtur sine cōiunctione. Antitheton interpretatur cōtrapositū. ab anti cōtra et theton positū: ⁊ fit cū contraria cōtrarijs opponūtur: ⁊ ponit exēplū ex Oui. j. meta. vt frigida pugnabant calidis ⁊c. de hac figura dixit Persius. crimina rasis librat in antithetis. Hyppallage interpretatur submutatio. ab hyppo sub. ⁊ allage mutatio: ⁊ est cū verba ꝑ cōtrariū intelligūtur. ꝟg. iiij. ęñ. regina e speculis cum primū albescere lucē vidit. i. res oīes per lucē albescere: quoniā lux colorem non habet: sed per eam oīa colorātur. Climax interpretatur gradatio: et est quando verba repetita progrediūtur: et ponit exēplum ex ꝟgi. in buco. torua leęna lupum sequitur. lupus ipse capellam. florentem cytisum sequitur lasciua capella.

Polysyntheton est dictio multis connexa coniunctionibus. vt Athamasq thoasq pelidesq neoptolemus. primusq machaon.

Dialyton siue asyntheton est figura superiori contraria carens coniunctionibus. vt Ite ferte citi flammas date tela impellite remos.

Antitheton est contra positum: & fit quando contraria cōtrariis opponuntur. vt Frigida pugnabant calidis & humentia siccis. mollia cum duris. sine pondere habentia pondus.

Hyppallage est verborum per contrarium intellectus. vt Regina e speculis vt primum albescere lucem vidit.

Climax est subscripta gradatio. vt Torua leæna lupum sequitur. lupus ipse capellam.

De tropis.

Tropꝰ est dictio trāslata a ꝓpria significatiōe ad impropriā ornatus necessitatis ve causa. sūt aūt q̄ sequūt. Metaphora. Catachresis. Metalepsis. Metonymia. Antonomasia. Epytheton. Synecdoche. Onomatopœia. Periphrasis. Hipbatō tropus in suas species diuisus. Hiperbole. Allegoria tropus in suas species diuisus. Homœosis in suas species diuisus.

Metaphora est rerū verborumq translatio. hęc fit quattuor modis. Ab animali ad animale. Ab inanimali ad inanimale. Ab inanimali ad animale. Ab animali ad inanimale.

Ab animali ad animale. vt Tiphyn aurigā celeres fecere carinæ. Nā auriga & gubernator nauis animā habēt.

Ab inanimali ad inanimale. vt Vt pelagus tenuere rates. Nam naues sicut & rates animam non habent.

Ab inanimali ad animale. vt Atlantis cinctū assidue cui Piniferum caput & vento pulsatur & nubibus atris. imbri. Nam mons animam non habet: cui membra hominis attribuuntur.

Ab animali ad inanimale. vt Si tātū in pectore robur cōcipis. Nā robur animā nō habet: cum turnus cui hæc dicūtur animā habebat. Scire aūt debemꝰ alias metaphoras esse reciprocas. alias autem esse partis vnius.

Catachresis est vsurpatio nominis alieni. vt parricidā dicimus qui occidit fratrem: & piscinam quæ pisces nō habet. Hæc enim vnde extrinsecus sumerent vocabulum suum: non haberent.

De tropis.

Metaplasmus vt diximꝰ excusat vitiū in vna dictiōe. schema in cōtextu partiū oratiōis. tropus vero nullū excusat vitiū quin potiꝰ cōtra virtꝰ quędā est. vnde a Quintiliano definit. Tropus est verbi vel sermonis a ꝓpria significatione in aliā cū virtute mutatio. Nā qđ donatꝰ dicit causa necessitatis: illud est quādo nō habemꝰ vocabulū propriū quo rē de qua loquimur efferamꝰ. Ornatus vero cū verbū translatū significātiꝰ dicit rē q̄ proprium. Et subdit species tropi quas singulatim ꝓsequtur. Metaphora interpretat trāslatio. a meta trans ⁊ phoreo phoro. cuiꝰ subdiuidit rursus quattuor species secundum quattuor modos quibꝰ cōtingit fieri translationē. Quorū primꝰ est quoties fit trāslatio a verbo significanti animal ad verbū quoq animal significās vt tiphyn aurigā celeres fecere carinę. aurigā ponit pro gubernatore cū auriga sit homo q̄ regit currꝰ hoc est bigas aut quadrigas. gubernator ꝟo ꝓprie sit q̄ naues regit moderaturq sed vterq homo est. ergo trāslatio ab animali ad animale: sed cuiꝰ autoris sit hic versus non liquet mihi. Ab inanimali ad inanimale fit trāslatio. vt si rates qđ significat lignorū struē ponatur ꝓ naui. vtrūq nāq inanimatū est. ⁊ ponit exēplū ex. v. ęñ. vt pelagꝰ tenuere rates nec ampliꝰ vllę. Ab inanimali ad animale vt cū atlas sit mauritanię mons dat illi Verg. caput. humeros. mētum. quę sunt animaliū mēbra. versus sunt illiꝰ ex. iiij. ęñ. Ab animali ad inanimale. vt ꝟgi. xj. ęñ. si tātū in pectore robur cōcipis. Nā robur arbor est anima carēs. Scire aūt debemus q̄ metaphorę q̄dā sunt reciprocę. vt q̄ ęquor ponat pro cāpo et cāpus pro ęquore: aut altū pro ꝓfundo: ⁊ ꝓfundū ꝓ alto: ⁊ pubertas pro flore: et flos pro pubertate. Alię sunt metaphorę partis vnius. idest nō reciprocę: sed alteriꝰ tantū partis cuiusmodi sunt superiores. Catachresis interpretatur contra vsum. ⁊ est quoties ponitur verbū ꝓ eo qđ ꝓprie nō significat. vt ecce parricida ꝓprie significat parentū interfectorem. quod si quis dixerit fratricidā parricidā improprie dixit. Preterea piscina dicitur stagnum pisciū receptaculū

Metalepsis est dictio pergens gradatim ad id quod ostẽ-
dit: vt Speluncis abdidit atris: Hoc metuens. Et post
aliquot mea regna videns mirabor aristas.

Metonymia est dictio quædam veluti transnominatio.
Huius autem multæ sunt species. aut per id quod cõ-
tinet id quod continetur. vt nunc pateras libate ioui.
aut contra. vt crateras magnos statuunt & vina coro
nant. aut pro inuentore quod inuentum est. vt sine
cerere & libero friget venus. aut contra. vt vinumqȝ
precamur. nãqȝ hic deus adest præsens. hæc exempli
causa posita sunt addiscẽtibꝰ. reliqua mõstrabit lectio.

Antonomasia est significatio vice nominis posita: quæ
fit tribus modis: ab animo. vt magnanimus anchi-
siades. a corpore. vt ipse arduus polyphemus. extrin-
secus. vt infœlix puer atqȝ impar congressus achilli.

Epitheton est suppositio dictionis cũ proprio nomine.
Nam antonomasia vicẽ nominis sustinet. epitheton
nũquam est sine proprio nomine. vt dira celeno. dia
camilla. Fit etiam tribus modis: ab animo. a corpore
extrinsecus. his duobus tropis. vel vituperamus. vel
ostendimus. vel laudamus.

Synecdoche est significatio pleni intellectus capax: cum
plus minus ve pronunciat. aut enim a parte totũ ostẽ-
dit. vt pubesqȝ tuæ pubesqȝ tuorum. Aut contra par-
tem a toto. vt ipsius ante oculos ingens a vertice pon
tus in puppim ferit. & alibi fontemqȝ ignemqȝ fere-
bant. Meminisse autem debemus quando fit a parte
totum faciendum esse ab insigniori parte.

Onomatopeia est nomen de sono factum. vt clamorqȝ
virum clangorqȝ tubarum. Tinnitus æris. Atqȝ leuem
stipulam crepitantibus vrere flammis.

Periphrasis est circumlocutio quædam quæ fit aut or-
nandę rei causa quæ pulchra est: aut vituperãdæ quæ
turpis est. vt & iam prima nouo spargebat lumine ter

quod si quis posuerit pro loco vbi nõ sunt pisces catachresticos dixit. Deinde dicit huiusmodi improprietates venire in vsum propter necessitatẽ qm̃ non habemus propria vocabula quibus rem illã significemꝰ. Metalepsis interpretatur trãsumptio. a meta quod est trans & lepsis acceptio. & est cũ aliqua dictio aliud a sua propria significatione designat ex ijs quę precesserunt & sequuntur: et ponit exemplũ ex Vergilio primo en. Sed pater omnipotens speluncis abdidit atris &c. pro cauernis et receptaculis siue domibus/ab atris enim spelunce nigre intelliguntur. et ex nigris tenebras habentes. & ex buc. Post aliquot mea regna videns mirabor aristas pro annos. neqȝ enim ex iunctura aliud potest significare arista. Metonymia interpretatur trãsnominatio. a meta trans. et onoma nomen. et est quando vna dictio propter affinitatẽ quam habet cum alia ponitur pro ea: & quia hoc pluribus modis contingit subiũgit illius plures species. quarum prima est cũ continens ponitur pro cõtento. Vergi. v. en. nunc pateras libate ioui. neqȝ enim patera libatur: sed vinũ quod in patera cõtinetur: aut econtrario cũ contentum ponitur pro continenti. Vergi. j. en. Crateras magnos statuũt & vina coronant: neqȝ enim vina coronantur: sed paterę in quibꝰ vinum cõtinetur. Est preterea metonymia. cũ inuentor alicuius rei ponitur pro illa re cuius fuit inuentor. vt apud Terentiũ in eunucho. sine cerere & libero friget venus. quod videlicet ceres fuit inuentrix frumenti. bacchus vini. venus dea est amorũ et coitus. aut ediuerso cum rem ipsam pro inuẽtore ponimus. vt qui dixit vinũqȝ precamur pro bacchũ. ideo subdit nãqȝ id deꝰ adest presens. Est etiã metonymia cum efficiens pro effectu ponitur vt tenebras explorat inertes et contristat frigore coelũ. cũ preterea materia ponitur pro re que fit ex illa materia vt Vergi. ij. en. ferro accincta tenet. Antonomasia interpretatur ꝓ nomine. ab anti pro et onoma nomen. hoc est quod vice nominis proprij ponitur. et ponit tres illius species. Ab animo. vt magnanimus anchisiades pro eneas per excellẽtiam magnitudinis animi. quod est bonũ animi. A corpore. vt Vergi. iij. en. Ipse arduus. s. polyphemus. qui alijs prestabat cyclopibꝰ proceritate corporis. qđ est bonũ nature. Extrinsecus vt infoelix puer. i. infortunatus ꝓ Troilo ponit. & erat a bonis externis qualia sunt bona fortunę. Epitheton interpretatur appositio siue adiectio quo nomine greci appellant nomen adiectiuũ. Latini vero epitheton vocant adiectiuum quod additũ nomini ꝓprio vt dicit Donatus aut etiã nomini substãtiuo exprimit aliqd propriũ et inseparabile. et ponit ex Vergi. exẽplũ ex. iij. en. quas dira celeno harpyeqȝ colunt alie. & alibi dia camilla: & dicit fieri tot modis quot antonomasia. hoc est a bonis animi. a bonis fortune. a bonis nature. Vnde oratores cõsueuerunt sumere locos laudandi et a contrarijs vituperandi et iudicandi vt Diomedes inquit. Synecdoche interpretatur comprehensio. Cicero intellectionem vocat. et accipit hic synecdochen pro figura locutionis. nam de figura constructionis alibi disputatũ est. Sed cũ plus minꝰ ve significant verba quã intelligimus fit aut accipiendo partem pro toto aut pro parte totum. & ponit exemplum quo ponitur pars ꝓ toto ex pri. eneid. Pubes tuorum pro iuuẽtus: cum etiam essent viri senes et pueri. non tantum puberes. Ex eodem quoqȝ libro ponit exemplum quo ponitur totum pro parte. vt ingens a vertice pontus. Nam pontũ posuit pro vnda ponti. et illud ex vergi. iij. en. fontẽqȝ ignemqȝ ferebant. neqȝ enim ferebant fontẽ sed partem aquę fontanę. Sed cũ in parte totũ intelligimus dicit debere intelligi in parte illa multũ totius illius partis. Onomatopeia interpretatur nominis fictio. nã componitur ex onoma qđ est nomen. & poeo facio vel fingo. fit autem maxime cum ex sono vocis nomina fingimus. et ponitur exemplũ ex Vergi. xj. eneid. it coelo clamorqȝ virũ clangorqȝ tubarũ. nã clamare a sono vocis in homine: & clãgere a sono tubarũ facta sunt. Tinnitus quoqȝ eris dicit quod erea vasa tinniãt pulsata crepitare quoqȝ fictũ est a sono vocis. vt Vergi. pri. geor. atqȝ leuẽ stipulã crepitantibus vrere flãmis. Periphrasis interpretatur circuitio siue circũlocutio. a peri circũ & phrasis locutio. & fit quoties ornande rei causa vtimur exaggeratione de

ras. Titoni croceum linquens aurora cubile. & hoc faciunt nimio ne luxu obtusior vsus sit genitali aruo & sulcos oblimet inertes.

Hyperbaton est transcensio quædam verborum ordinem perturbans cuius species sunt quinq;. Hysterologia siue hysteron proterō. Anastrophe. Synchesis: Parenthesis. Temesis.

Hysterologia siue hysteron proteron est sententiæ cum verbis ordo mutatus. vt & cererem corruptam vndis torrere parant flammis: & frangere saxo.

Anastrophe est verborum tantum ordo præposterus. vt italiam contra pro contra italiam.

Parenthesis est interposita formatio diuersæ sententiæ. vt æneas (neq; enim patrius cōsistere mentem passus amor) rapidum ad naues præmittit achatem.

Temesis est vnius compositi vel simplicis sectio vna dictione vel pluribus interiectis. vt Septē subiecta trioni. & saxo cere comminuit brum. Et massili portant iuuenes ad littora tanas. pro cerebrū & massilitanas.

Synchesis est hyperbaton obscurum & ex omni parte confusum. vt tris notus abreptas in saxa latentia torquet: saxa vocant itali mediis quæ in fluctibus aras. Est autem hic ordo. tris naues abreptas notus torquet in saxa: quæ saxa in mediis fluctibus latētia itali vocant aras.

Hyperbole est dictio fidem excedens augendi minuēdi ve causa. augendi vt niue candidior. minuendi. vt tardior testudine.

Allegoria est tropus quo aliud significatur: & aliud dicitur. vt Et iam tempus equum fumantia soluere colla. hoc est carmē finire. Huiusmodi species multæ sunt ex quib⁹ septē eminēt. Ironia. Antiphrasis. Aenigma. Charienthismos. Parœmia. Sarcasmos. Astysmos.

Ironia est tropus qui per contrarium conatur ostendere quod dicit. vt egregiā vero laudem & spolia ampla refertis tuq; puerq; tuus. Hæc vbi grauitas pronunciā=

eadē re plura verba inculcādo. et ponit exemplū ex libro. iiij. eñ. et iam prima nouo ⁊c. pro eo qđ satis erat dixisse et iam aurora illustrabat terras. ⁊ eodem modo causa vituperandę alicui⁹ rei vtimur circuitione. i. longo verborū ambitu: sed non ponit exemplū huius speciei: sed alterius hoc est quādo rem turpem obscœnāq; circuitiōe significamus. vt Vergilius. iiij. geor. hoc faciunt ⁊c. et est sensus q̄ equabus subducitur pastus cibusq; ne pinguescant quo tēpore admittere debēt equos ad fœtus procreandos. quod fit ne meatus excipiendi seminis obturētur pręe pinguedine: vtiturq; translatiōe sumpta ab agro qui semine spargendus est cuius sulci debēt esse aperti ⁊ resoluti. Hyperbaton interpretatur transcensio ab hyperbeno quod est transcendo: et fit quotiens in longiori clausula verborum structura non habet ordinē explicitum qui possit facile sensum prēseferre. et ponit illius quinq; species quas deinde prosequitur singulatim. Hysterologia interpretatur posterior sermo vel verbum. hysterō proteron interpretatur prius posterius. ⁊ est quoties quę oratio debuit postponi pręponitur: ⁊ econtrario quę preponi postponitur: ⁊ ponit exēplum ex primo eneidos ⁊ torrere ⁊c. Prius enim fruges erant frangendę saxo. i. molendę ⁊ in farinam resoluendę: ⁊ deinde torrēdę flammis. i. furno inferendę vt coquerentur. Anastrophe interpretatur inuersio ab ana re: ⁊ strophe conuersio. ⁊ est quando dictio quę debuit pręponi postponitur et ediuerso: differtq; ab hysterologia quod illa in ordine pręposterò duarū aut plurium orationū est hęc vero in duobus aut tribus verbis: ⁊ ponit exemplum ex principio eneidos. Italiam contra pro contra italiam. Parenthesis interpretatur interpositio. a para ⁊ en qđ est inter ⁊ thesis positio. et est quoties in aliqua clausula interponitur aliquid extraneum vt Vergi. j. eñ. Aeneas rapidū ad naues pręmittit achatē: ⁊ interposuit. neq; enim amor patrius passus est mentē consistere. i. quiescere. Temesis interpretatur sectio siue incisio: a temno quod est incido: ⁊ fit quoties dictioni cōpositę diuisę in partes cōponentes interponūtur: aut vnū aut plura verba. vt illud est boreę regio septem subiecta trioni. pro eo quod est subiecta septētrioni. antiqui nō modo dictiones cōpositas ad hoc officiū diuidebant: sed etiam integras. vt qui dixit saxo cere cōminuit brum. pro comminuit cerebrū interiecta vna particula cōminuit: ⁊ quod sequitur. Massili portant iuuenes ad littora tanas. p eo quod est portant iuuenes ad littora massilitanas subaudi prędas: interpositis pluribus verbis hoc est portant iuuenes ad littora. Sinchesis interpretatur cōfusio. a syn con ⁊ chesis cōfusio. atq; vt dixit Donatus est hyperbaton hoc est oratio ex omni parte cōfusa. ⁊ ponit exemplū ex primo ęneiđ. Tris notus abreptas ⁊c. nā vt dicit ordo est. Tris naues abreptas: ⁊ notandū est in ordine ab accusatiuo posse incipi: vt frustra grāmatici nescio quas ordinis regulas tradiderint. Hyperbole interpretatur trāscensus. ab hyper trans: et bole scansio: diciturq; fieri augendi aut minuendi causa. Augendi. vt Vergili⁹ in bucolicis. Cādidior cignis hedera formosior alba. Minuēdi. vt quod quispiam dixit tardior testudine: quia testudinis incessus tard⁹ est. vnde Plaut⁹ in aulularia testudineum illum grandibo gradum. Allegoria interpretatur aliena locutio. ab alleos quod est varius siue diuersus. ⁊ est quando id quod dicimus aliud est q̄ quod volumus intelligi. vt Vergilius in calce. ij. georgi. et iam tempus equum fumantia soluere colla. per equum nāq; intelligimus ingenium. vt Iuue. per quem magnus equos arunce flexit alūnus: idest exercuit ingenium per colla fumantia. i. pręe sudore exhalātis laborem operis componēdi finire. ⁊ subdit allegorię septem species de quibus singulatim dictur⁹ est. Ironia interpretatur simulatio vel dissimulatio quoniam ironeuome est dissimulo siue cauillor. aris. ⁊ est quando id qđ dicimus per contrariū volumus intelligi: ⁊ in hoc cum suo genere concordat: sed differt in eo quod in ironia est simulatio quedā cauillatoria. vt Juno apud vgi. iiij. eñ. ad venerē. Egregiam vero laudē ⁊c. q. d. non est

magna laus ꝙ tu et filius tuus qui estis duo magna numina per dolos decepistis vnam fœminā. Itaq; si quis grauitate quadam pronunciauerit dicta ironice: verborum sensus in contrarium vertitur. Antiphrasis interpretatur contraria locutio. ab anti quod est contra. et phrasis locutio: et est quando in vno verbo subest contrarium eius quod dicitur: cum ironia sit in pluribus verbis vt bellus quod est diminutiuum a bonus.a.um. vnde dicit bellum per contrarium quod non est bonum. et lucus qui est silua condensa per contrarium dicitur a luceo. ces. qr ex arborū opacitate minime lucet. Aenigma interpretatur obscuritas sermonis ab enittome quod est obscure loqui. ⁊ ponit exemplum illius qui induxit niuem loquentē mater me genuit ⁊c. et illud cleobuli lindij: est vn⁹ genitor nati bona pignora bis sex. triginta cui⁹ nati sed dispare forma. significat nāq; annum habere duodecim mēses quorum quilibet habet dies triginta totidēq; noctes. Charientismos interpretari potest gratiositas. a chareis. entos. quod est gratiosum. ⁊ est quando id quod durum dictu esset mitiorib⁹ verbis temperamus vt si sacrilegum furem dicam⁹ et eum qui sit strabo poetam. et ponit exēplum. vt si quis dicat quęsiuit ne me quisq;: ⁊ respōdeat quis huic interrogationi bona fortuna: cum debuisset respōdere nemo te quęsiuit. Paroemia interpretatur prouerbiū ⁊ est sententia longa vsu comprobata ⁊ experta: ad id quod volumus efficiendum vsurpata. vt terētius in phormione: aduersus stimulum calces subaudi non iacias. Idē quoq; in adelphis. lupus est in fabula. quo significatur tacēdum esse: quoniam is de quo erat sermo aduentat. Sarcasmos interpretatur derisio non quęcūq; sed ea quę a capitali odio proficiscitur. Qualis est illa ex euāgelio: vah qui destruis templum dei ⁊ in triduo illud reędificas. deriuaturq; a sarx sarcos quod interpretatur caro: quod qui ea vtitur vitam petit illius in quem inuehit. Vergi. xij. ęn. En agros. ⁊c. Iacens igitur. i. mortuus metire agros: et hesperiam cadauere scilicet strato terram premēdo. Astysmos interpretatur vrbanitas quoniam astys est vrbs. dicitq; Donatus hunc tropum multipliciter patere: vt quicqd vrbaniter dicatur astysmo fiat. vt sunt illę facetię de quibus Iuue. Et salibus vehemens inter pomeria natis. Vergi. in buco. Qui bauiū non odit amet tua carmina meui: cum vterq; sit pessimus vir. atq; alter illorū malus poeta: sed quod sequitur magis spectat ad vrbanitatē scilicet quod iungat vulpes more puerorum qui plostello adiungunt mures. vt dicit Horatius. Et mulgeat hircos vnde non magis possis expectare lac quam ex gallo gallinaceo. vt inq̄t Plinius. Homoeosis interpretatur similitudo. et est quoties minus notum comparatione ⁊ similitudine magis noti demonstramus. cuius tres subdit species: quas ordine prosequitur. Icon interpretatur imago siue similitudo. et est quoties res eiusdem generis comparantur. vt Vergilius. j. eneid. os humerosq; deo similis. quoniam pulchritudo enee assimilatur pulchritudini alicuius dei. cum deus ⁊ homo secundum epicurum maxime membrorum similitudine teneantur. Parabola interpretatur comparatio. et est quoties res diuersorum generum inter se comparantur. vt cum Vergi. li. ij. ęneid. comparat Laocoonta tauro sacrificando qui excussit ex ceruice ictum sacerdotis impacta securi in collum. Estq; sensus ꝙ talis erat laocoontis mugitus et clamor qualis taurus ⁊c. Paradigma. atos. interpretatur exemplum quod solet accommodari dictis et factis. idq; vt dicit hortandi aut deterrendi causa. hortandi. vt Vergi. j. ęneid. Antenor potuit medijs elapsus achiuis. q. d. antenor potuit ex medijs hostibus in italiam venire: et ęneas qui antenore potior atq; melior est non poterit? Dehortantis deterrentisq; vt idem Vergi. vij. ęneid. At non sic phrygius ⁊c. et est sensus ꝙ ęneas sic venit in italiam vt raperet lauiniā: quemadmodum paris lacedęmoniam vt raperet helenam.

tis adiuuerit confiteri videbitur quod negare intēdit.

Antiphrasis est vnius verbi ironia. vt bellū quod minime bellum est. & lucum quod minime lucet.

Aenigma est obscura sentētia p obscurā similitudinē rerum. vt mater me genuit eadē mox gignitur ex me: significat enim aquam in niuem conuerti: & ex eadē rursus effluere.

Charientismos est. quo dura dictu gratius proferuntur. vt interrogantibus nobis nunquis nos quæsierit responsum detur bona fortuna. exinde intelligitur neminem nos quæsisse.

Parœmia est accōmodatū rebus temporibusq; prouerbiū vt aduersus stimulū calces: & lupus est in fabula.

Sarcasmos ē plena odio atq; hostilis derisio. vt en agros & quam bello troiane petisti Hesperiā metire iacens.

Astysmos est tropus multiplex numerosæq; virtutis. Nam astysmos est quicquid rustica simplicitate caret & faceta satis vrbanitate exponitur. vt qui bauium non odit amet tua carmina Meui, atq; idē iungat vulpes & mulgeat hircos.

Homœosis est minus notæ rei per similitudinē eius quæ magis nota est demonstratio. Huius autem tres sunt species. icon. parabola. paradigma.

Icon est personarum per se vel eorum quę personis accidunt comparatio, vt os humerosq; deo similis.

Parabola est rerum genere dissimilium comparatio. vt qualis mugitus fugit cum saucius aram taurus: & incertam excussit ceruice bipennem.

Paradigma est exempli hortantis vel deterrentis enarratio. Hortantis. vt antenor potuit mediis elapsus achiuis illyricos penetrare sinus. Deterrentis, vt At nō sic phrygius penetrat lacedæmona pastor. Ledæamq; helenam troianas vexit ad vrbes.

¶ Finis libri quinti.

¶ Differētie excerpte ex Laurentio Valla ab Antonio Nebrissensi.

De littera. A.

Abstinentia est a reb⁹ alienis cohibitio.
Cōtinētia est tm̄ a ꝓprijs voluptatib⁹.
Abdico filiū.i.viuens a bonis expello.
Exheredo filiū.i.testamēto a bonis ꝓhibeo.
Acus ē q̄ sarcinatores vestes sarciūt.
Acicula ꝯo q̄ mulieres vtūt ad ornatū.
Abhorreo ab oī humanitate.i.alien⁹ sū.
Exhorreo inimicos.i.illos pertimesco.
Accessus est aditio siue appropinquatio.
Accessio est adiectio siue incrementum.
Actio causarum recte dicitur ⁊ non actus.
Actus comœdiarū recte dicitur et non actio.
Acta et actus sunt rerum priuatarum ⁊ familiarium.
Gesta sunt rerum publicarum ⁊ magistratuum.
Actor est causidicus ⁊ alicuius rei repręsentator.
Auctor est vt ita loquar alicuius rei factor.
Acini sunt grana in vnum racemum coeuntia.
Baccę vero cū sint parua poma dispersi⁹ nascuntur.
Aceruus est minutarum rerum congeries. vt salis.
Strues est proprie lignorum compositorum.
Strages est cadauerum iacentium multitudo.
Sarcina est vtensilium: quę ad cultum pertinent.
Accola est qui iuxta locum habitat. vt accola ponti.
Incola est qui in loco habitat. vt incola montis.
Inquilinus est qui in aliena domo vel agro habitat.
Accusare est ostendere aliquem peccauisse.
Incusare vero est mores alicuius reprehēdere.
Excusare est excusationem accusanti facere.
Adeo pro in tantum sequenti particula vt.
Adeo pro valde non sequenti particula. vt.
Aduocatus est qui alteri adest vtcūq3 illi faueat.
Patronus est. qui agit causam maxime accusati.
Cliens vero est. cuius causa a patrono defenditur.
Adorare fit etiā sine verbis cum genuum plicatione.
Supplicare fit sine genuum plicatione sola voce.
Addicere est in auctione aliquid vendere.
Liceri et licitari est precium in auctione facere.
Adsum idest pręsens vel prope sum.
Adsum tibi.i.studeo et patrocinor tibi.
Aduersor tibi idest contrarius tibi sum.
Auersor te.i.vultum auerto a te.quem detestor.
Aduerto oculos.i.aliquo oculos conuerto.
Auerto oculos.i.alicunde oculos conuerto.
Admoueo manum vulneri.i.appono et applico.
Amoueo manum a vulnere.i.remoueo.
Ad votum mihi euenit.i.vt ego optabam.
Ex sententia mihi euenit.i.vt ego intelligebam.
Adulterium est quod in nuptam committitur.
Stuprum est coitus contra legem violentus.
Aedes i singulari ⁊ i plurali ē tēplū et semp addit cui⁹.
Aedes in plurali domum profanam significat.
Aestimare est taxare. quod dicunt appreciare.
Extimare est considerare. Extimare iudicare.
Aequalis est ⁊ ęquus et coetaneus.
Aequabilis est ęqualis in priori significatione.
Aedilis est. qui ędilitatem administrat.
Aedilicius vero. qui ędilitate persunctus est.
Affectus siue affectio est in animo. quod mens non est.
Mens vero siue ratio in aīo est. qđ affectus non est.
Afficio te iniuria.i.facio tibi iniuriam.
Afficio te beneficio.i.facio tibi beneficium.
Agitur mecum pręclare.i.bona conditione sum.
Agitur mecum male.i.malo statu sum.
Actum est semper in malam partem accipitur.
Agere gratias est verbis gratitudinem ostendere.
Habere gratiam vel gratias est in animo.
Referre gratiam. est re ipsa beneficium dissoluere.
Aguntur animalia a sessoribus ⁊ instigatoribus.
Ducuntur illa. quę sponte ducem sequuntur.
Trahuntur quę per vim ⁊ raptando portantur.
Portare est ferre ⁊ suo corpore baiulare.
Vehi est equo. naui. curru. ⁊ similibus.
Agere p̄ter alias significationes est rerū immanentiū.
Facere est rerum in materiam exteriorē exeuntium.
Age aduerbium cum singulari iungitur.
Agite cum plurali. Agedū cum singulari ⁊ plurali.
Ager modo est territorium vrbi circumiectum.
Ager etiam est locus quem ruri colimus.
Aruum est quod frumento seritur ab arando.
Fundus est agri pars. vt vinea. oliuetum. pratum.
Prędium est possessio rustica siue vrbana.
Campus est planicies terrę ampla ⁊ grandis.
Area est planicies angustior in agro vel vrbe.
Aliquantisper ⁊ paulisper ad breue tēpus pertinet.
Tantisper ꝓ in tantū postulat adiūgi dum ꝓ donec.
Alter de duobus dicitur. aut de secundo loco.
Alius de pluribus dicitur. ⁊ quandoq3 pro diuersis.
Albani ex oppido Alba in latio dicuntur.
Albenses. ex oppido alba ad fucinum lacum.
Alumnus non qui alit. sed tantum qui alitur.
Ambitio in animo est eius qui cupit honores.
Ambitus in actu eius qui pecunijs honorē habuit.
Amor ad omnes res pertinet. vt amor vini ⁊ vxoris.
Charitas ad homines tantum pertinet.
Caritas est penuria. quam indocti caristiā dicunt.
Amare est cum affectu ⁊ vehementissime.
Diligere est cum ratione ⁊ remissius.
Adamare est amatorie aliquid amare.
Amicus honesta res est. vnde est amicicia.
Amica si ad virum referatur inhonesta res est.
Amator qui modo amatorio amat.
An particula coniunctio est per quam interrogamus.
Aut cōiunctio quoq3 est. sed per eā nō interrogam⁹.
Annuū tempus est. quod per anni spacium durat.
Annuū festum est. quod semel in anno contingit.
Ante hac legi.i.ante hoc tempus legi.
Post hac legam.i.post hoc tempus legam.
Antiqui dicuntur ⁊ senes ⁊ veteres.
Senes dicuntur quantū ad ipsorū vitam priuatam.
Veteres dicuntur q̄ alia ętate vixerunt.
Appeto cum affectu qualiacūq3 illa sunt.
Expeto tantum honesta. vt virtutes.
Apparare ad pompam tantum pertinet.
Pręparare vero est aliquid ante parare.
Apparere alicui est illi ministerium exhibere.
Apud me est liber personam ⁊ locum significat.
Penes me est liber. personam ⁊ dominium.
Argutus est. qui est acuta quadam solertia.
Argutus est sonorus: argutus quoq3 breuis.
Armiger est: qui domino arma in pręlio ministrat.
Armatus: qui armis ad pugnam instructus est.
Arcere est prohibere ac vetare: vnde arx dicitur.
Abigere est a loco fugare: vnde abactores ⁊ abigei.
Assurgere alicui est in honorem illius surgere.

Surgere est quocūqꝫ modo se erigere.
Assentari est falso laudare vtilitatis gratia.
Adulari vero est inseruire vt honorem mereamur.
Blandiri quāqꝫ est tactus: ad animum transfertur.
Asciscere est remotum aliquid capere.
Conciscere semper mortem desiderat.
Desciscere est ab imperio alterius se subtrahere.
Asserere est affirmare ꝛ in libertatem vindicare.
Asseuerare est vim atqꝫ animi motum addere
Autem coniunctio postponitur huic negationi non.
Uero postponitur his.neqꝫ.tum. sane.iam. enim. at.
Ausculto te dicimus sicut ꝛ audio te.
Ausculto tibi est obtempero tibi.
Audiens sum te tantum valet quantum audio te.
Audiens sum tibi non audio tibi:i.obediens sum.
Auis est quę parit oua pennisqꝫ prędita est.
Uolucris est quęcūqꝫ volat.vt Apis.Culex.

De littera.B.

Barba vt inquit Seruius est hominum.
Barbę vero in numero plurali quadrupedum.
Mentum vero est ipsa barba pilorumqꝫ sedes.
Benefactor est qui cuipiam benefacit.
Beneficiarius.in quem beneficium collocatur.
Bene aliquādo accipitur pro valde.vt bene doctus.
Male aliquando accipitur pro non vt male sanus.
Bellum est totum tempus quo in militia sumus.
Prelium ipsum tantum armorum certamen.
Pugna etiam citra arma fit solis verbis.
Beatus est qui omnib⁹ rebus ad vitę vsum abundat.
Foelix qui omnium bonorum compos est.
Bonum genus est ad vtile iucundum ꝛ honestum.
Bonitas vero idem est quod benignitas.
Bractea tenuis est ꝛ sua sponte plicatilis.
Lamina vero crassior.vt ex qua arma fiunt.
Bucca pars illa est quę inflatur.vt in cornicine.
Mala est rotundum illud.quod est supra buccam.
Gena tum oculorum tegmen est tū malā significat.
Cilium est ambitus genarum.vnde supercilium.

De littera.C.

Cedo tibi ꝛ concedo tibi.i.non repugno tibi.
Cędo cecidi te.i.percutio ꝛ occido.
Catuli sunt ferarum quę ferę ex raptu viuunt.
Pulli vero cicurum.vt asini ꝛ equi ꝛ auis.
Foetus generalius est.vnde foetificare ꝛ foetura.
Capitale odium.quod ꝛ caput ꝛ vitam alterius petit.
Capitale vitium propter quod peccans puniatur.
Capere est sponte vel non sponte accipere.
Sumere est vltro ꝛ non sponte aliorum capere.
Captare est velle capere ꝛ insidias parare.
Candet dicit Marcellus.quod ignitum est.
Candet etiam quod candidum ꝛ album est.
Causari est causam rei gestę afferre in accusationem.
Causare nunqꝫ apud idoneos inuenitur pro efficere.
Caupona est taberna vbi vinum venditur.
Caupona quoqꝫ mulier quę vinum vendit.
Calūniari dicit Martianus est falsa crimina intendere.
Pręuaricari dicit Uulpian⁹ causas aduersarijs dare.
Ceruix in singulari est posterior colli pars.
Ceruices in plurali pro superbia ponuntur.
Collum omnes partes in solidum complectitur.
Iugulus est anterior colli pars.vnde iugulare.
Celebris passiue ponitur.vt locus ꝛ homo celebris.
Frequens actiue et passiue.vt vrbs et senatus.
Cęlebs est qui non duxit vxorem legitimam.
Maritus est qui vxorem per leges accepit.
Certum est modo accipitur pro manifestum est.
Certum est pro deliberatum est iungitur infinitiuo.
Censor est qui in administratione censurę est.
Censorius est qui perfunctus est censura.
Circunstare pro eo quod est circundare.
Circumsistere pro eo quod est circumuenire.
Circiter frequentissime ad numerum refertur.
Refertur quandoqꝫ ad tempus et ad locum.
Continuo.Protinus.Statim notum est quid sint.
Quod si additur negatio.valet pro non ideo.
Cōmeat⁹ in singulari est licētia vt ita dixerim ad tēp⁹.
Cōmeat⁹ i vtroqꝫ nūero est alimēta publica ꝛ pūata.
Commendo te regi.i.committo te.
Commendo te apud regem.i.laudo te.
Commentarius est in quo res nudę scribuntur.
Libri sunt.in quos autorum opera diuiduntur.
Uolumen est minus quam liber.
Concilio amorem dicimus:sed non gratiam.
Inimus gratiam:sed non inimus amorem.
Reconciliare ꝛ in gratiam redire idem.
Conciliamus nouos amicos. Recōciliam⁹ veteres.
Comitari est minores maioribus comitatum pręstare.
Affectari est comitatum alicui pręstare quocūqꝫ modo.
Deducere est aliquem de illius domo comitari.
Reducere est illum vsqꝫ in domum comitari.
Coenaculū est pars domus superior ad quoscūqꝫ vsus.
Coenatio est locus inferior ad coenandum.
Comes est qui alterius ductum sequitur vtcūqꝫ.
Socius est in negocijs serijs rebus et laboribus.
Sodalis est in leuioribus ꝛ iocosis ꝛ voluptarijs.
Comis est benign⁹ et q̄ alijs īseruit: q̄ festiu⁹ dicitur.
Collis est monticulus separatus siue pars montis.
Iugum est:vt sic dicam ipsius montis arduitas.
Cliuus est eadem arduitas sed clemens.
Promontorium est mons in mare prominens.
Coxa est pars supra femora vertebrūqꝫ ipsum.
Femora partem cruris exterioris significant.
Femina partem interiorem molioremqꝫ tantum.
Copia in singulari est facultas:ꝛ iungitur do ꝛ facio.
Copia quoqꝫ est abundantia.vt vini olei.
Copię in numero plurali est exercitus.
Condictio est denunciatio siue actio in personam.
Conditio vero fortunam dicit ꝛ ordinem.
Corpus in nobis viuentibus est.vnde corpulentus.
Caro est cadaueris quę et pulpa dicitur.
Consolor ꝛ consolatio verbis fit in alicuius calamitate.
Solor ꝛ solatium rebus ipsis fit in alterius egestate.
Solamen magis est poeticum q̄ꝫ oratorium.
Corporeum est existens in materia corporea vt lapis.
Corporale est existēs ex materia corporea vt dom⁹.
Complodere est manus illisas inuicem collidere.
Explodere est cum sonitu e manibus eijcere.
Supplodere est pedem terrę incutere.
Cordi est mihi ire aliquo.i.placet mihi ire.
In animo est mihi ire aliquo.i.constituo ire.
Compertum est ꝛ exploratum est mihi.i.scio.
Constitutum ꝛ deliberatum est mihi.i.decreui.
Consulto te.i.consilium peto.vnde consultor.
Consulo tibi.i.consilium do.a quo est consultus.
Conuenit mihi.i.decens ꝛ conueniens est mihi.
Conuenit inter nos.i.controuersia non est inter nos.
Conflaui ęs alienum.i.factus sum debitor.
Dissolui ęs alienum.i.quod contraxi solui.

Consternere ad corpus tantum pertinet.
Consternari ad animum cum mens turbata est.
Consul est: qui in administratione consulatus est.
Consularis: qui iam perfunctus est consulatu.
Crimen modo pro delicto modo pro criminatione.
Flagitiū ꝓprie est in libidine quasi flagris dignum.
Crudus est: qui egre difficulterq̧ conquoquit.
Crudus etiam est: qui tenet aspectum trucem.
Crudū etiā est vulnus qđ est recēs ⁊ sanguinolentū.
Crudum etiam dicitur non coctum ⁊ immaturum.
Crepitus est sonitus violentus ex aeris impulsu.
Crepitus est etiā vētris ventus exclusus.i. peditum.
Strepitus fit ex corporum et vocum collisione.
Fremitus est strepitus vehementior.
Stridor est acrior ⁊ quasi sibilans collisio.
Confero me ad catonem.non in catonem.i.eo.
Confero beneficia in catonē.non ad catonem.i. do.
Cūprimū cōiūctio est.vt cū ꝓmū veneris dabo librū.
Quāprimū aduerbiū est pro cito. vt q̄ꝓrimū dabo.
Cumani dicuntur a cumis oppido campanie.
Comenses a Como oppido gallie cisalpine.
Culpa medici perit: qui moriturus non erat.
Defectu medici perit.cui medicus non affuit.
Cū ꝓpositio nunq̄ iungitur rei notanti instrumentū.
Cū coniūctio si refertur ad tum rei minori iungitur.
Tum vero rei maiori.vt cū pecunias.tum vitam.
Tum ⁊ tum inter equalia.vt tū pecunias tū libros.
Colorie vestes sunt: que natiuo sunt colore.
Versicolorie: que natiuum colorem mutarunt.

De littera.D.

Debellare est bello vincere ⁊ bello capere.
Expugnare est pugnando vincere ⁊ capere.
Propugnare est pugnando vincere ⁊ defendere.
Impugnare ⁊ oppugnare est impugnādo lacessere.
Decus est honorificentia ex rebus preclare gestis.
Decor est pulchritudo ex decētia rerū ⁊ personarum.
Desipio ⁊ despisco est aliquid a sensu deficio.
Resipisco est ad meliorem mentem redeo.
Descendo de monte.i. de alto ad imum.
Descendo in certamen.i. de tuto in periculosum.
Deuenimus in planum in vallem a loco altiori.
Deuenimus in paupertatem.i.a maiori fortuna.
Despicio inferiores me loco ⁊ fortuna.
Suspicio superiores.i.admiror vel aspicio.
Dispicere est circumspicere ⁊ prouidere.
Deligere est magis idoneū ad res gerēdas cernere.
Eligere vero est ex multis ad nostram vtilitatem.
Cooptare est eligere inter collegas ⁊ pares.
Declamator est qui studet apud rhetorem.
Orator est qui veras causas in iudicio agit.
Defunctus officio est: qui suo officio est perfunctus.
Defunctus quoq̧ vita.qui vitam finiuit.
Deturbare est violenter ⁊ deorsum deijcere.
Exturbare est eodem modo: ⁊ loco deijcere.
Disturbare est dissipando diruendoq̧ deijcere.
Deprecor supplicium.i.detestor ⁊ execror.
Deprecor veniam.i.precibus veniam precor.
Imprecor est alicui malum ⁊ infortunium precor.
Decuriones sunt: qui denis equitibus ex nobilioribus:
Centuriones qui centū ex inferioribus presunt.
Depectus dicit vulpianus qui turpiter pactus.
Pactus est: qui quomodocūq̧ pepegit.
Decedere est ex officio abire: vnde dicitur decessor.
Succedere est in officium ire: vnde dicitur successor.
Decedere e vita: est officio vite excedere.
Depositor est qui depositum alicuius fidei credit.
Depositarius vero cui depositum creditur.
Discere est: vt aliquid intelligas quod ignoras.
Ediscere vero est vt memorie complectaris.
Dediscere est: quod didiceris obliuisci.
Dicere proprie est oratorum ⁊ eleganter loqui.
Dictitare est frequenti loco ⁊ tempore dicere.
Dictare est alio verba excipiente vt scribat dicere.
Docere discipulos notum est quid significet.
Dedocere est quod alter docuit falsum ostendere.
Dico sententiam in senatum quasi consiliarius.
Fero sententiam in foro quasi pretor siue iudex.
Dicere leges est ad eos qui bello superati sunt.
Ferre leges est ad suos: vnde legum latores.
Dies pro certo die generis est masculini.
Dies pro tempore fœmininum est caret plurali.
Domus quando facit domi locum significat.
Domus cum facit domus: edificium et familiam.
Do litteras tabellario ad aliquem perferendas.
Do litteras ad amicum: vt eas legat.
Dono te corona est premij ⁊ honoris gratia.
Dono tibi coronam notum est quid significet.
Do tibi fidem.i.persancte tibi iuro: ⁊ promitto.
Habeo tibi fidem hoc est credo tibi.
Dudum ⁊ iamdudum de breui tempore dicitur.
Nuper.pridem.⁊ iampridem de longiori.
Diu et iamdiu est per longum tempus.

De littera.E.

Epule sunt cibi ministerio hominum comparati.
Epulum sunt cibi solēniores ⁊ cōuiuiū publicū.
Edicere est magistratuū regūq̧.vnde edictū pretoris.
Indicere est denunciare. vt indico bellum hostibus.
Elogium est testificatio laudis vel infamie.
En nominatiuo ⁊ actō iūgit.vt en priamꝰ.en capellas.
Apud oratores exprobrādo cū nominatiuo vt en hō.
Ecce apud vergilium semper de re improuisa.
E republica idest pro rep.⁊ vtilitate reip.
E regione domus mee pro ex opposito domus.
Extempore dixit.pro ex improuiso dixit.
Ergo et igitur breuioribus adhibētur conclusionibus.
Quare.quapropter.quamobrem.maioribus.
Etsi.quamquā.in principijs poscunt indicatiuum.
Quamuis.licet.tametsi in alijs locis subiunctiuum.
Euētus.iussus.ꝑmissus i singulari quarte declinatiōis.
Euenta.iussa.ꝑmissa. in plurali secunde declinationis.
Excubie tam diurne q̄ nocturne dicuntur.
Vigilie sunt tantūmodo nocturne diuise in quattuor.
Exemplum est quod sequimur aut vitamus.
Exemplar.ex quo simile aliquid facimus.
Existit.quod eminet ⁊ exurgit cum motu.
Extat.quod eminet et superstat sine motu.
Exprobrare est immemorem beneficij culpare.
Imputare est citra reprehensionem id facere.
Esse presens verbi infinitiui est.Fore futuri.
Eodē mō differūt: Adesse.Adfore.Prodesse.Profore.

De littera.F.

Facio te certiorem: non facio certum neq̧ ago.
Facio rem gratam.rem diuinā.damnū non ago.
Facies magis ad corpus pertinet: vt facies longa.
Vultus ad animum refertur.vt vultus tristis.
Factio est diuisio ciuium in diuersa studia.
Seditio cum populo discorde res agitur.
Fama grece idem est quod rumor latine.

Rumor est tantũ de re. quę recens est et sine autore.
Fama ꝓ etiã de antiqua dr: ⁊ de alicuiꝰ celebritate.
Fatuus est insipiens tractum a sapore ciborum.
Stolidus qui proxime ad naturam pecorũ accedit.
Stultus est: qui improuidens est ⁊ imprudens.
Facile scribit ꝑ eo qd est leuiter scribit. et nõ laboriose.
Facile princeps oratorum est. i. non dubie princeps.
Fero auxilium do auxilium recte dicitur vtrũqȝ.
Do opem nõ dicitur. sed fero opem. vnde Opitulor.
Festus dies recte dicitur: ⁊ non festiuus. vnde festum.
Festiuus homo idest iucundus. vnde festiuitas.
Ferus homo qui animum ferinum obtinet.
Ferox homo. qui animosus est ad certandum.
Fessus est fatigatus siue animo siue corpore.
Defessus et defatigatus. q̃ ampliꝰ fatigari nõ potest.
Ficꝰ fici vel ficꝰ ꝑ fructu ⁊ ꝑ arbore. gñis fœminini.
Ficus fici genere masculino pro morbo accipitur.
Filius. Pater. Mater magis ab oratoribus dicitur.
Gnatus. Genitor. Genitrix magis sunt poetarum.
Fingere dicitur: qui formas ducit ex luto et dr plastes.
Effingere qui ad alterius formam aliquid fingit.
Flere est lachrymas effundere in dolore.
Gemere est prę angustia in sonum erumpere.
Plorare est voce flebili dolorem suum aperire.
Plangere est percussione mẽbrorum se affligere.
Eiulare est alta voce flere: quod est mulierum.
Vociferari est nõ mõ dolorẽ: sȝ idignationẽ ostẽdere.
Lamentari est oratione tristi cladem testari.
Fœlix est qui prosperitatem recipit: vt homo fœlix.
Prosperum est quod fœlicitatem affert vt sydus.
Fœlix etiam aliquando ab effectu dicitur.
Fœnero tibi dicitur sicut mutuo tibi ⁊ promitto tibi.
Fœneror abs te sicut mutuor abs te ⁊ stipulor abs te.
Fœnus est prouentus ex ipso solo: quod est naturale.
Fœnus quod est vsura. a priori significato defluxit.
Vectigal ex omni predio est vel publicũ vel priuatũ.
Frux est: quicquid ex terrę fructu in cibum vertimus.
Seges est. ex qua conficitur panis non demessa.
Seges etiam est terra sementi excipiendę subacta.
Frondes sunt tantum arborum.
Folia sunt etiam aliarum rerum. vt florũ. herbarum.
Frui est potiri aliqua re propter seipsam.
Fungi est officium munusqȝ agere.
Potior cũ hoc nomine res genitiuo plurali iũgitur.
Potior alias cum ablatiuo: ⁊ significat obtinere.

De littera. G.

GEstus est actio quędam ⁊ corporis pronunciatio.
Gestio est administratio quędam ⁊ actio.
Geminę sunt lapilli omnes preciosi pręter margaritã.
Margarita est: quę in concha nascitur.
Vnio vero est: quum magnitudinem solitã excedit.
Gratus est in aduersis. Jucundus in prosperis.
Jucundus non est lętus sed qui lęticiam affert.
Gratulari alicui ẽ ꝟbo testari se gauderẽ d illiꝰ fœlicitate
Gratari idẽ: nisi qd magis est poeticũ quam oratorium.
Gratificari est beneficium minori conferre.
Gratum facere est maioribus inseruire.
Graue est: quod suapte natura est ponderosum.
Grauem etiam virum per translationem dicimus.
Gremium est intra complexũ feminum in fœminis.
Sinus est intra pectoris brachiorumqȝ complexum.
Sinus etiam est vestis fluxus ⁊ littorum curuitas.

De littera. H.

HAbeo rationem salutis idest habeo respectum.
Constat ratio idest rationem legitimã esse ostendo.
Habeo orationem dicimus non facio orationem.
Facio sermonem dicimus. non habeo sermonem.
Hei semper iungitur datiuo: vt hei mihi qualis erat.
Heu accusatiuo ⁊ nominatiuo nonnunquam.
Vę semper datiuo iungitur: vt vę tibi causidice.
Histrio est: qui personatus fabulas in scœna agit.
Mimus qui quouis in loco gesticulationes exercet.
Hiare est aliquid sua sponte vel externa vi.
Hiscere est tantum oris ⁊ quidem humani.
Hortus est vbi sunt olera quibus vescimur.
Horti sunt arboribus consiti voluptatis gratia.
Hospes est qui in aliena ciuitate est.
Peregrinus est qui in propria ciuitate non est.
Hic ad primã personã vel ad res primę ꝑsonę ꝑtinet.
Iste ad secũdam personã vel ad res secũdę personę.
Ille ad tertiam personam vel ad res tertię personę.
Eodem modo differunt aduerbia ab eis tracta.

De littera. I.

IAm notum est quid significet. vt iam venit.
Vsurpatur quoqȝ pro tunc: vt si sedet iam nõ stat.
Interdico tibi aqua ⁊ igni: non aquam ⁊ ignem.
Interdicitur tibi a me aqua ⁊ igni. ⁊
Interdicitur tibi a me aqua ⁊ ignis.
Incumbo studijs vel in studia: vel ad studia.
Incumbo remis. non in remos vel ad remos.
Intercedit mihi tecum amor idest: est amor inter nos.
Intercesserunt tribuni hoc est se opposuerunt.
Instituta sunt boni mores ratione sumpti.
Institutiones sunt pręceptiones quibus docemur.
Indulgentia est mollis et delicata educatio.
Venia etiam quandoqȝ indulgentiam significat.
Infidus est cui non est fidendum. a fido fidis.
Perfidus est. qui fidem violat. a fides fidei.
Infensus est vehementer iratus ⁊ odium gerens.
Infestus vehementer molestus ⁊ nocens.
In diẽ viuo tantũ. idest diei pręsentis rationem habeo.
Indies senesco. idest cotidie magis efficior senex.
Inhibemus rem incœptam: vt tela inhibere latini.
Prohibemꝰ ante rẽ incœptã: vt hospicio ꝓhibemur.
Inuertere est rem aliquam in contrariũ vertere.
Peruertere est rem aliquam in malum vertere.
In manu mea est negocium. idest in potestate mea est.
In manibus est liber. idest inter manus meas.
Ingredior forum. idest intro in forum.
Ingredior idest ambulo. vt si stas ingredere.
Interrogamus causa aliquid intelligendi.
Percontamur vero gratia argumentandi.
Sciscitamur. vt vox indicat sciendi gratia.
Introduco te. idest interioribus claudo.
Intercludo te. idest iter tuum claudo ⁊ impedio.
Incedere est ambulare cum fastu ⁊ pompa.
Ambulare simpliciter pedibus ingredi.
Impendere est quasi supra caput in ruinã imminere.
Impendere penultima breui est quasi dare.
Perpendere est exacte ponderare ⁊ examinare.
Appendere est suspendere ⁊ ad lancem ponderare.
Inter cœnandum venit idest dum sum in cœna.
Inter agendum dormio idest dum sum in actione.
Impono tibi onus idest iniungo tibi onus.
Impono tibi idest decipio te vnde impostores dicti.
Inficiari ⁊ inficias ire idest negare. sic dicitur vt
Opem ferre ⁊ suppetias ferre: pro auxiliari.
Indoles in pueris est signum futurę virtutis.

Indoles etiam in malum accipitur:sed raro.
Iocus et iocari proprie ad verba tantum pertinet.
Ludus et ludere ad facta.vt ludere pila.
Iter facere est;quod imperiti dicunt itinerare.
Viam facere est:vbi via non erat aperire.
Munire viam est reficere ꝛ repurgare.
Iter habere est iter aliquem esse facturum.

De littera.L.

Labare aliquid:est ruere ꝛ repente cadere.
Labi vero est leniter sensimqꝫ descendere.
Lacesso prouoco:quod est in certamen vocare:
plerumqꝫ in bonū nōnunquā in malum accipitur.
Latebre hominum proprie dicuntur.
Latibula sunt ferarū: sed quandoqꝫ confunduntur.
Legere litteras.legere libros.notum est quid significet.
Perlegere litteras est vsqꝫ ad finem legere.
Eodem modo differunt vigilare ꝛ peruigilare.
Negare ꝛ pernegare.agere ꝛ peragere.et similia.
Leges sunt aut principis:aut populi alicuius liberi.
Rogationes dicebantur:quia populus rogabatur.
Leuo et alleuo est molestiam laboremqꝫ extenuo.
Subleuo est auxilium defensionemqꝫ presto.
Littera in singulari est vnum elementum.vt.a.b.
Littere in plurali est epistola que mittitur.
Libertus est q̇ de seruo liber factus est: semperqꝫ habet
relationē ad eū cuius est libertus. vt libertus cesaris.
Libertinus idem significat:nisi quod est absolutum.
Libertas aliquando in bonum ꝛ in malum accipitur.
Licentia vero est:cum quis libertate abutitur.
Libri sunt in quos autorum opera diuiduntur.
Volumina vero minora sunt quam libri.
Ludicrū substātiue est quodcūqꝫ lusorium opus. vnde
Ludicrus.cra.crum. nō vt dicit Priscianus ludicre;
Lucus est silua cedua deo vel homini consecrata.
Salt⁹ silua vbi pecudes hyemare aut estiuare solēt.
Nemora voluptatis causa constant arte siue natura.
Silua est vbicūqꝫ sunt arbores cedue vel incedue.
Lues est morbus in hoies seuiens ꝛ pecora ꝛ agros.
Pestis est pestilentia:q̄ aut cito occidit aut cito abit.
Lubricus locus est:in quo nequeas insistere.
Lubrica est anguilla : que non potest retineri facile.
Lubrica etas in qua qui sunt facile labuntur.
Luce ꝛ tenebris ꝓ die ac nocte accipim⁹: sꝫ prima luce
et ṗmis tenebris est ṗncipio diei et principio noctis.
Prima die prima nocte respectu secunde dicitur.
Reperitur ꝓ luci ꝓ luce:vesperi pro vespere: ꝛ ruri
pro rure : carthagini pro carthagine. Sed Seruius
vult hec noia vrbium propria debere poni in datiuo.

De littera.M.

Male de te sentio.existimo.iudico. non errorē sentiē
tis:sed eius de quo sentimus vitium designat.
Male audio est malam famam habeo.i.infamor.
Magni.parui.tāti.quāti.in genitiuo solū iūguntur cū il
lis ꝟbis iterest ꝛ refert. vt magni iterest parui refert.
Cetera in utō vel aduerbialiter: vt plurimū interest:
sex ꝓnoia in ablatiuo. mea.tua.sua. nr̄a vestra. cuia.
Malleol⁹ est ī modū mallei rostra habēs apt⁹ plātatiōi.
Sarmentum est arefactum:quod igni reseruatur.
Palmes est cum in vite frondes vuasqꝫ habet.
Marinum est quod in mari est.vt piscis marinus.
Maritimū est.qꝺ iuxta mare est : vt vrbs maritima.
Trās marinū ē:qꝺ trās mare ē:vt bellū trās marinū.
Meditari preter eā significationē quam habet in prom
ptu:est etiā ad aliquid se exercere.vt ad palestram.
Memoria teneo recte dicitur:non memoriter teneo.
Memoriter recito.memoriter ꝓnūcio : nō memoria.
Memoria ꝛ memoriter complector.repeto recolo.
Memini pro recordor genitiuo ꝛ accusatiuo iungitur.
Memini ꝓ mētionē facio genitiuo ꝛ ablatiuo cū de.
Messis tum ipsa messio est:tum seges iam matura.
Sementis est satio:siue vt ita dicam seminatio.
Semen est quod in terram subactam iacitur.
Seminariū est loc⁹ vbi plāte ad trāsplātādū seruātur.
Merere est mercede opari ꝛ i militia exerceri.vnde me
ritoria taberna.quo sine mercede nō est adit⁹.ꝛ meri
torius puer qui mercede prostat libidini.
Meritoria puella nō dicit̄:sed meretrix : quia meret.
Mereor de te bene idest beneficium in te confero.
Mereor de te male:idest mala in te contuli.
Demereor amicos.i.beneficijs illos obnoxios facio.
Emereor vnde est emeritus:a labore cessare.
Ministerium in singulari est ministri opera.
Ministeria in plurali pro ministris accipiunt̄ : codē
modo differunt seruitium ꝛ seruitia.
Mille in singulari substātiuū est. vt Cicero mille ho
minum versatur.vt mille nummum expensum.
Milia vero in plurali ab eo quod est mille.
Mille in plurali adiectiuum est.vt mille viri.
Moratus ille dicitur qui bonis moribus est preditus.
Morigerat⁹ est obseq̄ns ꝛ obediēs a ꝟbo morigeror.
Morosus qui est difficilis ꝛ peruersis moribus.
Mollis homo in vituperationē dicitur.i.effoeminatus.
Molle opus in laudem.i.pulchre fabrefactum.
Moror te ꝛ maneo te pro expecto te:sed poetice.
Moror te.i.detineo te magis oratorium est.
Maneo ꝓ eo qꝺ futurū est : vt quis te manet exit⁹.
Munimenta sunt munitiones castroꝝ.vt vallum fossa.
Monumenta sunt sepulchra.statue.tituli.littere.
Murus est ambitus vrbis aut etiam castrorum.
Paries est ambitus ille domoꝝ: quo tecta fulciunt̄.
Moenia ꝛ murum significant ꝛ vrbis edificia.
Mulier ea dicitur q̄ corrupta est. virgo que integra. pa
titur tamen vtrūqꝫ aliquando exceptionem.
Munus teste paulo dicitur quod dono mittitur.
Alio modo mun⁹ est onus.vnde immunitas dicit̄.
Munus preterea est officium: vt militare munus.

De littera.N.

Natalis ꝛ natale substantiue est dies natalicius.
Natales ꝟo in plurali sanguinis cōditionē sigt.
Ne dicam substantiuo precedente vult post se actm̄ : vt
Cicero.crudelis castor : ne dicā sceleratū ꝛ impium.
Secus autē sequente substantiuo.vt si dicamus.cru
delis.ne dicā sceleratus ꝛ impius castor.
Necatus generalem habet significationem.
Nectus non dicitur sine certo genere mortis.
Nedum vno modo vtimur cum vtrāqꝫ sentētiam vno
claudimus verbo:vt funderē pro te sanguinem : ne
dū pecuniam.Altero quum sui vtriqꝫ sententie ver
bum damus : sed affirmādo qꝺ est maioris momēti
ꝑponim⁹: negādo ꝟo cōtra qꝺ est mai⁹ postponim⁹.
Ne cum diphthongo pro valde vel certe accipitur.
Ne producte accepta pro non. ne correpte pro an.
Nisi quoties ponitur in principio indicatiuū postulat.
Alias vero etiam subiunctiuo iungi potest.
Nihil ad cesaris equitatū.i.nihil ad ꝯparationē cesaris
eqtat⁹.Terē.nihil ad nr̄am.i.ad ꝯparationē hui⁹ nr̄e.
Non me fallit : non me preterit. non me fugit. non me
capit.est non ignoro.teste Quintiliano.

Nonalis inquit paul⁹ est terra proscissa anno cessans.
Ager restibilis inquit Varro quod restituitur.
Nunc aduerbium tempus instans significat.
Nunc etiam sine tp̄is significatiōe vsurpatur. Cicero plura euenirent si ad quietē integri irem⁹. nūc vero onusti cibo ⁊ vino ꝯfusa ⁊ ꝑturbata cernimus.
Nutare est male solidatę molis ruinam minari.
Titubare est pedibus nō valentis insistere.
Vacillare est alterno motu inconstantem esse.
Nuncius est q̄ nūciat: nō qđ nunciatur. Quod em̄ dicit Seruius nunciū esse qđ nunciatur. nō est veꝝ.

De littera. O.

O Vocatiuo ⁊ accusatiuo iungi pōt. vt o me miseꝝ. o te foelicē. aliq̄n supprimitur: sed in re leuiori. vt hoīem indoctum qui hec ignoret.
Obseruo. i. custodio. a quo est obseruatio.
Obseruo. i. colo ⁊ veneror a quo est obseruantia.
Obeo legationē. i. exequor mun⁹ ⁊ officiū legatiōis. Sic obeo mortē exeq̄r offiū mortis. ⁊ obeo nō addēdo mortē sicut oppeto mortē ⁊ oppeto. ꝺfūct⁹ vita ⁊ ꝺfunct⁹.
Obuio tibi ⁊ obuius tibi fio. obuiū me tibi fero.
Obuius tibi sum. obuiā tibi ꝓcessi: idē significant.
Obses est q̄ traditur impio alterius quasi pignus.
Vas est. qui est sponsor alterius in capitis periculo.
Fideiussor est: q̄ spondet in causis leuioribus.
Otiū est vacatio a labore. cuius ꝯtrariū est negocium.
Otium quoq̄ ꝓ studio litterario accipitur.
Occupare est locū tenere ⁊ vi capere: ⁊ etiam.
Occupare ante capere. qđ dicunt p̄occupare.
Odor notum est q̄d significet in vtroq̄ numero.
Odores in plurali numero sunt odoramenta.
Officium est virtutis actio ꝓ loco ⁊ tempore.
Officium est beneficiū ⁊ obsequiū in amicos.
Officium quoq̄ est magistratuū ⁊ aliaꝝ rerum.
Officina est vbi opera fiunt. vnde sunt opifices.
Taberna est vbi opa venduntur: vnde tabernarij.
Opera vt dicit vulpianus est diurnū officiū.
Opus est finis fructusq̄ operę. vt opus Ouidij.
Operę p̄cium est fructuosum ⁊ ad rem ꝑtinens.
Orare est verbis aliquā rem petere.
Exorare est orando ⁊ p̄cibus aliq̄d impetrare.
Oriundus a roma. i. cuius maiores fuerunt romani.
Ortus romę. i. qui in vrbe roma natus est.
Ordo est digestio ⁊ suo cuiusq̄ rei loco dispositio.
Series est rerum q̄dam continua ꝓgressio.
Orphanus est q̄ caret patre. ꝑsidioq̄ paterno.
Pupillus est. q̄ caret patre: sed tantisper dū est in ea ętate. cui dari ꝯsueuerunt tutores ꝑ leges.
Orbus est. qui aliqua re chara priuatus est. vt filijs.

De littera. P.

Parasitus est. q̄ ventris gratia nihil recusat ferre. et omnia loq̄tur ad voluntatē inuitantis eum.
Scurra ē. q̄ risum ab audiētib⁹ captat. sine differētia.
Pastio est ipsa pascendi actio. q̄ ad pecudes ꝑtinet.
Pastus homini cōpetit. ⁊ potius ad animū ꝑtinet.
Pabulū est cibus pecoꝝ q̄ sine semine est vt palea.
Esca ⁊ hoīm est: ⁊ qđ captandis piscibus subditur.
Pasci pecudū est: ⁊ ꝯstruitur cum accusatiuo.
Vesci hoīm est: ꝯstruiturq̄ cum ablatiuo.
Partior idem est qđ partes facio ⁊ distribuo.
Partio raro reperitur: sed impertio freq̄nter.
Pacificatus sum. i. pacem feci.
Pacatus sum in pace sum. vel ab armis recessi.
Placatus sum ab indignatione ad lenitatem redij.

Parem esse idem est qđ sufficere alicui operi.
Par esse idem est qđ esse ꝯueniens ⁊ decens.
Paria facere est q̄ alibi omissum ē compensare.
Patres inq̄t paulus vsq̄ ad tritauos ꝓprie dici.
Qui sup tritauos sunt maiores debere appellari.
Minores dicit serui⁹ nūcupari q̄ties deficit nomē i posteris: sꝫ poti⁹ dicēdū ē esse maiores q̄ nos p̄cesserunt.
Minores vero qui sequuntur.
Penu ꝯtinentur q̄ ad victū priuatū ꝑtinent.
Penariū ē locus teste Varrone vbi penu reponit.
Commeatus dr̄: q̄ ad victum publicum ꝑtinet.
Pecus significat omne aial qđ sub hoīe ex pabulo terrę pascitur. Significat etiā multitudinē pecudum.
Pergameni ab oppido asię qđ est pergamus.
Bergomenses a bergamo gallię cisalpinę oppido.
Per in compositione cum noīe positiuo iungitur.
Quam vero suplatiuo: vt ꝑ doctus quā doctissimus.
Per quā vero positiuo. vt perquā doctus homo.
Quā pro quātum semꝑ positiuo adiungitur.
Per aliq̄n in malū accipitur. vt piurus. ꝑfidus.
Aliquādo accipitur quasi ꝑ mediū. vt ꝑspicuus.
Prę idē significat. sed cū alijs dictiōibus iungitur: q̄ꝫ ꝑ vt p̄clarus. p̄dulcis. p̄diues. nō perclarus ⁊c̄.
Perinde vult post se acsi. vel atq̄. vt fac ꝑinde. acsi tua res esset. vel atq̄ tua res esset.
Proinde idem est qđ ideo vel ideoq̄.
Subinde accipitur ꝓ inde statim vel identidē.
Petere in bonū ⁊ in malum accipitur.
Posco ē ꝓprie rem debitam ⁊ honestam peto.
Postulo ē quodāmodo req̄ro. vt res postulat.
Expostulo ē cum q̄rela amici officiū desidero.
Flagito ē vehemēter ⁊ importune postulo.
Persequor ⁊ in bonam partē ⁊ in malā accipitur.
Prosequor ablīō iungitur. vt ꝓsequor ⁊ oculis.
Peculiū est q̄cq̄d labore nr̄o comparatur.
Peculat⁹ est furtū rerū ⁊ ad rem publicā ꝑtinentium.
Sacrilegiū est furtū rerum sacrarum.
Pellex est q̄ cum eo cui est vxor miscetur.
Palaca est ꝯcubina eius q̄ non habet vxorem.
Pluit caret supposito ⁊ ꝯstruitur cum ablatiuo.
Ningit. Tonat. Serenat ⁊ similia vtrūq̄ respuunt.
Plura possunt esse duo. ⁊ est nomen cōparatiuum.
Cōplura duo esse nō possunt. ⁊ nō est cōparatiuum.
Pleriq̄ modo maximā partē significat: mō nōnulli.
Porro licet eiusdē significatiōis sit cui⁹ vero ⁊ autem: hec semꝑ postponūtur. illiđ potest etiā preponi.
Pondo teste phoca singulari numero caret. dicim⁹ em̄ duo tria pondo. nō bina terna pondo.
Potior cū hoc noīe res in plurali genitiuo iūgitur. cū alijs vero noibus freq̄ntius ablīō copulatur.
Potus vini. aquę. lactis. ⁊ similiū recte dicitur.
Potio datur egrotanti. qđ grece pharmacum dr̄.
Pompa est spectaculū in ꝓsperis rebus ⁊ aduersis.
Spectaculū vero est qđ spectatur ⁊ ipsa spectatio.
Locus etiā vnde spectamus spectaculū dicitur.
Proteruus. ꝓcax. ⁊ petulās. aliud alio magis increscit tam in factis quā in dictis. significantq̄ quādā lasciuiam: libidinemq̄ ⁊ impudentiam.
Presens nō modo qđ est huius tp̄is: sed alterius. vt Horatius p̄sens in tempus omittat.
Presens quoq̄ subditus ⁊ nō dilatatus in tp̄s: vnde p̄sentissimū periculū: ⁊ p̄sentaneū remedium.
Preesse est rei administrandę prepositū esse. ab hoc fit presens qđ a verbi significatione recessit.

Preſidere eſt ad opem preſtandam preeſſe a quo fit
pſes:ſicut a deſideo deſes.a reſideo reſes.
Preſidium eſt pcipuum auxilium.
Subſidium eſt qḋ in auxilium ſuccedit.
Preſtare preter eã ſignificationē quã preſefert:ſignifi-
cat etiam ꝓhibere ne alicui fiat incõmodum.
Pridie ⁊ poſtridie gtõ ſeruiunt ⁊ actõ : vt ṗdie nonarũ
decembriũ:⁊ pridie nonas decembres.
Procul apud quoſdam autores actõ ſeruit.vt Curtius
ꝓcul vrbem ⁊c̃.
Prius vocaui te ad tempus referri debet.
Prior vocaui te ad pſonã potius refertur. eſtq̧ inter
duo ſicut ṗmus inter plura.vt ego prior quã tu veni
domũ.⁊ ego ṗmus oim veni.
Eadem ratio eſt de poſterior poſterius ⁊ poſtremus.
Preme fero eſt dicto vel facto qualē opinionē habeam
quaſi ipſa fronte ↄfiteri:in eadē ſignificatiõe ſunt. p-
meduco.premegero.
Priſca ſunt q̃ prioribus ſeculis fuerunt.
Priſtina q̃ fuerunt prioribus annis.
Probrum idem eſt qḋ dedecus ⁊ ignominia.
Opprobriũ eſt aliqñ facto:ſed freq̃ntius dicto.
Pulſare eſt graui ⁊ vehementi ictu cedere.
Verberare eſt cedere inſtrumento longo ⁊ exili.
Preuaricatores ſunt qui cauſam aduerſarijs donant.
Tergiuerſatores.q̇ in totũ ab excuſatiõe deſiſtũt.

De littera.Q.

Quando ⁊ quandoquidē idem eſt quod quoniã.
Quatenus idem ſignificabat Quintiliani ſeclo.
Cicero tñ quatenus ꝓ inquantum vtitur.
Queſtus in plurali ꝓ querella.a queror q̃reris.
Queſtus etiã in ſingulari ſignificat lucrum numma
rium deriuaturq̧ a ṽbo quero queris.
Quidē vno modo accipiẽ ad diſtinguendũ res qḋ greci
nimiũ faciunt.vt alius quidem bonus:alius ṽo nõ.
Altero modo ꝑ exceptionem illius quod affirmes.vt
Quintilianus.torq̃bis q̇dē filiũ:ſed fatebitur mater.
Tertio mõ poniẽ ↄpletiue nõ ſeq̃nte ei⁹ aduerſatiua.
Quin modo ꝓ quinetiã ſiue atq̧ etiã accipitur.
Quin ꝓ nõ deſiderat ſubiunctiuũ.vt quin adeas.
Quin ꝓ curnõ ſemꝑ interrogat ꝑ indicatiuũ.
Quid ſubſtantiuum eſt.vt q̇d negocij eſt tibi.
Quod adiectiuũ.vt qḋ negocium eſt tibi.
Quiſq̧ cum ſuperlatiuo conſtruitur.vt optimus quiſq̧.
Cuncti cum poſitiuo iũgiẽ.vt cũcti ſapiẽtes.oẽs docti.
Cũct⁹ ⁊ ois:poſitiuo iũgiẽ.
At vero ois comparatiuo additur.
Que ṽo ſuplatiuo carent:etiã cum q̇ſq̧ iunguntur.
Quotuſquiſq̧ ſemꝑ interrogatiue accipitur.

De littera.R.

Rhegini ex oppido calabrie rhegio dicũtur.
Rhegienſes ex rhegio gallie ciſalpine oppido.
Retulit Põpeius ad ſenatũ.i.in ↄſultationem poſuit.
Refero tibi bñficiũ.i.ↄfiteor me accepiſſe bñficium.
Rixa:vt dixit Vulpianus.poteſt eſſe inter duos.
Turba vero in multitudine ⁊ cœtu hoim tantum.

De littera.S.

Saluber cibus.ſaluber aer eſt ſanitatem conferens.
Sanus homo ſanũ caput eſt ſanitatē habens.
Satiare ad oẽs ſenſus ptinet.atq̧ etiam ad animum.
Saturare ad vnũ guſtum ptinet tantum.
Salio vnde ſaltus deducitur.eſt ſaltum facere.
Salto vnde ſaltatio fit.eſt tripudium facere.
Scilicet ⁊ videlicet idē ſignificare videnẽ qḋ certe.ſed ꝑ
amaritudinē quandã cum deriſu mixtam.
Recentiores vtuntur expoſitiue his particulis.
Sciens feci.i.cũ faciebã ſciui me facere. Ignorãs fe-
ci.i.cũ ignorabã ſciui me ignorare.Sciẽter feci ignorã
ter feci.i.cũ ſcientia vel ignorantia feci.
Scdm particula notũ eſt q̇d ſignificet.Scdm pterea ac
cipiẽ ꝓ iuxta.⁊ poſt.Scdm etiã ꝓ eo qḋ ē ꝓ.vt ſcdm
me iudicatũ eſt.i.ꝓ me ſententia eſt lata.
Senecta ⁊ ſenectus vtraq̧ ē ſenilis etas.
Iuuentus nõ modo etas:ſed multitudo iuuenũ eſt.
Sin ꝓ ſi nunq̧ in ṗma parte collocaẽ.ſed in ſcda cum
pceſſit ſi igitur exponendũ eſt.ſin ꝓ ſed ſi.
Syncerus vt dicit Donat⁹ ē ſine cera. vt mel ſimplex.
Sed poti⁹ dicendũ eſt ſyncer⁹.i.integer ⁊ incorrupt⁹.
q̃ſi cũ cera ⁊ nulla parte fraudatũ.hoc ē diminutum.
Situs dicit Priſcian⁹ ē negligẽtia:ſed potius ē ſordes
illa ⁊ illuuies domus diu nõ repurgate.
Solus ⁊ vn⁹ inter oia adiectiua q̃ nõ ſunt ſuplatiua gtõ
plurali iungunẽ.vt ſolus oim vn⁹ cunctorꝫ.
Stare ē non ire in ijs q̃ ſunt ſine pedibus. vt nauis.
Stant q̃ recta ſunt q̃zdiu nõ cadunt: vt ſtat turris.
Stant q̇dã ſi nõ eunt cũ ire poſſint. vt equus homo.
Sedere in hoibus notum eſt quomodo fit.
Sidere ē peſſum ire deorſumq̧ deſcendere.
Sto ṽbum abſolutum eſt.ſiſto actiuum.vt Vergilius.
Siſte gradũ. vtrumq̧ habet ſupinum ſtatum.
Stelle inq̇t Macrobius ſunt ſingulares vt erratice.
Sydera ↄſtant multarꝫ compoſitione. vt aries.
Aſtrũ eſt ſignũ ex ſtellis coactũ.qḋ nos dicim⁹ ſyd⁹.q̃
differentia nõ obſeruatur ſemper.
Super ↄtiguitatē ſignificat.vt ſedeo ſuꝑ lapidē. Supra
ſpacij interpoſitionē.vt nubes pendent ſupra nos.
Suffragia ſunt voces q̃ dantur in electione.
Vnde ſuffragari ꝓ auxiliari plerumq̧ inuenitur.

De littera.T.

Tantũ abeſt poſt ſe habet vt aut ſemel. vt Cicero
tantũ abeſt ab officio:vt nihil officio poſſit magis
eſſe ↄtrariũ.aut bis.vt Idem tñ abeſt vt aliquã bonã
grãm q̃ſiſſe videar.vt multas etiã ſimultates ſubeũ-
das intelligam.
Tãti ⁊ quãti ⁊ ab eis ↄpoſita tãtidē ⁊ quãtilibet. quãti-
cũq̧.totidē.pluris.⁊ minoris. iũgunẽ his ṽbis emo.
venũdo.veneo.mercor.ↄparo.eſtimo.taxo.liceor.addi
co.diſtraho.metior.ↄduco.loco.fœnero.paciſcor. pan-
go.ↄdemno.poſtulo.⁊ ſimilibus verbis.
Ten⁹ ſemꝑ poſtponiẽ atq̧ i ſinglari cũ abltõ tñ.i plura
li ēt cũ gtõ.vt ṽg.crurũ ten⁹ a mẽto palearia pẽdent.
Thebani a thebis.q̃ eſt vrbs in bœotia inſignis.
Thebeus a thebe vrbe antiquiſſima in egypto.
Timeo te.i.tanq̧ inimicum metuo te.
Timeo tibi metuo tibi tanq̧ amico.
Traijcio exercitũ.i.trans mare.trans mõtes. trans flu-
men duco.Traijcio mare.i.tranſeo mare.
Triclinium a toris menſiſve triplicibus appellatũ eſt.
Aula eſt grece.quam latine atrium appellant.
Tollo aliqñ ꝓ capio.vt tolle librum.
Tollo aliqñ ꝓ educo accipi ſolet.vt ſuſtulit filium.

De littera.V.

Valde poſitiuo ⁊ ṽbo iungiẽ:ſed nõ lõge vt valde
doctus valde legit.nõ longe doctus. longe legit.
nec valde ditior.valde ditiſſimus.
Venio in ſuſpicionē ſemꝑ accipitur paſſiue. vt veni in
obliuionem.veni in vituperationem etiã paſſiue.
Veni in opinionē actiue ⁊ paſſiue ſolet accipi.
Vector vnũ ex verbalibus in.or. paſſionem ſignificat.

idest eum qui vehitur. aliquando qui vehit.
Venale significat rem venditioni expositam.
Vendibile. qđ cito vendi potest.
Vendico. vt sic dicam. est approprio ⁊ meum esse dico.
Vindico est vlciscor. aliqñ ab iniuria defendo.
Ventitare est freq̄nter venire ad locum.
Aduentare est proximum esse vt veniat.
Versicoloria dñr q̄ natiuum colorem mutant.
Coloria q̄ colorem habent natiuum.
Vicus vrbis est pars. vicus paganus muris caret.
Castellum est. qđ muris cinctum est vndiq̃.
Oppidum est omnis vrbs p̄ter romam.
Victus appellatiōe ꝯtinent̃ homini necessaria ad vitā.
Penus est omne qđ hoīes vescuntur.
Vltro citroq̃ ad dicta ⁊ facta referuntur.
Vsurpare est vti tum dicto tum facto. i. vsum capere.
Vt. ꝓ vtpote siue q̄ppe seq̄nti relatiuo. Quintilianꝰ nō damno vt q̄ dixerim esse in oībꝰ vtilitatis aliq̄d.

¶ Finis.

Eiusdem Antonij Nebrissen. de nominibus numeralibus.

Nihil est in hac vita mortali magis necessarium cognitu: ⁊ qđ minus a nr̄i seculi hoībꝰ sciat̃: quā tria illa ī q̄bꝰ sator rerū ideq̃ mūdi arbiter oīa disposuit. Oīa inq̄t in mensura nūero ⁊ pōdere disposuisti. Omitto nūc pondus ⁊ mensurā sine q̄bus multe artes atq̃ imp̄mis medicamētaria immo neq̃ ipsa hoīm societas quā ciuitatē appellamꝰ cōstare pōt. breui nāq̃ ijs de rebꝰ tradituri sumus certā rōnē etati nr̄e quātū ego existimo incognitā. venio ad nūeros in quos pōdera ipsa ⁊ mensure referunt̃: quotusq̄sq̃ nouit latine numeros suis ꝓprijs vocabulis appellare. posteaquā a primis illis infantibꝰ etiā notis discesserūt. Refert Aristoteles ī ꝓblematis esse quasdā natiōes adeo immanes ⁊ barbaras: vt nesciāt cōputare vltra numeꝝ quaternariū. q̄d si ego mōstrauero eos q̄ vulgo habeant̃ sapiētes nescire quomodo latine dicant. Tres letras tuyas recebi en vn dia: ⁊ cada quatro dias recibo dos. q̄ de alos frayles q̄ andan emparciados de dos en dos cada q̄tro huevos. Et hoc intra nūeros illos notos. q̄d si transgrediamur denariū. q̄d si centenariū. q̄d si millenariū. q̄d si millionē. Sed cū mihi semꝑ fuerit in aīo ꝓ virili Hispanis meis opem ferre in ijs potissimū q̄bus maiorē in modū opꝰ est: libuit hoc in loco disponere in p̄ma serie noīa numeralia. atq̃ e regione scđo in loco noīa ex numeralibꝰ diuidua siue distributiua. tertio noīa ordinalia. quarto aduerbia nūeralia. Secutiq̃ sumꝰ in hac parte tū vsum doctissimoꝝ: tū rōnē: tū etiā ꝓportionem. Posuimꝰ vero nūeros explicitos vsq̃ ad triginta. ceteros vero collegimꝰ in decuplatiōes tm̄. ex q̄bꝰ ⁊ simplis possumꝰ cōponere medios quēadmodū fecimꝰ a viginti in triginta. Prohibuimus aūt vicies bis ⁊ vicies ter ⁊ similia. qđ certos autores secuti in cōmentationibꝰ nr̄is dici posse putabamus. ꝓpterea qđ vicies bis potius q̄dragies. ⁊ vicies ter sexagies designāt ⁊ alia adhūc modū. Preterea vltra centū nō possumꝰ dicere cēties bis. sicut dicimꝰ centū duo. ⁊ centeni bini ⁊ centesimꝰ scđs ꝓpterea qđ centies bis potiꝰ significat ducenties. ⁊ centies ter trecenties. ⁊ silr̄ deinceps. Itaq̃ rōnē secuti potius dicendum esse crediderim centies ⁊ bis. centies ⁊ ter. aut bis supra cēties ⁊ ter supra centies. ⁊c.

Aduertendū tñ antiq̄ores post centū milia potius cōsueuisse dicere bis centū millia. ter centū millia. quater centum millia: quā ducenta trecenta q̄dringenta millia. Et ꝓ eo qđ nos diximus: vn cuento. decies centū millia. dos cuentos. vicies cētum milia. ⁊ deinceps eodem modo.

Illud quoq̃ est aīaduertendum. qđ interrogāti quot pascit seruos. quot possidet agri iugera: rñdendū est ꝑ noīa numeralia puta decē. centū. Interroganti vero quot dentes hn̄t hoīes: rñdendū est ꝑ noīa diuidua siue distributiua puta crāteres binos. caninos quaternos. primores octonos. molares vicenos. Nam si diceres simpliciter: q̄ hoīes hn̄t duos. aut quattuor. aut octo. aut viginti dentes. nō dixisti qđ volebas. Interrogāti vero ꝑ quotus. a. um. rñdendū est ꝑ noīa ordinalia. vt quotus sedet in eccl̄ia cantor ab episcopo: rñdendū est tertius aut q̄rtus aut quotā partē hn̄t clerici ex frugibꝰ: rñdendū est decimā. idest vnam aliquam ex decem.

Sunt ⁊ alie denoīatiōes a noībꝰ numeralibꝰ q̄ dñr multiplicia: vt duplus. triplus. q̄druplus. quincuplus. sexcuplus. septuplus. octuplꝰ. nonuplꝰ. decuplꝰ. quattuordecuplꝰ. q̄ndecuplus. sexdecuplus. centuplus.

Cetera vero multiplicia cū nō habeant ꝓpria noīa ꝑ q̄ possint designari: circūloquimur ea ꝑ numeralia ⁊ ablm̄ huius nois tantus. a. um. vt si dixeris q̄ surripuerit simplū luat vigiti tāto. aut mille tāto. aut mille q̄ngenta tanto. Et eodē mō de multiplicibꝰ illis q̄ significant plicaturā. vt duplex. triplex. q̄druplex. q̄ncuplex. sexcuplex. septemplex. octuplex. nonuplex. decuplex vndecuplex. duodecuplex. tredecuplex. q̄ttuordecuplex. q̄ndecuplex. sexdecuplex. cētuplex. vt Horatiꝰ. cōtra quē duplici pāno patiētia velat. Triplices quoq̃ ⁊ q̄ncuplices tabellas apđ Martialē legimꝰ. ⁊ apđ Ouidiū. Surgit ad hos clypei dñs septemplicis aiax. vbi nō possis dicere duplꝰ. triplꝰ. quadruplꝰ. q̄ncuplus. septuplꝰ. Nam qđ Persius dixit: rem duplica. feci iam triplex. ⁊ Iuue. q̄ triplicē vsurā p̄stare paratus: manifestū est ꝓ triplo posuisse.

Sunt ⁊ alia diuersarum significationum nomina a numeralibus composita ⁊ deriuata: q̄ vltra certos numeros non ꝓcedunt. vt biduo. triduo. quatriduo: sed nō dicimus quinquiduo. sexiduo ⁊c.

Biennio. triennio. quadriennio. quinquennio. sexennio. septennio. decennio. centennio. sed nō dicimꝰ. octonio. nouenio. ducentenio ⁊c.

Nudius tertius. nudius quartus. ⁊ Plautus. nudius q̄ntus. nudius sextus. ⁊ Cicero. nudius tertius decimus. cetera exemplo carent.

Bimus. a. um. trimꝰ. a. um. quadrimꝰ. a. um. ⁊ denoīatiua ab illis bimatus. us. trimatus. us. quadrimatus. us. cetera non leguntur.

Et aduerbia bifariam. trifariam. quadrifariam. omnifariā. multifariam. plurifariam. sed non dicimus quinquefariā. sextifariam ⁊c.

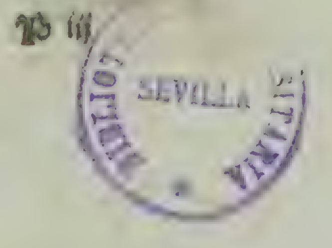
Sunt ⁊ alia noīa nūeralia nūeroꝝ triplicatiua q̄ nō reguunt̃ nisi a certis nūeris hec fere. binio. onis. ꝓ eo qđ ē bis duo bis. hoc est octo. ternio. onis. ꝓ ter tria ter. hoc est septē ⁊ viginti. q̄ternio. onis. ꝓ quater q̄ttuor quater. hoc est q̄ttuor ⁊ sexaginta. quinio. onis. ꝓ quinquies q̄nq̃ q̄nquies. hoc est centū viginti q̄nq̃ ⁊c. eodē modo possent ex ꝓportiōe formari: sed non legūt̃ nisi hec supiora. ⁊ qđ suspicor millionē dictū quē vulgꝰ Hispane appellat million. hoc est millies mille millies.

Sunt quoq̃ alia nomina a diuiduis deriuata q̄ significāt illū numerū ad quē ꝑtinēt hērere: vt singularꝰ vel singularis qđ vnū ꝯtinet. binarꝰ qđ duo. ternarꝰ qđ tria. quaternarius qđ quattuor. q̄narꝰ qđ q̄nq̃. senarꝰ qđ sex. septenarꝰ qđ septem. octonarius quod octo. nouenarius qđ nouē. denarius qđ decem. vndenarius qđ vndecim. duodenarius qđ duodecim. tredenarꝰ qđ tredecim. quaterdenarius qđ quattuordecim. q̄ndenarius qđ quindecim. vicenarius qđ viginti. tricenarius qđ triginta. q̄dragenarius qđ quadraginta. quinquagenarius qđ quinquaginta. sexagenarius qđ sexaginta. septuagenarꝰ qđ septuaginta. octogenarꝰ qđ octoginta. nonagerꝰ qđ nonaginta. centenarius qđ centum. millenarius. quod mille. vt numerus binarius continet duo. sexagenarius senex qui habet. i. vixit annos sexaginta.

Sunt p̄terea quedam ab ordinalibus denoīata: que significant ad illum ordinem pertinere aut esse ex illo ordine. vt secundanus miles qui est ex secunda legione. octuaꝰ ex octaua. decumanꝰ ex decima. ⁊ decumana porta ī castris. ⁊ aes decumanū apud Lucillū. ⁊ decumanū frumentū. qđ ex decimis soluitur.

Tertiana quoq̃ febris que die tertio contingit. ⁊ quartana que quarto. Et ab his rursus denominatiua: vt tertienarius. quartanarius. ⁊ alia eodem modo.

Numeralia	Diuidua	Ordinalia	Aduerbia.
Unus vna vnum.	Singuli.e.a.	Primus.a.um.	Semel.
Duo due duo.	Bini.e.a.	Secundus.a.um.	Bis.
Tres ⁊ tria	Terni.e.a.	Tertius.a.um.	Ter.
Quattuor	Quaterni.e.a.	Quartus.a.um.	Quater.
Q quinqꝫ.	Quini.e.a.	Quintus.a.um.	Quinquies.
Sex.	Seni.e.a.	Sextus.a.um.	Sexies.
Septem	Septeni.e.a.	Septimus.a.um.	Septies.
Octo	Octoni.e.a.	Octauus.a.um.	Octies.
Nouem	Noueni.e.a.	Nonus.a.um.	Nouies
Decem	Deni.e.a.	Decimus.a.um.	Decies.
Undecim	Undeni.e.a.	Undecimus.a.um.	Undecies.
Duodecim	Duodeni.e.a.	Duodecimus.a.um.	Duodecies.
Tredecim	Tredeni.e.a.	Tredecimus.a.um.	Tredecies.
Quattuordecim	Quattuordeni.e.a.	Quartꝰdecimꝰ. a.um.	Quattuordecies.
Quindecim	Quindeni.e.a.	Quintusdecimus	Quindecies.
Sedecim	Sedeni.e.a.	Sextusdecimus.	Sedecies
Septemdecim	Septemdeni	Septimusdecimus.	Septindecies.
Decem ⁊ octo	Octoni ⁊ deni	Octauus decimus	Octies ⁊ decies.
Duodeuiginti	Duodeuiceni	Duodeuicesimus	Duodeuicies.
Decem ⁊ nouem	Noueni ⁊ deni	Nonusdecimus	Nouies ⁊ decies
Undeuiginti	Undeuiceni.e.a.	Undeuicesimus.	Undeuicies.
Uiginti	Uiceni.e.a.	Uicesimus.	Uicies.
Uiginti vnus vel	Uiceni singuli	Uicesimusprimus	Uicies semel.
Unus ⁊ viginti	Singuli ⁊ viceni	Primus ⁊ vicesimus	Semel ⁊ vicies
Uigintiduo	Uiceni bini.e.a.	Uicesimussecundus	Uicies bis nō dicitur
Duo ⁊ viginti	Bini ⁊ viceni	Secūdus ⁊ vicesimus	Bis ⁊ vicies dicitur.
Uiginti tres	Uiceni terni vel	Uicesimustertius	Uicies ter nō dicitur.
Tres ⁊ viginti	Terni ⁊ viceni	Tertius ⁊ vicesimus	Ter ⁊ vicies dicitur
Uigintiquattuor	Uiceni quaterni vel	Uicesimusquartus	Uicies quater nō dicit'
Quattuor ⁊ viginti	Quaterni ⁊ viceni	Quartus ⁊ vicesimus	Quater ⁊ vicies dicitur
Uigintiquinqꝫ	Uiceni quini vel	Uicesimusquintus.	Uicies quinquies nō dr.
Quinqꝫ ⁊ viginti	Quini ⁊ viceni	Quintus ⁊ vicesimus.	Quinquies ⁊ vicies dr.
Uigintisex	Uiceni seni vel.	Uicesimussextus.	Uicies sexies non dr
Sex ⁊ viginti	Seni ⁊ viceni	Sextus ⁊ vicesimus	Sexies ⁊ vicies dicitur.
Uiginti septē	Uiceni septeni vel.	Uicesimusseptimus.	Uicies septies non dr
Septem ⁊ viginti.	Septeni ⁊ viceni.	Septimꝰ ⁊ vicesimus	Septies ⁊ vicies dicit'.
Uiginti octo	Uiceni octoni vel	Uicesimusoctauus	Uicies octies nō dicit'.
Octo ⁊ viginti.	Octoni ⁊ viceni vel.	Octauus ⁊ vicesimꝰ	Octies ⁊ vicies dicitur
Duo de triginta	Duodetriceni.	Duodetricesimus	Duodetricies dicitur
Uiginti nouem.	Uiceni noueni vel	Uicesimusnonus.	Uicies nouies non dr.
Nouem ⁊ viginti.	Undetriceni	Nonus ⁊ vicesimus	Nouies ⁊ vicies dicitur.
Undetriginta	Triceni.e.a.	Undetricesimus	Undetricies dicitur.
Triginta.⁊c.siłr.	Quadrageni.e.a.	Tricesimus.	Tricies
Quadraginta.	Quinquageni.e.a.	Quadragesimus	Quadragies.
Quinquaginta.	Sexageni.e.a.	Quinquagesimus.	Quinquagies
Sexaginta	Septuageni.e.a.	Sexagesimus	Sexagies
Septuaginta.	Octogeni.e.a.	Septuagesimus	Septuagies.
Octoginta.	Nonageni.e.a.	Octogesimus	Octogies.
Nonaginta.	Centeni.e.a.	Nonagesimus	Nonagies
Centum.	Centeni singuli	Centesimus.a.um.	Centies.
Centum vnus	Singli supra cētenos	Centesimus primus	Centies ⁊ semel
Unus supra centum.	Centeni bini.	Primus supra centesimum.	Semel ⁊ centies
Centum duo	Bini supra cētenos.	Cētesimus secūdus	Centies ⁊ bis.
Duo supra centum.	Centeni terni	Scd's supra centesimum.	Bis ⁊ centies
Centum tria	Terni supra cētenos.	Centesimus tertius.	Centies ⁊ ter
Tria supra centū.⁊c.	Ducēteni vel duceni.	Tertius supra cētesimum.	Ter ⁊ centies.
Ducenti.e.a.vel	Bis centeni.	Ducētesimus vel.	Ducenties vel.
Bis centum	Trecēteni vł treceni	Bis cētesimus.	Bis cēties
Trecenti.e.a.vel.	Tercenteni.	Trecētesimus vel	Trecenties vel.
Tercentum.	Quadringēteni vł.geni	Tercētesimus.	Tercenties
Quadrigenti.e.a.vel	Quatercenteni	Quadrigētesimꝰ vel	Quadringēties vel
Quater centum.	Quingēteni vel q̄ngeni	Quatercentesimꝰ	Quatercenties
Quingenti.e.a.vel.	Quinquies centeni.	Quingētesimus vel	Quingēties vel
Quinquies centum.	Sexcēteni vel.ceni.	Quinq̄es cētesimus	Quinquies cēties
Sexcenti.e.a.vel	Sexies cēteni	Sexcentesimus vel	Sexcēties vel.
Sexies centum	Septīgēteni vel.geni	Sexies cētesimus	Sexies centies.
Septingenti.e.a.vel.	Septies cēteni	Septingesimus vel	Septingenties vel
Septies centum.	Octingenteni vel.geni	Septies centesimus	Septies centies
Octingenti.e.a.vel	Octies centeni	Octingentesimꝰ vel	Octingenties vel
Octies centum.	Nongenteni vel nōngeni.	Octies cētesimus	Octies centies
Nongenti.e.a.vel.	Nouies centeni.	Nongentesimus vel	Nongenties vel
Nouies centum.	Milleni.e.a.vel	Nouies cētesimus	Nouies centies
Mille adiectiuū vel	Singuli milleni	Millesimus.	Millies.

De nominibus numeralibus.

Numeralia.	Diuidua.	Ordinalia.	Aduerbia.
Unum mille.	Singuli milleni.	Millesimus.	Millies.
Duo mille vel	Bini milleni vel	Bis millesimus.	Bis millies.
Duo milia.	Bis milleni	Bis millesimus	Bis millies
Tria mille vel	Ter milleni vel	Ter millesimus	Ter millies
Tria milia.&c	Terni milleni	Ter millesimus	Ter millies.
Decem mille vel	Deni milleni.	Decies millesimus.	Decies millies.
Decem millia	Decies milleni	Decies millesimus.	Decies millies.
Uiginti mille	Uiceni milleni.	Uicies millesimus	Uicies millies
Uiginti millia	Uicies milleni	Uicies millesimus.	Uicies millies.
Triginta mille	Triceni milleni	Tricies millesimus	Tricies millies
Triginta millia	Tricies milleni	Tricies millesimus.	Tricies millies
Quadragita mille.	Quadrageni milleni	Quadragies millesimꝰ	Quadragies millies
Quadragita milia.	Quadragies milleni	Quadragies millesimꝰ	Quadragies millies
Quinquaginta mille.	Quinquageni milleni	Quinquagies millesimus.	Quinquagies millies
Quinquaginta milia.	Quinquagies milleni	Quinquagies millesimꝰ.	Quinquagies millies
Sexaginta mille	Sexageni milleni	Sexagies millesimus.	Sexagies millies
Sexaginta milia.	Sexagies milleni	Sexagies millesimus.	Sexagies millies
Septuaginta mille	Septuageni milleni.	Septuagies millesimus.	Septuagies millies.
Septuaginta milia	Septuagies milleni	Septuagies millesimus.	Septuagies millies.
Octoginta mille	Octogeni milleni	Octogies millesimꝰ	Octogies millies
Octogininta milia	Octogies milleni	Octogies millesimꝰ	Octogies millies.
Nonaginta mille.	Nonageni milleni	Nonagies millesimꝰ	Nonagies millies
Nonaginta milia	Nonagies milleni	Nonagies millesimꝰ	Nonagies millies
Centū mille vel milia.	Centeni vel.cs.milleni.	Centies millesimus	Centies millies.

¶ De punctis clausularum.

Quemadmodū in sermonis ductu necesse est fieri quasdā silētij distinctiōes:tū vt auditor ītelligat clausularū diuersitatē: tū etiā vt is q̄ loquiť captato spū maiori acrimonia ꝓficiet:idē q̄q; faciamꝰ oportet in scripto:vt ꝑ q̄dā signa confusionē illā distinguamꝰ.⁏ Est q; illud in primis aīaduertēdū duas tm̄ esse notas: q̄bus eruditi eē cōtextus ambiguitatē illam distin guūt:dicēte Hieronymo in ꝓlogo Esaie:sed qd̄ in Demosthene ⁊ Tullio solet fieri:vt ꝑ cola scribanť ⁊ comata. Nam qui quas appellāt periodos/virgulas/⁊ parētheses addiderūt: nullos habēt autores:cum econtrario sacre scripture libri colo ⁊ cōmate contenti sint. Est igitur cōma : quod per duo puncta designatur:quoties orationis tractus eo ꝑuenit vbi oratio cum verbo aut aliquo vim verbi obtinente finitur:sed tamen aliam quandā orationē sibi adiungi desiderat.vt cōuertente dn̄o captiuitatē syon: vel cū conuerteret dominus captiuitatē syon. Cōma autē dicitur a copto verbo greco qd̄ est incido.vnde latine potest appellari incisio:qm̄ suo loco incidiť oro. Colū cuiꝰ nota punctꝰ est:poniť vbi clausula finiť atq; q̄escit.vt cū cōuerteret dn̄s captiuitatē syō: facti sumꝰ sicut ꝯsolati. Sūt q̄dā loca ī q̄bꝰ nescias an oro q̄ seq̄ť:ex suꝑiori depēdeat.vt Dixit dn̄s dn̄o meo:sede a dextris meis. hoc loco cōma colū potuit eē. Colū q̄q; ponimꝰ īter singulas partes orōnis:q̄ ꝑ articulū aut dissolutū sine ꝯiunctiōe āuectunť vt grāmaticꝰ.rhetor.geometres.pictor.aliptes. Nō tm̄ dissimulauerim opoztunā eē notā interrogatiōis ī fine clausularū q̄s iterro gatiue aut cū iterrogatiōe admiratiue ꝓferimꝰ.vt hic pietatis honos:sic nos in sceptra reponis? Pretermittere vero nullo mō possū:qd̄ video Quītiliano exactissimo harū rerū iudici placuisse: vt q̄ties dictio esset ābigua vl' significatiōe/ vl' declinatiōe/vl' mutatiōe ī aliā ptē orōnis:ābiguitas illa suꝑ īposito apice tolleret.esto exēpli grā.occidit si habet apicē in pma syllaba:significat in ea eē a cētū ꝑdominātē:seq̄ntēq; eē breuē : ꝓferriq; accentu graui:valetq; tūc occido.i.pereo.qd̄ si suꝑ secundā ponat apex: significat syllabā illā eē longā in eaq; ꝓferri accentū ꝑdominantem.vt occido.valet ꝓ eo quod interficio.

De ordine partiū orationis.

Cum eēm cotidiano ꝑpe cōuitio req̄sitꝰ tū ab amicis tū etiā ab alienoribꝰ vt scriberē aliq̄d de cōstru ctiōe quā ipsi appellāt:ego vero ordinē potiꝰ partiū orōnis dixerim:nō potui negociū recusare qd̄ tātope efflagitabať. Oro vero a grāmaticis nō ea lege ordinať qua iuniores putāt.vt ntūs semp ꝑcedat & verbū sequať. &c. Sed ita ordināda ē:vt qd̄ est inuolutū explicet:ita vt ex dispositiōe partiū sensus lectiōis possit ꝑcipi. & an ex orōnis serie aliq̄ dictio sit ociosa & ab orōne soluta. Nō tm̄ fuisse illū ordinē apd̄ anti q̄s quem isti nunc desiderant:licet videre apud autores q plærūq; descēdūt ad ordinē lectiōis. vt Donatus in barbarismo cū de synchesi hiperbatō specie differeret:citās illud Vergi.in.i.æneī. Tris notus abreptas in saxa latētia torquet:Saxa vocāt itali mediis q̄ ī fluctibus aras. Ordo inquit est:Tris naues abreptas notus torquet in saxa.q̄ saxa in mediis fluctibus latentia itali vocant arasꝰ. En tibi accusatiuum ꝑpositum nō mo do verbo sed etiā verbi supposito. & in mediis fluctibꝰ hoc est ablatiuum cū prepositione ꝑpositum par ticipio:& in hunc modum alia.Sed vt his morē geramus:hunc ordinem sequi poterunt.

Igiť posita ante oculos clausula: principio verbum cōtemplabimur.deinde verbi suppositū.consequē ter casus cū quibus verbū cōstruitur. Ordinamus vero sic. Si fuerit uocatiuus ab eo faciemus initium. Q̄d si non fuerit.a ntō incipiemus. Deinde verbū sequiť. cui adiungiť aduerbium.nā aduerbiū qd̄ verbū de terminat aut participiū aut nomē: continuo post illas particulas poni debet. quēadmodū ꝑpositio ante suū casualem. & coniunctio ante illud quod superioribus adnectit. Q̄d si duo verba aut plura fuerint in eadē clausula:a principali verbo hoc est qd̄ facit orōnem quiescere incipiendū erit. vt liber quem emisti erat meus.verbū principale est erat. Tunc apponemꝰ dtm̄ aut accusatiuū vt commodius erit.tandē casum qui ꝑpositionibus adiungiť:siue effectiuum ponemus. Adiectiuum quoq; post substantiuū & relatiuum post antecedentem & genitiuum post dictionem a qua regitur ordinabimus. Preponuntur quoq; particulæ interrogatiuæ.vt quis nūquid. & negatiuæ.vt nemo. & vocatiuę.vt.o.heus. & exhortatiuę & optatiuæ.

Aelij Antonij Nebrissensis grammatici & rhetoris relectio noua de accentu latino aut latinitate donato. quam habuit Salmanticæ. iii. Idus Iunias. Anno. M.D.XIII.

Etsi oẽs disciplinę q̃ actione aliqua siue contemplatione terminãt: maxima ex parte circa res difficiles ãbiguas incertasq; versent: tñ ppẽsiori quodã modo id quotidie in re litteraria experimur. Atq; vt omittam9 illa q̃ sunt nobis inspirata diuinit9: quibus nihil certius esse potest: quid est qđ humana diligentia possit assequi: nisi allucinãs & quasi p noctis vmbras aliquid explorãs? Iam illa q̃ primũ certitudinis gradum obtinere dr̃ metheseos doctrina: tãtis hodie tenebris ĩuoluta est: vt pauca illius vestigia extent. Nam de physicis quota pars rerum est inuenta: quas natura in sinu maiestatis suæ reposuit? Excutiamus nunc artes illas quarũ finis est actio. atq; ciuilẽ imprimis q̃ intra se oĩa illa complectit: quibus humana societas cõstat. Accipe quid de illa philosophorum maximus dicat. Iusta inquit & honesta de quib9 ciuilis cõsiderat: tãtã varietatem & discrepantiã in se hñt: vt lege duntaxat & cõsuetudine: nõ aũt natura cõstare videant. Medicina quoq; siue sit illa methodica. siue clitica. siue empirica. nihil est incertius cum p loci. p tpis. p ætatis. p medicamentorum rõne labet: atq; subinde nouitatib9 victa mutet. Nolo nunc commemorare aliarum artiũ incõstãtiã: venio ad grãmaticen: cui ratio dicendi cõiuncta est: q̃ cũ sit ex diuersorum temporum autorib9 aut ex contemporaneis discrepãtibus collecta: nihil ppe modum certi ac definiti de ea tradi potest. Quare illud vnicũ tãtę ambiguitatis remediũ est nobis reliquũ: vt optimi cuiusq; autoritati innitamur. Qui sint aũt optimi aut qui aliis p̃stãtes: alibi est a nobis copiosius disputatũ. Sed cũ sint alia cõplura q̃ longa desuetudine interciderũt: illud imprimis est q in pferendis verborum syllabis a plerisq; oib9 peccat: tũ in extensiõis quãtitate: tũ in acumine & grauitate. Nam cũ inter alias syllabę accidentias duę potissimũ sint necessariæ: extensiõis quãtitas & sublatio atq; dep̃ssio: nemo est hodie qui syllabas sua tpis duratiõe pferat: hoc est breuẽ vno tpe longã duobus: etiã si artis p̃cepta calleat: q̃ de hac rõne tradunt. Quid quod neq; satis cõpertũ est a grãmaticis de quibusdã longę ne an breues sint? Nã quis hodie scit qua tpis duratiõe pferat inclyt9: qua insan9 in prima syllaba? Quia si dicis q breui quia p naturã semper breuiat: etiã si positione sit longa: quomodo nunq̃ in carmine reperit breuis: nisi cũ vocalis sequit. vt inanis iners. Aut si lõga est natura seq̃nti cõsonãte: quomodo Cicero de oratore ad Brutũ dicit. q inclyt9 breuiat & insan9 pducit? Verba illius sunt. Inclytus dicim9 breui prima. insanus pducta. insipiẽs in human9 breui. infœlix longa. Itaq; iã syllabarum quãtitas ad nullos alios vsus est necessaria q̃ ad examinãda carmina & accentus rõnem. ad extensionẽ cõtractionẽq; nihil prorsus: cũ indifferẽter lõgis p breuibus. & breuib9 p longis vtamur. Sed cũ in arte mea de accentu latino regulas pponerẽ: cur cũ longe lateq; paterent: in ãgustias quasdã coarctaui? Aut quid mihi venit in mentẽ. vt cũ Quintilian9 libro primo institutionũ oratoriarum latini accẽtus regulas simpliciter & sine vlla exceptiõe traderet. ego illas in arctũ quendã locũ augens artis difficultatem cõtraxerim. hoc est in nigrũ cãdida vertere in tenebras splendore cõspicua. Apud nos inquit ille: accentus latini ratio breuissima est. Nãq; in omni voce acuta intra numerum triũ syllabarum cõtinet siue hæ sint in verbo solę: siue vltimę: & in his aut pxima extremę: aut a fine tertia. Trium porro de quib9 loquimur: media longa aut acuta erit. aut flexa. eodẽ loco breuis vtiq; tertiã acuet. Est aũt in omni voce vtiq; acuta: sed nunq̃ plus vna: neq; vnq̃ vltima. ideoq; in dissyllabis prior acuta. Preterea nunq̃ in eadẽ flexa & acuta: quia eadẽ flexa ex acuta. vtiq; neutra claudet vocẽ latinã. Et vero q̃ sunt syllabę vni9: erunt acuta aut flexa: ne sit aliqua vox sine acuta. Quid aperti9 dici potuit: aut quid simplicius? Atq; vt eandẽ p̃ceptionẽ nobis ĩculcaret: idẽ sępe sed aliis verbis repetit. Est inquit in omĩ voce acuta syllaba: neq; vnq̃ vltima: ideoq; in dissyllabis prior. Et subdit: q accent9 acut9 in penultima aut in ãtepenultima: circũflexus in vltima aut in pxima a fine semper collocari debet. Idẽ quoq; autor libro eiusdẽ operis duodecimo vbi oratorẽ officio instruit: moribusq; informat. accentus inquit cum rigore quodã: tum similitudine ipsa minus suaues habem9: quod vltima syllaba neq; acuta vnq̃ excitat: nec flexa circũducit: sed in grauem vel in duas graues cadit semper. Vides quemadmodũ per abnegationẽ interponit decretũ irritãs: cũ dicit neq; vnq̃ vltima: & vtiq; neutra claudit vocẽ latinã: sed in grauẽ vel in duas graues cadit semper. Quã generalitatẽ nullis coarctat limitib9: nulla exceptiõe cõtrahit. nullis p̃scribit finibus. Quid igit sibi voluit quod in calce nrarum introductionũ dixim9 accentus latini regulas tot modis fallere? Ac primo quidẽ distinctione: hoc est differentiæ causa. Secũdo abscisiõe. Tertio attractione. Quarto interrogatione. Nã de synepia hoc est de cõseq̃ntia & de idiomate postea disserem9. Ego tibi o amice: vt ingenue verũ fatear: quo tpe rudimẽta illa in vulg9 edidi: nõ putarã tãto cõsensu oẽs Hispanos meos in sentẽtiã meã ituros. Itaq; nõ fuerã ausus

immutare quicq̄ ex iis vocultationibus quae illorum auribus iam pridē insederāt: cum praesertim essent autores quib? possent errata sua defendere. Nā quis mihi crederet: si iā inde a principio dedissem pręceptū: quod in crementis verborum pferendum esset. Amauerímus amaueritis. Docuerímus docueritis. & similiter cadentia: accentu in penultima circumflexo. Atqui iam nemo est vel mediocriter doctus: qui sic nō pferat: tantum potuit efficere iuncta cum ratione autoritas. Quod spero etiam futurum in iis vocibus: de quibus impraesentiarum disputaturi sumus. Fallunt inquam regulę superiores: & primo quidem distinctiōe: hoc est differentiae causa. Idq quosdam putasse debere fieri. Quintilianus refert. Caeterum iā scio inquit eruditos quosdam & nonnullos etiā grammaticos sic docere ac loqui: vt ppter quaedam vocum discrimina verbum interim acuto sono finiant: vt in illis. Quae circum littora circum piscosos scopulos. ne si grauem posuerint secundam: circus dici videat. non circuitus. Quod nullo modo posse dici Quintilianus statim ostendit dicens. mihi videt conditionem mutare: quod in his locis verba coniungimus. Nam cum dico circū littora: tanq̄ vnū dico dissimulata distinctione. itaq tanq̄ in vna voce vna est acuta: quod idem accidit in illo Troiae qui primus ab oris. Haec Quintilianus. & subdit. separata vero hęc a praecepto nr̄o nō recedent. quod pinde est ac si dicat. praepositiones suo casui praepositas cum illo coalescere: communemq accentum habere: quandoquidem vna vox vtraq particula censet: ita tamen vt praepositionis syllabę oēs grauent & accentus accommodet dictioni cui pręposito illa deseruit. Quod si praepositio separet. quod potest fieri cum contra naturam suam postponit: vt cum Vergilius dixit: transtra per & remos. & alio in loco. Errabant acti fatis maria omnia circū. aut p se praepositio sine suo casu pferat. vt cum dico circū prępositio iungit accusatiuo: palam vero ablatiuo: tunc Quintilianus dicit q tales voces a pręcepto suo non recedent. hoc est q sequent regulas accentus latini perinde ac si essent per se dictiones. Quod vero Quintilianus ait distinctionem illam siue differentiae causam in aduerbiis tantum vindicasse quosdā: id sibi nō placere ostendit cum regulas pponens nihil excipit. Sed neq legi quemq̄ cui? autoritas admitti debeat: qui hoc scripserit. Neq audiui quemq̄ virum doctum: qui huiusmodi loqndi rōne sit vsus. Quod si quis mihi Priscianū obiecerit qui nonnihil huic pręceptioni obstat: vt me aliqn̄ tantis q̄stionibus explicem: principio nō admittam libellū: qui sub illius noīe inscriptus de accētu vulgo circumfert. idq doctissimorum cōsensu atq cōpluribus argumentis facile cōprobat. Nam q̄ de aduerbiis libro quintodecimo atq de aliis partibus orōnis aliis in locis scripsit: nō sunt multifacienda cum habeam autores optimos quorum testimonia possim illi opponere. Seruius in illud ex aeneidis Vergilianae libro sexto. illius ergo venimus. Ergo inquit coniunctio fuit: sed per accentus mutationem in aduerbium transit: & est sola particula quae habet in fine accentum circūflexum. Quod si sola: igit alias aduerbium loci & tpis non circumflectit: id quod Priscianus putat. Idem quoq praecipit composita ab inde tertiā a fine debere acui. vt déinde. éxinde. próinde. périnde. & a quando. vt alíquando. néquando. síquando. Quā pungendi rōnem Aldus Manutius sequit. De quo quid nos sentiamus postea dicemus. Idē adhuc Priscianus asserit ab horsum cōposita. vt déxtrorsum. siníistrorsum. déorsum. séorsum. & ab hac particula versus cum postposita componit: vt italiám versus. siciliám versus: eandē quoq tertiam a fine acuere: nō ob aliā rōnē nisi vt sub vno accentu plata demonstrent esse composita. Non tamē in eadē pstat sententia: sed affert adhuc aliam causam minus aptam: quam sibi magis placere dicit: particulas videlicet illas horsum & versum habere vim quandā inclinandi ad se noīa suprapposita: quemadmodū & illa. q. ne. ve. quas vocant inclinatiuas ex eadem ratiōe de quibus mox. Eandē cōpositionis causam esse dicūt cur illa mutent accentum ex penultima in tertiā a fine déinceps. de répente. de impróuiso. & a ppter cōposita. vt eápropter. quápropter. & a longe. vt délōge. álonge. & a circum. vt circúmcirca. ídcirco. & cōplura alia ad hunc modū. vt dúmtaxat. exáduersum quę omnia & Quintilianus & doctorum vsus excludit. Aiunt praeterea differentiae causa accentu acuto in vltima pferenda esse illa pfectó. porró. immó. ne videant coincidere cum datiuis quorundam nominum. Cur non & aduerbia illa quae ipsa datiui terminatione similia sunt quibusdam nominibus adiectiuis. vt falsó. certó. manifestó. consultó. crebró. auspicató. augurató. sedulò. praecarió. meritó. raró. modó. citó. Ad quod isti respondent id non debere fieri nisi in illis tantum: vbi autores differentiam facere voluerūt: Sed qui tandem obsecro sunt isti autores? vbi latent? vnde sunt petendi? Nōne commodius multoq simplicius est Quintiliani pręceptum: qui nihil tale nos curare pręcipit: sed tantum vt accentus latini regulas teneamus? Quod si vt ille ait consuetudo vicerit: vetus lex sermonis abolebit: totumq hoc negocium qd grammaticē appellamus: nomen est inane. Sit apud gręcos accentus ratio difficilior: sit apud nos q̄ breuissima. habeāt illi accentus magis varios quia plures hn̄t dialectos hoc est loqndi genera: sit nobis vnum atq simplex dicendi genus: sint illis quātumcūq volent accētus suaues atq ipsa varietate dulces: dum nobis relinquant grauitatem atq constantiā: qui musas colimus seueriores. Maneat igit nobis in hac parte fixum indubitatumq pręceptū: siue fiat compositio ex diuersis particulis: siue inuicem apponāt: semper obseruandos esse tenores ppositis de latino sermone regulis hoc est nunq̄ in fine acuendam aut circumflectendam esse syllabam: nisi in iis q̄ sunt syllabę vnius. Neq dicendū cū imperita multitudine. plané. sané. vná. poné. feré. fermé. ergó. aliâs. vltima acuta aut circūflexa: sed econtrario priori acuta aut circūflexa

sequenti vero delecta. Quod si penultima per naturam fuerit longa: in eadem accentum debere collocari.
Neq; cum vulgo proferas prima acuta ádprime siue apprime: sed media adpríme siue appríme: quia ea=
dem est longa. Non enímuero siue átuero antepenultima acuta: sed penultima enimuéro atuéro. Quod
si fuerit breuis: in tertiam a fine esse tranferendum: si dictio sit composita. vt in illis ádmodum: quemád=
modum. propémodum. póstmodum. póstmodo. quodámmodo. huiúsmodi. istiúsmodi. Si vero com=
positione non coalescant: suo quęq; accentu erunt proferenda: vt si tribus particulis solutis dico quem ad
modum. Idem quoq; dicendum de illis multómagis siue múltomágis. quantómagis siue quanto má=
gis. multóminus siue múlto mínus paulóminus siue páulo mínus. nihilómagis siue níhilo mágis. nihi=
lóminus siue níhilo mínus. Alióqui si componatur accentu in penultima. si vero non componatur sua
quæq; particula suum accentum habebit. Ex hac ratione tenus præpositio cum postponatur semper con
tra naturam præpositionis: si componitur remittit accentum ad syllabam præcedentem. vt háctenus. quá=
tenus. Si vero non componitur: suum per se accentum retinebit. vt crurum ténus. capulo ténus. pube té=
nus. Illa tamen quæ corrupta in compositionem veniunt siue ita coeunt vt non possint separari: si penul=
timam habent breuem: regulam accentus generalem sequuntur. vt alíubi. sícubi. ínibi. idéntidem. índi=
dem. interáloci. óbiter. & huiusmodi. Secundo inq; accentus latini regula fallit in dictionibus abscissis
quia in eadem syllaba retinent accentum: in qua fuerat ante abscissionem: quemadmodum in nominibus
propriis secundæ declinationis in. ius. syllabas desinentibus: quæ. us. mutata in. e. apud antiquissimos for=
mabant vocandi casum: vt hic Vergilius o Vergilie. hic Ouidius o Ouidie. hic Mercurius o Mercú=
rie antepenultima acuta: propterea quod penultima breuis est. Deinde. us. finalis abscissa sequens atq;
proinde seculum eruditius protulit. o Vergíli. o Ouidi. o Mercúri. accentu acuto in eadem syllaba hoc
est in penultima: quãq; sit breuis: quod est contra latini sermonis regulam. Quis hoc dicit? Priscianus opi=
nor in secundo de octo partibus orationis volumine: cum de vocatiuo singulari declinationis secun=
dæ agit. Atqui. P. Nigidius figulus apud Gellium in libro noctium atticarum duodecimo aliter sen=
tit: reiiciendum esse videlicet in tertiam a fine: quoniam penultima sit breuis. Nigidii verba referẽte Gel=
lio ex grammaticorum commẽtariorum libro quarto & vicesimo sunt huiusmodi. Voculatio inquit qui
poterit seruari: si non scimus in nominibus vt Valeri vtrum interrogandi an vocandi sint casus? Nam
interrogandi secunda syllaba superiori tono est quam prima: deinde nouissima deiicitur. At in casu vocan=
di superiori tono est prima: deinde gradatim descenditur. sic quidem Nigidius præcipit. Sed si quis nunc
inquit Valerium appellans in casu vocandi secundum præceptum Nigidii acuerit primam: nõ multum
aberit: quin rideatur. Hæc Gellius. Voculationem appellat Nigidius: quem nos accẽtum. Casum interro=
gandi: quem nos genitiuum: quia per illum interrogamus cuius est aliqua res. Casum vocandi quem nos
vocatiuum. Sed cur in vocatiuo Nigidius acuit tertiam a fine: & in genitiuo penultimã? illa nimirum ratio
est: quod vocatiuus. i. simplici genitiuus. i. duplici scribitur. quæ prolatæ coalescunt in synæresim: retinent
tamen propemodum vim suam. Sed dic mihi rogo te: vtri magis credendum esse censes. Prisciano homi
ni nouicio atq; omnium reprehensioni obnoxio: an Nigidio omnium iudicio viro eruditissimo? Nemo
est vel mediocriter in re litteraria doctus: qui nõ in Prisciano aliquid desideret: aliquid detrahat: aliquid scri=
ptum negligentius existimet. Idq; iam vulgo persuasum est: vt illius auctoritas non admittatur: nisi in iis
quæ aliorum testimonio probat: aut quæ aliorum sententiæ dũtaxat non aduersentur. At de Nigidio Fi=
gulo audi quid Gellius in libri vndeuicesimi calce scribat. Aetas inquit Marci Ciceronis & C. Cæsaris pre=
stantes facundia viros paucos habuit: doctrinarum autem multiformium variarumq; artium quibus hu=
manitas erudita est: culmina habuit Marcum Varronem. & Publium Nigidium. & quæ sequuntur. Sed
obiicet mihi quispiam rursus: cur igitur contra Nigidium præceptionẽ dedisti: quod abscissione accent9
latini regula fallit? Nimirum quia illud vulgo proponebatur: sed quid ego de ea re sentirem in cõmentatio
nibus in quibus cũ eruditioribus loquor: manifeste ostendi. Quãq; P. Nigidius inquã vir sui seculi pre=
ter vnũ Ciceronẽ omniũ eruditissimus putauerit in casu vocãdi huius nominis valerius: primam accentu
acuto esse proferendã. Quod & si Gellius scribit non defuisse qui irriderent ego tantũ Nigidio tribuo: vt
cũ eo libentius velim errare: q; cũ omnibus neotericis litteratoribus verũ dicere. Scribit prætera priscia=
nus libro quinto ꝙ nomina in. as. desinentia si sunt latina & patria: debent in fine circũflecti. vt arpinâs
suffensâs capenâs. affertq; eius rei causam: quia per syncopã proferuntur: antiquissimi enim hic & hæc ar=
pinatis & hoc arpinate proferebãt. Idẽ quoq; de pronominibus illis nostrâs & vestrâs vult intelligi. Quin=
tilianus certe nihil tale pręcipit: neq; quod ego legerim quisquã hoc scripsit: cuius modo autoritas sit reci=
pienda. Nam quod Probus grammaticus in illud Vergilii ex tertio æn. humo fumat neptunia troia scribit
exponendum esse fumat pro fumauit: atq; idcirco fumat vltimam debere circũflectere: merito a Seruio in
eodẽ loco exploditur: neq; vllo modo est admittẽdũ. Sed neq; illa quæ sunt a dico dicis. duco ducis. & fa=
cio facis cõposita: quæ abiiciũt. e. litterã finalẽ in secũda persona singularis pręsentis imperatiui modi: alio
modo sunt proferenda: q; secundũ regulas accẽtus latini. Sicut neq; aduerbia illa isthuc illuc. isthic. illic. &
similia. neq; obstat ꝙ sunt abscissa ab eo quod est isthuce. illuce. iamdónec siue ex eo quod est abscissum.

ab eo quod donicum.ſiue ex regula de accentu latino tradita primam circũflectit. Tertio inquam accent⁹
latini regula fallit attractione:ſiue inclinatione:ex natura vt aiunt quarũdam particularum quas dicunt ha-
bere vim attrahendi ſiue inclinandi ad ſe vltimam ſyllabam dictionis pręcedentis. Græci tamen aliter di-
cunt appellari apud ſe quaſdam particulas encliticas hoc eſt inclinatiuas; non quod ad ſe inclinent, vltimas
dictionum pręcedentium ſyllabas:ſed q ad illas ſuos accentus remittant. Sed ſiue hoc ſiue illud ſit: quod ad
rationem prolationis attinet:nihil refert. Sed habent græci huiuſmodi particulas inclinatiuas: quibus eſt
conſuetum acuere vltimas dictionum ſyllabas: idq; apud illos habere neſcio quam ſuauitatem Quintilia-
nus dicebat. Latini ſermonis conſuetudo huiuſmodi accentus quaſi peregrinos penitus reformidat. Quis
igitur præceptum illud primum induxit? aut vnde factum eſt: quod tam pertinaciter indoctorum animis
inſederit:vt nihil ſit:quod maiori contentione defendant? Quibus aſtipulantur nõ infimæ conditionis ho
mines:ſed maximi in re litteraria viri. Atq; in primis Aldus manutius: qui nunq̃ aliter pũgit libros: quos
per totum orbem terræ diſpergit. Sed quid ſi Quintilianus nihil tale præcipit? Quid ſi nemo eſt hodie:
qui virum doctum ita loquẽtem audierit? neq; vt opinor Aldus ipſe vnq̃ eſt locutus. Igitur Aldus quiſpiã
dicet:aliud facit.aliud præcipit. Sic eſt profecto.plenaq; huiuſmodi erroribus eſt vita. Sed in hoc peculiare
quiddam accidit vt contra falſum præceptum recte homines loquantur eruditi: aliis in rebus ediuerſo be-
ne præcipiant & agant male. Sed eſto ſyllaba inclinatiuæ particulæ incumbens acuenda ſit: id quod eſt in
noſtris præceptionibus traditum: num ita debet acui vt iſti faciunt? hoc eſt excitato ac vehemẽti quodam
ſono? Cur igitur dediſti nobis præceptum quod erat dediſcẽdum? Nimirum quia illic cum vulgo hoc eſt
cum pueris rudibus.cum præceptoribus parum eruditis. cum ſacrificulis & æditWis res agebatur. Quod
genus hominum nihil probat niſi quod didicit:atq; plærũq; nouitatibus offenditur. Quos cum recta
non poſſemus adoriri: dolis fuerunt circũueniendi. Diximus nãq; huiuſmodi ſyllabas non incitato illo ac
centu proferendas quem latinus ſermo recuſat:ſed clementiori & qualis eſt fere quem ipſi moderatum ap-
pellabant. Idq; teſtati ſumus in commentationibus noſtris in quibus non tam diſcipulos quam præcepto
res artis litterariæ inſtituimus. Sed de his hactenus.nunc ad reliqua pergamus.

Diximus accentus latini regulam quarto deficere interrogatione: quoniam vltimas clauſularum ſylla-
bas interrogando ſuſpendimus. Quod nimium eccleſiaſtici faciunt cum pſalmos. prophetias. epiſtolas:
euangelia. & doctorum expoſitiones populo audiente pronunciant: vel potius ſuboſcure cantãt. atq; vno
prope ductu ſyllabas omnes efferunt: niſi quatenus dictionis gratia quaſdam ſeſquitono: quaſdam diapẽ-
te hoc eſt tribus tonis cum dimidio ſubmittunt: At cum eſt interrogandum: quartam a fine deiiciunt ſe-
mitono: tertiam ſeſquitono: deinde penultimam tono: atq; vltimam rurſus attollunt ſeſquitono: vt ſit vlti-
ma ſyllaba par quintæ præcedenti. Quam monotomiam: ideſt eiuſdem toni ſimilitudinem fugiendam
eſſe in pronunciatione Quintilianus præcipit. Neq; enim omnia ſubmiſſo: neq; omnia elato neq; omĩa
medio quodam ſono: atq; ſub vno deniq; aſpectu ſunt proferenda: ſed faciendi ſunt quidam dictionum
ſyllabarumq; flexus: prout verborum aut ſententiarum aut ad ſequentia tranſitus ratio exegerit. Aliter
nãq; cæſum claudimus recitando Iuuenalis illud.

Semper ego auditor tantum: nunquam ne reponam:
Vexatus toties rauci theſeide codri? Aliter illud eiuſdem.
Nonne libet medio ceras implere capaces.

Quadriuio. illic nãq; acuimus finem: at hic grauamus. Itaq; nulla de his certa regula tradi magis poteſt:
quam de interiectionibus: quas omnes ſcribunt pro mentis noſtræ affectu aut pro arbitrio eſſe proferen
das. Audiui ego nuper Bernardum gentilem ſiculum ordinis prædicatorum fratrem: qui carmina ſua
quædã mihi recitans accentu acuto omnes clauſulas non ſine decore ac venuſtate finiebat. Deficiunt præ-
terea latini accentus regulæ idiomate: hoc eſt cum dictiones peregrinę ſermoni latino miſcẽtur: de quo in
calce introductionum latinarum diximus.

Hebreę voces plærumq; in fine acuuntur.
Non tamen & ſemper: quia ſæpe in fine grauantur:
Id quod alexander deceptus forte putauit.
Si caſus græcos vſurpet ſermo latinus:
Accentu græco talis vox eſt referenda.
Græca ſit at ſi vox ſed declinata latine:
Accentus noſter caſus moderabitur illos.

Nam quemadmodum in tertia repetitione diximus: de accẽtu latinarum dictionum multa a multis pro-
dita ſunt: at de hebraicis & græcis cum in ſermonem latinum non mutata litteratura tranſferuntur: quo eſ-
ſent accentu proferendę: neminem adhuc certi quicq̃ prodidiſſe. Quo in loco & ſi nonnihil de accentu
græco attigimus: atq; illa eadem ex parte cõlecimus in quodã opus quod cum eiſdem introductionibus
vulgo circumfertur: non tamen pigebit me nunc ea ipſa repetens iterũq; iterũq; monere. Neq; enim for-
taſſe ad rem tã inſuetã atq; proinde plæriſq; ignoratam vna via perueniri poteſt. Sed antea q̃ ad græcarũ

dictionū accētꝰ veniamꝰ:reddēdū hoc in loco est:quod de synepia sumus polliciti nos esse dicturos: quod
cū dictio hebraica siue græca finitur in syllaba acuta: sequiturꝗ ante cæsum siue clausulā aliqua verborum
series dissimulatur accētꝰ ille acutꝰ:& pro illo ponitur grauis.vt quod in genealogia saluatoris nostri legi-
mus apud Matthæū.Liber generationis Iesu christi filii Dauid filii Abraā.Abraā aūt genuit isaac.in prio
ri loco abraám accētu acuto in fine ꝓfertur:quia cæsum finitur.In sequēti grauis ponitur pro acuto: quia
sequitur genuit isaac.idē est dicēdū de clausulis sequētibꝰ. Igitur hebraicis vocibus in aliud tēpus reiectis:
de græcarū dictionū accētu q̄ sermoni latino intermisceri consueuerunt:pauca impræsentiarum perstrin-
gemus.Hæ omnes cū apud illos quinꝗ declinationes distribuantur:a nobis in tres dūtaxat priores redu
cuntur.Nam per quartā & quintā nullū est græcum nomen quod inflectatur: sed neꝗ latinū quod quidē
sit propriū.Nomina quoꝗ in quibꝰ declinatio græca cū suo accētu ab autoribꝰ vsurpatur:maiori ex par
te propria sunt virorū aut fœminarū siue locorū.Quæ quoniā in alterā linguā nō debēt trāsferri: non sine
causa interp̄tes cū sua litteratura plærūꝗ reliquerūt.Id quod est a septuaginta obseruatum:qui ex hebræo
in græcū sermonē transferentes raro ex propriis nominibꝰ quicꝗ̄ immutarunt. Posteriores audacius ex
adā adámus:ex abraā abraámus.ex iacob iacóbus.ex ioseph ioséphꝰ.atꝗ ad hūc modū alia cōplura in-
terpretātes.Pari quoꝗ modo latini ex græco nomina ꝓpria vertētes cū sua litteratura plærūꝗ reliquerūt.
nōnūꝙ illis declinationē suā cū reliquis accidētibꝰ accōmodarūt.Hinc. Quintilianus de grāmatica disse-
rēs.Recentiores inquit instituerūt græcis nominibꝰ græcas potius declinationes dare: tamen ipsum non
semper fieri potest.& subdit.Mihi autē placet latinā rationē sequi quousꝗ patitur decor.Neꝗ em̄ calypso-
nē dixerim vt iunonē:ꝙ ꝙ secutus antiquos.Cæsar vtitur hac ratione declinādi: sed autoritatē inquit con-
suetudo superauit.Phocas præterea vbi de græca declinatione:errant inquit qui didónis aut mantónis di-
cunt genitiuum:& vocū asperitas & veterū autoritas eiusmodi declinationē repudiauit.Quod si græcorū
nominū græcā declinationē admittimꝰ:& accētus quoꝗ græcos cum illis recipiamus necesse est: id quod
omnes ad vnū tam antiqui ꝙ recētiores grāmatici cōfitentur. Nominū itaꝗ græcorū aut eorū quæ per
græcā declinationē inflexa latino sermoni miscētur:nominatiui terminationes partim sunt mere græcæ.
partim mere latinæ.partim græcis atꝗ latinis cōmunes.Mere græcas voco illas: quæ non admittunt ca-
sus latinos.mere latinas:q̄ non admittunt casus græcos. cōmunes:q̄ sub eadē græca terminatione possunt
græce simul & latine declinari.Potest tamē fieri vt in quibusdā magis sint in vsu casus græci ꝙ latini: atꝗ
ediuerso in quibusdam magis latini ꝙ græci.Mere græce terminationes sunt illæ quas grāmatici declina-
tioni latinæ non interposuerunt.Hæ sunt in.a.longā quæ ad primā declinationē referuntur: vt neméa.as.
In.e.longā q̄ ad eandem primā vt Heléne.es. In.o.longā q̄ ad tertiā:vt saphó saphóos.& per synæresin
saphûs.In.os.& in.on.breues: q̄ ad secūdā. vt ílios vel ílion iliu. Mere latinæ sunt quæ græcos casus non
admittūt.quēadmodū oēs q̄ ex terminatione græca in latinā litteris immutatis sunt translatæ: vt ab helé-
ne.es.hélena.æ.ab atrídes.u.atrída.æ.Cōmunes sunt aliæ oēs quæ sub eadē terminatione græce & latine
possunt declinari:nisi quod vt paulo ante diximꝰ latini aliis casibꝰ magis ꝙ aliis vtūtur:puta in tertia decli
natiōe accusatiuis vtriusꝗ numeri potiusꝙ genitiuis.& genitiuis ꝙ datiuis. In scd̄a quoꝗ actō & vctō fre
quētius ꝙ gtō & gtō ꝙ datiuo.Ablatiuꝰ tamē quo græci carēt:semp erit latinꝰ:ac proinde accētu ac decli-
natione latina moderādus:præsertim si cū latina terminatione coinciderit.Nā in mere græca declinatione
ab latiuus datiuo potiꝰ assimilabitur.Sed antea ꝙ de singulis dicam : explodēda mihi est hoc in loco Aldi
manutii ratio:qua ex Quintiliani p̄cepto vtitur in accentibus per apices designandis.Nam in terminatio-
nibus illis q̄ sunt græcis atꝗ latinis cōmunes ego non video cur græcos potius ꝙ latinos sequatur. Nisi
forte fe:quia magis fauet græcę ꝙ latinę lectioni:siue vt nos homines latinos contēnat græcis se vocibus
iactat.Quod si iā terminationes illę sunt latinitate donatæ: atꝗ omniū cōsensu inter latinas receptę nume-
rātur:quæ tandē cacozelia est alienis ꝙ patriis vti male! Igitur quēadmodū ego illi facile assentior in mere
græca declinatione:ita in cōmuni penitꝰ dissentio. Itaꝗ ob hāc causam inter accētus græci regulas pro-
posita est a nobis vigesima his verbis.Ntūs atꝗ ꝓinde vctūs singularis terminationē habēs cōmunē græ
cis & latinis:tāetsi accētu græco & latino ꝓferri potest:mixtꝰ tamē sermoni latino secūdū regulas accentꝰ
latini proferēdus est.In sermone vero græco accētus græci regulas sequatur oportet. Esto exempli causa
hoc nomē átreus:quod tā a græcis ꝙ a latinis per eus diphthongon ꝓfertur: quā terminationē latini suā
fecere:atꝗ accētu acuto in prima protulerunt.Atqui Aldus mauult accentu acuto in vltima notare quēad-
modū & oīa alia noīa similiter cadētia puta penthéus.theséus.promethéus. Alia regula est qd' noīa mascu
lina aut fœminina aut duorū generū cōmunia quintę declinatiōis q̄ ad tertiā nr̄am referūtur. mittuntꝗ
noīatiuū & vocatiuum pluralis in.es.cōmunē græcis atꝗ latinis terminationē genitiui singularis vtriusꝗ
linguæ rationē sequunt:illa modo differētia est:qd̄ græci breuiāt latini vero ꝓducūt terminationē illā: vt
qm̄ apd̄ græcos noīa terminata in.as.recipiētia.d.in gtō acuūt vltimā:penultima quoꝗ gti acuit:atꝗ ex
cōsequēti aliorū casuū ex regula inferiꝰ tradēda. Esto exēpli causa arcás.arcádos.arcádi.arcáda. o arcás. In
plurali quoꝗ arcádes.Apud latinos tamē quia hmōi noīa in obliquis breuiāt penultimā : accentus trans-
fertur in tertiam a fine.vt arcás.árcadis.árcadi.árcadem.o árcas.Plurali ntō & vocatiuo árcades. Cum itaꝗ

Vergi.in buco.dicit ambo florentes ętatibus arcádes ambo. atq; ibidē:arcádes inuidia rumpantur vt ilia
codro.quia vtrobiq;.es.breuiatur.constat declinationē esse græcā & cōsequēter penultimam debere acui:
tāetsi penultima sit breuis.Accusatiui tamen pluralis inter græcos & latinos manifesta est differentia ex ter-
minatione. quod illi in.as.breuem nos vero in.es.lōgā terminam9. quare illi arcádas penultima acuta : nos
árcades antepenultima ꝓferem9.atq; pari modo de reliquis hmōi. Nunc ad singulas quinq; declinationū
gręcarū & triū latinarū terminatiōes accedam9. Sed qd sibi velit Quintilian9 cū de accētu scribēs ait se iu-
uene doctissimos quosdā senes proferre solitos átre9 & noīa hmōi prima acuta : vt necessario secunda esset
grauis:mihi nō liquet. Nā si terminationē illā in.eus. diphthōgō ex sermone græco in latinā declinationē
admittit:recte ꝓferebāt senes illi.si nō admittit ꝑperā. Atqui oēs grāmatici illā admittūt. atq; inter secūdæ
declinationis terminationes connumerant. Sed anteaq; ad singula descēdā: repetendæ sunt adhuc ex eodē
loco regulæ duæ.Prima.ꝙ vltima dictionis syllaba existēte lōga nō potest accētus in tertia a fine collocari:
sed in penultima aut in vltima.Altera quod in eadē syllaba collocatur accentus in obliquis : in qua fuerat in
recto.Quæ regula tribus in locis deficit:primo si in recto accēt9 sit in antepenultima: in obliquis vero vlti
ma sit lōga.tūc eīm ex regula superiori trāsfertur accētus in penultimā. vt apóstolos.apostólu apostólo. apó-
stolon.o apóstole vel apóstolos.in ntō actō & vctō antepenultima acuit̄ in gtō & dtō quia alter diphthon-
go alter o mega terminat̄:in penultimā trāsfert̄.Deficit quoq; hęc regula in noib9 q̄ ad tertiā nostrā decli
natione referūtur:quæ ꝓpterea quod crescūt vna syllaba in obliquis:si accēt9 in recto est in antepenultima:
necesse est in obliquis in sequentē trāsferat̄·qm̄ accēt9 in quarta a fine collocari nō potest.vt ænigma:habet
in prima accentū.ęnígmatos in secunda.Tertio deficit̄ hæc regula in dictionib9 monosyllabis q̄ ad tertiā
declinationē nostrā referūtur:quorū gtūs in.os.acuitur.trāsferturq; accentus a prima in vltimā. vt pán.pa-
nós.crés cretós.actūs qui frequēter vsurpatur ntī accētum sequitur.vt pána.créta. Primę igitur latinæ decli
nationis vna dūtaxat est terminatio in.a.breui:recipit tamē & quattuor græcas in.a.longā in.a.breuem in.
as.& in.es.lōgas quib9 oēs suos casus cōmunicat:recipit inq; ex prima declinatione gręca duas in.as.& in.
es.vt æneas.anchises.quarū gtūs exit in.æ.diphthōgō.cui similis est dtūs.Actūs in.an. Vctūs in.a.breuē.
abltūs in.a.longā.Sunt qui hos casus nō a græca terminatiōe in.as.aut in.es.sed a terminatione latina in.a.
breui deducāt:& illud quod Hora.in.ii.ser.scribit ne quis humasse velit aiacē atrida vetas cur. & illud Oui.
ex.iii.meta.Te tamē o parui rector polydecta seriphi.illud p̄terea Senecæ in agamennone. Aggrediar & te
orésta furabor libēs.Illud quoq; Martia.Teréos aut cœnā crude thyesta tuā.nō ab eo quod est atrides. po-
lydectes.orestes.thyestes:sed ab eo poti9 quod atrida:polydecta.oresta.thyesta esse deducta.Sed cur has du-
as latini magis nō recipiūt:q̄ alias de quib9 paulopost dicturi sum9:non video. Sed quod ad rem attinet:
plærīq; latinorū fallūtur:cū audiūt græcos putantes quod illorū verba ita sunt enūciāda : quēadmodū ab
illis proferūtur.Nā cū apud eos vltima existēte lōga accentus non possit in tertia a fine collocari : sed aut in
eadē vltima aut in penultima siue illa sit breuis siue illa sit longa:cūq; nomina in.as.& in.es. desinētia ꝓdu-
cantur in hac declinatione : necesse est vt penultima etiā si breuis sit acuatur. Quare illi ex sua regula dicunt
andréas.pythagóras.priamídes.panthoídes. Nos vero quia penultima est breuis : translato accentu in ter-
tiam a fine dicimus ándreas. pythágoras.priámides.panthóides.Itaq; apud Hora.in.ii.ser.quia ex decli-
natione græca legimus pythagóran per.n.in fine:penultimā accentu acuto proferem9.Qualia inquit vin
cunt pythagórā anitiq; reū doctūq; plátona.Apud Vergi.quoq; in.iii.ęn̄.ex eadē rōne priamídē helenū
graias regnare per vrbes.& apud Hora.in pri.car.tartara pāthoídē iterū orco.In vocatiuo quoq; apd̄ eū-
dē in.ii.ser.O laertiáde quicquid dicā aut erit aut nō.Pari quoq; sunt in errore qui obliquos: nam de rectis
nolo nūc digladiari:horū nominū esaíæ.iereml̄æ.zacharíæ.& similiter desinētiū : proferūt in penultima
accētu acuto: cū sint oīno casus latini habeātq; penultimā breuē. Eadē p̄terea ratio nr̄os in errorē induxit:
vt noīa græca secūdæ illorū declinationis in.a.longam desinētia penultimāq; breuiātia: quę cū apud illos
eādē penultimā siue vltimā acuāt:ipsi quoq; mutata etiā declinatione:quēadmodū illi proferūt:cum debe
rent ex accētus latini regula tertiā a fine acuere.& ꝓ eo quod illi dicūt sophía. philosophía theología.astro
logía.neméa penultima acuta:ipsi proferre deberent. sóphia. philosóphia. theológia. astrológia. némea.
accentu in tertia a fine ex ratione declinationis latinæ:q̄ vltimā ex lōga in.a. breuē cōmutauit. Quod si lō-
ga vspiā reperiatur:intelligim9 declinationē esse græcā:atq; ꝓinde accētu græco ꝓferendā. Quēadmodū
apud Papiniū in.v.theba.& facilis neméa latas euoluere vires.Quem locum Priscia.li.vii. citās neméa in-
quit quia seruauit.a.productam accentū in penultima retinet acutū.Non deerūt fortasse qui dicāt in papi-
nio legendū esse ꝓ neméa neméę.aut per cæsurā poni pro lōga:vt accētu latino proferat̄ némea prima acu
ta.Sed nihilomin9 regula vtriusq; linguæ in vigore suo perstat. Iā vero quis etiā ex doctissimis quibusq;
nō peccat in ꝓferēdis noib9 in.e.lōgā desinētib9 q̄ omnia ex mere græca declinatione inflectūtur in illis
præsertim q̄ habēt penultimā breuē.Nā cū deberēt illā enūciare accētu græco: ipsi latino proferūt:vt pe-
nélope pro penelópe.callíope.pro calliópe.hélene pro heléne.erígone pro erigóne. dánae pro danáe.eu
rýdice ꝓ eurydíce:& fere ad hunc modū nomina ꝓpria fœminarū p̄ter admodum pauca. vt agaué cana-
ché:acuētia vltimā.Nomina quoq; regionū.vrbiū & insularū vt líbye ꝓ libýe.ásine pro asíne: íthace pro

ithâce.mélite pro melíte.& nomina possessiua in ce. desinentia: quæ acuunt vltimam. vt grammátice pro
grammaticé. dialétice pro dialeticé. músice pro musicé. éthice pro ethicé. A recto etiam in. a. breui ter-
minato: cuius penultima producitur: acuiturq; antepenultima: accentus vsurpatur: vt apud Papinium
lib. vii. theba. Namq; ferunt raptam patriis ǽginam ab vndis. pro quo inerudíti dicerent ægínam pe-
nultima acuta siue circũflexa. quoniam est per naturam longa. Secunda declinatio litteras quinq; habet
proprias terminationes in. er. ir. ur. um. us. Recipit quoq; vnam græcis atq; latinis communem in. eus.
diphthongon. Cuius nominatiuus quemadmodum paulo ante diximus in sermone latino latinus po-
tius q̃ græcus censeri debet. atq; idcirco proferendus est accentu latino: hoc est penultima acuta: cum
apud illos acuat. Ex hac terminatione latini omnes casus atq; proinde accentus græcos vsurpant. vt
téreus: pro eo quod illi dicunt teréus. In genitiuo teréos penultima acuta. Martialis. flet philomena ne-
fas incesti teréos & quæ. In datiuo terî per synæresim quoq; sicut orphî. Idem in eodem opere. Orphî
calliopea lino formosus apollo. Nam órpheo & téreo latini essent casus. In accusatiuo teréa & orphéa
penultima acuta. Iuuenalis. Alcínoen bacchi thebas & teréa fausti. Vergilius. in buco. Orphéaq; in
medio posuit: siluasq; sequentes. Téreum nanq; & órpheum casus latini sunt. Vocatiuus fere semper
vsurpatur a latinis: circumflectitq; vltimam: vt o tereû. o orpheû. Ouidius lib. vi. meta. vt volucre ambo
voluisti tu quoq; tereû. Vergi. iiii. geor. Illa quis & me inquit miseram & te perdidit orpheû. atq; ad hunc
modum reliqua in. eus. diphthongon desinentia: quæ sunt prope innumera. vt týdeus. tydéos. tydéa.
tydeû. peléus. peléos. peléa peleû. theséus. theséos. theséa. theseû. achoréus. achoréos. achoréa. acho-
reû. penthéus. penthéos. penthéa. pentheû. prometheús. promethéos. promethéa. prometheû. Reci-
pit etiam duas in. os. & in. on. longas: quas illi per tertiam atticorum declinationem inflectunt vt an-
drógeos. andrógeo. andrógeo. andrógeon. o andrógeos. áthos. átho. átho. áthon. o áthos. Hæc declina-
tio cum suo accentu a latinis nonnunq̃ vsurpatur. Vergi. ii. ęnei. Andrógeos offert nobis socia agmi-
na credens. Idem libro sexto. In foribus lœtum andrógeo: tum pendere pœnas. Nam androgeo ge-
nitiuus est græcus atticus. Iuuenalis. Creditur olim velificatus áthos: & quicquid græcia mendax. Et
Vergilius primo georgicorum. Aut áthon: aut rhodópen. Hanc quoq; declinationem interpres
vsurpauit in epistola ad corinthios prima. Ego quidem sum Pauli: ego autem ápollo: qui genitiuus
est græcus ab eo quod est ápollos. Idem in eadem. De ápollo autem fratre notum vobis facio. qui abla-
tiuus datiuo attico similis est. Idem in epistola ad Titum. ápollo inquit sollicite permitte. qui accusa-
tiuus quoq; atticus est: habetq; accentum in tertia a fine: tametsi penultima sit longa: quod est decli-
nationis Atticæ proprium. De altera terminatione in. on. longam: non succurrit exemplum: quod vsur-
petur a latinis. Recipit præterea & duas alteras in. os. & in. on. breues: quæ quartam declinationem
græcorum inflectuntur vt ilios vel ilion. nam in vtraq; terminatione reperitur. & ab eo quod est ilion.
Vergilius. iii. ęneid. dixit. Ceciditq; superbum ilion: & omnis humo fumat neptunia troia. Ex hac ter-
minatione maxime in. os. latini frequenter casus rectos atq; ex obliquis accusatiuos vsurpant cum
suis accentibus: qui sunt apud illos tam varii. vt a nobis de illis nihil certi tradi possit. Nam & penul-
tima etiam per naturam longa existente reiiciunt accentum in tertiam a fine: quemadmodum in iis
quæ sequuntur. A´glauros. A´castos. Cáystros. Céphisos. Cýmolos. Cypárissos. Córinthos. E´ras-
mos. E´piros. Erímanthos. E´uandros. Helléspontos. Hermaphróditos. Hyácinthos. Hyméneos.
Iácchos. Léarchos. Léucippos. Mǽandros. Nárcissos. O´lympos. Péloros. Párnassos. Príapos. Po-
lýphemos. Rhadámanthos. Týrannos. A´bydos. Zácynthos. Quæ omnia rationis huius ignari ac-
centu in penultima proferunt ex eo decepti quod sit longa. Nam quis apud Vergi. in. iii. ęneid. non le-
git. Iam in medio apparet fluctu nemorosa zacýnthos. penultima acuta: pro zácynthos eadem grauis.
apud Ouidium. quoq; in hero. & quos tulit alta zacýnthos: pro zácynthos. & Apud Martialem. Con-
suluit nares an olerent æra corínthon: pro córinthon. apud Horatium tamen quia declinatione lati-
na vsus est legimus: contingit adire corínthum: penultima acuta. Ouidius in epistola leandri. In specu-
lis omnis ábydos erat. atq; rursus ad leandrum hero. Si quis abýdo venerit: aut quæro si ábidon eat.
sed quia ablatiuus mere latinus est: accentu latino est proferendus abýdo quemadmodum apud Vergi-
lium. i. georgi. & ostriferi fauces tentantur abýdi. Nam quod Lucanus in. ii. dixit. festõq; admouit abý-
do: q̃q̃ datiuus ille communis est græcis & latinis: nihilominus tamen ex iis quæ dicta sunt accen-
tu latino est proferendus. Atq; e diuerso complura sunt penultimam habentia breuem eandemq; acuen-
tia: vt a phago quod est comedo: & a phoreo quod est phero: & a phone siue phonos quod est cædes
composita: cuiusmodi sunt. Pamphágos. Sarcophágos. Lotophágos. Doryphóros. Nicephóros.
Carpophóros. Nebrophónos. Leontophónos. Myophónos. & ad hunc modum alia innumera
quæ sub regulam non cadunt. Ex sermonis præterea græci idiomate non pauciora sunt acuentia vl-
timam. vt Iapetós. Oceanós. Sperchiós. Silenós. Rhodanós. Apidanós Aeacós. & denominatiua exe-
untia in mos. Barbarismós. Solœcismós. Pleonasmós. Isthmós. & nomina possessiua desinentia in.
cos. vt grammaticós. dialecticós. rhetoricós. dicticós. historicós. & multa alia quæ numero compre-

hendere non est: quorum accentus cum terminatione in rectis & obliquis ab autoribus vsurpatur. sed ac= cusatiui vt paulo ante dixi frequenter: alii casus raro. vt apud cosmographos hesperúceras. i. promontoriũ hesperi. & heliutrápeza. i. solis mensa. & in plurali theonóchema. i. deorum currus.

TErtia declinatio terminationes habet aliquanto plures q̃ græcorum quinta: quæ ad tertiam no= stram referuntur: de quibus per ordinem nunc est differendum. Igitur in. a. desinentia quæ commu nis est græcorum & latinorum mittentia genitiuum in. atos. tertiam a fine acuunt in obliquis. vt dógma dógmatos. ænígma ænígmatos. diádema diadématos. Latini ex hac terminatione genitiuum pluralẽ plerumq; vsurpant: qui propterea quod in. on. per. o. longum terminatur quemadmodum & omnes aliæ partes orationis quæ per casus declinantur: acutum in penultimam attrahit. vt epigrámma epigrámma= tos. & in plurali epigrámmata. ammáton. Martia. in. i. toto notus in orbe Martialis argutis epigrammátõ libellis. & nomen illud dei quod est ineffabile tetragrammáton cognominatur. Clemens quoq; a nostris frequenter in libris peristromáton citatur.

In. i. latinum siue. y. græcum desinentia: quæ plærumq; barbara sunt: atq; apud græcos declinabilia sunt mittentia genitiuum in. ios. vel. itos. vel. yos. accentum habent in prima syllaba. vt cómmi cómmios. stímmi. mios. cíci. ios. álphi. ios. éri érios. tróphi. ios. ásty ástyos. nápy nápyos. méli. litos. móly. lyos. Cu= ius composita retrahũt accentum in tertiam a fine. vt hydrómeli. œnómeli. oxýmeli. Polysyllaba quoq;. vt cinnábari. píperi. sínapi. quod nos latinum facientes in sinâpis penultima circũflexa vertimus. Latini ex hac terminatione casus tantum recto similes vsurpant.

In. ω. mega desinentia quæ græcorum terminatio propria est generis fœminini vltimam acuunt: mit= tuntq; genitiuum in. oos. aut in. us. per synæresin contractam accentu circumflexo. vt didó didóos vel didûs didói vel didî contractam didóa vel didó. o didó vel didî. & eodem modo. sapphó sapphóos vel sapphûs. mantó mantóos. vel mantûs. clió clyóos. vel cliûs. erató eratóos. vel eratûs. echó echóos. vel echûs. calypsó calypsóos. vel calypsûs. spió spióos. vel spiûs. ió íoos. vel iûs. inó. óos. vel inûs. lampedó lam= pedóos. vel lampedûs. clothó clothóos. vel clothûs. Latini ex hac terminatione omnes fere casus synæ= rizatos cum suis accentibus vsurpant. Oui. in. i. de arte. Nec mihi sunt visæ. clió. cliûsq; sorores. Idem in heroi. An nisi legisses autoris nomina sapphûs. Vergilius. vii. ænei. Fatiducæ mantûs: & tusci filius amnis. Idem quoq; in. iiii. accusatiuum vsurpauit. Et nomine didó sæpe vocaturum. & in priape. Atlantidemq; calypsó. Hæc de græcis nominibus in vocalibus terminatis: quæ ad tertiam declinationem latinam re= ferri possunt. Nunc de iis quæ desinunt in consonantes: non quidem omnes: sed in tres tantum liquidas. n. r. s. & vnam duplicem. x. Nam in. l. m. nullum græcum nomen terminatur: sicut neq; in aliquam ex mu= tarum numero.

In. an. igitur plærumq; vltimam acuunt. vt titán titános. pæán pæános. pelecán pelecános. pán pa= nós. Cuius genitiuum Vergilius. vii. æñ. vsurpauit dicens. panós de more lycei. accentu acuto in fine ex re gula superius tradita. Accusatiuum quoq; in bucolicis. Mecum vna in siluis imitabere pána canendo. ex eadem regula accentu in prima.

In. en. per. η. acuunt vltimam plærumq;. vt hymén hyménos. lichén lichénos. adén adénos. solén so= lénos. troezén troezénos. sirén sirénos. Nonnunquam penultimam acuunt. vt héllen héllenos.

In. in. per iota quæ alteram quoq; habent terminationem in. is. vltimam acuunt. vt delphín vel del= phís. delphínis. telchín vel telchís telchínis. salamín vel salamís salamínis. eleusín vel eleusís eleusínis.

In. yn. quoq; per ypsilon penultimam acuentia eandem rationem sequuntur. vt phórcyn vel phórcis phórcynis. póltyn vel póltys póltynis.

In. on. per. ω. mega quædam acuunt finalem. vt sarpedón. gerión. amazón. antedón. chalcedón. carche dón. quedam acuunt penultimam. vt pláton. zénon. théon. achéron. médon. laocóon. demophóon. hip pocóon. quæ tria atq; his similia circũflectunt vltimam: si duæ vltimæ contrahuntur in vnam per synæ= resim. vt laocôn. demophôn. hippocôn. Ex quibus aliæ mittunt genitiuum in. ontos. vt achéron aché= rontos. médon médontos. laocóon laocóontos. demophóon demophóontos. hippocóon hippocóon tos. Quædam in. onos. per. o. longum: vt pláton platónos. zénon zénonos. babylón babylónos. théon théonos. dáphnon dáphnonos. platánon platánonos. Quædam in. onos. per. o. breuem. vt dæmon dæ= monos. cánon cánonos. iáson iásonos. agamémnon agamémnonos.

In. um. per. ου. diphthongon quamq; apud græcos sunt complura mittentia genitiuum. in. untos. hæc terminatio nunquam a latinis vsurpatur.

In. ar. nunquam fere vsurpantur a latinis: nam quod apud medicos frequenter vsurpatur hépar hépa= tos latinis vox est incognita: pro eo quod est iecur iecoris.

In. er. per. η. desinentia vltimam acuunt: vt sotér sotéros. aér aéros. æthér æthéros. cratér cratéros. chara= ctér charactéros. cremastér cremastéros. climatér climatéros. physetér physetéros. spinthér spinthéros. Iber vero íberos in recto penultimam acuit in obliquis ante penultimam.

In. ir. per. i. iota aut. yr. per ypsilon rara sunt acuentia penultimam: vt gádir gádiros. mártyr mátyros.

In.or.per.ω.mega acuunt proximam a fine: vt néstor.néstoros.héctor.héctoros.rhétor.rhétoros. polyméstor.polyméstoros.

In.as.masculina penultimam acuunt: vt adámas adámantos. polydámas polydámantos. ábas ábantos. apésas apésantos. athámas athámantos. átlas átlantos. chálcas chálcantos. cýphas cýphantos. coríphas coríphantos. eléphas eléphantos. gígas gígantos. pállas pállantos. períphas períphantos. phórbas phórbātos. tháumas tháumantos. thóas thóantos. Fœminina vero vltimam acuunt assumuntq; in genitiuo. d. vt acrás acrádos. diás dyádos. triás triádos. ogdóas ogdóados. heptás heptádos. pallás palládos. lampás. lampádos. quam rationem sequitur vnum ex masculinis. arcás arcádos.

In.es.per.η.masculina penultimam acuunt plerunq; ea quæ mittunt genitiuum in. etos. vt cráтes crátetos. chrémes chrémetos. dáres dáretos. cúres cúretos. láches láchetos. lébes lébetos. mágnes mágnetos. tápes tápetos. tháles tháletos. Et nomina quædam latina: quæ in græcum sermonem traducta amittunt.n. atq; rursus in obliquis resumunt. vt clémes clémentos. crésces créscentos. púdes púdentos. prúdes prúdentos. váles válentos. Penultimam quoq; acuunt ea quæ mittunt genitiuum in.eos. vt composita a sthenos qualia sunt. antisthénes antisthéneos. callisthénes callisthéneos. demosthénes demosthéneos. & a genos. vt antigénes. origénes. hermogénes. & a telos. vt aristotéles. praxitéles. pyrgotéles. Composita vero a cleos syncrizata circūflectunt vltimam. vt agathoclês. periclês. sophoclês.

In.is.per.i.iota. polysyllaba fœminina non habentia duas terminationes quæ mittunt genitiuū in. idos. plerūq; acuunt vltimam. vt cnemís cnemídos. crepís crepídos. & patronymica fœminina siue habentia formam patronymicorum. vt priamís priamídos. æneís æneídos. thebaís thebaídos. prophetís prophetídos. poetís poetídos. calamís calamídos. eumenís eumenídos. salmacís salmacídos. biblís biblídos. Quædā tamen ex his acuunt penultimam. vt thémis thémidos. cýpris cýpridos. pháfis pháfidos. curétis curétidos. élis élidos. Quædam acuunt antepenultimam. vt síbaris. cháribdis. thámiris. ádonis. théognis: quorum masculina mittunt genitiuum in. idos. vt páris páridos. théognis. theógnidos. ádonis adónidos. Aduertendum tamen quod mittentia genitiuum in. idos. per. os. purū possunt mittere genitiuum in. ios. more ionico. vt páris páridos. vel pários. mémphis mémphidos. vel méphios.

In.ois. mittentia genitiuum in.entos. penultimam acuūt: vt pyróis pyróentos. simóis simóentos. opóis. opóentos.

In.ys. per ypsilon quædam circunflectunt vltimam. vt ichthŷs ichthŷos. quædam eandem grauant: vt bótris bótrios. quædam acuunt eandem. vt chlamýs chlamýdos. tethýs tethýos. erinnýs erinnýos.

In.os.per. ω. mega desinentia tam habentia penultimam breuem quæ mittunt genitiuum in. otos. vt philéros philérotos. rhinocéros rhinocérotos. quam habentia eandem longā. quæ exeunt in oos. vt héros héroos. mínos mínoos. proximam a fine acuunt. Accusatiuus vtriusq; numeri vsurpatur a latinis.

In.us. quæ per. ου. diphthongon scribuntur. synerizata a nominibus terminatis in. ois. solutas: mittūtq; genitiuum in. untos. circunflectūt vltimam. vt simóis simûs. ûntos. opóis opûs. ûntos. phycóis phychûs. ûntos. hydróis hydrûs. ûntos. sipóis sipûs. ûntos. amathóis. thûs. ûntos. sericóis. icûs. ûntos. Rectus & accusatiuus vsurpantur a latinis.

In.ns. desinentia penultimam acuunt: mittuntq; genitiuum in.nthos. vt týrins týrinthos. hélmins hélminthos. Accusatiuus vsurpatur a latinis. Papinius li.iii. Suus excit in arma antiquam týrintha deus.

In.ps. polysyllaba tam simplicia q̄ composita pximam a fine acuunt: vt lélaps lélapos. æthíops æthíopos. & quę in genitiuo mutant. p. in. b. vt áraps. árabos. chálybs. chálybos. Sed aduertendum ꝙ omnia habēt o micron in recto: præterq̄ hýdrops. & cōposita ab ops quod est oculus. vt cýclops cýclopos. mýops. opos. mónops. opos. Nam ab ops quod est vox regulam sequuntur. vt mérops méropos. Latini ex hac terminatione accusatiuos vtriusq; numeri vsurpant.

In.ax. quędam accentu acuto in penultima proferūtur: vt thórax thóracos. phǽax phǽacos. córax córacos. quædam circunflectūt penultimā: vt aûlax aûlacos. clîmax clîmacos.

In.ex. per. e. longum. acuunt penultimam: seruantq; illud. e. in obliquis æque longum. vt mýrmex mýrmecos. nárthex. ecos. scólex. ecos. Habentia tamen. o. longum in penultima breuiant in obliquis illud. e. vt alópex alópecos.

In.yx. per ypsilon. partim acuunt penultimam. vt bómbyx bómbycos. bébryx bébrycos. ónix ónycos. sardónyx sardónycos. cóccyx cóccygos. órtyx órtygos. partim circunflectunt eandem. vt cêrix cerýcos. doédyx doédycos. Latini ex hac terminatione accusatiuos vtriusq; numeri vsurpant.

In.ox. per. ω. mega rara sunt acuētia finalem. vt cyamotróx. ógos. a trógo quod est voro & cyamos faba.

In x. habentia. g. ante. x. quam nos per. n. ex causa vni tantum mihi comperta per. n. proferimus & scribimus penultimā acuūt. mittuntq; oia gtiñ in. gos. vt phárinx phárуngos. lárynx láryngos. lýnx lýngos.

FINIS.

Antonius ad lectorem.

de litteris græcis.

Itterulas græcas fluxerunt vnde latinæ,
Si quis nosse cupit: longa terenda via est.
Vt culmen teneas: subeundi mille labores.
Rara quidem res est: at preciosa tamen.
Maiores maiora petant: mihi parua secuto:
Sufficiat pueris prima elementa dare.
Illa modo sine queis non constat sermo latinus:
Et quæ si spernas mox habeare rudis.

¶ Eiusdem Antonii in litteras græcas præfatio.

Ui litterarias introductiones ante hac latinis tradiderunt: immo vero qui longiores commentationes ex instituto grammaticem professi ediderunt: nullam fere partem attigere: in qua non aliquid ex grecis desumpserint: ita tamen scripserunt vt cum vtriusq; linguæ gnaris & non cum pueris rudibus & indoctis loquerentur. Nam cum de litteris deq; dictionum orthographia disputant: cum de accentu atq; syllabarum quantitate: cum de nominum etymologia & declinatiōe: cum de partium orationis constructione: totam rationem inchoatam relinquunt: atq; nos ad græcos autores mittunt. Græce vero litteræ qua via nostris hominibus tradi possint: non est in promptu: propterea q̄ præceptorum non minor est penuria quam librorum: sed quod magis obstat est incredibilis hominum veternus qui adeo ad hanc vnam rem obtorpuerunt: vt iam monstro simile habeatur: si quem viderint græca legere: nedum loqui aut intelligere. Ego vero cum in meis introductionibus multos locos ex græco pendentes inchoatos reliquissem: communicata re prius cum his a quibus: si quid vsquam est græcarum litterarum apud nos emanauit: ausus sum facere: quod alius harum rerum peritior facere debuisset: non quidem nomina quæ sermo latinus ex græco fonte desiderat; sed illa tantum sine quibus introductiones nostræ constare non possunt. Et quia tunc temporis non contigit nobis græcarum litterarum typos omnes habere: & quod omnes quibus præcepta nostra scribuntur ignotæ sunt: vsi sumus magna ex parte latinis. Quæ tametsi autore Plinio satis commode possunt græcas omnes designare: non tamen semper id assequi possumus: cum ex diuersis litteris plærumq; eadem vox efficiatur: & ex eadem voce diuersos sensus coniectare liceat: vt quod .n.i.v. psilon. ei. & oi. diphthongi eundem sonum nobis exhibent: & alia ad hunc modum. Imprimis itaq; litteras græcas & earum nomīa græce & latine è regione descripta proposuimus: & de illarum prolatione nonnihil adiecimus: tum de diphthongis & accentibus aliquid attigimus. de nominum deinde declinatione simul & accentu cuius rei gratia hunc laborē assumpsimus: vt pro captu nostro hæc fuerint a nobis degustata. Qui vlteriora nosse desiderant: ad gręcorum scholas illis eundum esse moneo. nam ego is sum qui neq; tardos opperior: neq; præcedentibus insto.

A. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. ϖ. π. ρ. σ. ς. τ. υ. φ. χ. ψ. ω.

α	β	γ	δ	ε	ζ	η	θ
αλφα	βητα	γαμμα	δελτα	εψιλον	ζητα	ητα	θητα
alpha	beta	gamma	delta	epsilon	zeta	eta	theta
a	b	g	d	e breuis	z	e lõgum	t
ι	κ	λ	μ	ν	ξ	ο	ϖ
ιωτα	καϖϖα	λαβδα	μι	νι	ξι	ομικρον	ϖι
iota	cappa	lambda	mi	ni	xi	omicron	pi
i	c	l	m	n	x	o breue	p
ρ	σ ς	τ	υ	φ	χ	ψ	ω
ρο	σιγμα	ταυ	υψιλον	φι	χι	ψι	ωμεγα
ro	ſigma	tau	ypſilon	phi	chi	pſi	o mega
r	s	t	y græcũ	ph	ch	ps	o longũ

Diphthongi propriæ.

αι. αυ. ει. ευ. οι. ου.
æ. au. ei. eu. œ. u.

Diphthongi impropriæ.

ᾳ. ῃ. ηυ. υι. ῳ. ωυ.
a. e. ey. yi. o. oy.

De litterarum prolatione.

Vattuor & viginti litteræ ſunt in vſu apud græcos in hac ſerie.

α. Alpha quæ ab illis ꝓfertur eodẽ ſono quo nos illam proferimus.

β. Beta profertur ab illis quaſi per.u.conſonantem noſtram &.i.vocalem. nos beta illã vocamus.quia.η.ſemper vertitur in.e.

γ. Gamma eodem ſono profertur ab illis quo nos.g.noſtrum proferimus.a.vel.o.vel.u. ſequentibus.& quo cum reliquis proferri deberet.

δ. Delta eadem voce profertur ab illis qua nos.d.enunciamus.

ε. Epſilon eodem modo profertur ab illis quo nos.e.breuem.

ζ. Zeta eodem ſono illi proferunt quo nos.z.noſtrum proferimus:ſed ab illis zita vocat̃ a nobis zeta q̃a.η vertitur in.e.longum.

η. Eta vt diximus ab illis profertur ita quaſi ꝑ iota.nos quaſi p.e.longũ.

θ. Theta eadẽ voce illi ꝓferũt q̃ nos.th.ꝓferre deberem⁹.ſed ab illis thita a nob̃ theta dr̃.η. verſo in.e.lõgũ.

ι. Iota eodem ſono proferunt quo nos.i.noſtrum efferimus.

κ. Cappa eodẽ ſono illi ꝓferũt quo nos.c.nr̃m.a.vel.o.vel.u.ſeq̃ntib⁹ & quo cũ aliis ꝓferri deberet.

λ. Lambda eodem ſono illi proferunt quo nos.l.noſtrum.

μ. Mi eadem voce illi pronunciant qua nos.m.noſtrum.

ν. Ni eadem voce illi proferunt qua nos.n.noſtrum.

ξ. Eodem ſono profertur a græcis quo a latinis:ſed ab illis appellatur.xi.ita vt incipiat a ſeipſa & deſinat in.i.vocalem.a nobis litteris inuerſis.ix.ita ut incipiat ab.i.vocali.& deſinat in ſeipſam.

ο. Omicron eodem modo profertur a græcis quo a nobis.o.breue.

ϖ. Pi. eadẽ voce illi proferunt:qua nos.p.noſtrum efferimus.

ρ. Ro in prĩcipio dictionũ & in medio ſi geminet̃ ſemp a græcis aſpirat̃:atq; eodẽ ſono ꝓfert̃ ab vtriſq;. ſed vtriq; ꝑperã ꝓnũciãt:qđ alibi demonſtrauimus.

σ. Sigma eodẽ modo ꝓfert̃ a græcis quo a latinis,ſed vtriq; ꝑperã ꝓnũciãt:qđ alibi demonſtrauimus.

τ. Tau eodem modo profertur a græcis quo a latinis.t.exile.Sed a græcis appellatur tau.quaſi deſinat i.u. conſonantem a latinis tau,quaſi deſinat in.u.vocalem.

υ. Ypſilon eodẽ modo ꝓferri debet a græcis & latinis:ſed cuiuſmodi ille ſon⁹ debeat eſſe alibi diximus.

φ. Phi eodẽ mõ ꝓnũciat̃ a græcis quo a nobis ꝓferri deberet:nõ quaſi nũc ꝓferim⁹ hoc ẽ quaſi p.f.lr̃am

χ. Chi eodem modo profertur a gręcis eta vel epſilo vel iota vel ypſilo ſequentibus. quo nos hiſpani.x. litteram proferimus.alioqui non male pronunciant.

ψ. Pſi eodẽ modo ꝓnunciatur a græcis quo latini ante ſuũ antiſigma ꝓferebãt:& nunc.ps.lr̃as ꝓnũciant.

ω. Omega eodem ſono illi proferunt quo nos.o.longum ꝓferimus.

Aduertẽdũ tñ ꝙ ſi poſt cappa ſiue lambda ſiue ni ſequat̃ iota aut ypſilõ a græcis ꝓferri voce quadã in articulata.cappa etiã eta vel epſilõ ſeq̃ntib⁹ ſono qualẽ nequeo mõſtrare:at ſentio tantũ.lambda quaſi nos

hispani.ll.duplex.ni quasi.nn.duplex pnūciamus.Sed an recte illo modo proferant:ipsi viderint:nos id nō posse fieri asseueramus:propterea q consonantes æquæ vires suas ad vocales sequētes perferāt: nominatimq; Quintilianus de cappa id dicat.

Aduertendum quoq; in scriptura græca quoties post gamma sequitur alterum gāma.vel cappa. vel chi. vel.xi.loco gamma debere pnūciari ni litterā.aut si pferatur ni:litteras illas loco ni debere scribi.cuius rei causam attulimus in libello de vi & potestate litterarum cum de.n.littera ageretur.

Aduertēdū pterea si post ni lrām sequat tau.loco tau debere pferri delta:ne fiat vt illi dicūt son9 retorrid9.

Si Post.m.sequatur.p.p.pfertur quemadmodum.b.latinum.vt pempo quod est mitto.

Arū qttuor & viginti lrarū duo sūt gña.septē vocales/alpha/epsilō/eta/iota/omicrō/ypsilon/ω.mega.reliq oēs sūt cōsonātes. Vocales rurs9 i ptes diuidūt:in duas semp breues.epsilon. & o.micrō.i duas itē semp lōgas.ω.&.η.& i tres medias siue ācipites hoc ē q possunt esse breues & lōgę.a.i.y.psilō. Cōsonātes rurs9 i duo gña diuidūt:i octo semiuocales.zeta.xi.psi.lābda.mi/ni/ro/sigma/ quarum tres priores duplices dnr.zeta.p.sd.xi.p.cs.vel.gs.psi.p.ps.qi q posteriores liqdę.q etiā imutabiles appellāt.lābda.mi.ni.ro.sigma.Et i nouē mutas/beta/gāma/delta/cappa/pi/tau/theta/phi/chi.Quarū tres sunt exiles/cappa/pi/tau.tres aspiratę.chi/phi/theta/tres mediæ/gāma/beta/delta.

ϖ	τ	κ	exiles.
β	δ	γ	mediæ.
φ	θ	χ	aspiratæ.

Spiratiōis notā ātiquiores græci i ordine aliarū lrarū pinde ac si eēt lra posuerūt: quēadmodū apd latinos nūc ponit.deide.η.lræ figurā p lineā trāsuersam mediā diuidētes i hūc modū ⊢ ⊣ dexterā illi9 partē exilitatis:sinistrā vero aspiratiōis notā eē voluerūt. Illā palæmon vicētinus exilē:Gryll9 leuē noiauit:idē q aspiratiōis nota erat flatilē dixit.p priorē dictiōes a vocalibus incipiētes q debeāt pferri exiliter notauerūt:p posteriorē q debeāt aspirari. Iuniores cādē rōnē secuti.o.mediā diuiserūt i hūc modū.῾ ᾿.pnūtaūt vocales oēs aspirari & nō aspirari pter.y.psilō q semp in pricipio dictiōis aspirat.causam vero cur notā illā ex lrarū serie tollētes vocalib9 ipēdere fecerint:hāc fuisse tradūt:ne spūs videlicet ille extra vocalē eē putaret:atq; occasionē daret putādi eē lram q sequētē vocalē feriret:quēadmodū apd hebræos.he.lra q iter lras numerat:qd flat9 ille su9 quodāmodo sonat. Sed cū ex cōsonātib9 qttuor a græcis aspirēt.cur theta/phi/chi/figuras accōmodarint : rho vero ppriā figurā nō dederit:hāc fuisse causam putādū est.q i trib9 illis aspiratio itra ipsas est.& cū ipsis erūpit. in rho poti9 extra est:& cū vocali seqti coalescit.

¶ De diphthongis.

Iphthongi ppriæ dictæ apud græcos sex sunt.αι.q apud illos pfertur quo sono nos enūciamus.æ nram diphthongon:atq; semp in eandē vertitur.vt αἴακος.æacus.

αυ.Quæ apud illos pfert tali voce quali nos aue.si auferas.e.finalē.hoc est p.u.cōsonātē. Hæc diphthōg9 apd nos semp vertit in.au.ita vt.u.sonet qsi vocalis.vt αὐλή.aula.

ει.Quæ apud illos tali sono pfert quali nos.i.lōgū pferim9:atq; apud nos in.i.longū plærumq; vertitur. vt βραβεῖον.brabiū aliqn in.e.longū.vt πενελοπεία.penelopēa.

ευ.Quæ apud nos tali voce pfert quali eua.si auferas.a.finalē.hoc est quasi p.u.cōsonātē apud nos semp vertit in.eu.diphthōgō ita tamē vt.u.sonet quasi vocalis.vt πενθεύς.pentheus.

οι.Quæ apud illos tali voce pfertur quali nos.i.longū pferimus:apud nos in.œ.diphthongon semp vertitur.vt οἰκόνομος.œcónomus.φοῖνιξ.phœnix.

ου.Quæ apd illos tali voce pfert qli nos.u.vocalē efferim9:atq; in cādē semp apd nos vertitur. Cūq; apd græcos.u.vocalis nō habeat:p hāc diphthōgō illā repsentat.vt δοῦλος.dūlos.Per hāc quoq; exhibēt.u.cōsonātē nram:sed illā qsi vocalē pfert.vt σιλουανός.p siluan9. vt ὀυεσπασιανός.p vespasian9.

Impropriæ diphthōgi sex quoq; sunt:qb9 antiquiores græci vtebātur seqntib9 vocales minusculis lris. quasi significare volentes qd surdū nescio quid sonabāt: quas deinde iuniores subscripserūt:vt āquitatem illam designarent:& q son9 ille subobscur9 in desuetudinem abiit.

ᾳ. Alpha subscripto.i.paruo sonat apd illos quasi.a.longū.atq; apud nos in.a.lōgū vertitur.vt asina asinatos.atrax atracos.thrascias.u.& in datiuis primæ declinationis.vt martha.theologia.

ῃ. Eta subscripto iota paruo apud illos sonat quasi.i.longū.Nos quoq; in.e.longū vertim9.vt in datiuis primæ & secundæ declinationis.vt anchises datiuo anchise.calliópe datiuo calliópe.

ῳ. Mega subscripto iota paruo apud grecos sonat quasi.ω.longū.apud nos plerūq; vertitur in.œ. diphthongon.vt tragῳdia tragœ́dia.aliquādo in.o.longū vt palinῳdia palinodia.

υι. Psilon adscripto iota paruo apud illos sonat.y.psilō longū:apud nos semper vertit̄ in.yi. diphthōgō. vt harpýia.cœnomýia:orithyia.& p.y.longū quēadmodū a græcis pfertur.

ευ. Adscripto ypsilo apd̄ illos sonat tali voce quali apud nos pfertur.iui.si auferas.i.finalē hoc est p. u.cōsonantē.vt προσκύδα.apud nos transfertur in.eu.diphthongon.

ωυ. Mega adscripto .y.psilo pfert̄ ab illis tali sono quali nos pferim⁹ oua.si auferas.a.finale.hoc ē q̄si p.u. cōsonātē:qua diphthōgo soli græci iones vtūt̄ dicētes.ὠυτός p αὐτός.apd̄ nos ī vno tm̄ noīe hebraico scribit̄ in sacris lr̄is hoc ē Moyses:vbi.y.nullū sonū habere debet:sed pferēdū est moses:quēadmodum Iuuenalis/Strabo/Plini⁹/Iustin⁹ ptulerūt:& ex nr̄is græcis theologi ppe oēs doctores.Ex latinis Iuuēcus ī quattuor euāgelia.Arator in aplīca historia.aut si cōtēdas.y.psilō debere pferri quasi.u. pferēdū esse.vt in.au.eu.diximus.

De accentu.

Accēt⁹ apd̄ græcos quēadmodū & apd̄ latinos tres sunt.acut⁹/grauis/& circūflex⁹.Sed acut⁹ & circūflex⁹ dictiōis sunt accēt⁹:grauis vero syllabæ tm̄.vnde syllabic⁹ accēt⁹ dr̄.Est tm̄ qn̄ accēt⁹ grauis est dictiōis accēt⁹:cū videlicet ī cōseqntia grauis p acuto ponit̄:idq; ī fine tm̄ dictiōis.Dico in cōsequētia hoc est cū oratio festinat ad clausulæ exitū alioqui nunq̄ grauis poneretur p acuto.Latini non cōsueuerūt accēt⁹ apicib⁹ notare:nisi tātū ex Quītiliani p̄cepto in dictiōib⁹ ambiguis rōne accētus.At græci passim illos in q̄libet particula imponūt hoc mō.Acutū apice tenui sursum ducto ita tm̄ vt paululū in dexterā manū declinet in hūc modū. ʹ Grauē apice tenui deorsum ducto:ita tm̄ vt in sinistrā paululū declinet ī hūc modū.\` Circūflexū ex vtroq; ductu cōponūt:vt partim ascēdat partim descēdat in hūc modū^.Grauis itaq; cū sit vt dixim⁹ syllabæ & nō dictiōis accēt⁹ ī qualibet syllaba collocari pōt p̄terq̄ in qua p̄dominās accētus collocat̄:hoc est acutus vel circūflexus.Acutus vltimū siue tertiū a fine locum possidere potest.Circumflexus duas tm̄ obtinet sedes hoc est vltimā & penultimam.

Est aīaduertēdū p̄terea q̄ dictio habēs syllabā vltimā grauē a græcis dr̄ barytona: q̄ vero vltimā acuit oxytona q̄ penultimā acuit paroxytona.q̄ antepenultimā pparoxytona. Quæ tm̄ vltimā circūflectit perispomene appellat̄:pperispomene q̄ penultimā. His p̄libatis ppono regulas accētib⁹ græcis deseruientes.

Prima regula.

Accēt⁹ acut⁹ poni pōt in vltima syllaba:siue illa sit breuis:vt caló s/sophó s/agathó s.siue sit lōga absq; synerēsi.vt pētecostḗ/parasceuḗ/anatolḗ.nā si habet synеræsim circūflectit̄.

Scđa regl̄a.

Accēt⁹ acut⁹ pōt in penultima syllaba poni:nisi illa sit breuis seq̄nti altera breui. vt lógos/pónos/ónos/ siue sit breuis seq̄nti lōga p naturā.vt lébes lébetos/tápes tápetos,siue sit lōga seq̄nti altera longa: vt ǽther.dáphne.dióne.

Tertia regula.

Accent⁹ acut⁹ pōt poni in antepenultima siue seq̄nt̄ duæ breues.vt dáctylos/apóstolos/ámpelos/siue sequant̄ longa & breuis:vt ægiália.polýdoros.Nam si breuis cū lōga aut duæ longæ sequant̄:accētus in penultima transfert̄:vt dićeos in ntō antepenultimā acuit:in gtō dicǽu penultimam.

Quarta regula.

Circūflex⁹ accēt⁹ collocari pōt ī vltima syllaba.mō sit natura lōga vel ex synæresi.vt pētecostê s ī gtō & pētecostê in dtō.nausicâ p nausicáa.demophôn p demophóon.ex regula īferius tradēda sexto loco.

Quinta regula.

Circūflex⁹ accēt⁹ poni pōt ī penultima p naturā lōga mō vltima sit breuis:vt mûsa/mæ̂a.Sed aduertēdū ai.&.oi.diphthōgos græcas qđ ad rōnē accēt⁹ attinet:p breuib⁹ esse habēdas.vt musa ī plurali penultimā circūflectit:quāquā vltima sit lōga diphthōgo.

Sexta regula.

Syllaba vltima p̄ synæresin cōtracta in q̄ debeat accēt⁹ circūflex⁹ collocari,cōstare oportet ex acuta ī penultima & graui ī vltima:vt qđ de nausicáa & demophóon paulo āte dixim⁹.Aduertēdū tm̄ hmōi synæresin nonnūq̄ fieri ex duab⁹ grauib⁹ existēte accētu in ātepenultima.vt chrýseos chrysû s. argýreos argyrû s.chálceos chalcû s.

Septima regula.

Vltima syllaba existēte lōga p naturā:accēt⁹ acut⁹ nō pōt in antepenultimā collocari:sed aut manet ī eadē vltima:aut trāsfert̄ in penultimā.Quæ regula ab oīb⁹ græcis p̄terq̄ ab atticis obseruat̄.illi nāq; menélcos & síllia q̄ p tertiā declinationē græcā inflectunt̄:accētu in ātepenultima acuto pferūt.q̄q̄ vltima p.ω.mega scribat̄:atq; vt paulo āte dixi.ai.&.oi.diphthōgi in fine dictionis positæ p breuib⁹ ha-

bentur: quod ad ratione accetus attinet.

¶ Octaua regula.

Diphthōgus in fine dictionis habēs.y.psilon in fine: si suscipit tonū: circūflectitur. sunt autē huiusmodi diphthongi tres. αυ.ευ.ου.

¶ Nona regula.

Monosyllaba neutra circunflectunt. vt pŷr. pân. scôr.

¶ Decima regula.

Nominatiu⁹ accusatiu⁹ & vocatiu⁹ absq; synęresi si in vltima suscipiunt accentū: acuūtur. vt calós. calón. calé. calós. Quod si habent synerçsin: circunflectuntur. vt nausicâ. nausicân. o nausicâ.

¶ Vndecima regula.

Genitiuus & datiuus in longas desinentes si super se tonum habent circunflectunt. vt timé. timês. timê. sophós. sophû. sophô.

¶ Duodecima regula.

Genitiuus in. os. disyllabum desinens acuit semper vltimam. vt bús boós. zéus. diós. crés. cretós. cár carós. gráus graós.

¶ Tredecima regula.

Genitiuus nō desinēs in. os. disyllabū habet accētū in eadē syllaba in qua rect⁹ vt agathós agathû. lógos lógu. léxis léxeos. Quod si rectus accentū habeat in antepenultima. & gtūs in lōgam terminetur trās fertur accentus in penultimā per regulā septimā. vt dícæos dicǽu. Quod si gtūs creuerit vna sylla ba. quod euenit in nominib⁹ quintę declinationis: quia in. os. breuē terminatur: accentus in sequentē syllabam transfertur. vt maneat in antepenultima. vt ǽnigma æní gmatos.

¶ Quartadecima regula.

Datiuus genitiui tonū habet & tēpus. vt anchíses anchísu anchíse. timé timés timê. ǽas æántos æánti.

¶ Quintadecima regula.

Accusatiuus in eadē syllaba tonum habet in qua gtūs prçterq; in nominibus: quorum gtūs est duarum syllabarum in. os. desinens: quem dicimus vltimā acuere: tunc enim accusatiu⁹ penultimā acuit. vt bús boós bóa. zéus. diós día. crés cretós créta.

¶ Sextadecima regula.

Accusatiuus monosyllabus in. n. terminatus circunflectitur. vt clís clidós clîn. mén menós mên. hýs hyós hŷn.

¶ Septimadecima regula.

Vocatiuus in eodē loco accētum habet in quo rectus. vt lógos o lóge vel lógos. timé o timé. Excipiūtur nomina composita in. es. longū terminata in quibus vltima grauis est. aut ex synęresi circumflexa. in his nāq; retrocedit tonus vna syllaba: vt demosténes o demósthenes. hoc est de penultima in antepenul timam. itaq; per. e. breuem in vocatiuo scribitur. Et eodem modo antigénes o antígenes. aristotéles o aristóteles. De circūflexis ex synæresi periclês ex eo quod est periclees. o períclés hoc est de vltima in penultimam. Composita vero in. on. per. ω. mega si vocatiuum terminant per. o. micron. accen tum retrahunt vna syllaba. vt agamémnon. o agámenon. apóllon o ápollon.

¶ Octauadecima regula.

Noīatiu⁹ pluralis similē tonum atq; in eadem syllaba habet ntō singulari vt lógos lógi. Fœminina vero quæ veniunt a masculinis illorū rationē sequuntur. Actūs & vocatiu⁹ noīatiui plalis tonū suscipiunt.

¶ Nonadecima regula.

Gtūs pluralis in on. p. ω. mega terminat. Collocaturq; accētus in penultima aut in vltima syllaba. nam in antepenultima nunq; potest collocari; ppterea qđ vltima est lōga. In ęquisyllabis si rectus acuit vltimā: & gtūs pluralis in vltima acutum habebit. vt timé timón. si penultimā eodem modo in penultima vt lógos lógon. si antepenultimā accentus in penultimā transfertur. vt ǽnigma æní gmatos ænigmatō.

¶ Vicesima regula.

Nominatiuus atq; proinde vocatiu⁹ singularis terminationem habēs cōmunem gręcis & latinis: tametsi accentu græco & latino proferri potest. mixtus tamen sermoni latino secundum regulas accentus lati ni proferendus est. In sermone vero gręco accentus gręci regulas sequatur oportet.

¶ Prima & vicesima regula.

Si accēt⁹ græci ratio nobis fuerit īcognita: tuti⁹ esse minusq; errori obnoxiū: si p regulas latinas vocabu la moderemur: q; si artis auxilio destituti feramur præcipites in id: qđ se nobis ignorātib⁹ obiecerit.

¶ De nominis declinatione.

Sermo latinus quēadmodū & aliarum nationū lingue nō vsq; adeo pur⁹ est: vt nō aliquid sibi aliūde ad sciuerit. Cum vero magna illi⁹ pars ex sermone gręco dependeat; non modo vocabulorū siluā ex eo

detorsit:verumetiā quosdā casus mere gręcos vsurpauit.Vnde Quintilianꝰ:recētiores inquit instituerāt gręcis noībꝰ gręcas declinatiões potius dare:qđ tm̄ ipsum nō semp fieri potest.& subdit.mihi aūt placet latinā rationē sequi q̄usq; patitur decor.Decoris aūt illius nos iudices esse nō possumus:neq; aliūde nobis cōstare pōt:quā ex autorꝶ vsu.Veluti si venerit in dubiū an decētiꝰ per declinationē latinā īflectātur dido.onis.calipso calipsonis.io ionis.vt antiqui declinabant:an potius didó didús.calipsó calipsús.ió iús.vt seculū eruditiꝰ quale fuit ætate Quintiliani:qui libro primo scribit.Neq;.n.calipsonē dixerim vt iunonē:quamq̄ secutus antiquos.Cęsar vtitur hac rōne declinandi.sed autoritatē inquit consuetudo superauit.Phocas pręterea.vbi de declinatione grçca his verbis scribit.Errant qui didonis aut mantonis gtm̄ dicunt.& vocum asperitas & veterum autoritas eiusmodi declinationem repudiant. Quod si græcorum noīm græcam declinationem admittimus:& accentus quoq; grçcos recipiamꝰ necesse est:quare de vtrisq; nobis hoc in loco agendum.

Habent grçci partē orōnis qua latini carent.arthron illi nos articulū vocamus.Est aūt articulus pars orōnis q̄ prępoſita nomini demonstrat cuius generis est.Genera vero apud illos quinq; sunt. Masculinum quod designatur articulo.ὁ.vt.ὁ.agathós.Fœmininū quod designatur articulo.ἡ.vt.ἡ.agathḗ.Neutrum quod designatur articulo.τὸ.vt.τὸ.agathón.Commune duorū quod articulo.ὁ.&.ἡ.vt.ὁ.&.ἡ.ánthropos.Epicœnon hoc est ꝑmiscuum qđ sub vna voce cōprehendit aīalia vtriusq; sexus.vt.ὁ.&.ἡ.aetós & chelidón.Articulus masculinorū in gtō est.τοῦ.in datiuo.τῷ.in accusatiuo.τόν.Articulus fœmininorū in gtō est.τῆς.in dtō.τῇ.in actō.τήν.Articulus neutrorū in gtō est.τοῦ.in datiuo.τῷ.in accusatiuo.τό. Vocatiuus articulo caret cuius loco ponimus o aduerbiū vocandi.Græci ablatiuum non habent.Dualis & pluralis numeri articulos ideo nō posuimus:propterea q̄ latini dualē non habent.pluralē raro vsurpant:nisi quatenus articulo genitiui pluralis.τῶν.aliquando vtuntur.

Declinationes græcorū quinq; sunt:quæ oēs ad tres latinas reducuntur.nā quartæ & quintæ nullū græcū nomē reperit̄.Quattuor priores declinationes sunt noīm æquisyllabicorū:quinta est crescentium vna syllaba in gtō:illa isosyllabica:hæc vero peritosyllabica appellantur.

Prima declinatio.

PRima græcorum noīm declinatio quæ masculinorum est: duas habet noīatiui terminatiões in.as.& in.es.per.η.quæ oīa mittūt gtm̄ in.u.vt ænéas ænéu.anchíses anchísu. Sed in.as. desinentia faciunt dtm̄ in.a. in. es. vero desinētia faciūt in.e.vtrobiq;.s.noīatiui ablata.vt ænéas ænéa.anchíses anchísæ. Actūs ab vtraq; terminatione fit.s.ntī mutata in.n.vt ęnéas ænéan.anchíses anchísen. Vocatiuus ab vtraq; terminatiōe fit ablata.s.ntī. vt ænéas o ęnéa:āchíses o āchíse.Sed attici o ænéas & o anchíses faciūt:quēadmodū in ntō.In.es.vero gētilia in.a. faciūt vctm̄ vt hic scýtes o scýta.hic cappádoces o cappádoca.hic pérses o pérsa.Sed quādo est ꝓpriū nomē o pérse facit. Cōposita q̄q; a metro qđ est metior.& a poleo qđ est vēdo.& a tribo qđ est exerceo in.a.faciūt vctm̄.vt hic geométres o geométra.hic bibliopóles.póla.hic pedotríbes o pedotríba. Sed cū vctī vocalis longa sit quēadmodū & ntī in.tes.desinētia in.a.breuē termināt vctm̄:vt hic ꝓphétes o ꝓphéta.hic poétes o poéta.hic toxótes o toxóta.hic léstes o lésta.Aliqua tm̄ notant̄ in.e.vt çétes o çéte.callipétes o callipéte.ænarétes o.réte.philothersítes o philothersíte.

In.as.desinētia q̄ ad primam declinationē latinā referunt̄ penultimā acuunt siue illa sit breuis siue lōga:vt andréas andréu.pythagóras.góru.ænéas ænéu.amyntas amýntu. Ex hac terminatione latini vsurpāt actm̄ ī.an.vt ęnéas ęnéan.pythagóras.góran.Hora.ii.s̄mo.Qualia vincūt pythagóran antiq; reū doctūq; plátona.Vctūs q̄q; vsurpat̄:qn̄ in.a.longum desinit:vt o andréa o pythagóra.Quod si vctūs in.a.breuē terminatur:accentus latini regulā sequitur.vt ándrea.pythágora.

In.es.per.η.q̄ ad primā declinationē latinā referunt̄:oīa fere acuūt penultimā siue illa sit breuis siue lōga:vt anchíses.oréstes.priamídes.panthoídes atq; ꝑinde oīa patronymica masculina:repériuntur tamen nōnulla acuentia finalē.vt sophistés.tympanistés.origenistés:& siīa.Ex hac terminatiōe latini vsurpāt actm̄ in.en.desinētē.nā in.an.latinum est.vt priamídes priamíden.pāthoídes panthoíden.Vergi.iii.ænei.Priamídē helenum graias regnare per vrbes.Hora.i.car.Tartara panthoíden iterū orco.Vocatiuus quoq; vsurpat̄:cū in.e.lōgū desinit.vt Hora.ii.sermo.O laertiáde quicquid dicam aut erit aut nō.Vergiliꝰ.iii.ęnei.Cōiugio anchíse veneris dignate superbo.

Ntō ænéas.ænéu.ænéa.ænéan.o ænéa vel ænéas.

Ntō anchíses.anchísu.anchíse.anchísen.o anchíse vel anchíses.

Secunda declinatio.

SEcunda græcorum noīm declinatio fœmininorum tantum est q̄ in.a.vel in.η.hoc est.e.longū desinētia in.es.communiter faciūt gtm̄. vt músa múses.callíope callíopes.Desinentia vero in.a.longū vel in da. vel in.tha. vel in.ra.a ntī.seruant ī obliquis.vt theología theologías.léda lédas.mártha márthas.heméra heméras.Datiuus fit a genitiuo ablata.es.vt múses múse.callíopes.callíope.theologías theología.lédas léda.márthas,tha.heméras heméra.Actūs fit a nominatiuo assumpta.n.vt músa músan.calliope

callíopen.theología theologían.léda lédan. mártha márthan. heméra.an. Vocatiuus similis est nominatiuo.vt músa o músa.calliope o callíope.

In.a.desinentia.quę ad primā declinationē latinam referunt: quædam acuūt vltimā. vt agiá.amiá.anthracíá. antipophorá.q̄dam acuūt penultimā.vt oīa q̄ in.a.lōgam desinūt.vt sophía.theología.ecclesía.comœdía. Quędā acuūt antepenultimā. vt ǽgina.aréthusa.síbylla. scolópendra.Quædam circūflectūt vltimā quæ patiuntur synæresin.vt nausicâ: ab eo quod est nausicáa.argyrâ ab eo quod est argýreos. siderâ ab eo quod est sydéreos.chrysâ ab eo quod est chrýseos.Quędā circumflectunt penultimā. hoc est quæ desinunt in.a.breue:habentq; penultimam natura lōgam.vt mûsa.glôssa.mæ̂a.althêa.

Ex hac terminatione latini rectū vsurpant.qn̄ scilicet lōga reperit: vt apud Papiniū in.v.theba.Nec facilis neméa latas euoluere vires. Quē locum Priscia.li.vii.tractans neméa inquit quia seruauit.a.productā accentum in penultima retinet acutum tametsi eadē breuis est. A recto quoq; in.a. breui vsurpat̄ actūs in.an.breuē quoq;:vt apud Papiniū.vii.theba.Nāq; ferūt raptā ǽginā ab vndis.quare accentu grȩco hoc est acuto ī antepenultima proferendum:tametsi penultima sit longa.

In.η.hoc est p.e.lōgum desinētia quę ad primā declinationē latinā referri possūnt quędā acuunt vltimam: vt timé.es.parasceué. pēthecosté.Quædā acuūt penultimā.vt dáphne.ptisáne.eleemosyne. sed noīa p̄pría fœminarum:vrbiū:& insularum: penultimā prope semp acuūt. vt heléne.erigóne.callíope.íthace parthenópe.asíne.melíte.Ex hac terminatione latini oēs casus vsurpant:atq; proinde accētu grȩco illos p̄ferre debēt.Aduertendū quoq; noīa possessiua in.ce. a noībus masculinis in cos. desinētibus vltimā semper acuere.vt grammaticé.es.ab eo qđ grammaticós.dialecticé.cés.ab eo quod est dialecticós.

Nominatiuo músa.múses.múse.músan.o músa.

Ntō callíope.callíopes.callíope.callíopen.o callíope.

Tertia declinatio.

TErtia declinatio græcorū noīm atticorū masculinorū fœmininorū & cōmuniū in. os. per. ω. mega declinat̄:& in.ων.neutrorū abiecta.s. vel.n.faciunt gtīū.:vt hic menéleos. menéleo. hæc hálos hálo. hic & hæc éugeos.éugeo:hoc éugeon éugeo.Dtūs silis est gtō.Actūs fit a ntō.s. mutata in. n. vt menéleos menéleon.hálos hálon.éugeos éugeon. Vtūs silis est ntō:vt hic menéleos o menéleos.Sed quemadmodū pauloante diximus quāq;.o.finalis sit longa:nihilominꝰ ex ratione atticorū accentus in antepenultimā transfert̄.Latini ex hac terminatione quamq; raro tn̄ oēs casus vsurpant.vt Vergilius.ii. æn̄. andrógeos in recto posuit dicens.Andrógeos offert nobis socia agmina credens.vbi.os.lōgum est.Iuuenalis quoq;.credit̄ olim velificatus áthos & quicquid græcia mendax.gtō quoq; Vergi. vsus est in.vi.æn̄. In foribus lœtū andrógeo. Paulus quoq; Hieron̄.interprete in ep̄la ad corinthios.prima. Ego quidem sum Pauli ego aūt ápollo:qui gtīūs atticus est: neq; est indeclinabile vt qdam somniant. Idem quoq; Hierony.ablatiuū posuit qui dtō silis est:in eadem epistola dicens.De ápollo aūt fratre notum vobis facio.Accusatiuū quoq; ex declinatione grȩca vsurpauit in epistola ad titum dicens.zenā legisperitū & ápollo solicite præmitte.sicut Verg.i.georgi.Aut átho aut rhodópen atq; alta ceraunia telo. Nam & o. natura longam breuiauit: factū est ratione sequentis vocalis.

Ntō hic menéleos.menéleo.menéleo.menéleon.o menéleos.

Ntō hęc hálos.hálo.hálo.hálon.o hálos.

Ntō hic & hæc éugeos.éugeo.éugeo.éugeon.o éugeos.

Ntō hoc éugeon.éugeo.éugeo.éugeon.o éugeon.

Quarta declinatio.

QVarta græcorū noīm declinatio q̄ masculinorū & fœmininorū & cōmuniū duorū generū est in os.p o micrō terminat̄ et neutrorū in.on.etiā p omicrō.Quorū gtūs in.u.desinit.os.siue.on.nominatiui mutata in.u.vt hic lógos lógu.hæc hodós hodú hoc xýlon xýlu.Dtūs fit.u. gtī mutata in. ω.mega.vt lógu lógo.hodú hodó.xýlu xýlo. Actūs fit.s. ntī mutata in.n.vt.lógos lógō.hodós hodón.xýlos xýlon.ex regula neutrorum.Vocatiuus fit.os.ntī mutato in.e.vt lógos lóge.hodós hodé. Secūdum atticos vero vtūs silis est ntō.vt hic lógos o lóge vel lógos.hodós hodé vel hodós.

In.os.& in.on.desinentia quę ad secundam declinationem latinam referuntur quædam acuūt vltimam. vt æacós.pleonasmós.asmismós. solœcismós & omnia nomina possessiua desinentia in.cos. vt grammaticós. grammaticé grammaticón.logicós.rhetoricós. catholicós. Quædā acuūt penultimā. vt árctos. lógos sóphos.Quædā acuūt antepenultimam. vt cáminos. éphebos. ǽremos.épiros.cámelos. Quędam circumflectunt penultimam.vt eûros.oêstros.achelôos.Ex hac terminatione latini frequenter tres casus vsurpant nominatiuum accusatiuum & vocatiuum.Ouidius.xiii.metamor.çacón agnoscit summum prolemq; fatetur.Idem in epistolis.Solueret in speculis omnis ábydos erat. Idem. vtq; rogem de te & scribam si quis abýdo venerit:aut quero si quis ábydon eat: sed abýdo quia ablatiuus est accentum habet latinum hoc est in penultima ex declinatione latina abýdus abýdi.Vergi.i.georgiconum. pontus & ostriferi fauces tentantur abýdi.

Nominatiuo hic lógos lógu.lógo lógon.lóge.vel lógos.
Ntō hæc ábydos.abýdu.abýdo.ábydon.o ábyde vel ábydos.
Nominatiuo hoc xýlon.xýlu.xýlo.xýlon o xýlon.

Quinta declinatio.

QVinta declinatio græcorum noīm masculinorū & fœmininorū & neutrorū & cōmuniū duorum quæ ad tertiā declinationē latinam referuntur: diuersas habet terminationes ntī: de quibꝰ deinceps singulatim prosequemur. Quorum genitiuus exit generaliter in.os.vt áeas áeantos. Datiuus fit a genitiuo.os.mutata i.i.vt áeantos áeanti. Actūs fit.i.datiui mutata in in.a.vt áeanti áeanta. Vctūs plærūq; simi lis est ntō.vt áeas o áeas attice: communiter o áean. Ntūs pluralis q frequēter a latinis vsurpat̄:fit a gtō singulari.os.mutata in.es.vt áeantos áeantes. Neutra tm̄ ex regula generali in.a.desinunt.os.genitiui mutata in.a.vt epigrámatos epigrámmata. Gtūs pluralis fit a gtō singulari.os.mutata in.ω.mega &.n. quare necesse est vt in habētibus accentum in antepenultima mutet̄ in penultimā. vt áeantos æánton.epigrámmatos epigrammáton. Dtūs nō vsurpat̄ a latinis. Accusatiuus pluralis qui frequenter vsurpatur a latinis fit ab accusatiuo singulari addita.s.vt áeanta áeantas. Vocatiuus similis est nominatiuo eiusdē numeri.vt áeantes o áeantes.

De genitiuo quintę declinationis.

In.a.desinētia quæ noīa ad tertiā declinationē latinā referuntur breuiāt illud.a.tam in recto q̄ in obliquis: possuntq; habere accentum acutum in penultima siue illa sit breuis siue longa.vt dógma.dráma. Possunt & in antepenultima penultima existēte longa.vt per íspema.anádema. diádema. áthyrma. apóphthegma.ǽnigma. Quędam circūflectunt penultimam.vt hæ̂ma.â̂sthma.â̂sma.dô̂gma.zô̂ma.pê̂gma.scô̂mma.bê̂ma. Quę omnia faciunt genitiuum assumpta.tos. vt dógma.atos. dráma.atos. Latini ex hac terminatione gtm̄ pluralem frequēter vsurpant:sed mutant accentum in penultima ꝑpterea q̄ vltima est longa. quia scribitur per.ω.mega. vt grámma grāmáton.epigrámmaáton. Martialis. Argutis epigrammáton libellis. hinc illud ineffabile dei nomen quod ab hebręis quattuor lr̄is scribitur. iod. he.vau.he.ꝑ quo ipsi leguntadonai.tetragrammáton a gręcis dicitur. Clemēs quoq; a nostris frequenter citatur in libris peristromáton.

In.i.iota.vel in ypsylon oīa sunt gręca.sed a gręcis declinantur:apud latinos indeclinabilia sunt. Dissyllaba accentum habent in prima acutum: vt móli.cíci.stímmi.cómmi.méli.sed ab eo composita in antepenultimam transferunt accentum.vt hydrómeli.œnómeli.oxýmeli. Polisyllaba vero antepenultimam acuunt.vt píperi.cinnábari.sínapi. quāuis penultima sit longa.vnde a latinis penultima circunflectitur in sinâpis & mittunt apud illos gtm̄ in.os.purū. vt móly.yos. cíci cícios.stimmi.ios.cómmi.ios.méli.ios. Neutra vero a communibus duorum generū in.is. terminatis antepenultimam acuunt. & ad modum communium declinantur. vt hic & hæc philópatris & hoc philopátri philopátridos. hic & hęc phygópolis & hoc phygopóli phygopólidos. Latini ex hac terminatione casus rectos similes vsurpant.vt Oui. Móli vocant superi nigra radice tenetur.

In.ω.mega desinētia omnia sunt generis fœminini: possuntq; reduci ad tertiā declinationē latinā. vt voluit cęsar:habentq; accētum acutum in vltima:mittūtq; gtm̄ in.oos.vt didó didóos.sapphó.óos.clió clióos.calypsó.óos.erató eratóos.myrtó.óos.lampedó.óos.mantó mantóos.dtm̄ formant.os. mutata in.i.accusatiuum.os.mutata in.a.vt didói didóa.sapphói sapphóa.clioi clióa.calypsói calypsóa. Per synæresin tamen mittūt genitiuum in.us.hoc est.oos.mutata in.us.in qua suscipiūt accentum circūflexum.vt didó didûs.sapphó sapphûs.clió cliûs.calypsó calypsûs.mantó.tûs. Latini ex hac terminatiōe nominatiuum vsurpant & obliquos synærizatos. vt Ouidiꝰ in priapeia. Penelopes primam didûs si primā sequatur. Idem in ep̄la sapphûs. An nisi legisses autoris noīa sapphûs. Idē in.i.de arte. Nec mihi sunt visę clío cliûsq; sorores. Actm̄ quoq; vsurpauit Verg.iiii.æneí. & nomine didó sępe vocaturum: & Horatius. æoliis fidibus canentem sapphó. & Ouidius in pria. Atlantidemq; calypsó.

In.an.plerūq; sunt masculina acuētia finale:assumuntq;.os.in genitiuo & retinentq; semper.a.longū.vt titán titânos.pęán pęânos.pelecán.ânos.acarnán acarnânos.pán panós.pro deo pastorū. Nā pán neutri generis pro eo quod est omne pantos p.t.facit. Cōposita vero penultimā acuūt. vt hermópan hermópanos.eupéan eupéanos. Latini ex hac terminatione genitiuū & accusatiuum vtriusq; numeri vsurpant.vt Vergi.viii.æneí. Panós de more lycęi. Idē in buco. Mecum vna in siluis imitabere pána canendo. Idem.vi.æneí. Lętum pęána canentes.

In.en.per.η.q̄ in.e.lōgū vertitur masculina reperiunt̄ & fœminina & cōia duorū generū q̄ partim acuunt vltimā: vt ex masculinis hymén.solén.lichén.adén.splén.zén.mén. & ex fœmininis sirén. troezén. partim acuūt penultimā.vt hic hélen.hic & hęc cársen.terē.q̄ oīa.os.assumpta faciūt gtm̄.sed quędam retinent in obliquis.e.longū. vt hic splén splēnós.hic zén zēnós.hic chén chēnós.hic mén mēnós.hic damén daménos.hic solén.énos.hic lichén.énos.hic héllē héllenos.hęc.syrén. rénos.hęc troezén.énos. Quædā vertunt.e. longū in epsilō.vt hic adén adénos.hic auchén auchénos. hic pœmén.énos.hic li

mén.énos.hic azén azénos. hic pythmén pythménos. hic & hæc ársen.énos. hic & hæc térē térenos. hæc phrén phrénos. hæc glén nō declinatur. Latini ex hac terminatione actōs vtriusq; numeri vsurpāt.

In.in.p.i.iota masculina siue fœminina vltimā acuūt. habētq; plęrūq; alterā terminationē in.is. mittuntq; gtm̄ in.inis. sup ntī terminationē .os. assumpta. vt hic delph ín vl' delph ís delph înos. telch ín. vel.is. telchînos. act ín vel act ís act înos. hæc salam ín. ís. înos. eleus ín vel. sís. eleusînos. rh ín rhînos. Latini ex hac terminatione actm̄ singularē: & ntm̄ & actm̄ & vctm̄ plurales frequēter vsurpant. vt Oui. sensit delphína melantho. Vergi. in buco. Orpheus in siluis inter delph ínas ar íon.

In.yn.per ypsilon generis masculini siue fœminini penultimam acuunt: atq;. os. assumpta faciunt genitiuum penultima longa. vt phórcin vel. cis. phórcinos. mósyn. ynos. póltyn póltynos. hæc górtyn górtynos.

In.on.per.ω.mega quæ ad tertiam nominis declinationem latinam referuntur: quædam acuunt finalem. vt sarpedón. geryón. amazón. antedón. carchedón. chacedón. Quędam acuūt penultimam. vt zénon pláton. théon. cróton. demophóon. laocóon. achéron. médon. Quædam circunflectunt vltimam quæ scilicet sunt contracta ex acuta & graui. vt demophôn pro demophóon. posidôn pro posidóon. lacôn pro lacóon. Quæ si habent in penultima ancipites hoc est.a.i. ypsilon longas per o micron in obliquis declinantur. vt hic macháon macháonos. icetáon. onos. aretáon.onos. opáon .onos. apisáon. onos. alcmáon.onos. lycáon .onos. elicáon .onos. protiáon .onos. amytháon.onos. or íon.onos. ix íon.onos. amph íon .onos. hyper íon.onos. pand íon.onos. ech íon.onos. dol íon.onos. dolop íon.onos. mol íō. onos. nom íon.onos. íáson.onos. Habentia vero easdem ancipites. ante.on. correptas per.ω.mega declinantur: vt amphitrýon amphitrýonos. perict íō perict íonos. pygmal íō.onos. euryt íon. onos. deucal íō.onos. creuthal íon.onos. endym íon.onos. actor íon.onos. anthem íon. onos. hippot íon.onos. Habētia vero epsilō ante.on.ω.mega seruāt. vt alcméon alcméonos. théon.onos. eléon eléonos. medéon. onos. siméō.onos. Sed habentia.æ. diphthōgon ante.on.ω. mega seruant. vt ǽgron ǽgronos. mǽon. onos. act ǽon.onos. quod etiam aliquando actæónos per o micron facit. Exeunt quoq; nonnunq̄ in .ontos. vt achéron. achérontos. laocóon laocóontos. Sed de his explicatius per varias terminationes agendum est.

Latini ex hac terminatione plærūq; actōs vtriusq; numeri vsurpant. vt achéron achéronta. Vergil'. Atq; imis achéronta affatur auernis. laocóon laocóonta. Idem. illi agmine certo laocóonta petunt. demophóō demophóōta. Oui. i. episto. Phylli fac expectes demophóōta tuū. plátō plátona. Hora. Pythagórā anitiq; reū doctūq; plátona zenon zénona. Martia. Democritos zénonas in explicitosq; plátonas.

In.bon. desinētia. ω. mega seruant. vt bubón.ônos. arrabón.ônos.

In.con. siue.chon. desinentia.ω. mega seruāt. vt glaúcon.onos. lácō láconos. glýcon.onos. Sed cýcon.onos o micron habet.

In.don. desinētia. ω. mega seruāt. vt sidón.ônos. calydón.ônos. Aliquando tn̄ omicron habent. vt sidón. onos. āthedón.ónos. aspledón.ónos. macedón.ónos. carchedón.ónos. calcedón.ónos. chalidón.ónos. amydón.ónos. sarpedón.ónos. vl' sarpedón sarpedóntos. ab. odus. composita per.nt. declinantur, vt chalcódon chalcódontos.

In.gon. desinētia.ω.mega seruāt. vt ǽgon ǽgonos. agón agónos. aliquādo o micron habēt. vt trygón trygónos. lestrigón. ónos.

In.lon. desinentia.ω.mega retinēt. vt dólon.onos. sólon.onos.

In.mon. desinētia.ω.mega retinēt. vt símon símonos. ámmō .onos. tímon.onos. aliqn̄ o micron. vt dǽmon.onos. lacedǽmō.onos. strýmō.onos. ǽmon.onos. andrǽmon.onos.

In.non. desinētia.ω.mega retinēt. vt daphnō.onos. platánon.onos. & similia. zénō.onos. sinō, onos. ménon.onos. aliquando per omicrō declinantur. vt agaménon.onos. cánon.onos.

In.oon. desinētia in.ontos. exeūt. vt laocóon.ontos. democóō .ontos.

In.pon. desinētia.ω.mega retinēt. vt lámpon lámponos.

In phon desinentia.ω.mega retinent. vt trýphon.onos. typhôn.ônos. circunflexa per.nt. declinātur vt plurimū & fuāt. semp.ω.mega: vt demophôn.ontos. xenophôn.ontos. aglaophón.ontos. ctesiphôn.ontos. cherphôn. ontos.

In.rō. desinētia .ω.mega retinēt. vt cithêrō cithéronos. chárō.onos. tríton.onos. chírō.onos. pleurón.onos.

In.son. desinētia.ω.mega retinēt. vt.ǽson.onos. thráson.onos. aliqn̄ p.o.micrō declināt̄. vt iáson. onos. oloáson.onos.

In.ton. desinētia.ω.mega seruant. vt plúton.onos. pláton.onos. cáton.onos. mýron.onos. cróton.onos.

Nomina participialia per.nt. declinant̄. vt phaéton.ontos. cháron.ontos. vcalégon. ontos. médon. ontos. créon.ontos. alcimédon.ontos. amphimédon.ōtos. eurymédon.ontos. autumédon. ontos. laomédon. ontos. phlegéton. óntos. pelágon.ontos.

Quæ synæresin non patiuntur. per.nt. quēadmodū sua synærizata declinant̄: vt demophóon.ōtos. democóō.ontos. hippocóon. hippocóontos. aglaophóon.ontos.

In.ar.habentia penultimam natura longam eandem circũflectunt vt hêmar.hêpar.ûthar.îdar.Monoſyllaba vero acuuntur.vt cár carós.pſár pſarós.diſyllaba penultimã acuũt.vt mácar.ónar.dámar. poliſyllaba antepenultimam vt délear.óniar.álíphar.cárear.In.ar.itaqꝫ maſculina & fœminina aſſumpta. os. faciunt genitiuum ꝙ ſi ſunt monoſyllaba producunt. a. vt cár carós.pár parós. pſar pſarós. Si ſupra ſyllabam breuiant illud.a.vt mácar.aros.ónar.ónaros.dámar.aros.neutra vero in.atos.faciunt genitiuum.a. quoqꝫ breui ſi ſint polyſyllaba.vt délear deléatos.óniar oníatos.álíphar alíphatos.cárear caréatos.& diſyllabicorum aliqua neutra longa penultimantia. in. tos. quoqꝫ faciunt genitiuum. vt hémar hématos. ídar.atos.hépar.atos.úthar.atos. Penultimantia vero in breui faciunt genitiuum in. ros. vt hýpar hýparos.thénar.aros.néctar.aros.phréar vero quod ex hac ratione debuit facere phréaros.& ſtéar ſtéaros. phréatos & ſtéatos faciunt.

In.er.per.eta quæ maſculina ſunt: quædam acuunt vltimam. vt monoſyllaba. thér théros. ſér ſéros. Et ex diſyllabis quædam vt ſotér. ethér. aér. quædam acuunt penultimam. vt íber. Monoſyllaba aſſumpta.os.faciunt genitiuum & ſeruant eta longum in obliquis.vt thér théros.phér pherós.ſér ſéros.cér ceros.Sed ſupra ſyllabam maſculina acutiſona ſi habent.t.ante.er.retinent.e.longum in obliquis. vt lutér lutêros.ſotér ſotêros.oletér oletêros. Excipiuntur aſtér aſtéros.& patér patéros.quæ vertunt. e. longum in breue. Quod ſi non habent. t. vertunt eta. in. e. breue: vt ethér ethéros.aér aéros.daér daéros.anér. eros.Spinthér vero & eleuthér ſpinthéros & eleuthéros per eta longum faciunt. In.er. grauiſona ſi penultimam habent longam vertunt.e.lõgum in breue.vt píer píeros. phráter.eros. Sed ſi penultimam habent breuem ſeruant longum.vt íber íberos.ér íer.eros. Pánther vero. n. p. ſimplicis ſeruat declinationem. Fœminina in.er.ſupra ſyllabam mutant.e. longum in breuem. vt matér matéros. méter. ros. deméter.eros.thygathér.éros.In.er.neutra quæ rara ſunt appoſitione. os. faciunt genitiuum. vt cér cerós.ab eo quod eſt céar céaros.

In.ir.per.ei.diphthongon appoſitione.os. faciunt genitiuum. vt chír chirós. phthír phthirós. ír.irós. & ab eis compoſita antíchir antíchiros.Polýchir polýchiros.His adde mártyr mártyros.

In.or. deſinẽtia apud græcos omnia ſcribuntur per.ω.mega præter hæc quattuor ánor.cálor. áor. habent autem in. or. finita acutum accentum in vltima aut in penultima. Acutiſona poſitione. os. faciunt genitiuum.ſeruantqꝫ.ω.mega in obliquis.vt phór phorós.ichór.ôros.Etiam grauiſona habentia.l. ante.or. ſeruant. o. magnum. vt célor céloros. pélor. oros. Sed ſi non habent. l. vertunt. o. longum in breue:vt néſtor néſtoros.héctor héctoros.méntor.oros.méſtor.oros.mnéſtor, oros. cum proprium eſt viri nomen. ſed mnéſtor adiectiuum.ω.magnum retinet.

In.or.communia habent. o. micron in obliquis.vt hic & hæc apátor apátoros.amétor. étoros. pandamátor pandamátoros.

In.or.neutra.ω.magnum retinent in obliquis.vt hélor.oros.técmor.oros. Heteroclita vero ſunt ſcór ſcátos & hídor hídatos. Ex deſinentibus in.r.latini frequenter accuſatiuos vtriuſqꝫ numeri vſurpant.vt ab eo quod eſt car. Oui.iiii. meta. lyciæqꝫ propinquos cáras adit. & ab eo quod æthér. Vergi.in.i.georgi. illa leuem fugiens raptim ſecat ethéra pennis. Idem: aéra per vacuum ferri. Ex nominibus terminatis in.or.prope ſemper accuſatiuus vſurpatur.vt héctor héctora.néſtor néſtora.rhétor rhétora.

In.as.quæ ad tertiam declinationem latinam referuntur: ſi ſunt maſculina penultimam acuunt. mittuntqꝫ genitiuũ in antos.vt ábas ábãtos.acámas.antos.acrágas.antos.adámas.antos.ǽas.ǽantos. álibas alíbãtos.ándrias andríantos.apéſas.antos.áras.antos.athámas.antos.átlas.antos.bíbas.antos. bábras. antos. chálcas.antos.cánas.antos.cáras.antos.charídas.antos.chélas.antos.cýphas.tos.cýrbas.antos.coríphas coríphantos. cléphas. antos. gígas. antos. ímas ímanthos. lycábas.antos. mýdas.antos. oédas. antos. pállas.antos.pelécas.antos.períphas períphantos.phídas.antos.pýlas.antos. phórbas. antos. polydámas polydámantos.próphas.antos.ſálgas ſálgantos.teléutas.antos.téuthras téuthrãtos.tháumas.antos thóas thóantos.tólmas.antos.Fœminina vero vltimã acuũt aſſumũtqꝫ in gtõ.d.vt acrás acrádos.lãpás. ádos.pallás. ádos.pliás.ádos.monás.ádos.diás diádos.triás.ádos.hebdoás.ádos. ogdoás. ádos. decás ádos.arcás.vero vnum de maſculinis arcádos.ſequitur fœmininorum terminationem. Latini ex hac terminatione genitiuos vſurpant: vt lucan⁹ in.ix. Palládos in medio confecit pectore gorgon. Datiuum quoqꝫ vt Papinius in achilleide. Palládi littore celebrabat ſcyros honorem. & accuſatiuum: vt Martialis. Pallada prætereo: res agit illa tuas. & accuſatiuus ſemper ab autorib⁹ vſurpatur. vt ab eo quod eſt apéſas. Papinius in.iii.theba.nomine lernçi memorant apéſanta coloni. Et ab eo quod eſt chálcas. Vergili⁹ ii. æneid. magno chálcanta tumultu protrahit in medios. Reperiuntur quoqꝫ nonnulla quæ mittunt genitiuum in.anos.vt mélas mélanos.tálas tálantos.

In.es. cum. η. hoc eſt per. e. longum. maſculina quæ ad tertiam declinationem latinam referuntur. plærumqꝫ acuunt penultimam: mittuntqꝫ genitiuum in. etos. & quæ per eta. vt cháres cháretos. chrémes chrémetos.cómes cómetos.cráted.etos.círes círetos.dáres dáretos.epiáles epiáletos.gýes gýetos. glóes glóetos. ígnes ígnetos. láches láchetos. lébes lébetos. mágnes.etos. máſſes. etos. máſtles. etos. méges

mégetos. méndes méndetos. mýces. etos. mýnes. etos. mórges.etos.néres néretos.pénes.étos.phrá-
ges phrágetos.pýdes pýdetos.pígres pígretos.pýles pýletos.plánes plánetos.tríges trígetos.tápes tá-
petos.tháles.etos. Hæc aliquando mittunt genitiuum in. u. vt cháres cháru. cómes cómu. dáres dáru.
gýes gýu. mýces mýcu. pýdes pýdu. pýles pýlu. Monosyllaba quoq; acutisona in etos. faciunt ge-
nitiuum.vt crés cretós.gnés gnetós.thés thetós.& acutisona plurium syllabarum.vt argés.êtos.admés
admêtos.homithnés homithnêtos. Et nomina quædam latina quæ in sermonem græcum traducta
amittunt. n. quam rursus in genitiuo resumunt.vt clémes cléments. crésces. entos. prúdes prúdentos.
púdes.entos.váles válentos.Composita a cleos quod est gloria circũflectunt vltimam. mittuntq; geni-
tiuum.in.eos.per epsilon.vt agatoclês agathocléos.periclês pericléos.sophoclês sophocléos.Latini ex
hac terminatione accusatiuum vtriusq; numeri vsurpant.Sillius.lib.iiii.Illum sidonio fulgentem ardo-
re tápeta.Papinius.i.theba.altosq; in ferre tápetas.Ouid.in epistolis.Viginti fuluos operoso ex ære lébe-
tas.Ausonius.Fictilibus fama est cœnasse agathocléa regem.

In.æs.diphthongon vnũ reperitur fœmininũ dæs. dætós. & vnũ cõmune duorũ pęs quod facit pędós.

In.eus.diphthongon quæ ad secundam declinationem referuntur: vltimam semper acuunt.mittuntq; ge-
nitiuum in.eos.vel.ei.& datiuum in.ei.solutas vel per synęresin contractas. accusatiuum in. ea. vocatiuũ
in.eu.s.nominatiui ablata.Latini ex hac terminatione omnes casus vsurpant.vt penthéus.penthéos vel
pentheî.penthéo vel penthî penthéa.o pentheû.Martialis.Flet philomena nefas incesti teréos & quæ.
Vergilius in bucolis. Aut vbi mutatos teréos narrauerit artus. Idem in eodem. Orphî calliopéa lino
formosus apollo.Iuuenalis.Alcinoē bacchi thebas & teréa fausti.Ouidius.vii.metamor.Vt voluere am-
bo voluisti tu quoq; tereû.sed.eu.circũflectitur per regulam octauam. quod diphthongus finalis habẽs
ypsilon in fine circũflectitur si tonum accipit. Vergilius. iiii. georgicorum. Illa quis & me inquit mi-
seram & perdidit orpheû.

In.is.omnia reducuntur ad tertiam nominis declinationem latinam:quorum quædam acuunt vltimam.
vt crepís.cnemís.auletrís.& omnia fere patronymica priamís.enеís.thebaís. Quædam acuunt penul-
timam.vt páris.crátis.cýphis.thémis.thétis. mémphis. Quædam acuunt antepenultimam. vt síbaris.
thámiris.ádonis.théognis.cháribdis. Sed in.is.propria masculina in dos. faciunt genitiuum. vt ádo-
nis ádonidos.páris páridos.théognis.théognidos.Habentia quoq; penultimam longam.vt eunís eu-
nídos.gymnís gymnídos.látris.ídos.Et apolis quod est ciuitas composita masculina sola vel commu-
nia vt agesípolis agesipólidos.eupólis eupólidos.hic & hæc phygópolis.ólidos.ápolis apólidos.Et cõ-
posita a mantis quod est vates. vt coscinomántis coscinomántidos. prómantis promántidos. Et ha-
bentia ante.is.vnam consonantem.vt crátis crátidos.Sed habentia duas immutabiles in. thos. faciunt
vt órnis órnithos.mérmis mérmithos.Monosyllaba vero habentia. i. longum additione. o.in. os. fa-
ciunt genitiuum.vt cís ciós.lís liós.Appellatiua etiam & non denominatiua quæ penultimam habent
breuem per.os.purum mittunt genitiuum.vt échis échios.mántis mántios.óphis óphios.Et quędam
propria.vt ágis ágios.agesípolis agesipólios.anácharsis anachársios.búsiris busírios. gáozis gaózios.
íphis íphios.séntis séntios.sýbaris sybários. thámyris thamýrios. zénis zénios. Quorum aliqua per
dos. plærumq; inflectuntur. vt ágis ágidos. thámyris thamýridos. agesípolis agesipolidos. búsiris
busíridos.

In. is. polisyllaba fœminina non habentia duas terminationes per. dos. faciunt genitiuum. siue sint acu-
tisona. vt cnemís cnemídos. & priamís priamídos. & huiusmodi patronymica fœminina. auletrís
auletrídos. coronís coronídos. crepís crepídos. dorís dorídos. pagasís pagasídos. strategís strate-
gídos. Siue circumflexa. vt bendîs bendîdos. molîs molîdos.. Siue barytona. vt cýpris cýpridos.
cítharis citháridos. despótis despótidos. éris éridos. mémphis mémphidos. ménis ménidos. polí-
tis polítidos. toxótis toxótidos. Quæ autem sequuntur per. os. purum declinantur. ácris ácrios.
ásthlibis asthlíbios. cárybdis carýbdios. xóis. ios. císseris cissérios. dmóis dmóios. epictésis epi-
ctésios. géris gérios. hýbris hýbrios. lachúsis lachúsios. némesis neméssios. mégyris megýrios. pa-
négyris panegýrios. sárdis sárdios. scépsis scépsios. episcépsis episcépsios. sóis sóios. thamiáthis tha-
miáthidos. & breui penultima ntia. vt cónis cónios. spánis spánios. pólis pólios. Et ab eo compo-
sita fœminina solum. vt acrópolis acrópolios. Aduertendum tamen q illa quæ communiter faciunt
genitiuum in. dos. more ionico. per.os. purum declinari possunt. vt páris páridos. vel pários. ménis.
ménidos vel ménios. thétis thétidos vel. ios. mémphis mémphidos.vel mémphios.Latini ex hac ter-
minatione omnes casus vsurpant. genitiuum: vt Iuue. Curritur ad vocem iucundam & carmen amice
thebaídos. datiuum. vt Catullus. Morte feror thesei qualem minoídi luctum. Sabinus in epistola de-
mophoontis ad phillída.phillídi demophóon patria dimittit ab vrbe. quibus in locis quia. i. termi-
nalis breuiatur: accentu græco in penultima sunt proferenda. Accusatiuum quoq; vt Ausonius rex
magis an regnum minoída sollicitat grex. Vergi. phillída mitte mihi meus est natalis iolla. Papini.
in calce thebaídos. neq; tu diuinam æneida tenta. Vocatiuum quoq; vt idem in eodem loco. O mihi

bissenos multũ laborata per annos thebai. & Oui. in epistolis. Prima mihi nutrix æolí dixit amas. Nominatiuus præterea accusatiuus & vocatiuus pluralis vsurpantur cum in.es. vel in. as. breues terminãtur. vt achelo ídes vel achelo ídas.cadme ídes vel cadme ídas.bel ídes vel bel ídas.

In.eis.diphthongon per epsilon & iota. & ois.per.oi.diphthongon quoq; quæ sunt polysyllaba vnius generis siue triũ in.entos.mittunt genitiuum.vt seléis selécntos.simóis simóentos.pyróis pyróentos. opóis opóentos.char íeis char íentos.timéis.entos.phonéis phonéentos. Monosyllaba vero masculina per.eis. diphthongon per.enos.faciunt genitiuum.vt hés henós.& ís ctenós. d ís denós. Et ab eo composita. vt med ís medenós. vd ís vdenós. Cl ís autem clidós facit. & anthéris anthéridos. Latini ex hac terminatione nominatiuum & accusatiuum frequenter vsurpant. Vergilius primo æneidos. vbi tot simóis correpta sub vndis. Idem in. v. hectoreos amnes xantum simóentaq; testor. Ouidius. ii. metamorpho. interea volucres pyróis eous & ethon. Flacus quinto argonauticon. & formidantem patrios pyróenta dolores.

In.ys.per ypsilon quædam circũflectunt vltimam.vt íchthŷs. & ex monosyllabis.mŷs. sŷs. quædam grauant eandem. vt t íphys.bótrys.nécys.rhadámanthys.quæ omnia masculina sunt:retinentq; in genitiuo ypsilon & faciũt in.os.purum.vt íchthŷs ichthŷos.mŷs mŷos. sŷs sŷos.t íphys t íphyos. bótrys bótryos. nécys nécyos.rhadamanthys rhadamánthyos. Acutisona quæ per tria genera declinantur vertunt in obliquis ypsilon in epsilon. vt oxýs oxéos. thachýs thachéos. bradýs bradéos. ocýs océos. pachýs pachéos. Horum neutra in ypsilon desinentia masculinorum seruãt declinationem. Composita a simplicibus in.ys.eodem modo inflectuntur sicut sua simplicia. vt cállichthys call íchthyos. quoniam ichthŷs ichthŷos fecit. tr íbrachys tribrácheos. quoniam brachýs brachéos. Sed si aliter componãtur in.dos.faciunt genitiuum.vt épelys epélidos.néelys neélydos.

In.ys.fœminina grauisona per.os.mittunt genitiuum.vt p ítys p ítyos.chélys chélyos.génys gényos.Excipitur cômys cômythos. & córys córythos. Acutisona vero per.dos.declinantur. vt chlamýs chlamýdos.pelamýs pelamýdos.crocýs crocýdos. Oxytona præterea siue circũflexa habẽtia solũ in nominatiuo.y.longũ: & in obliquis breue per. yos.purũ declinãtur.vt erinnýs erinnýos. tethýs tethýos.ophrýs ýos. drýs drýos. aglýs tamen aglýtos facit. Latini ex hac terminatione genitiuũ vsurpãt. vt Lucan9 in primo. tethýos vnda vage lunarib9 æstuat horis. & Vergili9 actm̃ ĩ bucolicis. quæ tẽtare tethŷn ratib9.

In.os.per.ω.mega monosyllaba acutisona siue habẽtia.d.t.th.per.os. purum faciunt genitiuum. vt dmós dmoós. trós troós.thós thoós. Quæ vero non habent:in.tos.vt crós crotós.phôs photós. polysyllaba etiam oxytona.vt aptós aptótos.agnós agnótos.hidrós hidrótos. Et breui penultimantia.vt monóceros monocerótos.rhinóceros rhinocerótos.gélos gélotos.éros érotos. Quæ longa penultimant. per o. purum declinãtur.vt héros héroos.m ínos m ínoos. Excipitur élos élotos.per.eta. quoniam élos erat per epsilon. Attici vero héro. m íno. élo. dicunt.s.nominatiui remoto.

In.os.duo sunt natura circũflexa mittentia genitiuum in.tos. phôs photós. & ôs ótos. Martia. ab eo quod est rhinóceros.accusatiuum vsurpauit in distichis.gestauit modo fronte me iuuencus. verum rhinoceróta me putabis.

In.us.quæ per.oy.diphthongon a græcis scribuntur circunflectentia vltimam. per. untos. mittunt genitiuũ. vt placûs placûntos. simûs simûntos. opûs opûntos: cerasûs cerasûntos.authemûs authemûntos. phycûs phycûntos. hydrûs hydrûntos. hiericûs hiericûntos. trapezûs trapezûntos. quæ omnia per synæresim contracta sunt ab. ois. in. us. opóis opûs. cerasóis cerasûs. Acutisona in. os purum mittunt genitiuum.vt bûs boós.nûs noós.chrûs chroós.chûs choós. Excipitur pus cũ suis cõpositis q̃ mittunt genitiuum in. odos.vt pûs podós. chytrápus chytrápodos. d ípus d ípodos. tr ípus tr ípodos. œd ípus œd ípodos.quod & œd ípu facit attice. declinantur etiam apud poetas œdipódes œdipódu. per primam declinationem. Excipitur quoq; odûs odóntos cum suis compositis: quæ omnia exeunt in ontos. sicut & suum simplex. vt arg íodus argiódontos. cynódus cynódontos. caul íodus caulíodontos. Latini ex hac terminatione: tum rectos: tum obliquos vsurpare solent, Vergilius. x. ęnei. est amathûs est celsa mihi paphos. Ouid. x. metamorpho. at si forte roges fœcundam amathûnta metallis. Idẽ primo de ponto. cæde puer facta patroclus opûnta reliquit. Lucanus libro. ix. meritum phycúnta ruinis. Curtius regionem inquit eam vsq; ad trapezúnta defendere. Lucanus in. vii. & subdita sipûs montibus. Hinc sipúntos in genitiuo & sipúnta in accusatiuo. vnde postea sipóntus siue sipúntos ea ciuitas in apulia dicta est.

In. ns. vel. rs. ls. grauisona sunt & per duas consonantes in obliquis declinantur. vt týrins týrinthos. hélmins hélminthos. mácars mácartos. per. t. exile. nam habentia. a. ante duas illas consonantes. in. tos. mittunt genitiuum. non habentia. a. in. thos. per. th. Itaq; ex hac ratione háls haltós debuit facere. Sed vt seruaret dasẽam nominatiui halós fecit. Omnis enim vocalis præcedens liquidam si post eam sequatur. d. vel. t. vel. th. tenuatur. & quia obliqui similes nominatiuo spiritus habent: abiectum est. t. & fecit halós. Papinius in. iiii. the. ab eo quod est týrins actm̃ vsurpauit dicens: suus exit in arma antiquam týrintha deus.

De accentu.

In.ps.finita per. p. in obliquis declinātur.siue sint monosyllaba siue polisyllaba : composita siue simplicia:
sed polisyllaba penultimam acuunt.monosyllaba quoq; acuūtur.vt óps opós.thóps.opós.cýclops cý-
clopos.lælaps.apos.euryops.ýopos.Excipiuntur hæc quæ loco.p.suscipiūt.b.in genitiuo propter ha-
rum litterarum affinitatem.vnde & a latinis per.b.quoq; in genitiuo cōsueuerūt scribi.líps.libós.níps
nibós.pháps.phabós.phléps.phlebós.áraps.árabos.cálips chálibos.chérnips chérnibos.tháryps
thárybos.Et tria per.ph.cínyps cínyphos.cathélips catéliphos.scíraps scíraphos.sed aduertendū est
quod in.ops.polisyllaba per.o.micron scribuntur.vt æthíops æthíopos.mérops méropos.cécrops.
opos.ænops ænopos.pélops pélopos.præterq; hýdrops hýdropos.cýclops cýclopos.mólops.lopos.
cónops.opos.nyctálops.álopos.scólops scólopos.mýops.opos.cánops.opos.Et quæcunq; deducun
tur ab óps opós.quod est oculus.vt helícops helícopos.sicut ecōtrario quæ ab óps opós.quod est vox.
o.micron habent.vt mérops méropos.Latini ex hac terminatione accusatiuos vtriusq; numeri cū no-
minatiuo plurali frequenter vsurpant.Hora.i.ser.pastorem saltaret vti cýclopa rogabat.vergi.ii.ęn.infan-
di cýclopes & altis montibus errant.Idem.xi.ętneos vidit cýclopas vlysses.

In.ax.quędā accentu acuto in penultima proferūtur.vt thórax.phéax.ánax.phílax.córax.quędā circūfle-
ctūt penultimā.vt aûlax.clîmax.hŷlax.cŷax.sŷax.quæ in obliquis.c.habēt.vt thórax thóracos.phæax.
ácos.quę aliqñ.t.cū.c.accipiunt.vt ánax.ánacos.vel ánactos.astýanax.ánacos.vel astyanáctos.hippónax.
ónacos.vel hippónactos.aûlax.áulacos.clîmax.ímacos.Quę vero a verbis in.zo.desinentib9 deriuant
g.accipiunt in obliquis.vt ab arpázo quod est rapio.hárpax hárpagos.& a crazo.quod est voco.cécrax
cécragos.a spazo quod est iugulo.apósphax apósphagos.similiter átrax átragos.lálax lálagos.sed disyl-
laba masculina natura longa penultimātia habēt.a.pductū.vt thórax thóracos.phæax.æacos.oéax.oéa
cos.ílax ílacos.plútax plútacos.Excipiūtur hýlax hýlacos.& cýax.acos.positione vero lōga penultimā
tia corripiūt.hárpax.agos.cécrax.agos.Néax autē & phénax & córdax.a.pducūt.sed cabax indifferētē
habet.Sup bysyllaba breui existēte penultima.a.pducūt.vt hiérax.éracos.œcophýlax.ýlacos.asphálax
vero asphálacos corripit.Latini ex hac terminatione freqnter actōs vtriusq; numeri cū ntō plurali vsur-
pāt.Iu.viridēq; thóraca iubebit afferri minimasq; nuces.& Mar.accipe bellígerę crudū thóraca miner-
uę.vergi.vii.ęn.vmbonū crates alii thóracas ahenos.Idē in.iii.puerum astyánacta trahebat ad soceros.

In.ex.p.e.longū.acuūt penultimā.seruātq; illud.e.longū in obliquis.vt mýrmex.ecos.nárthex nárthecos.
scólex.lecos.pélex.ecos.tálex.ecos.béx quoq; becós.hýsplex vero & ab eo cōpositū anthýsplex.hýsple
gos & antýsplegos faciūt.Habētia vero.ω.mega in penultima vertūt.e.lōgū in breue.vt alópex.ecos.

In.ix.partim acuunt penultimā.vt pérdix.cílix.tétrix.partim circūflectunt.vt choênix.phoênix.susci
piuntq;.c.in genitiuo plerumq;.vt pérdix pérdicos.cílix.icos.choênix.icos.phoênix.icos.Tetrix ve
ro tétrigos.& mástix mástigos.per.g.facit:& ónyx ónicos per.ch.Communia autē quæ a fœmininis
fiunt:simplicium seruant declinationem.vt hic & hæc callítrhix callíthricos.quia thríx thricós fecit:
homóstix homóstichos.quia stíx stichós fecit.In.lix.vero finita.i.corteptum habent vbiq;.vt cílix cí
licos.hélix hélicos.homélix.homélicos.Latini ex hac terminatione vsurpāt accusatiuos cū nominati
uo plurali.vt cílix cílica.cílices.cílicas.phoênix phoênica.nices.nicas.

In.yx.per ypsilō partim acuūt penultimā.vt bóbix.bébryx.ónyx.sardónix.cóccix.órtyx.ptim circū-
flectūt eādē.vt cêryx.doêdix.Masculina vero simplicia natura lōga penultimantia.c.habēt ī obliquis.
vt cêryx cérīcos.doêdyx.dycos.ætyx ætycos.thránix.ánicos.Etiā positiōe lōga penultimātia q̄ habē
in vltima syllaba.b.vel.g.vel.d.pt.vt bómbyx.bycos.Et penultimātia in.e.vt erýx érycos.Et habētia
in penultima.a.siue.g.vt ádryx ádrycos.Nā habētia.g.p.g.declinant.vt phárygs pháryggos.lárygx.
yggos.q̄ nos p.n.enūciam9 phárynx & lárynx.Sup bisyllaba quoq; penultimātia in.a.g.habēt.vt tar-
báryx.árigos.Et penultimātia in.o.nō illato.n.vel.b.vt cóccyx cóccygos.mórtyx.tygos.órtyx órty-
gos.qđ & órtycos fecit apud philomenē.Itē q̄ a pheugo & zeugo cōponūt.vt próphyx próphygos.
homózyx homózygos.Sed habētia.n.ch.habēt ī obliquis.vt ónyx ónychos.stónyx stónychos.

In.yx.fœminina multisyllaba per.g.declinātur:nisi alia ratio phibeat: vt ántyx ántygos.pomphólyx.
óligos.ptéryx ptérigos.Sed monosyllaba acutisona plærumq;.g.habent.vt stýx stygós.nýx tamen
nycós & nyctós facit.& ámpyx ámpycos.Sciendum autem q; in.yx.simplicia habentia longa natura
vel positione in nominatiuo solo.y.natura corripiunt.in aliis autem casibus producunt natura.Com-
posita autem & penultimantia breui vbiq; corripiunt.

In.ox.p.ω.mega rara sūt eaq; fere monosyllaba acutisona.habētq; ī obliqs.c.vt ptóx.ocós.bóx.cós.Ex-
cipit rôx qđ p.g.facit rogós.& cyamótrox.ógos.q̄a a trogo qđ est voro cōponit.g.ī obliquis accipit.

In.x.habētia.g.añ.x.quā nos vt paulo ante dixim9 quasi.n.pferim9 p.g.in obliquis declinant.phárygx
siue phárynx pháringos.lárygx siue lárinx láryngos.ménigx siue méninx méningos.sphýx siue
sphýnx sphýngos.sálpygx siue sálpynx sálpyngos.lýgx vel lýnx lýngos.lýnx vero pro fera lyncos fa-
cit.Habentia tamen aliam consonantem ante.x.per.c.declinantur.vt ólx olcós.sárx sarcós.

FINIS.

¶ In prolatione quarundã litterarum errare grecos & latinos

facile potest demonstrari ex diffinitionibus & principiis quæ ab omnibus grammaticis tam græcis quam latinis: tam antiquis quam iunioribus admittuntur.

¶ Definitio prima.

Littera est minima pars vocis hoc est īdiuidua quę scribi potest. Hæc definitio ab oib9 in cõe tam græcis q̃ latinis recepta est. Q̃ si vera est illa Prisciani differẽtia: quã in primo de octo partib9 orõnis volumine ponit: q̃ lr̃a est figura q̃ scribit̃: elemẽtũ vero qđ pnunciat̃: manifestũ est hoc in loco nõ definiri lr̃am sed elementũ. Sed quia hæc differẽtia nõ obseruat̃ ab autorib9: sed nec ab ipso quidẽ Prisciano est obseruata: accipiam9 interim alterũ p altero. Est igit̃ in lr̃æ diffinitione positũ in loco generis pars vocis minima, vel poti9 vox: vt sit minima differentia idẽ valens qđ indiuidua, vt in verbo dñs. do, est minima pars vocis: sed quia potest adhuc diuidi in. d. & o. vt cõstituatur lr̃æ species: subiungit loco differentiæ indiuidua. qa neq3. d. neq3. o. ampli9 diuidi pñt: saltẽ in partes diuersorũ generũ. Alioqui. o. lõga diuisibilis est in duo tpa. atq3 scđm illos qui hãc partẽ scrupulosius inquirũt in duo tpa cum dimidio atq3 etiã in tria. Quia vero sunt q̃dam voces q̃ pferri quidem pñt non tñ scribi: quia non sunt articulatæ: idcirco adiungit lr̃æ differentiã vltimã q̃ constituit speciẽ dicens. q̃ scribi potest. Nam q̃ non pñt: inarticulatę sunt: cuiusmodi sunt interiectiones; puta ridentis. vt ha/ha. dolentis vt ah. imperãtis silentium. vt. st. q̃ licet scribi cõsueuerunt: nõ sunt tñ scriptiles. vnde & in definitione interiectionis adiungit̃: qđ significat mentis affectum voce incondita hoc est confusa & indeterminata.

¶ Secunda definitio.

Vocalis est vocis elementum qđ p se & sine alteri9 lr̃ę pmixtione pferri põt. vt. a. e. i. Hec nãq3 differentia est inter vocales & consonãtes: qđ vocales puræ & p se pñt enunciari: consonãtes vero nõ possunt: nisi cum vocalib9 pferant̃: vnde & illæ vocales dictæ. hæ vero consonantes appellatæ. & vocales quidẽ possunt p se enunciari: quia epiglottide hoc est lingula pminente nihil obstat. quo min9 vox libere p laryngem erumpat: sed confusa prius donec ex oris figura ad certam speciem redigat̃. Sed quia oris figuræ innumeræ sunt: & vocalium certe numerus indeterminatus erit.

¶ Tertia definitio.

Consonãs est elemẽtum: qđ nisi vocali incũbat: p se enũciari nõ põt: atq3 vt paulo ante diximus. ex eo sibi nomẽ inditum est. Ex quo fit vt sine vocali syllaba constare nõ possit: nõ sit articulata. Nã qđ Verri9 long9 tradit inueniri syllabã sine vocali. qđ pbat comicorum autoritate apđ quos. st. vox imperantis silentium legit̃. dicendum q. st. interiectio pculdubio est q̃ voce incondita pferri debet.

¶ Quarta definitio.

Muta cõsonãs est: q̃ in tali oris parte format̃: vt interclusa voce sine vocali nullo mõ possit enũciari. vnde & muta noiat̃. Nã qđ grãmatici dicunt ideo mutas appellari: quia incipiũt a seipsis & desinunt in vocalẽ: inepta sane ratio: cum statim occurrat. f. lr̃a q̃ incipiat a vocali & desinat in seipsam. & nihilominus inter mutas numeretur.

¶ Quinta definitio.

Semiuocalis est cõsonãs q̃ in tali parte oris effingit̃ in qua & si nõ plene vt vocalis: quiddã tñ subobscurũ sonat, vñ & semiuocalis appellat̃. & queadmodũ de mutis dicebat̃: inepta a grãmaticis affert̃ causa cur semiuocales dicãt̃: hoc est: qđ incipiãt a vocali & desinãt in seipsas. Esto ad ĩternoscẽdas vtrasq3 apđ latinos signum illud noib9 lr̃arum sit accõmodatum. Hebræi tñ & gręci nihil tale obseruarunt.

¶ Sexta definitio.

Diphthong9 est cõglutinatio duarũ vocaliũ in eadẽ syllaba suã vim retinẽtiũ. Hæc definitio: tã græcorũ q̃ latinorũ est. Suã vim grãmatistę interptant̃ syllabæ extẽsionẽ: sed isti nõ intelligũt: q vis lr̃ę nihil aliud est q̃ ipsa pnunciatio. Ex quo fit vt in diphthõgo vtraq3 vocalis pferri debeat.

Quæ græci vocãt axiomata: Varro tñ pfata. tñ effata. tñ ploqa. Cicero tñ pnũciata. tñ dialectice hoc est disputationis fundamenta. Iuniores tñ ppositiones primas & immediatas. tum verbũ ex verbo axiomata vt dixim9 interptati dignitates appellãt. Hę quia demõstrabiles sunt atq3 in cõi hoim sensu cõcipiũt̃: quasi prĩcipia in omni disputatiõe supponenda sunt, vt si quis ea nõ admiserit:

bard⁹ īsensatusq; habeať:neq; dign⁹ cū q̄ de vlla re disceptari debeat. Sit igiť ℭ Axioma primū.

Eodem modo litteras scriptiles designare voces:quo voces ipsę concept⁹ significāt. Sit igitur primū disputationis nostræ fundamentum:in quo plęriq; oēs facile consentiūt:litteras ea potissimum de causa fuisse excogitatas:vt per illas quasi per quædam signa:tum absentes viui:tum posteros morituri certio res facere possemus iis de reb⁹ q̄ ad priuatā publicā ve vtilitatē ptinerēt. Nam queadmodū Aristoteles tradit:eo mō lrę verba hūanis vocib⁹ īformata designāt:q̄ verba ipa res mēte cōceptas:q̄ p ea significāť. Qđ si nō q̄tuor hæc ex ordine sibi inuicē cōsentirēt:dico.res.cōcept⁹.voces.lrę.interirēt vtiq; cōmercia & publica fides:qua hoīm societas cōtineť.interirēt oēs artes & sciētiæ q̄ vitā hūanā cultiorē reddūt.inte riret deniq; hic ipe sacrarū lrarū splēdor qbus ad chr̄ianā religionē īstituimur & docemur. Hæc oīa eo pertinēt vt ostendam⁹ illos ingētē errorib⁹ fenestrā patefacere:quicunq; putant orthographiæ rōnē non seuerissime in verborū scriptione seruādā:aut voces alias posse lrarū figuris accōmodari:quā q̄ cū primū fuerūt inuētæ:p illas representari cœperūt:cū omīs disputādi subtilitas in verba.syllabas.lrasq; q̄si in q̄dā elemēta resoluāť. Neq; em̄ min⁹ erraueris:si aliud legis quā scriptū ē:quā si aliud loq̄ris quā cōcepisti qđ ē mēdacii.& aliud cōcepisti:quā se res habet:quod est ignorātiæ. ℭ Axioma scđm.

Ita scribēdū eē vt loquimur.& loquēdū vt scribim⁹.hoc principiū ex superiori pēdet:nisi qđ desiderat magis explicari:propterea qđ ex certis qbusdā causis nōnunq̄ aliud scribim⁹ & aliud enūciam⁹. Quod si hoc admittim⁹:vt aliud scribať:& aliud enūcieť:frustra litteræ sunt inuētæ:cū ad hoc tantū litterarū figuræ sint excogitatæ:vt creditas voces quasi depositū quoddā fidelissime custodiāt:& cū opus fuerit:nulla ex parte decoctū reddāt. At qui dicet quispiā videm⁹ apud hebræos iod & vau plerūq; ociosas & nomē illud ineffabile tetragramatón:quattuor litteris scriptū:hoc ē iod.he.vau.he.in adonái voces diuersas pro ferri. Videmus quoq; apud græcos scribi gāma litterā sequētib⁹ gāma.vel.chi.vel cappa.vel.xi.& pferri.ni.vt aggelus pro angel⁹.agchises pro anchises.agcora pro ancora.phalagx pro phalanx. Et rursus post.ni.lrām sequēti.tau.pro tau.proferri delta.vt synderesis pro synteresis.& in diphtōgis vocales alteras supprimi & alteras pnunciari:aut vtrasq; in tertiā extraneā pferri:idq; nō mō apud græcos:sed etiā apđ latinos:apud quos etiā teste Seruio grāmatico in pmo georgicoꝝ.Cai⁹.Cnei⁹.Amurca.scribūť p.c.lrām & pronūciant p̄.g.Gai⁹ Gneius.Amurga.Sed cur hoc fiat,suis in locis reddem⁹ partim excusando id fieri quadā rōne:partim accusando qđ fit ab ignorantia pfectū. ℭ Axioma tertium.

Litteras non ex diuersitate figurarū sed ex diuersitate vocū distingui.Hoc axioma tametsi per se notū est:sic tamē deduci potest.Quod si aleph hebraicū.& Alipha punicū.& Alpha græcum.&.a.latinū quattuor diuersis figuris representanť:vnā tamē eandēq; vocē reddūt hæ duæ posteriores per se: & illæ duæ priorer cum suis apicibus.Qui p̄terea ex arte nuper a magistro quodā Martino hoīe per quā ingeniose excogitata litterarū figuras procuiusq; arbitrio constitutas legūt:nō multum curant quo litterarū ductu verba designenť:apud quos mille characteres dum modo idem efficiant:pro vno habentur.In alphabeto quoq; latino.c,K.q.quod attinet ad figurā diuersæ litterę sunt:quoniā vero eadem est illarū vox:vnū tantū esse elementū oēs fatentur.E contrario quoq; quia.i.&.u.binas habēt potestates:quod tū quasi vocales tū q̄si cōsonātes enūcianť:nemo est q negat illas duplici officio fungi:vt quāq̄ figurę sunt duę quattuor tñ elemēta in numero litterarū sint cōputāda. ℭ Axioma quartū.

Cōsonātes æqualiter vim suā in vocales sequētes pferre.hoc axioma facile quoq; per inductionē probatur.nā.b.littera eandē vocē exhibet cum.a.quā cum reliquis vocalibus idq; nō solū in sermōe latino:sed in græco.hebraico.punico.Nam quod aliqui ex latinis & græcis alio mō proferunt.c.&.g.sequentibus a.vel.o.vel.u.quā sequētib⁹.e.vel.i.facile cōfutari possunt p ea quæ dicta sunt in superiori axiomate: qđ quælibet illarū duplicē habere vim:atq; ex cōseq̄nti nō vna sed duę lrę essent:id quod de.i.&.u.dicebamus.Quintilianus pręterea disputās cōtra illos qui dicebant.K.gręcum scribi debere sequēti.a.vocali:alias vero.c.latinū:frustra dicit id fieri cū.c.latinū in locū cappa græci successerit.&.c.littera sit: quæ ex æquo vim suam ad vocales sequentes perferat. ℭ Axioma quintum.

Ex nouē mūtis quas gręci hn̄t:quęq; ad tria gn̄a reducūtur:earum scilicet quæ inter labra formātur.vt p.b.ph.& earum q̄ inter dētes admota lingua.vt.t.d.th.& earum q̄ ad epiglotida.vt.c.g.ch.primas esse exiles.vltimas aspiratas.medias vero participare naturam extremarū.q̄ tñ sunt eiusdem generis nō differre voce sed aspiratione sola. ℭ Axioma sextum.

Litterarum siue illę sint vocales siue cōsonantes non esse certum numerum:sed determinari ex cuiusq;

idiomatis rõne. Ex quo fit vt nõ sit idẽ litterarum numerus apud oẽs natiões: quia quęlibet lingua habet proprias voces. Nam quid prohibet cũ duarum vocaliũ distantia sit in quantitate cõtinua: inter. a. &. u: innumeras esse vocales: tamẽ & si nõ omnes sensu percipiãtur quẽadmodum & in diapason consonantia octo vocũ discrimina sentiuntur. cum tamen intra diastema illud infinitas esse voces intelligamus: quandoquidem omne continuum sine vllo termino secari põt. Eadem quoq; ratio est consonantium: q̃ ex diuersa oris figura possunt con pluribus modis variari. Sed de his paulopost copiosius disputabitur.

Errores græcorum.

Quod sic proferunt. β. sicut nos latini. u. consonantem cum differant genere: vt vita pro beta vallista pro ballista.

Quod alio modo proferunt. γ. sequentibus. ε. psilon. η. ι. υ. psilon: quã sequentib9. α. ο. ω. vt ganymedes geryones.

Quod proferunt. ζ. quasi sit littera simplex cũ sit cõposita ex. sd. p quas debet enũciari. vt zethus p sdet9.

Quod proferunt. η. eodem sono quo iota cũ nihil differat ab. ε. psilon nisi tẽpore solo. vt lida pro leda.

Qđ alio modo ꝑferũt. κ. sequẽtib9. ε. η. ι. υ. quã sequẽtib9. α. ο. ω. vt carpos. copos. ceras cer. cirnos. cyclops.

Quod alio modo proferunt. λ. sequentibus. η. ι. υ. & diphthongis quæ quasi per iota pronunciantur: quã sequentibus aliis vocalibus.

Qđ alio mõ ꝑferũt. ν. sequẽtib9. η. ι. υ. & diphthõgis q̃ q̃si p iota ꝓnũciant: q̃ꝫ sequẽtib9 aliis vocalibus.

Quod nõ recte ꝑferũt. γν. quasi vnam litterã voce inarticulata cũ vtraq; suis vocibus enunciari debeat.

Quod non bene proferunt. σ. quasi per sibilum cum habeat vocem hebraici. ס. aut anseris strepentis.

Quod non recte proferunt. τ. quoties sequitur post. ν. quasi per. d. litteram. vt synderesis pro synteresis.

Qđ maleproferũt. υ. psilõ quasi iota cũ sint litteræ diuersorum generũ. vt lira per iota p lyra per ypsilon.

Qđ male proferũt. χ. sequẽtib9. ε. η. ι. υ. voce inarticulata. quã sequẽtib9 aliis vocalib9. vt charites. chersos:

Quod perperã enunciant diphthongos per vnam vocalem: cũ vtraq; quamq̃ꝫ raptim proferri debeat.

Quod non recte proferunt. υ. psilon quasi. u. consonantem cum in diphthongis subiicitur. α. vel. ε.

Qđ p. ο. micrõ et. υ. psilõ nõ potest designari. u. vocalis nr̃a sed voces q̃ per illas duas lr̃as rapti enũciant̃.

Qđ p lr̃as suas nõ possunt repꝛ̃sentare voces q̃ sunt latinoꝝ ꝓpriç. vt. f. & . i. & . u. cũ p cõsonãtib9 acipiũt̃.

Errores latinorum.

Quod aliter ꝑferũt. c. & . g. e. l'. i. l'. y. sequẽtib9: quã si sequãt̃ aliç vocoles. vt pica picę. fuga fugę.

Qđ nõ recte ꝑferũt. gn. voce quadã inarticulata. in quo errore græcos q̃q; versari diximus.

Quod male proferunt. t. quasi. c. quoties post. t. sequitur. i. & post. i. alia vocalis: vt prudencia per. c. pro prudentia per. t.

Quod nõ recte proferunt. z. quasi littera simplex: cũ sit cõposita ex. sd. melius tamen quam græci per. s.

Quod ita proferunt. phi. græcum quasi. f. cum sit vt diximus hæc latinorũ propria: illa vero gręcorum.

Quod nõ recte proferunt. ch. & th. aspiratas quasi. c. & . t. exiles. vt corus pro chor9. talamus pro thalam9.

Fabianus artem patris alloquitur: atq; illa respondet alternatim:

Soror ars: quoniam nostris succedere tectis.
  Non dedignata es: quærere pauca libet.
Quid genitor cõdat iam pridẽ hoc scire laboro.
  Nam nil desidia turpius esse putat.
A. Mãdat opus chartis semper memorabile linguas
  Quod canat: vt melius iam sibi fama parat.
Ocyus vt volitet: celeres nunc excutit alas.
  Rem tantam vt mundi spargat in omne latus.
F. Grata refers, o si lucis toleraret in auras.
  Exire. inq; hominum scripta venire manus.
Vt tamen ipsa vales limen digressa paternum?
  Nunquid barbaries exagitata fugit?
A. Per loca per varias peragraui nomine gentes.
  Sed solum indoctis lis mihi tota sonat.
Hi mea sunt qui acuunt contra præcepta tumultus.

Et misera tundunt ambitione caput.
Nata mihi audieris quod sit contentio nugis:
Arcadicos bipedes bella mouere scies.
Nam cum se indocto studeant iactare popello.
In me rancidulus promitur ore sonus.
Submoueas si de lana certare caprina:
His fient hermæ marmora muta dei.
F. Quid phœbea cohors? A. laudat. miratur amatq;.
Dictitat & grata voce perenne sophos.
Iudicio quorum diomedis pagina. Phocæ.
Donati nullo est anteferenda modo.
Musa negat nomen. reticentq; volumina cuius.
Iamq; neotericum cætera turba silet.
At quicunq; meas vires effingere tentat:
Impar ingenii rumpere se poterit.
Altius & repetunt. crates antonius ille:
Non latiæ linguæ commoda tanta parat.
Orbilius cedit. Cato. Iulius, atq; palæmon.
Vni mihi palmam victus & vltro dabit.
Deniq; ab his nimium dicor copiosa breuisq;:
Atq; freti medias pupe secare vias.
F. Quid capri mulgus agit? qui cantabatur iberis.
Nuper: cui nomen facta dedere bona.
Qui mammura loquax? audax taxare beatæ.
Diuitias romæ: cui satis assis erat.
Quid rides? calcem quæsitis ponere perge.
A. Rideo? sic lepido nomine vtrunq; notas.
Ambo habitant cæca tenebrosas nocte cauernas.
Quod sua tam citius nænia pulsa perit.
Sola ego quod teneor? sequitur mea regna disertus:
Et qui pieridum tangere sacra cupit.
Non patitur bubo feralis lampada phœbi:
Noctua sic lucem nec veniente die.
F. Quid facit interea liuor fœlicibus obstans:
Insidiis nunquid libera carpis iter?
A. Hæc manet. hæc pestis regnat semperq; vigebit:
Occiduas dum sol natus adiuit aquas.
Nemo tuos mores nescit iam Zoile: cuius.
In bene facta quidem lingua venena vomit.
Nonne sinus laceros post tergum dentibus atris.
Cernis vt ipsa feram: sed neq; obesse potest.
Tu germane tamen iuueni dum tempora restant:
Multa rogo discas vbere multa meo.
Vt si quando suam rabiem me absente reiectet.
Tunc pro me possis dicere quæ docui.
Iamq; vale. hinc abeo nomen dictura parentis.
Δὴ κλέος αὐτοῦ εἰς οὐρανὸν ἦλθε μέγα.
Nam veterem postq̃ me dudum iussit habere
Candorem: mittor non reditura lares.

Τέλος.

Aelij Antonij Nebrissen. de litteris hebraicis cum quibusdam annotationibus in scripturam sacram.

א	אָלֶף	a	aleph
ב	בֵּית	b	beth
ג	גִּימֶל	g	gimal
ד	דָּלֶית	d	daleth
ה	הֵא	h	he
ו	וָיו	u	vau
ז	זָיִן	z	zain
ח	חֵית	hh	heth
ט	טֵית	t	teth
י	יוֹד	i	iod
כ	כַּף	c	caph
ך	כַף	ch	chaph
ל	לָמֶד	l	lamed
מ ם	מֵם	m	mem mem
נ ן	נוּן	n	nun nun
ס	סָמֶךְ	s	samach
ע	עַיִן	h	hain
פ	פֵּא	p	pe
ף	פֵא	ph	phe
צ	צַדִּיק	s	saddic
ץ	צַדִיק	s	sadic
ק	קוֹף	c	coph
ר	רֵישׁ	r	res
שׁ	שִׁין	s	sin
ת	תָּיו	th	tau

ַ	פַּתַח	a	patha;
ָ	קָמֵץ	a	cames
ֵ	צֵירֵי	e	sere
ֶ	סֶגוֹל	e	segol
ְ	שְׁבָא	e	seba
ִ	חִירֶק	i	hiric
ֹ	חוֹלֶם	o	holem
ֻ	שׁוּרֶק	u	surec
וּ	שׁוּרֶק	u	surec
ֲ	פַּתַח חָטֵף		pathah hateph
ֳ	קָמֵץ חָטֵף		cames hateph
ֱ	סֶגוֹל חָטֵף		segol hateph

E due atq; viginti litterarũ figure oẽs ꝑter p̓mã designãt nobis lr̃as consonãtes. Nã aleph nõ tã vocalis cũ: quã figura deseruiens apicibꝰ ꝑ quos hebrei vocalium suaꝝ varietates distingunt: vnde neq; iter lr̃as numerari debet: qñ neq; vocem ꝑ se vllã demonstrat. Harum igitur vniꝰ ⁊ viginti consonantiũ q̃ttuordecim sunt mute: q: in tali parte oris fingũt̃ q̃ nisi iuuentur a vocali: nullũ sonum exhibẽt. Tres iquã q̃ formãt̃ int̃ labra. pe. beth. phe. Tres inter dentes admota lingua. teth. daleth. tau. Tres ad epiglottida siue clauem caph. gimal chaph. Tres itra paristhmia siue tonsillas: he. heth. hain. He q̃ttuor triplicitates ita se habent qꝺ si lr̃e medie p̓oribꝰ cõparent̃: sint aspirate. si posterioribꝰ: exiles. vt si beth cõparet̃ ad pe sit aspiratior. si ad phe sit exilis. Eodẽ modo si daleth cõparet̃ ad teth: est aspirata: si ad tau exilis. Item si gimal cõparet̃ ad caph ẽ aspirata: si ad chaph subtilis. Eodẽ modo si heth comparet̃ ad he est aspirata. si ad hain exilis. Est adhuc alia scrupulosior differẽtia in q̃libet istarũ lr̃aꝝ triplicitate: atq; etiã in semiuocalibꝰ de q̃bꝰ mox dicturi sumus qꝺ q̃ hñt dagues sunt adhuc seip̃is exiliores: ⁊ q̃ habẽt raphe aspiratiores: vt pe quã diximꝰ exilẽ: si accipiat dagues est adhuc exilior: et si raphe: aspiratior. Et qꝺ beth adhuc cũ sit media inter pe ⁊ phe põt accip̓e dagues ⁊ raphe: vt sit seipsa exilior ⁊ aspiratior: ⁊ ita multiplicãt̃ innumere intensiões vocũ i lr̃is: sed hoc iã nõ attinet ad nos scire: qui vix vmbrã quãdã huiꝰ lingue attigimꝰ: illud tm̃ admonuisse fuerit satis: qꝺ pũctũ in vẽtre lr̃e qꝺ appellãt dagues: facit illã exiliorẽ: ⁊ virgula iacens in ꝑte supiori facit illã aspiratiorẽ. Sunt p̃terea due mute grecis icognite hebreis ⁊ latinis familiares iod ⁊ vau: que proculdubio consonãtes cũ sunt mutis ãnumerari debẽt: cũ ita enũciẽt̃ vt sine vocali nulla rõne ꝓferri possint. Reliq̃ cõsonãtes hoc est. mẽ. lamed. nũ. res. sin. sadic. samach. zain. q̃ ex. sd. cõposita est. semiuocales sunt appellate. Que ideo semiuocales appellãt̃. qꝺ aliquomodo vocẽ ꝑ seipsas reddãt quãq̃ de. mem. lr̃a. sit dubiũ mutis ne an semiuocalibus cõnumerari debeat: ꝓpterea qꝺ q̃cq̃d illud est qꝺ sonat: non per os sed ꝑ nares erũpit: quã ob causam ⁊ pliniꝰ inter mutas illã cõputat. Est ⁊ illud aiaduersione dignũ qꝺ ego p̓mꝰ oĩm admirãtibꝰ hebreis ostẽdi: cur hec lr̃a apud illos duplicem habeat figurã: adapertilẽ alterã qua vtuntur in p̓ncipio atq; in medio dictionũ: alterã clausam: q̃ in fine. Nam facile in hac lr̃a experimur id qꝺ oẽs grãmatici testant̃: habere scilʒ in p̓ncipio ⁊ in medio sonũ plenũ in fine ṽo surdũ nescio q̃d ⁊ proxime ad mugitũ bouis accedẽtẽ. Sed de q̃ttuor reliq̃s q̃ apud hebreos geminãtur: cur duplices sint figure: nõ aliã puto fuisse causam q̃ cõmoditas: apices in p̓ncipio ⁊ in medio supponẽdi: atq; ideo extẽsiones ille q̃bus vtunt̃ in fine dictionũ: in principio ⁊ in medio in sinistrã obliquantur. Est ⁊ illud sin littere ꝓpriũ: qꝺ cum in cornu sinistro punctũ habet: ꝓxime accedit ad sonũ samach cum vero in dextro cornu sui generis sonũ rep̃sentat.

¶ De he littera.

Ex his vnius ⁊ viginti cõsonãtibꝰ tres sunt q̃s appellãt pectorales: q̃bꝰ nullum apud grecos ⁊ latinos respõdet elementũ. Quare interp̃tes illas aut cũ suis apicibꝰ expunxerũt: aut illis expunctis apices tm̃ retinuere: aut in finitimas trãstulerũt: vt he q̃ apꝺ hebreos in numero lr̃aꝝ cõputat̃: qm̃ ⁊ vocales sequentes frãgit ⁊ sonũ sicut ⁊ cõsonãtes alie reddit: qꝺ aspirationi grece ⁊ latine nõ contingit. Igit̃ he lr̃a aliqñ dispungit̃ in p̓ncipio dictionũ: vt in abel filio adã ex eua vxore: ⁊ adurã filio iectã: de quo geñ. ca. x. ⁊ agar ãcilla abraã ex q̃ genuit ismael. ⁊ aleluia: qꝺ interp̃tat̃ laudate deũ id qꝺ in titulis multoꝝ psalmoꝝ legimꝰ. et ãmadatha patre aman de q̃ multa i lib. ester. et in codẽ libro qꝺ ester cognominata est edesa ꝑ he. in principio. Et emam filius lothã: de q̃ geñ. cap̃. xxxvi. ⁊ eman ꝑ. n. in fine filius zare filij iude: de quo. i. parali. ca. ij. In medio p̃terea dictionis aliquãdo dispũgit̃ retẽto apice: vt in aaron fratre moysis: et in iosue: q̃ hebraice appellat̃ iehosua dispũcto seba ex p̓ma syllaba ⁊ he lr̃a ex seba: ⁊ duabꝰ syllabis posterioribꝰ i vnã cõpactis. Greci ṽo ex iehosua nomẽ iesu ꝯflarũt. i. ꝯsonãte i vocalẽ ṽsa: ⁊ he cũ apice holẽ expũcta: ⁊ ex duabꝰ lr̃is posterioribꝰ ꝑ syneresim cõtractis i vnã iesu accẽtu circũflexo fecerũt. Nã. s. nois ẽ extẽsio: vt grece declinari possit ad ꝓportionẽ huiꝰ nois pãthus pãthu ⁊ similiũ. In fine dictionũ plerũq; he rep̓it̃ ociosa: aut ꝓrũ itẽdẽs vocẽ. Nã si hẽt pũctũ i medio vẽtre: vox m̃ltũ intẽdit̃. qꝺ tñ nũquã euenit nisi ꝓnomini feminino tertie ꝑsone: atq; tũc appellat̃ nõ dagues: sed mapic: qꝺ iterp̃tat̃ excitãs: q: he lr̃am q̃ cõsueuit eẽ ociosa i fine viuificat. vt si dicas dabarath hoc ẽ ṽbũ ciꝰ. ⁊ bethsah domꝰ ciꝰ: ita vt ciꝰ sit generis feminini.

¶ De heth littera.

Heth lr̃a quã hieronymus duplicẽ aspirationẽ vocat: vna est ex q̃nq; q̃bus nullũ apud grecos ⁊ latinos elemẽtum r̃ñdet. Quare interp̃tes illã plerumq; dispũxerũt cũ suo apice: aliqñ ipsam solã retento apice: aliqñ verterũt in simplicẽ aspirationẽ. aliqñ in. chi. grecum hoc est. ch. aspiratũ. Dispunxerũt inquã in hoc noie aran q̃ est ciuitas mesopotamie. vt geñ. c. xi. legimus qꝺ thare pater abraã venit vsq; aran. ⁊ habitauit ibi: et qꝺ sequitur. facti sunt dies thare ducẽtoꝝ q̃nq; ãnorũ: ⁊ mortuꝰ est in aran. Ubi aran ꝑ heth lr̃am in p̓ncipio scribitur. greci tñ i peculiarẽ illã suã chi lr̃am verterũt: scribentes charã quã lr̃aturã latini ex greco interpretãtes obseruarunt: vt in apostolica historia cap. vij. prius inq̃t q̃ moraret̃ in charã. ⁊ i tobia: qui liber ad nos ex chaldaico sermone ꝑ grecũ venit. cap̃. xi. cũ reuerteretur inq̃t ꝑuenerunt ad charan. Iosephus preterea: q̃ ⁊ ip̃e greco sermone scripsit in p̓mo antiq̃tatũ volumine. Thares inquit dũ odio habuisset charã ciuitatẽ mesopotamie migrauit. Eusebius q̃q; i topographia locorũ sacre scripture interp̃te hieronymo: charan inquit ciuitas est mesopotamie trãs edessam: q̃ vsq; hodie charra d̃r: vbi romanus cesꝰ est exercitꝰ de q̃ lucanꝰ assyrias latio maculauit sanguine charras. Hec quoq; nachor: vrbs etiã appellat̃ geñ. ca. xxiiij. profectus inq̃t perrexit in mesopotamiã in vrbẽ nachor. quẽ locũ nicolaꝰ lyra ꝑperã interp̃tat̃ dicẽs: quod q: ciuitas illa sita est inter duo flumina ideo appellata ẽ aran fluuioꝝ: que ab hebreis d̃r aram naraim a grecis mesopotamia. est nãq; aram fluuiorũ assyria inter duo flumina: hoc est tygrim ⁊ euphratem: scribit̃ nãq; in p̓ncipio per aleph exilẽ ⁊ in fine ꝑ. m. lr̃am. Aram itaq; interpretat̃ syria in cõi. charan vero foramina: hieronymo autore in illud ezecie. c. xxvij vbi legit̃ Aran ⁊ chane negociatores tui. Dispungit̃ quoq; in p̓ncipio dictionũ. vt in abbacuc ꝓpheta. in anna matre samuelis. in eua oĩm matre. in euila regione orientali. in enoch filio seth. in emoreueo patre sichem. in esron filio ruben: ⁊ alijs cõpluribus: et in medio q̃q; dictionũ exterit̃ heth lr̃a: vt in gion fluuio q̃ ẽ nilus: ⁊ i isaac filio abraã. ⁊ i bethleẽ ciuitate dauid vbi natꝰ ẽ christꝰ. ⁊ in raab meretrice de q̃ in euãgelio. ꝓ q̃ apꝺ grecos legimꝰ rachab. nã greci vt diximꝰ plerũq; hãc lr̃am vertũt in aspirationẽ. vñ hiero. in illud geñ. c. ix. Erãt filij noe qui egressi sunt de arca sem chã iapheth. frequẽter inq̃t septuaginta interp̃tes nõ valentes heth lr̃am q̃ duplicẽ aspirationẽ habʒ ṽtere: ch. lr̃am grecã addiderũt vt docerẽt nos istiusmodi vocabula aspirari debere. vnde ⁊ in p̃senti loco cham trãstulerũt ꝓ eo qꝺ est ham. a q̃ vsq; hodie egyptia lingua ham d̃r. Aliqñ vertitur in aspirationẽ simplicem vel potius nostrã. vt in Hanniel filio ephod de tribu manasse: de quo in lib. nume. cap̃. xxxiiij. ⁊ in hares monte in tribu dan: de quo Iudicum cap̃. i. ⁊ in Hamaran filio Disan: de quo i. paralipo. cap̃. i. pro quo in Geñ. cap̃. xxxvi. legitur amdan siue abdan: sed corrupte vtrobiq; ex causis diuersis. Et in hebrõ filio caath filij Leui a quo est familia hebronitarũ in lib. numeroꝝ. Et in hebron ciuitate iuda qua nihil est illustriꝰ in sacris lr̃is: q̃ varijs modis scribi solet. Nã expũcta aspiratiõe scribitur ebron ⁊ hebrõ cũ aspiratiõe simplici ⁊ chebron p̃sertim apꝺ grecos q̃ꝝ pecularis est chi lr̃a. In fine q̃q; dictionũ heth lr̃a subiecto patha ṽtit̃ i. e. accẽtu reiecto i penultimã syllabã: vt noah i noe sub q̃ diluuiũ fuit vniuersale. Tharah p̃r abraã qꝺ ṽsum ẽ in thare. Iarah filꝰ iectã in iare. Corah nomẽ celebre multorũ in core. Salah filꝰ arphacsad in sale. Balah filꝰ bẽiamin i bale. Iephtha filꝰ vnꝰ ex nũero iudicũ in isrl̃ in iephthe. Siloach locꝰ in euã. Ioã. ꝓ siloe. Pesah hebreoꝝ atq; ꝓinde festũ christianis celebre qꝺ hiero. interp̃tatꝰ est phase i testamẽto veteri ⁊ in nouo ṽtit̃ in pascha: ⁊ alia cõplura i hũc modũ ab iterp̃tibꝰ ex hebreo in grecũ ⁊ latinũ sermonẽ interp̃tata.

¶ De hain littera.

Quod de heth littera quã diximꝰ esse vnã ex illis q̃nq; q̃bꝰ apꝺ grecos ⁊ latinos nullũ elemẽtũ r̃ñdet: idẽ nũc d̃ hain dicimꝰ. Quare iterp̃tes tã greci q̃ latini aliqñ penitꝰ illã extriuerũt: ⁊ q̃dẽ frequẽter: vt in abarim mõte vbi mortuꝰ est moses

deuteronomio.c.xxxij. Amalec q̄q̄ p hain strictā i pncipio legit: q̄ fili⁹ fuit eliphaz.vñ sunt cognoīati amalecite geñ.ca.xix.ꝛ ammon fili⁹ loth ex minore filia:a q̄ sunt dicti ammonite geñ.c.xix.ꝛ abdon ciuitas sepata leuitis de q̄ i iosue.c.xxi.ꝛ accaron ciuitas palestine q̄ cecidit i sortē trib⁹ iuda de q̄ iosue.c.xv. atq̄ i eodem loco eiusdēq̄ sortis eder. Vertit q̄q̄ in aspirationē simplicē:vt in noīe hebal q̄ fuit fili⁹ iectā geñ.c.x.ꝛ.i.para.i.ꝛ i eiusdē noīs mōte: de q̄ iosue.c.viij. Per hain q̄q̄ scribit i pncipio henā villa:de q̄ i li.nuñ.c.xxxiiij.ꝛ henada loc⁹ in tribu isaschar:de q̄ iosue.c.xix.ꝛ helam fili⁹ sem filij noe ꝛ regio ab eodē cognoīata de q̄b⁹ geñ. c.x.ꝛ īde dicti helamite.ꝛ heber fili⁹ sale:de q̄ in eodē.c.x.ꝛ her filius iude ex filia chananei sue vxore sua geñ.c.xxxviij.ꝛ heri fili⁹ gad geñ.c.xlvi.ꝛ heran fili⁹ sutala filij ephraim nuñ.c.xxvi. ꝛ hadriel q̄ duxit vxorē merob filiā saul.i.reg.c.xviij. Hain p̄terea v̄tit in.g.lr̄am finitimā:vt i v̄bo gomorra q̄ fuit vna ex q̄nq̄ vrbibus pētapoleos iudicio dn̄i submersa geñ.c.xix.ꝛ gaza ciuitas eueorꝝ q̄ cecidit in sortē iuda iosue.c.xv.ꝛ gader ciuitas cui⁹ regē occidit iosue i eodē volumie.c.xij.ꝛ gothoniel q̄ post iosue fuit iudex in isrl̄ iudi.c.iij.ꝛ gai ciuitas amorreorꝝ ꝓpe bethel cuius regē occidit q̄q̄ iosue:de q̄ i eodē iosue li.c.vij.ꝛ.viij. Et qd̄ de heth lr̄a in cap̄.supiori diximⁱ id nūc de hain dicim⁹ i fine dictionū subiecto patha plerūq̄ v̄ti i.e.accētu i penultimā syllabā reiecto:vt in iehosuah qd̄ iterp̄tes ex hebreo trāstulerūt tū in iosue tū in iesus.ꝛ beersabah qd̄ iterp̄tat̄ pute⁹ septē siue iuramēti qñ scribit̄ p sin lr̄am ꝛ i beersabah qd̄ iterp̄tat̄ pute⁹ saturitatis qñ scribit̄ p samalr̄am de q̄b⁹ legit̄ i geñ.c.xxij.ꝛ.c.xxvi.ꝛ bethsabah qd̄ iterp̄tat̄ filia septē siue iuramēti:q̄ noīe fuit vxor vrie p̄mū ꝛ postea dauid regis:qd̄ iterpretes v̄terūt i bethsabe.ꝛ suah pr̄ vxoris iude cananitidis:ex q̄ genuit tres filios geñ.c.xxxviij.ꝛ balah fili⁹ bēiamin:de q̄ geñ.c.xxvi.qd̄ interp̄s v̄tit i bale.ꝛ arbah qd̄ iterp̄tat̄ q̄tuor.ꝛ cariatharbah ciuitas eadē q̄ ebron siue mamre sic dicta qd̄ q̄tuor i eo loco fuerūt sepulti:interp̄s vertit in cariatharbe.ꝛ oseah ꝓpha vn⁹ ex duodecim minorib⁹ ꝓ q̄ interp̄s v̄tit osee.ꝛ gelboah mons ꝛ loc⁹ vbi saul supantib⁹ philisteis cecidit. i.reg. c.xxviij.in gelboe vertunt.

¶ De sama sadich ꝛ sin hebraicis lr̄is.

SEL r̄a ex semiuocalib⁹ vltima teste martiano:a q̄busdā autorib⁹ inter lr̄as nō est cōnumerata. Et ꝓfecto. M. Messala q̄ ꝓpriū volumē huic lr̄e dedicauit:sibilū quendā potius q̄ vocē humanā reddere illā scripsit. Sed cū apd̄ latinos hec lr̄a sigma greco rn̄deat:in eā tñ vnā tres hebraice hoc est sama.sadich. sin. cōfunduntur. Quē v̄o sonū apd̄ grecos ꝛ latinos hr̄e debeat:nō ē dictu facile. Ego certe quātū assequi possum cōiectura ꝛ rōnib⁹:in illi⁹ ꝓlatiōe vtrosq̄ aberrare puto grecos dico ꝛ latinos nr̄i scl'i: nā cū his mihi tm̄ cōcertatio ē. Etenī q̄s audeat p̄scos illos dicere vel i minimis fuisse lapsos:q̄s penes arbitriū ius est ꝛ norma loq̄ndi? Sed cū hoc negociū voce cōstet:q̄ ex negligētia vel potius ignoratiōe iuniorꝝ nō semp suis lr̄is reddit̄:afferā rōnes q̄ me in eā opinionē adduxerūt. Diu⁹ hiero.q̄ autore i ijs q̄ ad rē lr̄ariā ptinēt:null⁹ ē grauior sed neq̄ certior:i ope illo in q̄ dictiones hebraicas latine iterp̄tat⁹ est:cū de v̄bis ab.s.lr̄a icipiētib⁹ ageret: in calce sic scribit. Apd̄ hebreos tres sunt littere:vna q̄ dr̄ sama ꝛ simplr̄ legit̄:q̄si p.s.nr̄am scribat̄ litterā. Altera sin:in q̄ stridor q̄dā nō nr̄i s̄monis istrepit. Tertia sadic:quā nr̄e aures penit⁹ reformidāt. Cū itaq̄ tres ille lr̄e ab iterp̄tib⁹ p̄mū grecis i sigma: deide a latinis in.s.nr̄m cōfusim v̄se sint:cūq̄ sadic ꝛ sin lr̄arꝝ sonus vt hiero.tradit vtriq̄ s̄moni hoc ē greco ꝛ latino sit icognit⁹: efficit̄ vt sigma grecū ꝛ.s.nr̄m sama hebraico rn̄deat : illūq̄ apd̄ grecos ꝛ latinos sonū reddat:q̄ non est ab illis ei:quē nr̄i scl'i inscitia dat.c.lr̄e.e.vel.i.seq̄ntib⁹.quēadmodū dictū ē:cum de.c.lr̄a. agebat̄. Idē autor p̄terea i libris hebraicarꝝ q̄stionū exponēs illud ex geñ.c.xxvi.vocata ē ciuitas beersabe:hec est pute⁹ saturitatis:lz inq̄t supra ex v̄bo iuramēti siue ex septēnario nūero qd̄ sabe dr̄ asseuerem⁹ beersabe appellatā:tñ nūc ex eo qd̄ aqua est inuēta ad nomē ciuitatis q̄ ita vocabat̄ alludēs declinauit paululum litterā:ꝛ ꝓ stridulo hebreorꝝ sin a q̄ sabe incipit̄ : grecum sigma.i.hebraicū sama posuit. Hucusq̄ hiero. Ex cui⁹ v̄bis vtrobiq̄ satis cōstat sigma grecū ꝛ.s.latinū talē sonū exhibere q̄lem sama hebraicū apd̄ illos reddit:non eū quē tēpestatis nr̄e hoīes greci ꝛ latini hoc ē sin hebraici ꝓferunt. Qd̄ si ad hec Hierony. v̄ba dixerit q̄spiā latinos recte suū.s.ꝛ grecos suum sigma. hebreos ꝓperā suū sama ꝓferre:possem ego rn̄dere hāc litē iā nō esse meā:sed iter grecos ꝛ latinos ex altera pte:ꝛ hebreos ex altera debere disceptari.nec minoris esse glorie alterutros erroris cōuincere. Sed haberēt hebrei rōnes alias:q̄b⁹ causam suā facerēt ꝓbabiliorē:atq̄ illā i p̄mis q̄ oēs q̄ d̄ orthographia grece ꝛ latine vnq̄ scripsere.z.lr̄am duplicē eē tradūt:atq̄ ex.sd.lr̄is constare.nūc v̄o ex sono quē.z.lr̄a reddit apd̄ hebreos.grecos. pene latinos nemo ē q̄ nō itelligat quē sonū debeat sigma greco ꝛ.s.latino accōmodare.q̄ppe q̄ nō alia re distet a.z.lr̄a:nisi qd̄.s.simplex ē.z.in.d.ex.s.delabatur. Est ꝛ alia rō quāq̄ a librariorꝝ errore ꝓfecta.s.lr̄am ex pte.z. sonū hr̄e qd̄ cū apud hebreos scriba legis ille noīatissim⁹ ezras p zain scribat̄:lr̄e eiusdē loco.sd.substituerūt scribētes esdras:p inde ac si.sd.tātūdē polleāt:quātū.z. Atq̄ ediuerso ꝓ eo qd̄ apud hebreos legit̄ asdod q̄ ē nobilissima ciuitas palestine i greco atq̄ i latino s̄mōe trāsfert̄ i azotū. Qd̄ si ezras ꝛ azot⁹ p.z.ꝛ esdras et asdod.p.sd.eādē vocē reddūt:manifestū est si alterā ptē cōpositionis hoc ē.d.abstuleris:quē sonū.s.lr̄e relinq̄s. Sed an licuerit librarijs siue iterp̄tib⁹ id facere:cū de.x.lr̄a disputabit̄:videbim⁹. Illd̄ q̄q̄ nō mediocrē extorq̄nde v̄itati cōiecturā facit:qd̄ omes grāmatici fatet̄ iteriectionē.st.aut si quēadmodū apd̄ Terētium legit̄:st:q̄ silētiū ipat̄:a sono vocis eē fictā. Sex.q̄q̄ fest⁹ pōpeius sileo inq̄t tacere significat ficto v̄bo ab.s.lr̄a q̄ nota silētij ē. Cūq̄ iteriectionū voces ꝓpe modū naturales sint:q̄ppe q̄ neq̄ locorꝝ distātia neq̄ tēporꝝ diuturnitate mutāt̄:cōseq̄ns ē vt iteriectio. st. ꝛ v̄bū sileo apd̄ āntiq̄s illos:q̄rꝝ imitatores nos eē ꝓfitemur:eodē mō ꝓferret̄ q̄ nūc hispane silētiū iperam⁹ ꝓferi t:hoc ē:q̄si p.ci.lr̄as sed vt supra demōstratū ē:male scriberet̄. Est etiā rō q̄dā nō inepta:ex eo sumpta:qd̄ ex hebreis viri doctissimi q̄dā factitarūt q̄ ex greco ꝛ latino s̄mōe i suū v̄tētes opa q̄dā i noīb⁹ ꝓprijs hoīz siue locorꝝ q̄ nō lz mutare:semp.s.lr̄am v̄terūt i sama:nō i sin aut in sadic.vt ātiochos:alexādros:pōpeios:cesar:q̄ nos p.s.illi p sama scribūt ac ꝓferūt.nos v̄o ꝓperā:si p sin hebraicū proferem⁹ cū iter has lr̄as tāta sit distātia:quāta pōt eē iter q̄slz duas alias. Nā sin p̄ori ligua ad palatū applicata effingit̄:sama v̄o ad supnorꝝ dētiū radices ligua illisa sonū reddit:qd̄ de.s.lr̄a terētianus ꝛ martian⁹ capella i philologie nuptijs scribit. Fuit tp̄s q̄ ꝛ putabā hāc litterā tali sono d̄bere ꝓferri:q̄li nūc ipitū vulg⁹ enunciat:ꝛ q̄s i illi⁹ ꝓlatiōe delicias fieri ꝓhibet. Q uiti.cōiectabā illorꝝ eē q̄s vulgo hispani ceceosos vocāt:nūc v̄o his rōnib⁹ q̄s supra attulim⁹ cōuicti asseueram⁹ illos recte nos ꝓperā hodie hāc litterā ꝓnūciare:vt q̄ solebāt a nob derideri:possint nos vicissim iure suo eludere. Sed nos illos hac vna i re supam⁹ : qd̄ vtrāq̄ vocē possum⁹ efferre:illi v̄o iemēdabilis oris prauitate non pn̄t: illis siles q̄ erāt ex tribu ephraim:ꝛ occupāntib⁹ galaaditis vada iordanis cū se vellēt ad suos recipe:iterrogati dic siboleth.hoc ē p sama.rn̄debāt siboleth p sin. De aliarꝝ lr̄arꝝ cōuersiōe i alias:vt qd̄ ponāt̄ aspirate ꝓ exilib⁹ ꝛ ecōtrario.ꝛ qd̄ alie ꝓ alijs diuersorꝝ generꝝ silitudine figurarꝝ decepti interp̄tes posuerunt:alibi copiosius dissereretur:nunc ad hebraicarum vocalium disputationem accedamus.

¶ De vocalibus hebraicis que per apices designantur. Cap̄.p̄mo.

PRincipio fallūt̄ hebrei cū vel hier.autore:putāt se duas tm̄ ꝛ viginti lr̄as hr̄e. ꝓpterea qd̄ a totidē figuris atq̄ elementis Iere.q̄tuor lamētationū suarꝝ singl'os v̄sicl'os ichoauit. Quidā p̄terea psal̄.cū ꝓuer.salo.clausula eodē lr̄arꝝ nūero cōtexti sunt. Nā si ad lr̄arꝝ figuras respicis:p̄ter nouē apices ꝛ duas aspirationis ꝛ exilitatis notas septē ꝛ viginti sūt:qm̄ ex illis q̄nq̄ doplicāt̄. caph.chaph.mem.mem.nun.nun.pe.phe.sadich.sadic. Si ad voces te conuertas cōspicuū ē:tot eē vocū differētias:q̄t sunt figurarum diuersitates. Alioq̄ si due figure eādē vocē designarēt : altera eēt ociosa:aut vtraq̄ ꝓ eadē cōputaret̄:p axioma tertiū. Qd̄ v̄o apices atq̄ aspiratiōis ꝛ exilitatis note ꝛ scripto ꝛ ꝓnūciato lr̄is ānumerari debeāt:ex lr̄e diffinitiōe satis cōstat. Nam si apex patha mihi vocē illā designat:q̄ a grecis p suū alpha:ꝛ a latinis p.a.litterā d̄notari cōsueuit:ex eodē tertio axiomate nō min⁹ patha erit lr̄a:q̄ alpha grecū ꝛ a latinū:cū p̄serti d̄finitio lr̄e patha apici cōueniat:qd̄ vez est minima ps vocis hoc est indiuidua:et q̄ scribi pōt:atq̄ idem de reliq̄s apicib⁹ dicēdū:q̄ cū sint nouē nō solū figuris verumetiā vocibus inter se distātes:fit vt sint apd̄ illos vocales nouem. Nā aleph per se nō est vocalis:nisi animet̄ ab vno ex nouem apicib⁹.neq̄ vau neq̄ iod:nisi admoueas apices per quos.u.ꝛ.i.vocales designātur. Quod vero apices inuicem distinguātur:hūc in modū ab illorꝝ doctissimis deducitur.

Patha q̄ designat̃ ꝑ virgulā iacētē hoc mō – siue aleph lr̄e siue alicui ex ꝯsonātibꝰ subijciat̃ demōstrat mihi.a.vocalē:q̄ recte ⁊ simplr̄ ꝓfert̃.vn̄ ꝓtēta ꝟgula figurat̃: iterp̄taturq̧ adapertio. ꝓpterea qꝺ adaptili rectoq̧ ore ꝓnunciatur.

Cames designat̃ ꝑ eādē virgulā ꝓtentā subiecto pūcto ī hūc modū ⸗ ꝓferturq̧ cōtractioribꝰ labris declinādo paululū ab.a. in.o.vt fiat ex vtraq̧ vocali sonꝰ q̄dā mediꝰ:ita tn̄ vt ī eas resolui nō possit.tūc eñ nō lr̄a sed diphthōgꝰ hoc est duaꝝ vocaliū coagmētatio cēt.Interp̄tat̃ aūt cames pugnus siue clausura:ex eo qꝺ ore vt diximꝰ cōtractiori effingitur.

Sere designat̃ ꝑ duo pūcta iacentia hoc mō .. ꝓferturq̧ recte ⁊ simpliciter.e.vocalis.interp̄tat̃ aūt coadunatio:ex eo qꝺ vox illa in rectum ꝓtenditur.

Segol ꝺsignat̃ ꝑ tria pūcta ī orbē circūducta ī hūc modū ∴ ⁊ ꝓfert̃ sono q̄dā medio iter.e.⁊.a.vl̄ potiꝰ ꝺclinādo paululū ab.e.ī a.iterp̄taturq̧ circulꝰ:qꝺ tā vox ꝙ̄ figura circuagitur.

Seba designat̃ ꝑ duo pūcta sibi īuicē icidētia ī hūc modum: Estq̧ illiꝰ duplex vsꝰ alter cū iter duas vocales iterponūt̃ due cōsonātes sub quaꝝ p̄ori ponit̃ seba:ad ꝺsignādū ꝙ illa cōsonās enūciat̃ cū vocali p̄cedēte:alter cū simplr̄ subijcit̃ lr̄e hoc mō: et ꝓfert̃ sono.e.vocalis tenui:interp̄taturq̧ volutio.

Hiric designat̃ ꝑ vnū dūtaxat pūctū hoc mō · ꝓferturq̧ sono simplicis.i. vocalis : neq̧ obliquat̃ queādmodū diximꝰ de.a.⁊.e. interp̄taturq̧ consumptor.

Holem designat̃ ꝑ vnū pūctū alteri lr̄e supimpositū:cū supiores sex apices alijs lr̄is subijciāt̃.⁊ ꝓfert̃ recte ⁊ simplr̄.o.vocalis.iterp̄taturq̧ robustū ⁊ forte:qm̄ sic enūciat̃.

Surec designat̃ ꝑ pūctū in ventre vau lr̄e appositū hoc mō ɔ ꝓferturq̧ simplici voce.u. vocalis. interp̄taturq̧ vacuū ex eo ꝙ vau lr̄a ibi ociosa est.

Cibuz designat̃ ꝑ tria pūcta scalarit̃ sibi īuicē ꝺscēdēdo succedētia.hoc mō ⸫ ꝓferturq̧ medio q̄dā sono int̃.u.vocalē.⁊.i.vl̄ potiꝰ ab.u.vocali ī.i.lr̄am ꝺclinātē.iterp̄taturq̧ cōiūctio:qꝺ vez duarū lr̄aꝝ voces cōiūgat.Ex q̄bꝰ ifert̃ vocales apꝺ hebreos cē nouē:q̄ designāt̃ ꝑ nouē supra memoratos apices:q̄ñq̄dem lr̄e atq̧ vocalis definitiōes cuiq̧ illaꝝ cōueniunt. Neq̧ assentior ioanni phorcēsi neq̧ alijs si q̄ sūt:q̄ eiꝰ sentētie subscribūt putātes vau.he.iod.hain.heth.vocalibꝰ ꝺbere ānumerari.aleph p̄terea queādmodū diximꝰ nō tā vocalis ꝙ̄ mortua q̄dā figura est apicibꝰ tm̄ deseruiēs:sicut iod ⁊ vau:qn̄ cōsonātiū officio nō funguntur.

¶ Qꝺ.he.heth.hain.vocales nō sunt.

SEd q: suspicor nō ꝺfuturos q̄ huic assertiōi mee nolīt assētiri:cōtēdātq̧ mecū sex lr̄as supiores oīno cē vocal's:libet mihi hoc ī loco paululū a ꝓposito digredi:vt oñdamꝰ rōnes q̄ nos ī eā sentētiā adduxerīt.Pn̄cipio cōsiderādū nob̄ ē:q̄ sit differentia inter vocales ⁊ cōsonātes:q̄ manifestissime colligit̃ ex vtrarūq̧ diffinitiōe iā inde ab initio nob̄ ꝓposita:ꝑspiciendūq̧ ꝓfundiori q̄dā sensu vtra ex illis diffinitiōibꝰ sex lr̄is de q̄bꝰ agit̃ magis cōueniat.Qꝺ si vocalis ē q̄ ꝑ se ⁊ pura sine alteriꝰ lr̄e ꝑmixtiōe pōt enūciari:videamꝰ an tres ille ex pulmonibꝰ ꝑ gargareō spū ad fauces alliso ꝑ se sine alteriꝰ lr̄e adminiculo ꝓferāt̃:vt sint vocales.Nō he quā hiero.simplicē aspirationē vocat : ⁊ q̄ nr̄e quā simillima ē:certe ex sermōe hebraico ī eā semꝑ ꝟtit̃:aut dispūgit̃ oīno.Illa mō differētia iter eas cē videt̃:qꝺ apud hebreos vocē designat : apud latinos spūs tm̄ est nota. vtrūq̧ tn̄ proferas nisi aliquā ex vocalibꝰ feriat:nullo id mō possis efficere:vt ꝑ se ⁊ pura enūciet̃.Nō heth quā idē hiero.duplicē aspirationē appellat: ⁊ a grecis ⁊ latinis tū ī chi hoc ē ch.aspiratū tū in simplicē aspirationē vertit̃:q̄ vt paulo ante diximꝰ.tametsi nō ē lr̄a:magis tn̄ ad vim consonātis ꝙ̄ vocalis accedit.Non hain. q̄ compssis faucibꝰ exp̄ssa ꝑ se nihil sonat.sed cū vocali ꝑ apicē ꝺsignata tm̄ erūpit:semꝑq̧ apꝺ iterp̄tes aut ꝓpt̃ illiꝰ vastitatē exterit̃:aut in.g.cōsonātē aut ī.h.q̄si cōsonātē ꝑmutat̃.Qꝺ si iterp̄tes has tres in cōsonātes ꝟterūt:igit̃ ⁊ ipse ꝯsonātes sunt.cū lr̄e alicuiꝰ ligue nō debeāt ꝟti nisi ī lr̄as sui generis aut ī sibi cognatas affines.aut penitus dispūgi.Quid qꝺ illꝺ peculiare cōsonātibꝰ est:vt sibi apices subijciāt̃ q̄ vocales designāt:aut vocales seq̄nt̃ q̄ ꝑ apices cōsonātibꝰ subiectos:aut ꝑ aleph. iod.vau. lr̄as ociosas ⁊ tm̄ apicibꝰ deseruiētes:notātur.Qꝺ vtrūq̧ tribꝰ illis de q̄bꝰ agit̃ lr̄is accidit:qm̄ aut apices subiectos habēt:aut apices cū sibi deseruiētibꝰ figuris subsequūt̃.Est ⁊ alia palmaris rō:cui nemo refragari possit:sumpta ex cōsonātiū ordie apꝺ hebreos obseruato: de q̄ paulopost multis disputabimꝰ.Is aūt est.ꝙ si due cōsonātes in medio dictiōis ponūt̃ iter duas q̄scūq̧ vocales:q̄ ꝑ apices designāt:p̄or ex illis ꝑtinet ad p̄orē vocalē:posterior ꝟo ad posteriorē.Vn̄ ab hebreis cōsonāti p̄ori subijcit̃ apex seba:ꝑ quem significat̃ illā debere suspēdi:atq̧ cū vocali p̄cedēti sonare.Atq̄ videmꝰ freq̄nter cōsonātē aliquā subiecto apice seba p̄cedētē:subseq̄ ꝟbū ī q̄ vocalis cōsonātē seq̄t̃:ī q̄ apex seba sit subiectus. Cū edt̃ uerso regula sit iter orthographos recepta:si in dictiōe simplici repit̃ ꝯsonās duabꝰ iteriecta vocalibꝰ:debere illā nō p̄ori sed posteriori iūgi.Qꝺ ꝟo de he.heth.⁊ hain.lr̄is paulo aū diximꝰ plerūq̧ subseq̄ cōsonātes q̄ apicē seba subiectū habeāt:reliquū ē vt exēplis cōprobemꝰ.De he ī.i.parali.volumie c.xxvij.Quirꝰ inq̄t mēse q̄nto p̄nceps samhuth.Sic eñ scribit̃ apꝺ hebreos.hoc ē ꝑ sin patha seq̄nti men:cū seba. Deinde ꝑ he vau cū surec ⁊ ī fine tau cū raphe.apꝺ nos vt ī alijs ꝯpluribꝰ ꝟbis seba mutatꝰ ē ī. a.⁊.u. in.a.legimꝰ samach.De heth ishac filiꝰ abrahaā.scribit̃ nāq̧ apud hebreos ꝑ iod seq̄nti sadic cū seba.deinde ꝑ heth subiecto patha ⁊ in fine coph.sed nos seba vt ī multis ꝟso in a.⁊ dispūcta heth lr̄a queādmodū alibi dicemꝰ.ex ishac fecimus isaac. De hain simhō celebre nomen in sacris lr̄is scribit̃ eñ ꝑ sin subiecto hiric seq̄nti mē cū seba deīde ꝑ ain siue hain sequēti vau cū holē ⁊ in fine nū.Greci tn̄ ⁊ latini apicē seba mutarūt.in.e.⁊ ain extrita dixerūt simeō.vt in vno ex duodecim filijs iacob. ⁊ iustus ille vir de q̄ ī euā.lu.c.ij.q̄ responsum accepat a dn̄o nō visurū se mortē: vocatꝰ ē q̄q̧ simeō.Sed plerūq̧ nō vertit̃ seba ī.e.sed supprimit̃: sed frequētiꝰ ī testamēto nouo.vt simon cognomento petrꝰ.simō frater dn̄i.simō pater iude ischariothe. simō cyreneꝰ crucis christi baiulus.simon coriarius.⁊ simon niger de q̄bus lucas in ap̄lica historia.et ne āplius in re ꝑ quā manifesta immoremur : ꝑgamꝰ ad reliqua.

De nouem hebraicis vocalibus.

VOcaliū non esse certū ac definitū nūerū in axiomate q̄nto dictū ē.In lingua ꝟo hebraica ex diuersitate apicū colligi nūerū illaꝝ:vt sint oīno nouē dictū est cū de apicibꝰ agebat̃:vbi etiā diximꝰ aleph nō esse vocalē:q̄ certā habeat vocē sed apicibꝰ distingui ī vnā aliquā ex illis nouē.quā q̄dē confusaneā mixturā necessariū fuit ꝑ certa q̄dā signa determinari.Apices vero ipsos initio apꝺ hebreos nō fuisse ex monumētis hebraicarū lr̄arū q̄s vidimꝰ ī marmoribꝰ atq̧ numismatis icussas dep̄hēdi pōt:id qꝺ etiā in suo pētatheucho qꝺ in abditis custodiūt ꝑtinacissime ad hāc vsq̧ etatē hebrei retinēt:putātes opinor vel ex eo sue religionis antiq̄tatē oñdere.Adiecisse deīde apices p̄mus oīm ꝺr ezras ille scriba legis noīatissimus.Hiero.in ꝓlogo galeato nō apices apposuisse:sed q̄sdā lr̄aꝝ figuras excogitasse tradit.Sed q̄cunq̧ tādē is fuerit huiꝰ īuēti autor.rē ꝯmodissimā ac oīno hebreis atq̧ ꝓinde hebraice lingue studiosis necessariā attulit:cū alioq̄ q̄si ꝑ notas ⁊ cōpēdia legēdū scribēdūq̧ esset:res q̄dē lubrica ⁊ multis erroribꝰ obnoxia:si stāte eadē scriptura sensus diuersi ac cōtrarij plerūq̧ possent intelligi.Aleph igit̃ queādmodū iterū atq̧ iterū diximꝰ ꝑ seipam nūq̄ exhibet sonū quē ipo noīe ꝓfitetur:sed cū ꝑtāte vim oīm habeat vocaliū ꝑ appositos apices congeries illo discernit̃. Tale aliq̄d ⁊ in lingua punica vidimus q̄ hebraice et ꝓinde aramee atq̧ egyptie finitima ē nō mō in lr̄aꝝ vocibꝰ. verꝫ etiā ī ordine lr̄as disponēdi.Oēs eñ he q̄ttuor ligue punicā:dico hebraicā:arameā siue chaldaicā:⁊ egyptiā:a dextra sinistrā versꝰ ꝓcedētes:hoc ē ꝑuerse:vt Herodotꝰ ⁊ Mela tradūt:litteris vtūt̃. Cūq̧ Hiero.Augu.Remi.autoribꝰ īstrumentū vetꝰ ex hebraico arameo egyptio arabicoq̧ sermone cōstet:he q̄ttuor lingue ī vnā ꝓpe cōfundūt̃.Hēt inquā ligua punica siue illa sit egyptia p̄mā sui alphabeti lr̄am alipha:sic eñ appellāt eādē ꝓpe sono q̄ hebrei suū aleph:neq̧ hn̄t aliā vocalē p̄ter illā:quā tn̄ adiectis apicibꝰ axuclas siue haracas:vt diximꝰ idest motrices illi vocāt:oēs q̄nq̧ latinas designāt:queādmodū ⁊ de aleph hebraico diximꝰ. Qꝺ si q̄spiā dixerit duas p̄terea reliq̄s eē apꝺ hebreos iod ⁊ vau: is ꝑfecto nō itelligit q̄s apud illos habeāt vires.Sūt eñ ꝑ se cōsonātes atq̧ ꝯsonātiū officio fūgūt̃ cū ⁊ vocales frāgāt p̄posite:⁊ apposite vocalibꝰ icūbāt:⁊ in illa oris ꝑte formet̃:vbi sine vocalibꝰ enūciari nō possunt.Qꝺ si vspiā repiūt̃ cōsonātiū vim nō hn̄t: nec vocales quidē sunt:sed figure apicibꝰ tantū deseruiētes.q̄re tunc ab hebreis naha.i.ociose ac supuacue dicunt̃:neq̧ alios habent vsus ꝙ̄ quos in logistice siue arte computoria que vocatur sifra: q̄ per se sola nihil valet:prestat tn̄ vt alie numerorum note mutent ordinem:atq̧ proinde alium atq̧ aliū numeꝝ designent.

De seba hebraico apice.

EST apꝰ hebreos apex seba.q̄ subdi ꝯsonātibꝰ ꝯsueuit in varios vsus:īter q̄s vnꝰ ē vt subiectꝰ lr̄e finiat syllabā p̄cedentē.Nā cū illꝰ sit hebraice ligue ꝓpriū:vt nunq̄ due consonantes frāgāt vocalē sequētē aut finiāt syllabā p̄cedētē q̄ties veniūt ī medio dictiōis:pꝛioꝛ ꝑtinet ad syllabā p̄cedētē:posterioꝛ ỽo ad sequētē.Qꝺ vt designarēt librarij cōsueuerūt pꝛiori cōsonanti subijcere hūc apicē:q̄ suspenderet syllabā:atq̄ p̄cedenti vocali adiūgeret. Queādmodū in hac particula abrā.b.lr̄e subijcit̄ seba.designat q̄ illā ōbere iūgi.a.vocali p̄cedenti.Apud grecos tn̄ ⁊ latinos ex rōne ordinis cōsonātiū.b.illꝺ ꝑtineret ad syllabā sequentē:nisi eēt cōpositū ex ab.qꝺ iterp̄tat̄ pr̄:⁊ rā excelsus. Nā si cōpositū nō est vtraq̄ lr̄a ad vocalē sequētē ꝑtineret:vt ī abra:qꝺ iterp̄tat̄ āncilla: q̄ ꝓculdubio vox greca ē:q̄ freq̄nt̄ vtit̄ iterp̄s ī libro Judith.Septuagita ỽo p̄mū atq̄ dīceps q̄ sequuti sūt iterp̄tes greci ⁊ latini ī noībꝰ hebraicis:q̄ nō potuerūt:sed neq̄ debuerūt ỽtere:q̄lia sunt viroꝝ ⁊ feminarū atq̄ locoꝝ ꝓpꝛia noīa plerūq̄ trāstulerūt silētiū illꝺ siue itercisionē q̄ fiebat ꝑ seba ī vocalē:q̄ adnexa cōsonāti faceret syllabā:aliq̄n sequuti hebreos apicē illū dissimulauere:vt in hoc noīe absalō in scꝺo reg. volumine freq̄nter legimꝰ absalō. Jn.iij.ỽo re.li.cap.xv.abesalō q̄drisillabū:siue sit idē q̄ trisyllabū. siue alius q̄spiā:nō facit ad rē:cū vtrobiq̄ ī hebreo eadē sit scriptio.Jgit̄ iterp̄tes aliq̄n ỽterūt seba in.a.vocalē:vt ꝓ eo qꝺ ī iij.reg.c.v.legit̄ acrō subiecto seba scꝺe lr̄e interp̄tati sunt acarō: q̄ fuit ciuitas palestine inter azotū ⁊ iamnā respiciēs ad orientē. Pro eo qꝺ iudicū c.i.legit̄ achzib:q̄ fuit ciuitas in tribu aser ỽterūt achazib.vtrobiq̄ seba mutato in.a.Jn li.tn̄ Josue c.xix.achziba nihil ex hebreo mutātes reliquerūt.Pro eo qꝺ geñ. c.xij.ī hebreo legimꝰ assontamar hoc ē ciuitas palmarū in q̄ habitabant Amorrei iuxta eremū asasontamar interp̄tati sūt.Pro eo qꝺ ge. c.x.atq̄ iterū.xiiij. ī hebreo legit̄ adma:q̄ fuit vna de q̄nq̄ vrbibꝰ sodomoꝝ euersis:verterunt adama. Pro eo qꝺ geñ.c.x.atq̄ iteꝝ i.Parali.i.hebrei hn̄t arci:q̄ fuit filiꝰ cham ⁊ cōdidit arcas oppidū ad radices libani mōtis:nr̄i verterunt in araceū:vn̄ fuit chusi amicꝰ dauid regis:⁊ postea transfuga absalō rerū potito:vn̄ arachites dictꝰ:de q̄ i.ij.reg.c.xvij. Pro eo qꝺ geñ.c.xxxvi.atq̄ iteꝝ.pri. paralip.i.habet̄ apud hebreos bilhā:apꝺ nos legit̄ balaā : q̄ fuit filiꝰ eser horrei.Pro eo qꝺ ī li.nuñ.c.xxij.atq̄ iterū Josue. c.xiij. illi habent bilā:qui fuit filiꝰ beoꝛ:nos habemꝰ balaā p.m.in fine. Pro eo qꝺ geñ.c.x.atq̄ iteꝝ amos.c.vi.illi habent chalne : q̄ fuit ciuitas regni nemrod vbi turris edificata est:nos habemꝰ chalane:q̄bꝰ in locis oībꝰ atq̄ in alijs cōpluribꝰ seba ỽsꝰ est in.a.vocalē. Aliq̄n seba ⁊ q̄dē freq̄ntiꝰ ỽtit̄ in.e.vt ꝓ eo qꝺ in exo.⁊ in lib. nu.⁊ i para.apꝺ hebreos legit̄ elazar:eleazar cōuerterūt. Et ꝓ eo qꝺ est ī li.re.absalō queādmodū supra diximꝰ:tū absalō tū abesalom iterp̄tatī sunt.Et ꝓ eo qꝺ ī li.Judic.c.xij.apꝺ hebreos legit̄ absan bethleemites:q̄ fuit iudex in isrl̄:nos habemꝰ abesan.Et ꝓ eo qꝺ geñ.xxvi.illi habent basmath:q̄ fuit vxoꝛ saul:⁊.iij.reg.c. iiij.iteꝝ basmath vtrobiq̄ nos habemꝰ basemath.Et ꝓ eo qꝺ ī plerisq̄ sacre scripture locis illi hn̄t iezciau:q̄ fuit rex ī iuda:nos vbiq̄ habemꝰ ezecias.Et ꝓ eo qꝺ nos habemꝰ aut hr̄e debuimꝰ iezeciel illi habēt iecezeel. Et ꝓ eo qꝺ vulgo legimꝰ ieremias ꝓpha atq̄ alt̄ Jeremias pr̄ iechonie de q̄ Jer.c. xxxv. atq̄ alijs ī locis apꝺ hebreos sempꝛ legit̄ iermiau.Et ꝓ eo qꝺ illi dicūt ribca ꝓ vxore isaac nos dicimꝰ rebeca.Et pro eo q̄ hebrei dicūt simon ꝓ filio iacob ex lia nos dicimus simeō i testamēto nouo.tū simon tū simeō legimus:nā ⁊ simon petrꝰ et simon leprosus ⁊ simō cyreneꝰ ⁊ simō frater dn̄i et simon iudas iscariotes dicimꝰ ⁊ simeō ille:q̄ apꝺ Lu.pueꝝ iesum in vlnas accepit et de eo est vaticinatꝰ.Et ne in singulis demoremur bina tm̄ exēpla proferemꝰ de tribꝰ vocalibꝰ.i.⁊.u.⁊.o.q̄ supsunt ī q̄s seba verti cōsueuit:vt ꝓ eo qꝺ Exo.c.vi. legit̄ ī hebreo elsaphā:nos habemꝰ elisaphā.Et ꝓ eo qꝺ Geñ.c.x.atq̄ alijs ī locis illi habēt ninue p.u. cōsonantē: nos habemꝰ niniue.Et ꝓ eo qꝺ Geñ.c. xxxvi. hebrei hn̄t achboꝛ apꝺ nos legit̄ achoboꝛ.Et ꝓ eo qꝺ iosue c.xv.⁊ iudi.i.hebrei habēt athniel:nos habemꝰ othoniel.

D.pro.r.⁊.r.pro.d.

EST p̄terea apꝺ hebreos inter daleth ⁊ res tāta lr̄aꝝ silitudo vt nō distinguāt̄ nisi ī ipso cubiti flexu tenui ad modū discrimine. Vn̄ nemini mirꝝ videri debet:qꝺ interp̄tes decepti alterā ꝓ altera acceperunt. Ut ꝓ eo qꝺ i.ij.re.volumine c. viij. legit̄ frequēter adadezer:q̄ fuit filiꝰ roob rex soba:in codicibꝰ hebreis habet̄ adarezer. Neutrū dāno cum illud testimoniū auxilij.hoc pulchritudinis auxiliū iterp̄tet̄:fieriq̄ possit:vt erroꝛ sit in codicibꝰ hebreis ⁊ ī nr̄is recta scriptio.Lego tn̄ apꝺ eusebiū atq̄ illiꝰ interp̄tē Hiero.qꝺ masbath fuit ciuitas hostilis regis adarezer. adarezer iquā p.r.lr̄am q̄rtā : ex q̄ manifestū est in libris latinis potiꝰ erroꝛē esse q̄ ī hebreis aut grecis.Hic p̄terea ortꝰ est erroꝛ vt eadē putet̄ eē deblatha:q̄ reblatha siue rebla. Hierony.in illꝺ iezecielis c.vi.⁊ faciā inq̄t terrā coꝝ dsolatā et destitutā a deserto deblatha ī oībꝰ habitatiōibꝰ coꝝ:a deserto inq̄t deblatha q̄ est ī terra emath:q̄ hodie vocatur epyphania syrie. Jn. iij. tn̄ nu.volumine c.xxxiiij.de sephama iquit descendēt termini in reblatha cōtra fontē daphnē.Jn.iiij.p̄terea reg.lib.c.xxiij.vnxit inquit ioacham pharao nechao ī reblatha:q̄ ē ī terra ematha.atq̄ iterū.c. xxv.eiusdē.iiij.libri. quos inq̄t tollēs nabuzardan p̄nceps militū duxit ad regē babylonis in reblatha.Jere.q̄q̄ c.xxxix. cōprehenderūt inq̄t sedeciā ⁊ captū adduxerūt ad nabuchdonosoꝛ regē babylonis in reblatha q̄ est ī terra emath.Est aūt sephama eadē q̄ apamia:emath q̄ epyphania.reblatha siue deblatha q̄ āntiochia ad daphnē tres vrbes syrie illustres atq̄ finitime. ⁊ subdit idem Hiero.multi putāt eūdē esse locū reblatha de q̄ in Jere.scriptū ē ⁊ deblatha.de q̄ in iezeciel.⁊ ꝓpter nimiā inq̄t silitudinē daleth ⁊ res hebraicarū lr̄arum q̄ paruo apice distingūt̄ vl̄ deblatha vl̄ reblatha appellari.Pro eo q̄q̄ qꝺ i.ij.reg.li.c.xxiij.legit̄ semma de arodi ⁊ elicha de arodi vtrobiq̄ ī hebreo legit̄ aroꝛi ꝑ.r.lr̄am in q̄rta.Pro eo p̄terea qꝺ ī li.iosue c.xix.legimꝰ iedaba q̄ fuit ciuitas ī sorte zabulō:ī hebreo habet̄ ierala ꝑ.r.ī tertio loco. Pro eo etiā qꝺ ī iezeciele c.xxvij.legimꝰ syrꝰ negociatoꝛ tuꝰ:ī hebreo ꝓ syrꝰ positū est aram:q̄ in loco hiero.septuagita inq̄t interp̄tati sunt hoīes ꝓ aram p.r.lr̄am legētes adā ꝑ.d.qꝺ iterp̄tat̄ homo siue hoīes.Pro eo qꝺ ī eodē ꝓpha c.xlvij. in hebreo habet̄ tamodu qꝺ iterp̄tat̄ metiemini ab eo qꝺ est metioꝛ.iris.ipsi tamoꝛu:ꝑ.r. legētes pheniconos.i.palmeti ỽterūt.Hiero.p̄terea ī illꝺ eiusdē ꝓphete c.xxvij.filij dedan negociatores tui:pro dedan inq̄t nescio q̄d volētes septuagita filios rhodioꝝ iterp̄tati sunt:nisi forte p̄me lr̄e silitudine decepti ꝓ dedan legerūt redan ꝑ.r.litterā q̄ in rhodas trāstulerūt.Pro eo etiā qꝺ ī.ij.reg.volumine legit̄ : tulit itaq̄ rex duos filios respha filie abia quos peperit saul armoni ⁊ miphiboseth.in hebreo admoni per.d.litterā in scꝺo loco legit̄. Pro eo qꝺ ī hebreo geñ.xiiij.a.legit̄ thadal siue thidal in greco habet̄ thargal.Pro eo ēt qꝺ ī li.iosue c.xxij.⁊.xiij. ī libris latinis legit̄ aseroth ī hebreis habet̄ asedoth ꝑ.d.lr̄am:qꝺ iterpretatur effusiōes siue declinia. Jllꝺ ad hec ī ābiguo relinq̄t̄ qꝺ ī psal.cix. legit̄ apꝺ hebreos hadre siue harere.nam ex altero hieronymꝰ trāstulit ex hebraica ỽitate ī mōtibꝰ sctis : ex altero Lucianus ⁊ alij in splēdoribꝰ sctōꝝ:hebrei tn̄ cōtēdūt astipulāte ēt scriptura chaldaica hadre potius esse legendū:hoc ē per.d.lr̄am. Sunt ⁊ alia cōplura eiusdē generis q̄ se passim legentibus offerēt.

B.pro.u.consonante.

BLr̄am mediā esse inter.p.⁊.ph.ī supioribꝰ dictū est:atq̄ demonstratū nulla alia re ab illis distare quā qꝺ est exilioꝛ quā.ph.⁊ aspiratioꝛ q̄.p.oēs tn̄ circa huiꝰ lr̄e vocē nonnihil peccant.Ac primū hebrei:qui beth apposito raphe tali sono ꝓferūt: q̄le nos.u.cōsonāti accōmodamꝰ.Nā si.beth.cū dagues hoc ē pūcto illo medio scribat̄:tūc ipsi fatēt̄ cōpressis labris debere formari. Si ỽo cū raphe hoc ē aspiratiōis nota:tūc q̄si colicū digama esse ꝓferēdū:q̄si velim dicere.b.laxū ad.u.cōsonātē:ꝓxiuum vero ad exilis vocē ꝓxime accedere.Hinc ortus ē erroꝛ ille freq̄ns in codicibꝰ latinis:vt.b.lr̄a pro.u.cōsonāte:atq̄ ediuerso ꝓ.b.u.cōsonās repiat̄ scripta:⁊ queādmodū scripta ē ꝓferatur. Ut geñ.c. xiiij.codoꝛ laomoꝛ ⁊ alij reges:ꝑcusserūt eū in sabe cariathaim idest ī planicie.⁊ paulopost:ī valle inq̄t sabe q̄ ē vallis regis:vtrobiq̄ sabe p.b.scribit̄:cū ꝑ.u.cōsonātē scribi atq̄ ꝓinde proferri deberet:q̄n̄q̄dē apꝺ hebreos ꝑ vau cōsonantē scribitur. Jn lib. q̄q̄ ester sibā p.b.legit̄ ꝓ siuā ꝑ.u.cōsonātē: estq̄ mēsis tertiꝰ ī āno hebreoꝝ.Jn.ij.q̄q̄ reg.volumine c.xx.siba p. b. pro siua ꝑ.u. scribit̄. Preterea geñ.c.xxxv.zaban filiꝰ aser pro zauā legit̄. Jn.i. etiam parali.lib.cap̄.iij.bethsabe legit̄ ꝓ bethsue hoc est.b. ꝓ. u.vocali Subestq̄ mihi hoc in loco admiratio q̄dā vn̄ sit tāta huiꝰ noīs ī scriptura diuersitas:vt qꝺ vulgo legit̄ bersabee pro dauid regis vxore illa q̄ quōdā fuerat vrie : ⁊ in vetustissimis codicibus atq̄ proinde ī grecis bethsabe:apꝺ hebreos sempꝛ scribit̄ ꝑ. b. lr̄am in tertia syllaba:in vno tm̄ supra memorato loco.b.mutata in.u.vocalē legamꝰ bethsue.vt iā apꝺ latinos nō miremur:qꝺ.b.cōsonās aliq̄n mutet̄ in.u.vocalē.vt aufero aufugio:q̄ ex ab prepositione cōponi manifestū ē:sed hec alias.Jn errore pari videt̄ eē greci: q̄ eodē modo beta proferunt:q̄ hebrei suū beth cū raphe. Quos

vtrosq; aberrare: ex iis q̄ supradicta sunt facile apparet: atq; in hunc modũ adhuc pōt deduci. Tres lr̄e eiusdē gñis effingũt̄ iter labra non alia re inter se distātes q̄ exilitate ⁊ aspiratiōe. p. b. ph. due q̄q; supiori dentiũ serie labro iferiori appressa. nō alio differētes q̄ q̄ autore Quintiliano. f. lr̄a. inter dētiũ discrimina efflat̄. u. vero ɔsonās spũ ad oris inanitatē reducto profert̄. Ex q̄ efficit̄ vt alia sit vox. b. lr̄e q̄. u. cōsonātis: atq; ex tertio axiomate sub diuersis generib⁹ ɔposite: multoq; magis a se iuicē distātes q̄. b. a. p. et ph. lr̄is ⁊. f. ab. u. ɔsonāti. Igit̄ nullo mō pñt altera ꝑ altera poni: nō magis quā. b. pro c. aut. c. pro. d. Atq; ex eodē tertio axiomate si. b. lr̄a. u. cōsonātis sono ꝓferri posset: cēt eadē lr̄a nũero cũ illa: atq; passim altera pro altera scribi ac ꝓferri posset: qd̄ nemo vnquā dixit: neq; dictur⁹ ē nisi ɔfessa atq; oim̄ ɔsensu recepta negare velit. ex q̄ infert̄ q̄ latini mlt̄o meli⁹. b. lr̄am proferũt: quā greci suũ beta: aut hebrei suũ beth cũ raphe: qñquidē nō alio distet a. p. lr̄a nisi breui admodũ labrorum laxitate. Est ⁊ illa aduers⁹ hebreos rō peculiaris q̄ ɔuincit eos ab errare: qd̄ raphe q̄ nota ē aspirationis nũquā mutat gen⁹ lr̄e cui iponit̄: neq; aliud q̄cquā efficit: quā qd̄ paululũ laxat id qd̄ erat p̄ssum. Atq; vt ipsi nũc proferũt: nō modo mutāt speciem sed etiā gen⁹: quādoquidē beth et vau sub diuersis generibus reponuntur.

Dictiones hebraice in testamento nouo.

Reperiunt̄ in sacris lr̄is in euāgelio maxime: ꝑticule quedā q̄s interp̄tes icertis de causis nō ausi sũt ex hebreo i grecũ aut latinũ s̄monē iterp̄tari. Origenes ꝓpter vernaculũ cuiusq; lingue idioma non potuisse v̄ti putat: neq; ita apd̄ alios sonare: vt apud suos dicta sunt: ⁊ multo meli⁹ fuisse nō interp̄tata ponere q̄ vim eoꝝ interpretatione tenuare. Cui astipulat̄ Augu. in. ij. de doctria christiana lib. Hiero. i epist. q̄dā ad marcellam: qm̄ inquit p̄ma ecclesia ex iudeis fuerat cōgregata postea q̄ euangelij dilatat⁹ est sermo: non potuerũt quedam semel suscepta mutari: cuiusmodi sunt aleluia. Amen. osanna. ⁊ similia.

חקל דמא Acaldema: qd̄ interp̄tat̄ ager sanguinis ex euā. mat. c. xxvij. vocat⁹ est inq̄t ager ille acaldema hoc ē ager sanguinis vsq; i hodiernũ diē. Scribiturq; acal. ꝑ heth quā extriuimus subiecto patha. deīde ꝑ coph subiecto patha quē vertim⁹ in. a. ⁊ in fine lamet. Dema vero scribit̄ per daleth seba: deinde ꝑ mem cames ⁊ in fine aleph vtrobiq; accentu in fine. ⁊ est vtraq; ꝑticl̄a ex chaldeo s̄mōe deducta. nā hebraice fere adam diceret̄.

הללו יה Aleluia: qd̄ iterp̄tatur laudate deũ siue dñm. nā ꝓ eo qd̄ in psalmo nos habemus laudate dñm qm̄ bon⁹ ē psalm⁹: apud hebreos legit̄ aleluia. Scribit̄ itaq; alelu. hoc est laudate. ꝑ he dispũctā subiecto patha: deīde ꝑ lamed subiecto seba: quē v̄tim⁹ in. e. qm̄ seq̄t̄ alteꝝ lamed: deīde ꝑ lamed: ⁊ in fine vau cũ surec: ⁊ ibidē accentu acuto. deīde ia. qd̄ interp̄tat̄ de⁹: et ē vnũ ex decē dei noib⁹. Scribit̄ ꝑ iod subiecto cames: ⁊ in fine he cũ mapic vt itēdat vocē qd̄ diximus nunq̄ fere nisi cũ pro noie feminino euenire. ⁊ ia dictio est monosyllaba q̄ iod cōsonās est.

אמן Amen qd̄ septuaginta interpretes verterũt in genetio: hoc est fiat: ⁊ ita in fine libroꝝ q̄nq; in q̄s psalteriũ diuidit̄ trāstulerunt amē amē in fiat fiat. Aquila amen vertit in pepistomenos: hoc est fideliter verbum deductum ex fide. Scribit̄ ꝑ aleph cames: deinde ꝑ mem sere ⁊ in fine num: accentu acuto in eadem.

כיפא Cephas: q̄ noie petr⁹ ap̄l's cognominat⁹ ē Ioānis ca. i. tu es Simon filius Ioānis. tu vocaberis cephas qd̄ interp̄tat̄ petr⁹. Hiero. in ep̄l'a ad Galatas nō iquit aliud significat Petr⁹: aliud cephas. sed qd̄ quā nos latine ⁊ grece Petrā: hanc hebrei ⁊ syri ꝓpter lingue vicinitatē cephā appellāt. Sed hebrei magis syriscum q̄ hebraicum esse dicunt. Scribitur ꝑ caph sere. deīde ꝑ pe subiecto cames ⁊ in fine aleph. ⁊ in eadē accētu acuto.

אלי אלי למה עזבתני Eli eli lama azabatani qd̄ interp̄tatur de⁹ me⁹ deus me⁹ q̄re dereliquisti me. ⁊ sunt v̄ba saluatoris nr̄i i cruce positi sumpta ex psal̄. xxi. eli scribitur ꝑ aleph sere deinde ꝑ lamed hiric ⁊ i fine iod accētu ibidē. ⁊ eodē mō scribit̄ alteꝝ eli. Lama scribit̄ ꝑ lameth subiecto cames: deinde ꝑ mē subiecto cames ⁊ in fine he. azabatani scribit̄ ꝑ hain extritā cũ suo patha siue retēto patha ⁊ hain dispũcto. deīde ꝑ zain subiecto patha seq̄nti beth cũ seba q̄ plerũq; vertit̄ in. a. q̄ seq̄tur tau. deīde ꝑ tau exile subiecto cames. deinde ꝑ nun subiecto hiric ⁊ i fine iod accētu in penultima.

יפתה Epheta: quod euāgelista interp̄tat̄ aperire: ait eñ Marcus cap̄. vij. qd̄ iesus suspiciēs i celũ ingemuit: ⁊ ait surdo ⁊ muto epheta. qd̄ est aperire. Scribitur ꝑ iod subiecto hiric sequenti phe aspirato cum seba: quē hoc in loco vt i plerisq; vertimus in. e. deinde ꝑ tau exile subiecto patha ⁊ in fine he. est autē ip̄hta futurũ indicatiui modi nō imperatiui: vt alij putant. nam si ip̄atiui modi esset: hipata potius dixisset. accentu in fine.

גיאהנם Gehennom: vnde saluator nr̄ declinat gehennā: interpretatur vallis hennō siue filioꝝ hēnon. cecidit aũt in sortem tribus bēiamin: de quo i li. iosue et li. reg. ⁊ parali. Scribit̄ ꝑ gimal subiecto sere sequenti iod ⁊ in fine aleph. deīde ꝑ he subiecto hiric. deinde ꝑ nũ cum dagues: qd̄ vertim⁹ in duplex. n. īposito holē et in fine mē. Hiero. in illud Mat. cap̄. x. qui potest aīam ⁊ corp⁹ ꝑdere i gehēnā. nomē inquit gehēne i veteribus libris nō inuenitur: sed primũ a saluatore nr̄o ponit̄. Queram⁹ ergo q̄ sit sermonis hui⁹ occasio. Idolum baal fuisse iuxta hierusalē ad radicem montis sion in quibus siloa fuit: non semel legim⁹. In tantā aũt demētiā populus israel venerat: vt deserta templi vicinia: ibi hostias immolaret: ⁊ rigorem religiōis delitie vincerēt: filiosq; suos demonijs ibibē incēderēt ⁊ initiarēt. Cōminat̄ deus se locũ illũ impleturũ cadauerib⁹ mortuoꝝ: vt nequaq̄ vocetur tophet baal: sed vocet̄ polyādron: idest tumulus mortuorum. Hinc saluator nr̄ gehēnam appellat locũ in quē scelerati penas sunt daturi.

גיא שמני Gesemani locus vbi saluator noster ante passiōem orauit: de quo Hiero. in illud Matth. capi. xxvij. venit iesus i villam que dicitur gesemani. Gesemani inq̄t interp̄tat̄ vallis pinguissima. Scribitur per gimal sere sequenti iod ⁊ in fine aleph: deinde ꝑ sin subiecto seba: deinde ꝑ mem subiecto patha: deīde ꝑ nũ subiecto hiric ⁊ in fine iod. accentu acuto in eadē.

גלגלתא Golgolta inquit eusebius locus est caluarie vt nōnulli putāt adam in quo saluator noster crucifixus est ad septētrionalem partē montis sion. de quo Matthei. xxvij. interpretaturq; caluaria. Scribitur ꝑ gimal sequenti vau cum surec quam vertimus in. o. sequenti lamed cum seba. deinde ꝑ gimal sequēti vau cum holem ⁊ lamed cum seba. deinde ꝑ tau exile subiecto cames. ⁊ in fine aleph. accentu in eadem.

מראנתא Maranata qua voce ap̄l's Paulus vtitur in p̄ma ad corinthios ep̄l'a cap̄. vltimo interpretaturq; dñs noster venit. Scribitur ꝑ mem subiecto patha. deinde ꝑ res subiecto cames. sequentibus aleph cum nun ⁊ seba. deinde per tau exile ⁊ in fine aleph: atq; accentu in eadem.

הושענא Osaana: siue osiana q̄ voce vtũt̄ euāgeliste: ⁊ ecclesia vniuersalis i re diuina: interp̄tatur salua obsecro. Na eñ siue ana vt i epistola ad damasum papam hiero. scribit: interiectio est obsecrantis: sicut vah insultantis: ⁊ hei dolētis. Scribit̄ ꝑ he quam extriuimus sequēti vau cũ holē. deinde ꝑ sin subiecto patha ⁊ i fine hain. na. scribit̄ ꝑ nũ subiecto cames. ⁊ i fine aleph.

ריקה Raca qua voce vtitur saluator Matth. cap̄. v. qui dixerit inquit fratri suo raca. vbi Hiero. ait hoc v̄bũ hebreũ est quod iterp̄tatur cenos: idest inanis aut vacuus. quē nos possum⁹ vulgata iniuria absq; cerebro nuncupare. Scribitur ꝑ res subiecto sere sequēti iod quod nos vertimus in. a. deinde ꝑ coph subiecto cames. ⁊ in fine he accentu in eadem.

רבי Rabbi quam vocē sepe in euangelio legim⁹: vt Matth. cap̄. xxiij. vocari ab hoib⁹ rabbi: vbi Hieronymus. rabbi iquit quod latino sermōe magister dicit̄ siue mi maior. Scribit̄ ꝑ res subiecto seba quam vertimus in. a. deīde ꝑ beth cũ dagues: quā vertimus in. b. duplicē subiecto hiric ⁊ in fine iod. accētu in eadē.

רבוני Rabboni que vox ex lingua chaldea iterpretatur maior dñe mi ⁊ qua vtitur Mar. cap̄. x. cecus dixit iesu rabboni vt videā. Scribit̄ ꝑ res subiecto hiric quē vertimus in. a. deinde ꝑ beth pressum quod vertimus in duplex. b. imposito holē cum vau. deinde ꝑ nũ subiecto hiric. ⁊ in fine iod accētu ibidem.

טליתא קומי Talita cumi quibus vocibus vsus est saluator cum suscitaret filiā archysynagogi. ⁊ euangelista interp̄tatur puella surge. Scribitur talita ꝑ theth exile subiecto cames. deinde ꝑ lamed subiecto hiric. sequenti iod. deinde ꝑ tau exile subiecto cames ⁊ in fine aleph. ⁊ est verbum arameum. cumi scribitur ꝑ coph sequēti vau cum surec. deinde ꝑ mem subiecto hiric. ⁊ in fine iod. accentu in priori syllaba.

טביתא קומי Tabita nomē mulieris quam suscitauit Petrus apostolus. Scribitur eisdē litteris quibus talita preterq̄ quod. b. ponitur pro. l.

Uo tpe introductiões

grāmaticas ī sermonē latinū scribebamꝰ nihil magis pre ocl'is habuimus quā vt essent quā simplicissime:ne tenerā etatē illoꝝ quos instituere ꝓpositū erat difficultate mltiplici obruerēmꝰ.id qd fecerēt alij q̄ āte nos scripserēt miscētes greca ⁊ barbara latinis:⁊ q̄ nōdū explorata erāt ꝑ cognitis ꝑponētes. Quare nos ⁊ greca q̄ꝝ est vsꝰ apd latinos:⁊ hebrea q̄ꝝ causa religiōis habēda fuit ratio ī aliū locū reiecimꝰ. Cum itaq̄ ī calce illiꝰ opis vbi de accētu agebamꝰ diximꝰ accētꝰ latini regl'as ōficere idiomate.i.lingue cuiusq̄ ꝓprietate ītulimꝰ:qd ab oībꝰ artis grāmatice scriptoribꝰ aut fuerat neglectū aut de re ambigua ꝑceptum confuse traditum. At quod alexander a villa dei scriptum reliquit.

Dia barbara vox non declinata latine:
Accentum sup extremam seruabit acutum.
Nos vero distincte magis.
Hebree voces plerumq̄ in fine acuuntur.
Non tamen ⁊ semꝑ q: sepe in fine grauantur.
Id qd alexander deceptus forte putauit.

Sz restabat adhuc explicare:q̄ erāt ille dictiōes q̄ haberēt accētū i vltima:q̄ ī penl'tima:⁊ q̄ i tertia a fine. De q̄ i relectiōe q̄dā mea:quā de ꝑegrinaꝝ dictionū accētꝰ salmātice quōdā recitauimꝰ mlta sūt a nob disputata:q̄ tametsi ex īpressiōe i multa exēpla ꝓpagata ī vulgꝰ ꝑdijt:q: tn̄ iā fere nusq̄ inuenit libuit illa eadē hoc ī loco repetere. Dictiōes igit hebree q̄ꝝ in sacris lr̄is ē vsꝰ:aut noīa ꝓpria sūt locoꝝ aut ꝑsonoꝝ. Nā q̄ sunt aliarū reꝝ:q: i grecū aut latinū sermonē iā sunt ꝯuerse nō ꝑtinent ad hāc ꝯsiderationē:nisi q̄tenꝰ pauca q̄dā:q̄ ꝓpter īcertas causas nō sunt ab īterptibꝰ trāslata:vt aleluia.amē.osana. Noīa igitur locoꝝ siue ꝑsonaꝝ hoc ē hoīm siue doꝝ:aut nō declināt.⁊ ꝑstāt in greco ⁊ latino sermōe cū suo accētu hoc est accētu acuto ī vltima syllaba ꝑter illa q̄ noīatim excepimꝰ hn̄tia accentū in penultima siue tertia a fine. Q̄ si declinant declinatione greca accētu greco:si latina accētu latino sunt ꝓferēda : vt abia si nō declinat accētū habet in vltima:si declinat grece accētū hz in penultima:q: vltima ē longa.si latine accētū hz in tertia a fine: q: penultima est breuis:sed de his alias plura diximus.

De incipientibus ab.A.littera.

AAsbai pater elipheleth de quo.ij.regum.xxiij.accē.in pe.
Abdemelech ī hebreo abedmelec.iere.xxxviij.accē.ī.pe.
Abednago q̄ lr̄is inuersis dr̄ abdenago.dan̄.i.accē.in an̄pe.
Abel filius adam ex eua vxore:accentu in p̄ma.
Abel qd interp̄tat luctus in vltima hz accentum:vt
Abel ceramin idest luctus vineaꝝ de quo iudicum.xi.
Abel beth maacha idest luctus domus maacha:in libris reg.
Abel maim idest luctus aquaꝝ de quo.ij.parali.xvi.
Abel meula idest luctus meula siue meola.iudicum.xi.⁊ alias
Abelsathim locus in deserto de quo nume.xxxiij.
Abela locus de quo in.ij.regum libro cap̄.xx.accē.in pe.
Abenboen.i.lapis boen de q̄ in libro iosue ca.xviij.accē.in pe.
Abenezer.i.lapis.adiutorij de quo.i.reg.iiij.accen.in pe.
Aber cineus iahel vir de q̄ iudicum cap̄.iiij.accē.in p̄ma.
Abesalom q̄ absalom filius dauid vtrobiq̄:accen.in antepe.
Abiail nomen celebre viroꝝ ⁊ feminaꝝ:accen.in pe.
Abialbon arbathites vir fortis sub dauid.ij.re.xxiij.ac.ī an̄pe.
Abiasaph filius core ⁊ alter filius elcana.accen.in an̄pe.
Abiazer nomen celebre multoꝝ viroꝝ:accen.in pe.
Abigail vxor nabal ⁊ postea dauid regis:accen.in pe.
Abimael filius iectan de quo gen̄.x.accen.in pe.
Abimelech rex gerara ⁊ alter filiꝰ gedeonis iudex.accē.in pe.
Abinadab nomen celebre multoꝝ viroꝝ:accen.in an̄pe.
Abinoem pater barach iudicis de quo iudicum.iiij.accē.in pe.
Abisui filius saruie frater ioab de quo libro.ij.reg.accē.in pe.
Abisue filius phinees de quo.i.parali.vi.accen.in pe.
Acheldemac qd interp̄tatur ager sanguinis.accen.in pe.
Achimaas filiꝰ sadoc sacerdotis in lib.reg.⁊ para.accen.in pe.
Achimelech filius abiathar sacerdotis.ij.reg.viij.accen.in pe.
Achionem vxor dauid ex qua genuit amnon.accen.in penult.
Achitophel gilonites de quo in libris reg.⁊ para.accen.in pe.
Achirami q̄ sunt genere achirā filij beniamin.accen.in an̄pe.
Acupha nathineus de quo in ezra ⁊ neemia:accen.in pe.
Adadezer siue adarezer rex soba de quo.ij.reg.viij.accē.in pe.
Adina vir de quo in libro ezra ⁊ neemia:accen.in pe.
Aditaim ciuitas q̄ cecidit in sortē iuda:iosue.xv.accē.in pe.
Admatha vir p̄nceps sub asuero rege de q̄ ester.i.accen.in pe.
Adonai vnum de decem noibus dei.accen.in pe.
Adonibezec rex fuit bezec ciuitatis de q̄.i.iudicum:accē.in pe.
Adonicā de cuiꝰ filijs legimꝰ in ezra ⁊ neemia:accen.in an̄pe.
Adonirā filius abda q̄stor salomonis.iij.reg.iiij.accē.in an̄pe.
Adonisedec rex sedec de quo in libro iosue cap̄.x.accen.in pe.
Adramelech idolum assirioꝝ:in libris reg.⁊ in esa.accē.in pe.
Aendor siue endor.i.fons dor in tribu manasse:accen.in p̄ma
Ahiezer filius ammisadai de tribu dan nume.i.accen.in pe.
Ahisamech idem q̄ ahisamech de quo supra accen.in an̄pe.
Ain lr̄a hebreoꝝ ꝓpria:accentu sup lr̄a.a.
Ain ciuitas in tribu iuda ⁊ altera in tribu simeon accē.in p̄ma
Alamath filius becor ⁊ ciuitas in tribu beniamin.accen.in pe.
Aleph p̄ma lr̄a alphabeti apud hebreos:accen.in p̄ma.
Amadatha vir pr̄ amā sub asuero rege in lib.ester:accen.ī pe.
Amaim ciuitas in tribu iuda de qua iosue.xv.accē.in pe.
Amasai nomen celebre viroꝝ apud hebreos.accē.in pe.
Amatheus filius canaan gen̄.x.parali.i.accen.in pe.
Amelech idem pō amalech atq̄ accentu in eodē loco.
Ammadathi pr̄ aman p̄ncipis sub asuero in ester.accen.ī pe.
Amminadab viroꝝ apd hebreos nomē celebre : accē.in an̄pe.
Ammisaddai pr̄ ahiezer de tribu dan nume.i.accen.in pe.
Ammizadab vir de quo in.i.para.cap̄.xxvij.accē.in an̄pe.
Amsai ꝓ quo nos habemꝰ abisai.i.parali.xij.accen in pe.
Anamelech idolum assirioꝝ de quo libro reg.iiij.accen.in pe.
Anani nomen celebre viroꝝ apud hebreos:accē.in pe.
Aphaim filius nadab de quo.i.parali.ij.accen.in pe.
Apharaim ciuitas sortis isaschar iosue.xix.accen.in pe.
Apheca ciuitas in tribu sortis ruben:accen.in pe.
Aphia vir a quo ducit originē saul rex.i.reg.ix.accen.in pe.
Arach ciuitas p̄ncipium regni nemrod gen̄.x.accen.in p̄ma
Aramathaim sophim de qua in p̄ncipio reg.accen.in pe.
Area siue are de cuius filijs in ezra ⁊ in neemina:accen.in pe.
Ared filius beniamin de quo in gen̄.cap̄.xlvi.accen.in p̄ma
Areth villa dauid de qua in.i.reg.cap̄.xxij.accen.in p̄ma
Areuna iebuseus de quo.ij.reg.xxiiij.accen.in scōa
Aridatha vnus de duodecim filijs amā in lib.ester.accē.in pe.
Aroseth ciuitas sisare p̄ncipis iabis de q̄ iudicum.iiij.acē.ī pe.
Asasomtamar ciuitas de q̄ gen̄.xiiij.⁊ alijs ī locis:accē.ī an̄pe.
Asersual ciuitas in tribu iuda de q̄ iosue.xv.accen.in an̄pe.
Asebaim siue sebaim de quo ezras.ij.accen.in pe.vtrobiq̄.
Asion gaber vna mansio hebreoꝝ nume.xxxiij.accen.in pe.
Assomtamar eadem est q̄ asasomtamar.accen.in an̄pe.
Astarte dea sidonioꝝ de qua.iij.reg.xi.accen.in pe.
Atai filius roboā ex maacha de quo.ij.para.xi.accen.in pe.
Atersatha vir de quo in ezra ⁊ in neemia:accen.in pe.
Athalai vir de quo in libro ezra cap̄.x.accen.in pe.
Athanai filius zara de quo.i.para.vi.accen.in pe.
Auothiair q̄ basan de qua in deutero.accen.in an̄pe.
Azabtani siue azabtani qd est dereliq̄sti me:accen.in pe.
Azai siue azi vir de quo in ezra ⁊ neemia:accen.in pe.
Azer filius iosue de quo in neemia cap̄.iij.accen.in p̄ma.
Azera ciuitas in sorte tribus iuda de q̄ iosue.xv.accen.in pe.
Azmaueth vnus de triginta fortissimis sub dauid:accen.ī pe.

De incipientibus a.B.littera

Baal qd interp̄tatur idolum semꝑ habet in p̄ma.
Baali qn̄ interp̄tat vir meus osee cap̄.ij.accen.in vltima.
Bale filius beor:siue sit filius beniamin:accen.in p̄ma.
Barabbas latro insignis ex euangelio:accen.in pe.
Basemath vxor esau siue altera salomonis filia:accē.in an̄pe.
Beera ciuitas de qua iudi.ix.siue vir de tribu rubē:accē.in pe.
Beel qd eque interp̄tat idolum sicut baal:accen.in fine
Beersabe locus celebris q: terminus palestine:accen.in pe.
Benaminadab ꝑfectus salomonis in nephador:accē.in an̄pe.
Benail vir p̄nceps sub iosaphath rege.ij.para.xvij.accē.in pe.
Bendecer ꝑfectus annone sub salomone rege: accen.in pe.
Beneiacan mansio filioꝝ israel nume.xxxiij.accen.in antepe.

Bengaber p̄fectus sub salomone rege.iij.reg.iiij.ac.in pe.
Besai vir de quo in esra ⁊ neemia fit mentio.ac.in pe.
Bethacarem qđ interp̄tatur domus vinee iere.vj.ac.in anpe.
Bethauen locus celebris ad orientalē plagā bethela.c.in pe.
Bethbarai siue bethbara locus iudicum.vij.ac.in pe.
Bethgader locus est de quo.j.parali.ij.ac.in pe.
Bethleem ciuitas dauid in tribu iuda.ac.in penul.
Bethsemes ciuitas in tribu beiamin ⁊ ī neptali.ac.in pe.
Bethsabe vxor vrie ⁊ postea dauid regis nō bersabe.ac.in pe.
Bethtaphua ciuitas in tribu iuda de q̄ iosue.xv.ac.in pe.
Bezec ciuitas in qua regnauit adonibezec.iudicū.j.ac.in pe.
Booz iudex idem q̄ fit absan de quo in lib.ruth.ac.in p̄ma.
Boen de quo iosue.xv.ad lapidem boen.ac.in prima.
Bosor ciuitas de qua deuterono.iiij.⁊ iosue.xx.ac.in prima.

De incipientibus a.C.littera.

Cale ciuitas quam edificauit assur de qua gen̄.x.ac.in p̄ma.
Canaam filius cham ⁊ regio eiusdem nois.gen̄.x.ac.in prima.
Carnaim vnde astaroth carnaim cognominata.ac.in prima.
Cased nachor ex melcha filius de quo gen̄.xxij.ac.in p̄ma.
Casleu mensis hebreorū nonus de quo in neemia.ac.in prima.
Cedmas vnus de filijs ismaelis de quo gen̄.xxv.ac.in p̄ma.
Cedes nomen ciuitatis celebre in sacris lr̄is.ac.in p̄ma.
Celatha vna ex mansionibus filiorū israel.nume.xxxiij.ac.ī pe.
Cellai vnus d̄ filijs leuitarum de quo in esra ⁊ neemia.ac.ī pe.
Celuhu vir de quo in libro esra cap̄.x.ac.in pe.
Cenereth mare qđ est stagnum tiberiadis iosue.xix.ac.in pe.
Ceren qđ interp̄tatur cornu crebro legitur.ac.in prima.
Chale ab eusebio p̄ ch scribitur q̄ supra cale.ac.in p̄ma.
Corazaim ciuitas galilee de qua in euangelio.ac.in penul.
Cibsaim ciuitas de qua iosue.xxj.iebsam mendose.ac.in penul.
Cicatō qđ in iona ꝓpheta hiero.interp̄tat̄ hederā.ac.in p̄ma.
Codor laomor rex elamitarum de quo gen̄.xiiij.ac.in pe.
Coeleth liber salomonis q̄ đr ecclesiastes.ac.in pe.
Core nomen celebre multorum apud hebreos.ac.in p̄ma.
Cores rex ab hebreis đr q̄ fit nobis cyrus.ac.in p̄ma.
Cutha ciuitas vnde cutheni.iiij.regum.xvij.ac.in p̄ma.

De incipientibus a.D.littera.

Dabāseth ciuitas in tribu zabulon de qua iosue.xix.accē.in pe.
Daberath ciuitas quoq3 in tribu zabulon iosue.xix.ac.in pe.
Dabira ciuitas in tribu dan de qua iosue.xj.ac.in pe.
Dabreiamin.i.paralipomenon lib.ac.in penul.
Danaba siue denaba vbi regnauit balac filius beor.ac.in pe.
Dariaues ab hebreis đr q̄ fit darius rex.ac.in pe.
Debelaim cognominatus est pater gomer.osee.j.ac.in pe.
Deblathaim ciuitas de qua nume.xxxiij.ac.in pe.
Dodaim ciuitas de qua esaias in visione arabie.ac.in anpenul.
Dothaina ab hebreis đr apud nos dothain.ac.in sc̄da.
Dudaiahoites vir de quo primo parali.xxvij.ac.in pe.

De incipientibus ab.E.littera

Ebrona castra filiorum israel in deserto nume.xxxiij.accē.ī pe.
Echer ciuitas q̄ cecidit in sortem tribus simeonis.ac.in pe.
Eden nomen celebre virorum ⁊ ꝓ voluptate.ac.in prima.
Eder ciuitas sortis iuda ⁊ ꝓ grege vtrobiq3 ac.in prima.
Edrai vbi interfectus est og.⁊ ciuitas sortis nephtali.ac.in pe.
Elai vnus ex maioribus in genealogia iudith.ac.in pe.
Eleb vnus de triginta fortissimis viris sub dauid.ac. in prima.
Elec filius galaad de quo in nume.cap̄.xxvj.ac.in prima.
Eleph ciuitas in sorte nepthali de qua iosue.xix.ac.in p̄ma.
Eles phalonites de quo in primo parali.xxvij. ac.in p̄ma.
Eliezer nomen celebre multorum hebreorum.ac.in anpe.
Elimelech vir de quo in p̄ncipio libri ruth.ac.in pe.
Elioenai nomen celebre multorum apud hebreos.ac.in pe.
Elioreph scriba filius sisa de quo.iij.reg.iiij.ac.in pe.
Elipheleth filius dauid ⁊ aliorum plurium nomen.ac.in pe.
Elisa filius iauan.⁊ regio ab illo dicta gen̄.x.ac.in pe.
Elisama nomen celebre multorum hebreorum.ac.in antepe.
Elisaphan filius oziel ⁊ alter filius pharnach.ac.in anpe.
Elisaphath filius zechri centurio sub ioiada.ac.in anpe.
Elisua filius dauid regis de quo libro.iij.reg.v.ac.in pe.
Emmanuel qđ est nobiscum deus de quo esaie.vij.ac.in anpe.
Endor de quo iosue.xv.⁊ psalmo.lxxxij.locus est.ac.in prima.
Engadi ciuitas palestine ab occasu iordanis.ac.in anpe.
Engalim locus de quo in iezechele.cap̄.xlvij.ac.in anpe.
Enganim ciuitas in tribu isachar ⁊ iuda.ac.in anpe.
Ensemes qđ interp̄tatur fons solis iosue.xviij.ac.in pe.
Epher nomen celebre multorum hebreorum.ac.in p̄ma.
Epheta qđ interp̄tatur aperire marci.vij. accētu in fine.
Ephraim filius ioseph:⁊ mons:⁊ ciuitas.accētu in lr̄a.a.
Ephratha regio bethleem vbi christus natus est.ac.in pe.
Esem ciuitas in tribu iuda de qua iosue.xv.ac.in p̄ma.
Eser filius seir horrei de quo gen̄.xxxvj.⁊.j.parali.j.ac.in p̄ma.
Espatha filius aman de quo multa in libro ester.ac.in pe.
Esrai vnus de triginta fortissimis sub dauid rege.ac.in pe.
Ethai siue etai nomen celebre apud hebreos.ac.in pe.
Ethbaal pater iezabel vxoris achab de quo.iiij.reg.ac.in pe.
Ethanim mensis septimus apud hebreos.iij.reg.ac.in anpe.
Ether ciuitas in sorte tribus iuda de qua iosue.ac.in p̄ma.
Eua prima hoim̄ parens etiam hebraice.ac.in p̄ma.
Ezel lapis de quo loco.j.regū.xx.⁊ alias sepe.accē.in p̄ma.
Ezel qđ interp̄tatur adiutorium ⁊ filius phanuel.ac.in p̄ma.

De incipientibus a.G.lr̄a.

Gaal filius obed de quo in libro iudicum.cap̄.ix.ac.in prima.
Gaas mons in tribu ephraim vbi sepultus est iosue.ac.in p̄ma.
Gabaa siue gabee in tribu sortis beniamin.accē.in p̄ma.
Gabbai vir de quo legimus in neemia cap̄.xj.ac.in penl̄.
Gabee eadem est que gabaa sed gabee esa.x.ac.in anpe.
Gaber filius suri de quo libro.iij.regum.⁊.iiij.ac.in p̄ma.
Gadderothaim ciuitas in sorte tribus iuda iosue.xv.ac.in pe.
Gai eadem est que hai ciuitas iuxta bethel.ac.in p̄ma.
Galalai vir est de quo in neemia cap̄.xij.accē.in pe.
Gareb vir fortis sub dauid:⁊ locus ꝓpe ierusalem.ac.in p̄ma.
Gasiongabar castra filiorum israel q̄ asiongaber.ac.in pe.
Gazer siue gezer ciuitas in sorte ephraim.accē.in prima.
Geba vir a quo dicta regio in neemia cap̄.xij.ac.in p̄ma.
Gelboe montes ⁊ vicus vbi cecidit saul rex.accē.in pe.
Gerara ciuitas ⁊ regio trans iordanem.accē.in pe.
Gerson filius manasse ⁊ aliorum complurium.ac.in p̄ma.
Gethaim que ab hebreis đr gethaima ciuitas est.ac.in pe.
Gether filius aram de quo in gen̄.⁊ parali.ac.in p̄ma.
Gimal lr̄a tertia in alphabeto hebreorum.ac.in p̄ma.
Goata locus est de quo in ieremia ꝓpheta.xxxj.ac. in pe.
Gomer filius iapheth ⁊ filia debelaim in osee.ac.in p̄ma.
Gomor mensura q̄dam in sacris lr̄is frequens.ac.in p̄ma.
Gomora q̄ a nr̄is đr gomorra p̄ duplex.r.ac.ī anpe.
Gosen regio egypti quā habitauit iacob cum filijs.ac.ī p̄ma
Gurbaal locus est de quo.ij.para.cap̄.xxvj.ac.in pe.

De incipientibus ab aspiratione.

Hai ciuitas iuxta bethel quā diximus vocari gai.ac.in p̄ma.
Hain lr̄a hebreorum que ain quoq3 đr.ac.ī p̄ma.
Hares mons ī tribu dan de quo in libro iudicum.j.ac.in p̄ma.
Heber filius sale ⁊ aliorū complurium hebreorum.ac.in p̄ma.
Helem vir de quo in zacharia ꝓpheta cap̄.vj.ac.in p̄ma.
Helema locus de quo in.iij.regum cap̄.x.ac.in pe.
Heles nomen ꝓprium virorum apud hebreos.ac.in p̄ma.
Heleph siue eleph vt supra diximus in tribu nephtali.ac.ī p̄ma
Hemmanuel siue emmanuel vt supra diximus.ac.ī anpe.
Hereth vnus ex regibus palestine de q̄bus iosue.xij.ac.ī p̄ma.
Hered filius bale a quo est familia hereditarum.ac.in p̄ma.

De īcipientibus ab.J.lr̄a.

Jaar filius reaia in libro.j.parali.cap̄.iij.ac.in pe.
Jaath filius loboni de quo in.j.parali.cap̄.vj.ac.in p̄ma.
Janai vir de quo in.j.parali.cap̄.v.ac.in pe.
Japhia filius dauid ⁊ ciuitas in tribu zabulon.ac.in pe.
Japhie rex lachis de quo in libro iosue.cap̄.x.ac.in pe.
Jasa ciuitas in tribu ruben separata leuitis.ac.in p̄ma.
Jechuriel filius esra de quo in.j.parali.iiij.ac.in antepe.
Jemai filius thola filij ischar de quo.j.parali.vij.ac.ī pe.
Jerimai siue iermai vir de quo ī libro esra.x.ac.ī pe.
Jerobaal q̄ gedeon iudex de quo iudicum.vj.ac.in pe.
Jesce que postea cognoīata sara vxor abraā.ac.ī p̄ma.
Jethbata castra filiorum israel ī solitudīe nume.xxxiij.ac.ī pe.
Jethrai filius zara de quo in.j.parali.vj.ac.ī pe.
Jezabel vxor achab regis de quo in.iiij.libro regum.ac.ī pe.
Joacim nomen celebre virorum apud hebreos.ac.ī anpe.

Ioiada pr̃ banaie ⁊ aliorum nomẽ.ac.ĩ p̃ma.
Ioiarib vir de quo legitur ĩ libro neemie cap̃.xi.ac.ĩ p̃ma.
Ioadab filius rechab ⁊ alter filius sema vterq̃.ac.ĩ p̃ma.
Ionathã nomẽ celebre ꝯplurium hebreorum.ac.ĩ p̃ma.
Iorai vir de quo ĩ p̃mo para.v.ac.ĩ penul.
Iosaba filia ioram regis de qua libro regum.iiij.cap̃.xij.accen.ĩ penul.
Iosabeth filia iorã regis eadem q̃ superior.ac.ĩ p̃ma.
Iosaphath rex filius asa ⁊ aliorum plurium.ac.ĩ p̃ma.
Iosedec pater iesu sacerdotis de quo ĩ aggeo propheta.accen.ĩ penul.
Iosue filius num q̃ a grecis appellatur iesus naue.ac.ĩ pe.
Iozabad nomẽ celebre ꝯplurium hebreorum.ac.ĩ p̃ma.
Iozachar filius semathi de quo li.iiij.regum.xij.ac.ĩ p̃ma.
Issai siue isai.q̃ a grecis dr̃ iesse pr̃ dauid.ac.ĩ.pe.
Is boseth filius saul regis de quo libro.ij.regum.ij.ac.ĩ pe.
Isuaia vir de quo ĩ p̃mo paralipo.iiij.ac.ĩ pe.
Itacasim ciuitas ĩ tribu zabulon de qua iosue.xix.accẽtu ĩ antepenultima.
Ithai vnus de trigĩta fortissimis sub dauid rege.ac.ĩ pe.
Ithamar filius aaron ex elisabe vxore.ac.ĩ p̃ma.

De ĩcipientibus ab.L.l̃ra.

Laad filius iaad de quo p̃mo para.cap̃.i.ac.ĩ p̃ma.
Lais pr̃ phalthi de quo ĩ p̃mo regum.xxv.ac.ĩ p̃ma.
Laisa ciuitas q̃ postea cognoĩata est dan.ac.ĩ p̃ma.
Lama quod ĩterp̃tatur cur.vt ĩ lama azabtani.ac.ĩ p̃ma.
Lamech filius mathusala de quo ĩ gen̄.iiij.ac.ĩ p̃ma.
Lamed l̃ra ĩ alphabeto apud hebreos.ac.ĩ p̃ma.
Lasa siue lesa vna de q̃nq̃ ciuitatibus sodomorum.ac.ĩ p̃ma.
Lechi quod ĩterpretatur maxilla locus de quo iudicum.xv.ac.ĩ p̃ma.
Lesem ciuitas quã ceperunt filij dan de qua iosue.xix.accen.in p̃ma.
Lodabar vnde fuit machir de quo in.ij.regum.ac.ĩ p̃ma.
Luza ciuitas quã postea iacob vocauit bethel.ac.ĩ p̃ma.

De ĩcipientibus ab.M.l̃ra.

Maadai pro quo ezras cap̃.x.legitur maadi.ac.ĩ pe.
Maadai pro quo nos legimus ĩ ezra maadai.ac.ĩ vlti.
Maceda locus vbi iosue ꝯclusit q̃nq̃ p̃ncipes.ac.ĩ pe.
Machabai quã nos reuertimus ĩ eremum.ac.ĩ pe.
Macharai vnus de trigĩta fortissimis sub dauid.ac.ĩ pe.
Madaba siue medaba ciuitas arabie de qua nume.xxi.accen.ĩ p̃ma.
Madai vnus de septem filijs iaphet de quo gen̄.ac.ĩ pe.
Maharai vnus de trigĩta fortissimis sub dauid rege.ac.ĩ pe.
Malalai vir de quo legitur ĩ neemia.cap̃.xij.ac.ĩ pe.
Malech siue melech q̃d est rex cum ꝯpositis.ac.ĩ p̃ma.
Manaim q̃d ĩterp̃tatur castra gen̄.xxxij.ac.ĩ penl.
Maneeth filius sobal horrei de quo gen̄.xxij.ac.ĩ pe.
Manue pr̃ samson iudicis israel.iudi.xiij.ac.ĩ pe.
Maonathi filius othoniel de quo p̃mo paralipo.iiij.accẽ.ĩ antepenultima.
Maozim.q̃d ĩterp̃tatur fortium daniel.xi.ac.ĩ añpe.
Marai idem q̃d supra diximus maharai.ac.ĩ pe.
Mardochai q̃ mardocheus ⁊ nomen viri ezra.ij.ac.ĩ pe.
Marez dux asueri regis de quo ĩ lib.ester p̃mo.ac.ĩ p̃ma.
Maserai vir de quo ĩ p̃mo paralipo.li.cap̃.ij.ac.ĩ penul.
Matanai vir de quo ĩ neemia cap̃.xij.ac.ĩ penul.
Mathusala filius enoch de quo gen̄.v.⁊ luce.iij.ac.ĩ pe.
Mechnedabai vir de quo ĩ li.ezre.x.ac.ĩ penul.
Medaba vrbs arabie quã supra diximus madaba.accentu in antepenultima.
Meezabel vxor balanan regis in edon gen̄.xxxvi.ac.ĩ pe.
Melcisedec rex salem de quo gen̄.xiiij.⁊ sepe alias.ac.ĩ pe.
Melcisua filius saul de quo p̃mo regum.xiiij.ac.ĩ pe.
Melech filia ismaelis vxor esau de qua gen̄.xxvij.ac.ĩ p̃ma.
Mephaath ciuitas beniamin ⁊ ruben ⁊ alias.ac.ĩ penul.
Mered de quo p̃mo paralipo.iiij.filius fuit ezra nõ scribe.accẽ.in prima.
Mesezabel pr̃ barachie de quo neemie cap̃.iij.ac.ĩ penul.
Mesraim filius cham a quo egyptus cognoĩata.ac.ĩ pe.
Mezaab pr̃ meetabel vxoris balanan gen̄.xxxvi.accẽ.ĩ pe.
Miphiboseth filius ionatha ⁊ alter saulis regis.ac.ĩ penul.
Misael nomen celebre multorum apud hebreos.ac.ĩ p̃ma.
Moiecheth q̃d ĩterp̃tat̃ regina p̃mo parali.vij.ac.ĩ penul.
Moloth idolũ moabitarum de quo ĩ leui.⁊.iij.regum.ac.ĩ prima.
Morasthi ciuitas vnde micheas propheta morasthites.accẽ.in antepenultima.
Moria mons visionis de quo gen̄.xxij.⁊.ij.parali.iij.ac.ĩ prima.
Mosera eadem que moseroth mansio filiorum israel.ac.ĩ p̃ma.
Mosoch filius iaphet de quo ĩ gen̄.x.⁊ iezeciel.xxv.ac.ĩ prima.

De ĩcipientibus ab.N.l̃ra.

Naad vir de quo ĩ primo parali.cap̃.xxxi.accẽtu ĩ p̃ma.
Naarai herothites de trigĩta fortissimis sub dauid.ac.ĩ pri.
Naas nomẽ vrbis primo paralipome.⁊ multorum virorum.accẽ.in prima.
Naath filius saphã ⁊ alter filius rahuel.ac.ĩ prima.
Naim oppidũ de quo ĩ euãgelio luce.cap̃.xij.ac.ĩ penul.
Napheth ciuitas ĩ tribu manasse de q̃ exodi.vi.ac.ĩ p̃ma.
Nebai vir de quo ĩ neemia cap̃.x.ac.ĩ penul.
Neceb q̃ adamnim ĩ tribu nephtali ciuitas.ac.ĩ pri.
Nepheg.filius dauid de quo.ij.regũ.v.⁊ p̃mo paralipo.accẽ.in prima.
Neheschol q̃d ĩterp̃tat̃ torrens botri nume.viij.ac.ĩ ãtepenul.
Neptoa locus de quo ĩ lib.iosue cap̃.xv.⁊.xviij.ac.ĩ pri.
Nethan melech eunuchus de quo.iiij.regũ cap̃.xxiij.ac.ĩ pe.
Nethophati de quo.i.parali.ij.⁊ ieremie cap̃.xl.ac.ĩ ãtepe.
Niniue ciuitas assyriorum ⁊ altera ciuitas arabie.ac.ĩ ãtepe.
Nobe ciuitas sacerdotũ de q̃ nume.xxxij.⁊.i.regum.ac.ĩ pri.
Noe filius lamech sub quo diluuiũ vniuersale fuit.ac.ĩ pri.
Noge filius dauid regis de quo p̃mo para.cap̃.iij.ac.ĩ pri.

De ĩcipientibus ab.O.l̃ra.

Oad filius simeon filij iacob de quo gen̄.xlvi.ac.ĩ prima.
Obededon vir de quo multa.ij.regum.vi.⁊ ĩ paral.ac.ĩ ãtepe.
Oldai vir de quo ĩ zacharia propheta.⁊.ij.parali.ac.ĩ pe.
Ophel locus de quo ĩ neemia ⁊.ij.parali.xxxiij.ac.ĩ prima.
Opher ciuitas quã cepit iosue rege illius occiso.ac.ĩ pri.
Oronaim ciuitas moabitarum de q̃ esaias ⁊ ieremias.accẽtu ĩ penultima.
Osanne quod ĩterp̃tat̃ saluifica matthei.xxi.ac.ĩ pri.
Osee propheta ⁊ nomen aliorum ꝯplurium.ac.ĩ penul.
Ozai vir de quo ĩ.ij.paralipo.cap̃.xxxiij.accen.ĩ penul.

De ĩcipientibus ab.P.l̃ra.

Phacee rex filius romelie de quo.iiij.regũ.⁊ ĩ esaia.ac.ĩ añpe.
Phaleg.filius heber de quo ĩ gen̄.⁊ parali.ac.ĩ pri.
Phaleth filius ionathã filij iada de quo p̃mo parali.ij.ac.ĩ pri.
Pharai vnus de trigĩta fortissimis sub dauid rege.ac.ĩ pe.
Phares iude filius ⁊ alter filius machir.machabeo.i.ac.ĩ pri.
Phase quod ĩterp̃tat̃ trãsitus de quo ĩ exodo.ac.ĩ pri.
Phasea de cuius filijs in ezra ⁊ ĩ neemia legit̃.ac.ĩ penul.
Pharsandatha vnus de duodecim filijs amã ester.ix.accen.in penultima.
Pheltai pro quo ĩ hebreo legit̃ phelthi neemie.xij.ac.ĩ penul.
Phermesta vnus de duodecim filijs amã ester.ix.ac.ĩ pe.
Phese siue phasta vir de quo ĩ primo paralipo.iiij.ac.ĩ prima.
Phethmoab cuius filij redierũt cum zorobabel.ac.ĩ pri.
Phiarioth mãsio filiorum israel de qua ĩ exodo.ac.ĩ ãtepenul.
Phinees filius eleazar ⁊ alter filius heli sacerdotis.ac.ĩ prima.
Phoratha vnus de duodecim filijs amã ester.ix.ac.ĩ pe.
Phutiel socer eleazar filij aaron de quo exodi.vi.ac.ĩ prima.
Phutiphar siue putiphar eunuchus pharaonis ⁊ socer mosis.accentu ĩ prima.

De ĩcipientibus ab.R.l̃ra

Raab meretrix de q̃ multa in lib.iosue cap̃.ij.accentu ĩ prima.
Raam filius sama de quo ĩ primo paralipo.ij.accen.ĩ prima.
Raddai filius iesai frater dauid regis primo parali.ij.ac.ĩ penul.
Ramathaim eadem q̃ supra aran athaim.accen.in penul.
Rebe vnus de q̃nq̃ p̃ricipibus de q̃bus nume.xxxi.ac.ĩ prima.
Rebee dux de quo ĩ lib.iosue cap̃.xiij.accen.ĩ prima.
Recem nomen ꝓpriũ virorum ⁊ ciuitatis beniamin.accen.ĩ pri.
Reseph ciuitas syrie de qua lib.iiij.regum.cap̃.xix.ac.ĩ prima.
Ribai pr̃ etai de fortissimis sub dauid rege.accentu in pe.
Rogomelech de quo ĩ zacharia ꝓpheta cap̃.vij.accentu ĩ penul.

De incipientibus ab.S.l̃ra.

Saanaim ciuitas in tribu nephtali de q̄ua iosue.xix.ac.in.pe.
Saaraim ciuitas i tribu iuda ⁊ altera i tribu simeō:accē.in pe.
Sabathai de quo in lib.neemie cap̄.xi.accen.in pe.
Sabe siue septē:siue iuramentū:siue saturitas:accē.in p̄ma.
Sabee ciuitas in tribu simeonis de qua iosue.xix.accē.in p̄ma
Saber filius simeon ⁊ alter filius caleb.accen.in p̄ma.
Saddai vnum de decē noībus dei:accen.in penul.
Sadi siue sade vna ex lr̄is alphabeti hebreoꝝ.ac.in p̄ma.
Salai siue salachi pr̄ azuba de quo.ij.reg.xxij.accē.in pe.
Sale filius arphachsad geñ.x.⁊ luce.iij.accen.in p̄ma.
Saled filius nadab de quo p̄mo parali.ij.accen.in p̄ma.
Saleph filius iectā de quo geñ.x.⁊ in parali.accen.in p̄ma
Salisa:scd̄m hebreos eadē est q̄ segor:accen.in pe.
Samaraim ciuitas i tribu bēiamin de q̄ iosue.xviij.acce.in pe.
Sames siue semes qd̄ interp̄tat̄ sol:accen.in p̄ma
Sammai filius onam de quo p̄mo parali.ij.⁊ alioꝝ: accē.ī pe.
Sammua filius dauid ⁊ alter de quo neemie.xi. accētu in pe.
Samsai vir de quo in ezra cap̄.iiij.accen.in pe.
Sara q̄ prius dicebatur sarai vxor abraam ⁊ alie:accē.in p̄ma.
Sara locus de quo in neemia cap̄.xi.accentu in vltima
Sarai vxor abraam q̄ postea dicta est sara:accen.in pe.
Sarasar idolū de q̄ in libro zacharie p̄phete.vij.accen.in pe.
Sarathasacar idest angustie matutine iosue.xiij. accen. in pe.
Sared filius zabulon de quo geñ.xlvi.accentu in p̄ma.
Saredatha locus in regione iordanis.ij.para.iiij.accētu in pe.
Sarepta ciuitas sidonioꝝ de qua.iij.reg.xvij.accētu in pe.
Sareth filius aphia idemq̄ pr̄ bechor:accentu in p̄ma.
Sarona locus est de quo in p̄mo parali.xxvij.accentu in pe.
Saruia mater ioab eadēq̄ soror dauid:p.u.vocalē:accē.in fine.
Seba filius iectan de quo geñ.cap̄.x.accentu in p̄ma.
Sebaim siue asebaim de quo in libro ezra.ij.accentu in pe.
Sebe vir de quo in p̄mo parali.cap̄.v.accentu in p̄ma
Sebthai vir de quo in libro neemie cap̄.iij.accentu in pe.
Sebboleth siue sibboleth qd̄ est spica:iudicū.xij. accētu in pe.
Secel qd̄ interp̄tat̄ siclus genus ponderis: accentu in p̄ma.
Secrona locus est de quo libro iosue cap̄.xv.accentu in pe.
Sedada locus de q̄ numeroꝝ.xxxiiij.⁊ iezeciel.xxxvij.ac.in pe.
Sedec quo noīe dicta est ierusalē iuxta hebreos:accen. ī p̄ma
Segor eadē q̄ bale vna de ciuitatibus sodomoꝝ : accē. in p̄ma
Seira siue seirath ciuitas iudicū.iij.⁊.iiij.reg.viij.ac.in pe.
Seler vnus de triginta fortissimis sub dauid rege.ac.in prima.
Sellai vir de quo in libro neemie cap̄.ij.accen.in pe.
Selmai vir de quo in neemia cap̄.vij.an semlai:accentu in pe.
Seloph pater anon de quo in libro neemie cap̄.iij.ac.in p̄ma.
Semeber rex seboim de quo geñ.cap̄.xiiij.accentu in pe.
Semer siue somer pr̄ iozabad de quo.iiij.reg.xij.accē.in p̄ma.
Semes qd̄ interp̄tat̄ sol:idem qd̄ sames:accentu in p̄ma.
Semlai idem qd̄ selmai lr̄is inuersis vtrobiq̄:accentu in pe.
Semua filius zachur de tribu ruben:numeroꝝ.xiij.accē.in pe.
Senasar filius iechonie de quo p̄mo parali cap̄.accentu in pe.
Sephama terminus iudee q̄ postea dicta apamia:accē. in pe.
Sephatha vallis est de qua scd̄o parali.xiiij.accentu in pe.
Sepharuaim p.u.cōsonātē locus in esaia:⁊.iiij.reg.accen.in pe.
Sepher pr̄ ziza de quo in p̄mo parali.cap̄.iiij.accentu in p̄ma.
Seror p̄auus saul regis de quo p̄mo regum.ix. accē. in p̄ma.
Sereservir p̄nceps sub nabuchodonosor iere.xxxix.ac.in p̄ma.
Sesai filius enac de quo iosue.xv.accentu in penul.
Sethrai saronites de quo p̄mo parali.cap̄.xxvij. accētu in pe.
Siaa de cuius filijs in libro ezra cap̄.ij.accentu in pe.
Sibboleth siue vt diximus sebbolet hoc est spica:accētu in pe.
Sichima.oꝝ.p̄ eo qd̄ est sichem ciuitas nota: accentu in pe.
Siloe locus de quo in euāgelio ⁊ esaia ⁊ neemia:accentu i pe.
Sinai in solitudine mansio filioꝝ israel:accentu in pe.
Sirasirim qd̄ interp̄tat̄ cantica canticoꝝ:accentu in pe.
Sisai vnus de filijs enac ⁊ alij eiusdem noīs:accentu in pe.
Sisara dux iabin iudicum.iiij.⁊ alius de quo ezra.ij.ac.ī añpe.
Soar filius simeon de quo geñ:xlvi.accentu in p̄ma.
Sobai de cuius filijs scribit̄ in libro ezra.ij.accentu in pe.
Sobna scriba sub ezechia rege in.iiij.regum ⁊ esaia.ac.ī p̄ma.
Sobochai de vsathi vir de quo.iij.regū cap̄.xxi.accentu in pe.
Soleth qd̄ est similia de qua sepe in scriptura:accentu in p̄ma.
Somron ciuitas q̄ ab interp̄tibus dr̄ samaria:accentu in p̄ma.
Sophai filius elcana de q̄ in p̄mo parali.cap̄.vi.accentu in pe.
Sopheret vir de cuius filijs in ezra cap̄.ij.accentu in pe.
Sophtim qd̄ interp̄tat̄ iudicum liber:accentu in p̄ma
Sothai vir de cuius filijs in libro ezra cap̄.ij.accentu in pe.
Suc abraā ex cethura filius de quo geñ. cap̄. xxv. accētu in pe.
Suriel filius abiail p̄nceps molitarum numeri.iij.accē.in p̄ma
Surisaddai pr̄ salumiel de tribu simeon numeri.i. accētu i pe.
Sutala filius ephraim de quo in numeris cap̄.xxvi.accē.in pe.

De incipientibus ab.T.littera

Taas.filius nacor ex roma de quo geñ.xxij.accentu in p̄ma.
Taath filius asir de quo p̄mo parali.vi.accentu in p̄ma.
Tanameth pr̄ saraia de quo.iiij.regum cap̄.xxv.accentu in pe.
Tatanai vir p̄nceps de quo in libro p̄mo ezra cap̄.v.accē.in pe.
Tammata ciuitas q̄ alio noīe thamma iudicum.iiij.accē.in pe.
Tolmai rex gesur ⁊ vnus ex filijs enac.ij. reg.xiiij.accen.in pe.
Togorma vnus de filijs gomer de quo geñ.cap̄.x.accē.in añpe.

De incipientibus ab.U.littera.

Urias nomen celebre multoꝝ apud hebreos.accentu in añpe.
Uaizatha vnꝰ de duodecim filijs aman ī libro ester.accē.in pe.
Ucoca ciuitas in tribu neptali de qua iosue.xix.accentu in pe.
Uthai de filijs beggui cuius in libro ezra cap̄.viij. accētu in pe.

De incipientibus a.Z.littera.

Zabbai vir de quo in libro ezra cap̄.x.accentu in penul.
Zacai pr̄ baruch de quo in libro neemie cap̄.iij.accentu in pe.
Zain littere nomen in alphabeto hebreoꝝ:accentu in p̄ma.
Zanoa ciuitas in tribu iuda de qua iosue.xv.accentu in penul.
Zara nomen celebre multoꝝ hebreoꝝ:accentu in p̄ma.
Zarai vir de quo in p̄mo paralipo.cap̄.xxvij.accentu in penul.
Zared torrens de quo deuterono.ij.numeri.xxi.accen. in p̄ma.
Zares vxor aman de qua multa in libro ester.accentu in p̄ma.
Zebeth de quo in psalmo.lxxxij.in hebreo zeba : accē. in p̄ma.
Zephrona terminus iudee ad septentrionem numeri. xxxiiij.
Zoeleth nomē lapidis de quo.iij.regū primo. accentu in p̄mo.

Finis.

Dictiones grece et latine

que per artem sparguntur in ordinem alphabetarium redacte.

Abacus.i.el aparador o tabla para contar.
Abas.antos.n.p.apud poetas.
Abax.acos.idem est quod abacus.i.
Abel filius adam ex eua.
Abdera.e.por vna cibdad de thracia.
Abderitanus.a.um.cosa de aquella cibdad.
Abies.etis.el aluazze arbol peregrina.
Abydos.i.ciudad de asia cerca de hellesponto.
Abies.etos.interpretatur non missus vel iniectus.
Abrotonum.i.yerua lombriguera.
Academia.e.lugar cerca de athenas.
Academus.i.vir fuit vnus ex heroibus.
Acamas.antos.interpretatur irrequietus.
Acanthus.i.interpretatur cardus.
Acanthis.idos.el sirguerito aue.
Acarnan.anis.ombre de epiro.
Acastos.pelie regis argiuorum filius.
Acidalia.e.por la diosa venus.
Accino.is.por cantar o otra cosa.
Accipiter.tris.el gauilan o aςor o halcon.
Acceo.es.vel acesco.is.por azedarse.
Acer.cris.fuerte o ingenioso o agro.
Acer.eris.por el azre arbol.
Acetum.i.por el vinagre.
Acharis.interpretatur sine gratia.
Achates.e.n.p.viri z piedra.
Achemenes.is.vn rey delos parthos.
Acheron.ontos.rio del infierno.
Acinus.i.por el grano del razimo.
Acis.is.n.p.viri z rio de sicilia.
Aconitum.i.por el rejalgar.
Acras.ados.por el peruetano.
Acragas.antos.cibdad de sicilia.
Acris.idos.langosta o renueuo.
Acropolis.eos.la fortaleza de cibdad.
Acteon.onos.varon fue de thebas.
Acuo.is.acui.por aguzar.
Acumen.inis.por el agudeza.
Acus.i.por el aguja paladar pece.
Acus.us.por el aguja de hierro.
Acus.eris.por granςas de trigo
Adam por nuestro primero padre.
Adamas.antis.por el diamante.
Adamantinus.a.um.por cosa de diamante.
Adeps.ipis.por la grossura no seuo.
Adbibeo.es.por añadir a otra cosa.
Aden.enis.por la landrezilla.
Adigo.is.egi.por empuxar.
Adyta.orum.por el sagrario del templo.
Adimo.is.emi.por quitar.
Adipiscor.eris.por alcanςar.
Admes.etos.interpretatur indomitus.
Adonis.idos.amasius veneris.
Ador.oris.por farro o escandia.
Adorea.e.por la gloria o paz.
Aduena.e.estrangero o estrangera.
Aeas.antos vir fuit z fluuius.
Aeacus.i.iouis ex egina filius.
Aedes.por la casa morada.
Aedilis.is.por el fiel o alarife.
Aegeon.onis.vnus ex gigantibus.
Aegeon.onos.n.p.pastoris.
Aegina.e.insula z femina.
Aegrotus.a.um.por cosa enferma.
Aemon.onis.vir a quo dicta est emonia.
Aenaretes.e.vir simulator.
Aenigma.atos.interpretatur scirpus.
Aeneis.idos.opus vergilij.
Aequor.oris.la llanura dela mar o del campo.
Aeresis.interpretatur electio.
Aerugo.inis.por el moho de cobre.
Aes.eris.por cobre metal o moneda.
Aeson.onis.por el padre de iason.
Aesopus.i.por vn filosofo antiguo.
Aestas.atis.por estio parte del año.
Aestuo.as.aui.por auer calor.
Aether.eris.por el cielo o ayre
Aetiops.opis.por el varon de guinea.
Aethiopissa.e.muger de guinea.
Aetolia.e.vna region cerca de albania.
Afer.a.um.por cosa de africa.
Agalma.atis.interpretatur statua.
Agea.e.por la tilla dela naue.
Agaso.onis.el harriero o recuero.
Agathos interpretatur bonus.
Agathocles rex fuit sicilie.
Age/agedũ/agite.aduerbia para exortar.
Agesipolis.n.p.viri apud grecos.
Agis.lacedemoniarum rex.
Agya.e.interpretatur via.
Agito.as.aui.por aguijar o oxear.
Aglaophon.pictor nobilis est.
Aglauros.vna ex filiabus cecropis.
Aglis.ithos.interpretatur spica.e.
Agnosco.is.agnoui.por reconocer.
Agonalia.orum.fiestas eran delos romanos.
Agripa.e.el que nace de pies.
Ah.interiectio est dolentis.
Aiax.acis.n.p.delos griegos.
Alacer.cris.cre.por cosa alegre.
Alaricus.i.por vn principe delos godos.
Alcman.anos.poeta fuit grecus.
Alcmeon.onos.amphiarai filius.
Alcymedon.vir apud vergilium.
Albunea.e.vn bosque cerca de roma.
Alea.e.por qualquier juego de fortuna.
Ales.itis.aue o cosa que buela.
Algeo.es.vel algesco.por enfriarse
Algus.i.vel algor.oris.por el frio.
Alecto.us.por vna delas tres furias.
Alia.e.por vn rio dela italia.
Alibas.antos.vir apud homerum.
Allife.arum.por vna cibdad.
Alipes.edis.lo que tiene alas enlos pies.
Aliphar.atos.interpretatur vnguentum.
Allicio.is.alexi.atraher por halagos.
Allido.is.herir vna cosa con otra.
Allobrox.gis.pueblos son de francia
Alopex.ecos.interpretatur vulpes.
Althea.e.maluauisco ierua z meleagri mater.
Alueus.i.por el vientre mas baxo.
Amaracus.i.amoradux yerua.
Amaracinus.a.um.cosa desta yerua.
Amasis.is.por vn rey de egypto.
Amatus.untis.isla del arzapielago.
Amazon.onos.interpretatur sine mamma.

Ambiorix.igis.vn principe de francia.
Ambrosius.ij.vn santo deste nombre.
Ambrosia.ę.por el artemisia yerua.
Amens.itis.por loco sin seso.
Amentum.i.por amiento de dardo.
Amethystus.i.amethysto piedra preciosa.
Amethystinus.a.um.por cosa desta piedra.
Ametor.oros.interp̄tatur carens matre.
Amia.as.genus est pisciculi.
Amycus.i.vn varon deste nombre.
Amidon.onis.cibdad de macedonia.
Amygdalus.i.por el almendro arbol.
Amygdalinus.a.um.cosa de almendras.
Amicio.is.amicui.por cobrir o vestis.
Aminadab.n.viri apud hebręos.
Amineum.i.vinum ex campania.
Amita.ę.hermana del padre.
Ammon.onos.cognomen est iouis.
Amithaon.onos.cretei filius melampi pater.
Amnis.is.rio que siempre corre.
Amomum.i.vnguento oloroso.
Amonita.ę.populus palestinę.
Amonitis.idis.fęmina ex illo.
Ampelos.u.interp̄tatur vitis.
Amphisa.ę.por vna cibdad de phocis.
Amphitryon.onos.alcei filius alcmene vir.
Amphimedon.ontos.penelopes procus.
Amphion.onos.filius iouis ex antiope.
Amphrisus.i.vn rio de thessalia.
Amplustre.is.los ornamentos dela naue.
Amulius.ij.rey delos albanos.
Anabis.is.fluuius est sicilię.
Anaglyphum.i.lo sinzelado.
Analectica.orum.interp̄tatur relicta.
Analectum.i.el relieue del manjar.
Analogia.ę.interp̄tatur proportio.
Anapis.is.vn rio de sicilia.
Anas.ę.por guadiana rio.
Anas.atis.por el anade aue.
Anacharsis.sapiens vnus ex septem.
Anadema.atos.idem quod diadema.
Anatole.es.interp̄tatur oriens.
Anas.anactos interp̄tatur rex.
Anaxagoras.ę.vn filosofo notable.
Anceps.tis. por cosa dudosa.
Anchises.ę.vn trojano padre de eneas.
Andrias.antos.interp̄tatur statua viri.
Androgeos.o.minois ex pasiphae filius.
Andromeda.ę.muger fue de perseo.
Ango.is.anxi.congoxar o angustiar.
Anhelo.as.aui.por acezar.
Anio.enis.por vn rio de italia.
Anomalon.interp̄tatur irregulare.
Antes.ium.los liños delas vides.
Anthedon.onos.oppidum est boeotię.
Antennę.arum.las antenas dela naue.
Anteris.idos.interp̄tatur obluctatio.
Anthracia.as.interp̄tatur pruna.
Anthropos.interp̄tatur homo.
Anthores.is.vn varon enel Vergilio.
Antidotum.i.remedio contra ponçoña.
Antichir.iros.interp̄tatur pollex.
Antię.arum.el copete delos cabellos.
Antigenes.is.n.p.de varon.
Antigonos.u.nomen celebre multorum.

Antilochus.i.filius nestoris.
Antiochus.i.rey fue de siria.
Antidho.onis.n.p.viri.
Antiphona.ę.vox reciproca.
Antipophora.as.interp̄tatur responsio.
Antiquarius.ij.amador de antiguedad.
Antistes.itis.por el perlado o perlada.
Antistia.ę.la muger perlada.
Antisthenes.is.filosofo notable.
Antyx.gos.interp̄tatur curuatura rotę.
Anubis.idis.vn dios delos egyptios.
Anus.us.por la vieja.
Anxur.uris.cibdad de italia.
Aor.oros.interp̄tatur ensis.
Apage apagesis.interiectio silendi.
Apes.is.el abeja.
Apes.edis.arrexaque o vencejo aue.
Aphona.ę.interp̄tatur.sine voce.
Apator.oros.interp̄tatur carens patre.
Apesas.antos.mons est nemeę.
Apidanus.i.vn rio de thessalia.
Apirinum.i.por la granada çafari.
Apis.is.el toro dios de egypto.
Apisaon.onos.vir apud homerum.
Aplustre.is.los ornamentos dela naue.
Apoeninus.i.monte de italia.
Apocope.interp̄tatur abscisio.
Apollo.inis.el dios apollo.
Apophthegma.atos.interp̄tatur dicterium.
Aponus.i.vn lugar cerca de padua.
Apostolos.u.interp̄tatur missus.
Apostrophe interp̄tatur conuersio.
Appello.as.aui.por llamar
Appelo.is.appuli por arrimar.
Apricus.a.um.por cosa abrigada.
Apto.as.por atauiar ⁊ aparejar.
Aptos.otos.interp̄tatur non cadens.
Apulia.ę.region de italia.
Apulus.a.um.por cosa de apulia.
Aposphax.interp̄tatur iugulator.
Aqualiculus.i.por el bajo del vientre.
Aqualis.is.por jarro de agua.
Aquilex.egis.pozero que busca pozos.
Aquor.aris.ir por agua.
Arabs arabis.el varon de arabia.
Arabissa.ę.por muger de arabia.
Arados.i.insula adiacens phoenicię.
Arar.aris.por vn rio de francia.
Arbutus.i.por madroño arbol.
Aratus.i.por vn poeta griego.
Arcas.adis.varon de arcadia.
Arceo.es.apartar ⁊ arredrar de si.
Arcesso.is.por llamar.
Arctos.u.interp̄tatur vrsa animal.
Archigenes.is.n.p.de vn medico.
Archilocus.i.poeta lyrico griego.
Architas.ę.vn filosofo pytagorico.
Areo.es.vel aresco.por secarse.
Aretalogus.i.fingidor de nouellas.
Arethusa.ę.nympha ⁊ fuente de cecilia.
Arges.etos.interp̄tatur candidus.
Argia.ę.hija del rey adrastro.
Argi.orum.vna cibdad de grecia.
Argos.i.por aquella mesma cibdad.
Argyreos.u.interpretatur argenteus

Argiodus.i.habens dentes argenteos.
Argo.us.la primera naue de iason:
Argiuus.a.um.por cosa de aquella naue.
Argutus.a.um.por cosa aguda z sotil.
Argutulus.a.um.diminutiuũ ab argutus.
Argutię.arum.las agudezas.z astucias.
Aricia.ę.vna cibdad de italia.
Arista.ę.por la raspa dela espiga.
Aristobolus.i.nomen celebre multorum.
Aristophanes.is.vn poeta griego.
Armenia.ę.region de asia maior.
Armiger.i.el paje delas armas.
Arpinas.atis.cosa de arpino cibdad.
Arrabon.onos.interpretatur pignus.
Arsen siue aren interpretatur masculus.
Arthron.u.interpretatur articulus.
Artifex.icis.por hazedor de arte.
Artus artuum los miembros del cuerpo.
Aruspex.cis.adeuino por sacrificios.
Aruiragus.i.rey de inglaterra.
Aruisium.ij.vn cabo dela isla chio.
Arx.arcis.fortaleza o alcaçar.
As assis la libra o heredad entera.
Ascisco.is.llamar z traher de lexos.
Asclepius.ij.vn medico celebre.
Asepus.i.vn rio de troia.
Asia.ę.la asia maior o menor.
Asius.a.um.cosa destas dos asias.
Asis.idis.hembra de alli.
Asylum.i.lugar priuilegiado como yglesia.
Asilus.i.moscarda o tauano.
Asilas.ę.nombre de varon enel Uergilio.
Asine.es.vna cibdad de achaia.
Asma.atos.interpretatur canticum.
Asopus.i.vn rio de boecia.
Aspalax.acos.interpretatur talpa.
Aspar varon fue hijo de anibal.
Asparagus.i.asparago espina conocida.
Aspis.idis.serpiente propria de africa.
Aspledon.onos.phocidis regionis ciuitas.
Assecla.ę.el que acompaña a otro.
Assero.is.eui.plantar cerca de otra cosa.
Assero.is.rui.affirmar o delibrar.
Assideo.es.assentarse cerca de otro.
Assilio.is.ui.por saltar hazia otra cosa.
Assisto.is.estar cerca de alguna cosa.
Assulto.as.por resurtir hazia otra cosa.
Aster.eros.interpretatur stella.
Asthma.tos.interpretatur anhelitus.
Astyanax.ctos.hectoris filius.
Astysmos.u.interpretatur vrbanitas.
Astur.uris.ombre de asturias.
Asturica.ę.muger asturiana o astorga.
Atabulus.i.vn viento de apulia.
Ater.a.um.por cosa negra.
Athamas.antos.phryxi z helles pater.
Atheroma.atis.vna especie de vlcera.
Athyrma.atos.interpretatur ludus.
Atina.ę.cibdad de italia.
Atys.yos.vn moço que amo cibeles.
Atlas.antos.vnus est gigantibus.
Attagen.enis.el francolin aue.
Attagena.ę.por la mesma aue.
Atella.ę.cibdad de campania.
Attingo.is.attigi.por alcançar.
Atomus est sine incisione.
Atrax.acos.ciuitas thessalię.
Atrox.ocis.cosa cruel.
Auceps.upis.caçador de aues.
Auchen.enos.interpretatur ceruix.
Audax.acis.cosa osada sin prudencia.
Audeo audes.por osar.
Auernus.i.lago de italia o infierno.
Auius.a.um.por cosa sin camino.
Aufilena.ę.n.p.feminę.
Augur.uris.adeuino por aguero.
Augeo.es.por acrecentar.
Aulax.acos.interpretatur sulcus.
Aule.es.interpretatur aula.atrium.caula.
Auletris.idos tibicina.
Auriga.ę.regidor del carro.
Aurigo.inis.por la itericia dolencia.
Auritus.a.um.cosa de grandes orejas.
Ausonius.a.um.por cosa dela italia.
Ausonius.ij.n.p.de vn poeta latino.
Austerus.a.um.por cosa aspera.
Autographum.i.scriptura de propria mano
Automedon.diorei filius armiger achillis.
Autumo.as.por dezir.rarum.
Axis.is.el exe del carro dela carreta

Baal nomen demonis est.
Bacchar.aris.por el asarabaccar.
Bacchanalia.orum.fiestas eran de bacco.
Betis.is.el rio guadalquiuir.
Benacus.i.por vn lago de lombardia.
Balanus interpretatur glans.
Balena.ę.por la vallena.
Baltheus.i.vanda o cinta.
Batnura.ę.n.p.viri.
Barathrum.i.vaso sin hondon o infierno.
Barbitos.i.cierto instrumento musico.
Baris.idis.cierta especie de naue.
Barium.ij.barleta cibdad de italia.
Basium.ij.beso de enamorado.
Batauium.ij.vna isla del rio reno.
Batauus.a.um.cosa de alli.
Bagogus.n.p.de vn varon.
Barytonon interpretatur grauis accentus.
Bebrix.icos.nomen celebre apud poetas.
Bema.atos.interpretatur gradus.
Bendis.idos.dea que ex thracia venit.
Benignus.a.um por cosa liberal.
Belides danai filię fuerunt a bello auo.
Bellona.ę.la diosa dela guerra.
Berillus.i.el beril piedra conocida.
Beritus.i.vna cibdad de phoenicia.
Bessis por ocho partes de doze.
Beta la segunda letra delos griegos
Bex bechos.interpretatur tussis.
Biceps.tis.cosa de dos cabeças.
Bicolor.oris.cosa de dos colores.
Bicorpor.cosa de dos cuerpos.
Bifrons.ontis.cosa de dos frentes.
Bigę.arum.el carro de dos cauallos.
Bijugus.a.um.por yunta de cauallos.
Bilis.is.por la colera.
Bini.ę.a.por cada vno dos.
Bipes.edis.cosa de dos pies.
Byrrhias.ę.n.p.serui.

Bison.ontis.animal es no conocido.
Bissinus.a.um.cosa de bisso specie de lino.
Bituri.orum.los burgoñones pueblos.
Bithinia.e.region de asia.
Bizeres.pueblos son septentrionales.
Blandusia e.regio est sabinorum.
Bogud.udis.vn rey de africa.
Bola.e.vna cibdad antigua de italia.
Boletus.i.hongo que nasce enel arbol.
Bombyx.ycis.el gusano dela seda.
Bombycinus.a.um.cosa de seda.
Bostar.aris.varon de africa.
Botrus.i.botrio.onis.el razimo.
Brache.arum.las bragas marineras.
Brachys.eos.interpretatur breuis.
Bradys.eos.interpretatur tardus.
Brabion.u.quod certantibus proponitur.
Bragada.e.vn rio de africa.
Bryax.acis.vn entallador o platero.
Britania.e.inglaterra isla.
Briton.onis.breton de bretaña.
Bromius.ij.vno delos nombres de bacco.
Bubon.onis.interpretatur inguen.
Bubo.onis.el buho aue.
Bubalus.i.el bufalo animal.
Bubastus.i.cibdad de egypto.
Bucolica.orum.obra de Vergilio.
Buris.is.la cama del arado.
Burdo.onis.el burdiegano.
Bus boos.bos masculus aut femina.
Busiris.idos.tyrannus egyptiorum.
Butyrum.i.caseus ex lacte bouis.

Cabax.cos.interpretatur vafer astutus.
Cacabo.as.por cantar la perdiz.
Cacaturio.is.auer gana de aquello.
Cacula.e.el rapaz de escudero.
Cacus.i.hijo de vulcano que mato hercules.
Cadauer.eris.el cuerpo muerto.
Caduceus.i.la bara del embaxador.
Caducus.a.um.por cosa caediza.
Cedo.is.cecidi.por herir o matar.
Celebs.el soltero o soltera no casados.
Caicus.i.vn rio de misia o frigia.
Caistros asie proprie dicte fluuius.
Calabria.e.vna region de italia.
Calende.arum.por el primero dia del mes.
Calydon.onos.ciuitas est etolie.
Caligo.inis por la escuridad.
Caligo.as.por escurecerse.
Calypso.us.nympha.atlantis filia.
Calix.icis.vaso para beuer.
Calyx.ycis.el erizo dela castaña.
Calistenes.is.vn discipulo de aristoteles.
Callis.is.por camino hondo z estrecho.
Callithrix.icos.interpretatur pulcher capillus.
Callichthys.yos.pulcher piscis.
Callipetes.e.n.p.viri.
Calo.onis.por leñador del real.
Calos.u.interpretatur bonus.
Caluo.is.ui.por engañar.
Calx.cis.por la cal para edificar.
Cambyses.is.vn rey z rio delos persas.
Caminos.u.interpretatur fornax.
Camiros.i.ciuitas.est.in insula rhodo.

Camurus.a.um.por cosa retuerta.
Cannabis.is.por el cañamo.
Canalis.is.la canal por do algo corre.
Cancelli.orum.las rexas del apartamiento.
Candeo.es.por emblanquecerse.
Cani.orum.las canas dela cabeça.
Canis.is.perro o estrella/o azar enlos naipes.
Canicula.e.perra pequeña o estrella.
Canon.onis.interpretatur regula.
Canopus.i.damiata cibdad de egypto.
Canusum.ij.cibdad de apulia.
Capesso.is.tomar para gouernar.
Capitolium.ij.el capitolio monte de roma.
Capistrum.i.por el cabestro.
Cappadox.cis.ombre de capadocia.
Caprile.is.por el aprisco de cabras.
Car.caros.vir ex caria regione.
Carbasus.i.especie de lino muy blanco
Carbasinus.a.um.cosa deste lino.
Carceres.cuerda que iguala los cauallos.
Carchesium.ij.la copa o gauia dela naue.
Carchedon.onos.carthago ciuitas.
Cardo.inis.por el quicio dela puerta.
Carex.icis.el carrizo o yerua conocida.
Caria.e.vna region de asia.
Cariar.atos.interpretatur caput.
Carica.e.por el higo passado.
Caries.ei.por carcoma.
Carpo.is.carpsi.coger rompiendo.
Carpophorus.i.nombre de vn varon.
Carpos.interpretatur fructus.
Casses.ium.la red para prender algo.
Cassis.idis la armadura dela cabeça.
Cassinum.i.por vna cibdad de italia.
Cassinas.atis.por cosa de aquella cibdad.
Cassus.a.um.participium a careo.es.
Castrum.i.por la villa cercada.
Castra.orum.el real dela hueste.
Catclips.pos.interpretatur scala.
Catadromus.i.por la corredera.
Catillus.i.por el poblador de tibur.
Catina.e.por catana cibdad de sicilia.
Catamytus.i.idem est qui ganymedes.
Catholicus.a.um.interpretatur vniuersalis.
Caueo. es.por huir o proueer.
Cauillor.aris.por vsar de malicias.
Caulodus habens dentes exertos.
Caulis.is.la verça o tallo de yerua.
Caupo.onis.el tauernero o ventero.
Caupona.e.por tauernera o ventera.
Cecrax.agos.interpretatur vocator.
Cecrops. opis.primero rey de athenas.
Cedo.is.cessi.dar la ventaja z mejoria.
Cedo por dic secunda persona imperatiui.
Celor.oros.interpretatur vox.
Celeber.bris.bre.cosa famosa.
Celer.ris.re.por cosa ligera.
Celox.ocis.vna especie de naue.
Celtiber.eri.vno que mora cerca del ebro.
Censeo.es.por iuzgar o pensar o contar.
Centaurus.i.n.p.de naue
Centussis.por cien asses o moneda.
Centurio.onis.el capitan de ciento.
Cepa.e:por la cebolla de comer.
Centurupe.es.vna cibdad de sicilia.

Cephisus.i.rio cerca de parnaso.
Cer.ceros interpretatur pestis.
Cer ceros interpretatur cor.
Cerasus.i.por el cerezo arbol.
Cerasus.untis.cibdad de capadocia.
Cerberus.i.el can portero del infierno.
Cercira.e.por vn genero de naue.
Cercyra.e.nombre fue de corintho.
Cercopithecus.i.por gato paus.
Cerdo.onis.por oficial mecanico.
Ceres.eris.por la diosa delas miesses.
Cerimonie.arum.por las cerimonias.
Cerinthe.es.herba ex qua apes decerpunt mel.
Cerrinus.a.um.cosa de mesto arbol.
Ceryx.icos.interpretatur preco.
Cerno.is.creui.mirar con los ojos.
Ceruical.alis.la cabecera.
Cerusa.e.aluayalde o blanquibol.
Cesena.e.cibdad de lombardia.
Cesenas.atis.cosa desta cibdad.
Cespes.itis.cesped tierra con raizes.
Cete indecliuabile.por pescado grande.
Cethegus.i.vn varon romano.
Cethisus.i.vn rio cerca del monte parnaso.
Cetus.i.por qualquier pece grande
Ceu aduerbium por assi como.
Chalceos interpretatur ereus.
Chalcoodon.ontos.habens dentes ereos.
Chalybs.ybis.pueblos son de ponto.
Chalybissa.e.por cosa hembra de alli.
Chaos.i.por la confusion delas cosas.
Character.eris.por la esculpidura.
Charijs.entos.interpretatur gratiosus.
Charybdis.is.cierto peligro de mar.
Charites.um.por las tres gracias.
Charon.onos.portitor inferorum.
Chela.e.por el braço del escorpion.
Chelidon.onos.interpretatur hirundo.
Chelis.dos.interpretatur cithara.
Chen.enos.interpretatur anser.
Chernyps.bos.interpretatur februum.
Cherophoon.ontos.discipulus socratis.
Chersos.interpretatur terra.
Chimerinos interpretatur hyemalis.
Chir chiros.interpretatur manus.
Chiragra.e.la gota dela mano.
Chiron.onos.centaurus saturni filius.
Chironomon.onis.por el trinchante.
Chironomos.i.el que dança por personaje.
Chirurgus.i.por el cirugiano.
Chitrapus.odis.por olla de tres pies.
Chlamys.idis.por vestidura militar.
Chnus.oos.interpretatur lanugo.
Choenix interpretatur semodium.
Chordax.genus est chorec.
Chorus.i.por aiuntamiento de iguales.
Chratis.idis.vn rio de apulia.
Chremaster.eris.nerui testiculorum.
Chremes.etis.n.p.de varon en Terentio.
Chrysendetum.i.por plato o vaso de oro.
Chryseos interpretatur aureus.
Chryseus genus comete cui color est aureus.
Chrisostomus interpretatur os aureum.
Christophorus interpretatur ferens christum.
Chronis.is.n.p.de varon.

Chronica.orum.la hystoria delos tiempos.
Chros.otos.interpretatur corpus.
Cyamos.u.faba legumen.
Cyamotrox interpretatur fabiuorus.
Cyane.es.vna fuente de sicilia.
Cyane.es.vnas rocas del bosphoro.
Cyathus.i.por medida de sorbo.
Cibaria.orum.por el mantenimiento.
Cibele.es.la madre delos dioses.
Cicada.e.por la cigarra.
Cicer.eris.por el garuanço.
Cici interpretatur galla.e.
Cicon.onos.populus est thracie.
Cicuta.e.la cicuta yerua conocida.
Cyclops.opos.monstrum vnius oculi.
Cidon.onis.por vna cibdad de creta.
Cio.is.vel cieo.es.ciui.mouer o incitar.
Cylidrus.i.por vna cierta serpiente.
Cylindrus.i.por coluna rolliza.
Cilix.icis.vn varon de cilicia en asia.
Cilissa.e.por cosa hembra de alli.
Cilium.ij.por cuenca del ojo.
Cymbalista.e.por el que tañe campana.
Cymbalistria.e.por la que tañe campana.
Cymolus.i.vna isla del arzapielago.
Ciminus.i.vn monte y lago de italia.
Cinnabary.yos.interpretatur minium.
Cinedus.i.por el puto que padece.
Cinips.ipis.fluuius est in cirenaica.
Cynipes.is.por vn rio de ponto.
Cynicus.i.interpretatur caninus.
Cyniras.e.vn rey que fue de chipre.
Cynodus.ontis.interpretatur dens caninus.
Cynomia interpretatur musca canina.
Ciphas.antos.oppidum peloponnesi.
Cyperus.i.por la iuncia olorosa.
Cyparissos viri y ciuitatis est nomen.
Cypirus.i.por aquello mesmo.
Cypris.idis.dicitur venus.pulchritudo.
Cyprus.i.por chipre isla.
Cytarus.i.monte de asia menor.
Cirnus.i.por el compas.
Circiter.vn poco mas o menos.
Cirnus.i.por corcega isla.
Cis interpretatur vermis.
Cis prepositio por aquende.
Cisseris interpretatur pumex.
Cithara.e.harpa instrumento musico
Citharistes.por el que tañe harpa.
Citharistria.e.por la que la tañe.
Citheron mons est boeotie.
Cithera.orum.por vna cibdad de chipre.
Cithareus.i.vn monte de paphlagonia.
Cytisus.i.cierta flor y yerua.
Citra prepositio por aquende.
Clades.is.por mortandad o hierro.
Clam prepositio por escondidas.
Clanculum aduerbium por ascondidillas
Clandestinus.a.um.cosa a escondidas.
Classis.is.por flota de naues.
Clatrus.i.por la rexa de apartamiento.
Claua.e.por la porra.
Cleobulus.i.vno delos siete sabios.
Clepo.is.clepsi.por hurtar.
Clerus.i.enfermedad es enla colmena.

Clibanus.i.por horno.
Climater.eris.grado que corta la vida.
Climax interpretatur scala.
Climene.es.hija de oceano ⁊ thetis.
Clio.us.vna ex nouem musis.
Clis.idos.interpretatur clauis.
Clyster.eris.por el tristel ayuda.
Clitella.e.por el albarda.
Clitorius.ij.fuente de arcadia.
Cliton.onis.nombre de varon.
Clitomnus.i.por vn rio de italia.
Cloaca.e.por el albañar.
Clodius.ij.por lo mesmo que claudio.
Cloreus.i.auis est virideo interpretata.
Clotho.us.vna delas tres parcas.
Clunis.is.por la nalga.
Cnemis.idos.interpretatur ocrea.
Coccinus.a.um.por cosa de grana.
Coccyx.gos.interpretatur cuculus.
Cochleare.is.por la cuchara.
Cocytus.i.por vn rio del infierno.
Cocles.itis.por el tuerto de vn ojo.
Coctonum.i.por vna especie de higos.
Codicilli.orum.el codicillo de testamento.
Coenatio.onis.por la sala baxa.
Coenaturio.is.auer gana de cenar.
Coenonia.interpretatur communicatio.
Coelites.um.los moradores del cielo.
Coepio.is.començar.verbo antiguo.
Coerceo.es.coercui.por refrenar.
Cognosco.is.por conocer.
Cohibeo.es.por refrenar.
Collido.is.por herir con otro.
Colliphium.ij.pan cozido so la ceniza.
Collirium.ij.por vnguento para los ojos.
Colocasia.e.por la culcasia yerua.
Colon interpretatur membrum.
Colum.i.por el coladero.
Colus.i.vel colus.us.por la rueca.
Columen.inis.por el altura.
Columella.e.nombre de varon.
Comedo.onis.por comilon o gloton.
Comes.itis.conde o el que acompaña a otro.
Comessor.aris.por ser combidado.
Cominus aduerbium por amantinente.
Comys.ithos.interpretatur fascis.
Commi interpretatur gummi.
Comminiscor.eris.por fengir o pensar.
Como.is.compsi.por afeitar.
Compar por cosa igual con otra.
Compedio.is.iui.impedir.o.embaraçar.
Compes.edis.por la prision de pies.
Compendium.ij.por el atajo.
Compesco.is.por refrenar o retener.
Comperio.is.comperi.por hallar.
Compello.is.por costreñir.
Compello.as.por llamar.
Compingo.is.por ajuntar o componer.
Complodo.is.por dissauorecer.
Compos.otis.por poderoso de alguna cosa.
Concerpo.is.por cojer rompiendo.
Concido.is.por caer.
Concido.is.por herir o matar.
Concupisco.is.por codiciar.
Concutio.tis.sacudir vno con otro.
Conchyle.is.por la concha del carmeso.
Concors.dis.por cosa concorde.
Conculco.as.por hollar ⁊ acocear.
Condyloma.atis.especie de almorranas.
Conis.ios.interpretatur puluis.
Cone.es.por vna isla del danubio.
Conor.aris.por esforçarse.
Confercio.is.por recalcar vno con otro.
Confiteor.eris.por confessar por fuerça.
Confringo.is.egi.por quebrar.
Confuto.as.destruir los argumentos.
Congredior.eris.andar o encontrar con otro.
Coniunx.gis.por marido ⁊ muger.
Conniueo.es.inclinar la cabeça o ojos.
Conquinisco.is.por aquello mesmo.
Connubium.ij.por el casamiento.
Conquiro.is.conquisiui.buscar.
Conops.opis..por el mosquito.
Conopeum.i.pauellon para mosquitos.
Consciscere mortem.por matarse.
Consero.is.eui.por plantar en vno.
Consero.is.rui.por trauar en vno..
Consors.tis.por compañero ygual.
Conticeo.es.por callar en vno.
Contrecto.as.por tratar entre manos.
Contumax.acis.el porfiado.
Contumelia.e.por la iniuria.
Conuicium.ij.por el denuesto riñendo.
Conus.i.por el agualla de cipres.
Cooperio.is.ui.por cubrir.
Copa.e.nombre de muger enel vergilio.
Cophos.interpretatur surdus.a.um.
Copie.arum.por la hueste dela gente.
Copia.e.por la abundancia o facultad.
Copo.onis.por el tauernero.
Copona.e.por la tauernera o ventera.
Copos interpretatur labor.
Copula.e.por ayuntamiento o trailla.
Coquo.is.xi.por cozer.
Coralium.ij.por coral.
Cora.e.vna cibdad antigua de italia.
Corax.acos.interpretatur coruus.
Corbis por la goja para las miesses.
Corcira.e.por vna isla del mar ionio.
Cordax.acos.interpretatur lasciua saltatio.
Corinthos ciuitas celebris.
Coryphas.oppidum eolidis.
Corys.ythos.interpretatur galea.
Coronis.idos.interpretatur extremitas.
Corytus.i.por el goldre para frechas.
Cornicen.inis.el varon trompeta.
Cornicina.e.por la muger trompeta.
Cornus.i.por cerezo siluestre.
Cornu por cuerno o trompeta
Corus.i.por viento gallego.
Cos cotis.por la piedra aguzadera.
Coscinomantis.vates cribro diuinans.
Cose.arum.vna cibdad antigua de italia.
Cosyra.e.vna isla de sicilia.
Coxendix.cis.por donde iuega el anca.
Cras aduerbium por mañana otro dia.
Crabro.nis.el tauarro genero de abispa.
Crapula.e.por el embriaguez.
Crater.eris.por la copa.
Crater.eris.por la conca dela pila.

Crater.eris.n.p.philosophi.
Crates.is.por el carzo.
Craticula.por las parrillas para assar. ∴
Cratis.idis.por vn rio de achaia.
Creber.a.um.por cosa espessa.
Crebenus.i.por vn rio.
Credo.is.por creer o confiar o pstar.
Crementum.i.por acrecentamiento.
Cremaster.el neruio delos testiculos.
Cremon.onos.vicus prope corinthon. ∴
Creon.onos.mons lesbi est.
Crepis.idos.interptatur solea.
Crepis.idos.interpretatur fundamentum.
Crepo.as.por sonar quebrando algo.
Crepundia.orum.por los dixes del niño.
Cresces.entos.n.p.apud latinos.
Cresa.e.nombre de embras fue. ∴
Cres.etis.rey o varon de creta isla.
Criminor.aris.por acusar o ser acusado.
Crystallinus.a.um.por cosa de crystal.
Crocalus.i.por vn rey de sardinia.
Crocis genus herbe.
Crocinus.a.um.por cosa de açafran ∴
Crocodillus.i.por la cocodriz de nilo.
Croto.onis.ciuitas italie in sinu tarentino.
Crotopus.i.n.p.de varon.
Crustumium.ij.vn rio de italia.
Cris ctinos.interpretatur pecten.
Cresiphon.ontos.n.p.viri z fluminis.
Cubile.is.por cubil de fiera. ∴
Cuias.atis.por de que tierra.
Cuculus.i.por cuclillo aue.
Cuculo.as.por cantar el cuclillo.
Cuculus.i.la capilla o cogulla de fraile.
Cucuma.e.cierto vaso de barro o arma.
Cucumis.eris.el pepino/melon o cogombro.
Cucurbita.e.por la calabaça o ventosa. ∴
Cucurio.is.por cantar el gallo.
Cudo.is.por herir como en iunque.
Cudo.onis.por caxquete de cuero.
Cune.arum.por la cuna delos niños.
Cunabula.orum.por la criança dellos.
Cuneus.i.cuña o batalla o asiento.
Cuniculus.i.el conejo o madriguera. ∴
Cures.etis.pueblos son de creta.
Cures.ium.cibdad delos sabinos.
Curulis.e.cosa de carro o corrida.
Currus.us.por el carro.
Curius.ij.nombre de varon romano.
Curio.onis.nombre de varon romano.
Cupido.inis.la codicia o dios de amor.
Cupio.is.por codiciar.
Custos.dis.guardador o guardadora
Custodia.e.la guarda o guardadora. ∴
Cuspis.idis.por la punta.
Cuticula.e.por la pellejuela o cuero.

Dactylos.u.interptatur digitus.
Dactylotheca.e.por caxa de anillos.
Daces.e.pueblos son septentrionales.
Dacus.i.por aquellos mesmos. ∴
Demon.onos.dicitur fortuna.sapiens deus.
Des.tos.interptatur fax.
Damar.aros.interptatur vxor.
Dametas.n.p.de vn pastor.
Dama.e.la gama de especie de cieruos.
Damen.enos.vnus fuit ex heroibus.
Damno.as.por condenar o obligar.
Danae fuit acrisij filia.
Danubius.ij.vn rio de vngria.
Daphne.es.nemus antiochie.
Daphne.es.accento in vltima.n.puelle.
Daphnon.onis.por el lauredal.
Daphnis.idis.nombre de vn pastor.
Daps.dapis.el manjar costoso.
Dardanus.i.hijo de iupiter z electra.
Dares.etis.n.de vn varon en Vergilio.
Dasipus.odis.por la liebre.
Dauid.idis.por el propheta z rey.
Debilis.e.por cosa debil z flaca.
Decas.adis.numerus est denarius.
Decapus.odis.la medida de diez pies.
Decorus.a.um.por cosa graciosa.
Decus.oris.por la honrra.
Dedecor.oris.por la desonrra.
Decerpo.is.por coger rompiendo.
Dedoceo.es.desenseñar lo enseñado.
Decuns.cis por diez partes de doze.
Defetiscor.eris.por cansar o dessallescer.
Decussis.is.por diez asses.
Defraudo.as.engañar o amenguar.
Defrutum.i.vino cozido ala mitad.
Degener.eris.lo que no responde a su genero.
Deglubo.is.por quitar el hollejo.
Dego.is.degi.por biuir.
Dehisco.is.por henderse.
Deiero.as.aui.por jurar mucho.
Deinceps aduerbium.por despues.
Delear.atos.illecebra esca ad decipiendum.
Delecto.as.aui.por deleitar.
Deleo.es.eui.por quitar o raer.
Delibutus.a.um.cosa vngida de olores.
Delicium.ij.delicie.arum.por el deleyte.
Deliteo.es.ui.por esconderse.
Delphin vel delphis.inis.el delphin.
Delirus.a.um.por cosa desuariada.
Delubrum.i.por el templo.
Demeter.ros.interpretatur ceres.
Dementia.e.por la locura.
Demipho.onis.n.p.de varon.
Demo.is.dempsi.por quitar.
Democoon.ontos.priami filius nothus.
Demophon.ontos.thesei filius.
Demosthenes.is.orador fue griego.
Democritus.i.filosofo griego.
Demum aduerbium.por finalmente.
Denarius.ij.moneda que vale diez asses.
Deni.e.a.de diez en diez o cada vno diez.
Denseo.es.por espessar.
Denso.as.por aquello mesmo.
Depeciscor.eris hazer turpe pacto.
Deperco.is.por perdonar.
Depleo.es.por vaziar o menguar.
Desero.is.rui.por desamparar.
Deses.idis.el perezoso.a sedendo nimium.
Desideo.es.desedi.por emperezar.
Desilio.is.ui.por saltar abaxo.
Despondeo.es.por prometer.
Despotis.idos.interpretatur domina.
Destino.as.por deliberar o comprar.

Detero is.detriui.por gastar por uso.
Deterior.oris.por cosa menos buena.
Deuns.cis.por onze onças.
Dextans.tis.por diez partes de doze.
Dexter.a.um.por cosa diestra.
Diadema.atos.por la diadema.corona.
Diapason consonancia dupla.
Diatessaron.consonancia sexquinaria.
Dias.adis.por la dualidad.
Dicax.acis.por dezidor ⁊ parlero.
Dicços.interp̄tatur iustus.
Dico.as.por dedicar o consagrar.
Dicio.onis.por el señorio.
Dictamum.i.por el dictamo yerua.
Dicticos interp̄tatur demonstratiuus
Dicto.as.por dezir loque otro escriue.
Dicto.as.por dezir amenudo.
Didymus.i.interp̄tatur geminus.
Didyme.es.por vn isla cerca de sicilia.
Dido.us.la que poblo a carthago.
Diffiteor.eris.no confessar o negar.
Differcio.is.recalcar por diuersas partes.
Digredior.eris.por se partir de otro.
Diluo.is.por desleir o deslabar.
Dindymus.i.vn monte de frigia.
Dimico.as.por pelear.
Dimidium.i.por la mitad del entero.
Diptoton.i.cosa de dos casos.
Dipus.odos.interp̄tatur bipes.
Diogenes.vn filosofo griego.
Diocesis.por la diocesis o juridicion.
Dione.es.venus siue illius mater.
Dionisia.orum.fiestas eran de baccho.
Dionysius.ij.n.p.de vn varon.
Diores.is.vn varon enel Vergilio.
Dioryx.chis.el fossado o caua.
Dirę.arum.por las furias del cielo.
Dirimo.is.por apartar.
Diruo.is.ui.por derribar edificio.
Discludo.is.por echar a defuera.
Discors.dis.por cosa discorde.
Discumbo.is.por assentarse ala mesa.
Discutio.is.sacudir por diuersas partes.
Disertus.a.um.por cosa eloquente.
Dispar.aris.por cosa desigual.
Dispergo.is.por esparzir en partes.
Dispertior.iris.por partir en partes.
Dispesco.is.por apartar del pasto.
Displiceo.is.por desagradar.
Displodo.is.por dessauorecer
Dispungo.is.por cassar la cuenta o raer.
Disquiro.is.buscar por partes diuersas.
Dissero.is.ui.por declarar con palabras.
Dissipo.as.por dissipar ⁊ destruir.
Dissulto.as.resurtir por partes diuersas.
Dius.a.um.cosa diuina o digna de jupiter.
Diutinus.a.um.por cosa de mucho tiempo.
Diuos.interp̄tatur seruus.
Diuois.idos.interp̄tatur serua.
Documentum.i.por la enseñança.
Dodrans.antis.nueue partes de doze.
Dogma.atis.por decreto o ley.
Dolium.n.p.viri apud strabonem.
Dolium.ij.por tinaja o cuba.
Dolobella.ę.n.p.de varones romanos.

Dolon.onis.por arma offensiua secreta.
Dolon.onis.varon fue troiano.
Docdix.icos.interp̄tatur coclcare.
Dolopion.onis.hypseronis pater.
Doma.atos.domus siue tectum interp̄tatur.
Doris.idis.helladis siue achaie regio.
Doris.idis.por vna diosa dela mar.
Doricus.a.um.por cosa de grecia.
Doryphorus.i.interp̄tatur ferens astam.
Doron.interp̄tatur donum.
Dos.otis.por la dote dela muger.
Dosis interp̄tatur datio.
Datos interp̄tatur datus.a.um
Draco.onis.por el dragon o sierpe.
Dracena.ę.por la dragona o sierpe.
Drama.atis.rei rep̄sentatio.
Dryas.adis.la diosa delos arboles.
Dryudę.pueblos ⁊ filosofos en francia.
Dryx.yos.interp̄tatur quercus.
Drepanum.i.trapana cibdad de sicilia.
Dropax.acis.por el atanquia para pelar.
Duco.as.aui.por guiar o capitanear.
Dulos.u.interp̄tatur seruus.
Dumus.i.por maleza de matas.
Durius.ij.por duero rio de españa.
Dux.cis.por la guia o capitan.

EArinus.interp̄tatur vernus.a.um.
Ebenus.i.por abenuz arbol.
Ebenum.i.por la madera del.
Ebur.oris.por el marfil del elephante.
Ebusus.i.iuiça isla contra valencia.
Ecce aduerbium.por demostrar.
Echion.onos.vir thebanus.
Echis.ios.por la biuora.
Eccum aduerbium.para demonstrar.
Echo.us.el son que resurte dela boz.
Edo.is.edidi.publicar y sacar a luz.
Edonis.idis.fęmina fuit ex thracia.
Educo.as.aui.criar con criança.
Educo.is.por sacar fuera o arriba.
Edulis.e.por cosa de comer.
Eleemosyna.ę.est misericordia.
Electrum.i.ambar/o oro de.xviij.quilates.
Elegia est carmen flebile.
Elephas animal est/⁊ mons ęthiopię.
Eleon.u.interp̄tatur oleum
Eleusis vel eleusin cibdad cerca de athenas.
Eleuter.interp̄tatur liberator.
Elis.dis.regio est peloponnesi.
Elisa.ę.la mesma es que reyna dido.
Elisium.ij.lugar delos bienauenturados.
Elisius.ij.vn rio de atica region.
Elor.ros.interp̄tatur laceratio.
Elorus.i.vn rio de sicilia.
Elos.eos.interp̄tatur palus.
Emaneo.es.por quedarse en lugar.
Emathia.ę.region de thessalia.
Emblema.atis.por el esmalte.
Emineo.es.ui.por estar encima.
Eminus.aduerbium.por a lexos.
Emolumentum.i.por la ganancia.
Emo.is.por comprar.
Empturio.is.por auer gana de comprar.
En/aduerbium demonstrandi.he.

Endymion.onos.amasius lunę.
Enyo.us.hermana fue de mars.
Enipeus.i.por vn rio de thessalia.
Enthymema.atis.argumento oratorio.
Epelis.idos.interpretatur aduena.
Ephoebus.i.por el que comiença a barbar.
Epiales.is.febris lentę genus.
Epicenos.u.interpretatur promiscuus.
Epiros.i.por albania region de grecia.
Epictesis interpretatur aquisitio.
Episcepsis.ios.interpretatur fictio.
Epodos.u.interpretatur incantatio.
Epos est carmen heroicum.
Epops.opis.auis est quę vpupa latine.
Epulum.i.por sala o combite publico.
Epulę.arum.por los manjares.
Eques.itis.por el cauallero.
Equiculus.i.pueblos fueron de italia.
Erasmos.fluuius peloponnesi.
Erato vna ex nouem musis.
Erebus.i.por el infierno.
Eremus.i.por hiermo o desierto.
Erenum.i.vna ciudad antigua de italia.
Eretum.i.oppidũ est italię.
Ereuthalon.onos.vir apud Homerum.
Erga ꝑpositio por cerca en voluntad
Ergo assi que concluyendo por causa.
Eridanus.i.fluuius italię qui dicitur padus.
Erier.ros.interpretatur accomodatus.
Erigo.is.erexi.por enhestar.
Erigone.es.icari filia in celo posita.
Erinnys.furia inferorum.
Eriphile.es.muger fue de Amphiarao.
Erimanthos.arcadię mons.
Eris.idos.interpretatur discordia.
Erix.icis.vn varon y monte de sicilia.
Eruca.ę.eruga yerua conocida.
Erodius.ij.aue es incierta.
Eros.tis.n.p.de vn varon ⁊ amor.
Essedum.i.por el carro para cargar.
Esca.ę.por el manjar o comida.
Esurio.is.por auer gana de comer.
Ethica.orum.libros de filosofia moral.
Ethre.es.n.p.fęminę celebre.
Etor.oros.interpretatur cor.
Euandrus.i.rex arcadię.
Euentus.us.por la salida delo que acontece.
Euge aduerbium vel interiectio.para loar.
Eugeos.interpretatur fertilis.
Eunuchus.i.por castrado.
Eupean ab eu ⁊ pean compositum.
Euphrosine.es.vna delas tres gracias.
Eupolis.idis.poeta comicus grecus.
Eurimedon.fluuius pamphilię.
Euryops.n.p.viri celebre.
Euripides.is.poeta fue griego.
Euripus.i.vn mar cerca de negroponte.
Eurytion.n.p.in Vergilio.
Euriops.opis.rey fue dela morea.
Euros.ventus ab ortu spirans.
Exanguis.is.cosa sin sangre.
Excretus.a.um.cosa crecida.
Excello.is.por sobrepujar.
Excubię.arum.por las escuchas.
Excludo.is.por echar a fuera.
Exculco.as.por hollar o cocear.
Exculpo.is.por esculpir.
Excutio.is.excussi por sacudir.
Execror.aris.por abominar.o maldezir.
Exequię.arum.por las exequias.
Exerceo.es.por exercitar o trabajar.
Exigo.is.por demandar por fuerça.
Eximo.is.exemi.por sacar a fuera.
Exilis.e.por cosa feble o delgada.
Exodus.i.interpretatur exitus.
Exoletus.a.um.cosa que dexa de crecer.
Experior.iris.por experimentar.
Expergiscor.eris.por despertar.
Expes.por cosa sin esperança.
Explodo.is.por patear en disfauor.
Exta.orum.las assaduras del animal.
Exul.ulis.ombre o muger desterrados.
Exuuię.arum.por los despojos.

FAbilis.e.a faris vel fare qđ est loquor.eris.
Facundus.a.um.cosa elegante.
Facetię.arum.po. los donaries.
Facesso.is.por hazer molestia o enojo.
Facetus.a.um.por cosa donosa.
Faex.cis.por la hez o borra.
Fagus.i.por la haya arbol.
Faginus.a.um.por cosa de haya.
Falernum.i.vino de campania.
Far farris.por el farro simiente.
Farcio.is.farsi.por recalcar.
Farcimen.inis.morcilla o longaniza.
Fas indeclinabile.por lo licito en religion.
Fascis.is.por el haz o emboltorio.
Fastigium.ij.por la cumbre o altura.
Fasti.orum.vel fastuum.por el kalendario
Fateor.eris.por confessar por voluntad.
Fatisco.is.por henderse.
Fatigo.as.por acossar.
Faueo.es.faui.por fauorescer.
Fax.cis.por la hacha para quemar.
Femen.inis.por el muslo por dedentro.
Femur.oris.por el muslo.
Ferialis.e.por cosa de fiera.
Fere /ferme/ aduerbia.por quasi.
Ferię.arum.por las fiestas de guardar.
Feronia.ę.por vna fuente de italia.
Fibula.ę.por la heuilla.
Fidelia.ę.por la olla.
Fidenę.arum.por vna ciudad de italia.
Fidus.a.um.por cosa fiel.
Figo.is.xi.por hincar.
Figulus.i.por el ollero.
Filix.icis.por el helecho.
Fimus.i.por el estiercol
Fingo.is.xi.por fingir.
Fiscina.ę.por la encella.
Flabrum.i.por el moscadero o viento.
Flabellum.i.por el moscadero.
Flabilis.e.por cosa que sopla.
Flagitium.ij.por el pecado digno de castigo.
Flamen.inis.por el sacerdote.
Flamina.ę.por la sacerdotissa.
Flauus.a.um.por cosa rubia.
Flecto.is.xi.por doblegar o inclinar.
Fleo.es.por llorar.

Fligo.as.a quo est profligo.as.
Fligo.is.a quo est profligo.is.
Fluo.is.xi.por correr lo liquido.
Fluxus.a.um.por cosa floxa y cayda.
Focale.is.por la beca.
Fodio.is.di.por cauar.
Fędus.eris.por la confederacion.
Follis.is.por la bola o fuelle.
Fomes.itis.por las astillas dela madera.
Fori.orum.por la tilla dela naue.
Formido.as.por auer miedo.
Formido.inis.por el miedo.
Fornix.icis.por el arco o boueda.
Forpex.icis.por las tenazas.
Forsan /forsitan/ forte/fortassis.por auentura.
Fors forte.por la fortuna.
Fortunę.arum.por las riquezas.
Fragor.aris.a quo suffragor ⁊ refragor.
Fremo.is.por bramar.
Fretum.i.por el estrecho del mar.
Frigeo.es.frixi.por se resfriar.
Frigo.is.xi.por freir en sarten.
Friguilla.ę.aue ami no conocida.
Friguillo.as.por cantar ciertas aues.
Fritillo.is.por chillar la ciguarra.
Frico.as.cui por fregar.
Frit.por el grano menudo del trigo.
Frons.dis.por la hoja del arbol.
Frons.tis.por la frente.
Fraudo.as.por defraudar o menguar.
Frumentor.aris.por yr por trigo o ceueda.
Fruor.eris.por gozar de alguna cosa.
Frusino.onis.por vn lugar de italia.
Frutex.icis.por mata menor que arbol.
Frux.gis.por la fruta dela tierra.
Fulcio.is.por sustentar
Fulix.icis.por el aue cerceta.
Fulgeo.es por resplandecer.
Fulgur.uris.por el relampago.
Fullo.onis.por el que laua los trapos.
Fullona.ę.por la que laua los trapos.
Funis.is.por la cuerda para atar.
Funus.eris.por el mortuorio.
Furio.is.insaniui.por enloquecer
Fustis.i.por vara para hostigar.
Furfures.um.por la caspa dela cabeça.
Fuscina.ę.por el arrexaque de tres puntas.

GAdes.ium.por la isla de calez.
Gadir.iris.por vna cibdad desta isla.
Galbanum.por el galbano medicina conocida.
Galesus.i.vn rio de tarento en italia.
Galerus.i.por el sombrero.
Ganeo.onis.por el que come por tauernas.
Gargarus.i.por vn monte de apulia.
Gargarus.i.por vn monte de frigia.
Garrio.is.por gorgear las aues.
Garrulo.as.por gorgear a menudo.
Gausape.is.por vestidura vellosa.
Gausapinus.a.um.por cosa assi como vello.
Gauisus.a.um.participium a gaudeo.es.
Gela.ę.por vn rio ⁊ ciudad de sicilia.
Gelos.otos.interpretatur risus.
Gelu indeclinabile por el yelo.
Genę.arum.por las maxillas o parpados.
Gener.i.por el hierno marido dela hija.
Genys.yos.interpretatur barba.
Geometres.ę.interpretatur terrę messor.
Geryones.is.por vn rey antiguo de españa.
Gerios.ios.interpretatur vox.
Getes.ę.pueblos son de thracia.
Getulia.ę.por vna region de africa.
Gibber.eri.por el corcobado o corcobada.
Gigas.antis.interpretatur terrę filius.
Giges.is.por vn rio ⁊ pastor de lidia.
Gingiuę.arum.por las enzias.
Gynis.idos.interpretatur fęminę vir.
Git indeclinabile.por el axenuz.
Glans.dis.por la bellota o fruta siluestre
Glarea.ę.por el cascajo y arena.
Glaucoma.atis.por la emfermedad delos ojos.
Gleba.ę.por el terron de tierra.
Glen.enos.interpretatur pupilla.
Glico.onis.nomen viri celebre.
Glis.iris.por el liron animal conocido.
Glisco.is.por crecer o engordar.
Globus.i.por la redondez o ouillo o pelota.
Glomero.as.por redondear o deuanar.
Glossa.ę.interpretatur lingua.
Gluten.inis.por el engrudo.
Gnauus.a.um.por cosa industriosa.
Gnidos vna isla del arzapielago.
Gobius.ij.vel gobio.onis.por el gobe pece.
Gonia.interpretatur angulus.
Gortin.os.interpretatur gortin.
Gracito.as.por graznar el ansar
Gradiuus.i.por el dios delas guerras.
Gradior.eris.por andar o passear.
Gramma.interpretatur littera.
Graus.interpretatur vetula.
Grecisso.as.por remedar a griegos
Grates.ium.por las gracias.
Grex.gis.por la piara o manada de ganados.
Gryphus.i.por el grypho.
Gripus.i.por la nariz corua o aguileña.
Gummi.por la gomma.

HAbilis.e.por cosa habile o ligera.
Hęma.atos.interpretatur sanguis.
Halex.ecis.por el alache pece.
Halec.ecis.por la salsa que del se haze.
Halesus.i.por vn rio de sicilia.
Hallo.as.aui.por euaporear o vaziar.
Hallos.o.interpretatur area.
Hals.halos.interpretatur sal siue mare.
Halmiris.idos.interpretatur salsugo.
Halter.eris.por alcadera para saltar.
Hamilcar.aris.capitan delos cartaginenses.
Hannibal.alis.hijo fue de hamilcar.
Hamus.i.por el anzuelo para pescar.
Hara.ę.por la pocilga delos puercos.
Harpago.onis.interpretatur rapax.
Harpia.ę.por aquella aue de rapina.
Haurio.is.por sacar o recebir o herir.
Heautontimorumenos.idest se crucians.
Hebdoas.ados.interpretatur septima.
Hebe.es.por la diosa dela mocedad.
Hebes.etis.por cosa bota y no aguda.
Hebesus.i.ciuitas est lybię.
Hedra.ę.interpretatur sedes sedis.

Helenus.i.ꝓpheta fue hijo de priamo.
Helena.e.por la muger de menelao.
Helicops.opos.i.nigros habens oculos.
Helios.u.interꝑtatur sol.
Helyx.cis.por vna especie de yedra.
Helyx.cos.interꝑtatur coetaneus.
Hellen.enos.interꝑtatur grecus.
Hellen.nis.filius fuit deucalionis.
Heltespontos.fretum celebre.
Helmins.inthos.vermis lumbricus.
Helorus.i.fluuius sicilie.
Hemera.as.interꝑtatur dies.
Hemyciclus.i.por el semicirculo.
Hemina.e.por media medida.
Hemus.i.por vn monte de thracia.
Hepar.tos.interꝑtatur iecur.
Hermagoras.e.por vn orador ⁊ philosopho.
Hermaphroditus.hijo fue de venus ⁊ mercurio.
Hermopan compositum ex herme ⁊ pan.
Hermogenes.vn celebre philosopho.
Heros.ois.por el medio dia.
Heroina.e.hija fue de algun heroe.
Herodes.is.por vn rey delos judios.
Herus.i.por el señor delos sieruos.
Hyacinthus.por vna flor y piedra.
Hyacinthinus.a.um.por cosa desta color.
Hyacinthinus.a.um.por cosa de color de violeta.
Hyaspis.idis.vna piedra preciosa.
Hybris.idos.ex duobus animalibus genitus.
Hydaspes.is.por vn rio demedia.
Hydrops.opis.por la idropesia.
Hydromeli.por el aloxa.
Hydrus.untis.otranto cibdad de italia.
Hyerax.cos.interꝑtatur accipiter.
Hyericus.untis.la cibdad de hierico.
Hyera.e.vna ysla cerca de sicilia.
Hilax nomen ꝓprium canis.
Hile.es.interꝑtatur materia.
Hymen.enis.el dios delas bodas.
Hymen.enis.la red en que nace el niño.
Hilaris.e.por cosa alegre.
Himera.e.por vn rio de sicilia.
Hypanis.is.vn rio de tartaria.
Hypar interꝑtatur reuera.
Hyperio.onis.vnus ex titanibus.
Hyppomanes.sudor dela ingle de yegua.
Hypponax.atis.por vn poeta griego.
Hyppotion.onos.vir apud homerum.
Hyr indeclinabile.por la palma dela mano.
Hyrie.es.por vna cibdad de boecia.
Hyrcosus.a.um.por lo que hiede a cabron.
Hyrudo.inis.por la sanguisuela.
His.enos.interꝑtatur vnus vna vnum.
Hys.hyos.interꝑtatur sus suis.
Hysopus.i.por el hisopo yerua.
Hystrix.cis.por el puerco espin.
Histrio.onis.por el repꝛesentador delas fabulas.
Holus.eris.por la ortaliza.
Homerus.i.por vn poeta griego.
Homostyx homostygos.interꝑtatur coniunx.
Homotinus.a.um.cosa del mesmo año.
Hospes.tis.por el huesped o huespeda.
Hulcus.eris.por la llaga con materia.
Humus humi.por la tierra.

Iacio.is.ieci.por alançar.
Iacob.hijo de rebeca ⁊ isaac.
Iacobus.i.nombre ꝓprio de varon.
Iacchos.idem qui bacchus.
Iader.eris.por vn rio de esclauonia.
Ianthinus.a.um.por cosa violada en color.
Iapetus.i.por vno delos gigantes.
Iapis.igis.viento ꝓprio de apulia.
Iazyx.igis.pueblos son septentrionales.
Iber.i.por hombre despaña.
Iberus.i.ebro rio de españa.
Ibis ibis.aue ꝓpria en egypto.
Icarus.i.nombre de varones fue.
Icetaon.onis.laomedontis filius.
Ichor.oros.interꝑtatur sanies ⁊ cruor.
Ichthys.yos.interꝑtatur piscis.
Ico.is.ici.por herir.
Icon.nis.figura o imagen.
Ider.atos.esca vel cibus.
Idolum.i.idolo/imagen o estatua.
Idolothitum.i.sacrificio delos idolos.
Idume.es.region en judea ⁊ arabia.
Idus.uum.cierta cuenta delos meses.
Ignosco.is.por perdonar o no conocer.
Iecur.oris.por el higado.
Iynx.torcicuello aue conocida.
Ilaira.e.hija fue de leucipo.
Ilerda.e.lerida cibdad de españa.
Ilia ilium.por las tripas delgadas.
Ilico aduerbium.por luego ala hora.
Illecebre.arum.los halagos.
Illex.icis.por el añagaza.
Illiberitanus.a.um.por cosa de granada cibdad.
Illicio.is.por atraer con halagos.
Illido.is.por herir vna cosa con otra.
Ilios aut ilium.por la cibdad de troia.
Ilisus.i.por vn rio cerca de athenas.
Ilos.otos.interꝑtatur seruus.
Imas.antos.interꝑtatur scutica.
Imbrex.icis.por la teja.
Imbuo.is.por embeuer en otra cosa.
Ingruo.is.por hazer impetu.
Immaneo.es.por quedar en algun lugar.
Immineo.es.por estar encima de otra cosa.
Impedio.is.por embaraçar.
Impertior.iris.por dar parte.
Impetix.igis.por el empeine.
Impete.ablatiuus ab impetu.
Impingo.is.por empuxar.
Impos.otis.por cosa no poderosa.
Impubes.is.el que aun no tiene barbas.
Inater.interꝑtatur ianitrix.
Inculco.as.por recalcar vna cosa con otra.
Incubo.as.acostarse sobre algo.
Incunabula.orum.la criança de niñez.
Incus.udis.por la yunque.
Incuso.as.por quexarse de alguno.
Indecor.oris.cosa fea o sin honor.
Indiges.etis.el santo canonizado.
Indoles.is.señal de virtud enlos niños.
Inducie.arum.las treguas.
Ineptior.iris.hazer bouerias.
Inferi.orum.los dioses del infierno.
Inferie.arum.las ofrendas delos muertos.
Infero.ers.intuli.por traer adentro.

Inficias.eo.negar lo echo.
Infigo.is. imprimir apretando.
Infringo.is.por quebrar.
Inguen.inis.por la ingle.
Inoleo.es.vel inolesco.por.crecer.
Inops.opis.pobre o menguado.
Innuba.ę.muger no casada.
Inquies.etis.cosa sin holgança.
Inquino.as.por ensuziar.
Insculpo.is.por esculpir.
Insideo.es.assentarse en algo.
Insidię.arum.por assechanças.
Instar. aris.por semejança.
Instigo.as.aui.por instigar.
Insulto.as.saltar para mal hazer.
Inter prepositio.por entre.
Intercus.utis.cosa entre cuero z carne.
Intercipio.is.por entre sacar.
Internodium.ij. por cañuto.
Interpres.etis.el faraute o trujaman.
Intra prepositio.por entre.
Intybus.i.la chicoria o endiuia.
Innula.ę.la enula campana.
Inuus.i.por el dios pan.
Iocus.i.burla de palabra.
Ionium.mar entre grecia z italia.
Iosephus.i.vn caudillo delos judios.
Iopas.ę.cantor enel Vergilio.
Iphytus.i.vn varon enel Vergilio.
Ir.iros.interpretatur procella.
Irrumo.as.est mentulam ori inserere.
Isagoga.ę.interpretatur introductio.
Isara.ę.vn rio de francia.
Isaurus.i.vn rio de italia.
Isaurus.i.vna ciudad de cilicia.
Isidorus.i.nombre es de varon.
Ismarus.i.vn monte de thracia.
Iste ista istud.por esse secunda presona.
Ithereus.ei.interpretatur directiuus.
Iubar.aris.interpretatur claritas.
Iubilus.i.por grita de alegria.
Iugum.i.el yugo o junta de bueyes.
Iugum.i.enxullo o vanco de galea.
Iuga.orum.la cumbre del monte.
Iugerum.i.por vna huebra de tierra.
Iupiter.iouis.aquel dios delos gentiles.
Iuratus.a.um.cosa juramentada.
Iusticium.ij.las vacaciones del iuyzio.
Iusta.orum.las exequias delos muertos.
Iuuo juuas.por ayudar.
Iuxta prepositio.por cerca.
Ixion.onis.ixion qui torquetur apud inferos.

LAbes.is.por la corrupcion.
Labicum.i.vn lugar cerca de Roma.
Labo.as.aui.caer derrocando.
Labor.eris.caer deslizandose.
Laburnum.i.por vna specie de robre.
Lacedemon.onis.vir ex lacedemone.
Lacer.a.um.cosa despedaçada.
Lacesso.is.desafiar o prouocar.
Laches.etis.vn varon en Terencio.
Lacon.onis.varon de lacedemonia.
Lacena.ę.muger de lacedemonia
Lactes.ium.por entresijo.
Lacto.as. aui.por amamantar.
Ladon.onis.vn rio de thessalia.
Lędo.is.lęsi.por lisiar o dañar.
Lelaps.apis.interpretatur procella.
Lęlaps.apis vn can enel Ouidio.
Lestrigones.pueblos fueron de italia.
Lęuis.e.cosa lisa sin pelos.
Laganum.i.por la lasaña o hojuela.
Lagus.i.el padre de Ptolomęo.
Lagoopus.odis.animal que tiene pies de liebre.
Lalage.es.nombre celebre de muger.
Lalax.agos.interpretatur loquax.
Lamentor.aris.por llorar gritando.
Lamina.ę.la lama de metal.
Lampas.ados.interpretatur fax facis.
Lampedo.us.nomen celebre fęminarum.
Lampon.onis.nomen viri celebre.
Lanista.ę.por esgremidor.
Laocon.ontis.varon fue troiano
Larius.ij.vn lago fue de italia.
Larissa.ę.vna ciudad de thessalia.
Larix.icis.specie de pino arbol.
Larynx. gis.pro gutture.
Lasar lasseris.por el assar.
Latebre.arum.por escondedijos.
Latex.icis.el vino o agua.
Laterna.ę.por la lanterna.
Latrina.ę.por priuada.
Latris.idos.interpretatur ancilla.
Lauinium.ij.vna ciudad antigua de italia.
Latona.ę.la madre de apollo z diana.
Lauinia.ę.vna hija del rey latino.
Learchos.i.athamantis filius.
Lebes lebetis.el calderon de cobre.
Lecytus.i.por el azeytera.
Lectica.ę.las andas de biuos.
Lectito.as.por leer a menudo.
Lego.as.aui.por mandar o embiar.
Lego.is. legi.por leer coger o hurtar.
Lelex.gis.pueblos fueron de thessalia.
Lemures.um.las fantasmas dela noche.
Lens lendis.por la liendre.
Lens lentis.por la lenteja.
Leonthophonos.leonem necans.
Lepos.oris.la gracia enel hablar.
Lepus.oris.la liebre.
Lesbos lesbi.vna ysla de nuestro mar.
Lestes.ę.interpretatur latro.
Lethes.ę.vn rio del infierno.
Leucaspis.nomen celebre apud Vergilium.
Leuir leuiri.por el cuñado.
Leuus.a.um.por cosa siniestra.
Leucipos.virorum nomen.
Leuis.e.por cosa liuiana.
Leuites.ę.vel leuita.ę.vir ex tribu leui.
Leuitis.idis.fęmina ex eadem tribu.
Libanus.i.vn monte de judea.
Libertus.i.por el libre de esclauo hecho.
Liberta.ę.la libre de esclaua hecha.
Liberi.orum.el hijo o hijos o nietos.
Libethrum.i.oppidum.
Libye.es.quę latine dicitur aphrica.
Libys.is.por varon de africa.
Libs libos.interpretatur ventus aphricus.
Libyssa.ę.vna muger de africa.

Libido.inis.la luxuria o antojo.
Libo.as.aui.por gustar sacrificando.
Libum.i.la offrenda que sacrificamos.
Libripens.dis.el que pesa la moneda.
Licabas.nomen pprium viri.apud ouidium.
Lycaon rex arcadie.
Licas.e.el que lleuo a hercules la camisa.
Lichen.enis.el vsagre o empeine.
Liceor.eris.poner en precio o en almoneda.
Licinus.i.vn varon romano.
Licitor.aris.poner precio en almoneda.
Liceo.es.por ser vencido en almoneda.
Licium.ij.por el lizo dela tela.
Lyen.enis.por el baço.
Lyenteria.el fluxo del vientre.
Liger.eris.nombre de varon enel vergilio.
Ligo.onis.el açada o açadon.
Ligo.as.aui.por atar.
Lignor.aris.yr por leña.
Ligur liguris.varon o muger de genoua.
Ligurio.is.comer delicadamente.
Lilea.e.vna ciudad de boecia.
Lilybeum.i.vn cabo de sicilia.
Limax.acis.el caracol o limaza.
Limen.nos.interpretatur portus.
Limes.itis.por la linde o senda.
Limus.i.por el limo dela tierra.
Lindos.ciudad de rhodas ysla.
Lingo.is.por lamer con lengua.
Linquo.is.por dexar.
Lino linis.por yntar.
Linum.i.por el lino yerua y materia.
Linus.i.poeta antiguo hijo de apollo.
Linther.thris.la barca pequeña.
Linx.gos.interpretatur singultus.
Linx.cis.vn animal no conocido.
Liqueo.es.liquesco.cis.por derretirse.
Liquo.as.aui.por colar.
Liquor.oris.lo que se derrite.
Liquidus.a.um.por cosa clara y liquida.
Lira.e.por la tierra entre dos sulcos.
Lyra.e.por vn instrumento musico.
Lyricen.nis.el que lo tañe.
Lyricina.e.por la que lo tañe.
Lirnesus.i.vna ciudad de frigia.
Lis litis.por la contienda.
Liricen.inis.por el trompetero varon.
Liricina e.la muger trompeta.
Littere.arum.la carta mensajera.
Litura.e.por el borron o raedura.
Lixa.e.por el aguador del real.
Loculi.orum.la bolsa o bolsico.
Locuples.etis.por el rico o rica.
Lodix.icis.por la manta.
Loetum.i.por la muerte.
Logos logu.interpretatur sermo.
Lorica.e.por la malla o cota.
Lophos.u.crista siue collis.
Lorum.i.la cuerda o coyunda.
Lothos.i.arbol pprio de africa.
Lubricus.a.um.por cosa que se desliza.
Lucellum.i.por la ganancia pequeña.
Luceo.ces.por resplandecer.
Lucumo.onis.pueblos fueron de thuscia.
Luceres.um.vna de tres partes delos romanos.
Ludo.is.por jugar o burlar.
Lugeo.es.por traer luto.
Lumbricus.i.por la lombriz.
Luo.is.por lastar o pagar pena.
Lues.is.por la mortandad.
Lupercalia.orum.fiestas eran del dios pan.
Lusitania.e.por portugal.
Lustrum.i.spacio de quatro años.
Lustra.orum.por la puteria o breña.
Luter.eris.vaso para nos lauar.
Lutum.i.por el lodo o cieno.
Luxuria.e.la luxuria o demasia.

Macar.aros.interpretatur beatus.
Macars.artos.interpretatur item beatus.
Macedo.onis.vn varon de macedonia.
Macer.a.um.por cosa magra.
Macero.as.por curtir y remojar.
Macetes.tum.por los macedones.
Macte in vocatiuo:por acrecentado.
Macti in vocatiuo.por acrecentados.
Machina.e.el engenio o edificio.
Mea.as.que a latinis maia.
Meandros fluuius est lydie.
Meon.onis.vir a quo dicta meonia.
Magalia.ium.las majadas delos pastores.
Magiros.interpretatur coquus.i.
Magnes.etis.por piedra iman.
Magnes.etis.por vn varon de magnesia.
Magnetis.is.hembra de alli.
Magnesa.e.aquello mesmo.
Magnesia.e.vna region de thessalia.
Menalus.i.vn monte de arcadia.
Maiores.um.por nuestros antiguos.
Mala.e.la maxilla dela cara.
Malus.i.por el mançano.
Malum.i.por la mançana.
Mamercus.i.prenombre es de romanos.
Mamertinus.i.populi sunt sicilie.
Mamma.e.por la teta dela muger.
Mamilla.e.por teta pequeña.
Mamura.e.nombre de vn romano.
Mamurius.ij.por vn herrero.
Mandibula.e.por la quixada.
Mando.as.aui.por embiar o encomendar.
Mando.is.mandi.por comer o mascar.
Mandragora.e.la mandragora yerua.
Maneo.es.mansi.por quedar o esperar.
Manes.ium.las animas del infierno.
Mango.onis.el que vende esclauos.
Mantile.is.pañezuelo de manos.
Mantis.ios.vates diuinus.
Manto.us.tyresie filia.
Manubie.arum.dinero del botin.
Mapalia.ium.por majadas de pastores.
Marcipor.oris.el esclauo de marco.
Margarita.e.el aljofar o perla.
Margo.inis.la margen o ribera.
Marica.e.nemus est italie y nomen nymphe.
Marpesus.i.vn monte de paros isla.
Mars.tis.el dios dela guerra.
Martyr.iris.interpretatur testis.
Mas.aris.el macho de cada specie.
Mases.etos.vir de quo homerus.
Massylla.e.vna ciudad de proencia.

Massylus.i. pueblos son de africa.
Mastice.es.por el almaciga.
Mastix.ichis.aquella mesma.
Mastix.gis. interpretatur flagellum.
Mastles.e.interpretatur verbero.
Mathesis.eos.interpretatur doctrina.
Mauors.tis. por el dios mars.
Mauritania.e.la africa occidental.
Mecon.onis.interpretatur papauer.
Medea.e.aquella gran hechizera.
Medeon.onis.oppidum est boecie.
Medeor.ris.por melezinar.
Mediolanum.i.por milan ciudad de lombardia.
Medis.enos.interpretatur nullus.
Medon.onis.vnus ex procis penelopes.
Meges.etos.vir apud homerum.
Megeris.interpretatur congregatio.
Meio.is.minxi. por mear.
Melan.anos.interpretatur nigrũ.
Melas.anos.interpretatur niger.
Melas.e.vn rio de lydia.
Melampus.odis. varon fue adeuino.
Melanthium.ij.por axenuz.
Melilotus.i.corona de rey yerua.
Melite.es.insula prope siciliam.
Melos.eos.interpretatur cantus seu membrum.
Memor.oris. cosa que se acuerda.
Memphis.is.ciuitas egypti.
Men menos.interpretatur mensis.
Menalipus.i.nomen viri celebre.
Menader.i.vn poeta comico griego.
Menapi.orum.pueblos son de francia.
Menas.adis.la sacerdotissa de bacco.
Menelaus.i.rex laconum helene coniux.
Menis.idos.interpretatur ira.
Mendicus.a.um.cosa pediguena.
Meninx.gis.la madre pia del meollo.
Menogenes.nombre de varon.
Menon.onis.aurore filius.
Mens mentis.por el anima.
Mentor.oris.celator nobilis.
Meracus.a.um.cosa pura.
Merces.edis.la soldada o jornal.
Meretricula.e.puta pequeña.
Merges.itis.por manojo.
Mergo.is. por anegar enel agua.
Mermis.intos.interpretatur funiculus.
Meridies.ei.por el medio dia.
Meriones.is.por vn griego.
Merops.opis.el auejorugo aue.
Merops.opis.nomen proprium viri.
Messana.e.mecina ciudad de sicilia.
Mesapus.i.vn varon enel virgilio.
Mesochorus.i.el principe del coro.
Mestor.oros.filius priami.
Metallum.i.por el minero.
Metamorphosis.eos.transmutatio.
Metaphysica.orum.vn libro de aristoteles.
Metaphora.e.interpretatur translatio.
Metaurus siue metaurum.por vn rio de italia.
Meter.eros.interpretatur mater.
Metior.iris.por medir.
Methodus.i.interpretatur doctrina.
Meto.is.por segar o cortar.
Metopon.interpretatur frons frontis.
Metreta.e.por medida para medir.
Mica.e.por miga o migaja.
Mico.as.aui.por resplandecer.
Mycos.i.interpretatur fungus.
Michol.muger fue de dauid.
Micone.es.por vna ysla del arzapielago.
Micturio.is.por auer gana de mear.
Mydas.e.rex phrygie.
Mygdon.onos.vir celebris apud homerum.
Miles.itis.por varon o muger armada.
Milesius.a.um.por cosa de mileto cibdad.
Milo.onis.nombre proprio de varon.
Milium.ij.por mijo legumbre.
Mimas.antis.por monte de asia menor.
Mina.e.por vna cierta moneda.
Mine.arum.por las amenazas.
Minerua.e.por la diosa palas.
Mines.etos.filios cueni apud homerum.
Mynie.arum.por pueblos de thessalia.
Minio.onis.por vn rio de italia.
Miniscor.eris.a quo reminiscor.
Minius.ij.por vn rio de galizia.
Minium.ij.por el bermellon.
Minos.ois.por vn rey de creta.
Minores.orum.por los nietos decendientes.
Myops.opos.interpretatur tabanus.
Myrica.e.por la xara o iniesta.
Mirmex.ecos.interpretatur formica.
Myron.interpretatur vnguentum.
Myron.onis.por vn platero o entallador.
Myrrhinus.a.um.por cosa de myrrha.
Mys myos.interpretatur mus.
Mysterium.ij.por el mysterio secreto.
Mytilus.i.por vn genero de concha.
Myton.mytonos.nomen proprium viri.
Mitra.e.por la cofia.
Mna.mne.idem est quod mina.e.
Mnemosyne.es.mater est musarum.
Moabites vel.bita.aliquis ex terra moab.
Moabitis.idis.por vna muger de aquella tierra.
Moles.is.por muela o edificio.
Molimen.inis.por el aparato del edificio.
Moly molyos.herba centum capita.
Molion.onos.vir apud homerum.
Molior.iris.por aparejar.
Molops.opos.interpretatur vibex.
Moenia.um.por los muros dela cibdad.
Monoptota.por cosa de vn caso.
Monas monadis.por la vnidad.
Monychus.i.por vno delos centauros.
Monile.is.por el collar de oro.
Monoceros.otis.por el vnicornio.
Monops.opos.interpretatur vnoculus.
Monumentũ.i.por memoria de algo o sepultura.
Moretum.i.por el almodrote.
Morges.etos.vir et rex italie.
Morio.onis.por el bouo.
Morini.pueblos son de brujas.
Morus.i.por moral arbol.
Morum.por la fruta del.
Mosa.e.fluuius est gallie aquitanice.
Mos moris.por la costumbre.
Moses.is.propheta et capitan delos judios.
Mulceo.es.mulsi.por halagar.
Mulciber.bris.por el dios vulcano.

Mulgeo.es.mulsi.por ordeñar.
Mulcto.as.aui.por penar en dinero.
Mulio.onis.por azemilero o mulatero.
Multicium.ij.por vestidura delicada.
Municeps.pis.por morador dela villa.
Municipium.ij.por villa con iuridicion.
Munimen.inis.por guarnecimiento.
Munus.eris.por el don.
Muria.ę.por salmuera o salmorejo.
Mus.ris.por el raton.
Musa.ę.por la musa o inquisidora.
Muscus.i.por el almizque.
Muscus.i.por moho de arbol.
Mustacium.ij.por pan amassado con mosto.
Mutina.ę.por vna cibdad de italia.
Mutilus.a.um.por cosa mocha.

Nabis.is.por la girafa animal peregrino.
Nabilis.e.por cosa que se puede nadar.
Nanciscor.eris.por alcançar z ganar.
Napus.i.por el nabo luengo.
Nar.ris.por vn rio de vmbria en italia.
Narcissos.i.puer.z flos.
Nares.ium.por las narizes.
Naricia.ę.por vna ysla enel mar jonio.
Nasica.ę.nombre proprio de vn romano.
Naso.onis.por hombre narigudo.
Nasus.i.por la nariz.
Narthex.cos.interpretatur ferula.
Natalis.is.por el dia del nascimiento.
Natales.ium.por el estado en que nacemos.
Natu por el nacimiento.
Natrix.cis.por cierta serpiente.
Naufragus.a.um.por el q̃ se le quebro la naue.
Nausicaa filia alcinoi.
Nebris.idis.por pelleja de gama.
Nebrophonos.interpretatur hinnulos necans.
Necys.yos.interpretatur mortuus.
Neco.as.aui.por matar.
Nectar.aris.por lo que beuen los dioses.
Necto.is.xui.por enlazar.
Neelys.ydos.nuper adueniens.
Nefas indeclinabile.por illicito.
Nefandus.a.um.por cosa no licita.
Nefarius.a.um.por lo mesmo.
Nefrens.dis.por el cochino de menos de año.
Negligo.is.exi.por menospreciar.
Nemea.regio est elidis.
Nemesis.dea indignationis.
Nenię.arum.por las endechas.
Neo.nes.por hilar.
Nepa.ę.por scorpion o alacran.
Nepos.otis.por el nieto.
Neptis.is.por la nieta.
Neoterici.por los autores modernos.
Neptunalia.orum.por las fiestas de neptuno.
Nequam indeclinabile.por cosa luxuriosa.
Nequaquam.en ninguna manera.
Nequeo.is.por no poder.
Nequicia.ę.por luxuria o malicia.
Nequis.por ninguno.
Ne aduerbium est negandi.
Nereus.ei.por el dios dela mar.
Nerio.enis.por la muger del dios marte.
Neris.idos.nomen ꝓprium apud Papiniũ.
Neritus.i.por vn monte dela isla itaca.
Nestor.oris.por vn griego varon.
Nestorides.por vn hijo o nieto de nestor.
Nex.cis.por la muerte.
Nexo.as.ui.por enlazar o trauar.
Nexo.is.ui.por aquello mesmo.
Nice.es.interpretatur victoria.
Niceterium.ij.por.insignias del v encimiento.
Nyctalops.opos.interpretatur lusciosus.
Nicticorax.acis.por la lechuza aue.
Nyctimene.moca fue de lesbo ysla.
Nimirum aduerbium.por ciertamente.
Niniue.es.por la cibdad de niniue.
Niobe.es.por vna hija de tantalo.
Ninus.i.por vn rey delos assyrios.
Nisyrus.i.por vna isla enla ribera de caria.
Nireus.ei.por vn niño muy hermoso.
Nisus.i.por el alcotan o esmerejon.
Niteo.es.por resplandecer.
Nitor.eris.por estribar o esforçarse.
Nix niuis.por la nieue.
Noctiuagus.a.um.por cosa que anda de noche.
Noctu aduerbium.por de noche.
Nola.ę.por vna cibdad de italia.
Nolo.non vis.por no querer.
Nomas.adis.pueblo es de africa.
Nomion.onos.vir apud homerum.
Nonę.arum.por ciertos dias del mes.
Nonagies aduerbium.nouenta vezes.
Nongenties aduerbium nouenta vezes.
Nongies.por aquello mesmo.
Noricum.i.por vna region cerca de dalmacia.
Nostras.atis.por cosa de nustro vando.
Nota.ę.por la señal o letra escripta.
Noto.as.aui.por señalar.
Notus.i.por el viento de medio dia.
Notus.a.um.por cosa conoscida.
Nothus.i.por el bastardo no legitimo.
Nouacula.ę.por la nauaja.
Noueni.ę.a.por de nueue en nueue.
Nouicius.a.um.por cosa nueua en arte.
Nouies aduerbium.por nueue vezes.
Nubes.is.por la nube.
Nubo.is.por casarse la muger.
Nugę.arum.por los desuarios.
Numa.ę.por el segundo rey delos romanos.
Numanus.i.por varon enel vergilio.
Numantia.ę.por vna cibdad de españa.
Numen.inis.por dios o poder diuino.
Numisma.atis.por el nomo o moneda.
Numicius.ij.por vn rio de italia.
Nundinę.arum.por ferias de nueue dias.
Nunquid aduerbium.por auentura.
Nuo.is.por guiñar o hazer del ojo.
Nuper aduerbium.por poco ha.
Nuptię.arum.por las bodas.
Nus noos.interpretatur mens.
Nutrio.is.por criar.

Ob prepositio por enderredor.
Obelus.i.interpretatur veru.
Obeliscus.interpretatur veruculum.
Obesus.a.um.por cosa gruessa.
Obex.icis.por el obstaculo o estoruo.
Obijce.est obstaculum.

Obijcio.is.eci.por contraponer.
Oblecto.as.por alegrar a otro.
Obliuiscor.eris.por oluidar.
Obolus.i.por cierta moneda.
Obruo.is.rui.por poner so tierra z agua.
Obses.idis.por el rehen.
Obstipus.a.um.por cosa cabezcaida.
Obticeo.es.obticui.por callar absolutum.
Obtrecto.as.por reprehender lo que otro haze.
Ochema.atos.interpretatur currus.
Occido.is.penultima breui.por caer
Occido.is.penultima longa.por matar.
Occino.is.por cantar en contrario.
Occiput.itis.por el colodrillo.
Ocys.interpretatur velox citus.
Octies aduerbium.por ocho vezes.
Octoni.ę.a.por de ocho en ocho.
Occulo.is.ui.por asconder.
Odus.ontos.interp̄tatur dens.
Ocax.cos.interp̄tatur temo.onis.
Oeconomica.orum.por la economica.
Oeconomus interpretatur villicus.
Oecophilax.acos.i.domi custos.
Oedipus.odis.por vn rey de thebas.
Oenomeli.por la clarea de vino z miel
Oenops.opos.vir homero in odissea.
Oesopum.i.por la grossura de lana suzia.
Oestros.u.interp̄tatur tabanus.
Ofella.ę.por carne sin huesso.
Offa.ę.por aquello mesmo.
Offendo.is.por tropeçar.
Officio.is.eci.por empecer.
Ogdoas.ados.interpretatur octaua.
Ohe.interiectio ridentis.
Olearos.i.por vna isla del arçapielago.
Oleaster.i.por el azebuche.
Oleaginus.a.um.por cosa de oliua.
Olenos.por vna ciudad de etolia o boecia.
Oleo.es.por oler echando de si olor.
Oleter.ros.interpretatur perditor.
Olfacio.is.por oler recibiendo olor.
Olim aduerbium.por en algun tiempo.
Olympionices.ę.por vencedor en olympia.
Olympus.i.mons est multis in locis.
Oloason.onos.n.p.viri.
Olx olcos.interpretatur sulcus.
Omasum.i.por grossura enla barriga.
Omelix.interpretatur coetaneus
Omitto.is.por dexar.
Omostix.interpretatur coniunx.
Onar.ros.interpretatur somnium.
Oniar.interpretatur ęque somnium.
Onyx onychis.por la cornerina piedra.
Onos.u.interpretatur asinus.
Opa.ę.n.p.fęmine.
Opacus.a.um.por cosa sombria
Opaon.onis.n.p.viri.
Operio.is.operui por cobrir.
Opes.um.por las riquezas.
Ophis.ios.interpretatur serpens.
Ophrys.yos.interpretatur supercilium.
Opilio.onis.por el pastor de ouejas.
Opimus.a.um.por cosa fertil z gruessa.
Opis.is.por vna nympha.
Opis in genitiuo por ayuda.
Opis interpretatur retro
Opois idem est quod opus opuntos.
Oporinos.interpretatur autumnalis.
Operior.iris.por esperar a otro.
Opifex.icis.por official de algun arte.
Ops.opos.per o mega est oculus.
Ops.opos.per o micron est vox.
Optimates.um.por los buenos ciudadanos.
Opus.untos.por vna cibdad de grecia.
Ora.ę.por la costa dela mar.
Orbis.is.por la redondez.
Ordior.iris.por ordir.z començar.
Orichalcum.i.por alaton morisco.
Orgentorix.igis.vn principe frances.
Oricum.i.oppidum est thracię.
Origanum.i.por el oregano yerua.
Origenes.is.n.p.viri.
Origenestes.ę.ex origenis secta.
Orion.onis.por vna cierta constellacion.
Orior.iris.por nacer.
Orithya.ę.n.p.fęminarum
Oryx.ygis.vn animal es no conocido.
Ornis.ithos.interpretatur gallina.
Orobus.i.interpretatur eruum.i.ieruo.
Orodes.is.por vn varon enel Vergilio.
Orthographia.ę.por la orthographia.
Ortyx.gos.interpretatur coturnix.
Os.otos.interpretatur.auris.
Oscen.inis.por el que canta conla boca.
Oscina.ę.por la que canta conla boca.
Osyris.idis.por vn dios delos griegos.
Ouis.is.por la oueja
Oximeli potio ex aceto z melle.
Oxys.interpretatur velox z acutus.
Oxytonos interpretatur acentus acutus.

Pabulum.i.por el pasto que no es grano.
Pabulor.aris.por yr a buscar pasto.
Pachinus.i.por vn cabo de sicilia.
Pachys.ios.interpretatur crassus.
Paciscor.eris.por hazer pacto.
Pacorus.i.por vn rey de parthia.
Pacuuius.ij.por vn poeta antiguo.
Pactolus.i.por vn rio de lydia.
Padus.i.por vn rio de italia.
Pean.anis.apollo aut laus illius.
Pes pędos interpretatur puer.
Pędagogus.por el ayo del niño.
Pędico.as.por hazerlo a moço.
Pędotribes.interpretatur exercitor puerorum.
Pegma.atis interpretatur ludus.
Pagasis.idos.fęmina a pagasa vrbe.
Pagina.ę.por la hoja del libro.
Pago.is.pepigi.por hazer pacto.
Pagus.i.por el barrio o aldea.
Pala.ę.por la pala o arbol no conocida.
Palatum.i.por el paladar.
Palinodia.as.interp̄tatur recantatio.
Pallas.antis.por el hijo del rey euandro.
Pallas.adis.por la diosa minerua.
Pallesco.is.por amarillecerse.
Pallicus.i.filius iouis ex thalia.
Palmes.itis.por el sarmiento enla vid.
Palor.aris.por huyr el desbaratado.
Palus.udis.por la laguna.

Palus.i.por el palo o picota.
Pamphagos.interpretatur omnia comedens.
Pamphylia.e.por vna region de asia la menor.
Pampinus.i.por el pampano dela vid.
Pan. panos.deus pastorum.
Panaretos.est omnimoda laudatio.
Pandamator.oros.omnia domans.
Pando.is.por abrir o manifestar.
Panegyris panegyrios. interpretatur festum z laus.
Pango.gis.por plantar o componer.
Pansa.e.por patudo de pies llanos.
Panther.eris.penultima acuta.nomen ppium viri.
Panther.eris.vltima acuta animal celebre.
Panthoos.us.vir troianus.
Panthoides.e.filius panthus.
Papauer.eris.por la dormidera.
Pape.interiectio admirantis.
Papo.as.por comer papas.
Pa pas.e.interpretatur auus aui.
Papilio.onis.por la mariposa.
Par paros.interpretatur par paris.
Paradisus.i.est hortus.
Paragoge.es.interptatur deductio.
Parasceue.es.interptatur pparatio.
Parasitus.i.por el truhan por comer.
Parco.is.por perdonar o guardar.
Paris.idis.por vn hijo de priamo.
Parnasus.i.mons phocidis.
Parthenius.ij.por vn monte de arcadia.
Parthenius.ij.por vn rio de paphlagonia.
Parthenope.es.ciuitas est Neapolis.
Parthenopeus.i.por vn rey de arcadia.
Partior.iris.por partir.
Parturio.is.por auer gana de parir.
Pasco.is.paui.por apascentar ganado.
Pascua.e.por el pasto o dehesa.
Passer.eris.por el gorrion.
Passus.us.por el passo o passada tendida.
Passum.i.por el vino bastardo
Pastinaca.e.por çanahoria o cierto pece.
Pateo.es.patui.por ser manifiesto.
Patagia.e.por vn rio de sicilia.
Pataulum.ij.por padua cibdad.
Patina.e.por el plato.
Patrisso.as.por remedar al padre.
Patro.as.patraui.por hazer.
Patrocinium.ij.por el abogamiento.
Pauco vel paucsco.por auer pauor.
Paulatim aduerbium.por poco a poco.
Pecten inis.por el peine o pendejo.
Pecto.is.por peinar.
Peculium.ij.por el pegujal.
Pecus.oris.por el ganado.
Pecus.udis.por la res como oueja.
Pedes.itis.por ombre o muger de pie.
Pediculus.i.por el piojo o ladilla.
Pedissequa.e.por la que acompaña a otra.
Pedo.is.pepedi.por peer.
Pedo.onis.por el que tiene grandes pies.
Pegasus.i.por el cauallo con alas.
Peiero.as.aui.por perjurarse.
Pelagon.onos.vir apud homerum.
Pelamys.idis.por atun nueuo.
Pelyx.interptatur galea.
Pelecan.anos.auis est pelecanus.
Pelecas.antos.eadem auis est.
Peleus.ei.eaci filius fuit.
Pelias.e.hijo fue de neptuno z rey de thessalia.
Pelias.adis.por cosa hembra de pelion monte.
Peligni.orum.por pueblos de italia.
Pelion.ij.por vn monte de thessalia.
Pellicio.is pellexi.por atraer con halagos.
Pello.is.pepuli.por empuxar.
Pelops.opos.tantali filius.
Polor.oros.interptatur magnum.
Peloros.idem quod pelorus.
Pelorus.i.por vn monte cabo de sicilia.
Peluis.is.por el bacin de pies.
Pelusium.ij.por vna cibdad de egypto.
Penates.um.por los dioses de casa.
Pendeo.es.por estar colgado.
Pendo.is.por dar o pagar pinsion.
Penelope.es.filia icarij mulier vlyxis.
Penes ppositio.por cerca en señorio.
Penes.etos.interpretatur pauper.
Penetro.as.por meter adentro.
Penitus aduerbium.por del todo punto.
Pentagonus.i.por de cinco rincones.
Pentaptoton.quod per quinqz casus declinatur.
Pentecoste.interptatur quinquagesima.
Pentheus.i.por vn rey de thebas.
Penus.oris.por la puision de comer.
Penus.us.aquello mesmo.
Peperi.interpretatur piper.
Permaneo.es.permanecer hasta el cabo.
Pera.e.por el çurron o esclauina.
Perdix.icis.perdix auis.
Perendie aduerbium.por trasmañana
Percello.is.perculi.por herir.
Pergamum.i.vna noble cibdad de asia.
Pergama.orum.la cibdad de troia.
Pericles.is.capitan delos athenienses.
Periclymenes.e.hijo de neleo rey de pylo.
Perictiou.enos.n.p.viri.
Periculum.i.por peligro o esperiencia.
Periodus.i.est circuitus finis.aut terminus.
Perimo.is.por matar.
Peripetasma.atis.el cielo dela cama.
Periphas.antos.n.p.apud vergilium.
Peripsema.atos.interptatur purgatio.
Peristromaton.genus quoddam vestis.
Permissus.i.vn rio de boecia.
Pero.onis.abarca de cuerpo crudo.
Pernicies.ei.muerte o destrucion.
Perpes.etis.cosa perpetua z continua.
Perpetior.eris.por sufrir hasta el cabo.
Perpetro.as.por hazer en mala parte.
Perrhebus.a.um.cosa de thessalia.
Persephone.es.pserpina diosa del infierno.
Perusium.ij.persona cibdad de italia.
Pessundo.as.por acocear.
Petaso.onis.por tocino.
Petilia.e.cibdad dela brucia.
Peto.is.herir o demandar.
Phęax.acos. aliquis vir ex phęacia.
Phaeton.onis.hijo del sol z climene.
Phaetusa.hija del sol z neera.
Phabs.bos.interptatur palumbes.
Pharinx.gos.interptatur guttur.
Pharmacopola.e.boticario.

Phaselus.i.por la barca.
Phasis.idis.vn rio delos colchos.
Phalanx.gis.batalla a pie.
Phemoneo vna de diez sybilas.
Phenax.acos.interpretatur deceptor.
Pheretrum.i.las andas de muertos.
Pher.eros.interpretatur fera.
Phicus.untos.ciuitas aphricę.
Phygopolis.interpretatur fugiens ciuitatem.
Phylax.acos interpretatur custos.
Phyleros.otis.n.p de vn varon.
Phylis.idis vna reina de thracia.
Phylocorus.i.fue vn hystoriador.
Philopatris.amans patriam.
Phylopemenes vir celebris apud grecos.
Philos.interpretatur amicus.
Philothersites.ę.amans thersitem.
Phylura.ę.la teja arbol.
Physeter.etis.vna specie de vallena.
Physica.orum. vna obra de aristoteles.
Phlius.untis.vna cibdad de achaia.
Phlegeton.ontos.fluuius inferorum.
Phleps.ebos.interpretatur vena.
Phoca.ę.por el lobo marino.
Phocis.idis.por vna region de grecia.
Phocus.i.por vn hijo de caco.
Phonascus.i.maestro que adoba la boz.
Phoneis.entos.interpretatur vocalis.
Phoenicopterus.i.aue de alas bermejas.
Phoenix.icos.vir a quo dicta phoenice.
Phoenissa.ę.por muger de phoenicia.
Phor.oros.interpretatur fur.
Phorbas.antos.filius priami.
Phorcin.deus marinus qui phorcus.
Phos.otos.interpretatur lumen.
Phos.otos.interpretatur vir.
Phrater interpretatur tribulus.
Phrear.atos.interpretatur puteus.
Phren.enos.interpretatur mens.
Phrenitis non phrenesis.la frenesia.
Phryx.ygis.por vn varon de frigia.
Phrygia.ę.por muger de frigia.
Phthir.iros.interpretatur pediculus.
Phtisis.is.por tisica dolencia.
Pica.ę.por la picaça.
Picenum.i.la marca de ancona.
Picentinus.a.um.cosa de alli.
Picus.i.varon fue buelto en aquella aue.
Pydes.etos.n.pro.viri.
Pyga.ę.interpretatur clunis.
Pygargus.i.specie de aguilla & cieruo.
Phryges.etos.nomen viri proprium.
Pyla.ę.la pelota para iugar.
Pileus.i.el bonete o caperuça.
Pyla.ę.por el pilar para sostener.
Pylene.es.por vna cibdad de etolia.
Pyles.etos.n.p.viri.
Pylos.i.cibdad cerca de thessalia.
Pilus.i.por el pelo dela cabeça.
Pipo.as.por piar el alcon.
Pipillo.as.por cantar el gorrion.
Piper.eris.por la pimienta.
Pinso.is.por batir el farro.
Pyrpyros.interpretatur ignis.
Pireus.i.por vn puerto de athenas.
Pirus.i.por el peral.
Pirum.i.por la fruta deste arbol.
Pyragmon.onis vno delos ciclopes.
Pyragmis.idis.cosa que sube en agudo.
Pyrene.es.por los montes pireneos.
Pyretrum.i.por el pelitre rayz conocida.
Pyrgoteles.i.scalptor gemarum.
Pyrois.entis.vno delos cauallos del sol.
Pyropus.i.el carbunco piedra.
Pistacium.ij.el alhozigo arbol & la fruta.
Pistris.is.n.p.de vna naue.
Pitheus.vn rey de trohezen.
Pituita.ę.la flema humor.
Pyteleon.ontis.por varon griego.
Pitys.yos.interpretatur pinus.
Pythmen.enos.interpretatur fundus.
Pythagoras.ę.n.p.de vn philosopho.
Pythius.a.um.cosa de apollo.
Pytisma.atis.interpretatur irroratio.
Pytilisma.atis.por aquello mesmo.
Python.onis.la serpiente que mato apollo.
Placuns.untos.interpretatur placenta.
Plaudo.is.fauorecer con voz & manos.
Planes.etos.interpretatur deceptor.
Plaga.ę.por region o playa.
Plaga.ę.la red para tomar fieras.
Plaga.ę.por la llaga o herida.
Platanon.onis.lugar de platanos.
Plebs.ebis.por el pueblo.
Pleuron.onos.ciuitas est ętolię.
Plico.as.por plegar.
Plecto.is.por herir o punir.
Plutax.n.pro.viri.
Pneuma.atis.por el spiritu.
Podagra.ę.por la gota delos pies.
Podalirius.ij.medico hijo de esculapio.
Poderis.is.vestidura hasta en pies.
Poesis.is.la poesia arte.
Poema.la obra del poeta.
Poemen.enos.interpretatur pastor.
Polis.interpretatur ciuitas.
Politis.idos.ciuis fęmina.
Polydamas.antos.vir troianus.
Polychir.iros.interpretatur multi manus.
Polydorus.i.vn hijo del rey priamo.
Polymestor.oris.rey fue de thracia.
Polynices.n.p.viri celebre.
Polyphemos.vnus ex cyclopibus.
Polycletus.i.vn entallador o estatuario.
Polypus.i.pulpo pescado.
Pollex.icis.el dedo pulgar.
Pollix.inis.lo sotil dela harina.
Pollux.cis.hijo fue de iupiter
Poltin.inos.rex fuit thracię.
Pompholix.lauadura de escoria.
Pompholix.igos.interpretatur bulla.
Pondo in plurali.por libra.
Pondus.eris.por la carga.
Pone prępositio & aduerbium por tras.
Ponos interpretatur labor vel dolor.
Pontus.i.por el mar.
Popa.ę.la grossura del vientre.
Popeanum.cierto afeite de mugeres.
Popisma.atis.ferida de vna mano con otra.
Poples.itis.la rodilla por de tras.

Populus.i.por el pueblo.
Porsena.ę. rey fue delos ethruscos.
Portio.onis.la parte o racion.
Portulaca.ę.la verdolaga.
Posidon.onos.interpratur neptunus.
Posteri.orum.los que vernan despues.
Postis.is.por la puerta de madera.
Posticus.a.um.cosa trasera.
Posticus.i.el postigo puerta detras.
Postridie.aduerbium vn dia despues.
Potior.eris.alcançar lo deseado.
Potis.e.por cosa que puede.
Poto.as.por beuer o dar a beuer.
Pręprępositio. por ante.
Pręceps.itis.cosa perturbada o acelerada.
Pręcino.is.cantar delante.
Pręcipito.as.por derriuar o caer.
Pręcipio.is.mandar enseñando.
Pręcox.ocis.por cosa temprana.
Pręcoquus.a.um.por aquello mesmo.
Pręcordia.orum.las telas del coraçon.
Pręcurro.is.correr delante.
Prędo.onis.el robador.
Prędico.as.por predicar.
Prędico.is.por dezir antes.
Pręneste.is.vna cibdad de italia.
Prępedio.is.por impedir.
Prępes.etis. cosa ligera o que buela
Pręputium.ij.por el capillo del ꝛc.
Pręs.edis.el abonado en heredades.
Prętripio.is.por arrebatar antes.
Pręstigię.arum.juegos de passa passa.
Pręsto indeclinabile.cosa presente.
Pręsul.ulis.perlado o perlada.
Pręter pposito.por sacando afuera.
Presbiter.eris.interpratur senior.
Prester.ris.cierta especie de sierpe.
Prester.eris.llama del cielo.
Prex.cis. por el ruego.
Priamus.rey de troia hijo de laomedon.
Priamides.ę.hijo o nieto de priamo.
Priamis.idos.hija o nieta de priamo.
Priapus.i.por el dios delos huertos.
Pridie.por vn dia en antes.
Primates.tum. los principales dela cibdad.
Primores.orum. aquellos mesmos.
Pristinus.a.um.cosas de pocos dias passados.
Proauus.i.por el bisauuelo.
Probrum.i.por el denuesto.
Probus.a.um.cosa buena ꝛ prouechosa.
Procella.ę.por tempestad.
Proceres.um.los principales varones.
Procerus.a.um.cosa grande en su especie.
Proculco.as.hollar o tropellar.
Procumbo.is.caer lexos.
Prodigo.is.egi.por destruyr.
Prodigus.a.um.cosa gastadora.
Prodo.is.manifestar o dar por traicion.
Profanus.a.um.cosa no sagrada.
Profestus.a.um.cosa no de fiesta.
Proficio.is.por aprouechar.
Proficiscor.eris.partirse a algun lugar.
Profiteor.eris.hazer professión.
Profor.aris.por hablar.
Profugio.is.huyr a lexos.
Profundo.is.por derramar mucho.
Profundus.a.um.cosa honda.
Profusus.a.um.el que derrama mucho.
Progenies.ei.por la generacion.
Prohibeo.es.vedar ꝛ apartar.
Proles.is.por la generacion.
Proluo.is.lauar mucho.
Promantis.idos.interpratur vaticinans.
Prometheus.ei.hijo de iapeto.
Promethides.ę.hijo de aqueste.
Promineo.es.estar encima.
Promo.is.sacar lo guardado.
Pronepos.otis.el bisnieto.
Proneptis.por la bisnieta.
Pronuba.ę.la madrina de boda.
Pronus.a.um.cosa cuesta yuso.
Propago.inis.la prouena dela vid.
Prope pręposito.por cerca en lugar.
Propertius.ij.nombre de vn poeta.
Propino.as.dar a beuer delo que beuiste.
Propontis.el mar cerca de constantinopla.
Prophetes.ę.el propheta varon.
Prophetissa.ę.la profeta muger.
Prophetis.is.por lo mesmo.
Propter pposito.para dar causa.
Protinus aduerbium.por luego.
Prosa.ę.la diosa que endereça el parto.
Prosa.ę.la oracion prosa.
Proserpina.ę.la muger de pluton.
Proseucha.ę.el ospital de pobres.
Prosymna.ę.vna cibdad de thessalia.
Prosper.a.um.cosa que da prosperidad.
Proteus.i.vn dios dela mar.
Protogenes.is.por primogenito.
Prototypon.el original.
Prudes.entos.n.p.viri.
Prurigo.inis.la comezon.
Prunus.i.el ciruelo arbol.
Psallo.is.por cantar.
Psaltes.ę.el cantor.
Psaltria.ę.la cantora.
Psar.aros.interpratur sturnus.
Pseudo in compositione.por falso.
Pterix interpratur ala auis.
Ptisana.ę.el ordiate o fresadas.
Ptolemęus.nombre delos reyes de egypto.
Ptolemęus.mathematico notable.
Ptos.cos.interpratur lepus.oris.
Pubes.is.por el pendejo.
Publipor.oris.el moço de publio.
Pudes.entos.n.p.viri.
Pudicus.a.um.cosa casta.
Pugil.lis.luchador o luchadora.
Pugillares.las tablillas para escreuir.
Pulex.cis.la pulga.
Puls pultis.por las puchas.
Puluinar.aris.estrado de almohadas.
Puluis.eris.el poluo.
Pungo.is.por punçar.
Pupa.ę.la muñeca.
Pupus.i.el muñeco.
Pupula.ę.la niñilla del ojo.
Pupillus.i.por el pupillo.
Pus.uris.por la podre.

Quadrigę.arum.carro de quatro cauallos.
Quadrigies aduerbium.quarenta vezes.
Quadrans.tis.la quarta parte de doze.
Quadrimus.a.um.cosa de quatro años.
Quadrigenties. quatrocientas vezes.
Quęstus.us.por la ganancia.
Quęro.is por ganar o buscar.
Qualus.i.por el canastillo.
Quater aduerbiū.por quatro vezes.
Quaterni.ę.a.por cada vno quatro.
Quatio.is.quasi.por sacudir.
Queror.eris.por querellarse.
Quercus.us.por el enzina arbol.
Queso.is.quęsumus.por rogar.
Questus.us.por la querella o quexa.
Quies.etis.por la holgança.
Quinquatria.orum.fiestas eran de minerua.
Quincuns.cis.las cinco partes de doze.
Quinquagies aduerbiū.cincuenta vezes.
Quingenties aduerbiū.quinientas vezes.
Quinquies aduerbiū.por cinco vezes.
Quinqueni.ę.por cada cinco.
Quinquageni.ę.a.por cada cincuenta.
Quingenteni.ę.a.por cada quinientos.
Quirinus.i.romulo rey delos romanos.
Quiris.itis.por el romano.
Quisquilię.arum.por frascas quasi nadas.
Quisquilia.ę.por la coscoja arbol.
Quintilis.is.por el mes de julio.

Rabula.ę.por el abogado indoto.
Racipolis.is.rex fuit barbarus.
Rapio.is.por arrebatar.
Rapum.i.el nabo.raphanus.i.el rauano.
Rastrum.i.el rastro o rastrillo.
Raucio.is. por enronquecer.
Rebellio.onis.por la rebeldia.
Recido.is.por recaer.
Recido.is.penultima longa por cortar.
Reclino.as.por inclinar o recostar.
Recumbo.is.por acostarse.
Recuso.as.aui.por rehusar.
Recutitus.a.um.circuncidado.
Recludo.is.si.por abrir lo cerrado.
Redigo.is.egi.por reduzir.
Redimo.is.emi.arrendar o redemir.
Redimiculum.i.por el ornamento.
Reddo.is.por tornar a dar.
Redoleo.es.por oler bien.
Refercio.is.si.por recalcar.
Reficio.is.eci.por rehazer o restaurar.
Refringo.is.por quebrar.
Refuto.tas.aui.por redarguir.
Relco.es.cui.por raer o quitar.
Reliquię.arum.por las reliquias.
Remaneo.es.si.por quedar.
Remex.igis.por remador o galeota.
Ren renis.por las renes o riñones.
Reor.eris.por pensar.
Reperio.is. por hallar.
Repo.is.si.por entrar no sintiendose.
Requies.ei.por la holgança.
Requiro.is.siui.por buscar o requerir.
Resideo.es.por estar mucho asentado.
Reses.dis.el que mucho esta asentado.
Resilio.is.por saltar atras.
Respuo.is.por menospreciar.
Restis.is.por soga o ristra.
Resulto.as.aui.por resurtir.
Reticeo.es.por callar mucho.
Retinaculum.i.por el retenedor.
Rhadamantis.idos.filius iouis.
Rhamnes.etis.vn varon enel vergilio.
Rhebus.i.vn nombre de cauallo.
Rheda.ę.por el carro o carreta.
Rhegium.ij.vna ciudad de italia.
Rhetor.oris.por el orador rhetorico.
Rhin.nos.interpretatur naris.
Rhinoceros.otis.vn animal no conocido.
Riphei.orum.montes son septentrionales.
Rhodanus.i.el ros o rona rio de francia.
Rhodos.i.por la isla y ciudad de rhodas.
Rox.gos.interpretatur acinus.i.
Rododaphne.es.por el adelpho.
Rodope.es.por vn monte de thracia.
Ringo.is.por reñir o risar.
Ringor.eris.por lo mesmo.
Rito.as.a quo sunt prorito.as.irrito.as.
Ritus.us.la costumbre antigua.
Rogus.i.por el fuego.
Ruber.a.um.por cosa vermeja.
Rubigo.inis.por herrumbre o añubla.
Rubrica.ę.por el almagra.
Rubus.i.por la çarça mata conocida.
Robur.oris.por robre o fuerça.
Rudens.tis.por la cuerda dela naue.
Rudis.e.cosa nueua o no labrada.
Rudis.is.la vara del alcalde.
Rudo.is.rudi.por rebuznar.
Rudus vel ruder.la suziedad o vassura.
Rufę.arum.campanię oppidum.
Rumex.icis.la romaza yerua.
Ruo.is.por caer o derribar.
Ruspina.ę.oppidum aphrice.
Rusticus.a.um.por cosa del campo.
Ruteni.orum.pueblos son de alemaña.
Rutuli.orum.pueblos son de italia.
Rutulus.a.um.por cosa roxa o ruuia.
Rutuba.ę.por vn rio de italia.
Rutupe.es.vna cibdad de sicilia.

Saburra.ę.vn capitan de africa.
Sabus.i.vn rey delos sabinos.
Sagus. i.saga.ę.el adeuino o adeuina.
Salamin.inis.vna ciudad y isla de grecia.
Sales.tum.por los donaires.
Salix.icis.por el salze arbol.
Salmacis.nympha y fons.
Salio.is.por saltar.
Salomon.rey delos judios.
Salome.es.muger judia.
Salpe.es.nombre de vna muger partera.
Salpiga.ę.cierta serpiente en africa.
Salpinx.gos.interpretatur tuba.
Salsugo.inis.por el sudor dela sal.
Salto.as.por bailar o dançar.
Saluber.bris.bre.por cosa saludable.
Salum.i.por la mar.
Sambucistes.ę.el que tañe sambuca.
Sambucistria.ę.por la que la tañe.

Samos.i.insula maris ionii.
Samnis.itis.ombre de samnio en italia.
Sancio.is.xi.por establecer.
Sandix.cis.yerua para teñir colorado
Sandicinus.a.um.cosa deste color.
Saperda.e.por vn cierto pescado.
Sapis.is. por vn rio de lombardia.
Sapo.onis.por el xabon.
Sapphyrus.i.çafir piedra preciosa.
Sappho.us.poetis mitylenea.
Sarcina.e.por carga o sarcia.
Sarcio.cis.por coser y surzir.
Sarcophagus.i.genus lapidis.
Sardis.ium.ciuitas est asie.
Sardonix.icis.cierta piedra preciosa.
Sarmates.e.vn varon de tartaria.
Sarmatis.idis.muger de aquella tierra.
Sarpedon.onos.filius est iouis.
Sarracum.i.por el carro.
Sarcina.e.por vna cibdad de italia.
Sarx sarcos.interpretatur caro.
Sason.onis.isla entre brundusio y epiro.
Saties.vel satias por el hastio.
Satelles.el armado que acompaña a otro.
Saturnalia.orum.fiestas eran de saturno.
Scabo.is.scabi.por rascar.
Scale.arum.por las escaleras.
Scalpo.is.psi.rascar o esculpir.
Scando.is.por sobir.
Scamnum.i.por el escaño.
Scelus.eris.por gran pecado.
Scepsis.ios.interpretatur excusatio.
Schema.atis.figura interpretatur.
Scyphus.i.vaso era para sacrificar.
Scythes.e.ombre de tartaria.
Scythis.dis.por muger de alli.
Scitus.a.um.por cosa hermosa o sabia.
Sciscitor.aris.preguntar para saber.
Scolex.cos.interpretatur vermis.
Scolopendra.herba est y animal.
Scolops.opos.interpretatur palus.udis.
Scoma.atos.interpretatur facetie.
Scope.arum.scoba para barrer.
Scopo.is.por barrer con scoba.
Scor.atos.interpretatur merda.
Scrobs scrobis.por el hoyo.
Scrupulus.i.por cierta pesa.
Scrupus.i.por la piedra.
Scrupulus.i. por la piedrezita o china.
Scurra.e.por el truhan.
Sebetus.i.vna fuente de napoles.
Seco.as.por cortar.
Securis.por la segur o hacha de armas.
Securus.a.um.cosa sin cuidado.
Secus preposítio.por cerca.
Secus aduerbium.por en otra manera.
Secundum preposítio.por segun.
Sedes.is.por el assiento.
Sedile.is.por silla de assentar.
Seditio.onis.bollitio o alborote.
Sedulus.a.um.por cosa diligente.
Seges.etis.por la miesse dela tierra.
Seleis.entos.ciuitas est homero.
Seligo.is.por apartar lo escogido.
Semel aduerbium.por vna vez.
Semis.issis.por la meytad dela libra.
Semis aduerbium.por medio del entero.
Senecio senicionis.por vejezuelo.
Senium.ij.por la vejez.
Senones.pueblos son de francia.
Seorsum aduerbium.apartadamente.
Sentes.ium.por las espinas.
Sensim aduerbium.por poco a poco.
Seps.is.por seto o cierta sierpe.
Sepes.is.por aquello mesmo.
Separ.por cosa desigual.
Sepelio.is.por enterrar.
Sepia.e.por la xibia pescado.
Sepio.is.psi.por cercar de seto.
Septeni.e.a.por cada vno siete.
Sequana.e.vn rio de francia.
Sequani.orum.pueblo cerca deste rio.
Ser.eros.vir ex serica regione.
Serapis.dis.dios de egypto.
Seres.ium.ciertos pueblos orientales.
Sero.as.aui.por cerrar con cerradura.
Sero.is.eui.por sembrar.
Seria.e.por tinaja o vasija de barro.
Seria.orum.por las veras no burlas.
Sericus.a.um.por cosa de sirgo.
Serotinus.a.um.por cosa tardia.
Seriphos.vna isla del arçapielago.
Seria.orum.por las aguirnaldas.
Serum.i.por el suero dela leche.
Sestos.cibdad de europa.
Sextili.por el mes de agosto.
Sextans.las dos partes de doze.
Sextarius.cierta medida.
Sesostris.is.por vn rey de egypto.
Seuerus.a.um.cosa graue.
Sibilus.i.por el siluo.
Sibaris.ciuitas apulie.
Sibina.e.genus teli est.
Sica.e.la daga o copagorja.
Sicarius.ij.por el homiziano.
Sicania.e.por la isla de sicilia.
Sicanus.a.um.por cosa desta isla.
Siculus.a.um.por lo mesmo.
Sycomorus.i.la higuera moral.
Sicheus.i.el marido de dido.
Sidereus.interpretatur ferreus.a.um.
Sido.is.sidi.por hazer assiento.
Sydus.eris.la constellacion.
Syla.e.vn bosque de lucania.
Siler.eris.la vimbrera.
Siler.eris.vn rio de italia.
Silex.icis.la piedra pedernal.
Siligo.inis.el escandia o trigo candial.
Siliqua.e.la vayna dela legumbre.
Silurus.i.vn pescado del nilo.
Symbolum.i.la conuenientia.
Simius.ij.el mono.Simia.e.la mona.
Simois.entis.vn rio de troia.
Simon onis.philosopho de athenas.
Symplegas.adis.saxum iuxta bosphorum.
Simphonia.e.por la consonantia.
Simulus.a.um.cosa roma vn poco.
Synagoga.e.interpretatur conuentus.
Sinapis.is.la mostaza o xenabe.
Sinapi.quod latine sinapis.

Sincerus.a.um.por cosa limpia.
Sinciput.itis.por vn pedaço de cabeça.
Sydon.onis.por vna ciudad de fenicia.
Sindon.onis.lintheum ex serico.
Singuli.ę.a.por cada vno.
Singilis.is.por guadaxenil rio.
Synhedra.ę.interpretatur consessus.
Synodus.interpretatur consilium.
Sinon.onis.por vn varon griego.
Sino.is.siui.por dexar.
Sinopis.is.por vna ciudad de ponto.
Synteresis.interpretatur conseruatio.
Sinuessa.ę. por vna ciudad de italia.
Sinum.i.la barreña para leche.
Sinus.us.el seno o golfo.
Siphax.acis.por vn rey de africa.
Simpharium.ij.por el velo para sombra.
Sipho.onis.el agua tocho.
Sipus.untis.por vna ciudad de apulia.
Syracusę.arum.çaragoça de sicilia.
Syren.enis.animal aquatile.
Syrinx.gis.por la siringa o vna ninfa.
Sirus.a.um.cosa de siria.
Sys.yos.interpretatur sus suis.
Siser.eris.por cierta rayz hortense.
Sisimbrium.el axedrea.
Sisto.is.estar quedo o durar.
Sisto.is.stiti.estancar o hazer estar.
Sithon.onis.por vn monte de thracia.
Siticen.inis.el tañedor delos mortuorios.
Siticina.ę.por la tañedora assi.
Smaragdinus.a.um.cosa desmaralda.
Smilax.cis.cierta especie de yedra.
Soboles.is.la generacion.
Socer.eri.el suegro.
Sodoma.ę.ciudad de palestina.
Soleo.es.acostumbrar.
Socors.dis.por cosa descoraznada.
Sodalis.is.compañero enlos plazeres.
Solen.enis.aqueductus siue piscis.
Solium.ij.la silla real o caldero de baños.
Soluo.is.por pagar o desatar.
Solox.ocis.lana grossera de cabras.
Sophia.grece est sapientia latine.
Sophocles.poeta tragicus.
Sophistes.ę.filosofo fingido.
Sophos.u. interpretatur sapiens.
Sophrosyne es.interpretatur modestia.
Sophos aduerbium interpretatur sapienter.
Sopio.is.iui.por adormecer a otro.
Sora.ę.vna ciudad de italia.
Soracte.is.vn monte cerca de roma.
Sorex.icis.por el sorçe o raton.
Sorbillo.as.sorber a menudo.
Sordes.ium.la suziedad o auaricia.
Soror.oris.por la hermana.
Sortes.ium.la respuesta delos dioses.
Sospes.itis.sano y saluo ombre o muger.
Sospita.ę.por cosa hembra desta manera.
Soter.eris.interpretatur saluator.
Spado.onis.por el castrado.
Spadix.icis.por el razimo de datiles.
Spanis.ios.interpretatur raritas.
Spargo.is.si.derramar.
Specus.us.por la cueua.
Speleum.i.por aquello mesmo.
Spelinx.cis.pro spelunca.
Spelunca.ę.por la cueua.
Sperno.is.por menospreciar.
Spinx vel sphinx.gis.animal no conocido.
Spinter.eris.la trença dela vestidura.
Spiculum.i.por la lança saeta o carxquillo.
Spio.us.vna ex nymphis.
Spondeo.es.por prometer.
Spolia.orum.por los spojos.
Spoletum.i.lugar de italia.
Sponsalia.orum.los desposorios:
Sponte aduerbium.voluntariosamente.
Splen.enis.el baço del asadura.
Spurius.ij.el bastardo no legitimo.
Stabilis.e. por cosa que esta y permanece.
Statiua.orum.estancia del real para poco tiempo.
Strabo.onis.el turnio ombre.
Straba.ę.la muger turnia.
Strages.is.el strago de muertos.
Stragulum.i.repostero o silla o albarda.
Stather.eris.el peso o balança.
Sterno.is.por igualar lo aspero.
Ster.atos. interpretatur seuum.
Sterto.is.por roncar dormiendo.
Steatoma.atis.specie de vlcera.
Sterpsiceros.otis por vna specie de cieruo.
Sthenelus.ii.hijo fue de capaneo y euadne.
Stigo.as.a quo sunt instigo.gas.castigo.gas.
Stenos.interpretatur robur.
Stimmi.ios.por alcohol.
Stipo.as.por tupir ꝛ constribar.
Stilus.i.graphium.por el puuçon.
Stipes.itis.por el tronco.
Stirps.pis.por el arbol y generacion.
Stix stichos.interpretatur tricenturia.
Styx.gis.aqua inferorum.
Stlopus.i.por el sonido delos buchetes.
Stirax.cis.por el estoraque.
Storax.acis.por aquello mesmo.
Stoni.populi sunt euganeorum.
Strategis.interpretatur dux foemina:
Strepo.is.por hazer estruendo con los pies:
Strideo.es.por rechinar con los dientes.
Striga.ę.por el manojo.
Strigilis.is.por la sarten o estregadera.
Stringo.is.xi.por apretar.
Strimon.onos.fluuius est thracię.
Strix.gis.por bruxa o cierta aue nocturna.
Struo.is.por edificar o ordenar.
Strues.is.est lignorum congeries.
Stupeo.pes.por pasmarse despanto.
Stupidus.a.um.quod motu ꝛ sensu caret.
Suadeo.es.por induzir con razones.
Sub ppositio.por de baxo.
Suber.eris.por el alcornoque.
Subtus.por debaxo sin medio.
Subter.por aquello mesmo.
Subscus.udis.por el tarugo o souina.
Subcollo.as.por traer enel cuello.
Subula.ę.por el alesna.
Succumbo.is.por caer o ser vencido.
Sucerda.suis stercus.
Sudes.is.por vara para tirar.
Sueuus.i.populi germanię.

Suffimen.inis.por el sahumerio.
Supellex.tilis.por el alhaja de casa.
Superstes.itis.por el que biue sobre otro.
Super ꝓpositio.por sobre.
Suppetię.arum.por ayuda de gente.
Suppleo.es.por suplir.
Supparus.i.por la vela o tienda.
Supplex.icis.por cosa humilde.
Sus.suis.por el puerco o puerca.
Susurrus.i.por el zumbido.

Tabes.is.por la sangre corrompida.
Tabi tabo.por aquello mesmo.
Tabraca.ę.por vna cibdad de africa.
Tachys.cos.interꝑtatur velox.citus.
Taygeta.ę.vna ex pleiadibus.
Tęnarus.i.por vn monte de lacedemonia.
Taygetus.i.taygeta.orum.mons lacedemonię.
Taias.interꝑtatur miser.
Talpa.ę.por el topo animal.
Talus.i.por el carnicol.
Talio.onis.por la pena del tanto por tanto.
Tanaquil.por muger romana.
Tango.is.tetigi.por tocar.
Tantundem tantidem.por otro tanto.
Tapes.etis.tapete o alquatifa.
Tarbarix.nomen ꝓprium viri.
Tartarus.i.por el infierno.
Taumas.antis.vnus ex titanibus.
Tecmor.oros.interꝑtatur finis.
Tegea.ę.oppidum arcadię.
Teges.etis.por cabaña o choça.
Tegeticula.ę.por pequeña cabaña.
Tego.is.por cobrir.
Telchin.nos.populus cretę.
Telegonus.i.filius vlyxis.
Telephus.i.hijo fue de hercules ⁊ auge.
Telemachus.i.filius vlyxis ⁊ penelope.
Telemus.i.por vn ꝓpheta delos ciclopes.
Telos.interpretatur finis.
Telon.onos.interꝑtatur publicanus.
Tellus.uris.por la diosa dela tierra.
Temetum.i.por el vino.
Temistocles.dux atheniensium.
Temno.is.tempsi.por menospreciar.
Temo.onis.por timon de aradro.
Tempe.por vn valle de thessalia.
Tendo.is.tetendi.por estender o endereçar.
Tenedos.por vna isla enfrente de troia.
Tenuis.e.por cosa sotil ⁊ delgada.
Tenus ꝓpositio.por hasta.
Tepesco.is.por entibiarse.
Terapne.es.por aldea de lacedemonia.
Teredo.inis.por gusano dela madera.
Teren.nos.interꝑtatur tener.
Tereus.ei.por vn rey de thracia.
Terreo.es.por espantar.
Teres.etis.por cosa rolliza.
Termes.etis.por el renueuo del arbol.
Tergeo.es.tergo tergis.por alimpiar.
Terni.ę.a. por cada tres.
Tero.is.triui.por hollar o gastar.
Testudo.inis.por el galapago.
Tesqua.sunt loca deserta ⁊ inculta.
Tethys.yos.por la diosa dela mar.
Tetra.interpretatur quattuor.
Tetragrammaton.i.quattuor litterarum.
Tetrarcha.ę.por vno delos quatro principes.
Tetricus.a.um.por cosa seuera ⁊ graue.
Tetrix.gos.interꝑtatur cicada.
Texo.is.texui.por texer.
Thales.vnus ex septem sapientibus.
Thamyris.por vn cantor de thracia.
Tarips.bos.nomen ꝓprium viri.
Thaumas.antis.vnus ex gigantibus.
Thebais.idos.opus de thebis.
Thebę.arum.por vna cibdad de boecia.
Thebę.es.por vna cibdad de egypto
Theca.ę.interpretatur capsa.
Thegmis.idos.dea vaticiniorum.
Thenar.aros.interꝑtatur vola manus.
Theodorus.i.nombre ꝓprio de varon.
Theodoricus.i.por vn rey delos Godos.
Theodosius.ij.por vn emperador de roma.
Theognis.idos.por vn poeta celebre.
Theon.onos.nomen celebre multorum.
Ther theros.interꝑtatur fera.
Thera.ę.insula callimachi patria.
Therinus.a.um.por cosa de estio.
Thermę.arum.por los vaños.
Thersites.ę.por vn griego muy couarde.
Thes thetos.interꝑtatur seruus.
Theseus.i.por vn rey de athenas.
Thesis.interꝑtatur positio.
Thestylis nomen ꝓprium foeminę.
Thetis.idis.por la madre de achiles.
Thygater.eros.interꝑtatur filia.
Tymus.i.por el tomillo mata.
Typhis.is.por vn gouernador dela naue de argo.
Typhon.onis.por vna specie de cometa.
Thoas.antos.rex lemni insulę.
Thomix.cos.por la tomiza.
Thops.pos.interꝑtatur adulator.
Thorax.acis.por las coraças.o jubon fuerte.
Thos thoos.interꝑtatur lupus canarius.
Thrace.es.por vna region de europa.
Thracin.inis.vna cibdad de boecia.
Thranys.yos.interꝑtatur sedes.
Thrascias/ventus ex thrascia spirans.
Thrason.onos.nomen ꝓprium virorum.
Thrax.acis.por vn varon de alli.
Thraissa.ę. por muger de alli.
Thrasibulus.i.lacon fuit.
Thrix.cos.interꝑtatur capillus.
Thule.es.por vna isla septentrional.
Thus thuris.por el encienço.
Tiaras.ę.mitra regum.
Tibia.ę.por la flauta.
Tibijcen.inis.por el que la tañe.
Tibur tiburis.por vna cibdad de italia.
Tiburs tiburtis.por cosa de aquella ciudad.
Ticinus.i.por vn rio de lombardia.
Tydeus.ei.fuit pater Diomedis.
Tydides.por hijo o nieto de tydeo.
Tilia.ę.por la teja arbol.
Time.es.interꝑtatur honor.
Timis.entos.interꝑtatur honoratus.
Timon.onos.vir atheniensis.
Timeus.i.por vn philosopho pytagoreo.
Tympanistes.ę.por el que tañe aduse o atabal.

Tympanistria.e.por la que los tañe.
Tingo.is.tinxi.por mojar.
Tipha.e.por el centeno.
Tiphoeus.ei.por vno delos gigantes.
Tiphon.vnus ex gigantibus.
Tyrianthinus.a.um.por cosa de color violado.
Tyrins.intos.oppidum est peloponnesi.
Tyrus.por vna ciudad de phoenicia.
Titan.anis.sol.aut vnus ex titanibus.
Titillo.as.por hazer cosquillas.
Titillatus.us.por las mesmas cosquillas.
Tityrus.i.nombre proprio de vn pastor.
Tmolus.i.mons lidie.
Tlepolemus.i.por vn hijo de hercules & astiocha.
Tofus.i.por la toua o piedra arenisca.
Toga.e.por la vestidura delos romanos.
Tolmas.antos.viri nomen celebre.
Tollo.is.sustuli.por alçar.
Tomos.interpretatur incisio.
Tondeo.es.por tresquillar.
Tono.as.tonui.por tronar.
Tonitruum.i.por el trueno.
Tonitru.indeclinabile.por lo mesmo.
Topica.orum.libros son de logica.
Torcular.aris.por el torno de husillo.
Toreuma.atis.por el vaso hecho a torno.
Torqueo.es.por atormentar o torcer.
Torquis.is.por el collar de oro.
Torris.is.por el tizon.
Tot indeclinabile pluraliter.por tantos.
Toxotes.e.interpretatur sagittarius.
Toxotis.idos.sagittaria.
Trado.is.tradidi.por traspassar.
Traduco.is.por traspassar o acusar.
Tragoedia.ae.carmen est tragicum.
Tragula.e.por el passador.
Traho.is.xi.por arastrar.
Trames.itis.por la senda o camino.
Trans prepositio.por allende.
Trapezus.untos.ciuitas est thracie.
Trasena.e.por ventana o finiestra.
Trebia.e.vn rio de lombardia.
Trebula.e.vallis in italia.
Tremo.is.por temblar temiendo.
Tressis.por tres asses moneda.
Treuiri.pueblos son de francia.
Trias.ados.interpretatur trinitas.
Tribulum.i.por el trillo para trillar.
Tribulus.i.por el abrojo.
Tribus.us.por el tribu linaje.
Tribrachys.eos.interpretatur tribreuis.
Trica.e.por cazcarria o enhetradura.
Trichę.arum.por los cabellos.
Triceni.e.a.por cada vno treynta.
Tricies aduerbium.po treinta vezes.
Triceps.itis.por cosa de tres cabeças.
Tricorpor.oris.por cosa de tres cuerpos.
Tricuspis.idis.por cosa de tres puntas.
Trieteris.idis.por spacio de tres años.
Triens.entis.por la tercera parte de doze.
Trigę.arum.por carro de tres cauallos.
Trigessis.por treinta asses moneda.
Trygon.onos.por figura de tres rincones.
Trygonus.a.um.por lo mesmo.
Trygon.onis.por pelota dura.
Trygon.onis.por vn cierto pescado.
Triochala.e.por ciudad de sicilia.
Tripes.edis.por cosa de tres pies.
Tryphon.onos.nomen viri celebre.
Tripudium.ij.por corro o dança.
Tripos.odis.por ataifor mesa de tres pies.
Triptoton.por cosa de tres casos.
Triton.onis.por vn dios dela mar.
Triquetra.e.por sicilia isla.
Triquetrus.a.um.por cosa de tres rincones.
Triuicus.por vn lugar cerca de roma.
Troas.adis.por vna region de troia.
Troezen.enis.oppidum attice.
Tros troos.vir troianus & rex.
Trucido.as.por matar despedaçando.
Trudo.is.por empuxar.
Trutina.e.por el peso o valança grande.
Trux trucis.por cosa terrible.
Tuba.e.por la trompeta.
Tubicen.inis.por el que la tañe.
Tibicina.e.por la que la tañe.
Tuber.eris.por la turma dela tierra.
Tuder.ris.oppidum est mediterraneum vmbrie.
Tuders.tis.por cosa de aquella ciudad.
Tueor.eris.por mirar o defender.
Tugurium.ij.por cabaña o choça.
Tumulus.i.por el cerro o sepultura.
Tumultus.us.por el alboroto.
Tundo.is.por tundir o herir.
Tunica.e.por vestidura interior.
Tuor.eris.por mirar.
Turbo.inis.por torbellino.
Turgeo.es.por hincharse.
Turritus.a.um.por cosa torreada.
Turtur.por la tortola aue.

Vacia.por el çancajoso.
Vacienus.i.por aquello mesmo.
Vacillo.as.por bambanear.
Vado.is.por yr camino.
Vacinium.ij.por violeta negra.
Vadum.i.por el vado del rio.
Vafer.a.um.por cosa astuta.
Vagio.is.por llorar el niño.
Valde aduerbium.por muy mucho.
Vales.entos.nomen proprium viri.
Valuę.arum.por las puertas.
Vanus.i.por la zaranda o harnero.
Vappidus.a.um.por cosa desuanecida.
Varus.a.um.por cosa tuerta.
Varix.icis.por el ñudo delas venas.
Vas vadis.por el fiador dela persona.
Vas vasis.por el vaso.
Vates.is.por el adeuino por instinto.
Vaticanus.i.por vn monte de roma.
Vber.por cosa fertil o la fertilidad o teta.
Vcalegon.onos.vir fuit troianus.
Vdis.interpretatur nullus.
Vectis.is.por la barra de hierro.
Vectigal.lis.por la renta in portatis.
Vectis.insula est oceani britannici.
Vehementer aduerbium.por muy mucho.
Veho.is.por lleuar acuestas o encima.
Vello vellis vulsi.por arrancar & pecilgar.
Vellus.eris.por el vellocino.

Velut /veluti /coniunctiones.por assi como.
Venafrum.i.por vn lugar de campania.
Veneficus.a.um.por hechizero con yeruas.
Veneo.is.iui.por ser vendido.
Venetus.a.um.por cosa parda o de venecia.
Venilia.e.por la nympha madre de turno.
Venus.eris.por la diosa delos amores.
Venusium.ij.vna ciudad entre apulia τ lucania.
Ver veris.por el verano.
Veratrum.i.por el vedegambre.
Verbena.por la grama ꝓpria.
Vercingentorix.gis.por vn principe frances.
Verber.eris.por açote o vara.
Vereor.eris.por temer con verguença.
Verna.e.por el sieruo que nace en casa.
Verus.a.um.por cosa verdadera.
Verona.e.por vna cibdad de italia.
Vepres.ium.por las spinas.
Verres.is.por el puerco barraco.
Verro.is.por barrer o raer.
Versificor.aris.por hazer versos.
Versus ꝑpositio.por hazia.
Veruex.ecis.por carnero.
Veru indeclinabile.por el asador.
Vertagus.i.por el podenco can.
Vertigo.inis.por el remolino o desuanecimiento.
Verto.is.por boluer alguna cosa.
Veseuus.por vn monte de campania.
Vesuuius.ij.por aquel mesmo monte.
Vesulus.i.por vn monte de italia.
Vesper.eris.por la tarde o strella.
Vestras.atis.por lo de vuestra tierra o vando.
Veternus.por la idropesia.
Veto.as.ui.por vedar.
Vetus.eris.por cosa vieja.
Vfens.entis.por rio de italia.
Vibex.icis.por señal de golpe.
Viburnum.i.por vna specie de vimbre.
Vicies.aduerbium.por veinte vezes.
Viceni.e.a.por cada veinte.
Vicem/a vice.por la vez o la fortuna.
Vicus.i.por el aldea.
Vidua.e.por la biuda.
Vietus.a.um.por cosa marchita.
Vigesis.is.por veinte asses moneda.
Vigil.is.por velador o veladora.
Vinacium.por granillo dela vua.
Vinalia.orum.por las fiestas del vino.
Vincio.is.por atar.
Virus.i.por hedor o ponçoña.
Viriatus.i.por vn varon despaña.
Vis.vim.o vis a vi.por la fuerça.
Viscum.i.por liga para tomar paxaros.
Viscus.eris.por la carne o entrañas.
Viso.is.por yr a ver.
Viticula.e.por la vid pequeña.
Vlciscor.eris.por vengarse.
Vlcus.eris.por la llaga con podre.
Vligo.inis.por la humidad dela tierra.
Vlyxes.is.por vn capitan griego.
Vltor.oris.por vengador.
Vltrix.icis.por vengadora.
Vltra ꝑpositio.por allende.
Vnedo.onis.por el madroño.
Vnguen.inis.por la grossura.
Vnio.onis.por la perla.
Volucris.is.por el aue.
Volucer.cris.cre.por cosa ligera.
Voluo.is.por boluer enderredor.
Volubilis.e.por lo que assi se buelue.
Volusius.ij.nomen ꝓꝓium viri.
Voluox.ocis.por el gusano rebolton.
Voluox.cis.por vn varon de africa.
Vomis.is.vel eris.por la reja.
Vomo.is.vomui por gomitar.
Voueo.es.por hazer voto.
Vpupa.e.por la abuuilla aue.
Vrbs vrbis.por la ciudad de edificios.
Vro vris.por quemar.
Vrtica.e.por la hortiga yerua.
Vrgeo vrges.por constreñir.
Vsq; ꝑpositio.por hasta.
Vtica.e.por vn lugar de apulia.
Vthar.atos.interp̄tatur vber.
Vter.a um.por qual de dos.
Vter vteris.por el odre del vino.
Vtica.e.por vna ciudad de africa.
Vxor.oris.por la muger.
Vulcanalia.orum.fiestas eran de vulcano.
Vulnus.eris.por herida con sangre.
Vulpes.is.por la raposa.
Vultur vulturis.por el bueitre.

X

Xenios.interpretatur hospes.
Xenium.ij.por el presente del huesped.
Xeros.interp̄tatur siccus.
Xerampelinus.a.um.por cosa verde.
Xerolophos.por fossario de muertos.
Xylon.i.interp̄tatur lignum.

Z

Zacynthos.insula in mari ionio.
Zen zenos.interpretatur iupiter.
Zephyrus.i.por el viento occidental.
Zelotipus.i.por el celoso.
Zeugma.atis.figura de grammatica.
Zeus.dios.interp̄tatur iupiter.
Zeta.por la vltima letra dell'alphabeto.
Zoma.atos.interpretatur cingulum.

¶ Finis.

¶ Aelij Antonij Nebrissen̄.grāmatici viri disertissimi commentaria introductionū suarū in grammaticam latinam nūc denuo Impressa: diligenterq; ad exemplare ꝓtotypon redacta. Multis locis repositis τ restitutis q̄ ex superioribus editionibus erant deprauata. in Aedibus Michaelis de Eguia Compluti. Anno domini: Millesimo Quingentesimo vigesimooctauo. Idibus Maij.

Arte de Antonio Nebrija